

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG24277	ImageGroup:	I1KG24578
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	གསུང་འབུམ། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྫོང་། gsung 'bum/ 'jam dbyangs bzhad pa'i rdo rje/
Author:	འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྫོང་། 'jam dbyangs bzhad pa'i rdo rje
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	mundgod, karnataka
Publisher:	'bras spungs bkra shis sgo mang dpe mdzod khang /
Date:	2015
Volume:	9
Total Volumes:	16
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006. Comments: 10/2016

43

D34938

一、二、三、四、五、六、七、八、九、十、十一、十二、十三、十四、十五、十六、十七、十八、十九、二十、二十一、二十二、二十三、二十四、二十五、二十六、二十七、二十八、二十九、三十、三十一、三十二、三十三、三十四、三十五、三十六、三十七、三十八、三十九、四十、四十一、四十二、四十三、四十四、四十五、四十六、四十七、四十八、四十九、五十、五十一、五十二、五十三、五十四、五十五、五十六、五十七、五十八、五十九、六十、六十一、六十二、六十三、六十四、六十五、六十六、六十七、六十八、六十九、七十、七十一、七十二、七十三、七十四、七十五、七十六、七十七、七十八、七十九、八十、八十一、八十二、八十三、八十四、八十五、八十六、八十七、八十八、八十九、九十、九十一、九十二、九十三、九十四、九十五、九十六、九十七、九十八、九十九、一百。

[illegible]

2015

གཞིན་ལྷུང་དུས་ནས་ཕྱིན་ཕུངས་ལག་ཁྲགས་མད། དུས་གཙང་གཉིས་སུ་མདོ་ལྷགས་གཞུང་ལ་ཕུངས།
 ཁོས་མ་འདི་ཉམས་མོང་ཐ་མིའི་ཕུང་ལ་ཅན། འཇམ་དབྱངས་མཁའ་འདི་ཞབས་ལ་གསོལ་མ་འདྲེས།

༡༡། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་མཐའ་དཔྱིད་ལུང་
རིགས་གཏེར་མཛོད་ཟབ་དོན་ཀུན་གསལ་
སྐལ་བཟང་འཇུག་དོགས་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

སྒྲེགས་བཅ་དབྱ་བ།
དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་བཀྲ་ཤིས་སྒྲོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

Drepung Gomang Library

2015

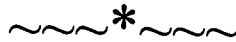
Copyright © 2015 by Drepung Gomang Library

First Print. 1,000 Copies

Typesetting: Computer Section-Drepung Gomang Library

All rights reserved.

No part of this book may be reproduced in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording, or by any information storage and retrieval system, without permission in writing from the publisher.

These books (*Kunkhyen Sungbum*) are dedicated to the memory of the Venerable Geshe Kalsang Monlam, Benjamin Cohen and Gerald Esner.

Ama-Sandra Esner, Geshe Ngawang Samten and His Eminence Drepung
Tripa Khensur Rinpoche Geshe Lobsang Tenpa.

Published by:-Drepung Gomang Library Computer Section,

L.C # 2 P.O.Tibetan Colony, Mundgod-581411

Dist: North Kanara, Karnataka, INDIA

Tel: 0091-8301-245687

Email: gomanglibrary@yahoo.com

དཀར་ཆག

སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ།

མཚན་བརྗོད།.....	1
མཚན་དོན་དང་འདུག་ཚུལ།	3
འགྲུར་བྱལ།.....	15
ཉན་རང་བྱུང་དབང་ལས་སྐྱེས་ཚུལ།	17
བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལཱ་ལོ་གཙོ་མོ་གསུམ་འཆད་པ།.....	39
བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཡང་ཅ་བར་འཆད་པ།.....	53
སྤྱི་ཐོག་གསུམ་མོ་མོར་བཤད་པ།	65
བསྐྱེད་བཙུགས་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་དང་སེམས་འོ་མོ་མཛོར་བསྐྱེད་པ།	83
ཁྱད་ཆོས་སེམས་ཡོན་ཏན།.....	105
གཞན་རྒྱུད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ།.....	109
ཉན་རང་སྐྱོས་ཟེལ་གཞོན།	115
གྲུབ་དོན།.....	141
ས་དང་མོར་སྐྱག་པའི་ཡོན་ཏན།.....	191

སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པ།

ས་གཉིས་པ་རིམ་མེད་པ། 199

སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པ།

ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ། 205

སེམས་བསྐྱེད་བཞི་པ།

ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ། 235

སེམས་བསྐྱེད་ལྔ་པ།

ས་ལྔ་པ་སྒྱུར་དཀར་པ། 239

སེམས་བསྐྱེད་དྲུག་པ།

ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ། 253

ལྷ་སྒྱུབ་ལུང་བསྟན། 255

དགག་བྱ་རོས་འཛིན། 263

རང་རྒྱུད་པའི་དགག་བྱ་རོས་འཛིན། 271

ཐལ་འགྱུར་པའི་དགག་བྱ་རོས་འཛིན། 287

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་སྒྱུབ་ཚུལ། 293

ཐལ་སྒྲོག་གི་མཐའ་དབྱེད། 335

གཞན་སྒྱེ། 365

བདེན་གཉིས། 369

ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། 407

དོན་དམ་བདེན་པ།	415
དུས་གསུམ།	431
སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ།	453
བལྟ་བུ་བྱུན་མོང་བ།	459
ཆད་འགོག་.....	497
ཐལ་འགྱུར་བའི་ཆད་མའི་རྣམ་བཞག་.....	535
སྦྱབ་བྱེད་ལུང་གིས་དགག་པ།	583
བདག་འགོག་.....	593

སེམས་བསྐྱེད་ལྷག་མ་བཞི་སོགས།

ཇིང་སོང་སོགས་ས་བཞི་འཆད་བར།	625
འབྲས་བུའི་ས།	627
བཙུ་སྒོན།	633
དཔར་བྱང་སྒོན་ཆིག་.....	635

དཔེ་སྒྲུབ་གསལ་བཤད།

དེ་སྐད་དུ། སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་འཛིན་གྱིང་
བ་སྒྲུབ་གྱིང་དང་། །སྒྲུབ་པར་གྱིང་བ་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་
གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ཁམས་དང་མོས་པ་མཐའ་དག་ནི་བཞིན་གཟིགས་ཤིང་སྤྱགས་བཅེ་ཆེན་
པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ། སྟོན་པ་སྒྲུབ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིས་བསྐྱུས་པའི་
ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བཀའ་བསྩལ་བ་མཐས་ཅན་གྱི་བརྟེན་བྱའི་གཙོ་པོ་ནི། ལྷག་པའི་བསྐྱུབ་
པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདུ་ལ། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་འཛིག་
ཉེན་དུ་གནས་པ་ནི་བཤད་པ་དང་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཛིན་ཅིང་སྟེལ་བ་ཁོ་ན་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་ངེས་
པ་ལགས་པས། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་བཀ་གྲུབ་
གནས་ཀྱིས་ས་བཀའ་བ་ལྟ་དུ་རིམ་བར་བྱོན་པ་དག་གིས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་
མཐའ་ཁྲིམས་པ་ཡིག་འཛོག་མཛད་ཅིང་། བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་འཕགས་པའི་ཡུལ་
དུ་ཉི་མ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པའི་སྐུ་ངོན་ནི་གཟུགས་སུ་གྲུབ་ན་ཡངས་པའི་ས་ཆེན་པོ་འདིས་ཀྱང་ཐེག་
པར་མི་བཟོད་ཅིང་། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་མཐར་ཡང་བཀའ་ངོན་གཙོ་བར་མི་རུས་སོ། །

དེ་ལྟར་སྤྱབ་པའི་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བའི་བསྟན་
བཅོས་མཛད་དུ་གྱུར་བ་དག་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་འཕགས་པོད་ལོ་བཀ་དག་གིས་
དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་ཁྲུང་དུ་བསད་དེ་ལེགས་སྐྱར་ལྟ་ཡི་སྐད་ལས་གངས་ཅན་པོད་ཀྱི་སྐད་དུ་བསྐྱར་
ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཉེར་ལེན་ལས། རྟོངས་པའི་སྤྲལ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་ཁྲབ་པའི་བྱང་
ཚུགས་ཁ་བའི་ལྗོངས་སུ་འང་སྤྱབ་བསྟན་ཉིན་གྱིང་འོད་ཀྱི་སྒྲིང་བ་ཆེས་ཆེར་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པས།
གངས་ལྗོངས་སྐྱེ་འགྲོའི་ཕན་བདེའི་ལེགས་ཆོགས་དཔག་བསམ་ལྗོན་པའི་རྩ་བ་རབ་དུ་བརྟན་ཅིང་།
ཤེས་བཙོན་དད་པའི་ཁོ་ལག་རབ་དུ་རྒྱས་ཤིང་གཏན་བདེའི་འབྲས་བཟང་གཡུང་དུ་ཟ་བའི་རིས་སུ་

མ་མཆིས་པའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྟན་གྱི་སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་མཁའ་ཡི་རྒྱ་སྐར་དང་། ས་ཡི་ཅི་ཡིང་
ལྟ་བུར་བགྱང་གིས་མི་ལང་བ་རིམ་པར་བྱོན་ཅིང་། དེ་དག་གིས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ། འཆད་
ཅོད་ཅོམ་གསུམ། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་སོགས་སྤྱོད་གསུང་བྱགས་གསུམ་གྱི་མཛད་བཟང་སླ་
ན་མེད་པ། བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་ཅིང་བརྗོད་གྱིས་མི་ལང་བས་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་རིན་
པོ་ཆེ་འཛམ་གླིང་ཞོར་འཛིན་གྱི་ཁྱོན་ཀུན་ཏུ་བྲབ་པར་སྤེལ་བ་ལགས་ལ།

དེ་དག་ལས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་ལོ་བྱི་བ་བྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོར་མཆན་དཔེ་མེ་རྟོག་
གངས་ཅན་སྤྱ་ཡའི་སྟན་ལྗོངས་སུ་བཞད་ཅིང་། སྤེ་སྟོད་གསུམ་དང་། སྤྱ་ཆད་ཐེབ་སྦྱོར་སྟན་
དངགས་མངོན་བརྗོད་ལ་སོགས་པའི་བྱུན་མོང་དང་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་པའི་གནས་མཐའ་
དག་ལ་འཆད་ཅོད་ཅོམ་པར་འབྲན་པའི་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་འཕགས་ཡུལ་པར་ཆེན་དག་གི་
སྒྲུབ་པར་གྱུར་བ་ཡུལ་གངས་ཅན་པའི་གནས་ལྟ་རིག་པའི་བརྟེན་ཆེན་པོ། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་
པ་གསུམ་གྱིས་ནི་བྱགས་རྒྱད་ལེགས་པར་བྱལ། ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་བུ་མས་ནི་རྗེས་སུ་བཟུང་། ཟབ་ལམ་དོན་རྗེ་
ཐེག་པའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ནས་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ཀུན་མཁྱེན་སླ་
མ་འཛམ་དབྱངས་བཞད་པའི་དོན་རྗེ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གཞན་པན་དབང་པོའི་སྤེ་ཞེས་གྲགས་སྟན་གྱི་
བ་དན་དཀར་པོ་སྤྱད་པ་གསུམ་ན་ཆེས་ཆེར་གཡོ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པའི་རྣམ་
པར་ཐར་བ་རྒྱ་མཚོའི་འཛིང་ལྟ་བུ་རྣམས་ལས་གཙོ་བོར་གྱུར་བ་ནི། ཞིང་འདིར་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྟན་
གྱི་དགོ་པའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་བྱོན་ཏེ་རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་
འཛམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་ལུང་རིགས་ཀྱི་མ་མེད་བས་དག་ཐེར་ལེགས་པར་
མཛད་ཅིང་། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་བཞེད་སྟོལ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ། ལྟ་སྟོད་
གཅིག་གོགས་གཅིག་ཏུ་སོང་ཞིང་དབྱེད་འཛོག་བྱུང་བུ་འབྲེལ་བའི་སྒྲོམ་རྒྱལ་བྱུང་པར་བུ་འཕགས་པ། ཐོས་
བསམ་ཕྱོགས་རེར་མ་སོང་ཞིང་སྒྲོམ་སྤྱོད་ཀྱི་ཉམས་སྤྱོད་ཆད་མར་སོན་པ། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་གྲུ་

སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་སྐུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཞེད་སྟོལ། སྒྲོབ་དཔོན་བུ་སྒྲུབ་ལྷ་ལི་ཏ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
 རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་བུ་དང་། སྒྲོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དང་། རྟེན་འབྱུང་སྒྲོང་པའི་དོན་དུ་འཛོག་
 ཚུལ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སོགས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཆོས་འབྱུང་གིས་སྒྲུག་པ། རྒྱལ་བའི་
 བཀའ་གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་གང་ཟག་གཅིག་འཛང་རྒྱ་བའི་ལམ་ཀྱི་རིམ་བར་འགལ་
 བ་མེད་པར་ལེགས་པར་འདོམས་པའི་ཆང་ལ་མ་རྟོར་བའི་ལུགས་བཟང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་
 ཞལ་ལུང་། ལོ་གསུམ་སྟོགས་གསུམ་ཅམ་ལའང་བྱང་འདུག་གི་གོ་འཕང་བདེ་སྒྲག་ཏུ་སྟེར་བའི་སྒྱར་ལམ།
 དཔལ་མཉམ་མེད་རི་པོ་དགེ་ལུན་པའི་མདོ་སྒྲགས་བྱང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་གྱི་ཡང་ཁྱེན་
 ལྷ་བུ་འདི་ཉིད་འཆད་ཚོད་ཚུམ་གསུམ་གྱིས་སྟེལ་བར་མཛད་པ་འདི་ག་ལགས་ལ། དེ་དག་ལས་ཀྱང་འཇམ་
 པའི་དབྱངས་དགོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྟོན་མེས། ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དོན། །རི་བཞིན་འདོམས་པ་
 ཆེས་དགོན་ཡང་། །འཁྲུལ་བྲལ་ཁྱོད་གསུང་སྟེགས་བམ་རྣམས། །གདུང་སེལ་དབུགས་དབྱུང་མཆོག་སྦྱིན་
 འབྲེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱི་རབས་གདུལ་བུའི་སྐུ་མོང་གི་བགོ་སྐལ་དུ་གནང་བའི་ཚུམ་པ་ལེགས་
 བཤད་ཀྱི་སྒྲེས་བཟང་པོ་འདི་དག་ནི་སྒྲེ་དབྱའི་མོངས་པ་སེལ་བའི་ས་གསུམ་གྱི་སྟོན་མེ་ཉིད་དུ་བཞུགས་
 ལ། སྦྱིར་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་ལེགས་བཤད་འདི་དག་ནི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་འཕགས་ལུལ་བཏུབ་
 དག་གི་དགོངས་འབྲེལ་ཆད་མར་གྱུར་པ་དག་གི་ཆོག་དང་དོན་གྱི་དཀའ་གནས་མཐའ་དག་བདེ་སྒྲག་ཏུ་
 འབྲེད་པའི་ལྷེ་མིག་ལྷ་བུ་ཡིན་པ་ནི་གཟུ་བོར་གནས་པའི་མཁས་པ་དག་ལ་བསྟོན་མེད་དུ་བྱུང་ལ། པོ་ཉི་
 ལའི་མཐའ་དཔྱོད་ལྷ་བུར་མཆོན་ནའང་གདན་ས་གསུམ་གྱི་ཡིག་ཆ་པལ་མོ་ཆེད་ཕྱི་རྩོམ་ཡིན་གསེས། སྟོན་
 སྟོན་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་མཐའ་དག་གི་བུཅད་འདུས་ཤིང་། ཆོག་གི་འཕྲི་བ་སྤྲོ་མོ་ཚུན་ཆད་ནས་བདར་
 བ་ཆོད་ཅིང་། མདོ་དང་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཆད་སྐབ་བོད་སྐད་དུ་འགྱུར་རོ་ཅོག་དཔང་པོར་
 བཞག་སྟེ་གནད་ལ་འདྲིལ་བའི་དབྱུང་པ་མཐེལ་སྟེན་མཛད་པ་ལ་སྟེགས་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་ཀྱི་
 ལུང་པོ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་གཟུར་གནས་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་མིག་དཔྱུས་ལུང་ཅམ་གཡོས་པས་ཀྱང་མཁྱེན་

པར་འགྲུར་རོ།

སྒྲིག་ཅུ་ཡོས་དུས་འཁྲུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་པར་ཕྱིན་སྐབས་བདུན་པའི་མཐའ་དཔྱད་འཛོར་གྱིར་དུ་
སོང་སྟེ་བརྒྱགས་པ་ལྟ་བུས་མཆོན་བཀའ་ཚོམ་ནམས་ལས་ཀྱིན་སྒྲིལ་བའི་ཀྱི་དབང་གིས་པོར་བརྒྱགས་
སུ་སོང་བའང་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་ནི། དབུ་མའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད། འདུལ་བའི་དུས་ཆེགས་
ལོ་ཆེན་ལྷོ་བཟང་འོད་ཟེར་བས་ཟེན་བྲིས་མཛད་པ། ཅན་བའི་ལྷོ་ཀ་ཚོམ་འཕྲོ། བསྐྱོན་ཅིས་ཆེགས་བཅད།
སྒྲིལ་བའི་ལྷོ་ཀ་ཚོག་གཏོར་མའི་བཤད་པ། འཁྲུལ་འཁོར་དང་ལྷགས་མཁར་སྒྲོར་གྱི་དོགས་
གཅོད་ཡིག་ཅུང་མང་པོ། ཁྱོད་བཅུའི་ཆོག་མི་འདྲ་བ། ཅན་པོ་མདའ་འགོངས་ཀྱི་སྒྲོར་ལོ་ཆེན་མང་པོ། ཅན་
འབྲེལ་གྱི་ལྷོ་ཀ་སོགས་དང་། གཞན་མཆོན་མ་ཐོས་བའང་དུ་མ་ཡོད་པར་སྤང་ཞིང་། དེར་དུས་མ་ཉམས་
པར་བཞུགས་པ་ནམས་ལས་སྒྲ་བྲང་བཀའ་ཤིས་འབྲེལ་གྱི་ཤིང་དཔར་མ་སྒྲིགས་བམ་བཅོ་ལྷ་བཞུགས་པ་
འདི་ཉིད་ཆ་ཆོད་ཤོས་སུ་སྤང་ལ། ད་ལས་གསུང་འབུམ་དེབ་ཐེང་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་འདི་པར་དུ་
བཞེངས་ཆེད། འདི་ག་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་ཇི་སྟེད་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་སྒྲིལ་བའི་པ་བཞེན། མཁས་བཅུན་
བཟང་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དམ་པ། འབྲས་སྤངས་ཁྱིམ་མཁའ་བྱུར་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཇི་སྟེད་ལྷོ་བཟང་བསྐྱོན་
པ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་དང་། ཨ་རིར་བཞུགས་པ་རང་གྲུ་ཅུ་བཟང་དགོ་བཤེས་དག་དབང་བསམ་གཏན་
ནམ་པ་གཉིས་ནས་ཐུགས་འཁུར་ཆེ་བཞེས་ཀྱིས་ཨ་རི་པ་ལྷག་བསམ་དང་གཏོར་པོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཨ་མ་
(Ama- Sandra Esner) མེན་ལེ་རྩ་ལགས་ལ་གཞིན་བསྐྱུལ་དང་། ལམ་སྟོན་མཆོམས་སྒྲོར་
གནང་བས་ཀྱིན་བུས། ཨ་མ་རང་ཡང་གསུང་རབ་པར་སྐྱོན་གྱི་ལས་གཞི་འདི་ལ་ཉ་ཅང་དགའ་ཆོར་ཆེན་
པོས་དང་ལེན་གྱིས། ཁོ་མོར་བཀའ་བྱིན་མཆུངས་མེད་ཞིང་གཤེགས་དམ་པ་དགོ་བཤེས་སྐལ་བཟང་སྒྲོན་
ལམ་མཆོག་གི་ཐུགས་དགོངས་ཟབ་མོ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་དང་བཀའ་བྱིན་རྗེས་བྲན། ཆེ་ལས་འདས་པ་
བུ་རྟེན་རྩ་མིན་ལྷོ་ཉིན་(Benjamin Cohen)དང་། བཟའ་ལྷོ་རྩ་ལེ་ཨི་སུའུ་ནར་(Gerald
Esner) གཉིས་ཀྱི་དགོ་ཅར་དམིགས་ཏེ། ད་ལས་ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ་པོ་ཉི་བཅུ་དྲུག་པོ་ཆོར་གངས་

ཆིག་སྟོང་ཐམ་པ་རེ་པར་དུ་བཞེངས་རྒྱུ་འཕྲོ་ཕྱོག་ཆ་ཆར་གི་སྤྱིན་བདག་མཛད་རྒྱུ་ཞལ་བཞེས་ཐོབ་པའི་
 དེན་ལས། གསུང་འབྲུམ་དཔེ་རིང་མར་པོ་ཏི་བཙེ་ལུ་བཞུགས་པ་ལས་ད་རེས་གསུང་འབྲུམ་༼ཐ༽པར་
 སྟོང་སྟོང་གཉིས་སུ་བྱེ་སྟེ་པོ་ཏི་བཙེ་དུག་ཏུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་པར་ཅ་སྟར་སྟོག་གྲང་དུ་བཞུགས་པ་
 རྣམས་ལ་ཞུས་དག་བསྐྱར་མ་ཐེངས་གསུམ་ཅམ་དང་། སྟར་མེད་གསར་དུ་བཙུག་པ་རྣམས་ལ་ཞུས་དག་
 ལན་གངས་བདུན་ཅམ་རེ་འཕྲོ་ཞུལ་བགྲིས་ཀྱང་། མ་དཔེ་དང་བསྐྱར་དཔེའི་ཆིག་ཟེན་མི་མཐུན་པ་དཔེར་ན་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ལྟ་བུ་ལ། མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། ཡིན་ཀྱང་ལྟ་བུ་ལ། ཡིན་ཡང་དང་། འབྲེལ་པ་ལྟ་བུ་
 ལ། འབྲེལ་བ་དང་། སྟོང་ག་ལྟ་བུ་ལ། སྟོང་ཁ་སོགས་མིང་མཐའ་དང་ཆིག་ཟང་རི་སྟེད་ཅིག་བཛྲོད་བདེ་དང་
 རྟགས་མཚུངས་འདྲེན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་ལས་རྩུང་མི་མཐུན་པ་འདུག་ཀྱང་གཞུང་དོན་ལ་གོ་བ་ལེན་པར་ཆེར་མི་
 གཞོད་པས་དེ་རིགས་ལ་མཆན་རྟགས་བཏོད་མེད་ལ། མ་དཔེ་༡༩༧༤ལོར་ལྷོ་ལི་གསར་བར་པར་དུ་བཏབ་
 པའི་བྱེ་དེབ་གཞུགས་དང་ནང་དཔེ་རིང་སོག་ངོས་ཉིན་སྟོབ་ལུ་པ་ཅན་དེ་ཉིད་མདོ་སྟོང་བཀའ་མིས་འབྲིལ་གྱི་
 པར་རྟིང་གི་བསྐྱར་པར་ཡིན་འདུག་པས་ཁྱད་པར་བཙུས་ཏེ། དེ་གཞིར་བཟུང་གིས་དབུས་པར་གང་
 བཞུགས་དང་སྟག་སའི་རྫོང་པར་མ་གང་བཞུགས། ཚུད་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་ལུས་མཆོན་པའི་སྟར་ཡོད་
 དེབ་གཞུགས་པར་མ་སོགས་བསྐྱར་དཔེ་དུ་བཟུང་སྟེ་ཞིབ་བསྐྱར་གྱིས་མཆན་རྟགས་སུ་(དབུས་པར་
 (སྟག་ས་)(པར་ཐེངས་གཉིས་པ་)ཞེས་བཏོད་ཅིང་། དོགས་གནས་ཅན་རེ་བྱང་དབྱུང་གཞིའི་ཚུལ་དུ་གྲག་
 རྟགས་སུ་བཞག་ཅིང་ག་ཤམ་མཆན་དུ་(ཡིན་ནམ་སྟམ་)ཞེས་སོགས་བཏོད་ཡོད། གསུང་འབྲུམ་ཕྱོགས་
 སྟོག་གི་ལས་གཞི་འདི་འདས་པའི་ལོ་ངོ་གཉིས་ལྷག་གི་རིང་དེད་དཔེ་མཛོད་ལས་བྱེད་གསར་རྟིང་མང་པོ་
 ཞིག་ནས་འབད་འབྱངས་རྩས་པ་གཅིག་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བྱུང་འབྲས་ངོམ་རི་བ་ཞིག་ཏུ་རྫོམ་མོད། འོན་ཀྱང་
 དེད་དཔེ་མཛོད་པ་རྣམས་ལ་ཞུས་དག་གི་ཉམས་སྟོང་དང་། གཞུང་བརྒྱའི་ནམ་འཕང་གཅོད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་
 ཀྱི་འདབ་གསོག་དམན་པས། རྫོང་འབྲུགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་གཞོན་མི་ཟ་བ་ལགས་ན། མཁས་
 པའི་སྤྱན་སྟར་བཟོད་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ལོ། །

མདོར་ན་རྣམ་དཀར་དགེ་ཚོགས་རྒྱལ་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མ་ཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བ་ལྷན་རིན་
 བོ་ཆེ་དང་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། རེས་སུ་མ་མཆིས་པའི་བལྟན་འཛིན་གྱི་སྒྲེས་བུ་སྟེ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རྒྱལ་
 བལྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་ཡཔོར་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲན་ཡསྐྱབས་མགོན་ཡ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་
 མཆོག་གི་སྐྱེ་ཆེ་བསྐྱལ་བརྒྱུར་བརྟན་ཅིང་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་མ་ལུས་གོགས་མེད་ལྷན་གྱིས་འབྲུབ་པ་
 དང་། རྣམ་དཀར་གྱི་བཀྱི་བ་འདི་ལ་འབྲེལ་ཐོགས་སྟེ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ལྷག་བསམ་མཚུངས་མེད་ཨ་མ་སེན་ཁྱེ་
 ར་དང་། དགོ་བཤེས་དག་དབང་བསམ་གཏན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཆོགས་ཡིད་བསམ་ལྟར་འབྲུབ་
 བ། གསུང་རབ་འདི་ལ་འཆད་ཉན་གནང་བའི་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་བཀྱིས་སྒོ་མང་གྲུ་ཆང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་
 མཆོན་པའི་ཕྱོགས་བཅུའི་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་རྣམས་ཐུགས་མ་ཐུན་ཁྲིམས་གཙང་བའི་ངོས་ནས། ལམ་བསྐྱབ་
 པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་། ལུང་སྡེ་སྟོད་གསུམ་གྱི་འཆད་ཉན། བཤད་སྐབ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་
 རྣམས་དབྱར་གྱི་ཚུ་གཉེར་ཆེན་པོའི་དཔལ་ལ་འབྲན་པའི་སྟོན་འདུན་བཅས། བོད་རྒྱལ་ལོ་༡༩༥༩རབ་བྱུང་
 ༡༧རབ་གནས་ཤིང་ལུག་ གྱི་ལོ་༡༩༠༡༥༣ཆོས་༡༡ ཡཔོར་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲན་ཡསྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་
 བའི་དབང་པོ་མཆོག་གྱི་ལུགས་དབྱང་གངས་བརྒྱུད་ཅུར་ཐེབས་པའི་སྐྱེའི་བྱ་སྟོན་ཉིན་སྟེལ་བ་དགོ་ལེགས་
 སུ་བྱུར་ཅིག་གྱ།

དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་བཀྱིས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས།

མཛད་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྟུས།

སྤང་མཐའི་སྤྱ་འབྲུལ་པ་ཧྲ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོའི་དཔལ་
གྱི་གསུང་ལས། དག་གི་དབང་ཕྱག་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཡི། །མདོ་སྤྲུགས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚོ་སྤེལ་བ་ལ། །
བཙུན་འབྲུས་ལྟོད་པ་མེད་པའི་སྤྲིང་སྤྲོབས་ཅན། །དཔལ་ལྷན་ལྷ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་
བསྤྲུགས་པ་སྤིང་གསུམ་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱུ་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་ཀྱན་མཁྱེན་ལྷ་མ་འཇམ་
དབྱངས་བཞད་པའི་རྩོམ་རྒྱུ་དབང་བཙུན་འབྲུས་དཔལ་བཟང་པོ་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་གྱི་སྤྱི་
ལོ་༡༩༤༤ལོའི་ཉེར་ལྗེད་པོའི་ཆེས་བརྒྱུད་ལ་ཨ་མདོ་བསང་གི་རྩོག་ཁེ་ཞེས་པ་དང་ཐག་ཉེ་བར་ཡོད་པ་
ཆན་གྱི་རྩིང་རིང་ལྷས་ཁ་ཉིང་ཞེས་པར་ལྟོད་ལྟལ་ཆེན་བཙུན་གྱི་ནང་ཆོན་དཔལ་ལྷ་གྱི་དཔོན་རྒྱུད་
དུ་ཡབ་དཔལ་འབྲུམ་ཟེར་བ་དང་ཡུམ་ཐར་མོ་བྱམས་ཟེར་བ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲས་སུ་རྩོམ་ཆར་བའི་ལྷས་དུ་མ་
དང་བཅས་སྤྱོད་བསྟུན་སྤྱོད་ལོ་ལྷ་བཞེས་པའི་ཆེ་ལ་རྒྱལ་དབང་ལྷ་མེད་མོ་རྒྱ་མེད་པས་སྤྲུགས་མཚོ་
སྤྲོན་པོའི་ཁར་མཇལ་ཉེ་ཆོས་འབྲེལ་དང་ཕྱག་དབང་ཐོབ། དགྲུང་ལོ་བདུན་པའི་ཆེ་ཁུ་པོ་བསོད་ནམས་
ལྷན་གྲུབ་ལས་ཡི་གེ་འབྲི་ལྟོག་རི་མོ་འབྲི་བ། སྤྱོད་ཐབས། སྤྲོན་དབྱེད། ཟེལ་གསལ་སྤྱེད། སྤྲུགས་འབྲུམ།
མཁྱེད་དབྱེད་སོགས་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་སྤྲུགས་སུ་ཆུད། དགྲུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པར་འདུལ་བ་
འཛིན་པ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ལས་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་དེ་ཉིད་ལས་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྩོམ་གནང་གསན་ནས་
སྤྱོད་ཐབས་ཆག་མེད་དང་སྤྱོད་མཚམས་མཛད་དེ་ཡ་མ་ར་ཏྲ་བྱེ་ཆེན་སོང་སྤྲུགས་མཚན་ལམ་དུ་དུ་ལོ་རྩོ་
རྩོ་གྲགས་ཆེན་པོ་ཞལ་གཟེགས་ཤིང་གསུང་གི་གནང་བ་ཐོབ། དགྲུང་ལོ་བཅུ་གྲག་གི་དུས་དགེ་སྤྱོད་ཀྱི་
ཆེད་དུ་སྤྱོད་ཆེད་ས་བཀོལ་ནས་མི་གཟེམ་པའི་དམ་བཅའ་མཛད།

དགྲུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པར་ཡབ་ཡུམ་ལ་གནང་བ་ཞུས་ཉེ་དབྱུས་སུ་ཕེབས་ཁར་སྤྱོད་བསྟན་པར་
གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་སྤྲུལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་ནས་འཇམ་དཔལ་ནག་པོའི་རྩོམ་གནང་ཞུས་པས་ཉམས་གྱིབ་
ཐམས་ཅད་རང་སར་དེངས་པར་གྱུར། དགྲུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པར་དབྱུས་གཅིང་དུ་ཆིབས་བསྐྱར་མཛད་

པར་སྤྱིན་ནས་སྤྱི་ཉིན་གང་དུ་འབྱོན་པའི་རི་ཐང་སོགས་འཆར་བ་དང་། གཞི་བདག་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་བཀྱར་སོགས་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་ཅིང་། ལྷང་ལར་ཐེབས་མཆོམས་མགོན་པོ་ཕྱག་དུག་པའི་ཞལ་གཟིགས་པ་སོགས་ཡ་མཚན་པའི་ལྷས་མང་པོ་བྱུང་། ལྷ་སར་མཆོད་མཇལ་སྐབས་ཇོ་པོ་ཤུ་ལྟ་སྤྱི་དང་། འཇམ་དབྱངས་གྲང་ཐིམ་མ་གཉིས་ཀྱིས་མཇལ་དར་ཕྱག་གིས་བཞེས་ཏེ་ཞལ་འཇུག་པ་མཇེད་ཅིང་གསུང་བྱོན་པའི་གཟིགས་སྤང་བྱུང་། འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་ལྷ་པ་ཆེན་པོར་མཇལ་བར་ཐེབས་སྒོ་དང་དགུས་བཅེ་ཆོད་མེད་མཛད། འབྲས་སྤྱངས་སུ་ཐེབས་པར་འབྲས་སྤྱངས་ཆོགས་དུང་བཏང་བ་དང་། དན་འབག་སྒྲ་ནས་དགོན་པ་མཇལ་བ་དུས་མཆོངས་བྱུང་། འབྲས་སྤྱངས་མཆོད་མཇལ་སྐབས་ཡ་རྒྱལ་དབང་གོང་མའི་ཕྱེར་སྐྱེལ་བཞུགས་པ་སྐྱེད་པོས་སྤྱུར་ཏེ་གསུང་མང་པོ་བྱོན། ཡ་རྒྱལ་དབང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོས་བཞེངས་པའི་ཇེ་ཙོང་ཁ་པའི་སྐུ་བརྙན་ཡང་ཇེ་དངོས་གནས་པར་གྱུར་ཏེ་ལུང་བསྟན་གནང་། ལོ་དེའི་རྟོར་ཆེད་གྲུ་པའི་ཆོས་ཉེར་ལྷའི་ཉིན་སྒོ་གསལ་བྱེ་བའི་བསྐྱེད་གནས་དཔལ་ལྷན་བཟ་གིས་སྒོ་མང་གི་ཆོས་གྲུང་ཞུགས། སྒོ་མང་མཁན་ཆེན་སྐུ་འབྱམས་སྒོ་གོས་རྒྱ་མཆོའི་དུང་ནས་བཅེ་བཞག་གསལ། ཆོས་ཐུན་གཉིས་གསུམ་ནས་ཅོད་བྱ་རྟེན་ཅིང་སྟོན་ཆོས་གསུམ་པ་ཚུགས་དུས་བཤོ་སྤྱོད་ཤར་ཤར་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་།

དགྲུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ་ལ་གཞུང་གསར་དུ་ཐེབས་ཏེ་བསམ་སྒོ་ལྷང་སྐྱེད་གྲུང་དབང་ཆོས་ལྷན་དགོ་གན་དུ་བསྐྱེད་ནས་ལུལ་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་ཐུགས་ཀྱི་བར་མཛོད་ཡོངས་སུ་གཏམས། ལུགས་ཁྱིའི་ལོ་དགྲུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པའི་དུས་འཛིན་གྲ་སྐབས་དང་པོར་ཐེབས། ཟུར་བཀོལ་བཞེད་དང་། རྣམ་བཤད་སྐབས་དང་པོ་མལ་ཆེར་ཐུགས་ལ་བྱང་བར་བཟུང་། ལེགས་བཤད་གསེར་སྤོང་སོགས་ཡིག་ཆ་མང་པོར་ཞིབ་གཟིགས་མཛད་པས་ཐུགས་སྦྱེད་ཆེ་བར་བྱུང་། བཅེ་བཞག་སྒྲོར་ལམ་དུ་སྦྲེབས་དུས་འཇམ་དབྱངས་མའི་པོངས་ཆོད་ཅམ་པ་ལྷ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡུན་རིང་པོའི་བར་གཟིགས་པས་ཤེར་སྤྱིན་རྒྱུ་གི་དོན་ལྷག་མ་མེད་པར་ཐུགས་སུ་རྒྱུ། དེ་ནས་བཟུང་མདོ་རྒྱུད་གང་ལ་གཟིགས་ཀྱང་རྒྱུ་དང་ས་དེུ་ལྷར་ཐུགས་ལ་འཆར་བ་བྱུང་། ཆོས་གྲུང་འབྱོན་པའི་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེད་ཆས་བཤེན་པོ་བྱུང་སྟེ་སྤྱི་མ་རྒྱུར་སྤངས་ནས་བཞེས་པ་སོགས་དཀའ་སྤྱད་མཛད། དགྲུང་ལོ་ཉེར་བཞི་བར་འཛིན་གྲ་པར་སྤྱིན་ཏུ་ཐེབས། རྣམ་བཤད་གསེར་སྤོང་གི་དཀའ་གནད་དང་། འགྲེལ་རྒྱུད་དོན་གསལ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་རང་རྒྱུད་པའི་བར་བཅས་བཟུང་། ལོ་དེར་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གི་སྒོད་ཆ་མལ་ཆེར་ཐུགས་འཛིན་མཛད་ཅིང་།

ཞར་ལ་ཐེ་བཙུན་པ་དང་བདེ་ལེགས་ཉི་མ་སོགས་ཀྱི་འདུལ་མཛོད་ལ་སྦྱངས་པས་ནམ་དཔྱོད་ཀྱི་སྒོར་བཞོལ།
 དེ་གཤེན་ཞར་ལ་ལམ་རིམ་སྤྲུགས་རིམ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་སོགས་གཞུང་དང་མན་ངག་དུ་མ་ལ་
 སྦྱངས་ཤིང་། སྦྱངས་སྤྲུག་པ་ལ་ཡང་སྐབས་སྐབས་སུ་གཟིགས་རྟོག་མཛད་པས་ལེགས་པར་དགོངས། བར་
 ཕྱིན་སྟོན་མོའི་དམ་བཅའ་དཔེ་མེད་མཛད། དགྲུང་ལོ་ཉིར་ལྷ་ཚུ་བྱི་ལ་འཛིན་གྲུ་དབུ་མར་ཕེབས། རྣམ་བཤད་
 དགོངས་པ་རབ་གསལ་བཟུང་ཞིང་། རྒྱ་པོད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་རྗེའི་དབུ་མའི་གཞུང་ལ།
 སྒོར་ཐུན་དང་བཅས་པ་ཞིབ་གཟིགས་ཀྱིས་ལྷ་བའི་གནད་ལ་དབུད་པ་རྫོགས་པར་མཛད། དགྲུང་ལོ་ཉིར་དུག་
 པར་གསལ་ཕུ་ཞེ་ཕུ་ཐོག་དུ་དཀའ་བཅུའི་གྲ་སྒྲོར་མཛད། བསེ་ཁབ་པ་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་གསལ་
 ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བར་འགྲུང་ཞེས་ལུང་བསྟན་གསུངས།

དགྲུང་ལོ་ཉིར་བདུན་པ་ཤིང་སྟག་ལོར་པོ་བྲང་པོ་ཏ་ལར་རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་ལས་བསྐྱེན་
 རྫོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་མཛོལ། དགྲུང་ལོ་ཉིར་དགྲུ་བར་རྒྱུད་སྤྲུང་དུ་ཕེབས། རྗེ་རྗེ་འཆང་སྒོ་བྲོས་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱེན་
 རས་གསལ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་གན་མཛོད་བདག་གིར་བཞེས། ལོ་དེར་རྟེན་རྒྱ་རྒྱུད་བའི་སྒྲོར་དཔོན་མཛད། རྒྱ་མིག་
 ལུང་དུ་ཁྱི་ཁང་བཅི་བཞག་དུ་གསལ་པ་རིམ་ལུང་དམར་ཁྱིད་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་མཛད་པས་ཉམས་སྦྱོར་བྱེད་པར་
 ཅན་སྦྱེས།

དགྲུང་ལོ་སོ་གསུམ་པ་ནས་འབྲས་སྦྱངས་རྒྱལ་དེ་དགེ་འཕེལ་རི་ཁྱོད་དུ་སྦྱུང་བ་མཛད། ཁྱི་ཕྱིན་
 པ་རྒྱ་མཚོ། སྒྲིན་གྲོལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། རྒྱུད་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཡར་འཕེལ་སོགས་བསྐྱེན་ནས་མདོ་རྒྱུད་
 མན་ངག་མང་དུ་གསལ། དགྲུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་པར་དགེ་འཕེལ་རི་ཁྱོད་དུ་བྲང་དེས་མཐའ་དཔྱོད་ཆེན་མོ་
 བརྩམས། དགྲུང་ལོ་བཞི་བཅུ་པ་ལ་གནས་དེ་ཉིད་དུ་བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོ་བརྩམས། གཞན་ཡང་གནས་
 དེ་ཉིད་དུ་དགྲུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་པ་ས་སྦྱལ་ལོར་གྲུབ་མཐའ་རྩ་བ་བརྩམས་ཤིང་། དེའི་རང་འགྲེལ་གྲུབ་མཐའ་
 ཆེན་མོ་རྩེ་བའི་དབུ་བཙུགས། དགྲུང་ལོ་དགཉིས་པ་ས་སོ་ལོས་ཀྱི་ལོར་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་རྫོགས་པར་
 བརྩམས། དགྲུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་པ་ཤིང་པག་ལོར་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ཆེན་མོ་ལུང་རིགས་གཏེར་མཛོད་
 བརྩམས། རྗེ་སྤྲིད་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོས་བསྟུས་ཆོན་དུ་ཡོད་ཀྱིས་པའི་ལན་དུ་བསྟུས་གྲུའི་རྩ་ཆོག་བརྩམས་
 པར་བཤད། གཞན་ཡང་བྲང་རྩལ་ལམ་ཀྱི་རིམ་པའི་མཆན་འགྲེལ་གསེར་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་བྱ་བ་ཡང་
 ལོ་དེར་མཛད། དགྲུང་ལོ་དགསུམ་པར་རྗེ་སྤྲིད་ཀྱིས་བསྟུས་པོར་རྣམ་འགྲེལ་མཐའ་དཔྱོད་རྩེ་མོར་ལུས་

བ་དེ་མཛད། ཤར་སྐལ་ལྷན་རྒྱ་མཆོའི་སྐལ་སྐྱའི་འོར་མ་ཏི་ལུགས་ཀྱི་འཇམ་དཀར་སྐུ་ཐབས་མཛད། དེ་
ལྟར་དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་ནས་ད་གསུམ་བར་དེ་བོ་དགེ་འཕེལ་དུ་སྐྱབ་བ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་ཅིང་སྒྲ་མ་
དང་ལྷག་པའི་ལྷ་མང་པོའི་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲིང་བཞོལ། ཞར་ལ་ལམ་དེ་མ་གྱི་འབྲིང་
ལྷ་བཅུར་ཉེ་བ་དང་། དབང་ལུང་མན་ངག་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་གནད།

སྒོ་མང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རེ་འདུན་དང་། ལྒུལ་བ་ཆངས་དབྱངས་རྒྱ་མཆོའི་བཀའ་བསྐྱོག་མ་རུས་
བར་དགུང་ལོ་ད་གསུམ་པ་ལྷགས་འབྲུག་ཕྱི་ལོ་༡༧༠༠ ཉོར་རྒྱ་བཅུ་པའི་ཆེས་ལྷ་ལ་དཔལ་ལྷན་བཀའ་ཤིས་
སྒོ་མང་གི་མི་འཛིགས་སེང་གེའི་ཁྱི་ལ་ཞབས་སོར་བཀོད། བཀའ་རམས་འཛིན་གྲུལ་ཐུགས་ཁུར་བཞེས་ཏེ་
ཁང་ཆོན་སོ་སོའི་དགེ་ཆུན་བཅས་ཀྱིས་ཆོས་གྲར་མཐུལ་རྟེན་གསུམ་འབྲུལ་ཆོན་བཅས་ལུལ་ཏེ་གྲ་ཆང་གི་
བཅི་བཞག་ལ་གཏོང་རྒྱུའི་ཆེད་འདུལ་མཛོད་པར་བྱིན་བཅས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་རྩོམ་བསྐུལ་ཞུས་པ་ལྟར་བཅམས།
གཞན་ཡང་བྲག་གཡབ་སྐལ་སྐྱུས་ཞུས་འོར་འཛིགས་བྱེད་ཆོས་འབྱུང་བཅམས་པ་སོགས་གསུང་རྩོམ་མང་
དུ་མཛད། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་པ་མེ་པག་ཕྱི་ལོ་༡༧༠༧ལོར་གྲ་ཆང་གི་སྒྲ་མར་ཉེ་ཐང་བ་སྒོ་བཟང་ཤེས་རབ་
བསྐོས་ཏེ་རང་ཉིད་སེ་ཆེན་ཞབས་བྱུང་གི་ཁང་པར་སྒོས་ནས་ཟུར་བཞུགས་མཛད། དེ་ལྟར་དགུང་ལོ་ཉིར་
གཅིག་ནས་སོ་གཉིས་བར་དབྱས་གཅིང་དུ་མདོ་སྐགས་དེག་གནས་དང་བཅས་པར་གསན་སྒྲིང་མཐའ་ཆོད་
པར་མཛད། དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་ནས་ད་གསུམ་བར་དེ་བོ་དགེ་འཕེལ་དུ་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་བསྐྱེདས་ཤིང་
དབང་ལུང་མན་ངག་སོགས་ཟབ་ཆོས་ཀྱིས་སྐལ་ལྷན་མཐའ་ཡས་པའི་རེ་བ་བསྐྱངས། དགུང་གྲངས་ད་གསུམ་
པ་ལྷགས་འབྲུག་ནས་དྲུག་ཅུ་པ་མེ་པག་བར་སྒོ་མང་སྒྲ་མ་མཛད་ནས་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ཀྱིས་གྲ་ཆང་ལེགས་
པར་བསྐྱངས། དེ་གཅིག་ནས་དེ་གཉིས་བར་པ་ཐོང་ཁའི་མཁན་པོ་མཛད་དེ་ཆོས་ཀྱི་ཆར་པབ་པ་སོགས་
དབྱས་གཅིང་གི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱན་པ་རྒྱས་པར་མཛད་ནས་མདོ་སྐད་དུ་རྒྱལ་བའི་ལུང་གིས་ཟིན་པའི་ཆོས་
ལྡེ་ཆེན་པོ་བཀའ་ཤིས་འབྲིལ་ཐུག་འདེབས་པའི་དུས་ལ་བབ་བ་དང་། དཔོན་རྒྱ་ནང་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་གསོལ་
བ་ཡང་ཡང་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱམས་པ་གྲགས་པ་དེན་ཆེན་དང་། རབ་འབྱམས་པ་སྒོ་བཟང་
དོན་གྲུག་ ཐུགས་སྐས་ངག་དབང་བཀའ་ཤིས་སོགས་བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་མང་པོའི་འཁོར་དང་བཅས་
ཏེ་མདོ་སྐད་དུ་ཐུགས་བཏེགས།

རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་གྲང་ཕྱི་ལོ་༡༧༠༩ལོར་སྒྲ་བྲང་བཀའ་ཤིས་འབྲིལ་ཐུག་བཏབ། དགུང་

ལོ་དོན་གཅིག་པར་གཉེར་ལུང་དུ་གཉེར་བུམ་བཞེས། ཐུགས་སྤྲོས་གཙོ་བོ་ནི། ཁྱི་ཆེན་དག་འདུན་ཐུན་
 ཆོག་ས། ཁྱི་ཆེན་དག་དབང་མཆོག་ལྡན། ཐུགས་སྤྲོས་དག་དབང་བཟའི་ས། འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་རྩོ་
 རྩ། རྩེ་ཁྱི་སྒོ་བཟང་དོན་གྲུབ། ཐང་སག་བ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། ཞོགས་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་སོགས་ཤིན་
 ཏུ་མང། དེ་ལྟར་ས་གསུམ་གྱི་སྒོན་མེ་གཅིག་བུ་དེ་ཉིད་སྐྱུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བུ་རྩོགས་བ་ན་དགུང་ལོ་དོན་
 བཞི་བ་ལྷགས་མོ་སྤྲང་གི་ལོ་ཕྱེ་ལོ་༡༧༥༡ཉོར་རྩ་གཉིས་པའི་ཆེས་ལུ་ཉིན་གཟུགས་སྐྱའི་བཀོད་བ་ཉེ་བར་
 བསྐྱས་སོ། །ལེགས་བཤད་མད་དུ་བྱུང་བའི་བཀའ་ཚོམ་པོད་བཙོ་ལུ་བཞུགས། འདིར་མདོར་བསྐྱས་ཅམ་
 བཀོད་བ་ལས་རྒྱས་བར་ཤེས་འདོད་ན་ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་མེད་དབང་པོས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་བ་
 དང་། ཐུགས་སྤྲོས་དག་དབང་བཟའི་ས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོ་གཉིས་ལ་གཟིགས་འཆོལ།

འབྲས་སྤངས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་བོད་རྒྱལ་ལོ་༡༩༧༣ ཕྱི་ལོ་༡༩༧༥ ལྷ་ ༤ ཆེས་ ༡༡ ལ།
 མདྲ་ལྟ།

༡༡། །དབུ་མ་འཇུག་པའི་མཐའ་དཔྱད་ལུང་རིགས་གཉེར་
མཛོད་ཟབ་དོན་ཀུན་གསལ་སྐལ་བཟང་འཇུག་རིགས་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་མཆུ་མོ་ཏྲ་ཡ། ན་མེས་ར་སྤ་མེ།

ཆཱ་མ་དང་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་
བ་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་ཞབས་ལ་གྲུས་བ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་
རྗེས་སུ་བཟུང་དུ་གསོལ། །མང་མང་རྒྱལ་སྐུ་སྣ་བཅས་དབུས་ན་ཉི་མ་སྟོང་བཞིན་འབར་བའི་
སྐྱ། །སྟན་སྟན་ཆོག་གིས་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་རྟེན་འབྱུང་ཆོས་སྟོ་བརྒྱ་འབྱེད་གསུང་། །གསལ་གསལ་
མཐེན་པས་ཀུན་ལ་བྱུང་ཀྱང་འཁྲལ་བྲལ་གཉིས་མེད་མཉམ་བཞག་ཕྱགས། །ཡང་ཡང་རྒྱལ་བ་རྒྱ་
མཚོས་བད་དཀར་ལྟར་བསྐྱགས་ཉི་མའི་གཉེན་ལ་འདུད། །གང་ཞིག་བློ་བའི་ཉི་ཟེར་ཞུགས་ཙམ་
ཀྱིས། །ཆོངས་པའི་ཐུན་སངས་སྟོ་གོས་བད་ཆལ་འབྱལ། །བཞད་པའི་ལེགས་བྱས་རི་མོ་བརྒྱ་བཀྱ་
བའི། །རོ་མཚར་མཚོག་སྟེར་འཇམ་མགོན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོངས། །སྲིད་ཞིའི་མཛེས་སྐྱག་མ་ལུས་
ཡོངས་འཁྲལ་མཚོར། །ཐུགས་རྗེའི་འདབ་བརྒྱ་བཞད་པར་རྒྱལ་ཀུན་གྱི། །གསུང་གསུང་བྲི་བའི་རྒྱད་
དུ་འགྲུག་མཁས་ལུ། །དབྱངས་ཅན་མགོན་མཚོར་བྱོན་ལ་དག་མཚོག་སྟོལ། །རྒྱ་སྐར་དབུས་ན་

ཆོ་བ་དང་། །ཀླང་འཁྱུང་དབྱུག་ན་ཡོངས་འདུ་བཞིན། །མཁས་དབྱུག་ཉེན་འབྱུང་འདོམས་པ་ལ། །ཆོ་
བལ་ལྷ་སྦྱབ་ཡབ་སྐུ་ལ། །མཁེན་བཅེ་མཐུ་རྒྱས་མཛད་འཁེན་ཀུན་དང་ཁྱད་པར་དུ། །མཐའ་བལ་
ཟབ་མོ་འདོམས་ལ་དུས་གསུམ་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱང་། །གཅིག་བསྐྱུས་དྲར་སྤྲིག་འཛིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཆར་
འོས་བཤེ། །འཛམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ལ་འདུད་དུས་ཀུན་སྤྱི་ཐོར་བཞུགས། །ཁྱོད་བསྐྱེད་མདོ་
ལྷགས་ཟབ་རྒྱས་གསེར་འཁོར་གྱིས། །ཐུབ་བསྐྱེད་སྤིང་བཞི་ཡོངས་ལ་དབང་བསྐྱུར་བཤེ། །ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་ཀུན་མཁེན་དག་ལེགས་དཔལ། །དུས་གསུམ་མཁས་པ་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་ན་མཛེས། །སྤིང་
ཞིའི་ཁམས་ན་དཔེ་རྒྱ་རང་ཉིད་ལས། །རྟེན་མིན་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཆོ་འབྱུང་བཤེ་གནས། །པད་དཀར་
འཛིན་པས་བསྐྱེད་འདི་བསྐྱུངས་ཚུལ་ལ། །ཡང་ཡང་བསམས་ན་སྤྲིང་ནས་བ་སྦྱ་ལྷང་། །མཁེན་དཔྱོད་
མཁེན་པའི་གཉེར་ལ་འགྲན་པར་རུས། །བཟང་བས་ཐུགས་རྗེའི་ལྷ་དང་ཞི་དུལ་གྱིས། །ལྷ་བ་མིར་
འགྲན་བདག་གི་བཤེས་གཉེན་ཆོགས། །ཐུབ་དབང་ཞལ་སྤྲིན་རྣམས་ལ་གྲུས་པས་འདུད། །ཆོ་
མཆོག་རྣམས་ལ་དགའ་སྐྱེད་དཔན་འབྱིང་གི། །རབ་རིབ་ཐེ་ཆོམ་བསལ་ཉེ་ཟབ་རྒྱས་ལས། །རིན་
ཆེན་སྦྱོན་མེ་བཞིན་དུ་གསལ་བྱེད་པའི། །ལུང་རིགས་བྱེ་བའི་འོད་སྟོང་འགྲུང་ལ་སྟོ། །

དེ་ལ་འདིར་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ཟེའི་རྒྱལ་མ་ལུས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་དབུ་མ་ལ་འབྲུག་
 པའི་དཀའ་གནས་ཀྱི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། མཚན་དོན། འབྲུར་བྱུག་། གཞུང་དོན། མཐུག་གི་དོན་
 བཞི། དང་པོ་འཆད་པར། རྒྱ་གར་སྐད་དུ་ནས། བོད་སྐད་དུ་དབུ་མ་ལ་འབྲུག་པ་ཞེས་བྲ་བ། ཞེས་
 གསུངས། འདིའི་དོན་ལ་དགག་གཞག་སྤངས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་། འདིར་འབྲུག་བྱའི་
 དབུ་མ་⁽¹⁾དེ་དབུ་མ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། འོ་ན། འདིའི་འབྲུག་བྱའི་དབུ་མ་དེ་གཞུང་དབུ་མ་ལ་བྱེད་པ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དབུ་མ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དབུ་མ་
 ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་འབྲུག་གཞི་ཡིན་ན་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དབུ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དབུ་མ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་དབུ་མའི་གཞུང་དང་། དེའི་བྱུང་མཐའ་དང་། དེ་
 སློག་པ་པོའི་གང་ཟག་གསུམ་ལ་འབྲུག་པ་ལས་འདིར་བསྟན་བཅོས་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཐ་སྟངས་དེ་གསུམ་ལ་འབྲུག་པ་གང་ཞིག་། འདིར་བསྟན་བཅོས་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་བྱུང་སྟེ། འདིར་དབུ་མའི་སྐད་དོད་མ་རྩུ་མ་ཀ་ཞེས་པའི་ཀ་ཞེས་པས་དབུ་མ་དེ་སྟོན་པའམ་
 སློག་པ་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས། དབུས་ཉིད་དབུ་མའི་ཞེས་རང་གི་
 དོན་དེ་ལ་མན་པ་བརྗོད་པའོ། །དབུ་མའི་ལམ་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་སློག་པར་བྱེད་པས་ན་ཀ་ཞེས་
 བྲ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། མ་རྩུ་མ་ཞེས་པས་དབུ་མའི་ཞེས་རང་གི་རོ་བོ་དེ་སྟོན་
 པའི་དེ་མན་གྱི་ཁྱེན་ཁྱེན་ཤུལ་ཡིན་ལ། ཀ་ནི་སློག་པའི་བྱིངས་ལས་བསྐྱབ་པས་ན་སྟོན་མཁན་དང་
 བསྟན་བཅོས་དང་བྱུང་མཐའ་རྣམས་ལ་ཡང་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས། སྐད་ཀྱི་བྱིངས་
 ཀྱི་སྒྲ་ལ་བསྟན་བཅོས་བྲ་བའམ། དབུ་མ་ཞེས་པའི་མིང་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དབུ་མ་སྟེ། ཡང་ན་ཀ་

1 པར་ཐེངས་གཉིས་ལ། དེ་དོན་དབུ་མ་ལ།

ཞེས་པའི་མིང་གིས་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་དབུ་མ་ཞེས་བྱ་བ་དབུ་མའི་གྲུབ་པའི་མཐའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། སྐད་ཀྱི་བྱིངས་ཞེས་པ་ནི་སློག་པའི་བྱིངས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། སྐད་དང་སྐྱ་དང་སློག་
 པ་རྣམས་ལ་སྐད་དོད་ཐུན་མོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱིངས་ཀྱི་མདོ་ལས། གཞི་གཞི་རྩ་ལོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྐྱ་སྐྱུ་བ་མ་བྱས། ཅ་ཏྲགས་གཉིས་པ་བྲུབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། དབུ་མའི་
 བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། མ་རྒྱུ་མ་ཀའི་སྐད་ཀྱི་
 བྱིངས་ལས་བརྒྱུ་མས་ནས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སམ་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་དབུ་མར་བྱས་པར་
 ཤེས་རབ་སྟོན་མེད་ཡང་བཤད་པས་དབུ་མ་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་། འདིར་དབུ་མའི་བསྟན་
 བཅོས་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་། རིགས་ཆོགས་གཞན་རྣམས་འདིའི་
 འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་ལས། བསྟན་བཅོས་འདིའི་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་ཡོད་དེ།
 ཅ་བ་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་འདིའི་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་དང་། མདོ་རྒྱས་འབྲིང་སོགས་ཀྱང་དེར་འདོད་ཟེར་ན། འོ་ན།
 རང་འགྲེལ་ལས། འདིར་རིགས་ཆོགས་གཞན་གྱི་ཕྱང་འདྲེན་ཆེ་རང་མིང་ནས་སློས་ལ། ཅ་ཤེ་འདྲེན་
 ཆེ་དབུ་མ་ལས་ཞེས་སློས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མཛད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་རིགས་ཆོགས་
 གཞན་རྣམས་འདིའི་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་མ་ཡིན་པར་སྟོན་ཆེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་སོང་། དེར་
 ཐལ། དེ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཅ་ཤེ་འདིའི་འཇུག་བྱའི་དབུ་
 མ་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་མ་ཡིན་པར་སྟོན་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདིར་ལན་དུ་མར་བྱུང་
 པར་དེ་ལྟར་སྐྱར་བ་གང་ཞིག་། དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་དེ་ལྟར་གསུངས་མི་སྤིང་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 གྲུབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། རི་སྐད་དུ་དབུ་མ་ལས། རི་གས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། ཞེས་
 སོགས་དང་། རི་སྐད་དུ་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། རི་སྤིང་ཕྱང་པོ་འདྲིན་ཡོད་པ། ཞེས་སོགས་དང་། རི་
 སྐད་དུ་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། ཡོད་པས་རྣམ་པར་མི་གྲོལ་ཏེ། ཞེས་སོགས་བྱངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་

བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཤེ། དེས་ན་འདིར་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་ལ་བསྟན་བཅོས་གཅིག་དགོས་པས།
 དབུ་མའི་མདོ་སོགས་གཞུང་གཞན་དང་གཞི་ལམ་འབྲས་བྱའི་དབུ་མ་གསུམ་ལྟ་བུ་དོན་གཞན་ལ་འང་
 མི་རུང་བས་རྩ་མེ་ལས་འོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ཡང་འདིའི་འགྲེལ་བར་རྩ་
 མེ་ཁྲངས་སུ་མཛད་པ་ན་དབུ་མ་ལས་ཞེས་མང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རྩ་མེ་ལ་བྱ་ཡི། དབུ་མའི་གཞུང་
 གཞན་དང་དབུ་མའི་དོན་གཞན་ལ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་རྩ་
 མེ་ལ་བསྟན་བཅོས་འདིས་འཇུག་ཚུལ་ལ། འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་ཇ་ཡ་ཨ་ནཱ་ན་རེ། རྩ་མེ་ལས་
 བདེན་གཉིས་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་ལ། འཇུག་པ་འདིར་བདེན་གཉིས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དེ་འཇུག་
 བ་དེ་ལ་འཇུག་ཚུལ་དུ་འདོད་དེ། འགྲེལ་བཤད་ལས། འདི་ལྟར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སུ་ཀུན་རྫོབ་
 དང་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་མ་བཟོད་ལ། དེ་འདིར་རྒྱས་པར་བསྟན་པས་བསྟན་བཅོས་
 འདི་དེ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་བསྟན་བཅོས་
 དེར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་མ་བཟོད་ལ། འདིར་དེ་གཉིས་རྒྱས་པར་བསྟན་
 པས་དེ་ལ་འཇུག་གོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན། རྩ་མེ་ལས་དོན་དམ་པའི་རྣམ་བཞག་འཇུག་པ་
 ལས་ཀྱང་རྒྱས་པར་མ་བཤད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྩ་མེ་ལས་
 གཞི་བདེན་བཞི་བདེན་གཉིས་ཐུང་འདས་སོགས་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་ཡང་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་དང་བྱེད་པ་
 པོ་གསུམ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉེ་བར་རྒྱང་བྱ་དང་ངོ་བོ་བྱེད་པར་སོ་སོ་ལ་སྦྱར་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
 དོན་དམ་བདེན་པ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་གཏན་ལ་ཐབ་ལ། འཇུག་པ་ཆོད་དེ་ཅམ་
 མི་རྒྱས་པར་མཛོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་
 པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་ནི། འཇུག་པ་ལས་རྩ་བཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པས་བཤད་པ་དེ་ལེགས་
 པར་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྗེས་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ལུང་བསྐྱར་
 བ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འགྲེལ་བཤད་ལས་རྩ་མེ་ལས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཟོད་

པར་བཤད་ཀྱི་མ་བཞུད་པར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བཤད་ལས། འདི་ལྟར་དབྱ་མའི་བསྟན་
བཅོས་སུ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་རྣམ་བཞག་རྒྱས་པར་བསྟན་ལ། དེ་འདིར་རྒྱས་པར་བསྟན་
པས་བསྟན་བཅོས་འདི་དེ་ལ་འཇུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་དཔེ་
དུ་མ་ལས་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་མ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འདིར་ཡང་ཞེས་བ་ལྟ་བུའི་ཡང་སྤྱི་དེ་དགོས་
རྒྱ་སྤང་བ་ཡང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣོས་སྤོང་ངམ་བསྟན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཅིག་དགོས་རྒྱ་ལ་མ་
བྱུང་བས་སོ། །དེས་ན་དགག་སྤྱི་མེད་པ་དཔེ་མ་དག་པར་བཞེད་པ་ལེགས་སོ། །ཡང་མཁས་པར་
གྲགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཅེས་ལས་བདེན་གཉིས་གཞི་ལྡོག་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་བྱས་ན་འགྲེལ་བཤད་
ལ་རྣམ་བཤད་ཀྱི་སྟོན་དེ་འཇུག་ཀྱང་། བདེན་གཉིས་རང་ལྡོག་ལ་བསམ་ན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་
བཞག་ཅེས་ལས་འཇུག་པ་རྒྱས་པས་དགག་པ་མི་འགྲོ་ཟེར་རོ། །འདི་ལ་མདོན་སུམ་གྱི་རིགས་པ་
དང་ལུང་གིས་གཞོད་པ་དུ་མ་འབབ་སྟེ་འདི་ལྟར། འོ་ན། ཅེས་ལས་དོན་དམ་བདེན་པ་རང་ལྡོག་ནས་
རྒྱས་པར་མ་བསྟན་ལ། དོན་དམ་བདེན་པ་གཞི་ལྡོག་ནས་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་
བཤད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱུང་པར་བྱེ་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ཅེས་ལས་
དོན་དམ་བདེན་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པར་ཐལ། དེ་གཞི་ལྡོག་ནས་རིགས་པ་མཐའ་ཡས་པས་བཤད་
པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ཅེས་ལས་དོན་དམ་བདེན་པ་རང་ལྡོག་ནས་ཀྱང་རྒྱས་པར་བསྟན་
པར་ཐལ། དེ་ལས་དོན་དམ་བདེན་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། གཞན་ཡང་། བདེན་
གཉིས་རང་ལྡོག་ནས་⁽¹⁾སྟོན་པ་ལ་ཅེས་ལས་འཇུག་པ་རྒྱས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱུང་པར་འཐད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བདེན་གཉིས་རང་ལྡོག་ནས་སྟོན་པ་ལ་འང་འཇུག་པ་ལས་ཅེས་རྒྱས་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཅེས་ལས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་བདེན་གཉིས་མི་ཤེས་ན་གསུང་རབ་ཀྱི་
དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པ་དང་། བདེན་གཉིས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དང་། བདེན་གཉིས་ལ་ལོག་པར་བརྒྱུང་

1 པར་ཐེངས་གཉིས་ལ། སྟོན་པ་ལ་འང་ཅེས།

བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། བདེན་གཉིས་རྟོགས་དཀའ་བས་སྟོན་པས་ཀྱང་དང་པོར་མ་བསྟན་པའི་ཚུལ་
ལྟ་ཡོད་ཅིང་། འབྲུག་པ་ལས་དེ་ལྟར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དབུ་མ་ལས།
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །འཇིག་རྟེན་ཀྱང་རྩོམ་
བདེན་པ་དང་། །དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་གཉིས་པ་བྱུང་
སྟེ། དབུ་མ་ལས། གང་དག་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི། །རྣམ་དབྱེ་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་སངས་
རྒྱས་བསྟན་པ་ནི། །ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་རྣམས་མི་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་གསུམ་
པ་བྱུང་སྟེ། དབུ་མ་ལས། བསྟན་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་བསྟན་མི་རུས། །དམ་པའི་
དོན་ལ་མ་བརྟེན་པར། །སྤྱང་ན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་བཞི་
པ་བྱུང་སྟེ། དབུ་མ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བསྟན་ཉེས་ན། །ཤེས་རབ་རྩལ་རྣམས་ཕྱང་བར་བྱེད། །རི་
ལྟར་སྒྲུལ་ལ་བཟུང་ཉེས་དང་། །རིག་སྒྲགས་ཉེས་པར་བསྒྲུབ་པ་བཞེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཟུར་ལྔ་པ་བྱུང་སྟེ། དབུ་མ་ལས། དེ་ཕྱིར་ཞན་པས་ཆོས་འདི་ཡི། །གཏིང་རྟོགས་དཀའ་བར་
མཐུན་གྱུར་ནས། །ཐུབ་པའི་ཐུགས་ནི་ཆོས་བསྟན་ལས། །རབ་ཏུ་ལོག་པར་གྱུར་པ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་དྲུག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་པོ། །དེས་ན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི་
ཆོག་མང་ཉུང་གིས་མ་ཡིན་པར་དོན་སྟོང་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་རྒྱས་ཀྱང་དོན་མི་རྒྱས་པ་
པོད་ཁ་ཅིག་གིས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དུ་མ་ཡང་ཡོད། ཆོག་ཉུང་ཡང་དོན་རྒྱས་པ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལྟ་
བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཅུཤེ་ལས་རྒྱ་ཆེ་བ་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་ཀྱང་འབྲུག་པས་མ་ཆང་བ་ཁ་སྐོང་
པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་རྩེ་གསུམ་དང་ས་བཅུ་སོགས་བཤད་ཟེར་ཡང་རྒྱལ་ཆབ་རྩེས་ཅུཤེ་ལས་རྒྱ་
ཆེ་བ་རྒྱས་པར་བསྟན་པར་འདོད། མཁས་བྱུང་རྩེས་སྔ་ཙམ་དང་རྩེའི་བུ་ཆེན་འགའ་ཞིག་གིས་མ་
བཤད་པར་གྲགས་པ་ལྟར་འདོད་པ་སོགས་མང་ངོ། །དེ་དག་ལ་འོ་ན། ཅུཤེ་ལས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཐ་སྟོང་

འཛིག་ཚུལ་དང་། བདེན་བཞི། ལས་འབྲས། ལྷགས་གནས་བརྒྱད། དཀོན་མཆོག་གསུམ་སོགས་
འཛིག་ཉེན་དང་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་འཛིག་ཚུལ་མ་བཤད་པར་ཐལ། དེས་རྒྱ་ཆེ་
བ་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། བྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསྟན་ན་རྒྱ་ཆེ་བ་རྒྱས་པར་བསྟན་
དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་བསྟན་ན་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དེ་དང་བྱེན་ས་བསྟན་དགོས་
པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་རྒྱ་ཆེ་བ་རྒྱས་པར་བསྟན་པར་མི་འགྱུར་ན་སྤྱི་བྱའི་གངས་བསྟན་དགོས་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་རྩ་ཤེ་ལས་འདི་རྒྱས་པར་དངོས་སུ་བསྟན་ཀྱང་། བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་
བྱས་ནས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆེན་འཕྲེང་བའི་དར་རྒྱུག་ལས། གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཙོ་བོའི་
དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་གཞན་དུ་ན་རྩ་བཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་
པར་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་ཤེའི་ཆོག་འདི་དག་དོན་
ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་པས། སྟོང་གཞི་པལ་བའི་ཚུལ་དུ་དངོས་བསྟན་ལ་རུང་བའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་
ལུས་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་འདི་འབྲ་འདོད་ན་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཞེས་བཅད་པའི་ལན་དུ། སྟོང་ཉིད་འདོད་མཁན་དབུ་མ་པ་ལ་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་རུང་ལ། སྟོང་ཉིད་མི་འདོད་པའི་དངོས་སྤྱོད་པ་ལ་མི་རུང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཟུར་དང་པོ་
གྲུབ་སྟེ། བཅད་ཚུལ་དེ་ཡང་དབུ་མ་ལས། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཛིག་
པ་མེད། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །སྟོང་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ནས།
གལ་ཏེ་སྦྱིས་སུ་གང་ཟག་བརྒྱད། །དེ་དག་མེད་ན་དག་འདུན་མེད། །འཕགས་པའི་བདེན་རྣམས་མེད་
པའི་ཕྱིར། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཆོས་དང་དག་འདུན་ཡོད་མིན་ན། །སངས་རྒྱས་ཇི་
ལྟར་ཡོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྟོང་ཉིད་འབྲས་སུ་ཡོད་པ་དང་། །ཆོས་མ་ཡིན་དང་ཆོས་ཉིད་
དང་། །འཛིག་ཉེན་པ་ཡི་ཐ་སྙད་ནི། །ཀུན་ལ་འང་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། བུཌླ་སྤྱི་ཉ་
ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་འཕྲོ་བ་འདི་དག་ཀུན་སྟོང་ན་དེའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཛིག་པ་མེད་དེ། དེ་

དག་མེད་པས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 བ་ནས། སྟོང་པ་ཉིད་བཟུང་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་ཆོས་ཉིད་དང་། དེ་དག་གིས་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་
 ཡོད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱན་ལའང་གཞོད་པ་ཡིན་པས། དེ་བས་ན་དངོས་པོ་མེད་པས་
 སྟོང་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ལན་དུ་སྤར་
 བཤད་པ་ལྟར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལྟ་བཤད་པས་བདེན་གཉིས་རུང་བར་མ་ཟད་འཛིག་རྟེན་
 དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དབྱ་མ་ལས། གང་ལ་སྟོང་པ་
 ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་པ་བྱུང་བ་ལི་ཏ་ལས་ཀྱང་།
 གང་རོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ་དེའི་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་རུང་
 བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། དབྱ་མ་ལས། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །མཐོང་བ་དེས་
 བྱི་སྤྱག་བསྐལ་དང་། །ཀྱན་འབྱུང་དང་བྱི་འཁོག་པ་དང་། །ལམ་ཉིད་དེ་དག་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་
 དང་། དེའི་འབྲེལ་པ་བྱུང་བ་ལི་ཏ་ལས། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་དེས་
 ཆོས་བཞི་པོ་སྤྱག་བསྐལ་དང་ཀྱན་འབྱུང་དང་འཁོག་པ་དང་ལམ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་དག་མཐོང་བ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྤྱང་། རྟགས་ཟུར་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་
 རུང་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ན་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོར་
 ལེ་ལུ་འདི་གཉིས་ལེ་ལུ་སྤར་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཤམ་དུ་གདགས་པར་བཤད་པ་ལྟར། འདི་གཉིས་ལེ་ལུ་
 སྤར་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་བྱ་བྱེད་བྱེད་པ་སོ་སོགས་འཐད་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བཞིན་ཏུ་སྟོས་པས་ཆོག་གོ།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཅུལེ་ལས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་བསྟན་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། དེ་ལས་ཟབ་མོའི་ཕྱོགས་མ་གཏོགས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་བཤད་ལས།
 ཅུལེ་ལས་ཟབ་མོའི་ཕྱོགས་མ་གཏོགས་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྤྱོད་ཆེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་མ་བསྟན་ཀྱང་། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དེ་དག་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འོ་ན། རྣམ་བཤད་ལ་ནང་ལག་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། ཅུ་ཤེ་ལས་ཟབ་མོའི་ཕྱོགས་མ་གཏོགས་ཀྱི་ཆེ་བ་
དང་ལམ་མ་བསྟན་པ་དེའི་དགོངས་པ་གང་ཞིག །ཀྱི་ཆེར་བསྟན་པར་བཤད་ཟིན་ལ། དེར་ལམ་བསྟན་
པ་ཡང་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་ཁས། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེར་བདེན་
བཞི་འཐད་པར་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཀྱི་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སོ་སྟེའི་སའི་
སྟོང་རྩེ་སོགས་ཆོས་གསུམ་ནས་འབྲས་བྱའི་ས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེར་
བཤད་པའི་ལམ་ལ་དབྱེ་བ་དེ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་། དེར་ཆོག་ལ་མ་ཐོན་པ་འཇུག་པས་དེའི་དབྱེ་བ་རྒྱས་
པར་སྟོན་པ་དེ་འཇུག་པ་ཅུ་ཤེ་ལ་ཀྱི་ཆེ་བའི་སྟོན་ནས་འཇུག་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས།
དེ་ལྟར་ན་གཞུང་དེར་བསྟན་པའི་ལམ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཀྱི་ཆེ་བའི་ལམ་གཞན་འཕགས་པའི་མན་
ངག་གིས་ཁ་བསྐྱང་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པས་ཞེས་དང་། དེའི་ཕྱིར་གཞུང་འདི་ལ་བཞེན་ནས་ཅུ་ཤེའི་ལམ་
ལ་ཀྱི་ཆེ་བའི་སྟོན་ནས་འཇུག་པ་ནི་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གཉིས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཁུབ་སྟེ། གཞུང་དེར་བསྟན་པའི་ལམ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཀྱི་ཆེ་བའི་ལམ་ཞེས་དང་། ཅུ་ཤེའི་ལམ་ལ་
ཞེས་པ་དག་གི་ལམ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་དེ་ལ་དབྱེ་རྒྱ་མེད་པ་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། འདིར་བསྟན་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་ཡིན་ན་ཅུ་ཤེ་ཡིན་དགོས་ཏེ། སྤྱིར་
དབུ་མ་ཞེས་པ་ལ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་བཤད་པའི་དེ་ཡིན་ན་དབུ་མའི་གཞུང་ཡིན་དགོས། དེ་ཡང་
མདོ་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་དགོས། དེ་ཡང་རིགས་ཆོགས་གཞན་ལ་མི་རུང་
བས་ཅུ་ཤེ་ཡིན་དགོས་པར་ལུང་རིགས་དུ་མས་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། དབུ་མ་ཅུ་ཤེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ལ་འཇུག་པས་འཇུག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་རྣམ་རིག་པ་དང་མཐུན་པར་
བཤད་མི་རུང་བར་བཤད་པ་གཉིས་ཟབ་པས་འཇུག་ཚུལ་དང་། ཅུ་ཤེ་ལས་བཤད་པའི་ལམ་དེ་ལ་
ཡན་ལག་གི་སྟོན་ཕྱེན་སོ་སྟེའི་སའི་ཆོས་གསུམ་དང་། འཕགས་པའི་ས་བརྩུད་དང་། འབྲས་བྱའི་

ས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་ཁ་སྐོང་བ་དེ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སློན་ས་འཇུག་ཚུལ་ཏེ་གཉིས་ཡོད་བ་དེའི་
 བྱིར། རྣམ་བཤད་ལས་རང་གི་ལུགས་ནི། ཅ་བ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཟབ་
 པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སློན་ས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཟབ་པའི་སློན་ས་དེ་ལྟར་འཇུག་ཚུལ་གཉིས་
 ཡོད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་ཅིང་དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་རྒྱུད་མི་བཞེད་པ་དང་།
 བདེན་འཛིན་ཉོན་སྤྱིབ་ཏུ་འདོད་པ་སོགས་ཀྱི་སློན་ས་ཅ་ཤེ་ལ་འཇུག་པ་དེ་རང་རྒྱུད་པ་དང་སྤྱན་མོང་
 མ་ཡིན་པར་འཇུག་ཚུལ་ཡིན། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཀུན་གཞི་རང་རིག་བྱི་དོན་
 མེད་པ་སོགས་མི་འདོད་པ་དེ་སེམས་ཅམ་པ་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་འཇུག་ཚུལ་ཡིན། སེམས་
 ཅམ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཅ་ཤེའི་དོན་འདིར་བཤད་པ་ལྟར་ངེས་པ་
 དེ་འདིའི་སློན་ས་ཅ་ཤེ་ལ་ཞུགས་པའི་ཆད་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། ལུགས་
 འདི་ནི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་
 ལས། རང་གིས་དབུ་མའི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་དབུ་མ་པ་གཞན་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་བསྟན་
 པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། བསྟན་བཅས་ཀྱི་དོན་རྣམ་
 པར་རིག་པ་ཅམ་དང་མ་སྤྱན་པར་བཤད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་ངེས་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་དབུ་མ་
 ལ་འཇུག་པ་བརྩམས་པར་གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་
 ལས། དེའི་བྱིར་གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དགོས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སློན་ས་ཅ་ཤེའི་དོན་ལེགས་པར་
 ངེས་པ་ནི་གཞུང་འདིས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གཅིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྒྱ་ཆེ་བའི་
 སློན་ས་འཇུག་ཚུལ་ཡང་སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཅ་ཤེའི་ལམ་ལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་ཁ་བསྐྱང་
 རྒྱ་ཡང་དེ་ལྟར་དགོས་ལ། ཅ་ཤེའི་དོན་ཡིད་ལ་སེམས་པ་དང་སློམ་པའི་ཆེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཁ་བསྐྱང་བ་
 ལྟར་ཟབ་རྒྱས་གཉིས་ཆོགས་གཅིག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་འཇུག་པ་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་གཉིས་པ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་སློང་བ་ལ་སོ་སྟེའི་སའི་ཆོས་གསུམ་དང་སློབ་

བ་འཕགས་པའི་ས་བཅུ་དང་འབྲས་བྱའི་ས་དང་ས་ལྡ་བ་དང་བྱག་པའི་གོ་རིམ་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་
ངོ་བོ་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས། བདག་མེད་བ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་དཔྱོད་པའི་ལྷག་མཐོང་སྒྲོམ་བ་རྣམས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་
གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེའི་ཕྱིར། ཅ་ཤེའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཆེ་འཇུག་བ་ལས་གསུངས་བ་
འདི་རྣམས་བྱན་ནས་ཐབ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀ་ཆོགས་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་མ་
བྱུང་ན་གང་ཟག་དེ་ལ་དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་བ་བརྩམས་པའི་དགོས་བ་གཉིས་སྟོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ཤུགས་ལ་དེ་ལྟར་བྱུང་ན་དགོས་བ་གཉིས་བྱུང་བར་བཤད་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་བ་ཚྱོད་སྟོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཅ་ཤེ་ལས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཚུལ་རྒྱས་བར་བཤད་
བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དེར་རྒྱས་བར་མ་བསྟན་པས་འཇུག་བ་ལས་ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
ཆོག་གསལ་ལས། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཚུལ་དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་བ་ལས་བཅའ་བར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁུབ་སྟེ། དེར་རྒྱས་བར་བཤད་ཀྱང་མི་གསལ་བས་དེ་ལྟར་བཤད་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཅ་ཤེ་ལས་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་བཀག་པར་ཐལ། དེ་ལས་
གཞི་རེ་རེའི་སྟངས་བདེན་གྲུབ་རྒྱས་བར་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ལས་རྣམ་
རིག་པའི་ལུགས་བཀག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལས་རྣམ་རིག་པའི་སྟངས་མོང་མ་
ཡིན་པའི་ལུགས་བཀག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ། འདོད་མི་རུས་ཉེ། དེ་ལས་ཉན་ཐོས་
སྟེ་བས་འདོད་པའི་བདེན་དངོས་གཙོ་བོར་འགོག་ཅིང་སེམས་ཙམ་བས་འདོད་པའི་བདེན་གྲུབ་ཀྱང་
ཁར་ལ་ཁེགས་བ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཙམ་བ་ལ་དམིགས་ནས་དགག་བ་མ་བཏང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
ཅ་ཤེ་ཚྱོམ་དུས་ད་དུང་སེམས་ཙམ་བ་འཕགས་ལུལ་དུ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འཕགས་བ་སྒྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་
ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ཆེན་པོ་གསུམ་བསྒྲགས་པའི་གཉིས་བ་ཅ་ཤེ་སོགས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་སྒྲིག་དུས་སྟོན་
བ་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་རྩེ་གསལ་པའི་རྗེས་ཙམ་ཡིན་པས་སེམས་ཙམ་བ་མ་བྱུང་ལ་དེའི་རྒྱ་མཆོན་

ཕྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་དང་རྒྱ་བས་ཀྱང་འགྲེལ་བར་སེམས་ཅན་པ་སྟོགས་སྤར་མ་གླེང་ས་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། རྣམ་རིག་པའི་ལྷགས་དགག་པ་རྩ་ཤེ་དང་ཆོག་གསལ་མི་རྒྱས་
པ་འདིར་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། རྣམ་འབྱོར་སྟོན་པ་
བས་དངོས་པོ་བདེན་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བྱས་པ་ནི་རྩ་བ་མཐའ་པོའི་རྗེས་སུ་
བྱུང་བས་འདིར་ཡང་རང་སྡེ་སྟོགས་སྤར་ལེན་པ་ན་དོན་སྟོན་གཉིས་སྟོགས་སྤར་མཛད་ལ། དེ་དག་
ལ་ལྷང་གིས་གཞོན་པ་སྟོན་པ་ན་འདུག་པའི་དམན་གྱི་སྡེ་སྟོན་ནས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་དོ། །དེ་
ལྟ་ན་འདུག་པའི་དག་གི་འདོད་པ་བཀག་པ་ན་རྣམ་འབྱོར་སྟོན་པ་བས་དངོས་པོ་བདེན་པར་འདོད་པ་
ཡང་ཁེགས་པར་འབྱུང་བས་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི་སྟན་མོང་བ་ཁོ་ན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
འདི་བརྒྱུད་པའི་དུས་ཀྱང་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཀྱང་དེས་ན་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ན་འབྱོར་
པར་བཤད་པ་ནི་སྟོན་སྟོགས་སུ་འབྱུང་ཚུལ་གཉིས་པར་བཤད་པའི་དགོངས་པ་སོགས་འདི་དག་ཞིབ་
པར་ཁོ་བོས་བྱ་བ་མཐའི་རྣམ་བཤད་དུ་བཤད་ཟེན་པས་འདིར་མི་སྟོནོ། །

ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྩ་ཤེ་ལས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་བསྟན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདུག་པས་དེ་ལ་རྒྱ་
ཆེ་བའི་ལམ་ཁ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁྲབ་པར་ཐལ། ཁ་སྐྱོང་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་
ཡང་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ལ་མ་ཆང་བ་ཁ་སྐྱོང་ཚུལ་དང་། མི་རྒྱས་པ་རྒྱས་པར་ཁ་སྐྱོང་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་
པ་ལས་འདིར་དེ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གཙོ་བོར་ཁ་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེར་
དེ་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་པར་ཐལ། འདིར་དེ་ལས་ཀྱང་རྒྱས་པར་ཁ་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྲབ་སྟེ།
དེར་དེ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཀྱང་མི་གསལ་བ་དང་གཙོ་བོར་མ་བསྟན་པས་རྩ་ཤེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་
བྱས་ལམ་དེ་དག་གཙོ་བོར་ཉམས་སུ་ལེན་མི་དགོས་སྟུང་པ་རྫོགས་ཆེད་དུ་འདིར་གསལ་བར་དང་
གཙོ་བོར་ཁ་བསྐྱེད་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་དབྱུ་མ་གསུམ་
གང་རུང་ཡིན་ན་དབྱུ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཞི་བྱ་བ་ན་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབྱུ་མ་ཡིན་

དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུག་ ཉགས་སྒྲ། འདོད་ན། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་བདག་ཉག་
པར་ཁས་ལེན་པ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འདྲིན་པའི་ལྟ་བ་དེ་དབུ་མའི་ལྟ་བར་ཐལ།
ཁྱོད་དབུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ལ། བྱུང་སྟེ། གཞི་དེ་དབུ་མ་ཡིན་ན་དེ་རང་གི་ངོར་ཤར་
ནས་བརྒྱང་བའི་ལྟ་བ་དེས་ཉག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ནས་བཅད་ལ་ཁེགས་ནས་བརྒྱང་བ་གཅིག་
དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་ལས། འོད་སྤང་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ། མེད་ཅེས་
བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བལྟར་མེད་པ། མཐོང་དུ་
མེད་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འགྱུར་ཐུག་ནི། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་སོགས་བྱང་། འདིའི་སྐབས་སུ་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་དང་མདོ་སྡེ་འགལ་ཟེར་ན། རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་
 མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཀྱན་ལ་གྲགས་པས་
 གྲང་བྱ་བ་ཅིང་། དེར་ཐལ། ལྷག་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་གངས་མཐའ་ཡས་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་
 གསུང་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་
 གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་དམ་པའི་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་རང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ཅི་རིགས་པ་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་
 པའི་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་སྟོན་པ་མངོན་དུ་
 བྱེད་པ་དང་ཡང་ཡང་དང་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་གསུམ་པོ་ཆང་བའི་སྡེ་སྡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་
 རབ་སྟོན་མེའི་འགྲེལ་བ་གད་ལས། འདི་ཉིད་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འདིས་
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་མཆན་ཉིད་རྣམ་པར་འཛོག་ཅིང་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་འདི་
 ཉིད་ཀྱིས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། མངོན་དུ་བྱེད་ཅེས་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཅེས་པ་དང་།
 ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅེས་པ་གསུམ་གྱིས། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། མངོན་དུའི་ཕྱིར་དང་ཡང་ཡང་
 དང་། བེལ་གཞོན་རྟོགས་ཕྱིར་མངོན་པའི་ཆོས། ཞེས་པའི་དོན་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་མཁས་
 པ་དག་ན་རེ། སྐབས་འདིར་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་དེ་ལྟར་འདོད་པས་ན་མངོན་པ་གོང་འོག་
 མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་མིན་ཟེར་བ་དང་། མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་རྣམ་དག་མིན་ཟེར། དེ་གཉིས་ལ་འོན་ཅུག་
 མོང་གི་སྡེ་སྡོད་གསུམ་མེད་པར་ཐལ། ཟུག་མོང་གི་སྡེ་སྡོད་གསུམ་གྱི་ནང་གི་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་

མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མངོན་པ་གོང་ལོག་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་
པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་མེད་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ཆོན་གྱི་དེ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤེར་
སྟོན་འགྲེལ་བཤད་ལས། སྡེ་སྡོད་གསུམ་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་
ལྟར་དེར་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་པའི་མཆོད་ཉིད་སྤྲ་བ་དང་གཤེར་བ་དང་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པ་དག་
བསྟན་ཅིང་དོན་དམ་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེ་ཡབ་སྤྲུལ་དང་སྤྱུ་
བྱུང་དང་སྦྱོར་བའི་ཞབས་སོགས་ཀྱིས་མངོན་པ་ལས་ཞེས་ཡང་ཡང་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་འཐད་
པར་ཐལ་བ་སོགས་གཞིན་བྱེད་དུ་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོས་པས་ཆོག །དམ་བཅའ་གཉིས་པ་
ལ། སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་ན། རྣམ་དག་མ་ཡིན་པས་བྱམ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། མདོ་མངོན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ཀྱང་མི་འགལ་ཏེ། མདོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་
གསུམ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་འཇུག་པ་འདི་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀར་བྱུང་བའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་འདིར་
མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་གཉིས་ཡོད་
ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་གོ་དོན་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་
ཀྱང་། འཇམ་དཔལ་གང་དུ་ངས་མཆོད་ཉིད་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་བཤད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱེ་བ་དང་
བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་མོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཚོད་སྟོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཅུ་ཤེད་འཇུག་པས་སྟག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་
པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། འཇམ་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བ་ནི། གཞུང་འདི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་
མངོན་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། སྟོན་གྱི་
བཀས་བཅད་པ་དང་མཐུན་པར་མཛད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཙོ་བོར་དངོས་
སུ་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུག་ ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་ལྟར་མ་བསྟན་པར་ཐལ། འདིས་

ལས་གི་སྒོར་གཏན་ནས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་མ་བསྟན་པས་འདི་ཐེག་པ་ཐུན་
 མོང་གི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པར་ཇེ་རེད་མདའ་བའི་རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 བྱེད་སྟེ། རྣམ་བཤད་དེ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མི་ལེགས་ཀྱང་ཕྱོགས་སྤར་སྒྲངས་ནས་འགོག་པ་
 མི་རིགས་པས་རྣམ་བཤད་འདི་གཉིས་ཀས་ལྟ་བུ་སྟོན་ཚུལ་གི་སྒོར་ནས་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པར་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྣམ་བཤད་ལས། རྩ་ཤེའི་ལས་ཟབ་མོའི་ཕྱོགས་
 མ་གཏོགས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐེག་ཆེན་གི་བྱང་ཆོས་གཞན་མ་བསྟན་ཀྱང་གཞུང་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་
 གཉིས་གི་ནང་ནས་ཐེག་ཆེན་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ལས་
 པས་ཆོས་གི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གདུལ་བྱ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་མཛད་
 པའི་ཕྱིར་དང་རྩ་ཤེའི་དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་
 ལས་ཀྱང་། གཞུང་འདིར་ལྟ་བུ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གི་བྱང་ཆོས་མ་བསྟན་ཀྱང་ཆོས་གི་
 བདག་མེད་རྒྱས་པར་སྟོན་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་བྱང་པར་ཡོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་⁽¹⁾གཞུང་འདིར་བསྟན་མ་བསྟན་གི་ཚུལ་ཡང་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ལ་ཚོད་
 པའི་སྐབས་ཡིན་པས་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པ་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། སྐབས་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གཞུང་དོན་ལ་མཆོད་བརྗོད་དང་། བསྟན་བཅོས་གི་ལུས། བསྟན་བཅོས་བརྩམས་
 ཚུལ། དགོ་བ་བསྟོ་བ་བཞི། དང་པོ་ལ་སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོ་ལ་མ་བྱེད་བར་བསྟོད་པ་དང་། སོ་སོར་བྱེན་ས་
 ཕྱག་འཆའ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོ་བྱང་སེམས་གི་གཙོ་བོའི་རྒྱར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱ་
 གཞན་གི་ཡང་རྩ་བར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཉན་རང་ཐུབ་དབང་ལས་སྐྱེས་ཚུལ་དང་། སངས་
 རྒྱས་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་ཚུལ། བྱང་སེམས་གི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་གསུམ་བཤད་པ་གསུམ། དང་

པོ་འཆད་པར། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འཁྲིང་རྣམས་སྤུབ་དབང་སྦྱེས། །ཞེས་བྱང་། དེའི་ཆོག་དོན་
འཆད་པར། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་གོང་ན་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་མངའ་
བས། །ཞེས་བ་ནས། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་བྱང་། དེ་ལ་དོགས་པ་གཙོང་
པར། གལ་ཏེ་ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནས། རང་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་
བྱང་། དེ་དག་གི་བྱུང་དོན་དེ་འཆད་པར། རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་བསྟན་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་བྱུབ་
དབང་ལས་སྦྱེས་སོ། །ཞེས་བྱང་།

འདི་ལ་སྤྱི་དོན་དང་མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྤུབ་དབང་གི་དོན་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
དོན་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་དོན། སྤུབ་དབང་ལས་དེ་གཉིས་སྦྱེས་ཚུལ་བཞི། དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱས་
བཙེམ་ལྡན་འདས་ལོངས་སྤྱལ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྤུབ་དབང་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། དེ་ལ་གོང་ན་མེད་པའི་སྤྱུ་གསུང་སྤྱགས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་ཐོབ་པ་དང་། ཉན་རང་
བྱང་མེམས་ཀྱི་སྤུབ་པ་དག་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་དབང་ཕྱག་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཉན་
ཐོས་ལ་སོགས་པ་བཀས་མངའ་བསྐྱར་པའི་བྱིར། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་འཆད་པར། རང་
འགྲེལ་ལས། སངས་རྒྱས་བཙེམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ལ་སྤུབ་དབང་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བྱང་། ཉགས་
རྒྱར་གསུམ་རིམ་བཞིན་འཆད་པ་ལ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་གོང་ན་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་
ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་མངའ་བས། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཚུབ་མེམས་དབང་
རྣམས་པས་ཀྱང་དབང་ཕྱག་དམ་པ་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་ཉིད་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
དེའི་བཀས་མངའ་བསྐྱར་པའི་བྱིར། །ཞེས་བྱང་། སློ་གསུམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་བསྐྱེམས་པས་ན་
སྤུབ་པ་ཞེས་པ་ཉན་རང་སོགས་དང་། དབང་པོའི་སྐད་དོད་ཨི་རྩ་ནི་བྱིངས་མདོ་ལས། ཨི་དི་མཆོག་
གི་དབང་ཕྱག་ལའོ་ཞེས་པ་ལས་བྱུབ་པས་ན། དབང་པོ་ལ་དབང་ཕྱག་དམ་པའམ་དབང་ཕྱག་ཕུན་

སྐྱེས་ཆོག་པ་ལེ་བཤད་པ་ཐོབ་པོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆུང་དུ་འགྲུག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཉན་
 ཐོས་སྐྱེས་བཞུགས་པ་ལེ་རྒྱ་མཚན་གཉིས་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱད་དོད་ཤུ་བ་ཀའམ་སྐྱེས་བ་ཀའི་ཉན་ཐོས་
 དང་ཐོས་སྐྱོག་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་སྐྱེས་བཞུགས་པ་ལེ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡང་དག་པའི་
 གདམས་པ་དག་གཞན་ལ་ཉན་⁽¹⁾ནས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཆོག་ཞན་ལ་འདི་ལྟར་བྱ་བ་བྱས་སོ། །འདི་
 ལས་སྤྱིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་ཐོས་པར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རང་འགྲུལ་
 ལས། དེ་⁽²⁾ལས་ཡང་དག་པའི་གདམས་པ་དག་གི་འབྲས་བུ་ཐོས་པར་བྱེད་པས་ན་ཉན་ཐོས་དག་སྟེ།
 ཞེས་བྱུང་། འདི་ཉན་པའི་བྱིངས་ལས་བྱུང་པའི་བཤད་པའོ། །ཐོས་སྐྱོག་ཅེས་བཞུགས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། འབྲས་བུའི་མཆོག་སངས་རྒྱས་སམ་དེའི་ལམ་སངས་རྒྱས་ལས་ཐོས་ནས་རང་ཉམས་
 ལུ་མི་ལེན་པར་གཞན་ལ་སྐྱོག་པས་ན་དེ་ལྟར་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲུལ་ལས། ཡང་ན་འབྲས་
 བུའི་མཆོག་གས་སྐྱེས་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཞོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་རྣམས་ལས་ཐོས་ནས་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་སྐྱོག་པར་བྱེད་པས་ན་ཉན་ཐོས་དག་སྟེ། མདོ་བད་
 དཀར་ལས། མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་བྱུང་། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཡང་དག་བསྐྱེད་པར་
 བགྱི། །བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་སྒྲ་ཡང་རབ་དུ་བཞུགས། །དེ་བས་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་མི་བཟང་འདྲ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱུང་། འདི་ཐོས་པ་སྐྱོག་པའི་བྱིངས་ལས་བཤད་པའོ། །ཉན་ཐོས་ཡིན་ན།
 སྐྱེས་བཤད་འདི་ཡོད་པས་མ་བྱུང་སྟེ། གཞུགས་མེད་ཉན་ཐོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེས་སྐྱེས་ཀྱི་བསྐྱེས་
 ལ་མཆོ་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེས་བཤད་མེད་ཀྱང་འཇུག་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཐེག་པ་འབྲིང་གི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སངས་རྒྱས་ཉེ་དེ་ཉིད་ཁོང་དུ་
 ཆུད་པ་འབྲིང་པོ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བཞུགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དག་ཡོད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་

1 དབྱས་པར་ལས། གཞན་ལ་ཉན་པས།

2 དེ་ལ་ཡང་དག་པའི།

དུ་ཆུད་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཏ་ཏ་བརྒྱ་ལྷམ་དེ་ཉིད་ཉོགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ལས་ལྷག་སངས་རྒྱས་
ལས་དམན་པས་འབྲིང་ཞེས་བཞིན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐད་དོད་པ་ཏེ་ཀ་བརྒྱ་ཞེས་པའི་པ་ཏེ་སོ་
སོར་ཨེ་ཀ་གཅིག་བརྒྱ་སངས་རྒྱས་ཏེ། བདག་སོ་སོར་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པར་གཅིག་བྱར་གནས་
པའམ། བདག་གཅིག་བྱའི་ཆེད་དུ་དེ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་ན་རང་སངས་རྒྱས་
ཞེས་བཞིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་རང་
སངས་རྒྱས་དག་བསྟན་དོ། །ཞེས་པ་ནས། འབྲིང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་
གྲུབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་མ་བརྟེན་པར་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་ཞིང་བདག་
ཉིད་གཅིག་བྱའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པས་རང་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་བྱུང་།

བཞི་པ་ནི། ཉན་རང་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཐུབ་དབང་ལས་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གསུང་གིས་
བསྐྱེད་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་རྣམས་ལས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དག་
ཅེས་སོགས་བྱུང་། སྐྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཐུབ་དབང་རྣམས་བྱུང་བ་ན་རྟེན་འགྲེལ་ཟབ་མོ་སྟོན་ཅིང་། དེ་
ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཅན་འདུས་པ་དག་གིས་ཉན་བསམ་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པས་རང་རང་གི་མོས་
པ་བཞིན་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དེ་སྐྱེད་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཅི་ལྟར་ཞེན་སངས་རྒྱས་
རྣམས་བྱུང་བར་གྱུར་པ་ན། ཞེས་པ་ནས། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱུང་།

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤངས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་
གསུང་ན་རེ། བྱང་ཆུབ་དམ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བར་དམ་པ་མ་སྒྲོས་པ་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་དམ་པ་སྒྲོས་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། འགྲེལ་བཤད་ལས།
བྱང་ཆུབ་པ་ནི་ཞེས་པ་ནི་འདིར་ཟད་པ་དང་མི་སྤྱེ་བ་ཤེས་པའི་མཆོད་ཉིད་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་
ཆུབ་ལ་ཟེར་བས་དེའི་ཕྱིར་དམ་པའི་སྤྲུལ་སྒྲོས་སོ་ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་རྒྱུ་
པ་གསུམ་པ་ལ་དམ་པའི་སྤྲུལ་པས་ཞེས་སོགས་སོ། །ཁོ་ན། རང་འགྲེལ་ལས། འབྲས་བུའི་མཆོག་

གམ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཞེས་པའི་འབྲས་བྱའི་མཆོག་དང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གཉིས་པོ་དེ་རིམ་བཞིན་མདྲེ་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་པར་སོ་སོར་
 འདོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། འདིར་ཡང་ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཆུབ་གཞན་
 ལ་སྒྲོག་ཚུལ་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དེ་
 སྒྲོག་ཚུལ་སྐབས་ཡིན་པའི་བྱིར། འདིར་དེ་ལས་གཞན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་སྒྲོག་ཚུལ་
 སྒོ་ནས་ཐོས་སྒྲོག་ཏུ་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་འབྲས་བྱའམ་དེར་
 བསྐྱོད་པའི་ལམ་ཟབ་མོ་ཉམས་སུ་མི་ལེན་པར་སྒྲོག་པ་ཉན་ཐོས་དང་མཚུངས་པ་བྱང་སེམས་བདག་
 ཅག་རྣམས་སྤྲད་པར་འོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། རྒྱ་མཚན་འདི་
 གཉིས་བྱང་སེམས་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་འབྲས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཐོས་སྒྲོག་གི་
 དོན་དངོས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། ཟེར་མོད་ཀྱང་དང་པོ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། གཉིས་པ་ནི་བྱང་
 ཆུབ་དེར་བསྐྱོད་པའི་ལམ་ལ་བྱེད་པ་འགྲེལ་པའི་དགོངས་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱས་པ་
 ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་སུ་ཐལ། སངས་རྒྱས་ལས་གདམས་ངག་ཉན་ནས་
 གཞན་ལ་ཐོས་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་ན་མ་འབྲས་སྤྲེ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཐོས་ཀྱང་ཉམས་
 སུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ལེན་པར་སྒྲོག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱིར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། གཟུགས་མེད་
 ཁམས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཟུགས་མེད་
 ཁམས་ན་ཉན་བཤད་མེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདོད་པར་ཡོང་དུས་སུ་གཟུགས་དང་དབང་པོ་
 དག་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་ན་དུ་མེད་པར་ཨ་ལྷས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །རང་རྒྱལ་ཡིན་
 ན། དེ་ཉིད་རྫོགས་པ་འབྲིང་གི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན། རང་རྒྱལ་ཡིན་ན། སྤྱང་ཉིད་
 རྫོགས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྤྱང་ཉིད་མ་རྫོགས་པའི་རང་རྒྱལ་

ཆོག་པ་ལས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ཁས། ཉག་ས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། རྒྱུད་ཆུ་མ་ལས། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་འབར་བ། །མིག་མེད་པས་ནི་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐུབ་དབང་ལས་ཉན་ཐོས་དང་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རང་རྒྱལ་
 སྟེས་ཐེར་ན། འོ་ན། རང་རྒྱལ་དེ་སངས་རྒྱས་འབྲིང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། ཐེག་པ་འབྲིང་ཡིན་ན་ཐེག་པ་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། རང་འགྲེལ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་གསུམ་ཆར་ལ་འཇུག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཉན་རང་
 སངས་རྒྱས་གསུམ་ཀ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱ་བ་སྟེ། འདི་འགྲུར་ཤིན་ཏུ་མི་ལེགས་པས་དེས་
 ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཅེས་པའི་དོན་ནི་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་སྤྱོད་འདི་དེ་ཉིད་ཁོང་
 དུ་རྒྱུད་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་སངས་རྒྱས་གསུམ་ཆར་ལ་འཇུག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བུརྟའི་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱུར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུརྟའི་སྤྱོད་གཉིད་སངས་རྒྱས་དང་
 བད་འདབ་རྒྱས་པ་མཁས་པ་སོགས་དུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འོག་ཏུ་ཡང་། དེ་ཉིད་རྒྱས་ལ་
 སངས་རྒྱས་བསྟུང་ངེ་བཞིན། །ཞེས་དང་། སྤྱབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། མ་རིག་གཉིད་ནི་སངས་
 ཕྱིར་དང་། །ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་སྟོར་རྒྱས་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཞི་བརྒྱ་
 པའི་འགྲེལ་བ་དང་། ར་བོ་ཆེའི་མདོ་སོགས་དུ་མ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་འགྲེལ་བཤད་མཁན་
 ཐོ་ན་རེ། དེ་ལ་འབྲིང་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ལས་དམན་ཉན་ཐོས་ལས་
 ལྷག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ལས་ལྷག་པ་ཡིན་ཉེ། གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་དུ་
 འཛིན་པའི་རྟོག་པ་རང་རྒྱལ་གྱིས་སྤངས། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་མ་སྤངས་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བསོད་
 ནམས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ལས་ལྷག་པ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། འགྲེལ་བཤད་ལས། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་

ཤེས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་བྱད་པར་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་
བྱད་པར་ནི། རང་སངས་རྒྱས་ཀླུ་མ་གྱིས་ནི་གཟུང་བའི་རྟོག་པ་སྤངས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀླུ་མ་གྱིས་
མ་སྤངས་པས་བསོད་ནམས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་བྱད་པར་ནི་ཡེ་ཤེས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་བྱད་པར་
ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་ལས་སྒྲག་པའི་དོན། གཟུང་
དོན་རྟོག་པ་སྤོང་བྱིར་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞེས་སྒྲ་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འོན་
སྐབས་འདིར་འཕགས་པ་གསུམ་ལ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་མཛོན་རྟོགས་རྒྱན་ལྟར་
འཐད་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་བྱད་པར་དེ་འཐད་པའི་བྱིར། ཏགས་ཁས། འདོད་ན། ཉན་
རང་རིགས་ངེས་ཀྱི་འཕགས་པ་ལ་སྤོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་བྱབ་པར་ཐལ། མཛོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་
བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་གཟུང་རྟོག་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་མི་སྤོང་བའི་འཕགས་དེ་འཐད་པའི་བྱིར།
ཏགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འཕགས་པ་སྤོང་བ་གསུམ་ཀས་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པར་མཚུངས་པ་
ཆེ་བས་ཀྱང་བཤད་ཁྱོད་ཀྱང་དེ་འདོད་མཁན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། འབྲེལ་བཤད་ལས། གལ་
ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀླུ་མ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
རང་བཞིན་མེད་པར་ངེ་ལྟར་ཤེས་ཤིང་། རི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་ཡོད་པས། དེ་ལྟར་རིང་དུ་སོང་བར་སྒོ་ཡང་ལྟག་ཅེས་པ་འདིར་⁽¹⁾བསྟན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་བྱིར།

དེ་སྐད་དུ། རྣམ་བཤད་ལས། མི་རིགས་ཏེ་འཕགས་འདིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་
པར་རྟོགས་པ་ཉན་རང་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། དེ་སྐད་དུ་སྤྲིས་པ་དེས་ཀྱང་
བྱབ་མཐའ་དེ་འདོད་པར་འདུག་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། ཉན་རང་སྒྲན་ཚུལ་ལ། འབྲེལ་བཤད་
མཁན་སོ་ན་རེ། ཐུབ་པས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་བསྟན་པ་ལས་ཉན་རང་གི་འདོད་བྱ་རྟོགས་པ་སྟེ་དག་

བཅོམ་ཐོབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་བསྟན་པའི་ཆེ་དེ་ལ་རང་གི་འདོད་བྱ་མ་རྟོགས་པའི་
 ཉན་རང་དུ་མ་སྤང་བས་སོ་སྤྲུལ་ན། དེའི་ལན་དུ་ཁ་ཅིག་ཅེས་སོགས་བྱང་བར་འདོད་དེ། འབྲེལ་
 བཤད་ལས། གལ་ཏེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡོད་ཟེན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་གོ་འཕང་
 ལ་ལས་མ་ཐོབ་པར་སྤང་བས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བསྟན་པས་ཉན་ཐོས་
 ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཅིའི་ཕྱིར་བརྟེན་ཅི་ན་དེའི་ལན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་
 ཏེ་ཁ་ཅིག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཞེས་གསུངས། རྣམ་བཤད་ལས། ཁ་ཅིག་རྟེན་
 འབྲེལ་བསྟན་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནས། འདོད་པ་དང་ཞེས་བྱང་། ཡང་བོད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
 རོན་ཉམས་སུ་སྤངས་མ་ཐག་འབྱུང་རིགས་པ་ལས་དེ་མེད་པས་ཕྱིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་སྟེན་པའི་
 ལན་དུ་འདོད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས། གཞན་རྟེན་འབྲེལ་སྟེ་མེད་ཀྱི་རོན་ཉམས་སུ་སྤངས་མ་ཐག་ཀླས།
 ལན་སྟོན་པར་བཤད་པ་ནི་ཞེས་བྱང་། དེ་གཉིས་ལ། འོ་ན། སྐབས་འདིར་གཙོ་བོར་དོགས་པ་གཙོང་
 ས་ཉན་རང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚིད་ཚུལ་དང་ལན་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དག་
 བཅོམ་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལས་བསྐྱེད་ཅེས་པ་དེ་མི་འཐད་སྟེན་པའི་དོགས་པ་ཆེ་བར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མིང་དོན་ལས་ཀྱང་དོགས་པ་རྒྱུད་བའི་ཕྱིར་
 དང་། གཟུངས་རྒྱལ་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་སྤྱིར་འགྲོ། ཞེས་པ་ལྟར་
 བྱུང་མཐའ་བཞི་ཀ་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་དུ་མར་ཡང་དོན་རེ་རེ་བསྟན་པའི་ཆེ་ཡང་གང་ཐག་
 འདི་སྟེན་གྱིས་འབྲས་བུ་བཞི་སོགས་ཐོབ་པར་བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ན་སྐབས་
 རོན་མ་རྟོགས་པའི་ཚིད་ཚུལ་དང་ལན་ཡིན་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། སྐབས་དོན་མ་
 རྟོགས་པའི་བཤད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེའི་དོགས་པ་གཙོང་སའི་གཙོ་བོ་ནི་རང་
 རྒྱལ་དང་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པ་ལ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་རང་རྒྱལ་ཚོགས་ལམ་པ་ཐལ་
 ཆེར་ལ་སངས་རྒྱས་འཁོར་དུ་འབྱུང་བའང་མང་ལ། འཕགས་པའང་ཚོགས་སྟོད་པ་གཉིས་ནི་འབྲས་

བྱ་དང་པོ་གསུམ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་། རང་རྒྱལ་གསུམ་ཀའི་ཡང་སྤྱད་
 པ་ཐ་མའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མི་བསྟེན་པས་ན་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱུན་
 པ་མི་འཐད་སྒྲུམ་པའི་དོགས་པ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། བསེ་རུ་ལྷ་བུའི་རང་རྒྱལ་རིགས་ངེས་
 ཀྱི་ཆོགས་ལམ་པས་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱར་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ལ་ཆོགས་བསགས་ནས་བྱོད་
 ཡན་ཆད་ཆེ་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད། ཆོགས་སྟོང་བ་པལ་ཆེར་ཡང་ཆོགས་ལམ་དུས་སུ་སངས་
 རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པ་ཁོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ལན་བསབ་པའི་མདོ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་
 བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱས་ཆར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། གཞན་དག་
 བློ། སངས་རྒྱས་མཉེས་བྱས་ངེས་འབྱེད་ཀྱི། །ཆ་མ་ཐུན་སྟེད་པ་རྫོགས་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཆོགས་སྟོང་
 པ་ཁ་ཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་ལ་སྟོར་ལམ་བྱོད་ཅེ་བཟོད་པའི་བར་དུ་བསྟེན་ནས་འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་
 མི་བྱ་བར་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཅུ་རྟགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། གཞན་ནི་སངས་
 རྒྱས་འབྱུང་ལ་འབྲས། །ཐོབ་བྱེད་དག་བཅོམ་མངོན་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ།
 སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ལ་བཞེན་ནས་དག་བཅོམ་པ་གཅིག་བྱ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་ཀྱང་འབྲས་བྱ་དང་པོ་
 གསུམ་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་རྟགས་གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། དེའི་ཆེ་མི་བསྟེན་པ་གང་
 ཞིག་། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དོགས་པ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་གསུམ་
 ཀ་ཡང་དང་པོ་ནས་རང་རྒྱལ་ཅན་ཡིན་པས་སྟོབ་དཔོན་མེད་པར་འཆང་རྒྱ་བར་སྟོན་ལམ་བཏབ་པ་
 བཞིན། སྤྱད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་གཞན་ལ་མ་བཞེན་པར་རང་བྱུང་གི་སྟོན་ནས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་
 བྱེད་པར་འབྲས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་དག་གིས། །སངས་རྒྱས་
 མེད་པར་དག་བཅོམ་ཉིད། །སྟོབ་དཔོན་མེད་པར་འཕྲོབ་དང་ལྷན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་
 ན་འདི་ནི་སྟོ་སྟོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་མཁས་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་
 སོགས་དང་། ས་བརྩུ་པའི་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། སའི་དངོས་གཞི་དང་བྱང་ས་དང་། ལེགས་

བཤད་གསེར་སྒྲེང་སོགས་ཀྱི་དགོངས་བ་ཡིན་པས་སྒྲུན་པོས་སྒྲོས་བྱས་ལ་མ་ཞེན་ཅིག །འདིས་
ནི་རང་རྒྱལ་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་སངས་རྒྱས་འཁོར་དུ་མི་འོང་སྟུང་བ་དང་། རང་རྒྱལ་ལ་ཞུགས་
གནས་མེད་སྟུང་བ་དང་གང་ཟག་ལ་བརྒྱད་མེད་སྟུང་བའི་ལོག་རྟོག་གི་བྱ་བ་རྒྱ་རིགས་པའི་ཁྱེད་
རྩོག་ཅིག་གིས་བདས་བ་ཡིན་པར་ཤེས་བར་གྱིས། རྒྱས་བར་བྱལ་མཐའི་རྣམ་བཤད་དུ་སྒྲོས་ཟིན་
ཏོ། །རྟགས་གཉིས་བ་བྱལ་སྟེ། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ན་དེ་ལ་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པས་རང་བྱུང་
དང་རང་རྒྱལ་གྱི་དོན་སྲུང་བཤད་བ་དང་རྒྱུན་ཅུང་གིས་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་ན་རྒྱུན་རྟོགས་ཞེས་
བ་མི་འཐད་དོ་སྟུང་བའི་དོགས་བ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་སྟུང་ན་དེ་ལ་དོགས་
བ་ཆེ་བས་དེ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་དོགས་བ་གཅོད་དགོས་པ་ལ་མ་བཅད་འདུག་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། འདིའི་དོགས་ཡུལ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཉན་ཅུང་མ་གཏོགས་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་
པས་བྱལ་བར་ཐལ། འདིའི་གཙོ་བོར་དོགས་གཅོད་བྱེད་བ་དེ་སངས་རྒྱས་ལས་ཆོས་ཐོས་པའི་ཆེ་དེ་
ལ་འབྲས་གནས་ལྟ་ཅི། རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་ལ་བསམ་བློར་དང་སྒྲོམ་བློར་ཅུང་ཡང་མ་ཐོབ་པར་སྐྱེ་བ་
ཕྱི་མ་དག་བཅོམ་ཐོབ་ངེས་ཀྱི་རང་རྒྱལ་སྐྱེ་འཕགས་ལ་དོགས་བ་གཅོད་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
དེ་འདྲའི་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་ངེས་རྒྱལ་བ་དེའི་ཐད་དུ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སྒྲོམ་བློར་མ་ཐོབ་པ་གཅིག་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། རྟགས་བྱལ་སྟེ། རང་འབྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉི་བར་བསྟན་བ་ཉན་བ་ཁོ་ན་ལས་དོན་དམ་པ་རྟོགས་པ་ལ་མཁས་སུ་ཟིན་ཀྱང་
ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། གལ་ཏེ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་ཁ་ཅིག་སྟོན་པས་རྟེན་འབྲེལ་གསུང་
བ་ཉན་བ་ཁོ་ན་ལས་དོན་དམ་པ་རྟོགས་པ་ལ་མཁས་པ་བྱུང་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་
སྟེ། ཉན་བ་ཁོ་ན་ཞེས་བ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དོན་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉན་བ་ཁོ་ན་ཡིན་
ལ་རྟེན་འབྲེལ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་ཟེར་མི་རུང་བར་མ་ཟད། སངས་རྒྱས་ལས་ཆོས་ཐོས་པའི་ཆེ་དེ་

ལ་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་མི་རུང་སྟེ། རང་འགྲེལ་
ལས། མཐོང་བའི་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་ལ་སྤངས་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་མོད་ཀྱི། ཞེས་དང་། རྣམ་
བཤད་ལས། མཐོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་སྤང་འདས་མི་ཐོབ་མོད་ཀྱང་ཞེས་པ་
དང་། སྤར་རང་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་འབྲུག་ཚུལ་བཤད་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་རང་རྒྱལ་གྱི་
རིགས་ཅན་སངས་རྒྱལ་ལ་ཆོས་ཉན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ནའང་། སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་སངས་རྒྱལ་ལ་
ཆོས་ཉན་ནས་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་རང་རྒྱལ་གྱི་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་
པ་མེད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་རྒྱལ་མ་ངེས་
པའི་རིགས་ཅན་དེ་འདྲ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་བཤད་ལས། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་ཁ་
ཅིག་ཅེས་པའི་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཙོ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་ཡིན་ན། འདིར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་
ཤེས་འཕེལ་བའི་བྱེད་པར་དང་ལྡན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ། གཅིག་ཅར་བ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་
རང་རྒྱལ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སློན་ལམ་དབང་གིས་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་
སངས་རྒྱལ་འབྱུང་བ་དང་མ་འཕྲད་ན་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་གཅིག་དབུ་
སེམས་ཀྱན་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཀྱན་བཏུས་ལས། སངས་རྒྱལ་འབྱུང་བ་མེད་ན་རང་རྒྱལ་བར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བ་བུདྡྷ་སྤྲེལ་ཏེ་ལས། འདི་ལྟར་དེར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་
ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་འཕྲལ་ཁོ་ན་ལ་འབྲུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། རི་སྟེ་ཡང་འདི་ལ་
རུང་བཅད་གོ་མས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ལ་བརྒྱལ་འཛོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་མ་བྱུང་བའོ། །ཉན་
ཐོས་རྣམས་ཀྱང་བཅད་པར་གྱུར་ཉེ་རྒྱུན་དང་མི་ལྡན་པར་གྱུར་ཏུ་ཟེན་ན་ཡང་དེ་དག་གིས་སློན་གོ་མས་
པའི་རྒྱལ་ས་བྱུང་བ་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཞན་ལས་ཤེས་པ་མེན་པ་བསྟེན་པ་མེད་པ་ཅན་
གྱི་རྒྱུན་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། བརྒྱལ་འཛོགས་པའི་

སངས་རྒྱུ་མ་བྱུང་བའམ་ཞེས་སྲིད་མཐའ་ཙམ་དུ་བཤད་པས་ཤུགས་ལ་སངས་རྒྱུ་དང་ཉན་ཐོས་
 བྱུང་ན་རང་རྒྱལ་དུ་མི་འགྱུར་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོག་གསལ་ལ་ལས་ཀྱང་། ཇི་སྟེ་ཇི་ཞིག་ལྟར་
 རྒྱུ་གས་སངས་རྒྱུ་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། ཞེས་པ་ནས། རང་འབྱུང་རང་སངས་རྒྱུ་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་
 བརྟེན་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྟེ། རང་རྒྱལ་རིགས་ངེས་
 རྣམས་ནན་གྱིས་སྟོན་ལམ་དབང་གིས་སངས་རྒྱུ་འབྱུང་བ་མེད་པ་ཁོ་ནར་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་
 བས་བརྒྱ་ལམ་ན་ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་ཇི་ཞིག་ལྟར་ན་ཞེས་སྟེས་དབང་གིས་སྲིད་པ་ཙམ་དུ་སྟོན་དོན་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་རྣམ་བཤད་ལས་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཙན་ཁ་ཅིག་ཅེས་པའི་དོན། ཉན་
 ཐོས་འཕགས་པ་རང་རྒྱལ་ལམ་དུ་མི་འདུག་ཟེར་བ་ཁེགས་སོ། །འདི་དག་ལ་ལུང་རིགས་གྱི་སྐྱུ་བ་
 བྱེད་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་། རང་རྒྱལ་རྒྱུད་གྱི་ཆོགས་གཉིས་ཆོགས་ཡིན་ཟེར། ལ་ལས་
 དེའི་རྒྱུད་གྱི་ཆོགས་མེད་ཟེར། གཞན་དག་ཆོགས་མཆན་ཉིད་པ་མིན་པ་ལ་ཆོགས་གྱི་ཐ་སྙད་མེད་
 ཟེར་བ་སོགས་གྱི་ལོག་རྟོག་མང་ངོ། །དེ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་རྒྱལ་རྒྱུད་གྱི་ཆོགས་གཉིས་
 ཡོད་ཀྱང་ཆོགས་མཆན་ཉིད་པ་མིན། དེའི་རྒྱུད་གྱི་བསོད་ནམས་སོགས་ལ་ཆོགས་གྱི་ཐ་སྙད་མངོ་
 ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུ་བ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་གྱི་ཆོགས་གཉིས་དེ་ཆོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། རང་རྒྱལ་ལ་ཆོགས་གཉིས་མཆན་ཉིད་པ་མེད་པས་དེ་སངས་རྒྱུ་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རང་འབྲེལ་ལས། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་སོགས་
 མེད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབལ་ལྡན་ཆུ་བས་ཆོགས་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དེའི་
 ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གཉིས་པ་བྱུ་བ་སྟེ། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་སྟེ་ཙམ་ལ་ཆོགས་
 གྱི་སྐྱས་བསྐྱེད་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་ལས་འབྲས་བུ་གཟུགས་སྐྱའི་ལག་ཇེས་འཛོག་བྱེད་གྱི་
 དོན་ཡོད་པ་ཆོགས་མཆན་ཉིད་པ་དང་། དེ་མེད་པ་དག་ཆོགས་བཏགས་པ་བའམ་པལ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་སྐྱུ་ལ་པ་སྐས་དང་ཇེ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོབ་དཔོན་སེང་བཟང་སོགས་གྱི་དགོངས་པ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། གློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་སྤྱིན་པའི་བསོད་ནམས་
 ཀྱི་ཆོག་གས་བསགས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་གས་བསགས་པ་དང་། ཐོས་པ་
 ཉུང་བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ནམ་ཉན་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་རིམ་གྱོ་དང་བསྟེན་
 བཀྱར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ཞུས་པ་མེད་ཅིང་དབང་པོ་བར་མ་སྟེ། ཞེས་དང་། འདི་དང་མཐུན་པར། རྣམ་
 བཤད་ལས། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་ལ་ཆོག་གས་ཀྱི་སྤྱོད་ལུགས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཆོག་གས་ཀྱི་སྤྱོད་ལུགས་
 པའི་གཙོ་བོ་ནི། ཞེས་པ་ནས། གློ་གྲོས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ཀྱིས་
 འབྲས་བུར་འཛིན་པ་ལ་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་དོན་ཆང་བའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་མ་ཆང་
 བ་ནི་ཆོག་གས་པལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ཉན་རང་དག་བཙུགས་གཉིས་རང་རྒྱ་སྤྱོད་དབང་ལས་སྐྱེས་ཚུལ་
 ཡོད་དེ། སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་ལས་ཀྱི་ཆེ་སྤྱོད་དབང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཐབས་མཐོང་ཆོས་ཐོས་པས་རང་གི་འདོད་
 པའི་འབྲས་བུ་རྫོགས་པ་དེ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ཉན་གས་བྱུང་བའི་རང་རྒྱ་སྤྱོད་དབང་རྣམས་སྤྱིད་པ་
 ཐ་མའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ། གཞན་གྱིས་བརྟེན་པའི་དག་ཅམ་ལ་འང་མ་བརྟེན་པར་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་
 རུས་གོང་ལྟ་བུ་ཅམ་ལ་དམིགས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་ལུགས་འབྱུང་ལྟོག་ཏུ་དབྱེད་ནས་དག་
 བཙུགས་པའི་གོ་འཕང་མདོན་དུ་བྱེད་ཀྱང་དེ་རང་རྒྱ་སྤྱོད་དབང་གསུང་གིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆེ་
 རབས་གཞན་དུ་སྤྱོད་དབང་གི་གསུང་ལས་དེ་ལྟར་མདོན་དུ་བྱེད་དེས་སུ་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དེས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བཞིན། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་
 གལ་ཏེ་འདིར། བྱང་ཆུབ་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། སྤྱོད་པ་གཞན་དུ་འབད་མེད་པར། ཐོབ་འགྱུར་དེས་
 པའི་ལས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དབྱུ་མ་ལས་ཀྱང་། རྫོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། ཉན་
 ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པ་ན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། བརྟེན་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆུང་དུ་འདྲ་བཙུགས་ཆོས་ཅན། ཁྲོད་ལ་ཉན་ཐོས་དང་ཐོས་སྤྱོད་ཏུ་འཕོད་

པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞན་ལ་གདམས་ངག་ཉན་ནས་རང་གིས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཆེ། གཞན་ལ་
 སློག་པས་ན་ཉན་ཐོས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་གཞན་ལས་ཐོས་ནས་རང་གིས་ཉམས་སུ་རྩེ་
 ཟད་ཀྱང་མི་ཡོན་པར་གཞན་ལ་སློག་པས་ན་ཐོས་སློག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་འབྲིང་
 གི་དག་བཅོམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དེ་ཉིད་རྟོགས་འབྲིང་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་སྐྱ་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་མི་སློབ་པ་ལ་འབྲུག་ཅིང་། ཁྱོད་བསྐྱེད་ཆེན་བརྒྱ་ལ་བསོད་ནམས་
 དང་ཡེ་ཤེས་ལ་གོམས་པ་བསྐྱེད་ཀྱས་པས་ཉན་ཐོས་ལས་ལྷག་ཅིང་། ཆོགས་གཉིས་དང་སྣང་རྩེ་
 ཆེན་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ལས་དམན་པས་ན་
 འབྲིང་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། རང་རྒྱལ་རྣམས་ནི་བསྐྱེད་པ་བརྒྱར། ཞེས་པ་
 རས། སངས་རྒྱས་ལས་དམན་པས་ན་འབྲིང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཉན་ཐོས་དེ་
 ཉིད་རྟོགས་འབྲིང་ཐུབ་དབང་སྤྲེས། ཞེས་བསྟུན་དགོས་ཏེ། ཉན་རང་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་འདིར་མ་
 གགས་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་ལ་ཆོགས་མཚན་ཉིད་པ་མེད་དེ། ཉན་རང་མི་སློབ་པ་ལ་ཆོགས་གཉིས་
 གྱི་ལག་རྩེས་མཚན་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་སྟེ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པས། སངས་རྒྱས་རྣམས་
 གྱི་གཟུགས་སྤྱེ་འདི། བསོད་ནམས་ཆོགས་ལས་འབྲུངས་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་སྤེང་བ་
 ལས། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཆོགས་འདི་གཉིས། སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་འཕྲོམ་པའི་རྒྱ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་
 དུ་འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། ཡང་དག་པར་འབྲུག་པའི་ངོ་བོས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཛིན་པར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་སྣང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་ཡིན་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོགས་གྱི་
 སྐྱ་བཤད་ཀྱང་དེ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྐད་དོད་ལྟ་ར་ལ་ཡི་གེ་སྟོན་པས་སྟོན་ལས་ཡང་དག་པར་འབྲུག་
 པ་ཐོན། ལྟ་ལས་ངོ་བོས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོན། ར་ལས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཐོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་རང་
 ལ་ཁུར་དུ་འབྲེལ་བའི་སྣང་རྩེ་ཆེན་པོ་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་། བསམ་པ་དང་རིགས་དང་དབང་པོ་
 སོགས་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བརྩུ་བའི་མདོ་ལས། དེའི་གོང་དུ་དགོ་བ་བརྩུའི་

ལས་ཀྱི་ལས་འདི་དག་ཉིད་ཉི་མོའི་སེམས་དང་ཁམས་གསུམ་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཡིད་དང་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་
པོ་མེད་པ་དང་གཞན་ལས་སྒྲོལ་པའི་རྩེས་སུ་འགྲོ་སྟེ། སྒྲིའི་རྩེས་སུ་འབྲུང་བར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ནམ་པས་
ཡོངས་སུ་བསྐྱོམ་ན་ཉན་སྒྲོལ་གྱི་ཐེག་པ་ཡོངས་སུ་འབྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ལོང་དུ་གཞན་གྱིས་བྱིང་
མི་འཛོག་པ་དང་རང་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་བ་དང་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ཐབས་མཁས་པ་
མེད་པ་དང་རྒྱུན་ཉིད་འདི་བ་ཟབ་མོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ཡོངས་སུ་སྒྲུངས་ན་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་
པ་འབྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྒྲོལ་པའི་ཐེག་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིད།

གསུམ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་གྲུ་། །ཅེས་པ་འདིས་འོད་
སྤང་དང་ལྷ་རིའི་བྱ་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་སོགས་ཐོས་སྒྲིག་དུ་བཤད་པར་ཐལ། དེས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་འཁོར་གྱི་ཉན་ཐོས་གཅིག་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འོད་སྤང་དང་ལྷ་རིའི་བྱ་སོགས་
ཉན་ཐོས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་གིས་འདོད་དོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ།
དེ་གཉིས་ཆེ་དེ་ལ་བྱང་སེམས་སུ་གྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་འདིར་མ་བྱུང་། དེར་ཐལ། ཉི་མེ་སྤང་བ་
ལས། འཕགས་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ཁ་ཅིག་འདིར་མ་བྱུང་བེད། འོ་ན། འཕགས་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་
སེམས་ཞེས་པའི་ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་མཆོག་རྒྱང་ནང་གི་ཉན་ཐོས་ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་
རྒྱལ་བྱེད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དེའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་གཞན་གཅིག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལེགས་ལྷན་གྱིས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆ་བྱང་འཛིན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་
མིང་གིས་བརྗོད་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབང་རྣམས་ལྟར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། ཉི་མེ་སྤང་གི་
ལྟར་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁ་ཅིག་མཆོག་རྒྱང་སོགས་སངས་རྒྱས་དང་རྒྱུད་གཅིག་པས་རྒྱལ་བ་ཡིན་
ཟེར་བའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷ་རིའི་བྱ་དབང་པོ་ནི་ཡང་སོས་པ་དམན་པས་ཐེག་དམན་དུ་སྤྱང་བ་
གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་གང་དག་དབང་པོ་

ཉོན་པོ་དང་ལྷན་དུ་ཟིན་ནའང་དམན་པའི་བྱང་པར་འདོད་ཅིང་། ཞེས་པ་ནས། ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་ལྷ་
རིའི་བྱ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལྷ་རིའི་བྱ་སོགས་ཆེ་དེ་ལ་
ལུང་བསྟན་པ་ཡང་ཡོད་ལ། སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་སུ་ཆེ་དེ་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་ཀྱང་ལྷག་མེད་གྱི་ཆེ་
མེད་པ་གཅིག་བཤད་ཀྱང་། ལང་ག་ཤེགས་ལྟར་ན་ལྷག་མེད་ནས་ཀྱང་འཇུག་པ་ཡོད་ཟེར་དགོས་
སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཉན་རང་དགྲ་བཙུག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་ས་དང་
པོར་འཁོར་སྐྱར་དུ་སྐྱེས་ནས་སྤང་ལ་སོགས་པ་བསྟན་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་
ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཆེ་བ་ལྟར་སྐྱེས་ནས་
སེམས་ཙན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་སྤང་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ཉོན་
མོངས་གྱི་དབང་དུ་སོང་བས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་ས་བརྒྱད་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁོ་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བ་དགྲ་བཙུག་པ་དང་འབྲུན་ཡང་། ཐབས་གྱིས་
འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་མདོན་པར་སྐྱེས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་གྲོས་སུ་མཛད་དེ།
རྒྱ་ཆེ་ཞིང་རྣམ་པ་མང་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཙན་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་ཡང་སྟོན་པར་མཛད་དེ། ཞེས་པ་ནས།
དེ་ལྟ་བུས་ན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ན་ཡང་སྟོང་རྗེའི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོང་པ་
སྐྱེས་པའི་གར་སྐབས་སྟོན་པར་མཛད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཆེ་
འབྲིང་གི་ཐ་སྙད་རུང་བར་ཐལ། ལོངས་སྐྱ་ཆེ་རྒྱུད་གི་ཐ་སྙད་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། ལོངས་
སྐྱ་རྒྱུད་བ་དེ་སངས་རྒྱས་རྒྱུད་བར་ཐལ། བྱོད་གྱི་ཞེ་འདོད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་རྒྱལ་
ལས་ཀྱང་རྒྱུད་བར་འགྱུར་ཞིང་འབྲེལ་མེད་པས་འདི་འདྲ་རྣམས་མི་སྟོ།

སྤྱིས་པ།

འཕགས་ཡུལ་མཁས་མཆོག་བཞེད་ཡངས་ནས་མཁའ་⁽¹⁾ལས། །

ནམ་དཔྱོད་འོད་སྟོང་སྟོ་བས་མཁས་རྫོམ་གྱི། །

དེགས་པའི་རྒྱ་བ་ཉེས་བཤད་རྒྱ་སྐར་ནམས། །

བཙུག་དང་སྤྱབ་བསྟན་པད་ཚལ་ལྟན་ཅིག་རྒྱས། །

གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་ཚུལ་འཆད་པར། སངས་རྒྱས་བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དབང་ལས་འབྱུངས་ཤིང་། ཞེས་བྱང་། དེའི་དོན་འཆད་པར། འགྲེལ་པར། ཚོད་པའི་རྒྱལ་
གལ་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནས། འབྱུངས་ཤི་ན། ཞེས་བྱང་། དེའི་ལན་
དེགས་པས་འཆད་པར། འདི་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། འདོན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱང་། དེགས་
པའི་གྲུབ་དོན་འཆད་པར། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ནས། འབྱུངས་པར་བསྟན་ནོ། ཞེས་བྱང་། དེའི་ལན་
ལུང་གིས་གྲུབ་དོན་བཤད་ནས་སྤྱབ་པར། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱ་སྐར་སྤྲུལ་ཆོགས་པ། ཞེས་པ་ནས།
ལྟ་བུའོ། ཞེས་བྱང་། དེའི་གྲུབ་དོན་འཆད་པར། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན། ནས། འདིར་བསྤྱབ་པ་ཡིན་
ནོ། ཞེས་བྱང་། འདི་ལ་སྤྱི་དོན་དང་མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བྱང་སེམས་ལས་
སངས་རྒྱས་རྣམས་འབྱུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤར་ལྟར་ཉན་རང་རྣམས་སྤྱབ་དབང་ལས་
འབྱུངས་པར་མ་ཟད་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདམས་པ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལས་
སྤྱིས་པས་ན་རྒྱལ་བའི་སྤྱིས་ཞེས་བརྗོད་པ་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱའི་པ་ནི་བྱ་དེ་
ལས་སྤྱི་མི་དེགས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཆད་པར། རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དབང་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལས་སྤྱིས་པར་གྱུར་པས་རྒྱལ་བའི་སྤྱིས་

1 དབྱས་པར་ལས། བཞེད་ཡངས་ནས་མཁའ་ལ།

ཞེས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་བཙེམ་ལྟན་འདས་རྣམས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་ལས་འབྱུངས་ཤིང་། ཞེས་བྱུང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱང་ཞེས་པས་ཉན་
 རང་འབྱུངས་པར་མ་ཟད་ཅེས་བསྟན། སྐྱེས་པར་གྱུར་པས་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཞེས་པ་གཉིས་དོགས་
 བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །ལན་ལ་སྤྱིར་དེའི་སྲས་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་དེ་ལྟར་གསུང་ལས་འབྱུངས་པའི་
 ཆ་ནས་བཞག་པ་གཅིག་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་
 སྲས་སུ་ད་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་པའི་ས་བོན་དང་མཚུངས་པའི་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྲས་སུ་བཞག་
 པ་གཅིག་དང་། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་འདྲ་སྐྱེས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟ་བུ་ཤིས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་ཀྱི་སྒོ་ནས་དེའི་སྲས་སུ་བཞག་པ་གཅིག་དང་གསུམ་སོགས་ཡོད་པས།
 གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་སྲས་སུ་བཞག་ཆོག་པ་བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཁོ་བོས་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་
 མི་སྒོ་བ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུའི་རྩ་བ་སྟོང་རྩེ་ལ་ཐུག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པས་ཀྱང་སྒོ་ན་མེད་ལ།
 སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་ཚུལ་ཡང་འཆད་པ་ལྟར་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། རང་
 འགྲེལ་ལས། བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ཞེས་པའི་དངོས་ཤུགས་དང་སྐབས་དོན་ཆོགས་པའི་ལན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དོ། །རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལས་བྱང་སེམས་
 སྐྱེ་བ་ཡིན་ཀྱང་ཐུབ་དབང་སྐྱེས་སྐབས་སུ་དེ་ལ་ཉན་རང་ལྟར་མི་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཐུབ་དབང་
 ལས་སྐྱེས་པར་སྟོན་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡང་མཐར་གཏུགས་ན་སྟོང་རྩེ་ལ་ཐུག་པར་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་རྣམས་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་ཞེས་པ་ལ་
 སྒོ་ན་མེད་པར་མ་ཟད་ཤིན་ཏུ་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་རིགས་ཏུ་མས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་
 ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་རིགས་པ་དང་ལྟང་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
 ལས་འབྱུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱུང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་བྱང་
 སེམས་ལས་འབྱུངས་ཞེས་པ་ལ་རྒྱ་གཉིས་ཡོད་དེ། རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་པས་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་དང་།

རང་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པས་སྒྲན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་
 བྱི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བདག་
 ཅག་གི་སྟོན་པ་དེ་བྲམ་ཟེ་ཁྱེའུ་སྒྲུང་བྱེད་དང་། རྒྱལ་པོ་རབ་གསལ་དང་། ང་ལས་ཀྱི་སོགས་ཀྱི་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་རིམ་གྱིས་བརྒྱུད་ནས་འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱལ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། འོན་ཀྱང་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་
 སྐབས་མི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་སོགས་ལ་སངས་
 རྒྱལ་བཞུགས་མི་བཞུགས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་འཛིན་དང་རྒྱུ་མཛད་ནས་
 རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟུག་པ་ཤིས་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་མདོ་དུ་མ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྟོན་
 འབགས་པ་འཇམ་དཔལ་བྱང་སེམས་སུ་གྱུར་ནས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་
 ཆེས་མང་པོ་ལ་བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་སེམས་འཛིན་དུ་བརྟུག་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས་
 ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་ལས་ནི་རི་ལྟར་འཇམ་དཔལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གྱུར་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤྱུག་ཐུབ་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཆེས་ཐོག་
 མ་ཁོ་ནར་བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་སེམས་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་བརྟུག་པར་འདོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱང་། དེ་
 ལྟར་འཁྲུངས་པར་བཤད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཉིར་
 ལེན་དང་སྒྲན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་གཉིས་བྱེད་པར་གོ་ནས་སྐལ་ལྡན་ལམ་དེར་འཇུག་པ་དང་མི་ལྟོག་པ་
 དང་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འབྲས་
 བྱ་མཐར་ཐུག་པ་དེའི་རྒྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་སྟོན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་སེམས་
 ལས་འཁྲུངས་པར་བསྐྱར་རྟོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ལ་བཞུགས་
 པ་གཙོ་བོར་མ་བཞུགས་པར་འདིར་བྱང་སེམས་ལ་བཞུགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེས། དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་དུ་མ་

ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་གཅིས་པ་ཡིན་པ་དང་། བྱང་སེམས་ལ་བསྟོད་
པས་སངས་རྒྱུ་ལའང་བསྟོད་པར་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་དང་། སྤུན་གྱི་ལྷོན་ཤིང་གཞོན་ཏུ་གཅིས་
པར་བསྐྱེད་པའི་གསུམ་པ་བཞིན་སངས་རྒྱུ་གཅིས་ཀྱི་ལྷོན་ཤིང་གི་སྤྱུ་གུ་བྱང་སེམས་གཅིས་པར་བསྐྱེད་པ་
རིགས་པ་དང་། དུས་དེར་འདུས་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཅན་ཐེག་ཆེན་ལ་སྦྱར་བའི་དགོས་
པ་བཞིའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞེས་པ་
ནས། བྱང་སེམས་ལ་བསྐྱགས་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱུང་། དོན་འདི་དག་ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་
སྟེ། དགོན་མཆོག་བཅེགས་པ་ལས། འོད་སྤང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྩ་བ་ཆེས་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་
ལྟར་ཉ་བ་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །འོད་སྤང་དེ་བཞིན་དུ་གང་དག་ང་ལ་རབ་ཏུ་དང་བ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཕྱག་བྱ་ཡི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་རྣམས་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུ་སྐམས་ཅད་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱང་སེམས་རྣམས་རྒྱལ་བ་ལས་འབྱུངས་པར་
ཐལ། རང་རྒྱུ་རྒྱལ་བ་ལས་འབྱུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། རྒྱལ་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་བ་ལས་
འབྱུངས་པར་ཐལ། རང་རྒྱུ་རྒྱལ་བ་ལས་འབྱུངས་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ཁྱོད་ལས་མ་འབྱུངས་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་། རྒྱལ་བའི་སྤྲས་
རྒྱལ་བ་ལས་འབྱུངས་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྲས་དེ་ལས་མ་འབྱུངས་པའི་ཁྱད་པར་བྱེ་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱལ་
བའི་སྤྲས་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། ཆོགས་ལམ་པ་དེ་ཡང་དེ་མ་ཡིན་པ་ནས། ས་བརྩུ་བ་བ་དེ་ཡང་དེ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། རྒྱལ་བ་ལས་འབྱུངས་པའི་བྱང་སེམས་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། བྱང་
སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་དེ་ཡང་དེ་མ་ཡིན་པ་ནས། ས་བརྩུ་བ་བ་དེ་ཡང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་པ་
ཁས། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་བའི་ཉེར་ལེན་དང་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དུ་མ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། ཉན་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱལ་བ་ལས་འབྱུངས་པ་ལ་ཐུགས་ཅེ་གཏད་ཅིང་
 བརྗོད་བདེ་བྱུང་བྱེད་ན་མ་གཏོགས་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དང་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལ་བྱུང་བར་མེད་དེ། མདོ་སྤེ་རྒྱུ་
 ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེ། །སྒྲོ་ལྷན་ཉིད་དང་གསལ་བའི་མཆོག་། རྒྱལ་སྤྲུལ་
 རྒྱལ་བའི་གཞི་དང་ནི། རྒྱལ་བྱེད་རྒྱལ་བའི་སྤྲུ་གུ་དང་། །ཞེས་སོགས་རྣམ་གྲུངས་ཡིན་ཅིང་། རྒྱལ་
 བའི་སྤྲུལ་པོ་འདི་ཡི་སེམས་གང་འགྲོ་བ་རྣམས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐབས་
 འདིར་ཅོད་པའི་རྒྱལ་སྤྲུལ་སྤྱུ་འཛོག་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་བྱང་སེམས་དང་། དོན་དམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོ་
 རས་དེར་བཞག་པ་ཡིན་ཞེས་ལན་བཏབ་ཆོག་པར་ཐལ། སྤྱིར་རྒྱལ་སྤྲུལ་སྤྱུ་འཛོག་པ་ལ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
 སེམས་གཉིས་དང་གསུང་ལས་འབྱུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྤྲུལ་སྤྱུ་གཅན་འཛིན་ཞེས་
 པ་ལྟར་རུས་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་རས་བཞག་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདིར་
 གསུང་ལས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་ཅོད་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དབང་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པས་ཉེ་བར་བསྐྱར་བ་ལས་སྐྱེས་པར་གྱུར་པས་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་
 ཞེས་བརྗོད་པ་མིན་ནམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དཀོན་བཅེགས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། ལྷ་རིའི་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱལ་བའི་གསུང་
 ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ།
 དེའི་སྒོ་བ་མ་དང་གསུང་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་བྱ་འཇམ་སྤྲུལ་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཡོད་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཞེས་པ་ཀུན་རྫོབ་
 བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྒོ་རས་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་། བྱང་སེམས་ཡིན་ན་རྒྱལ་བ་
 དང་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། རྒྱལ་བའི་གདུལ་བུའི་བྱང་སེམས་རྒྱལ་བ་དང་རུས་མཉམ་
 པ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་བ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས།
 ཉན་པས་བྱུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཡུལ་གྱི་རིགས་ཅན་གསུམ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས། གཞན་ཡང་། སེམས་ཅན་ཡིན་ན། རྒྱལ་བ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་དགོས་

པར་ཐལ། རྒྱལ་སྤྲུལ་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་དང་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་དང་
ཉན་རང་སོགས་མེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱལ་བ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་སངས་རྒྱུ་པའི་རྒྱལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་
རྒྱལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་གང་ཞིག །རྒྱལ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྒྱལ་བ་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་རྣམ་མཁྱེན་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་རྣམ་
མཁྱེན་ཐོབ་ཚུལ་མེད་པར་ཐལ། དེ་རྣམ་མཁྱེན་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱེན། རྒྱལ་བར་
ཐལ། རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱེན་སྟེ། རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་
པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཡོད་པ་དེ་འཛོལ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་དེ་
དེ་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམ་མཁྱེན་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་ཁྱེན་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་དེ་དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་དང་ཐ་དད་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གང་རུང་དུ་ཁས་ལེན་མི་
རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དེ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཐོད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འགྲེལ་བའི་ལན་དེས་པ་རོལ་གྱི་དོགས་པ་དེ་མི་ཆོད་པར་ཐལ། བ་
རོལ་ཆོད་སྤྲུལ་བས་བྱང་སེམས་རྣམས་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་རྒྱལ་བ་ལས་འཁྲུངས་པར་
བཤད་རིགས་ཀྱི། བརྗོགས་ནས་མི་རིགས་ཞེས་པ་ལ་འགྲེལ་པར་བདེན་ཁ་བྱིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་
སྟེ། དེ་ལྟར་འཁྲུངས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ལས་སངས་རྒྱུ་པའི་འཁྲུངས་པར་ད་དུང་བཤད་དགོས་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཆོད་ཚུལ་འཆད་པར། རྣམ་བཤད་ལས། རྗོགས་སྤྲུལ་བས་བྱང་སེམས་རྣམས་
རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་ཡིན་པས། ཞེས་པ་ནས། དོགས་པ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྤྲུལ་ན། ཞེས་བྱུང་། དོགས་
པ་དེ་མི་ཆོད་པའི་སྦྱོར་མེད་པར་ཐལ། འགྲེལ་པར་རྒྱལ་སྤྲུལ་འགྲེལ་ཞིག་གིས་ཉེར་ལེན་དང་ལྟན་
ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་ན། སངས་རྒྱུ་པའི་སྤྲུལ་བྱང་སེམས་དེ་ལས་

སངས་རྒྱས་དེ་འབྱུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པས་འགྲེལ་བས་སྤོང་གིས་ཟེར་བ་ལྟར་བདེན་ཁ་ས་
བྱིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔེར་ན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་གསུང་ལས་སྤྱིས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་
བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་སྤྲས་ཡིན་ཀྱང་། བྱང་སེམས་དེ་ལས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མ་འབྱུངས་པར་
ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། སྟོན་འདི་མེད་དེ་ཞེས་བ་ནས། སངས་རྒྱས་དེའི་སྤྲས་ཡིན་
ཀྱང་བྱང་སེམས་དེ་ལས་སངས་རྒྱས་དེ་འབྱུངས་པ་མ་ཡིན་པས་ཚོད་བ་དེ་ནི་ཚུལ་དེ་གཉིས་རྣམ་
པར་མ་བྱེད་པའི་ཚོད་པར་འགྲེལ་བས་ལན་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་ཡོད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་
རྟོགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལོ་གཙོ་བོ་གསུམ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། སྙིང་རྗེའི་སེམས་དང་
གཉིས་སུ་མེད་སྟོང་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྤྲས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ། །ཞེས་བྱུང་། དེ་ལས་དང་པོ་
སྙིང་རྗེའི་སེམས་སྙིང་རྗེ་འཆད་པར། རང་འགྲེལ་ལས། སྙིང་རྗེ་ནི་ཞེས་སོགས་བྱུང་། གཉིས་སུ་མེད་
ཅས་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་སྟོང་འཆད་པར། རང་འགྲེལ་ལས། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྟོང་ནི་ཞེས་སོགས་
བྱུང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་འཆད་པར། རང་འགྲེལ་ལས། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་
ནི་འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱན་འགྲོ་བའི་མདོ་ལས། ཞེས་བ་ནས། རི་རྒྱུད་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱུང་།
དེའི་བྱུང་དོན་དེ་གསུམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལོ་གཙོ་བོར་འཆད་པ་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱ་ནི། ཞེས་བ་ནས། གསུམ་སོ་འདི་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱུང་། ཤེས་བྱེད་འཆད་པར།
རི་རྒྱུད་ཀྱི། རིན་ཆེན་གླེང་བ་ལས། ཞེས་བ་ནས། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་བྱུང་།

འདི་ལ་སྤྱི་དོན་དང་མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། སྤར་ཉན་རང་སྤྱབ་དབང་དང་དེ་བྱང་སེམས་ལས་
འབྱུངས་པར་བཤད་ན། དེར་མ་ཟད་བྱང་སེམས་རྒྱུ་ལོ་གཙོ་བོ་གང་ལས་འབྱུངས་ཤིང་། དེ་རྣམས་
རང་རྒྱ་ཆོས་གསུམ་ལས་འབྱུངས་ཞེས་འཆད་པར། སྙིང་རྗེའི་སེམས་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱང་བ་

གཉིས་བྱུང་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་དེ་དག་ཅིའི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་ཞེན་སྟོང་
རྗེའི་སེམས་དང་ནས། ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་ཉན་རང་
གཉིས་ཞེས་བ་ནས། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་གཙུ་བོའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱུང་། འགྲེལ་བར་ཡང་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དབང་ཞེས་པའི་ཡང་སྐྱེ་ཅི་ཅའི་དང་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དང་དང་ལ་
སྐད་དོད་ཅ་ཡོད་ཅིང་འབྲེད་སྟུང་གི་ཆིག་ཡིན་པས། ཉན་རང་སོགས་དེ་ལྟར་འཁྲུངས་པར་མ་ཟད་
ཅེས་སྟུང་ཆིག་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙུ་བོ་ལ་དབྱེ་བ་འདི་དང་འདི་ཡོད་ཅེས་ཆོས་གསུམ་ལ་
སྦྱར་བ་འབྲེད་ཆིག་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཤད་ཚུལ་འདི་སྐབས་དུ་མར་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་
ཆོས་གསུམ་ལས་འཁྲུངས་པ་མགོན་པོ་ལྷ་སྦྱབ་ཀྱི་དགོངས་བ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བར། བདག་
ཉིད་དང་ནི་འཛིག་ཉེན་འདིས། །སྤྲེལ་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་འདོད་ན། །དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཚུབ་སེམས། །རི་
དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། །ཚོགས་མཐས་གཏུགས་པའི་སྟོང་རྗེ་དང་། །གཉིས་ལ་མི་བརྟན་ཡེ་
ཤེས་ལགས། །ཞེས་བྱུང་།

འདིར་བསྟན་སྟོང་རྗེ་ཆོས་ཅན། རོ་བོ་རྣམ་པ་དབྱེ་བ་རྣམས་ཡོད་དེ། འཆད་འགྱུར་ལྟར་རོ་བོ་
ཞེ་སྟངས་མེད་པའི་དགོ་རྩ་དང་། རྣམ་པ་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་སྟུག་བསྐྱེད་ལས་སྟོབ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་
པ་ཅན་དང་། དབྱེ་བ་དུས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བའི་སྟོང་རྗེ་གསུམ་དང་།
དམིགས་ལུལ་འཆར་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་སེམས་ཅན་ཅམ་དང་ཆོས་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་
སྟོང་རྗེ་གསུམ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་སྟོང་རྗེ་ནི་བཙེ་བ་སྟེ་འདི་ཉིད་དུ་
འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་དང་རང་གི་རོ་བོ་ཅན་ནོ། ཞེས་བྱུང་། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། འཆད་
པར་འགྱུར་བའི་སྟོང་རྗེའི་སེམས་དང་ཞེས་པས་དབྱེ་བ་ཡང་བྱུག་པའི་ཕྱིར། འདིར་བསྟན་གཉིས་
མེད་ཀྱི་སྟོང་ཆོས་ཅན། དམིགས་པ་རྣམ་པ་དབྱེ་བ་རྣམས་ཡོད་དེ། དམིགས་པ་ཆོས་དང་གང་ཟག་
ལ་དམིགས་ནས་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་པོ་སོགས་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དང་ཡོད་

མེད་མཐའ་གཉིས་དང་རྟག་ཆད་ཀྱི་མེད་པའི་སྒྲིང་པའི་རྣམ་པ་ཅན། དབྱེ་བ་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་
 བའི་ཡང་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་གཅིག་དང་། མོས་སྟོད་སྐབས་ཀྱི་གཅིག་དང་། ས་ཐོབ་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་
 གློ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དམིགས་རྣམ་ནི། རང་འགྲེལ་ལས། གཉིས་སུ་མེད་པའི་གློ་ནི་དངོས་
 བོ་དང་དངོས་བོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་སོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་
 བཤད་ལས། མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ལ་བཤད་ལ། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་དུ་
 འོང་བ་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་པ་ནས། གཉིས་སུ་མེད་གློ་ཞེས་པས་ཐོག་མར་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་
 ཀྱི་རྒྱུ་ཤེས་རབ་ཀྱང་སྟོན་དགོས་པས་སོ། །ཞེས་བྱུང་། ཀྱང་སྐྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་འགྲོ་ཏེ་
 གཙོ་བོར་བསྟན་པར་མ་ཟད་བྱང་སེམས་སྟེ་འཕགས་དུས་ཀྱི་དེ་ཡང་བསྟན་ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། འདིའི་ཤེས་བྱེད། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བར། གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་ལགས། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཞེས་པ་གཙོ་བོར་འཕགས་པ་ལ་སྟོར་དགོས་ལ་འགྲེལ་བར་དེའི་དངོས་
 །ལྷགས་གཉིས་ཀའི་དོན་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་བསྐྱེད་དང་སྟེང་རྩེའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཐེན་
 བྱེད་གཉིས་མེད་ཀྱི་གློ་རེ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདིར་བསྟན་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། དམིགས་རྣམ་རོ་
 བོ་དབྱེ་བ་རྣམས་ཡོད་དེ། དམིགས་པ་གཞན་དོན་དང་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ཆད་དུ་བྱ་
 བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྣམ་པ་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པ། རོ་བོ་གཉིས་མེད་ཀྱི་གློ་དང་སྟེང་
 རྩེ་ཆེན་པོས་བྲངས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། དབྱེ་བ་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བའི་སྟོན་འགྲོ་ལམ་
 མ་ཞུགས་ཀྱི་བྱར་ལུན་ཀྱི་རོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བྱང་སེམས་སྟེ་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཀྱི་སྟོན་
 འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་བཤད་ལས། བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་
 ནི་འགྲེལ་བར་མདོ་བྲངས་པ་ལས་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ལ། མདོ་ལས་ནི་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ནས་ཆོས་ཉིད་འདི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ་སྟེ། རྣམ་ནས་གང་
 སེམས་སྟེས་པ་དེ་ནི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་རྟོགས་རྒྱུ་ལས་གསུངས་

བ་དང་འདི་ལ་མི་འབྲ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྙིང་རྩེ་སོ་སོའི་སྐྱབས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་
 ཚུལ་རེ་བཤད་པས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་ཟིན་ལྟར་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བར་མདོ་
 བྲངས་པས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྩོགས་པར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཏེ། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གཞན་
 གོན་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་པར་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་རང་དོན་བྱང་ཆུབ་པུགས་ལ་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། འདི་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་ལ་
 དམིགས་བཡིན་པས་མཚན་ཉིད་མ་རྩོགས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་
 བགྱེད། །ནས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བགྱེད། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་མདོར་བསྟན། ཐབས་པན་བདེ་
 གླ་མེད་ཀྱི་སེམས་དང་ཆད་མེད་བཞིས་རིམ་བཞིན་མཉེན་བ་དང་། མི་ལྷོག་བ་དང་། འགྱོད་བ་མེད་
 བ་དང་། ཆགས་སྤང་གི་དྲི་མ་མེད་པས་ཟིན་ཚུལ་ཡང་བསྟན་ལ། ཤེས་རབ་སྤྱོད་མཚན་སྟོན་མེད་ཀྱི་
 སྟོ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་ཚུལ་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། མདོ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལ་པན་བ་དང་བདེ་བའི་སེམས་དང་། གླ་ན་མེད་པའི་སེམས་དང་། བྱམས་པས་མཉེན་པའི་སེམས་
 དང་། སྙིང་རྩེས་མི་ལྷོག་པའི་སེམས་དང་དགའ་བས་འགྱོད་བ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་བཏང་
 སྟོམས་ཀྱིས་དྲི་མ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་
 ལ་ཆད་མེད་བཞིས་ཟིན་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་གྱིས། གཉིས་བ་བྱུབ་སྟེ། མདོ་ལས། སྙིང་བ་ཉིད་ཀྱིས་
 མི་འགྱུར་བའི་སེམས་དང་། མཚན་མ་མེད་པས་སྤྱིབ་བ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་། སྟོན་བ་མེད་
 པས་མི་གནས་པའི་སེམས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །འདིས་ནི་གཉིས་མེད་ཀྱི་སྟོ་ལ་རྣམ་ཐར་
 སྟོ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་དང་དེས་སེམས་བསྐྱེད་ཟིན་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་གྱིས།

འདིར་བསྟན་ཆོས་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ཡོད་དེ། དབང་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་ཚུལ་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ན། གཉིས་མེད་ཀྱི་སྟོ་དང་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་

པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་ཚོན་དེ་མང་དུ་སྒྲིམ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་
འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་ལ་ཐུག་གི་བར་ཤེས་ནས། དེ་སྔོང་རྒྱས་མི་རྒྱས་ལེགས་པར་དབྱེད་པས་
མ་རིག་པ་ཞེན་ཡུལ་མེད་པའི་ལོག་ཤེས་སྔོང་རྒྱས་སུ་མཐོང་བ་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ནི་འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱན་འགྲོ་བའི་མདོ་ལས། བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བགྱིའོ། །ནས། ཤེས་པ་
པོས་སྔོང་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བགྱི་བ་ཅམ་དུ་བས་ན་ཆོས་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་འདི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱོལ་སྒྲིམ་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ་སེམས་གང་སྐྱེས་པ་འདི་ནི་བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་ཤེས་
འཆོལ་སྔོན་བཏང་སྟེ། རྟོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་བྱུང་ནས། །ལྟ་བུ་འཐེབ་གནས་འཇིག་རྟེན་ལ། །སྙིང་
རྩེ་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་ནས་སུ། །འགྲོ་དོན་བྱེད་པ་དབང་གྱུར་པ། །བྱང་རྒྱལ་སྔོ་རྒྱས་མཁས་པ་ནི། །སྔོ་
དང་སྙིང་རྩེས་བརྒྱན་པ་ཡིས། །ཐུབ་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཡང་དག་སྟོན། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དབང་རྒྱལ་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། དབང་རྒྱལ་ཆོག་རྩེས་འབྲང་བ་ཡིན་པས་ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་
སྔོང་ཉིད་ཆོལ་བ་ཡང་ཡོད་ལ། སྔོང་ཉིད་རྟོགས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པའང་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་
མ་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་དད་པའི་རྩེས་འབྲང་བ། །རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །ཐུབ་
པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་སྒྲངས་བྱས་ཏེ། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཤེས་འཆོལ་བཅོན། །ཞེས་དང་། སྙིང་པོ་རྒྱན་
ལས། སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་སྔ་རོལ་དུ་སྔོང་ཉིད་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ནི་རྟོན་པོ་ལ་ཡིན་
གྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་ནི་ངེས་པ་མེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིར་བསྟན་ཆོས་གསུམ་པོ་ལ་བྱང་སེམས་
ཆོགས་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་སྔོན་དུ་བསྐྱེད་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བྱུང་བེད་ན། འོ་ན། འདིར་བསྟན་
སྙིང་རྩེ་དེ་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་རྒྱུད་གྱི་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་

ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། ལམ་མ་ཞུགས་དང་། བྱང་སེམས་སྐྱབས་དང་། སངས་རྒྱས་པའི་སྐྱབས་སུ་ཐོབ་རྒྱུ་འི་
ཡོན་ཏན་གསུམ་འགལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཐོབ་རྒྱུ་འི་ཡོན་ཏན་
ལམ་མ་ཞུགས་ན་འཐོབ་པ་དཔེ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདིར་བསྟན་སྟོང་ཇེ་
ཆེན་པོ་ལ་འཆད་འགྱུར་ལྟར་ངོ་བོའི་སྟོ་ནས་སེམས་ཅན་ཆོས་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་
ཇེ་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱེད་ལས་སྟོབ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་
སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་སྟོང་ཇེ་ནི་བརྟེན་བསྟེ། འདི་ཉིད་དུ་
འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་དང་རང་གི་ངོ་བོ་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་།
འདིར་བསྟན་སེམས་སྐྱེད་པ་པོ་ལ་བྱང་སེམས་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་འགྲེལ་དུ་མདོ་བྱངས་པ་ལས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་ལ་སེམས་གང་སྐྱེ་
བ་འདི་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་། བྱང་རྒྱུ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྤྱས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་བྱང་སེམས་ལ་བྱང་
སེམས་ཆོགས་ལམ་པས་བྱམ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་སྟུབ་དབང་
དངོས་སུ་སྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་
ལ་སྟུབ་དབང་རང་ལས་དངོས་སུ་འབྱུངས་པའི་བྱང་སེམས་ས་བརྩུབ་བ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། གལ་ཏེ་ཉན་རང་གཉིས་སྟུབ་དབང་ལས་དང་། སྟུབ་དབང་རྣམས་བྱང་སེམས་
ལས་འབྱུངས་ན་བྱང་སེམས་དེ་དག་གི་རྒྱ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྟོང་ཇེ་འེ་སེམས་
དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་གོ་བླ་གསལ་ཁ་ཅིག །འདིར་བསྟན་སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་ཆེན་
སེམས་བསྐྱེད་མཆན་ཉིད་པ་དང་། འདིར་བསྟན་བྱང་སེམས་དེ་བྱང་འཕགས་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། འོ་ན།
འདིར་བསྟན་སྟོང་ཇེ་སྟོང་སྟོང་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཡིན་ན། སྟོར་ལམ་པ་ཡན་
ཆད་རྒྱུ་ཀྱི་དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལས་དངོས་སུ་འབྱུངས་པའི་འདིར་བསྟན་བྱང་སེམས་ཡིན་

ན། བྱང་འཕགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། མ་གྲུབ་ན། འཁོར་གསུམ། འདིར་བསྟན་
བྱང་སེམས་ལ་སོ་སྤྱེ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་
ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚོགས་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བའི་རྒྱད་
ཀྱི་འདིར་བསྟན་སེམས་བསྐྱེད་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བའི་སྟོང་རྩེས་བྱངས་པའི་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་
འདིར་བསྟན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་སྟོང་རྩེ་ཅན་གྱིས་གཞན་
ཀྱི་སྤྱལ་བསྡུལ་གྱི་སྤྱལ་བསྡུལ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་སྤྱལ་བསྡུལ་བར་གྱུར་པ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་
བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་གདོན་མི་ཟ་བར་བདག་གིས་འཛིག་རྟེན་འདི་མཐའ་དག་སྤྱལ་བསྡུལ་ལས་བཏོན་
ཏེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་བར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་ངེས་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་འདིས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན། སེམས་
བསྐྱེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། འོ་ན། འདིར་བསྟན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན། བཙོས་
མིན་གྱི་སྤྱོད་བ་ཐོན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་རྩ་བ་བཅས་
ཀྱི་སྤྱོད་བ་བྱར་བྱུན་གྱི་རྩ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་བསྟོམ་དུས་ཀྱི་དེ་འདྲ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
ལ་འདིར་བསྟན་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་རྒྱུའི་སེམས་བསྐྱེད་གཅིག་
མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཐོག་མར་གལ་ཆེ་ཆུ་ལ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་སྟོང་རྩེ་ལ་རག་ལས་པས་
སྟོང་རྩེ་ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་
བའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་བསྟོམ་པའི་སྐབས་ལ་དགོངས་ཀྱི། ཞེས་བ་ནས། སངས་རྒྱས་
ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟུམ་པ་ཅམ་ནི་ཆོག་རྩེས་འབྲང་བའི་གོ་བ་ཅམ་ཡིན་པས་བྱར་ཤིང་གི་བྱུན་པའི་རྩོད་དང་

འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ཟེར་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཡང་ཁ་ཅིག་། བཅོས་མིན་གྱི་སྙིང་རྗེས་བྲངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན། སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་
པས་བྱུང་བའི་ལོ་ན། ལམ་མ་ཞུགས་ན་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་དེ་ལྟར་
སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། ཉགས་བྱུང་སྟེ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ནས་
སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་མ་སྦྱེས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བཅོས་
མིན་གྱི་སྙིང་པ་ཐོན་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་སྙིང་པ་མ་ཐོན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་ཚུལ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཐོག་མར་གལ་ཆེ་ཚུལ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ན་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་སོགས་མང་
ངོ། །ཡང་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན། སྒོམ་བྱུང་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ་ལོ་ན། བྱུང་བྱུང་གྱི་རོ་འབྲའི་
སེམས་བསྐྱེད་དེ་བསམ་བྱུང་གི་སྒོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ།
དེ་ཐོས་བྱུང་གི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཆོག་རྗེས་འབྲང་བའི་གོ་བ་ཅན་ཡིན་པས།
ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། བསམ་བྱུང་ཡིན་ན་ཆོག་རྗེས་འབྲང་བའི་གོ་བར་འགལ་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་། བྱུང་བྱུང་གྱི་རོ་འབྲའི་དེ་ཐོས་བྱུང་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་བསྐྱེད་བསྒོམ་པའི་ཆེ་ཐོས་བསམ་
རིམ་གྱིས་འབྲུང་བ་མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་བསྐྱེད་དེ་དང་པོ་ཆོག་སྟེ་
ལ་བརྟེན་ནས་སྒོམ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་ཐོས་སྒོམ་བསྒོམ་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་ཆོག་ལ་
བརྟེན་མི་དགོས་པར་འགོ་སྟོན་དང་སེམས་ཅན་མཐོང་ཆེ་བསྒོམ་པ་ལྟར་སེམས་ངམ་ངམ་ལྷགས་
གྱིས་སྦྱེས་འོང་ཆེ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ཆར་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེའི་ཆེ་དེ་ལ་བསམ་བྱུང་
གི་སྐབས་ཡིན་གྱི་སྒོམ་བྱུང་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཆེ་སེམས་བསྐྱེད་བསྒོམ་པའི་སྒོ་ཡིན་
ན། མཉམ་བཞག་གི་སས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཆེ་སེམས་བསྐྱེད་

སྤྱི་ནས་ཞི་གནས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་སྤྱོད་ བསམ་གཏན་གྱི་ཉིང་བསྐྱོགས་མ་ཐོབ་པར་དུ་སྒྲོམ་
བྱུང་མི་འོང་བར་ལམ་རིམ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བའི་མ་ཁྲབ་མཆོམས་ལ་རྟགས་བྱལ་སྤྱོད་ རྒྱལ་
བཤད་ལས། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྤྱོད་པའི་མན་ངག་བཞིན་དུ་སྦྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ལེགས་
པར་འགྲུལ་སྐྱབ་པའི་སྤྱོད་བ་ཁྲད་པར་ཅན་སྤྱོད་པ་ནི་ཤུན་པའི་ནང་གི་བྱུང་ཤིང་དངོས་ཀྱི་རོ་དང་
འབྲ་བས་སེམས་བསྐྱེད་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། མདོ་ལས། རི་ལྷར་ཤུན་པ་དེ་བཞིན་སྤྱོད་
བ་སྤྱོད། །རོ་ལྷ་བྱ་ནི་འདི་ལ་དོན་སེམས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷང་འདིས་ཀྱང་སྤྱོད་བ་ཞེས་
བས་ཆིག་སྤྱོད་དེ་བཤད། དོན་སེམས་ཞེས་བས་ཆིག་སྤྱོད་མ་ཡིན་པར་དོན་ལ་སེམས་བ་གཅིག་བཤད་
ཀྱང་སྒྲོམ་བྱུང་མ་བཤད་པས་སོ། །རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་གང་ནའང་སྤྱིར་རྗེ་སེམས་བསྐྱེད་
དེས་འབྱུང་དད་བ་སོགས་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་དགོས་པར་བཤད་བ་ཆིག་ཟུར་ཅམ་ཡང་མེད་དོ། །དེར་མ་
ཟད་སེམས་གནས་དགའི་དང་པོ་ཐོས་པ་དང་ལྷག་མ་བསམ་པ་དང་བསམ་བྱུང་ཡིན་ཀྱང་སྒྲོམ་ཡིན་
ལ་སྒྲོམ་བྱུང་མ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲོམ་བྱུང་ཐོབ་པ་ལ་ཤིན་སྦྱངས་དགོས་པར་ལམ་རིམ་ལས་བཤད་ལ་
སེམས་བསྐྱེད་ལ་དེ་ཅམ་སྒྲོམ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་།འདིར་བསྟན་བྱང་སེམས་ཡིན་ན། སྤྱིར་ཉིད་རྟོགས་པས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། བྱང་
སེམས་དབང་པོ་རྣེས་ཀྱང་འབྱུང་ཡིན་ན། སྤྱིར་ཉིད་རྟོགས་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ།
རྟགས་བྱལ་སྤྱོད་ སེམས་ཅམ་པར་བྱུང་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱོད་དཔོན་
ཕྱོགས་སྤྱང་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་གནས་བརྟན་དབྱིག་གཉེན་དང་།
ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་དང་། ཆོས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་པོ་བྱོན་ཟེན་པར་བྱུང་བ་
དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཡི་གེ་ཅམ་ཐོས་པས་འཛིགས་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་སྟོན་པ་འདི་སྤངས་སམ་ཞེན་དེ་སྤྱད་དུ་སྤྱོད། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱོགས་ཀྱི་
སྤྱང་པོ་གཞན་ལ་པན་པའི་བསམ་པ་ཅན་དང་། ཞེས་གཞན་པན་བྱང་སེམས་ཡོད་པར་བཤད་པའི་

ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། བྱང་སེམས་དབང་པོ་རྫོ་རྩལ་གང་རུང་ཡིན་ན། འདིར་བསྟན་བྱང་སེམས་
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདིར་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་དབང་རྫོན་
གྱི་ལམ་བསྐྱོད་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདིར་བསྟན་བྱང་སེམས་རྣམས་རང་རྩ་ཆོས་གསུམ་
ལས་འཁྱུངས་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་བྱང་རྩལ་སེམས་དབང་དེ་དག་ཅིའི་རྩ་ཅན་ཡིན་ཞེ་
ན། སྤྱིང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྟོང་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། དམ་
བཅའ་བ་འདི་ཡང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པས་བསྐྱབ་པར་མི་རུས་པས་གཉིས་སུ་མེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོན་ལ་ཡང་འཇུག་སྟེ། ཞེས་དང་། སྤར་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་མདོ་དོན་རྣམས་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་མ་ཁྲབ་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལྟར་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སྟོང་
ཉིད་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་བོད་སྤེལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གླུ་བས་འདིའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་སྟོང་གཟུང་འཇིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་སྟོང་
ལ་བྱེད་ཟེར་ན། འདིའི་གཉིས་པོ་དེ་གཟུང་འཇིན་གཉིས་དང་། མེད་ཚུལ་དེ་རྩལ་གཞན་དུ་མེད་པ་
དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྒྱང་ཆད་དུ་མེད་པ་ཅི་རིགས་སུ་འཇོག་རིགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་མཐའ་གཉིས་དང་། དེར་མ་གྲུབ་པ་ལ་རིམ་བཞིན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རང་
འགྲེལ་ལས། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྟོན་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་གཉིས་
དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། གཉིས་སུ་མེད་པའི་
སྟོན་པོ་གཟུང་འཇིན་གཉིས་སུ་སྤང་བ་མེད་པ་མིན་གྱི་འགྲེལ་པར་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་
རབ་ལ་བཤད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་ན་རེ། འདིར་བསྟན་ཆོས་
གསུམ་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིང་རྗེ་དང་། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་གྱུར་པའི་གཉིས་མེད་
ཀྱི་སྟོང་དང་། རགས་པ་བཅའ་ལས་བྱང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་

དེ། འབྲེལ་བ་ཤད་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་ཇེ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་དང་དོན་
 དམ་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒོ་དང་བརྟམ་ལས་བྱུང་བའི་
 བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདྲི་བ་བསྟན་
 ཚོས་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ལམ་དུ་ཞུགས་མ་ཐག་པའི་རྒྱ་རེ་མེད་པར་ཐལ། འདྲི་བ་བསྟན་གཉིས་མེད་ཀྱི་
 སྒོ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དངོས། འདོད་ན། རང་འབྲེལ་ལས། ཡང་དག་པར་
 རྒྱལ་ས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་པས་ཀྱང་ཐོག་མར། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་པོ་སེམས་ཅན་འཁོར་པའི་བཅོམ་
 རར་བསྐྱམས་པ་སྐྱབས་མེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན།
 ཞེས་པ་ནས། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་སྒོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གཅིག་མེད་པར་ཐལ།
 རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་པོ་ཞེས་པའི་དང་པོ་ཡང་མེད། སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོས་རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་འཁོར་
 པའི་སེམས་ཅན་སྐྱབས་མེད་པ་དཔག་མེད་སྐྱོབ་ཚུལ་ཡང་མེད། ཆོགས་བཅད་ཅ་འབྲེལ་གྱིས་ཉན་
 རང་ཐུབ་དབང་ལས་དང་ཐུབ་དབང་བྱང་སེམས་ལས་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་འདྲི་བ་བསྟན་ཆོས་
 གསུམ་ལས་འབྱུངས་པར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐོག་མའམ་སྒོན་
 དུ་འགོ་རྒྱ་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདྲི་བ་བསྟན་སྤྱིང་ཇེ་ལ་དེ་འདྲ་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བྱང་སེམས་
 ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དངོས། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་སྐྱོབ་རྒྱུའི་སྐྱབས་མེད་པ་དེ་ལ་
 ལམ་མ་ཞུགས་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲུག་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་སྒོ་རང་
 གི་གྲོགས་སུ་བྱས་པའི་སྤྱིང་ཇེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས་སྐྱོབ་རྒྱུའི་སྐྱབས་མེད་པ་དང་འཁོར་པའི་བཅོམ་
 རར་བསྐྱམས་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཉིས་མེད་ཀྱི་སྒོ་རྒྱུད་ལྷན་ལ་
 བྱང་འཕགས་གྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་སོང་། བྱུང་སྟེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་སྐྱབས་མེད་
 པ་དང་འཁོར་པའི་བཅོམ་རར་བསྐྱམས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། འཕགས་པས་ན་

དང་ཀ་བ་དང་། །འཆི་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཅད་ནས་སྤངས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་སྒྲེ། །དེ་
ལ་དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་མི་འགྲོ་ཕྱིན་འཁོར་
བའི་བཙོན་རང་བསྐྱེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མི་འཕྲོག་པས་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་ལས་
ཉོན་གྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བར་མདོ་དུ་མ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །གསུམ་པ་མ་གྲུབ་ན། །ཁྱེད་གྱིས་འདིར་
བསྐྱེད་གཉིས་མེད་ཀྱི་སྒོ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་པ་འབྲེལ་མེད་པར་ཐལ། །དེ་ལ་བྱང་སེམས་
ཀྱི་ཐོག་མར་འགྲོ་བྱ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །དོན་འདི་དག་ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་དགོངས་པའོ། །

རི་སྐད་དུ་ནམ་བཤད་ལས། །དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འཆད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མ་འབྲེལ་ཏེ།
གཉིས་སུ་མེད་སྒོ་ཞེས་པས་ཐོག་མར་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་སྟོན་དགོས་
པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཡང་ཁ་ཅིག །འཇུག་པ་འདིར་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་
མཆོད་བརྗོད་མ་མཛད་པར་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཁོ་ན་ལ་ཡིན་ཏེ། །རང་འབྲེལ་ལས། །སངས་རྒྱས་དང་
ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། །འོན་ཀྱང་ཉོན་རང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་འང་
དོན་གྱིས་མཆོད་བརྗོད་མ་མཛད་པར་ཐལ། །དེ་དག་ལ་འདིར་མཆོད་བརྗོད་གཏན་ནས་མ་བྱས་པའི་
ཕྱིར། །རྟགས་ཁས། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། །དེ་དག་གི་ཅ་བའི་རྒྱ་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའི་ཕྱིར། །རྟགས་
སྒྲུ་ཁྱེད་ཀྱི་དེ་ལྟར་མཛད་པས་དེ་དག་དོན་ནམ་རང་ལྷགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་རྒྱ་ཁོར་བྱ་ལ་ཁམས་ཆེ་བར་བསྐྱེད་པས་རྒྱ་དེ་ལས་གྲུབ་པའི་སྤྱག་ལྷགས་སོགས་ལ་
ཁམས་ཆེ་བར་རང་ལྷགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་འགྲོ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རང་འབྲེལ་ལས། །རྒྱ་
ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་ལ་མཆོད་པར་དོན་གྱིས་འཕངས་པར་དགོངས་ཏེ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལྷགས་ལ། །འདིར་བསྐྱེད་ཆོས་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་སོགས་ཡོད་དེ། །སྤྱི་དོན་སྐབས་སུ་བཤད་
ཟིན་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ས་མཆོམས་ཡོད་དེ། །ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་བསྟན་སྤྱིར་རྗེ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་སྐབས་འདིར་བསྟན་ཅིང་སྤྱིར་རྗེ་སོ་སོའི་སྐབས་སེམས་བསྐྱེད་རེ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་བསྟན་གཉིས་མེད་ཀྱི་སྒོ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་མ་བཤད་པ་ས་བརྩའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ས་དང་པོ་ལྟ་དང་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡུལ་སྤོང་ཉིད་རྒྱས་པར་བསྐྱོམས་ཀྱང་བརྗོད་བདེ་བྱུང་གིས་ས་དྲུག་པར་རྒྱས་པར་བཤད་ལ་གཞན་གྱི་སྐབས་སུ་མ་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཤད་ཚུལ་འདི་སྡུམ་མང་པོས་མ་ཐོན་ཀྱང་། ཚིགས་བཅད་གོང་ལོག་གི་རྣམ་བཤད་དང་རང་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཁོ་བོས་བཤད་པ་ཡིན་པས་སྒོ་གསལ་གཟུར་གནས་རྣམས་དགའ་བར་གྱིས་ཤིག །

ཅོད་སྤྱིར་ལ། རྒྱལ་སྐས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཕྱོགས་ཤེས་ཡོད་པའི་དབྱེད་ལྡན་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིར་བསྟན་ཆོས་གསུམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐོག་མའི་རྒྱར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་དེའི་མ་མཐའ་ལམ་ལ་ཞུགས་མ་ཐག་ལ་བྱེད་ན་སེམས་བསྐྱེད་དང་གཉིས་མེད་ཀྱི་སྒོ་དེའི་རྒྱར་མི་རུང་བའི་སྒྲིན་ཡོད། མི་བྱེད་ན་གོང་དུ་སྒྲ་ཆོས་དང་ལྷ་གྲུ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིན་དུ་མི་འགོ་བ་གང་ཞིག །གཉིས་མེད་ཀྱི་སྒོ་ལ་དེའི་ཕྱིར། སེམས་བསྐྱེད་རྒྱད་ལ་སྟེ་བ་དང་བྱང་སེམས་སུ་གྱུར་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་སྟེས་གྱུར་ན་སྐད་ཅིག་གིས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཕྱིན་དུག་སྒོ་བ་སྐབས་གཉིས་མེད་ཀྱི་སྒོ་སྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཅོད་ཚུལ་དེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་ན་འདི་གསུམ་ནས། འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་བྱུང་། དེ་ལ་སྒྲིན་དེ་མེད་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་བྱང་སེམས་དེ་ཚོགས་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་ནས་འཛོག་ཀྱང་སྒྲིན་དེ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདིར་བསྟན་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲིན་དུ་འགོ་རྒྱུ་དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིན་འགྲོའི་སེམས་བསྐྱེད་སྒོ་མ་དུས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་ཅིང་། གཉིས་མེད་ཀྱི་སྒོ་དེ་ཡང་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཡིན་པར་སྤོང་ཉིད་ཀྱི་

ལྷ་བ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་བཤད་ལས། སྤར་བཀོད་པའི་སྒྲིན་ནི་མེད་དེ། རས། སྒྲིན་གཉིས་
 བ་ཡང་མེད་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྗེའི་ལུགས་ལ་སྤར་བའི་
 ལྷན་པོ་མཁས་རྩོམ་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་འདི་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདི་སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱི་
 གཞུང་དང་ཡང་འགལ། བྱམས་པའི་གསུང་དང་ཡང་འགལ། རང་གི་ཁས་རྒྱངས་དང་ཡང་འགལ་
 བའི་སྒྲིན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ཆོས་པའི་
 རྩ་བ་ལ། རྒྱུད་ཅིག་རྒྱུད་ཅིག་འཕེལ་བར་མཐོང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་རྩ་ཆོས་ལྟ་བུའི་
 བྱང་མེས་ས་དང་པོ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུད་རྩ་མ་ལས། ཇི་
 ལྟར་ལུག་སོགས་རིམ་སྒྲིམ་པས། །ས་པོན་ཤུན་པ་གཅོད་པ་ལྟར། །ཞེས་བྱང་མེས་མཐོང་ལམ་
 བ་སྤྱ་གྲུ་ལྟ་བུའི་བྱང་མེས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱམས་པའི་རྣམ་
 ཐར་གྱི་མདོ་ལས་བཤད་པའི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་སྒྲིམ་མ་ཐག་པ་ལྟ་བུ་དང་། མཁའ་མྱིང་གི་སྤྱག་གྲུ་ལྟ་བུའི་
 བྱང་མེས་དེ་ཆོགས་ལམ་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། དཀོན་བཅེགས་དང་འཇུག་འགེལ་གྱི་རྩ་
 ཆོས་ལྟ་བུ་དང་ལྷོན་ཤིང་གི་སྤྱ་གྲུ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཆོགས་ལམ་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་རང་
 གིས་འགེལ་བཤད་བཀག་པ་དང་འགལ་ཟེར། འདི་བཞད་གང་གི་རྒྱ་ཁོ་ནར་སྤར་བས་རེ་ཞིག་བཞད་
 གང་འདི་བྱ་སྟེ། འོ་ན། མདོ་བསྟན་བཅོས་གང་ན་རྩ་ཆོས་ལྟ་བུ་ཞེས་བཤད་པའི་དོན་ཡིན་ན། དཀོན་
 མཆོག་བཅེགས་པ་ལས། འོད་སྤང་རྩ་བ་ཆོས་པ་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་
 ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པའི་དོན་འཐད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེས་ན་རྩ་ཆོས་དཀོན་
 བཅེགས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་མེས་ས་དཔའི་དཔེར་བཀོད་ལ་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པས་འགོག་བདེན་གྱི་
 དཔེར་བཀོད་འདུག་པ་འདི་མ་མཐོང་ངམ་ཁོ་བོས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། མདོ་བསྟན་
 བཅོས་ནས་སྤྱ་གྲུ་ལྟ་བུ་ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱ་གྲུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། འཇུག་འགེལ་གྱི་སྤྱན་གྱི་ལྷོན་ཤིང་གི་
 སྤྱ་གྲུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྤྱ་གྲུ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ། རྒྱུད་རྩ་མའི་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིང་

གཟུགས་དང་མཐོང་ལམ་སོགས་དུ་མ་དེར་འགྱུར་བ་ཡེ་ཤེས། རྒྱུད་སྒྲ་མའི་དེ་མཐོང་ལམ་ཡིན་གྱི་
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཁྱེད་ཅག་དེ་ལྟར་རྩོད་ཅིང་སེམས་དེ་འདྲ་འཆད་
ནས་འཆད་རྒྱ་བར་འདོད་དམ། ཀླ་ཡེ་མཛུ་བ་མོ་ཁྱེད་ཅིག་ཅེས་འདོམས་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཡང་རྩ་བར་འཆད་པ་ལ། གང་ཕྱིར་བཅེ་ཉིད་
རྒྱལ་བའི་ལོ་ཉོག་ཕུན་ཚོགས་འདིའི། །ས་ལོན་དང་ནི་སྒྲེལ་ལ་རྒྱ་འབྲུལ་རིང་དུ། །ཞེས་སོགས་
ཚོགས་བཅད་གཅིག་བྱུང་། དེ་མཚམས་སྤྱར་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པར། རང་འགྲེལ་ལས། བྱང་རྒྱལ་
ཀྱི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡང་སྤྱིང་རྩེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྤྱིང་རྩེ་གཙོ་
བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་འདོད་པས་ཞེས་བྱུང་། དེ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བའི་དཔེ་གསུམ་
འཆད་པར། རང་འགྲེལ་ལས། རྩེ་སྤྱིང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ནས། དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་བྱུང་། སྤྱིང་རྩེ་ཁོ་ན་ཡང་
དུས་གསུམ་ཆར་དུ་དེ་གསུམ་དང་འབྲེལ་བར་འཆད་པ་ལ། སྤྱིང་རྩེ་ཁོ་ན་ནས། ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱུང་།
ཐོག་མའི་སྤྱིང་རྩེ་འཆད་པར། འདི་ལྟར་སྤྱིང་རྩེ་ཅན་ནས། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་བྱུང་། བར་དུ་
གལ་ཆེ་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱིང་རྩེ་འཆད་པར། བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། ནས།
འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱུང་། ཐ་མར་གལ་ཆེ་བའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིང་རྩེ་འཆད་པར། འབྲས་
བུ་མཐའ་ཡས་པའི་ནས། མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱུང་།

འདི་ལ་སྤྱི་དོན་དང་། མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་སྤྱིང་རྩེ་ལ་ཐོག་
མར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤྱིང་རྩེ་སྤྱར་ལྟར་རང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་
པར་མ་ཐད་ཚོས་ཕྱི་མ་སེམས་བསྐྱེད་དང་གཉིས་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་རྩ་བའི་རྒྱུད་གཙོ་བོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཉེ། རང་འགྲེལ་ལས། བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྩ་
བ་ཡང་སྤྱིང་རྩེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྤྱིང་རྩེ་གཙོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་གང་ཕྱིར། ནས། ཞེས་

བྱ་བ་སྒྲོས་སོ། །ཞེས་བྱུང་། སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོ་དེ་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཉོག་ཕུན་ཚོགས་སྐྱེད་བ་ལ་རྒྱུའི་གཙོ་
 བོ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་ལ་ཐོག་མ་བར་མ་ཐ་མའི་དུས་གསུམ་དུ་གཤམ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལོ་ཉོག་ཕུན་
 ཚོགས་ལ་ཐོག་མའི་ས་བོན་དང་། བར་གྱི་ཆུ། ཐ་མར་ལེགས་པར་སྤྱོན་བ་གསུམ་གཤམ་ཆེ་བ་བཞིན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་གསུམ་ཐ་དད་བ་གསུམ་ལྟར་དོན་ཡང་མིན་ཏེ། དཔེར་གསུམ་ལས། དོན་སྤྱིང་
 ཇེར་རིགས་གཅིག་པ་ཁོ་ན་འཆད་པའི་ཆེད་དུ་ཉིད་སྒྲུ་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་
 ཕྱི་རོལ་གྱི་འབྲེལ་ལོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོག་མ་དང་བར་དང་ཐ་མ་རྣམས་སུ་ས་བོན་དང་
 རྒྱ་དང་སྤྱོན་བ་རྣམས་གཙོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྤྱིང་ཇེ་ཁོ་ན་
 དུས་གསུམ་ཆར་དུ་ཡང་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཉོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཉིད་དུ་སྤྱོན་བ་ཡིན་
 ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། ཉིད་ཀྱི་སྒྲུས་ནི། ཞེས་བ་ནས། གཤམ་ཆེ་བར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས།

སྤྱིང་ཇེ་དང་པོ་གཤམ་ཆེ་བ་ས་བོན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིང་ཇེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 སྤྱུག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་ལས་བཏོན་ཏེ་སངས་རྒྱས་སུ་དགོད་སྟེན་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་དམིགས་པ་
 དང་། དེ་ལས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས་པས་བདག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་སྟེན་པའི་ཐོབ་བྱ་བྱུང་
 རྒྱལ་ལ་དམིགས་ཏེ་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་གཉིས་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་མ་ཐོབ་བར་དེ་ཐོབ་བར་
 མི་རུས་པར་ཤེས་ནས་སྤྱོད་བ་ཕྱིན་དུག་ཆར་བར་སྒོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ས་བོན་མ་
 བཏབ་པར་སྤྱུ་གུ་མི་འབྱུང་ལ་བཏབ་ན་འབྱུང་བ་བཞིན་སྤྱིང་ཇེའི་ས་བོན་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱུ་གུ་
 རག་ལས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་སྤྱིང་ཇེ་ཅན་ནི་གཞན་གྱི། ཞེས་བ་ནས། དེས་པ་ཁོ་ནར་འཇུག་སྟེ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་དབང་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ཆུལ་བཤད་ལ་དེ་
 ལྟར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤྱིང་བྱང་སེམས་ཆོས་གསུམ་ལས་འབྲངས་པར་བཤད་པའི་
 སྐབས་སུ་དབང་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་བསྐྱེད་ཆུལ་བཤད་ལ། འདིར་བསྟན་གཙོ་བོ་ཡང་དབང་རྣམས་ཀྱི་
 ཡིན་ཡང་། དབང་རྒྱལ་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཆེད་དུ་སྤྱིང་ཇེ་དང་པོའི་འགགས་བསྟན་འབྲེལ་པའི་ཆོག་

ཐེན་ལ་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འབྲེལ་བས་བཤད་ཀྱང་དབང་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཕྱི་མ་གཉིས་
ཀྱི་ཙུ་བར་འབྱུར་ཚུལ་མི་རྟོགས་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། སྤར་ཆོས་གསུམ་ལས་བྱང་སེམས་དབང་རྣམས་
ཐོག་མར་འབྱུངས་ཚུལ་བཤད་པས་འདིའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་གཉིས་མེད་ཀྱི་སྒོ་གོ་བསྒྲོགས་ནས་སྐྱེ་
བར་བྱགས་ལ་གོ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གོ་བྱས་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣམས་ལ་མ་
མ་ཞུགས་དེ་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡིད་ཡང་ཡང་བསྐྱོད་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་
བསྐྱེལ་ན་དང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ན་སྤྱམ་པ་ཡང་ཡང་འབྱུང་ཡང་། དེས་དེས་བར་བདག་གིས་སངས་
རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་ཞེས་ཐག་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་སྐྱེད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས་ཤིང་དེ་
ཐོབ་བྱས་པར་ཆད་མས་དེས་དགོས། དེ་ལ་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སྤྱག་བསམ་རྣམ་དག་རྒྱ་དང་བཅས་
བ་ལེགས་པར་དེས་པས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས་པར་ཆད་མས་དེས་དགོས། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་
འབྱུར་བར་ཆད་མས་དེས་པ་ལ་སྤྱིར་ཉིད་ལུ་ཐག་ཆོད་པ་དང་དེའི་འཁོར་ཐ་སྤྱད་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་འཁོར་
འདས་འཛོག་ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། རྒྱ་སྒྲ་མའི་རྣམ་བཤད་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣམས་པོ་ནི་ཐོག་མར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས་
པ་དང་ཐོབ་བྱས་པ་གཉིས་ཆད་མས་ལེགས་པར་བྱུབ་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྤྱམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དམ་བཅའ་འཛོག་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་
མཆོན་ཡང་དག་མ་མཐོང་བར་དམ་བཅའ་བ་དབང་པོ་རྩལ་པོའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་རྟོགས་
ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པའི་ཐབས་མེད་པར་རྟོགས་བྱས་པའི་ཕྱིར་
ཉེ། རྒྱ་སྒྲ་མའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ཡང་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་སྤྱག་བསམ་རྣམ་བར་དག་པ་དང་བཅས་
པའི་སྐྱེད་ཚུལ་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱད་པ་ལས་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་
འཛོལ་དགོས་པར་རྟོགས་ལ་ཞེས་དང་། སྒོ་བ་སྤྱིངས་ལས། ཉེ་དུ་འཁོར་པའི་རྒྱ་མཆོའི་ཁོང་དུ་རྒྱད་

ལྷུང་པ། མྱོང་གི་ནང་དུ་ལྷུང་བ་ལྷ་ལྷུང་ལྷུང་བ་ཞིན་དུ། རྩེ་འཆི་འཕྲོས་བས་ངོ་མ་ཤེས་པ་དེ་བོར་
 བས། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཐར་ཤེད་ན་དེ་ལས་ཁྱེལ་བོར་མེད། །ཅེས་དང་། དཔའ་འཕྲོས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་
 མིག་ཉམས་འཕྲོས་འབྱུང་ལྷུང་བ་ལ། །འདི་ག་ཉེན་དོན་སྦྱུབ་སྒྲུབ་བའི་སྒྲུབ་རིགས་ནི། ལྷིང་རྩེ་མི་
 རྩེད་རྩེས་ལྷུང་གང་ཞིག་ཡོད། །དེ་དག་མོངས་བསལ་བཙོན་འབྲུས་སུ་མི་ཚོམ། །ཞེས་གསུངས་བའི་
 ལྷིང་དང་། དོན་གཉིས་འབྲུབ་བ་ལ་འཆང་སྒྲུབ་དགོས་པར་ཤེས་དགོས་པ་སོགས་ལམ་རིམ་ལྟར་ཡིན་
 བའི་ལྷིང་རོ། །རྟགས་གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། ལྷུང་སྒྲ་མའི་རྣམ་བཤད་ལས། ལྷིང་ཉིད་འཕྲོར་དང་བཅས་
 པ་རྟོགས་པ་ལས་ནི་སངས་རྒྱས་འཕྲོལ་བ་ལྷུང་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ལོ། །དོན་འདི་ལ་དཔལ་ག་ནས་དབང་
 པོ་རྣམ་པོ་ཐར་པ་ཅམ་དོན་གཉིད་ཀྱི་རྩེ་རྩེ་བ་ལ་ཡང་ལྷིང་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་དགོས་པར་
 ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་བའི་ལྷིང་།

ལྷིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། བར་དུ་གསལ་ཆེ་བ་རྒྱ་དང་ལང་རྒྱ་ལོད་དེ། ལྷིང་རྩེ་ས་དང་པོར་བྱང་
 རྒྱ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་བར་དུ་ཡང་ཡང་ལྷིང་རྩེ་མ་བསྐྱེད་ན་གཞན་དོན་པོར་ནས་དམན་ལས་དུ་
 གོ་ལ་བར་འགོ་བས་ལྷིང་རྩེ་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་བས་རྒྱལ་སྤྱི་མཛད་བ་མཐར་ཕྱིན་བར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན་ཞིང་ལ་ས་པོན་བཏབ་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་རྒྱས་ཡང་ཡང་མ་བྱན་ན་སྤྱུ་གུ་ལེགས་པར་མི་སྐྱེ་
 ལ་ཡང་ཡང་བྱན་ན་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་བར་དུ་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱུ་གུ་འཕེལ་བ་ལྷིང་རྩེ་ལ་རྒྱ་ལས་བས་རྒྱ་
 ལྷ་བྱར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། བྱང་རྒྱ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་ལྷིང་རྩེ་ལི་རྒྱས་
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ལས་རིམ་གཉིས་དང་རང་འགྲེལ་རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀྱང་།
 ལྷིང་རྩེ་དང་རྒྱ་དཔེ་དོན་སྤྱར་གྱི་ལུད་དང་མ་སྤྱར་ལ། ལུད་ཞིང་ལ་ཐོག་མར་སྐྱེལ་གྱི་ཉིན་རེ་བཞིན་
 རྒྱ་ལྷ་རྩི་དགོས་པས་དཔེ་དོན་མི་འགྲིགས་པས་རྒྱ་ནས་གང་ཐོན་གྱི་ཅལ་རྒྱལ་མ་བྱེད་ཅིག །

མྱེད་རྗེ་ཆེན་པོ་ཐ་མར་གཤམ་ཆེ་བ་ལོ་རྟོག་མྱེན་པ་རྣམས་ཡིན་ནེ། ཟླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཀྱང་
ཉན་རང་དྲག་བཅོམ་སྤྱར་ཞི་བར་མི་མནལ་བར་གཏུག་བྱའི་སྐལ་བ་དང་འཆམ་བར་ཆོས་བསྟན་

ནས་འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་ཆོགས་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འཕེལ་བ་ཡང་སྤྱང་ཆེས་སྤྱན་རྒྱལ་ལ་རག་
ལས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྱུ་གྲུ་ལ་འབྲས་བུ་མང་དུ་ཆགས་ཀྱང་མ་སྤྱན་ན་པན་མི་ཐོགས་ལ་ལེགས་
པར་སྤྱན་ན་ཡོངས་སྤྱོད་འདོད་དགུར་འབྲུང་བ་བཞིན་དུ་སྤྱང་ཆེས་སྤྱན་པ་ལ་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཉོག་ཕུན་
ཆོགས་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། འབྲས་བུ་མཐའ་ཡས་པའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་ཏུ་ཟེན་
ཀྱང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱུང་པ་ལ། འབྲེལ་མེད་མང་དུ་སྤྱང་ཡང་དོར་ནས་དོགས་པ་ལེགས་པ་
འགའ་ཞིག་བཤད་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག །ཉན་རང་ལ་སྤྱང་ཆེ་ཆེན་པོ་པལ་བ་ཙམ་ཡང་མེད་ལ། དེ་
གཉིས་ལ་ཆོགས་གཉིས་མཆན་ཉིད་པ་ཡོད་པར་འདོད། ཡང་ལ་ལ་དེ་གཉིས་ལ་སྤྱང་ཆེ་ཆེན་པོ་
མཆན་ཉིད་པ་ཡོད་ལ་ཆོགས་གཉིས་དངོས་གནས་པ་མེད་པར་འདོད་ཅིང་། སྤྱང་ཆེ་ཆེན་པོ་སྤྱེས་
བུ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྒྲོར་དུ་འདོད། མང་པོ་ཞིག་འདིར་བསྟན་སྤྱང་ཆེ་ཆེན་པོ་དང་སྤྱང་ཆེ་ཆེན་པོའི་
མཆན་ཉིད་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པར་འདོད་པ་སོགས་མང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ནང་འགའ་
དང་རང་གི་རྣམ་བཤད་ཙམ་ལས་ཆེ་ཡོངས་སྤྱེས་ཀྱི་གསུང་རབ་གྱུང་བསྐྱེག་མ་སྤྱབ་པའི་ནང་རྟགས་
ཕྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འཆད་འགྱུར་ལྟར་ལུང་རིགས་དང་རང་གི་ཁས་སྒྲུངས་འགའ་བ་སོགས་དུ་
མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། སྤྱང་ཆེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན། སེམས་ཙན་མ་ལུས་པ་སྤྱག་བསྐྱེལ་མ་
ལུས་པ་ལས་སྦྱོབ་འདོད་ཅན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་དེ་ལ་དེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་
ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རང་འབྲེལ་ལས། འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྐྱམས་པ་སྤྱབས་མེད་པ་དཔག་
ཏུ་མེད་པ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སྤྱེས་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ལ་བསྟོད་པར་འོས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་བྲལ་ན་སྤྱམ་ཞིང་སྦྱོབ་འདོད་མེད་པའི་སྤྱང་
ཆེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་བྲལ་ན་སྤྱམ་པ་གཅིག་དང་། བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྤྱམ་དུ་

སྒོན་པ་གཅིག་དང་། བྲལ་བར་བྱའོ་སྒྲུལ་པའི་ཁྱར་འབྱེད་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད་པ་གང་
ཞིག །སྒྲུལ་གཉིས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་ལའང་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་མ་སྒྲེས་བྱ་ཆེན་པོ་དང་ཐེག་ཆེན་པ་ཁོ་
ན་ལ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས་རྣམ་པ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་དག་དང་བྲལ་
ན་སྒྲུལ་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྒྲུལ་པ་དང་། བྲལ་བར་བྱའོ་སྒྲུལ་པའོ། །ཞེས་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་
གསུམ་བཤད་པའི་བྱིར་བྱུབ་སྟེ། རྣམ་རྟོག་གཅིག་ལ་འཛིན་སྒྲངས་དེ་འདྲ་གསུམ་མི་རུང་བའི་བྱིར་
གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་བར་དུ་ལྷག་བསམ་བཅུག་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
པའི་བྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་གཉིས་ལས་དེ་ལྟར་སྒོ་རིམ་གྱིས་སྒྲུངས་པས་སྒྲིང་རྩེ་སྒྲེས་པ་ན་སེམས་ཅན་
གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱུས་ལ་ཐོབ་འདོད་དེ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་མོད་བར་དེར་ལྷག་བསམ་བཅུག་པས་ཅི་
བྱ་སྒྲུལ་ན། སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་སྤང་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་ན་སྒྲུལ་པའི་བྱམས་པ་དང་
སྒྲིང་རྩེ་ཆད་མེད་པ་ནི་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཡོད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་དང་
སྤྱག་བསྐྱེད་སེལ་བ་ཁྱར་དུ་བཞེས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་པ་མིན་པ་ལ་མེད་པས། སྒྲིང་སྒྲོབས་ཀྱི་བསམ་
པ་ལྷག་པས་ལྷག་བསམ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། རྒྱད་སྒྲ་མའི་འབྲེལ་པར། སྒོ་གྲོས་རྒྱ་མཆོས་ཁྱས་པའི་
མདོ་བྱངས་པ་ལས་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར་བྱུབ་པ་ཁོ་ན་རོ། ལམ་རིམ་ལས།
སྒྲིང་རྩེ་ཆད་མེད་པ་ནི་ཉན་རང་ལའང་ཡོད་གསུང་གི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མ་གསུངས་སོ་ཟེར་ན། འདི་འདྲ་
རྩེ་ཡབ་སྤྱས་ཀྱི་གསུང་དང་མཁས་པའི་བསྟན་བཅོས་གྱུང་བསྐྱིག་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཟེར་རོ། །ཉན་རང་
ལ་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་པལ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་བྱ་དོང་དུ་ཤོར་
བའམ་རྩལ་ཁྱར་བ་ལ་མའི་བཅེ་བ་ལྟ་བུའི་སྒྲིང་རྩེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་འདྲའི་སྒྲིང་རྩེ་སྒྲེས་པ་ན་དེ་
ལ་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་མིང་འཛོལ་བའི་བྱིར་བྱུབ་སྟེ། རྒྱད་སྒྲ་མའི་རྣམ་བཤད་ལས། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་
ཡང་སྤྱད་པ་ནི་བྱ་གཅིག་བྱ་མི་གཅིང་བའི་དོང་དུ་སྤྱང་བའི་མ་ལ་བཅེ་བ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་ན་སྒྲུལ་པ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བ་རང་གི་ཁྱར་དུ་སྒྲངས་

པའི་རྗེས་སུ་བརྩེ་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། དང་པོར་
མ་དང་གཉིན་དང་བར་མ་དང་དབྱེ་ལ་བྱེ་ནས་བསྟོམས་པའི་མཐར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྡིང་
རྗེ་དེ་འབྲས་སྟེས་པ་ན་དེ་ལྟར་མིང་འཛོལ་ལ་མཆན་ཉིད་ཀྱང་ཆང་བའི་བྱིར་ཏེ། སྟོམ་རིམ་དང་པོ་དང་
བར་བ་གཉིས་ཀ་ལས། གང་གི་ཆེ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བྱ་མི་བདེ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལ་སྟུག་བསྐྱེད་གཏན་ནས་བྱང་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པའི་སྡིང་རྗེ་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པར་གྱུར་པ་
དེའི་ཆེ་མཆན་ཉིད་རྗེས་པ་ཡིན་པས་སྡིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མིང་འཛོལ་སྟེ་ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་གཉིས་
ལས། བྱ་ཆུང་དུ་སྡིང་དུ་ཆེས་སྟུག་པ་སྟུག་བསྐྱེད་བར་གྱུར་པ་ལ་མ་དེ་རི་ཅམ་བརྩེ་བ་སྟེ་བདེ་ཅམ་
པའི་སྟོ་ཆོད་གཅིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྡིང་རྗེ་རང་གི་རང་གིས་སྟེས་པ་ན་སྡིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་
མཆན་ཉིད་ཆང་བར་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་ལེ། ལམ་རིམ་ལས་སེམས་ཅན་ལ་ཞེས་འབྱུང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་
སྐབས་སུ་སྦྱར་ནས་དར་ལྗོངས་ལྟར་མི་འཐད་པའི་སྟོན་མེད་ཟེར་ན། འོ་ན། ཉན་རང་དབྱེ་བཅོམ་གྱིས་
སྟུག་བསྐྱེད་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་ཚུལ་མི་ཤེས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་
ཤེས་ན་དེ་ལ་སྡིང་རྗེ་སྟེ་བ་ལུང་རིགས་དུ་མས་བྱུབ་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་ཁམས་གསུམ་གྱི་
སྟུག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་ལ་ཡིད་མ་ལོག་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་འཇུག་པའི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་
དངོས་བསྟན་གྱི་སྡིང་རྗེ་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བའི་སྡིང་རྗེ་སོ་སོ་བ་གསུམ་མེད་ཟེར་
ན། འོ་ན་རྣམ་བཤད་ལས། ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བ་ས་བོན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཚུལ་ནི། ཞེས་པ་ནས། སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱན་གྱི་ས་བོན་ནི་སྡིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཅུ་
བར། ས་བོན་ལྟ་བུར་འདོད་གྱུར་པ། །དེའི་བྱིར་བདག་གིས་སྡིང་རྗེ་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལམ་
མ་ཞུགས་ཀྱི་སྡིང་རྗེ་གཅིག་མེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་དངོས་བསྟན་ལ་དེའི་བྱིར།
རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། རྣམ་བཤད་ལས། ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་དུ་ཟེན་གྱང་དུས་བྱིས་སྡིང་

ཇི་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་མ་བརྩས་ན། ཞེས་པ་ནས། དེས་པར་ཉན་རང་གང་རུང་གི་ཐུང་ན་ལས་
འདས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་ལ། སྙིང་ཇི་ལྟར་ཡང་ཡང་བརྩས་ན་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་
མེད་པར་ཐལ། སྤེལ་ལ་ཚུ་ལྟ་བུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་ས་ལམ་ནས་ས་བརྩ་པའི་བར་དུ་སྙིང་ཇི་ཆེན་
པོ་ཡང་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་མ་བསྐྱོམ་ན་ཞི་མཐར་ལྷུང་བས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་ཇི་ཆེན་པོ་ཡང་ཡང་
བསྐྱེད་དགོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་ཇི་ཆེན་
པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྣམ་བཤད་ལས། རྒྱལ་པའི་པོ་འཕང་
ཐོབ་དུ་ཟེན་ཀྱང་སྙིང་ཇིས་སྒྲིན་པ་དང་བལ་ན་ཞེས་པ་ནས། འབྲས་བུའི་སར་སྙིང་ཇི་ཆེན་པོ་རྒྱན་
ལྷན་དུ་འཇུག་ན་དེ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཅུ་བར། སྒྲིན་
པ་ལྟ་བུར་འདོད་གྱུར་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་ཇི་དེ་ལོ་རྟོག་སྒྲིན་པ་དང་
འབྲ་བར་དངོས་སུ་བསྟོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་དེ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྙིང་ཇི་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་ཕྱེན་ས་
མ་བསྟོད་པར་ཐལ་བ་དང་། སྙིང་ཇི་སྤྱི་ལྟོག་ལ་བསྟོད་པར་ཐལ་བ་དང་། སྤྱི་ལྟོག་དེ་ལམ་མ་ཞུགས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སོགས་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་པར་
ཐལ་བ་སོགས་འཕེན་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མཆོད་བརྗོད་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྙིང་ཇི་
ཐོག་མའི་སྙིང་ཇི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྙིང་ཇི་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཡིན་པས་
ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཆོད་བརྗོད་དངོས་བསྟན་ལ་འབྲས་བུའི་སྙིང་ཇི་མེད་པར་
ཐོག་མའི་སྙིང་ཇི་ཁོ་ན་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། རྒྱལ་སྤྱས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ། ཞེས་པའི་
ཆོག་གི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྙིང་ཇི་ཆེན་པོ་དེ་སྙིང་ཇིའི་
སེམས་དང་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སེམས་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
བྱལ་ཅིང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྙིང་ཇི་ཆེན་པོ་དེ་དེའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་སྙིང་ཇི་དང་སྙིང་ཇིའི་སེམས་

དེ་དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་སེམས་དེ་འོག་གི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་འགྱུར་རྒྱུ་
ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། སྟོང་ཇིའི་སེམས་ཡིན་ན་སེམས་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ན་སེམས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། འདིར་བསྟན་སྟོང་ཇི་ཆེན་པོ་ལ་ཐོག་མའི་ས་བོན་ལྟ་བུ་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་
གཅིག་དང་། བར་དུ་གལ་ཆེ་བ་རྒྱ་ལྟ་བུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཅིག་དང་། ཐ་མར་གལ་ཆེ་བ་
འབྲས་བུ་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་ཡོད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མཆོན་པའི་ཐོངས་
བ་ལས་སྟོབ་འདོད་ཁུར་དུ་འབྱེད་པའི་བཅོས་མིན་གྱི་བཅེ་བ་དེ་སྟོང་ཇི་ཆེན་པོའི་སྟོང་ཇི་ཆེན་པོའི་
མཆོན་ཉིད། ས་མཆོམས་ལྟག་བསམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་སྐབས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། དེ་
འདྲའི་འདིར་བསྟན་བཅེ་བ་དེ་འདིར་བསྟན་སྟོང་ཇི་ཆེན་པོའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ་སྤྱར་བ་ཤད་ཟེམ།
ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། དམིགས་པ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་སྟུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་ན་དང་སྟུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་གྱུར་
ཅིག་དང་། སྟུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་བྱའོག་དང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་མ་བྱ་གཅིག་པ་ལ་བཅེ་བ་ལྟ་བུའི་
བཅོས་མིན་གྱི་མྱོང་བ་ཐོན་པའི་བཅེ་བ་དེ་སྟོང་ཇི་ཆེན་པོའི་མཆོན་ཉིད། འདི་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
དེ་གསུམ་དང་། ལམ་ལ་ཞུགས་མ་ཞུགས་ཀྱི་དེ་གཉིས་སོགས་ཡོད། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་སྟོང་ཇི་ཆེན་
པོ་ལ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུད་གི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་དུས་ན་
ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབྱེ་བ་རེ་རེ་ནས་མི་སེམས་པར་བསྐྱེད་ནས་བྱེད་པས་དམིགས་
ཡུལ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུད་། སྟུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་ན་ཅམ་ལས་མེད་པས་རྣམ་པ་འདར་རྒྱུད་། ཡང་ཡང་དེར་
དབྱེད་པ་མཐའ་ཡས་པས་མི་སྟོན་པས་བཅེ་གཏུང་རྒྱུད་། དེའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་སྟོང་ཇི་ཆེན་པོའི་ལས་དང་
སྟོབས་རྣམས་རྒྱུད་པས་སྟོང་ཇི་ཆེན་པོའི་མཆོན་ཉིད་ཆང་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་པལ་བ་ལས་མེད་པས་ས་
བཙུ་པའི་མདོ་སོགས་ལས་སྟོང་ཇི་ཆེན་པོ་མེད་ཅེས་བཤད་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོང་ཇི་ཆེན་པོ་དེ་ལས་

བརྒྱུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པའི་བྱད་པར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་གི་ཉན་ས་ལྟར་དང་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་རང་འབྲེལ་སྤར་བྱངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པའི་བྱད་པར་ཡང་འཐད་དེ། ཉན་རང་
 གི་སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱི་ལས་སྒྲོལ་འདོད་ཅུང་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་
 མཐའ་དག་ལས་སྒྲོལ་བར་ཁུར་དུ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཙེ་གཏུང་ལ་བྱད་པར་ཡོད་དེ། ཉན་རང་
 གི་བགས་པ་ལ་མེ་པོག་པ་ལྟ་བུ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལ་མེ་པོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུངས་
 རྒྱལ་གྱིས་ཁྱས་པ་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་ཇེ་ནི་བགས་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་
 བུའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་ཇེ་ནི་ཤའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་ལན་ལ་རེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞན་སྤྱིན་ཆེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མདོ་དེ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱིང་ཇེ་ནི་བྱམས་པ་ལ་ལྟོས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 ཀྱི་སྤྱིང་ཇེ་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པ་ལ་ལྟོས་པའོ། །ཞེས་བྱུང་། སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གི་བྱད་པར་
 ཡོད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་དེ་སྟོབས་ཆུང་བས་གཞན་དོན་གྱི་བྱ་བ་ལ་སྒྲོ་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་དེ་ཆེ་བས་
 དེ་ལ་མི་སྒྲོ་བའི་ཕྱིར། མདོ་དེ་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་ཇེ་ནི་རྩོམ་པར་ཡོངས་སུ་སྒྲོ་བའོ། །བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་ཇེ་ནི་རྩོམ་པ་ཉམས་འོག་ཏུ་ཆུད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོ་དང་སྤྱིང་ཇེ་ཆུང་མེད་གཉིས་ལ་སྤྱི་བཞི་ཡོད་དེ། ཞི་ལྷག་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་
 རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོ་དེ། དེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ་ཆུང་མེད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་ཡིན། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 སྤྱིང་ཇེ་ཆུང་མེད་དེ། སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོ་མིན་ལ་ཆུང་མེད་ཡིན་པའི་སྤྱི་ཡིན། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
 སྤྱིང་ཇེ་ཆུང་མེད་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྤྱི་ཡིན། ཆོག་སྤྱི་ཅུང་ཀྱི་སྤྱིང་ཇེ་དང་ཕྱག་རོན་གྱི་བྱ་བ་
 བཙེ་བ་ལྟ་བུ་ནི་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་ཡིན།

ཅོད་སྤྱིང་ལ་ཁོ་ན་རེ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོགས་
 ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉན་རང་ལ་ཆོགས་བྱད་པར་ཅན་མེད་ཀྱང་བཙེ་

བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། རང་འབྲས་བྱང་ཆེན་འབྲེན་པའི་སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོ་སོགས་
 ཆོག་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བསྟན་ཅིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། སྟོང་ཇེ་དམན་
 བ་ཉིད་ཕྱིར་ཡང་། །གནས་པའི་འབད་ཚུལ་ཆེན་པོ་མེད། །གང་དག་བཅེ་བ་ཆེན་པོ་པ། །གཞན་
 གྱི་དོར་ནི་བཞུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉན་རང་ལ་སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་དེ་ཆུང་བ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་དེ་ཉན་རང་གི་
 དེ་ལས་འཕགས་པར་བསྟན་ཅིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོ་ལ་སྟོམ་བྱུང་གཅིག་
 མེད་པར་ཐལ། དེ་གསར་དུ་རྒྱད་ལ་སྟེ་བ་ལ་སྟོམ་བྱུང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིས་སེམས་རྟེན་བྱས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
 དེ་རྒྱད་ལ་གསར་དུ་སྟེས་པ་སྟོམ་བྱུང་ལ་ལྟོས་པར་ཐལ། དེ་རྒྱད་ལ་གསར་དུ་སྟེ་བ་ལ་བསམ་པ་
 ཅིང་གིས་མི་ཆོག་པར་ཡང་ཡང་སྟོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། ཉན་པ་བྱུང་སྟེ། བཅོས་མིན་གྱི་
 སྟོང་བ་འགྲོ་འདུག་དང་བསྟེ་ཐུབ་པ་གཅིག་དགོས་ལ་དེ་ལ་ཡང་ཡང་སྟོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུ་
 བོ་མེས། སེམས་ཀྱི་ཤིང་ནི་ཐོག་མ་མེད་དུས་ཅན། །ཞེས་སོགས་དང་། སྟོམ་རིམ་དང་ལམ་རིམ་
 དག་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་རྒྱད་ལ་སྟེ་བ་ཞི་གནས་ལ་ལྟོས་པར་ཏ་
 ཅང་ཐལ་བར་ལམ་རིམ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་ཚོན་
 གྱིས་ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོ་སྟེད་པའི་སྔ་རོལ་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ། དེས་ཐར་བ་
 འཕྲོ་བ་བར་དམ་བཅའ་བའི་སྔ་རོལ་ཏུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། ཉན་པ་བྱུང་སྟེ། ཉན་
 ཏེ། དེས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་དམ་མ་བཅས་པར་ཐར་བ་ཅིང་འཕྲོ་བ་བར་དམ་བཅའ་བར་མི་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་ཐར་པའི་མན་ཡོན་འཁོར་བའི་ཉེས་
 དམིགས་གང་ཡང་མ་བསྟན་པར་སྟོང་ཉིད་སྟོན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་བ་ལས། དེ་
 ཉིད་འཆོལ་ལ་ཐོག་མར་ནི། །ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ། །དོན་རྣམས་སྟོན་ཅིང་ཆགས་

མེད་ལ། །ཕྱིས་ནི་རྣམ་པར་དབེན་པའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། སྐྱེ་བ་སྒོ་གྲོས་མ་བྱང་བ་
ལ་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རབ་ཏུ་སྦྱར་ན། ཤིན་ཏུ་སྔོངས་བ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་དེའི་
ཕྱིར་འཕགས་བ་རྣམས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་དང་། དེགས་བ་བྱུག་ཅུ་བ་ལས། ལས་
རྣམས་འབྲས་བྱར་བཅས་ཉིད་དང་། །འགྲོ་བ་དག་གྲང་ཡང་དག་བཤད། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཡོངས་
ཤེས་དང་། །སྐྱེ་བ་མེད་པ་དག་གྲང་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སོ་སོར་བྱེན་ས་ཕྱག་འཆལ་བ་ལ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ལ་དང་། ཆོས་
 དང་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཅུ་བར། དང་པོར་ང་
 ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་བྱུང་ཅིང་། །སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱུང་། སྒྲིང་རྩེ་གསུམ་མཆོམས་སྦྱར་
 གྱི་སྒྲོན་ས་འཆད་པ་ལ་རང་འགྲེལ་ལས། ད་ནི་དམིགས་པའི་བྱེན་ས་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོན་ས་ཀྱང་
 སྒྲིང་རྩེའི་རང་གི་ངོ་ཤོའི་ཁྱད་པར་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱས་ཏེ་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་བཅུ་
 བར་འདོད་པས་ཞེས་བྱུང་། དེའི་དམིགས་ཀྱིས་དང་བཅས་ཏེ་འཆད་པར། རང་འགྲེལ་ལས། འདི་
 བྱེན་ཞེས་བ་ནས། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའོ། །ཞེས་བྱུང་། འདི་ལ་སྦྱི་དོན་ནི། མི་རྟག་པ་དང་
 བདག་མེད་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཅུ་ལ་དམིགས་ནས་སྦྱག་བསྐལ་ལས་
 སྒྲོབ་པར་འདོད་པའི་བཅེ་བ་དེ་སེམས་ཅན་ཅུ་ལ་དམིགས་པའི་སྦྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་
 པོའི་མཆོན་ཉིད། དེ་འདྲའི་འདིར་བསྟན་བཅེ་བ་དེ། འདིར་བསྟན་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་
 པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། སྒྲིང་རྩེ་དང་པོ་ལ་དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མ་
 ཡིན་པར་སེམས་ཅན་ཅུ་ལ་ཞེག་དམིགས་པར་གསུངས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སྦྱོར་དོན་
 ཡོད་དེ། མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་པ་སྤྲ་རགས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སེམས་
 ཅན་ཅུ་ལ་དམིགས་པ་ལ་ཆོག་བཟོད་བདེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཁྱད་པར་གཞན་དང་ཅུ་སྦྱ་
 བསྟན་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལ་དགོངས་
 རྣམ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ཞེས་པ་ཡང་ཐ་སྙད་བདེ་བའི་བྱིར། ཉེ་བར་བསྟན་པའི་མིང་
 འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ས་མཆོམས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་འོ། །དམིགས་
 རྣམ་སོ་སོར་བཤད་དེ། ཅུ་བར། འགྲོ་ལ་ཞེས་དང་། འགྲེལ་བར། འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་ཞེས་པ་གཉིས་

གྲིས་དམིགས་པ་དང་། དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱར་ཅིང་། །བདག་གི་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་
ཆགས་བསྐྱེད་པ། །ཐོ་ཚུན་འབྲུན་ལྟར་རང་དབང་མེད་པ། ཞེས་དང་། འབྲེལ་པར། བདག་གིར་
མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྤྱོད་ལ། ཞེས་པ་ནས། མ་འདས་པ་ཞིག་སྟེ། ཞེས་དང་། དེའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་
གྲིས་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་ཉིད་གྲིས་དེ་ལ་ཁིན་ཏུ་སྟོང་རྗེས་དམིགས་ནས་བསྐྱེད་པར་སྟོབ་པ་ཞེས་པ་དག་
གིས་རྣམ་པའི་བྱུང་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པར། སྟོང་རྗེས་གྱུར་གང་ཞེས་པའི་འཁྲུགས་བསྟན་སྟོང་
རྗེས་སྟོང་པ་པོའི་བྱུང་སེམས་ཀྱང་ཡོད་དེ། རང་འབྲེལ་ལས། གང་ཕྱིར་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་དེའི་
སྤྱུག་བསྐྱེད་གྲིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་རྗེས་སྟེ་བའི་ཁྱེན་འགོ་བ་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྲིས་མནར་
ཚུལ་ཐོ་ཚུན་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་ལྟར་བྱུང་པར་བྱུག་ཡོད་དེ། བཅིངས་པར་འདྲ་བ་ཐག་པས་བསྐྱེད་པ་
པ་ལྟར་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་ལས་ཉོན་གྲིས་བཅིངས་པ་དང་། བྱེད་པོས་འདྲ་བ་ཐོ་ཚུན་འཁོར་
མི་འཁོར་གང་ཟག་ལ་རག་ལས་པ་ལྟར་དེ་འཁོར་བར་འབྲུམས་མི་འབྲུམས་རྣམ་ཤེས་ལ་རག་ལས་
པ་དང་། འཁོར་ཚུལ་གྲིས་འདྲ་བ་ཐོ་ཚུན་དེ་ཁྱོན་པའི་ཅ་ཅེ་ཀུན་ཏུ་འཁོར་བ་ལྟར་དེ་དག་སྟོང་ཅེ་
ནས་མནར་མེད་ཏུ་འཁོར་བ་དང་། འབད་ཅོལ་གྲིས་འདྲ་བ་ཐོ་ཚུན་དེ་ཐུར་ལ་འགོ་སྟོབ་ལ་འབད་
ཀྱང་དགའ་བ་ལྟར་དེ་དག་ངན་སོང་ཏུ་འགོ་བ་སྟོབ་ལ། དེ་ནས་བདེ་འགོར་སྟེ་བ་འབད་ཀྱང་དགའ་
བ། གོ་རིམ་མ་ངེས་པས་འདྲ་བ་ཐོ་ཚུན་དེ་འཁོར་བའི་སྤྱི་ཕྱི་རིམ་པ་མ་ངེས་པ་ལྟར་འགོ་བ་ཡན་
ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་བའི་ཉོན་མོངས་ལས་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱི་ལམ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་མ་ངེས་
པ་དང་། མནར་བས་འདྲ་བ་ཐོ་ཚུན་དེ་ཉིན་རེ་བཞིན་ཅིག་པས་གཅོག་པ་ལྟར་འགོ་བ་སྤྱུག་བསྐྱེད་
གསུམ་གྲིས་མནར་བ་དང་བྱུག་པོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། བྱེད་པོ་གང་གིས་འཁོར་
ཏུ་བཅུག་ན་ཁིན་ཏུ་མ་ཞི་ཞིང་མ་ཏུ་ལ་བའི་སེམས་འདི་ཉིད་གྲིས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། ལན་ཅིག་མ་
ཡིན་པར་མནར་བ་རྣམས་སེམས་པའོ། །ཞེས་བྱུང་། དེ་ལྟར་བཤད་པ་གོ་བ་སྟེན་ཆེད་ཡིན་ཏེ།
སྤྱར་ཡང་ཡང་གལ་ཆེ་བར་བཤད་པའི་སྟོང་རྗེས་སྟེ་ཚུལ་འདི་ལྟར་བསྟོམ་པ་ལ་རག་ལས་པར་སྟོན་

ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། སྤར་ཐེག་ཆེན་ལ་འབྲུག་འདོད་པའི་ཞེས་སོགས་བྱུང་།
 དེ་བསྐྱོམ་པས་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་ཚུལ་ཡོད་དེ། བྱུང་པར་དུག་པོ་རང་སྒྲིང་དུ་བསམས་ནས་དང་།
 གཞན་སྒྲིང་དུ་བསམས་ནས་སྒྲིང་རྩེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། འདི་ཡང་ཕྱོན་དུ་
 རང་ཉིད་ནས། གཞན་ལ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱུང་། རྒྱ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཐེག་ཆེན་སྒྲིང་རྩེ་སྐྱེ་ལམ་སྤྲུལ་
 བ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་ཐོགས་ཡིད་འོང་གི་སྒོ་ཡང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔེར་ན། དག་ལ་སྤྲུག་
 བསྐྱེལ་མཐོང་ན་དག་ལ་བ་སྐྱེ། བར་མ་ལ་མཐོང་ན་བཏང་སྒོམས་སྐྱེ། མཛེས་བཤེས་ལ་བྱུང་ན་མི་
 བཟོད་ལ་དེ་ཡང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཅི་ཙམ་དུ་ཆེ་བ་དེ་ཙམ་དུ་སྒྲིང་རྩེ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རྣམ་བཤད་ལས། འོ་ན་སེམས་ཙན་གཞན་ལ་ནས། གནད་ཆེན་པོ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་བཤད་ཡང་རིམ་གྱིས་སྐྱེད་དགོས་ཏེ། སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་མར་ཤེས་
 པ་དང་། སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོད་གཞོ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལྟགས་⁽¹⁾ བརྟན་པོ་འབྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། སྒོ་བ་སྒྲིངས་ལས། ཉེ་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཁོང་དུ་ཆུད་བྱུར་པ། །སོགས་དང་། དཔལ་
 པོས། ཤེས་རབ་མིག་ཉམས་སོགས་སོ། །འོ་ན་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཙམ་གྱིས་སྤར་བཤད་པའི་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་ལམ་ཞེན་མིན་ཏེ། དེ་སྐྱེས་ཀྱང་ད་དུང་གཞན་དོན་ཁུར་དུ་འབྱེར་པའི་
 ལྷག་བསམ་ལ་སྒོ་སྐྱོད་དགོས་པ་སྤར་ལྟར་ལམ་རིམ་གཉིས་ལས་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཆོས་དང་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དེ་གཉིས་འཆད་པར། འགོ་
 བ་གཡོ་བའི་ཆུ་ཡི་ནང་གི་རྩ་བ་ལྟར། །གཡོ་དང་རང་བཞིན་ཉིད་གྱིས་སྒྲིང་པར་མཐོང་བ་ཡི། །ཞེས་
 དང་། དེ་སྤྲེལ་སྒོ་ནས་འཆད་པར། རང་འབྲེལ་ལས། ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་
 བྱུང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་འཆད་པར། རང་འབྲེལ་ལས། སྒྲིང་རྩེར་བྱུར་གང་ཞེས་སོགས་
 བྱུང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཙན་དབང་རྣོན་གྱིས་སེམས་ཙན་མི་རྟག་པ་དང་སྒྲིང་པར་སྒྲོན་དུ་རྟོགས་

1 དབྱུས་པར་ལས། ལྟགས་ཙན་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ནས་དེ་རྗེས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་འཆད་པར། རང་འབྲེལ་ལས། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
 པར་མཐོང་བ་ན་དེ་དག་གི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་འཛོམས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ། དམ་པའི་
 ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་རོ་ཕུལ་དུ་བྱང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནས། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡང་དག་པར་ཐོབ་
 པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱང་། འདི་ལ་སྤྱི་དོན་དང་མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། རྒྱ་བའི་ཞབས་
 ཀྱིས་སྟོང་རྗེ་གཉིས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཕྲོ་བ་ཚུ་ནང་གི་རྒྱ་བ་གཡོ་བ་ལྟ་བུ་སྐྱད་ཅིག་
 གིས་འཛིག་པའི་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་དམིགས་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་ལ་
 ཡང་ཕྱག་འཆའ་བ་ཡིན་ལ། ཡང་ཚུ་ནང་གི་རྒྱ་བ་རྒྱ་བར་སྐྱད་ཡང་དེས་སྟོང་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་
 དོན་དམ་པར་སེམས་ཅན་དུ་སྐྱད་ཡང་དེས་སྟོང་པའི་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་འཕྲོ་བ་ལ་དམིགས་པའི་
 དམིགས་མེད་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། འཕྲོ་བ་གཡོ་བའི་རྒྱ་ལི་རྒྱ་བ་
 ལྟར། །གཡོ་དང་སྟོང་རྗེར་གྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད། །ཅེས་བྱང་། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། འཕྲོ་བ་རྒྱ་ལི་ནང་
 གི་རྒྱ་བ་ལྟར། །རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ཡི། །སྟོང་རྗེར་གྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད། །ཅེས་
 བྱང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་དེ། དམིགས་པ་མི་རྟག་པ་དང་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་གང་རུང་གིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་
 པ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་སྟོབ་འདོད་ཀྱི་བཅེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདིའི་ཆོས་ནི་ཕྱང་
 སོགས་དང་མི་རྟག་པ་དང་རང་སྐྱུ་སྤུབ་པས་སྟོང་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
 རྣམ་བཤད་ལས། མི་རྟག་པའི་སེམས་ཅན་ཞེས་པ་ནི་མཆོན་པ་ཅམ་སྟེ། རང་སྐྱུ་སྤུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་
 དུ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་ཡོད་དེ། གདགས་གཞི་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ལ། ཆོས་དེ་ཅམ་ལ་
 བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ་ལྟག་མ་བྱིས་ནས་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བཤད་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཆོས་ཅམ་ལ་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ་ཆོས་ལ་

དམིགས་པ་ཞེས་བ་ནི་བར་གྱི་ཚིག་མི་མངོན་པར་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་དེ། དམིགས་པ་བདེན་མེད་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་སྤྱད་བསྐྱེད་ལས་སྒྲོབ་འདོད་ཀྱི་བཅེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དམིགས་པ་མེད་རྒྱ་དེ་བདེན་མེད་ལ་བསྐྱེད་རིགས་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། དམིགས་པ་མེད་བ་ནི་མཆོན་འཛིན་གྱིས་བརྒྱུད་བ་ལྟར་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་བདེན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

སྒྲིང་ན་ཡོད་དེ། བདེན་བྱུང་གྱི་དམིགས་པ་མེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ། ཚིག་གཞན་མི་མངོན་པར་བསྐྱེད་ནས་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་ཐ་སྐྱད་བྱས་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། བདེན་མེད་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་སམ། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ཞེས་བར་གྱི་ཚིག་མི་མངོན་པར་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡུལ་ཙམ་གྱིས་འབྲེད་མི་བྱུང་སྟེ། སྒྲིང་རྗེ་གསུམ་གསུམ་འགྲོ་བ་ལ་དམིགས་པར་མཆོངས་པའི་བྱིར། རྣམ་པས་ཀྱང་མི་བྱུང་སྟེ། སྒྲིང་རྗེ་གསུམ་གསུམ་ཐམས་ཅད་སྤྱད་བསྐྱེད་ལས་སྒྲོབ་འདོད་ཅན་དུ་མཆོངས་པའི་བྱིར། འོན་ཀྱང་ཁྱད་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དམིགས་པའི་རྣམ་པ་འཆར་ཚུལ་སྒྲོན་ནས་གསུམ་དུ་བཞག་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཙམ་ལས་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཆ་ནས་སྒྲིང་རྗེ་དེ་དང་པོ་དང་། དམིགས་པ་དེ་བདག་མེད་རགས་པ་དང་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཆ་ནས་སྒྲིང་རྗེ་གཉིས་པ་དང་། དམིགས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིང་པར་ཤར་བའི་ཆ་ནས་སྒྲིང་རྗེ་དེ་གསུམ་པར་བཞག་པའི་བྱིར་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། ད་ནི་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོན་ནས་ཀྱང་སྒྲིང་རྗེའི་རང་གི་ངོ་པོའི་ཁྱད་པར་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལ་བྱུག་འཆལ་བ་བརྩམ་པར་འདོད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། དམིགས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་གསུམ་

ཁྱད་པར་ལ་སློང་འཇུག་ཚུལ་གཅིག་དགོས་པ་དེ། རང་འགྲེལ་ལས་དམིགས་པའི་བྲེ་བྲག་ལ་འཇུག་
པའི་སློན་ས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྲེ་བྲག་དང་ཁྱད་པར་སྐྱད་དོད་གཅིག་པའི་ཡང་ཕྱིར་
རོ། །ས་མཆམས་ཡོད་དེ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྩེ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པ་ནས་དང་། དམིགས་
མེད་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ནི་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་ནས། གཉིས་ཀ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་
པས་འདི་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཡང་རུང་།

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐལ་ལས་སྦྱོབ་
འདོད་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་སྤྱང་བ་ཐོན་པའི་སློང་འཇུག་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་འདྲའི་གཙོ་སེམས་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྙིང་རྩེ་དང་
མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་འདྲའི་སེམས་བྱུང་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་
དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཆོར་འདུ་སོགས་སེམས་བྱུང་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་པོ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྙིང་རྩེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དེ་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
སྙིང་རྩེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཀུན་འགྲོ་ལྔ་འཁོར་དུ་མེད་པའི་རྣམ་
ཤེས་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མི་འཆེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། ཁྱོད་ཀྱི་འགལ་རྒྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཆེ་བ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
ཁས། ཁྱབ་སྟེ། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་རྒྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་རིག་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་དང་།
རིག་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། སྤང་པོ་ལྔའི་རབ་བྱེད་ལས། རྣམ་པར་མི་
འཆེ་བ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་འཆེ་བའི་གཉེན་པོ་སྟེ་སྙིང་རྩེ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་བ་
བརྒྱ་གཅིག་དང་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྟོན་གྱི་བོད་ཀྱི་བྱེད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྙིང་རྩེ་
གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྙིང་རྩེ་དང་པོ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
པ་དང་། སྙིང་རྩེ་གཉིས་པས་སེམས་ཅན་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཛིག་པར་དམིགས་པ་དང་། སྙིང་རྩེ་གསུམ་

པས་རང་བཞིན་མེད་པར་དམིགས་པའི་བྱིར་ཟེར། ཇི་སྐད་དུ་རྣམ་བཤད་ལས། སྒྲིང་ཆེ་དང་པོ་འདིས་
 ཏྲག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི་ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་
 ལས། བོད་ཀྱི་རིག་བྱེད་མང་པོས་ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ་སྒྲིང་ཆེ་གཉིས་པས་སྐད་ཅིག་མར་བཟུང་
 བ་དང་། སྒྲིང་ཆེ་གསུམ་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་བཟུང་བར་ཐལ། སྒྲིང་ཆེ་གཉིས་པས་སྐད་ཅིག་
 མར་དམིགས། སྒྲིང་ཆེ་གསུམ་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་དམིགས་པའི་བྱིར། ཏྲགས་ཁས། བྱ་སྟེ།
 ཚད་མས་དམིགས་པ་དེ་དེའི་བཟུང་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་འཛིན་གྱིས་དམིགས་
 ཞེས་པ་དང་དེའི་དམིགས་ལུལ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དམིགས་པའི་གཏད་
 སོ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་འཛིན་གྱིས་དམིགས་པའི་གཏད་སོ་དང་། དེའི་ཞེན་
 ས་དང་། དེའི་ཞེན་ལུལ་དོན་གཅིག་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པ་དང་རང་བཞིན་
 མེད་པ་སྒྲིང་ཆེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། མ་ལུས་པ་སྟོབ་
 པར་འདོད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲིང་ཆེ་དེ་གཉིས་སྟུག་བསྐྱལ་ལས་སྟོབ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་
 དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་བྱིར། ཏྲགས་ཁས། མ་བྱུང་ན། སྒྲིང་ཆེ་དེ་གཉིས་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱལ་
 ལས་བསྐྱལ་བར་བྱའོ་སྟུམ་པ་དང་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པའི་རྣམ་ཅན་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྣམ་
 ཅན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་བྱུང་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཏྲག་པ་གཅིག་ལ་འཛིན་སྟངས་
 འགལ་བ་གཉིས་མི་འོང་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་དེ་སྐད་སྟུག་པ་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་
 བར་མ་ཤེས་པའི་ཏྲགས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། འདི་དག་གིས་དམིགས་རྣམ་ལེགས་
 པར་མ་རྟོགས་པའི་བཤད་པ་སྟེ། སྒྲིང་ཆེ་གཉིས་ནི་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་
 པ་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། སྐད་ཅིག་མ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་གཉིས་རྣམ་པའི་ལུལ་དུ་འདོད་
 བ་སྒྲིང་ཆེ་གཅིག་ལ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། སྒྲིང་ཆེ་དང་པོ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་ཡིན་ན་ཏྲག་པོའི་

སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྤྱིང་ཇེ་དང་པོ་ལ་རྟག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་
ལ་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། རྟག་པས་ཁས། འདོད་ན། སྤྱི་མི་རྟག་པར་མ་རྟོགས་པའི་
གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་སྒྲོ་ལ་རྟག་པའི་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་གཅིག་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། སྤྱི་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་སྒྲོ་ལ་སྤྱི་བདེན་གྲུབ་པོ་སྒྲུབ་པའི་
སྒྲོ་གཅིག་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱིང་ཇེ་དང་པོ་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་
ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་ལ་འཛིན་སྤངས་དེ་གཉིས་ཡོད་པས་བྱབ་པར་ཐལ། གང་ཟག་དེ་སྤྱི་བདེན་མེད་དང་མི་
རྟག་པ་གཉིས་ཀ་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་གི་སྤྱིང་བས་བྱུབ་པ་
དང་འགལ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱི་མི་རྟག་པར་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གིས་ཀྱང་སྤྱི་དམིགས་རེས་
ཀྱིས་རྟག་པར་དམིགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྟག་མི་རྟག་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་པར་དུ་
མ་བྱས་པར་སྤྱི་ཙམ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་ཀྱང་ཡུལ་དེ་དམིགས་རེས་ཀྱིས་བདེན་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་དུ་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དེའི་ལྟ་བ་བཞེད་ནས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་མངོན་གྱུར་དུ་ལན་དུ་མར་སྐྱེས་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། མི་རིགས་པར་སྤྱི་བ་སྤྱེ། བདག་མེད་ལྟ་བ་མ་རྟོག་པའི་ནས། བྱམ་པ་
དམིགས་པར་འཛོག་རེས་ཀྱིས་རྟག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱམ་པ་དམིགས་པར་མི་འཛོག་པ་
བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱུང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱིང་ཇེ་གསུམ་དམིགས་པ་ཙམ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་པར་
ཐལ། དེ་གསུམ་རྣམ་པས་མི་འབྱེད་པར་དམིགས་པས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། ཚོས་
ལ་དམིགས་པ་དང་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིང་ཇེ་ཡང་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། འདིར་འབྲེལ་བར་སྤྱིང་ཇེ་གསུམ་རྣམ་པས་མི་འབྱེད་པར་དམིགས་
ཡུལ་གྱིས་འབྱེད་པར་གསུངས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྤྱེ། དེའི་དོན་ནི་སྤྱིང་ཇེ་
གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་གཙོ་བོར་དམིགས་པའི་སྤྱིང་ནས་འབྱེད་ཀྱང་རྣམ་པའི་སྤྱིང་ནས་མི་འབྱེད་ཅེས་

པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་གསུམ་གྱི་དམིགས་པ་ལ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ལ་ཡང་འབྲ་བར་འགྲེལ་བས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲིང་རྗེ་དང་པོའི་
 དམིགས་པའི་སྐབས་འགྲོ་ལ་སྒྲིང་རྗེ་ཞེས་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་འགྲོ་བ་གཡོ་བ་ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། སེམས་ཅན་དམིགས་པ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་འབྲ་སྟེ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་སྒྲིང་རྗེ་གསུམ་རྣམ་པས་འབྲེད་འདོད་པ་ཡང་ཞེགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་། སྒྲིང་རྗེ་གསུམ་དམིགས་ལུལ་ཙམ་གྱིས་འབྲེད་པ་མི་འཐད་བར་ཐལ། དེ་
 གསུམ་གས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། མི་རྟག་པ་དང་བདེན་མེད་སོགས་ལ་
 མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲིང་རྣམ་བཤད་གྱིས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པར་མཆུངས་བར་
 བཤད་པ་དང་གཞན་འགྲོག་སྐབས་ཀྱི་རིགས་པས་བྱུང་བོ། །གཞན་ཡང་དེ་གསུམ་དམིགས་པ་ཙམ་
 གྱིས་འབྲེད་པ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་གསུམ་དམིགས་པ་ཙམ་མཆུངས་ཀྱང་དེ་གསུམ་གྱི་དམིགས་
 པའི་ཁྱད་པར་གྱི་སྒྲིང་ནས་དེ་གསུམ་འབྲེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གསུམ་གྱི་དམིགས་ལུལ་
 གྱི་ཁྱད་པར་གསུམ་སྒྲིང་རྗེ་ལ་འཆར་ཆུང་སྒྲིང་ནས་དེ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དམིགས་ལུལ་དེ་སྒྲིང་རྗེ་དེ་ལ་ཁྱད་པར་གཞན་གཉིས་མ་ཤར་བར་སེམས་ཅན་སྟག་བསྐལ་པའི་ཁྱད་
 པར་ཙམ་ཤར་བའི་སྒྲིང་ནས་སྒྲིང་རྗེ་དང་པོ་བཞག། དམིགས་ལུལ་དེ་སྒྲིང་རྗེ་དེ་ལ་བདེན་མེད་ཀྱི་ཁྱད་
 པར་མ་ཤར་བར་མི་རྟག་པ་དང་རགས་པའི་བདག་མེད་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཆ་ནས་སྒྲིང་རྗེ་
 གཉིས་པ་བཞག། དམིགས་ལུལ་དེ་སྒྲིང་རྗེ་དེ་ལ་བདེན་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཆ་ནས་དམིགས་
 མེད་ཀྱི་སྒྲིང་རྗེ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སྒྲིང་རྗེ་དེ་ལ་དམིགས་ལུལ་གྱི་སེམས་ཅན་སྟག་
 བསྐལ་བར་སྒྲིང་ཡང་དམིགས་ལུལ་དེ་མི་རྟག་པ་དང་བདེན་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་མི་སྒྲིང་བའི་ཕྱིར།
 ཁྱབ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཙམ་ཞེས་པའི་སྐྱས་ཁྱད་པར་དེ་གཉིས་གཙོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས།
 སྒྲིང་རྗེ་དང་པོ་ལ་དེ་འབྲ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་ཙམ་ཞེས་

དམིགས་པར་གསུངས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱིང་ཐེ་དེ་གཉིས་རྒྱུད་
 ལྷན་གྱི་གང་ཟག་གི་སྤྱིང་ཐེ་དེའི་སྤྱོད་དུ་མི་རྟག་པ་སོགས་ངེས་པའི་སྤྱོད་ལྷགས་མ་དོར་བའི་སྟོབས་
 གྱིས་སྤྱིང་ཐེ་དེ་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱང་ཐོར་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱང་བ་ལས་
 སེམས་ཅན་སྟོབ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེས་ན་ཆོས་ལ་དམིགས་
 པས་ནི་སེམས་ཅན་ཅམ་ཞིག་ལ་དམིགས་པ་མིན་གྱི། རས། སྤྱད་ཅིག་གིས་མི་རྟག་པས་བྱད་པར་
 དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་དམིགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུ་ལོ་འདིས་སྤྱིང་ཐེ་དང་པོས་མི་
 རྟག་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ཟེར་བ་ལེགས་པར་ཞིགས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་
 བ། སྤྱོད་ལ་བདེན་པར་སྤྱང་ན། བདེན་གྲུབ་གྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པས་བྱབ་པར་ཐལ། བདེན་མེད་
 ལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། བྱད་པར་དུ་བྱས་ཞེས་པ་ནི་སྤྱོད་སྤྱེས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའམ། ཅིས་
 ཟེན་པ་ཡིན་ཅིང་། དཔེར་ན་ཐུང་ན་གྱིས་ཟེན་པའི་ཟས་ཟ་བ་ཐུང་ན་མིན་ཀྱང་ཐུང་ན་དུ་རེ་བྲན་པ་ལྟ་
 བུ་ཡིན་ལ། བདེན་སྤྱང་ནི་སྤྱོད་མ་ཟེན་ཀྱང་བག་ཆགས་གོམས་པས་ཀྱང་འཆར་བ་དག་བཅོམ་རྒྱུད་
 གྱི་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱིར་སེམས་ཅན་དེ་བདེན་མེད་ཀྱི་བྱད་
 པར་ལྷག་པས་མི་ཆོག་པར་སྤྱིང་ཐེ་དེ་ལ་སེམས་ཅན་དེ་བདེན་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་ཡང་བདེན་མེད་
 སྤྱིང་ཐེ་དེའི་འཛིན་སྤངས་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་ཆང་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དམིགས་
 མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་ཐེ་སྤྱང་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པ་མིན་གྱི། དམིགས་པ་བྱད་པར་
 པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤྱིང་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་
 པ་ལ་ཁོན་རེ། དེ་གསུམ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་བྱབ་མཉམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་དམིགས་པ་
 ཅམ་གྱིས་མི་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ། འདོད་ན། བདེན་མེད་གྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་
 ཅན་ཆོས་ཅན། སྤྱིང་ཐེ་དང་པོས་བྱོད་ལ་དམིགས་པར་ཐལ། བྱོད་དེ་གསུམ་པོའི་དམིགས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲ། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་དེས་མ་དམིགས་པར་རྣམ་བཤད་ལས་

བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བྱད་པར་གཉིས་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཆོས་ཅན།
སྒྲིང་རྩེ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པར་ཐལ། དང་པོའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་
མི་ལུས་ཏེ། དེས་རིགས་པ་གཞན་སྤྱོད་ལ་ཡང་ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་སྒྲིན་གྱི་རྩེའི་བྱ་ཆེན་ལག་ལ་ཞིག་གི་སྒྲོབ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱད་པར་གཉིས་ཀྱིས་བྱད་པར་
དུ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཅམ་སྒྲིང་རྩེ་དང་པོའི་དམིགས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་བདེན་སྒྲིང་གིས་
བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་སྒྲིང་རྩེ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱད་འབྱེད་པ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། བྱད་པར་གཉིས་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་
ཡིན་ན་བྱད་པར་གཉིས་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་བས་
ཕྱི་དོན་གྱི་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་མི་སྤྱོད་པའི་རིག་
པ་ཆད་མ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བྱར་
བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅམ་པ་སོགས་ཀྱིས་དུ་མ་སྤྱོད་པར་
བྱེད་ཅིང་། དེས་ན་རྣམ་བཤད་ལས། མི་རྟག་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་
ཞེས་བྱུག་སྤྱོད་བྱས་པ་མི་ལེགས་ལ་མི་རྟག་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་
ཟེར་དགོས་ཏེ། སྒྲིང་རྩེ་གསུམ་དངོས་རྒྱུའི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་མང་དུ་སྤྱོད་དེ་ལ་
རྣམ་བཤད་ཀྱི་ཆོག་ཟེན་ཅམ་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་མཁས་པ་དེའི་རྩེས་སུ་བྱུང་བ་ལ་ལ་ན་རེ། དེ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་བཀག་ནས། སྒྲིང་རྩེ་ཕྱི་མ་གཉིས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་དང་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲོས་
དངོས་སུ་ཟེན་དགོས་པ་རང་ལུགས་བྱས་ནས། དག་སར་སྒྲིང་རྩེ་དང་པོ་མེད་པར་བཤད་དོ། །ཡང་
ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་ལུགས་སྤྱོད་མ་འཐད་པ་འདྲ་ཞིག་བྱས་ནས་སྒྲིང་རྩེ་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པར་འདྲན་པའི་དངོས་རྒྱུའི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་པར་མཛད་དོ། །

ལྷགས་དང་པོ་ལ། ཆོས་དེ་བདེན་མེད་ཡིན་ན་བྱེད་པོ་སོགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་བདེན་མེད་ཀྱིས་
 བྱེད་པར་དུ་བྱས་ནས་ཡོད་པར་ཐལ། གཞི་བྱ་བ་ན། བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པས་བྱ་བ་བའི་
 ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ཉག་པ་ཆོས་ཅན། དེ་དག་གང་རུང་ལ་མ་ལྟོས་པར་བདེན་མེད་ཀྱིས་
 བྱེད་པར་དུ་བྱས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱ་བ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱ་དང་གང་ཟག་སྐྱ་
 རྫོ་བཞི་བོ་གང་ལ་ཡང་མ་ལྟོས་པར་དེ་དེའི་བྱེད་པར་བྱེད་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི་ཐེ་ཆོས་དེ་
 ཡང་བསལ་ལོ། །དེར་མ་ཟད་སྤྱིར་དེ་བདེན་མེད་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་ལྡན་པས་བྱ་བ་ཀྱང་། རྫོ་དེའི་རོར་
 བདེན་མེད་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་ལྡན་པའི་དེ་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་སོགས་དུ་མ་འཕེན་པར་བྱ་སྟེ། འོ་
 ན། བདེན་བྱ་བ་ཀྱིས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་ངོ་སྤྱོད་པའི་འཛིག་ལྟ་མེད་
 པར་ཐལ། བདེན་བྱ་བ་ཀྱིས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སོང་། དེར་ཐལ།
 བདེན་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་པ་ཁས། འཁོར་གསུམ་ལྟ་བུ་མང་ངོ་། །གཞན་
 ཡང་སྤྱི་ཚུངས་གཞིར་བཟུང་ན། བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྤྱི་ཚུངས་གཞིར་བཟུང་བས་བྱ་བ་
 པར་ཐལ། རྫོ་དེས་སྤྱི་བཟུང་ན། རྫོ་དེས་བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྤྱི་བཟུང་བས་བྱ་བ་
 པའི་ཕྱིར། ཉགས་སོང་། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་པས་གངས་ཅན་ལ་སྤྱི་མི་ཉག་པར་སྤྱོད་པ་ལ་མི་ཉག་
 པས་བྱེད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སྤྱི་ཚུངས་གཞིར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། ཆོག་གསལ་དང་འགལ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གངས་ཅན་ལ་བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱེད་པར་
 དུ་བྱས་པའི་སྤྱི་སྤྱང་བར་ཐལ། དེ་ལ་སྤྱི་སྤྱང་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་པ་ཁས། ཉགས་སྤྱི་ འདོད་ན། དེ་ལ་བདེན་
 མེད་བྱེད་ཆོས་བྱས་པའི་སྤྱི་སྤྱང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་བདེན་བྱ་བ་ཀྱིས་བྱེད་
 པར་དུ་བྱས་པའི་སྤྱི་མི་སྤྱང་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་དབྱུ་མ་བས་བདེན་མེད་སྤྱོད་ཆེ་
 ཆོས་ཅན་མཐུན་སྤྱང་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་
 ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་རྒྱས་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་ནི་

རྩེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡབ་སྐུ་དང་རྒྱ་བའི་ཞབས་སོགས་ཀྱི་ལུགས་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ།
ལམ་རིམ་ལས། བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ང་ཙམ་དུ་འཛིན་པའི་
སྒྲོ་ཐ་སྟོང་ཆོད་མར་བཤད་པ་དང་། རྣམ་བཤད་འདི་ལས་བྱམ་སོགས་དམིགས་རེས་ཀྱི་བདེན་མེད་
དང་མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་མི་དགོས་པར་ལན་དུ་མར་གསུངས་པ་དང་། སྒྲོང་རྩུན་གྱི་གཞུང་
དུ་མ་དང་། རྒྱུད་སྒྲ་དང་མཛོན་རྟོགས་རྒྱན་སོགས་ཀྱི་དར་ཏེ་ཀ་དུ་མ་དང་རྒྱབ་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། རིགས་པའི་གཞོན་བྱེད་ཀྱང་མི་ཟད་པ་འོང་བའི་ཕྱིར། གཡང་ས་ལྟ་བུར་སྤང་བར་གྱིས་ཤིག །

ཡང་ལུགས་གཉིས་པ་ལ་ཡང་། ས་བརྒྱད་པ་མཉམ་བཞག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དམིགས་མེད་ལ་
དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཙན། སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་ཟིན་པར་ཐལ། དམིགས་
མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་བ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྒྲོག་གྱུར་བ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་མཛོན་གྱུར་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་བསྐྱེད་སྒྲོག་གྱུར་
བ་ཡོད་པ་རྣམ་བཤད་ལྟར་བྱེད་རང་ཡང་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་ཆེ་གང་
ཟག་དེའི་ངོར་སྒྲིང་རྩེ་སོགས་གཉིས་སྒྲིང་མཐའ་དག་ལོག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲོང་ཉིད་ལ་མཛོན་སུ་
དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྒྲོབ་པ་མཉམ་བཞག་པ་ཡིན་པས་འབྲུག་ཅིང་། ཁྲབ་བ་ཡང་ཡོད་དེ། དེའི་
རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོ་ཡིན་ན་དེས་དངོས་སུ་ཟིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་མཉམ་
བཞག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དང་དབང་ཤེས་རྣམས་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་ཟིན་པར་ཐལ་
བ་དང་། སོ་སྒྲེ་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དང་དབང་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་ཅིས་དངོས་སུ་ཟིན་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། ལྟ་བུ་དེས་སྒྲིང་
རྩེ་དེ་དངོས་སུ་ཟིན་ན་ལྟ་བུ་དེ་སྒྲིང་རྩེ་དེའི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་དེས་དངོས་
སུ་ཟིན་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དེའི་དངོས་རྒྱུ་མིན་ཀྱང་དེ་དེས་དངོས་སུ་ཟིན་
པ་དུ་མ་འོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་བྱང་འཕགས་རྣམས་སྒྲོང་ཉིད་ལ་མཉམ་

པར་བཞག་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡངས་པ་ན། ཡུན་ཡིན་ཏུ་རིང་བར་ཡང་མཉམ་བཞག་དེའི་ཅི་མ་ཡལ་
བར་གང་སྤང་ཡང་སྤོང་བ་སྦྱ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་དུས་ཀྱི་སྤྱིང་རྗེ་རྣམས་མཉམ་བཞག་གི་ལྟ་བུ་དེས་བྱེད་
བས་དངོས་སུ་ཟེན་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དུས་མཉམ་བཞག་གི་ལྟ་བུ་དེ་འགགས་ཀྱང་དེའི་
བྱ་བས་སྤྱིང་རྗེ་དེ་དངོས་སུ་ཟེན་བ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་སྤྱིང་རྗེ་སྐྱད་ཅིག་ཕྱི་མ་རྣམས་དེའི་
དངོས་འབྲས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སོ་སྦྱེ་གཞིར་བཞག་ཟེར་ནའང་མི་འཐད་པར་ཐལ།
སྤྱིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་མཐོང་ལ་མཉམ་བཞག་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་དག་ཀྱང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རེ་ཞིག་གི་
བར་དུ་ལྟ་བུའི་ཅི་མ་ཡལ་བར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པར་
ཐལ། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེར་འགྱུར་བ་ལ་རང་གི་སྡོན་དེ་མ་ཐག་རང་རྒྱད་ལྟ་བུ་གི་
གང་ཟག་དེའི་སྤྱིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སློ་མངོན་གྱུར་དུ་སྦྱེད་བ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་
ཆོས་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེ་ཡིན་ན། རང་གི་སྡོན་དེ་
མ་ཐག་གང་ཟག་དེས་མི་རྟག་པ་དང་བདེན་པར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སློ་མངོན་གྱུར་བ་གཅིག་བསྐྱེད་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེས་ན་བྱང་པར་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་
ཅན་སྤྱིང་རྗེའི་དམིགས་པར་འཛོག་པ་ལ། སྤྱིང་རྗེ་གཉིས་རྒྱད་ལྟ་བུ་གི་གང་ཟག་གིས་སེམས་ཅན་
སྐྱད་ཅིག་མ་དང་རང་བཞིན་མེད་པར་སྡོན་དུ་ངེས་ཟེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཤར་བ་གཅིག་དགོས་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱེད་སྟེ། བྱང་ཆོས་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་པར་
དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་རྗེས་དམིགས་པ་ལ། སྤྱིང་རྗེ་གཉིས་རྒྱད་ལྟ་བུ་གི་གང་ཟག་དེས་
དེའི་སྡོན་དུ་མི་རྟག་པ་དང་སྤྱིང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་རྟེན་དགོས་པ་དང་། བྱང་པར་དུ་སྤྱིང་རྗེའི་དུས་ན་ཡང་
ལྟ་བུའི་རུས་བས་བྱང་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་གཅིག་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཀྱི། དེ་ཡིན་
ན་དེའི་སྡོན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དགོས་པར་སྡོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིན་ཏུ་སྦྱོ་སྟེ།

ཡང་ཁ་ཅིག །མི་རྟག་པས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེ་སྤྱིང་

རྩེ་གཉིས་པ་དང་། བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་ཆེ་
 སྒྲིང་ཆེ་གསུམ་པར་བྱས་ནས་སྒྲིང་ཆེ་དེ་གཉིས་འགལ་ཟེར། ལ་ལས་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་སློབ་ལམ་
 བདེ་གཉིས་འགལ་ཟེར་རོ། །ལུགས་དང་པོ་ལ། སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་དེ་
 ཆོས་ཅན། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ལ་དེའི་བྱིར། འདོད་མི་བྱས་
 ཏེ། བྱད་ཆོས་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒྲིང་ཆེ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་སྒྲི། བྱབ་པ་རྣམ་པ་ཤད་
 ལས་ཀྱང་བྱུག། ལུགས་གཉིས་པ་ལ། ས་བརྩུ་བ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྤང་སྤོང་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུའི་
 རང་ནས་སྤྱེ་འཛིག་སྤྱེ་མའི་སེང་གོ་དང་སྤང་པོ་ལྟར་སྤང་བའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་ཆེ་ཆེན་
 པོ་ཆོས་ཅན། དམིགས་མེད་ཀྱི་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ཡིན་བྱིར། བྱབ་པ་
 ཁས། རྟགས་བྱབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ས་བརྩུ་བ་བདེ་ལ་བདེན་
 མེད་དང་། སེམས་ཅན་སྤྱེ་འཛིག་གཉིས་ཀ་མངོན་སུམ་དུ་སྤང་བའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། རྣམ་པ་ཤད་ལས།
 སྒྲིང་ཆེ་གཉིས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གིས་ནས། བྱད་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་གཅིག་དགོས་
 གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། བདེན་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒྲིང་ཆེ་ཡིན་
 པའི་བྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སོ་སྤྱེ་གཞིར་བཞག་ཟེར་ནའང་། བྱད་སེམས་སྦྱོར་
 ལམ་བཟོད་པ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྤང་སྤོང་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུའི་མི་རྟག་པར་སྤང་བའི་སྒྲིང་ཆེ་ཆེན་པོ་
 ཆོས་ཅན། དམིགས་མེད་ཀྱི་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱབ་པ་
 ཁས། རྟགས་བྱབ་ཅིང་། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སྒྲིང་ཆེ་བྱི་མ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། མི་
 རྟག་པ་དང་བདེན་མེད་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒྲིང་ཆེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་ཅིག་
 ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཤར་བའི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་བ་ཡོད་
 པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་བྱོད་ཅེ་བ་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར། མངོན་རྟགས་རྒྱན་ལས། མི་ལམ་ན་
 ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །མི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་ལ་སོགས། །ཞེས་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ཀྱན་གྱི་ཡང་ཅེ་

འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས། སྐྱེ་མའི་སྐྱལ་བའི་སེང་གེ་དོན་དུ་མེད་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་སེང་གེ་
དེས་སྐྱེ་མའི་སྤང་པོ་བསད་པ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ནས་ངེས་ཤེས་འཛོངས་པ་ལྟར། ཞེས་
སོགས་དང་། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བར། རི་ལྟར་སྐྱེ་མའི་སྤང་པོ་ལ། །སྤྱི་དང་འཛིག་པ་ཉིད་སྤང་ཡང་། །དེ་
ལ་དོན་གྱི་ཡང་དག་ཏུ། །སྤྱི་དང་འཛིག་པ་ཉིད་མེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྐྱེ་འབྲེལ་འཛིག་རྟེན་ལ། །སྤྱི་
དང་འཛིག་པ་ཉིད་སྤང་ཡང་། །དམ་པའི་དོན་དུ་སྤྱི་བ་དང་། །འཛིག་པ་ཉིད་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། འདི་གཉིས་འགལ་བའི་ལུང་རིགས་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །

རང་ལུགས་ལ། སྤྱི་རྗེ་གསུམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དམིགས་རྣམ། དབྱེ་བ། ས་མཆམས་སྤྱི་དོན་
ལྟར་ཡིན། སྤྱི་རྗེ་གསུམ་གྱི་དམིགས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་འབྲེད་ཀྱང་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་ལྟེ་བར་
གྱིས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་གསུམ་འབྲེད་དེ། དེ་ལྟར་ལུང་རིགས་དུ་མས་བྱུབ་པའི་བྱིར།
སྤྱི་རྗེ་དང་པོ་དང་ཕྱི་མ་དག་འགལ་ཏེ། བྱེད་པར་གཉིས་གྱིས་བྱེད་པར་དུ་མ་བྱས་པ་དང་བྱས་པའི་
ཆོ་འགལ་བའི་བྱིར། སྤྱི་རྗེ་ཕྱི་མ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། ཆོ་དང་སྤྱི་རྗེ་ལ་དེ་གཉིས་ཀའི་བྱེད་པར་དུ་
བྱས་པའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པའི་བྱིར། སྐབས་འདིར་རྩོམ་པར་དམ་བཅས་ཚུལ་ཡོད་
དེ། དངོས་སུ་སྤྱི་རྗེ་ལ་བསྟོད་ནས་ཤུགས་ལ་རྩོམ་པར་དམ་བཅས་པའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་ལས།
ཤུགས་ལ་དམ་བཅའ་བ་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །འཇུག་པ་འདི་ཆོས་ཅན། དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་
ཡོད་དེ། ཟབ་རྒྱས་གཉིས་བརྗོད་བྱ་དང་། ཟལ་འགྱུར་བའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་བརྒྱད་
སོགས་ཉོགས་པ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགོས་པ་དང་། ཉིང་དགོས་ལ་ཆོགས་སྤྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་
ལམ་བཞི་གནས་སྐབས་གྱི་དེ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམ་མཁེན་ཐོབ་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཉིང་དགོས་དང་། ཕྱི་
མ་རྣམས་རིམ་བས་སྤྱི་མ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་ལས།
བརྗོད་བྱ་ནི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཡིན་ལ། རྣམ། འབྲེལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་
འདི་ངེས་དོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་མ་ཡིན་ཏེ། ཟབ་རྒྱས་བྱེད་མེད་དུ་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་བྱིར་དང་། དེ་

གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་རྩོམ་པ་པོ་ལྟེ། སྤྱི་ཆེ་གཉིས་ཚོགས་དེ་ཡིན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཚུད་སྤྱི་ཆེ་ལོ་ན་རེ། བདེན་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྤྱི་ཆེ་ཚོས་ཅན། བདེན་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་
 ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། བྱིད་བདེན་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྤྱི་ཆེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། འོན། བདེན་
 གྲུབ་ཀྱིས་བྱིད་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱད་མེད་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚུལ་ཅན། བྱད་མེད་
 བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། བྱིད་བྱད་མེད་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྤྱི་ཆེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁྲལ་བ་འབྲིག། འདོད་མི་རུས་ཤིང། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བྱད་མེད་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྤྱི་ཆེ་ཤར་བའི་
 སྤྱི་ཆེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་བྱད་མེད་མི་རྟག་སྟག་བསྐྱེད་སྤྱི་ཆེ་བདག་མེད་མི་གཙང་
 བ་ལྟར་རྟོགས་པའི་སྤྱི་ཆེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྟག་བསམ་བརྟན་བས་ཁྲལ་བ་ལས། དཔེར་ན་མི་ལ་ལ་ཞིག་
 གིས་སྤྱི་ཆེ་མ་མཐའ་ཀྱི་རོལ་མོ་བྱང་བའི་ཆེ་སྤྱི་ཆེ་མ་མཐའ་ཀྱིས་སྤྱི་ཆེ་ཡིན་པའི་བྱད་མེད་མཐོང་ནས། ཞེས་པ་
 ནས། འདི་ན་དགོ་སྤྱི་ཆེ་དང་དགོ་སྤྱི་ཆེ་མ་དང་། དགོ་བསྐྱེད་དང་དགོ་བསྐྱེད་མ་ཁ་ཅིག་མ་སྤྱི་ཆེ་ཤིང་མ་
 བྱང་བའི་ཚོས་རྣམས་ལ་མི་སྟག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང། མི་རྟག་པ་དང་སྟག་བསྐྱེད་བ་དང་སྤྱི་ཆེ་པ་དང་
 བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ་བར་བཞུ་བར་བྱའོ། ཞེས་དང་།
 རྣམ་པ་ཤར་ལས། སྤྱི་ཆེ་ཡིན་པའི་བྱད་མེད་ལ་བྱད་མེད་དངོས་སུ་བཟུང་ནས། དེ་ལ་མི་རྟག་པ་སོགས་སུ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། བྱང་པོར་བདེན་པར་བཟུང་ནས་བྱང་པོ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་བ་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་བྱམ་
 པ་བདེན་སྤྱི་ཆེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་ཆེ་ཤར་བའི་དོན་གཙོ་བོར་འཛིན་སྤྱི་ཆེ་ལ་འཛིན་གྱི་སྤྱི་
 ལ་འཆར་ཚུལ་ལ་སྤྱི་ཆེ་དོད་དང་དེས་དོག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱིད་རྒྱན་མཐའ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་ཆེ་
 པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཀྱི་རྩོམ་པ་པོ་ལྟེ་⁽¹⁾ རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྤྱི་ཆེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྣམ་པ་ཤར་ཀྱིས་གྲུབ་པོ། །

1 དབྱས་པར་ལས། རྣམ་པ་རྟགས་པ་ཤར་བའི་སྤྱི་ཆེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྤྲུལ་པ།

སྤྱིང་རྗེའི་ཅ་བརྟན་སེམས་བསྐྱེད་དཔག་བསམ་ཤིང་།

ཕྱིན་དུག་ཡལ་ག་བསྐྱེད་བཞིའི་མེ་ཏོག་རྒྱས།

མཁས་བཙུན་དང་ལྷན་གྲགས་སྤྲོན་རྒྱན་སྤེང་གཡོ།

ཕན་བདེའི་གྲིབ་བསིལ་རྒྱས་འདི་ཨེ་མ་མད།

ཐེག་གསུམ་སྤྱིང་རྗེའི་དམིགས་ནུས་དབྱེ་བ་ལ། །འབྲུལ་བའི་རབ་རིབ་རིགས་ལམ་གསེར་
ཐུར་གྱིས། །ལེགས་པར་བསལ་བེན་ལེགས་བཤད་མེ་ལོང་འདིར། །རབ་རྒྱས་ཐེག་གསུམ་རི་མོ་
ཆེས་བཀའ་ལྟོས། །དབྱེད་གསུམ་དག་པའི་སྤྱིང་པོ་མི་ལྷན་ཞིང་། །ཐེ་ཆོམ་ཐེར་སྤྲོས་ལོ་མའི་ཁུར་
ཆེ་བའི། །ཉིག་སྤྱི་ཐལ་སྤེང་ཨེ་རྣལ་འབྱོར་དང་། །མཚུངས་མིན་གསར་བཤད་ཅན་དན་མཆོག་འདི་
བྱུངས། །ཞེས་བཤད་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།

གཉིས་པ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་ལུས་ལ་རྒྱའི་ས་དང་། འབྲས་བུའི་ས་གཉིས། དང་པོ་ལ་ས་སོ་སའི་
 རྣམ་གཞག་དང་། ས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རབ་དགའ་སོགས་ལྔ་བཤད་པ་
 དང་། ས་བྲུག་པ་མདོན་དུ་གྱུར་པ་བཤད་པ་དང་། ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་སོགས་བཤད་པ་
 གསུམ། དང་པོ་ལ། ས་དང་པོ་རབ་དགའ། གཉིས་པ་བྲི་མ་མེད་པ། གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ། བཞི་པ་
 འོད་འཕྲོ་པ། ལྔ་པ་སྦྱང་དགའ་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་ལ། སའི་རོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ། སའི་ཡོན་ཏན་
 རྒྱས་པར་བཤད་པ། མཐུག་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཅ་བར། རྒྱལ་བའི་སྤྲས་པོ་འདི་ཡི་སེམས་
 གང་འགྲོ་བ་རྣམས། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱུང་། དེ་མཆམས་སྦྱོར་སྦྱོན་ས་འཆད་པ་
 ལ། རང་འབྲེལ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་
 བརྗོད་པར་འདོད་པས་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཞེས་བྱུང་། སའི་སྦྱ་
 དོན་དབྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་སྦྱོན་ས་འཆད་པར། རང་འབྲེལ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཟག་པ་མེད་པའི་ཞེས་པ་ནས། དེ་ཉིད་ལས་རྣམ་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་བྱུང་།

འདི་ལའང་སྦྱི་དོན་དང་། མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འདི་ལྟར་སྦྱོན་པའི་གཞུང་དང་།
 འདིར་སའི་བྱང་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་ཡབ་སྤྲས་རྗེས་འབྲངས་རྣམས་ཀྱི་
 ལས་ཀྱི་ལུས་སྦྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱང་འབྲེལ་དང་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཞི་ལྷག་ཕྱིན་བྲུག་
 དང་ས་བཅུ་འབྲས་བུ་ཆོས་གཞུགས་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་རྣམས་པལ་ཆེར་འབྲས་ཤྱེ། སྦྱོབ་དཔོན་
 འཕགས་པས་རིན་ཆེན་ཐེང་བ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ། མདོ་ཀྱན་བརྟམ་གསུམ་དུ་དེ་དག་བཤད་
 ལ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྦྱོར་བ་སོགས་བཤད། བསྐྱབ་སྦྱོད་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱིན་བྲུག་
 གི་ལེན་སོགས་བྱས་པ་གསུམ་ཆེ། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ཡང་དབྱུ་མ་སྦྱིང་པོ། དབྱུ་མ་རྒྱུ། སྦྱོམ་

རིམ་གསུམ་རྣམས་མཐུན་པར་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་དང་སྦྲིང་རྗེ་དང་སེམས་བསྐྱེད་སྦྱོང་བ་ཕྱིན་
དུག་ལ་བསྐྱགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་རིན་ཆེན་སྒྲེང་བས་ལམ་རིམ་ཆང་བར་བསྟན་ཏེ། རིན་ཆེན་སྒྲེང་
བར། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། །ཡོན་ཏན་མདོར་བསྟན་བྱ་བ་ནི། །སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་
བཟོད་བཙོན་འབྱུག། །ནས། བདུན་པོ་འདི་དག་མ་ལུས་པ། །ཅིག་ཅར་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བ་ཡིས། །ཡེ་
ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་ཡུལ། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཉིད་ཐོབ་འབྱུག། །ཞེས་སོགས་གོང་འོག་དུ་
མར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་བ་ལས་ཀྱང་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་བ་ཆང་བར་
བསྟན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གང་ཞིག་འཁོར་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ། །དེ་ཉིད་སྦྱངས་བ་བྱས་བ་ལས། །དག་
པ་དེ་ནི་མྱ་ངན་འདས། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་རིགས་ཀྱི་བྱང་པར་བསྟན།
ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ས་ཐོན་གྱུར་བ་ཁམས་དེ་ཉིད། །ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་རྟེན་དུ་འདོད། །རིམ་གྱིས་
སྦྱངས་པར་གྱུར་བ་ལས། །སངས་རྒྱས་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འབྱུག། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཁམས་སྦྱོང་
བྱེད་ནི། དེ་ཉིད་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ། །རྟག་དུ་མོས་བ་བརྟན་པོ་ཡིས། །སེམས་
དེ་ཡང་དག་བསྐྱེད་བྱས་ནས། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་བ་ཡང་ཡང་འབྱུང་། །ཞེས་སྐབས་འགོ་དང་སེམས་
བསྐྱེད་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དཀའ་སྦྱང་སྣ་ཆོགས་སྦྱིན་བ་དང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་སེམས་ཅན་དོན་
སྦྱང་དང་། །ནས། སྟོབས་ལ་ངེས་གནས་ཡེ་ཤེས་དེ། །ཁམས་རྒྱས་བྱེད་པའི་ཆོས་བཞི་པོ། །ཞེས་
པས་པར་ཕྱིན་བཅུ་དང་། དེ་ཉིད་ལས། བླ་པོའི་གཞི་ནས་རྣམ་སྤངས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ས་
བཅུ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ནི། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ས་བཅུ་པར་དབང་བསྐྱར་དང་
ཁོངས་སྐྱ་ཞིང་ཁམས་དང་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་ཚུལ་དང་བཅས་བ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་
ལས། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་བ་ལས་ཀྱང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ཀུན་བརྟུས་ལས་མདོ་
ལས་བཤད་པ་མ་གཏོགས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་མཆོམས་སྐྱར་ཅམ་ལས་མེད་ལ་རྣམ་བཤད་ལྟར་བཤད་
དེ། བསྟན་བཙོས་འདིར་དེ་གསུམ་དང་མཐུན་པར་སྦྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀའི་ལམ་བཤད་དོ། །རང་

རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་དེ། དབུ་མ་སྤྱིང་པོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མི་གཏོང་
དང་། སྤྱབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཡང་དག་བསྟན། དེ་ཉིད་ཤེས་པ་འཆོལ་བ་ནི། འོན་ཀྱང་བསྐྱབ་
པའི་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱམས་སྤྱིང་ཆེས་སེམས་བསྐྱེད་མི་གཏོང་བ་དང་། སྤྱབ་པའི་
བརྟུལ་ཞུགས་ནི། དེ་ཉིད་བརྟུལ་ཞུགས་ལེའུ་ལས། སྤྱིང་ཆེས་བསྐྱེད་པའི་སྦྱིན་པ་དང་། སྦྱེ་བོའི་
ཆོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྤྱག་བསྐྱལ་ཆུ་བོ་ཀྱན་ཞིའི་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་མཐུན་ཉིད་འདོད་པ་
བསྐྱེད། །ཚུལ་ཁྲིམས་ངི་མེད་ཆུ་ཁྲུས་དང་། །བཟོད་པའི་སེ་རལ་བྲེང་དཀར་དང་། །བཅོན་འབྲུས་རལ་
པའི་ཁུར་བཅང་དང་། །བསམ་གཏན་ལྟ་བུར་ལྟར་ལེན་དེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱིན་དུག་རྒྱས་པར་
བཤད། དེ་ཉིད་འཆོལ་པའི་ལེའུ་ལས། མཁས་རྣམས་སེམས་ནི་མཉམ་བཞག་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་ཞི་ལྷག་སོགས་སྒྲོམ་རིམ་ལྟར་བཤད་ཅིང་། རྒྱལ་སྤྱས་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་བསྐྱེད་པ།
སྤྱོད་པ་བརྟུལ་ཞུགས། དེ་ཉིད་འཆོལ་བ་གསུམ་དུ་བསྐྱས་ལ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་སྤར་བྲངས་པ་
སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་གཉིས་དང་རྒྱལ་སྤྱས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་སྤྱོད་པ་སོགས་བཤད་ལ། སྒྲོམ་རིམ་
དང་པོ་ལས། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་སྤྱར་དུ་ཐོབ་པར་འདོད་པས། མདོར་ན་སྤྱིང་ཆེ་དང་། བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྤྱབ་པ་དང་། གནས་འདི་གསུམ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་སེམས་གཉིས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་དེ་ཡང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཆད་མེད་པ་བཞི་དང་། བསྐྱ་བའི་དངོས་པོ་ལ་
སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲོ་བྲོས་མི་ཟད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་
དག་མ་ཐུན་པར་གོ་ན་སྤྱག་ཆང་པས་ཐལ་རང་གི་སྒྲོམ་ཙམ་ཡང་མི་མ་ཐུན་པར་འདོད་པ་དང་། བོད་
ཁ་ཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་མེད་པར་འདོད་པ་སོགས་ཁེགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པས་སོ། །

དོན་དམ་པའི་ས་དང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རོ་བོ་གྲོགས་མིང་འཕྲོལ་ཆུལ་སྤྱོད་ན་བཞེས་འདིར་
བཤད་དེ། རོ་བོ་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས། གྲོགས་སྤྱིང་ཆེ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱིས་ཟེན་པ་དང་། རོ་བོ་

ཟིན་བྱེད་ལྷན་ཅིག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ལྷག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ནམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ས་ཞེས་
 པའི་མིང་འཛོལ་ཅིང་། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པས་ན་ས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རང་
 འགྲེལ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་བྱུང་
 སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། སྟོང་རྗེ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ། ཞེས་བྱུང་། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། རང་
 འགྲེལ་ལས། ཉིད་ཆར་རྣམ་པར་བྱེ་བས་ན། ས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཛོལ་སྟེ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་
 ལས། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་སར་འཛོག་མི་འཛོག་གི་ཁྱད་པར་ནི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་
 དུ་གྱུར་པ་གྱུར་དང་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ལྷག་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ཉིད་སྒྲིས་དོན་དམ་པའི་ས་བཅུ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་དང་། ཆར་བྱེ་
 བ་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྲ་བྱེད་ཆར་བྱེ་ནས་ས་བཅུ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཤས་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེ་བ་ཞེས་པའི་དོན། རྣམ་བཤད་ལས།
 ཆར་བྱེ་བ་ན། ཞེས་སོགས་དང་། ས་དང་པོ་ཅམ་ལ་སྦྱར་ནས་ཀྱང་ཆོག་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བྱུང་སྟེ།
 སའི་སྐད་དོད་ལྷ་མི་ཞེས་པ་རྟེན་དང་གནས་ལའང་འཇུག་ཅིང་འདིར་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་ཀྱི་རྟེན་
 རྣམ་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་དང་།
 བཤེས་སྟོང་ལས། ཁྲིམས་ནི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་ས་བཞིན་དུ། ཡོན་ཏན་ཀྱང་གྱི་གཞི་རྟེན་ལེགས་པར་
 གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་སམ་རྟེན་བྱེད་པས་
 ས་དང་འབྲེལ་བས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སའི་གྲངས་རབ་དགའ་སོགས་བཅུར་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་གིས་དབྱེར་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟེ་སྟོང་ནས་ཞུགས་འབྲས་དབང་གིས་
 ས་སྟེ་གནས་སྐབས་བརྒྱད་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟེ་སྟོང་ལས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སོགས་
 བཅུར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་འབྲས་བུ་
 ལ་གནས་པའི་དབྱེ་བས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་བརྒྱད་རྣམ་པར་འཛོག་པ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཡང་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་
ན། འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ཆད་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱན་ས་བཅུའི་སྐབས་ལ་བསྟུས་
སམ་སྟུམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ངེས་པར་འབྱེད་པ་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་མིན་པ་བཞིན་དུ་
འདིར་ཡང་སྒྲོར་ལམ་མན་ཆད་མ་བསྟུས་པར་འཕགས་པའི་གནས་སྐབས་ཁོ་ན་མདོ་སྟེ་འདིར་ས་
བཅུར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། རི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ངེས་པར་འབྱེད་⁽¹⁾པའི་ཆ་དང་མཐུན་
པའི་གནས་སྐབས་སྟེས་པ་ནི་འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པར་མི་འདོད་པ་
དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ས་བཅུར་བྱད་པར་བཞེས་འཛོགས་སྟེ། ས་དང་པོར་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས། གཉིས་པར་
སྟོང་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། ས་དང་པོར་མཐོང་སྤང་སྟོང་
རྒྱས་ལ་གཉིས་པར་སྟོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྟོང་རྒྱས་པ་སོགས་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་པའི་བྱད་
པར་དང་། ས་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན། གཉིས་པར་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་
ལྷག་པའི་བྱད་པར། ས་དང་པོར་འཛམ་བུ་སྤྱིང་ལ་དབང་བའི་འཁོར་སྐྱར་སོགས་རྣམ་སྟོན་གྱི་སྟེ་བའི་
བྱད་པར་བཞེས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་
དང་། མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལྷག་པ་དང་། རྣམ་པར་
སྟོན་པ་འཕེལ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ས་རབ་དུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བཅུར་བཞག་
གི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱད་པར་དེ་བཞེས་ས་བཅུར་འབྱེད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཟག་
པ་མེད་ཚུལ་དང་རྣམ་པས་མི་འདྲ་བར་འབྱེད་མི་རྒྱས་ཏེ། མཁའ་ལ་མཁའ་སྤྱིང་བཅུས་བཤོད་པའི་
རྗེས་དང་ཆོན་སོ་སོས་བྱག་པའི་རྗེས་སོ་སོ་མི་འདྲ་བ་མེད་པར་ཐོགས་རེག་བཀག་ཅམ་དུ་མཚུངས་

1 པར་ཐངས་གཉིས་པ། པ་ཆ་དང་།

ཀྱང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་ནི་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་བཟོད་དུ་མེད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ལ་རང་གི་ངོ་བོའི་བྱང་པར་གྱིས་བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
འོ། །ཞེས་དང་། ས་བརྩ་པའི་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་བར་སྤང་བྱ་རྗེས་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །བཟོད་པར་
རུས་མ་ཡིན་ཞིང་མི་མཐོང་བ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱི་ས་ཀྱན་ཀྱང་། །བཟོད་མི་རུས་ན་ཉན་པར་
ག་ལ་རུས། །ཞེས་སོ། །ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་བྱང་པར་མེད་ཀྱང་དེ་མས་རིམ་གྱིས་དག་པའི་ཆེ་
ཆོས་སྐྱར་འགོ་རྒྱུའི་འགོག་བདེན་རང་སྤྱང་དུ་མཐོང་ཚུལ་ལ་བྱང་པར་ཡོད་དེ། ས་དང་པོར་རང་སྤྱང་
དུ་མཐོང་སྤང་གིས་དག་པའི་འགོག་པ་མཐོང་ཡང་ཉན་སྤྱོད་ཀྱིས་དག་པའི་དེ་མ་མཐོང་བ་ནས། ས་
དགྲ་པའི་ཆེ་ཤེས་སྤྱོད་ཆེན་པོས་དག་པའི་འགོག་པ་མཐོང་ཡང་རྒྱང་དུ་ས་དག་པའི་འགོག་པ་མ་
མཐོང་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྤྱོད་གཉིས་མཐའ་དག་དག་པའི་ཆ་རྒྱུས་པའི་འགོག་པ་མཐོང་
བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཆོས་དབྱེངས་བསྟོད་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ཆེས་པའི་རྩ་བ་ལ། །སྤྱད་ཅིག་སྤྱད་
ཅིག་འཕེལ་བར་མཐོང་། །དེ་བཞིན་ས་ལ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱི། །རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བར་
མཐོང་། །དེ་ལྟར་ཡར་རོའི་བཙུ་བ། །རྩ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱུས་པར་གསལ། །དེ་བཞིན་ས་ཡི་
མཐར་ཐུག་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་རྒྱུས་པར་གསལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་འགོག་
བདེན་དེ་མཐོང་བ་དང་ཐོབ་པ་ལས་ཆོས་སྐྱེ་ཐོབ་པའི་ཐ་སྤྱད་བྱས་པ་ཡང་དབྱ་མེས་པ་འདོད་དེ། ཐོས་
བསམ་གྱི་དུས་ན་དེ་མེད་པ་དང་། མོས་སྟོད་ཀྱི་ས་ན་སྟོམ་བྱུང་གི་སྤང་བ་དང་བཅས་པ་དང་། ས་
ཐོབ་ནས་དེ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། དག་ས་ལ་དེ་རྒྱུས་པར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། མདོ་
སྟེ་རྒྱན་ལས། སྐྱེ་མེད་པ་དང་བཅས་དང་སྐྱེ་ཐོབ་དང་། །ཡོངས་སུ་རྒྱུས་པར་། ཞེས་དང་། དེའི་
འགྲེལ་བར་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། སྐྱེ་མེད་པ་ནི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་
བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་དང་བཅས་པས་ནི་མོས་པས་སྟོད་པ་ན་སྟོམ་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །སྐྱེ་ཐོབ་པ་
ནི་ས་བདུན་དག་ལའོ། །སྐྱེ་ཡོངས་སུ་རྒྱུས་པ་ནི་ས་ལྷག་མ་རྣམས་ལའོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ཚུབ་

སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། སྤྱི་རིའི་བྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི། བརྟན་པ། སྲ་བ། མི་ཤིགས་པ། རྩོམ་འཕྲོ་བ་མེད་པ། མི་སྐྱེ་བ་སྟེ།
 དེ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་བས་འདུལ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ་བའི་དབང་གིས་ཐ་དང་བར་གྱུར་ཀྱང་མེས་
 མི་འཆིག། །མཆོན་ཀྱིས་མི་ཚུགས་ཏེ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གསང་བ་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱལ་བའི་
 མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ལུས་ནི། སྲ་བ་བརྟན་བ་འཆི་འཕོ་བ་མེད་པ། ཉན། མེས་
 མི་འཆིག། །མཆོན་ཀྱིས་མི་ཚུགས་ཤིང་། དངོས་དོན་ལྟར་སྲ་ཞིང་བརྟན་ཏེ་མི་ཤིགས་པའོ། །ཞེས་
 དང་། ཞི་བའི་སློབ་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེས་རབ་དུ་སྟེ་བའི་བྱིར། འདི་ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ལུས་ཀྱི་
 གསང་བའོ། །ཞི་བའི་སློབ་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ལྡན་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ནི་ཟས་
 སྒོམ་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ལྡན། ཆོས་ཀྱི་ཟས་དང་ལྡན། ཆོས་
 ཀྱི་སྦྱབས་དང་ལྡན་ཞིང་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དོན་ལྟེ་
 ལུས་ཡོད་ཅིང་དེ་ཆོས་སྐྱེ་བཏགས་པ་བ་དང་དོན་ལྟེ་ལུས་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ།
 དེས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་རང་གི་ལུས་བདེན་མེད་དུ་རྟག་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དང་སློན་
 ལམ་དབང་གིས་དོན་ལྟེ་ལུས་ཐོབ་པ་གང་ཞིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་མཐུན་པ་དེ་དང་འབྲ་
 བའི་འབད་རྩིས་རགས་པ་ཞི་བའི་སྐྱེ་ཐོབ་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱལ་སྟེ། དེས་འབྱུང་བཞི་རགས་པ་དང་
 བྲལ་བའི་ཆོས་སྐྱེ་འཆི་འཕོ་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པའི་བྱིར། གསང་བའི་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ལྡན་པ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་། འབྱུང་བ་མེད་ཀྱང་། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་
 ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ལ་རྟོགས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་སྐྱེ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གི་ལུས་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་རྟོགས་སོ། །ནས། ཤེས་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་
 མདོན་པར་སྐྱབ་པོ། །དེ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མདོན་པར་བསྐྱབ་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བྱང་པོ་དང་།

ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལུས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བེན་ཏུ་གསལ་ལོ། །གཉིས་
 བ་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་འཆོ་བྱེད་གཞོན་ནུས་སྒྲན་སྒྲ་ཆོགས་ལས་བྱེད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་བྱས་པ་དེ་
 མཐོང་བ་སོགས་ཀྱིས་ནད་མེད་པར་བྱེད་ཀྱང་གཟུགས་དེ་ལ་རྣམ་ཏོག་རགས་པ་མེད་པ་བཞིན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུས་རབ་ཏུ་བྱེ་བས་ན་མཐོང་བས་ཀྱང་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་དོ། །ཐོས་པ་དང་། རེག་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་དོ། །ཞི་
 བའི་སྒོ་གྲོས། དཔེར་ན། སྒྲན་པའི་རྒྱལ་ལོ་འཆོ་བྱེད་ཀྱིས། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་འདེ་ཉིད་སྒོན་ཀྱི་སྒོན་ལམ་བེན་ཏུ་དག་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞི་བའི་སྒོ་གྲོས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུས་རབ་
 ཏུ་བྱེ་བའི་ཕྱིར་འདི་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལི་ལུས་ཀྱི་གསང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་
 ཡང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་གསང་གསུམ་གཉིས་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལི་གསང་གསུམ་
 བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་རིགས་ལ་བསྟོན་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་
 ཐམས་ཅད་ཆོས་སྐྱེད་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཅན་ཟེར། ཁ་ཅིག་དེའི་ཆོས་སྐྱེ་ལ་ཆོས་སྐྱས་
 རྩབ་པར་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆོས་སྐྱེད་མཚུངས་ལྡན་ཞེས་པའི་ཆོས་སྐྱས་
 བརྒྱད་པ་ནས་འཐོབ་པས་རྩབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔེར་ན་སྟོན་པ་འདིའི་ཐེག་ཆེན་སྐུན་མོང་
 བ་ལྟར་ན་གངས་མེད་གསུམ་པའི་ཐོག་མར་མར་མེ་མཛད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་དང་མཉམ་དུ་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེད་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་སོགས་ཡིན་པར་མདོ་དུ་མས་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སྡེ་སྟོན་ལས། ལྷ་རིའི་བྱ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་ཀྱིས་ང་ལུང་བསྟན་མ་ཐག་ཏུ་ངས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཐོབ་པར་
 བྱུང་ཏེ། ང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་ལྡན་པར་བྱུང་ནས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་རྗེས་སུ་བརྒྱ་བྱིན་མིག་མཛེས་
 སུ་སྐྱེས་ཆེ་ཀྱ་རུའི་གྲོང་དང་ཉེ་བ་རང་སྟོག་ཆགས་ངེས་པར་སྐྱེས་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།
 གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་རྩབ་པའི་མདོ་ལས། ཞི་བའི་སྒོ་གྲོས་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མར་

མེ་མཛད་ཚུན་ཆད། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ལུས་ཀྱི་གསང་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་ཆོས་སྐྱ་
ཆོས་སྐྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འོ་ན། སྐྱ་མའི་རྟ་རྟ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་མའི་རྟ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། ཁས་ལེན་སྟབས་བདེ་ཡོངས་གྲགས་དང་མཐུན་པར་འདོད་ན། དེའི་
རྒྱད་ཀྱི་ཆོས་སྐྱ་བཏགས་པ་བར་བྱས་ན་འདྲ་རེ། །མདོ་བསྟན་ཆོས་དུ་མ་ནས་འདིའི་སྤྲ་མ་ལྟར་
བཤད་པ་མང་ཡང་འདིར་མ་གྲིས་སོ། །

ས་བརྒྱལས་དང་པོ་རབ་དགའ་ལ་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་གྲེད་པའི་ས་
དང་པོའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ན་དམིགས་ཚུལ་སྒྲོན་ས་ཀྱུན་རྫོབ་
དང་དོན་དམ་པའི་ས་གཉིས་ཡོད་དེ། མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཟག་བཅས་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ས་མཆོམས་ཀྱིས་དཔེ་ན་རྒྱལ་ཆབ་ལྟར་ན་མཐོང་སྒྲོམ་བཞི་ཡོད་
དེ། མཐོང་ལམ་མཉམ་རྗེས་གཉིས་དང་། སྒྲོམ་ལམ་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཏེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་
ཆབ་གསུང་ལས། ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་ཡང་ཡོད་དེ། ས་དང་པོའི་ཡུན་ལ་སྦྱར་ཡང་བསྐྱལ་ཆེན་
བྱེ་བ་འབྱམ་ཐུག་དུ་མ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ས་ལས། གནས་པ་རེ་རེ་ཡང་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་བྱེ་
བ་འབྱམ་ཐུག་དུ་མ་འཕ་ཡང་ན་དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་མང་བས་འཐོབ་ཅིང་འབྱུང་བ་ར་འབྱུང་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱམ་དུ་དགོངས་སྤང་རོ། །འདིར་གནས་པ་ཞེས་པ་སའི་མིང་རོ། །དེ་ལ་རྩ་བར་
ཁྲབ་པ་ཡང་ཡོད་དེ། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་མཐོང་བས་མཐོང་ལམ་མོ་ཞེས་བརྗོད་དགོས་
ཤིང་། དེ་ཐོབ་ནས་སྐྱེ་བ་ཁ་ཤས་ལྟ་བུ་ལའང་ཡུན་རིང་མ་སོང་བས་གསར་མཐོང་གི་ཐ་སྙད་འཇུག་
སྤྱད་པ་དཔེར་ན་མི་གསར་འཕྲད་ལ་ཞག་ཁ་ཤས་སུ་གསར་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་བཞིན་ཡིན་ཀྱང་།
བདེན་པ་མཐོང་ནས་བསྐྱལ་ཆེན་གྱི་བར་དུ་གོམས་པར་བྱས་ཤིང་གོམས་འདྲིས་ཆེར་སོང་བ་ལ་
གསར་མཐོང་གི་ཐ་སྙད་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གོམས་པ་བྱས་ཀྱང་ད་དུང་སྒྲོམ་

ལམ་དུ་མ་འཕོས་ན་སྒྲོམ་ལམ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤའད་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་ལས། ས་དང་
པོའི་ཡུན་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །གསུང་འདི་ལ་དབྱུང་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་རེ་ཞིག་འདི་གཞིར་བཞག་
བྱས། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་རྒྱན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གཅིག་སྒྲོམ་ལམ་དུ་བྱུབ་
མཐའ་བཞི་ཀ་འདོད་ལ། འདིར་དེའི་སྐབས་ཀྱི་བདེན་པ་མི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་གནས་
སྐབས་སྒྲོན་སྒྲོམ་ལམ་དུ་འཛོག་པས་ན་སྒྲོམ་ལམ་ལ་སྒྲོམ་གྱིས་མ་བྱུབ་ལ། ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་སྤང་
ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་རགས་པའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་
ཡོད་ཅིང་དེ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ཐོག་མར་འོངས་པའི་གསུང་རྒྱན་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ།

འདིར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་བསྐྱེད་བ་སྒྲོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བརྩུ་བ་ལས། སྒྲོན་ལམ་
ཆེན་པོ་བརྩུ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་ལམ་འབྲུམ་ཐུག་གྲངས་མེད་པ་བརྩུ་ས་དང་པོ་བས་འདེབས་པར་
གསུངས་པ་དེ་རྣམས་རྒྱལ་སྤྱི་ཀུན་བཟང་གི་སྒྲོན་ལམ་བཟང་སྟོང་དུ་འདུ་བར་ཤེས་ཆེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེའི་སྒྲོན་ལམ་ཀུན་འཇམ་དཔལ་དཔལ་པོ་སོགས་ཀྱི་ཆིགས་བཅད་གཉིས་སུ་འདུ་ཞིང་སྒྲ་ན་
མེད་པར། བསྐྱེད་བརྩུས་དང་རྣམ་བཤའད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཆིགས་བཅད་དང་པོས་
འཇམ་དབྱངས་དང་ཀུན་བཟང་ལྟར་སྒྲོབ་ཅིང་སྟོང་པར་བསྐྱེད་ལ། གཉིས་པས་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་
ཀུན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་སྒྲོན་ཕྱིར་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་རྒྱལ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱིས་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པ་དང་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པས་
མཐའ་ཡས་ཀྱང་བསྐྱེད་ན། བྱང་ས་ལས། དེ་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་
དཔའི་སྒྲོན་ལམ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོན་ལམ་དང་།
སྐྱེ་བའི་སྒྲོན་ལམ་དང་། སྟོང་ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་ལམ་དང་། ཡང་དག་པའི་སྒྲོན་ལམ་དང་། སྒྲོན་ལམ་
ཆེན་པོ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྟ་ཡོད་དེ། འདིའི་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་པོ་ནི་ཡང་དག་པའི་སྒྲོན་ལམ་
དུ་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ས་ལས། ཕྱི་མ་ལ་མདོ་འཇམ་རྒྱས་པར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་

དགེ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་དང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ཡང་དག་པའི་སྟོན་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་ནི་ཡང་དག་
པའི་སྟོན་ལམ་དེ་ཉིད་ལས་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་བརྩ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་
ལམ་ཆེན་པོ་བརྩ་ཡོད་དེ། དང་པོ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་དང་རིམ་གྱོའི་དང་། གཉིས་པ་
རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་དམ་ཆོས་བརྒྱུད་པའི་དང་། གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གམ་
དུ་འགྲོ་བའི་དང་། བཞི་པ་རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་སྟོང་དོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པའི་དང་། ལྷ་པ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་སྟོན་པར་མཛད་པའི་དང་། རྒྱག་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱས་པ་སྤྲ་རགས་སྤྱི་ལུ་ཚུགས་
པ་དང་ཡངས་པ་སོགས་ཡོད་དོ་ཅོག་ཏུ་འཇུག་པའི་དང་། བདུན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་
སྟོང་བའི་དང་། བརྒྱད་པ་སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་པའི་དང་། དགུ་པ་སྟོང་པ་
ཐམས་ཅད་དོན་ཡོད་པའི་དང་། བརྩ་པ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་མདོན་པར་སྐྱབ་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ས་བརྩ་
པ་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ་སངས་རྒྱས་མ་ལུས་པ་ལ་མཆོད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོན་བརྩ་
པོ་འདི་དག་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ལམ་འབྲུམ་སྤྲུག་བརྒྱ་སྟོང་གྲངས་མེད་པ་སྤྲུག་བརྩ་ཆང་བ་དེ་དག་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མདོན་པར་སྐྱབ་
པོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཉེ། སེམས་ཅན་དང་འཛིག་རྟེན་དང་། ཅམ་
མཁའ་དང་སྤྱང་འདས་དང་། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སེམས་ཀྱི་
དམིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དང་། རྒྱུད་དེ་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཁམས་མཐའ་ཡས་
ཞེས་སྟོར་བས་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་བརྩ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ས་བརྩ་པ་ལས། སྟོན་
ལམ་དེ་དག་གྲང་མཐར་ཐུག་པའི་གནས་བརྩ་པ་མདོན་པར་བསྐྱབ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ས་དང་པོ་ཆོས་
ཅན། རབ་དགའ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ས་བརྩ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་སོགས་

བློ་པའི་རབ་དགའ་བ་ཕྱ་སོགས་དང་། བདག་ངན་འགྲོ་ལས་ལོག་གོ། །བདག་སངས་རྒྱས་དང་
ཉེའོ། །བདག་སོ་སྐྱེ་ལས་རིང་ངོ། །བདག་ཡེ་ཤེས་དང་ཉེའོ། །བདག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་
པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱམ་པ་སོགས་སྤྲུང་ཡང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་མང་བ་དེའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་དགོངས་
འགྲེལ་ལས། ས་དང་པོ་ནི་དོན་ཆེ་བ། འདིས་པ་མ་ཡིན་པ་འདྲིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཐོབ་
པས་དགའ་བ་དང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རིན་
ཆེན་སྤང་བ་ལས། དེ་དག་དང་པོ་རབ་དགའ་བ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགའ་བྱེད་ཕྱིར། །ཞེས་
དང་། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོན་པར། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ། །རྟག་ཏུ་མོས་པ་བརྟན་པོ་
ཡིས། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཆེ་དེ་ནི་དེས་རྟོགས་པས། །དགའ་བ་ཞེས་ནི་མངོན་པར་བརྗོད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་དགག་བཞག་སྤངས་གསུམ། དང་པོ་ལ་འགྲེལ་བ་ཤད་མཁན་པོ་
དང་པོ་ད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིའི་ཟག་བཅས་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྟོན་ས་ཟག་
པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རུང་། དེ་མིན་པ་ཟག་མེད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། ཟག་བཅས་གང་ཕྱིར་དེ་དག་
ལ། །ཟག་ནམས་ཀྱང་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། ལམ་གྱི་རང་བཞིན་
ལ་ཟག་པ་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཏེ་འགྲེལ་བ་ཤད་ལས་ཀྱང་།
ཟག་པ་དེ་ནམས་ལ་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་རྗེས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་
ཤེས་པ་དེ་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ལ། ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ལ་ཟག་པ་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་
ཏེ། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་བདག་ལ་སྟེད་པས་རྒྱན་པར་མ་བྱས་པ་དེ་ལ་ཟག་པ་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
རྟོ་ཆུང་ལ་རྟུང་པ་བཞིན་རོ། །ཞེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་སུ་ཐལ།
མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་འཛིན་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བདེན་
གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཟག་ཟད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། ཟག་པ་ཀྱན་ཟད་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཅིང་བདེ་རྟག་བདག་དམ་པ་བཞིའི་

མཐར་སོན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྐབས་འདིའི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་དོན་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། མཛོད་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཉག་ས་ཁས། འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། སྐབས་འདིའི་ཟག་པ་མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་གང་རུང་ལ་འཛིན་ཅིང་། དེ་གཉིས་གང་
 རུང་གིས་བསྐྱད་པ་ཟག་བཅས་དང་མ་བསྐྱད་པ་ཟག་མེད་ཏུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཆིག་གསལ་ལས། མ་
 རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རྣམ་བཤད་ལས། མཛོད་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་
 ཟག་པ་རྒྱས་སུ་མི་རུང་བ་ལ་ཟག་མེད་ཏུ་འཆད་པ་ནི། ལུགས་འདིའི་ཟག་མེད་ཏུ་འཛོག་པའི་དོན་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མ་རྟོགས་པར་སྒྲུང་བས། ཞེས་པ་ནས། ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། དག་
 སའི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་སས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཆོས་ཅན། ཟག་མེད་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོབ་པའི་
 རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉག་ས་ཆོས་ཅན་གྱིས་བྱལ། བྱལ་སྟེ། སངས་མ་རྒྱས་ཚུན་ཆད་
 ཏུ་འབགས་པའི་མཉམ་བཞག་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་རྒྱན་མཐའི་རྒྱད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལྟ་བུ་མ་
 ཡིན་པ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཚུན་
 ཆད་མཉམ་རྗེས་རེས་འཛོག་ལས་དུས་གཅིག་པ་དང་རོ་བོ་གཅིག་པ་མི་འོང་ལ། མཉམ་ལང་གི་ཆེ་
 བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་ཅན་དུ་སྟེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་རྒྱད་པ་ལྟར་ཆོས་ཅན་མཐུན་
 སྒྲུང་བ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཚུན་ཆད།
 ནས། བསྐྱད་པ་ཅན་དུ་སྟེ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འདིའི་ཟག་པ་ལ་མ་རིག་པ་འཛོག་ཀྱང་དེའི་བག་ཆགས་འཛོག་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། ཆིག་ས་གསལ་ལས་ཀྱང་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བ་ཅམ་ལས་བག་ཆགས་

མ་གསུངས་ལ། རང་འབྲེལ་ལས། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱེད་སྟེ། ཟག་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་པས་འདི་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྟོན་བྱེད་
 གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལ། དགོངས་ཅན་དང་མཚན་གཞི་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གཞན་དུ་ན་ཉོན་མོངས་
 ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པའི་ཟག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། གཙང་བ་དམ་པའི་མ་རིག་པ་ཉེ་བའི་
 དབྱ་བཅོམ་གཉིས་དང་བྱང་འཕགས་ཀྱང་ཡོད་པར་ཐལ། འདིའི་ཟག་པ་ལ་ཤེས་སྤྱི་བ་གཅིག་མེད་
 པའི་ཕྱིར་སོགས་བྱ་ལ། ཅ་བར་འདོད་ན། དབྱ་བཅོམ་གཉིས་དང་དག་སའི་བྱང་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཟག་བཅས་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་མ་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་བྱེད་སོང་། ཉགས་བྱེད་སྟེ། ས་བདུན་པ་བར་དུ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་དེ་ཡོད་ཀྱང་ས་བརྒྱུད་
 པ་ནས་སྤངས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྲ་ཤད་འཛག་སྤང་གི་རབ་རིབ་ལྟ་བུའི་ཟག་པ་དེ་
 སངས་རྒྱུས་ཁོ་ནས་སྤངས་ལ་གཞན་གྱིས་མ་སྤངས་པའི་བྱང་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཉེ། རང་འབྲེལ་ལས། བྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་
 དང་བྲལ་བ་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པས། སྤྲ་ཤད་མཐོང་
 པའི་ཚུལ་དུ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་རབ་རིབ་ལྟ་
 བྱ་དང་། དེ་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱུས་རབ་རིབ་མེད་པའི་གང་ཟག་ལྟ་བུར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་
 བ་རྣམས་བཤད་ལས། ས་བདུན་པའི་བར་དུ་ནི་མ་རིག་པའི་སྟོན་པ་ཡོད་ལ། ས་བརྒྱུད་པ་ནས་དང་
 དབྱ་བཅོམ་པ་གཉིས་ལ་ནི་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་མ་རིག་པ་ཟད་ནས་དེས་བསྐྱེད་པ་མེད་ཀྱི་མ་རིག་པའི་བག་
 ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཟག་པའི་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་རིགས་
 དང་འབྲེལ་བ་ཟག་བཅས་དང་། དེ་དང་བྲལ་བ་ཟག་མེད་ཡིན་ཉེ། ཀུན་བདུས་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་ཟག་
 པ་དང་བཅས་པར་རྣམས་པར་བཞག་ཅེ་ན། ཟག་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། ཟག་པས་བཅིངས་པ་དང་། ཟག་
 པ་དང་འབྲེལ་བ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འོ་ན། དབྱ་བཅོམ་གཉིས་དང་དག་སའི་བྱང་

འཕགས་ཀྱི་ལུས་དག་གི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་འི་མ་སྤྲོ་ཆོས་ཅན། ཟག་མེད་དུ་ཐལ། དེ་དུག་གང་
 རུང་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ཁས། ཉགས་བྱུ་སྟེ། ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བྱ་སྟེ། ཀུན་བརྟུས་ཀྱི་ཟག་བ་ལས་ཉོན་ཁོན་ར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ཁ་རིག་བ་དང་
 དེའི་བག་ཆགས་གང་རུང་གིས་བསྟན་པའི་ཤེས་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་པོ་
 དང་ཉེར་ལེན་གྱི་གཟུགས་ཕྱང་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བྱ་བ་ཁས། ཉགས་བྱུ་སྟེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་གང་ཟག་དང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཤེས་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ཆོགས་ལམ་ན་ཞི་གནས་
 ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཆེ་གཉིས་སྤང་ཡོད་ལ། ཡེ་ཤེས་དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་ཟུག་བ་ལྟར་གཉིས་
 སྤང་རུབ་བ་ལྟར་སོང་བ་དང་སྟོར་ལམ་ངོད་དུ་འཕོས་ཟེར་ན། སོ་སྐྱེའི་སྟོར་ལམ་ངོད་ཀྱི་དུས་སུ་
 གཉིས་སྤང་རུབ་བ་ལྟར་སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འོད་
 ཅེ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་སྤང་ཡོད་པ་རང་གིས་སྟོང་བས་ངེས་རུས་ལ། བཟོད་བ་ནས་གཉིས་
 སྤང་རུབ་བ་ལྟར་ཡོད་པས་ངེས་མི་རུས་པའི་བྱང་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་བཤད་སྟོང་པོ་བྱུན་
 ལས། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོག་མར་སྐྱེས་བ་ན་སྟོར་ལམ་ངོད་སྐྱེས་བ་
 ཞེས་བྱ་ལ། དེའི་ཆེ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་དུས་ཉིད་ན་ཡང་གཉིས་སྤང་ཡོད་པ་སྟོང་སྟོབས་
 ཀྱིས་ངེས་རུས་གྱང་། སྟོར་ལམ་བཟོད་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་དེ་ལྟར་ངེས་མི་རུས་པས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་
 ལས་གཉིས་སྤང་རུབ་བ་ལྟར་སྤང་གི་གཉིས་སྤང་རུབ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 འཕགས་བ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཡང་དགོངས་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ལ་གསལ་སྤང་རྒྱུ་དང་སྟོང་ཉིད་ལ་
 སྐྱག་བ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཞི་ནས་མི་སྐྱག་བ་རྒྱུ་དེ་རྒྱུ་དེ་ཐོབ་ཆེ་ངོད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འབྲིང་
 ཐོབ་ཆེ་ཅེ་མོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མི་སྐྱག་བ་རྒྱུ་དེ་རྒྱུ་དེ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཆེ་སྟོར་ལམ་བཟོད་བ་ཐོབ་ཅིང་།

དེའི་ཆེ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤང་བ་རྒྱབ་པ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་རྒྱབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས།
དམིགས་པར་བྱ་བ་དང་དམིགས་པར་བྱེད་པ་མཉམ་ཞིང་མཚུངས་པའི་ཡེ་ཤེས་བཟོད་པ་རྒྱུ་དུ་
དང་ལྷན་པ་དེ་ལྟ་བུར་སྤྱར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐོ་བར་གྱུར་བ་ཞེས་བྱའོ། །བཟོད་པ་འབྲིང་གིས་ཡང་
དག་པར་བསྐྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཅེ་མོ་ཞེས་བྱའོ། །བཟོད་པ་ཆེན་པོས་ཡང་དག་པར་བསྐྱས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བདེན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ནས། དེའི་ཆེ་དེའི་སེམས་
འགག་པ་ལྟ་བུར་ཡང་སྤང་མོད་ཀྱི་དེ་འགག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་མེད་པ་ལྟ་བུར་ཡང་སྤང་མོད་
ཀྱི་དེ་དམིགས་པ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སེམས་རབ་ཏུ་ཞི་ཞིང་མེད་པ་ལྟ་བུར་ཡང་སྤང་མོད་
ཀྱི་དེ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གྲོམ་རིམ་དང་ཡང་མཐུན་ལ། རྒྱལ་ཆ་བ་
རྗེས་ཀྱང་འདི་ལ་དགོངས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་འགྲེལ་ལས། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིང་ཅན་ཞེས་པའི་
གཉིས་མེད་དེ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྒྱུ་ཆད་ཀྱི་གཉིས་མེད་ལ་མི་བྱེད་པར་མཐའ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་
བྱེད་པར་ཐལ། མཐའ་གཉིས་དབུ་མ་བས་གཙོ་བོར་འགོག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་ན། མཐའ་
གཉིས་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོག་སྒྲོལ་གཉིས་ཀྱང་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྒྱུ་ཆད་ཀྱི་གཉིས་སྤང་མེད་པ་རྒྱལ་བ་ལྟ་བུར་
བྱུང་བ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས།
ཡང་འགྲེལ་པར་ས་དང་པོ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིང་ཅན། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཡུལ་
ཡུལ་ཅན་རྒྱུ་ཆད་དུ་གཉིས་སུ་སྤང་བ་མེད་པ་ལ་ཟེར་གྱི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་ཙམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་
ལ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། ཡང་ཆོག་གསལ་དང་འཇུག་པའི་བཤད་པ་བྱེད་མཁན་བོད་ཀྱི་དམར་
ཅེགས་སོགས་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་དང་ལྷག་མེད་དུ་སེམས་དང་རིག་པ་ཀྱན་ཕྱོག་སྟེ། མ་
རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་ཟད་པ་ན་སེམས་རིག་ཀྱང་ཕྱོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་

ཆགས་རིག་པའི་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་བཞིན་དུ་ཁ་ཅིག་གིས་མཉམ་བཞག་ན་ཡང་ཡེ་
ཤེས་མེད་ཟེར། དེ་དག་ལ་འོན། མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བའི་རིག་པ་
མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལོག་ན་རིག་པ་ལྟོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། དེར་ཐལ། མཉམ་
བཞག་དང་ལྷག་མེད་སངས་རྒྱས་ས་གསུམ་ན་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་
ན། སྟོབ་དཔོན་ལྷ་ལགས་ཀྱིས་ཅུ་འཇུག་བཞི་བརྒྱ་པ་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་བ་ནམས་སུ་མ་
རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ལན་དུ་མར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤྲོ་བ་གཅེར་སྟོད་གཉིས་ཀྱིས་དི་མ་ཟད་ན་སེམས་ཀྱང་
ཟད་པར་འདོད་པའི་ཆད་སྤྱིའི་སྤྱར་འདེབས་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱེད་རང་གིས་ཀྱང་ལྷ་བའི་
ལུགས་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། སྟོབ་དཔོན་འདིའི་གཞུང་དུ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་
དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཞེས་དུ་མ་ཞིག་ཁས། མཉམ་བཞག་ན་ཡེ་ཤེས་མེད་ཟེར་བ་
ཡང་དེ་དང་འབྲེལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཆེན་ཐོང་བ་ལས། དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་གྲོལ། ཀྱང་གིས་མཐོང་བར་
འགྱུར་ཞེ་ན། ར་སྟངས་དུ་ནི་སེམས་ལ་བརྟེན། ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བཞིན་
ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་ཤིག་ཐ་སྟངས་དུ་འདོག་མི་རིགས་པའི་
ཕྱིར། ཉགས་སོང་། དེར་ཐལ། དི་མ་ལས་གྲོལ་བའི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། གཞན་
ཡང་། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་ཞིང་དི་མ་སྟོ་བྱར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། དི་མ་ཟད་
ན་སེམས་ཀྱང་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སེམས་དང་དི་མ་ཐོག་མ་
མེད་པ་ནས་ལྟན་ཅིག་སྟེས་པ་ཡིན་ཀྱང་དི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པར་རྒྱུད་དང་རྒྱུད་
རྒྱུག་པ་བཞིན་འབྲལ་བ་ཡིན་པས། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དང་དི་མ་སྟོ་བྱར་བའི་
ཐ་སྟངས་མཇོང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་སེམས་སྟེང་གི་དུག་གསུམ་གྱི་དི་མ་བསྟེན་པས་

ནས་མེད་པར་བྱེད་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་ནས་མེད་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རྫོ་རྒྱས་ཀྱི་
གོས་ཀྱི་མ་ཅན་མེར་བརྟུག་པས་ཀྱི་མ་འཛིག་ཀྱང་གོས་མི་འཛིག་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མགོན་པོ་
ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོན་པ་ལས། རི་ལྷར་མེ་ཡིས་དག་པའི་གོས། །སྤྲ་ཆོག་པས་ཀྱི་མས་ཀྱི་མ་
ཅན། རི་ལྷར་མེ་ཡི་ནང་བརྟུག་ན། རི་མ་འཛིག་འཁྱར་གོས་མིན་ལྟར། རྟེན་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡི་
སེམས། །འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་ཀྱི་མ་ཅན། །ཡེ་ཤེས་མེ་ཡིས་ཀྱི་མ་བསྐྱེད་གས། རྟེན་ཉིད་འོད་གསལ་
མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་འབྲེལ་བ་ཤད་ན་རེ། འདིའི་བྱེད་པར་གཉིས་པ་མ་སྤུ་ལུལ་དུ་
བྱུང་བ་ཞིང་བརྒྱ་གཡོ་བ་སོགས་ལ་འདོད་དེ། འབྲེལ་བ་ཤད་ལས། མ་སྤུ་ནི་ཞིང་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བར་
བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་འོན། ཞིང་བརྒྱ་གཡོ་བ་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་
གངས་གོང་འཕེལ་གྱི་ནང་དུ་བགྱང་མ་ཆར་བར་ཐལ། དེ་བྱེད་པར་གཉིས་པ་འདིར་འཛེན་རིགས་པའི་
ཕྱིར། ཉགས་ཁས། མ་བྱུང་ན་ལན་གཉིས་བགྱང་བར་འཕྲོ་བ་རྟོགས་སྒྲ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཡོན་ཏན་
བརྒྱ་ལྷག་བརྒྱ་གཉིས་གོང་འཕེལ་གྱི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་འབྲེལ་ལས། འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
བརྒྱ་གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང་ཞིང་བརྒྱར་ཡང་འཕྲོ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། འདིའི་ཡེ་ཤེས་ཟག་མེད་ཡིན་ལུགས་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཅིག་
དགོས་ཏེ། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཟག་མེད་དུ་འདོད་ཚུལ་དང་མི་མ་སྤུན་པར་བཤད་ཟེན་པ་དེའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་སས་བསྐྱེད་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཟག་བཅས་སུ་བསྐྱབ་
ཚུལ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཟག་པ་ལ་ལས་ཀྱི་ཟག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཟག་པ་དང་། དུག་གསུམ་བག་
ཆགས་ཀྱི་ཟག་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། གཟུངས་རྒྱལ་གྱིས་ཁྱེས་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཟག་
པ་ཟད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པ་ནས་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་མེད། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་མེད། ལྷོད་ལམ་འབྲུལ་པའི་བག་
ཆགས་མེད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པས་རྩལ་དང་

དུ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པ་དེ་ཡང་
ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ལ་ཉན་རང་བྱང་འཕགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་བཞི་ཡོད་དེ།
(1)དེ་དག་གི་འབྲུལ་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་ཁྲབ་མཉམ་ཡིན་ཞིང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་
རོ་བོ་ལ་ངེ་མས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བསྐྱད་པ་མ་ཞུགས་ཀྱང་སྤངས་མ་སྤངས་ཀྱི་བྱང་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་ཟག་པ་ཟད་པ་བག་ཆགས་ལེགས་པར་མ་བཅོམ་པའོ། །རང་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པ་ནི་ཆད་ཡོད་པ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བ་སྟོབས་པ་བྲལ་
བའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཟག་ཟད་སོགས་སྤར་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ་རང་འགྲེལ་
ལས། དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་སུ་ཟེན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤོང་བར་མི་རུས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་
སུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པའོ། །འདིའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ལྷག་བཅས་ལྷག་
མེད་ཀྱང་མི་འདྲ་སྟེ། ངེ་མ་དག་པའམ་ཟད་ལུགས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོས་པས་ཆོག་གོ། །འདི་
ཞེས་བཤད་དགོས་པར་སྤང་ཡང་ཡི་གེས་འཛིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །དེས་ན་རྩ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་
བག་ཆགས་ཟག་པར་འཛོག་པ་མདོ་འདིའི་དགོངས་པར་སྤང་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱང་འཕགས་དང་ཉན་རང་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་མ་
རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་(2)ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྐྱད་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་རྣམ་མཁྱེན་དང་བཞི་
ཀའི་རོ་བོ་ལ་ངེ་མས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྐྱད་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ཉན་

1 དབྱས་པར་ལས། དེ་དག་གི་འབྲུལ་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་ཁྲབ་མཉམ་ཡིན་ཞིང་། ཞེས་དཔེ་གསུམ་ཀར་ གསལ་ཡང་དབྱད་
པར་འཆོལ།

2 དབྱས་པར་ལས། བག་ཆགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཅུང་ཟད།

རང་བྱུང་འཕགས་གསུམ་གྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱུང་འཕགས་གྱི་སར་འཛོག་མི་འཛོག་གི་
 བྱུང་བར་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། རོ་བོ་ཟག་པ་མེད་ཅམ་དང་དམིགས་ནམ་
 གྱིས་བྱུང་བར་མི་འབྱེད་ཀྱང་གྲོགས་དང་མཐུ་རུས་གྱིས་འབྱེད་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གྲོགས་
 ལྷག་བསྐྱེད་ཁྱེད་འཁྱེད་གྱི་སྟོང་རྗེ་དང་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་སོགས་གྱི་མཐུ་ཡོད་མེད་གྱི་བྱུང་བར་
 གྱི་སྟོན་མ་འཛོག་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་རང་ལ་དེ་འདྲ་མེད་ཀྱང་བྱུང་འཕགས་གྱི་དེ་ཡོད་པའི་
 བྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། བྱུང་མེམས་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། ཉན། དབང་གིས་
 ཡིན་ནོ། །ཉན་རང་གི་སའི་བྱུང་བར་ཡང་གྲོགས་མཐུའི་སྟོན་དབྱེད། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 གཞན་ཡང་། དེ་དག་ལ་དེ་འདྲ་པའི་ཟག་མེད་ཅམ་ལ་བྱུང་བར་མེད་ཀྱང་དབྱེད་ཡོད་པར་ཐལ། ཐེག་
 གསུམ་གྱི་ཆོགས་སྒྲོར་སྐབས་སུ་ཟབ་དོན་ལ་བསྐྱེད་ཆེན་གྲངས་མེད་ཀྱི་བར་དུ་རིགས་པའི་རྣམ་
 གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྟོན་སྟོང་རྒྱས་པ་དང་མ་རྒྱས་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་
 མ་རྟོགས་པའི་བྱུང་བར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་བྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱིས་དེའི་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་ཆེན་གྲངས་
 མེད་བར་དུ་དེ་ལྟར་ཟབ་དོན་ལ་སྟོང་རྒྱས་པར་བྱས་པའི་སྟོན་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 རུས་མཐུའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་སོགས་དང་ཉིང་འཛིན་མཐའ་ཡས་པ་ཐོབ་རུས་ལ། ཐེག་
 དམན་གཉིས་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་བྱས་པས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་རུས་པ་མེད་པའི་བྱིར།
 རྣམ་བཤད་ལས། གཞན་ཡང་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་ཆོགས་སྒྲོར་གྱི་སྐབས་སུ། ཉན། བྱུང་བར་ཡང་
 ཤིན་ཏུ་ཆེད། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་
 ཉན་དེ་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཐོབ་པར་ཐལ། ཆོག་གསལ་གྱི་ལུང་དོན་གྲུབ་
 པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་ན། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲོར་ཡང་ཐོབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། ཡང་
 ཁོ་ན་རེ། དེའི་ཆེ་ཡེ་ཤེས་དེ་དེ་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་དེ་མ་རྩུང་
 ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཉན་གསུབ་སྟེ། དེའི་ཆེ་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་དེ་མས་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མ་

གོས་པ་དང་མ་བསྐྱད་པ་རེ་རེ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲ། ཅ་བར་འདོད་ན། ཡེ་ཤེས་དེ་གཉེན་
པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེ་མ་དང་བྲལ་བར་ཐལ། ངེ་མ་དེ་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་མེད་པར་བྱེད་པ་གཉེན་པོའི་རུས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དེ་ངེ་མ་དང་བྲལ་དགོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ས་དང་པོ་ཡིན་ན་གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདིས་ས་དང་པོ་བྱེད་པར་བཞིའི་སྟོན་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་ཅིང་།
འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདིའི་དངོས་བསྟན་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་མཉམ་བཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་སྟག་མས་སྦྱིན་སོགས་སྐབས་སུ་ཇེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་བཤད་ཅིང་དེ་དག་ཀྱང་
ས་དང་པོར་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྦྱོངས་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
བཤད་ལས། དེས་ན་ས་སོ་སོའི། རས། ཇེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་ས་དེ་དང་དེར་བསྐྱེད་དགོས་
པས་མཉམ་བཞག་ཁོ་ན་ལ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

ཡང་རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་པ་ཅན་ན་རེ། རྣམ་བཤད་ལྟར་ས་དང་པོའི་སྟོན་ལམ་འདོད་པ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། སྟོན་ལམ་ཐོབ་པ་དང་ས་གཉིས་པར་འཕོས་པ་དུས་མཉམ་པ་ནི་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་
ཤེས་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ས་ས་བརྩ་པ་ལ་བརྟེན་ལ། ས་བརྩ་པར་ས་དང་པོར་སངས་རྒྱས་མང་
པོ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བཤད་ཀྱང་བསྐྱལ་བའང་དུས་འདི་ཅམ་བྱེད་མ་བཤད་ལ། ས་གཉིས་པ་སོགས་
དགའི་སྐབས་སུ་བསྐྱལ་བ་འབྱུང་ཐག་སོགས་སུ་སྦྱངས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་གཉིས་པར་
མདོ་དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ས་ངེ་མ་མེད་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱང་
བསྐྱལ་བ་དུ་མ་ནས་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་ལྟོང་དུ་མའི་བར་དུ་སེར་སྒྲ་དང་འཆལ་བའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་ངེ་མ་བསལ་བས། ཞེས་དང་། ས་གསུམ་པར་དེ་ཉིད་ལས། ས་འོད་བྱེད་པ་འདི་ལ་གནས་
པའི་བྱང་སེམས་ཀྱང་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་ཐག་དུ་མ་ནས་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་ལྟོང་དུ་མའི་བར་
དུ་ཐོག་པའི་འདོད་ཆགས་འབྱི་བར་བྱ་བ་མིན་པ་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དུག་གསུམ་ལ་དེ་ལྟར་

གསུངས་པའི་ལུང་གིས་བྱུང་བའི་བྱིར། རིགས་པས་ཀྱང་འབྱུང་བར་ཐལ། ས་དང་པོར་ནམ་བཤད་
ལྟར་བསྐྱལ་ཆེན་དུ་མར་བྱུང་ན་སྒོམ་ལས་གཅིག་རུང་ཡང་དེ་ལྟར་མི་འགོར་བའི་བྱིར་ཏེ། ས་དང་པོ་
ནས་གཉིས་པར་འཕོས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བྱད་པར་བརྩ་འབྱུར་ལས་མ་བྱུང་ལ། ས་གཞན་ལ་ཡོན་
ཏན་གྱི་གངས་གོང་མ་བརྒྱ་འབྱུར་དུ་སོང་བའི་བྱིར་ཏེ། ས་དང་པོར་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་དང་། གཉིས་པར་
སྟོང་དང་། གསུམ་པར་འབུམ་སོགས་ཡིན་པའི་བྱིར། སྤྲ་ཉེ་དབྱེད་གཞི་ཆེ་བ་ཁོ་ནར་སྤྲང་།

གཉིས་པ་ཁྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ། རང་རྒྱུད་མངའ་ས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། གཞན་རྒྱུད་
 ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལྷག་མའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ་གསུམ་མོ། དང་པོ་ལ་སོ་
 སོར་བྱེ་སྟེ་བསྟན་པ་དང་། མདོར་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དོན་ལྡན་གྱི་མཚན་ཐོབ་པའི་
 ཡོན་ཏན་དང་། རིགས་སུ་སྟེ་བ་སོགས་བཞིའི་ཡོན་ཏན་དང་། ས་གོང་མ་གཞོན་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་
 ཡོན་ཏན་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་འཆད་པར། ཅ་བར། དེ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་སོགས་རྒྱུད་པ་གཉིས་རྒྱུད་།
 གཉིས་པ་འཆད་པར། ཅ་བར། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་རྒྱུད་།
 གསུམ་པ་འཆད་པར། ཅ་བར། ས་ནས་སར་གཞོན་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་རྒྱུད་། གཉིས་པ་མདོར་
 བསྟུས་ཏེ་འཆད་པ་ལ། ཅ་བར། འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱུད་པ་རི་ལྟ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན། །ཞེས་རྒྱུད་།
 འདིའི་མཐའ་དབྱུང་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོགས་སྦྱོར་བ་གང་རུང་ཡིན་
 བ། བྱང་སེམས་མ་ཡིན་བས་བྱུང་སྟེ། ཅ་བར། དེ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་དེ་ནི་ཐོབ་པར་བྱུང་བ་ཡི། །བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། ས་དང་པོར་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཐོབ་པར་
 གནས་པ་འདི་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་སའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར་ཟེར། འོན་ཀྱང་། ས་དང་པོ་མན་ཆད་ན་བྱང་སེམས་མེད་པ་མདོ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་གྱི་དགོངས་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་རྒྱུ་ལ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་
 དཔའ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་ས་ཞེས་པའི་ས་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སར་འཛོགས་མི་རིགས་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ཡིན་པར་མདོ་རང་ལས་ཀྱང་
 བཤད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་བརྩ་གཅིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་བརྩ་གཉིས་
 བཤད་པའི་དང་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་ས་བརྩ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་ས་དང་། རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། ཇི་མ་མེད་པ་དང་། འོད་བྱེད་པ་
 དང་། ཉན་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཀྱན་ཏུ་འོད་དེ་ས་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གོ། །དེ་ལ་
 སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་ས་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བྱིས་པའི་སྤྲིན་པ་དང་། ཞེས་བ་ནས།
 དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཐོབ་པར་གནས་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་
 སའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་
 ས་ཞེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཞེས་པས་བྱང་སེམས་ཡིན་པར་བསྟན། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་མ་
 བསྐྱེད་པ་ཞེས་པས་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དོན་
 དེ་ལྟར་དཔེའི་སློན་ནས་འཆད་པ་ལ་ལུང་དེའི་འཕྲོ་ཉིད་དུ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་
 དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ནི་མིའི་ཁ་དོག་ལས་ནི་འདས་ལ་ལྟའི་ཁ་དོག་ནི་མ་ཐོབ་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡང་འཛིག་ཆེན་པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ས་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་པོ་ནི་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། འབྲེལ་བར་ཉན་ཐོས་སྦྱོར་ལམ་བ་ནས།
 སྤར་བཤད་ཟེན་ལ་ཞེས་པའི་དགོངས་པའོ། །གཞན་ཡང་། བསྐྱབ་པ་ཀྱན་བཏུས་ལས། སོ་སོ་སྦྱེ་བོ་
 ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱེ་སྟེ། འདི་ཆོག་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན།
 མདོ་སྟེ་དུ་མ་མཐོང་བ་ལས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སོ་སྦྱེ་ལ་བྱང་སེམས་ཡོད་
 པ་མདོ་དུ་མའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་སོང་། གཞན་ཡང་། ཇི་མ་མེད་པར་གྲགས་
 པས་བསྟན་པ་ལས། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་རི་རབ་དང་མཉམ་པ་བྲལ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱེ་
 ཞིང་། ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་གི་ཟ་མ་ཉོག་གི་མདོ་ལས། སློང་འཛིན་དང་གི་ཀ་ལ་མིང་ཀའི་སྤྱ་གྱ་
 དཔེར་བྱས་ནས་མ་རིག་པའི་སློང་འཛིན་སྤྱབས་ནང་ན་འདུག་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱ་འབྲིན་པར་བཤད་
 པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པ་ལས། བྱང་སེམས་རྒྱལ་བའི་སློང་གོས་སྤྲོད་ཉིད་ལ་མ་དད་

བས་སའི་མཐོངས་ཕྱེན་ས་དཔྱལ་བར་ལྷུང་བར་བཤད་བ་དང་། དེས་མ་དེས་ལ་འཇུག་བ་ཕྱག་ཀྱི་མཛོད་ལས། ཕྱགས་ཀྱི་ཤིང་རྩ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ཕྱིར་ཕྱོག་བར་བཤད་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེའི་བྱེད་ཚུལ་མ་བཤད་བར་ཐལ། སོ་སྐྱེའི་བྱང་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱང་འཕགས་ལ་དེ་ལྟར་མཛད་བ་མི་འོང་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྐྱབ་བརྟུས་ལས། དཀོན་མཆོག་གི་བྱ་མཁོ་ཏོག་གི་མཛོད་ལས་ཀྱང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱབ་བ་ནན་ཏན་དང་བྲལ་བའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅ་ལྷུང་བྱང་བའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རམ་སྙིང་གི་མཛོད་ལས་ཅ་ལྷུང་བཅོ་བརྒྱད་བཤད་བ་ཆོ་གས་ཀྱང་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ་རྣམ་བཤད་ལས། བསྐྱབ་བརྟུས་ལས་ཀྱང་། རས། ལོག་བར་འཆད་པའོ། །ཞེས་གསུངས།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་བ་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱང་སེམས་སྤྱི་མི་འདོད་པའི་དཔེར་ཉན་ཐོས་སྦྱོར་ལམ་བ་འབྲས་བྱ་དང་པོའི་ལྷགས་བར་མི་འདོད་བ་གཞིར་བཞག་བྱེད་བ་མི་འཐད་བར་ཐལ། མཛོན་བ་ཀྱན་བརྟུས་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་ལྷགས་བ་བཤད་ཅིང་དེ་མཛོད་གཅིག་གིས་བཤད་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། ལྷགས་བ་དང་པོ་སྦྱོར་ལམ་སྟན་གཅིག་ནས་འཛིན་བ་དང་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནས་འཛིན་ཚུལ་མཛོད་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་བ་ལས་འདིར་བྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐྱེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཛོད་ཀྱན་བརྟུས་དང་ཡང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ཀྱན་བརྟུས་ལས། དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་མཛོད་ལས། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་སྦྱོང་དང་། དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། བརྒྱད་བ་དང་། རྒྱན་དུ་ལྷགས་བ་དང་། ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དག་བཅོམ་བ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དག་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞེག་གིས། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་རྩལ་སྟེང་གི་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་

ལ་བསྐྱལ་བ་གཞུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དུ་ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་ཟུང་རོ་སྒྲ་བརྒྱ་བ་བྱིན་པ་དང་ལྟེ་
གོས་བྱིན་པས། ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་རི་མོར་བྱིས་པ་དང་འཛིན་པ་ལས་བྱས་
བ་མཐོང་བ་འདི་ཡང་བསོད་ནམས་ཆེས་གངས་མེད་པར་བསྐྱེད་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁྱབ་
སྟེ། བརྒྱད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་དག་བཅོམ་ནས་བགྱང་བའི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ལ་འགྲེག་གི་
གཞན་ལ་མི་འགྲེག་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་རྣམ་བཤད་ལས། ཉན་ཐོས་སྒྲོར་ལམ་སྟན་གཅིག་ནས་
ཞེས་པ་ནས། གསལ་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། འདིའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་དོན་དམ་གཅིག་དགོས། སེམས་
དཔའ་དེ་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་པའི་བྱིར། རྟགས་ཟུར་དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། ཤེར་བྱིན་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་
པ་ལས། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ནི་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་མ་བསྐྱབས་
པའོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་དམིགས་པའི་བྱིར་
བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་ཡི། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁྱབ་
སྟེ། ལྷང་འདི་སྐབས་འདིར་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱངས་ལ་དེའི་དོན་བྱང་ཆུབ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་བྱས་ནས་འདི་
ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་འདིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་གཉིས་ལ་སྦྱར་དགོས་པར་སྒྲུང་བའི་བྱིར་ཏེ། མ་དམིགས་
པ་དང་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ལ་བཤད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། འདིའི་སེམས་དཔའ་ལ་སོ་སྟེ་མ་
ཡིན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་གཅིག་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། སེམས་དེ་ཐོབ་པ་ནི་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སོ་སོ་སྟེ་ཐོའི་ས་ལས་འདས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲ་
ཁོ་ནས་བརྗོད་པ་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།
ཞེས་དང་། མདོ་དེ་ཉིད་ལས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ནས། དེའི་བྱིར་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། བྱང་སེམས་དེ་ནི་དོན་དམ་

པའི་སེམས་དེ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡིས། ཞེས་པ་ནས། བྱང་སེམས་བྱུང་པར་བའི་མིང་གིས་བསྟན་
པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འདིའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ལྟར་འདོད་
པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིའི་བྱང་ཆུབ་ལ་སྤངས་ཏྲོགས་གཉིས་བྱས་ནས་དེ་སེམས་དཔལ་གཅིག་ལ་
བཞད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིར་བྱང་ཆུབ་ལ་སྤངས་ཏྲོགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ།

གཉིས་པ་གཞན་རྒྱུད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། ས་འདིར་ཉན་རང་རིགས་ཀྱི་སྟོན་ས་
ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། ས་བདུན་པར་ཉན་རང་སྟོན་སྟབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། དེའི་བྱུབ་
དོན་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་གསུམ། དང་པོ་འཆད་པར། ཅ་བར། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྟ་དང་
པོ་ལ་གནས་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གསུམ་དང་། རང་འབྲེལ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
འདི་ཞེས་སོགས་ནས། ལྟ་བུའོ། །ཞེས་བྱུང་། མཐའ་དབྱུང་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་འབྲེལ་
བཞད་མཁན་པོ་ན་རེ། མདོ་འདིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་ཞེས་དང་། བྱང་
ཆུབ་ཏུ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་རགས་པ་བརྟུང་ལས་བྱུང་བའི་
སེམས་བསྐྱེད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལས་དང་པོ་བ་ཞེས་པ་དེ་ཚོགས་ལས་པ་ལ་བྱེད་པར་
འདོད་དེ། འབྲེལ་བཞད་ལས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་
ནི་བརྟུང་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
ལས་དང་པོ་བ་ཞེས་སྟོས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིའི་སེམས་བསྐྱེད་དོན་
དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ལས་དང་པོ་བ་ལ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་ཐོག་མར་ཞུགས་པ་
ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བ་དེའི་རང་རྒྱུད་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན། འདི་ནི་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་འང་སྐྱེས་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཞད་ནས། དེ་འདྲའི་
བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཆེ་བས་གཞན་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་འཆད་པ་ལ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་

སེམས་ལྟ་སོགས་དང་མདོ་དེ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་གོང་གི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་དང་མཚུངས་
པའི་བྱང་སེམས་དང་། འདིའི་བྱང་སེམས་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། མདོར་
ན་རི་ལྟར་འཕགས་པ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་ནས། སྟོན་ཟད་པར་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་དཔེའི་སྟོན་ས་
གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྟ་དང་པོ་
ལ་གནས་ཀྱང་། ནས། ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཁྱད་པར་གཞན་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་
བྱམས་པའི་རྣམ་ཐར་ལས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ཞེས་སྟེ་
མ་དེ་གཞིར་བཞག་ནས་དེའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་གཞན་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས།
འགྲེལ་བཤད་ལས་ལུང་འདི་གཉིས་ཀྱི་དོན་བརྟུན་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འཆད་མོད་ཀྱང་།
ལས་དང་པོ་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་དུ་མ་ལོན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དོན་དམ་སེམས་
བསྐྱེད་ལ་སྟོན་ནས་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བྱམས་པའི་རྣམ་ཐར་ལས། དེ་
བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྦྱེས་པས་ཀྱང་། ཞེས་པའི་རིགས་སུ་སྦྱེ་བ་དེ་ས་
དང་པོའི་སྐབས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྦྱེས་པ་ལ་འཆད་མི་རིགས་པར་ཐལ། འདི་
ཆོགས་ལམ་སྐབས་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདིར་རྒྱལ་པོའི་བྱ་དང་སྤར་
ཅ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྦྱེས་ཤིང་ཡོན་ཏན་དང་སྟོན་ཟད་པའི་དཔེར་འཕགས་པ་
བརྒྱད་པ་གསུངས་པ་གཉིས་དཔེ་སོ་སོ་བ་མ་གཏོགས་དོན་འཇལ་རྒྱ་ས་དང་པོ་བ་གཅིག་བྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་བའི་ཆོག་རྐང་གསུམ་གྱིས་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་དང་མཚུངས་པའི་ས་དང་པོ་བའི་
ཡོན་ཏན་བཤད་པར་བསྐྱབས་ཟེན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བྱམས་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་མདོའི་དོན་ཅ་བའི་
རྐང་བ་གསུམ་གྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཅ་འགྲེལ་མ་འགྲེལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་།
མདོ་འདི་ནས་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཤད་པ་ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་

བའི་སྒྲོན་སོགས་འོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། སྤར་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་
 བ་ས་དང་པོ་ནས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། ལུང་སྤྱི་གཉིས་ཀ་ནི་དཔེ་སོ་སོ་ཙམ་མ་གཏོགས་
 དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བ་ནས། མང་པོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 རྣམ་བཤད་ཀྱི་ས་དང་པོ་ནས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་ལུང་སྤྱི་གཉིས་ཀ་ནི་དཔེ་སོ་སོ་ཙམ་མ་
 གཏོགས་ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལུང་སྤྱི་གཉིས་བྱམས་པའི་རྣམ་ཐར་དེ་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤར་མ་དེ་སྤར་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་གསུངས་པ་དེ་ལ་བྱེད་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་སྤྱིར་བཤད་པ་ལ་དཔེ་ཐད་བཀོད་
 པའི་ལུང་གཉིས་དགོས་པར་གིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་བཀག་ནས་སྤར་མ་འོག་ཏུ་
 འབྲེན་རྒྱུའི་ས་བརྩ་བ་དང་། ཕྱི་མ་བྱམས་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་རྣམ་མཁའ་ལྗོང་གི་སྤྱ་གྲུ་སོགས་ལ་འཆད་
 པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ས་བརྩ་བ་ལ་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡོད་ཀྱང་བྱམས་པའི་རྣམ་ཐར་ཆོན་བ་ཕྱི་
 མ་དེ་ལ་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤར་ཞེས་པའི་སྤྱོད་ན་མི་འཕྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་
 རྒྱེ། སྤར་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་སོགས་རང་རྒྱུད་མངོས་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་
 བས། དེ་མདོར་བསྟུས་ཏེ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ལ་རང་གི་སྤངས་ཏོགས་ཀྱི་འབྱུང་བ་དཔེར་བྱས་
 བས། དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་ས་དང་པོ་བ་ལ་རང་གི་སའི་སྒྲོན་ཟད་པ་དང་ཡོན་
 ཏན་འབྱུང་བར་བཤད་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། བྱང་སེམས་འདི་ཡང་ས་
 དང་པོ་ཐོབ་པ་ལས་སྒྲོན་ཟད་པ་དང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་བརྒྱད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་ཏེ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ལ་བྱེད་མི་
 རིགས་པར་ཐལ། དེ་འབྲས་གནས་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། མདོར་ན་འཕགས་པ་རྒྱུན་དུ་
 ཞུགས་པ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་རྒྱེ། དེ་ཞུགས་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། དེ་ཡས་མས་གང་ནས་བགྲངས་ཀྱང་བརྒྱད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། འདིའི་ལས་དང་པོ་བ་དོན་དམ་པའི་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བ་དང་།
 སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་པ་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ལ་བྱེད་དེ། ས་གཉིས་པ་སོགས་མ་
 ཟད་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་བྱང་འཕགས་དེས་ཀྱང་ཉན་རང་སྤྱིང་ཇེ་དང་
 ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཏུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་འཁོར་སྐྱར་རྒྱལ་པོའི་
 བྱ་སྤྱེས་མ་ཐག་པ་མཆོད་དཔེ་ལྡན་པའི་རིགས་ཀྱི་ཆེ་བས་སློན་པོའི་ཆོགས་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། བྱམས་པའི་རྣམ་ཐར་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་བྱ་སྤྱེས་ནས་རིང་པོ་
 མ་ལོན་པ་རྒྱལ་པོའི་མཆོད་དང་ལྡན་པ་ནི་སློན་པོའི་ཆོགས་ཀྱན་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་ལས་དང་པོ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་
 ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྤྱེས་པས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྤྱིང་ཇེའི་དབང་གིས་ཉན་ཐོས་དང་
 རང་སངས་རྒྱལ་ཡུན་རིང་དུ་ཆངས་པར་སྐྱད་པ་རྣམས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། སྤར་ཙ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྤྱེས་པར་བཤད་པ་དང་། བྱམས་པའི་རྣམ་
 ཐར་གྱི་རིགས་སྤྱེས་འདི་གཉིས་དཔེ་མི་གཅིག་ཀྱང་། དོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་
 རིགས་སུ་སྤྱེས་པ་གཅིག་བྱ་ལ་བྱེད། ས་དང་པོ་བ་གཅིག་གི་རང་རྒྱུད་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་
 གཞན་རྒྱུད་ཟེལ་གཞོན་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་ཙམ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཤད་
 པ་དེ་གཉིས་སྐབས་ཀྱི་དཔེ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་སྤངས་རྟོགས་ཀྱིས་མཛེས་པའི་སྐབས་སུ་ས་
 བརྩ་པར་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བཀོད་ཀྱང་། ཙ་བར་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་བཀོད། གཞན་རྒྱུད་ཟེལ་གཞོན་
 སྐབས་སུ་དོན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་དང་མཐའ་མྱིང་གི་སྤྱ་བྱ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ལུགས་དཔེར་
 བཀོད་པ་ཡང་ས་བརྩ་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་ས་བརྩ་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་
 དེ་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བྱིས་པ་སོ་སོ་སྤྱེ་བོའི་ས་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་མེད་པར་ཞུགས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྦྱེས་པ་
ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་ལུང་སྔ་བྱི་ཅ་བ་དང་མདོ་འདི་གཉིས་ལ་བྱའོ། །དེར་མ་ཟད་
དཔེ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དེ་འབྲེལ་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་ནས། རོན་དམ་པའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་མཁའ་ལྡིང་གི་རིགས་སུ་སྦྱེས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པའི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་སེམས་
བསྐྱེད་པའི་གསོག་སྟོབས་དང་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སྤྱིང་རྗེའི་མིག་གི་ཡོན་ཏན་དེས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་
སྟོང་དུ་དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཉན་རང་རྣམས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་བྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་མཁའ་ལྡིང་སུ་
གྱུའི་གསོག་པའི་རྒྱང་ལྷགས་དང་། མིག་དག་པའི་རིང་པོ་མཐོང་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་བྱའི་ཆོགས་ཀླས་
པ་གཞན་ལ་མེད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱམས་པའི་རྣམ་ཐར་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་
དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྡིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་སྤྱ་གྲ། ཞེས་པ་ནས། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་རྟོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ཚེད་སྟོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཆོགས་ལམ་གྱི་སྐྱབས་རིགས་ཀྱི་ཆེ་བ་དང་བསོད་ནམས་
དབང་གིས་ཉན་རང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་རུས་པར་ཐལ། ཅ་བར། བསོད་ནམས་དག་གི་དབང་གིས་
པམ་བྱས་རྣམ་པར་འཕེལ། །ཞེས་ས་དང་པོར་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། གཞོན་ལྷགས་བྱང་
པར་བ་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྒྲོན་སེམས་ཀྱི་སྐྱབས་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་
བྱིར་ཏེ། བྱམས་པའི་རྣམ་ཐར་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྗེ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཆག་ཀྱང་
གསེར་གྱི་རྒྱན་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་ཡང་
མི་འདོར་ལ། དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་བརྟེན་གྱོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནན་ཏན་དང་བྲལ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་
མི་འདོར་ལ། འཁོར་བའི་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་བརྟེན་གྱོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཁྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱས་སུ་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྲངས་ལ་དེ་སྟོན་སེམས་གཙོ་ཞིང་།
དོན་རིན་པོ་ཆེ་ཆག་ཅེས་པ་ལྟར་ན། འདྲུག་སྟོམ་ཤོར་ནས་འདྲུག་སེམས་ལ་གནས་པ་ལ་ཡང་སྤྱར་
བྱང་བའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་བཤད་ལས། མདོ་འདི་བསྐྱེད་བྱས་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་
བ་ལ་ཡང་བརྟན་པར་མི་བྱ་བའི་ཤེས་བྱེད་བྱ་བྲངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་ཐོབ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་སྤྱོད་
པ་དང་བྲལ་བ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ས་བདུན་པར་ཉན་རང་སློབ་སྟོབས་ཀྱི་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་ཚུལ་འཆད་པར། ཅ་བར། རིང་
 དུ་སོང་བར་སློབ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང། མདོ་ས་བཙུ་བ་ལས། ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་འདི་
 ལྷ་སྟེ། ཉན་ལངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་རང་འགྲེལ་གྱིས་འཆད་པར། དེའི་ཕྱིར་
 དེ་ལྟར་ན་རིང་དུ་སོང་བ་ཁོ་ན་ནས་བཟུང་ནས་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རང་གི་སློབ་སྟོབས་བསྐྱེད་
 བས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དག་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་གྱི་ས་འོག་མ་
 རྣམས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ལ་ས་དང་པོར་ཉན་རང་སློབ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་མི་རུས་ལ། བདུན་པ་ནས་
 རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་ཁ་ཅིག་ན་དེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟུག་པ་མན་ཆད་དང་བདུན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་སྐྱེབ་པའི་ཟག་པ་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང། རྟུག་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་རང་གི་
 ངོས་སྐྱལ་གྱི་ཤེས་སྐྱེབ་སློང་མི་རུས་ལ། བདུན་པས་བདེན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སློང་རུས་ཤིང་ས་བོན་
 ནི་ཤེས་སྐྱེབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྣམ་བཤད་ལས། དོན་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ས་རྟུག་པ་ནས། ཞེས་པ་
 དང། ཞེས་སོ། །འོ་ན། ས་བདུན་པ་ནས་བདེན་འཛིན་རྒྱུ་དང་རང་གི་ངོས་སྐྱལ་གྱི་ཤེས་སྐྱེབ་
 གཉིས་བདུན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་རུས་གཅིག་ལ་དངོས་གཉན་བྱས་ནས་སློང་ཐུབ་པར་
 ཐལ། བདེན་འཛིན་ས་བོན་ཅམ་ལ་ཤེས་སྐྱེབ་ཏུ་བཞག་ནས་སློང་རྒྱལ་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། ཉན་སྐྱེབ་མ་སྤངས་པར་ཤེས་སྐྱེབ་སློང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་སྐྱེབ་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་
 ས་བོན་ཅམ་མ་ཡིན་གྱི་བདེན་འཛིན་སོགས་རྟུག་གསུམ་གྱི་བག་ཆགས་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ལྷ་
 སྟེ། ལྷ་བྱ་ལྷ་བྱ་ཏིལ་མར་གྱིས་གོས་པ་ལ་ཏིལ་མར་མ་བསལ་བར་དེའི་ངེ་མ་སེལ་མི་རུས་ལ་ཏིལ་
 མར་སོང་ཡང་ངེ་མ་ལུས་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། ཏིལ་མར་དང་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་

བ་བསལ་དུ་ཟེན་ཀྱང་བུམ་པ་དང་སྐམ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དེ་དག་དང་མཉམ་པ་ལོན་ཏེ་སྤྱོད་མཉམ་པ་བཞེན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཀྱང་བག་ཆགས་ཡོད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་རྣམ་བཤད་ལས། དེའི་དང་པོ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་ནས། བདེན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤྱོད་བཤེས་སྤྱོད་བཤེས་ལོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ནས་ཐོད་ཀྱལ་དུ་སྒྲོམས་པར་འདུག་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདུན་པ་མན་ཆད་དེ་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཟེད་ཅིང་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཟེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོད་ཀྱལ་ཞེས་པ་བཤེས་པར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཟེད་ཅིང་དེའི་དོན་རིམ་པ་འཚོལ་བའི་ཉིང་འཛིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཉིང་འཛིན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལྟར་སྤྱོད་དེ་འཛིན་ལ་སྤྱོད་པར་ཞུགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱང་ཡོད། ཐེག་ཆེན་སྤྱོད་པའི་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་པའི་ས་བདུན་པ་བ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། གཅིག་ཀྱལ་སོང་ཞིང་འོངས་ནས་ནི། ཞེས་སོགས་དང་། མཛོད་རྟོགས་རྒྱལ་ལས། གཅིག་དང་གཉིས་གསུམ་བཞེད་དང་ལྟ། སྤྱག་དང་བདུན་དང་བརྒྱད་བཀལ་ནས། །འགོག་པའི་བར་དུ་མི་འབྲར་འགོ། ཞེས་པའི་བཤད་བྱའི་མདོ་དང་བསྐྱེད་ཆོས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། གཉིས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་ནས། ཤེས་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས།

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྒྱུད་པར་མཛོད་དུ་སྤྱོད་པ་ལ། སྤྱག་པ་མན་ཆད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཅོད་གཞི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟར་སོང་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་བདུན་པ་ནི་ཕྱིར་མི་སྤྱོད་པ་སོགས་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མཛོད་དུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་མཛོད་སྤྱོད་པ་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་སྤྱོད་པའི་ལའང་མ་སོང་ལ་དོན་ལ་བཅར་བའི་འབྲེལ་བཤད་སོགས་ཀྱི་ལུགས་དབྱེད་ན། འབྲེལ་བཤད་མཁན་སོ་ན་རེ། དེ་ཡོད་དེ། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཉན་རང་དང་བཅས་པ་ལ་མེད་པའི་མཚན་མེད་ཅོལ་བཅས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ནི་འདི་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། འུག་པ་མན་ཆད་དུ་མཚན་བཅས་ཚུལ་བཅས་གཉིས་ཀ་དགོས་ལ་ས་བདུན་པ་འདིར་
བྱང་ཕྱོགས་སོགས་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ན་ཁོ་བོ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ་པའི་ཚུལ་བ་དགོས་ཀྱང་མདོ་ལ་
སོགས་པའི་སྒྲ་སྒྲི་བརྒྱད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རྟེ། འགྲེལ་བཤད་ལས། རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ས་འདིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་། བདེན་པ་བཞི་དང་རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་
པ་དམིགས་པའི་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་ནས་ཚུལ་བས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་བྱ་
སྟེ་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་སྤར་མེད་པ་ད་ལྟ་ཐོབ་པས་སོ། །ཞེས་དང་། ཡང་འགྲེལ་བཤད་
ལས། ས་བདུན་པའི་སྤར་རོལ་ཏུ་ས་འུག་པ་ལ་སོགས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་
ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་མཛོན་དུ་བྱས་ནས། ལམ་ལ་འཇུག་པའི་མཚན་མ་དེ་མཛོན་དུ་མ་བྱས་པར་
ས་བདུན་པ་ནས་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེའི་སྐབས་ན་ཁོ་བོ་ལམ་ལ་འཇུག་པར་
བྱའོ་སྟེ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡོད་ཀྱང་། མདོ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་མཛོན་དུ་མི་བྱེད་པས་ཚུལ་
བ་དང་བཅས་པ་དང་མཚན་མ་མེད་པའི་ལམ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

རི་རྒྱད་དུ་རྣམ་བཤད་ལས། འགྲེལ་བཤད་ལས་ས་བདུན་པར་ཁོ་བོ་ལམ་ལ་འཇུག་པར་
བྱའོ། །ནས། གསུངས་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས། འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོས་ཀྱང་སྒོ་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ལ་
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོ་གཅིག་འདོད་དེ། འགྲེལ་བཤད་ལས། རང་གི་སྒོས་རྣམ་པར་དབྱེད་པས་ཀྱང་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལུང་
གི་སྒོ་ནས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བཤད་ལས། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཉན་ཐོས་
དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
འཕགས་པ་ས་བརྒྱུ་པ་ལས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་གི་མས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཉམ་
བཞག་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཀྱང་བསྟན་རྟོ། །དེས་ན་འགྲེལ་བཤད་ཀྱིས་བཤད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
དཔལ་ལྷན་སྒྲི་བས་སྒོ་ཡང་ལྷག་ཅེས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འདི་ས་

བརྩ་བའི་དོན་བཏོད་ཅམ་མིན་གྱི་ལེགས་ལྡན་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་སྒོ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་ས་
 བདུན་པའི་བར་དུ་ཉན་རང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་རྩས་སོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་
 རྒྱ། གཙོ་བོ་བོར་⁽¹⁾བའི་བཤད་ཚུལ་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། འདི་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་
 རྟོགས་པའི་སྤང་ནས་བྱུང་བར་བཞག་དགོས་པར་སྒྲུང་རོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་ཞིབ་པར་འོག་ཏུ་
 འཆད་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་ལ་མ་སྦྱར་ཡང་ཉན་རང་བྱུང་ཕྱོགས་སོགས་སྒོ་
 ཀྱན་རྫོབ་པའི་སྟོམས་པར་འབྱུག་ལྡན་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་མི་གཞོན་པར་འདོད་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 དེའི་སྒོ་ནས་དུས་ཤིན་ཏུ་ཡུན་སྤང་བར་བྱུང་ཕྱོགས་ཕྱིན་དུག་སོགས་རྫོགས་པར་འབྱུག་
 ལྡན་སྤྱབ་ལ་ཉན་རང་སོགས་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱང་ས་ལས། དེ་ནི་སྐྱེད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་པ་རོལ་ཏུ་
 ཕྱིན་པ་བརྩ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཕྱོགས་དང་མ་སྦྱར་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་
 པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གནས་པ་གཞན་དག་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མིན་ཏེ། ཞེས་
 དང་། ས་བརྩ་བ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་རིང་དུ་སོང་བ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའ་དེའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་དག་སྐྱེད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །བསྐྱེད་པའི་
 དངོས་སོ་བཞེས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གནས་བཞི་དང་། བྱང་ཚུབ་གྱི་ཕྱོགས་
 གྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྒོ་གསུམ་ཡང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་
 ཏེ། མདོར་ན་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་ལྟག་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྐྱེད་ཅིག་དེ་ལ་ས་འོག་མས་སྟོམས་པར་འབྱུག་
 ལྡན་མི་སྤྱབ་པའི་སྤང་བ་གཅིག་ཡིན་ཚུལ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་ལ་

1 དབྱས་དཔར་ལས། གཙོ་བོ་སའི་བཤད་ཚུལ།

ཆེ་བས་ས་གཞན་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་ས་སོགས་ནི་ལྟར་རྫོགས་ཤིས་པའི་ཡན་ཏུ་དྲོ་ཆེ་སྤྱང་པོས་
བྱང་ས་ལྟར་མདོ་འདིར་བཤད་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནི་སྤྱང་
གསུམ་གྱི་སྤྱང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སྤོབ་དཔོན་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་
བསམ་པ་འཇམ་སྒྱུར་བས་མཉམ་པ་སུ་ཡང་མེད་དོ། །བསམ་གཏན་རྣམས་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམས་
དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་དང་ས་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་དེ་ལ་མཉམ་པ་མེད་པར་བཤད་པ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ་ས་བདུན་པར་བསམ་སྒྱུར་དང་ཐབས་ཤེས་དང་ཉིང་འཛིན་
གཞན་ལས་ལྷག་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སོགས་སྒྲིབ་པས་ཆོག །

ཡང་འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་དང་། ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོ་ཡང་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་
སྒྲིབ་ཡུལ་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་སྤྱི་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་གཙོ་བོར་
འགོག་པ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་དགོས་པ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀས་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འགོག་པ་ལ་སྒྲིམས་པར་
འཇུག་ལྟར་བྱེད་པར་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་གླེང་བ་ལས།
གང་ཕྱིར་སྐྱད་ཅིག་སྐྱད་ཅིག་ལ། །དེར་ནི་འགོག་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག །ཅེས་དང་། འདིར་ཡང་།
རིང་དུ་སོང་འདིར་འདི་ནི་སྐྱད་ཅིག་དང་། །སྐྱད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་འཇུག་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་
དང་། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འགོག་པ་ཡང་དག་མཐའ་ལ་འཇུག་ལྟར་
བྱེད་པ་ས་འདི་ནས་རྒྱས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་བཞིན་ཉིད་འགོག་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འགོག་པའི་ཐ་སྙད་རང་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དེ་སྒྲིབ་པ་འགོག་
པ་རང་བཞིན་གྱི་འགོག་པ་ལ་དགོངས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རང་བཞིན་གྱི་སྤྱང་འདས་ཡིན་
ན་སྤྱང་འདས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱི་འགོག་པ་ཡིན་ན་འགོག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་སོང་། འདོད་མི་རྒྱས། གཞན་ཡང་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲོ་དེ་འགོག་པའི་སྒྲིམས་

འཇུག་ལ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་སྔོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཙམ་ལས་བཤད་
 རྒྱ་ཁྱོད་ལ་མི་སྤང་བ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་དེ་ལས་དང་པོ་
 བས་ཀྱང་སྟོམས་པར་འཇུག་ཙམ་སྐབ་ཀྱང་ཡུན་རིང་སྤང་གི་བྱེད་པར་འབྱེད་རིགས་པར་ཐལ།
 འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྟོམས་པར་འཇུག་ཡུལ་དང་ས་དང་པོའི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡུལ་
 ལ་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདིའི་འགོག་སྟོམས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་
 སྤུས་ཀྱིས་ས་དུག་པ་ནས་ཐོབ་ཅིང་དེ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་རུས་ཀྱང་། དུས་སྤང་དུ་ལ་ས་བདུན་
 བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རུས་པའི་བྱེད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། མདོ་འདི་ཉིད་ལས། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤུས་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་གང་ཡན་ཆད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག། བྱང་
 སེམས་རྟོ་རྟེ་སྟོང་པོས་སྤྲས་པ། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤུས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ས་དུག་པ་ཡན་ཆད་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་བདུན་བ་འདི་ལ་
 གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་ལ་ཡང་འགོག་པ་
 ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་ཞེས་ནི་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 རིན་ཆེན་སྤྱིང་བ་ལས་ཀྱང་། དུག་པ་མངོན་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་མངོན་ཕྱོགས་
 ཕྱིར། །ཞེ་གནས་ལྷག་མཐོང་གོམས་པ་ཡིས། །འགོག་པ་ཐོབ་ནས་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་ས་དུག་
 པར་འགོག་པ་ཐོབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འབྲེལ་བཤད་སོགས་ཀྱི་བཤད་རྒྱལ་དེས་ཉིང་
 འཛིན་ཡུན་མེན་དུ་སྤང་བ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ལྷང་སྐབ་པའི་གོ་དོན་ཆང་བར་བཤད་མི་རུས་པར་
 ཐལ། མཆན་མ་མེད་པ་དེ་ཉིང་འཛིན་ལ་སྤྱར་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱི་ཆ་ལས་སུ་
 སོང་ཡང་སྤྱར་དུ་ལྷང་སྐབ་པ་ལ་ཅི་ཡང་མི་པན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཉིང་འཛིན་འདི་ལས་ཁོ་པོ་ལྷང་
 རོ་སྟམ་མི་དགོས་པས་ཞེས་ཀྱང་སྤྲ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་གི་ཆེ་དེ་
 འདའི་སྟོ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ལྷང་སེམས་མེད་ཀྱང་སྦྱོར་བའི་དུས་ཀྱི་འཕེན་པ་དང་

སྒོན་ཐབས་ཤེས་ལ་གོམས་པའི་དབང་གིས་ལྷང་འཇུག་དེ་ལྟར་སྐབ་པོ་ཞེས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཞེན་
 ཏུ་མགྲིན་པ་བཏེགས་ནས་སྒྲིའིགས་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ་ལས། འཇམ་དཔལ་སྒོན་
 ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གོམས་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇམ་དཔལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་
 བ། གཉིད་ལོག་པ་སེམས་མེད་པ་ལ་ཕྱིར་སད་པར་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་ཀྱང། སྒོན་མངོན་པར་
 འདུ་བྱས་པའི་དབང་གིས་ཕྱིར་སད་པར་འགྱུར་བ་དང་། འགོག་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་ལྷང་
 བར་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་ཀྱང་། སྒོན་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པའི་དབང་ཁོ་ནས་ལྷང་བར་འགྱུར་
 ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་བརྩུ་བ་ཙ་ཙ་འབྲེལ་སོགས་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་ཚུལ་འཆད་
 བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིན་ཏུ་སྒྲོམ་པས་ཆོག་གོ།

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱེད་གས་ཀྱི་བྱང་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་
 ཡུན་ལ་དེ་བཞེན་ཉིད་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་ལྷང་གཉིས་ཀ་སྐབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གཞུང་གི་དངོས་
 བསྟན་ལ་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྐབ་པ་ཡོད་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་ཡང་དེ་མ་ཡིན་ཞིང་
 སྒྲོམས་པར་འཇུག་ལྷང་སྐད་ཅིག་སོ་སོ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་འདི་ཉིད་ལས། ས་བདུན་པ་
 འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལ་ཡང་
 འགོག་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ལྷང་སྟེ། ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་ཐེང་བར། གང་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་
 སྐད་ཅིག་ལ། །དེར་ནི་འགོག་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ལྷང་། འཇུག་པར་ཡང་སྐད་ཅིག་ལ་སྒྲོམས་
 སྒྲི་བྱང་ལ། སྐབ་པ་དགོངས་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ས་བདུན་པ་ལ་ནི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ནས་སེམས་
 ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལ་འགོག་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ལྷང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབ་སྟེ།
 ལུང་དེ་ནམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལ་སྒྲོམས་སྒྲི་ཡོད་པ་དང་། སྐད་པར་དུ་ལུང་ཕྱི་མས་སྐད་ཅིག་སྒྲི་མ་ལ་
 སྒྲོམས་པར་ཞུགས་ནས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ལྷང་བར་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་མང་པོ་ཞིག་སྐད་

ཅིག་ཐང་ཅིག་ཅེས་པའི་སྐད་ཅིག་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་ལ་འདོད་ཅིང་། དུས་མཐའི་⁽¹⁾སྐད་ཅིག་མ་
ལ་བྱ་བ་ཐུབ་པའི་སེམས་ཅན་མེད་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་གི་སྐད་
ཅིག་དེ་བྱ་ཆོག་སྟེ་བྱང་མཐར་བྱས་ནས། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་བྱ་བ་ཐུབ་པའི་སེམས་ཅན་
མེད་ཟེར་རོ། །འོ་ན། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་གསུམ་པོ་དེ་དེའི་ཡུན་ལའང་ཉིང་འཛིན་འབྲུམ་
ཕྱག་རེ་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་ཐུབ་པའི་བྱང་འཕགས་མེད་པར་ཐལ། བྱེད་ཅག་གི་དམ་བཅའ་འཐད་
པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཅེས་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་དུས་མཐའ་དང་བྱ་ཆོག་སྟེ་བྱང་
མཐའ་གང་ཡིན་ཡང་དེའི་ཡུན་ལ་ཉིང་འཛིན་འབྲུམ་གྱི་བྱ་བ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། ཉིང་འཛིན་
དེ་དག་ཅིག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དེམ་གྱིས་མཛོན་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་
ཏེ། དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་ས་གསུམ་པ་བ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས་དེ་ལ་སེམས་
གསུམ་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་འབྲུམ་ཐོབ་
པའོ། །ཞེས་དང་། ཐུབ་དགོངས་ལས། སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཉིང་འཛིན་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་འཐོབ་
པ་དང་། སངས་རྒྱས་འབྲུམ་མཐོང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འིན་ཏུ་མང་། ཡང་
ཕྱོགས་དེའི་མིག་ཅན་མང་པོ་ན་རེ། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་གང་བཤད་
ཐམས་ཅད་མཛོད་ལྟར་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེས་ན་མདོ་འདིར་སྐད་ཅིག་དང་སྐད་ཅིག་ལ་སྟོམས་པར་
འདུག་ཅེས་པ་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཅེས་པའི་སྐད་ཅིག་ལ་བྱེད་ཅིང་དེ་བྱ་ཆོག་སྟེ་བྱང་མཐར་འཛོག་
གོ་སྟམ་པ་མང་ངོ། །སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་གྱི་ཐ་སྙད་གང་བཤད་ཐམས་ཅད་མཛོད་ལྟར་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། བཤྲ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་རྩ་མ་རྩ་བས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཆུ་
ཆོད་སོགས་མདོ་སྟགས་ནས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མིག་འཕྲུམ་བཅུ་ལ་སྐད་
ཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ཡང་ཡོད། དཔུགས་གཅིག་ལ་ཡུད་ཙམ་དུ་བཤད་པ་ཡང་ཡོད། སྐད་ཅིག་བཅུ་

1 པར་ཐངས་གཉིས་ལ། སྐད་ཅིག་ལ་བྱ་བ།

གཉིས་ལ་ཡུད་ཅམ་དུ་བཤད་བ་ཡང་ཡོད། ཡུད་ཅམ་དུག་ལ་སྐད་ཅིག་དང་དེ་དུག་ལ་ཐང་ཅིག་དུ་
 བཞག་བ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འཇམ་དབལ་ཙ་རྒྱུད་ལས། མིག་ནི་འབྱེད་འཇམ་
 བཅུ་ལ་ནི། །སྐད་ཅིག་ཅམ་དུ་རབ་དུ་བརྟགས། །སྐད་ཅིག་བཅུ་ཞེས་བཤད་བ་ནི། །ཡུད་ཅམ་དུ་
 ནི་ཡོངས་སུ་བརྟགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱི་རིམ་ལུ་
 ལས། །སྐད་ཅིག་སེ་གོ་ལ་གཏོགས་པར་བཤད། །ཐང་ཅིག་ཡུངས་ཀར་འཁོར་བ་ཅམ། །ཡུད་ཅམ་
 དབུགས་ནི་རྩབ་བ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། འཆི་མེད་མཛོད་ལས།
 མིག་འཇམ་བཙེ་བརྒྱུད་དེ་ཡི་གནས། །དེ་ནི་སུམ་ཙ་ཆ་ཤས་ཏེ། །དེ་ཡི་སུམ་ཙ་སྐད་ཅིག་གོ། །དེ་
 ནི་བཅུ་གཉིས་ཡུད་ཅམ་དང་། །དེ་སུམ་ཙ་ནི་ཉིན་མཚན་གཅིག་། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་
 པ་གྲུབ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འཁྲོ་ལས། མིག་འཇམ་དུག་ལ་ཆ་ཤས་ནི། །གཅིག་ཅེས་བྱ་བར་བཛོད་
 པ་ཡིན། །ཡུད་ཅམ་དུག་ནི་སྐད་ཅིག་སྟེ། །སྐད་ཅིག་དུག་ནི་ཐང་ཅིག་ཡིན། །ཐང་ཅིག་དུག་ནི་
 ཙུང་ཟད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་མང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དུས་མཐའི་སྐད་
 ཅིག་མ་དང་། དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཐུང་ཤོས་མེད་པར་ཐལ། །ཆ་ཤས་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་ཡོད་པར་རྒྱ་བའི་ཞབས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་བཞི་བརྒྱ་
 པ་ལས། སུ་ལ་གསོན་པ་ཞེས་བྱ་བ། །སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལས་གཞན་མེད། །ཅེས་པའི་འགྲེལ་
 པར། རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དུས་འགྲིབ་པ་མཐར་ཐུག་པ་ལ་བྱ་སྟེ།
 །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་སྟག་ལོ་དང་དེའི་རྗེས་འཇུག་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཆ་མེད་ཡིན་ཟེར། འོ་
 བ། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཆོས་ཅན། ཆ་མེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ཀྱི་ཆ་དང་
 ལྡན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་སོང་། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། །སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། བྱལ་སྟེ། རི་སྤྱིད་སྐད་ཅིག་མའི་རྣམ་པ་སྤྱང་གི་བར་དུ་ཆ་གསུམ་ལྡན་པར་

ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་བསེལ་ན་སྐད་ཅིག་མའི་སྤང་བ་འགག་འགྲོ་བའི་
ཕྱིར། རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། རི་ལྟར་སྐད་ཅིག་མཐའ་ཡོད་པ། །དེ་བཞིན་ཐོག་མཐའ་དབྱས་བརྟག་
དགོས། །དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་གསུམ་བདག་ཕྱིར། །འཇིག་རྟེན་སྐད་ཅིག་གནས་པ་མིན། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྲེལ་བྱ་ནད་མེད་ཀྱིས་སེ་གོལ་གཏོགས་པའི་ཡུན་ལ་ཆ་དྲུག་ཅུ་རེ་
ལྟར་བྱེ་བའི་ཆ་གཅིག་ལས་དུས་ལྷུང་བ་མེད་ཟེར་ན། འོ་ན། སེ་གོལ་གཏོགས་པའི་ཡུན་ལ་ཆ་སུམ་
བརྒྱ་དང་རེ་ལྟར་བགོ་མི་རུས་པར་ཐལ། སེ་གོལ་གཏོགས་པའི་ཡུན་ལ་རེ་ལྟར་བྱེ་བའི་ཆ་གཅིག་སོ་
དེ་ལས་དུས་ལྷུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། བྱལ་སྟེ། དེའི་ཡུན་ལ་སུམ་བརྒྱ་དང་རེ་ལྟར་བྱེ་བའི་
ཆ་ལྟ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་ཆ་གཅིག་ལྟག་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་
དང་བསྟན་ན་སེ་གོལ་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་ཆ་སུམ་བརྒྱ་དང་རེ་ལྟར་སུམ་བརྒྱ་རེ་བརྒྱད་སོགས་ཀྱང་
བགོ་བྱལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་པ་བྱན་མོང་ལ་དེ་ལྟར་མ་བཤད་ཀྱང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་རུང་བའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐེག་པ་བྱན་མོང་བ་ལ་སོ་སྟེ་ལ་སྟེ་བའི་མི་རྟག་པ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མེད་ཀྱང་
ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་བསམ་གཏན་དཔེ་མཐུད་ཀྱི་མདོ་བཞིན་ཡོད་པར་རུང་བ་བཞིན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་བསྐྱེགས་ཐེག་ཆེན་སྟོ་འབྲེད་ལས། སེ་གོལ་གཏོགས་པའི་ཡུན་ལ་སྐད་ཅིག་མ་
སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྟར་འདའ་བའི་ཚུལ་བསམ་ན་ཡིད་བརྟན་དུ་རུང་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་མི་
རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བར་བྱིན་འབྲེལ་བཤད་ཆོག་
གསལ་ལས་དེ་ལ་ཆ་སུམ་བརྒྱ་དང་རེ་བརྒྱད་དུ་བྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འདྲའི་མདོ་ཆོག་མེད་ན་བཤ་
ཆེན་དེ་འདྲས་མི་འགོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསེར་སྤང་ལས་དེ་
འོར་བར་བཤད་པ་མཛོད་དང་བསྟན་ན་འོར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དུས་མཐའི་
སྐད་ཅིག་མའི་ཡུན་ལ་ཉིང་འཛིན་སྟོམ་རུས་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པར་ཐལ། དེ་མེད་པར་མཛོད་ཅུ་
འབྲེལ་གྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། རྟགས་བྱལ་སྟེ། བསམ་གཏན་སྟེལ་སྟོམ་གྱི་སྟེལ་

གཞིའི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། སྐད་ཅིག་མ་ནི་བསྐྱེས་
 བས་འབྱུག། ཅེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བར། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་པ། སྐད་ཅིག་སྐྱེལ་
 བར་མི་རྒྱས་པས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། ཏུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཡུན་ལ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉིང་འཛིན་གཅིག་ལས་སྟོམས་བར་འཇུག་མི་རྒྱས་བར་ཐལ། གྲེ་སྤྲུལ་ཅིག་
 དེ་ལྟར་འདོད་མཁན་ཡོད་པ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྲུལ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་
 མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉིང་འཛིན་གཅིག་གིས་ཉིང་འཛིན་ཐམས་ཅད་མདོན་བར་འབྱུག་
 རྟེ། ཞེས་སོགས་དང་། མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །ཤེས་བྱའི་དགྲིལ་འཁོར་ཀྱན་བྱུང་
 ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་མཉམ་ཆེས་རོ་གཅིག་པ་བསམ་ལས་འདས་པ་གཅིག་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། མདོ་འདི་སྤྲི་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་པས། རང་འབྲེལ་དུའང་ལུང་བྱངས་ཅམ་ལས་དོན་རྒྱར་
 ཏུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ལ་སློབ་བྱ་མང་ཡང་ཡི་གེས་འཛིགས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ས་བདུན་བར་ཉན་རང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་སློང་དང་། དེའི་སྟོན་ས་
 ཏུས་སྐད་ཅིག་མར་སྟོམས་བར་འཇུག་ལྟར་བྱེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་བྱེད་བར་དང་། སྐད་ཅིག་གི་
 རྒྱང་མཐའ་དེ་འདྲ་ལ་སྟོམས་བར་འཇུག་ལྟར་རྒྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་འབྲུལ་མེད་ངོས་བརྒྱུད་བ་དང་།
 དེ་འདྲའི་རྒྱན་མོང་དང་རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་དགོས་པ་དང་། ཞར་ལ་འཁོག་པའི་སྟོམས་
 འཇུག་རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཤད་བ་དང་ལྟ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་རྒྱལ་རིགས་ནར་སོན་པའི་སློ་
 སྟོབས་ཀྱིས་སློན་པོའི་ཆོགས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སློ་སྟོབས་ལྟ་བུའི་ས་བདུན་བར་ཉན་རང་ཟེལ་
 ཀྱིས་གཞོན་པའི་སློ་དེ་ལ་ཀྱན་རྩྭ་བ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། དོན་དམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གཉིས་ཡོད་དེ།
 ཀྱན་རྩྭ་བ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་སྟོང་རྩེ་སོགས་སྟོམ་པ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་
 དང་པོ་སོགས་སུ་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སྟོང་རྩེ་དང་ལྷན་ཞིང་ཉན་རང་ལ་དེ་མི་ལྷན་པ་ཅམ་གྱིས་ཟེལ་
 ཀྱིས་མནན་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་སློབ་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་དབྱུང་པའི་སྟོན་ས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་རྒྱས་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་རང་གིས་ཀྱང་མི་སྒྲོམ་པ་མ་གཏོགས་སྒྲོམ་འདོད་ན་ས་དང་པོ་བ་ལྟར་སྦྱང་རྩེ་ཆེན་
 པོ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་ལྡང་བྱུང་ལ། ས་བདུན་པར་སྐྱད་ཅིག་ཐུང་མོས་ལ་དེ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་
 ལྡང་བྱེད་པ་ལྟར་མི་སྦྱུང་པའི་ཕྱིར། མདོ་འདི་ཉིད་ལས། དེ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
 སྦྱངས་པའི་ཉིང་འཛིན་དེ་དག་རབ་ཏུ་ཐོབ་ནས་སྦྱང་བཅེ་བ་དང་། སྦྱང་རྩེ་འོ་སྦྱོབས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་
 དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་པར་
 དབྱུང་པའི་ས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཡང་མདོ་འདི་ཉིད་ལས། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་ས་
 དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཆད་མེད་པ་ཡང་ཅི་
 ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་མ་ཡིན་ནམ། བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའ་འདྲོ་རྩེ་སྦྱང་པོས་སྤྲས་པ། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དེ་ལྟར་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཆོས་ལ་ལྷག་པར་དམིགས་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གྱུར་ཏུ་ཟད་ཀྱི། རང་གི་སྒྲོས་རྣམ་པར་དབྱུང་བས་
 བྱི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ལུང་དང་པོས་ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་སྦྱངས་པའི་ཉིང་
 འཛིན་ཀྱི་མཐུས་སྦྱང་རྩེ་སོགས་ཀྱིས་ལྷག་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་ལུང་གཉིས་པས་ས་དང་པོར་སྦྱང་རྩེ་
 ལྷག་པར་བཤད་པས་དོགས་པ་བཀོད་ནས་ལན་དུ་ས་དང་པོར་སྦྱང་རྩེ་སྣུག་པ་ནི་དམིགས་པའི་
 ལུལ་ཀྱིས་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། འདིར་སྦྱང་རྩེ་སྣུག་པ་ནི་རང་གི་སྒྲོས་ལུན་ཐུང་མོས་ལ་དབྱུང་པའི་སྒྲོ་
 བས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱང་དགོངས་ལས། འོ་ན། ས་དང་པོ་ཁོ་ནར་ཉན་ཐོས་
 ལ་སོགས་པའི་སྦྱོད་པ་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་ནམ། སྤྲར་ཡང་འདིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་རང་གི་སྒྲོས་རྣམ་པར་དབྱུང་བས་བྱི་མ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་ཟེལ་གཞོན་ཀྱི་སྒྲོ་ལ་བྱང་ཕྱོགས་སོགས་ཡོད་པ་སྤར་ལྟར་
 ཡིན་ཏེ། ས་བདུན་པ་བས་བྱང་ཕྱོགས་སོགས་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་ལྡང་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཡོན་ཏན་
 བརྒྱ་ཐུག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་རེ་རེའི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་དུས་ཐུང་བ་གཅིག་ལ་སྦྱང་པ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ལྟ་ཞོག་

རང་སངས་རྒྱས་དང་ས་བྱག་པ་བས་ཀྱང་མི་སྐབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཅེས་པའི་སྐད་
 ཅིག་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་ས་བྱག་པ་བས་ཡོན་ཏན་སྤྲུག་བཅུ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་བྱེ་བ་འབྲུམ་རེ་ཐོབ་ལ།
 དེའི་ཡུན་ལ་ས་བདུན་པ་བས་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྲུམ་རེ་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར་དང་། རང་འབྲེལ་ལས། སེམས་བྱག་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་ནི་བྱེ་བ་འབྲུམ་
 ཐོབ་པོ། །སེམས་བདུན་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཉིད་བྱེ་བ་ཁྲག་
 ཁྲིག་སྤྲུག་འབྲུམ་ཐོབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འདི་འདྲུ་ལ་དགོངས་ནས། སྟོང་འཇུག་ལས།
 རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་སྒྲོ་བྱེད་ཀྱིས། གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཞོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལྟར་ཡིན་ཡང་ལྷག་རྒྱུའི་སྒྲིམ་གཙོ་བོ་དོན་དམ་བདེན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་བྱང་
 པར་བ་འགོག་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་པར་མདོ་དང་འཕགས་པས་བཤད་ཅིང་བྱང་པར་དུ་
 དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་དེ་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་
 རིགས་ངེས་ཀྱི་ས་བྱག་པ་མན་ཆད་འགོག་པའི་ཉིང་འཛིན་ལ་དབང་མ་ཐོབ་ལ་བདུན་པ་འདིར་སྐད་
 ཅིག་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའི་དབང་ཐོབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་དབང་ཐོབ་པ་
 དེ་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པས་ཉན་རང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་དེ་
 ཉན་རང་ལས་འདས་པའི་སྒྲོ་གསུམ་བསམ་ལས་འདས་པ་ཡོད་པའི་སྐབ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་ཡ་
 མཚན་པའི་གནས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། མདོ་འདི་ཉིད་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་
 འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རང་གི་ཡུལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པས་ཉན་ཐོས་དང་
 རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་སོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་བྱང་སེམས་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་ཆེ་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས། ཞེས་པ་ནས།
 སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལ་ཡང་འགོག་པ་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་ཅིང་ལྡང་སྟེ།
 འགོག་པ་མདོན་དུ་བྱས་ཞེས་ནི་མི་བྱའོ། །དེས་ན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་

ཀྱི་ལས་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་མེས་པ་དབང་ཡང་དག་པའི་
མཐའ་ལ་གནས་པས་ཀྱང་གནས་ལ་འགོག་པ་ཡང་མཛོན་དུ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
དེས་ན་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲིབ་བཞིན་ཉིད་ཙམ་ལ་མཛོན་སུམ་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཅིག་ལ་བྱེད་དགོས་ལ་དེ་རིགས་ངེས་
ཀྱིས་ས་བྱག་པ་བར་དུ་མ་ཐོབ་པར་བཤད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཛོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་
བཞག་པ་མཐོང་ལམ་ནས་ཐོབ་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། འདི་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་
སྟངས་སྤྱད་པར་བཞག་དགོས་པར་སྤང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། འདི་ལ་ཞེས་པ་
སྒྲོ་ཡང་ལྷག་ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་འདི་ལ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་གཞིར་བཞག་ལ་འགོག་པའི་
སྟོམས་འཇུག་ཏུ་འཇོག་པའི་བྱང་པར་ངེས་པར་དགོས་པར་སྤང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ།
གཞུང་གི་འབྲེལ་ལའང་ས་བྱག་པར་འགོག་སྟོམས་ཐོབ། བདུན་པར་འགོག་སྟོམས་ལ་དབང་ཐོབ།
ས་བརྒྱད་པར་དེ་མཛོན་དུ་བྱ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པ་
ལས་སྤོང་བར་མཛད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཅུ་བར། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་ལས་སྤོང་བར་མཛད། །ཅེས་
དང་། རིན་ཆེན་གྲེང་བར། དེ་བཞིན་བརྒྱད་པ་གཞོན་ནུའི་ས། །མི་གཡོ་བ་སྟེ་མི་རྟོག་བྱིར། །ཞེས་
དང་། རྣམ་བཤད་ལས། ས་བརྒྱད་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་ནས། དེ་
ཙམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་དེ་ལས་བསྐྱངས་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
མཛོན་སུམ་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཙམ་སྐབས་འདིའི་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ཐོབ་པ་ས་བྱག་པ་ལ་མི་སྟོས་ལ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ས་བྱག་པ་ནས་ཐོབ་པ་དེའི་བྱིར།
ཞེས་རྣམ་དགྲོད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་པར་རིགས་སོ། །སྟོས་པས་ཆོག་གོ།

གཉིས་པ་སྟོམས་པར་འཇུག་ལྡང་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིའི་སྐད་ཅིག་མཛོས་བཟུང་དུ་ཡོད་དེ།
དེ་ཉན་རང་དང་ས་བྱག་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་གང་ལའང་སྟོམས་པར་འཇུག་ལྡང་མི་ཐུབ་

སའི་སྐད་ཅིག་མ་ཞིག་ལ་འཛིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བྱག་པ་བས་སྐད་ཅིག་ལ་བྱེ་བ་འབྲུམ་ཐོབ་
 སའི་ཉིང་འཛིན་གཅིག་ལ་སྒྲུལ་ས་པར་འབྲུག་པའི་ཡུན་ལ་ཁྲག་ཁྲིག་ཏུ་བགོས་པའི་ཆ་གཅིག་དེ་ལ་
 འཛིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནལ་འཕྱོར་པའི་དབང་ཕྱག་དག་གི་སྤྲུག་ས་རོར་བརྟགས་པ་མཐའ་བཟུང་
 བྱས་པ་ཡིན་གྱི་སོ་སྤྱེ་ལྟ་ཅི་འཕགས་པ་པལ་ཆེར་གྱི་ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དགོན་མཆོག་རྒྱ་ལ་ལས། འབྲུང་པོ་ཀུན་གྱི་ལུས་ལ་མཉམ་བཞག་ཅིང་། སྤྱིའི་སྒོ་གཅིག་ཉིད་ནས་ནི་
 རྣམ་པར་ལྗང་། རྣམ། རྩལ་གཅིག་ལ་ནི་མཉམ་པར་བཞག་གྱུར་ཅིང་། མ་ལུས་རྩལ་རྣམས་ཀུན་
 ལས་རྣམ་པར་ལྗང་། རྣམ། ཡོན་ཏན་བསམ་ཡས་བསགས་པ་དེ་དག་གི་ཉིང་འཛིན་རྣམ་ཐར་དེ་
 དག་བསམ་མི་བྱུག། རྩལ་བ་ཀུན་གྱིས་བསྐྱལ་བ་བསམ་ཡས་སུ། བཤད་པ་མཛད་ཀྱང་ཟད་པར་
 མཛད་མི་སྤྱོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ས་བྱག་པའི་ཡུན་ཆད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་ཉིང་འཛིན་
 ལ་སྒྲུལ་ས་པར་འབྲུག་ལྗང་བྱེད་སྤྲུབ་པའི་ཉན་རང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་པར་མཛོན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལས་
 རང་སངས་རྒྱས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ལྷག་ཅིང་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་མཆོག་ཟུང་ལྟ་བུ་ལ་ཉིང་
 དེ་འཛིན་དང་རྩུ་འཕྲུལ་དེ་འབྲུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁའ་ལྗིང་གི་འུགས་ལས་མགྲོགས་པའི་ཤིང་རྟིའི་
 འཁོར་ལོ་འཁོར་བའི་སྐད་ཅིག་དེའི་ཡུན་ལ་སྤྲུལ་གྱིས་སྒྲོར་བ་བདུན་སྤྲུབ་པའི་སྒྲོར་བ་གཅིག་གི་སྐད་
 ཅིག་དེའི་ཡུན་ལ་ཀུན་དགའ་ཐོས་ཆོས་བཅུ་བཤད་ཅིང་དོན་གོ་བར་བྱེད་སྤྲུབ། དེའི་ཆོས་གཅིག་
 བཤད་པའི་སྐད་ཅིག་དེའི་ཡུན་ལ་ཤུ་རིའི་བྱས་ཆོས་སྟོང་བཤད་ཅིང་དོན་གོ་བར་བྱེད་སྤྲུབ། དེས་
 ཆོས་གཅིག་བཤད་པའི་སྐད་ཅིག་གི་ཡུན་ལ་མོ་འུ་འགལ་གྱི་བྱས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྟོང་ཐུག་
 བརྒྱད་ཁྲི་འདའ་ཅུས། དེའི་ཁམས་གཅིག་འདའ་བའི་སྐད་ཅིག་དེའི་ཡུན་ལ་རྒྱལ་བས་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སོགས་གསང་གསུམ་གྱི་བཀོད་པ་མཐའ་ཡས་སྟོན་སྤྲུབ་
 པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ་ལས། དེ་ལ་མི་ལ་ལ་ཞིག་ལྷགས་གྱི་ཤིང་རྟིའི་འཁོར་
 ལོ་ཅི་བས་སྟོང་ཡོད་པ་མཁའ་ལྗིང་གི་འུགས་ལས་བྲག་པའི་རྟ་མགྲོགས་པས། ཞེས་བ་ནས། སྤྲུལ་

གདུག་པས་ཤིང་ཏྲ་འཁོར་བའི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་དགོ་སྒྲོང་ཀུན་དགའ་བོས་ཆོས་རྣམ་པ་བརྩ་བཤད་དེ།
དོན་ཀྱང་གོ་བར་བྱེད། སྐད་ཅིག་གང་གིས་ཀུན་དགའ་བོས་ཆོས་རྣམ་པ་གཅིག་བཤད་པའི་སྐད་ཅིག་
དེ་ལ་དགོ་སྒྲོང་ལྷ་རིའི་བྱས་ཆོས་རྣམ་པ་སྒྲོང་བཤད་དེ། དོན་ཀྱང་གོ་བར་བྱེད། སྐད་ཅིག་གང་གིས་
ལྷ་རྩ་ཏིའི་བྱས་ཆོས་རྣམ་པ་གཅིག་བཤད་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་དགོ་སྒྲོང་མེ་འུ་འགལ་བྱས་འཛིག་
ཏེན་གྱི་ཁམས་སྒྲོང་ཕྱག་བརྒྱད་ཁྱིའི་ཏུ་འདལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྣལ་འབྱོར་པའི་
ཡིད་ངོར་བརྟགས་པ་མཐའ་བརྒྱུད་གི་སྐད་ཅིག་དཔྱེ་ཚུལ་ཡང་འདི་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་ཀྱི་སྐབས་
ཀྱི་མདོ་ལས་ཤེས་པར་གྱིས། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་འདི་ལ་འང་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མཛོད་ལྟར་
བཤད་པ་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་
ལས། འདི་ལྟར་ཡི་གེ་ཨ་ལ་སོགས་པའི་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་ཆེས་སྒྲེན་པར་བཛོད་པ་ན། ཡིག་འབྲུ་རེ་
རེ་ཞིང་རྣམ་པ་ཐ་དད་པས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ལ་དུས་དང་རྣམ་པ་ཐ་དད་པར་རྟོགས་ལ་དུས་
དང་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་ལས་ཀྱང་སེམས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པོ། །སྐད་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་
དུས་འགྲེལ་པའི་མཐར་ཐུག་པར་གྱུར་པ་ལ་བྱ་ལ། སྒྲེས་བྱ་སྟོབས་དང་ལྷན་པས་སེ་གོལ་གཏོགས་
པ་ཅེས་གྱིས་སྐད་ཅིག་དུག་ཅུ་ཅུ་ལྟར་འདའ་སྟེ། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྐད་ཅིག་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་མངོན་པ་བ་རྣམས་ན་རེ། སྒྲེས་
བྱ་སྟོབས་དང་ལྷན་པའི་སེ་གོལ་གཏོགས་པ་ཅེས་གྱིས་སྐད་ཅིག་མ་དུག་ཅུ་ཅུ་འདའ་ཞེས་ཟེར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་དང་། བྱ་རྟོགས་ཀྱི་ཐུང་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། རྣལ་ལྷན་
རབ་གཅིག་གི་གོ་ས་འཕོས་པ་དང་རྒྱ་འོག་འགྱུར་བ་དང་སེ་གོལ་གཏོགས་པའི་ཡུན་ལ་རེ་ལྟར་བྱེ་
བའི་ཆ་གཅིག་རྣམས་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཆད་དང་། སེ་གོལ་གཅིག་དང་མིག་འཇུག་གཅིག་
དང་ཨ་ཐུང་བཛོད་པ་དང་། སོ་སྒྲེའི་བྱ་བ་ཐུང་གོས་གཅིག་རྣམས་བྱ་རྟོགས་ཀྱི་ཐུང་མཐར་འཛོག་

པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། གཟུགས་མིང་དུས་མཐའ་རྒྱལ་ཡིག་དང་། སྐད་ཅིག་ཅས་
 པའི་མཛོད་རང་འབྲེལ་ལས། དུས་ཀྱི་མཐའ་ནི་སྐད་ཅིག་མཛོད། ཞེས་དང་། ཡང་སྐད་ཅིག་མཛོད་ཆད་
 ཅི་ཅམ་ཞེན་རྒྱུན་རྣམས་ཆོགས་ན་ངེ་སྟིང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པའས། ཆོས་འགྲོ་བ་ན་ངེ་སྟིང་
 དུ་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ནས་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པོ་ཞེས་དང་། རྣམ་འབྲེལ་ལས། རྒྱལ་གཅིག་
 སྒྲིལ་དུས་རྒྱུད་བ་ཡི། །མཐར་ཐུག་དུས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པ་སྤར་བཤད་ཟིན། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། ཡི་གེའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་མཐའ་
 ཡང་། །མིག་འཕྲུམ་ཆད་དུས་གནས་པ་ཡིན། །དེ་ཡང་རིལ་གྱིས་རྒྱལ་ཕྱ་ནི། །དུ་མ་དག་ཏུ་འབྲེལ་
 བས་རྒྱུགས། ཞེས་དང་། སྒོ་བ་དཔོན་འཕགས་པས། སྐད་ཅིག་སེ་གོལ་གཏོགས་པར་བཤད། ཅེས་
 བ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་རྣམས་ཀྱང་། མཛོད་ལས། སྐད་ཅིག་མ་
 བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ། །དེ་ཡི་སྐད་ཅིག་དེ་དག་ཀྱང་། །དུག་ཏུ་ལ་ནི་ཐང་ཅིག་གོ། །ཡུད་ཅམ་ཉིན་ཞག་ལྔ་གསུམ་
 བེ། །གོང་ནས་གོང་དུ་སུམ་ཏུར་འགྱུར། །གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་འདོད་དེ། འཇུག་པ་རང་འབྲེལ་ལས།
 སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་ཞེས་པའི་འབྲེལ་བཤད་ལས། གང་ལ་ཆའི་དབྱེ་བ་མི་སྟིང་བ་དེ་ནི་དུས་
 ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་བྱའོ། །སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ནི་དེའི་སྐད་ཅིག་མཛོད། །དེའི་སྐད་
 ཅིག་དུག་ཏུ་ནི་ཐང་ཅིག་གོ། །ཐང་ཅིག་སུམ་ཏུ་ནི་ཡུད་ཅམ་གཅིག་སྟེ། དུས་དེ་ཅམ་ན་སྒྲོམས་པར་
 འཇུག་ཅིང་ལྡང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མ་ལ་པལ་བོ་ཆའི་ཡུད་དེ་ལྟར་མང་བས་
 ཞིབ་ཆ་ཤེས་པར་གྱིས།

གསུམ་པ་སྐད་ཅིག་ཐུང་ཤོས་དེ་འདྲའི་ཡུན་ལ་ས་བདུན་པར་ཐབས་ཤེས་གང་ལའང་སྒྲོམས་
 པར་འཇུག་ལྡང་རྒྱས་པ་ལ་འོག་མར་མི་རྒྱས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་ཟུང་
 འབྲེལ་བ་རྒྱལ་མངའ་བ་རྟེན་པའི་སྒྲོབས་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་འབྲུམ་སོགས་བསྒྲོམས་པའི་སྒྲོབས་
 དང་། དེས་ཟིན་པའི་སྒྲིང་རྒྱུ་སྒྲོབས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མདོ་འདི་ཉིད་ལས། དེ་དག་

ལ་སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ས་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བར་བྱེད་
 བ་བརྒྱ་སྟོང་ལྷག་བརྒྱ་ཆང་བ་ལ་སྟོམས་པར་འབྲུག་གོ། དེ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
 སྦྱངས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་དག་རབ་ཏུ་སྟོབ་ནས་སྟོང་བརྟེ་བ་དང་སྟོང་རྗེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉན་སྟོས་
 དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དབྱུང་པའི་
 ས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ས་བརྒྱའི་འགྲེལ་བ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་ལས། དེ་
 ཉན་སྟོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་འདའ་བར་གསལ་བར་བྱས་ཏེ་ཐབས་
 དང་བསྟོམས་པའི་སྟོབས་དང་སྟོང་རྗེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ།
 དཔེར་ན་གསེར་བཟང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྲས་ན་རྒྱན་གཞན་གྱིས་མི་འཕྲོག་པ་བཞིན་
 དུ་ས་བདུན་པའི་རྒྱལ་སྤྲས་ཀྱི་བྱང་ཕྱོགས་སོགས་ཀྱི་དགེ་རྩ་རྣམས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་མངོན་པར་བསྐྱབ་པས་ཉན་རང་གིས་མི་འཕྲོག་པ་དང་། ཉི་མའི་འོད་སྐར་མ་དང་རྒྱ་འོད་
 ཀྱིས་མི་འཕྲོག་ལ་རྒྱན་སྟེངས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ས་བདུན་པའི་རྒྱལ་སྤྲས་ཀྱི་བྱང་ཕྱོགས་སོགས་
 ཀྱི་དགེ་བ་ཉན་རང་གིས་མི་འཕྲོག་ཅིང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱན་སྟེངས་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་ཏེ། མདོ་འདི་
 ཉིད་ལས། དཔེར་ན་གསེར་གྱི་ས་ལེ་སྤྲམ་དེ་ཉིད་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྲས་ན། ཉན་ས་རིང་
 དུ་སོང་བ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དང་།
 ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་པར་བསྐྱབ་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་བས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་རབ་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། ཤིན་
 ཏུ་འོད་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཉན་སྟོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་ཟུང་འགྲེལ་བརྒྱ་ཡོད་དེ། རྣམ་ཐར་
 སྟོགས་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོམས་པ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་པོ་བསོག་པའི་དང་། བདག་མེད་བསྟོམས་
 ལ་ཆད་མེད་བཞི་སྟེན་པ་དང་། ཕྱིན་དུག་སྟེན་པ་གང་ལ་འདུག་པའི་ཞེན་མེད་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་
 ལས་དཔེན་ལ་དེའི་རྒྱན་སྟེན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཞི་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཞི་

བར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་མ་སོགས་ལྟར་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཤེས་ལ་ལས་དང་བྱ་བའི་རྣམ་དཔྱེ་ཆད་
 མེད་པར་སེམས་པ་དང་། ཞིང་ཁམས་མཁའ་ལྟར་བསྒྲོམ་ལ་ཞིང་གི་རྒྱན་རྣམས་སྐྱབ་པ་དང་། རྒྱལ་
 བའི་སྐྱའི་གནས་ལུགས་བསྒྲོམ་ལ་སྐྱ་གཟུགས་མཆན་དཔེ་སྐྱབ་པ་དང་། གསུང་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་
 བར་ཤེས་ལ་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་སོགས་སྐྱབ་པ་དང་། རྒྱལ་བས་དུས་གསུམ་མཉམ་ཉིད་དུ་ཐུགས་སུ་
 རྟུང་པར་འཇུག་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་བཞིན་ཐད་པར་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པ་བརྟེན་པའི་ཡིན་
 བའི་ཕྱིར་རྟེ། མདོ་འདི་ཉིད་ལས། དེ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གྱིས་མངོན་པར་བསྐྱབ་པའི་ལམ་གཞན་
 བརྒྱུ་བའི་བྱེད་པར་བརྟེན་གཞོན་རྟོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྦྱིར་བྱང་ཕྱོགས་སོགས་ལའང་
 དོན་དམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡོད་ཅིང་། བྱེད་པར་འགོག་པ་ཡང་དག་མཐའ་ལ་སྐྱད་ཅིག་ཐུང་ཤོས་དེ་
 འདྲ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་ལྟར་བྱེད་པ་ཐབས་ཤེས་གྱི་པར་བྱིན་གཉིས་ཀ་མ་ལྟག་པར་མི་ཐུབ་སྟེ།
 སངས་མ་རྒྱས་ཚུན་ཆད་དུ་ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅམ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་ནས་
 མ་ལངས་བར་དུ་ལྟང་སེམས་སྦྱེད་ཐུབ་པ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་བར་དུ་བདེན་གཉིས་
 རོ་བོ་ཐད་དུ་འཛིན་པ་མ་སྤང་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རོ་གཅིག་ཏུ་རྒྱ་ལ་རྒྱ་བཞག་པ་
 ལྟར་སོང་བས་མོས་སྦྱོད་གྱི་སྐྱབས་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ལྟང་འཇུག་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ས་དྲུག་པ་
 མན་ཆད་དུ་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་པའི་ཆེ་དོན་སྦྱི་བརྒྱད་དགོས་པས་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཤིན་ཏུ་ཐུང་བས་མི་
 རུས་ཤིང་ལྟང་བ་ལ་ཐབས་ཤེས་གྱིས་སྦྱར་དུ་ལྟང་བའི་འཕེན་གོམས་ཤུགས་ཅན་མ་ཐོབ་པས་ཤིན་
 ཏུ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ཡང་ཡང་དག་པའི་མཐའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་ལྟང་
 གི་སྒྲོ་ནས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། འཇུག་ལྟང་གི་རྒྱལ་དེ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

དེས་ན་ས་བདུན་པར་འགོག་པ་ཡང་དག་མཐའ་ལ་སྐྱད་ཅིག་དེ་འདྲ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་
 དང་དེ་འདྲ་གཅིག་ལ་ལྟང་རུས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། སྟོང་ཉིད་བསྒྲོམ་པར་བྱ་སྒྲུམ་པའི་རྩོལ་བ་
 རྒྱུར་དུ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲོམ་སྒྲོ་ལ་དོན་སྦྱི་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་བརྒྱད་མི་དགོས་པས་སྟོང་ཉིད་ལ་འཇུག་སྒྲ་ཞིང་

ཉིང་འཛིན་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཡུན་སྐར་བར་ལྡང་བར་བསྐྱབ་པ་ལ་གོམས་ཤིང་། ས་བྱག་པར་འགོག་
 པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་ལྡང་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་འཕེན་པ་གོམས་པ་ཚར་ཕྱིན་པས་ཚུ་ལ་ཚུ་
 བྱགས་པ་ལྟར་སོང་ཡང་སྐར་དུ་ལྡང་སྐྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་འབྲེལ་ལས། མཚན་
 མ་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་སྟོར་བ་མཐར་ཐུག་པར་སོང་བའི་དོན་དང་། འཛིག་རྟེན་པ་དང་དམན་པའི་
 འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལས་རིང་དུ་སོང་བའི་དོན་གྱིས་རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ས་བྱག་པར་འགོག་པ་ཐོབ་ཅིང་དེ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ལྡང་གོམས་པ་
 ལ་རག་ལས་ལ་དེ་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་བསམ་གཏན་གྱི་པར་ཕྱིན་ལྷག་
 པར་ཐོབ་པ་ལ་རག་ལས་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། རང་འབྲེལ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
 ས་ལྟ་པར་བསམ་གཏན་གྱི་པར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པས་ས་བྱག་པར་མཉམ་པར་བཞག་
 པའི་སེམས་ལ་གནས་ཤིང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཟབ་མཐི་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པས་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་
 བྱི་མ་ཡིན་ཉ། ཤེས་རབ་ལྷག་པར་གྱུར་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉ། ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
 པ་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པས་ནི་འགོག་པ་ཐོབ་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་
 རིན་ཆེན་སྤངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། ཉན་རང་ལ་འགོག་སྟོམས་མེད་པའམ་སྙམ་ན་དེ་མ་
 ཡིན་ཉ། ཉན་རང་གི་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲ།

བཞི་པ་དེ་འདྲའི་སྐྱད་ཅིག་རིང་སྐར་སྐར་མོང་བ་དང་འགོག་སྟོམས་སྐར་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་
 རྣལ་འབྱོར་པའི་རུས་པའི་ཆོས་སྐྱད་དང་སྦྱིར་བཏང་གི་སྐྱད་ཅིག་སོགས་མ་འདྲེས་དགོས་ཉ། དེ་དག་
 འདྲེས་ན་ཡང་ན་གཤགས་པ་དང་འགལ་བ་དང་ཡང་ན་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མ་སྐྱ་དང་འགལ་བ་
 གང་རུང་ཡོང་པའི་ཕྱིར་ཉ། དཔེར་ན་སྦྱིར་བཏང་ལ་བ་སྦྱ་གཅིག་གི་ཁུང་བྱུར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 ཀྱན་ཤོང་བ་ལྟ་བུ། བསམ་ན་འང་མི་འཆར་བ་དང་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་

སྒྲུལ་ཆེ་སྒྲུལ་མ་བཞིན་དུ་བ་སྒྲུལ་བྱ་ག་ཆེར་མ་སོང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་རྒྱུད་དུར་མ་སོང་བར་
མངོན་སྲུང་ལ་སྒྲུང་རྒྱུ་འོངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་སྒྲོ་བྱ་མང་ཡང་བཞག་གོ།

ལྷ་པ་ནི་སྐབས་འདིའི་འགོག་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་ཚུལ་དང་། དེ་ཆོར་འདུ་རགས་པ་
བཀག་ཅམ་གྱི་ཀྱན་རྩོལ་ཡིན་ནམ། བྱང་སེམས་གྱི་འགོག་པ་མངོན་དུ་མི་བྱ་བའི་དོན་རིམ་བྱ་སྒྲུལ་
ན། དང་པོ་དེ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་ཚུལ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་བརྒྱད་ལ་སྒྲོམས་
པར་འཇུག་རྗེས་སུ་ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཆོར་འདུ་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་སྒྲུང་བ་བཀག་པའི་
འགོག་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྒྱུད་པའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དབའ་རྣམས་གྱི་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའ་ནི་འདོད་པ་དག་ལས་དབེན་པ། ཞེས་པ་ནས། དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཅི་
ཡང་མེད་པའི་སྒྲེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཉེ། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྒྲེ་མཆེད་
རྩོགས་པར་བྱས་ནས་གནས་སོ། །དེ་འདི་སྒྲུལ་དུ་སེམས་ཉེ། གང་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་
མིན་དེ་ལ་དགའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྒྲུལ་ནས་དེ་སྒྲོ་དེ་ལས་གོང་དུ་བསྒྲོད་དོ། །དེ་སྒྲོ་དེ་ལས་གོང་དུ་
བསྒྲོད་ནས། སྒྲེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པའི་ཆོས་མངོན་དུ་འགྱུར་ཉེ། དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
མ་སྒྲེས་པ་དང་མ་འགག་པར་མཐོང་ངོ། །དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་པར་མཐོང་
ནས་ཡང་མི་འཇུག་མི་སྒྲོག་གོ། །དེ་དེའི་ཕྱིར་མི་སྒྲེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་
ན། །དེ་དེ་ལས་གོང་ནས་གོང་དུ་ལྷན་གྱིས་བྱལ་བ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འཇུག་སྟེ། འདི་དག་ནི་བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དབའ་རྣམས་གྱི་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་འོ། །ཞེས་དང་། མདོ་
དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས་ཀྱང་། དེ་འདོད་པ་དག་ལས་དབེན་པ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྒྲེ་
མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྒྲེ་མཆེད་རྩོགས་པར་བྱས་
ཉེ་གནས་སོ། །དེའི་གོང་ན་གང་སེམས་གྱི་མཆོན་མ་མེད་པ། རྒྱུ་བ་ཐམས་ཅད་འགག་པ། སྒྲིབ་པ་

མེས་པ་ཅད་དང་བུལ་བ་འདི་ནི་འཕྱོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཡང་དག་པར་
 སྤྱད་པ་ལས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་པོ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྟོམ་ཚུལ་ཡིན་ཏུ་གསལ་བར་བཤད་
 ལ། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཀྱང་བདེན་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཅན་དུ་བཤད་ཅིང་འཕྱོག་པའི་རྣམ་ཐར་ཡང་སྟོང་ཉིད་
 ཀྱི་འཕྱོག་པར་བཤད་དེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་གཟུགས་ཅན་
 གཟུགས་ལ་ལྟ་ཞེ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་སྟོང་བ་དང་གཡོ་བ་མེད་པར་ལྟ་བ་སྟེ། དེ་
 ལྟར་ལྟ་བས་རྣམ་པར་གྲོལ་རྟེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞེས་བྱའོ། །ནས། དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 དུ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་རྟེ། འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་
 བ། འཕྱོག་པ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་རྟེ། འདུ་ཤེས་ནི་
 སྟེག་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཆོར་བ་ནི་རྩེ་རྩེ་བྱར་ལྟ་བུ་སྟེ། འདུ་ཤེས་ཉིད་ཆོར་བ། ཆོར་བ་ཉིད་འདུ་ཤེས་ཡིན་
 པས། འདི་ལ་ཤེས་པ་པོ་མེད། ཆོར་བ་པོ་མེད་དོ་སྟམ་ནས་དེ་ལྟར་མཐོང་བས་རྣམ་པར་གྲོལ་རྟེ།
 དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་དག་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ཀྱི་འཕྱོག་སྟོམས་ནི་སྤྱི་ཅེ་ལས་ཀྱང་གཞན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཉིང་
 འཛིན་ལུལ་འཕྱོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་གཅིག་དགོས་རྟེ། སྐབས་འདིར་
 མཐར་གནས་ཀྱི་འཕྱོག་པ་དང་རྣམ་ཐར་ཀྱི་འཕྱོག་པ་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་དེ་
 བཞིན་ཉིད་གཅིག་ལ་འཕྱོག་པར་འཛིན་ལ་བྱུང་མཐའ་ལོག་མ་ལྟར་ཆོར་འདུ་རགས་པ་བཀག་ཙམ་
 ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་འཕྱོག་པར་མི་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འཕྱོག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོས་པ་
 ཀྱན་འཕྱོག་ ཅིག་ཤོས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རང་འབྲེལ་ལས། འཕྱོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་
 འཇུག་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་པས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འཕྱོག་པ་
 ཞེས་བརྗོད་དོ། །འདིར་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་འགག་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། བྱུང་དེས་མདོ་རྣམས་ནས་འཕྱོག་སྟོམས་བཤད་པ་ནི་ཡང་དག་མཐའ་ལ་སྟོམས་

པར་འཇུག་པ་གཅིག་དགོས་པར་འཆད་པ་ལ། འགོག་པ་ནས། ཡིན་པས་ཡན་ཆད་བྱང་། ལྷག་མས་
དེའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རི་སྐད་དུ་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལས། ཉན་སྤྱད་བསྐྱེད་དེ་སྟོན་གྱི་མཐའ་ནས་ཀྱང་
མ་འོངས། ཕྱི་མའི་མཐར་ཡང་མི་འཕོ། ད་ལྟར་བ་ལ་ཡང་མི་གནས་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ལ།
རང་བཞིན་གྱིས་འགག་པ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ། རང་བཞིན་གྱིས་དཔེན་པར་ཤེས་པ་འདི་ནི་
འགོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ནས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འགོག་པ་ནི་ཅིར་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་ཐལ་འབྱུང་བས་ཀྱང་འགོག་སྟོམས་ལ་ཀྱན་ཆོལ་བ་ཆོར་
འདུ་བཀག་ཅམ་གཅིག་འདོད་སྟམ་པ་ཡང་བཀག་པ་ཤེས་པར་གྱིས། འདི་དང་ལྷག་མེད་གྱི་ཆེ་ཆོར་
འདུ་དང་ལྷང་པོ་ཟད་པར་གསུངས་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ངོར་དགོངས། གཞན་དུ་ན་སྤྱར་འདེབས་སུ་
འབྱུར་རོ། །འོ་ན། བྱང་སེམས་ས་བདུན་པ་བས་འགོག་སྟོམས་མངོན་དུ་བྱེད་དམ་སྟམ་ན། དེས་དེ་
ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཅམ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱས་པར་མི་འཛོག་སྟེ། དེ་དེ་ལ་སྟོམས་
པར་འཇུག་པ་ཅམ་སྤངས་ཏེ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་གི། དེ་ལ་མངོན་པར་དགའ་ནས་
ལྷང་སེམས་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པས་གནས་པ་མིན་པས་མངོན་དུ་བྱས་པར་མི་
འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་འདི་ཉིད་ལས། འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ལྷང་སྟེ། འགོག་པ་
མངོན་དུ་བྱས་ཞེས་ནི་མི་བྱས། ཞེས་དང་། མདོ་དགོན་མཆོག་སྟོན་ལས། དེའི་གོང་ན་གང་སེམས་
གྱི་མཚན་མ་མེད་པ་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་འགག་པ། སྤྱི་བ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་འདི་ནི་འགོག་པ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཤེས་པར་བྱའོ་སྟམ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྟོམས་པར་འཇུག་གི་དེ་ལ་མངོན་
པར་དགའ་བའི་ཆེན་གྱི་གནས་མི་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྲལ་སྟེ། མདོ་བྱི་མས་དགོས་
པ་དང་། དེ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་ཞེས་པས་ཀྱན་སྟོང་དང་། ཆེན་གྱི་གནས་མི་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་
པས་ཡུན་རིང་པོར་མི་གནས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་།

དེ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ།
 འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་འཁོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཀྱང་། ཐབས་མཁས་
 པས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་ཡང་མི་བྱེད་ལ་སྟོན་གྱིས་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་གྱིས་ཀྱང་ལངས་
 རས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སྐབས་འདིར་
 འཁོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་ན་ཉན་རང་གི་སར་ལྷང་སྟེ། མདོ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འཁོག་པ་
 མངོན་དུ་མི་བྱེད་དེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་འཁོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་གྱི་སར་ལྷང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འཁོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་མི་བྱེད་གྱི་གོ་དོན་
 དང་བཤད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དོ། །གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་འཁོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་
 སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཅམ་གྱིས་སེམས་དེས་མངོན་དུ་བྱས་པར་མི་འཇོག་སྟེ། སེམས་གྱིས་འཁོག་
 པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་འཁོག་པ་ལུས་གྱིས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་བྱིར། དེར་
 ཐལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་དེའི་ཆེ་འཁོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྱང་བའང་གཏན་ནས་
 ལོག་ཅིང་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་ཡང་མེད་པས་སེམས་གྱིས་མངོན་དུ་བྱས་པར་མི་འཇོག་པར་
 ལུས་ཁོ་ནས་མངོན་དུ་བྱས་པར་འཇོག་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། དཀོན་མཆོག་སྒྲིན་ལས། བཙུག་ལྷན་
 འདས་གང་ཤེས་རབ་གྱིས་མངོན་དུ་བགྱི་བ་དེ། རང་གི་རིག་པ་ཁོང་དུ་རྒྱད་བ་ཉིད་མ་ལགས་སམ།
 བཀའ་སྩལ་བ། རིགས་གྱི་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེན། ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཡང་དག་
 པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་ངོ་། །ལུས་གྱིས་ནི་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། ཞེས་དང་། རང་འབྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་
 ར་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེའི་ཡུལ་ཅན་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་
 བ་རྣམས་མི་འཇུག་པས་སྟེ་ཁོ་ནས་མངོན་སུམ་དུ་མཇུག་པར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། བྱང་སྟེ། མདོ་མང་པོ་ལས་འཁོག་པ་ལུས་གྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་
 པ་རྣམས་གྱི་དོན་འདི་པས་བཤད་ཚུལ་ཡོད་པའི་བྱིར། ལེགས་པར་བཤད་དོ། །མདོ་འདི་དག་བསྐྱབ་

བདུས་དང་རང་འབྲེལ་དུ་གཙོ་བོར་གསུངས་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་བཀོད་པར་བྱས་སོ། །

གསུམ་པ་ཚྲོད་སྒྲོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་ལ་ཉིང་འཛིན་བརྒྱ་སོགས་ལ་
སྒྲོམས་པར་འཇུག་ལྷང་བྱེད་པ་རིམ་གྱིས་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དག་ཅི་རིགས་གྱི་ཡུན་
ལ་ཉིང་འཛིན་བརྒྱ་སོགས་ལ་སྒྲོམས་འཇུག་ཅིག་ཙར་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉ། དགོངས་འབྲེལ་ལས།
སྐད་ཅིག་དང་ཐང་ཅིག་དང་ཡུད་ཅམ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཙར་ཉིང་འཛིན་མང་པོ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་
པ་ཞེས་བྱང་སེམས་གནས་དུག་ལ་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་སྐད་ཅིག་གམ་ཐང་ཅིག་རེ་ལྟ་བུའི་ཡུན་ལ་བྱས་པ་ལ་ཅིག་ཙར་གྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་
ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། དཔེར་ན་མདོ་དེར་དབང་མདོན་དང་ཡིད་མདོན་དུས་ཅིག་ཙར་བཤད་པ་ལྟ་
བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་ལ་རིང་ཐུང་ཡོད་པར་ཐལ། དུས་མཐའི་
སྐད་ཅིག་ཐུན་མོང་བ་དང་། དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་རིང་ཐུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་མ་ཁྲབ་ཟེར།
འདོད་མི་རུས་ཉ། ཀུན་གྱི་ཐུང་ཤོས་གཅིག་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་
ཉ། དེའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁོ་རང་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དུ་མ་མེད་པར་ཐལ། དེ་
ཀུན་གྱི་ཐུང་ཤོས་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཏགས་ཁས། ཁྲབ་སྟེ། དེ་ལྟར་དབྱེད་ན་ཀུན་གྱི་ཐུང་ཤོས་
ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཐུན་མོང་གི་དེ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ལས་ཐུང་བ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་
དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྲབ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རུལ་སྤར་བ་གཅིག་གོ་ས་འཕོ་
བའི་ཡུན་ལ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྲམ་ཡོད་པར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་པ་ས་བདུན་པ་བས་
དེའི་ཡུན་ལ་ཉིང་འཛིན་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་དེ་ལྟར་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཡང་དེའི་ཡུན་ལ་སྐད་ཅིག་
དེ་སྙད་ཡོད་པར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་པ་ས་བདུན་པ་བས་དེའི་ཡུན་ལ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་
འབྲམ་འཛོག་པ་དང་འབྲེད་པ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་ཤིན་ཏུ་མ་ཁྲབ། འོ་ན། དེའི་
ཡུན་ལ་བསྐལ་ཆེན་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། ས་བདུན་པ་བས་དེའི་ཡུན་ལ་བསྐལ་ཆེན་གཅིག་འཛོག་

ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་ཁས། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། སྐད་ཅིག་བསྐྱེད་པར་དང། བསྐྱེད་པ་སྐད་ཅིག་ཏུ་ཕྱིན་
 གྱིས་ཚོལ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲ། གཞན་ཡང་རྩལ་སྤྲོ་རབ་གཅིག་གི་གོ་སར་འཛིག་རྟེན་ཁམས་
 གྱི་སྟོང་བཅུད་ཀྱན་ཤོང་བར་ཐལ། ས་བཅུ་པ་བས་དེ་ལྟར་ཤོང་བར་ཐུས་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་ཁས།
 ཉགས་གྲུབ་ཅིང། འདོད་མི་ཐུས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པས་ཐུས་ཆད་ཀྱན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་ལ་ཐབས་
 ཅ་ཐ་སྟངས་ཀྱན་ཞིག་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། རྣལ་འབྱོར་ལ་དབང་ཐོབ་པས་སྐད་ཅིག་བསྐྱེད་པར་
 ཕྱིན་གྱིས་ཚོལ་བ་རྒྱ་མཚན་བྱས་ནས་བསྐྱེད་པ་དང་སྐད་ཅིག་མའི་ཡུན་མཉམ་པར་ཁས་ལེན་མི་
 རུང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་སྤངས་ལས། དབང་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་བསྐྱེད་པར་
 ཕྱིན་གྱིས་ཚོལ་ཐུས་པས་འགལ་བ་མེད་པར་ཡང་སྤྲོ་མི་ཐུས་ཏེ། དབང་ཐོབ་པའི་རྣམ་བཞག་བྱེད་ན་
 རྣམ་བཞག་ཐམས་ཅད་འཛིག་པར་འབྱུང་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྩོམ་ཡང་
 ལྷག་ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་དང། རང་གི་སྟོས་རྣམ་པར་དབྱུང་བའི་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གཙོ་
 བོ་ལ་ཀྱན་རྩོལ་རྣམ་པ་ཅན་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། ས་བདུན་པ་བས་ཉན་རང་ཟེལ་གཞོན་གྱི་སྟོལ་
 དེ་འདྲ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐུབ་ཅིང། འདོད་མི་ཐུས་ཏེ། བསྟན་བྱའི་པལ་བ་ལ་དེ་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་
 བོ་ལ་མེད་པར་སྤར་བཤད་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་
 རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་བྱང་མེམས་རང་གི་ཡུལ་
 འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཤེས་པའི་ཆེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཆོར་
 འདུ་བཀག་པའི་འགོག་སྟོམས་འགོག་སྟོམས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐུབ་མཐའ་འོག་མས་འདོད་པའི་
 ཆོར་འདུ་བཀག་པའི་འགོག་སྟོམས་ལྡན་མིན་དེ་འགོག་སྟོམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་གཏན་ནས་མ་
 ཐུབ། འདོད་མི་ཐུས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཆོར་འདུ་འགོག་པའི་འགོག་སྟོམས་ཀྱི་མིང་དོན་
 གཉིས་ཀ་གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་ཟེན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་ས་བཙུ་བའི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་
 རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་སྐབས་བའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཁུངས་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་
 རྩོད་པ་སྤངས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་འབྲེལ་ལས། ལུང་འདི་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་
 བར་གསལ་བར་ངེས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། ལུང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བྱང་། གཉིས་པ་ནི།
 རང་འབྲེལ་ལས། རི་སྐད་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་བྲང་བ་ལས། རི་སྤྱིད་ལུང་པོ་འཛིན་ཡོད་པ། ཞེས་པ་ནས།
 མེད་པ་གཉིས་ཀ་དགག་པ་མཛད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་འབྲེལ་ལས། གང་ཞིག་
 གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་བསྟན་ན་དེའི་ཆེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་
 པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུང་དུ་སེམས་པ། ཞེས་པ་ནས། ཞར་ལ་འོངས་པས་ཆོག་གོ་ཞེས་བྱང་།

འདི་རྣམས་ལ་སྤྱི་དོན་དང་མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་སྤྱོད་མ་ཟད་ཉན་རང་
 རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་དེ། ས་བཙུ་བའི་མདོ་ལས་ས་
 བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཉན་རང་སྒྲོ་སྒྲོབས་ཀྱི་ཟེལ་གྱིས་མི་གཞོན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྩབ་སྟེ། ཉན་
 རང་ལ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་མེད་ལ་བྱང་སེམས་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་ན་དེས་དེ་ཟེལ་གྱིས་མནན་པར་འཛོག་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པས་རྒྱལ་སྤྱོད་སོ་སྟེས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་
 ཟེལ་གྱིས་མནན་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་ལྷག་བསམ་དང་གཞན་དོན་ཁུར་འབྲེལ་བའི་སྤྱིང་རྩེ་
 མེད་པས་ས་དང་པོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་མནན་པར་བཤད་པ་བཞིན་གོ། །རི་སྐད་དུ། རང་འབྲེལ་ལས།
 ལུང་འདིས་ནི་ནས། གསལ་བར་ངེས་ཏེ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། ས་བཙུ་བ་ལས་ས་དབྱེད་པ་
 མན་ཆད་དུ་ནས། ངེས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་དེ་ལས་བརྒྱུད་ནས་སྤྱི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་

ལྷ་རྒྱལ་ན་ས་དང་པོ་བས་ཀྱང་རྟོགས་པའི་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཉོན་
མོངས་ཀྱན་མ་སྤངས་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཆོན་ཉིད་པ་མ་
རྟོགས་པར་ཐལ་བའི་རིགས་པ་གསུམ་ལུང་བདུན་ནམ་དགུ་དང་འགལ་བའི་སྒྲོན་རྣམས་ཡོང་བའི་
ཕྱིར་ཉེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྷ་རྒྱལ་ཡིན་ན། ཞེས་བྱུང་།

འདིར་རིགས་པ་གསུམ་དང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་མདོ་བསྟན་ཆོས་རྣམས་སྤར་ནས་བཤད་ན། སྒྲོན་
དང་པོ་ནི། འོ་ན། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་དེ་དག་གིས་ཁམས་གསུམ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ཕྱང་
ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་ཉེ་བསྟོམས་པའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་
གིས་ཕྱང་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཕྱི་བའི་བྱང་སྟོང་ལྷ་རྒྱལ་
ཁམས་གསུམ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཡང་འཁོར་རྩའི་གཉེན་པོ་མེད་པར་ཐལ། དེས་ཕྱང་པོ་དང་
བདག་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱང་པོ་བདེན་འཛིན་འཁོར་རྩ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཕྱང་སོགས་བདེན་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་མི་རྟག་སྟུག་བསྐྱེད་སྟོང་བདག་མེད་སྟོམ་པ་ནི་
ཐར་བ་ལ་མི་པན་པའི་ལོག་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། ཇི་སྟེད་ཕྱང་པོ་འཛིན་
ཡོད་པ། དེ་སྟེད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། ཁང་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཉེ། དེ་ལས་ཡང་ནི་སྒྲེ་བ་
ཡིན། ཞེས་གསུངས། ལྷག་བསམ་བརྟན་པས་ཞུས་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་
ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྒྲུ་མ་མཁན་གྱི་རོལ་མོ་བྱུང་བའི་ཆེ། སྒྲུ་མ་མཁན་གྱིས་སྒྲུལ་པའི་བྱུང་མེད་མཐོང་
ནས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དེ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་དགྲིས་ནས་འཁོར་གྱིས་འཇིགས་
ཤིང་བག་ཆ་སྟེ། ལྷན་ལས་ལངས་ནས་སོང་སྟེ། དེ་སོང་ནས་བྱུང་མེད་དེ་ཉིད་ལ་མི་སྟུག་པར་ཡིད་
ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་སྟུག་བསྐྱེད་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ན། ཞེས་
པ་ནས། མི་དེའི་མཛོན་པར་བཅོན་པ་དེ་ནི་ལོག་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་
པ། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ན་དགོ་སྟོང་དང་དགོ་སྟོང་མ་དང་། དགོ་བསྟེན་དང་དགོ་བསྟེན་མ་ཁ་ཅིག་མ་

སྐྱེས་མ་བྱུང་བའི་ཆོས་ལ་མི་སྤྲུག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་སྟོང་
 པ་དང་བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ནི་མི་སྤྲུག་
 བོད་དག་ལ་ལམ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་སྤྲུག་སྟེ། དེ་དག་ནི་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། སྤྲུ་མའི་བྱུང་མེད་ལ་བྱུང་མེད་དངོས་སུ་
 བཟུང་ནས་དེ་ལ་མི་རྟག་པ་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། བྱུང་པོ་བདེན་པར་བཟུང་ནས་བྱུང་པོ་
 མི་རྟག་པ་སོགས་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་ལ་བདེན་པའི་བྱུང་པོ་ལ་དམིགས་
 རས་མི་རྟག་པ་སོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་ལ། དེ་ནི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བའི་ལོག་ཤེས་
 རྒྱུར་པ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་དང་པོ་བས་ཀྱང་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་
 སྟོན་ནས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དག་གིས་གཞོན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་
 ལས། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལྟར་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་རང་
 གི་སྟོན་རྣམ་པར་དབྱུང་པས་ཀྱང་གིས་གཞོན་པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ལ་ཤེས་རབ་དེ་མེད་ན། རྟལ། ཕྱིར་རོ། ཞེས་སོ། །འདོད་ན་ས་
 བཅུ་པས་བསལ་ལོ། །

རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ཆོས་ཅན། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྲ་རྒྱས་མ་སྤངས་
 པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གོམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཕྱི་རོལ་
 པའི་བྲང་སྟོང་བཞིན། རང་འགྲེལ་ལས། ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་དུ་ཁམས་གསུམ་ན་སྟོང་པའི་སྤྲ་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། ཕྱི་རོལ་ལ་སྤྲ་སྟེགས་བྱེད་
 བཞིན་དུ། རྟལ། སྟོང་ཉིད་ལེགས་པར་རྟོགས་ནས་གོམས་པ་མེད་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཟད་པར་
 བྱེད་མི་རུས། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་འབྲེལ་བར་བསྟན་ཏོ། ཞེས་གསུངས་

བའི་ཕྱིར། རོན་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མདོ་དུ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་བསམ་བརྟན་པས་
 ཞུས་པ་ལས། དཔེར་ན་མི་ལ་ལ་ཞིག་གཉིད་ལོག་པའི་མི་ལས་དུ་བདག་གི་བྱིས་དུ་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་
 མོ་འོངས་པ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བར་བྱེད་དེ། ཞེས་པ་ནས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ན་དགེ་སྦྱོང་དང་དགེ་
 སྦྱོང་མ་དང་དགེ་བསྟེན་དང་། དགེ་བསྟེན་མ་ཁ་ཅིག་འདོད་ཆགས་མེད་པར་འདོད་ཆགས་ཀྱི་འདུ་
 ཤེས་བསྐྱེད་ནས་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་འཛིགས་སྐྱབས་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡོངས་
 སུ་འཆོལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྤང་མེད་པ་ལ་ཞེ་སྤང་གི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད། གཏི་སྤྱག་མེད་པར་
 གཏི་སྤྱག་གི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པས་གཏི་སྤྱག་གིས་འཛིགས་སྐྱབས་སྟེ། གཏི་སྤྱག་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་
 བ་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བ་ཡང་དེ་དང་འབྲ་བར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ར་ནི་མི་སྤྱན་པོ་དེ་དག་ལ་ལམ་བསྐོས་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མི་སྤྱི་སྟེ། དེ་དག་ནི་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བསམ་གཏན་དཔེ་
 མཐུད་ཀྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། འངས་དཔལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཡང་དག་པ་རྩི་ལྟ་བ་བཞིན་
 མ་མཐོང་བས་སེམས་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིས་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་འཁོར་བ་ཡང་
 དག་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མདོ་དུ་མ་དང་། ལུང་སྟན་
 ཆོགས་ཀྱི་ཀ་ཏ་ཡ་ན་ལ་གདམས་པ་ལས། ཀ་ཏ་ཡ་ན་གང་གི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་འདི་ནི་པལ་ཆར་
 ཡོད་པ་ཉིད་དང་མེད་པ་ཉིད་ལ་མདོན་པར་ཞེན་ཏེ། དེས་ན་སྟེ་བ་དང་ག་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་
 དང་སྤྱང་ན་དང་སྟེ་སྤྱགས་འདོན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འབྲུག་པ་དག་
 ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར། འགྲོ་བ་ལྔའི་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར། འཆི་བའི་སྤྱག་
 བསྐྱལ་ལས་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་ཐེག་དམན་ཀྱི་མདོ་དུ་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། ཉན་རང་དག་བཅོམ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་
 ཆང་བ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པའི་སྒོ་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་གི་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཕྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཁུབ་སྟེ། བདག་ཕྱང་པོ་ལས་

ཡན་གར་བ་མེད་ཅིང་བདག་དང་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་པ་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མ་ཕྱུང་བའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པས་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཏུ་
 གདགས་པའི་རྒྱ་ཕྱང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲུང་བ་ལས། དེ་སྤྱིང་ཕྱང་
 པོ་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྤྱིང་དེ་ལ་རང་འཛིན་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་ལས།
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་བྲལ་ན། རྣམ། ཡུལ་སུན་ཕྱང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ནི་
 བདག་མེད་གཉིས་ལ་སྤྱོད་རགས་མེད་ལ་སྤོང་གཞིས་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ཞིང་། མདོ་དུ་
 མའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དཔེ་མཆུད་ཀྱི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་ལ་ཉེ་བར་
 དམིགས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་བ་བསྟན་དུ་གསོལ། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། འཇམ་དབལ་བདག་དང་བདག་གི་བར་དམིགས་པས་སེམས་ཅན་
 རྣམས་འཁོར་བ་ལས་མི་འདའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཇམ་དབལ་བདག་དང་གཞན་དུ་ཡང་དག་
 བར་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལས་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །འཇམ་དབལ་གྱིས་པ་སོ་
 སོ་སྒྲེ་བོ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྷན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པར་མི་ཤེས་པས་
 བདག་དང་གཞན་དུ་དམིགས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་སྤྱེ། བདག་གི་
 བ་ལ་ཕྱང་པོ་ཡང་ཡོད་ལ། ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་ཞེས་པས་བདེན་པར་བརྩམ་བ་བསྟན་ལ། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པར་མི་ཤེས་པ་ཞེས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྤྱོད་
 རན་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་མི་ཤེས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་འབྲེལ་མདོ་མང་ངོ་། །དེ་ལ་དོགས་
 པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་ལ་སློ་ཁ་སྤྱོད་པའི་དཔྱེད་
 ལྷན་ན་རེ། རྒྱ་བའི་ཞབས་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྤོང་ཉིད་མ་རྟོགས་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་
 སྤོང་མི་རྒྱས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གང་ཟག་རང་སྤྱོད་ཕྱུང་བའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྤོང་བ་དང་།

མངོན་པ་གོང་ལོག་ནས་བཤད་པའི་མི་ཉག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་ནས་གོམས་པར་བྱེད་པ་འོང་བ་
གང་ཞིག་། དེ་ཡུན་རིང་བར་གོམས་ན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡང་འོང་། དེ་ལྟར་ན་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་
ལམ་གྲུབ་པས་སྤ་རྒྱས་ཀྱན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་སྤོང་བྱུང་བའང་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
མངོན་པ་གོང་ལོག་དང་དེ་དག་གི་བཤད་གཞིའི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་ཅིང་། རྒྱབ་སྟེ། དེ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་མཁན་མེད་ན་གསུངས་པ་དགོས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་རྣམ་བཤད་ལས། གལ་ཏེ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཞེས་པ་ནས། དེའི་གདུལ་བྱའི་
གཙོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡང་འོང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །ཅེ་ཉགས་གཉིས་པ་
གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་འོང་བ་རྣམས་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
རྟོགས་ཟིན་གོམས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་མ་བྲལ་ན་ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་དེ་ལ་གསལ་སྤྲང་འོང་བ་ཆོས་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོན་བརྟན་པ་གོམས་ཟིན་འབད་ཚེ་ལ་སྐྱར་མ་ལ་མི་སྟོས་པའི་སེམས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

རི་སྐད་དུ་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་བྱས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་
འོང་བ་ནི་རྣམས་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་པོ། །ཞེས་སོ། །ཅེ་ཉགས་
གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་མ་ཐག་པ་མཐོང་ལམ་དང་དེས་ཀྱན་བཏགས་སྤོང་། དེ་
མངོན་སུམ་མཐོང་ཟིན་གོམས་པ་སྒྲོམ་ལམ་དང་དེས་ལྷན་སྐྱེས་སྤོང་བ་འགྲུབ་པས་སྤ་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤོང་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་མངོན་པ་གཉིས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་
ཚུལ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་འདི་ཁོ་ནར་མ་བྲུབ་སྟེ། རང་རྒྱ་བྱུང་བའི་བདག་མེད་དང་དེ་འདྲའི་མི་ཉག་
སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་དེ་རྣམས་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ཀྱང་འཕགས་ལམ་མ་ཡིན་པས་
མཐོང་སྒྲོམ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ལ་དེས་ན་སྤ་རྒྱས་རགས་པ་གཉིས་མངོན་གྱུར་པ་ཅམ་སྤོང་ཡང་དེའི་
ས་བོན་སྤོང་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟ་ན་དེ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་གྱིས། ཞེས་པ་

ནས། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་རྒྱས་སོ་ཞེན་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རྟགས་ཟུར་གསུམ་པ་
 བཤད་ནས། དེ་ལ་མ་བྱུང་ཅིང་དེ་འཕགས་ལམ་མིན་ཚུལ་སོགས་འཆད་པ་ལ། རྣམ་བཤད་ལས།
 འདི་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཕྱིར་མཐོང་སྤང་དང་སྟོམ་སྤང་གང་གི་ཡང་ས་བོན་སྟོང་
 མི་རྒྱས་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་འདྲའི་ལམ་མཐོང་སྟོམ་གྱི་ལམ་དུ་བཤད་པ་དང་།
 ལམ་དེ་འདྲ་རྒྱུད་པས་དག་བཅོམ་ཐོབ་པར་བཤད་པ་སྐབས་འདིར་སྦྱ་རི་བཞེན་པར་མི་འདོད་པའི་
 ལྷགས་དང་དེ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་རིགས་ཏེ། ལམ་དེ་འདྲས་མཐོང་སྤང་སྟོམ་སྤང་གང་ཡང་ས་བོན་
 དང་བཅས་པ་སྟོང་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སེམས་ཅམ་པས་བཤད་པ་ལྟར་གཉིས་སྟོང་རྟགས་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་འོང་ཡང་དེ་འདྲས་ཉོན་མོངས་སྟོང་བ་དེའི་སྟེང་ནས་ས་བརྒྱ་དང་ལམ་ཕྱི་
 མ་མཐོང་སྟོམ་མི་སྟོབ་ལམ་གསུམ་བཟོད་པ་དབྱ་མ་པས་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་པ་བཞེན། རྣམ་བཤད་
 ལས། ལམ་དེ་མཐོང་ལམ་དང་ནས། བཞེན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཡང་
 རིགས་ལ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་པའི་ལྷགས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་བདག་མེད་དང་མི་རྟག་སོགས་ནི་
 འཇིག་ལྷ་སྟོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཅམ་ཡིན་གྱི་དེའི་ས་བོན་སྟོང་པའི་ལམ་མ་ཡིན་པར་སྟོབ་དཔོན་
 འཕགས་པ་སྦྱ་སྦྱབ་ཀྱང་བཞེད། ཡུ་དེ་བ་ཡང་བཞེད། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་གསུམ་ཀྱང་བཞེད། ཞི་བ་
 ལྷ་ཡང་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རིན་ཐོང་ལས། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་སྟོག་པ་ལས། རྣམ་
 པར་བརྟོག་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ནོ། །ཁ་ཅིག་བསོད་ནམས་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་བརྟེན་
 པ། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་མི་རྟེན། ཟབ་མོ་ཁྱ་འཕྲིགས་ཅན་འཇིགས་པ། སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་
 ཅན། བྱང་ཆུབ་སྦྱབ་པ་ཁ་ཅིག་ལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་དང་།
 གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་ལས། དེ་བཞེན་དུ་དེ་བཞེན་གཤེགས་པས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་སེམས་
 ཅན་གྱི་ཁམས་རིག་ནས་མི་རྟག་པ་དང་། སྟག་བསྐལ་བ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། མི་སྟག་པ་ཡིད་
 འབྱུང་པར་འབྱུང་པའི་གཏམ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། དེ་རྗེས་སུ་རྣམ་ཐར་སྟོན་གསུམ་དང་། དེ་རྗེས་སུ་

ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་འཁོར་ལོའི་གཏམ་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་དག་གིས་བགྱི་ཚུལ་གསུམ་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བརྫོགས། བར་དུ་བདག་
 བོ་བརྫོགས་པ་དང་། །ཐ་མར་ལྟ་ཞིག་ཀུན་བརྫོགས་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། བར་དུ་བདག་
 རྫོགས་པ་རིགས་པའི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། ཆོག་གསལ་ལས། གང་དག་དགེ་
 བའི་ལས་བྱེད་ཅིང་མི་དགེ་བ་ལས་ལོག་པ་བདག་ཡང་དག་པར་ལྟ་བ་མཆོག་པ་བྱ་སྤང་བུ་ཤིན་ཏུ་
 རིང་བས་བརྟོན་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་རིང་པོར་བྱིན་ཡང་ཁམས་གསུམ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ནས་ཐུང་ན་
 ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྲེང་ཞི་བར་འགྲོ་བར་མི་རུས་པ་གདུལ་བྱ་བར་མ་དེ་དག་འཛིག་ཆོགས་ལ་
 ལྟ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལྷོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་འདུན་པ་བསྐྱེད་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི། སངས་རྒྱུ་བཙུན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། བདག་ཡང་དག་པར་ལྟ་བ་མཆོག་པ་ཞེས་པས་བདེན་
 འཛིན་གྱི་འཛིག་ལྟ་སྤྱོད་པར་བསྟན། བྱ་ནས་རིང་པོར་བྱིན་ཡང་ཞེས་པས་མངོན་པའི་དག་བཙུན་
 ལྟ་བུ་བསྟན་ཅིང་། ཐུང་འདས་སུ་རེ་ཞིག་འགྲོ་བར་མི་རུས་པ་ལ་བདག་མེད་རགས་པ་དེ་འཛིག་
 ལྟ་ལྷོད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པར་ཁམས་གསུམ་ལས་མན་ཆད་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
 བཤད་ལས། ཁྱེད་མང་མོད་ཀྱང་ཆོག་མང་དོགས་ནས་མ་བྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་
 པ་བྱུང་སྟེ། བདེན་བཞིའི་བྱེད་ཆོས་མངོན་པའི་མི་རྟག་སོགས་བསྐྱོམས་པས་ཉོན་མོངས་སྤོང་ཐུབ་
 པས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་བྱུང་གིས་སྤོང་བས་ཅི་བྱ་བརྟན་པའི་ལན་གྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་
 ལན་དུ་བདེན་བྱུང་གི་དངོས་པོར་ལྟ་བའི་མཆོན་མའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་པ་མེད་པར་ལུང་ལུམ་
 གསུམ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། སྤྱོད་
 ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་པའི་ལན་དུ། གང་ཕྱིར་ལུང་ལས་ལམ་འདི་ནི། །མེད་པར་བྱང་
 རྒྱུ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་སོ། །

རི་སྐད་དུ་ཡུམ་ལས། གཟུགས་ལ་སྒྲིད་ན་མཚན་མ་ལ་སྒྲིད་ཀྱི་ཤེར་བྱིན་ལ་སྒྲིད་པ་མ་
 ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སྒྲོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེར་བྱིན་ལ་བསྐྱབ་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྨྱད་པ་ལས། གང་དག་བདེ་གཤེགས་ཉན་ཐོས་འགྱུར་བར་བྱ་སྟེ་
 དང་། །རང་སངས་རྒྱས་དང་དེ་བཞིན་ཆོས་རྒྱལ་འགྱུར་འདོད་པ། །བཟོད་པ་འདི་ལ་མ་བརྟེན་ཐོབ་
 པར་མི་རུས་ཏེ། །དཔེར་ན་པ་རོལ་ཚུ་རོལ་འགྲོ་ངོགས་མི་མཐོང་བཞིན། །ཞེས་སོ། །མདོན་པ་ནས་
 བཤད་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གིས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤོང་མི་རུས་པར་ཐལ། དེར་བཤད་
 པའི་ཉོན་མོངས་མདོན་གྱུར་པ་དེ་ཅུ་སྤངས་པས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་ན་མདོན་པ་ནས་
 བཤད་པའི་རྩོམ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དྲུག་གསུམ་གྱི་ཐག་པ་ཀྱན་ཐད་པར་འགྱུར་
 པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། མདོན་པ་ནས་བཤད་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མདོན་སྟུང་དུ་མཐོང་བེན་
 གོམས་པས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤོང་བུལ་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། དེ་སྐད་དུ་སྒྲིད་འཇུག་ལས།
 ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་དེའི། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། དུས་རེ་ཞིག་དེ་འབྲེལ་དག་བཅོམ་ལ་བདག་འཛིན་རགས་པ་དང་དེས་བྱངས་པའི་ཆགས་
 སྤང་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རགས་པ་མདོན་གྱུར་པ་འགག་པས་མེད་ཀྱང་ལས་ཀྱི་རུས་པས་དཔྱལ་
 བ་སོགས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཆད་མས་མཐོང་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་བདག་འཛིན་དང་ཆགས་
 སོགས་མེད་པས་བདག་གིས་དག་བཅོམ་ཐོབ་སྟུང་པ་ལས་འཆི་ཁ་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་མཐོང་ནས་སྤོང་
 ཉིད་ཐབ་མོ་དང་སངས་རྒྱས་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པའི་སོམ་ཉི་ལས་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བའི་བྱིར། འཕགས་
 པ་བསམ་གཏན་དཔེ་མཐུད་ལས། དེ་གཅིག་བྱ་དཔེན་པར་སོང་ནས་ཆོས་དེ་དག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 ན་ཞི་གནས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ནས། དེ་འདི་སྟུང་དུ་བདག་སྟུག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་ལས་
 གྲོལ་བར་གྱུར་ཏེ། ཡང་བྱིས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་བདག་ནི་དག་བཅོམ་པར་གྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བར་
 བདག་ཉིད་ཤེས་སོ། །དེ་འཆི་བའི་ཆེ་བདག་ཉིད་སྐྱེ་བར་མཐོང་ནས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་

ཐེ་ཚོམ་དང་སོམ་ཉིར་འགྱུར་རོ། །དེ་སོམ་ཉིར་ལྷུང་སྟེ་འཆི་བའི་དུས་བྱས་ནས་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་
དག་ཏུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རི་ལྗར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོམ་ཉི་དང་ཡིད་གཉིས་སྐྱེད་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
རི་སྐད་དུ་སྐྱོད་འཇུག་ལས། ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ལ། །ལས་ཀྱི་རུས་པ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་
སོ། །དེས་ན་དེས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་
དེ་མངོན་གྱུར་པ་ཅམ་འགག་པར་བྱས་ཀྱང་སྤྲར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྲོད་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྟོམ་པ་
དང་བྲལ་བའི་སྟོན་སེམས་དེ་རེ་ཞིག་འགག་པ་ཅམ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདུ་ཤེས་མེད་
པའི་སྟོམས་འཇུག་བཞིན། སྐྱོད་འཇུག་ལས། སྤྲོད་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་སེམས། །འགག་པ་སྤྲར་
ཡང་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་བཞིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལས་
དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མི་ཡོན་ཏེ། །ཡང་སྤྲོད་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་སྤྲོད་ཡོན་གཉིས་མི་
རྟག་སོགས་ཀྱིས་མེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། །ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་དག་བཅོམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡོན་པ་ལ་གསོས་
འདེབས་པའི་སྤྲོད་པ་འདི་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་ཀྱང་སྤྲོད་པ་ཡིན་པར་
ཐལ། སྤྲོད་པ་ལ་མོངས་པ་བདག་འཛིན་རགས་པས་བྱངས་པ་དང་མོངས་པ་ཤེར་ཕྱིན་འབྱུང་བ་
སོགས་ལས་བཤད་པའི་གང་ཟག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པས་བྱངས་པའི་སྤྲོད་པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མ་རིག་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྤྲོད་
པའང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆགས་སྤང་གཉིས་དང་གཉི་སྟག་མི་འགལ་བར་ཡུལ་ལ་
འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་དབང་མིག་སོགས་བཞིན་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ལུས་ལ་ལུས་དབང་རི་བཞིན་དུ། །གཉི་སྟག་ཀུན་ལ་གནས་གྱུར་ཏེ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ་སྐྱོད་འཇུག་ལས། རེ་ཞིག་ཉེར་ཡོན་སྤྲོད་པ་ནི། །མེད་ཅེས་ངེས་པ་
ཉིད་ཅེ་ན། །ཞེས་བཅུད་པའི་ལན་དུ་དེ་ཉིད་ལས། སྤྲོད་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། །ཀུན་མོངས་

བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་མེད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིར་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་དུག་གསུམ་ཡང་ཡོད་དེ།
མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་འཛིན་སྣངས་ཅན་གྱི་དུག་གསུམ་དང་། ཤེར་མདོ་ལས་བཤད་པའི་བདག་
མེད་འགལ་སྒྲའི་རྣམ་ཅན་གྱི་དུག་གསུམ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་འཛིན་ལྟ་གཉིས་ཡོད་
པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱི་རགས་གཉིས་ཡོད་པའི་སྤྱིར། བྱམ་སྟེ། དེ་ལྟར་
འདོད་སྤྱིན་འཛིན་ལྟ་སོགས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་མངོན་པ་སོར་བཞག་བྱས་ན་ནོར་བ་ཆེན་པོར་འགྱུར་
པའི་སྤྱིར་དང་། བདེན་འཛིན་རང་རྒྱུད་པས་ཤེས་སྤྱིབ་ཏུ་བཞག་ཀྱང་ཐར་བ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་སྤྱོད་དགོས་
པས་ཉོན་མོངས་དང་ཉོན་སྤྱིབ་ཏུ་བཞག་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཉེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཉོན་མོངས་མངོན་
གྱུར་སྤྱོད་ཞེས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་མངོན་པ་གཉིས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་དཔྱེགས་རྣམ་ཅན་གྱི་
ཉོན་མོངས་ཡིན་གྱི། ལྷགས་འདིས་བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཤད་པ་དང་། དེའི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་ལྟ་བ་དང་ལྟ་མིན་གྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་པ་ལས་བཤད་ཚུལ་ལས་གཞན་རྣམས་ནི་
མངོན་གྱུར་ཡང་སྤྱོད་བར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གྱི་འཛིན་ཚུལ་མཛད་སྤྱིན་ཆད། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྐྱུ་མོང་བ་ཅམ་
གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་འཛིན་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་ངོས་འཛིན་མཛད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
སོར་བཞག་ཏུ་མཛད་ན་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་མཐའ་མ་ཆོད་པའི་ནོར་བ་ཆེན་པོར་འགྱུར་
བས། དེ་ལ་མཁས་པའི་དབང་པོ་འདི་འབྲུལ་པ་ག་ལ་སྤྱིད་ཅེས་སོ། །

དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ལུང་བདུན་དང་
དགུས་ཀྱང་བསྐྱབས་ཉེ། རིན་ཆེན་སྤེང་བའི་ལུང་དང་པོ། ཇི་སྤྱིད་ལུང་པོ་འཛིན་ཡོད་པ། །སོགས་
ཀྱིས་ལུང་པོ་བདེན་མེད་མ་རྟོགས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཆོན་ཉིད་ཆང་བར་མི་རྟོགས་པ་
དང་། ལུང་གཉིས་པ་ཡང་། ཇི་ལྟར་མིག་ནི་འབྲུལ་པ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉན་རང་བྱང་སེམས་
གསུམ་གས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་བཤད་པ་དང་། ལུང་གསུམ་པ། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྤྱི་

མེད་བསྟན། །སོགས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་སྐྱེ་མེད་དུ་བཤད་པ། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་སྟུག་བསྐྱེད་དང་ཕྱང་པོ་མཐའ་དག་ཟད་པར་གསུངས་པ་གཉིས་ཀ་དོན་དམ་པར་དེ་ལྟར་གསུངས་པར་མཚུངས་པ་དང་། ཕྱང་བཞི་བ་ཉན་ཐོས་ལ་གདམས་པར་ཕྱང་པོ་ལྔ་དབུ་བ་སོགས་དང་མཚུངས་པར་བཤད་པ་བདེན་མེད་ལ་དགོངས་པར་བཤད་པ་དང་། ཕྱང་ལྔ་བ་ཀ་ཉུ་ཡ་ནའི་མདོ་ལས་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པར་བཤད་པ་དང་ལྔ་འདིར་བཞོད་ལ། ཆོག་གསལ་དུ་འབྱམ་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་གསལ་མེད་ཕྱིན་ལ་སྟོབ་པ་དང་། སྟུང་པའི་ཕྱང་སྟེ་བདུན་དང་། ཡང་ཆོག་གསལ་དུ་ལྟག་བསམ་བརྟན་པའི་མདོ་དང་། བསམ་གཏན་དཔེ་མཚུད་ཀྱི་མདོ་གཉིས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་ཕྱང་དགུས་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤངས་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཀྱིས་རབ་བྱེད་བདུན་པའི་འགྲེལ་པར་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་བདེན་མེད་ལ་བཤད་པ་ལ་ཤེས་རབ་སྟོན་མེད་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་དགག་པ་མཛད་པ་དེ་སྐབས་འདིར་སེལ་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་མ་གུབ་པ་ནི་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ལ། སྤར་གྱི་ཕྱང་དག་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་བསྟན་ན་དེའི་ཆེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་དུ་མེམས་པ་དེའི་ལུགས་དེ་ཡང་འདི་ལྟར་རིགས་པ་དང་ཕྱང་དང་འགལ་བར་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །

ཐེག་དམན་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་ན་ཐེག་ཆེན་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལས་དེ་བསྟན་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དེ་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་དེར་དེ་བསྟན་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་ཡང་དོན་མེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ན་མས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཅམ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལས་སྟོན་པ་ཕྱིན་དུག་བསྟོ་སྟོན་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་ཐབས་ཆ་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་དག་ལས་

དངོས་སུ་གསལ་བ་དང་འཕགས་པའི་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རིན་ཐེང་ལས། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་སྟོན་ལམ་དང་། སྟོན་པ་ཡོངས་བསྟོ་མ་བཤད་དེས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ག་ལ་
 འགྱུར། བྱང་ཆུབ་སྟོན་ལ་གནས་པའི་དོན། མདོ་སྡེ་ལས་ནི་བཀའ་མ་བསྟུལ། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་
 བཀའ་བསྟུལ་པ། དེ་བྱིར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་གཉིས་པ་གྲུབ་
 གྱེ། རྒྱས་མི་རྒྱས་དང་ཆང་བར་རམ་རྩོགས་པར་སྟོན་མི་སྟོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་བྱིར་ལེག་
 རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོན་པ་ལས། མཚན་མ་མེད་པར་མཛོགས་པར། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་
 པར་གསུངས། དེ་བྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས། དེ་ནི་ཆང་བར་བསྟོན་པ་ལགས། ཞེས་སོ། འོ་
 བ། མདོན་རྩོགས་རྒྱན་ལས། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གཟུང་འདྲིན་རྩལ་གཞན་སྤངས་པ་དང་ཉན་ཐོས་
 གྱི་ལམ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྩོགས་པའི་རྩོགས་རིགས་གསུམ་གསུངས་པ་དང་འགལ་སྟུང་ན།
 མདོན་རྩོགས་རྒྱན་དང་ཡང་འདི་ལྟར་བཤད་པ་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཐལ། དེ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་
 པ་ཉན་རང་སྟོང་ཉིད་མ་རྩོགས་པ་ཐོག་མར་དེར་ཁྲིད་ནས། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་བར་དུ་བདག་ནི་རྫོག་
 པར་བཤད་པ་བཞིན་རྒྱད་སྟོན་པ་ན་ཐ་མར་མཐར་ལྟ་ཐམས་ཅད་རྫོག་པའི་བདེན་མེད་ལ་འཁྲིད་པའི་
 ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར་དེར་ཐལ། ཉན་རང་ལ་སྟོང་ཉིད་རྩོགས་མ་རྩོགས་གཉིས་ཡོད་པའི་མ་རྩོགས་པའི་
 ལམ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་ཉན་རང་གི་ལམ་བྱི་མ་བཟོད་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྩོགས་དགོས་
 པར་བཞེད་པའི་བྱིར་དེར་ཐལ། ཐེག་པ་གསུམ་གའི་རིགས་བདེན་མེད་དུ་འཛོག་པ་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་
 གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱན་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་བྱིར་རིགས་ནི་ཐ་དད་རུང་མ་
 ཡིན། བརྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྟེན། ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར་
 དང་། རྣམ་བཤད་ལས། རྗེས་སུ་གཟུང་རྒྱའི་ཐེག་དམན་ལ་ཡང་ཐབ་མོའི་སྟོན་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་གཉིས་
 ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ལའང་བྱི་མ་ཆེས་མང་བས་པལ་ཆེར་དེའི་ལམ་མང་དུ་གསུངས་སོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར་འདིར་རང་རྒྱལ་ལ་སེམས་ཅམ་པའི་ལྟ་བ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་

ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཁ་ཅིག་དགོངས་འགྲེལ་ལྟར་སེམས་ཅམ་ལ་ཐོག་མར་མ་བྱིད་ན་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་
མི་རྟེན་པ་ལྟར་རང་རྒྱལ་ལའང་དེ་འདྲ་མང་བས་དེ་ལྟར་བཤད་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་འདྲ་ཡོད་ཀྱང་ཉུང་
བས་མ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཐེག་ཆེན་ལ་ཐོག་མར་སེམས་ཅམ་ལ་མ་བྱིད་
པར་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་མི་རྟེན་པ་སྤང་བ་བཞིན་དུ། རང་རྒྱལ་ལ་ཡང་ཡོད་ལ་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ལའང་ཡོད་
པར་མངོན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ལ་མངོན་ཅམ་ལས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་དགག་བཞག་སྤངས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་འགྲེལ་བཤད་
མཁན་པོ་ན་རེ། མངོན་པས་བཤད་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཀྱང་
བཏགས་སྟོང་རུས་ཀྱང་ལྟན་སྟེས་སྟོང་མི་རུས་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལམ་དེས་ཐུན་མོང་བའི་
ཉོན་མོངས་རགས་པ་ཀྱན་བཏགས་དང་ལྟན་སྟེས་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་སྟོང་རུས་པར་ཡང་མཚུངས་
ལ་ཀྱན་བཏགས་ལྟན་སྟེས་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་སྟོང་མི་རུས་པར་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་
ན་འཛིག་རྟེན་པའི་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱིས་བསམ་གཟུགས་ཐོབ་ཆེ་འདོད་པའི་ཆགས་སྤང་ཀྱན་
བཏགས་ལྟན་སྟེས་གཉིས་མངོན་གྱུར་པ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་མ་སྤངས་པ་བཞིན་
ཡིན་པར་རང་འགྲེལ་དང་སྟོན་འཇུག་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་ན་འགྲེལ་བཤད་
ལས། ནས། ས་བོན་སྟོང་མི་རུས་པ་ཡང་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་སོ། །ཡང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་
སྟོན་འཇུག་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལམ་འདི་ནི། མེད་པར་བྱང་ཆུབ་མེད་ཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཟླ་
མེད་བྱང་ཆུབ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་བྱང་ཆུབ་ལ་བྱེད་དགོས་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་གང་
ཐོབ་པ་མེད་ཅེས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུང་ལས་ཞེས་པ་ཡུམ་མཛོད་ལས་དངོས་པོའི་
འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་པ་མེད་པར་བཤད་པ་དང་རྒྱན་ཞུགས་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་བར་རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་
འདི་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་བཤད་པའི་དོན་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། སྟོན་འཇུག་

འགྲེལ་ཆེན་ལས། ནས། རོན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་རྒྱ་བོད་ཁ་ཅིག་ན་ཏེ། ཉོན་མོངས་མེད་
 གྲང་དེ་དག་ལ། །ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་མཐོང་ཞེས་པའི་ཉོན་མོངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་ནས་
 མེད་གྲང་དུ་ཐབ་ལས་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་སོ་སྟེའི་དུས་ཀྱི་ལས་ངན་པའི་རྒྱས་པས་མོ་ཁྱ་འགལ་
 བུའི་ཕྱག་ཞབས་བཙོམ་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཞིང་། ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་
 དེའི། །ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །འོ་ན། ཉན་ཐོས་སྡེ་བའམ་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་གསུམ་
 གང་རྒྱང་གིས་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཅམ་ནས་སྤྱག་བསྐལ་ཡང་སྤངས་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདིར་
 དེ་འདྲའི་ཁས་ལེན་བཀའ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཁས་ལེན་མེད་པའི་དགག་པ་དགོས་མེད་དུ་འགྱུར་
 རོ། །ཁྱབ་ཅིང་། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་གསུམ་གསུམ་སྤྱག་བཅས་སྤང་འདས་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་
 ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཆེ་འདིར་སྤྱག་བསྐལ་སྟེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འཕེན་པའི་རྒྱས་པ་མཐོང་
 ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནི་བསམ་གཏན་དཔེ་མཁྱེད་ཀྱི་མདོ་ལས་བདེན་བཞིའི་མི་རྟག་
 སོགས་ཀྱིས་མི་གྲོལ་པའི་དོན་བསྐྱུས་ནས་བཀོད་པར་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་བ་ཉིད་དང་བྲལ་
 བའི་སེམས། །འགག་པ་སྤྱར་ཡང་སྟེ་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་སྤར་ཉོན་མོངས་སྤངས་པར་བཤད་པ་དེ་སྤྱར་
 ཡང་སྟེ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟེད་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། འགྲེལ་བ་འགའ་ཞིག་དང་བོད་རྣམས་ནས། ཉོན་མོངས་མཛོན་གྱུར་སྤངས་པ་
 རེ་ཞིག་འོང་བའི་དོན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚུགས་སྤྲ་སྤྲ་བ་པོ་
 སེམས་ཅམ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་ཟེར། ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཟེར་ན་དང་པོ་ལ། འོ་ན།
 འདིའི་ཚུགས་སྤྲ་སྤྲ་བ་པོ་ལ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་སྤྱབ་མི་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། གང་ཕྱིར་ལྷང་ལས་ལམ་འདི་ནི། །མེད་པར་བྱང་རྒྱབ་མེད་པར་གསུངས། །གལ་
 ཏེ་ཐེག་ཆེན་མ་གྲུབ་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཀའ་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ན་འདིའི་ཚུགས་

སྤེལ་གཙོ་བོ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ལ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་ཡོད་པའི་མི་འདོད་མཁན་
ཡིན་ཞིང་ཞར་ལ་ཐར་བ་ཐོབ་བ་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་མི་དགོས་པར་འདོད་པའི་སྡེ་བ་གོང་འོག་
རྣམས་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་འཇུག་དར་རྟེན་ལས། ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
པར་བྱེད་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མི་དགོས་པར་མ་ཐད་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་མིང་ཙམ་ཡང་ཁས་མི་
ལེན་ཅིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་བཀའ་ཁས་མི་ལེན་པ་དེ་དག་སྟེགས་སྤེལ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ་ཞར་ལ་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ཆད་མར་བཞེད་ཀྱང་དག་བཙུངས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་རྟོགས་པ་མི་དགོས་པར་བཞེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་བཀག་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྟོབ་
དཔོན་ཞི་འཆོ་ཡབ་སྲས་དང་རྩེ་ཉ་རི་ཆེན་པོ་དང་རྒྱན་མཁན་པོ་སོགས་རྣམ་འབྲེལ་དབུ་མར་འབྲེལ་
མཁན་རྣམས་ན་རེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ་སྟོང་འཇུག་གི། ཞེས་པའི་སྟོང་བ་བདེན་
བྱུང་གིས་སྟོང་པར་འདོད་ཟེར་ན། འོན་ཏེ་མི་རྟག་སྟུག་བསྐྱེད་བདག་མེད་བཞིའི་ཕྱི་མ་གཉིས་
ལ་བྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དེ་ལ་བྱེད་ཅིང་རྣམ་འབྲེལ་གི་
ལུགས་ལ་བདེན་བྱུང་འདོད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རུས་པའི་དངོས་པོ་དེ་རང་མཆོན་དུ་
འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དོན་དམ་དོན་བྱེད་རུས་པ་གང་། །དེ་འདིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཙམ་ལ་འབྲེལ་
ནས་རྒྱ་གར་བ་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་ལ་འདོད་པ་དོན་མ་ཡིན་པས།
གང་ཟག་རང་རྒྱ་བུ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

འདིར་སྟག་ལོས་དེ་དག་གི་དབུ་མ་པ་རྣམ་རྒྱུན་པ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་བྱུང་མཐའི་རྣམ་
བཤད་དུ་བཀག་ཟེན་ཏོ། །ཡང་པོད་ཀྱི་རིགས་པའི་དབང་སྟུག་ཆ་པ་དང་བཅེགས་དབང་སྟུག་སེང་
གོ་སོགས་ན་རེ། སྟོང་འཇུག་ལས། ཆོར་པའི་རྒྱུ་གིས་སྟེད་པ་ཡིན། །ཆོར་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་
ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱ་ཆོར་བ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་སྟེད་པ་ཡོད་པས་བྱུང་བ་

སྐྱབ་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། སོགས་དགག་པ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱེད་ཆ་བརྟེན་སོགས་ཀྱིས་
 དགག་པ་དེ་ནི་པར་ཕྱིན་གྱི་ཆོས་སྐད་གྲགས་པ་ཆེར་བསམ་ཡང་ཕྱོགས་སུ་མ་སྤྱོད་འདུག་གིས་
 འཇམ་དཔལ་རྣམ་རྩལ་སོགས་ཀྱི་མདོ་དོན་བཀོད་པ་མ་ཤེས་པའི་སྤྱོད་དང་། ཐུ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་
 གཉིས་ཀྱི་རིགས་ཆོགས་དང་བསྟོད་ཆོགས་དུ་མར་སྟོང་ཉིད་མཛྲོགས་ན་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས་
 པའི་དོན་འདིར་བཀོད་པ་མ་ཤེས་པར་ཕྱོགས་སུ་འཛིན་མ་ལངས་པར་དགག་པའི་ཉི་མ་ཤར་པའི་
 ཕྱིར་དང་། མདོ་དག་ལས་ཀྱང་། ཆོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྟེད་པ་ཞེས་པའང་བཀག་པར་སོང་བ་དེའི་
 ཕྱིར། སྟོང་ཐུན་སྐལ་བ་ཟང་མིག་འབྱེད་ལས། ཆོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྟེད་པ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ལ་
 ཆ་བ་དང་། ཉས། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་ལ་འདི་འདྲའི་རྣམ་འགྱུར་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། ཞེས་དང་། རྣམ་
 བཤད་ལས། ཆོར་བ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ནས། རིགས་པ་བརྗིད་པོའི་དོན་ཞིབ་ཏུ་མ་རྟོག་པར་
 མཁས་པ་ཆེན་པོ་ལ་བྱ་ཆོམ་དུ་སྤྱོད་བཟུང་བའི་ཁོར་བ་ཆེན་པོ་འོ། ཞེས་སོ། །

ཡང་ཅོད་དུས་ཀྱི་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བཤ་ཆེན་བཅོམ་རལ་སོགས་དང་
 ཕྱིས་སྤྱོད་པོ་མཁས་རྣམས་ལ་སྤྲལ་དོག་གིས་ཐྱོས་པ་མང་པོས་རྒྱ་བའི་ཞབས་ལ་དགག་པ་ལྟར་སྤང་
 འབྲེལ་མེད་དུ་མ་བྱེད་དེ། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་སོགས་ན་རེ། རྒྱ་བས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཛྲོགས་
 ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡང་མི་འཐད་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མདོ་སྟེ་བས་ཀྱང་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལྷུང་རིགས་གཉིས་ཀས་གཏན་ལ་ཐབ་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཛྲོགས་
 པའི་ཕྱིར་སོགས་དང་། དག་བཅོམ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་
 འདོད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་གྱིས་དེ་ཀུན་སྤངས་པ་སོགས་ཀྱང་ནང་འགལ་ཡིན་ཏེ། ས་བདུན་
 པ་བས་ཉན་རང་རྫོ་སྟོབས་ཀྱི་ཟེལ་གྱིས་མི་ནོན་པར་ཐལ། དེའི་དག་བཅོམ་གྱིས་དེ་སྤངས་ས་བདུན་
 པ་བས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དག་བཅོམ་གྱིས་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོར་ཐོབ་པར་ཐལ། མཐོང་སྤང་
 གཟུང་རྟོག་སྤངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ཞུགས་མཐོང་ཆོས་ཞི་ཆོས་ཅན། ལས་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྤྱེ་

བར་ཐལ། སྤང་པོ་བདེན་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སོགས་ཐལ་བ་དུ་མ་འཕེན་ཅིང་། ཡང་དག་བཙུགས་
 བས་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་ཉོན་སྤྱིབ་སྤངས་ཀྱང་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྤྱིབ་སྤོང་བའི་རྒྱས་བ་མ་ཐོབ་
 སོགས་སྤྱིབའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་ཀྱང་འཛིན་བ་བདེན་སྤྱིབའི་རང་རྒྱལ་དང་། ཉན། མཁས་
 བ་མཆར་ཞེས་བཞད་གད་ཀྱང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་པའི་ཞབས་ལ་
 བོད་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོན་བཟུང་བ་འགའ་ཞིག་སྤང་བ་ཡང་ཕྱོགས་སྤྱིབ་མ་ཞིབ་དུ་ཡི་མ་གོ་བར་སྦྱོན་
 ལྟར་སྤང་བརྗོད་པས། རང་གི་དེ་ཉིད་སྦྱོན་བ་མཁས་པས་མཐོང་ན་ཤིན་ཏུ་ངོ་ཆའི་གནས་ཁོ་ནར་
 སྤང་རོ། །ཞེས་བ་དང་། སྤྱིབ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། བརྗོད་ཐབས་སྤྱིབ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉན། དོན་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཐལ་བ་དང་པོ་ལ་འབྲེལ་མེད་བར་ཐལ། མདོ་སྤེ་བས་ངེས་
 པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་འདིའི་བདག་མེད་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། བདག་མེད་སྤྱི་མོ་གཉིས་
 ལ་སྤྱི་བགས་མེད་བར་མ་ཤེས་པའི་བབ་ཙལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཐལ་བ་དང་པོ་ནི་འབྲེལ་
 མེད་བ་ཡིན་ཏེ། ཉན། རྩོད་གཞི་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་བ་བསྟན་རྒྱུ་ཡོད་ན་སྤྱི་བཤེས་ཤིག་ །ཅེས་སོགས་
 གསུངས་སོ། །ཐལ་བ་གཉིས་པ་ལ། ས་དང་པོ་བས་ཀྱང་ཉན་རང་དག་བཙུགས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
 ཆོས་ཡིས་གཞོན་བར་ཐལ། དེས་མཐོང་སྤང་གཟུང་རྟོག་བརྒྱུ་ཅ་བརྒྱད་སྤོང་བའི་གཉིན་པོ་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཐོབ། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། ས་
 དང་པོ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཀྱང་དེ་གཞོན་བར་ཐལ། ས་དང་པོ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 དེ་མཆོན་འཛིན་གྱིས་མ་བཅིངས་ལ་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་དེ་བཅིངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། སྤྱིབ་
 བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། ས་དང་པོ་ལས་ཀྱང་ཉན་རང་དག་བཙུགས་བདག་མེད། ཉན། ཁས་སྤངས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བསྟན་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་གཞན་གོ་སྤྱི་ལ་རྒྱས་བར་སྤྱིབ་བཟང་མིག་
 འབྱེད་ལ་བསྟན་གོས། མཁས་པར་འདོད་བ་དང་པོ་ཉི་ཆེན་པོ་མི་བསྟན་བ་རྒྱལ་འགའ་ཡིན་པས་འདི་
 དག་གིས་མིག་བྱས་ནས་རྗེ་ཡབ་སྤྱི་ལ་གསུང་ལ་ཞིབ་བར་དབྱེད་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་ལག་

ཅེན་ཡོད་པ་ཤེས་པར་གྱིས།

ཡང་བྱ་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་སོགས་དང་བྱིས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསྟན་པའི་ཅ་བ་དག་སྒྲོང་དག་
 བཅོམ་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན། སོ་སོར་ཐར་བ་དེ་བསྟན་པའི་ཅ་བ་དང་དག་བཅོམ་དེ་ཉམས་སུ་
 ལེན་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་དགོས་ཟེར། འོན་ཀྱང་སྐབས་འདིའི་བསྟན་པ་དེ་ལ་སོ་སོར་ཐར་བ་ཡང་འཛོགས་
 རིགས་པར་ཐལ། དེ་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ཀྱི་ཅ་བར་མི་རིགས་པའི་བྱིར། ཉགས་སྒྲ། བྱ་བཅོང་། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་ལུང་སྟེ་སྒྲོད་གསུམ་དང་། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། ཁྱོད་རང་ཡང་འདོད་འདུག་
 པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་སྐབས་འདིའི་བསྟན་པའི་ཅ་བ་དེ་གང་ཟག་དང་སྒྲོམ་པ་གཉིས་ལས་སྒྲོམ་པ་ལ་
 ཐུག་པར་བཤད་རིགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བསྟན་པའི་ཅ་བ་
 ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་དག་སྒྲོང་ཡིན་པར་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ལྟར་
 སེམས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དམིགས་གཏད་དང་བཅས་པ་ལ་ཉོན་མོངས་བཅོམ་པའི་དག་སྒྲོང་དེ་དཀའ་
 ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། སྒྲོད་འབྲུག་ལས། བསྟན་ཅ་དག་སྒྲོང་ཉིད་ཡིན་ན། །དག་སྒྲོང་ཉིད་
 གྲང་དཀའ་བར་གནས། །སེམས་ནི་དམིགས་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱིས། །ལྷ་ངན་འདའ་བ་དཀའ་བར་
 གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱ་བཅོང་། ཀྱང་པ་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ལུང་འདས་དཀའ་བ་དེ་རྒྱང་
 པ་ལྷ་མ་གཉིས་ཀྱི་དག་སྒྲོང་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་འདིའི་བསྟན་པ་ལ་བསྐྱབ་
 པ་གསུམ་དང་སྟེ་སྒྲོད་གསུམ་ཡོད་ཅིང་དེ་འཛོལ་པའི་ཅ་བ། མདོ་ལས། དག་སྒྲོང་ནི་རྣམ་པ་ལྷ་སྟེ།
 འདི་ལྷ་སྟེ། སྒྲོང་བའི་དག་སྒྲོང་དང་། ཁས་འཆེ་བའི་དག་སྒྲོང་དང་། མིང་གི་དག་སྒྲོང་དང་། ཉོན་
 མོངས་བཅོམ་པའི་དག་སྒྲོང་དང་། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་ཚོགས་པའི་དག་
 སྒྲོང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དག་སྒྲོང་ལྷ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་བཅོམ་པའི་དག་སྒྲོང་ཉིད་ཡིན་
 ཞེས་བཤད་དགོས་ཏེ། ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་དེ་འདྲའི་ཅ་བ་འོད་སྤང་ཉི་བར་འཁོར་ཀྱན་དཀའ་བོ་
 གསུམ་དང་བསྟན་པའི་གཏད་རབས་བདུན་དང་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་དང་བཀའ་བསྟུ་བ་སོ་སོའི་

དུས་ཀྱི་དག་བཙམ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གིས་བསྟན་པ་འདི་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་གྱི་ཅ་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱོད་འཇུག་དར་རིག་ལས། དག་བཙམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་ལས་མངོན་སུམ་དུ་ཐོས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་གསུང་རབ་ལ་བསྟུ་བ་མཛད་པ་ཡིན་པས་དག་སྐྱོང་དུ་མ་བཤད་པའི་ནང་ནས་བསྟན་པའི་ཅ་བ་དག་སྐྱོང་དག་བཙམ་པ་ཉིད་ཡིན་ན་སྟེ་ཡིན་པ་ལ་དག་སྐྱོང་དག་བཙམ་པ་ཉིད་ཀྱང་དཀའ་བར་གནས་པ་སྟེ། རས། ཡང་ན་རྒྱུ་མ་གཉིས་དམ་བཅའ་བྱས་ནས་བྱི་མ་རྟགས་སུ་བྱས་ཏེ། བདེན་འཛིན་རི་སྤྱོད་ཡོད་པ་དེ་སྤྱོད་དུ་སྤྱང་འདས་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བའི་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་གསུམ་པའི་དོན་ལ་བོད་སྤྱ་མ་མང་པོས་འབྲེལ་མེད་སྤྱས་པ་བཀག་ཚུལ་སྐྱོང་བྱན་ནས་བཤད་ཟེན་པ་ལྟར་དང་། རང་རེའི་མཁས་པ་དུ་མས་ཀྱང་སྤྱ་ཆོགས་ཤིག་སྤྱས་ཏེ། མདོར་བསྟུས་ན་ཁ་ཅིག་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་སྤྱང་ན་སྤྱང་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་སྤྱང་བས་བྱུང་བས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་བྱུང་བེད། ལ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་སྤྱ་ཕྱིར་རྟོགས་དགོས་པར་བཤད་ནས་བདག་འཛིན་སྤྱ་མའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་སྤྱང་ན་སྤྱང་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་སྤྱང་བར་སོང་བས་མ་བྱུང་བེད། འགའ་ཞིག་ཆོས་གང་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ན་འདར་རྟགས་སྐྱོར་ལ་བརྟེན་དགོས་ཤིང་། རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྷན་གྱི་མ་བྱུན་དཔེ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་སྐྱོན་དུ་སོང་བས་བྱུང་བེད། གཞན་དག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ན་དེའི་སྐྱོན་དུ་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་སྐྱོན་དུ་སོང་བས་བྱུང་བེད།

ལྷགས་དང་པོ་ལ། འོ་ན། བདག་མེད་གཉིས་ལ་འཇུག་རིམ་དང་པོར་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ནས་དེ་རྗེས་སྤྱང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་

ཐལ། གང་ཟག་བདེན་མེད་རྟོགས་ན་ཕུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
འདོད་ན། རྟོན་པ་དང་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་དང་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྒྲོལ་བའི་ཞབས་ཞི་བ་ལྟ་རྟམས་
ཀྱི་གསུང་ལས་བརྒྱུག་ནས་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྲབ་སྟེ། དེ་
རྟམས་ཀྱིས་བདག་མེད་གཉིས་ལ་འཇུག་རིམ་དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ནས་དེ་རྗེས་
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། རི་ལྟར་ཁྱོད་
ཀྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་སྟོས་སྒྱུར་བྲ། །ཞེས་དང། རིན་ཆེན་སྤེང་བ་
ལས། སྒྲེས་བྱ་ཁམས་བྱུག་འདུས་པའི་ཕྱིར། །ཡང་དག་མ་ཡིན་རི་ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་ཁམས་ནི་རེ་
རེ་ཡང་། །འདུས་ཕྱིར་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མིན། །ཞེས་སྟོན་དུ་སྒྲེས་བྱ་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པ་དང། དེ་
ནས་གདགས་གཞིའི་ཁམས་རྟམས་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བཤད་པ་དང།
ལམ་རིམ་ལས། ཆོག་གསལ་དང་བུརྟ་སྤྱི་ལི་ཏས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ན་ཐོག་མར་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་ནས་འཇུག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང། ཞི་བ་ལྷས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རྟ། །ཞེས་སོ། །འདི་དག་གིས་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པར་བཤད་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་ཚུལ་གཙོ་བོར་བྱས་
སོ། །འདི་དག་གི་ཤེས་བྱེད་དང་གཞོན་བྱེད་ལྷག་མ་དག་འོག་ཏུ་འཆད་པར་བྱའོ། །

ལུགས་གཉིས་པ་ལ། འོ་ན། རང་འགྲེལ་དང་སྤྱི་ལི་ཏས་འཛིན་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་རགས་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པས་འདིར་དེ་གཞིར་བཞག་ནས་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྟོན་པ་
ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྟོན་འདོགས་མི་གཙོད་པར་ཐལ། དེས་དེའི་ཞེན་ཡུལ་
འགོག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་
སྟོན་པ་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་དོ་སྟུང་དུ་མ་བཟུང་ཡང་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་
པའི་སྟོན་འདོགས་གཙོད་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟོན་པ་དངོས་སུ་ཞེགས་
པ་ན། བདག་དེའི་བདག་གི་བ་ཕུང་པོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤིང་རྩ་ཆོག་གི་

ན་དེའི་ཡན་ལག་མི་གནས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། གང་ཟག་རང་བཞིན་
 མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་པོ་རང་བཞིན་མེད་དོ་སྙམ་དུ་མི་འཇིན་ཀྱང་སྒོ་དེས་གཞན་
 ལ་སྒྲོས་མེད་དུ་སྤང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་འདྲེན་རྒྱས་པས་ན་སྤང་པོ་ལ་རང་
 བཞིན་དུ་སྒོ་འདོགས་པའི་སྒོ་འདོགས་གཙོད་པར་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། ཅ
 ཤེ་ལས་ཀྱང་། བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། བདག་གི་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་དང་། དེའི་
 འགྲེལ་པ་ཆོག་གསལ་ལས། བདག་མི་དམིགས་པའི་བྱིར། བདག་ཏུ་གདགས་པའི་གཞི་བདག་གི་
 བའང་ཤིན་ཏུ་ཆེས་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། གྲི་ལྟར་ཤིང་རྟོག་ན་དེའི་ཡན་ལག་དག་ཀྱང་ཆོག་
 པས་མི་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། སྒོ་དེས་རང་
 དུས་ན་སྤང་པོ་ལ་སྒོ་འདོགས་གཙོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེས་
 རང་དུས་དང་དངོས་སུ་སྤང་པོ་ལ་སྒོ་འདོགས་མི་གཙོད་ཀྱང་སྒོ་དེའི་བྱེད་པས་བཅད་པ་ལ་སྒོ་དེས་
 བཅད་ཅེས་ཐ་སྙད་རགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། གཞན་ཡང་། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་
 བལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་གང་ཟག་བདེན་མེད་ངེས་ཆེ་སྤང་པོ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དམ་བཅའ་མ་བཏང་བར་
 ཐལ། དེའི་ཆེ་གང་ཟག་དེས་སྤང་པོ་བདེན་གྲུབ་ལ་གཞོད་བྱེད་མ་མཐོང་བའི་བྱིར་ཏེ། རྟགས་དེའི་
 ཆེ་སྤང་པོ་བདེན་འཇིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་གཞོད་པར་འདོད་པ་དེའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། རྒྱབ་སྟེ།
 དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མཐོང་ཆེ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་འཇིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་འདོར་བའི་བྱིར་ཏེ།
 ལམ་རིམ་ལས། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་ཁས་སྤངས་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པ་རྣམས་མཐོང་བ་ན། རང་
 གི་རོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཇིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་འདོར་བར་འགྱུར་ལ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། གོང་དུ་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། རྒྱབ་སྟེ། གང་ཟག་དེས་སྤང་པོ་གསུམ་གྱི་ཆོས་གཞན་ལ་སྒོ་ཁ་སྟོགས་ཅམ་གྱིས་
 བདག་མེད་ངེས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་མི་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། སྟོང་གཞི་ཐ་དད་ཡིན་

ཀྱང་སྒྲིང་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བ་དང་སྒྲ་རགས་གང་ཡང་མེད་པས་དེ་ལྟར་རྟོགས་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་
 དུ་ན་ཆོས་རེ་རེ་ལ་འང་གཏན་ཆིགས་རེ་རེ་དུན་ཅུ་གས་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་ན་སངས་
 མ་རྒྱས་བར་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཏན་ལ་འབེབས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱ་ལ་པ་མཐའ་མེད་
 ཅིང་རེ་རེ་ནས་གཏན་ཆིགས་རེ་སོ་སོར་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིང་ཐུན་ལས།
 གང་ཟག་གི་སྒྲིང་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་ཆད་མས་ངེས་ན་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་
 བྱུང་བར་དམ་བཅའ་མི་སྲིད་དེ། རིགས་པ་གང་ལ་བཞེན་ནས་གང་ཟག་གི་སྒྲིང་དུ་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་
 མཐར་ཐུག་པ་ངེས་པའི་རིགས་པ་དེས་ཕུང་སོགས་ཀྱི་སྒྲིང་དུ་འང་བདག་མེད་ལ་སྒྲོ་ཁ་སྒྲོགས་ཅུ་
 གྱིས་ངེས་པར་བྱེད་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དུ་རིགས་སྟོབས་
 གྱིས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཤེས་བྱའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་སྲིད་ཆད་རེ་རེ་ནས་བདག་མེད་དུ་རྟགས་
 གྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་
 དུ་རིགས་སྟོབས་གྱིས་ངེས་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས།
 དངོས་པོ་གཅིག་སྒྲིང་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རྟོགས་རུས་པས། ཞེས་པ་ནས། ཐོས་
 བསམ་གྱི་ཆོ་དཔེར་བརྗོད་ཀྱང་འགའ་ཞིག་བྱས་པས་མི་གྲོལ་ན་རེ་དོགས་མཚུབ་ཅིས་ཀྱི་གཡེང་བ་
 བཞོལ་ནས་བཅས་པོ་ཞལ་བྲིལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ཞུ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བདེན་པའི་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆད་མས་ངེས་
 མ་ཐག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གང་ཟག་ཅུ་མ་གཏོགས་པའི་དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་དུ་དམ་བཅའ་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་།
 དེ་དེར་ཐལ། དེ་དེ་ལྟར་དམ་བཅའ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། དངོས་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་སྒྲུབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཏང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དབྱ་མ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་རྟེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིང་ཉིད་

རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་
ཞིག་རང་བཞིན་མེད་པར་ཆད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ཆོས་ཅན་གྱིས་གྲུབ་
ཅིང་། བྱུང་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས། གང་གི་ཆེ་དངོས་པོ་ལག་ལ་ཞིག་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པར་
ཆད་མས་རྟོགས་པ་ནས་དངོས་པོར་སྦྱོར་བའི་གྲུབ་མཐའ་བཏང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། གང་ཟག་བདེན་མེད་རྟོགས་ལ་ཕྱང་པོ་བདེན་མེད་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་གྱིས་བདེན་གྲུབ་ལྷག་མ་མེད་པར་ཆད་མས་མ་ཁེགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་བདེན་གྲུབ་ཁེགས་
པའི་སྟོང་གཞིའི་སྟེང་དུ་བདེན་གྲུབ་ལ་བྱ་བྱེད་ལས་སོགས་རུང་ངམ་སྟམ་པའི་སྟོང་འདོགས་པ་ཆད་
མས་ཁེགས་ཀྱང་སྦྱོར་སེལ་འབྱུག་ཡིན་པས་བྱ་བྱེད་སོགས་ལ་དེ་ལྟར་དུ་མ་བཟུང་བར་བྱེད་པ་པོ་
བདག་ཅེས་མེད་པར་དངོས་སུ་བཟུང་བའི་བྱེད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་སོང་ཞིང་སྟེ། བྱུང་སྟེ།
དེ་ལྟར་སྟོང་འདོགས་ཆད་མས་མ་བསལ་བར་དུ་བདེན་གྲུབ་ལྷག་མ་མེད་པར་མི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
བདེན་གྲུབ་ལུལ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་མི་འཐད་པར་ཤེས་ཀྱང་བྱ་བྱེད་གདགས་གཞི་སོགས་ལ་བདེན་
པར་དམ་བཅའ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དཔེར་ན་སེམས་ཅམ་པས་ཀུན་བཏགས་ལ་བདེན་
མེད་ཁས་སྐངས་ཀྱང་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བདེན་
གྲུབ་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་འདྲིལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཚུལ་འདི་རི་སྐྱང་དུ་རྒྱུ་བཤད་ལས། འདིས་ནི་
གདགས་གཞིའི་ཕྱང་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་ལུལ་སུན་མ་ཕྱིན་ན། བཏགས་ཆོས་གང་ཟག་
ལ་བདེན་པར་འཇིན་པའི་ཞེན་ལུལ་ཡང་སུན་མི་ཕྱིན་པས། ཞེས་དང་། སྤར་ལམ་རིམ་གྱིས་དངོས་
སྟོང་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཏོང་ཆད་བཤད་པ་སོགས་གྱིས་ཤེས་སོ། །ཅེས་པར་འདོད་ན། བདེན་མེད་ལྷག་
མ་མེད་པར་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་མེད་རགས་པ་ཅེས་རྟོགས་ལ་
བདག་མེད་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཉེ། བདེན་མེད་སྟོང་
མི་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འབ་སྟེ། ཚེས་གཅིག་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་ན་ཚེས་གཞན་ཀྱན་ལ་འདི་བདེན་
མེད་དོ་སྟུང་དུ་དངོས་སུ་མི་འཇིན་ཡང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལ་གཞོད་པ་མཐོང་བས་སྒྲུབ་
བྱེད་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པར་དེ་ལ་སྒྲོ་ཁ་སྟོགས་ཅམ་ནས་བདེན་མེད་ཀྱི་ངེས་ཤེས་འབྲེན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཚེས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་སྤྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་གཞི་གང་
གི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་འཛོག་པ་ན་ཐོགས་རེག་བཀག་ཅམ་ལ་འཛོག་པ་བཞིན་དུ་ཚེས་ཐམས་ཅད་
རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ཏིང་འཇིན་རྒྱལ་པོ་ལས། རི་ལྷར་
ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀྱན་ལ་སྒྲོས་སྒྱུར་བྱ། །ཚེས་རྣམས་ཐམས་
ཅད་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །ཡོངས་སུ་དག་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན། །གཅིག་གིས་ཀྱང་ནི་ཐམས་ཅད་
ཤེས། །གཅིག་གིས་ཀྱང་ནི་ཐམས་ཅད་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རྒྱུ་པ་དང་
པོ་གཉིས་ཀྱིས་བདག་མེད་གཉིས་ལ་འཇུག་རིམ་དང་། ཚེས་ནས། ཡོངས་སུ་དག་པ་ནམ་མཁའ་
ལྟ་བུ་ཡིན། །ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཚེས་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་དག་པ་དེའི་གནས་
ལུགས་བྱེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་བཤད་ནས་ངེས་ནམ་མཁའ་ཐོགས་རེག་བཀག་ཅམ་ལ་འཛོག་
པར་བཤད་པས། བོད་མང་པོས་ནམ་མཁའ་མཐའ་དབུས་མེད་པ་ཚེས་ཉིད་ངོས་བཟུང་མེད་པའམ་
མཐའ་དབུས་མེད་པའི་དཔེར་འདོད་པ་ཡང་ཞེགས་ལ། རྒྱུ་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོས་རང་འགྲེལ་
དང་རྣམ་བཤད་ལྟར་ཚེས་གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ན་འདྲ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་སྒྲོ་ཁ་
སྟོགས་པས་རྟོགས་བྱས་པ་དང་། རྒྱུ་པ་གཉིས་པས་སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཆེ་གཅིག་ཅར་
རྟོགས་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་གཞོད་བྱེད་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །

ལུགས་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ལ། འོ་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཉགས་
སྒྱུར་བཞོད་པ་ལས་དངོས་སུ་སྒྲེས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་དགོས་པ་དེ། འཇུག་པ་ལས།
དངོས་རྣམས་མཐའ་དག་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་ནི། །ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་གྱི་

དགོངས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལྷ་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་ལུང་དེ་དག་ངངས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་ཐག་པ་ཡིན་ན། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་
 དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་སྔ་ཚོལ་ཕྱི་ཚོལ་བྱས་ནས་སྟོང་
 ཉིད་རྟོགས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། ཅ་བར། དངོས་རྣམས་མཐའ་དག་དངོས་པོ་མེད་
 པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་ནི། །ཞེས་སོགས་ཅ་འབྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་ལྷ་རྟོགས་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། ཉགས་སོང་། བྱུང་སྟེ། དངོས་རྣམས་མཐའ་དག་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས། ཞེས་སོགས་
 གྱིས་ཚོལ་བས་ཕྱི་ཚོལ་ལ་ཉགས་སྟོང་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་བ་སྐྱེད་ཚུལ་ཁོ་ན་དངོས་སུ་བཤད་པའི་
 སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔ་ཚོལ་དབུ་མ་བས་ཕྱི་ཚོལ་དངོས་སྤྲུལ་ལྷ་བ་དེ་ལྷ་སྐྱེས་ཚུལ་ཅམ་
 དངོས་སུ་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། གཞན་ཡང་རྗེ་ལྷ་སྤྲུལ་དང་མི་
 ལམ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་ཚོལ་རང་གི་ཕྱོགས་ལའང་བྱུང་བའི་དཔེ་ཁོན་སྤྱི་ཚོལ་གྱིས་འཛིག་རྟེན་
 གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་མཐའ་དག་དབུ་མ་བས་དངོས་པོ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་མེད་པར་རྟོགས་
 སུ་གཞུག་པར་ནི་ཆེས་སྒྲ་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། རྟོག་གཅོད་དང་། བརྒྱད་
 སྟོང་བ་དང་། ཅ་ཤེས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣམས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་ཐག་པ་གསུམ་རེ་
 རེ་ནས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ།
 སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་ཐག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། ཉགས་བྱུང་སྟེ། དེ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། གདུལ་བྱ་དེ་གསུམ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། གཞུང་དེ་གསུམ་གྱི་དོན་འབྲེལ་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 མ་བཤད་པར་རྟོགས་མི་རུས་པར་ཐལ། དེ་བཤད་དགོས་པར་མ་ཐད་ཚོལ་བའི་ཚོད་རྒྱ་མ་བྱས་པར་
 དུ་རྟོགས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སོང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འབྲེལ་པ་མེད་ཀྱང་གཞུང་དེ་ཁོ་ན་ལ་
 བརྟེན་ནས་གཞུང་དེའི་དོན་རྟོགས་རུས་པའི་གང་ཐག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་ཆེད་དུ་
 བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་གསུམ་ཆེ་ཞིང་། ཅ་འབྲེལ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་

གདུལ་བྱ་ལ་རྣམས་ཀྱི་ཆུང་ཆེན་པོ་བཤད་པ་སོགས་དུ་མས་གྲུབ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོན། དེ་དག་ལ་སྒྲ་
 མས་དེའི་དོན་མ་བཤད་པར་ཡང་རྟོགས་ཀྱས་པས་བྱས་པར་ཐལ། རྟོན་གྱིས་སྐྱབ་ཚུལ་འཐད་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་བྱས་སྟེ། དེ་འདྲའི་དབང་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་རྟོགས་ཀྱས་པ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་ལ་གཞན་རྣམས་
 ལ་འདང་དངོས་བསྟན་བསྐྱར་ཅམ་གྱིས་རྟོགས་ཤིང་འབྲེལ་བ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྟོན་
 གྱི་དམ་བཅའ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སལ་ཆེར་མང་གོས་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟོས་བ་མེད་
 ཀྱང་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའང་མང་ལ་རྟགས་སྟོར་མེད་ཀྱང་རྒྱ་
 མཚན་ཡང་དག་མཐོང་བ་ལས་སྐྱེས་པའང་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལྟ་བུ་སྟན་སེལ་ལས། དེ་ལྟར་
 གྲུབ་པ་རང་གི་སྟོང་འགོག་པ་ན། དངོས་སུ་ཆོས་ཅན་དང་ཐལ་དང་ཕྱིར་སོགས་སྐྱར་མ་སྐྱར་གང་
 ཡིན་ཡང་འདྲ་ཡི། དཔྱད་ཚུལ་ཐལ་འགྱུར་པའི་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་ཏུ་འགྲོ་
 དེས་ཤེས་པའི་དཔྱད་ཚུལ་ཞིག་གིས་དཔྱད་པའི་ཆེ། ཞེས་པ་ནས། ཐལ་འགྱུར་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་
 བྱའི་ཚུལ་རི་ལྟར་འདུག་པའི་སྒྲ་ཚུལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་དེས་པ་ཡང་དག་པ་སྐྱེ་
 བ་ཡོད་ཀྱི། ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་དེ་ལ་རྟགས་སྟོར་ལ་བརྟེན་པས་མ་བྱས་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་
 ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་རྟོན་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལམ་རིམ་ལས། དེའི་ཕྱིར་
 དངོས་སོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེས་པར་འགྱུར་ཉེ། འདི་ནི་ཐལ་འགྱུར་
 བྱས་པའི་ཆེ་དེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཀྱི། དངོས་སུ་དམ་བཅའ་སྐྱབ་པའི་
 སྟོར་དག་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོན། རྣམ་བཤད་ལས། འདིས་ནི་བདེན་མེད་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོག་ས་
 རྟེན་འབྲེལ་ལྟ་བུ་ལ། བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱས་པ་མ་སྟན་དཔེའི་སྟོང་དུ་མ་དེས་པར་བདེན་མེད་ཆོས་
 ཅན་གྱི་སྟོང་དུ་ཆད་མས་དེས་པ་བྱར་མེད་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 རང་འབྲེལ་ལས། རི་ལྟར་མི་ལམ་དང་སྐྱ་མ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཕྱོགས་ལ་གྲུབ་པའི་དཔེ་རྣམས་ཁོ་

ནས། འདྲི་བ་ཉེན་གྱི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་རུས་པ་དེ་ལྟར་འགའ་
 ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་འཛིན་དུ་གཞུག་པར་རུས་པས་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 གཉིས་ཀ་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་མ་ཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་
 སྟོང་ཉིད་ངེས་དགོས་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཕྱི་རྟོགས་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྟེང་པ་ལ་སྟོན་ལ་རྟོགས་པ་གཉིས་
 ཀ་ལ་གྲགས་པའི་དཔེའི་སྟེང་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་
 ཤིན་ཏུ་མ་བྱེད་སྟེ། ཕྱི་རྟོགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཕྱི་རྟོགས་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ངེས་པ་སྟེང་
 པ་ལ་དཔེ་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀར་གྲགས་པ་གཅིག་མེད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ངེས་མི་རུས་ཞེས་པ་
 རང་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པ་གད་ཀྱིས་ཀྱང་རྟོན་འགྲེལ་གྱི་རྟགས་ལྟ་བུས་
 དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟོན་འགྲེལ་ལ་བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱེད་པ་མ་ཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་མ་ངེས་པར་ཆོས་དེ་
 བདེན་མེད་དུ་ཕྱི་རྟོགས་ལ་ཆོས་མ་ཐུན་སྟེང་གི་སྒྲུབ་དག་གིས་ངེས་པ་བསྟེང་པ་བྱར་མེད་པའི་དོན་
 ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཁ་མ་ཡིན་ན་དངོས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་
 འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཕྱི་རྟོགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྟོང་
 ཉིད་རྟོགས་ཁ་མའི་ཐལ་རང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཡོད་
 པར་མ་ཟད་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་པའི་གཞུང་ལ་གོ་བ་ཡང་དག་ཐོབ་ནས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ཀྱང་ཆད་མའི་ངེས་
 པ་མ་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འདྲ་དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཐོབ་ཀྱང་བསམ་བློང་
 གི་ངེས་པ་མ་ཐོབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཆད་མས་རྟོགས་དགོས་སུ་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་
 གསུམ་གྱི་གཏམ་གྱི་སྟེང་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཡང་དག་དམ་བཅའ་ཅམ་ཞིག་གིས། །ངེས་པ་རྟོན་ཀྱང་
 སྒྲུབ་དང་སུན་འབྲེན་གྱི། །ཆད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐེ་ཆོས་མ་ཆོད་ཕྱིར། །འདམ་ལ་བཏབ་པའི་ཕྱར་བ་
 བཞིན་གྱུར་པའི། །ཡང་དག་བག་ཆགས་བརྟན་པོ་འཛིན་མི་རུས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་

ལ་ཚད་མ་དང་མི་འགལ་ཚུལ་དང་། ཡུལ་ལ་སྒྲིམ་ནས་དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་ཡང་ཡུལ་ཅན་ལ་
སྒྲིམ་ནས་དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཞིབ་ཆ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ལུགས་བཞི་པ་ལ། འོན་སྟངས་ཉིད་གསར་དུ་རྟོགས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཆོས་གང་བདེན་
མེད་དུ་རྟོགས་ཀྱང་སྟོན་ལ་དཔེ་དེ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་དགོས་ཤིང་དཔེ་དེ་ཡང་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་
པ་ལ་རྟགས་འགོད་པ་དང་དེའི་དཔེ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས་དཔེ་དོན་སྟབས་
མེད་ཀྱི་སྟོན་འོང་བའི་ཕྱིར་དོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། དཔེ་དོན་སྟབས་མེད་དུ་སོང་ནས་སྟངས་ཉིད་རྟོགས་
མི་རུས་པའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་གང་ཟག་ལྟ་བུ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་
དཔེར་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་འགོད། དེ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་དཔེར་ནས་མཁའ་འགོད།
དེ་བདེན་མེད་སྒྲུབ་པའི་དཔེར་ནས་མཁའི་མེ་རྟོག་ལྟ་བུ་འགོད་པས་སྟབས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
ཟེར་ཞིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟགས་སྟོར་དང་དཔེའི་སྟོན་སྟོན་རྟོགས་པ་རྟེན་ཆེན་གྱི་དགོངས་པར་
འདོད་དོ། །འོན། དེ་ལ་འདི་དཔེ་དོན་སྟབས་བཅེགས་དེ་འདྲ་སྟབས་ཀྱང་མ་བཤད་པས་མི་འཐད་ལ།
གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཆོས་གཅིག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་དཔེ་དོན་སྟབས་མེད་མི་ཡོང་དུ་རྟུག་
ཀྱང་སངས་མ་རྒྱས་བར་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་རེ་རེ་
ནས་བཀར་ནས་རྟགས་ཀྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་ཤིང་། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དཔེ་སྟབས་བཅེགས་
རེས་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། བྱས་པ་སྟངས་སྟན་དང་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་
སོགས་དང་རིགས་པས་སྤར་བསྒྲུབས་ཟེན། གཞན་ཡང་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་
རྟགས་སྟོར་འགོད་དགོས་པར་ཐལ། དེ་རྟོགས་པ་ལ་གཟུགས་བརྟན་སྟངས་གི་སྟངས་ཉིད་སྟོན་མི་རྟོགས་པ་
སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལྟག་མཐོང་ཆེ་ཆུང་དང་མཁས་བྱུ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་མཁས་བྱུ་ཤེས་པའི་ཡུལ་སྟབས་ནས་བརྒྱད་པའི་ལྟ་ཞིད་ལྟར་བསྟོམས་
པས་ལྟ་བུ་རྟོག་མཁན་སྟོན་འདས་སོགས་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གི་འཁྲིད་ཚུལ་དེ་ལས་

ལྷག་ཀྱང་ལས་ཀྱང་གསུང་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་ངན་སྤྱན་སེལ་གྱི་ལུང་སྤར་བྱངས་པ་དེའི་ཕྱིར།
 བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། འོ་ན། རིན་ཆེན་ཐེང་པའི་དར་རྒྱུ་གྱི་སྤྱོད་པའི་དོན་གསལ་ལས། དཔེ་དོན་དེ་དག་
 བཤད་པ་ནི། གང་ཟག་དང་ལུང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་ཞེས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆིགས་བཤད་པ་ཡིན་
 འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་འདི་ལྟར་བསམས་
 རས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། འོ་ན། ཁྱོད་རང་ལ་དེ་ཡིན་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
 རྟགས་དགོས་པ་དང་བདག་མེད་གཉིས་སུ་ཕྱིར་གཏན་ལ་འབེབས་མི་དགོས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ལུང་འདི་ལྟར་བདག་མེད་གཉིས་ཅིག་ཅར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲུབ་བ་གཅིག་གིས་གཏན་ལ་ལབ་
 རས་སྟོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལུང་དུ་མ་དང་འགལ་ཞིང་གཅིག་དུ་
 བལ་དང་རྟོག་པོ་གཟེགས་མ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གི་
 སྟོན་སྟོང་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལམ་རིམ་རྒྱུང་
 བ་ལས། འཛིག་རྟེན་ན་རྩལ་པར་གྲགས་པའི་དཔེ་འདི་རྣམས་ཐོག་མར་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་
 སུ་བརྟག་ནས། དེ་ནས་འཛིག་རྟེན་ན་རྩལ་པར་མ་གྲགས་པའི་ཆོས་གཞན་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་
 པར་རྟོགས་པ་སྐྱེད་དགོས་ཤིང་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཆོས་གཞན་ཞེས་པ་དེ་ལ་གང་ཟག་གཅིག་
 འཛིག་རིགས་པར་ཐལ། ལུང་འདིས་གཟུགས་བརྟན་གང་ཟག་ལས་བདེན་པར་མེད་པར་རྟོགས་སྟེ།
 བར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། མ་གྲུབ་ན་དངོས་འགལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདིའི་
 དངོས་བསྟན་གྱི་ཆོས་གཞན་ཞེས་པ་དེ་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཆོས་ལ་འཛིག་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཟུགས་སྟེ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ལ་བྱེད་དགོས་ཤིང་གཟུགས་བརྟན་དཔེར་
 བཞོད་པ་ཡང་གཟུགས་སྟེ་སོགས་ལས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་སྟེ། བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ཞེས་
 བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་རྒྱུང་བ་ལས། འོན་ཀྱང་འདི་དག་དཔེར་ལེན་པ་ནི་གཟུགས་

སྐྱ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་རྣམས་ལས། འདི་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་སྒྲིབ་པའི་རྒྱ་མཚན་
གྲིས་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱལ་སྟེ། གཞུགས་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ཞེས་དམིགས་
གྲིས་བཀར་བའི་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་ལམ་རིམ་གྲིས་གཞུགས་བརྟན་
དང་སྐྱ་མ་མི་ལམ་སོགས་རྟུན་པའི་དཔེ་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ཐོག་མར་གང་ཟག་སོགས་བདེན་མེད་དུ་
སྐྱབ་པའི་དུས་ཀྱི་དཔེར་གཙོ་བོར་བཤད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ཟག་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་ལའང་
སྟོན་ལ་མེ་ལོང་ནང་གི་གཞུགས་བརྟན་བདེན་མེད་རྟོགས་དགོས་པ་དང་། དེ་དེ་ལས་རང་བཞིན་མེད་
པར་རྟོགས་སྒྲིབ་བར་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེའི་བྱིར། འདོད་མི་ཁུས་ཏེ། ལམ་རིམ་གཉིས་ལས་སྐྱ་
མ་སོགས་ཀྱི་དཔེ་བཤད་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཇེས་སུ་མ་སྟངས་འཛོགས་མི་བྱུང་དོགས་ནས་མ་སྟངས་
ངེས་པ་འདྲན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། རྟུན་པ་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་ལ་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་
དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་རྒྱུད་བལས། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་སྐྱ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་ནི་གཉིས་ཏེ།
དོན་དམ་བདེན་པ་སྐྱ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅེས་དུ་བྱུང་གྱུར་བདེན་པ་ཞེགས་པ་ལ་བྱས་
པ་དང་། སྟོང་བཞིན་དུ་སྟངས་པའི་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་གཉིས་ལས་འདིར་ནི་བྱི་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་དེ། ལམ་རིམ་ལས། འཛིག་རྟེན་ན་རྩུབ་པར་གྲགས་པའི་དཔེ་འདི་རྣམས་སོགས་
མར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བདེན་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་དུས་ཀྱི་དཔེ་མ་བཤད་པར་ཐལ། ལམ་རིམ་
ཀྱི་ལུང་བྲངས་མ་ཐག་བ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། འདིར་རྗེས་སོབ་སྐྱ་མ་སྐྱ་བྱ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་
སྐར་བ་སྐྱ་མ་སྐྱ་བྱ་འཆད་པའི་ཁར་བྱང་ལ་རྟགས་སྟོར་ཀྱི་ཆེ་སྐྱ་མ་སོགས་དཔེར་ལེན་ཚུལ་འཆད་
པ་ལ། ལམ་རིམ་ལས། ཁོན་གྱང་། ཞེས་པ་ནས། སྟེང་དགོས་ཤིང་། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འདིས་ནི་འཇུག་པ་ཅུ་འབྲེལ་དང་། དེའི་རྣམ་བཤད་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱ་
མ་སོགས་ཀྱི་དཔེ་བཤད་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱཏོ། །འདིར་བཤད་རྒྱ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་རང་ལྟགས་
དང་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་སྐབས་སོགས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

ཆོད་སྤྱོད་ལ། འགྲེལ་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་འཕྲོག་
 ལུལ་ལ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་མི་འཛོག་ཟེར་ན། འོ་ན། རབ་བྱེད་བདུན་པའི་འགྲེལ་བ་ཤེས་རབ་
 སློན་མེ་ལས། ལྷངས་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་སྤྱི་དོན་བདེ་ལྷག་
 ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་བདག་མེད་པ་ཉིད་བསྟན་པར་མི་རུས་སོ། །རུས་པར་གྱུར་
 བ་ནི་ཐེག་པ་གཞན་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཕྱོགས་སྤར་
 སྤངས་ནས་འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ་གྱིས་ལན་བཏབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་བསྟན་
 པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་འཕེན་པ་པོ་ལ་ལེགས་ལྡན་གཏན་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། རབ་བྱེད་བདུན་པའི་འགྲེལ་བ་བུམྟ་སྤྲོ་ལི་ཏས། དེ་བཞིན་དུ་བཙུག་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདུ་
 བྱེད་རྣམས་བདག་མེད་པའི་སྤྱི་མ་དང་བྲག་ཆ་དང་། ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ། །ཞེས་
 གསུམ་པ་ལ་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཏེ། བདག་ཅེས་བྱ་བའི་སྤྱི་ནི་ངོ་
 བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྲངས་མ་ཐག་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་དེས་སྤྱི་མ་སོགས་
 དཔེར་བཞོན་པའི་བྱང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་དོན་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་མདོ་དེའི་བདག་མེད་པའི་སྤྱི་དོན་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་ལ་བྱེད་དགོས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་མི་རུས་ལ་རུས་ན་ཐེག་ཆེན་ལོགས་སུ་བཟུང་
 བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་བཟུང་པ་ལ་རང་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་འདི་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་
 ལས། ལྷགས་དེ་ཡང་འདི་ལྟར་རིགས་པ་དང་ལྷང་དང་འགལ་བར་རྟོགས་སོ་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྤར་མ་
 སྤྱི་བའི་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། ཞེས་དགག་པ་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། རུས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཐེག་དམན་གྱི་སྤྱི་སྤྱོད་ལས་ཆོས་
 ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པར་ཆོག་གསལ་བཞིན་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཅུ་ཤེ་ལས། འདུས་བྱས་
 ཐམས་ཅད་སྤྱི་བའི་ཆོས། །དེས་ན་དེ་དག་རྩན་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་ཤེས་རབ་སློན་མེ་

ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་འདི་ལྟ་སྟེ། འདུས་བྱས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྩལ་པ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་
 ལོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཅུ་ཤེ་ལས། ཁ་ཅིག་སྤྱག་བསྐྱེད་བདག་གིས་བྱས། །ཞེས་པའི་ཤེར་སྦྱོན་
 ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་བསྩལ་ཏེ། གྱེ་གོ་འུ་ཏ་མ། སྤྱག་བསྐྱེད་འདི་བདག་གིས་
 བྱས་སམ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱིས་བྱས་སམ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
 ཀས་བྱས་སམ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་གིས་ཀྱང་མ་བྱས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མ་བྱས་སམ།
 ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དེས་བདེན་པའི་སྤྱོད་མེད་བསྟན་པར་བཞེད་ལ། ཅུ་ཤེ་ལས། བཙུ་
 ལྡན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། ཞེས་པའི་ཤེར་སྦྱོན་ལས། ཀ་ཏ་ཡ་ན་འཛིག་རྟེན་འདི་ནི་སོགས་དང་།
 ཀྱན་དགའ་ལོ། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་བྱངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འོ་ན། མདོ་དེ་དག་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྦྱོན་པའི་ཐེག་དམན་
 ཀྱི་མདོར་ལེགས་ལྡན་བཞེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱབ་བྱེད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལེགས་ལྡན་
 ལུགས་གཞིར་ཞོག །མདོ་ཆན་དེ་གསུམ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་
 ཐེག་དམན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐེག་དམན་ཀྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཁྱོད་
 ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་གཙོ་བོར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཐེག་དམན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།
 རྟགས་དངོས། བྱུ་སྟེ། བཙུ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཁོ་ནའི་ཆེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། བདེན་མེད་གཙོ་བོར་སྦྱོམ་པ་དང་བདེན་འཛིན་གཙོ་བོར་སྦྱོང་བའི་
 ཐེག་དམན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་
 ཐེག་དམན་དག་བཙུ་ལོད་པར་ཐལ་བ་དང་། བདེན་འཛིན་ཤེས་སྤྱོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་སོགས་
 གཞོད་བྱེད་ཆར་ལྟར་འབབ་པས་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱན་དང་རྒྱབ་འགལ་དུ་འགྱུར་བས་རྗེ་དང་
 རྒྱ་པའི་གཞུང་སྤྱི་ཤི་བཞེན་པ་ཁོ་ན་མངོས་སོ། །དེས་ན་སྦྱོང་ཉིད་སྦྱོན་པའི་མདོ་ཡིན་ཕྱིན་ལེགས་
 ལྡན་སོགས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མདོར་འགྲུབ་ལོ། །

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། ཤེར་སྒྲོན་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་ཞེས་བྱངས་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། དེ་དག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ནང་
ནས་མདོ་ཆོག་འདི་འདྲ་འབྱུང་ཞེས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཞེས་འབྱུང་
ཁུངས་ཅམ་ལས་མི་སྣང་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཐེག་དམན་སྤུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ་མ་
ཡིན་ཀྱང་ཐེག་དམན་སྤུང་མོང་པའི་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་མདོ་དེ་དག་ཉན་ཐོས་དང་སྤུང་མོང་པའི་ཉམས་
ལེན་ཞིག་གཙོ་བོར་སྒྲོན་པའི་མདོར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། འདོད་ན། སྒྲོང་
ཉིད་དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་སྤར་ལྟར་འགོག། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རང་འགྲེལ་ལས་བྱང་སེམས་
ཀྱི་སྒྲོད་པ་སོགས་མ་བཤད་པར་སྒྲུབ་ལུལ་ལ་ལེགས་ལྡན་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་
ཡིན་པའི་བྱིར། རིན་ཆེན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཞེས་སོགས་ལ་དེའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཡང་
ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་ལེགས་ལྡན་ཀྱིས་ཐེག་དམན་ཀྱི་ལུང་ལས་རྒྱལ་སྤུས་ཀྱི་སྒྲོད་པ་དང་སྒྲོན་ལམ་རྒྱ་
ཆེན་པོ་མ་བསྟན་པར་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། མ་བྱུང་པ་དེའི་བྱིར་ན་ཡང་མ་བྱུང་སྟེ། མ་བསྟན་པར་
ཁས་ལེན་ཡང་མཐའ་དབྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར། རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སོགས་
ཀྱི་དོན་གཅིག་ལུགས་ལ་བོད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་རྣམས་དངོས་པོ་ལ་ཟད་པ་ཁས་ལེན་ན།
རང་བཞིན་ཡོན་ན་ཟད་མི་རིགས་པས། ཟད་པ་ཁས་ལེན་ན་དང་པོ་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཁས་ལེན་
དགོས་པས་ཟད་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་དོན་གཅིག་ཟེར། འོ་ན། དབྱུ་མ་བས་ཀྱང་སྤྱ་གུ་སོགས་
དང་སྒྲོང་ཉིད་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། རང་བཞིན་ཡོད་ན་ཟད་སོགས་མི་འཐད་
ལ་དེ་ཁས་ལེན་ན་དང་པོ་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་བྱིར། ལྷགས་བྱུང་ཁས།
འཁོར་གསུམ། རྣམ་བཤད་ལས། འདི་གཉིས་དོན་གཅིག་ལུགས་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་རིན་ཆེན་སྤང་པའི་འགྲེལ་བ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྤྱེ་མེད་དང་ཉན་ཐོས་
སྡེ་བའི་སྤྱད་ཅིག་མ་ལ་དོན་ཀྱི་བྱུང་པར་འགལ་མེད་པས་དོན་གཅིག་ཟེར། འོ་ན། ཉན་ཐོས་སྡེ་བའི་

སྐད་ཅིག་མའི་དོན་རྟོགས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱེ་མེད་ཟབ་མོའི་དོན་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དམ་
 བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་ཀྱང་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །རྣམ་
 བཤད་ལས། རིན་ཆེན་སྡེ་བའི་འགྲེལ་པར་སོགས་བྱུང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་
 ལས། གང་སྟུག་བསྐྱེད་འདི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ། དེས་པར་སྤངས་པ། བྱང་བར་བྱུར་པ། ཟད་པ་
 ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་པའི་ཟད་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། ཤེར་ཚྭ་གས་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པའི་
 སྟོང་ཉིད་གཉིས་དོན་གཅིག་པ་དེ་དེའི་དོན་ཟེར་ན། འོ་ན་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་དེས་སྟོང་ཉིད་རྒྱས་པར་
 བསྟན་པར་ཐལ་བ་དང་། དེས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རེ་རེ་ནས་བདེན་པའི་སྐྱེ་
 བ་མེད་པར་བསྟན་པར་ཐལ། དོན་གཅིག་ལུགས་འདོད་པ་དེའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 མདོ་གཉིས་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། ཟད་པ་མེད་པའི་དོན་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པ་ཙམ་དུ་དོན་གཅིག་ཅེས་
 བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་དེས་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་
 དུ་བསྟན་པ་དང་། གཞན་ཏེ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོས་ནི་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པ་ན་འདུས་བྱས་ཟད་པར་བསྟན་
 བས་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བསྟན་པའི་སྟོང་
 ཉིད་དོན་གཅིག་མི་གསུང་བར་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་
 རོ། །ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ན་རེ། མདོ་དེས་སྐྱ་སྐྱབ་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེས་སྟུག་མེད་སྤང་འདས་ཀྱི་ཆེ་བེམ་རིག་ཟད་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་ཟེར། འོ་ན། ལྟག་མེད་དེ་
 མདོ་དེས་དུ་བྱས་ནས་གང་སྟུག་བསྐྱེད་འདི་ཀུན་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་
 ཟད་པའི་མདོ་དོན་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས། དག་བཙམ་པ་སོ་
 སོས་རང་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ན་གང་ཡང་བདག་གིས་སྐྱེ་བ་ཟད་དོ། །ཆངས་པར་སྟོང་པ་བསྟན་
 ཏོ། །བྱ་བ་བྱས་སོ། །འདི་ལས་སྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྐྱེ་
 བའི་རྒྱན་འཇུག་བཞིན་དུ་དེ་ཟད་དོ་ཞེས་སྐྱ་མི་རིགས་པའི་བྱིར། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་

ལས། ཕྱང་པོ་རྒྱན་ཆད་པའི་ངོ་མོ་ལ་ནི་འགའ་ཡང་མི་སྲིད་པས་འགོག་པ་དེ་སྤྱ་ལ་མངོན་སྤྱུང་
འབྱུང། ཞེས་པ་ནས། རེ་ཞིག་ངེ་སྲིད་དུ་དེའི་ཕྱང་པོའི་རྒྱན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཕངས་པ་
འབྱུང་བ་དེ་སྲིད་དུ་ཟད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་མི་རུས་ཏེ། སྟེ་བ་དང་ལྷན་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྟོན་དེ་མེད་པར་ཐལ། སྟེ་བ་ཟད་དོ་ཞེས་པ་མ་འོངས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། མདོ་ལས། འདི་ལས་སྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་མ་འོངས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།
རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། གལ་ཏེ་འདི་ལས་སྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། མ་འོངས་པའི་སྟེ་བ་མ་མཐོང་ནས་དེ་དེ་སྤྱུང་དུ་སེམས་སོ་ཞེས་སོ། །དེ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། དེའི་སྟེ་བ་ཟད་པ་དང་སྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་པ་གཉིས་དུས་གཅིག་ལ་སྒྱུར་མི་རིགས་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟེ་བ་ཟད་པ་ད་ལྟར་གྱི་དང་སྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་པ་མ་འོངས་པ་ལ་སྒྱུར་དགོས་
ཀྱི་གཞན་དུ་ན་རྩོས་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་པ་ལས། དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཡང་སྟེ་བ་ཟད་དོ་ཞེས་
བྱ་བའི་ཆིག་ནི་ད་ལྟ་པའི་མི་སྟེ་བ་མཆོན་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལས་སྲིད་པ་གཞན་མི་
ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆིག་འདི་ནི་མ་འོངས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་ངས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མ་འོངས་པ་ཁོ་ན་ལ་འཆད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེའི་
རྒྱས་བཤད་དུ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། གང་སྤྱག་བསྐྱེད་འདི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། མ་
འོངས་པ་ལ་འདི་ཞེས་ད་ལྟ་པའི་སྤྱ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་དེའི་དོན་ལ་ད་ལྟ་བ་དང་མ་
འོངས་པ་གཉིས་ཀའི་དོན་གསལ་བར་སྤྱང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ད་ལྟར་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཟད་ཅུ་ལ་
གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། གང་སྤྱག་བསྐྱེད་འདི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ། དེས་པར་
སྤངས་པ། བྱང་བར་གྱུར་པ། ཟད་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། འགོག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ། རུབ་པ།
ཞེས་གསུངས་ལ། མ་འོངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། སྤྱག་བསྐྱེད་གཞན་གྱིས་

མཆམས་མི་སྒྲོར་ཞིང་མི་འབྱུང་མི་སྒྲེབ་འདི་ནི་ཞི་བ། འདི་ནི་གྲུ་ཚོམ་བ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྤང་པོ་
 ཐམས་ཅད་དེས་བར་སྤངས་བ། སྤིང་བ་ཟད་བ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། འགོག་བ་སྤང་ན་ལས་
 འདས་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། མདོ་སྡེ་ལས་ནི་གང་
 སྤྱག་བསྐྱལ་འདི། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ད་ལྟར་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་མ་
 ལུས་བར་སྤངས་བ་ནས་རྒྱབ་བ་ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །མ་འོངས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་དབང་
 དུ་མཛད་ནས་སྤྱག་བསྐྱལ་གཞན་གྱིས་མཆམས་མི་སྒྲོར་བ་ནས་སྤང་ན་ལས་འདས་བའོ། །ཞེས་བྱ་
 བའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདི་ལའང་ད་དུང་ཉན་ཐོས་སྟེ་བས་ལན་བྱས་
 ཚུལ་དང་སྤྱག་བཅས་སྤྱག་མེད་གྱི་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྤྱག་བསྐྱལ་འདི་ཉེར་ལེན་
 གྱི་སྤང་པོ་ལྟ་ལ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་སྤྱི་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ཉན་ཐོས་ལ་འཇུག་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། དེ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། སྤྱི་སྤྱོད་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཆེ་དེ་ལྟར་རུང་ཡང་། འདིར་སྤྱི་སྤྱོད་པོ་ལྟ་ཟད་པ་ལ་
 བཤད་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། འདིའི་ཟད་ཚུལ་མར་མེ་རྒྱུད་གིས་བསད་བ་ལྟར་གཉིན་པོས་
 ཟད་པ་མ་ཡིན་པར་གདོད་མ་ནས་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་དོར་ཟད་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེས་
 དོན་གྱི་མདོ་དུ་མ་ལས། མ་སྒྲེས་པ་མ་འགག་པ་གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱི་སྤང་ན་ལས་
 འདས་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྒྱབ་སྟེ། ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་ན། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་
 དང་། རང་བཞིན་གྱི་སྤང་འདས་སུ་མི་རུང་བའི་བྱིར་ཏེ། དེར་མ་ཟད་ཁྱོད་ལྟར་ན་མདོ་དེ་དག་གི་
 དོན་བཤད་མི་རུང་བ་གང་ཞིག །ཁོ་པོ་ཅག་ལྟར་ན་མདོ་དང་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་སྤྱི་སྤྱོད་དང་བྱམས་པའི་
 གསུང་ལྟར་རུང་བའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། ཁྱོད་རྒྱུད་བླ་མས། ཉན་ཐོས་གདོད་ནས་ཟད་བྱིར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོར་ཟད་པ་ལ་མི་བྱེད་པར་ཐ་སྙད་དུ་མར་མེ་ཟད་པ་ལྟ་
 སྤང་འདོད་པའི་བྱིར། རྒྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དག་བཅོམ་པ་དེ་འདྲ་ཐོབ་པ་མི་འོང་བའི་སྒྲིན་སྤང་ལྟར་འོང་
 བའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། སྤྱག་བསྐྱལ་སྤང་པོ་འདི་ཞེས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི། ཞེས་པ་ནས། མདོ་དེ་

བཤད་པར་མི་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་བྱང་། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཁོ་
མོ་ཅག་ལྟར་ན་འདིའི་ཟད་པ་ནི། རས། ཞིབ་ཏུ་བཤད་དོའི་བར་བྱང་བའི་ཕྱིར།

ཡང་སྟོབ་དཔོན་འདིས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་དང་ཆང་བར་སྟོན་
མི་སྟོན་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་དུ་འང་དེ་རྫོགས་པར་སྟོམ་མི་སྟོམ་སོ་སོར་བཤད་པའི་དོན་གང་ཡིན་
སྟེ། རྣམ་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྫོགས་པ་ཡོད་ཅིང་
དེ་ལྟར་སྟོམ་པ་དང་། ཉན་རང་ལ་དེ་མེད་པར་ཤེས་བྱ་ཉི་ཆེ་བ་གཅིག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྫོགས་
ཤིང་དེ་ལྟར་སྟོམ་པ་དེ་དག་སོ་སོའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྫོགས་ཚུལ་
ཡང་མི་འཐད། སྟོམ་ཚུལ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། ཆོས་གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་
ན་དེ་ནས་ཆོས་གཞན་ལ་སྟོ་ཁ་སྟོགས་ཅིམ་གྱིས་རྫོགས་ཀྱས་པར་བསྐྱབས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་
བཤད་ལས། དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་ལ། རས། རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོའི་བར་བྱང་། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་
ཀྱི་ཁམས་ན་ཡོད་ཆད་ཀྱི་མདོ་སྟེ་རྩད་བཅད་མི་རྒྱས། མདོ་སྟེ་གཅིག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྩད་བཅད་ནས་
དོན་རྫོགས་ན་མདོ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་འདྲ་དེ་རྫོགས་པར་སོང་བ་གང་ཞིག་སྟོམ་ཆེ་
ཡང་ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་ནས་སྟོམ་ན་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པར་
འགོ་བས་ཆོས་ཅན་རེ་རེ་ནས་བཀར་ནས་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་དང་པོ་བྱུབ་
སྟེ། ཟླ་བ་སྟོན་མའི་མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་སྟོང་སྟག་ཏུ། །ང་ཡིས་མདོ་རྣམས་གང་གསུངས་
ས། །ཡི་གེ་ཐ་དད་དོན་གཅིག་སྟེ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། འཇིག་རྟེན་ཞེས་པའི་རྒྱུད་པ་བཞི་ནི།
རས། དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ན་མདོ་སྟེ་ཡོད་ཆད་ལམ་ལ་སྟོབ་པའི་ལས་དང་པོ་བས་རྩད་
བཅད་པར་མི་རྒྱས་པས་མདོ་སྟེ་གང་ཡིན་པ་ཞིག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་རྩད་བཅད་ཅེས་པ་ཡིན་ཉེ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། ཟླ་བ་སྟོན་མའི་མདོ་ལས། དངོས་སོ་གཅིག་ནི་བསམ་
བྱས་ན། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྟོམ་འགྱུར་ཉེ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། དངོས་སོ་གཅིག་ནི་

ཞེས་པ་གཉིས་ནི་ཆོས་ཙན་གཅིག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་བསྒྲུབས་ན། ཆོས་ཙན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒྲུབས་པར་འགྲོ་བས། ཆོས་ཙན་རེ་རེ་ནས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སོ་སོར་སྒྲུབ་
 མི་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་གཅིག་གི་ལྟ་བོ་ཀུན་གྱི་ལྟ་བོར་བཤད་
 པ་དང་གཅིག་མཐོང་སོགས་མང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཆོས་ཙན་རེ་རེ་ནས་མ་ཤེས་པར་
 དེ་དག་བདེན་པར་འཛིན་པ་མི་ལྡོག་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། བདེན་འཛིན་དེའི་ཞེན་ཡུལ་སྤུན་མ་སྤྱད་
 བའི་ཕྱིར་སོགས་མང་སྟེ། སྒྲོས་པས་ཆོག་ལ་སྤར་ཡང་བཤད་དོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོན་ཀྱང་ཆོས་
 གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ན་ཙམ་ཤེས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། དེ་
 རྟོགས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་བྱུང་བར་སོང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དོན་དམ་
 ལ་དབྱེད་པ་མིན་ཡང་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པར་སོང་བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ཉན་རང་
 ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་བསྒྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་བསྒྲུབ་
 པ་ཡོད་དེ། ཉན་རང་ལ་ཉོན་མོངས་སྟོང་བའི་གཉེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་
 རྫོགས་པར་བསྒྲུབ་པ་མེད་པར་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བའི་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཙོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར་ན། དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་གཏན་ལ་པལ་བར་
 བྱས་ནས་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་བསྒྲུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 རྟོགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་གཉེན་པོ་
 རྫོགས་པར་བསྒྲུབ་པ་ཡོད་པ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། གང་ཟག་བདེན་གྲུབ་
 འགོག་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་ཤེས་རབ་མི་སྦྱེད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་
 གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཡོད་ལ། ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པའི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི་
 མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་སྒྲུབ་
 པ་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྟོང་བ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་

བསྐྱོམ་དགོས་པ་གང་ཞིག་དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡང་སྤྱོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉམས་དང་པོ་དང་
ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པ་དང་དུས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་རྒྱུ་གས་པར་སྐྱོམ་
ཚུལ་གཉིས་པོ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རིགས་པ་མདོར་བསྐྱུས་ལས་མེད་པས་རིགས་
པའི་སྒྲོན་མ་གྱང་མེད། དུས་ལུན་རིང་པོར་མི་སྐྱོམ་པས་དུས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་གྱང་རྒྱུ་གས་པར་བསྐྱོམ་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་དག་ལ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་རྣམ་གྲངས་
དང་དུས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་གས་པར་སྐྱོམ་པ་མེད་དེ། འོན་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་
ས་བོན་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ཅམ་ཞིག་ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདག་མེད་གཉིས་
མ་ལུས་པར་སྐྱོམ་པ་ཡོད་ཀྱང་། བདག་མེད་གཉིས་རྒྱུ་གས་པར་བསྐྱོམ་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་ཉིད་བདག་མེད་གཉིས་སུ་བསྐྱུས་ནས་སྐྱོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱོས་པས་ཆོག་གོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་པལ་ཆེར་སྤྱི་དོན་སྐབས་སུ་བཤད་ཟེན་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
རྒྱུ་གས་པར་རྒྱུ་གས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ལུལ་སུན་སྤྱད་བས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་
དེས་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀའི་ཞེན་ལུལ་སུན་སྤྱད་བས་སྤྱད་སོགས་ལ་སྒྲོ་
ཁ་སྤྱོད་ཆེ་བའི་ཁྱབ་ཏུ་དམ་མི་བཅའ་པའི་ཕྱིར། མདོན་པ་ཡོང་འོག་ནས་བཤད་པའི་སུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་དགྲ་བཅོམ་དེ་དགྲ་བཅོམ་མ་ཡིན་ཞིང་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་མདོ་དང་སྤྱོད་
འཇུག་སོགས་དུ་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་ཕྱི་རོལ་པའི་ཆགས་བྲལ་བ་གཉིས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་
བོན་མ་སྤངས་པར་མཚུངས་ཀྱང་། ཆགས་བྲལ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་སྤྱིད་ཅེ་མན་
ཆད་ཀྱི་བདག་འཛིན་རགས་པ་དང་དེས་སྤངས་པའི་ཆགས་སོགས་མདོན་གྱུར་པ་རེ་ཞིག་སྤངས་
ལ། ཕྱི་རོལ་པ་སུས་གྱང་རང་སྤྱི་སྤྱོད་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པར་མ་ཟད་ཉམས་གཅིག་རང་དབང་
ཅན་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་མདོན་གྱུར་པ་དང་སྤྱིད་ཅེ་འི་ཆགས་སོགས་མདོན་གྱུར་པ་གང་ཡང་མ་
སྤངས་པ་དེའི་ཕྱིར། སྤང་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ལུལ་སུན་མ་སྤྱད་བར་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་

མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་རྫོགས་མི་སྲིད་དེ། སྤང་པོའི་ནམ་པ་མ་ཤར་བར་སྒོ་ལྟན་སྒྲེས་ལ་བདག་གི་ནམ་
 པ་མི་འཆར་ལ། སྒོ་ལྟན་སྒྲེས་ལ་ཤར་ཆེ་ཡང་སྤང་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་སྤང་ལ། བདག་མེད་གཉིས་
 གི་སྒྲིང་ཚུལ་ལ་བྱུང་བར་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་རྫོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་སྒྲོར་བཞོད་པ་ལ་
 ལྟོས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་རྫོགས་སྒྲོར་མ་བཞོད་ཀྱང་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་གཅིག་མཐོང་ན་ཡང་
 དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་སྒྲེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྲུགས་རྗེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལ་པར་རྒྱབ་ཀྱི་
 དུ་བ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མེ་ཡོད་པར་རྫོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་
 ཡང་དག་མཐོང་བ་ལ་རྫོགས་སྒྲོར་དང་ཐལ་བ་འཁོད་མི་དགོས་ལ། རྫོགས་བཞོད་པ་ལ་ཡང་གཞན་
 གྲགས་དང་ཐལ་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཀས་བསྐྱབ་བྱ་ངེས་པའི་རྗེས་དཔག་སྒྲེ་སྐབ་པར་
 འདི་བ་འདོད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་ཕྱི་ཚོལ་ལ་གཞི་དེ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཆེ་རྒྱུད་མ་སྒྲིན་
 པའི་དངོས་སྒྲུལ་མ་སྐྱབ་དཔེ་རྩལ་པ་རགས་པ་དང་། རྒྱུད་སྒྲིན་པའི་ཚོལ་བ་སྐབས་བབས་སམ་དབྱ་
 མ་བ་དེ་ལ་མ་སྐྱབ་དཔེ་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་བར་སྤང་ཡང་མ་བྱུང་པའི་རྩལ་པ་སྤོ་འཁོད་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རྒྱུད་མ་སྒྲིན་པ་ལ་རང་གིས་བྱུང་པའི་རྩལ་པ་རགས་པ་འཁོད་པ་འདི་སྒྲིན་པ་
 དང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་དང་རྗེ་ཡབ་སྲས་སོགས་དུ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
 མདོ་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། རི་ལྷར་རྒྱུ་ཤིང་རྩོན་པའི་སྤྲོང་པོ་ལ། །སྤྲོང་པོ་འདོད་མིས་རིམ་བས་
 བཞིག་བྱས་ཀྱང་། །ཕྱི་དང་ནང་ན་སྤྲོང་པོ་ཡོད་མིན་ལྟར། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤིས་
 པར་གྱིས། །ཞེས་དང་། རིན་འཕྲང་ལས། རི་ལྷར་རྒྱུ་ཤིང་ཡན་ལག་དག། །མ་ལུས་བཅས་ཉེ་བཞིག་
 བྱས་ན། །ཅི་ཡང་མེད་ལྟར་སྒྲེས་བྱ་ཡང་། །ཁམས་བཅས་བཞིག་ན་དེ་དང་འབྲ། །ཞེས་དང་། དེའི་
 དར་ཤིག་ལས། རི་ལྷར་རྒྱུ་ཤིང་གི་སྤྲོང་པོའི་ཡན་ལག་དག་མ་ལུས་པ་དང་བཅས་ཉེ་སྤྲོང་པོ་ཡོད་
 མེད་བརྟག་པའི་ཆེད་དུ་བཞིག་པར་བྱས་ན་སྤྲོང་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལྟར་སྒྲེས་བྱ་ཁམས་བྱུག་དང་
 བཅས་པ་ཆ་དང་ཆར་བྱེ་ནས་བཞིག་ན་དེ་དང་འབྲ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པའི་སྤྲོང་པོ་རྩལ་

ཅམ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། གང་གི་ཕྱིར་འདྲ་
 བྱེད་རྣམས་ནི་དེ་ཟེའི་གྲོང་བྱེད་དང་སྤྱོད་པ་དག་དང་འབྲེལ་བ་དེའི་ཕྱིར་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
 དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་མང་ལ། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། སྐུ་བས་འདིར་གཟུགས་བརྒྱན་སོགས་
 བཞོད་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་བྱུང་བའི་དཔེར་འགྲོག་པ་ཡིན་གྱི་དབུ་མ་པས་རྩལ་པར་བཞག་པ་བྱུང་
 ཟེན་པ་ཞིག་དཔེར་འགྲོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ཡིན་ནའང་རང་
 བཞིན་མེད་པའི་དཔེར་བུར་ལུགས་ནི་གང་དུ་སྤྲང་བ་དེའི་དངོས་སོས་སྟོང་པས། གང་དུ་སྤྲང་བ་མེད་
 པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་པས། དེ་ཉིད་དཔེར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྟོང་སྤྲུལ་ལས། བྱང་
 བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་དཔེར་བྱེད་པ་ནི། བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་ལ་དངོས་སྤྲུལ་བས་བདེན་
 མེད་ཆད་མས་ངེས་ཟིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མཐུན་དཔེར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། འོ་ན་
 མཐུན་དཔེར་བྱེད་པ་ཅི་སྟུམ་ན། སྤྱོད་པ་སོགས་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་སྤྱོད་པ་སོགས་བདེན་པར་
 སྤྲང་བ་འདི་སྤྲང་བ་ལྟར་བྱུང་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་རི་ལྟར་སྤྲང་བ་ལྟར་
 དུ་མི་བདེན་པར་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མ་གོ་བ་དག་གིས་ཀྱང་ངེས་ཟིན་པས། དེ་ཉིད་དཔེར་བྱེད་པ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་དངོས་སྤྲུལ་པས། ཞེས་གསུངས་པས་འགྲོག་ཡུལ་བསྟན་པས་
 རྒྱུད་སྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། མངོན་སུམ་དུ་ངེས་ཟིན་དེ་དཔེར་བཞོད་པ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་
 རི་ལྟར་པན་སྟུམ་ན། དེའི་པན་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཟུགས་བརྒྱན་གཙོ་བོར་གང་དུ་བྱང་བཞིན་དུ་སྤྲང་བ་
 ལྟར་མ་བྱུང་བཞིན་དུ་བྱུལ་སོགས་རང་ཉིད་གང་དུ་སྤྲང་བ་ལྟར་མ་བྱུང་པར་རྟོགས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
 པར་འཛིག་དགོས་ལ། གཟུགས་བརྒྱན་ཆ་གང་ནས་སྤྲང་བ་ལྟར་མ་བྱུང་ཀྱང་ཡོད་པར་འཛིག་ཤེས་ན་
 བྱུལ་སོགས་སྤྲང་བ་ལྟར་ཆ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བྱུང་ཀྱང་ཡོད་པར་འཛིག་ཤེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྤྱོད་པ་ལྟ་
 བུ་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། བྱུལ་སོགས་བདེན་པར་སྤྲང་པའི་ཆ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱུང་པར་
 དངོས་སྤྲུལ་མན་ཆད་གྱིས་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མའི་ལྟ་བ་མ་རྟེན་པར་

དུ་བདེན་པར་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་ཤེས་ཤིང་བདེན་མེད་དང་མེད་པ་གཉིས་
 ཀྱི་ཡང་ཁྱད་པར་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལམ་རིམ་ལས། གང་དུ་སྒྲུང་བ་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་
 བ་དེ་སྒྱ་གུ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུང་དུ་ཆད་མས་བྱུ་བ་ན་ནི་སྒྱ་གུའི་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་
 བས་གཟུགས་བརྒྱན་སོགས་དང་མི་འབྲ་ཞེས་དང་། བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དངོས་སོ་ཡོད་པར་
 སྒྲུ་པའི་ལྟར་ན་རི་སྤྱིད་དུ་དངོས་སོ་དེའི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་རང་གི་དངོས་སོ་ཡང་ཡིན་པ་
 ཉིད་ལ། གང་གི་ཆེ་རང་གི་དངོས་སོ་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཆེ་དེ་ལ་དངོས་སོ་དེ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ་མང་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བྱུ་བ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། བྱད་
 བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་ལ་དེར་གང་སྒྲུང་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་མེད་ཀྱང་གཟུགས་
 བརྒྱན་མེད་པར་མི་འགྲོ་བ་ཞིག་འཛོགས་ཤིང་སྒྲོན་སོ་ལ་ཡང་རང་མཆོན་གྱིས་བྱུ་བ་པར་སྒྲུང་བའི་ཆ་
 ཐམས་ཅད་ནས་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དུ་མེད་ཀྱང་། སྒྲོན་སོ་ཡོད་པར་ངེས་པར་འཛོགས་ཀྱས་པ་ཞིག་
 འོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྒྱུད་སྤྱིན་པའི་ཚོལ་བ་སྐྱབས་བབས་དེ་ལ་རྩུན་བ་སྤྲོ་མོ་འགོད་པ་ཡིན་རྟེ། ཚོལ་བ་དེས་དེ་ལྟར་
 བཀོད་པ་ཐོག་མར་མ་བྱུན་དཔེའི་སྒྲུང་དུ་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་ནས་ཚོད་གཞི་སྒྱ་གུ་བདེན་མེད་རྗེས་སུ་
 དེས་དགོས་པར་སྒྲུར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་སྒྲོན་པ་
 སོགས་གྱིས་ཀྱང་རྩུན་བ་སྤྲོ་མོ་མ་བྱུན་དཔེར་བཀོད་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཡབ་སྐུ་མཇུག་
 པའི་མདོ་ལས། མེ་ཁོང་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་དག་ལ། །རི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི། །གཟུགས་བརྒྱན་
 སྒྲུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །སྒྲོན་པ་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་དཔེ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྲུར་
 བ་དང་། དེའི་དོན་འཆད་པ་ན། རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། གཟུགས་བརྒྱན་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་དང་
 འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་ཤེས་བཞིན་དུ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་གཟུགས་བརྒྱན་དང་ནས། དེའི་
 ཕྱིར་ཡོད་པར་དམིགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། སྒྲོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་

པའི་རང་འགྲེལ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་ཕྱི་དང་ནང་གི་སྤྱི་མཆེད་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱི་བའི་
 ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་མེད་དེ། སྒྲིག་རྒྱ་དང་རྒྱ་མ་བཞིན་དུ་སྟོང་རོ། །ཞེས་དང་། རིན་ཐེང་
 ལས། རི་ལྟར་རྒྱ་མའི་སྒྲུང་པོ་ལ། །སྤྱི་དང་འཛིག་པ་ཉིད་སྒྲུང་ཡང་། །དེ་ལ་དོན་གྱི་ཡང་དག་ཏུ། །སྤྱི་
 དང་འཛིག་པ་ཉིད་མེད་ལྟར། །ཞེས་དང་། སྟོང་སྤྱན་ལས། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དེ་རི་ལྟར་
 སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ་མི་བདེན་པར་ངེས་ཟེན་ལ། རྒྱ་གུ་དང་བྱམ་པ་སོགས་ལ་མི་རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་བཞིན་
 དུ་མི་བདེན་པའི་ཆ་དེ་ཅུ་ཡང་མ་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱ་གུ་སོགས་དང་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་
 བརྟན་ལ་བདེན་མེད་ངེས་དཀའ་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་ཆེ་བས་གཟུགས་བརྟན་དཔེར་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་རིམ་རྒྱུད་བ་བྱངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ལམ་རིམ་དང་སྟོང་སྤྱན་
 གྱི་དོན་སྤྱི་བར་བཀོད་ན་རྒྱ་གུ་དང་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཐུ་ལོ་ལ་ཐུ་རགས་མེད་
 གྱང་རྟོགས་དཀའ་སྤྱི་ཡོད་པས་ན་དེ་དེ་བདེན་མེད་དུ་སྒྱུབ་པའི་དཔེར་འགོད་རིགས་ཏེ། མེ་ལོང་ནང་
 གི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་སྟེང་ནས་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མ་སྤྱན་པ་ཁྱན་པོ་བརྟེན་བྱང་ཡན་ཆད་
 གིས་གྲུབ་ཟེན། རྒྱ་གུ་ལ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མ་རྟེན་བར་དུ་དེ་འདྲའི་རྩུན་སྤང་མི་ལོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་
 མཆོན་འདི་ལྟར་མི་ཤེས་པར་ལ་ལས་དེ་སྒྱུབ་གྱི་མ་སྤྱན་དཔེར་རྩུན་བ་པལ་བ་འགོད་པས་གཟུགས་
 བརྟན་རང་བཞིན་མེད་པ་དཔེར་མི་འདོད་ཅིང་། གཞན་དག་གིས་བརྟོགས་ནས་སྤྱི་བ་དང་། དེ་གཉིས་
 གས་གྱང་རྗེ་ཡབ་སྲས་གིས་བཤད་པ་ཕྱོགས་གཞན་དེ་འདོར་བ་དང་། སྤྱིང་ཁམས་ཅན་མང་པོས་
 ལམ་རིམ་ཆེ་རྒྱུད་མི་མ་སྤྱན་པར་སྤྱི་བ་མ་ཐོང་ནས་ཉུང་གསལ་ལེགས་པར་བཤད་ཡོད་པས་སྤྱི་
 གས་ལ་རྣམས་གིས་སྤྱིང་པོར་བྱངས་ཤིག །འོ་ན། རྒྱ་གུ་བདེན་མེད་དུ་སྒྱུབ་པའི་སྤྱི་བས་བབས་གྱི་
 རྟོགས་པ་ལ་རི་འདྲ་ཞིག་དགོས་སྟུང་ན། རྟོགས་པའི་རྣམ་བཞག་པལ་ཆེར་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་བཞི་བ་ལྟ་
 བྱ་ནས་ཤེས་དགོས་ལ་བྱད་པར་བྱང་བྱེད་ཡོད་དེ། རྒྱ་གུ་བདེན་མེད་དུ་སྒྱུབ་པའི་ཕྱི་རྟོགས་ཡང་དག་
 ལ་ཐལ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་དེ་དང་། གཞན་གྲགས་ལ་ལྟོས་པའི་དེ་གཉིས་འདི་བ་འདོད་ལ་ཆད་མ་བ་དང་

རང་རྒྱུད་པ་དག་དང་པོ་དེ་འདྲ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་ཡོད་དེ། དེ་སྐབ་
 ཀྱི་ཐལ་འབྱུར་དང་གཞན་གྲགས་གཉིས་པོ་དེ་ཐལ་འབྱུར་དང་གཞན་གྲགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཕྱི་
 རྒྱུ་གཉིས་པོ་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་སྤེལ་ས་འཛོག་རིགས་པའི་ཕྱིར། མཆན་གཞི་
 རིམ་བཞིན་ཡོད་དེ། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པའི་ཐལ་བ་ཡང་དག་ཏུ་སོང་ནས་བདེན་གྲུབ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་མི་འཐད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་གྱི་
 ཡང་དག་དང་པོ་དང་། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་
 རོང་གི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་ཞེས་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་དེ་སྐབ་ཀྱི་
 རྟོགས་ཁྲབ་ངེས་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བུ་བའི་ཕྱི་རྒྱུ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་འཕགས་
 པས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྟོག་ཅོད་འབྲུམ་ཉི་ཁྱེ་བསྟོད་ཆོགས་དུ་མས་བཤད་
 ཚུལ་སྟོང་ཐུན་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་བལྟ་དགོས་སོ། །

དེས་ན་སྐབས་འདིར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལྷ་བ་ཐ་དད་པ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་
 གསུམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་རྒྱས་བསྐྱབ་མ་གཏོགས་ཁྲུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་ཁྱེ་ལས།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དག་བཅོམ་
 པའི་ཤེས་རབ་དང་། གང་ཡང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་
 ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཤེས་རབ་གང་ལགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དབྱེ་བ་མེད་པ། དཔེན་པ། མ་སྦྱེས་པ། རོ་
 བོ་མེད་པ། སྟོང་བ་ལགས་ཤིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་དབྱེ་བ་མེད་པ། དཔེན་པ། མ་སྦྱེས་པ། རོ་བོ་མེད་
 པ། སྟོང་བ་ལ་ནི་ཐ་དད་དུ་བྱ་བའམ་ཁྲུང་པར་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། འདིས་དེ་ལྟར་ཞུགས་འབྲས་བརྒྱུད་སོགས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 སྟོང་ཉིད་ལ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་ལྟར་སོང་ཆེ་ཁྲུང་པར་མེད་ན་བྱང་སེམས་ཤིར་ཕྱིན་ལ་ཉིན་གཅིག་སྟོང་

བས་ཉན་རང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཟེལ་གྱིས་རི་ལྟར་གཞོན་ངེས་པ་ལ་ལན་དུ། དེ་འདྲའི་ཤེས་རབ་
 ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་ཙམ་ལ་འདྲ་ཡང་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དང་སེམས་
 བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟེན་མ་ཟེན་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པའི་མཆོག་དམན་ཡོད་པར་བཤད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་ཞི་ལས། ཤུ་རིའི་བུ་དེ་རི་སྒྲུམ་དུ་སེམས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཆེན་སོ་ཤེར་ཕྱིན་
 ལ་སྐྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཉིན་གཅིག་བསྒྲོམ་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སྐྱོད་པ་དང་། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་སོགས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཐུན་ལས། དེས་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རས། དེས་ན་དེ་འདྲའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་
 ལྡན་མི་ལྡན་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟེན་མ་ཟེན་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པའི་མཆོག་
 དམན་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་ལྟ་བུ་འཐད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་སྐྱོད་པའི་དབྱེ་མ་
 པ་མ་གཏོགས་བྱུང་མཐའ་བཞི་སོ་སྟེ་ཡང་བདག་མེད་པའི་རྟོགས་རིགས་ཐ་དད་པ་གསུམ་མི་འདོད་
 ཚུ་ལ་བྱུང་མཐའི་རྣམ་པ་ཤད་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་མཚུངས་ཀྱང་སྒྲིར་བདག་མེད་
 གཉིས་དང་དེའི་ནང་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུ་ལ་དང་སྒྲོམ་ཚུ་ལ་ལ་ཆང་མ་
 ཆང་དང་རྒྱས་མི་རྒྱས་ཀྱི་ཁྱད་ཆེན་སོ་ཡོད་དོ། །ཐེག་དམན་པས་བདག་མེད་གང་ཡིན་ཀྱང་གཞི་
 དེའི་སྟེང་དུ་རྣམ་ཐར་སྒྲོ་གསུམ་ཙམ་མམ་དེ་ཅི་རིགས་ལྟ་བུ་གཏན་ལ་འབེབས་ཀྱི། ཅ་ཤེ་ལྟར་ཆོས་
 ཅན་སོ་སོ་ལ་རིགས་པ་སོ་སོ་དང་ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཡང་རིགས་པ་མཐའ་ཡས་པས་གཏན་
 ལ་མི་འབེབས་པས་མ་ཆང་བ་དང་མི་རྒྱས་པའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཉིད་ལ་སྒྲོ་བྱོས་
 རྒྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་མི་སྒྲོམ་པས་ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་འདོགས་ལ། ཐེག་ཆེན་པས་ཅ་ཤེ་ལྟར་གཏན་ལ་
 འབེབས་ཤིང་སྟོང་ཉིད་ལ་ཤེས་རབ་མཆེད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོམ་པས་དེ་ཆང་བ་དང་རྒྱས་པའི་ཐ་སྙད་

འདོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་པས་ནི་ཅ་ཤེ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་
 དུ་ནས། བདག་མེད་སྒྲོམ་པ་རྫོགས་མ་རྫོགས་སུ་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། སྟོང་ཐུན་ལས་ཀྱང་
 དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བདག་འཛིན་ཅམ་
 སྟོང་བ་ལ་རིགས་པ་མཛོར་བསྐྱུས་ཀྱིས་ཆོག་པས་ཉན་རང་གིས་དེ་ཅམ་ལས་མི་སྒྲོམ་ལ། ཤེས་སྤྱིབ་
 སྟོང་བ་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རིགས་པ་མཆེད་པ་གཅིག་དགོས་ལ་དེས་ན་སྤྱིར་བདག་མེད་གཉིས་དང་
 དེ་བས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་བྱང་མེས་ཀྱི་ཤེས་རབ་མཆེད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེས་བདག་མེད་གཉིས་དང་དེ་བས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་ཤེས་རབ་མཆེད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཆོས་གང་ཟག་གཉིས་ལས་ཆོས་མང་ལ། གང་ཟག་གཅིག་གི་སྟེང་ན་ཡང་ཆོས་ཤིན་ཏུ་མང་
 བས་ཆོས་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་གཅིག་སུ་ཡང་མཐའ་ཡས་པའི་ཤེས་རབ་མཆེད་
 སྤྱི་བའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡེ་སྟོད་གོང་འོག་གིས་བསྐྱར་ཚུལ་དང་སྐྱད་ཅིག་རེ་
 ལ་འང་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་ལ་ཆོས་ཉན་པ་དང་ཆོས་སྒྲོ་བརྒྱ་འབྲེད་པ་ལྟ་བུས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་འོང་བ་ཡང་ཉན་རང་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་པ་ཡིན་ལ་
 དེ་ལ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཛོར་བསྐྱུས་པ་དེ་ཅམ་ཞིག་རྟོགས་པས་ཆོག་གོ། ཐེག་ཆེན་པ་ཤེས་
 སྤྱིབ་སྟོང་བ་ལྟར་ལོན་པས། དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཤེས་རབ་མཆེད་པས་སྒྲོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཞིག་
 དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་སྐོར་ལ་སྤྱི་བྱ་མང་ཡང་ཡི་གེ་མངས་དོགས་སོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྟོང་བ་ལ་སྤྲག་ལོན་རེ། སོ་སྟེའི་རྒྱད་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས་པའི་
 རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་འཛོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སོ་སྟེའི་རྒྱད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་མི་འོང་
 བས་དེ་འདྲ་ཡོད་ན་འང་ཡིད་མཛོན་དུ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གུབ་མཐའ་འོག་མས་སོ་སྟེའི་རྒྱད་
 ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་
 ཡོད་པར་སྟོད་འཇུག་དང་འཇུག་དཔལ་རྣམ་འོལ་སོགས་དུ་མས་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་

རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྐྱབས་འདིར་ཡང་ཁས་ལེན་པར་
 ཐལ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པར་དེ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་མི་འགོག་པར་དེའི་སྒོམ་
 ཚུལ་དང་མངོན་དུ་གྱུར་ཚུལ་ལ་དགག་པ་བཏང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མངོན་
 པ་འོག་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་འབྲེལ་བྱས་མི་སྲིད་པར་ཐལ།
 ཐོབ་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གང་ཟག་
 དེ་འཕགས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་གསུམ་ལ་སློབ་
 པར་འདོད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱང་བའི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སློབ་མི་དགོས་པར་ཐལ། མངོན་པ་འོག་མ་
 ཅུམ་ལ་⁽¹⁾བསྐྱབ་པས་ཀྱང་འཕགས་ལམ་ཐོབ་ཅུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྦྱོང་འཇུག་ལས། གང་
 ཕྱིར་ལུང་ལས་ལམ་འདི་ནི། །མེད་པར་བྱང་ཆུབ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་དང་། མདོ་ལས་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་སློབ་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་
 དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། སློབ་པས་ཆོག་གོ། །ཡང་གོ་བོ་ན་རེ། སྦྱོང་གིས་འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་
 པར་བཞེད་པ་ལེགས་ཀྱང་ནང་འགལ་ཡོད་པར་ཐལ། རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སྤྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ། བྲལ་པར་ཐལ། དེའི་ནང་ཆོན་འགོག་པ་ཞི་བ་གྱུ་
 འོ་མ་ངེས་འབྱུང་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་བས་ཀྱང་མ་བྲལ་སྟེ། འོ་ན། སྦྱོང་
 རང་ལ་རགས་པའི་འགོག་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན་འགོག་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་
 བྲལ་པར་ཐལ། ནང་འགལ་གྱི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཅིན་གོམས་པས་སྲིད་ཅེའི་བར་གྱི་བདག་འཛིན་རགས་པ་རེ་ཞིག་སྤངས་པ་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྲལ་པ་ཁས། རྟགས་བྱུབ་སྟེ།

1 པར་ཐེངས་གཉིས་ལ། བསྐྱབས།

དེ་དག་གི་ཕྱགས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་འགོག་བདེན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གལ་
 ཏེ་འདི་དག་ཀྱན་སྟོང་ན། །ནས། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །སྟོང་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་
 འགྱུར། །ཞེས་པའི་ཚེད་པ་སྤྲོ་མཁན་མེད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རགས་པའི་
 འགོག་ཞི་གྲའོ་མ་དེས་འབྱུང་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན། འགོག་བདེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་འགོག་ཞི་གྲའོ་མ་
 དེས་འབྱུང་བཞི་མཛོན་དུ་གྱུར་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྟོང་གི་ཁྱབ་སྐྱོར་གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 རགས་པའི་བདག་འཛིན་རེ་ཞིག་འགོག་པའི་འགོག་བདེན་རགས་པ་དང་། དེ་འདྲའི་ཞི་བ་སོགས་
 མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་ཅིང་།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་སོ་སྤྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འདྲའི་འགོག་པ་སོགས་འགོག་པ་སོགས་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སོགས་སྟོ་བར་བྱའོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་ལེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོ་གསར་དུ་རྟོགས་མ་ཐག་པ་དེས་སྤང་པོ་བདེན་
 མེད་དུ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་སྤང་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་སྤང་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་སྤང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་
 གྲུབ་སྟེ། དེས་སྤང་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྤང་
 པོ་ལ་སྒོ་ཁ་སྟོགས་པ་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་དམ་མི་འཆའ་བའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ལ་
 ཁྱབ་པ་མེད་པར་ཐལ། སྤང་པོ་ལྟ་བུ་སོགས་གང་ཡང་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་འདི་བདེན་པར་
 ཡོད་དམ་མེད་པལ་ཆེར་མེད་ལས་ཆེ་སྟེ་མ་པས་ཀྱང་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ལ་གཞོད་པ་བྱུང་ན་ཆོས་གང་
 ཡང་རུང་བ་གཅིག་ལེགས་པར་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ན་ལྟ་ཅི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྒྱ་པ་ལས། མེ་
 ཆོམ་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་། །སྟོང་པ་རྩལ་པོར་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་སྦྱིན་པ་དང་། རྟེན་དམན་པའི་སྦྱིན་པ་དང་། བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་། སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་བཞི། དང་པོ་ནི། ཅུ་བར། དེ་ཆེ་དེ་ལ་རྫོགས་
 སངས་བྱང་ཆུབ་རྒྱ། །སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་བྱང་། གཉིས་པ་ནི། ཅུ་བར། སྦྱེ་བོ་འདི་ཀྱན་བདེ་བ་
 མངོན་འདོད་ཅིང་། །སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གསུམ་བྱང་། གསུམ་པ་ནི། ཅུ་བར། འཁྲོ་ལ་པན་པར་དམ་
 བཅས་ཡིད་ཅན་རྣམས། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གསུམ་བྱང་། བཞི་པ་ནི། ཅུ་བར། སྦྱིན་པ་སྦྱིན་
 བྱ་ལེན་བོ་གཏོང་བོས་སྟོང་། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་བྱང་། དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པའི་སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་གཉིས་ཡོད་ཅིང་སྦྱ་བཤད་དང་བཅས་པ་འཆད་པ་ལ། རང་
 འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་པ་རོལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོའི་པར་འགྲམ་དང་རོགས་ཏེ། ཞེས་
 སོགས་བྱང་། འདིར་སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་གྱི་སྦྱ་བཤད་ལ་འཆད་ལྡན་བཞག་པ་དང་། འཁྲུལ་བ་དགག་
 བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྦྱ་སྦྱབ་པ་དང་། སྦྱ་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་ཅོད་པ་སྟོང་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི།
 སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་གྱི་སྐད་དོད་ལ་དྲ་ན་སྤར་མི་ཉ་ཞེས་པ་ཡོད་ལ། དེ་སྦྱབ་ན། བྱིངས་མདོ་ལས།
 ཅུ་དྲ་ཉ་སྦྱིན་པ་ལོ། །ཞེས་པའི་བྱིངས་བཞག །དེའི་ཅུ་ཉ་བྱིས་ལུ་བྱིན། ལུ་ཨ་ནར་བྱས་མཆམས་
 སྦྱར་བས་དྲ་ན་གྲུབ། ཡང་བྱིངས་མདོ་ལས། ཅུ་དན་སྦྱིན་པ་ལོ། །ཞེས་པའི་བྱིངས་བཞག །ཅུ་དང་
 བའི་ཨ་བྱིས་སྒྲུ་བྱིན། འཕེལ་བ་བྱས། ལྷན་བྱིས་ལ་ཨ་བཞག །མཆམས་སྦྱར་བས་དྲ་ན་གྲུབ། དེ་
 གཉིས་ལ་བདག་སྦྱ་བྱག་པའི་རས་བྱིན་སྦྱ་བྱས་པས་དྲ་ན་སྦྱ་གྲུབ་སྟེ་སྦྱིན་པའི་ཞེས་པ་ཡིན། བྱིངས་
 མདོ་ལས། སྦྱ་སྦྱངས་པ་ལ་འོས་སྦྱི་བཞག །ལྷན་སྦྱར་ལྷར་བྱིན་པས་སྦྱིའི་རི་ཨ་དྲ་བྱས་ཉ་འཁྲོ་བ་ལ་
 འོས་འཕེལ་བ་བྱས་པས་སྦྱར་གྲུབ་སྟེ་པ་རོལ་ཞེས་པ་ཡིན། དེ་ལ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལས་སྦྱ་བྱ་བའི་
 གཅིག་ཆོག་ཨཟ། རེའི་ཨ་བྱིས། ཨཟ་བྱིན་པས། སྦྱར་སྦྱ་བྱས་སྟེ་པ་རོལ་ལའམ་པ་རོལ་ཏུ་ཞེས་པ་

ཡིན། འཁྲོ་བའི་བྱིངས་ཨིན་ལ། རྟེན་འཛིན་ཀྱི་བྱིན། ར་དང་ཀྱི་བྱིས་པས་ཨི་ཏ་གྲུབ། དེ་ལ་རྣམ་དབྱེ་
དང་པོའི་གཅིག་ཆིག་ཀྱི་སྤྲུལ་གཉིས་ལྟར་ན་སི་དང་པ་ཙཱ་གཉིས་ལྟར་ན་སྤྲུལ་བྱིན། ལྷ་སི་གཉིས་བརྗོད་
དོན་ཡིན་པས་བྱིས། ས་རྣམ་བཅད་བྲས། ཨི་ཏ་གྲུབ་སྟེ། འཁྲོ་བའམ་བྱིན་པ་ཞེས་པའོ། །དུ་ན་སྤྲུལ་
ར་སི་ཏ་གྲུབ་སྟེ་འབྲེལ་བ་ཤད་ལྟར་ན་འདི་ཙཱ་གཉིས་བྲས་པར་མཛོན། མོ་ཏྲགས་མ་ཡིན་པར་གསལ་
ཏེ། སྤྲུལ་གྲུབ་པར་དུ་མ་བྱིས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་སྤྲུལ་བཤད་ལ་སྤྱིན་པའི་དང་། བར་བྱིན་གྱི་སྤྲུལ་བཤད་གཉིས། དང་པོའི། དེས་ཆིག་
གིས་བཤད་ན་དབྱེལ་བ་འདོར་བར་བྱེད་པས་ན་སྤྱིན་པ་ཞེས་བཤད་རིགས་ཏེ། དུ་རི་ཏ་དབྱེལ་བ་
དང་། ད་ད་འདོར་བ་ལ་འཇུག་པའི་བྱིར་ཏེ། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། དབྱེལ་བ་འདོར་བྱེད་བསིལ་བྱེད་
བྱིར། ཞེས་པ་རྩ་འབྲེལ་ལས་གྲུབ་པའི་བྱིར། བྱིངས་ཀྱི་སྟོན་སྤྲུལ་བཤད་ན་གཏོང་བས་ན་སྤྱིན་པ་དང་།
གཏུབ་པས་ན་སྤྱིན་པ་སོགས་དུ་མ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། བྱིངས་སྤྲུལ་ལས་བཤད་པའི་བྱིར། དེས་ན་
སྤྱིན་པའི་སྤྲུལ་བྱིངས་དུ་མ་ལས་བསྤྲུབ་ཏུ་ཡོད་པས་དོན་ཡང་དུ་མ་ལ་འཇུག་སྟེ། བརྒྱ་བ་ལས། འཆི་
དང་ཆོས་དང་སྤྱིད་པ་གཞན། །སྤྱིན་པའི་སྤྲུལ་ལས་གསལ་བྱེད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་
ན་སྤྱིན་པའི་སྤྲུལ་འཆི་བ་དང་། ཆོས་དང་། སྤྱིད་པ་གསུམ་ལ་བྱིངས་ཀྱི་སྟོན་སྤྲུལ་འཇུག་ཚུལ་ཡོད་དེ།
བྱིངས་མདོ་ལས། དོན་གཏུབ་པ་ལའོ། ཞེས་གཏུབ་པའི་བྱིངས་དོ་དང་། མདོ་ལས། དུ་བ་ནི་ར་བ་
ལའོ། ཞེས་ར་བའི་བྱིངས་དུ་བ་གཉིས་ལས་བསྤྲུབ་ན་འཆི་བ་ལ་ཡང་འཇུག་ལ། ཡང་དེས་ཏུ་དུ་མ་
ནི་སྤྱིན་པ་ལའོ། ཞེས་དང་། ད་ན་ནི་སྤྱིན་པ་ལའོ། ཞེས་སྤྱིན་པའི་བྱིངས་གཉིས་ལས་སྤྲུལ་ཆེ་ཆོས་
ལ་འཇུག་ཅིང་། སྤྱིན་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། ཟང་ཟིང་གི་སྤྱིན་པ་དང་། མི་འཇིགས་པས་བཟོད་པ་
དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟུས། ཆོས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་སྤྲུབ་ལ། ཡང་དེ་ནི་དེ་ལས། དེ་ང་
ནི་སྤྲུང་བ་ལའོ། ཞེས་སྤྲུང་བའི་བྱིངས་དེ་ང་དང་། དེ་བ་ནི་སྤྲོང་བ་ལའོ་ཞེས་སྤྲོང་བའི་བྱིངས་དེ་བ་
གཉིས་ལས་བསྤྲུབ་ཆེ་སྟོན་གསུམ་སྤྲུང་བས་སྤྱིད་པ་གཞན་བསྤྲུབ་པའི་བྱིར་སྤྱིད་པ་གཞན་གསལ་བར་

བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས། རོ་ནི་གཏུབ་པ་ལོ། །ཞེས་པ་ནས། སྲིད་པ་གཞན་གསལ་
བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པའི་སྤྱི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སྦྱོན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་
སྤྱི་བཤད་མང་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གཅིག་གྲུང་བྱིངས་དུ་མ་ལས་བསྐྱབས་པ་དང་། བྱིངས་
གཅིག་ལ་རྒྱེན་དུ་མས་གཟུགས་དང་ཚིག་དུ་མར་བསྐྱབས་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྦྱོས་པས་
ཚོག་གོ། །གཉིས་པ་པར་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བཤད་པ་ལ་པ་རོལ་གྱི་སྤྱོད་ཡོད་དེ། སྤྱི་ར་པ་རོལ་དང་གཞན་
སོགས་དུ་མ་ལ་འབྱུག་གྲུང་འདིར་འཁོར་བའི་པར་འགྲམ་མམ་པར་རོགས་སམ་པ་རོལ་ཡིན་པས་
སྦྱིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་པ་
རོལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་པར་འགྲམ་དང་རོགས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཞེས་བྱའི་
སྦྱིབ་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་རང་བཞིན་མངའ་བའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱུང་། ཕྱིན་པ་ཆོས་
ཅན། སྤྱི་བཤད་ཡོད་དེ། འཁོར་བའི་པ་རོལ་སྦྱིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་ས་ལ་འདིས་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་
ན་པར་བྱིན་དང་། འཁོར་བའི་པ་རོལ་འདིར་བྱིན་ཟེན་པས་ན་པར་བྱིན་ཞེས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་
འགྲེལ་ལས། པ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤོང་བ་ནི། འདི་ལ་བརྟུན་སྤོང་བ་དག་ན་རེ། ཁྱེད་ཀྱི་དྲུག་སྤྱི་ར་མི་ཏ་ཞེས་
པ་འདི་མི་འཐད་པར་ཐལ། དྲུག་སྤྱི་སྤྱི་ར་མི་ཏ་ལ་ཚིག་སྤྱད་བྱེད་ཆེ་རྣམ་དབྱེ་རྣམས་ཕྱིས་ནས་དྲུག་
སྤྱི་ར་ཏ་ཞེས་སྤྱི་ར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱིན་པའི་ཞེས་པའི་དུག་སྤྱི་སྤྱི་དང་བྱིན་པའི་རྗེས་ཀྱི་དང་
པོ་སྤྱི་བསྐྱབས་ནས་པ་རོལ་ཏུ་ཞེས་པའི་ལས་ཀྱི་ཨམ་མི་སྤྱད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། པ་ཏི་སོགས་
ལས། དེར་གནས་རྣམ་དབྱེ་རྣམས་དབྱེད། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་
ལས། ཚིག་བསྐྱབས་བར་བྱས་ན་ཨམ་དང་སྤྱི་མི་མངོན་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་ནའང་། ཞེས་སོ། །འདི་འགྲེལ་
བཤད་ཀྱི་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ལྷ་བའི་ཞབས་ན་རེ། པར་བྱིན་གྱི་སྤྱི་དོད་ལ་སྤྱི་ར་མི་ཏ་ཞེས་མ་བསྐྱབས་
གྲུང་སྦྱོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་ཨམ་ཡིན་གྲུང་སྦྱོན་མེད་པ་གང་ཞེག །དེ་ལ་ཅི་

བའི་དོན་དག་ཨ་ཏུ་རྒྱུན་ཕྱིན་གྱི་ཁོ་ད་ར་སོགས་ཀྱིས། ལུ་ཡུ་བྱས་པས་མ་ལུ་ཁ་སྟེ་འཇལ་འགྲོ་ལྟ་
བྱ་མང་བའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། ཤ་བ་སྤྱ་ཤ་ཡ་ན་མ་རོམ་ཉལ་བ་སྟེ་དུར་ཁྲིད་ལ་
གྱི་ཁོ་ད་ར་སོགས་ཀྱིས་བ་མ་བྱས་པ་སོགས་བྱས་སྤྱ་ཤ་ན་བྱས་པས་ཡི་གེ་བསྒྱུར་ཉམས་གཉིས་
ཀའི་ཅི་མཛེས་སྤྱ་བྱས་པ་དེ་འདྲ་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། ཤིང་ཀ་མེད། ཀ་
སོ་ཉིལ་ཉི་ཀ་མི་བྱ་ཞེས་སྟེ་ལ་གནས་པ་ལས་ཀ་མི་བྱ་སྟེ་ལ་གནས་དང་། ད་རྒྱུ་བ་ཉིལ་ཉི་ད་རྒྱུ་ཞེས་
ཞོ་བ་ཞེན་གནས་པ་ལས། ད་རྒྱུ་ལྷ། ར་ཉི་མ་ནུ་ཡིད་དགའ་བ་ལ། ཉིད་ཨི་དང་མ་སྟོག་བཅས་ཕྱིས་
བས་རྩུང་སྟེ་རིན་ཆེན་ནམ་དགོན་མཆོག་གི་མིང་བྱས་པས་ཡི་གེ་ཉམས་པ་ལྟ་བུ་མང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
ཅ་ཉགས་བཞི་པ་དང་ལྷ་པ་བྱུབ་སྟེ། ཡི་གེ་སྟོ་བྱར་བ་ནི་གྲ་བེལ་སོགས་དང་། ཡི་གེ་བསྟོལ་བ་ནི་ཏ་
བ་ས་ཞེས་བའི་ས་དང་ཏ་གོང་འོག་བསྟོལ་བའི་སི་རྩ་སྟེ་སེང་གེ་ལྟ་བུ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྱི་ཁོ་
ད་ར་སོགས་ཀྱི་བསྤུ་བ་ནི་གྱི་ཁོ་ད་ར་སོགས་ཀྱི་ཅི་མཛེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་སྤྱ་མ་མང་
སོས་ངོ་ཆ་བ་བཤད་སྤང་བས་ཕྱིས་ཀྱི་མང་དུ་སོས་པ་འདོད་པ་དག་ལ་སྟོ་སྟོགས་ཅམ་བསྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་འབྲུལ་བ་དགག་པ་ལ་ལོ་ཏུ་བ་མདོ་སྟེ་འབར་གྱི་གསུང་རྒྱན་ལས། བྱི་རོལ་བ་
འགའ་ཞིག་གིས་བྱིད་ཀྱི་སྟོན་པས་སྤྱ་མི་ཤེས་ཏེ། སྤ་རེ་ཏ་ཟེར་རྒྱ་ལ། སྤ་ར་མི་ཏ་བྱས་སོ་གསུངས་
པ་ལགས་ལ། དེ་ལ་བྱ་ཀ་ར་ཆའི་ལུང་གཉིས་ཀྱིས་ལན་འདེབས་གསུངས་ནས། བྱེ་ཤ་སྟེ་མ་པ་ལྷན་
ར་སྟོ་བ་སྟེ། སྟོ་སྟེ་མ་ཞེས་པ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པས་ཞེས་བྱུང་ཞིང་བྱེ་ཤ་སྟོ་ར་སོགས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་
བྱར་བཞག་འདུག་ལ། ཨིདེ་གི་བྱ་དང་ཨ་ཤལ་གསུངས་སྤང་ཡང་ལོ་ཆེན་ཀྱི་གསུང་མིན་ནམ་སྟེ།
བྱ་ཞིང་བ་ན་རེ། གཞན་འདྲ་བ་ལ་བྱིད་ཀྱི་སྟོ་སྟེ་མ་པ་འབྲེལ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ལོན་
འདིར་བྱ་ཀ་ར་ཆའི་ལུང་གཉིས་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། ལུང་གཉིས་པ་གྱི་ཁོ་ད་ར་
སོགས་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤ་ར་མི་ཏ་ཞེས་པ་འདི་ནམ་
དབྱེ་གཉིས་པའི་ཨམ་གཟུགས་དང་། ཡང་ན་གྱི་ཁོ་ད་ར་སོགས་ཀྱི་ནང་ཆོན་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་

ཅེས་ལན་འདེབས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། མཚན་ཉིད་འདིས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་
 བ་མི་མངོན་པར་མ་བྱས་པས་གཞུགས་སུ་འགྱུར་བའམ། སྤྱི་ཁྱོད་ར་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། འཇ་དང་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་
 ཁྱོད་ར་ལྟ་སྟེ་འཇ་དང་འབྲེལ་མེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་ཁྱེད་རི་དྲགས་ཁྲོ་བོ་ཐེག་ལེ་ཅན་
 དང་རྒྱས་པ་སོགས་ལ་འཇུག། ལྷ་དང་ལྟ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་སྤྱི་དང་པོ་བྱ་བ་
 སྟེ། འདོད་འཇོ་ལས། སྤྱི་ཁྱེད་ཐེག་ལེ་ཁྲོ་བོ་ཅན་ཏེ། རིན་ཆེན་མཛོད་ལས། སྤྱི་ཁྱེད་རི་དྲགས་ཁྲོ་
 བོ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཀུན་མཁྱེན་གོ་བོ་ན་རེ། སྤྱི་ར་ལ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་གཅིག་
 ཆེག་ཨམ་བྱིན་ཏེ། ཨ་ཡིག་བཙུང་བའི་དོན་ཡིན་པས་བྱིས་ནས་མ་སྟོག་མེད་ཡར་སྐྱར་ཞེས་དང་།
 སྤྱི་ར་རྣམ་དབྱེ་བྱིན་ནས་ཆེག་ཏུ་བྱ་བ་ཐེན་པའི་རྗེས་སུ་རྣམ་དབྱེ་མི་མངོན་པར་བྱ་བ་ལས། ཞེས་
 དང་། སྤྱི་ཁྱོད་རའི་བསྐྱེད་བ་སྟེ། གཞུགས་མཛེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་མའི་མཐའ་ཅན་ཉིད་དུ་བཞག་
 བོ། ཞེས་ཨམ་བྱི་མ་མ་བྱིས་པ་སྤྱི་ཁྱོད་རའི་བསྐྱེད་བར་མཛོད་སྤྱང་། དེ་ལ་ཨམ་བྱི་ཨ་བཙུང་དོན་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་ཅན་རེ་རེ་ཅུ་མ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱུ་དུ་བྱིན་ནས་
 མཚམས་སྦྱར་དགོས་པར་མ་ཐད་དབྱངས་ཀྱི་ཡང་པལ་ཆེར་ལ་མཚམས་སྦྱར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། མཁས་བྱ་བ་ཆེན་པོ་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པའི་སི་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལས། དེ་ལ་ཀའི་སྟེ་བའི་
 མཐའ་ཅན་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་མེད་དོ། །ཅའི་མཐའ་ཅན་ག་ལུ་ཅའི་སྤྱི་སྟེ། ག་ལུ་ཅུ་ཞེས་དང་། ལུ་ལུ་
 རུ་ཞེས་དང་། མ་ཏུ་དམ་ཞེས་དང་། ག་བྱ་དམ་དང་སྤྱི་ག་བི་རྩ་མ་ལྟ་བུ་སོགས་དང་། དབྱངས་ཀྱི་
 མཐའ་ཅན་ལའང་རེ་རེ་ལ་ཨམ་བྱིན་པས་ཏུ་ཡ་ལ་དང་། སྤྱི་ལ་ཨམ་བྱིན་པས་སྤྱི་ལྟ་བུ་སོགས་ཀ་
 ཅན་སོགས་དུ་མ་ལས་བྱང་སྟེ་སྤྱི་ལས་ཆོག། གཞན་ཡང་དབྱངས་ཅན་ལས། གསལ་བྱེད་མཐའ་
 ལས་སི་འཛིག་ཅེས་གསལ་བྱེད་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བ་དང་། སི་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བའི་དགོས་
 པ་མེད་པར་ཐལ། གསལ་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་ཀྱང་སི་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་དབྱེ་གཞན་པལ་ཆེར་ལ་མི་

འཛིག་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཆོག་ཏུ་བྱུང་བ་དང་རྣམ་དབྱེ་མི་མངོན་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། རྟགས་
ཁས། ཡང་ཨམ་གྱི་མཁུ་བཞག་ནས་མའི་མཐའ་ཅན་བྱས་པ་དེ་གླིང་དཔེ་བསྟུ་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། དེ་ལ་བསྟུས་པ་གང་ཡང་མི་སྣང་བའི་བྱིར། གླིང་དཔེ་བསྟུ་བ་ལ་བསྟུར་བསྟོལ་དང་
དབྱེ་བ་གང་རུང་གཅིག་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་བྱིངས་ལས། གླི་ཏུ་དང་གླི་ཏུ་དང་གླི་ཏུ་དང་
ལྷན་བཟུ་བ་ལོ་ཞེས་པའི་གླི་ཏུ་བཞག། ལྷན་ལ་སོགས་པ་མང་པོར་རོས་རྒྱུན་ཨ་ཏི་བྱིན། བྱིངས་
ཀྱི་ལྷ་དང་རྒྱུན་གྱི་ཨི་བྱིས། མཆོམས་སྦྱར་བས་གླི་ཏུ་བྱུང་། རི་འགོ་བ་ལ་ཨ་ཅེ་རྒྱུན་ཏུ་བྱིན། རི་
ཨར་བྱས། ཉེར་བསྟུར་ལྷན་སྟོན་ཏུ་བཞག་པས་གླི་ཏུ་དང་རྒྱུ་བསྟེ། ཅན་པ་ལས། གླིང་དཔེ་བ་
སོགས་པས་གླི་ཏུ་བྱི་བྱིས་པས་གླིང་དཔེ་བ་རྒྱུ་བ་ལྷ་བྱེད་དབྱེ་བ་དང་བསྟུར་བ་ལྷ་བྱེད་སོགས་
གང་རུང་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། གླིང་དཔེ་བ་སོགས་ཅི་མཛེས་ཐམས་ཅད་དཔེ་བསྟུ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།
ཡང་གཟུགས་མཛེས་པའི་ཆེད་ཏུ་ཞེས་ཡི་གེར་གཟུགས་ཁོན་མཛེས་པ་ལ་སྟོར་མི་རིགས་པར་
ཐལ། དེ་ལ་འདྲིའི་མཛེས་པའི་དོན་གང་ལེགས་ལ་བཤད་ཅིང་ཡི་གེའི་སྒྲ་ལེགས་པ་ལ་ཡང་བཤད་
དགོས་པའི་བྱིར། ཅན་པ་ལས། གླིང་དཔེ་བ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་དང་། དཔེ་འགྲེལ་པར་གླི་
ཏུ་དཔེ་བ་སོགས་པའི་གཟུགས་རྣམས་ལེགས་པ་རྣམས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོ། །ཡང་ད་ལྟའི་རང་
འགྲེལ་པར་མ་ལས། བྱི་མའི་མཐའ་ཅན་ཞེས་དང་། རྟག་ཆོའི་འགྱུར་ལས། རྒྱུན་བྱིས་ནས་ཆོག་བྱི་
མའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་སྦྱར་བའི་རོ་བོ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ལ་བསམས་ན་བྱི་མའི་མཐའ་ཅན་ལེགས་ཟེར་
བའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱི་མའི་མཐའ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་སྒྲ་གཞུང་ལ་མེད་ཅིང་གོ་རྒྱུ་ཡང་མེད་པའི་
བྱིར། ཡང་རྣམ་བཤད་ལས། དང་པོའི་གཅིག་ཆོག་སུ་ནི་མ་དག་པ་འདྲ་བས་སི་ཡིན་ནམ་དབྱེད་
གསུངས་པ་ལ། མང་པོ་ཞིག་ཇེས་ཀ་ཅན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་དང་པོའི་གཅིག་ཆོག་མི་འདྲ་བ་མ་མཁུན་
པར་སྦྱབ་སོགས་སྣང་ཡང་། རྣམ་དབྱེ་དང་པོའི་གཅིག་ཆོག་ལ་སུ་མི་ལེགས་སི་ལེགས་ཞེས་པའི་
ཚིང་ཚུལ་གཅིག་ཡོད་ཅེས་པ་ཡིན་ཏེ། སི་བྱས་ན་ཨི་མཐའ་ལས་སི་འོ་ཞེས་སྦྱས་ཆེ་བདུན་པའི་མིང་།

ཆིག་སྤྱུ་གྱི་ས་དང་མི་ཞོར་ལ། དང་པོའི་གཅིག་ཆིག་ལ་སྤྱུ་བྱས་ན་སྤྱོད་སྤྱུ་ཆེ་བདུན་བ་དང་ཞོར་
དོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇམ་དབལ་གྲགས་པས། ཨ་ཡིག་མཐའ་ལས་སེའོ་ཞེས་བ་ལ་སོགས་
བ་རྣམས་དོན་དང་ལྡན་བ་འཛིན་བ་ན་སྤྱུ་བའི་ས་ཡིག་འཛིན་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལ་གཅིག་ཆིག་སྤྱུ་འདོད་བ་དག་ན་རེ། རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་དང་བདུན་པའི་སྤྱུ་གཉིས་ཞོར་
དོགས་མེད་པར་ཐལ། རྗེས་འབྲེལ་བ་ཡིག་མེད་བ་དང་ཡོད་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་
དུ་འཇམ་དབལ་གྲགས་པས། རྗེས་སྤྱུ་འབྲེལ་བ་མེད་བ་འཛིན་བ་ན་རྗེས་སྤྱུ་འབྲེལ་བ་དང་བཅས་
པའི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཞན་དག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚོད་ཚུལ་འདི་ཅམ་ཡང་མ་མཐོང་བར་
འཇམ་དབྱངས་ལ་སྒྲོད་བ་ཁྲོད་རྣམ་དབྱེད་ཅན་ཞིག་གོ། །འདི་ཡང་ཁོ་བོ་ཁོ་ནའི་རྣམ་དབྱེད་གྱི་ཡུལ་
ལགས་སོ་ཞེས་མགྲིན་བ་བསངས་ཏེ་སྤྱོད། །འདི་ཡང་བདག་གི་མཁན་པོ་ངེས་པ་དོན་གྱི་ཐམས་ཅད་
མཐུན་བ་འཛིག་ཅེན་དབང་ལྷག་གི་རྗེས་སྤྱུ་འབྱངས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་མཉེས་པའི་རོལ་
མོར་འབུལ་ལ་མཁས་བ་དབྱེད་ལྡན་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་སྤྱུ་ཡི་རང་བར་མཛད་དུ་གསོལ། གསུམ་བ་
ནི། ཅ་བར། དེ་ལྟར་ནས། ལྷན་བ་སྤྱུ་ག་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ་ནས་རྒྱལ། །ཞེས་བྱང་།

སྤྱུ་བ།

འཕགས་བོད་མཁས་བྱུ་བ་དག་ཀྱང་སོམ་ཉིའི་ཡུལ། །

སར་གནས་འཕགས་ཆེན་སྤྱོད་ཡུལ་དཀའ་གནས་ཀྱི། །

འབྲུལ་བའི་ལྷན་བསལ་ལེགས་བཤད་ལྟ་དབང་གི། །

གཙུག་རྒྱན་ཆིག་དོན་ཞོར་བུའི་འོད་འདི་བཟ། །

འཇམ་དབྱངས་མིན་ཡང་སྤྱུ་བའི་དབང་ལྷག་གྱུར། །དབྱངས་ཅན་མིན་ཡང་སྤྱུ་ཆིག་མཐར་
སོན་པའི། །ཉིན་བྱེད་འབྲུམ་ལས་མཐུན་རབ་གསལ་བ་ཀྱི། །ཆིག་དོན་ཆོན་ངེས་གསར་བ་འབྲུམ་

དེ་སྟོན། །དུང་དུང་ལྷ་དང་སྒྲ་མ་གུས་བསྟེན་པའི། །མཁས་མཁས་ཀུན་གྱི་མཁུན་རབ་འདི་ལྟ་
བུས། །ཟབ་ཟབ་ཤེས་བྱ་འབྲེད་པའི་རིགས་པའི་མཐེལ། །ཡང་ཡང་བཅའ་གྱི་རྟེན་མིན་འདིར་འགའ་
འཆད། །རང་སྒོས་མིན་ཡང་རིགས་ཀྱི་ཆེ་བའི་གཟིས། །ཉན་རང་ལས་འདས་དོན་གཉིས་དགའ་ཆའ་
རྒྱས། །ལེགས་སྟོན་རྒྱན་འབྲུམ་འབར་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ། །ལྷག་བསམ་སྤྱན་ཡངས་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་
འདི་ཆད། །ཅེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་འཆད་པ་ལ། ཅུ་བར། དེ་ཚུལ་སྤྱོད་ཆོགས་ཡོན་ཏན་
དག་ལྟ་བུར། །ཞེས་སོགས་བྱུང་། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བར་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་
དང་མི་ལྟ་བུས་བྱུང་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་དེ་འོད་སྤྱང་ལེ་ཏུ་འདིར་བྲངས་
བ་དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། བྱེ་སྤྱོད་གྱུར་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འཆོ་བ་དང་ཆོ་ག་གསུམ་དག་པའི་དགེ་
སྟོང་རྣམ་དག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུང་ཅིང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་དགེ་
སྟོང་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཆོ་ག་དང་འཆོ་བ་གསུམ་རྣམ་དག་ཡོད་ཀྱང་ལྟ་བུ་བ་རྣམ་དག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པ་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འོད་སྤྱང་ལེ་ཏུ་ལས། འོད་སྤྱང་འདི་ན་དགེ་སྟོང་
ཁ་ཅིག་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟ་བུ་བ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོང་བས་བསྐྱམས་ཤིང་གནས་ཆོ་ག་དང་
སྟོད་ཡུལ་སྤྱན་སྤྱོད་ཆོགས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤྲ་རགས་རྣམས་ལ་ཡང་འདིགས་པར་ལྟ། ཡང་དག་
པར་བྲངས་ཏེ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་ལ་སྟོབ་ཅིང་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་
པ་དང་ལྟ་བུ་བར་གྱུར་པས་འཆོ་བ་ཡོངས་སུ་དག་གྱིང་དེ་བདག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། འོད་སྤྱང་དེ་ནི་ཚུལ་
ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟ་བུ་བ་ལྟར་བཅོས་པ་དང་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་
སྟེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོང་བས་བསྐྱམས་ཤིང་ཆོ་ག་དང་སྟོད་ཡུལ་སྤྱན་སྤྱོད་ཆོགས་པ་ཞེས་དང་།

འཚོ་བ་ཡོངས་སུ་དག་ཀྱང་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཚོགས་
དང་འཚོ་བ་དང་ལྟ་བ་བཞི་དག་པའི་སེམས་ཙམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་དགེ་སྤྱོད་མེད་པར་ཐལ། ལྟ་བ་དག་
པའི་སེམས་ཙམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུག་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བ་དག་པའི་
དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་ཅིང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སེམས་ཙམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་དག་པའི་དེ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྟ་བ་དེ་གཉིས་པོ་གང་དང་མི་ལྡན་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྲབ་
སྒྲ། ཡང་ཁ་ཅིག །རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལྟ་བའི་དེ་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་
བ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། སེམས་ཙམ་པར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་
ཚོས་ཙན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཅིང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འཇུག་སྒྲོམ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་
སེམས་ཙམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇུག་སྒྲོམ་སྒྲ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཤེལ་པ་སོགས་གཞི་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་
འཆལ་བས་ཁྲབ་ཟེར་ན། འོ་ན་རྩ་ལྷུང་བཅོ་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་རྩུང་ལ་སྒྲོན་སེམས་མ་ཉམས་པའི་
བྱང་སེམས་ཚོས་ཙན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་ཅིང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ན་བྱང་སྒྲོམ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇུག་སྒྲོམ་མ་
ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱིན་ཏུ་གཏོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །གཞན་གཞོན་གཞི་བཅས་སྤོང་
བའི་སེམས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འབྲས་མ་
ངེས་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཞིར་བཞག་ཟེར་ན་འདྲ། འོ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་དུ་འདིར་
བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཕྱིན་ཏུ་གཏི་མི་མ་ལུན་ཕྱོགས་སེར་སྒྲ་ལྟ་བུ་སྤོང་བ་ཙམ་གྱིས་
མི་ཚོགས་པར་གཏོང་སེམས་རྒྱུད་དུ་སྦྱངས་དགོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། ཉན་རང་དགྲ་
བཅོམ་ལ་ཡང་པར་ཕྱིན་ཡོད་པར་ཐལ། མ་ཁྲབ་པ་དེའི་ཕྱིར། གོང་དུ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། འདི་
དང་སྦྱོད་འཇུག་སོགས་ནས་སྤོང་བའི་སེམས་པ་བཤད་པ་དེ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙོ་ཆེ་བའི་

དབང་དུ་བྱས་པར་ལམ་རིམ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལེ་འུའི་རྣམ་བཤད་སོགས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོ་བོ་ལུས་དག་ཅམ་གྱིས་སྤོང་བའི་སྤྲོད་ནས་
འཛོག་པར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་སྤོང་བ་བདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ་ཞེས་དང་། ཚུལ་
ཁྲིམས་ལེ་འུ་ལས་ཀྱང་། ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལུས་དག་གི་ལས་ལས་མ་བཤད་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་བྱ་སྟེ། ཡིད་ལས་བྱགས་ལ་གོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
ན་འོན། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལུས་དག་གི་ཁ་ན་མ་སོ་བ་མ་སྤྱད་ཀྱང་ཡིད་ཅམ་གྱིས་རྩ་ལྷང་འབྱུང་བ་
མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཉན་སོས་ལྟར་ལུས་དག་གི་སྤོང་བ་མ་གཏོགས་ཡིད་ཀྱི་སྤོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཏགས་ཁས། འདོད་ན། ཡིད་ཅམ་གྱིས་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་བཏང་བའི་རྩ་ལྷང་དང་། སེམས་ཅན་
སྤོང་སྤོང་བའི་རྩ་ལྷང་བྱུང་བའི་བྱང་སེམས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྩ་ལྷང་
དང་དེའི་ཚུལ་འཆལ་མ་བྱུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ལུས་དག་གི་རྩ་ལྷང་མ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར། ཏགས་
བྱལ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱང་སེམས་ལ་ཡིད་ཁོ་ནས་ཀྱང་རྩ་ལྷང་ཡོད་ལ་ཉན་སོས་ལ་ཡིད་ཁོ་
ནས་དེ་མེད་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤོང་བ་ཡོད་མེད་སྒོ་ནས་བྱང་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་བསྐྱུས་ལས།
བྱང་རྩལ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ལུས་དང་དག་དང་སེམས་ཀྱི་འོ། །ཉན་སོས་རྣམས་
ཀྱི་ནི་ལུས་དང་དག་གི་འོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་རྩལ་སེམས་དབང་རྣམས་སེམས་ཀྱི་ཡང་ལྷང་བར་
འབྱུང་གི། ཉན་སོས་རྣམས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་རྟེན་གྱི་ཁ་ཅིག །དེ་ཚུལ་ཕུན་ཚོགས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་
དང་། ཡོན་ཏན་དག་པ་སོ་སོར་མི་འཆད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚུལ་ཁྲིམས་རབ་ཡིན་པས་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པ་དང་། རྒྱ་དེས་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་དག་ཅིང་ཞི་བ་དུལ་བ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་དག་པ་སོ་སོར་
བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྟོག་མི་གཙོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། གཞན་ལ་བརྟེན་འཛོག་
ཅམ་ཡང་མི་བྱེད་པ་སྤོང་བ་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་དག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་།

ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་རབ་ཏུ་གྱུར་པའོ། །ཡོན་ཏན་རྣམས་དག་པ་ནི་ཡོན་
ཏན་དག་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་། ས་བཙུ་བ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་
སྟོག་གཅོད་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱུག་པ་སྤངས། མཆོན་ཆ་སྤངས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར།
གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྟོམ་པས་མ་ཁྱབ་པར་མ་བཟང་བྱང་
སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་པར་བྱིན་གཉིས་ཡིན་མིན་ལ་སྟུ་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་སྟོགས་མེད་གྱིས་
བཤད་པའི་བྱིར། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ལུས་དག་གི་ལས་གཙོ་སྟེ། ཅ་ལྟར་པལ་
ཆེར་ལ་དེ་མང་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ས་བཙུ་བ་སོགས་སྟུ་མི་དགེ་བཙུ་སྟོང་བཤད་པའི་རྒྱ་
མཆོན་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་ལ་སེམས་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ཅ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡོད་པས་དེ་འགོག་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་ཀུན་སྟོང་ཚུན་ཆད་ནས་འགོག་པ་དང་
བྱང་སེམས་ཀྱིས་གཞོད་སེམས་མ་བཀག་ན་བྱམས་སྟོང་ཇེ་བྱང་སེམས་གསུམ་ཆར་ལ་གཞོད་པ་
དང་། བརྒྱབ་སེམས་ཆེན་བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོང་སོགས་འབྱུང་ཉེ་བ་དང་། བདག་མེད་སྤྲོ་མོ་མ་
བསྟོམས་ན་དང་པོར་རར་འཛིན་སྟེ་དེ་ནས་ལྟ་དུ་ཀུན་སྟེ་བ་དང་། ཡང་དང་པོར་རར་འཛིན་སྟེ་བ་
སོགས་ཆགས་སྤང་སྟེ་སྟུ་བའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟོགས་བརྟུན་ལས། ལྟ་བ་ཀུན་གྱི་
མར་གྱུར་པའི། །འཛིག་ཆོགས་ལྟ་བ་སྟེ་བ་དང་། ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་བྱིར་ཀུན་ནས་
སྟོང་བར་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལས་ཀྱི་ལམ་བཙུར་རྣམ་པར་
བཤད་དོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤྱད་པ་སོགས་མང་པའི་བྱིར་རོ། །འོད་སྤྱང་ལེ་ཏུ་དང་། གལ་ཏེ་དེ་
ནི་ཁྲིམས་དག་རང་བཞིན་གྱི། ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡོད་དེ། བདེན་གྲུབ་ཏུ་བརྩམས་ན་གང་ཟག་དེའི་
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཁྱབ་མཐའ་མ་ཡིན་ཀྱང་བདེན་
པར་འཛིན་ན་གང་ཟག་དེའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ངན་པའམ་འཆལ་བར་བྱེད་པས་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ལྟ་བ་ལ་
གནས་མི་རིགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ས་བཙུ་བར་ཡང་དགེ་མཆོན་གྱི་ལྟ་བ་དང་བཀྲ་

ཤེས་ཀྱི་ལྟ་བ་སོགས་ཚུལ་འཆལ་གྱི་ལྟ་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བཙུ་བ་ལས།
 དག་མཚན་དང་བཟ་ཤིས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ངན་པའི་ལྟ་བ་ཅན་དང་བྲལ་བ་ཡིན་
 ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་ངན་པ་དང་ཚུལ་འཆལ་འགྱུར་བྱུང་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་འཆལ་
 གྱི་སྐད་དོད་ལ། བྱེད་བྱུང་གྱི་ཕྱི་ལས། དུམྱེ་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འོད་སྤང་ལེའུའི་འབྲེལ་པའི་
 འགྱུར་ལས། འོད་སྤང་བཞི་ལོ་འདི་དག་ནི་ངང་ཚུལ་ངན་པ་ཅན་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་འདྲ་བ་ཡིན་
 ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ཚུལ་སོགས་བྱང་འཕགས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
 གྱུར་གལ་ཏེ་སོགས་ཞར་བྱང་དུ་སོ་སྤྱེའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཚུལ་འཆལ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། འོད་སྤང་
 ལེའུའི་དོན་རྩ་ཚིག་ལ་བཞོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་འོད་སྤང་གི་ལེའུའི་ཚུལ་འཆལ་གྱི་གང་
 ཟག་བཞི་པོ་སོ་སྤྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བདག་འཛིན་སོགས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་འཆལ་ལ་གནས་པ་བཟའི་སྟོན་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོད་སྤང་ལེའུའི་འབྲེལ་
 བར་སྟོ་བརྟན་གྱིས། བཟའི་སྟོན་པ་ལ་གནས་པ་གང་ཞེ་ན། བཞི་པོ་འདི་དག་ཏུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་
 དག་གྱུང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པས་རྒྱན་ཉམས་པའི་ཕྱིར་བཟའི་སྟོན་པ་ལ་གནས་པ་ཞེས་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་འདིའི་མིང་དོན་སོགས་མདོ་རྒྱན་རྩ་འབྲེལ་དང་དགོངས་འབྲེལ་
 དང་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་དང་། དེའི་འབྲེལ་པ་ཉན་ཤུག་པས་ལེགས་པ་གཅིག་མཛད་སྤང་བ་
 སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཚོད་སྟོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་རྗེ་སྤྲུལ་པའི་བྱང་རྒྱུ་བཀའ་ལམ་དུ་བྱང་སེམས་ལ་
 ལུས་ངག་གི་བདུན་གནང་བའི་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་མ་གནང་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། བྱང་སེམས་ལ་སྟོག་གཙོད་སོགས་ལས་ལམ་བཙུ་ག་གནང་བར་ཐེག་བསྐྱུས་ལས་བཤད་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་བྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་དེ་དེ་དག་གི་གཟུགས་བརྟན་ཅན་གནང་བ་ལ་དགོངས་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཐེག་བསྐྱུས་ལས། གང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་སྟོག་གཙོད་

སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པ།

བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྣམས་པ་བཅུ་སྟོད་གང་གིས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་མི་འགྱུར་ལ། བསོད་ནམས་ཆོད་
མེད་པ་ཡང་སྐྱེད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་མི་འགྱུར་ལ་ཞེས་ཉེས་
པར་མི་འགྱུར་བར་བཤད་ལ། གཞོད་སེམས་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེ་ཤོས་གཅིག་ཡིན་
པའི་བྱིར། འདིར་དཀའ་གནས་རྣམས་ཀྱི་དཔྱོད་པའི་སྒོ་ཉུང་གསལ་བྱས་ཡོད་པས་སྟོ་ལྟན་རྣམས་
ཀྱིས་ཐུགས་ལ་བཅང་བར་བྱའོ། །

སྒྲུབ་པ།

ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྒྱས། །

ཡོན་ཏན་དག་པའི་བདུད་ཅིའི་འོད་དཀར་གྱིས། །

འབྲུལ་བའི་ཐུན་བསལ་ཐུབ་བསྟན་སྒྲུང་བ་དང་། །

མན་བདེའི་ཀྱ་ཐུཏ་རྒྱས་ཁོད་རྒྱལ་སྤྱོད་དཔྱིད། །

ཅེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པའི་ས་བཤད་པ་ལ། སའི་ངེས་ཚིག་དང་། སའི་ཡོན་ཏན་དང་། མཇུག་
 སྟུང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཅ་བར། ཤེས་བྱའི་བྱང་ཤིང་མ་ལུས་སྒྲེག་པའི་མེད། །ཞེས་སོགས་
 ཅ་འབྲེལ་བྱང་། གཉིས་པ་ལ་ས་འདིར་བཅོད་པ་ལྷག་ཚུལ་དང་། བཅོད་པ་བསྟེན་ཚུལ་དང་། བཅོད་
 པའི་པར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། ས་འདིར་འབྱུང་བའི་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བཤད་པ་བཞི། དང་
 པོ་ནི། གལ་ཏེ་གནས་མིན། ཞེས་སོགས་བྱང་། གཉིས་པ་ནི། གཞོད་པ་བྱས་པའི་ཞེས་སོགས་ཅ་
 འབྲེལ་བྱང་། གསུམ་པ་ནི། རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་བྱང་། འདིར། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་སྤྱུ་
 རྣམས་ལ་ཁྲོས་པ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཁྲོ་ཡུལ་ལ་བྱང་སེམས་ཤིག་དགོས་ཟེར། ཁ་ཅིག་མི་དགོས་ཟེར་བའི་ཕྱི་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཁྲོ་ཡུལ་ལ་བྱང་སེམས་ཤིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 འདིའི་ཁྲོ་ཡུལ་དང་ཁྲོ་བའི་རྟོན་གཉིས་ཀ་བྱང་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟ་སྤྱོད་ཀྱི་
 མདོ་ཀུན་བརྟུས་ཀྱི་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་འབྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་གང་ཟག་གི་བྱང་པར་དུ་ངེས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ལ།
 དེས་པ་ཡིན་དུ་ཟེན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་གོམས་པ་ལ་རག་ལས་ནས་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱུ་
 ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྟེ། ལྷང་འདིས་བྱང་སེམས་
 ཀྱིས་ཁྲོ་ཡུལ་བྱང་སེམས་སུ་མ་ངེས་པ་དང་། དེས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་
 པའི་རྒྱ་བདེན་རྒྱུ་གང་ཡིན་ཀྱང་བསྐྱལ་བ་བརྒྱའི་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དགོ་ཅ་འཛོམས་པར་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། འབྲེལ་པར་ཡུལ་རྟོན་གཉིས་ཀ་བྱང་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
 པར་གསུངས་པ་ནི། ཞེས་སོ། །རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འཇམ་དཔལ་རྣམ་རྟོལ་གྱི་མདོ་འདིར་ཡུལ་

རྟེན་གཉིས་མི་གསལ་ཡང་མདོ་ཀུན་བརྒྱས་སུ་སྡོན་ལ་བྱམས་པ་སེང་གཏེ་སྤྲི་མདོ་བྲངས་པ་དེར་
 ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་བྱང་སེམས་སུ་གསུངས་པ་བྲངས་པ་དང་། དེ་རྗེས་སུ་དམིགས་ཡུལ་མེད་པར་
 མདོ་འདི་བྲངས་པའི་ཤེས་བྱེད་གཅིག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། མདོ་དེ་ལས་ཁོང་ཁྱོད་
 བའི་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་མི་གསལ་ཡང་། ཞེས་པ་ནས། ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་བྱང་སེམས་ལ་གསུངས་
 པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་པར་མངོན་ནོ། །ཞེས་སོ། །བྱམས་པ་སེང་གཏེ་སྤྲི་མདོ་ལས། ཁྱོད་པའི་
 ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་བྱང་སེམས་ཡིན་པ་དང་། དགེ་ཆ་འཛོམས་ཚུལ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་
 གྱིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱེད་པ་རྒྱུངས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ལ་མ་མི་འབྱུང་
 ཞིང་མི་སྤྲས་ལ། བྱང་སེམས་དེས་བྱང་སེམས་གཅིག་ལའང་ཐ་ན་གཞོན་སེམས་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་མ་
 འབྱུང་བ་དང་སྤྲས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མ་བྱུང་བ་དང་སྤྲས་པ་དགེ་ཆ་བཅོམ་པའི་དོན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་
 སྟོང་ཆེན་པོའི་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གཅིག་ལ་ཐ་
 ན་གཞོན་སེམས་དང་། ཐན་ཞེ་སྤང་གི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་མ་
 འབྱུང་ཞིང་སྤྲས་པར་འབྱུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིར་བསྐྱལ་པ་བརྒྱའི་དགེ་ཆ་འཛོམས་ཚུལ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། སྟོབ་དཔོན་དཔལ་པོ་དང་ཞི་བ་ལྷ་གཉིས་ཀས་ཁོང་ཁྱོས་བསྐྱལ་པ་སྟོང་གི་དགེ་ཆ་འཛོམས་
 པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་སྟོན་དེ་མེད་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་པལ་པ་ལ་ཁྱོས་
 པས་ཀྱང་བསྐྱལ་པ་སྟོང་ལྷག་དུ་མའི་དགེ་ཆ་འཛོམས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོན་འཇུག་གི་རྒྱ་འབྲེལ་
 ཁ་ཅིག་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་རྣམ་དག་མེད་པས་
 ཡིད་ཆེས་དགའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། འོ་ན། སྟོབ་དཔོན་དཔལ་པོ་དང་ཞི་བ་ལྷས། ཞེས་པ་
 ནས། ཡིད་ཆེས་པར་དགའོ། །ཞེས་སོ། །གཞུང་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱོས་པས་བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་དང་སྟོང་གི་

དགེ་ཅུ་འཛོམས་པ་ལ་ཁོ་ཡུལ་ལ་སེམས་ཅན་པལ་བས་མི་ཚོག་པར་ཐལ། དེའི་ཡུལ་ལ་བྱང་སེམས་
གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྲུག་པའི་བསྐྱལ་བ་བརྒྱའི་དགེ་ཅུ་འཛོམས་པ་ནི་བྱང་སེམས་
ཆེ་བས་བྱང་སེམས་རྩལ་བ་ལ་ཁོས་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེའི་རིགས་པས་བསྐྱལ་བ་སྟོང་གི་དགེ་ཅུ་
འཛོམས་པ་ནི་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་བྱུང་པར་བས་བྱང་སེམས་ལ་ཁོས་པར་བྱུང་བའི་
ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རང་འབྲེལ་ལས་ཏེན་གྱི་སྐབས་བྱང་སེམས་ལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་སྐྱ་བྱང་
ལ་ཡུལ་ལ་ཆེན་པོའི་སྐྱ་མ་བྱང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་
སྟོང་དུ་ནས། ཆེ་བ་གཅིག་འདྲའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། བྱང་སེམས་
མ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ལ་ཁོས་ན་བསྐྱལ་བ་སྟོང་དུ་མངོན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་སྟོད་འབྲུག་གི་རྒྱ་འབྲེལ་ཁ་ཅིག་སེམས་ཅན་གང་ལའང་ཁོས་ཅམ་གྱིས་བསྐྱལ་བ་སྟོང་ཐལ་
དུ་མའི་དགེ་ཅུ་འཛོམས་པར་འདོད་པ་དང་། འབྲུག་པའི་དོན་བཤད་པའི་པོད་ཁ་ཅིག་གིས་བསྐྱལ་
བ་བརྒྱའི་དགེ་ཅུ་འཛོམས་པ་ལ་སེམས་ཅན་གང་ལའང་ཁོས་པས་ཚོག་པར་འདོད་པ་གཉིས་ལ། འོ་
ན་བྱང་སེམས་གྱིས་སེམས་ཅན་པལ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ལ་ཡིད་གྱིས་ཁོ་བ་དང་དག་གིས་གཤེ་བ་
དང་། ལུས་གྱིས་བརྟེན་ན་བྱང་སེམས་དེའི་དགེ་ཅུ་ལ་མ་འབྱུང་བ་དང་སྐྱས་པར་འབྱུར་བར་ཐལ།
དེའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་གང་ལའང་དེ་འདྲ་ལྟ་ཅི་ཁོས་པ་ཅམ་གྱིས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་དང་སྟོང་གི་དགེ་ཅུ་
འཛོམས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱང་སེམས་གྱིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་
པལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་སྟོ་གསུམ་གྱིས་འཆེ་བ་བྱས་ཀྱང་དགེ་ཅུ་ལ་མ་སྐྱས་མི་འབྱུང་ལ་དན་
སེམས་གྱི་བྱངས་ལྟར་བསྐྱལ་བར་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམས་པ་སེང་གའི་
སྤྱི་མདོ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་
ཏེན་གྱི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོས་པ་དང་། བརྒྱད་པ་དང་། དབྱུག་
པ་དང་ཁ་ཚུར་གྱིས་བརྟེན་པ་དེ་ཅམ་གྱིས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལ་མ་བྱུང་ཞིང་མས་པར་མི་

འགྱུར་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ནམ་བཤད་ལས། སྟོང་གསུམ་གྱི་ཞེས་བ་ནས། གོ་
ཆ་བགོ་བ་མི་དགོས་པར་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་ལ་ཉེས་
བ་ཆེན་པོ་མི་འོང་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་དགོ་ཅ་མ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་ན་ཡིན་དུ་མ་བྱུང་བ་ཁོ་
ནར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འདི་ལ་བྱི་བ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་དུ་ཡང་ད་ལྟའི་སེམས་ཅན་ཁོང་ཁོ་ཅན་ཀྱང་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྤར་
ཡོད་ཀྱི་དགོ་ཅ་ཀྱན་བཅོམ་པར་སྤྲ་ཞེ་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་སྟོན་སོགས་ཀྱང་འབྲུག་གོ། །གང་
ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་བྱམས་བ་སེང་གོ་སྤྱིའི་མདོ་འདི་འདྲ་ལ་འབྲུལ་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་
མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་གང་ལ་ཡང་གཤེས་བཤེས། །འཕྲོགས་ཀྱང་བྱང་སེམས་དེའི་དགོ་ཅ་གང་ཡང་
མི་འཛོམས་པར་ཐལ། མདོ་དེ་ལས། སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་སེམས་ཅན་རབ་བྱུང་སོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕལ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟར་མ་ཡིན་ན། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྱོད་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲོམ་ལྡན་གྱིས་ཉོན་མོངས་བྲག་པོའི་སྟོན་ནས། དགོ་
སྟོང་ཕམ་བ་བྱུང་བ་བྱི་རོ་རུལ་བ་ལྟ་བུའི་ལམ་མ་ཞུགས་ཡིན་ཀྱང་དེའི་གོས་འཕྲོགས་པའམ། ལུས་
ཀྱིས་གཞུ་བཤེས་བྱས་སམ་བྱེད་དུ་བཅུག་ན་དེ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཅ་ལྟར་འབྱུང་ཞིང་དེའི་སྟོན་བྱས་ཀྱི་
དགོ་ཅ་ཕལ་ཆེར་འཛོམས་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་གཞན་ལ་གཞོད་བ་བྱས་པས་དགོ་
ཅ་འཛོམས་ལུལ་ལ་བྱང་སེམས་ཡན་ཆད་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ།
དགོན་མཆོག་གི་དགོར་འཕྲོགས་པའི་ཅ་ལྟར་དང་། ཆོས་སྟོང་བའི་ཅ་ལྟར་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་
བའི་དུར་སྤྲིག་འཕྲོགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཅ་ལྟར་དང་། མཆོམས་མེད་བྱས་པའི་ཅ་ལྟར་དང་། མི་དགོ་བཅུ་
བྱེད་པའི་ཅ་ལྟར་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་དགོ་ཅ་འཛོམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་སྒྲིབ་གི་མདོ་ལས། ཅ་བའི་
ལྟར་བ་དེ་དག་གིས་རྒྱལ་རིགས་སྤྱི་པོ་ནས་དབང་བསྐྱར་བའི་དགོ་བའི་ཅ་བ་སྟོན་བསྐྱེད་བ་ཐམས་
ཅད་ཐལ་བར་བཞག་སྟེ་ཕམ་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ནམ་བཤད་ལས།

ནམ་སྒྲིང་གི་མདོར་རྩ་ལྟར་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་བསྐྱེད་པའི་དགེ་རྩ་འཛོམས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། འདིས་རྩ་ལྟར་ལྷག་མ་སྟོན་དུ་འཕེན་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལོ་ལོ་ན་རེ། སྟོན་འཇུག་གི་བསྐྱེད་པ་
 སྟོན་དུ་བསགས་པའི་དགེ་རྩ་འཛོམས་པ་བྱང་སེམས་རྒྱུང་བས་ཆེ་བ་ལ་ཁྱོས་པར་མདོན་གསུངས་
 པ་མི་འཐད་དེ། འོ་ན། ལུང་བསྟན་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ་ལ་ལན་གཅིག་
 ཁྱོས་ན་ཡང་བསྐྱེད་པ་སྟོན་ལྷག་དུ་མའི་དགེ་རྩ་འཛོམས་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་དམའ་བས་མཐོ་བ་
 ཅམ་ལ་ཁོང་ཁྱོ་གཅིག་བྱས་པས་བསྐྱེད་པ་སྟོན་ལྷག་གི་དེ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། རྩབ་སྟེ།
 ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་གཉན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། བྱམས་པ་སེལླེའི་སྒྲིའི་དེ་ལུང་
 བསྟན་མ་ཐོབ་པས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ་ལ་ཁྱོས་པར་གསལ་ཞིང་། དེ་ལས་བྱང་སེམས་ལ་མ་སྐྱས་བྱུང་
 པའི་ངོས་འཛིན་ལ་སྤང་སེམས་ཀྱི་གྲངས་ལྟར་བསྐྱེད་པར་གཞི་ནས་གོ་བགོ་དགོས་པར་བཤད་པ་
 ལས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གི་དཔྱུལ་བར་གནས་དགོས་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་
 བ་གཅིག་གི་ལམ་ལ་གཞི་ནས་གོ་བགོ་དགོས་པ་གཉིས་ལས་ལྷག་སྟོན་འཇུག་དང་རབ་ཞི་རྣམ་དེས་
 ཀྱི་མདོ་སོགས་ལས་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ་ལ་མ་ཐོབ་པས་
 ཁྱོས་ན་ནི་དཔྱུལ་བར་གནས་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་དང་འདྲ་ལ་དེ་སྟེད་ཀྱི་བསྐྱེད་པར་གཞི་ནས་གོ་ཆ་
 བགོ་དགོས་པ་དང་གཉིས་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་པོ་བྱང་
 སེམས་མ་ཡིན་ཀྱང་ཁོང་ཁྱོས་དགེ་རྩ་འཛོམས་པར་མ་ཟད་ཆེན་པོ་འཛོམས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དགེ་
 སྟོན་གི་ལུས་ཀྱིས་ངེ་ཅམ་ཞོན་པའི་རྒྱ་ཁྱོན་གྱི་དཔངས་དཔག་ཆད་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོན་གི་རྩལ་གྲངས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྐྱར་པའི་རྒྱལ་སྟེད་སྟོན་འགྱུར་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱང་གྲོགས་ཆངས་པ་མཚུངས་པར་
 སྟོན་པ་ཕན་ཚུན་ལ་གནོད་སེམས་བྱས་ན་བཅོམ་པ་རབ་འབྱིང་ཐགས་མ་ཅི་རིགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཁྱུས་པ་ལས། ཉེ་བར་འཁོར་ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་ལ་མ་སྐྱར་བ་དང་
 སྐྱས་པར་བྱས་པ་དེ་ལྟ་བུངས་མཐོང་སྟེ། ཉེ་བར་འཁོར་དེས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆེན་པོ་འདི་དག་བསྐྱབས་

བ་དང་། ཡོངས་སུ་བྱང་བ་དང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་མདོ་ཉིང་
འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། བན་ཚུན་གཞོན་པའི་སེམས་སུ་གང་བྱེད་པ། །དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐོས་པས་
སྐྱོབ་མི་བྱེད། །བསམ་གཏན་དང་ནི་དགོན་པས་མི་སྐྱོབ་སྟེ། །སྦྱིན་དང་སངས་རྒྱས་མཆོད་པས་སྐྱོབ་
མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་འདིས་པན་ཚུན་ཁྲོས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་དུག་གིས་དགོ་ཅ་འཛོམས་
བ་སྐྱོབ་མི་སྐྱབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞོམ་བྱའི་དགོ་ཅ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱང་སེམས་དང་དེས་ཟེན་པའི་དགོ་ཅ་རྣམས་དང་
ཇོགས་བྱང་དུ་བསྡོས་པ་རྣམས་ཁོང་ཁྲོས་གཞོམ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་གྲོས་མི་ཟད་པ་ལས་ཇོགས་
བྱང་དུ་བསྡོས་པ་མི་ཟད་པར་གསུངས་པ་དང་། སྒོང་པོ་བཞོན་པ་ལས་དདུལ་རྒྱས་ལྷགས་འཛིན་
བ་ལྟར་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ལས་ཉོན་གྱིས་མི་ཟད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། འབྲས་བུ་
སྤྱང་བས་མི་ཟད་པ་སྤྲ་མའི་དོན་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ལས་ཉོན་གཏན་ཟད་ལྟར་ཚུར་མི་སྐྱབ་
པར་བཤད་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོ་ཅ་བཅོམ་པའི་དོན་ལ་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དགོ་
ཅ་དེས་འབྲས་བུ་སྤྱར་དུ་སྒྲིལ་བ་ཐག་བསྐང་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི། ད་གདོད་རྒྱུན་དང་སྤང་ཀྱང་རང་གི་
འབྲས་བུ་མི་འབྱེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གང་གིས་ཀྱང་སྤང་བྱའི་ས་པོན་སྤོང་མི་སྐྱབ།
ཉོན་མོངས་ཀྱིས་དགོ་ཅའི་ས་པོན་དེ་བས་ཀྱང་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་གསུངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
དངོས་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་བཞེད་པའོ། །དེ་ལ་ཇེ་རིན་པོ་ཆེའི་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་ན་ཡང་དགག་
པའི་བྱི་བ་མང་ལ། འདི་གལ་ཆེ་ཡང་། རྒྱས་པར་བདག་གིས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཐའ་དཔྱོད་སོགས་
སུ་བཤད་ཟིན་ལ། མདོར་བསྡུས་ན། འོ་ན། ལས་དེའི་ས་པོན་ཡོད་ན་ད་གདོད་རྒྱུན་དང་འཕྲད་ན་
འབྲས་བུ་འབྱེན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཁྲབ་པ་དེ་མདོ་ལས། ཆོགས་གིང་དུས་ལ་བབས་པ་
ན། །འབྲས་བུ་སྦྱིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྲབ་ཁས། འདོད་
ན། སོ་སྦྱེས་ཀྱིས་སྐྱོབས་བཞིས་སྤིག་པ་ལེགས་པར་དག་པ་དེས་ཀྱང་ད་གཞོན་རྒྱུན་དང་འཕྲད་ན་

ནམ་སྒྲིན་འབྲེན་པར་ཐལ། དེས་དེའི་ས་བོན་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 སྟོབས་བཞེས་ལས་དེའི་ས་བོན་གྱི་རུས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲ། དཔེར་ན། ས་
 བོན་དེ་རུལ་བའམ་ཉམས་ན་རྒྱུན་དང་འཕྲད་ཀྱང་འབྲས་བྱ་འབྲེན་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དབྱ་མ་སྤྱང་པོའི་འབྲེལ་བ་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། རྒྱུན་ཉེ་བར་གནས་སུ་ཟེན་ཀྱང་། ས་བོན་
 ཆོག་པའམ་རུལ་ལས། སྤང་བ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། རྒྱུན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མ་ཆང་ན་ཡང་སྒྱ་
 གུ་མངོན་པར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་པ་ནས། གང་གི་དགོ་བ་ཡང་
 ལྟ་བ་ལོག་པའམ་གཞོན་སེམས་ཀྱིས་ཉམས་པར་གྱུར་པའམ། མི་དགོ་བ་ཡང་སྟོན་པ་དང་། སྟོམ་པ་
 དང་། འཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོས་སྟོབས་ཉམས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི། རྒྱུན་ཆོགས་
 པ་ཡོད་དུ་ཟེན་ཀྱང་། དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ས་བོན་གྱི་རུས་པ་ཉམས་པས། གང་ལས་འབྲས་བྱ་
 གང་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྟོར་ལམ་བཟོད་པ་བ་ཡང་ངན་
 སོང་དུ་སྒྲེ་བར་ཐལ་བ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོ་ཅ་ལོག་ལྟས་གཅོད་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་དེ་གཉིས་
 གྱི་ས་བོན་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་ལས་དགོ་སྒྲིག་གང་ཆེ་བ་དེས་རྒྱུང་བ་དེ་
 འཛོམས་པར་ཐལ། བཅོམ་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་ཆེ་རྒྱུད་དུ་
 མའི་རྣམ་སྒྲིན་དང་རྫོགས་འབྲས་སོ་སོར་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། ལས་ཆེ་རྒྱུན་པན་ཚུན་གཅིག་
 གིས་གཅིག་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བཅོམ་ཚུལ་ལ་ཁས། འདོད་ན། ཞིང་གཅིག་ལ་གྲོ་ནས་སྒན་
 མ་མང་ཉུང་བྱས་ནས་བཏབ་ཆེ་ཉུང་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་མི་འབྲེན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།
 བྱ་བ་ཏེ། འདི་གཉིས་ཤིན་ཏུ་མཚུངས་པར་ལེགས་ལྡན་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་
 གིས། འདིའི་གཞོམ་བྱ་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཡོད་ཟེར་ན། འོ་ན། རང་འབྲེལ་
 ལས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་
 པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ཞི་གནས་སོགས་སྟོམ་བྱུང་གི་དགོ་ཅ་ཡང་འཛོམས་ཟེར་ན། ཟླ་

བའི་ཞབས་ཀྱིས་མདོའི་དོན་གཞི་གསུམ་གྱི་དགོ་བའི་ནང་ནས་སྤྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཀར་བ་
ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལལ་ཆེར་སྤར་བཤད་པས་རྟོགས་ཀྱས་ལ་དཀའ་གནས་འགའ་བཀོད་
ན། འདུག་པའི་སྐབས་འདིར་ཁོ་བའི་རྟོན་བྱང་སེམས་སོ་སྦྱར་ངེས་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཅེ་མོ་ཡན་
ཆད་ཀྱི་དགོ་ཅ་གཅོད་འཛོམས་གཉིས་ཀ་མེད་པར་རྟགས་ལས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། སྦྱིར་ཁོ་ཡུལ་གྱི་
བྱང་སེམས་ལ་ས་ཐོབ་མ་ཐོབ་དུ་མ་ཡོད་དེ། མདོ་དང་སྦྱེས་རབས་སོགས་ལས་ཤེས་པའི་ཕྱིར།
བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲིམ་པས་དགོ་ཅ་འཛོམས་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ཁྲིམ་པ་
གཅིག་གིས་བསྐྱལ་བ་སྟོང་གི་བསོད་ནམས་བཅོམ་པ་ཡང་ཡོད། རྣམ་སྤྲིན་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་
ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། ཞི་བ་ལྷས། བསྐྱལ་བ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། །སྤྱིན་དང་བདེ་
གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །ལེགས་སྦྱང་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་གྱང། །ཁོང་ཁོ་གཅིག་གིས་འཛོམས་
པར་བྱེད། །ཅེས་དང། དེའི་འབྲེལ་པར་དགོན་བཅེགས་ཀྱི་ལུང་བྱངས་པ་ལས། ཁོང་ཁོ་བ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་བསྐྱལ་བ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་དག་གྱང་འཛོམས་པར་བྱེད་ཅིང་འབྲས་བུ་
འཛོམས་པར་བྱེད་དོ། །རྟོན་བསྐྱེགས་པས་གཞན་བསྐྱེག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བས་ན་ཞེ་སྤང་ལ་ཁོང་ཁོ་
བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དགོན་བཅེགས་ཀྱི་བྱང་སེམས་སྡེ་སྟོང་ལས་བསྐྱལ་
པ་བརྒྱ་སྟོང་གི་འཛོམས་པར་བཤད་ལ། ལེགས་སྦྱང་ཅེས་པ་དགོ་ལྷས་པ་དང་དར་རྟེན་སོགས་ནས་
ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བཤད། རྟགས་གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ། རང་འབྲེལ་ལས། ཁོང་ཁོ་བའི་བསམ་པ་སྦྱང་ཅིག་
ཅམ་ཞིག་སྦྱེད་ན་ཡང། དེ་ཅམ་གྱིས་གྱང་བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་
སྤར་བཟུང་པའི་སྤྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་གོམས་པ་ལས་སྦྱེས་པ་འཛོམས་པར་འགྱུར་
ན། བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་
པོའི་ཚུའི་ཆད་སྤང་གངས་ཀྱིས་ངེས་པར་མི་རྒྱས་པ་ལྟར། དེར་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་མཆོམས་ངེས་

བར་མི་རྒྱས་པ་དེའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདི་དག་མཚན་གཞི་ཡིན་གྱི་བྱི་བྱ་མཐའ་མ་
 དེས་ཏེ། ཡུལ་གྱི་ཆེ་ཆུང་གི་བྱི་བྱ་བར་དང་ཁྱོ་སེམས་གྱི་ཆེ་ཆུང་གི་བྱི་བྱ་མཐའ་ཡས་པའི་བྱིར་
 རོ། །གཞན་མཐའ་ཡས་ཀྱང་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་བྱང་སེམས་ཡིན་པ་འདི་ལ་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་བཅོམ་
 ཚུལ་གསུམ་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་སྟོབས་ཆེ་བས་ཆུང་བ་ལ་དང་། ཆུང་བས་ཆེ་བ་ལ་དང་། མཉམ་
 པས་མཉམ་པ་ལ་ཁྲིམ་པ་གསུམ་གྱི་དེ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་དག་ངོས་འཛིན་རིགས་པ་ཁོ་ནས་མི་སྐབ་
 རྟེ། འིན་ཏུ་སྒོག་བྱུང་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་སྟེ། དེ་དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་
 དབྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་བྱང་སེམས། ཞེས་པ་ནས། དབྱེད་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་དེ་གསུམ་གྱི་ཁོང་ཁྲོའི་སེམས་རེ་རེས་བསོད་ནམས་གྱི་
 ཚོགས་འདི་ཅམ་བཅོམ་ཞེས་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཆེ་བས་ཆུང་བ་ལ་ཁྱོ་
 སེམས་གཅིག་གིས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱའི་དེ་འཛོམས་པའི་བྱིར་ཏེ། ཅ་བར། སྤྱིན་དང་ཁྲིམས་བྱང་དག་
 བ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར། །བསགས་པ་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཛོམས་དེ་ཡི་བྱིར། ཞེས་དང་། རང་འབྲེལ་ལས།
 བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས། ཞེས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བའི་བསམ་པ་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་ཞིག་བསྐྱེད་
 ན་ཡང་། དེ་ཅམ་གྱིས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས། ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། འདི་དབྱེད་བར་སྐྱེ་བར་ཡང་མ་བཤད་ལ། ལམ་ལ་གཞི་ནས་གོ་བགོ་དགོས་པར་ཡང་
 མ་བཤད་པས་དངོས་བསྟན་འདི་བཅོམ་ཚུལ་ཆུང་དུ་མཛོམ་ནོ། །

གཉིས་པ་ཆུང་བས་ཆེན་པོ་ལ་ཁྲིམ་ན་བཅོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལུང་བསྟན་མ་ཐོབ་པའི་ཆུང་བས་
 ཆེན་པོ་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ་ལ་ཁྱོ་སེམས་གཅིག་བསྐྱེད་ན། དབྱེད་པར་བསྐྱལ་བ་གཅིག་གཞན་པ་
 དང་བསྐྱལ་བ་གཅིག་གི་བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་གཉན་བཅོམ་བྱས་པས་བསྐྱལ་བ་གཅིག་ལ་གཞི་
 ནས་ལམ་ལ་སྟོབ་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དཔེར་ན་གང་ཟག་དེས་བྱང་སེམས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་
 པ་ལ་འདི་བརྟེན་འཛོམས་པ་ལྟ་བུའི་སྤངས་སེམས་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པར་བསྐྱལ་བར་དབྱེད་པར་སྐྱེ་

བ་དང་། དེ་སྟེང་གི་བསྐྱེད་པ་ར་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟེང་པ་ལས། ལུང་བསྟན་
མ་ཐོབ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་གང་ཞིག་གིས། །ལུང་བསྟན་ཐོབ་ལ་སེམས་ཁྲོས་ཚོད་པ་ཚོམ་བྱེད་
ན། །ཐ་བ་སྟོན་ལྟན་སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་ཇི་སྟེང་པ། །དེ་སྟེང་བསྐྱེད་པ་ར་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་དགོས་
སོ། །ཞེས་དང་། བྱམས་པ་སེའྲེའི་སྟེང་མདོ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་
གཅིག་ཤོས་ལ་གཞོད་སེམས་དང་ཐ་བ་དང་སྟངས་པའི་སེམས་ཇི་སྟེང་དུ་བསྐྱེད་པ་དེ་སྟེང་གི་བསྐྱེད་
པ་ར་གོ་ཆ་གཞོད་བགོ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བགོ་དགོས་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཚོགས་
ལམ་ཆེན་པོ་ནས་སྟོར་ལམ་དུ་སྟུར་དུ་འཕོ་ཐུབ་པ་གཅིག་གིས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་དེ་ལ་ཁྲོས་ན་ཁྲོ་
སེམས་ཀྱི་གངས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ར་སྟོར་ལམ་དུ་འཕོ་མི་ཐུབ་པར་ལམ་ལ་གཞི་ནས་སྟོབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་བཅོམ་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་མི་དགེ་བ་གཞན་གྱིས་དཔྱལ་བར་
སྟེ་ཡང་མི་ཐུབ་ལ། སྟེས་ཀྱང་སྟུར་དུ་ཐར་བ་གང་ཞིག །འདི་ངན་སེམས་ཀྱི་གངས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་དུ་
མར་དཔྱལ་བར་སྟེ་བ་དང་། དེ་སྟེང་གི་བསྐྱེད་པ་ར་ལམ་ལ་གཞི་ནས་སྟོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་སྟེ། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། རིང་མོ་ཞིག་ནས་ངན་སོང་དུ། །འགོ་ཞིང་སྟུར་དུ་ཐར་
པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་བསྟན་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་རྒྱང་དུས་ལུང་བསྟན་མ་
ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ལ་ཁྲོས་ན་དཔྱལ་བར་གནས་ཚུལ་སོགས་འདྲ་ཡང་ལམ་ལ་གཞི་ནས་
སྟོབ་མི་དགོས་ཏེ། ལམ་ལ་གཞི་ནས་སྟོབ་པ་ལ་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ་སྟེང་པར་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་
པའི་རྣམ་བཅད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ནི་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་སེམས་
དཔལ་དང་། རྟེན་ནི་ལུང་བསྟན་མ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔལ་མདོན་ཏེ། ཞེས་སོ། །

བྱང་སེམས་ནང་པན་ཚུན་སྟོབས་མཉམ་པས་མཉམ་པ་ལ་ལན་གཅིག་ལྟ་བུར་ཁྲོས་ན་བསོད་
ནམས་འཛོམས་ཚུལ་ཡོད་དེ། བསྐྱེད་པ་དུ་མའི་དགེ་ཙ་འཛོམས་པ་དང་། ངན་སེམས་ལན་གཅིག་
ཡིན་ན་དཔྱལ་བར་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གནས་པ་ལྟ་བུའི་ངན་སེམས་ཀྱི་གངས་ལྟར་བསྐྱེད་པ་དེ་སྟེང་དུ་

དཔྱལ་བར་གནས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་འཇུག་ལས། གང་ཞིག་དེ་འདྲི་རྒྱལ་སྤྱི་བདག་
ལ། །གལ་ཏེ་དན་སེམས་སྦྱེད་པར་བྱེད་ན་དེ། །དན་སེམས་བསྦྱེད་པའི་གངས་བཞིན་བསྐལ་པར་
ནི། །དཔྱལ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་སྤྱབ་པས་གསུངས། །ཞེས་དང་། སྟོན་པས་གསུངས་ཚུལ་
ལྷོ་ཀླ་དག་དང་བསྐལ་བཟུས་སུ་རབ་ཞི་རྣམ་དེས་ཆོ་འབྱུལ་གྱི་མདོ་བྲངས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དབའ་ལ་ཁོང་ཁྱོ་བའམ་བརྟམས་པའི་སེམས་བསྦྱེད་པ་དེ་ཅི་ཙམ་པ་དེ་སྟོན་གྱི་བསྐལ་པར་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དབའ་དེས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་རྣམས་སུ་གནས་པར་གོ་ཆ་བགོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། བྱང་སེམས་ལ་ཁྱོ་བའི་སེམས། ཞེས་བ་ནས། ཉིས་དམིགས་
ཀྱང་ཡོད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་མཉམ་པའི་བཅོམ་ཚུལ་ལ་སྦྱར་དགོས་པར་མངོན་ཏེ།
རྣམ་བཤད་གྱི་རྒྱང་བས་ཆེ་བ་ལ་དང་། མཉམ་པས་མཉམ་པ་ལ་ཞེས་པའི་ས་བཅད་དང་། མདོ་སྟུང་
པ་དང་སྟོན་འཇུག་རིམ་པས་བཀོད་རིམ་ཡང་མ་སྟན་ལ། རབ་ཞིའི་མདོ་ལྷང་ལས་ཀྱང་ཡུལ་རྟེན་གྱི་
བྱང་སེམས་ལ་ཆོག་གི་ཁྱད་པར་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ནདོགས་པ་དེ་ལྟར་བཀོད་
པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྲོ་སྟེ། རྗེའི་མདོ་སྟགས་ཀྱི་གསུང་རབ་གཞན་གང་ན་ཡང་ཟུར་ཙམ་ཡང་མི་སྤང་
ལ་དོགས་པ་མི་ཆོད་ཀྱང་བཀོད་ན་སྟོན་བུའི་གངས་ཀྱི་དོགས་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་ལ། ཆོད་བཞིན་དུ་
མ་བཅད་པར་བཀོད་པ་ཡིན་ན་ཐེ་ཆོམ་ཅན་གྱི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞོམ་བུའི་དགེ་རྩ་ཡོད་དེ།
ཆོགས་གཉིས་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱིས་དང་། གཞི་གསུམ་ལས་སྦྱིན་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་
གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤར་བཤད་བློན་ལ། རྣམ་བཤད་དགོངས་རྒྱན་ལས། སྟོམ་བྱུང་གི་
དགེ་རྩ་ཡང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་ཟླ་མེད་ཡིན་ཏེ། སྟོམ་བྱུང་ལ་ཞི་གནས་ཡན་ཆད་
ཁམས་གོང་མའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གཅིག་དགོས་ལ་དེ་ལ་འོག་མའི་ཞེ་སྤང་གིས་མི་གཞོད་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། འོག་མའི་སྟོན་གྱིས་གོང་མའི་སེམས་སྟོན་མི་སྤབ་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་པའི་གོ་དོན་
ཡོད་དེ། དེས་དེའི་འབྲས་བུ་འབྱེན་པའི་རྒྱས་པ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་

ལས། དག་བ་འཛོམས་བ་ཡང་ཁོང་ཁོ་སྤྱེས་མ་ཐག་རྒྱད་ལ་མེད་པར་འགོ་བ་མ་ཡིན་གྱི་འབྲས་བུ་
འབྱིན་པའི་རྒྱས་བ་ལ་གཞོད་བ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལ་དབྱེན་བཅོམ་བ་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་མ་བཅོམ་པར་སྤྱིད་རྒྱུད་རྒྱུད་
བཏང་བ་དང་ཡུན་རྒྱུད་རྒྱུད་བཏང་བ་ནི་བསྐབས་བ་དང་བཅོམ་བ་རྒྱུད་རྒྱུ་ཡིན། རྣམ་སྤྱིན་གྱི་འབྲས་
བུ་རྒྱུད་རྒྱུ་ལས་མ་ལུས་པ་ནི་བྱང་བ་དང་བཅོམ་བ་འབྲིང་ཡིན། རྣམ་སྤྱིན་གྱི་འབྲས་བུ་རྒྱུད་ཟད་ཀྱང་
མ་ལུས་པར་ཟད་པར་བྱས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་ཟད་བ་དང་བཅོམ་བ་ཆེན་པོའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེ་
བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་བ་ལས། དག་བའི་རྩ་བ་ཆེན་པོ་འདི་དག་བསྐབས་བ་དང་། ཡོངས་སུ་བྱང་བ་
དང་། ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འཁྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་མ་བཅོམ་
བ་ཟད་བ་རྒྱུད་རྒྱུ་། བྱང་བ་ནི་ཟད་བ་འབྲིང་རོ། །གཏུགས་པ་ནི་ཟད་བ་ཆེན་པོར་མངོན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་བཅོམ་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ལམ་གསར་སྤྱི་རྒྱུར་བའི་རྒྱས་བ་
བཅོམ་བ་དང་། བདེ་འགོ་སོགས་གྱི་རྣམ་སྤྱིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གཞོད་བ་བྱས་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་ལ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཆེ་བ་ལམ་ལ་གཞི་ནས་གོ་བགོ་དགོས་བ་དང་། འབྲིང་བསྐྱལ་པར་བགོ་
དགོས་བ་དང་། ཐ་མ་ཆེ་དེའམ་སྤྱི་བ་འགའ་ཞིག་ལ་ལམ་དེ་སྤྱི་མི་རྒྱུད་བར་བྱས་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་ན་གཞོད་བ་སྤྱི་ལ་རྒྱུ་ལ་ནས། གཉིས་སོ་ཞེས་བྱང་།

གཞན་ཡང་དེའི་རྒྱུ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། རྣམ་སྤྱིན་གྱི་འབྲས་བུ་བཅོམ་ཡང་བྱེད་བ་རྒྱུ་མ་སྤྱོད་མ་
བཅོམ་པས་དག་རྩ་དེ་སྤྱི་སྤྱི་བ་གཅིག་དང་། དེ་ལས་བརྒྱུ་བ་གཅིག་དང་། ལམ་ལྟ་བུའི་དག་རྩ་དེ་
མ་ཉམས་ཀྱང་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
བ་དང་། ཞེས་བ་ནས། ལྟ་བུ་སྤྱི་ཞེས་སོ། །དེ་དག་གི་མཆན་གཞི་རིམ་བཞིན་ཡོད་དེ། ཡུལ་བྱང་
སེམས་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་སྤྱི་གཞི་འཕྲོགས་པས་རྩ་རྒྱུད་རྒྱུད་ཡང་གསོ་རྒྱུ་དེའམ། བྱང་སེམས་གྱིས་
བྱང་སེམས་དཔའ་བ་ལ་སྤྱད་བ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། བྱང་སེམས་ལ་སོ་ཐར་གྱི་པམ་བ་བྱང་བ་ལྟ་བུ་

གཉིས་པ་དང་། བྱང་སེམས་ལ་ཆོས་སྒྲིང་པལ་བ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
ནདག་མི་དགའི་འཛོམས་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བཤགས་བསྐྱམ་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲིང་
བ་དང་། སྒྲིང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་སོགས་བྱས་ན་སྤྲིག་པ་ཤིན་ཏུ་འདག་སྦྱ་སྟེ། ཞི་བ་ལྟས། དེ་ནི་དུས་མཐའ་
མེ་བཞིན་སྤྲིག་ཆེན་རྣམས། །སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ངེས་པར་སྟེག་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་ལུང་
རིགས་དུ་མས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟག་མ་སྟེ།

གསུམ་པ་ཅོད་སྒྲིང་ལ་ཁོ་ན་རེ། རབ་ཞི་རྣམ་ངེས་ཆོ་འབྲུལ་གྱི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔལ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་མ་གཏོགས་པར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ལས་གཞན་གང་
གིས་ཀྱང་ལོག་པར་ལྟར་བར་བྱེད་མི་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དད་པའི་སྟོབས་སྐྱེད་པའི་
མདོ་སོགས་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ནམ་སྟོང་གི་མདོ་དོན་འཐད་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། མདོ་སྤྲུལ་དག་གིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་སྤྱིར་བཏང་ཡིན་ལ་ནམ་སྟོང་གིས་
དེ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། སྤྱིར་བཏང་ལས་དམིགས་བསལ་མཐའ་
བཅན་ལ་དེའི་རྣམ་དབྱེ་ཤིན་ཏུ་གཤེ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། སྤྱིར་བཏང་དམིགས་
ཀྱིས་བསལ་བ་དག །བསྟན་ཆོས་ཀྱང་ལ་རབ་ཏུ་གཅེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ།
ལུང་བསྟན་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་རྒྱུད་དུས། དེ་མ་ཐོབ་པའི་སྟོབས་ཆེ་བ་ལ་ཁྱོས་པ་དང་། མཉམ་
བས་མཉམ་པ་ལ་ཁྱོས་པ་གཉིས་ལ་ཉེས་པ་ཆེ་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཆན་གཞིར་ཁྱོད་
ཀྱིས་ངན་སེམས་ཀྱི་གངས་ལྟར་བསྐྱུལ་པར་དཔྱུལ་བར་གནས་པ་དང་། གོ་བགོ་མི་དགོས་པ་རེ་
བཞག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་བསྐྱུལ་བ་དུ་མའི་དགོ་ཅ་འཛོམས་མི་འཛོམས་ཀྱི་ཡང་ཁྱད་
པར་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་དཔྱུལ་བ་མི་གཅིག་ལ་དཔྱུལ་བ་གཅིག་ཀྱང་ལུས་ཆེ་རྒྱུ་སོགས་ཀྱིས་སྟུག་
བསྐྱུལ་ཆེ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་མི་འད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔེར་ན། ལྷས་སྤྱིན་ལ་མནར་མེད་ན་མནར་མེད་
པ་གཞན་ལས་སྟུག་བསྐྱུལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། བསྐྱུལ་བ་དག་

ནི་དུ་མར་ཡང་། །ལུས་ནི་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱར་འགྲུལ། །དེ་ལ་མགོ་ཡང་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ། །དེ་ལས་ཉུང་
བར་མི་འགྲུར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་གཞན་ལ་⁽¹⁾མི་དགའ་བ་དང་།
སྒྲོད་བ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་དུ་མར་དཔྱལ་བ་དེ་འདྲར་སྟེ། །བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་
གིས། བྱང་སེམས་དམན་པས་བྱང་སེམས་མཐོན་པོ་ལ་ཁྲོས་ན་ཁྲོ་སེམས་ཀྱི་གངས་ལྟར་དཔྱལ་བར་
བསྐྱལ་བར་གནས་པ་ལས་ཆེ་མེད་པར་ཐལ། སྒྲོད་འདུག་གིས་དེ་ལས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
ཐལ། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་ལས་ཆེ་བཤད་པ་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་དཔལ་
བས་སྦྱིན་གྱིས་མེ་ཏོག་ལྷ་མཛེས་བཀོངས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རབ་ཞིའི་མདོ་
ལས། གང་དག་སྒྲོམ་པར་མི་བྱེད་ཅིང་། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔར་གཞོད་བྱེད་པ། །དེ་ནི་སེམས་ཅན་
དཔྱལ་རྟེན་དེ། །ནས། བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་སྒྲོང་རྣམས་དང་། །བརྒྱ་དང་ཁྲག་ཁྲིག་རྣམས་སུ་ཡང་། །མནར་
མེད་པར་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་རྟེན། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡུལ་བྱང་སེམས་ལ་ཕན་བ་རྒྱུ་དུ་
བྱས་ན་འདྲ་རྣམ་སྤྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། མདོ་ལས་འདིག་ཏེན་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཙོན་ར་
ནས་བཏོན་འཁོར་སྐྱར་ལ་བཀོད་པ་བས་བྱང་སེམས་ལ་དང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ལྟ་བ་དང་བསྐྱལ་བ་
བསོད་ནམས་ཆེ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སོ་སྟེ་ལ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱལ་བ་རུས་ལས། པན་བ་བྱེད་
པ་དང་གཞོད་པ་བྱེད་པ་འདི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཤིན། སོ་སོ་སྟེ་བོ་ཉིད་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྟེན་བཀྱར་ལ་ཞེན་པ་སོགས་ཀྱིས་
དགེ་ཅ་འཛོམས་པར་བསྐྱབ་བ་རུས་སུ་དཀོན་བཅེགས་བྱངས་པ་སོགས། རིགས་པ་འདིས་ལེགས་
པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ས་འདིར་སྤྱག་པའི་ཡོན་ཏན་འཆད་པ་ལ། ཅུ་བར། ས་དེར་རྒྱལ་སྤྱོད་བསམ་གཏན་
མདོན་ཤེས་དང་། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྲུལ། །ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་བྱུང་།

1 དབྱས་པར་ལས། གཞན་ལ་བཞེགས་པ་དང་།

འདིའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དྲུག་གསུམ་ཟད་
 པ་དེ་གཏན་ཟད་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། འོ་ན། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཟད་པ་ལ་གཏན་ཟད་དང་། མངོན་
 གྱུར་མགོ་མཚན་པའི་ཆགས་བྲལ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་འཛིག་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་གཏན་ཟད་ཁོ་ན་
 ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རྩས་ཏེ། དེ་ལ་དེ་འདྲ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། འདིའི་མདོ་ལས། དེ་དེ་
 བས་ཀྱང་ཤས་ཆེར་འདོད་པའི་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་
 ཆགས་བྲལ་གྱི་ཟད་པ་དེ་བསྟན་པ་གང་ཞིག་། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། འོགས་པའི་འདོད་ཆགས་འབྲིབ་
 པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟོང་བར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་གྱིས་གཏན་ཟད་གྱི་ཚུལ་བསྟན། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་
 རང་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཟད་པའི་དོན་ནི་
 གཏན་ཟད་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། ས་
 འདིར་སྟོང་བར་གསུངས་པ་ནི་ས་བོན་སྟོང་བ་ལ་དགོངས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་
 གྲུབ་སྟེ། རང་འབྲེལ་ལས། འདི་ཡང་མདོ་རྩི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཏེ། ཞེས་བཞགས། སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ན་དེའི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་གཉི་སྤྱུག་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གྲུབ་སྟེ། མདོ་ཆོན་གཉིས་ཀྱངས་ནས་དེ་གསུམ་གྱི་ཟད་ཚུལ་
 དེ་ལྟར་ཡིན་པར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །སྤྲུལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདོ་འདིར་བཤད་པའི་ལྟ་བའི་འཆིང་བ་
 སྤྲུལ་སྤངས་པའི་དོན། འོག་ལྟ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་
 མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་གསུམ་ཁོ་ན་མཐོང་ལམ་དུ་སྤངས་པ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྟ་
 བ་ཀྱན་བཏགས་ལྟ་ས་དང་པོར་སྤངས་པ་ལ་བཤད་དགོས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་། བཤེན་འཛིན་
 གྱི་ས་བོན་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤངས་པའི་ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་མེད་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རྩས་ཏེ། ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་གྱིས་
 བཤེན་འཛིན་དེ་སྤང་མི་སྒྲེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པའི་བྱིར། གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤངས་པ་ལ་ས་བོན་

སྤངས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་བོན་མ་སྤངས་ན་དེའི་རྒྱུ་མ་ཚང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་མི་སྤྱི་བའི་
 ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པ་མིན་ཟེར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། བདེན་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཉོན་
 མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཞེད་ལ། དེ་སྤར་མི་སྤྱི་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པ་ལ་དེ་དག་གི་ས་བོན་
 སྤང་དགོས་ཤིང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་གོང་དུ་ཡང་
 སྤང་རྒྱུའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁུབ་
 གླ། འདོད་ན། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་མ་ཐོབ་པའི་སྟོན་དུ་ཐོགས་སྒྲིབ་ཅི་རིགས་སྤངས་པའི་འཕགས་
 པའི་དགེ་འདུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
 ས་ཡན་ཆད་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱད་སྒྲ་མ་ལས། ཇི་མེད་དབྱིངས་ལ་ཆགས་
 མེད་དང་། ཐོགས་མེད་ཕྱིར་དེ་དག་པ་ཡིན། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པས་ན། །སངས་རྒྱས་ཡེ་
 ཤེས་སྒྲ་མེད་ཕྱིར། །འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ནི། །ཞེས་དང་། དེའི་ཐོགས་འགྲེལ་ལས། མདོར་
 བསྟུན་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་ན་ཅིག་ཤོས་ཉི་ཆེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་
 དག་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གཉིས་སོ་གང་དག་གིས་ཤེས་ན། ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཐོགས་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 ཀྱིས་གཟིགས་པ་དེ་ནི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་སྟེ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་ས་བརྒྱད་པའི་མིང་
 གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ་ཐོགས་སྒྲིབ་ལས་ཐོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མ་མཐའ་འདི་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་དགོས་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་དགོངས་ནས། རྣམ་བཤད་ལས། ས་བོན་དེ་ལས་གཞན་པའི་བག་ཆགས་
 ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཤེས་སྒྲིབ་དུ་འཛོག་པ་ནི། ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་སྟོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྷོ་མས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཟེར། ལྷོ་ན་འཕེན་པའི་སྤྱད་སྤྱི་
 མང་སོ་ན་རེ། འོ་ན། ལས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷོ་མས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་

བྱིར། ཞེས་སྒྲིན་མ་བྲལ། འོ་ན། དེ་གཉིས་སྒྲིབ་པ་ཡིན་མིན་མཚུངས་པར་ཐལ། སྒྲིབ་བྱེད་འཐད་པའི་
 བྱིར། འདོད་ན། སྒྲིབ་པ་འདུག་གི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ན་སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་པས་བྲལ་པར་ཐལ། ཅིག་ཤོས་ལ་
 དེའི་བྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། བྱིང་ཚོད་གཉིས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། བྲལ་པ་ཁས།
 འཁོར་གསུམ། ཏྲགས་བྱལ་སྟེ། རྒྱུད་ལྷ་མ་ལས། གཉིས་མེད་ལས་སུ་རུང་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་
 པའི་གཉིས་པོ་མེད་རྒྱུ་དེ་ཡོད་པའི་བྱིར། བྲལ་སྟེ། དེའི་དར་རྟེན་ལས། སྒྲིབ་པ་འདུག་གི་སྒྲིབ་པས་
 བསྐྱུས་པའི་བྱིང་ཚོད་གཉིས་མེད་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་ལས་སུ་རུང་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། བྲལ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་
 བྱིར་ན་མ་བྲལ། བྲལ་པར་ཐལ། སྒྲིབ་པ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྲལ། འོ་ན། ཁྱོད་
 རང་ལ་ཡོངས་སྒྲིབ་ཕྱག་སེན་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་ཞི་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱུ་གི་སྒྲིབ་པ་
 པའི་བྱིར། བྲལ་པ་ཁས། འཁོར་གསུམ། མ་བྲལ་ཟེར་ན། བྲལ་པར་ཐལ། སངས་རྒྱུ་གི་སྒྲིབ་པ་
 པའི་བྱིར་གངས་ངེས་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་སེང་བཟང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་
 ཆོས་ཅན། དེ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་དེས་ས་
 གོང་མའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པར་
 ཐལ། སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྲལ་པ་ཁས། འཁོར་གསུམ། བྲལ་པར་ཐལ། སྒྲིབ་པ་ལ་གཉིས་སུ་
 གངས་ངེས་པའི་བྱིར། བྲལ་པ་ཁས། འཁོར་གསུམ། ཏྲགས་བྱལ་སྟེ། དབྱུས་མཐའ་ལས། ཉོན་མོངས་
 པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཡི་ནི་སྒྲིབ་པ་སྟེ། ཤེས་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་བསྟན། ཤེས་ཅད་པས་ནི་
 སྒྲོལ་བར་འདོད། ཤེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པར་ཐལ། དར་རྟེན་གི་
 ལུང་དེའི་བྱིར་ན། མ་བྲལ་སྟེ། མཚན་གཞི་ཅན་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དག་
 པཅོས་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱོད་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་མི་རུས། ཡང་
 ཁ་ཅིག་རེ། ཤེས་སྒྲིབ་དང་ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་ཟེར་ན། ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་

མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་དག་བཅོམ་དང་བྱང་འཕགས་
 མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་མཚན་
 ཉིད་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་
 ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པར་ཐལ། ཤེས་སྤྱི་བ་ཏུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དང་ཤེས་པའི་གཞི་མ་ཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ཉན་རང་དག་
 བཅོམ་རྣམས་ལ་དེ་སྤོང་པའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་ནས་དེ་སྤངས་ཆེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་འདྲེན་པ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་པའི་སྐྱབས་འགོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། མི་ཤེས་ཉོན་མོངས་མིན་སྤངས་ཕྱིར། །ཕྱིས་
 ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པས། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ནི་ཆོགས་བསགས་ནས། །དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་
 འདྲེན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལང་ག་ཤེགས་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། མ་རིག་ཉོན་མོངས་མིན་ཡོད་པས། །རྣམ་པ་ཀུན་མཐུན་སྤངས་པ་
 ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་ཁས། མ་གྲུབ་ན། རྩས་སྤྱི་མོགས་བཞག་ནས་དེ་ཤེས་སྤྱི་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་བ་པ་གང་
 ཞིག་ཉོན་སྤྱི་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། འོ་ན། དེ་
 འདྲའི་མ་རིག་པ་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཤིན་
 ཏུ་སྤྱ་བ་ལ་མོངས་པའི་མ་རིག་པ་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མ་ཐུན་སྤྱོགས་ཡིན་པར་ཐལ། མ་རིག་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། བྱུང་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ནི་བདག་
 མེད་པའི་དེ་ཁོན་ཉིད་རིག་པའི་མི་མ་ཐུན་སྤྱོགས་དང་། ལས། འགལ་ལྷ་མི་མ་ཐུན་སྤྱོགས་གང་ཟག་
 དང་། ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤོ་འདོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་གཏན་ནས་མ་

ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་ངོས་འཛིན་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་ཙམ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་བཤད་ལས། ལུགས་འདི་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་མངོན་པ་གོང་ལོག་ནས་བཤད་
 བ་དང་མི་མསྟན་པའི་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བས་དེ་བཤད་ན། དངོས་
 བོ་བདེན་འཛིན་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་བདེན་འཛིན་གཉིས་ཡོད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་
 བ། འོ་ན། འདི་བས་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉོན་མོངས་དང་མ་རིག་པ་མ་གཏོགས་སྤྱོད་མོང་པའི་ཉོན་
 མོངས་དང་མ་རིག་པ་གཅིག་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། མ་ཁྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཉེ། འདིའི་
 མདོ་ལས། མ་རིག་པའི་འཆིང་བ་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་འདོད་སྟོང་
 དང་མ་རིག་པའི་འཆིང་བ་རྣམས་མངོན་པས་བཤད་པའི་སྤྱོད་མོང་གི་འཆིང་བ་ལ་བཤད་དགོས་དེ་
 ལྟར་མ་ཡིན་ན་ལོག་ཏུ། མདོ་ལས། ལོག་པའི་གཏི་ཐུག་འགྲེལ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟོང་བར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་རྫོས་འགལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་
 བཤད་ལས། དེས་ན་བསྐྱབས་པ་ཞེས་གསུངས་པར་མངོན་ནོ། །འཆིང་བ་ཡང་མངོན་པ་ནས་བཤད་
 བར་མངོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་སྟེ། གཞན་ཡང་། མ་རིག་པ་ཡིན་ན། རྣམ་
 བཤད་ཀྱི་གཞུང་དེའི་དངོས་བསྟན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་བདེན་འཛིན་
 ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་ཐུང་ལོད་དུ་འཛིན་པའི་
 མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ལས། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། འཕགས་པས་མཛད་པའི་
 ས་ལུ་ལྟར་པའི་མདོ་འགྲེལ་ལས། གང་དག་རིལ་སོགས་འདུ་ཤེས་པ། །དེ་ནི་མ་རིག་ཅེས་དང་། མདོ་
 ལས། མ་རིག་པའི་འཆིང་བ་བསྐྱབས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མ་རིག་པ་ལ་ལས་
 འབྲས་ལ་སྟོངས་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་སྟོངས་པ་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས། རིན་ཆེན་སྟེང་བ་ལས། དེ་བཞིན་སྟོག་རྒྱ་
 ལྟ་བུ་ཡི། །འཛིག་རྟེན་ཡོད་ཅེས་མེད་པ་ཞེས། །འཛིན་པ་དེ་ནི་སྟོངས་པ་སྟེ། །སྟོངས་པ་ཡོད་ན་མི་

མྱོལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་མེད་འཛིན་གྱི་ཚྲོངས་པ་ནི་ལས་འབྲས་ལ་ཚྲོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་
 བས་འདིར་སྐབས་མ་ཡིན་ནོ། །འཛིན་ཉེན་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པའོ་ཞེས་
 འཛིན་ཉེན་བདེན་པར་ཡོད་འཛིན་དང་ཐ་སྙད་དུ་མེད་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་གཉིས་ཀ་མ་རིག་པར་བཤད་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ས་ལུའི་མདོ་འབྲེལ་ཀ་མ་
 ལ་གྱི་ལས་མཛད་པ་ལས། མ་རིག་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལ་ཚྲོངས་པའི་མཚན་
 ཉིད་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚྲོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། རྟོགས་མེད་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་
 དང་། མདོ་འདི་ལས། འདུ་བྱེད་ལ་ཚྲོངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་རིག་པའོ། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་
 སྒོང་པའི་དར་ཏེ་ཀ་དང་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་མདོ་ལས་མ་རིག་པ་མང་དུ་བཤད་པ་སོགས་མདོ་དང་ཤིང་རྩ་
 ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། བདག་མེད་སྤྱོད་མེད་ཉེན་པའི་རིག་པ་ཡིན་དགོས་པར་
 ཐལ་བ་སོགས་སྒྲིན་མང་། ཡང་ཁ་ཅིག་། དག་བཅོམ་ཉེན་པ་སྒྲིན་སོང་གི་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་ཐལ། དེར་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་གཉིས་གང་རུང་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། སྤར་བཀག་ཟིན་ཏོ། །འོ་ན། དགོངས་འབྲེལ་ལས། བཅོམ་སྤྲོད་འདས་དེ་དག་
 ལ་ཀུན་ཏུ་ཚྲོངས་པ་དུ་མཆིས། གནས་ངན་ལེན་མི་མ་སྤྲོད་སྟོགས་ནི་དུ་མཆིས་ཞེས་པའི་ལན་དུ།
 སྤྲོད་རས་གཟིགས་དབང་སྤྲུག་ཀུན་ཏུ་ཚྲོངས་པ་ནི་ཤུ་ཙ་གཉིས་དང་གནས་ངན་ལེན་མི་མ་སྤྲོད་པའི་
 སྟོགས་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་གཅིག་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་གྱི་རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་གྱི་སྤང་བའི་སྒྲིབ་པ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཐེག་དམན་དག་
 བཅོམ་པ་ཡིན་ན་དེའི་དང་པོ་ཀུན་ཚྲོངས་བཅུ་བཞི་པོ་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་པས་ཁྲུབ་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་གྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་སྟེ། དེ་སྤངས་ན་དེ་ཐོབ་པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་
 གྲུབ་ན། རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྟ་བུ་འོད་ཀུན་སྤྱོད་དང་ཉེས་བྱས་སྤྱོད་ལ་འབྲེལ་བའི་ཚྲོངས་པ་དང་སེམས་

ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསལ་ལ་མོངས་པ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཐེག་དམན་དབྱ་བཅོམ་
 ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཅ་བར། མི་ལམ་དུ་ཡང་འཆལ་བྱིས་ས་
 ཇི་མ་སྤངས། །ཞེས་སོགས་ལྟ་བུའི་ཚུལ་བྱིས་ས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཚུལ་བྱིས་ས་ཀྱི་པར་བྱིན་ལྟག་པར་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ས་གཞན་ལ་རིགས་
 པ་འབྲེ་སྒྲ། ཡང་ཁ་ཅིག་། དར་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱན་བཏགས་ཡོད་ཟེར་ན། འོན་ཀྱང་ཤེས་སྒྲིབ་
 ལ་མཐོང་སྤང་སྒྲོམ་སྤང་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཀྱན་བཏགས་དང་ལྡན་སྒྲིབ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་མ་ཡིན་པའི་
 མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱང་འཛོམས་རུས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་དང་བཅས་པ་མ་སྤངས་བར་དུ་སེམས་སྟངས་གོ་ཉོན་མོངས་ཀྱན་བཏགས་དང་
 ལྡན་སྒྲིབ་ཀྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཆ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྤངས་མི་སྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། ལྷམ་
 བུའི་སྟངས་དུ་སྒྲུམ་ལྟར་བའི་སྒྲུམ་དེ་མ་ཟད་བར་དུ་སྒྲུམ་གྱིས་གོས་པའི་དྲི་མ་སེལ་མི་སྲུབ་པ་བཞིན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རང་འབྲེལ་ལས། ཉིལ་མར་དང་མེ་ཉོག་ལ་སོགས་པ་བསལ་དུ་བྱིན་ཀྱང་བྱམ་པ་དང་སྒྲུམ་
 བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དེ་དག་དང་ཟད་པའི་ཡོན་ཏན་སྤོ་མོ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཉོན་
 མོངས་པ་སྤངས་ཀྱང་བག་ཆགས་ཡོད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་སྟོང་སྒྲུན་ལས། ཤེས་
 སྒྲིབ་ལ་ཀྱན་བཏགས་དང་ལྡན་སྒྲིབ་གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅས། འགལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དབང་ཤེས་ལ་ཡུལ་བདེན་པར་སྤང་བ་འཐད་པར་འཛིན་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱན་
 བཏགས་ཡིན་པར་དར་རྒྱུ་ལས་བཤད་པས་སྟོན་མེད་ཟེར་ན། འོན་ཀྱང་བདེན་འཛིན་གང་ཡིན་ཉོན་སྒྲིབ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ལུབ་སྟེ། དབྱུང་ནས་དེ་ལྟར་འཐད་པར་བཟུང་ན་བདེན་
 འཛིན་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་ལ། མ་དབྱུང་པར་དེ་ལྟར་འཐད་པར་འཛིན་པ་བྱུང་ན་ཡང་བདེན་འཛིན་ལྟན་

སྐྱེས་ཡིན་པས་ཀྱང་བཏགས་ཀྱི་དོན་མེད་པས་ཉོན་སྐྱེས་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར། སྐྱོང་ཐུན་ལས། ཅི་
སྟེད་བར་ཤེས་ལ། ཞེས་བ་ནས། ཀྱང་བཏགས་ཀྱི་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

སྐྱོང་ཚུལ་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། བདེན་འཛིན་ཚུང་དུ་སྐྱོར་གསུམ་མེད་ཟེར་ན། འོ་ན། བདེན་
འཛིན་འབྲིང་གི་སྐྱོར་མེད་པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་ཚུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ལྷབ་སྟེ།
འབྲིང་ཆེ་ཚུང་ལ་སྐྱོས་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས། ཡང་ཁ་ཅིག །བདེན་འཛིན་སྐྱོར་
དགུ་མེད་ཟེར་ན། འོ་ན་ཐེག་དམན་གྱི་སྐྱོམ་སྤང་བདེན་འཛིན་སྐྱོར་དགུ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐབས་འདིར་ཉན་ཐོས་ཞུགས་འབྲས་བརྒྱད་མེད་པར་ཐལ། ཕྱིར་འོང་
ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སོང་། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། འདོད་ཉོན་ཚུང་
དུ་སྐྱོར་གསུམ་དང་བདེན་འཛིན་ཚུང་དུ་སྐྱོར་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ། བར་ཆད་གཅིག་པ་
དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། ཞུགས་འབྲས་བརྒྱད་པོ་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྐབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་བྱང་བཞི་
པོ། །མི་བྱེད་དགེ་འདུན་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལམ་ཞུགས་
སོ་སྐྱེ་ཡང་སྐྱོབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་དགྲ་བཅོམ་མ་ཡིན་པའི་འཕགས་པ་གཉིས་ཀ་སྐྱོབ་པར་
ཐོགས་མེད་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ན་སྐབས་འདིར་མ་ལྷན། རྒྱུད་ལྷ་ཐོགས་འགྲེལ་ལས། སྐྱོབ་པ་ནི་རྣམ་
པ་གཉིས་ཏེ་སོ་སོ་མི་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ།
སོ་སྐྱེ་རྣམས་སྐྱོབ་མི་སྐྱོབ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་འགྲོ་ལས། གང་ཞིག་འཕགས་ལམ་
མ་སྐྱེས་པའི། །བྱིས་རྫོངས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དག །དེ་ནི་སྐྱོབ་དང་མི་སྐྱོབ་པ། །མིན་ཞེས་བསྟན་ཆོས་
ལས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །བདེན་འཛིན་ཚུང་དུ་སྐྱོར་གསུམ་དང་ཤེས་
སྐྱེས་ཆེན་པོ་སྐྱོར་གསུམ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་ས་བརྒྱད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྐྱོང་ཟེར་བ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་བར་དུ་ཤེས་སྐྱེས་སྐྱོང་བའི་མགོ་མི་རྩོམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་

བཤད་ལས། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་མ་ཟད་བར་དུ་ཤེས་སྤྱི་བ་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར། ཤེས་སྤྱི་བ་ནི་དག་
 པ་ས་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྤོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ས་བདུན་པའི་
 ཆོ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བེར་བ་དང་། ལ་ལས་བར་ཆད་གཅིག་པའི་རིགས་པས། བྱང་
 སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཆོ་ཡང་བདེན་འཛིན་ཚུང་དུ་འབྱུང་དང་ཚུང་དུ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་མངོན་
 གྱུར་དུ་འབྱུང་བེར་བ་གཉིས་མི་འབྲད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཁ་ཅིག་ལ་དེ་ལྟར་སྤིད་ཀྱང་བྱང་སེམས་
 ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་མི་སྤིད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་བདུན་པའི་ཆོ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་
 དུ་མི་འབྱུང་བས་ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པའི་ཐ་སྙད་མི་རུང་ལ་ས་ཐོན་མ་སྤངས་པ་དང་། སངས་
 རྒྱལ་ཐོབ་འདོད་ལྟ་བུའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡོད་པས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར་ཉེ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི་འདོད་
 ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་འདས་ཉེ། ཞེས་བ་ནས།
 ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཏུ་མི་འབྱུང་བས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་མི་བྱའོ། །དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་འདོད་པ་དང་། བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཉོན་མོངས་མེད་
 པ་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་སྤྲུལ་ཁ་ཅིག་གིས། ས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ་དག་བཅོམ་དང་མུང་འདས་ཐོབ་པར་འདོད་
 པ་ལ། སྤྲུལ་ཁ་ལ་ལན་རེ། དེ་འབྲའི་ས་བརྒྱད་པ་བ་ཆོས་ཅན། དག་བཅོམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་
 ཆེན་དག་བཅོམ་དང་ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། དེ་ལ་འོ་ན། ཉན་
 རང་དག་བཅོམ་གྱི་ཉོགས་པ་སྤོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དག་བཅོམ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་དག་བཅོམ་དང་ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་
 པ་ཁས། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཉེ། ཐར་པ་ཐོབ་ཐེན་པའི་གང་ཐག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་བ་དེ་ཐེག་ཆེན་དག་བཅོམ་མིན་

ཡང་ཐེག་ཆེན་དག་བཅོམ་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། འཁོར་སྐྱར་གྱི་སྤྲུལ་མཆོན་དཔེ་དང་ལྡན་པའི་གཞོན་ནུ་དེ་འཁོར་སྐྱར་མིན་ཡང་།
 དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་ས་གསུམ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། འདི་དག་
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་གཞན་མིན། །སངས་རྒྱས་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། འདི་དག་འདུན་དཀོན་མཆོག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོག་གསལ་བྱ་ས་དང་པོ་ནས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་
 པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། གཞན་རྣམས་སྤར་བཤད་པས་རྟོགས་སྒྲ། འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་
 སྤངས་པ་ཅམ་གྱི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་གཙོ་བོར་བར་བྱ་གཙོད་པའི་སྤྱི་བ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཉོན་
 སྤྱི་བ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉོན་སྤྱི་བ་ཀྱན་བཏགས་དང་ལྡན་སྤྱི་བ་གཉིས་ཡོད། ལྷུ་མཐས་
 བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་བྱང་བའི་ཉོན་མོངས་མཆུངས་ལྡན་པ་དང་དེ་སྤྱི་བའི་ས་བོན་ཅི་རིགས་དེ་
 དེ་ཀྱན་བཏགས་གྱི་མཆོན་ཉིད། མཆོན་གཞི་རང་སྤྱི་བ་པའི་རྣམས་ཡོད་འཐད་སྤྱི་བ་པས་བྱངས་པའི་
 དུག་གསུམ་ཀྱན་བཏགས་དང་། བདེན་བྱུང་འཐད་སྤྱི་བ་པས་བྱངས་པའི་དུག་གསུམ་ཀྱན་བཏགས་
 གཉིས་ཡིན། ལྷུ་མཐས་བསྐྱེད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐོག་མེད་ནས་བརྒྱད་དེ་ཁོངས་པའི་བག་ཆགས་
 ཅམ་ལས་སྤྱི་བ་པའི་ཉོན་མོངས་མཆུངས་ལྡན་པའལ། དེའི་ས་བོན་གང་རུང་ཡིན་པ་དེ་དེ་ལྡན་སྤྱི་བ་
 གྱི་མཆོན་ཉིད། མཆོན་གཞི་ལྷུ་མཐས་མ་བསྐྱེད་པའི་བདག་འཛིན་ལྷ་རགས་གཉིས་ཀས་བྱངས་
 པའི་དུག་གསུམ་སོགས་ཉོན་མོངས་སྤྱན་མོང་བ་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དེ།
 ལྟོང་སྤྱན་ལས། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་འཛིན་ལུགས་མི་མ་སྤྱན་པའི་དབང་གིས་
 ཉོན་མོངས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ཡང་མི་མ་སྤྱན་པའི་བྱང་བར་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ། འདི་

ལྷ་གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་ཐུག་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་དང་། དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཅ་
 ཉོན་ཐུག་དང་ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་ལ་སོགས་པ། ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་།
 ང་རྒྱལ་དང་སྤེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་ཐུག་ཡོད་
 དུ་འཛིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བདེན་འཛིན་ཅམ་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་
 གཉིས་ཡོད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉོན་སྐྱིབ་ཀྱང་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་རེ་རེ་ལ་
 ཡང་མངོན་གྱུར་དང་ས་བོན་གཉིས་གཉིས་ཡོད། ཉོན་སྐྱིབ་གང་དམིགས་ནས་འཛིན་པའི་སྒོ། ཉོན་
 སྐྱིབ་མངོན་གྱུར་གྱི་མཆོན་ཉིད། མཆོན་གཞི་བདེན་འཛིན་དང་ཐུག་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་
 ལྟ་བུ། ཉོན་སྐྱིབ་གང་དམིགས་ནས་མི་འཛིན་གྱང་དེའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པའི་རྣམ་པའི་རོ་བོ་དེ། ཉོན་
 སྐྱིབ་ས་བོན་པའི་མཆོན་ཉིད། མཆོན་གཞི་ཆགས་བྲལ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་པའི་དུག་གསུམ་དང་།
 གཟུགས་གཟུགས་མེད་འབྲུབ་པའི་དུག་གསུམ་སྒོག་གྱུར་པ་ལྟ་བུ། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་
 དང་ཉོན་མོངས་ས་བོན་ནམས་དོན་གཅིག་ལ་དེ་ཉོན་སྐྱིབ་གྱང་ཡིན་ཏེ། ཐོགས་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་
 འཛིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ། ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་
 རི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་ཐུག་གི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། སྒོ་གཅིག་གིས་དུས་གཅིག་ལ་ཤེས་བྱ་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་
 གཙོ་བོར་བར་དུ་གཙོད་པའི་སྐྱིབ་པའི་རིགས་གནས་དེ་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ཤེས་སྐྱིབ་དང་
 ཐོགས་སྐྱིབ་དོན་གཅིག་ །སྐྱ་བཤད་ཤེས་བྱ་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་སྐྱིབ་པས་ན་ཤེས་སྐྱིབ་དང་།
 ཤེས་བྱ་ཀྱང་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་ལ་ཡོངས་སུ་སྐྱིབ་པས་ཐོགས་སྐྱིབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། དང་
 བོ་ནི། རང་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་གོགས་
 སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་བྱང་། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་ཀྱང་དག་པའི་
 ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ཐོགས་པ་མེད། །ཅེས་དང་། ཐོགས་འབྲེལ་ལས། རི་ལྷ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་

ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་མཐའ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཕྱིར་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཤེས་
 སྐྱེའུ་ལ་དབྱེན་མངོན་གྱུར་པ་དང་། ས་བོན་གཉིས། དེ་གང་དམིགས་ནམ་འཛིན་པའི་སྐྱེའུ་པ་དེ།
 ཤེས་སྐྱེའུ་མངོན་གྱུར་པའི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་དག་བཅོམ་པ་དང་དག་སའི་བྱང་སེམས་རྒྱུད་
 གྱི་མ་རིག་པ་དག་དང་། བདེན་སྒྲུབ་གི་ཆ་ལྟ་བུ་མཆན་གཞི་དངོས་དང་། དག་བཅོམ་པས་ཀྱང་སྒྲུབ་
 དགོས་པའི་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་ཀུན་མོངས་བཅུ་བཞི་ཤེས་སྐྱེའུ་རྗེས་མ་ཐུན་པར་བྱ། དམིགས་ནམ་
 མི་འཛིན་པའི་ཤེས་སྐྱེའུ་དེ། ཤེས་སྐྱེའུ་ས་བོན་པའི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་དངོས་ནི། དུག་གསུམ་
 གྱི་ས་བོན་ལས་གཞན་པའི་དེའི་བག་ཆགས་ནམས་དང་། དེ་འབྲའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བག་
 ཆགས་གནས་ངན་ལེན་པ་མོ་ནམས་ཡིན། རྗེས་མ་ཐུན་པ་ས་བཅུའི་ངོས་སྐྱེའུ་གྱི་སྒྲུབ་བྱའི་མོངས་པ་
 ཉི་ཤུའི་ས་བོན་དང་གནས་ངན་ལེན་བཅུ་གཅིག་འཛིན་དགོས་སམ་དཔྱད། འདི་དག་གི་ཤེས་བྱེད་
 དང་སྐྱེའུ་བྱེད་རྒྱས་པར་སྒྲོང་བུན་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །

གཙུག་པོར་འགོག་སྒྲུམས་ལ་ཅི་དགར་སྒྲུམས་པར་འཇུག་པ་ལ་བར་དུ་གཙུག་པའི་སྐྱེའུ་པའི་
 རིགས་གནས་དེ། སྒྲུམས་འཇུག་གི་སྐྱེའུ་པའི་མཆན་ཉིད། འདི་ལ་ཡང་མངོན་གྱུར་པ་དང་ས་བོན་
 གཉིས་ཡོད་པར་མངོན། མཆན་གཞི་བྱེད་མོད་གཉིས་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་བག་ཆགས་སམ་ལུས་
 སེམས་གྱི་གནས་ངན་ལེན་འགོག་སྒྲུམས་ལ་སྒྲུབ་ལྟར་སྐྱེའུ་པ་ལྟ་བུ། རྒྱུད་སྒྲུབ་ལས། གཉིས་མེད་
 ལས་སུ་རུང་པའི་ཕྱིར། །རྒྱུབ་པའི་རིག་དང་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། འགོག་ཐོབ་
 གཉིས་ཀ་ལས་ནམ་གྲོལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེའུ་པ་ལ་སྐྱས་བརྗོད་དང་དངོས་གྱི་དབྱེ་བ་
 དུ་མ་ཡོད་ཅིང་དགོས་པ་སོ་སོར་ཡོད་དེ། སྐྱེའུ་པ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་ཐོབ་བྱའི་གཙུག་པོ་ལ་སྐྱེའུ་
 རྒྱུ་སྒྲོན་མེད་སྐྱེའུ་ཤེས་སྐྱེའུ་གཉིས་དང་། སྐྱེའུ་པ་བཅུ་ལ་དངོས་བརྒྱུད་ཅི་རིགས་སུ་སྐྱེའུ་པའི་
 སྒྲོན་མེད་མོངས་ཤེས་བྱ་སྒྲུམས་འཇུག་གི་དེ་གསུམ་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་།
 དེ་གཉིས་གྱི་ལམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་འགོག་པའི་སྒྲུམས་འཇུག་ཁྱད་པར་ཅན་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱེའུ་པའི་སྒྲོན་མ་

ཀྱང་དེ་གསུམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཉིང་འཛིན་དང་།
 སྤྱིང་རྩེ་བཞི་ལ་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ཀྱི་སྤྱིབ་པའི་སྟོན་པའོད་ཆེན་པའི་དང་། ལུ་སྟེགས་པའི་དང་། ཉན་
 ཐོས་པའི་དམན་པའི་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དམན་པའི་སྤྱིབ་པ་བཞི་བཞག་པ་སོགས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཞག་ཅིང་གངས་རེས་ཀྱང་ཕུང་གསུམ་སེལ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དབྱས་མཐའ་ཙ་འབྲེལ་དང་འབྲེལ་པ་ཙ་འབྲེལ་གྱི་དོན་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། རྒྱུད་ལྷ་མ་
 ལས། སྟོབས་སོགས་རྣམས་ལས་སྟོབས་བྱུག་དང་། གསུམ་དང་གཅིག་གིས་རིམ་པ་བཞིན། ཤེས་
 བྱ་སྟོམས་བར་འབྲེལ་པ་དང་། བག་ཆགས་བཅས་པ་ཀུན་བསལ་བས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། རྒྱུད་ལྷ་མ་ལས། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྟོམས་འབྲེལ་གྱི་སྤྱིབ་གསུམ་ལས་ནི་རེས་
 རྩོལ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བྱུབ་སྟེ། དེ་བཞིའི་མཆོན་གཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཆོས་
 ལ་ཁོ་བ་དང་། བདག་ལྟ་དང་། གཞན་དོན་གྱི་སྤྱུག་བསལ་གྱིས་འཛིགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་ལ་མི་སྟོས་པ་བཞི་རིམ་བཞིན་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་བཞིའི་གཉེན་པོ་རིམ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་
 ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པ་སྟོམ་པ་དང་། ཤེས་ཕྱིན་སྟོམ་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པའི་
 ཉིང་འཛིན་སྟོམ་པ་དང་། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྟོམ་པ་བཞིར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། རྒྱུད་ལྷ་
 མ་ལས། ཆོས་ལ་ཁོང་ཁོ་བདག་ལྟ་དང་། འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསལ་གྱིས་འཛིགས་དང་། སེམས་
 ཅན་དོན་ལ་སྟོས་མེད་ཉིད། འཛོད་ཆེན་ལུ་སྟེགས་ཉན་ཐོས་དང་། རང་བྱང་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིབ་རྣམ་
 བཞི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཕྱི་མ་གཉིས་དམན་སྤྱིབ་ཡིན་ལོ། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། རྒྱུད་
 ལྷ་མ་ལས། ཆོས་མོས་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཉིང་འཛིན་སྤྱིང་རྩེ་ལས་བྱང་བ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་སྤང་བྱ་ཉོན་སྤྱིབ་དབྱེ་ཚུལ་ལ། སྟོམ་སྤང་བདེན་འཛིན་ཆེན་པོ་དང་། འབྲིང་
 དང་རྒྱུང་དུ་གསུམ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཐེག་དམན་ལམ་ལ་སྟོས་ནས་གསུམ་བྱེད་བས་སྟོམ་སྤང་སྟོར་དགུ་
 སྟོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུའི་དོས་སྐལ་དུ་སོ་སོར་འཛོག་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་

ལམ་ལ་སྟོན་པ་གསུང་པ་བཤམ་པའི་ཕྱིར་དེ། ཆེ་འཕྲིད་ལ་སྟོན་པ་གསུང་པ་སྟོན་པ་མཛན་ཆད་ཀྱིས་སྟོན་པ་གསུང་པ་ཞིག་ལ། རྒྱུ་དུ་ལ་དེ་ལྟར་མི་དགོས་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
གྲུབ་སྟེ། རྣམ་པ་ཤད་ལས། སྟོན་པ་སྟོན་པ་ཆེ་འཕྲིད་ཀྱིས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱིས་
སྟོན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ས་བདུན་པ་མཛན་ཆད་དུ་བསྐྱལ་བ་
འབྲུམ་ལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ལྷན་པ་ཡང་ས་འདིས་སྐད་ཅིག་ལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་
ས་འདིར་འབད་ཅོང་རྣམས་པ་ཞི་བའི་མཛད་པ་ལྟར་གྲུབ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དཔེར་ན་གྲུ་ལོ་ཆེ་རྒྱ་མཚན་མ་ཕྱིན་གོང་དུ་དཀའ་ལ་ཕྱིན་ནས་ཉིན་རེ་ལ་ཡང་ལོ་བརྒྱའི་ལམ་
བཟོད་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། ལྟར་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུད་ཅམ་གཅིག་
ལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅི་ཅམ་ཞོན་པ་དེ་ནི་སྟོན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་
འབྲུམ་དུ་ཡང་དེ་སྟེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གཞོན་པར་མི་ཁུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་
ལ་ཆེ་འཕྲིད་གཉིས་དང་རྒྱུ་དུ་གཉིས་དང་བཞི་ལས་མི་བྱེད་དེ། ས་བརྒྱད་པར་ཉོན་མོངས་སྤངས་
རྗེས་སྟེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་ས་བརྒྱད་པའི་དཀྱིལ་སྟོན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་
སྟོན་པ། འཕྲིད་དང་དགུ་པའི་དེ་སྟོན་པ། རྒྱུ་དུ་ཆེན་པོ་དང་བརྒྱུ་པའི་ཐོག་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
སྟོན་པ། རྒྱུ་དུ་ཆེན་པོ་དང་རྒྱུ་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟོན་པའི་ཕྱིར།

གསུང་པ་ཅོད་སྟོན་ལ་ཁོ་ན་རེ། ས་བརྒྱད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤངས་བྱ་བཤམ་པའི་
རྒྱུ་དུ་ལ་སྟོན་པ་གསུང་པའི་བར་ཐལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ལ་སྟོན་པ་སྟོན་པ་གསུང་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཐུག་ཀྱིས་གྲུབ་སྟེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གཅིག་ལས་མེད་པས་དེའི་སྟོན་པ་གསུང་པ་དབྱེ་
རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འོ་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་མ་སྟོན་པར་དེའི་སྤངས་བྱ་ལ་རྒྱུ་འཕྲིད་
ཆེན་པོའི་ཆ་གསུང་པ་དབྱེར་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུག་གསུང་གི་སྟོན་པ་ཉི་
ཁྲི་ཆེག་སྟོན་པའི་སོ་སོར་དབྱེ་མི་ཐུབ་པར་ཐལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་སྟེད་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་

སྒྲི། འཕྲུལ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྒྲི་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་དང་དགོན་མཆོག་སྒྲིན་སོགས་ནས་
 དེ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཉོན་སྒྲིབ་ལྷན་སྐྱེས་ཆོས་ཅན། དེ་མཚུངས་ལྷན་པ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གང་རུང་གང་ཞིག །ས་ཐོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་འབྲེལ་སྟེ། བོ་ཐོབ་བྱས་ལ་
 ཁོ་རང་ལ། ག་བྱས་གང་རུང་ཆོས་ཅན། ག་བ་དང་གཅིག་པར་ཐལ། ག་བྱས་གང་རུང་དང་གཅིག་
 གང་ཞིག །བྱས་པ་དང་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེས་ཀྱན་བཏགས་སོགས་ལ་ཚོད་
 སྤོང་རིགས་འདྲའོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ས་བརྒྱད་པ་བ་དག་བཅོམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལས་པ་
 བས་མུང་འདས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། དེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་ཡོངས་སུ་མུང་ན་ལས་འདའ་
 བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ཁམས་གསུམ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
 ཉིད་སྤྱད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་འབྲེལ་སྟེ། འདིས་དེའི་ཆེ་འདོད་ཆགས་མ་སྤངས་
 ན་མདོ་ལས་མུང་ན་ལས་འདའ་བར་གསུངས་མི་རིགས་པར་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་
 མཐུག་ཏུ། རང་འབྲེལ་ལས། འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ལ་མུང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་སྤྱད་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་འོན་ས་བརྒྱད་པ་བས་དེའི་ཆེ་མུང་
 འདས་དེ་མདོན་དུ་མཛད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཆེ་རྒྱལ་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་མདོན་དུ་མཛད་པ་དེ་མ་བཀག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཕྲུལ་པ་ཁས་ཀྱི་
 ཏེ། དེ་མ་བཀག་ན་དེ་མདོན་དུ་མཛད་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་བཀག་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་བར། རྒྱལ་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་འགོག་ལས་སྤོང་བར་མཛད། །ཅེས་དང་། མདོ་ལས། མ་མཛད་དུ་ཟིན་ན། དེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 ཆེ་ཡོངས་སུ་མུང་ན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་བཅོམ་པར་མི་
 འདོད་པ་མང་པའི་ལུགས་བྱས་ལ། གལ་ཏེ་དག་བཅོམ་པར་འདོད་ཆེ་མུང་འདས་ཐོབ་ཀྱང་ཉན་རང་
 ལྟར་དེ་མདོན་དུ་བྱེད་པ་བཀག་བྱས་ན་ལེགས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །དེའི་ཆེ་མ་བཀག་ན་ཐེག་དམན་
 དུ་ལྷུང་ཟེར་ན། འོན། ཤེར་མདོ་ལས་དེ་ལྟར་མ་བཀག་ན་བར་མདོར་ཡོངས་སུ་མུང་ན་ལས་འདའ་

བར་འགྱུར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་ལུང་རིགས་དུ་
མས་བཤད་པ་གྲགས་འདོད་སོགས་མ་ཡིན་གྱི། མདོ་དང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གི་གཞུང་ལ་སྒོ་རྩོམ་
རྒྱས་ཤིང་དཀའ་གནད་ཀྱི་གྲངས་ངེས་འབྱེད་པ་ལ་རྒྱ་མེད་པའི་མཁས་པ་མང་པོ་སོག་ཅིག་གྱ་སྟུམ་
ནས་དང་རང་ཉིད་བག་ཆགས་བཟང་པའི་ཆེད་དུ་བྲིས་པས་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་མཐའ་དག་
གི་རྒྱན་དུ་སྤུལ་བ་ལགས་སོ། །

ཅ་བར། སྤྱིན་སོགས་ཆོས་གསུམ་དེ་དག་པལ་མོ་ཆེར། །ཞེས་སོགས་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་
པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། བར་ཕྱིན་ཕྱི་མ་གཉིས་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་དང་བཙུན་འབྲུས་ཆོགས་གཉིས་ཀར་གཏོགས་པ་ཁོ་ན་ཟེར་ན། བདག་མེད་
པའི་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱིས་བཟོད་པའི་བར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་ཐལ།
དང་པོ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། རྩབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཆོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར་དང་། བར་བ་གསུམ་ལ་ཆོགས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྤྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསོད་ནམས་ཀྱི། ཆོགས་ཡིན་ཤེས་རབ་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི། །གསུམ་པོ་གཞན་ནི་གཉིས་ཀ་སྟེ། །ལྷ་ཆར་ཡང་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། །ཡང་ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཁོ་ན་ཟེར་ན། འོ་ན། བདག་མེད་ལྟ་རགས་
ཀྱི་ལྟ་བས་མ་ཟེན་པའི་བསམ་གཏན་ཀྱི་བར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྩབ་པ་ཁས།
རྟགས་བྱབ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དག་ལ་དེས་ཟེན་བས་མ་རྩབ་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་བར་ཕྱིན་དང་པོ་ལྷ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་
མ་ལས། བསོད་ནམས་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ཡོད་དེ། མཁས་བྱུང་ཆེན་པོ་ཉན་ཤུག་པས་མཛད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་
པའི་རྟེན་རྟེན་ལྟ་སྟེན་སེམས་ལས། དེ་ལ་རྒྱུད་སྒྲ་མས་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བས་མ་ཟེན་པའི་བར་

ཕྱིན་ལྷའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འབྲུག་པས་ནི་དང་པོ་གསུམ་གཙུག་ཆེ་བ་དང་། བསམ་གཏན་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་ཆོག་གསུམ་ཁྲད་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་དུ་བྱས་ལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱིས་ནི་དང་པོ་གཉིས་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་
 ཆོག་གསུམ་གྱི་རོ་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། བར་པ་གསུམ་ལ་ཆོག་གསུམ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར།

སྤྲུལ་བ།

ཤེས་སྤྱི་བ་སྤྱི་ག་པའི་མཉམ་བཞག་འོད་རྫོགས་ལང་། །
 བཟོད་པའི་བདུད་རྩི་མཆོག་ཏུ་བསེལ་འབབ་པའི། །
 འོད་བྱེད་རྒྱལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་འབྲུག་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། །
 འཕྲུལ་བརྒྱའི་འོད་གྱིས་སྤྱབ་བསྟན་སྤྲིང་བཞི་གསལ། །

ཞེས་བའང་བར་སྒྲུབས་གྱི་ཆོག་གསུམ་སྤྱབ་ཅན་པ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པའི་དཀའ་གནས་
 བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་འཆད་པ་ལ་མིང་དོན་དང་། སའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྤངས་པའི་ཁྲད་པར་
 བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཅུ་བར། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བཙོན་འབྲུས་རྗེས་འགྲོ་ཞིང་། །སོགས་
 ཆོག་གསུམ་བཅད་གཅིག་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི་གོ་སྒྲ། གསུམ་པ་ནི། ཅུ་བར། རང་དུ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་
 ཡོངས་སུ་ཟད། །ཅེས་གསུངས། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་སྤྱི་སྤྱབ་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་
 འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མེད་ཟེར་ན། འོན་ས་བརྩུ་པ་ལས། ས་འོད་འཕྲོ་བ་འདི་ལ་གནས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་འཛིག་ཆོག་གསུམ་ལ་ལྟ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་བདག་དང་། སེམས་ཅན་
 དང་། སྟོག་དང་། གསོ་བ་དང་། སྤྱི་བྱ་དང་། གང་ཟག་དང་། ཞེས་སོགས་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་རང་
 སྤྱི་སྤྱབ་པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱི་བདག་དང་སེམས་ཅན་སོགས་སུ་ལྟ་བའི་བདག་འཛིན་ཆོས་ཅན། སྟོན་

[illegible]

སྤྱབ་པའི་རྒྱས་ཡོད་ལྷན་སྐྱེས་གཅིག་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། སྤར་བསྐྱབས་ཐེན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤར་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མ་སྤྱན་པའི་རྒྱས་ཡོད་འཛིན་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པར་
 ཐལ། རང་རྒྱད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་དེ་ལས་སྤར་པའི་ལྷན་སྐྱེས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་
 བོ་ལས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་རང་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་བྱུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་གཞན་གྱི་ལྷར་ན་གང་
 ཟག་སྤར་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མ་སྤྱན་པའི་རང་སྤྱོད་སྤྱབ་པའི་རྒྱས་སུ་མེད་པ་ཅམ་ལ་འདོད་དེ། ཞེས་
 པ་ནས། དེས་ན་རྗེ་ཁོལ་ལྷར་སྤར་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མ་སྤྱན་པར་རང་སྤྱོད་སྤྱབ་པ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་
 ཡོད་པར་ཞེན་པ་ནི་རྒྱས་སུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། སྤར་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མ་སྤྱན་པར་འཛིན་པའི་ལྷན་སྐྱེས་མེད་ཀྱང་སྤར་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་
 གྱི་རང་སྤྱོད་སྤྱབ་པའི་རྒྱས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པའི་བྱུང་པར་འབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རྣམ་བཤད་ལས། གང་ཟག་རང་སྤྱོད་སྤྱབ་པའི་རྒྱས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ནི་བྱུབ་མཐས་སྟོ་མ་བསྐྱར་པ་
 ལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། སྤར་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མ་སྤྱན་པའི་གཞན་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་བྱུབ་
 མཐས་སྟོ་མ་བསྐྱར་པ་ལ་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རང་རྒྱད་པ་མན་
 ཆད་ཀྱི་ལུགས་ལ་འཛིན་ལྷ་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། འདི་བས་རང་རྒྱད་
 པའི་ལྷན་སྐྱེས་དེ་ཡང་སུ་སྟེགས་པས་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ།
 ཉགས་བྱུབ་སྟེ། ཅ་བར། བདག་མེད་མཐོང་ཆེ་རྒྱལ་པའི་བདག་སྟོང་ཞིང་། ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་
 དོན་ལེགས་བཤད་སྟོང་བོ་ལས། གཞན་ཡང་རང་སྤྱོད་སྤྱབ་པའི་རྒྱས་ཡོད་ཀྱི་བདག་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་བས་
 སྤར་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་སུ་ཡོད་པར་བརྩུང་པའི་ཡུལ་
 ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། འདི་བས་ལྷན་སྐྱེས་རགས་པའི་རྒྱས་ཡོད་དང་། རང་སྟེ་གཞན་གྱིས་ལྷན་སྐྱེས་
 གྱི་རྒྱས་ཡོད་དང་། རང་སྟེ་ཀུན་གྱིས་ཀུན་བཏགས་སུ་འདོད་པའི་རྒྱས་ཡོད་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་

དེ། ཚོང་དཔོན་ཚོང་པ་ལས་བྱུང་དུ་མི་བཀར་བ་ལྟར་ཕྱང་པོ་ལས་བྱུང་དུ་མི་བཀར་བར་ཕྱང་པོ་འི་
རང་བཞིན་གྱི་ཕྱང་པོ་ལ་དབང་བསྐྱུར་ཞིང་ཕྱང་པོ་ཚུར་བདག་ལ་ལྟོས་ཀྱང་བདག་པར་ལ་མི་ལྟོས་པ་
ཚོང་དཔོན་ལྟར་བྱུང་བ་དེ་དང་པོ་དང་། དཔེར་ན་སྤྱགས་ཇིས་སྤྱགས་ལ་དབང་བསྐྱུར་བ་དང་སྤྱགས་
དང་མི་མ་སྤྱན་བ་ལྟར་ཕྱང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མ་སྤྱན་པར་རྗེ་ཁོ་ལ་ལྟར་དབང་བསྐྱུར་བ་པོར་བྱུང་
བ་དེ་གཉིས་པ་དང་། མི་འཛིག་པའི་རྟག་པ་དང་ཆ་མེད་པའི་གཅིག་ཕྱར་བྱུང་བ་དེ་གསུམ་པའི་དོན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་རང་སྤེལ་གཞན་གྱི་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྦྲེས་ལེས་པར་སྦྲུལ། །འདི་ཡང་ཁོ་
པོ་ཁོ་ནས་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་དཀའ་བའི་པད་འདབ་ལེགས་པར་འབྱེད་པའི་སློབ་གྲོས་
ཀྱི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཆ་ལས་གཅིག་ཡིན་ནོ། །

སྤྲུལ་པ།

བཙུན་པའི་བྱུང་པ་བརྒྱར་སྦྲེས་འཁོར་ལོ་ཡིས། །
ཕུན་ཚོགས་ཡོན་ཏན་སྤིང་བཞིར་དབང་བསྐྱུར་ནས། །
འོད་འཕྲོའི་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་དུ། །
ལེགས་གནས་ལེ་ལོའི་ལྷ་མིན་བསྐྱོག་འདི་མད། །

ཅེས་བའང་བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་སྟེ། འོད་འཕྲོའི་སའི་དཀའ་གནས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ས་ལྷ་པ་བཤད་པ་ལ། སའི་ངེས་ཚིག་དང་། བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་བདེན་པ་ལ་མཁས་པར་
 བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ་གོ་སྒྲ། གཉིས་པ་ནི། ཅུ་བར། བསམ་གཏན་
 ལྷག་ཅིང་སྒོ་བཟང་བདེན་རང་བཞིན། ཞིབ་མོ་རྟོགས་ལའང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་འཛོལ། ཅེས་པ་ཅུ་
 འབྲེལ་བྱུང་། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདེན་བཞི་རགས་པ་དང་
 བདེན་བཞི་སྒྲ་པ་གཉིས་འབྲེད་མི་བྱུང་བེད་ན། འོ་ན། བདེན་བཞི་སོ་སོ་ལ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་
 ལྟར་གྱི་བདེན་བཞི་སོ་སོས་བྱུང་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདི་ལ་
 མངོན་པ་གོང་འོག་ནས་མ་བཤད་པའི་སྟུག་བདེན་ཡོད་པ་གང་ཞིག་། དེ་འདྲའི་ཀུན་འབྱུང་ཡང་ཡོད།
 དེ་འདྲའི་འགོག་བདེན་ཡང་ཡོད། དེ་འདྲའི་ལམ་བདེན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་བྱུང་སྟེ།
 བདེན་འཛིན་སྒྲ་མོས་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་བྱས་པའི་འཕངས་འབྲས་བདེན་སྟོང་སྟུ་མ་ལྟ་བུའི་སྟུག་
 བདེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། མངོན་པ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་འདྲ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་བདུན་
 ཅུ་པ་ལས། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་སྟེ་དངོས་རྣམས། །ཡང་དག་པར་ནི་རྟོགས་པ་གང་། །དེ་ནི་སྟོན་པས་
 མ་རིག་གསུངས། །དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་རྟགས་
 གཉིས་པ་ཡང་རྟོགས་སྟེ། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཆགས་སོགས་
 ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་དང་དེས་བྲངས་པའི་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་སྟེ།
 རྟགས་བྱུང་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ལུས་ལ་ལུས་དབང་ངེ་བཞིན་དུ། །གཏི་ལྷག་ཀུན་ལ་རྟེན་གྱུར་
 ཅིང་། །ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་སྟོན་ལས། མ་རིག་པ་འགག་པས་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་ལས་སྟེས་པ།
 མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བ། མ་རིག་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བ། མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་འདི་དག་འགག་
 པར་འབྱུང་རོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོན་གི་དབང་པོ་འགགས་ན་དབང་པོ་སྟུག་མ་རྣམས་ཀྱང་

འགག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གསུམ་པ་བྱལ་སྟེ། སྤར་གྱི་སྤྱོད་འཇུག་དང་
བསམ་གཏན་དཔེ་མཐུད་སོགས་ཀྱི་དོན་བྱལ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བཞི་པ་བྱལ་སྟེ། བདེན་མེད་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་བདེན་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་བྱལ་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་སྤར་བཞིན་སྒྲུབ། ཅེས་ལས་ཀྱང་།
ལམ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ནི། གློམ་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
བདེན་པ་བཞི་སྤར་རགས་གཉིས་གཉིས་དགོས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། འདིར་བདེན་པ་རགས་པ་དང་
སྤར་བ་ལ་མཁས་པའི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བདེན་བཞི་སྤར་རགས་གཉིས་
གཉིས་འཐད་ཀྱང་། བྱད་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ལ་སྤར་རགས་གཉིས་གཉིས་མེད་ཟེར་ན་འང་མི་འཐད་པར་སྤར་
བཤད་བསམ་ཤེས་སྒྲུ། ཡང་ཁ་ཅིག་། འཕགས་པའི་བདེན་པའི་སྒྲ་དོན་བྱལ་མཐའ་ལོག་མ་དང་མ་སྒྲུབ་
ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་དག་འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་བདེན་པས་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བཤད་
རིགས་པར་ཐལ། ཉན་ས་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ནའི་བདེན་པ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་
སོགས་ལྟར་བཤད་པ་མང་བའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། འདོད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་
ཐམས་ཅད་རྩན་པ་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་
སྐད་དུ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས། བཅུན་པ་རབ་འབྱོར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་
ཐམས་ཅད་རྩན་པ་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་སོ། །ཞེས་མ་གསུངས་སམ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་བདེན་པ་ཡིན་པས་འཕགས་པའི་བདེན་པར་
རུང་ལ་འཕགས་མིན་ཁོ་ན་ལ་བདེན་པ་ཡིན་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པའི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་ཆོད་ཚུལ་ནི། མདོ་སྡེ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་སྒྲུབ་བསྡལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་
འཕགས་པའི་བདེན་པ་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་བཞི་མེད་དམ། ཞེས་དང་།
རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། གལ་ཏེ་འདི་དག་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་བདེན་པ་ཡིན་ན། དེའི་
ཆེ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དག་ཏུ་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ནས། དེ་ནི་འཕགས་པའི་ཐ་སྙད་བརྒྱད་

དེ་ལྟར་རིགས་པར་འགྱུར། ཞེས་བྱུང་། དེ་ལ་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱི་གསུང་ལས། བདེན་བཞི་དེ་དག་
འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ནའི་ཐ་སྙད་སྟོན་པ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདིག་རྟེན་གྱི་ཡང་ཐ་སྙད་སྟོ་
ནས་ཀྱང་བདེན་པར་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བདེན་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་
ཟག་མེད་མ་ཡིན་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས།
དེ་དག་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ནའི་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན་འདིག་རྟེན་གྱི་ཡང་ཡིན་ཏེ་ཐ་སྙད་དེ་
དག་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་
འཕགས་པ་ཞེས་པ་དེ་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་མི་དགོས་པར་ཐལ། འདིག་རྟེན་གྱི་
དངོས་པོ་ལ་ཡང་འཕགས་པའི་སྤྱུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
གནས་པ་ལས་མ་འདས་པར་བྱུང་བར་དུ་གནས་པ་དེའི་སྟོན་པ་འཕགས་པའི་བརྗོད་པ་འཕམ་ཐ་སྙད་
ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་རྩ་ཞེས་པ་འདིག་རྟེན་པའི་ཇེ་རིགས་སམ་ངོ་བོ་དང་། འཕགས་པའི་
སྐད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དང་། འདིག་རྟེན་པའི་ས་ལས་རིང་དུ་འཕགས་པ་གསུམ་
ག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀ་ལྷ་བ་ལས། ལྷ་རྩ་ཇེ་རིགས་ལ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་སྐད་དུ་འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཕྱིར་འདིག་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ཡང་གང་གི་རང་གི་ངོ་
བོ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལས་མ་འདས་པར་རྣམ་པར་གནས་པ་དེས་ནི་འཕགས་པའི་བརྗོད་པ་
འཛོལ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་མ་ཡིན་པར་
འདིག་རྟེན་པའི་ཡང་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། འདིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཡང་ཞེས་པས་ཐ་
སྙད་འཇུག་གཞིར་བསྟན་ནས་དེ་མན་ཆད་ཀྱིས་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་ལ་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་
བྱུང་བར་དུ་གནས་པའི་དོན་ཏེ་འཕགས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འཕགས་པ་ཞེས་པ་
ལ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་བཞག་ཀྱང་ཁྱོད་ལྟར་བཤད་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་བདེན་
པ་དེ་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ལ་དམིགས་ན་འཕགས་པར་བྱེད་

པའི་བདེན་པ་དག་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བཤད་ཆོག་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པའི་དེའི་བདེན་པའི་
 རྟོག་ཐ་སྟོང་དུ་དམིགས་པ་དེ་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས། ཡང་ན་འཕགས་
 པར་བྱེད་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དག་གོ་ཞེས་དང་། གང་ལ་དམིགས་པ་དེ་
 ཡོད་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འཕགས་པ་ལ་སྦྱར་ཡང་དེ་ལ་བཤད་ཚུལ་གཞན་
 ཡང་ཡོད་པར་ཐལ། འཕགས་པས་བསྟན་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཡིན་པས་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་
 ཞེས་བཤད་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་བདེན་པའི་རྟོག་ཡང་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཉ།
 འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས། ཡང་ན་འཕགས་པས་བསྟན་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་
 དག་སྟེ་གང་ལ་དམིགས་པ་དེ་ཡོད་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཡོད་ཙམ་སྟོན་ནས་བདེན་
 པའི་ཐ་སྟོང་རིགས་པར་ཐལ། སྤྱག་བདེན་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་སྟར་ཐ་སྟོང་དུ་ཡང་མ་བྱུང་བས་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཐ་སྟོང་བྱེད། དེ་ཉིད་སྤྱག་བསྐྱེད་པར་འཛིན་པ་སྟར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདག་ཉིད་ཡོད་
 པས་ན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཐ་སྟོང་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཉ། འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ། ནས། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་ཉིད་
 དུ་འཛིན་པ་སྟེ། དངོས་པོ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདག་ཉིད་དེར་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལོ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སྤྱག་བདེན་སྤྱ་རགས་ཀྱི་མི་ཉག་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་སྤྱ་རགས་མེད་པས།
 རང་གི་བྱེད་ཆོས་སྟོང་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་འཕགས་ལམ་ཐོབ་དགོས་པའི་སྤྱག་
 བདེན་སྤྱག་བདེན་སྤྱ་མའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་
 བདེན་མེད་ལ་བྱེད་པ་མི་རུང་བ་གང་ཞིག །རང་སྤྱ་སྤྱུལ་པའི་རྩལ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་བདག་མེད་ལ་བྱེད་
 ནའང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སྤྱག་བདེན་སྤྱ་རགས་གཉིས་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པ་ལ་འཕགས་ལམ་ཐོབ་དགོས་པ་ལ་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉ། མདོ་ཉིད་འཛིན་ཀྱུལ་
 པོ་ལས། གཅིག་མཐོང་ན་ནི་ཐམས་ཅད་མཐོང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། རང་

གི་ཕྱང་པོ་ལྷ་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱིས་སྒྲོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སྒྲུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་
 སྤྱག་བདེན་སྤྱོད་མོ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་སྤྲ། རྟགས་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་ན་དེའི་སྒྲོང་གཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་
 རང་སྒྲུ་བྱུང་པས་སྒྲོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སྒྲུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རགས་པའི་
 སྤྱག་བདེན་མི་རྟག་སྤྱག་བསྐྱེད་བར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན། སྤྱ་བའི་སྤྱག་བདེན་མི་རྟག་སྤྱག་བསྐྱེད་
 བར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། སྤྱག་བདེན་སྤྱོད་རགས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་
 བ་ལ་སྤྱ་རགས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་སྟེ་པར་གྱུར་པའི་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་མི་
 རྟག་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སྒྲུ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། རྟགས་
 བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱག་བདེན་སྤྱོད་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེ་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། བདེན་འཛིན་ཀྱང་འབྱུང་བདེན་པ་སྤྱོད་མོར་མི་འདོད་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་བདེན་བཞི་ལ་རིགས་པ་འགྲེ་སྤྲ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། རང་རྒྱ་བདེན་འཛིན་སོགས་ཀྱང་འབྱུང་བདེན་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་
 པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བཤམ་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་ཡིན་པ་དེ། རང་ཉིད་སྤྱ་བའི་སྤྱག་བདེན་ཡིན་
 པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལྟར་བྱའི་ཚུལ་གྱིས་སྤང་མཐའི་སྤྱོད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་འཛིག་པའི་མི་རྟག་
 པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་བདེན་པས་སྒྲོང་པ་དང་། རང་དབང་པའི་བདག་མེད་པ་
 རྣམས་སྤྱག་བདེན་གྱི་བྱུང་ཆོས་སྤྱོད་མོར་འཛིག། བདེན་འཛིན་གྱིས་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་བྱངས་
 པའི་ལས་ཉོན་ཅི་རིགས་པས་བསྐྱེད་པས་རང་འབྲས་སྤྱག་བདེན་གྱི་རྒྱ་དེ་ཀྱང་འབྱུང་བདེན་པ་སྤྱོད་
 མོའི་མཆོན་ཉིད། དེ་འདྲའི་ལས་ཉོན་དེས་རྒྱ་དང་ཀྱང་འབྱུང་དང་རྒྱུན་དང་རབ་སྟེ་བྱས་ཆ་རྣམས་
 དེའི་བྱུང་ཆོས་སྤྱོད་པ་ལྟ། ལམ་བདེན་སྤྱོད་པས་ཀྱིས་སྤྱི་བ་གཉིས་གང་བྱང་སྤངས་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་སྤྱོད་
 པའི་འགོག་བདེན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་འདྲའི་ཚུལ་གྱིས་རང་གི་སྤང་བྱ་འགོག་པ་དང་དེ་ཞི་བ་དང་། དེ་

མཆོག་ཡིན་པས་གྲུ་ཞོ་པ་དང་། དེ་ལས་སྤྲུལ་མེ་ལྷོག་པའི་ངེས་འབྱུང་གི་ཆ་བཞི་དེའི་བྱང་ཆོས་སྤྱི་
མོ་ཡིན། ལམ་སོགས་བྱང་ཆོས་བཞི་ལྡན་གྱི་འཕགས་ལམ་དེ་ལམ་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་འདྲའི་
ལམ་གྱི་བདེན་པར་མཆོན་པ་ལ་བདེན་མེད་མཛོན་སྤྲུལ་དུ་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་སྣོན་པའི་
ལམ་རིག་པ་སྤྲུབ་པ་ངེས་འབྱེན་བཞི་ལམ་བདེན་གྱི་བྱང་ཆོས་སྤྱི་མོ་ཡིན། འདི་དག་གི་ཤེས་བྱེད་
རྒྱུ་སྤྲུལ་དང་། ཅ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་འདི་ཀྱན་མི་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །འཕགས་
པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །ཁྱེད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་འགྲེལ་
པ་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་དང་རྒྱ་བས་མཛད་པ་དང་། གཞུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་དང་ཆོས་ཡང་དག་པར་
སྤྱད་པ་སོགས་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །

འདིར་བདེན་བཞི་སྤྱི་རགས་ལ་མཁས་ཆད་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་བདེན་བཞིའི་ངོ་བོ་སྤྱི་རགས་
གཉིས་ཡོད་ཅིང་དེའི་ཚུལ་ས་ལྔ་པའི་སྐབས་ལྟར་ཞིབ་མོའི་སྒྲོས་རྟོགས་པ་དེ་སྐབས་འདིར་བདེན་
བཞི་ཤེས་པ་ཞིབ་མོས་རྟོགས་པ་ལ་མཁས་པའི་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། འཕགས་
པའི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ནས། ཤེས་རབ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་རང་འགྲེལ་ལས། ཞེས་པ་
ཞིབ་མོའི་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་ཞིབ་མོ་སྟེ། དེ་ནི་སྒྲོ་གྲོས་བཟང་པོས་
བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱི་མོ་ཤེས་པ་ལ་ཆེས་མཁས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ས་ལྔ་པར་བདེན་བཞི་ལ་མཁས་པར་བཤད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐས་ཕྱི་ནས་
སྤྱུག་བདེན་ལ་ཞིབ་མོར་སེམས་པ་དང་། དུག་ལྔའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྟོན་དང་ཕྱི་མཐར་
དུག་ལས་ཚུལ་གྱིས་ཀྱན་འབྱུང་ལ་དང་། དེ་འདྲའི་སྤྱུག་ཀྱན་སྤྱི་མོ་ནས་འགོག་ཚུལ་གྱིས་འགོག་
བདེན་ལ་དང་། སངས་རྒྱུ་བྱི་ཞིང་དང་མཚན་དཔེ་ནས་འབྲལ་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཅིས་དང་རྒྱ་
དང་འོད་ཐབས་སོགས་ལ་ཞིབ་མོར་སེམས་པས་ལམ་བདེན་ལ་མཁས་པའི་བར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་ལས། དེ་ལྟར་འདུ་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་ཕྱི་མའི་

མཐའ་ལ་རྟོགས་ཏེ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། མདོ་ལས། ང་རྒྱལ་དང་ལྷ་བའི་བྲག་
 རྩ་མི་འབྲེན་ཞེས་སོགས་བྱུང་བའི་བྲིས། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། མདོ་ལས། རྣམ་པ་རི་ལྷ་བྱས་སེམས་
 ཅན་དེ་དག་གིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར། རས། དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤང་ན་ལས་འདའ་
 བའི་བྲིས་རྩོམ་སྟེ། ཞེས་བྱུང་། བཞི་པ་བྱུང་སྟེ། མདོ་ལས། གིན་ཏུ་ངེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་བློས་
 དང་ལྡན་པ་ཡིན། རས། འཛིག་རྟེན་ན་ཡི་གེ་དང་བསྟན་ཆོས་དང་⁽¹⁾ཅིས་དང་རྒྱ་དང་ཤོད་ཐབས་
 ལ་སོགས་པ་དེ་གང་དག་ཡོད་པ་དེ་དག་མདོན་པར་སྦྱབ་པོ། ཞེས་སོགས་བྱུང་བའི་བྲིས། གལ་ཏེ་
 ཡབ་སྲས་མངའ་བ་ལས། གང་ཞིག་ཀྱང་རྫོང་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ། བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་
 མ་མཆིས་སོ། ཞེས་དང་། ཅུ་ཤེས་ལས་ཀྱང་བདེན་པ་གཉིས་བཤད་པས་བདེན་པ་བཞིར་དབྱེར་མི་
 རུང་སྟུམ་ན། དེའི་སྒྲིན་མེད་པར་ཐལ། ཀྱང་ཉོན་དང་རྣམ་བྱུང་གི་རྒྱ་འབྲས་ཤེས་ཆེད་དུ་བདེན་པ་
 བཞིར་བཤད་ལ། དེ་ཡང་རྩོམ་སྟེ་རྣམ་པ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་བྲིས། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རང་
 འབྲེལ་ལས། དེ་ལྷ་ན་ཡང་སྒྲང་བར་བྱ་བ་དང་སྒྲང་བར་བྱ་བ་དག་རེ་རེ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་
 པོ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྲིས། འདིར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་བསྟན་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྲིས།
 གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། རང་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་སྦྱག་བསྡུལ་དང་ཀྱང་འབྱུང་དང་ལམ་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་ཀྱང་
 རྫོང་གི་བདེན་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ། འཕོག་པའི་བདེན་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རང་གི་
 རོ་བོའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྲིས།

སྐབས་འདིར་སྤང་འདས་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་སྤངས་ཀྱང་འཇུག་ཤེས་བྱག་
 ཅི་རིགས་མདོན་གྱུར་པ་ལ་ཡུལ་བདེན་སྤང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་ལུས་པ་དང་བཅས་པའི་སྤང་འདས་དེ་
 ལྷག་བཅས་སྤང་འདས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་། ཉོན་མོངས་སྤངས་པར་མ་ཟད་འཇུག་ཤེས་གང་ལ་ཡང་
 བདེན་སྤང་གི་ལྷག་མ་དང་དུས་གསུམ་གྱི་སྦྱག་བསྡུལ་མ་ལུས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཟད་ཅིང་དེ་འདྲའི་

སྒྲིང་བ་དང་ཚོར་སོགས་ཞི་བའི་མཉམ་བཞག་དང་བཅས་པའི་སྒྲིང་འདས་དེ་ལྟག་མེད་སྒྲིང་འདས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲིང་བྱུན་ལས། དེ་ལས་ཡངས་པའི་རྗེས་སྐྱོབ་ཀྱི་དོན་
 སྒྲིང་སོགས་བདེན་སྒྲིང་གི་ལྟག་མ་ཡོད་པས་ལྟག་མ་དང་བཅས་པའི་སྒྲིང་འདས་ཞེས་བྱ་བར་འཛོག་
 ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་བ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲིང་བྱུན་ལས། འགོག་བ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་
 མཉམ་བཞག་གི་དོར་བདེན་སྒྲིང་གི་ལྟག་མ་མེད་པས་ལྟག་མ་མེད་པའི་སྒྲིང་ན་ལས་འདས་བ་དང་།
 ཞེས་དང་། རིགས་བ་བྱུག་ཅུ་བ་ལས། གལ་ཏེ་སྒྲིང་པོ་མ་འགག་ན། ཉོན་མོངས་ཟད་ཀྱང་འདས་མི་
 འགྱུར། ཞེས་དང་། མདོ་ལས། སྒྲུག་བསྐྱེད་འདི་མ་ལུས་བར་སྤངས་བ་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 དེས་ན་སྒྲིན་ལ་ལྟག་བཅས་དང་། དེ་ནས་ལྟག་མེད་སྐྱོབ་བ་ཡང་མི་འཐད་བར་ཐལ། སྒྲིན་ལ་ལྟག་
 མེད་སྒྲིང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་ནས་རྗེས་སྐྱོབ་ཏུ་ལྟག་བཅས་ལ་ལྷང་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དཔེར་ན་
 འཕགས་བ་ཤུ་རིའི་བྱས་སྒྲིན་ལ་ལྟག་མེད་ཀྱི་དེ་མངོན་དུ་བྱས་ནས། སྒྲིང་འདས་དེ་གཞན་ལ་རྗེས་
 སྒྲིབ་སྒྲིས་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས། འཕགས་བ་ཤུ་རིའི་བྱས་སྒྲིང་ན་ལས་
 འདས་བ་མངོན་སྒྲིང་དུ་བྱས་ནས་མདོ་འདི་བཤད་དོ་ཞེས་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། སྒྲིན་བྱས་སྒྲིང་ན་
 འདས་སོ་ཞེས། །ཤུ་རིའི་བྱ་ཡིས་བཤད་པ་ཡི། །རྗེས་སྒྲིབ་སྒྲིས་འདི་ལེགས་བརྗོད་ཡིན། ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་བ་ཙོད་སྒྲིང་ལ་ཁོ་ན་རེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བྱུགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིང་འདས་ཚོས་ཅན།
 ལྟག་བཅས་སྒྲིང་འདས་ཡིན་པར་ཐལ། འཇུག་ཤེས་ལ་ཡུལ་བདེན་སྒྲིང་དང་བཅས་པའི་སྒྲིང་འདས་
 ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཇུག་ཤེས་ལ་ཡུལ་བདེན་པར་སྒྲིང་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ།
 དེ་ལ་ཡུལ་བདེན་པར་སྒྲིང་བ་སྒྲིང་བའི་བྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་རང་གི་དོས་ནས་བདེན་སྒྲིང་
 ཀྱན་ཟད་པ་ཡིན་ཀྱང་གདུལ་བྱ་ལ་སྒྲིང་བ་སྒྲིང་བ་མི་འགལ་བའི་བྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལྟག་
 མེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་བོད་སྐད་ཁ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱ་བས་འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་

བར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དོན་དམ་བདེན་
 པ་ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོན། དེ་དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ། དེ་དེ་
 ཡིན་པར་ལུང་རིགས་དུ་མས་བྱུང་བ་ལ་སྤྱོད་ལ་ལན་མེད་པ་གང་ཞིག། དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་
 འདོད་པ་ནི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་མཐའ་མ་ཆོད་པའི་གཏམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་
 རྟེན་རྣམས་བཤད་ལས། གཞན་ཡང་རིགས་བ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བར། ཞེས་བ་ནས་འབད་བ་དུ་མས་
 བསྐྱབས་པས་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་བྱུང་སྟེ། འཕགས་ལུལ་གྱི་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
 འཁོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
 དམིགས་ནས་གང་དུ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་འགག་པ་དེ་འཁོག་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། ཞེས་
 སེམས་ཅམ་སྐབས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་ལ། རྒྱུད་སྒྲ་མས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་གདོད་ནས་ཟད་
 ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། དེའི་ཐོགས་འགྲེལ་ལས། དེས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་བ་གདོད་མ་ནས་ཟད་ཅིང་
 འགག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་སྤྱིང་བར། ཟད་དང་མི་སྦྱེ་དོན་དུ་ནི། གཅིག་
 བ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། སྤར་གྱི་མདོ་བྱངས་བ་དེའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་རྣམས་བཤད་ལས། འཁོག་བདེན་
 ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་སྤྱི་བ་ནི་མཐའ་མ་ཆོད་པའོ། ཞེས་དང་། སྟོང་ཐུན་ལས་ཀྱང་། འཁོག་བདེན་
 ཡིན་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་བྱུང་བར་འདོད་པ་ལ་དབུ་སེམས་ཀྱི་མཁས་བ་སུ་ཡང་མི་མཐུན་
 བ་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བར་ཕྱིན་སྐབས་སུ་འདིར་བསྐྱན་ཡང་
 དག་མཐའ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། འཕགས་སེང་གིས་ཀྱང་འཁོག་བདེན་དོན་དམ་
 བདེན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་གནས་
 པའི་འཁོག་བདེན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་གདུལ་བྱ་མང་པོ་བགྱི་བའི་ཆེད་
 དུ་མཆོན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་གཞི་ཤེས་སོགས་མང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་འཁོག་བདེན་ཀུན་རྫོབ་
 བདེན་པའི་ཕྱོགས་མང་ཅམ་བསྐྱན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པས་ཆོག་གོ། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཉིན་

པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་བྱི་མ་དང་བྲལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་བྱི་མ་སྤངས་པ་རྣམས་འགོག་
བདེན་མིན་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། མདོ་ལས། གང་སྟུག་བསྐྱེད་འདི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ།
ངེས་པར་སྤངས་པ། བྱང་བར་གྱུར་པ། ཟད་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་པ། འགོག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་
རྒྱབ་པ་ནས། སྤངས་ལས་འདས་པའི་ཞེས་གསུངས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྤངས་པ་ཟད་པ་རྒྱབ་པ་
འགོག་པ་ཞི་བ་གྲུའོ་མ་པ་ངེས་པར་སྤངས་པ་རྣམས་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་
འཐད་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། བྱབ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་བྱི་མ་དེ་དང་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྲལ་ཆེ་ནས་
མཁའ་ལ་སྤྱོན་ཟད་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཟད་ཆ་མེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་མེད་
པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འབྲལ་བ་ཟད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ཆོས་སྐྱར་གསུངས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་བྱིར།
ཆོག་གསལ་ལས་ནང་དང་བྱིའི་དངོས་པོ་མ་དམིགས་པས་ནང་དང་བྱི་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་
བདག་གིར་འཛིན་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཟད་པ་འདི་ནི་འདིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། དེའི་
དོན་ལམ་རིམ་ལས། བྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་སྒྲ་ཆོགས་པ་དེ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྤང་
བ་འདི་ཐམས་ཅད་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བས་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་རྣམས་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་ཟད་པ་ནི་འདིར་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཟད་དང་མི་སྐྱེ་དོན་དུ་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉོན་མོངས་གཉེན་པོས་ཟད་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་འགོག་བདེན་དུ་ཐལ།
ཉོན་མོངས་གཉེན་པོས་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཟད་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་འགོག་བདེན་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་
མ་བྱལ། འདོད་ན། གཉེན་པོས་ཉོན་མོངས་སེམས་སྟེང་དུ་ཟད་པ་ཡང་དེར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར།
འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉོན་མོངས་སེམས་ལ་མེད་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་མིན་ཆོས་ཉིད་ལ་མ་དམིགས་པ་
གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཉོན་མོངས་གདོད་ནས་ཟད་བྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་དུ་
མས་བྱུབ་པའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྟོང་

བར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁྲབ་པར་ཐལ། གཞི་ལག་འཁྱེད་གི་སྤྱང་
 རྣམ་དགག་བྱ་བ་དེན་གྱུ་བ་བཅད་ཅམ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྲབ་སྟེ། གཞི་ལག་འ་
 ཞིག་གི་སྤྱང་རྣམ་དོན་དམ་དེ་སྟར་འཛོག་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་རང་གི་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་
 ལ་མི་སྤྱི་བས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འོ་ན། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། གང་ཞིག་ཀུན་
 ཏུ་མ་ཤེས་ན། །སྤྱི་བ་གསུམ་དུ་རྣམ་འཁོར་ལ། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ངེས་གནས་པའི། །ཆོས་
 གྱི་དབྱིངས་ལ་ཕྱག་འཆའ་འདུད། །གང་ཞིག་འཁོར་བའི་རྒྱར་གྱུར་བ། །དེ་ཉིད་སྤྱངས་པ་བྱས་པ་
 ལས། །དག་པ་དེ་ཉིད་ཐུང་ན་འདས། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་དག་མ་
 དག་གི་ཆོས་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་མ་བཤད་པར་ཐལ། ཆོག་ས་བཅད་སྤྱི་མས་ཆོས་དབྱིངས་མ་
 ཤེས་པས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་དང་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཡོད་པར་བསྟན། ཆོག་ས་བཅད་ཕྱི་མས་མ་
 ཤེས་ན་འཁོར་བར་འཁོར་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ཉིད་སྤྱི་བྱེད་དམན་ལམ་གྱིས་སྤྱངས་ནས་དག་
 པ་ན་སྤྱང་འདས་དང་དེ་ཉིད་ས་བཅུས་སྤྱངས་ནས་དག་པ་ན་ཆོས་སྤྱར་བཤད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དགག་བྱ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་དམ་
 བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། མ་ཁྲབ་ན། ཁྲབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཁྲབ་སྤྱོད་དེའི་ཕྱིར།
 འཁོར་གསུམ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་དུ་འཛོག་པའི་དག་རྒྱུའི་དགག་བྱ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་དགག་བྱ་སྤྱི་བ་གཉིས་ཅི་རིགས་ཀྱི་འི་མས་དག་པས་དག་པའི་
 ཆོས་ཉིད་དང་འགོག་བདེན་སོགས་སུ་བཤད་པའི་མདོ་བསྟན་ཆོས་མང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་
 ལས། གཞི་ལག་འཁྱེད་གི་སྤྱང་དུ། ཞེས་པ་ནས། དག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དགག་བྱ་འི་མར་གསུངས་
 པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འདོད་ཆེན་པའི་སྤྱི་བ་པ་
 སོགས་སྤྱི་བ་བཞིས་ཆོས་ཉིད་རིམ་གྱིས་དག་པའི་ཆེ་ཆོས་སྤྱོད་དང་། གཙང་བདེ་ཉག་བདག་བཞིའི་
 བར་ཕྱིན་བཞི་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ན་རང་གི་དགག་བྱའི་འི་མ་མེད་པས་

ཁྲུ་པ་པེ་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རྒྱུད་སྒྲུ་མ་ལས། གཙང་བདག་བདེ་དང་རྟག་ཉིད་ཀྱི། ཡོན་
 ཏན་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་འབྲས། །ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ཉིད་ལས། འདི་དག་འབྲས་ནི་མདོར་བསྟེ་
 བ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམ་པ་བཞི་ལས་བསྒྲོགས་པ་ཡི། །ཞེས་དང་། འབྲེལ་བར། མོས་པ་
 ལ་སོགས་ནས། གོ་རིམ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམ་པ་བཞི་བསྒྲོགས་པའི་གཉེན་པོ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པ་བཞིར་བསྟེན། །ཞེས་གསུངས་པ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་སོགས་མང་རོ། །གཞན་ཡང་སྤྱོད་ཀྱིས་ལམ་བསྐྱོམས་
 པའི་ངལ་བ་འབྲས་བྱ་མེད་པར་ཐལ། སྤྱོད་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཟླ་བ་དུ་འཁྲོ་མི་སྤྱིད་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་སོང་། མ་གྲུབ་ན། ཆོས་ཉིད་ཟླ་བ་དང་བྲལ་བ་དེའི་དགག་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་
 དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཆོས་ཉིད་ཟླ་བ་དུ་སོང་བ་མི་སྤྱིད་ན། ངལ་བ་འབྲས་བྱ་མེད་པར་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིད་ན་དེའི་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་འཕྱོག་བདེན་ཞེས་པའི་འཕྱོག་སྐྱུའི་དགག་བྱ་དང་། ཟུང་ན་ལས་འདས་ཞེས་པའི་
འདའ་སྐྱུའི་དགག་བྱ་གཉིས་ལ་ཡོད་པས་བྱུང་བ་དང་། དགག་བྱ་གང་བཞག་པའི་ཚོས་ཉིད་མེད་
དགག་ཏུ་འཛོག་པའི་དགག་བྱ་ལ་མེད་པས་བྱུང་བ་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཐལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་
ཉིད་ནི་བྲལ་འཕྱོག་བདེན་ལ་དགག་བྱ་དེ་གཉིས་ཀ་བཞག་པ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
བཞིན་ཉིད་ཅམ་ལ་དགག་བྱ་བདེན་བྱུང་ལྟ་བུ་བཞག་པས་ཚོག་ཀྱང་མི་གནས་པའི་ཟུང་འདས་ལ་
དགག་བྱ་ནི་མས་ཀྱང་དག་དགོས་པས་ལམ་དང་རིགས་པ་གཉིས་ཀའི་དགག་བྱ་གཉིས་གྱིས་དག་པ་
དགོས་ཀྱི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་བདེན་བྱུང་ལྟ་བུ་ཚུགས་རེ་དག་པས་མི་ཚོག་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དཔེར་
ན་རི་བོང་རྩ་མེད་ཅེས་པའི་དགག་བྱ་མེད་པ་དགོས། བྱམ་མེད་ཅེས་པའི་དགག་བྱ་ལ་ཡོད་པ་དགོས་
ཀྱང་བྱམ་མེད་དེ་རི་བོང་རྩ་མེད་དང་བྱམ་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་བཤད་ལས། དག་
མ་དག་གི་ནས། ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྩ་མེད་པའི་ནས། བཞིན་ནོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འཕྱོག་བདེན་དང་བདེན་མེད་གི་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགག་བྱ་
 ཡོད་མེད་མི་མ་སྤྱོད་ཀྱང་སྤྱོད་མེད་པར་མ་ཟད་བྱ་ཆེ་ཆུང་སྤྱོད་ནས་ཀྱང་སྤྱོད་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་
 ཉིད་ཅེས་པའི་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་བདེན་མེད་གིས་དག་མ་དག་གི་ཆོས་ཀྱན་ལ་བྱ་བ་
 པ་དང་། འཕྱོག་བདེན་ཞེས་པའི་དགག་བྱ་བྱི་མ་ཟད་པས་ཀྱན་ལ་མ་བྱ་བ་ཀྱང་འཕྱོག་བདེན་དེ་དོན་
 གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རི་བོང་རྩ་མེད་གིས་ཀྱན་ལ་བྱ་བ་པ་དང་། བྱ་མ་
 མེད་གིས་ཀྱན་ལ་མ་བྱ་བ་ཀྱང་བྱ་མ་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་བཤད་ལས། དག་མ་དག་
 གི་སོགས་དང་། དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྩ་མེད་ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྤང་
 འདས་གི་དགག་བྱ་དང་འཕྱོག་བདེན་གི་དགག་བྱ་ལ་ཡོད་པས་བྱ་བ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གིས་སྤྱོད་
 ངན་ལས་འདའ་རྒྱུའི་དགག་བྱ་དང་། འཕྱོག་རྒྱུའི་དགག་བྱ་ལ་ཡོད་པས་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱ་བ།
 འདོད་ན། དག་བཙམ་རྒྱུད་གི་ཉོན་སྤྱོད་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལས་བདེན་གྲུབ་ཆོས་ཅན། ཡོད་
 པར་ཐལ། སྤང་འདས་གི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་པ་ཁས། མ་བྱ་བ་ན། དེ་འདྲའི་རྣམ་གྲོལ་ལས་
 པའི་རྒྱུད་གི་སྤང་འདས་ཆོས་ཅན། རྣམ་གྲོལ་ལས་དེ་འདྲའི་བདེན་གྲུབ་ཁྱོད་གི་དགག་བྱ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་དེ་བཀག་པའི་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་འཕྱོག་བདེན་ལ་ཡང་འདྲ། བྱ་བ་པ་
 ལ་ཁོ་ན་རེ། སྤང་འདས་གི་འདའ་རྒྱུའི་སྤང་ན་ལ་ཡོད་པས་མ་བྱ་བ་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གི་སྤང་ན་
 ལས་འདའ་རྒྱུའི་སྤང་ན་ལ་ཡོད་པས་མ་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱ་བ་ཅིང་། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། བདེན་གྲུབ་དེ་
 དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་གི་སྤང་འདས་དེ་སྤང་འདས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ།
 འདིར་བཤད་པའི་བདེན་པ་བཙུ་བདེན་བཞིར་འདུ་བར་ཐལ། དེ་བཙུ་བདེན་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་
 ན་མ་བྱ་བ། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་གཞན་གང་ཆུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་
 པ་དེ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བདེན་པ་གཉིས་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཁོ་ནར་ཤེས་པར་བྱཏོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ཅི་བདེན་པ་བཞི་ལས་ཐ་དད་པའི་

བདེན་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དམ། ཞེ་ན། བཤད་པ་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། ཐ་དད་
ལུགས་དང་དོགས་པ་རྩར་དུ་བཀོད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྒྲུབ་པ།

བདེན་བཞི་པ་ཞིབ་མཐུན་པའི་སྤྱན་སྟོང་བགྲད། །
རྩ་འབྲུལ་ས་སྤྱང་སྟེང་འགྲིང་བསམ་གཏན་གྱི། །
ཅེ་བརྒྱས་བདུད་སྟེ་ལྷ་མིན་གཡུལ་བརྒྱུགས་པའི། །
སྤྱངས་དཀའི་སེམས་དབང་ལྷ་དབང་ཁྱོད་བསྐྱབས་འོས། །

དབུ་མ་རང་ལུགས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཡི། །མཆན་དཔེ་མ་ཐོབ་རང་བཟོའི་ཏ་སྟེའི་
རོར། །དམན་སྟེའི་བདེན་བཞི་ལུགས་བསྟེགས་འཁོར་ལོ་སོགས། །བཀོད་མཛེས་རྫོམ་པའི་དེ་བ་
དཀྱིལ་མཆང་། །སྒྲོ་བློས་མཁའ་བཞིན་ཡངས་འོར་ཤེས་བྱའི་ཆོས། །ཉི་མ་བཞིན་གསལ་སྒྲོ་བློས་ཅི་
མཆར་གྱི། །སྟོང་སྟོབས་ཡངས་པའི་ཀྱན་བཟོད་མ་འདི་ལ། །སྟོང་ཞིའི་བརྟན་གཡོའི་དཔལ་འབྱོར་
བཟུ་མིན་ནམ། །ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་སྟེ། སྤྱངས་དཀའི་ས་བཤད་ཟེན་རྟོ། །

སྟེ་ཐོར་གླ་མ་སྟོང་ལ་འཇམ་དབྱངས་ཞབས། །
སྟེ་ལ་དབྱངས་ཅན་བཀོད་པའི་ལེགས་བཤད་གྱིས། །
སྟོང་ཉིད་རྒྱད་སྟོང་དབྱངས་སུ་སྒྲུ་མའི་ཆོས། །
རྟེན་འབྱུང་གར་དུ་བསྒྱུར་ལ་ཅི་ཡང་བྲེལ། །

གཉིས་པ་ས་རྒྱལ་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་འཆད་པ་ལ་སའི་ངེས་ཚིག་དང་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པར་
 བསྟན་པ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་བསྟན་པ་ལ། ཉེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་བཤད་པ། མཚུག་བསྟུ་བ་དང་བཞི།
 དང་པོ་ནི། ཅ་བར། མངོན་དུ་སྟོན་པ་པར་མཉམ་བཞག་སེམས་གནས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་
 བཅད་གཅིག་བྱུང་། དེའི་དོན་འཆད་པར། རང་འགྲེལ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཞེས་སོགས་
 བྱུང་། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་
 ལྷ་ལྷག་པས་འཕོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི་སྔ་རོལ་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་ས་རྒྱལ་པའི་སྟོན་དུ་ཐེག་
 ཚེན་རིགས་ངེས་གྱིས་འཕོག་སྟོམས་མི་ཐོབ་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་ཅེ་
 སྟོར་སྐབས་ནས་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཐད་གྱི་མདོ་ལས། དེ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་
 དང་མཐར་གྱི་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་པོ་དེ་དག་རྣམ་པར་སྤེལ་བའི་ཞེས་སེམས་གནས་ཏེ།
 བསྐྱེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་འདིར་མ་ཁྲབ་སྟེ།
 འཕོག་པའི་རྣམ་ཐར་རྗེས་མ་ཐུན་པ་དང་འཕོག་སྟོམས་རྗེས་མ་ཐུན་པ་ཐོབ་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
 བསྟན་ཅམ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་དང་ས་བརྩ་བ་སོགས་དང་འགལ་བར་འགྱུར་
 བ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟོམས་འཇུག་དགུ་པ་སྟོང་ཉིད་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཐོད་ཀྲལ་
 གྱི་ཡར་སོང་གི་སྟེལ་ཚོས་ཐུན་མོང་པའི་འཕོག་སྟོམས་ལྷན་མིན་ལ་བྱེད་པར་ཐལ། གཞན་དུ་ན་དགུ་
 པ་དང་སྟེལ་ཚོས་ཁྲད་མེད་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དབུ་སེམས་སུའི་ལུགས་ལ་འང་སྟོམས་
 འཇུག་དགུ་པ་དེ་སྟེལ་ཚོས་བྱས་ནས་གཅིག་ཀྲལ་ནས་འཕོག་སྟོམས་ལ་འཇུག་པ་དང་གཉིས་ཀྲལ་
 ནས་དེ་ལ་འཇུག་པ་སོགས་ཅམ་སྟོང་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྟོང་གྱིས་མདོ་དུ་མ་
 ལས་བཤད་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་བཤད་ཀྱང་བྱུང་མཐའི་འདོད་ཚུལ་གྱིས་

ལྷན་མིན་དུ་བཀྲལ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ་སྤར་བཤད་ཟིན་རྟོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ས་བླ་མ་པ་མན་
ཆད་གྱི་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ལ་འདིར་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ་གྱི་དོན་ཟེར་ན།
འོན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་བཞག་མཐོང་ལམ་ནས་ཀྱང་མི་
ཐོབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཉེ། དེའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
ན་སྟོང་གཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷན་མ་བཤད་ཟིན་རྟོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅ་བར། རི་ལྷར་ལོང་བའི་ཆོགས་ཀྱན་བདེ་ལྷག་ཏུ། །སོགས་ཆོགས་བཅད་ཅ་
 འགྲེལ་བྱང་། གསུམ་པ་ལ་ཟབ་དོན་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། དེའི་སྟོང་ངོས་བཟུང་བ་དང་།
 སྟོང་དེ་ལ་བཤད་ན་ཡོན་ཏན་འབྱུང་ཚུལ་དང་། ཉན་པར་བསྐྱེལ་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རི་ལྷར་བཤད་
 བའི་ཚུལ་ལྟ། དང་པོ་ནི། ཅ་བར། རི་ལྷར་དེ་ཡིས་ཆེས་ཟབ་ཆོས་རྟོགས་པ། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་
 བཅད་གཅིག་སྟེ་འགྲེལ་གྱིས་བཤད་པར། རང་འགྲེལ་ལས། འདིར་སྐྱེས་པ་ཞེས་སོགས་དང་། ཕྱི་
 འགྲེལ་སྟོན་པ་བཤད་པར་རང་འགྲེལ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོང་པའི། ཞེས་པ་
 ནས། ཉན་པ་པོ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། མཐའ་དབྱང་པ་
 ལ། སྟོན་གྱི་པོད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོས་སྤྱིན་ཆེན་ནས་སྐྱ་སྐྱབ་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་
 པ་ན་བྱང་བར་བཤད་གསུངས་པ་ལ། ཚེད་དུས་ཀྱི་ཀྱན་མཁུན་གྱི་གསུང་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། སྤྱིན་ཆེན་པོད་དུ་འགྱུར་བ་ལས་དེ་དུས་མ་བཤད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྲབ་ཅིང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 པོད་ཀྱི་མདོ་འདིར་བཞི་བརྒྱ་ནས་མ་གསུངས་ཀྱང་སྤྱིན་ཆེན་སྟོང་ལྷག་བཅུ་གཉིས་པ་ལས་གསུངས་
 པ་རྒྱ་བས་འདིར་བྲངས་པ་དེའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། སྟོབ་དཔོན་འདི་མི་རྣམས་ཆེ་ལོ་བརྒྱད་
 ཅུ་པའི་དུས་སུ་བྱང་ཞིང་ལོ་བརྒྱ་ལས་མ་བཞུགས་པར་ཐལ། ར་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། གང་གི་ཆེ་ལོ་
 བརྒྱད་ཅུ་པ་ལ་བསྟན་པ་ཉམས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྲབ་སྟེ།
 སྟོབ་དཔོན་སྟོ་ཕྱགས་སུ་ལན་གསུམ་པེབས་པའི་ཐ་མའི་དུས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་
 བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས། ར་པོ་ཆེས་དེ་ལྷར་ལུང་བསྟན་པ་དེ་སྟོ་ཕྱགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཐ་
 མ་ཞིག་ཡིན་པར་གསུངས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་དུས་སྟོབ་དཔོན་
 སྐྱ་ན་ཆོད་མཐོ་བའི་སྐབས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དུས་འབྱུངས་དུས་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས།

འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་དུས་དགྲའ་ལོ་མཐོན་པོ་དང་། ར་བོ་ཆེའི་མདོ་འཆད་པའི་མགོ་ཚུགས་ཤིང་
ལོ་བརྒྱུད་མདོ་འདི་བཤད་པ་དང་ཆོས་སྤྱ་ཆེན་པོ་ལན་གསུམ་བསྒྲགས་པའི་ཐ་མའི་དུས་ཡིན་པར་
རྟེན་ཆེན་ལྟར་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ར་བོ་ཆེ་ལས། མགོན་པོ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་
པའི་འོག་ཏུ་བསྟན་པ་བྱུང་པའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་ལོ་བརྒྱུད་ཅུ་པ་ན་དགེ་སྤྱོད་སྤྱོད་འཆང་ཞེས་པར་གྱུར་ནས་
རང་གི་སྟོག་ལ་མི་ལྟ་བུར་མདོ་འདི་འབྲིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ལོ་བརྒྱུད་ལོན་པའི་འོག་ཏུ་ཕྱི་ནས་
ཞེས་དང་། མདོ་དེ་ལས། གསུམ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་བརྟག་པའི་གཏམ་དང་ར་བོ་ཆེའི་གཏམ་
སྤྱ་བར་འགྱུར། ཞེས་པ་ནས། ཕྱིས་མདོ་འདི་ཐོས་ནས་དེ་ན་ཆོད་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ་ལོ་བརྒྱུད་མདོ་
འདིའི་གཏམ་སྤྱ་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབབས་པར་འགྱུར་རོ། །ལོ་བརྒྱུད་འདས་པའི་འོག་ཏུ་ལྟོ་སྟོགས་
དེར་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་རྣམ་པར་འབྱུང་བ་ཆེན་པོས་རྣམ་པར་འབྱུང་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་
འདས་པ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་བོད་ཀྱི་ལོག་རྟོག་དུ་མ་བཀག་པར་
ཤེས་པར་བྱུང་། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟོབ་དཔོན་འདིས་སྤྱེ་བ་ལན་གསུམ་ལ་ཆོས་སྤྱ་རེ་སྟོག་པས་ཆོས་སྤྱ་
ལན་གསུམ་བསྒྲགས་པའི་ལུང་བསྟན་གྱི་དོན་དང་པོར་འདིར་སྤྱེ་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་སྤྱ་ཕྱི་
མ་གཉིས་བསྒྲགས་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྤྱ་སྤྱེ་བ་དེའི་དང་པོར་རུང་
བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་སྤྱ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་
གཏམ་གྱི་ཆོས་སྤྱ་ཆེན་པོ་དང་། གསུམ་པར་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་བརྟགས་པའི་ཆོས་སྤྱ་ཆེན་པོ་
གསུམ་བསྒྲགས་ནས་དེ་ནས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིན་ཆེན་ལས། གཞན་
ཡང་ངའི་ཉན་ཐོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་མིང་མཐུན་པའི་དགེ་སྤྱོད་གིས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱ་ཆེན་པོ་
ལན་གསུམ་མདོན་པར་བསྒྲགས་ནས་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཆེ་བ་ལ་ལྟོས། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ར་བོ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟོབ་དཔོན་

འདི་ས་དང་པོ་བ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་སོ་སྤྱི་ཡིན་པ་ལས་ཕྱིས་ས་དང་པོ་ཐོབ་པར་སྐྱོན་རས་གཟིགས་
བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྤྱི། དེ་སྤང་བ་ཚུལ་བསྟན་གྱི་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཉམས་གྲུབ་ཅིང་། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ལ་དང་པོ་ས་བདུན་
བ་བ་དང་ཆེ་དེ་ལ་ས་བརྒྱད་བ་བརྟེན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ར་པོ་ཆེ་ལས་དེ་ནས་ངས་
ས་བདུན་བ་ལ་བཞག་སྟེ་མི་པལ་བ་ཞིག་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་གང་གི་ཆེ་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བ་ལ།
ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་སྤྱི། མི་པལ་བ་ཞིག་ཏུ་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རང་ལུགས་ནི་སློབ་དཔོན་འདི་ཆེ་གཅིག་ལ་འཕགས་ལུལ་ལྟོ་ཕྱོགས་སུ་ལན་གསུམ་བྱང་བ་
དང་ཆོས་སྐྱ་གསུམ་བསྐྱགས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇམ་དབལ་ཅ་རྒྱུད་དང་སྤྱིན་ཆེན་ལྷ་རྟོག་པ་འདས་ནས་
བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་འབྱུངས་ཤིང་། དེ་ནས་ཆོས་སྐྱ་དང་པོ་བསྐྱགས། དེ་ནས་གྲུབ་བ་བརྟེན་ཏེ་ལྷ་
བཅུ་པན་ཆད་བརྒྱ་ཚུན་ཆད་གྱི་ལོ་ཅི་རིགས་ལ་སྐྱ་ལུལ་དུ་ལེབས་ཤིང་ཕྱིན་སྐྱོན་བྱངས་ཏེ་ལྟོ་ཕྱོགས་
སུ་འབྱུང་ཚུལ་གཉིས་བ་དང་། ཅུ་ཤེ་སོགས་བརྟེན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱིང་ཉིད་གྱི་ཆོས་སྐྱ་གཉིས་བ་
ལོ་ལྷ་བརྒྱའི་བར་དུ་བསྐྱགས་བ་དང་། དེ་ནས་སྐྱ་མི་སྟན་དུ་བྱོན་སྐར་ཡང་ལྟོ་ཕྱོགས་སུ་ལན་གསུམ་
བྱང་པའི་ཐ་མའི་དུས་ར་པོ་ཆེ་དང་སྤྱིན་ཆེན་སོགས་བསྐྱམས་ཏེ་ཆོས་སྐྱ་གསུམ་བ་ཁམས་བརྟགས་
པའི་གཏམ་ལོ་བརྒྱར་བསྐྱགས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇམ་དབལ་ཅ་རྒྱུད་དང་ལང་གཤེགས་ལྷ་ར་
སྤང་ཚུལ་ལ་སོ་སྤྱི་གཅིག་གིས་ཆེ་དེ་ལ་ས་རབ་དགའ་ཐོབ་ཚུལ་བསྟན་ཀྱང་གནས་ཆོད་ལ་ས་བདུན་
བ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ར་རིགས་དུ་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་རྒྱས་པར་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད་ཐུབ་
བསྟན་ཀྱང་གསལ་ལྷ་ར་རིགས་རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་རྒྱ་གསུམ་ཀྱང་
སྤྱི་ཆེའི་སྤྱད་གྱི་སློབ་མ་ཡིན་ཏེ། ར་པོ་ཆེན་པོས། ལྷ་སྐྱབ་སློབ་མ་རྒྱ་གསུམ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ལ། ལྷ་སྐྱབ་རྗེས་སུ་ཞུ་བ་དེ་བ་མི་རབས་གཅིག་ལ་བཞུགས་པར་བཤད་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་དང་དེ་གཉིས་མཉམ་དུ་གཤེགས་པར་སློབ་དཔོན་བྱང་ཚུབ་བཟང་པོས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྒྱ་གཞུང་སློབ་དཔོན་གྱི་དངོས་སློབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇུག་
པ་རང་འགྲེལ་བཅུ་མས་དུས་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་དང་ཆོས་སྦྱང་དང་། རྩོགས་སྒྲུང་སོགས་སྤར་
ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། སློབ་དཔོན་གྱི་ཆོས་སྒྲུག་སུམ་པ་དང་།
ཐོགས་མེད་སྒྲུ་མཆེད་དང་རྩོགས་སྒྲུང་སོགས་དུས་རྒྱུས་པ་མཉམ་ལ་རྩོགས་སྒྲུང་གི་སྟེལ་བསྟོད་
ལན་དཔའ་བོས་བཅུ་མས་པ་དང་རྒྱ་བའི་ཞབས་ལོ་སུམ་བརྒྱ་བཞུགས་པར་དོ་རྩེ་གདན་པའི་གསུང་
སློབ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅུ་བར། སོ་སོའི་སྒྲུ་བའི་དུས་ན་ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་བྱུང་། གསུམ་པ་ནི། ཅུ་
བར། ཉག་ཏུ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་ཅེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་བྱུང་། བཞི་པ་ནི། ཅུ་བར། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་
ཆེ་ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ལ་ཟབ་མའི་དོན་
ཉན་བསམ་སྟོན་གསུམ་ལ་སྤྲད་བྱངས་སྤུས་པོ་དང་བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱི་སྒྲིམ་རབས་ལྟར་ལུས་སྟོག་
ལ་མི་ལྟ་བའི་བཙུན་པ་བྱ་རིགས་ཏེ། འཁོར་བར་ལུས་སྟོག་ཀྱན་དོན་མེད་དུ་སོང་འདུག་པས། དེང་
ནས་དོན་ལྟན་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་བ་ལ་གསུམ། ཡང་དག་པའི་དོན་ལུང་གིས་བཤད་ཚུལ། ལུང་
དོན་རིགས་པས་སྐྱབ་པ། རིགས་པས་བྱུབ་དོན་སྦྱང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་གསུམ། དང་པོ་ལ་ལུང་ལས་
གསུངས་ཚུལ་དང་། དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་མི་མཐུན་རྩོགས་ངོས་བཟུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ས་བརྩ་
བ་ལས། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་དེ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་ས་བྱུག་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་ཆོས་མཉམ་
པ་ཉིད་བརྩས་འཇུག་གོ། བརྩ་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པར་མཉམ་
པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུ་བ་མེད་པ་དང་།
མ་སྒྲིམ་པ་དང་། དཔེན་པ་དང་། གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྒྲིམ་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱང་བ་
མེད་པ་དང་། རྟོར་བ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་དང་མི་ལམ་དང་མིག་ཡོར་
དང་བྲག་ཆ་དང་རྩ་རྒྱ་དང་གཟུགས་བརྙན་དང་སྤུས་པ་ལྟ་བུར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་

དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། །དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་
བཞིན་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་ཉོགས་པ་ན་རྗེ་ཞིང་རྗེས་སུ་མ་བྱུན་པའི་བཟོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ས་བྱུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་རྗེས་སུ་འཛོལ་སྟེ་ཞེས་བྱང་། ས་ལྷ་པ་བ་བྱུག་པར་འཇུག་ཚུལ་ཡོད་དེ།
མཚན་མ་མེད་པ་མཉམ་ཉིད་ནས། སྒྲོས་པ་མེད་པ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་བར་བདུན་དང་། རྒྱང་དོར་མེད་པ་
མཉམ་ཉིད་དང་། སྒྲུ་མའི་དཔེ་བདུན་ལྟར་མཉམ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་མཉམ་
པ་ཉིད་དེ་མཉམ་པ་ཉིད་དེའི་སྒྲོན་ས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནས་ལུགས་དེ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་འཇུག་པའི་
ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་གཉིས་མཉམ་ཉིད་གཅིག་དང་། སྒྲུ་མ་སོགས་བདུན་ལྟར་མཉམ་པ་རྣམས་
མཉམ་པ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་བྱ་ཞིང་། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་བྱའོ་ཞེས་སོ། །

མཉམ་ཉིད་བརྩམས་བཟུང་དུ་ཡོད་དེ། དཀར་དམར་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་རྣམས་དེ་བཞིན་ཉིད་
ལ་མཉམ་བཞག་གི་དོར་མེད་པར་མཉམ་པ་དེ་དང་པོ་དང་། ཆོས་ཀྱན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་
པར་མཉམ་པ་དེ་གཉིས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱན་མ་འོངས་པ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲེ་བ་མེད་པར་
མཉམ་པ་དེ་གསུམ་པ་དང་། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཆོས་ཀྱན་རང་མཚན་གྱིས་སྒྲེ་བ་དང་འགག་པ་
མེད་པར་མཉམ་པ་དེ་བཞི་པ་དང་། དངོས་པོ་སྒྲེ་འབྱུར་དང་། སྒྲེ་བ་རང་མཚན་གྱིས་དཔེན་པ་སྟེ་སྟོང་
པར་མཉམ་པ་དེ་ལྷ་པ་དང་། ལུང་རིགས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པར་ཆོས་ཀྱན་གདོད་ནས་ཉེ་སྒྲོན་ནས་རང་
མཚན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པར་མཉམ་པ་དེ་བྱུག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱན་དེ་ཉིད་ལ་མཉམ་བཞག་གི་དོར་
གཉིས་སྤང་གི་སྒྲོས་པ་མེད་པར་མཉམ་པ་དེ་བདུན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱན་དོན་དམ་པར་རྒྱང་དོར་མེད་
པར་མཉམ་པ་དེ་བརྒྱད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱན་སྒྲུ་མའི་དཔེ་བདུན་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པས་སྟོང་
པར་མཉམ་པ་དེ་དགུ་པ་དང་། འདུ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དངོས་པོ་དང་འདུ་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དངོས་མེད་དུ་
རང་བཞིན་མེད་པར་མཉམ་པ་དེ་བརྩ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལ་དང་པོ་ནས། འཛ་
བཤོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཉམ་ཉིད་རྣམས་ལ་ཁྲབ་ཆེ་རྒྱུ་ཡོད་དེ། དང་པོ་གཉིས་ཁྲབ་ཆེ་

ལ་ལྷག་མ་བརྒྱད་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྲེ་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྲིས། དེར་ཐལ། མཉམ་ཉིད་བདུན་པ་
 དང་པོའི་ཁྱད་པར་དང་། མཉམ་ཉིད་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ལྷ་པ་རྣམས་མཉམ་ཉིད་གཉིས་པའི་ཁྱད་
 པར་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་ལ་གཉིས་ཀའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་བྲིས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་
 གཉིས་ནི་སྦྱིར་བསྟན་པ་ལོ། །གཞན་བརྒྱད་ནི་སྦྱིར་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་དུ་བྲེ་ནས་སྟོན་པ་སྟེ་
 རས། དེ་ཡང་མཉམ་ཉིད་གཉིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྲས། ཞེས་དང་།
 གཉིས་སྤང་གི་སྟོས་པ་མེད་པ་ནི་དང་པོ་དང་སྦྱར་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྲིས། དེ་ཡང་རྣོ་བ་
 བེ་ཤེས་རབ་ལྷུང་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ནི་ས་བརྒྱད་པའི་མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་དང་རྗེས་
 སུ་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱིར་ལམ་བཟོད་པ་དང་། མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པའི་བཟོད་པ་
 སྟེ་སྟོང་ཉིད་ལ་མི་སྐྱུག་པའི་བཟོད་པ་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཡོད་པ་དེའི་བྲིས། འབྲེ་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱི་
 རང་རང་གི་ལམ་འོག་མའི་ལྷ་བ་དེ་རང་རང་གི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བྱ་དགོས་པའི་བྲིས། རྣམ་བཤད་
 ལས། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་འདི་ལ་སྐྱབས་སྟོབས་ཀྱིས་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་སྤང་ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྲིས། རོས་འཛིན་ཐོགས་མེད་སྦྱ་མཆེད་ཀྱི་ལྷགས་སོར་བཞག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་
 ཀྱང་མི་མཐུན་ལ་དེ་དང་ལྷགས་འདིའི་སྟོང་ཚུལ་གཏན་ནས་མི་གཅིག་པའི་བྲིས། དེ་གཉིས་ཀྱི་རོས་
 འཛིན་མི་མཐུན་ཏེ། བྱང་ས་ལས་གཞན་དུ་བཤད་ལ། ས་བརྒྱུ་པའི་མདོ་འགྲེལ་དུ་སྦྱི་ལ་དང་པོ་དང་
 ལྷག་མ་དགུས་ཁྱད་པར་དུ་སྟོན་པར་བཤད་པའི་བྲིས། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། བྱང་ས་ལས། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་མ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། བཟོད་པ་མདོན་
 པར་འདུ་བྲེད་པ་སྤང་བ་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དེའི་མཆན་ཉིད་མེད་པས་བདག་
 ཉིད་མ་སྦྱེས་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་མ་སྦྱེས་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། རང་⁽¹⁾དང་རྒྱུ་

1 རང་རང་རྒྱུ་ལས་མ་སྦྱེས།

ལས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པའི་གཞོན་མ་ནས་ཤིན་ཏུ་ཞི་བའི་མཉམ་ཉིད་དང་། ཡོད་པའི་དངོས་པོ་འཛིན་
 པའི་ཤེས་པ་སྐྱོས་པ་མེད་པའི་མཉམ་ཉིད་དང་། སྒྲང་བ་དང་དོར་བར་བྱ་བའི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་
 པ་དང་བྲལ་བའི་མཉམ་ཉིད་དང་། དེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་
 བྲལ་བའི་ཕྱིར་དབེན་པའི་མཉམ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་མ་དང་
 སྐྱེ་ལ་པ་ལྟ་བུའི་མཉམ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོད་ལུལ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་
 དང་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཉམ་ཉིད་དེ། འདི་ནི་ཆོས་མཉམ་ཉིད་བཅུ་པོ་དེ་
 དག་གི་དོན་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དེ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་
 ངོ་བོ་ལ་མི་འབྲ་བ་མེད་པ་དང་པོ། ཀུན་རྟོག་གིས་བརྟགས་པ་ལྟར་མེད་པ་གཉིས་པ་སོགས་ཡིན་
 ལ། བདུན་པ་བརྒྱད་པ་དགུ་པ་གང་ཟག་ལ་སྦྱར་རོ། །རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་
 འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་
 ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆོན་མ་མེད་པར་མཉམ་ཉིད་དེ། དེ་ཡང་མཆོན་མ་ཐ་དད་པའི་གཉེན་པོ་
 རྣམ་པ་དགུར་ཐ་དད་དེ། མཆོན་མ་རྣམ་པ་དགུ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་པོ་དག་གི་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱི་མཆོན་མ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་
 སོ། །སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་མཆོན་མ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་
 བ་མེད་པར་མཉམ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་མཆོན་མ་ནི་
 གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པའི་མཆོན་མ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དབེན་པར་མཉམ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་
 པར་བྱང་བའི་མཆོན་མ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་མཉམ་
 ཉིད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཐ་སྙད་ཀྱི་མཆོན་མ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱོས་པ་མེད་པར་
 མཉམ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའོ། །སྐྱེ་བ་དང་འཆི་འཕོ་བའི་མཆོན་མ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་

ཅད་ཁྲིང་བ་དང་དོར་བ་མེད་པར་མཉམ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའོ། །གང་ཟག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་
པའི་མཚན་མ་ནི་གང་གི་སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱུ་མ་དང་མི་ལམ་དང་མིག་ཡོར་དང་བྲག་ཆ་དང་
ཚུ་རྩ་དང་གཟུགས་བརྟན་དང་སྦྱལ་བ་ལྟ་བུར་མཉམ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའོ། །དར་བ་དང་བྱུད་
པའི་མཚན་མ་ནི་གང་གི་སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་སོ་དང་དངོས་སོ་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་
མཉམ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་སྦྱར་ནས་གསུངས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་
རྟོགས་སྦྱོའོ། །འདི་ཡང་རྣམ་བཤད་ལྟ་བུ་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་དུ་བཀོད་པས་གཅེས་པར་བྱངས་ཤིག །

གཉིས་པ་ལ། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་སྤྱར་ཏེ་བོད་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་
 འཛིན་ལྟར་སྤྱད་དགག། ཐལ་རང་གི་དགག་བྱ་སོ་སོར་ངོས་འཛིན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་ཤད་
 ལས། ཆོས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་འབབས་པ་འདི་ལ་ནས། ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
 བྱུང་། སྡོན་གྱི་བོད་ཆུན་མང་པོ་ན་རེ། རི་བ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་དགག་བྱ་
 ངོས་མ་ཟེན་ཀྱང་ཡུལ་ཅི་ཡང་སློ་ལ་མ་ཤར་ཞིང་མ་བསམ་པ་དེ་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་དང་རྟོགས་
 པ་སོགས་སུ་སྤྱོད་བ་མང་ངོ་། །དེ་དག་ལ་འོན། རང་གིས་མི་ཤེས་པའི་འཛིན་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་བརྟན་
 གཡོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཁྱོད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སློ་ལ་ཡུལ་དེ་དག་གི་
 རྣམ་པ་ཅི་ཡང་མི་འཆར་ལ། དེ་མ་ཤར་བ་ཡུལ་དེ་དག་གི་གནས་ལུགས་མཐོང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷ་མིན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་བྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་
 སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་བའི་ཆེ་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་པའི་རྣམ་པ་མི་འཆར་བར་ཐལ། སློ་ལ་ཅི་
 ཡང་མ་ཤར་བ་དེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེའི་ཆེ་རང་གི་དགག་
 བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་ཆ་དེ་མི་འཆར་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བདེན་གྲུབ་
 བཀག་པའི་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། མེད་དགག་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་འཆར་བའི་ཆེ་རང་
 གི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཀག་ནས་ཆོས་གཞན་དངོས་ཤུགས་གང་ལ་ཡང་མ་འཕངས་པ་གཅིག་
 དགོས་ལ། དེ་ལ་སྡོན་དུ་དགག་བྱའི་དོན་སྤྱི་སློ་ལ་མ་ཤར་བར་དེ་བཀག་པའི་དངོས་མེད་སློ་ལ་མི་
 འཆར་བའི་ཕྱིར། སྟོད་འབྲུག་ལས། བཏགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རིག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་
 མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་ཡུལ་ཀྱན་རྩོམ་རགས་པའི་
 སྤྱད་བ་མ་ཤར་བ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡུལ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཤར་

བ་གཅིག་དགོས་ཀྱི་དེ་མ་ཤར་བར་ཡུལ་དེ་དག་མི་སྣ་བ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དཔེར་ན་སྤྱི་བ་ལྷ་ཕྱི་ལྷ་བྱ་ལ་དེ་ལྷར་དགོས་པར་སྤོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་བཞེད་པ་གང་
 ཞིག་། རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱང་དེ་ལྷར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། བྱུང་སྟེ་ལི་ཏ་ལས། དེ་གཉིས་
 ལ་བྱུང་པར་ཆེ་བ་དེ་བཞིན་དུ། འདི་ལ་ཡང་འཛིག་ཏེན་འདི་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྷར་
 མཐོང་བ་ནི་མ་རིག་པས་ཀྱུན་ཏུ་མོངས་པའི་སེམས་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དོ་
 བོ་ཉིད་སྟོང་པའི་ཕྱིར་མ་སྤྱིས་པ་དང་མ་འགག་པར་མཐོང་བ་ཅིག་ཤོས་ནི་ཤེས་པ་སྤོབ་དུ་བཏང་བ་
 ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། མེད་ལྷ་བས་དེ་
 ལྷར་མཐོང་བ་མ་རིག་པའི་དབང་དང་དབྱུང་མ་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་རྒྱ་
 མཆན་གྱིས་མ་སྤྱིས་པ་སོགས་སུ་ལྷ་བས་བྱུང་པར་ཆེ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ་བྱུང་
 སྟེ། ཆོག་གསལ་ལས། འདིར་ཁ་ཅིག་དབྱུང་མ་པ་ནི་མེད་པ་བ་དང་བྱུང་པར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
 པ་ནས། དེ་ལྷར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དབྱུང་མ་པ་དག་ནི་ཏེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྤྱི་བ་ཡིན་ལ། ཏེན་
 ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་འཛིག་ཏེན་འདི་དང་འཛིག་ཏེན་པ་རོལ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་
 བཞིན་མེད་པར་སྤྱི་བར་བྱེད་དོ། མེད་པ་བ་དག་གིས་ནི་དེ་ལྷར་ཏེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་པ་འཛིག་ཏེན་པ་རོལ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་མེད་པར་
 ཏོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ་ཕྱི་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ལྷ་བ་ཏོགས་ཆད་ཀྱང་
 ཤེས་པར་གྱིས།

ཡང་སྟག་ལོ་ན་རེ། ཐ་སྙད་ལ་ཞིབ་མོ་མི་ཤེས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ཏོགས་ཀྱས་པས་སྟོང་ཉིད་ཏོགས་
 པ་ལ་ཐ་སྙད་ཆད་བྱུང་མི་དགོས་ཏེ། རོན་དམ་པ་ཀྱུན་རྫོབ་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཐ་སྙད་
 ཆད་བྱུང་འཛིག་མི་ཤེས་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཏོགས་མི་སྤིད་པར་ཐལ། ཆད་བྱུང་འཛིག་མི་ཤེས་
 པར་རང་བཞིན་མེད་པར་བཟུང་བས་སྟོང་ཉིད་ཏོགས་པར་འཛིག་མི་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱི་

བ་སྐྱ་ཕྱི་ལྟ་བུ་ལ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔེར་ན། རྒྱུ་པན་པས་སྐྱེ་བ་སྐྱ་ཕྱི་རང་བཞིན་མེད་པར་
 བཟུང་བ་དེ་སྟོང་ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཆད་ལྟ་ཡིན་ལ་དབུ་མ་པས་སྐྱེ་བ་སྐྱ་
 ཕྱི་རང་བཞིན་མེད་པར་བཟུང་བ་དེ་ལྟ་བ་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་རིམ་བཞིན་དུ་ཐ་སྟོད་དུ་བྱུང་
 པ་མི་འདོད་པ་དང་། འདོད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་
 ཡང་དེ་དག་གི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་མིན་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་ལྟ་
 བ་འདིའི་སྟོན་སྒྲུབ་མཚུངས་པ་ཡོད་དོ་ཞེན་མེད་དེ་དབུ་མ་པ་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཁས་
 གྲུངས་པའི་ཕྱིར་ལ། དེ་དག་གིས་ཁས་མ་གྲུངས་པའི་ཕྱིར་མི་མཚུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ལྟ་བ་མ་རྟེན་བར་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་མེད་པའི་བྱུང་པར་མི་བྱེད་གསུངས་པས་
 གྲུང་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྒྱུ་པན་པས་སྐྱེ་བ་སྐྱ་ཕྱི་རང་བཞིན་མེད་པར་བཟུང་བ་ཆད་ལྟ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་གྲུང་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དང་བཟུང་ཚུལ་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། སྐྱེ་བ་སྐྱ་ཕྱི་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་གང་ཞིག་ །དེ་གཉིས་ཀས་དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་བཟུང་
 བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དུམ་སྐྱེ་བ་སྐྱ་ཕྱི་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཚུངས་གྲུང་རྟོགས་པ་པོའི་སྒྲིའི་
 ཞེ་བྱུག་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཡིན་མིན་སོ་སོར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔེར་
 ན་མི་རྒྱན་མ་གཅིག་ལ་རྒྱན་མར་ངོ་ཤེས་མ་ཤེས་གཉིས་ཀས་འདི་རྒྱན་མ་ཡིན་ཞེས་སྒྲིམ་ཆེ་རྒྱན་མ་
 ཤེས་པས་རྒྱན་མ་ངོས་ཟེན་པ་དང་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ངོས་མ་ཟེན་པར་འཛོག་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བུརྟ་སྤྲ་ལི་ཏ་ལས། གཞན་ཡང་དཔེར་ན་ཁ་ཅིག་ཚོད་པ་ན། ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྟོང་པའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགག་པ་དེ་ཡིན་དུ་ཟེན་གྲུང་དེ་ལ་
 གང་ལ་མཛོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ལེགས་པ་དང་ལྷན་ཞིང་བསྐྱགས་པ་ཡིན་གྱི། ཅིག་
 ཤོས་ནི་སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བའི་སྟོན་གྱིས་གྲུང་གོས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་སྤང་པར་ཡང་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་བྱུང་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁྱབ་སྟེ། ལྷ་བའི་སྦྱོན་གྱིས་ཀྱང་གོས་ལ་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་།
གཤམ་ཏེ་དངོས་པོ་མཚུངས་སོ་ཞེན་གཤམ་ཏེ་ཡང་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་པ་མཚུངས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྷ་
ཡང་རྟོགས་པ་པོ་ཐ་དད་པས་མི་མཚུངས་པ་ཉིད་དོ། །འདི་ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱས་བྱས་པའི་མི་ཞིག་
ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྒྱང་པན་རྒྱད་ཀྱི་སྟེ་བ་སྔ་བྱི་རང་བཞིན་མེད་པར་
ལྷ་བ་དབྱ་མའི་ལྷ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟེ་བ་སྔ་བྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་
པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོན་ཀྱང་སྟེ་སྟེ་རྒྱད་ཀྱི་ལོངས་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྷ་བ་དབྱ་མའི་ལྷ་བ་ཡིན་
པར་ཐལ། ལོངས་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ།
དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཙམ་པའི་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ལྷ་བ་སོགས་ལ་
སྦྱོར་ཤེས་པར་བྱ།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྒྱང་པན་རྒྱད་ཀྱི་དེ་འབྲེལ་དེ་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་སྔར་གྱི་
དེའི་བྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ། འོན་ཀྱང་སྟེ་སྟེ་རྒྱད་ཀྱི་ལོངས་སྟེ་དེ་ལྷ་བ་དེ་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་ཡིན་
པར་ཐལ། རྟགས་སྔར་བཞིན། འཁོར་གསུམ། ཡང་གོ་བོ་ན་རེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་རྟོག་པས་གང་བཟུང་
གི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱེད་པའི་རིགས་པས་འགོག་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་ཐམས་
ཅད་ལྟོག་པར་འགྱུར་རོ་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་གཟུགས་
སྟོང་མི་སྟོང་མཐའ་བཞི་དང་། དེ་དང་བྲལ་པའི་དབྱས་གང་དུ་སྟོན་བཟུང་བ་མཐར་འཛིན་ཡིན་པས་
དགག་དགོས་པར་བཤད་ལ་བྱེད་རང་བདེན་པ་འབའ་ཞིག་བཀག་ནས་དབྱས་ལ་གནས་པར་འདོད་
པ་མི་འཐད་ཟེར་ན། འོན་དོན་དམ་དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་རང་བཞིན་འགོག་ལ་རྟོན་འབྱུང་སྟེ་མ་
ལྷ་བྱའི་གཟུགས་སོགས་མི་འགོག་པའི་བྱེད་པར་མི་བྱེད་པར་ཐལ། རིགས་པ་དེས་ཡུལ་གང་ཡིན་
ཐམས་ཅད་འགོག་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཚིག་གསལ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ལས་དང་བྱེད་
པ་པོ་དང་འབྲས་བྱ་ལ་སོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྟེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཅི་ཞེན་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་

ནམ་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་དང་འགལ་བར་
 འགྱུར་རོ། །ཡང་ནམ་བཤད་སོགས་ལས་སྤྱེགས་པ་དང་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་ཁོ་ནས་བཏགས་པའི་
 དུལ་བཀག་པས་ཐོགས་མེད་ནས་ཞུགས་པའི་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ལ་མི་གཞོན་གསུངས་པ་
 ལ། ལྷག་ཆང་པ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་སློང་ལའང་རྟག་འཛིན་དང་སྤྱི་གཅིག་
 འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ནམ་བཅད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་རང་ལ་འོ་ན་
 རྟག་འཛིན་ཡིན་ན་དེའི་དུལ་སྤྱེགས་པས་བདག་རྟག་པར་སྤྱོད་བཏགས་པ་ལྟར་བཟུང་བས་བྱུང་
 བར་ཐལ། ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་རྟག་འཛིན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཟུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དུད་འགྲོ་
 སོགས་གྲུབ་མཐའ་མ་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ལ་བདག་རྒྱ་ཁྱེན་གང་ལས་མ་སྦྲེས་པའི་རྟག་འཛིན་ཡོད་
 བར་ཐལ། བདག་མ་གྱི་བར་དུ་མི་འཛིན་པའི་རྟག་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤྱོད་འདོད་ན། ཅ་བར།
 གང་དག་དུད་འགྲོར་བསྐྱལ་མང་བསྐྱལ་གྱུར་པ། །དེས་ཀྱང་མ་སྦྲེས་རྟག་འདི་མ་མཐོང་ལ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་བྱེ་མདོ་སོགས་ཀྱིས་དབུ་མར་མ་ཞུགས་ཀྱང་བདེན་
 འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ལ་གཞོན་པ་སྤྱོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། བོད་ཀྱི་དགག་བྱ་བྱུང་
 ཆེ་བ་ཐང་སག་པ་དག་དང་བྱུང་ཆུང་བ་དག་གསུ། འདི་དག་ནི་ནམ་བཤད་ཀྱི་དངོས་ཟེན་ཅམ་མ་ཡིན་
 བར་དགོངས་པའི་གཙོ་བོ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྟོན་གྱི་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རིགས་པ་ཡང་དག་གི་
 དགག་བྱ་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་འཛིན་ལ། རིགས་པ་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་དང་རྟགས་ཡང་དག་གི་
 བསྐྱེད་བྱའི་བསྐྱེད་ཆར་གྱུར་པའི་དགག་བྱ་དོན་གཅིག་པར་འདོད། དེ་ལ་སྟོན་གྱི་གཞན་དག་ན་
 རེ། བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། བདེན་མེད་དུ་སྦྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་ཟེར། དེ་ལ་འོ་ན་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱའི་ཆོས་
 ཡིན་ན་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རོ་མཆར་ཆེ། ཡང་དམ་བཅའ་དང་པོ་ལ། བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཡང་

དག་གི་བསྐྱབ་བྱའི་བརྒྱུ་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ལའང་དག་གི་དག་གི་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་དེགས་པ་ཡང་དག་གི་དག་གི་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འཐད་པ་ཡང་དག་གི་དག་གི་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་སྟེ། དེགས་པ་དང་འཐད་པ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཐུབ་མཆམས་ཀྱི་ཉགས་བྱུབ་སྟེ། དེས་བརྒྱུད་བ་ལྟར་མི་འཐད་པས་དེ་འཐད་པ་ཡང་དག་གི་དག་གི་བྱུར་མོང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེའི་དག་གི་བྱ་ལ་བདེན་འཛིན་ཞེན་ཡུལ་དང་བཅས་པ་གཉིས་ཀ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཚད་རྒྱོག་ལས། ཡང་ན་ཁ་ཅིག་སྐྱལ་བ་ཡི། །བྱད་མེད་ལ་ནི་བྱད་མེད་སྟུམ། །ལོག་འཛིན་འབྱུང་བ་སྐྱལ་བ་ཡིས། །འཕོག་བྱེད་འདི་ནི་དེ་ལྟ་ཡིན། །ཞེས་མི་ཁ་ཅིག་གིས་སྐྱལ་བའི་བྱད་མེད་བྱད་མེད་དངོས་གནས་སུ་འཛིན་བ་སྐྱལ་བས་འཕོག་པ་ནི། འཕོག་བྱེད་ཅེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྟོན་ལ། འདི་ནི་དེ་ལྟ་ཡིན་ཞེས་བས་ཆིག་སྐྱལ་བ་ལྟ་བུས་རང་བཞིན་ཡོད་འཛིན་རྒྱོག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ། ཉགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱའི་བརྒྱུ་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ལའང་དག་གི་དག་གི་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། མ་ཐུབ་ན། ཉགས་ཡང་དག་གིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་མི་བྱུབ་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་བརྒྱུ་རྒྱུ་དག་གི་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཐུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་དག་གི་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ལས། འདི་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཉགས་ཀྱིས་གང་ཐག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་ངོས་ནས་བྱུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་འཕོག་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དག་གི་བྱ་ཡོད་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། ཡོད་ན་དག་གི་པར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱུང་བའི་བརྒྱུག་རྒྱ་དགག་བྱ་ལ་མེད་པ་ས་མ་ཁྲུབ་
པར་ཐལ། ལྷ་གྲུ་མེད་པ་དེ་ལྷ་གྲུ་ཡོད་པར་སྐྱུང་བའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱུང་བའི་བརྒྱུག་རྒྱ་དགག་
བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་གྲུ་ཡོད་པ་དེ་ལྷ་བྱི་བསྐྱུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་མེ། དེ་ལྷ་བྱི་
བསྐྱུང་བའི་བརྒྱུག་རྒྱ་ལ་ལྷ་གྲུ་མེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ཡོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་རང་ལ་བདག་ཡོད་པ་

དེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཕྱང་པོ་བདག་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་དགག་བྱར་ཐལ་ལོ། །སྐྱ་
གྱའི་འདོད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་གཞི་ཡང་དགག་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །

རང་ལུགས་ལ། ལྷགས་འདིར་སྟོང་ཉིད་ངེས་པ་ལ་ཐོག་མར་དགག་བྱ་ངོས་ཟེན་དགོས་ཏེ། དེ་
ངོས་མ་ཟེན་ན་དེ་བཀག་པའི་སྟོང་པ་ངོས་མི་ཟེན་པའི་ཕྱིར། སྐྱིར་དགག་བྱ་ལ་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་དང་
རིགས་པའི་དགག་བྱ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་ལ་ཡོད་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གྲོལ་དུ་འགོ་བ་དང་། ལམ་སྒྲོམ་པའི་ངལ་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རོ། །རིགས་པ་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ལ་ལོག་འཛིན་དང་ངེས་བཟུང་བའི་ཡུལ་ལ་དགག་བྱར་བྱས་
པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ལྟོས་པའི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ལ་དངོས་པོ་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་མ་ལྟོས་པར་
བཟུང་བ་དང་དེའི་ཡུལ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པའམ་མི་རིགས་པས་ན་དགག་བྱར་མངོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་ཡང་དག་ལ་ལྟོས་པའི་དང་འཐད་པ་སྐྱབ་པའི་དང་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དང་ཆོས་ཉིད་
གྱི་རིགས་པ་བཞི་ཡོད་ཀྱང་བསྐྱུས་ན་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། དོན་དམ་དཔྱོད་པ་དང་ཐ་སྙད་དཔྱོད་པའི་
རིགས་པ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། འཐད་པ་དང་རུང་བ་དང་རིགས་པ་དོན་གཅིག་སྟེ། རྣམ་བཤད་
རིགས་པར་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཐད་རིགས་དང་སྒོ་རིག་གི་རིག་པ་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། བོད་
རྒྱད་ལ་ས་མཐའ་ཡོད་མེད་མི་འདྲ་ལ། རྒྱ་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཡོ་ཁྱིར་འཐད་རིགས་དང་། བེུ་སྒོ་རིག་ལ་
འདུག་པས་སྐྱ་ཡང་མི་འདྲ་ལ་དོན་མི་འདྲ་བ་ཡང་སྤར་གྱི་ངེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ངེས་ན་འཐད་པའི་
བསྒྲོག་ཆེ་ལ་རིགས་པའི་དགག་བྱར་བྱ་སྟེ། རིགས་པ་བཞིའི་བསྒྲོག་ཆེ་མི་རིགས་པ་བཞི་ལ་དགག་
བྱར་བྱེད་པར་ཇེ་ཡལ་སྤས་གྱི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་བསྐྱུར་ན་ཐོན་པ་དེའི་ཕྱིར། རིགས་པ་ཡང་དག་
དང་རྟགས་ཡང་དག་དོན་མི་གཅིག་པས་དེ་དག་གི་དགག་བྱ་ཡང་དོན་མི་གཅིག་ལ། རྟགས་ཡང་
དག་གི་དགག་བྱ་མེད་པར་མཁས་དབང་ཆོས་འབྱུང་དང་སྟག་ལུང་གྲགས་པའི་གསུང་ལྟར་ལེགས་
ཏེ། སྤར་གྱི་ལུང་རིགས་དེ་དག་སོགས་མང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཡང་དེའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །

ཚོད་སྤོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། བདེན་འཛིན་གྱིས་བདེན་པར་བརྒྱུང་བ་ཚོས་ཅན། མི་འཐད་པར་ཐལ།
རིགས་པ་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། མེད་པར་
ཐལ། མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། ཁོ་རང་ལ། ཕྱི་རོལ་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་
རིགས་པ་དང་བཤད་ཚུལ་རེ་རེ་ནས་ཚོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ། མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།
ཡང་ཁོ་ན་རེ། བདེན་འཛིན་ཚོས་ཅན། རོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཉགས་གྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། རོན་
དམ་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་རིགས་ཤེས་ཤེས་དབག་གི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཤིན་ཏུ་མ་ཁྲལ། འོ་ན།
བདེན་མེད་ཉགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱར་ཐལ།
དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་དང་། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་བཤད་པ་གཉིས།
 དང་པོ་ནི། རྣམ་བཤད་ལས། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ཞེས་པ་ནས། འདིར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱུང་།
 མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤངས་གསུམ་ལས། སྡོན་གྱི་བོད་ཀྱི་དབུ་མ་པ་དང་བྱམས་ཆོས་པ་
 ཁ་ཅིག་ན་རེ། རིགས་ཤེས་ཀྱི་དབྱེད་བཟོད་དགག་བྱ་དང་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དབྱེད་བཟོད་དང་དེའི་རྟེན་
 རོན་དོན་གཅིག་ཟེར། འོ་ན། ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། དགག་བྱར་ཐལ། རོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་
 ཀྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། རྟགས་བྱུང་སྟེ། ཅ་བར། ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་
 ཉིད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོས་ཉིད་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རིགས་ཤེས་
 ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ན་དབྱེད་བཟོད་ཏེ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་ཞེས་གསུངས་པ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྡོན་གྱི་རིགས་སྤྱིའི་དབང་པོ་ཆ་པ་དང་ཕྱིས་ཀྱི་
 རོ་ཤུག་གོ་ཀར་རྣམས་ན་རེ། ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པར་བྱུང་བར་ཐལ། རོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཆད་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་འང་ལ་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཡོད་པར་བྱུང་བ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་སྤྲང་བ་ལས། རོན་
 དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་དག་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་སྐྱེ་བར་མ་བྱུང་བོ། །ཞེས་
 བཤད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། དེ་ལ་ཁྲབ་པར་ཐལ། ལུང་དེས་སྐྱེ་སོགས་
 རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱུང་བ་ནི་དེ་དག་དོན་དམ་པར་མ་བྱུང་བའི་དོན་དུ་དངོས་སུ་བཤད་ནས་
 རུགས་ལ་སྐྱེ་སོགས་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བ་སྐྱེ་སོགས་དོན་དམ་པར་བྱུང་བར་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྲབ། འདོད་ན། རོན་དམ་པར་བྱུང་མ་བྱུང་ཆོད་པའི་དོན་དམ་དེ་རིགས་ཤེས་དང་དོན་
 དམ་དུ་བྱུང་མ་བྱུང་རིགས་ཤེས་དེའི་དོར་བྱུང་མ་བྱུང་ཁོ་ན་ལ་འཆད་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱེད་དག་གི་
 ཞེ་འདོད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་རེ་རེ་ནས་དོན་

དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཚུངས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱིང་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་དོན་དམ་
 པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སོང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་མེད་པར་དོན་
 དམ་པར་མེད་པར་བཤད་པའི་དོན་དམ་པ་དང་དེར་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
 བྱི་དབྱ་མ་པའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱས་བྱངས་པའི་བདེན་གྲུབ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དེ་དོན་དམ་དང་དེར་གྲུབ་པ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་འཛོག་རིགས་པའི་
 ཕྱིར། ཡུམ་ལས། ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་ནི་འཛིག་ཉེན་གྱིས་བཏགས་
 པ་ལ་བཏེན་ནས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཁོར་རྒྱ་
 བར་བྱ་ཡི། དོན་དམ་པར་ནི་གང་བྱང་རྒྱལ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་གཟུགས་སམ་ཆོར་
 བའམ་འདུ་ཤེས་སམ་འདུ་བྱེད་དམ་ནམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་
 དུ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་རིག་པ་བློ་བཟང་། ཞེས་པ་ནས། འབྲས་བུ་བཞི་དང་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་
 སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཀྱང་མེད་དེ། ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་འཛིག་ཉེན་
 གྱི་ཐ་སྙད་ལ་བཏེན་ནས་བཏགས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ།
 ཡུང་འདིས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་པ་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བཤད་ལ་དེ་འབྲའི་དོན་
 དམ་དང་དེར་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་མེད་ལ། རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དང་དེའི་ཡུལ་
 དོན་དམ་དེར་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅེས་བྱུང་འབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་འབྱེད་མ་
 ཤེས་ན་སྤར་གྱི་སྤྱོད་དེ་དག་འོངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་
 སྤྱར་བའི་དོན་དམ་ལ་གཉིས་ཤེས་དགོས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། གནད་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གླལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་དམ་
 ལ་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཤེས་པ་གནད་དུ་ཆེ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས།
 གཉིས་ཀ་མི་སྤྱིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་གཞན་ཚུགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དབྱ་མ་སྤང་བ་མ་གཏོགས་པའི་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་
 ཁུངས་སྐབ་ནས་དོན་དམ་དུ་གྱུབ་ཆད་གསལ་བར་མ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདེན་གཉིས་
 ལས། གློ་ལ་སྤང་བ་འདི་ཁོ་ན། །ཀུན་རྫོབ་གཞན་ནི་ཅིག་ཤོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ཀུན་རྫོབ་
 ཏུ་གྱུབ་ཆད་དང་དོན་དམ་དུ་གྱུབ་ཆད་གཉིས་ཀ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ལ། རྗེ་བྱང་ཤེས་རབ་དབང་
 མོའི་དབྱ་མར་ཡང་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལེགས་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཕྱིས་ཀྱི་རང་རེའི་མཁས་པ་འགའ་
 ཞིག་གིས་དབྱུད་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་འོ་ན། ལྷང་དེའི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 གྱུབ་པ་ནི་བ་ལང་རྗེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་གློ་ལ་སྤང་བ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ཞེས་བཤད་པ་དང་། ལྷག་མས་ནི་
 དོན་དམ་དུ་གྱུབ་ཆད་བ་ལང་རྗེ་སོགས་ལ་མི་སྤང་བར་བསྟན་པར་ཐལ། གློ་དེ་བ་ལང་རྗེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་
 གློ་ལ་བྱེད། སྤང་ཞེས་པའི་ཅིག་ཤོས་མི་སྤང་བ་ལ་བྱེད་ཅིང་། བྱོད་ཀྱིས་དེ་གཉིས་གྱུབ་ཆད་གཉིས་
 ལ་སྐྱར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲ། འདོད་ན། བ་ལང་རྗེ་སོགས་གྲོ་ལ་ཟེན་པར་ཐལ། དེ་དག་ལ་ཆོས་གང་
 ཡང་བདེན་གྱུབ་ཏུ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་དེ་དག་གིས་དབྱ་མའི་ལྟ་བུ་ཉིད་ཟེན་
 བར་ཐལ། དེ་དག་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་གྱུབ་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་
 གཞུང་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་ངོས་འཛིན་གྱི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གྱུབ་
 ཆད་གཉིས་ལ་སྐྱར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། མ་བྱུང་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་གྱུབ་ན་བདེན་
 གྱུབ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །ཅེ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་
 པ་དག །ཅེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་དགོས་པ་བསྟན། དེ་ནས་དེ་ཉིད་ལས། ཀུན་རྫོབ་
 དང་ནི་དམ་པའི་དོན། །བདེན་པ་གཉིས་སུ་སྐབ་པས་གསུངས། །ཞེས་པས་གསུངས་ཚུལ་བསྟན། དེ་
 ནས། རྗེ་ལྟར་སྤང་བ་འདི་ཁོ་ན། །ཀུན་རྫོབ་གཞན་ནི་ཅིག་ཤོས་ཡིན། །ཞེས་པས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་
 ངོས་འཛིན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྒྲ། རྟགས་གཉིས་པ་གྱུབ་སྟེ། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས།
 མདོ་སྟེ་དེ་དང་དེར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོག་གི་ལྷག་མའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། དེ་དང་

དེར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིར་བཏང་བའི་ཆོག་གིས་མདོ་སྤྱི་མང་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་
གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་གཉིས་འགྲེལ་བཤད་ལས། བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་དོན་ཡང་
བྱུང་། ཞེས་སྟོན་པ་དེ་ལྟར་སྤྱད་པ་འདི་ཁོ་ན་ཞེས་པ་བསྟན་པ་ནི་རིག་པ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་
ལོ། ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། གྲུན་རྫོང་སྟོན་པ་ནི་གྲུན་རྫོང་གི་བདེན་པ་སྟེ་ཆོག་ཐ་མ་ཁོང་ནས་
དབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། གཤམ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟར་སྤྱད་པ་ལས་གཤམ་བའོ། དེའི་བྱིར་འདི་ནི་
རིག་པ་པ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་སྟོན་ཏོ། ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་
རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སྤྱད་པ་འདི་ཁོ་ན། གྲུན་རྫོང་གཤམ་ནི་ཅིག་ཤོས་ཡིན། དོན་དམ་
པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། དེ་ལྟར་བ་ཡང་དེ་མོ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་མཐོང་བ་
དེ་ལྟར་གྲུན་རྫོང་ཏུ་བདེན་པ་རྣམ་པར་གནས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར་། སིན་ཏུ་རྟོགས་སྟེ།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་སོགས་སྤྱང་གི་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དགག་བྱ་བདེན་པ་
གང་ཡིན་དབང་ཤེས་ལ་སྤྱང་བེར་ན། འོ་ན་གཟུགས་སོགས་རིགས་ཤེས་ངོར་དོན་དམ་པར་སྤྱི་བ་
ཡང་དབང་ཤེས་ལ་སྤྱང་བར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཀའི་སྤྱི་བ་དབང་ཤེས་ལ་
སྤྱང་བའི་བྱིར་། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཟུགས་སོགས་
ལྷ་དང་དེ་ལྷ་བདེན་གྲུབ་ལྷ་དབང་ཤེས་སོ་སོ་ལ་སྤྱང་ལ། དེ་དག་ཡང་དག་པའི་སྤྱི་བ་ལྷ་དང་རིགས་
ངོམི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྤྱི་བ་ལྷ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པའི་བྱིར་། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་
དག་པའི་སྤྱི་སོགས་དངོས་སོ་སྤྱང་བ་ན་མི་སྤྱང་བས། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། མཐོང་བ་ནི་
རྟོག་པ་ཡིན་ཀྱི་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་འགྲེལ་པར་དགག་བྱ་བདེན་པ་དབང་ཤེས་
ལ་མི་སྤྱང་བར་བཤད་པ་འདིར་ཡང་འདྲ་བའི་བྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་། འདི་རིགས་ངོམི་
བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་རྣམས་ལས་བདེན་གྲུབ་འགོག་སྐྱབས་
རིགས་ངོམི་བདེན་སྤྱི་སོགས་བཀག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྤྱང་སོ་ལས། གསུམ་

གསུངས་པའི་ཕྱི་མ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གི་འབར་བས་དོན་དམ་པ་རྣམས་པ་གཉིས་ཏེ། ཞེས་
 པ་ནས། དེ་ལྟར་ན་དབྱ་མ་པ་དང་གཞན་དག་དོན་དམ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་གཞི་དེ་དོན་དམ་པར་
 མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནི་གཞི་དེ་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་ངོར་མེད་པ་སྟེ། དེས་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་
 སློབ་དཔོན་འདིའི་གཞུང་གི་སྐོར་ནས་དེ་ལས་གསལ་བ་མ་བཤད་ལ་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྤྱང་བོའི་
 བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྐོར་དང་དབྱ་མ་རྒྱན་རང་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་ངོས་བཟུང་
 བ་མི་སྤང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་འབྲེལ་དགག་བྱ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྤང་སྟེ་དེས་གྲུབ་
 པའི་དོན་དམ་དེ་གནས་ལུགས་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ངོ་། ཡང་ཁ་ཅིག་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་འདོད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདི་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་
 པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་ཡང་འདོད་པ་གང་ཞིག། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 རྫོ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་སྤྲ་རྟོག་གིས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པ་མི་འགལ་
 བར་ཡང་འདོད། ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བཅའ་བས་རྟེན་པར་ཡང་
 འདོད། རྒྱ་འབྲས་སོགས་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པར་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་དང་སོ་གྲུབ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་སྒྲ་མའི་བྱིས་ལན་ལས། དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་
 སྙད་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་བཞེད་པས་འདི་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་སྟོང་སྟུ་མ་
 ལ་འང་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཆང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་
 ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་རྫོ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་ལུགས་མེད་
 ཀྱང་། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་སྟོང་ལུགས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པ་གཅིག་ཡོད་པ་
 ལུགས་འདི་ལ་མི་འགལ་བས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་
 ལས། རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ནི་སྤར་ལྟར་དཔྱད་པ་དེ་ཙམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དཔྱད་པ་མ་ཡིན་པར་
 འདོད་པས་དེ་འབྲས་བཅའ་བའི་དོན་ཡོད་པར་ཡང་འདོད་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་

སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱ་འབྲས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པར་
 མི་འདོད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འདི་པས་མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་གྱི་
 ཙམ་སྐྱས་རང་མཚན་དང་རང་ངོས་ནས་བྱུང་བ་གཉིས་གཅོད་པར་མི་བཞེད་པར་ཐལ། སེམས་ཙམ་
 པས་ཀྱང་ཙམ་སྐྱས་རང་ངོས་ནས་བྱུང་བ་མི་གཅོད་པར་འདོད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་ཅིང་། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་ཚུལ་ལ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་དགག་པ་མཛད་ནས་བདེན་བྱུང་ཏུ་ཀུན་
 བཏགས་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་རྒྱ་དང་། བདེན་བྱུང་ཏུ་མིང་བཅས་བཞག་ཙམ་དེ་ཀུན་བཏགས་
 མིང་བཅས་བཞག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ལེགས་ལྡན་གྱི་འདོད་ཚུལ་སྐབས་ཀྱི་ལེགས་
 བཤད་སྟེང་པོ་ལས། དེའི་ཆེ་ཀུན་བཏགས་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཀུན་བཏགས་ནི་ཞེན་ཡུལ་དེར་དོན་དམ་པར་ཀུན་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་མིང་དང་བཅས་བཞག་
 པར་གསུངས་པ་ནི། སྤྱོད་གཤིས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བྱང་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པ་འདི་ལྟར་ཞི་འཁོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱང་བཞེད་དེ། དབུ་མ་སྤྲང་བ་ལས། གཞན་
 ཀྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་བྱང་པར་མེད་པ་དེ་ཉིད་ལ་རྟག་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་
 པ་དོན་དམ་པའི་རང་གི་ངོ་བོར་སྒྲོ་འདོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །དེ་
 ཡང་རྗེ་ལྟར་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་བྱུང་པའི་བྱིར། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་
 རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་གྱི་ཆོས་ཡོད་པར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་དེ་ཡིན་
 པའི་བྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་བཅས་བཏགས་པའི་ཆོས་ཐ་སྙད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དུམ་གྱི་མདོ་ལས། གཟུགས་ནི་
 སྒྲོ་བྱར་དུ་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ནི་སྒྲོ་བྱར་དུ་མིང་གིས་
 བཏགས་པའོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་སྟེ། སྤྲང་ཙམ་ཉིད་ནས་

རང་བཞིན་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ལུང་དང་པོས་ཆོས་བདུན་ཐ་སྙད་བཏགས་
 པར་བཤད་གྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་ཅམ་དུ་མ་བཤད་ལ། མདོའི་ལུང་དོན་གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་
 ཏུ་སློབ་དུ་མིང་གིས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ནས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་
 པས་ན་སློབ་དུང་། བདེན་གྲུབ་ཏུ་མིང་བདུན་བཞག་ཅམ་ཡིན་ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉི་
 ཁྱེད་ཀྱི་ངེས་ལུགས། དང་པོ་ཉིད་ནས་ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་སློབ་དུ་བྱུང་བའོ། །བདུན་བཏགས་པ་ནི་
 མིང་དུ་བཏགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་། ཏྲ་སྒྲུང་དུ་མི་སྤྲང་ན་ཏྲ་སྒྲུང་དུ་སྤྲང་བ་
 མེད་པས་བྲུབ་ཟེར་ན། འོན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཏྲ་སྒྲུང་དུ་སྤྲང་བ་མེད་པར་ཐལ། ཏྲ་སྒྲུང་དུ་མི་སྤྲང་བའི་
 ཕྱིར། བྲུབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། བདག་མེད་ཡིན་ན་ཏྲ་སྒྲུང་དུ་སྤྲང་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་
 དེའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཏྲ་སྒྲུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། འབྲུལ་བའི་མཐའ་ཁེགས་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྤྲང་བ་མེད་
 པར་ཐལ། བདེན་གྲུབ་ཏུ་མི་སྤྲང་བའི་ཕྱིར། བྲུབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྤྲང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་
 པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།
 བྲུབ་སྟེ། བདེན་རྒྱུན་གྱི་བྲུང་པར་སྤྲང་ཚུལ་ལྟར་ཆོས་དེ་གྲུབ་མ་གྲུབ་གྱིས་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་
 བར་འདོད་ན། ཆོས་ཉིད་བདེན་འཛིན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་
 དུ་མ་གང་རུང་དང་བལ་བ་སྟུ་བྱ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་ཟེར་ན། འོ་ན། བདེན་པའི་
 གཅིག་དང་དུ་མ་སོ་སོར་འཛོག་མི་རེགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 རྩམ་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་། ཀ་བྲུམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་གཉིས་བདེན་པའི་དུ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་པ་དང་གཅིག་གི་གཞི་མ་ཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། བདེན་པ་དང་
 གཅིག་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་པ་དང་དུ་མའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། བདེན་པ་དང་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དང་
 བྲལ་བ་དེ་གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་སྒྱུབ་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྱུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་གསུངས་
 བ་ལ། མཁས་མཆོག་ལེགས་ཆོས་པའི་དོགས་པ་བཀོད་པ་ན་རེ། འོ་ན། གང་ཟག་ཕྱང་པོ་དང་བདེན་
 གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་གང་ཟག་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
 ལྟར་མ་གྲུབ་པ་དེ་དེ་སྒྱུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྱུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
 འདོད་ན། གང་ཟག་ཕྱང་པོ་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་མ་ཡིན་པ་དེ་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་དུ་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར་ན་འདིར་མ་བྱལ། འདོད་ན། སྒྲ་རྟག་པ་དང་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་སྒྲ་རྟག་པས་སྟོང་བའི་དོན་
 དུ་ཐལ་ལོ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེས་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་མེད་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དུ་མ་མེད་པ་
 དག་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་མིན་གསུངས་པ་དབྱུད་གཞི་ཆེ་ཡང་། རེ་ཞིག་འདི་ལྟར། འོ་ན། གཅིག་གི་
 གནས་ལུགས་མེད་པར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་མེད་པ་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
 བ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དེ་བདེན་ཆད་གཏན་མ་ཡིན་པ་བྱད། ཅ་བར་མ་བྱལ་པ་དང་། འདོད་ན། མི་
 འཐད་པར་ཐལ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་འགག་པ་
 མེད་པ་ནས། ཡུལ་དེ་ལ་དོན་དུ་མ་མེད་པ་དང་། དོན་གཅིག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་བརྒྱད་ཀ་གནས་
 ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས། དེ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཀྱན་རྫོབ་པ་དེ་ཉིད་
 རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་འདི་ལ་འགག་པ་ཡོད་
 པ་མིན་པ་ནས་འདི་ལ་དོན་གཅིག་པ་ཡོད་པ་མིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་འགག་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་
 པ་བྱུང་བར་བརྒྱད་ཀྱིས་བྱུང་བར་དུ་བྱེད་དེ། ཞེས་དང་། བུ་རྩ་ལྟ་ལས། དོན་དམ་པའི་བདེན་
 པ་མཆོག་ཏུ་ཟབ་པ་འགག་པ་མེད་པ། སྐྱེ་བ་མེད་པ། ཆད་པ་མེད་པ། རྟག་པ་མེད་པ། འོངས་པ་མེད་
 པ། འགོ་བ་མེད་པ། དོན་ཐ་དད་པ་མིན་པ། དོན་གཅིག་པ་མིན་པ། ཞེས་དང་། རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་
 ལས། མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁྱབ་སྒྲེ། ལུང་དེ་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ཞེས་བཤད་པའི་ནམ་བཙད་ཡོངས་གཙོད་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྐྱེ་ལགག་སོགས་བརྒྱུད་པོ་ཆོས་ཅན། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་
 གྱི་ངོར་ཁྱོད་མེད་པ་ཁྱོད་གྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན་
 མདོ་སྐུད་པ་སོགས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ང་བདེན་
 པར་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ལ་བདེན་གྲུབ་གྱི་ང་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པར་ཐལ།
 གཅིག་བདེན་པར་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ལ་བདེན་གྲུབ་གྱི་གཅིག་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བདེན་གྲུབ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ངའོ་སྟུང་དུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་དེ་འཛིག་
 ལྟ་སྤྱོད་མོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གནས་ལུགས་གྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སེམས་ཅམ་པས་
 ཆད་མས་མ་ངེས་པར་ཐལ། བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སེམས་
 ཅམ་པས་གནས་ལུགས་དངོས་མེད་དུ་ཆད་མས་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་
 བླ་ན་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་སེམས་ཅམ་པས་འདོད་པ་ལས་སྤྱོད་པའི་དངོས་པོ་མེད་ལུགས་གཅིག་
 ཐལ་འགྱུར་བ་འདི་པས་འདོད་པར་ཐལ། བླ་ན་མཁའ་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་ཆད་ལ་སེམས་ཅམ་པ་
 ལས་སྤྱོད་པ་གཅིག་ཐལ་འགྱུར་བ་འདི་པས་འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་
 བ་འདི་པས་ནམ་མཁའ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ། བླ་ན་མཁའ་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་ཆད་དུ་འདོད།
 རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཅ་
 བར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་
 བླ་ན་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་གཞི་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་
 བྱེད་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་དངོས་པོར་རྟོགས་པའང་རང་བཞིན་མེད་
 པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས་སུས་ཀྱང་ཆོས་
 གང་ཡང་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་དངོས་སྤྱོད་བས་བདག་ཕྱང་རང་ངོས་ནས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་རང་ངོས་ནས་སྒྲིག་པ་
 བ་དད་དུ་ཁས་སྤྲངས་པ་ལ་བདག་ཕྱང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་བ་དད་གཉིས་ཀར་ཁས་སྤྲངས་
 སོང་བའི་སྒྲིལ་མེད་པར་ཐལ། དངོས་སྤྱོད་བས་བདག་ཕྱང་གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཡིན་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་
 ཀྱི་གཅིག་དང་དུ་མ་གཉིས་ཡིན་ཞེས་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པ་ཁས། ཉགས་སོང་། དེར་ཐལ།
 དེས་བདག་ཕྱང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། དེར་ཐལ།
 བདག་ཕྱང་རང་ངོས་ནས་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་མ་གྲུབ་པ་སྤྱོད་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བདེན་
 གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དུ་བལ་དེ། བདག་དང་ཕྱང་བོ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་
 ཉགས་ཡང་དག་དུ་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་གིས་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་སྒྲོ་ངོར་གྲུབ་ཟེན་
 ཀྱང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་བདེན་མེད་ཀྱི་བརྟུང་དང་ཐ་སྙད་ཁོན་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཆེ་ཉགས་ལས་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་དེས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་འདི་བདེན་མེད་དོ་སྒྲུམ་པའི་བརྟུང་དང་
 བདེན་མེད་དོ་ཞེས་པའི་སྒྲིལ་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། རྟོག་དང་སྒྲོག་ཤལ་
 དང་ལྷན་པའི་མེམས་ཅན་གྱི་གོང་བྱ་མཐོང་བ་ན་བ་སྤྲང་གི་དོན་གྲུབ་ཀྱང་བརྟུང་དགོས་ཀྱི་གང་
 རལ་ལ་འདི་ནི་བ་སྤྲང་ངོ་ཞེས་བརྟུང་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པ་དོན་ཡོད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་
 རྒྱུན་རང་འགྲེལ་ལས། གཏན་ཆོགས་འདི་ལ་དམ་བཅས་པའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ཡང་མེད་དེ་
 གྲུབ་པའི་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྒྲིལ་ཐ་སྙད་ནམས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། འདི་
 རི་བ་སྤྲང་སྟེ་སྒྲོག་ཤལ་ལ་སོགས་པ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། འདི་སྒྲོར་དཀའ་གནས་ཡིན་པས་སྤྱོད་མང་པོ་སྤྱང་ཡང་དུས་ཀྱི་དོན་ལ་གཞོད་དོགས་ནས་
 བཞག་གོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །སྤྱོད་མ་རྟུང་དུ་སྤྱང་ཡང་དེས་སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ་བྱམ་སོགས་ཐམས་ཅད་
 བྱམ་སོགས་སུ་སྤྱང་ཡང་བྱམ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་སྒྲུབ་ལུགས་སུ་འདོད་ཟེར་ན། འོ་ན།
 ཆོས་གང་ཡང་རང་ཡིན་པ་མི་སྤིད་པར་ཐལ། བྱམ་སོགས་ཆོས་གང་ཡང་རང་རང་གིས་སྤྱོད་པ་དེ་

རང་རྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། རང་སྣང་ཆོས་ཅན། རང་སྣང་མ་ཡིན་
 བར་ཐལ་ལོ། །རྣམ་བཤད་ལས། དེས་ན་རྒྱུ་མ་རྟེན་སྣང་ཡང་ནས། དེ་དངོས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ཁྱེད་ཀྱི་ཆ་བཅས་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ན་དང་ལ་ལ་འདུས་བྱས་
 ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་བ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཟུགས་སོགས་འདུས་བྱས་དང་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་
 འདས་སོགས་འདུས་མ་བྱས་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཁྲབ་པ་མེད་པར་སྦྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་འཆོ་ཡབ་སྲས་དང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱུ་མ་རྒྱན་
 རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཁྲབ་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའོ། །མ་ཁྲབ་པ་ནི་རགས་པ་དང་རྩལ་སྤྱོད་
 རབ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཅིག་བྱའི་རང་བཞིན་དང་འགལ་བར་བརྟེན་པ། ཐ་དད་
 རྒྱུགས་དང་འགྲེལ་བས་ན། །ཁྲབ་རྣམས་གཅིག་བྱར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁའ་ལ་
 སོགས་པ་འདུས་མ་བྱས་མཐའ་དག་ཀྱང་སྤར་བས་ལ་ཐེན་ཏེ། །ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དག་གི་ནི་རང་
 བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བསལ་ལོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བཤད་ལས། གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆ་མེད་
 པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོགས་དང་། ལང་གཤེགས་ལས། གཅིག་དང་གཞན་ཉིད་སྤངས་པ་ཡི། །གཟུགས་
 ནི་རི་ལྟར་མེ་ལོང་ལ། །སྣང་ཡང་དེ་ན་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་དངོས་པོའི་རོ་བོ་ཉིད། །ཅེས་དང་།
 ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་སོགས་ལས་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ་
 རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་འཆོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་པས་ཆ་དང་ཆ་ཅན་དངོས་པོ་
 ཁོ་ན་ལ་ཅི་བ་སློབ་ཀྱིས་རྒྱུད་བའི་སྦྱོར་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། ལུགས་འདིའི་བདེན་པར་གྲུབ་ཆད་དང་ཐ་སྣང་དུ་གྲུབ་ཆད་གཉིས་
 ཡོད་དེ། སློབ་གཞོན་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་སྣང་ལུགས་སུ་གྲུབ་
 པ་དེ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆད་དང་། སློབ་གཞོན་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་ཅམ་དུ་གྲུབ་པ་ཀྱན་རྩིབ་
 དུ་གྲུབ་ཆད་དང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་འཛིན་ཅིང་གྲུབ་མཐས་མ་བསྐྱད་པའི་སློབ་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྟོག་

བ་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་པ་དང་། བདེན་འཛིན་དེས་ཡང་དག་པའི་དེ་ཉིད་ལ་གོས་ཀྱིས་འགོ་བས་བ་ལྷན་
 སྐྱེས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བཤད་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། བྱུང་ཚུལ་གཅིག་གཞིར་བཞག་ལ་ཐ་སྙད་
 ཏུ་བྱུང་པའི་བསྐྱོག་ཆེན་བདེན་བྱུང་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། ལང་གཤེགས་ལས། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་
 བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །དམ་པའི་དོན་ཏུ་རང་བཞིན་མེད། །ཅེས་དང་། དུམ་གྱི་མདོ་ལས། གཞུགས་སོགས་
 འཛིག་ཏེན་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་མེད་པར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལས་ཤེས་པའི་བྱིར།
 རྣམ་བཤད་ལས། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ཁྲུངས་སྤུང་གཞན་ལས་དགག་བྱེད་པའི་འཛིན་གསལ་བར་
 མི་འབྱུང་ལ། དབུ་མ་སྤང་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་བཤད་པའི་བསྐྱོག་སྟོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་ནི་དོན་
 དམ་པར་རམ་བདེན་ཡོད་ཏུ་ཤེས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 བྱུང་པ་དང་ཐ་སྙད་ཏུ་བྱུང་པ་ཞེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་ཐ་སྙད་ལ་རང་གི་གཞལ་བྱའི་དོན་ལ་ཚད་མས་
 མི་གཞོད་པ་གཅིག་དགོས་པ་འདི་དེ་ལ་བྱེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། འདིའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་འཛིན་གྱི་
 ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལང་གཤེགས་ལས། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། ཞེས་དང་། དེའི་
 དོན་བཤད་པར། དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། དེའི་བྱིར་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་རྒྱན་
 པའི་རོ་མོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། སྟོག་ཆགས་དེ་
 དག་གི་བསམ་པ་ནི་རྟོག་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་གྱི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་
 གིས་ཡོད་པར་བཞག་གི་ཞེས་པ་ནས། དོན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ།
 དེ་ལྟར་འབྱུང་པ་ཐོག་མེད་ཀྱི་དུས་ནས་བྱུང་བས་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ལ་དབང་ཤེས་ལ་བདེན་འཛིན་མི་
 འཐད་པས་རྟོག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དབང་ཤེས་ལ་བདེན་འཛིན་ཡོད་ན་དབང་ཤེས་
 དང་སྐྱིབ་པའི་གཞི་མ་སྤུང་ཡོད་དགོས་པས་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་དབང་ཤེས་ལ་མི་རུང་བར་སྟོང་
 སྤུང་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར། ལང་གཤེགས་ལས། རང་བཞིན་མེད་ལ་འབྱུང་བ་གང་། ཞེས་དང་། དེའི་
 འབྱུང་པའི་དུས་དང་འབྱུང་ཚུལ་ཡང་དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་འབྱུང་པའི་བག་

ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་དབང་གིས་བྱུང་ལ། དེས་ཀྱང་སྟོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པའི་
དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་རྟེ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས།
དེ་ཡང་ནས་བྱུང་བའི་བར་གྱིས་བདེན་འཛིན་ལྟར་སྒྲེས་སུ་སྟོན་ནོ། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར་
ལང་གཤེགས་ལས། དེ་ནི་ཡང་དག་ཀྱང་རྫོབ་འདོད། ། ཅེས་དང་། དེའི་དོན། དབྱ་མ་སྤང་བ་ལས།
དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པ་དག་ལ་ཡང་དེ་ལས་བསྒྲོག་པའི་རྣམ་པར་སྟོ་འདོགས་པའི་
འབྲུལ་བའི་སྟོག་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀྱང་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ་འདི་འམ་འདིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་
འགོ་བས་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ནི་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཅེས་པ་
ནས། སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ ལྷག་མ་བཤད་ཟེན་ནོ། །

སྐབས་འདིར་སྐྱུ་མའི་དཔེ་དང་དོན་སྟོར་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྐྱུ་མ་སྐྱལ་བའི་ཆེ་མིག་བསྐྱད་པ་དང་
སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་མཚུངས། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུ་མ་མཁན་དང་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་གང་
ཟག་དང་། མིག་མ་བསྐྱད་པ་དང་བྱང་འཕགས་མཉམ་བཞག་པ་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ དང་པོ་
མཚུངས་རྟེ། མིག་བསྐྱད་པས་སྐྱུ་མའི་རྟ་སྤང་སྟོ་འབྲུལ་བས་སྤང་བར་མི་འདོད་པར་དོན་གྱི་རྟ་སྤང་
དུ་འཛིན་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོ་ལ་སྤང་བས་བཞག་པར་མི་འཆར་བར་
དོན་གྱི་སྟོད་ལུགས་སུ་འཆར་བ་མཚུངས་པའི་བྱིར་ གཉིས་པ་མཚུངས་རྟེ། དཔེ་དེས་དེར་སྤང་ཡང་
སྟོའི་དབང་གིས་ཡིན་སྟེ་ལྟ་བུར་ལྟ་བུར་རྟོགས་པས་ཀྱང་དེར་སྤང་བ་སྟོ་མ་འབྲུལ་བའི་དབང་གིས་
བཞག་ཅམ་ལས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བྱིར་ གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། དཔེ་ལ་སྤང་ཞེན་གང་ཡང་མེད་པ་
ལྟར་དོན་དེའི་མཉམ་བཞག་གི་ངོ་ན་བདེན་སྤང་དང་བདེན་ཞེན་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་བྱིར་ སྐྱུ་མའི་རྟ་
སྤང་གི་སྤང་བ་འཇལ་བྱེད་ཡོད་དེ། རྣལ་འབྱོར་སྟོད་པའི་དབྱ་མ་པ་ལྟར་ན་དེའི་རྟ་སྤང་སེམས་ཀྱི་སྤང་
ཆ་ཡིན་པས་སེམས་དེ་འཇལ་བའི་རང་རིག་གིས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པས་རང་རིག་མཛོན་སུམ་དང་།
མདོ་སྟེ་སྟོད་པའི་དབྱ་མ་པ་ལྟར་ན་དེའི་རྟ་སྤང་བྱི་དོན་དང་ཀྱང་བཏགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་

ཡིན་པས་ས་ཕྱོགས་དང་བར་སྤང་ཅི་རིགས་འཛིན་པའི་དབང་མཛོན་གྱིས་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
བཤད་ལས། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་སྤང་བ་ནི། རྣམ་འབྱུང་ལ་ཞེས་སོ། །འདི་ལྟར་ཉུང་ཆད་པར་འབྱུང་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རི་བོང་རྩ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། ཐ་སྤྱད་དུ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཉུང་བ་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གློ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་ཅམ་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། བྱས་པ་ལ་
ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་གློ་ལ་དབང་གིས་བཞག་ཅམ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་བྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། རང་ངོས་ནས་མ་བྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། འདི་བས་གློ་ལ་དབང་གིས་
མ་བཞག་པའི་རང་ངོས་ནས་བྱུང་བ་མི་འདོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཞག་པ་དང་རང་མཛོན་གྱིས་བྱུང་བ་མི་
འགལ་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་
བཞག་ཅམ་ཡིན་པར་ཐལ། གློ་ལ་སྤང་བའི་ཞེས་པའི་གློ་ལ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གཉིས་ཡོད་པ་ནི་
དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་
ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་
ཀྱི་དོན་མི་འབྲས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོག་པ་གཞོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་དོན་ནི་
དེས་བཟུང་བ་ལྟར་སྤྱོད་ལུགས་སུ་སོང་བའི་དོན་གཅིག་དགོས་ལ། རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་ཞེས་
བསའི་སྤྱོད་ལུགས་པའི་སྤྱོད་ལུགས་ལྟར་མིན་པ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གློ་ལ་རྟོག་
པའི་དབང་གིས་ཞེས་པ་དང་། དེ་དག་གི་སྤང་བའི་དབང་གིས་ཞེས་པ་དོན་འབྲས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་
ལས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་གློ་ལ་སྤང་བ་འམ་གློ་ལ་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་སྤྱོད་ལུགས་སུ་ཡོད་
པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དངོས་སྤྱོད་པས་ཀྱང་གཟུགས་སོགས་རང་སྤྱི་གཉིས་
ཀུན་རྫོབ་ཉུང་བ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་དག་གིས་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་བྱ་གཉིས་
འཛོག་ཤེས་པ་གང་ཞིག །ཆད་མ་གཉིས་གློ་ལ་གཞོད་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་
གོ་དོན་གཏན་ནས་མི་འབྲས་པའི་ཕྱིར། འདི་བས་གློ་ལ་གཞོད་མེད་ལ་སྤང་བ་དེ་ཀུལ་པ་དེའི་སྤྱོད་ལུགས་

སྤྱི་འདོད་ལ། སྤང་བའི་དབང་གིས་པར་བཞག་པ་ལས་མེད་ལ། ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་གཞལ་བྱའི་
 སྤྱོད་ལུགས་གཞལ་བ་ལ་གཞལ་བྱ་བཞག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་བཤད་ལས། གཞི་དེར་
 སྤང་བ་དེ་ཤར་བ་ན་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་སྤྱོད་ལུགས་སྤྱི་འདོད་པ་དང་མི་འགྲོ་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ལེགས་
 པར་བྱེད་ན། ཞེས་བ་ནས། དེ་དང་སྤྱི་མ་གཉིས་གཏན་མི་འབྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་
 དེ། ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་སྤྱི་རགས་མེད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་མེད་པར་གཉིས་ཀས་དེ་
 ལྟར་འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་ལས་སྤྱི་བ་བཀག་ན་ཆད་མཐར་ལྟར་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དབྱ་
 མ་རྒྱན་ལས། རང་བཞིན་མེད་དེ་ཞེས་པ་ཙ་འགྲེལ་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་དང་དབྱ་མ་སྤང་བ་
 སོགས་ལས་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཚིག་ལ་དེ་འབྲ་མང་
 བ་ཁྱོད་བདེན་ཡང་དོན་ལ་ལེགས་པར་དབྱེད་ན་གཏན་ནས་སྤོང་ན་མི་འབྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདི་དག་གིས་བྱིས་པ་ཡན་ཆད་ལ་གཟུགས་སོགས་སྤང་བ་ལྟར་བྱུང་བར་འདོད་
 ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་དགག་བྱར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དབྱ་མ་རྒྱན་རང་
 འགྲེལ་ལས། བྱིས་པའི་གནས་སྐབས་ནས་བཟུང་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་
 སྤྱོད་པ་གང་མ་བརྟགས་གཅིག་བྱ་ན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རང་བཞིན་ཁོ་ལོས་བཀག་པ་མེད་དེ། ཞེས་
 དང་། བདེན་གཉིས་ལས། ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་རྒྱ་འདི་ལས། །དེར་སྤང་བ་འདི་སྤྱི་བར་བྱོས། །ཞེས་དང་།
 དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། འོ་ན་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་ཅི་ཡང་མ་སྤྱེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་ཅིའི་ཕྱིར་
 ན་རྒྱ་འདི་ལས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལན་དུ། རང་འགྲེལ་ལས། འདིའི་ལན་ལོན་པར་བྱེད་དེ། འདི་འབྲ་
 འདི་ནི་རྒྱ་འདི་ལས། །སྤང་སྟེ་ཅི་ཞིག་སྤྱི་བར་བྱ། །ཁྱོད་ལ་ཅི་ཅམ་སྤང་བ་དེ་ཅམ་ཁོ་ལོ་ལ་ཡང་སྤང་
 ན་དེ་ལ་ཁོ་ལོ་ཅག་ལ་ཅི་ཞིག་དེ། དེས་ན་ཡང་ཁོ་ལོས་དེ་ཅམ་ཁོ་ན་ཞིག་སྤྱི་བར་བྱའི་སྤོང་མ་སྤྱོད་པ་
 བྱེ་ཅི་ཡང་སྤྱི་བར་མི་བྱེད་དེ། ཞེས་དང་། ཡང་བདེན་གཉིས་ལས། སྤང་བའི་ངོ་ལོ་གང་ཡིན་ལ། །དེ་
 བྱེ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཉིད། །ཉམས་སྤྱོད་པ་གང་ཡང་ནི། །དགག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

དང་། དེའི་རང་འགྲུལ་ལས། མངོན་སུམ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་སྟུང་དུ་བསམ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 དང་། ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཀྱན་བཅགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་བཀག་པ་སོགས་གྱིས་ཤེས་པའི་
 སྤྱིར་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་མ་སྟུན་སྟངས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་པའི་སྤྱིར་
 ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་གྱིས་ཐ་སྟེད་དུ་ཡོད་པར་འཛོགས་པའི་ཤེས་པ་གཞོད་
 མེད་ནི་སྟངས་ལུལ་ལམ་ཞེན་ལུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཞིག་ལ་འདོད་
 ལ། འདི་ལ་སྟངས་ལུལ་ལ་འཁྲུལ་བས་དོན་འཛོགས་རྒྱས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པས་འདི་གཉིས་གྱི་ཤེས་པ་
 གཞོད་པ་ཡོད་མེད་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཆེ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་། འདི་ནི་བརྒྱ་པའི་འགྲུལ་པ་ལས།
 རྣམ་པ་གཞན་དུ་གནས་པའི་དངོས་པོ་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྟངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དགོངས་
 པའོ། །དེས་ན་ཐལ་རང་གཉིས་ལ་ཆོག་འདྲ་བ་མང་ཡང་དེ་དག་གི་དོན་ཡིད་དོན་མི་འདྲ་བ་ཤིན་ཏུ་
 མང་བར་ཐལ། མ་བཅགས་ཉམས་དགའ་དང་མ་དབྱེད་ན་ཡོད་ལ་དབྱེད་ན་མེད་པ་དང་། སློང་དབང་
 གིས་བཞག་པ་དང་མིང་བཅས་བཞག་སོགས་ཆོག་འདྲ་ཡང་དོན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་། རྣམ་
 བཤད་ལས། དབྱ་མ་པ་གཉིས་གྱི་དགག་བྱ་ལ་སློང་ར་མི་འདྲ་བ་ཆེན་པོ་འོངས། ཞེས་དང་། ལེགས་
 བཤད་སྟོང་པོ་ལས། དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ནི་ཐ་སྟེད་འདོགས་པའི་སློང་དབང་གིས་གཟུགས་
 ཆོར་སོགས་འཛོགས་མི་རྒྱས་ལ། དབང་པོའི་ཤེས་པ་སོགས་ལ་སྟངས་པའི་དབང་གིས་ཐ་སྟེད་དུ་ཡོད་
 པ་འཛོགས་རྒྱས་པར་འདོད་པས་སློང་དབང་གིས་བཞག་མ་བཞག་གི་སློལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཆེའོ། །ཞེས་
 པ་ནས། ཅམ་གྱི་སྤྱིས་གང་གཅོད་ཀྱང་མི་མ་སྟུན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
 མིང་བཅས་བཞག་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་ཅམ་སྤྱིས་གང་གཅོད་ཐལ་རང་མི་མ་སྟུན་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པར་
 ཐལ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོའི་ཕྱང་དེ་གསུངས་པ་གང་ཞིག །འདི་བས་སློ་གོད་མེད་ལ་བཅར་བྱས་
 པའི་བཞག་ཅམ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁྱབ་ཚུལ་སྟར་བཤད་བློན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ནི། རྣམ་བཤད་ལས། ལུགས་འདི་ལ་ཆོས་
 རྣམས་ཉོག་པའི་དབང་གིས་འཛོག་ཚུལ་ཤེས་ན། ཞེས་པ་ནས། འདིར་མ་སྟོས་ཞེས་བྱང་། འདིའི་དོན་
 ལེགས་པར་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཉོག་པས་པར་བཏགས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེའི་
 བསྟོག་ཆེ་བའི་ན་པར་གྲུབ་ཆད་དུ་བཤད་པ་དང་། མིང་བདུན་པར་བཏགས་ཅམ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་
 ཅད་རུང་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་ལྟར་འགྲེལ་བའི་མཁས་པ་ངོས་བཟུང་བ་བཞིའི་སྟོན་ལེགས་པར་
 བཤད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
 མིང་རྒྱུད་པར་བཏགས་ཅམ་ཡོད་ཀྱི་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་རྟལ་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། རང་གི་གདགས་གཞིའི་ཕྱང་ཁམས་ལ་གང་ཟག་དང་ང་ཞེས་མིང་རྒྱུད་པར་བཏགས་ཅམ་མ་
 གཏོགས་གདགས་གཞིའི་ཆོགས་ཅམ་དང་རྒྱན་དང་རེ་རེ་བ་དེ་དག་གི་ཆ་གང་ཡང་གང་ཟག་དང་ང་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔེར་ན་བྲག་ཕྱག་ལྟ་བུའི་ལྷན་པ་བབས་པའི་ཐག་ཁ་འབྲིལ་ལུགས་
 ཁ་དོག་སོགས་སྐྱལ་འབྲུག་པ་ལ་འབྲུལ་ནས་འདི་སྐྱལ་ལོ་སྐྱམ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་སྐྱལ་གྱི་མིང་བདུན་པར་
 བཏགས་ཅམ་མ་གཏོགས་ཐག་པའི་ཆ་གང་ཡང་སྐྱལ་དུ་མེད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་
 ཐེང་བར། གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མིང་ཅམ་ཕྱིར། །ནམ་མཁའ་ཡང་ནི་མིང་ཅམ་མོ། །འབྱུང་མེད་
 གཟུགས་ལྟ་གལ་ཡོད། །དེ་ཕྱིར་མིང་ཅམ་ཉིད་ཀྱང་མེད། །ཅེས་དང་། བཞི་བརྒྱུ་པ་ལས། ཉོག་པ་
 མེད་པར་འདོད་ཆགས་ལ། །སོགས་ལ་ཡོད་ཉིད་ཡོད་མེན་ན། །ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར།
 ཉོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་ཉོག་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི་གོར་མ་ཆག་
 པར་ཐག་པ་བསྟོགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་སྐྱལ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་ངེས་སོ། །ཞེས་དང་།
 ཡབ་སྐུས་མཇུག་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་ནི་ཁམས་བྱུག་ལ། རེག་པའི་སྐྱེ་

མཆེད་དུག་པ་ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་སྒྲིབ་པ་བཅོ་བརྒྱད་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། སའི་ཁམས་ནི་ཐ་སྙད་ཅམ་
མ་གཏོགས་པར་སའི་ཁམས་ཉིད་དུ་མི་དམིགས་ཏེ། ཐ་སྙད་དེ་ཡང་བྱད་མེད་མིན་སྒྲུས་པ་མིན་གྱི།
རྒྱལ་པོ་དེ་ལྟར་དེ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་ཤིག །ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་
དུ་ཁམས་ལྟག་མ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་དཔེ་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། མི་དམིགས་
ཏེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་མིང་གིས་བཏགས་ཅམ་ལས་མེད་པར་བཤད། ཐ་སྙད་དེ་ཡང་བྱད་མེད་མིན་སྒྲུས་
པ་མིན་ཞེས་པས་གདགས་གཞི་དེ་དག་བཏགས་ཆོས་སྒྲུས་པ་དང་བྱད་མེད་མ་ཡིན་པར་བཤད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་དོན་བསྐྱེད་ནས། རིན་ཆེན་སྤངས་བ་ལས། སྒྲུས་བྱ་ས་མིན་ཆུ་མ་ཡིན། །མེ་མིན་
རྒྱང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན། །རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཀུན་མིན་ན། །དེ་ལས་གཞན་ན་སྒྲུས་བྱ་གང་། །ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གདགས་གཞི་རེ་རེ་ནས་མ་ཡིན་པར་
བཤད། ཀུན་མ་ཡིན་ཞེས་པས་གདགས་གཞི་ཆོགས་པ་ཡང་མིན་པར་བཤད། དེ་ལས་གཞན་ན་
ཞེས་པས་གདགས་གཞི་ལ་མ་སྒྲུས་པར་ཡང་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དཔེ་བསྐྱེད་ལྔ་བཤེན་པར་བྱ་བ་ཆད་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་མིང་དང་
རྟོག་པས་པར་བཏགས་ཅམ་ལས་མེད་པ་དེ་དག་གི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། མིང་གིས་བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཞེན་ན་བདེན་འདྲིན་དུ་འགྱུར་བས་ཞེན་མི་རིགས་པའི་
ཕྱིར། ཡབ་སྐུ་མཇུག་པ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཆོས་རྣམས་ནི་རེ་རེ་ནས་བཅའ་ན་ཐ་སྙད་ཅམ་མ་
གཏོགས་མིག་གི་སྒྲུ་མཆེད་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་
མ་དམིགས་ན་སངས་རྒྱུ་ལྟེན་གང་བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔལ་ནི་གང་ལུང་བསྟན་པ་ནི་གང་གཟུགས་
ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྒྲོང་བ་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུའོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདི་དག་ནི་
ཐ་སྙད་ཅམ་མིང་ཅམ་པར་ཅམ་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་བརྫོད་པ་ཅམ་གདགས་པ་ཅམ་སྟེ། དེ་ལ་མཁའ་པ་
རྣམས་ཀྱིས་མདོན་པར་བྱའི་མི་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་མིང་རྒྱུད་བཏགས་ཡོད་ཅམ་ལས་མེད་པ་ཐག་ཁྲ་ལ་སྒྲུལ་དུ་
བཏགས་པའམ། སྒྲིང་འཇུག་ལས། དབྱིབས་སུ་བཀོད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས། ཁོ་ཡོར་ལ་ནི་མི་སྒོ་
བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུད་རིང་པོ་ནས་ཐོ་ཡོར་ལ་མིར་བཏགས་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་
ཀྱང་བྱ་བྱེད་རུང་མི་རུང་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་གདགས་གཞི་ལ་རང་
རང་གི་མིང་པར་བཏགས་ཅམ་དེས་ཚོས་དེའི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་རུང་ལ། དཔེ་གཉིས་ལ་མིང་དེ་ལྟར་
བཏགས་པས་སྒྲུལ་དང་མིའི་བྱ་བ་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མིང་ཅམ་དེ་ལ་བྱ་བྱེད་སོགས་ཁས་
མ་སྒྲངས་ན་ཆད་མཐར་ལྟར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱ་བྱེད་སོགས་ཐ་སྙད་ཆད་གྲུབ་འཛོག་མ་ཤེས་
པར་མེད་པ་མིན་ཞེས་སྒྲས་ཀྱང་ཆད་མཐར་ལྟར་བ་ལ་མི་པན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྒྱ་བྲ་ལི་ཏ་ལས། ཇི་
ལྟར་ཞེ་ན། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་ནི་ལྟ་བའི་དབང་གིས་ཏེ། ཁོ་བོ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་
རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན་དུ་མེད་པ་དེ་ཉིད་མཐོང་ལ། ཆོག་གི་སྒྲོན་ཡོངས་སུ་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་
ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མི་སྒྲུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་
བོད་ཀྱན་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཟེར་བ་ལེགས་པར་བཀག་
ལ་ཤེས་བྱེད་མང་ཡང་སྤར་བཤད་པས་ཤེས་ཀྱས་སོ། །

བཞི་པ་ཡོད་དེ། ལྷ་སྒྲུབ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་གི་ཆོག་འགྲེལ་དང་དེའི་དོན་འགྲེལ་མཁན་པོ་
རྣམས་ལས་སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་དང་ཞི་བ་ལྟ་དང་སྒྲ་བའི་ཞབས་གསུམ་གྱིས་མིང་ཅམ་དེ་ལ་བྱ་
བྱེད་འཐད་པར་མཛད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་ཀྱིས་དཀོན་བཅེགས་
ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་སྐྱུ་གང་ཡིན་ཅོད་པ་བདེན་རྒྱུ་འབྱེད་པ་དཔེར་བཀོད་ནས་དེ་ལྟར་བསྐྱབས། ཞི་བ་
ལྟས་ཡབ་སྐུས་མཛལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱུ་མ་དཔེར་བཀོད་ནས་དེ་ལྟར་བསྐྱབས། སྒྲ་བའི་ཞབས་
ཀྱིས་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟའི་དཔེའི་སྟེང་ནས་དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
ཐུབ་སྟེ། བཏགས་དོན་བཅའ་ན་མི་རྟེན་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་པའི་མིང་ཅམ་དེ་ལ་ཡིན་མིན་བྱ་བྱེད་ཐམས་

གསུམ་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅེས་ལས་མེད་པ་ཐག་ཁྲ་ལ་སྒྲུལ་དུ་
བཏགས་པའམ། སྟོན་འཇུག་ལས། དབྱེབས་སུ་བཀོད་པའི་བྱུང་བར་གྱིས། རོ་ཡོར་ལ་ནི་མི་སྒོ་
བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱང་རིང་པོ་ནས་རོ་ཡོར་ལ་མིར་བཏགས་པ་དང་བྱུང་བར་མེད་
ཀྱང་བྱ་བྱེད་རུང་མི་རུང་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་དེ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་གདགས་གཞི་ལ་རང་
རང་གི་མིང་པར་བཏགས་ཅེས་དེས་ཚོས་དེའི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་རུང་ལ། དཔེ་གཉིས་ལ་མིང་དེ་ལྟར་
བཏགས་པས་སྒྲུལ་དང་མིའི་བྱ་བ་མི་སྐབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མིང་ཅེས་དེ་ལ་བྱ་བྱེད་སོགས་ཁས་
མ་སྒྲངས་ན་ཆད་མཐར་ལྟར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱ་བྱེད་སོགས་ཐ་སྙད་ཆད་གྲུབ་འཛུགས་ཤེས་
བར་མེད་པ་མིན་ཞེས་སྒྲས་ཀྱང་ཆད་མཐར་ལྟར་བ་ལ་མི་པན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱ་བྱེད་པ་ཉ་ལས། ཇི་
ལྟར་ཞེ་ན། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་ནི་ལྟ་བའི་དབང་གིས་ཏེ། ཁོ་བོ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་
རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན་དུ་མེད་པ་དེ་ཉིད་མཐོང་ལ། ཆིག་གི་སྟོན་ཡོངས་སུ་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་
ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མི་སྒྲུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་
བོད་ཀན་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཟེར་བ་ལེགས་པར་བཀག་
ལ་ཤེས་བྱེད་མང་ཡང་སྤར་བཤད་པས་ཤེས་ཀྱས་སོ། །

བཞི་པ་ཡོད་དེ། ལྷ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་གི་ཆིག་འབྲེལ་དང་དེའི་དོན་འབྲེལ་མཁན་པོ་
རྣམས་ལས་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་དང་ཞི་བ་ལྟ་དང་རྒྱ་བའི་ཞབས་གསུམ་གྱིས་མིང་ཅེས་དེ་ལ་བྱ་
བྱེད་འཐད་པར་མཛད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་དཀོན་བཅེགས་
ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཅོད་པ་བདེན་རྒྱུ་འབྲེལ་བ་དཔེར་བཀོད་ནས་དེ་ལྟར་བསྐྱབས། ཞི་བ་
ལྟས་ཡབ་སྲས་མཇུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུ་མ་དཔེར་བཀོད་ནས་དེ་ལྟར་བསྐྱབས། རྒྱ་བའི་ཞབས་
ཀྱིས་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟའི་དཔེའི་སྟེང་ནས་དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
གྲུབ་སྟེ། བཏགས་དོན་བཅའ་ན་མི་རྟེན་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་པའི་མིང་ཅེས་དེ་ལ་ཡིན་མིན་བྱ་བྱེད་ཐམས་

ཅད་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། ལྷ་ཁང་དུ་མི་གཉིས་གྱི་གཅིག་གིས་འཁོར་ལོ་ཅན་དབང་ལྷག་དང་
 ཅེ་གསུམ་ཅན་བྱ་བ་འདུག་གོ། །ཞེས་སྒྲིམ། གཞན་པ་ན་རེ་དེ་ལས་བསྐྱོད་པ་ལོ། །ཞེས་ཅོད་པ་ལ་
 དབང་པོ་ན་རེ། འདི་ན་ལྷ་དེ་གཉིས་མེད། འདི་རི་མོ་ཡིན་ནོ་མི་ཟེར་བར་འཛིག་རྟེན་དང་བསྐྱེད་ནས་
 གཉིས་པ་ལ་ཁྱོད་བདེན་ལ་གཞན་དང་པོ་དེས་སྒྲིམ་པ་མི་བདེན་ཟེར་བ་ལྷ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུ་རྩ་ལྷ་
 ལེ་ཏ་ལས། འདི་ལྷར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་གང་འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་གྲགས་པ་དེ་ང་ཡང་
 ཡོད་པར་སྒྲུའོ། །གང་འཛིག་རྟེན་ན་མེད་པར་གྲགས་པ་དེ་ང་ཡང་མེད་པར་སྒྲུའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པས། དེའི་ཕྱིར་གང་གི་ཆེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་བྱ་བ་དེའི་ཆེ་ན་གང་འཛིག་རྟེན་ན་ཡང་དག་པ་ཉིད་
 དུ་གྲགས་པ་དེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡང་དག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོགས་དང་། དཔེར་ན་གྲོང་མི་
 གཉིས་ཕྱིག་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་གྲོང་ཁྱེར་དུ་དོང་བ་ན་ལྷ་དེ་མི་ཕྱིར་ལྷ་ཁང་དུ་ཞུགས་ནས། ཞེས་
 པ་ནས། དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་དེས་ཇི་ལྷར་འདི་ན་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་ཡང་འགའ་ཡང་མེད་ལ་མེད་མེད་
 གྱི་བྱ་ཡང་མེད་དེ། འདི་དག་ནི་ཅིག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རི་མོ་གྲིས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྷར་ཤེས་མོད་
 གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་འདི་ནི་བདེན་ནོ་འདི་ནི་མི་བདེན་ནོ། །ཞེས་སྒྲིམ་པ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། སྐྱེས་བྱ་གདགས་གཞི་ཁམས་དྲུག་ལ་མིང་ཅམ་ལས་མེད་
 པ་སྐྱེ་མ་དང་མཚུངས་ཀྱང་སྐྱེ་མ་དང་དེ་གཉིས་བསད་པས་སྐྱེས་བྱ་བསད་པའི་སྤྲིག་པ་ཡོད་མེད་མི་
 མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མིང་རྒྱུ་ལས་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་མའི་མི་ལ་སེམས་མེད་པས་
 མིའི་སྤྲིག་པ་མེད་ལ། སྐྱེས་བྱ་ལ་སེམས་ཡོད་པས་བསད་ན་མིའི་སྤྲིག་པ་ཡོང་བ་ཡོད་པའི་བྱུང་པར་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། སྐྱོད་འདུག་ལས། སྐྱེ་མའི་སྐྱེས་བྱ་བསད་སོགས་ལ། །སེམས་མེད་ཕྱིར་ན་སྤྲིག་
 མེད་དེ། །སྐྱེ་མའི་སེམས་དང་ལྷན་པ་ལ། །བསོད་ནམས་དང་ནི་སྤྲིག་པ་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། བསྐྱེད་
 བརྒྱུས་ལས། དེ་ལ་ཇི་ལྷར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་ཀྱང་ལས་དང་འབྲས་བྱར་འབྲེལ་བ་མི་འགལ་
 པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཇི་ལྷར་མཐོང་བཞིན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་འགལ་བ་དེ་ལྷར་ནི་ཡལ་

དང་སྤྲུལ་མཛུལ་བའི་མདོ་ལས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ལྷང་འདིས་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་སོགས་རྩང་བ་དང་། རང་ངོས་ནས་ཆོས་གང་ཡང་མ་གྲུབ་བ་དང་མཐོང་བ་
ལྟར་མ་གྲུབ་ཀྱང་མཐོང་བའི་གཟུགས་སོགས་གྲུབ་པར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། འདི་ལྟར་བཤད་པ་འདི་དབུ་མའི་ལྟ་བའི་དཀའ་ས་མཐར་ཐུག་
ཡིན་ཏེ། མིང་གིས་པར་བཏགས་ཅིམ་ལས་རགས་པའི་དགག་བྱ་བཀག་ཀྱང་ཉག་མཐའ་མི་ཁེགས་
བས་དབུ་མའི་དོན་རྣལ་མ་མི་རྟེན། མིང་རྒྱང་ལས་གདགས་གཞིའི་སྟངས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་སྤྱི་
ཤར་བ་ན་རི་བོང་རྩ་ལྟར་ཆད་གྲུབ་འཛོག་མ་ཤེས་ན་ཆད་མཐར་ལྷུང་ནས་དབུ་མའི་དོན་མི་ཤེས་པའི་
བྱིར་རོ། །རྣམ་བཤད་ལས། ཉོག་བས་བཞག་པ་དེ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་ནི། ལས། དབུ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་
ཐུག་པའི་དཀའ་ས་ཡང་འདི་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དོན་ཡོད་
དེ། མིང་རྒྱང་ཞེས་བས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་བ་དང་ཉག་མཐའ་ཁེགས། བཏགས་ཡོད་ཅེས་བས་དོན་
དེ། ཐ་སྙད་དེ་འཇུག་ཏུ་ཡོད་བས་རི་བོང་རྩ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ནས་ཆད་མཐའ་དང་མེད་མཐའ་
སོགས་སེལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་མིང་གིས་བཏགས་ཅིམ་ལ་ཡོད་བས་མ་ཁྱབ་ཀྱང་། མིང་རྒྱང་
བཏགས་ཡོད་ལ་ཡོད་བས་ཁྱབ་སྟེ། ཡོད་པ་དང་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ།
ཡོད་པ་བཏགས་ཡོད་གཉིས་ལ་པན་ཚུན་ཡིན་བས་ཁྱབ་པའི་བྱིར། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཉོག་
པ་མེད་བས་རྣམ་མཁྱེན་སོགས་ཉོག་བས་བཞག་ཅིམ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་སྟུང་ན་སྟོན་དེ་མེད་པར་
ཐལ། མིང་མེད་པའི་ཆོས་མེད་ལ་སྤྱོད་རང་ཡུལ་ལ་འཇུག་མཚུངས་ཡིན་བས་རྣམ་མཁྱེན་འཛོག་
བྱེད་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡོད་མི་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མིང་རྒྱང་
ལྟན་གྱི་སེམས་ཅན་ཡོད་ཀྱང་རྣམ་མཁྱེན་རྒྱུད་ལྟན་གྱི་སེམས་ཅན་ཡོད་མི་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །

སྤྲུལ་པ།

ཐལ་རང་དགག་བྱའི་སྤྲ་རགས་ཆེར་བཤད་པས། །

སྤྲལ་ལྟན་སྒོ་མིག་སྒོད་པའི་རབ་རིབ་ཆོགས། །

ཐོ་རངས་རྒྱ་སྤྲར་ནམས་བཞིན་ཆོས་དབྱིངས་སུ། །

བདས་པ་མེད་ཀྱང་བྲོས་ནས་མི་སྤྲང་མཚར། །

ཨ་རྟོ་མཁའ་ངོས་མ་སྤྲིབ་དབང་པོའི་གཞུས། །སྤྲུལ་བཞིན་སྒྲོང་པ་མི་འགོག་རྣམ་ཀུན་
མཆོག །འཆར་བའི་སྤྲུལ་མ་འདི་ལ་གཟེགས་མེད་ཆད། །མི་འཆར་རྣམ་པ་གང་ཡོད་ཨེ་མ་རྟོ། །སྒྲོང་
པ་སྤྲང་བ་ཟད་པའི་གནས་ལུགས་དང་། །ཀུན་རྫོབ་ཅི་ཡང་འཆར་བའི་ཆོས་ཅན་གཉིས། །འདུ་དང་
འབྲལ་མེད་གཟུགས་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན། །རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དབང་པོ་དབྱུ་མ་པའོ། །

ཞེས་བར་སྤྲུལ་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་སྐྱབ་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་
 པས་སྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་དགག་པ། དེ་ལ་ཚོད་
 པ་སྤངས་པ། རྟེན་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བས་མཐར་འཛིན་འགོག་ཚུལ། རིགས་པས་དབྱུང་པའི་འབྲས་སུ་
 རོས་བཟུང་བ་དང་བཞེ། དང་པོ་ནི། སྦྱིར་དགག་བྱ་བདག་གཉིས་པོ་དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་
 དུ་མ་ཡོད་དེ། ཐལ་འགྱུར་གྱི་དེ་དུ་མ་དང་། ཉགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ་དུ་མ་ཡོད་པའི་བྱིར་
 དང་པོ་དུ་མ་ཡོད་དེ། གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར། ལྷ་མཆོན་མཚུངས་
 པ་མགོ་སྟོམས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར། འགལ་བརྗེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར། འགལ་བརྗེད་དང་འདྲིང་པ་སྐྱབ་པའི་
 ཐལ་འགྱུར། སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྷ་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་པོ་ནི། ལྷ་གྲ་
 ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རོས་ནས་བྱུང་པའི་བྱིར་ལྷ་བྱ། གཉིས་པ་ནི་ཡོད་དེ།
 སྐྱ་འཛིན་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་
 གཟུགས་ལ་ལྷ་བའི་བྱིར་ལྷ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་གསུམ་པ་ནི། བ་སྦྱི་ཉག་དངོས་ཆོས་ཅན། རང་གི་
 གསལ་བ་དུ་མ་ལ་མ་བྱུང་པར་ཐལ། ཆ་མེད་པའི་གཅིག་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་ལྷ་བྱ། བཞེ་པ་ནི། ལྷ་གྲ་
 ཆོས་ཅན། སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཐོབ་ཐེན་པའི་བྱིར་ལྷ་བྱ། ལྷ་པ་
 ནི། གཟུགས་སྤང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པར་ཐལ། ཆོར་སྤང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པའི་བྱིར་ཟེར་
 པ་ལ། ཆོར་སྤང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པའི་ཉགས་ཀྱིས་གཟུགས་སྤང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པར་
 སྐྱབ་མི་རུས་པར་ཐལ། སྐྱབ་བྱེད་ཆོར་སྤང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་དང་བསྐྱབ་བྱ་གཟུགས་སྤང་
 རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་གཉིས་ལ་བསྐྱབ་དཀའ་སྤྲིའི་བྱེད་པར་མེད་པའི་བྱིར་ལྷ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་
 གཏན་ཆོགས་ཀྱང་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་དཔྱོད་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་

ཆོག་པ་དང་། རྒྱ་ལ་དཔྱོད་བརྗོད་ཆོག་པ་མེད་པ་ལྟར་ཆོག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་དཔྱོད་བ་ཡོད་
མེད་སྐྱེ་འཕོག་གི་གཏན་ཆོག་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ལ་དཔྱོད་བ་སྤྱི་བཞི་སྐྱེ་འཕོག་གི་གཏན་
ཆོག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་ཀ་ལ་དཔྱོད་བ་རིག་པ་པེ་རྒྱ་ལ་པོ་རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོག་པ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྤྱི་གུ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ། གཉིས་བ་ཡོད་དེ།
སྤྱི་གུ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་སྤྱེ། མཐའ་བཞི་གང་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ། གསུམ་
བ་ཡོད་དེ། སྤྱི་གུ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་སྤྱེ། རང་གི་རྒྱ་དུས་སྤྱི་ཡོད་བ་ཡང་མི་སྐྱེ་གཏན་
ནས་མེད་བ་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ། བཞི་བ་ཡོད་དེ། སྤྱི་གུ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་སྤྱེ།
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ནས་འབྲས་བུ་དུ་མ་ཡང་མི་སྐྱེ་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱ་དུ་
མས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡང་མི་སྐྱེ་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་བུ་དུ་མ་ཡང་མི་སྐྱེ་དེ།
རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ནས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡང་མི་སྐྱེ་དེ་ཕྱིར་ལྟ་བུ། ལྟ་བ་ཡོད་
དེ། སྤྱི་གུ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་འཕགས་བ་ཡབ་སྐུ་ཀྱིས་རྗོད་ཆོག་པ་མེད་པ་ལྟར་ཆོག་པ་མེད་པ་ལྟར་ཆོག་པ་མེད་པ་
མེད་བ་མཉམ་ཉིད་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེ་རྟེན་ནས་ན་མཉམ་ཉིད་གཞན་སྤྱི་བ་སྤྱི་
བར་དགོངས་ནས་ཅུ་ཤེ་ལས་རྗོད་ཆོག་པ་མེད་པ་ལྟར་ཆོག་པ་མེད་པ་ལྟར་ཆོག་པ་མེད་པ་ལྟར་ཆོག་པ་མེད་པ་
རིག་པ་ཆོག་པ་གཞན་རིན་ཐེང་སོགས་ལས་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་རྟགས་གཞན་ཅི་རིག་པ་རྒྱས་
པར་བཤད་བ་འགའ་ཞིག་འདིར་ཞར་བྱུང་དུ་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་གྲུབ་སྤྱེ། རང་འབྲེལ་ལས།
དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཆོས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོ་ན་རིག་པ་པས་བསྟན་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་མཉམ་
བ་ཉིད་གཞན་བསྟན་བ་སྤྱི་བར་དགོངས་ཏེ་སྤྱི་བ་དཔོན་གྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དང་པོར།
བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་

ན་ཡང་། སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་ཉེ་བར་བཀོད་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ཚིགས་
བཅད་འདིས་དམ་བཅའ་ཙམ་བསྟན་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བསྟན་ཚུལ་བརྟེན་བ་ཕྱིན་གི་དངོས་པོ་གང་
དག་ནམ་ཡང་གང་ན་ཡང་སྟེ། ཡུལ་དུས་གྲུབ་མཐའ་འགར་ཡང་བདག་ལས་དང་གཞན་ལས་དང་།
དེ་གཉིས་ལས་དང་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་དམ་བཅས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་གང་
དག་ཅེས་པས་བརྟེན་བ་མི་སྐྱེ་རྒྱ་དེ་སྟོན། ནམ་ཡང་དང་གང་ན་ཡང་ཞེས་པས་རྟེན་གཞི་གང་དུ་མེད་
ཚུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡུལ་འགའ་ཞིག་དུ་གྱུར་གྲུམ་མི་སྐྱེ་བ་ཡུལ་གྱི་དབང་ལྟ་བུ་དང་།
དགུན་དུས་ལོ་ཐོག་མི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་དུས་གྱི་དབང་གིས་དང་། དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་
ཡང་། དངོས་སྐྱེ་པའི་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་སྐྱེའོ་སྐྱེ་བ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེས་ན་ཕྱིན་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཡུལ་དང་དུས་དང་གྲུབ་པའི་མཐའ་འགར་
ཡང་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་སྲིད་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདི་ལྟར་སྒྲུར་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
དམ་བཅའ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་སྒྲུར་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་དོན་དེ་འཆད་བ་ལ་དམ་བཅའ་
བཞག་བ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་བ་དང་། གྲུབ་མཐའི་དོན་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཅ་བར། དེ་ཉིད་
དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག །གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་པར་ནི་ག་
ལ་ཡོད། །ཅེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། དམ་བཅའ་བཞི་པོ་དེ་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་སོགས་བྱུང་།

གཉིས་པ་ལ་བདག་སྐྱེ་དགག་བ། གཞན་སྐྱེ་དགག་བ། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་བ། རྒྱ་
མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་བ་བཞི། དང་པོ་ལ་འགྲེལ་པའི་རིགས་པས་དགག་བ། ཅ་ཤེས་ཀྱི་རིགས་
པས་དགག་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གྲུབ་མཐའ་མཁན་གྱི་ལུགས་དགག་བ། གྲུབ་མཐའ་བ་མ་ཡིན་
པའི་ཐ་སྙད་ལ་མེད་བ་དང་། དོན་བསྐྱབ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཅ་བར། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་
ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཡང་གཟུང་དུ་ཡོད་འགྱུར་དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཁས་མི་
སྒྲངས། །ཞེས་པ་ཅ་འགྲེལ་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། ཅ་བར། གང་ཕྱིར་རྒྱ་ཞིག་ན་ཡང་སོགས་རྟེན་བ་

གཉིས་ཙ་འབྲེལ་བྱུང་། གསུམ་པ་ནི། ཙ་བར། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཞེས་སོགས་ཙ་འབྲེལ་བྱུང་། གཉིས་
པ་ནི། ཙ་བར། བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་བསྐྱེད་པར་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དང་། །ཞེས་སོགས་ཆེགས་
བཅད་གཅིག་ཙ་འབྲེལ་བྱུང་།

འདི་ལ་སྤྱི་དོན་དང་མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་
བཀའ་ཚུལ། དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྤྱོད་བཟོད་ཚུལ། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་མེད་པར་རྒྱ་
བས་བཤད་ཚུལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་གྲངས་ཅན་པ་ན་རེ། ཉས་སྤྱུག་ལྟ་བུའི་འབྲས་བྱ་གཅིག་
གི་རྒྱ་ས་པོན་དང་རྒྱུན་རྒྱུད་རྣམས་ལ་སྤྱི་འཕགས་པོ་པོ་འཕམ་རང་བཞིན་ཆ་མེད་གཅིག་པར་ཡིན་
ཚུར་ཡིན་གྱི་ཁྲབ་པའི་རྗེས་སུ་འཕྲོ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་ལ་འབྲས་བྱ་ཐུན་མོང་བ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་ལྡན་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱུའི་དུས་ནས་ཡོད་དེ། དེ་དག་རང་རྒྱུའི་དུས་སུ་རྒྱུའི་
རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩ་བུམ་རྒྱ་འཛིམ་པའི་དུས་སུ་འཛིམ་པའི་རང་བཞིན་དུ་
ཡོད་པ་བཞིན། དེས་ན་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བྱའི་རང་བཞིན་ཡང་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་
པས་པན་རྒྱུན་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་དུ་འདོད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས། འདི་ལ་གྲངས་ཅན་རྣམས། ཞེས་པ་
ནས། འདོད་ཚུལ་ཞེས་སོ། །ཡང་གྲངས་ཅན་ཁ་ཅིག །སྤྱི་ལས་དེ་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་ལ་གསལ་བར་
འདོད་དེ། འདིས་ཀྱང་སྤྱི་གསལ་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་ཚུལ་དང་གྲུབ་ཚུལ་སྤྲ་མ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་ཚུལ་ཡོད་དེ།
སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་དམ་བཅའ་
བཞག་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བདག་ལས་སྐྱེ་ན་ཅི་ཉེས་སྣམ་པ་ལ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དེ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་
བ་དང་། དེར་མ་ཟད་ཐུག་མེད་དུ་ཡང་འགྱུར་བའི་སྤྱོད་འོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཀྱིས་
གཞོད་བྱེད་མིང་གི་སློ་ནས་མདོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱང་པ་ལྟ་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གི་
བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། བེན་ཏུ་

ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྐྱ་གྲུ་
 ཆོས་ཅན། སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ། རང་གི་རྒྱ་དུས་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཕངས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལ་གངས་ཅན་གྱིས་མ་ཁྲབ་ཟེར་བ་ལ། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་
 ཚུལ་ཡོད་དེ། སྐྱ་གྲུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་རྒྱ་དུས་ནས་གྲུབ་
 ཟེན་ཀྱང་སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་འཕངས་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཕངས་པའི་ཕྱིར། བུ་རྩ་ལྷ་ལི་
 ཏ་ལས། དངོས་སོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཅི་
 ལྟ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ནས་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་འང་མ་ཁྲབ་
 ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་ཀྱང་མི་གསལ་བ་གསལ་བར་སྐྱེ་དགོས་པས་ཐལ་འགྱུར་སྤར་མར་མ་ཁྲབ་ལ།
 གསལ་ཟེན་ནས་སྐྱེ་མི་དགོས་པས་ཐལ་འགྱུར་འདི་ལ་མ་ཁྲབ་སྤུམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་པའི་རྒྱ་
 མཆོ་ལས། དེ་ལ་པ་རོལ་པོས་རྒྱས་པའི་རོ་བོར་མི་གསལ་བར་ཡོད་པ་གསལ་བར་སྐྱེ་དགོས་པ་
 དང་། གསལ་ཟེན་ནས་སྐྱེ་མི་དགོས་པས་ཐལ་བ་སྤྱི་གཉིས་ལ་ཁྲབ་པ་མེད་ཅེས་སྤྱོད་ཀྱང་སྤྱོད་
 སྤོང་མི་རྒྱས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་དེ་གཉིས་ལ་མ་ཁྲབ་ཀྱི་ལན་བཏབ་ཀྱང་ལན་
 རྣམ་དག་མི་ཐེབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་གསལ་བ་ཆོས་ཅན། སྤར་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། རྒྱ་དུས་ནས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འོ་ན། སྐྱེ་ལྡན་ཐམས་ཅད་སྤར་ཡོད་ཀྱིན་གྱིས་གསལ་བར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། གསལ་བ་ལ་དེའི་ཕྱིར། གོང་དུ་མ་ཁྲབ་ན། གསལ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཐུག་མེད་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་རྒྱུའི་དུས་ནས་ཡོད་ཀྱང་སྤར་སྐྱེ་བ་དགོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་
 རྒྱ་མཆོ་ལས། སྤྱོད་ཀྱང་སྤྱོད་སྤོང་མི་རྒྱས་ཏེ། གསལ་བ་སྤྱི་ནས་ཡོད་ན་དེར་སྐྱེ་མི་དགོས་ལ་སྤྱི་
 རྣམས་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ཐུག་མེད་སོ་ན་གནས་ཤིང་གསལ་བ་སྤར་མེད་ན་རྒྱ་ལ་སྤར་ཡོད་ཁོན་སྐྱེ་བའི་
 ཕྱོགས་ཉམས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྤྱོད་བརྗོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤྱོད་བརྗོད་ཀྱི་གཞི་སངས་རྒྱས་

བསྐྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་མ་དགོངས་ཤིང་། དེས་ན་མདོར་
བསྟན་གྱིས་སྤར་ཡང་སྟེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་འཕངས་པར་མ་དགོངས་ནས་མདོར་བསྟན་
གྱི་གཞུང་ཁོ་ན་ལ་སྟོན་བརྗོད་མཛད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཤེས་རབ་སྟོན་མེ་ལས། འདི་ལ་གཞན་གྱིས་
དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྟེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྟེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
པའི་ཕྱིར་དང་། ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྣམ་པར་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་
རིགས་པ་མ་ཡིན་རྟེ། གཏན་ཆོག་ས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱིས་སྤར་པའི་ཉེས་
པ་མ་བསལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲུགས་ཡོད་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་བསྐྱོག་པར་
འགྱུར་བ་དང་། དེའི་ཆོས་བསྐྱོག་པའི་དོན་མཛོན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་
དང་། སྟེ་བ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྟེ་བ་ཐུག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་
མཛད་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འདིའི་དོན་ནི་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱི་བདག་སྟེ་འགོག་པའི་
འགྲེལ་པའི་ཆོག་དེ་ནི་མི་རིགས་རྟེ། དེས་བསྟན་པའི་སྟོར་བ་དེས་བདག་སྟེ་མེད་པ་སྟུབ་ཀྱས་ཀྱི་
ཉགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་སྟོན་དང་། གངས་ཅན་གྱིས་བྱུང་བའི་སྟུབ་པའམ་བྱུང་བ་འགལ་པའི་
སྟོན་བརྗོད་ཡོད་པ་མ་བསལ་པའི་སྟོན་དང་། རྟོག་པ་གཞན་གྱི་སྟོན་ཀྱི་སྤྲུགས་ཡོད་པའི་སྟོན་
གསུམ་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་འགྲེལ་པས་སྟོར་བ་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན།
བདག་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྟེ་བ་མེད་དེ། སྟེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཆོག་
ཟེན་ལ་བཀོད་ཀྱང་བསམ་ཆོད་ལ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་དེའི་
ཕྱིར། ཉགས་སྤྲུག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དམ་བཅའ་ཅམ་དུ་བྱེད་ཀྱི་སྟོར་བ་དེས་བདག་སྟེ་མེད་པར་
སྟུབ་མི་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མིག་སོགས་ནང་གི་སྟེ་མཆེད་རྣམས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་
བདག་ལས་མི་སྟེ་སྟེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་བཞིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་བདག་སྟེ་

འཁོག་རུས་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་དང་དཔེ་མ་བཟོན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། གཏན་ཆིགས་
 དང་དཔེ་མ་བཟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་དང་། རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། ལེགས་ལྡན་གྱིས་དེ་ནི་
 མི་རིགས་ཏེ། སྒྲོར་བ་དེས་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དང་དཔེ་གང་ཡང་མ་བཟོན་པས་
 དམ་བཅས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། གངས་ཅན་གྱིས་ཁྱོད་གྱིས་
 བདག་ཉིད་ལས་ཞེས་པའི་དོན་འབྲས་བྱ་མཛོན་གསལ་གྱི་བདག་ཉིད་ལས་ཟེར་རམ། རྒྱ་མི་གསལ་
 བ་གཙུག་པོའི་བདག་ཉིད་ལས་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་བྱུབ་ཐོབ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་པོ་ཡང་འབྲས་བྱ་
 མཛོན་པར་གསལ་ཐོབ་པའི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བྱུབ་པ་
 འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་ལྡན་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱེ་བའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་
 ཕྱིར། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། གཞན་གྱིས་སྐྱས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་དང་།
 རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། གངས་ཅན་གྱིས་བདག་ལས་ཞེས་པའི་དོན་འབྲས་བྱ་གསལ་བའི་བདག་
 ཉིད་ལས་ཡིན་ན་ནི་བྱུབ་ཐོབ་སྐྱབ་པ་དང་། རྒྱ་མི་གསལ་བ་རུས་པའི་བདག་ཉིད་ལས་ཡིན་ན་ནི་སྐྱེ་
 ལྡན་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ན་བྱུབ་པ་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དམ་བཅའ་ལ་
 བརྟགས་ནས་སྒྲོན་བཟོན་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཅུ་རྟགས་གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། སྐབས་
 གྱི་དོན་དངོས་བསྟན་དོན་མེད་ཐུག་མེད་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་སྒྲོར་བ་མི་འཐད་པས་འགྲེལ་བའི་
 དངོས་ཐོབ་གྱི་སྒྲོར་བ་དེ་ལས་བརྒྱུ་དགོས་པས་གཞན་གྱི་ལྷན་ཀའི་སྐྱགས་ཡོད་པའི་སྒྲོན་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། སྐྱགས་ཡོད་པའི་ཆིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐབས་གྱི་དོན་ལས་བརྒྱུ་
 པར་འགྱུར་བ་དང་ཞེས་དང་། རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། རྒྱལ་བ་གཞན་གྱི་ལྷན་ཀའི་སྐྱགས་ཡོད་
 པའི་ཆིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་དང་། སྐྱགས་ཡོད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ན་སྐབས་
 གྱི་དོན་སྒྲོར་བ་དེ་ལས་བརྒྱུ་པས་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །

སྐབས་གྱི་དོན་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲོར་བ་ལས་བརྒྱུ་པས་སྐྱགས་ཡོད་ཀྱི་ཆིག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་

ཡོད་དེ། དངོས་ཟིན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པའི་བསྐྱེད་བྱ་བ་སྒྲོག་པས་
གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཏེ་རྟགས་དོན་མེད་ཐུག་མེད་གཉིས་
བསྒྲོག་པས་དོན་བཅས་ཐུག་བཅས་བཞོད་པས་དབུ་མ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་མེད་
མེད་དགག་བྱེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཤེར་སྒྲོན་ལས། བསྐྱེད་བར་བྱ་
བ་དང་ནས། འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། རྟེན་ཆེན་ལས། སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་བསྒྲོག་པས།
ཞེས་སོགས་ནས་ཟེར་རོ་ཞེས་དང་། སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། སྐལ་མ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ན། འདི་ལྟར་
སྐྱོར་བའི་ཆོག་ཟིན་ལས་བསྒྲོག་དགོས་པས་སྐལ་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱོར་བའི་ཆོག་ཟིན་ལྟར་ན་
དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་བསྐྱེད་བྱ་དང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཐུག་མེད་གཉིས་ཆོག་ལོན་
ན་རྟགས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། བདག་ལས་སྐྱེ་ན་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཏུ་འགྱུར་
པ་གཉན་ཆོག་ལོན་ན་ཡང་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ན་བསྐྱེད་བྱ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དངོས་ཟིན་
ལྟར་མི་འཐད་ཅིང་འདིའི་བསྒྲོག་དོན་གཉིས་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པར་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པར་མངོན་
ཞེས་ལེགས་ལྟན་གྱིས་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་བྲལ་སོ། །ཞེས་སོ། །སྐབས་འདིར་རྟགས་
ཆོས་སོགས་རེ་རེ་ལ་ཡང་མ་སྟོད་ཏུ་མ་སྟོང་བ་ཤེས་དགོས་ཏེ། དེ་ཤེས་ན་ལོག་གི་འཆད་འགྱུར་ཏུ་མ་
ལ་མན་པ་དང་། དབུ་ཆད་ཀྱི་མ་སྟོད་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་
པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བྱ་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱེ་བའི་སྐྱོར་བ་དང་སྐྱེ་བ་ནས་བཞད་ན། དེ་སྐྱེ་བ་
ཀྱི་ཕྱོགས་དང་བསྐྱེད་བྱ་དང་དམ་བཅའ་རྣམས་དོན་གཅིག་སྟེ། དེ་སྐྱེ་བ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཀྱི་
ཆོག་པོ་དོན་ཕྱོགས་སོགས་ཡིན་པར་དབུ་ཆད་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཞེས་པ་ནི་བཞི་ཞེས་པ་
གཉིས་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐྱེ་བ་ཀྱི་ཆོས་དང་བསྐྱེད་བྱའི་ཆོས་རྣམས་དོན་གཅིག་པར་མ་ཐུན་
ཏེ། གཞི་གང་གི་སྟེང་ཏུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་བྱེད་པར་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་
བའི་གཞི་དང་ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་དང་ཚོད་གཞི་དང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་དོན་གཅིག་

པར་མ་ཐུན་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཞེས་པའི་ཆོས་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལ་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་དང་ཐུན་པའི་
 ཆོས་ཅན་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་བཤད་བརྟུལ་ཞུགས་ལས། ཆོས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་
 སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་གཞི་གང་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱབ་པའི་ཆོས་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཆོས་
 ཅན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱབ་པའི་ཆོས་དང་ཕྱོགས་ཆོས་དང་གཏན་ཆིགས་དང་
 རྟགས་དང་རྒྱ་མཚན་རྣམས་དོན་གཅིག་པར་མ་ཐུན་ཏེ། འབྲེལ་བཤད་དེ་ཉིད་ལས། སྐྱབ་པའི་ཆོས་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྐྱབ་པའི་ཆོས་ཏེ་གཏན་ཆིགས་སོ་ཞེས་དང་། དེའི་ཕྱིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བསྐྱས་པའི་ཕྱོགས་དེའི་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པས་ཕྱོགས་
 ཀྱི་ཆོས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་དང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དོན་
 གཅིག་སྟེ། སྐྱོལ་ཕྱི་སྐྱོལ་ལ་ཚུལ་གསུམ་མ་ཐུན་སྤང་དུ་རང་དབང་གིས་བྱུང་བའི་སྐྱོན་སྐྱོལ་
 ལ་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་པ་གཅིག་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་རང་དབང་དུ་བྱུང་བ་
 ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བཤད་དེ་ཉིད་ལས། སྐབས་འདིར་ནི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཞེས་
 བྱ་བ་གཞི་གང་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ། ཆོས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱོལ་བ་དང་ཕྱིར་སྐྱོལ་
 བ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲགས་པ་དང་། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་སྐྱབ་པའི་ཆོས་ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་
 སྐྱོལ་བ་དང་ཕྱིར་སྐྱོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲགས་པ། དེ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
 དང་། འཆི་མེད་མཛོད་ལས། རང་རྒྱུད་རང་དབང་བདག་དབང་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་
 གྲགས་ཀྱི་རྟགས་དང་དེའི་རྗེས་དཔག་དང་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་དང་དེའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་རྣམས་
 དོན་གཅིག་ལ་ཐལ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཡང་དག་མི་འདོད་དེ། སྐྱོལ་དབྱུང་མ་པས་ཕྱི་སྐྱོལ་དངོས་
 སྐྱོལ་དངོས་པོ་བདེན་མེད་སྐྱབ་ཆེ་ཕྱི་སྐྱོལ་རང་ཉིད་ལ་གྲགས་པས་ན་རང་གྲགས་དང་སྐྱོལ་ལས་
 གཞན་པའི་ཕྱི་སྐྱོལ་ལ་གྲགས་པས་ན་གཞན་གྲགས་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབྱུང་མའི་

ལྷ་བ་མ་རྟེན་བར་དུ་དབུ་མ་བ་ལ་གྲགས་པ་ལྷར་གྱི་ཉགས་སོགས་ཕྱི་ཚོལ་ལ་བསྟན་པའམ་སྒོ་ལ་
གྲགས་མ་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཚོལ་བ་གཉིས་ཀར་མཐུན་སྒྲུབ་གི་ཚུལ་གསུམ་མི་ཡོང་བར་
འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་དགག་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་པའི་དབུ་མའི་བྱུང་མཐའ་དང་འགལ་ཚུལ་ཡོད་
དེ། དངོས་ཟིན་གྱི་ཉགས་བསྒྲགས་ནས་དོན་བཅས་བྱུག་བཅས་འགོད་ན་དངོས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཡང་
བསྒྲགས་ནས་དངོས་པོ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་བསྐྱབ་པར་བྱེད་དགོས་པས་བྱུང་མཐའ་དང་འགལ་བ་
གང་ཞིག །སྤྱིར་ཐལ་འགྱུར་དང་ཉགས་གང་བཀོད་ཀྱི་དེ་ལྷར་བསྒྲགས་དགོས་པ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་
ཀྱང་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་སྐབས་འདིར་དེ་ལྷར་དགོས་ཞེས་
ཞིབ་ཆ་འབྲེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དངོས་ཟིན་གྱི་ཉགས་བསྒྲགས་པ་ལྷར། དངོས་
ཟིན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་བསྒྲགས་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་སྟེ་ཞེས་བསྐྱབ་བྱར་འགོད་པ་
མི་རུང་ཡང་ཤུགས་བསྟན་གྱི་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་བ་གང་ཞིག །དེ་ལྷར་བྱས་ན་མ་ཡིན་དགག་དངོས་
ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་སོང་བས་བྱུང་མཐའ་དང་འགལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རིགས་
པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། དེས་ན་བསྒྲགས་དོན་གཉིས་ཉགས་སོ། །དངོས་ཟིན་གྱི་ཉགས་བསྒྲགས་
ན་དངོས་ཟིན་གྱི་དམ་བཅའ་ཡང་བསྒྲགས་དགོས་ཏེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཉགས་བསྒྲགས་པ་ལྷར་
བྱར་མེད་པས་བདག་སྐྱེ་རྣམས་བར་བཅད་ཅུ་མ་ཡིན་པ་བསྒྲགས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པའི་ཆེད་ཡིན་པས་
སྐབས་འདིར་མེད་དགག་གཅིག་དགོས་ཀྱི་མ་ཡིན་དགག་བྱས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཚན་མ་
ལ་མི་སྤྱོད་པར་གསུངས་པའི་བྱུང་མཐའ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་རབ་སྟོན་མེ་ལས། མ་ཡིན་
པར་དགག་པ་ཡོངས་སུ་བཟུང་ན་ནི་དེ་སྐྱབ་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་རྣམས་མ་སྤྱེས་སོ་ཞེས་སྐྱབ་
པས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། མཛད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལུང་ལས་གཟུགས་སྐྱེ་
བ་མེད་པ་ལ་སྤྱོད་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་སོ། །འདི་ལྟར་མ་གོ་བར་སྦྱ་ཆོག་ས་སྦྱས་ཀྱང་འབྲུལ་ལོ། །

གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱལ་བ་སྦྱངས་ཀྱིས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་སྦྱབས་སྐྱེ་མེད་ཅམ་
མ་ཡིན་པར་སྐྱེ་བ་ཐ་སྦྱང་དུ་ཡོད་པ་སྦྱ་མ་ལྟ་བུར་སྦྱབ་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་ནི་དོན་བཅས་ཐུག་
བཅས་ཡིན་པས། བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྦྱས་པས་ཤུགས་ལ་གཞན་སྐྱེ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྩར་
དང་པོ་བྱུང་སྟེ། བྱྌ་ལྷ་མི་ཉ་ལས། འདིར་སྦྱས་པ་རེ་ཞིག་སྐྱེ་བར་བཞུགས་པ་ཐ་སྦྱང་ཅམ་ཡིན་པ་དེ་
ལྟར་རབ་ཏུ་སྟོན་ཅིག །བཤད་པ་དེ་དང་པོར་བསྟན་པར་བྱའོ། །བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་
མིན། ཞེས་པ་ནས། གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་
སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་དང་གཞན་གཉིས་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། གཉིས་ཀའི་
སྟོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མེད་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་
ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཅོམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོ་སྐྱེ་བ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར། སྐྱེ་
བ་མེད་པས་སྐྱེ་བར་བཞུགས་པ་ནི་ཐ་སྦྱང་ཅམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྦྱུང་དུ་ལེགས་ལྡན་
ཀྱིས་དགོངས་པར་མཛོན་པའི་ཕྱིར། དབྱུང་གཞི་ཆེ་མོད་ཀྱང་སྟོན་མེད་དེ། ཅ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དམ་
པར་མེད་པ་དང་། མིང་བད་ཅམ་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་རྩང་བར་བཤད་པའི་མདོར་བསྟན་ལ། འདིར་ཡང་
མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བ་མེད་དགག་ཡིན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མིང་ཅམ་ཡོད་པར་མཛད་པས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་
སོ་ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཐུན་ལས། ཐལ་འགྱུར་དང་རྟགས་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལ་
སྦྱིར་དེ་ལྟར་སྦྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཞེས་པ་ནས། སྐྱེ་བ་གཞིར་བྱས་ལ་བདག་སྐྱེ་གཞན་སྐྱེ་གཉིས་སུ་ཁ་
ཆོན་ཆོད་པས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞིང་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེས་སྦྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ལས་
སྐྱེ་བ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། ལྷས་བྱིན་ཆོན་པོ་དང་ཉིན་པར་མི་བ་བར་སྦྱས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་མཆན་པོ་
བ་བར་འཕེན་པ་བཞིན་ནོ་སྦྱུང་དུ་བསམ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་སྦྱ་བ་པོ་ལ་འཕེན་འདོད་

མེད་ན་མི་འཕེན་ཏེ། མདོ་ལས། གང་ཞིག་སྐྱེ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་མ་སྐྱེས། །ཞེས་དང་། ལེགས་ལྷན་རང་
ཉིད་ཀྱང་གཟུགས་ཆོས་ཅན། རོན་དམ་པར་མེད་དེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་མ་བཞིན་ཞེས་པ་དག་གིས་
ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་བ་དང་ཡོད་པར་ལྷགས་ལ་འཕེན་པར་སྤྱད་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་སངས་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་ལ་སྐྱེན་མེད་ཚུལ་རྒྱ་བས་བཤད་ཚུལ་ལ། སངས་རྒྱལ་
བ་སྐྱེས་ལ་སྐྱེན་མེད་ཚུལ་དང་། ལེགས་ལྷན་གྱི་ལྷགས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྐྱེན་དང་
པོ་གཉིས་མི་འབྲུག་པའི་ཚུལ་དང་། གསུམ་པ་མི་འབྲུག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་པའི་སྐྱེན་མེད་ཚུལ་དང་། གཞན་གྲགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐྱེན་མེད་ཚུལ་གཉིས། དང་
པོ་ལ་རང་རྒྱུད་མ་བཞུགས་པའི་ཚུལ་དང་། རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཉེས་པ་སེལ་མི་དགོས་པའི་ཚུལ་
གཉིས། དང་པོ་ལ་རང་རྒྱུད་ལ་དགོས་པ་མེད་པ་དང་། དེ་ལ་རྒྱས་པ་མེད་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཁས་
ལེན་མི་རིགས་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ལེགས་ལྷན་གྱི་སྐྱེན་ཐམས་ཅད་མི་རིགས་ཏེ། འཆད་འགྱུར་
ལྟར་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལ་ལས། སྐྱེན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་
རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །ལེགས་ལྷན་གྱིས་སྐྱེན་བརྗོད་དུ་མའི་
ནང་གི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་བདག་སྐྱེ་འགོག་མི་རྒྱས་པའི་སྐྱེན་མེད་
པར་ཐལ། ཁྱིད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་དཔེ་བཞུགས་པའི་དགོས་པ་འཕམ་འབྲས་བྱ་བདག་སྐྱེ་མེད་
པར་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱས་པ་སངས་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་ཀྱིས་འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་བཅད་ནས་
ཀྱང་སྤྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གང་ལས་གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་བཞུགས་བྱ་དང་བཅས་
པར་འགྱུར་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་གིས་བཅད་པ་ཅི་མ་རོལ་པོ་ཁས་ལེན་པར་མི་བྱེད་དམ། ཞེས་སོ། །འདི་
ཙམ་ཞིག་ཅེས་པའི་ཙམ་སྐྱེས་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་གྱིས་བསྐྱེད་སྤྱབ་པར་བསྟན་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་
ཐལ་འགྱུར་གཉིས་བརྗོད་པའི་བདག་སྐྱེ་ལ་ནང་འགལ་བསྟན་ཅིང་། བསྟན་པ་ལྟར་མཐོང་ཡང་རྒྱས།
བདག་སྐྱེ་ཡོད་པའི་འཐད་པ་རིགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པར་སྐྱེན་སྤྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེ་

ཉིད་ལས། གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་པ་རྒྱ་ཉིད་དང་དེ་ཉིད་སྐྱེའོ་ཞེས་སྐྱས་པ་ཡིན་ལ། ཡོད་
 པ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མ་མཐོང་ཞིང་ཐུག་པ་མེད་པར་ཡང་མ་མཐོང་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་
 བྱལ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་ཅིང་ཐུག་པ་མེད་པར་ཡང་མི་
 འདོད་དོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་བྱལ་སྟེ། གངས་ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་སྐྱེས་
 ཟེན་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བའི་དཔེ་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཅག་གི་ཚོད་པ་ནི་འཐད་
 པ་དང་བྲལ་བ་དང་། རང་གི་ཁས་སྒྲངས་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་རོལ་པོ་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་
 འདོད་པ་ལ་འདྲི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཆད་མ་བའི་འགལ་
 བརྗོད་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་སྐྱེད་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་བར་མ་ཐད་ཚུགས་སུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་འདྲེན་པ་
 འབྲལ་བ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ནང་འགལ་སྟོན་ཐུབ་ཅིང་ནང་འགལ་མཐོང་
 ཡང་ཁས་མི་ལེན་པར་བསྟོན་འདིང་ན། དེ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་དཔེ་བསྟན་ཀྱང་རུས་པ་མེད་
 པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ཡང་སྟོན་མཐོང་ཡང་བསྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་བོ་ནི་
 རྟོལ་བའི་འོས་མ་ཡིན་པའི་བསྟོན་པ་དང་མི་ཚོད་ལ། ལེགས་ལྡན་ཁྱེད་རང་ནི་དེ་འདྲ་ཚོད་པའི་གནས་
 མ་ཡིན་པར་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དཔེ་འཆང་ག་བྱེད་པ་ནི་གཏན་ཆིགས་སྐྱབ་པ་ལ་དགའ་བ་ཅམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འོན་ཏེ་པ་རོལ་པོ་རང་གི་ཁས་སྒྲངས་དང་འགལ་བས་བཅད་པས་
 ཀྱང་མི་བསྐྱོག་ན་དེའི་ཆེ་ངོ་ཆ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཏན་ཆིགས་དང་དཔེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ལྟོག་པར་
 མི་འགྱུར་རོ། །ནས། ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱང་། གསུམ་པ་རང་རྒྱུད་བྱེད་མི་རིགས་པ་ནི། མཐའ་ཐམས་
 ཅད་མདོ་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བཀག་པའི་དབྱུ་མ་པ་ཡིན་ན་ཚུལ་གསུམ་རང་ངོས་ནས་བྱལ་བའི་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ་རྟགས་སྟོར་བྱ་མི་རིགས་པར་ཐལ། མཐའ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་
 རྟོགས་གཞན་གྱི་ཁས་ལེན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཡོད་མཐའ་དང་།
 གཏན་ནས་མེད་པའི་མེད་མཐའ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་འདིག་པའི་

ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་མཐའ་དང་། ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་སྟོང་བའམ་དབྱས་བདེན་
གྲུབ་ཀྱི་མཐའ་གང་ཡང་ཁས་ལེན་པའི་ཚུགས་མེད་པ་གང་ཞིག །དབྱ་མའི་ལུགས་དང་འགལ་བའི་
དམ་བཅའ་གང་ཡང་ང་ལ་མེད་ཅེས་འཕགས་པའི་ཞབས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བཞི་
བརྒྱ་པ་ལས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །གང་ལ་ཚུགས་ནི་ཡོད་མིན་པ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཚོད་ཚྲོག་ལས། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། །དེས་ན་ང་ལ་
སྟོན་དེ་ཡོད། །ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། །ང་ནི་སྟོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རི་སྐད་དུ་དེ་ཉིད་ལས། དབྱ་མ་བ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དབག་བ་བྱར་རིགས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཚུགས་གཞན་ཁས་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །དབྱ་མ་བ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཁས་
ལེན་མི་རིགས་ཀྱང་དེ་ཁས་སྤངས་ན་དབྱ་མ་བ་མ་ཡིན་པས་མ་བྱལ་སྟེ། དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དབྱ་མ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རིགས་པ་མཐའ་ཡས་
པས་སྐྱབ་པས་མེས་ཅམ་པ་ལས་མཐོ་བས་ན་དབྱ་མ་བ་ལས་གྲུབ་མཐའ་གཞན་དུ་མི་རུང་བ་གང་
ཞིག །དབྱ་མ་པས་ཁས་ལེན་མི་རུང་བ་ཁས་ལེན་པ་དང་དབྱ་མ་བ་མི་འགལ་བ་ནི། བཅས་རྒྱུད་ལྔ་མོ་
དང་འགལ་བ་དང་དགོ་སྟོང་མི་འགལ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་
པོ་ལས། མཁས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་ཡོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་རིགས་པའི་སྟོན་དུ་
མ་ནས་འགོག་ཅིང་བདེན་མེད་དུ་ལེགས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་དབྱ་མ་བ་ནི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། དབྱ་མ་བ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་
མི་རིགས་པར་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ་བཅས་ལྷན་དགོ་སྟོང་གིས་བཅས་པ་དང་འགལ་བ་མི་
རིགས་ཀྱང་། དེ་དང་འགལ་བ་ཅམ་གྱིས་དགོ་སྟོང་མ་ཡིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཚོད་
ཚྲོག་དང་བཞི་བརྒྱ་པས་དབྱ་མ་བ་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་བཞི་ལས་
སྟེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞི་བཞག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཆིག་གསལ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་དམ་

བཅའ་བ་གསུམ་པོ་ལ་ཡང་སྐྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་བོད་མང་པོ་བཀག་སྡོ་
མཐའ་དཔྱད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་གཞན་གྱིས་སྦྲས་པའི་ཉེས་པ་སེལ་མི་དགོས་པའི་ཚུལ་ནི། སངས་
རྒྱུ་བསྐྱངས་ཀྱིས་སྐབས་འདིར་གཞན་གྱིས་སྦྲས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་ཡང་སྟོན་མེད་པར་ཐལ།
སངས་རྒྱུ་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་གཉིས་ལ་མ་སྐྱུན་སྤང་དུ་ཆད་མས་བྱུང་པའི་རང་རྒྱུད་ཅན་
ཡང་ཁས་མ་བླངས་ལ་ལེན་ཡང་མི་རིགས་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་དེ་ཉིད་ལས། སྟོབ་དཔོན་སངས་
རྒྱུ་བསྐྱངས་ཀྱིས་དེའི་ལན་བརྟེན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་དང་། གང་གི་ཆེ་དེ་ལྟར་དབུ་མ་པས་
རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དབག་པ་མི་བརྟེན་པ་དེའི་ཆེ་ཞེས་གསུངས། ཤེས་བྱེད་གོང་དུ་མ་བྱུང་ན་བྱུང་
པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་བཞིན་ཞེས་པའི་རང་རྒྱུད་མ་བཞོན་པས་དམ་བཅའ་དང་རྟགས་
ལ་ཉེས་པ་མ་བསལ་པའི་སྟོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དམ་བཅའ་ལ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་
པ་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་ན་བྱུང་བའི་སྟོན་དང་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་ལས་
མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་ན་འགལ་བར་འགྱུར་པའི་ཉེས་པ་སེལ་དགོས་པའི་དམ་བཅའ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་
མེད་དེ་ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་གལ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་ལ་བརྟགས་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བདག་
ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་ཡོད་པ་འདི་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་ལས་ཡོད་པ་ཟེར་ན་འགལ་བ་དང་། འབྲས་བུ་
གསལ་པའི་དུས་སུ་ཡོད་པ་ཟེར་ན་བྱུང་བའི་སྟོན་སྟོང་དགོས་པའི་རྟགས་ཀྱང་
མ་བཞོན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཁོ་ཐོས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཐལ་འགྱུར་འདི་གཉིས་ཀྱི་
བསྐྱབ་བུའི་ཆོས་སུ་མ་བཞོན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། གང་ལ་བྱངས་ཅན་གྱི་དམ་བཅའ་དོན་འདི་
གང་ཡིན། ཅེ་བདག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་ལས་སམ་འོན་ཏེ་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་ལས་
ཡིན་གང་། དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར། གལ་ཏེ་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་ལས་ཡིན་ན་ནི་བྱུང་བ་ལ་སྐྱབ་པ་

ཡིན་ལ། རྒྱུ་འབྱུང་གི་ཉིད་ལས་ཡིན་ན་ནི་འགའ་པའི་དོན་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་ལོ་ཐམས་ཅད་ནི་
 རྒྱུ་འབྱུང་གི་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་པར་གང་ལ་གྲངས་ཅན་པ་དག་ཕྱིར་སྒྲོག་
 པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ནང་གི་སྤྱི་མཆེད་རྣམས་པདག་ལས་སྤྱི་བ་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 དམ་བཅའ་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཡོད་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་བོས་འགྲེལ་ཆོག་དེས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་མ་བཞེད་པར་རང་གི་པདག་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་ཟེན་པ་ཐལ་
 འགྱུར་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་གང་ཞིག །གྲུབ་པ་ལ་སྐྱབ་པ་
 ཉིད་དམ་འགའ་པའི་དོན་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་ཞིང་། གྲུབ་པ་ལ་སྐྱབ་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། འགའ་པའི་
 དོན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་
 བའི་གཏན་ཆོག་གིས་ཀྱང་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཆོས་ལ་སྤྱི་བའི་ཉེས་པ་མེད་
 ཚུལ་སོ་སོར་འདི་ལྟར་བཤད་དགོས་ཀྱང་ཐལ་སྒྲོག་པ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ཐོན་པས་ལེགས་པར་བྱེད་ཡོད་
 དོ། །འདིས་ནི་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། པདག་ལས་སྤྱི་བ་མེད་དེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལེས་
 པ་ཡོད་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་གཞན་གྲགས་བཞེད་ན་ཡང་གཞན་གྱིས་སྤྱི་བའི་ཉེས་པ་ལེགས་ལྟན་
 ལྟར་སེལ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་དོགས་པ་དེ་སྤྱི་ལ་དེ་འབྲེལ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཏན་ཆོག་གིས་དང་དཔེ་མ་བཟོད་པའི་སྒྲོན་
 སོ་ན་གནས་པའི་ཅོད་པ་དང་། དེའི་ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། བརྟགས་པ་མཐའ་བཟུང་གི་དོགས་
 པ་ནི། སྤྱི་བ་དཔོན་ལེགས་ལྟན་ན་རེ། སྤྱི་བཞེད་པའི་གཏན་ཆོག་གིས་དང་དཔེ་མ་བཟོད་པའི་སྒྲོན་
 དང་གཞན་གྱིས་སྤྱི་བའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྒྲོན་དུང་སྤོང་མི་ཐུབ་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 དེ་གཉིས་ཆོག་གྲགས་ཁྱིད་ཀྱིས་སྤངས་སུ་ཚུགས་ཀྱང་། གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་དཔེ་མ་བཟོད་པ་དང་
 དེའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དབྱ་མ་པ་ལ་བདེན་མེད་
 དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སོགས་མཐུན་སྤང་བ་མེད་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་གཞན་གྲངས་ཅན་གྱི་པདག་སྤྱིའི་

དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པ་མ་བསྟན་པ་བདེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། ཅི་སྟེ་ཡང་དབྱ་མ་བ་རྣམས་ཀྱི་
 ལྟར་ན་ཕྱོགས་དང་གཏན་ཆིགས་དང་དཔེ་དག་མ་གྲུབ་པས། ཉན། མ་གྱུར་མོད་ཅེས་བྱང་། ཉགས་
 གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གངས་ཅན་རང་ཉིད་ལ་ཕྱོགས་ཏེ་བསྐྱབ་བྱ་དང་། གཏན་ཆིགས་དང་དཔེ་སྟོན་
 དང་བྲལ་བ་འགོད་དགོས་པ་དང་དེ་ལ་སྐྱས་པའི་ཉེས་པ་སེལ་དགོས་པ་ལ་དེ་དག་མ་བརྟོག་པ་དང་
 དེའི་ཉེས་པ་སེལ་བ་གང་ཡང་མ་བྱས་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་བ་ལ་རང་གི་
 རྗེས་སྤྱད་པག་པས་འགལ་བ་བརྟོག་པ་ནི་བྱ་དགོས་པས། རང་ཉིད་ལ་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་
 དང་ཉགས་ཀྱི་དང་དཔེའི་སྟོན་དང་བྲལ་བ་དག་ཡོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་མ་བརྟོག་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དེའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་དེ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ་སྟུང་ན་ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ལན་ལ་ཚོད་པ་དེའི་སྟོན་དང་པོ་མེད་ཚུལ་དང་། སྟོན་གཉིས་པ་སྐྱས་པའི་ཉེས་པ་
 འདིར་མ་བསལ་ཡང་སྟོན་མེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འདིར་གཙོ་བོར་གཞན་གྲགས་མ་བཤད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། གཞན་གྲགས་བརྟོག་དགོས་ནའང་བརྟོག་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
 ཕྱི་ཚོལ་ཀུན་ལ་རང་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ངེས་པར་འགོད་དགོས་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ཀྱང་སྤར་ལྟར་ནང་འགལ་དང་། འཐད་པ་མེད་པར་སྟོན་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་དེས་
 བསྐྱབས་འདིར་ངེས་བཟུང་དུ་ཕྱི་ཚོལ་ལ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ལྟག་
 པོ་ད་གདོད་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་ཞེས་དང་།
 འདིར་རྗེས་སྤྱད་པག་པའི་གནོད་པ་བརྟོག་པ་ལ་དགོས་པ་གོ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་སོ། །གོ་ཞེས་པ་ད་
 གདོད་ཀྱི་བདེ་རྟོག་ཡིན་ནོ། །སྤར་གྱི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་ལྟར་བརྟོག་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་
 གཏན་ཆིགས་མེད་ཀྱང་། གངས་ཅན་ལ་ནང་འགལ་དང་བདག་སྟེ་ཡོད་པའི་འཐད་པ་མེད་པར་སྟོན་
 བྱུང་བར་ཐལ། སྤར་ལྟར་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཀྱིས་བརྟོག་པའི་གངས་ཅན་ལ་ནང་འགལ་འགྱུར་ཚུལ་
 བསྐྱབས་ཟིན་ལ། དེའི་སྐབས་ཁྱེད་ཅག་གི་ཚོད་པ་འདི་ནི་འཐད་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱས་

བ་འདི་འདིའི་སྐྱེ་འབྱེན་གསལ་ཤོས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྐྱེ་འབྱེན་གསལ་ཤོས་གང་
 ཞིག་ཤེས་ཡིན་ན་གངས་ཅན་གྱིས་དེ་ལས་བསྐྱོད་མེད་པ་སྐྱབ་དགོས་ལ། གངས་
 ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱུ་པ་ལ་བདག་སྐྱེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་མི་བྱུང་པའི་བྱིར། ཉགས་ཟུར་དང་པོ་བྱུང་སྟེ།
 དེ་ཉིད་ལས། དེའི་བྱིར་འཐད་པ་དང་བྲལ་པའི་ཕྱོགས་ཁས་སྒྲངས་པས་འདི་ནི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་
 སྐྱབ་བྱེད་པས་གཞན་ལ་ངེས་པ་སྐྱེད་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་དང་། གང་རང་གི་དམ་བཅའི་དོན་
 གྱི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་རུས་པ་མེད་པ་འདི་ཉིད་འདིའི་སྐྱེ་འབྱེན་པ་ཆེས་གསལ་པོ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། ཉགས་ཟུར་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེའི་ཆེ་གངས་ཅན་གྱིས་སྐྱོལ་བྱས་ནས་གཞན་
 དབྱུ་མ་པ་ལ་བདག་སྐྱེ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་རིགས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་རང་གི་དམ་བཅས་
 པའི་དོན་གཞན་ལ་སྟོན་འདོད་པའི་སྐྱོལ་གྱིས་རང་གི་དམ་བཅའི་དོན་དེ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་
 པ་ནི་སྟོལ་བའམ་རིགས་སྐྱ་སྤྱིའི་ལུགས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཉིད་ལས། གང་གི་བྱིར་དོན་གང་ཞིག་
 གང་གིས་དམ་བཅས་པ་དེ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པ་བཞིན་དུ་གཞན་དག་ལ་ངེས་པ་སྐྱེད་པར་འདོད་
 པས། དོན་འདི་འཐད་པ་གང་གི་སྟོན་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་འཐད་པ་དེ་ཉིད་གཞན་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་
 དགོས་སོ། །དེའི་བྱིར་རང་གིས་ཁས་སྒྲངས་པའི་དམ་བཅས་པའི་དོན་གྱི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་ལ་རོལ་
 ཁོན་ས་དགོད་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་རེ་ཞིག་ལུགས་ཡིན་ཞོ་ཞེས་སོ། །གོང་གི་ཉགས་ཟུར་
 གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། གངས་ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱུ་པ་ལ་བདག་སྐྱེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆིགས་
 འདི་ནི་གཞན་དབྱུ་མ་པ་ལ་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གངས་ཅན་གྱིས་
 རྒྱ་དུས་ན་མངོན་པར་མི་གསལ་པའི་སྐྱ་གྲུ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་སྟེ། མེད་པ་མི་
 སྐྱེ་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱ་སོ་སོར་ངེས་པའི་བྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཉགས་སོགས་དབྱུ་མ་པ་ལ་མ་བྱུང་
 པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཆེ་དེའི་ཉགས་དང་ཉགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་དཔེ་མེད་པའི་བྱིར། ལྟར་
 སྟེ། དེས་ན་སྐྱབ་བྱེད་རང་གི་ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་ཇེས་སུ་འབྲངས་པ་ཅམ་ལས་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པ་དེ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ནི་གཞན་ལ་གཏན་ཆིགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །གཏན་ཆིགས་དང་དཔེ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རང་གི་དམ་བཅའ་པའི་དོན་གྱི་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་རང་ཉིད་ཁས་འཆེ་བའི་རྗེས་སུ་
འབྲང་བ་འབའ་ཞིག་ཉི་པར་བཞོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞན་གྲགས་བརྗོད་དགོས་ན་ཡང་བརྗོད་པ་ནི། ལེགས་ལྡན་ན་རེ་སྐབས་འདིར་
ཡང་རང་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ངེས་པར་བརྗོད་རིགས་པར་ཐལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
མདོ་དུ་མར་ཡང་གཏན་ཆིགས་ལྡ་སོགས་བཤད་ལ་སྦྱ་སྦྱབ་ཀྱི་གཞུང་ན་ཡང་དུ་མ་ཡོད་པས་ཐལ་
འགྱུར་ཁོན་བཤད་པ་དེ་དག་དང་མི་མ་ཐུན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཚིག་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་
ལས། ཅི་སྟེ་ཡང་རང་གི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་འགལ་བ་གཏོན་མི་བྱ་བར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྟོན་དགོས་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་
བརྗོད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྦྱེ་བ་མེད་
དེ། དེ་དག་གི་སྦྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན་ཁྲབ་པར་
ཐལ། གཞུང་འདིས་རང་གི་རྒྱུའི་རྣམས་པའི་ངོ་མོར་གྱུར་ཅིང་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ལྷ་གྲུ་སོགས་
དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྤར་ཡང་སྦྱེ་བ་དོན་ནམ་དགོས་པ་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་
ཟེན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མངོན་པར་གསལ་ཟེན་གྱི་བྱམ་པ་བཞིན། ཞེས་པའི་རྟགས་སྟོར་རྣམ་དག་
གཅིག་ཀྱང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུང་འདིས་དེ་འབྲེལ་ཆོས་ཅན་དང་དཔེ་བསྟན་པ་གང་
ཞིག །གཏན་ཆིགས་ཀྱང་བསྟན། བསྦྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མདོར་
བསྟན་གྱི་དེ་དག་གི་ཞེས་པས་དཔེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དང་ཆོས་ཅན་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དག་ལ་ནི་ཡང་སྦྱེ་བ་ལ་དགོས་
པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་འདི་མདོར་བསྟན་གྱི་རྒྱས་བཤད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་དག་
འདིས་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མ་ཐུན་དཔེ་བསྐྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་སྟོབ་

དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་ལོན་པོ། ཞེས་པ་ནས། མངོན་པའི་ལྟ་བུ་དེ་
 འགྲེལ་བའི་ལྟ་བུ་ལ། དག་འདིས་ནི་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་གཞན་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་བསྐྱེད་པར་
 བྱ་བ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཉི་ལྔ་བར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པོ། ཞེས་སོ། རྟགས་གཉིས་པ་
 བྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་གཏན་ཆགས་འདྲིན་
 པ་ཡིན་པོ། ཞེས་སོ། རྟགས་གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འཁྱུར་བའི་
 ཕྱིར་དང་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འདྲིན་པ་ཡིན་པོ། ཞེས་སོ། ཡང་བདག་
 སྐྱེ་མེད་པ་དམ་བཅའ་བྱས་པའི་གཞན་གྲགས་ཡང་དག་གཅིག་ཀྱང་བསྐྱེད་ཏེ། སྐྱེས་བྱ་ལས་ཐད་
 པའི་དོན་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་
 བྱ་བ་ཞིན་པོ་ཞེས་བཀོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་
 ཀྱང་རྟགས་དང་དཔེ་མ་བཟོན་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། འགྲེལ་ཆོག་དེས་སྐྱེ་བ་དག་ཡན་ལག་ལྔ་ལྟར་
 གྱི་སྐྱོན་པ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགྲེལ་ཆོག་དེས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་
 དེ། དངོས་པོ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་ན་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
 མངོན་པར་གསལ་ཟེན་གྱི་བྱམ་པ་བཞིན། མངོན་པར་གསལ་ཟེན་གྱི་བྱམ་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་
 བྱུང་ཟེན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་བྱུང་ཟེན་པ་ཡིན་པོ། དེ་བས་དངོས་
 པོ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་བྱུང་ཟེན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དོ། ཞེས་པས་
 རང་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེ་བའི་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་
 བའི་རྟག་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན། བྱམ་པ་བྱས་
 པ་དེ་བཞིན་ཏུ་སྐྱེ་ཡང་བྱས། དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་ཡང་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ཡིན་པོ་ཞེས་པའི་ཉི་ལྔ་བར་སྐྱེ་
 བས་བྱས་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་རི་ལྟར་སྐྱེ་མི་
 རྟག་སྟེ། བྱས་པ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་ནས། གཏན་ཆགས་དང་དཔེ་མ་བཟོན་པའི་ཕྱིར་

དང་ཞེས་ཅི་སྟེ་བརྗོད་པར་བྱེད་ཅེས་སོ། །ཡན་ལག་ལྔ་འཛིན་མི་མ་སྟན་པ་མང་ཡང་དངོས་
བསྟན་དང་སྐྱར་ན། དམ་བཅའ་དང་། རྒྱལ་པ་དང་། དཔེ་དང་། ཉེར་གཏོང་དང་། མཚུགས་སྐྱད་སྐྱར་
རང་རེ་མཁས་པ་མང་པོས་བཤད་པ་སྟར་བྱ་སྟེ། སྐྱར་བཤད་པ་འདི་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་དང་སྐྱར་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་པ་དམ་བཅའ་དང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྲུ་ཅེས་
པས་ཁྲུ་པ་དང་། དེས་ཁྲུ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞེན་ཞེས་པས་དཔེ་དང་། བྱམ་པ་བྱས་པ་བཞེན་
དུ་སྐྱ་ཡང་བྱས་ཞེས་པས་ཉེར་གཏོང་དང་། ལྷག་མས་མཚུགས་སྐྱད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཁས་
དབང་རྟག་ལུང་གྲགས་པའི་གསུང་ལྟར་དངོས་ཟེན་སྐྱར་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། སྐྱ་མི་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་
པ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྲུ་པར་མཐོང་སྟེ་བྱམ་པ་བཞེན། བྱམ་པ་བཞེན་དུ་སྐྱ་
ཡང་བྱས་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཞེས་དམ་བཅའ་དང་། རྟགས་
དང་། དཔེ་ལ་ཁྲུ་པ་བསྟན་པ་དང་། དཔེ་དོན་ཉེར་སྐྱར་དང་། མཚུགས་སྐྱད་དུ་ཡན་ལག་ལྔ་འབྲེལ་
པས་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་བྱལ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་ཇི་སྟར་སྐྱ་མི་རྟག་སྟེ་
ཞེས་དམ་བཅའ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱལ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱས་པ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
པས་རྟགས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱལ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས་བྱས་པ་མི་མི་རྟག་པར་མཐོང་སྟེ་དཔེར་
ན་བྱམ་པ་བཞེན་ཞེས་པས་དཔེ་ལ་ཁྲུ་པ་བསྟན་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། བཞེན་པ་བྱལ་སྟེ། དེ་
ཉིད་ལས། དེ་བཞེན་དུ་སྐྱ་ཡང་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པས་དཔེ་དོན་ཉེར་སྐྱར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་
ཕྱིར། ལྷ་པ་བྱལ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས་མཚུགས་
སྐྱད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ལྔ་བཤད་ཚུལ་འདི་གཉིས་ལས་གཞན་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱ་བའི་འབྲེལ་
པ་དང་མི་འཕྱོར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྐྱས་པའི་ཉེས་པ་འདིར་མ་བསལ་ཡང་སྟོན་མེད་པར་ཐལ།
རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་མི་གསལ་བ་སྐྱར་ཡང་སྟེ་བ་དོན་མེད་དུ་སྐྱབ་
ནའང་བྱལ་ཟེན་དང་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་དོགས་པའི་ཉེས་པ་མེད་པ་གང་ཞིག །རྟགས་དེས་བྱངས་

ཅན་དོར་སྐྱེས་བྱ་མེན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་ནའང་འགལ་མ་ངེས་ཀྱི་
 འོག་པ་པའི་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཆེ་གྲུབ་ཟེན་སྐྱབ་འགལ་དོགས་པ་མེད་པ་
 གང་ཞིག་དེའི་ཆེ་མ་ངེས་དོགས་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་ས་
 ལ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་རྟགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་མ་ཟད་གཞན་
 ཀྱིས་སྐྱེས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་པར་ཐལ། སྐོབ་དཔོན་གྱིས་གངས་ཅན་གྱི་དོར་
 རྒྱུ་དུས་ན་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་རྩ་བའི་ཆོས་ཅན། སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དེ། རང་གི་བདག་
 ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟེན་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མངོན་གསལ་གྱི་བྱམ་པ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་བསྐྱབས་ཟེན། རྒྱབ་སྟེ། དེའི་ཆེ་གངས་ཅན་གྱིས་དམ་བཅའ་ལ་བརྟགས་ནས་གྲུབ་ཟེན་སྐྱབ་
 པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་པ་གང་ཞིག་། གཏན་ཆེགས་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 གྲུབ་སྟེ། གངས་ཅན་གྱིས་དེ་འདྲའི་རྩ་བའི་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་མ་རྟགས་པ་འདྲིར་བསྐྱབ་བྱར་
 བཟུང་ནས་སྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི་མངོན་པར་གསལ་ཟེན་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པས་
 གྲུབ་ཟེན་སྐྱབ་པའི་དོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། གངས་ཅན་པ་དག་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ལ་ཞེས་དང་། གྲུབ་པ་ལ་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཉིད་དུ་དོགས་པ་གཤམ་ཡོད་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་
 གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ལུས་པའི་དོ་བོར་གྱུར་ཅིང་། ལས། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་
 དང་། གཏན་ཆེགས་འགལ་བའི་དོན་ཉིད་དུ་དོགས་པ་གཤམ་ཡོད་ཅེས་སོ། །རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
 ཁོ་ན་དེ། འོ་ན་རྩ་བའི་སྐྱེས་ཞེས་པས་སྐྱེ་ལྡན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་མི་སྐྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་
 ལུས་སྐྱེས་ཅམ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྐྱེས་སྐྱེས་སྐྱེ་ལྡན་ཐམས་ཅད་འདྲིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ན་སྐྱེས་སྐྱེས་ཀྱིས་འདྲིར་མ་ངེས་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས།
 ལུས་པ་ལ་སྐྱེས་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་ནི་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་བསྐྱབ་པར་
 འདོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་སྐྱེས་སྐྱེ་ལ་སྐྱེས་བདག་གིས་མ་ངེས་པར་གྱུར་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཅ

ཉགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། སློབ་དཔོན་གྱི་འབྲེལ་ཆིག་འདི་ལ་བྱུང་བྱེད་འགལ་བ་དང་མ་དེས་བ་དེ་
འདྲ་མེད་པར་ཐལ། འབྲེལ་ཆིག་འདིས་བྱུང་བྱེད་དང་འགལ་མ་དེས་བ་སོགས་མི་ཡོང་བའི་སློབ་བ་
གཞན་གཅིག་ཀྱང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གངས་ཅན་གྱི་དོར་སྐྱེས་བྱ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་
པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བྱ་
བཞིན་ནོ་ཞེས་བ་འདི་སློབ་དཔོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་
བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་ཞེས་བ་མདོར་བསྟན་གྱི་གཞུང་འདིའི་དཔེར་བཞིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ལ་
ལེགས་ལྡན་གྱི་སློན་གསུམ་གང་གི་ཡང་དོགས་པ་མི་ཡོང་བརྟོགས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། ཡང་
ན་སློབ་བ་འདི་ནི་ཚུལ་གཞན་ཡིན་ཏེ། ཉན། དཔེར་བཞིན་པར་བྱུང་། །ཞེས་སོ། །

དེ་ཡང་གངས་ཅན་པ་ཁ་ཅིག་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་པར་གསལ་བར་འདོད་
བ་མི་ཁེགས་སྐྱུལ་ན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདིར་མདོན་པར་གསལ་བ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བའི་སྐྱུས་
བསྐྱུས་ནས་བཀག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེ་བ་དང་གསལ་བ་གཉིས་སྟོན་དང་ཕྱིས་མི་མདོན་པར་
ཆོས་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་ཡང་སྐྱེ་བ་བཀག་པས། ཉན། མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །འདི་
ལ་ལེགས་ལྡན་ན་ལེ། གཞན་གྲགས་ཀྱི་བསྟན་ཚུལ་དེ་འདྲ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆིག་འདིར་བཞིན་དོན་
དེ་འདྲ་སྟོན་པའི་རྫོང་བྱེད་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཟེར། རི་སྐད་དུ། དེ་ཉིད་ལས། ཡང་རི་སྐད་སྐྱུས་པའི་དོན་
གྱི་རྫོང་པར་བྱེད་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ག་ལས་རྟེན་ཅེན་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཆིག་དེ་
ལྟར་བྱས་པར་མ་བསྟན་ཀྱང་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་གྱི་གསུང་འདིས་བསྐྱུས་ནས་
དོན་དེ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པས་དོན་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། བཤད་པར་བྱ་སྟེ་དོན་གྱི་
ངག་འདི་ནི་དོན་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་པས། ཉན། འདིར་མ་བསྟན་པ་རྩེད་ཀྱང་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་སློན་གསུམ་པ་བརྒྱུད་དོན་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སློན་མེད་ཚུལ་ནི། འབྲེལ་ཆིག་
འདིས་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཀྱི་བརྒྱུད་དོན་ཁས་སྤངས་ནས་བྱུང་མཐའ་དང་འགལ་བའི་སློན་མེད་པར་

ཐལ། ཐལ་འགྲུར་གཉིས་ཀྱི་བརྒྱུག་དོན་དང་གངས་ཅན་ཁོ་ན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་མ་ཡིན་པ་
དང་། ཐལ་འགྲུར་འདི་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱུག་པ་མི་འཕེན་པ་དང་། དེ་འཕགས་པའི་དགོངས་པར་བསྟན་
པ་དང་། འབྲེལ་པས་ཀྱང་སྒྲོར་ངག་ངེས་པར་མི་དགོས་པ་བཞི་པོ་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁོ་པོ་
ཅག་གིས་ལེགས་ལྡན་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་དགོངས་པ་ལྟར་གྱི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། སྟེ་བ་དོན་མེད་པར་
ཐལ། བདག་ལས་སྟེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྟེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ། བདག་ལས་སྟེ་བའི་ཕྱིར་
ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་མ་བཀོད་པར་སྤར་ཡང་སྟེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། མདོར་བསྟན་ལ་སྤར་ཡང་གི་སྒྲོ་མེད་ཀྱང་དོན་རྒྱས་བཤད་ལྟར་བྱེད་དགོས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་
མ་དགོངས་ལ། གངས་ཅན་ལ་སྤར་ཡང་སྟེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཀྱི་བརྒྱུག་པའི་ཁས་ལེན་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། ལེགས་ལྡན་ཀྱིས་ཀྱང་སྤར་ཡང་སྟེ་བ་དོན་
མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་འཕངས་པར་མ་དགོངས་པར་སྒྱུར་སྟེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་
འཕངས་པར་བཟུང་ནས་བརྒྱུག་དོན་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་སྒྲས་པའོ། ཞེས་དང་། སྟོང་ཐུན་ལས།
དེས་ན་ལེགས་ལྡན་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་སྤངས་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་
ཅན། སྟེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། བདག་ལས་སྟེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཐུག་མེད་དུ་སྟེ་བར་ཐལ།
བདག་ལས་སྟེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་འདི་གཉིས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཐལ་བར་འགྲུར་བ་བརྒྱུག་པའི་དོན་དང་ཡང་པ་རོལ་བ་ཉིད་འབྲེལ་གྱི་ཁོ་པོ་
ཅག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་དམ་བཅའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། གསུངས་པ་ཉིད་ག་ལ་ཡོད་
ཅེས་སོ། ཁོད་དག་གིས་འདི་དབུ་མ་པ་ལ་དམ་བཅའ་སྒྱུར་མེད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་རྟོགས་
སྟེ། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྐབས་འདིར་རང་བཞིན་མེད་སྟེ་ཐལ་འགྲུར་པས་རང་བཞིན་སྟེ་བ་
གངས་ཅན་ལ་སྤར་ཡང་སྟེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་བསྐྱུབ་པ་ན་བརྒྱུག་པ་འཕེན་པའི་
ཐལ་འགྲུར་དུ་མི་འགྲུར་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐལ་བ་བརྒྱུག་པ་འཕེན་འདོད་ནས་བཀོད་པ་མ་ཡིན་

པར་པ་རོལ་གྱི་དམ་བཅའ་འགོག་ཆེད་དུ་དེ་ལ་མི་འདོད་པའི་ཐལ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱ་སྟེ།
 སྐྱ་ནམས་ནི་སྐྱ་བ་པོ་དབང་མེད་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྐྱ་བ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཇེས་སུ་བྱེད་པའི་བྱིར།
 དཔེར་ན་ནང་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་པ་དང་གངས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་བཞིན་ནོ་སྐྱམ་པ་སྟེ། དེ་
 ཉིད་ལས། རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱ་བས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྐྱ་བ་ལ་སྐྱབ་པ་ན་ཐལ་བ་ལས་
 བརྗོད་པའི་དོན་ཅན་དུ་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། ནས། དེའི་བྱིར་ཐལ་བ་སྐྱབ་པ་ནི་པ་རོལ་པོའི་དམ་བཅའ་བ་
 འགོག་པ་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཐལ་བ་ལས་བརྗོད་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ཡང་བཤད་ཟིན་ལྟར་ཡིན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཀྱན་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅ་རྟགས་
 གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐལ་བས་དེ་ལྟར་འགོག་པ་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཅ་ཞེ་ལས།
 གལ་ཏེ་མཚན་ལས་སྤྱེ་འགྱུར་ན། །མཚན་ཉིད་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་
 རྒྱ་ནི་མ་གཏོགས་པར། །གཟུགས་ན་གཟུགས་ནི་རྒྱ་མེད་པར། །ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་ཡང་སློབ་དཔོན་ནི། ནས། ཐལ་ཆེར་ཐལ་བ་སྐྱབ་པ་ཁོ་
 ནས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སེལ་བར་མཛད་དོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་རྟགས་བཞེ་བ་གྲུབ་
 སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སློར་ངག་རྒྱས་པར་འགོད་པ་འགྲེལ་པ་མཁན་གྱི་ལུགས་ཡིན་པར་འདོད་མི་རིགས་
 པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཅོད་རྒྱུག་རང་འགྲེལ་ལས་སློར་ངག་མ་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ཉིད་ལས། འོན་
 ཏེ་སློར་བའི་ངག་ནས། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་སློར་བའི་ངག་མ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལེགས་ལྡན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་ལ། རང་རྒྱུད་འགོག་པའི་རིགས་པ་མདོར་བསྟན།
 རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གཞན་ཡང་རྟོག་གོ་བ་འདིས་བདག་ཉིད་རྟོག་
 གོ་བསྟན་བཙུག་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པར་འདོད་ནས་དབུ་མའི་རྩ་བ་ཁས་ལེན་
 བཞིན་དུ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སློར་བའི་ངག་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་དུ་མའི་
 གནས་སུ་རྟོགས་ཏེ། རི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ལ་རེ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ་འདིར་སློར་བའི་ཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི།

དོན་དམ་པར་ནི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ངེས་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
ན་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱས་པ་ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལྟར་རྟོག་གོ་
སྟེ་གཏན་ཆིགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོག་དོན་སྐྱེ་དགོས་པས་ན་རྟོག་གོ་བ་ལེགས་ལྟར་འདིས་རང་ཉིད་
རྟོག་གོ་སྟེ་གཏན་ཆིགས་སྐྱེ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་འདོད་ནས་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་ཁས་
ལེན་བཞིན་དུ་ཚུལ་གསུམ་ཚོལ་ཕྱི་ཚོལ་ལ་ཆད་བྱུང་མཐུན་སྐྱེད་བའི་རྟགས་སྟོར་བཀོད་པ་རྣམས་
ནི་ཉེས་པ་དུ་མའི་གནས་སུ་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྟགས་སྟོར་མང་པོའི་ནང་ནས་དེ་ཞིག་བདག་སྐྱེ་འགོག་
པའི་རང་རྒྱུད་གཅིག་ལ་འད་སྟོགས་མ་གྲུབ་པ་སོགས་དུ་མའི་སྟོན་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་
དམ་པར་ནི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་བདག་ལས་སོགས་ཀྱི་རྟགས་སྟོར་རང་རྒྱུད་གཅིག་བཀོད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྟོགས་སོགས་མ་གྲུབ་པས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རང་རྒྱུད་འགོག་པ་དང་།
བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་ལེགས་ལྟར་གྱིས་ཁས་སྐྱེད་ཚུལ་དང་། རང་
རྒྱུད་ཀྱི་སྟོར་བ་གཞན་ལ་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་དང་། མ་ངེས་པའི་སྟོན་དང་། སྟོན་དེ་རང་གི་གཞན་
གྲགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཆན་ལྟ་ལས། དང་པོ་ལ། དོན་དམ་པའི་བྱུང་བར་སྐྱེད་པ་དོན་མེད་
པར་བཤད། ཆོས་ཅན་སྐྱེ་ཙམ་འཇིག་པའི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་བར་དུ་སྐྱེད་
དགོས་པ་དགག་པ་དང་། ཆོས་ཅན་ཀྱི་བྱུང་བར་ལ་སྐྱེད་དགོས་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དེ་
བ་དང་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལེགས་ལྟར་གྱིས་སྐྱེད་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སྐྱེ་འགག་
སོགས་མ་དམིགས་པ་མཉམ་བཞག་གི་དོམ་དོན་དམ་ལ་མཛད་པ་ལྟར་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཡང་དེའི་
དོན་མེད་ཚུལ་བཤད་འདོད་ནས་དོན་དམ་པར་ན་མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་བདག་ལས་
སྐྱེ་བ་མེད་པར་ངེས་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་བཞིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལ།
ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱི་གསུང་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོར་བ་འདི་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིར་དོན་དམ་པའི་བྱུང་

བར་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ཡུལ་གང་ལ་སྐྱོར་མི་ངེས་ཤིང་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ཉིད་ལས།
འདིར་དོན་དམ་པའི་བྱད་བར་ཅིའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་བཞོད་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ལེགས་ལྡན་ན་
རེ། སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགོག་མི་རུང་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཁས་སྦངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དེ་ནས་
ཡང་འགོག་ན་རང་གི་ཁས་སྦངས་དང་འགལ་བས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགོས་པ་དེའི་ཆེད་དུ་
བསྐྱབ་ཆོས་ལ་དོན་དམ་སྐྱར་ཟེར་ན་ཞེས་བཞག་པ་མཐའ་བསྐྱང་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་འདི་ག་
ཉེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཁས་སྦངས་པ་དགག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འགོག་ན་ཡང་
ཁས་སྦངས་པས་གཞོད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན་ཞེས་བྱུང་། དེ་ལྟར་སྐྱར་བའི་དགོས་པ་དེ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དབྱུ་མ་བ་རང་ལ་ཡང་མི་དགོས། གཞན་གྲངས་ཅན་ལ་སྟོས་ནས་ཀྱང་མི་
དགོས། འདི་ག་ཉེན་རང་དགའ་བ་ལ་སྟོས་ནས་ཀྱང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། དབྱུ་མ་
བས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁས་སྦངས་ཀྱང་བདག་སྐྱེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཁས་མ་སྦངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་
སྟེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྟོན་བས་ཀྱང་སྐྱིར་བཀག་གི་དོན་དམ་པར་མ་སྐྱར་བ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་
གྱིས་ཀྱང་མཛད་པའི་ཕྱིར། ས་ལུ་ལྟངས་པ་སོགས་མདོ་དུ་མ་ལས། ས་བོན་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་
གུད་ཡང་སྐྱེ་བ་ན། བདག་གིས་མ་བྱས་གཞན་གྱིས་མ་བྱས། གཉིས་ཀས་མ་བྱས་ཞེས་སོགས་དང་།
ཅ་ཤེ་ལས། གང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་འབྱུང་བ། དེ་ནི་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་མིན། ཞེས་སོགས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ་དེ་ཉིད་ལས། འདི་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་
ཁས་མ་སྦངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །རྟགས་གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་པའི་ཐུ་
སྟེགས་ཀྱི་ལུགས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཀར་བཀག་ན་ལེགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས།
བདེན་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བ་ཉམས་པའི་ཐུ་སྟེགས་པ་དག་ནི་རི་སྐད་དུ་གཉིས་ཀའི་སྟོ་
ནས་འགོག་པ་དེ་སྤིང་དུ་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་རྟོགས་སོ། །ཞེས་སོ། །རྟགས་གསུམ་པ་བྱབ་སྟེ། འདི་ག་
ཉེན་པས་ཀྱང་བདག་སྐྱེ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདི་ག་ཉེན་རང་དགའ་བ་ལ་མཐའ་བཞི་ལས་

སྐྱེའམ་སྐྱམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་མེད་པར་རྒྱ་ས་བོན་ལས་འབྲས་བུ་སྒྱ་གྲུ་འབྲུང་བ་ཙམ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།
 བྱེད་མེད། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་ན་གང་ཡོད་པ་དེ་ར་ཡང་འདོད་གསུངས་ལ། སློབ་
 དཔོན་འཕགས་པས་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ་དབྱེད་པ་དེ་འདྲ་མི་བྱེད་པར་འཛིག་རྟེན་པ་ལྟར་མཛད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། འཛིག་རྟེན་པས་ཀྱང་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་མི་རྟོགས་ཏེ། ཞེས་བ་ནས། སློབ་
 དཔོན་ཡང་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་པ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་ཅན་བྱེད་པར་ལ་སྒྲོར་བ་དགག་པ་ནི་ལེགས་ལྡན་ན་རེ། པ་རོལ་བོ་དོན་དམ་
 པར་འདོད་པའི་མིག་སོགས་ལ་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འགོག་པས་དོན་དམ་པ་ཆོས་ཅན་ལ་སྒྲོར་
 ཟེར་ན། འོན་དེའི་ཆེ་ལེགས་ལྡན་རང་ལ་ལྟོས་ནས་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སམ་རྟགས་
 ཀྱི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་དམ་པའི་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན་དུ་བརྒྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱེད་མེད་རང་
 གིས་དོན་དམ་པའི་མིག་སོགས་ཁས་མ་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་ཀུན་
 རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དགག་པར་འདོད་ནས་བྱེད་པར་འདི་འགོད་པར་བྱེད་ན་ནི། དེའི་ཆེ་རང་ལ་གཞི་མ་
 གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སམ་རྟགས་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། རང་གིས་དོན་དམ་པར་མིག་ལ་སོགས་པའི་
 སྐྱེ་མཆེད་ཁས་མ་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དོན་དམ་པར་མིག་སོགས་མ་
 གྲུབ་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་པའི་མིག་ཡོད་ལ་དེ་ཙམ་གཞིར་འཛིན་པས་ཕྱོགས་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲོན་མེད་
 ཟེར་ན། འོ་ན། དོན་དམ་པའི་བྱེད་པར་སྒྱུར་བ་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གང་ལ་འདམ་མ་ཡིན་
 པ་དེའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ་དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པས་སྒྲོན་མེད་
 རོ། །ཞེ་ན། འོན་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གང་གི་བྱེད་པར་ཡིན་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མིག་
 སོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་ཙམ་གཞི་བྱས་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་བྱེད་པར་སྒྲོར་ཚུལ་ཡོད་དེ། མིག་སོགས་
 ཀུན་རྫོབ་པ་ཙམ་གཞི་དང་། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཆོས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ཡང་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྐད་དུ་མ་སྒྲུས་པ་གང་ཞིག །སྒྲུས་ཀྱང་པ་རོལ་གངས་ཅན་ལ་ལྟོས་

ནས་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དེའི་ཆོག་ལ་
 ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་པ་ནམས་དོན་
 དམ་པར་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་ཕྱིར། ནས། དེ་སྐད་དུ་མ་སྤྲོས་སོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གངས་
 ཅན་གྱིས་མིག་སོགས་དབུ་མ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དེས་མིག་སོགས་དབུ་མ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རྩམ་ཡོད་དུ་འདོད་ཀྱི་བཏགས་ཡོད་དུ་མི་འདོད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། སྤྲོས་ན་ཡང་པ་རོལ་སོ་དག་གིས་མིག་ལ་སོགས་པ་རྩམ་སུ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་
 གངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཏགས་པར་ཡོད་པར་ཁས་མ་གངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་
 ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བས་འདི་ནི་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །གངས་ཅན་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྡེའི་
 ཅ་བའི་རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བྱ་དོན་དམ་བདེན་པ། ལྷག་མ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འདོད་པས་དབུ་མ་
 པའི་འདོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་མ་སྦྱར་ན་མི་རུང་ངོ། །

གཉིས་པ། ཆོས་ཅན་སྤྱི་ཙམ་འཛིན་པའི་ལན་དགག་པ་ནི། ལེགས་ལྡན་ན་ལེ། ཀུན་རྫོབ་དང་
 དོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་མི་སྦྱར་བར་མིག་སོགས་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་པའི་སྤྱི་
 ཙམ་ཞིག་འཛིན་ལ་དེས་ན་སྐྱོན་དེ་དག་མེད་པར་ཐལ། གྲུབ་མཐའ་སོ་སོ་ནས་ཅོད་པའི་ཆེ་ཆོས་དང་
 ཆོས་ཅན་ལ་སྤྱི་ཙམ་འཛིན་དགོས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་རང་རང་གི་འདོད་པའི་ཁྱབ་པར་སྦྱར་ན་རྗེས་སུ་
 དཔག་པ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་ལ་དེ་ལྟར་
 དགོས་པ་གང་ཞིག །ཆོས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་
 པས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྤྱི་མི་རྟག་ཅེས་དམ་བཅས་ནས་སྐྱབ་པའི་ཆེ་འབྱུང་ལྟར་གྱི་སྤྱི་ཞེས་ཅོད་གཞིར་
 བྱས་ན་བྱེ་བྲག་པ་ལ་མི་འབྲུག། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྤྱི་ཞེས་བཟུང་ན་སངས་རྒྱས་པ་རང་ལ་
 མི་འབྲུག། དེ་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་པས་གཅེར་བྱ་པ་ལ་སྤྱི་མི་རྟག་ཅེས་བཟུང་ཆེ་བྱས་པའི་སྤྱི་ཞེས་སྤྱི་
 ན་གཅེར་བྱ་པ་ལ་མི་འབྲུག། སྤར་ཡོད་ཆེན་གྱིས་གསལ་བའི་སྤྱི་ཞེས་སྤྲོས་ན་བྱེ་བྲག་པ་རང་ལ་མི་

འགྲུབ་པ་བཞེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། ཅི་སྟེང་ལྟར་སྒྲིམ་ཏེ་ཉམས་ཅེས་བྱ་བ་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་
ཅན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ཉིད་བརྒྱུད་པ་ཡིན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་འཛིན་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
དང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཐ་སྟངས་མེད་པར་འགྱུར་རོ་འདི་ལྟར་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་གྱུར་
པའི་སྒྲིམ་འཛིན་ན་པ་རོལ་པོ་ལ་མ་གྲུབ་པོ། །ནས། འོན་ཏེ་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན་ནི་དེ་རང་ལ་མ་
གྲུབ་པོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་གྲུབ་མཐའི་འདོད་པའི་ཁྱད་
པར་དོར་བའི་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུབ་བའམ་ཁོ་ལ་བ་གཉིས་ཀའི་འདོད་པའི་སྤྱི་ཅམ་འཛིན་དགོས་པ་
དེ་བཞེན་དུ་མི་རྟག་སྟེ། ཞེས་པའི་བསྒྲུབ་ཆོས་མི་རྟག་པ་ལའང་ཁྱད་པར་དོར་བའི་སྤྱི་ཅམ་པ་འཛིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྒྲིམ་ཏེ་ཉམས་ཅེས་སྒྲུབ་པའི་ཆེ་
རང་ཉིད་འཛིན་པ་རྒྱ་དང་བཅས་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ན་དེ་སངས་རྒྱས་པ་རང་
ལ་མི་འགྲུབ། རང་ཉིད་འཛིན་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ཆོས་སུ་བརྒྱུད་ན་གཞན་
བྱེ་བྲག་པ་ལ་མི་འགྲུབ་པ་བཞེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། དེ་བཞེན་དུ་ཅི་རིགས་པར་འཛིན་
པའང་གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་སངས་རྒྱས་པ་རང་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཏེ་རྒྱ་
མེད་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་པ་རོལ་པོ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

འདིར་ཆོས་ལའང་དེ་ལྟར་སྤྱི་ཅམ་པ་མཐུན་སྒྲུབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་
བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ལ་སྟོན་དུ་དཔེར་གང་བཀོད་པའི་ཆོས་མཐུན་གྱི་དཔེ་མཐུན་སྒྲུབ་བ་འགྲོ་དགོས་
པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་རིམ་ལས། ཇི་ལྟར་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པ་དགོས་པ་དེ་
བཞེན་དུ་ཆོས་མི་རྟག་པའང་ཁྱད་པར་དུ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱི་ཅམ་ཞིག་གཉིས་ཀས་གྲུབ་དགོས་ཏེ། དེ་
ཡང་དཔེར་གང་བཀོད་པ་ལ་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པའི་སྟོན་དུ་དགོས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་སོ། །ལེགས་ལྷན་གྱི་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འོན་ཏེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་མི་རུང་ལ། དེའི་དཔེ་
དོན་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མིན་ཏེ་འདི་ལྟར་ཞེས་སོ། །ལེགས་ལྷན་ཁྱོད་

གྱིས་མིག་དང་གཟུགས་སོགས་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོམ་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་མི་སྤྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་
 སྐབས་སུ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་དོར་བའི་སྤྱི་ཙམ་མམ་མཐུན་སྤང་བ་ཞིག་འདོད་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཆེ་ཆོས་ཅན་དེ་འཇལ་བའི་ཆད་མ་ནི་མིག་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་
 འཇུལ་བ་གང་ཞིག །མ་འཇུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྙེད་དོན་ལ་རྩན་པ་གཅིག་མི་འོང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་
 སོ་གྲུབ་སྟེ། མིག་གཟུགས་གཉིས་འཇལ་བའི་མདོན་སྤུམ་ཆད་མ་ནི་དེ་གཉིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་མ་འཇུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་དགོས་
 པའི་ལུགས་ལ་དེ་ལ་འཇུལ་བའི་སྒོ་ཙམ་གྱིས་ཡུལ་དེ་རྙེད་པ་དང་འཛོག་པ་མིན་ལ་ལེགས་ལྡན་ཁྱོད་
 གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། གང་གི་ཆེ་འདིར་སྤྱེ་བ་བཀག་པ་བསྐྱབ་བྱའི་
 ཆོས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ཁོ་ནར་དེའི་རྙེད་ཆོས་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་བདག་གི་ངོ་བོ་རྙེད་པ་
 བྱི་ཉམས་པར་གྱུར་པ་འདིས་རང་ཉིད་གྱིས་ཁས་སྐྱངས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་
 སྟེ། དེ་ཁོ་ནར་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་གྱིས་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོམ་དེ་ཁོ་ནར་སྤྱེ་བ་བཀག་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
 ཡིན་པའི་ཆེ་ཞེས་བཤད། དེའི་རྙེད་ཆོས་ཅན་ཞེས་པས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་བྱང་གཞིའམ་ཅོད་གཞི་
 བསྟན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་ཞེས་པས་ཡུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཤེས་པ་འཇུལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཞེས་
 བསྟན། རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་པས་ཆོས་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལེགས་
 བཤད་སྟོང་པོ་ལས། ཡོད་པ་གང་ཡིན་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་རང་མཆོན་
 སྤང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འཇུལ་བར་སོང་ན་དེས་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྙེད་པར་འཛོག་མི་རུས་པས་ཞེས་དང་།
 མིག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་རྙེད་པ་མ་ཡིན་པར་ལེགས་ལྡན་
 རང་ཉིད་གྱིས་ཁས་སྐྱངས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡུལ་ཅན་ལ་བྱ་རིགས་
 ཏེ། རྙེད་མཁན་གྱི་ཕྱོགས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ལམ་རིམ་ལས་ཀྱང་བཤད་ཚུལ་ལོག་ཏུ་འཆད་
 དོ། །ཅུ་ཉགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འཇུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྙེད་དོན་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྩན་པ་དང་། མ་

འབྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཐ་དད་དེ་དངོས་འགལ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་།
 ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ་ལས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་ཐ་དད་པ་སྟེ། དངོས་འགལ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་
 པའི་རིགས་པ་བསྟན་ནས་བཀག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་ཡུལ་
 ལ་འཐད་གྱི་ཡུལ་ཅན་ལ་མི་རུང་སྟེ། དངོས་འགལ་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་པ་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་
 གྱི་རྟེན་དོན་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་གྱང་ཤེས་པ་མ་འབྲུལ་བའི་ཡུལ་ལ་མིག་སོགས་ཀྱན་རྫོབ་པ་
 གཅིག་གྱང་མེད་པས་མ་བྱུང་གྱང་ཟེར་མི་སྲུབ་ལ་དེ་གཉིས་གྱི་ཡུལ་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་རྟགས་
 གྱང་གྲུབ་པར་ཐལ། མིག་སོགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་ལ་འབྲུལ་བས་
 བྱུང་པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་མི་སྒྲུང་བར་རང་བཞིན་གཟིགས་པའི་ཤེས་པ་མ་འབྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་དེར་ཐལ། མིག་ཤེས་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་རྒྱུ་ཟད་གྱང་མེད་པའི་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྒྲུང་བའི་སྐྱེ་ཤད་རྒྱུ་ཟད་གྱང་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །

རི་སྐད་དུ། དེ་ཉིད་ལས། གང་གི་ཆེ་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 གིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འདྲིན་པ་དེའི་ཆེ་ན་ཡོད་པར་གྱུར་པའི་དོན་ཆ་ཅམ་ཡང་
 དམིགས་པར་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་
 གྱིས་དཔེའི་སྒྲུང་ནས་ཤེས་པ་འབྲུལ་བ་དངོས་བརྒྱུད་ནས། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འདྲིན་
 པ་ཞེས་པས་དབང་ཤེས་ལ་རང་མཆོན་དུ་སྒྲུང་བ་ལ་བརྒྱུད་པའི་ཐ་སྟད་བཤད་ནས་ལྟག་མས་དེ་ལྟར་
 སྒྲུང་བའི་དོན་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རང་བཞིན་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་
 མངོན་སུམ་གྱི་དོན་ཀྱན་རྫོབ་རྩུབ་པ་རྩུལ་གྱི་ཆ་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རབ་རིབ་མེད་
 པའི་དོན་ནམ་མཁར་སྐྱེ་ཤད་མི་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ལས། གང་གི་ཆེ་རབ་རིབ་ཅན་མ་
 ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་སྟོ་མི་འདོགས་པ་

དེའི་ཆེན་ཡང་གང་གིས་ན་དེའི་ཆེ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དོན་ཆ་ཅས་
 དམིགས་པ་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དཔེ་
 ལྟར་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་བསྟན་ནས། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་སྟོ་མི་འདོགས་པ་དེའི་ཆེ་ཞེས་པས་
 མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་སྟངས་བ་མི་སྟངས་བར་བཤད། ལྷག་མས་དེའི་དོར་རྩུན་པ་མི་འོང་བའི་རྒྱ་མཚན་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ཚུན་ཆད་ན་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་མེད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་རོ། །དེས་ན་ལེགས་ལྷན་གྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་ཕྱོགས་ཉེ་ཆོས་ཅན་
 དང་ཆོས་མ་ཐུན་སྟངས་པ་མ་གྲུབ་པའི་སྦྱོན་དང། ཚོད་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་སྦོན་ས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་
 པའི་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་སྦྱོན་དག་ཡོད་པར་ཐལ། འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་རྩུན་པ་
 དང་བདེན་པ་མན་ཚུན་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་མིག་སོགས་བདེན་མེད་དུ་སྒྱུབ་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་
 ཆོས་ཅན་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་རྟོག་པ་གཉིས་ལ་མ་ཐུན་སྟངས་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་ཆོས་
 འཆད་པར། དེ་ཉིད་ལས། གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྦྱོན་དང་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་
 སྦྱོན་བརྒྱུག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་དང། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་
 པའི་སྦྱོན་སྟངས་མི་རུས་སོ། །ཞེས་བྱུང་། ཉགས་དེ་འཆད་པར། དེ་ཉིད་ལས། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ཐ་དད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། གང་ཞིག་ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མིག་ཀྱན་རྫོབ་པ་ག་ལ་ཡོད།
 དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །འོ་ན་རྟོག་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའམ་ཉེས་པ་སྟོ་འབྲུལ་བས་མ་རྟོག་པ་ཁོན་ལ་སྦྱར་
 བས་དགོས་སམ་ཞེ་ན། དེ་མི་དགོས་པར་ཐལ། རྟོག་ཆོས་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་ནམས་དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་དུ་ཉམས་པ་སྟེ་མ་གྲུབ་ཅེས་བཤད་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལེགས་ལྷན་གྱི་དབུ་མ་སྟོང་
 པོས་མཉམ་བཞག་ཐག་མེད་ཀྱི་དོན་འབྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་བརྒྱུག་པར་བཤད་པས་དེ་ལ་སྦྱར་ནས་
 ཀྱང་བཤད་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། རྟོག་ཆོས་ཅན་དེ་ཁོན་པར་གྲུབ་པ་ཉམས་པར་

ཁས་སྒྲངས་པའི་སྒྲིང་ནས་ཀྱང་། གཞན་དུ་བཤད་པ་དང་ཚུལ་འདི་གཉིས་མི་མ་སྟུན་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་
འགོག་པའི་བྱུང་མཐའ་མི་མ་སྟུན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཅུ་པའི་རྟགས་གཉིས་པ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་
ཆོས་ཅན་སྤྱི་ཅམ་འཛིན་པར་འདོད་པའི་དོན་མི་འཐད་པར་མ་ཟད་དོན་དེ་དཔེ་དང་ཡང་མི་མ་སྟུན་
པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྤྱབ་པ་དེར་ནི་སྤྱད་པའི་རྟག་པ་སྤྱི་ཅམ་
པ་ཆོལ་བ་སོ་སོའི་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུད་པར་དོར་བ་ལ་ཆད་བྱུང་མ་སྟུན་སྤྱང་བ་རུང་བ་གང་
ཞིག་མིག་དོན་དམ་པར་མི་སྤྱི་བ་དང་བདག་ལས་མི་སྤྱི་བར་སྤྱབ་པ་ལ་ཐལ་འབྱུར་བ་དང་བྱེ་ཆོལ་
དངོས་སྤྱི་གཉིས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་མ་གྱུང་གང་ལ་ཡང་ཆད་མར་མ་སོང་བའི་སྤྱི་ཆད་བྱུང་
མ་སྟུན་སྤྱང་བ་འཛིན་མི་སྤྱབ་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དཔེ་ལ་ཡང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །དེར་ནི་སྤྱི་སྤྱི་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་བྱུད་པར་བཞེད་པར་མི་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་
ཡོད་ན་ཞེས་སོ། །འདི་བྱུད་པར་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྤྱི་མ་ཚུལ་ལྟར་འབྱུང་འབྱུར་སོགས་སྟུན་མོང་མ་
ཡིན་པ་ཡིན་རྟག་མི་རྟག་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མི་སྤྱི་བའི་བྱིར་དོ། །རྟགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་
ལས། མིག་གི་སྤྱི་ནི་སྤྱང་བ་ཉིད་དང་སྤྱང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་སྤྱི་བ་དག་གིས་ཀྱང་རྩེ་བ་ཏུ་ཡང་ཁས་
མ་སྒྲངས་ལ་དོན་དམ་པར་ཡང་མ་ཡིན་པས་དཔེ་ལ་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལེགས་
བཤད་སྤྱིང་པོ་ལས་ཀྱང་། མིག་སོགས་བདག་ལས་མི་སྤྱི་བར་སྤྱབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱིང་པར་
སྤྱི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྤྱིང་པར་སྤྱི་བ་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རང་གི་དོ་བོས་ཡོད་པ་དང་རང་
གི་དོ་བོས་མ་བྱུང་བ་གཉིས་གང་ཡང་མི་འཇལ་ཡང་ཆོས་ཅན་གྱི་དོ་བོ་འདི་འདྲ་ཞིག་གཞལ་ལོ་ཞེས་
པན་ཚུན་སྤྱིན་པར་མི་རྟུས་པས་མི་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་རྟགས་མ་བྱུང་པར་ཐལ་བ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་ཚུལ་ནི། དེས་ན་དངོས་
སྤྱི་དང་དབྱུ་མ་པ་ལ་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་དོན་ཕྱོགས་མ་སྟུན་སྤྱང་མ་བྱུང་པའི་སྤྱིན་རང་
རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་འདི་ལ་ཡང་མ་སྟུན་སྤྱང་བ་མ་བྱུང་པའི་སྤྱིན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་

འབྲེལ་ཉགས་ལ་འད་ཕྱི་རྒྱུ་དངོས་སྤྱི་སྒོ་རང་བཞིན་ལ་འབྲུལ་བ་དང་། སྤྱི་རྒྱུ་དབྱ་མ་པའི་སྒོ་རང་
 བཞིན་ལ་མ་འབྲུལ་བ་ཉིད་དོན་ཐུན་མོང་བ་མི་ཡོང་ཚུལ་སྤྱི་རྒྱུ་དབྱ་མ་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་རྒྱུ་ལས།
 ཚུལ་དེས་དངོས་སྤྱི་བ་དང་དབྱ་མ་པ་ལ་སྤྱི་རྒྱུ་བའི་གཏན་ཆིགས་ཀྱང་མ་ཐུན་སྤྱི་རྒྱུ་བ་མ་ཡིན་
 བར་སྤྱི་རྒྱུ་བ་ནི། ཆིག་གསལ་ལས། གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉིས་པ་བཟོད་པའི་ཚུལ་གང་ཡིན་
 བ་འདི་ཉིད་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆིགས་འདི་ལ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་བཟོད་པ་ལ་ཡང་
 སྤྱི་རྒྱུ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕྱོགས་དང་ཉགས་ལ་བཟགས་ན་མ་གྲུབ་པའི་
 སྤྱི་རྒྱུ་འདི་ལེགས་ལྷན་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སྤྱི་ཁས་མ་སྤངས་ཀྱང་ཁས་སྤངས་པར་སོང་ཞིང་ཁས་
 ལེན་དགོས་པར་ཐལ། སེས་རབ་སྤྱི་རྒྱུ་མེ་ལས། ཉང་གི་སྤྱི་མཆེད་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྒྱ་ཡོད་པ་ཁོ་
 ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྤྱི་རྒྱུ་གཞན་ཀྱིས་བཀོད་པ་
 ལ་ལེགས་ལྷན་ཀྱིས་དེའི་ཉགས་སྤྱི་སོང་ཆོད་ཀྱི་དོན་དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་དུ་
 གྲུབ་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱང་གསུམ་མི་སྤྱི་དཔལ་དེ་གཉིས་གང་དུ་འདོད། དོན་དམ་པར་གྲུབ་
 ན་དབྱ་མ་པ་ལ་མ་གྲུབ། ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་དུ་ཟེར་ན་དངོས་སྤྱི་ལ་མ་གྲུབ་པས་གཏན་ཆིགས་དེ་རྒྱུ་བ་
 གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་ཡོད་ཅེས་བཤད་པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་ན་ལེགས་ལྷན་རང་ཉིད་བདག་
 སྤྱི་འགོག་པའི་རང་རྒྱུ་ལ་ཡང་ཉགས་དང་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་འོང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
 ཉི། དེ་ཉིད་ལས། དོན་འདི་ནི་རྒྱུ་གེ་བ་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ཀོ། །ཞེས་པ་ནས།
 དོན་དམ་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆིགས་མ་གྲུབ་པའི་
 དོན་ཉིད་དང་འགལ་བའི་དོན་ཉིད་དོ་ཞེས་འདིས་སྤྱི་རྒྱུ་འདི་སྤྱི་རྒྱུ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་དང་། སྤྱི་རྒྱུ་ལས།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཉགས་སྤྱི་སོང་ཆོད་ཅེས་པའི་དོན་དེ་དོན་དམ་
 པར་གྲུབ་པ་དང་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱང་གསུམ་མི་སྤྱི་དཔལ་དེ་གཉིས་
 གང་དུ་འདོད། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་དབྱ་མ་པ་ལ་མ་གྲུབ་ལ། ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་ཡིན་ན་པ་རོལ་

པོ་ལ་མ་གྲུབ་པས་གཏན་ཆོག་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིལ་དུ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་
 ལ་ཞེས་སོ། །ལུང་འདིས་ཉག་ས་སུ་སོང་ཆོད་ཅེས་པའི་དོན་ཤེས་དགོས་སོ། །སྒྲིལ་བྱུང་གི་འདི་ལས་
 གསལ་དང་ལེགས་མི་སྤང་ལ་གཞན་མང་པོ་ཞིག་འབྱུང་སྤང་རོ། །ཉག་ས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་
 ལྟར་བྱེད་རང་ལ་ཡང་ནང་འགལ་དང་ཕྱོགས་ཉག་ས་གཉིས་སོགས་མ་བྱུང་སྤང་བ་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིལ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་དངོས་སྤྱོད་པའི་དོར་བདག་སྤྱོད་མེད་པར་སྤྱོད་པའི་ཉག་ས་བཞོད་
 པ་རྣམས་ལ་ཡང་འབྱུང་མ་འབྱུང་གི་ཆོད་མ་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དོན་མ་ཡིན་པའི་ལུང་གསུམ་མི་མྱོད་
 ཅིང་། ཆོས་ཅན་དང་ཉག་ས་མ་འབྱུང་པའི་ཆོད་མའི་ཆེད་དོན་ཡིན་ན་དབུ་མ་པ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་།
 འབྱུང་པའི་ཆོད་མའི་ཆེད་དོན་ཡིན་ན་དངོས་སྤྱོད་པ་ལ་མ་གྲུབ་པས་ཉག་ས་སོགས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིལ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབུ་མ་པས་སྤོབ་ལམ་ན་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་མ་འབྱུང་
 པ་མི་འདོད་ལ། དངོས་སྤྱོད་པ་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་པའི་རང་བཞིན་ལ་ཡང་དབང་མཛོན་
 མ་འབྱུང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱེད་རང་གི་ཉན་ཐོས་སྤྱོད་པའི་ཉག་ས་ལ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་དང་
 བདག་སྤྱོད་མེད་པར་སྤྱོད་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་མ་བྱུང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཅེས་པ་འཛིན་འདོད་པ་ནང་འགལ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་སྒྲིལ་བྱུང་ལས། དཔལ་ལྷན་ཆོས་པས་ལེགས་ལྷན་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སྤྱོད་པའི་
 དོར་བདེན་པའི་སྤྱོད་མེད་སྤྱོད་པའི་ཉག་ས། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཅན་དང་གཏན་ཆོག་མེད་པ་གྲུབ་པའི་
 སྒྲིལ་དུ་འགྱུར་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ལེགས་ལྷན་འབྱེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་པ་རོལ་པོ་ལ་བཞགས་པ་
 གུས་ནས་གཏན་ཆོག་མེད་པ་གྲུབ་པའི་སྒྲིལ་བསྐྱེད་པ་དེ་དང་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 བྱ་བའི་དོན་ཏེ་ཞེས་སོ། །ལེགས་ལྷན་རང་ཉིད་ཀྱིས་མིག་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡང་མ་འབྱུང་པའི་
 ཆོད་མ་འདོད་པ་ཆོས་པས་མི་འདོད་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ལེགས་
 ལྷན་ཀྱིས་རང་མཚན་དུ་གྲུབ་པས་ན་དེ་ལྟར་སྤང་བ་དང་མ་འབྱུང་བར་འདོད། ཆོས་པས་རང་མཚན་
 ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་ན་དེ་ལྟར་སྤང་བ་དང་བཟུང་བ་འབྱུང་བར་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། སྟོང་སྐྱེ་ལས། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལྟར་ན་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་ཅ་སྟེང་ཅམ་དུ་དབྱ་མ་པའི་
ལུགས་ལ་ཡང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཆད་མའི་རྟེན་དོན་ཡིན་པས། རྟོན་བ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མ་སྐྱེ་
སྟེང་དུ་བྱུང་བའི་སྟོན་མེད་ཅེས་བཤད་མོད། དཔལ་ལྡན་རྩ་བས་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་བྱུང་
བས་སྟོང་པ་དང་མིག་ཤེས་གཟུགས་སོགས་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཆད་མ་ཡིན་པ་ལ་ནང་འགལ་བསྟན་
ནས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཆོག་གསལ་གྱི་ལུང་ལྟག་མ་སྐྱབ་པས་མ་བྱིས།

གསུམ་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོར་བ་གཞན་ལའང་མ་བྱུང་བའི་སྟོན་ནི། ལེགས་ལྡན་གྱིས་མིག་
སོགས་ཆོས་ཅན། རོན་དམ་པར་རྒྱུན་གཞན་ལས་སྟེ་བ་མེད་དེ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
བུམ་པ་བཞེན་ཞེས་སོགས་དང་། བརྟེན་བ་དང་བཅས་པའི་མིག་ཆོས་ཅན། རོན་དམ་པར་གཟུགས་
ལ་མི་ལྟ་སྟེ། མིག་གི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དེ་མཚུངས་ཀྱི་མིག་བཞེན་ཞེས་སོགས་
ཀྱི་དངོས་པོ་གཏན་ཆོགས་སུ་བཀོད་པའི་རང་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལ་སྟར་ལྟར་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་
སོགས་མ་བྱུང་བའི་སྟོན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བཞེན་གཤེགས་པས་གསུངས་
པའི་རྟགས་ལ་དབྱེད་ནས་མ་བྱུང་བའི་ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
ཆོད་གཞི་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ་རོན་དམ་པར་ནང་གི་སྟེ་མཆེད་རྣམས་དེ་དག་གི་རྒྱུན་གཞན་
ལས་སྟེ་བ་མེད་དེ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞེན་ཞེས་བ་ནས། ས་ནི་སྟེ་བའི་ངོ་བོ་
མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་རྒྱུང་བཞེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ཏུ་ཞེས་བྱུང་།
རྟགས་ཆོས་གཉིས་འཆད་པར། དེ་ཉིད་ལས། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་འདིས་
གཏན་ཆོགས་མ་བྱུང་པར་ཁས་སྐྱེས་པ་དེའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་གཏན་ཆོགས་སུ་བཀོད་པའི་རྟེན་སུ་
དཔག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གཏན་ཆོགས་ལ་སོགས་པ་རང་ལ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཐམས་
ཅད་རྣམ་པར་འཛིག་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་རྟགས་མ་དེས་པ་ནི། ལེགས་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱིས།
མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། རོན་དམ་པར་བདག་ལས་མི་སྟེ་སྟེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་འདི་

ཕྱི་ཚྲོལ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲོན་དུ་མ་ཟད་མ་ངེས་པའི་སྒྲོན་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ། འདི་ལ་ཅི་
མིག་སོགས་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ལྟར་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ཞིག་གམ་འོན་ཏེ་བྱམ་
སོགས་བཞིན་དུ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་མ་ངེས་པའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས།
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆོག་མ་འདི་ལ་ཡང་པ་རོལ་པོའི་ལྟར་ན། བས། བདག་ལས་སྐྱེ་
བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ་སྒྲོན་དེ་རང་གི་གཞན་གྲགས་ལ་མི་མཚུངས་པ་ནི། ལེགས་ལྟན་ན་རེ། རྒྱ་གྲགས་ཁྱོད་
ཀྱིས་ལེགས་ལྟན་ཁོ་པོ་ཅག་གཅིག་དུ་ལ་སྒྲོན་དེ་སྐད་སྤྲུལ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་
ལེགས་ལྟན་ཁོ་པོས་རྗེས་དཔག་གི་སྒྱུར་བ་ལ་ཆོས་ཅན་སོགས་མ་གྲུབ་ཚུལ་ཁྱོད་ལ་ཡང་ཡོད་པས་
ཁྱོད་རང་གི་ཉག་སྒྱུར་ལ་ཡང་ཆོལ་བ་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་
སྐད་དུ། དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་ལ་སྒྲོན་ངེ་སྐད་སྤྲུལ་པ་ནས། འགྱུར་
རོ་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱ་བའི་ཞབས་ན་རེ། ལེགས་ལྟན་ཁྱོད་ཀྱི་རང་རྒྱུད་ལྟར་གྱི་སྒྲོན་ཁོ་པོའི་
གཞན་གྲགས་ལ་མེད་ཚུལ་ཁྱོད་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉག་སྒྱུར་ལ་མ་གྲུབ་
པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་དེ་ལྟར་འོང་བ་གང་ཞིག །ཁོ་པོས་རང་རྒྱུད་ཀྱང་མི་སྒྱུར་ལ། གཞན་གྲགས་ལ་
སྒྲོན་དེ་ལྟར་མི་འོང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཆད་མས་གྲུབ་པས་མི་ཆོག་
པར་ཆོས་ཅན་སོགས་གྲུབ་ཚུལ་མ་ཐུན་སྤང་བ་དགོས་པས་སྒྲོན་དེ་ལྟར་འོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་
ལས། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྤྲུལ་བ་ཉེས་པ་འདིར་འགྱུར་གྱི་ཞེས་
དང་། སྤྱོད་ཐུན་ལས། ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་སྤྲུལ་གྱི་ཆད་མས་ཀྱང་གྲུབ་ཕྱི་ཚྲོལ་གྱི་ཆད་མས་ཀྱང་
གྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི། སྤྲུལ་ཕྱི་ཚྲོལ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མ་ཐུན་སྤང་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་
དགོས་ཤིང་། དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་སྤྲུབ་པའི་ཉག་སྒྱུར་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡང་སྤྲུལ་ཕྱི་ཚྲོལ་གཉིས་ཀའི་
ལུགས་ལ་མ་ཐུན་སྤང་དུ་གྲུབ་པའི་སྒྲོན་སྤྱོད་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། ཆོས་ཅན་མ་ཐུན་སྒྲིབ་གི་དོན་སྟོང་ཐུན་འདི་ལྟར་ཤེས་དགོས་སོ། །རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
 ཅ་ཤེ་ལས་ཀྱང་གཞན་གྲགས་ཀྱིས་བྱི་ཆོལ་གྱི་དམ་བཅའ་བཀག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། ཁོ་པོ་ཅག་
 བེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དབག་པ་མི་སྒྱུར་ཏེ་ཞེས་སོགས་དང་། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁོ་པོ་ཅག་གིས་
 ཅ་ཤེའི་རབ་བྱེད་གསུམ་པ་ལས། གང་ཞིག་བདག་ལ་མི་ལྟ་བུ། །དེ་དག་གཞན་ལ་རི་ལྟར་ལྟ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་དོན་ལྟར་མིག་ཆོས་ཅན། གཞན་གཟུགས་ལ་འདྲ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ལྟ་སྟེ། བདག་ལ་མི་
 ལྟ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞེན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱི་ཆོལ་རང་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དབག་སྟེ་སྒྱུར་
 བ་བཀོད་ནས་དེའི་ལོག་རྟོག་རྒྱུག་པ་ལ་ཆོས་ཅན་མ་ཐུན་སྒྲིབ་པ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཆོས་ཅན་ཅམ་གྲུབ་
 པས་སྒྱུན་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། གང་གི་བྱིར་རྗེས་སུ་དབག་པ་དག་གིས་འདི་ཅམ་
 ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་གང་ལ་ཉེས་པ་མཚུངས་པར་འགྱུར་བ་ཁོ་པོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་རི་
 རྒྱུད་བསྐྱད་པའི་སྒྱུན་འཇུག་པ་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་སོ། །འོ་ན་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་དེའི་ཕྱོགས་ཁྲབ་
 རི་ལྟར་སྐྱབ་པ་དང་། གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་རི་ལྟར་སེལ་སྐྱམ་ན་ལམ་རིམ་ལྟར་རྒྱ་བའི་ཕྱགས་ཤེས་
 པ་ལ་མེད་མི་རུང་དང་དཀའ་གནས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་དེ་དག་རིམ་པ་རུང་གསལ་ཞིག་བཤད་ན།
 གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་དེའི་རྟགས་དང་ཁྲབ་འབྲེལ་སྐྱབ་ཚུལ་དང་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་སེལ་ཚུལ་
 གསུམ་སོ་སོར་ཡོད་དེ། དེའི་རྟགས་དང་དཔེ་དང་ཆོས་ཅན་རྣམས་སྐྱབ་མི་དགོས། ཁྲབ་པ་རྗེས་སུ་
 འགོ་ལྷོག་གི་སྒོ་ནས་ངེས་པར་བྱེད། དེ་ལྟར་ངེས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་དོར་བ་
 དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་སྟེ་བ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྣམས་བྱི་
 ཆོལ་རང་གིས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ལྟར་མིག་ལྟོ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་པ་དེ་
 བེ་མིག་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་མི་ལྟ་བའི་ཆོས་ཀྱང་འདོད་ལ་ཞེས་དང་། སྟོང་ཐུན་ལས། རྟགས་དེའི་
 ཚུལ་སྐྱབ་པ་ལ། ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་དང་དཔེ་རྣམས་ནི་བྱི་ཆོལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པས་
 དེའི་དོར་སྐྱབ་མི་དགོས་ལ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དང་པོ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྤྱི་བྱུང་པའི་སུ་བཅུག་ནས།
 དེ་པའི་པའི་ཆེ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་སྒྲོ་ནས་སྤྱི་བྱུང་པའི་སུ་བྱེད་པའི་བྱེད། ཉགས་
 དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེས་པོ་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུང་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་དེ་ཐོག་མར་རང་ལ་
 དམིགས་ནས་དེ་དང་ལྡན་པ་གཞན་ལ་ཡང་རང་བཞིན་དེ་དམིགས་དགོས་པ་ནི་རྩ་ལ་རྩ་ཡོད་པས་
 དེ་ལྡན་གྱི་ས་ལ་རྩ་དམིགས་པ་དང་། ལྷ་མའི་མེ་རྟོག་ལ་དྲི་ཞིམ་དམིགས་པས་དེ་ལྡན་གྱི་གོས་ལ་
 དྲི་ཞིམ་དམིགས་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་ལྟོག་བྱུང་དང་དེས་པོ་གང་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དེ་མ་
 དམིགས་ན་དེ་དང་ལྡན་པའི་དེས་པོ་གཞན་ལ་ཡང་རང་བཞིན་དེ་མི་ལྡན་པས་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་
 ལྷ་མའི་མེ་རྟོག་ལ་དྲི་ར་བ་མེད་པས་དེ་དང་ལྡན་པའི་གོས་ལ་ཡང་དྲི་ར་བ་མ་དམིགས་པ་བཞིན་ཞེས་
 སྤྱི་ལྟོ་རྗེས་བྱུང་པའི་སུ་བཅུག་པའི་བྱེད། བུ་སྒྲ་སྤྱི་ལྟོ་ལས། དེ་ལ་དེས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
 བྱི་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་དེ་དང་ལྡན་པའི་གཞན་གྱི་བདག་ཉིད་ལ་ཡང་དམིགས་པར་
 འགྱུར་ཏེ། ཉགས། ལྷ་མའི་མེ་རྟོག་ལ་དྲི་ཞིམ་པ་ཉིད་མཐོང་ན་དེ་དང་ལྡན་པའི་གོས་ལ་ཡང་དམིགས་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེས་པོ་གང་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་མི་སྤང་བ་དེ་གཞན་ལ་རྩ་ལྟར་དམིགས་པར་འགྱུར་
 ཏེ་འདི་ལྟར་ལྷ་མའི་མེ་རྟོག་ལ་དྲི་ར་བ་ཉིད་མ་དམིགས་ན་གོས་ལ་ཡང་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་
 བུ་ལོ། །ཞེས་ལྟོག་བྱུང་རྗེས་བྱུང་གཉིས་སྤྱི་ར་བཤད་ལ། དེ་ཉིད་ལས་ཀྱང་། གཞན་ལྟ་བུ་པའི་ཆོས་མེད་ན་
 མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ལྟོག་བྱུང་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེའི་བྱིར་གང་དང་
 གང་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་ལྟ་བུ་མེད་པ་དེ་དང་དེ་ནི་གཞན་ལ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་
 ན་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་རྗེས་བྱུང་སྤྱི་ར་བཤད་པའི་བྱེད། ཉགས་ཟུར་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། སྤྱི་བྱུང་དེ་
 ལྟར་བསྟན་ནས་སྤྱི་བྱུང་པའི་སྤྱི་ར་བ་ན་མིག་ལ་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་དེ་ནས་
 གཞན་གཟུགས་དང་ཆོགས་པ་ན་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་བུ་ཡང་འཐད་ན་མིག་ལ་རང་ལ་ལྟ་བུ་མེད་
 པས་གཞན་གཟུགས་ལ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་བུ་མེད་པའི་བྱེད། ཞེས་སྟོན་པའི་བྱེད། བུ་སྒྲ་སྤྱི་

ཏ་ལས། དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་ལྟ་བུ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་ལྟ་བུ་བར་བྱེད་ན་ནི་དེས་ན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ་བར་བྱེད་པས་ལྟོའི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་འཐད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། ལྟ་བུ་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་ལྟ་བུ་བར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་གང་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་ལྟ་བུ་བར་མི་བྱེད་པ་དེ། གཞན་དག་ལ་རི་ལྟར་ལྟ་བུ་བར་བྱེད་དེ། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། མིག་ལ་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་མི་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལྟ་བུ་ཡང་འདི་ལ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས། ཕྱི་རྒྱལ་རང་ལ་གྲགས་པའི་འཐད་པས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་དེས་སུ་བརྩམས་ནས་དེ་ནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་སྦྱོར་བ་ན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུགས་གསུམ་པ་དེ་ལྟར་གཞོན་བྱེད་བསྟན་པ་ལྟར་གཞོན་བྱེད་དུ་དེས་པ་ན་དབྱ་མའི་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་མེད་པར་དེས་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་དངོས་སྐྱ་བའི་དམ་བཅའ་དང་གྲུབ་མཐའ་ཡང་དོར་ལ་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཆད་གྲུབ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་རུང་བར་ཡང་ཤེས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ལས། དེ་ལྟར་ཁས་སྦྱངས་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་བསྟན་པ་ནམས་མཐོང་བ་ན། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཇིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་འདོར་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་ཡང་རྟོགས་པར་རྒྱས་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་མེད་པ་སོ་སོར་བྱེད་པར་འགྱུར་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞོན་བྱེད་མཐོང་ཚུལ་ཡོད་དེ། རང་ལ་མི་ལྟ་བུ་བ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ལ་ལྟ་བུ་འགལ་བར་མཐོང་བ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་མི་ལྟ་བུ་དང་འགལ་བ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་ལྟ་བུ་བར་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་དབག་བ་དང་འགལ་བ་ཡིན་རོ། །ཞེས་དེ་ལ་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་དབག་པས་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་ན་རེ། རྒྱ་གྲགས་ཅི་རྒྱལ་བ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྦྱང་བ་མེད་པར་རྒྱལ་བ་རང་རང་གང་རུང་ལ་ཆད་མས་གྲུབ་པས་ཀྱང་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཤིན་ཏུ་འདོད་དེ། ཕྱི་རྒྱལ་རང་ཉིད་ལ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་གཞོན་བྱེད་ཡིན་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་མཐུན་སྦྱང་དུ་གྲུབ་པ་

མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་རེས་འགའ་དཔང་པོའི་ཚིག་གིས་རྒྱལ་པམ་དང་རེས་
 འགའ་ཚོད་རྒྱ་གཉིས་རང་རང་གི་ཚིག་གིས་རྒྱལ་པམ་འབྲེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་
 ན་རི་ལྟར་ཡིན་པ་བསྟན་བཅོས་ལ་ཡང་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་
 འཇིག་རྟེན་ན་གང་བདེན་པ་དེ་དང་ཡང་བདེན་པར་བྱེད་སོགས་དང་། འཕགས་པ་ལྟས། རི་ལྟར་ལྷོ་
 སྐད་གཞན་གྱིས། །བཟུང་བར་མི་རུས་དེ་བཞིན་དུ། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་མ་གཏོགས་པར། །འཇིག་རྟེན་
 བཟུང་བར་རུས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ་དེ་ཉིད་ལས། ཡང་ཅི་གང་ཡང་རུང་
 བ་ལ་གྲུབ་པའི་ཞེས་པ་ནས། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟངས་ཁོ་ན་རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་གྱི་སྐབས་སུ་
 བབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ལེགས་བབ་ལྟེན་པོ་ལས། གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གྲུབ་པས་
 མི་ཚོགས་གམ་སྟམ་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚོད་པ་དཔེར་བྱས་ནས་རེས་ཚོགས་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་རྟོག་གི་བ་རྣམས་ཚོས་ཅན་དང་ཚུལ་གསུམ་སོགས་ཕྱི་ཚོལ་ལ་ཆད་མ་གང་གིས་གྲུབ་
 པ་དེས་སྤྱི་ཚོལ་ལ་ཡང་གྲུབ་དགོས་པར་འདོད་ཀྱི་གཞན་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་ཆད་མས་གྲུབ་པས་མི་ཚོགས་
 པར་འདོད་པའི་དབྱིག་གཉེན་སོགས་དང་། ཆད་མ་ཀྱན་བརྟམ་ལས། དེ་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་གྲུབ་
 པ་ཉིད། །སྐྱབ་པར་བྱེད་པའམ་སུན་འབྱིན་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་སྐྱབ་པ་དང་སུན་འབྱིན་གཉིས་ཀ་ལ་
 ཚོལ་བ་གཉིས་ཀས་གྲུབ་དགོས་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སྒྲུང་གིས་ཀྱང་གཞན་གྲགས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་
 ཁས་ལེན་རིགས་ཏེ། བརྒྱུག་པ་ལ་ལུང་གིས་གཞོད་པ་ལ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་མི་དགོས་པ་དང་། རང་
 རོན་རྗེས་དཔག་ལ་རང་ལ་གྲུབ་པས་ཚོགས་གི་གཉིས་ཀ་ལ་མི་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། དེ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འགའ་ཞིག་གིས། ཞེས་པ་ནས། ཚུལ་འདི་ཉིད་ཁས་སྒྲུངས་པར་བྱ་སྟེ་འདི་ལྟར་ལུང་གིས་
 གཞོད་པ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པའི་ལུང་ཁོ་ནའི་སྒྲོན་མ་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཅི་ཞེན། རང་ལ་གྲུབ་པའི་
 སྒྲོན་མ་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །རང་རོན་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་རང་ལ་གྲུབ་པ་ཉིད་བརྒྱུད་པ་
 ཡིན་ཀྱི་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་རྟོག་གིའི་མཚན་ཉིད་ཚོལ་བ་གཉིས་

ཀའི་མ་ཐུན་གྲུབ་དང་ཐལ་འགྲུར་ཅམ་གྱིས་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་མི་ཐུབ་པ་སོགས་བརྗོད་པ་འདིར་དོན་
མེད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱུས་གྱིས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་པ་རང་ལ་གྲགས་པའི་སྒྲོན་པ་ཕན་བཏགས་པ་
དེའི་ཕྱིར་དང་། ལྷང་རིགས་སྒྲོ་འདོད་ན་ཅི་འདོད་སྒྲོས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་རྟོག་གའི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པ་དགོས་པ་མེད་དེ། སངས་རྒྱུས་ནམས་གྱིས་རང་ལ་རྗེ་ལྷར་
གྲགས་པའི་འཐད་པས་དེ་ཁོ་ན་མི་ཤེས་པའི་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིན་
ཏུ་སྒྲོས་པས་ཆོག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་པ་ལ། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱ་གྲུ་ཆོས་ཅན། སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་
དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་རྒྱུའི་དུས་སྤྱ་གྲུབ་ཟེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་ཀྱི་
ཐལ་འགྲུར་ཟེར་ན། འོ་ན། འགྲེལ་བ་དེ་ལས་དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་པའི་དོན་
རང་གི་རྒྱུ་དུས་སྤྱ་ཡོད་པ་ལ་འཆད་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐལ་འགྲུར་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། གཞུང་དེས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཅིག་མ་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་
སྟེ། རང་གི་རྒྱུ་དུས་སྤྱ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་
པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱ་གྲུ་སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་སྤྱབ་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོག་གསལ་ལས། དེ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་གཏན་
ཆོགས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དོན་བསྟུས་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་
དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ། བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཀྱང་འཕངས་ཟེར་ན། འོ་ན་ལེགས་ལྷན་གྱིས་
དགོངས་ཆོད་ལྷར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་པས་རྟགས་བསྟན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་
གང་ཞིག །དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་པས་རྟགས་དེ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
ན། བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་བདག་སྐྱེ་ལ་བྱེད་པར་ཐལ་ལོ། །རྩ་བར་འདོད་ན། མི་འཐད་

པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཆོག་གསལ་ལས་མ་བཤད་ལ་སྒྲོན་ཡང་མི་འོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས།
བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་འབྲེལ་ངག་རྒྱས་བཤད་དང་པོས་བསྟན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། ཉགས་ཆོད་
མས་བྱུང་བས་བྱུང་བ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་བརྒྱུ་དོན་འཕེན་
པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་ངག་དེས་བསྟན་པའི་གངས་ཅན་གྱིས་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་
སྐྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བདག་ཉིད་མ་ཐོབ་པར་ཐལ། སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུང་དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞན་གསལ་བརྒྱུ་དོན་དུ་
འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་སྐབས་འདིར་སྒྲོན་བ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
དང་པོ་བྱུང་སྟེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་བྱུང་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་
མེད་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། གཞན་གྱི་ལོག་ཉིག་གཙོ་པོར་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་
འགོག་པའི་ཕྱིར།

ལེགས་ལྟན་གྱིས་སྒྲོན་བཞིན་ལུགས་ལ་ཆོས་རྗེ་རྒྱན་བཟང་བ་ན་རེ། ལེགས་ལྟན་གྱིས་སྒྲོན་
བཞིན་པའི་གཞི་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ། ནས། ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་
པའི་མདོ་རྒྱས་གཉིས་ཀ་འདྲིན། སྒྲོན་བཞིན་ཚུལ་རང་རྒྱུད་གྱིས་འགོག་གསལ་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་
འགོག །རང་རྒྱུད་ཡིན་ན་གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་མ་བཞིན་བ་དང་གཞན་གྱིས་ཉེས་བ་མ་བསལ་
པའི་སྒྲོན་ཡོད། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་པས་འགོག་མི་རུས་པས་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་
དགོས་པས་སྐྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་འགྱུར་བས་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་མི་བཞེད་པའི་སྒྲོན་དཔོན་གྱི་བྱུང་
མཐའ་དང་འགལ་བ་དང་ཤུགས་ལ་གཞན་སྐྱེ་འཕེན་པས་གཞན་སྐྱེ་མི་བཞེད་པའི་བྱུང་མཐའ་དང་
འགལ་ཞེས་སྐས་བ་ཡིན་ལ། ལེགས་ལྟན་གྱིས་སྐར་ཡང་གི་དོན་མ་དགོངས་ན་རྒྱ་བས་ཐལ་འགྱུར་
གྱི་བརྒྱུ་དོན་ཁས་མི་ལེན་སྐས་བ་ལ་འབྲེལ་མེད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྱུར་བའི་

རྟགས་ཚོས་བརྒྱུག་ཚུལ་ནན་བསྐྱར་དེ་འདྲ་ལེགས་ལྡན་ཅོད་པ་ལ་མཁས་པས་མི་བྱེད་དམ་གསུང་
 རོ། །འདི་མཁས་བྱུང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་གསུང་ལྟར་བཀག་ན། འོན་ལེགས་ལྡན་ལྟ་བུའི་བཀ་
 ཆེན་དེས་ལ་མཆོན་པའི་འབྲེལ་མེད་གྱི་ཅོད་པ་གཅིག་སྐྱས་པར་ཐལ། ལྷ་གྲུ་ཚོས་ཅན། བདག་ལས་
 མི་སྐྱེ་སྐྱེ། སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་
 མ་གྲུབ་པ་དང་འགལ་བྱུང་ཁོང་བ་ལ་སྐྱོན་ཅི་ཡང་མི་རྟོག་པར་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་ཐུག་
 བཅས་མི་བཞེད་པ་དང་འགལ་ཞེས་བ་ཅམ་ཞིག་སྐྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་
 ལས། བརྒྱུག་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཆེས་མི་འཐད་དེ། སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ལྷ་གྲུ་བདག་ལས་མི་
 སྐྱེ་བའི་རྟགས་སུ་ཁས་ལེན་ན་རྟགས་དེའི་ཕྱོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་ལ་བྱུང་བ་ཡང་འགལ་བྱུང་ཁོང་
 འདུག་ཅིང་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་ལ་དེ་འདྲ་ལས་ཆེ་བ་ཇི་ཞིག་ཡོད། དེ་ལྟར་ན་འདྲ་སྐྱོན་དེ་དག་བརྗོད་རྒྱ་
 གཅིག་ཀྱང་མི་རྟོག་པར་སྐོབ་དཔོན་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་མི་བཞེད་པའི་བྱུབ་
 མཐའ་དང་འགལ་ཞེས་བ་ཅམ་ཞིག་ཟེར་དགོས་པ་བྱུང་ཞིང་། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལྟ་བུའི་པཱི་ཏ་ཆེན་
 བོ་དེ་བས་ཀྱང་མཆོར་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྐྱེས་ཟེན་སྐར་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་
 བཞེད་པ་མ་དགོངས་པར་ཐལ། དེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་པའི་རྒྱས་བཤད་དང་པོ་ལྟར་
 མདོར་བསྟན་གྱིས་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་འཕངས་པར་ཤེས་ནས་དེའི་བརྒྱུག་དོན་སངས་རྒྱས་
 བསྐྱེད་ཀྱིས་ཁས་སྐྱེད་ཞེས་དགག་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་
 མི་བཞེད་པ་དང་འགལ་ཞེས་བཀག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། བོད་དུ་མ་བྱུང་ན། ཆོག་གསལ་ལས།
 ཐལ་བར་འགྱུར་བ་བརྒྱུག་པའི་དོན་དང་ཡང་པ་རོལ་པོ་ཉིད་འབྲེལ་གྱི་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
 ལེགས་ལྡན་ལ་སྐྱབ་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པར་མ་དགོངས་པ་ལ་བསྐྱབ་
 པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་གཉིས་ཁས། འདོད་མི་ཅུས། དེ་སྐད་དུ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས།

ཆེ་བ་མེས་པ་བསྐྱེད་ཀྱི་ལུགས་པ་འདི་མེས་པ་ལེགས་ལྡན་གྱི་སྐུ་སྐྱེ་
ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་འཕངས་པར་མ་དགོངས་པར་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་
མེད་དུ་འཕངས་པར་བཟུང་ནས་བསྐྱེད་དོན་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་སྐུ་སྐྱེ་བ་མེས་པ་བསྐྱེད་ཀྱི་ །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཞེས་རབ་སྐྱོན་མེ་ལས། སྐྱེ་བ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐུ་
ཡང་སྐྱེ་བ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཞེས་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཐུག་མེད་
ཀྱི་བསྐྱེད་དོན་མ་ཡིན་པར་སྐུ་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཐུག་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
ཁས། གཞན་ཡང་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཉགས་ཀྱི་བསྐྱེད་དོན་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། ཐལ་
ཆོས་ཀྱི་བསྐྱེད་དོན་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཞེས་རབ་སྐྱོན་མེའི་
སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་བཞག་ནས་ཆོག་གསལ་ལས་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོག་ཡིན་པས་ཞེས་པའི་དོན་
བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུང་བར་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཐལ་
འགྱུར་གྱི་ཉགས་ཀྱི་བསྐྱེད་དོན་ཡིན་པས་དོགས་པ་ཡང་མེད་པ་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་ཡང་ཐལ་ཆོས་
ཀྱི་བསྐྱེད་དོན་ལ་འཆད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་
མེད་དེ་ཞེས་པའི་བསྐྱེད་བུའི་བསྐྱེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རབ་སྐྱོན་མེ་ལས། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་
བསྐྱེད་པའི་དོན་མེད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱེད་དུ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། འདི་
ཐལ་ཆོས་ཀྱི་ཉགས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་བསྐྱེད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
དང་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་ཉགས་སུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེའི་
ཆོས་ཞེས་པ་བསྐྱེད་བུའམ་ཕྱོགས་དེའི་ཆོས་ཞེས་གཏན་ཆོགས་ལ་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། འགྲེལ་བཤད་ལས། བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཏེ་གཏན་
ཆོགས་སོ་ཞེས་དང་། རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཉགས་བསྐྱེད་པའི་དོན་མེད་

བས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་སུ་འགྱུར་བས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་
 དེ། བེས་རབ་སྐྱོན་མེ་ལས། སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་བརྫོག་བས་ཞེས་བས་བསྐྱབ་བྱ་དང་། དེའི་ཆོས་
 ཞེས་བས་གཏན་ཆིགས་མ་བསྟན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསྐྱབ་བྱ་བརྫོག་ཚུལ་སྤར་སྤར་
 གང་ཞིག་དེའི་ཆོས་བརྫོག་བ་ཏགས་བརྫོག་བ་ལ་བཤད་དགོས་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། འབྲེལ་
 བཤད་ལས། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་པོ། །དེ་བརྫོག་པའི་དོན་མངོན་བས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་
 ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་བརྫོག་པའི་དོན་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་མངོན་
 བས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་བ་བྱུབ་སྟེ། འབྲེལ་བཤད་ལས། དེའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དེའི་ཆོས་ཏེ། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་བྱ་བ་དེའི་
 རྩོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་པའི་བྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་ཐུག་བ་མེད་པ་ཉིད་
 ཏུ་འགྱུར་པའི་བྱིར་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བརྫོག་པའི་དོན་མངོན་བས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་
 ཏུ་འགྱུར་པའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་བརྫོག་པའི་དོན་སྐྱེ་བ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་།
 སྐྱེ་བ་ཐུག་བ་མེད་པར་འགྱུར་པའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་བརྫོག་པའི་དོན་སྐྱེ་བ་ཐུག་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་
 པའི་བྱིར་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཡང་རྒྱན་བཟང་བས་ཏགས་ཆོས་སོ་སོར་བརྫོག་བ་ཡིན་བས་ཏགས་བརྫོག་ན་བསྐྱབ་བྱ་
 བརྫོག་དགོས་པ་མི་འཐད་གསུངས་པ་ཡང་དེ་བས་ཆེས་ཆེར་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱིར་རྗེ་དང་
 ལེགས་ལྡན་གང་གིས་ཀྱང་སྐྱོར་བ་དེའི་ཏགས་བརྫོག་ན་བསྐྱབ་བྱ་བརྫོག་དགོས་གསུངས་པ་མ་
 ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་མདོར་བསྟན་ཀྱི་འབྲེལ་དག་འདི་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་སམ་སྟམ་
 པའི་དོགས་པ་ཆེ་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་སྐབས་འདིར་
 དོན་དམ་པར་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་ཅམ་མ་ཡིན་ལ་ཐ་སྙད་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡང་སྐྱབ་འདོད་པས། དེ་

ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་
 ན་ཤུགས་ལ་གཞན་སྐྱེ་འཕངས་སམ་སྣམ་དུ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དངོས་སུ་ཉགས་
 ལ་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་བཀོད་ཀྱང་དགོངས་ཆོད་བསྐྱོག་དོན་དོན་བཅས་ཐུག་བཅས་ཡིན་
 བ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཐ་སྙད་
 བསྐྱབ་འདོད་པས་ན་བདག་སྐྱེ་བཀག་པས་གཞན་སྐྱེ་འོས་མེད་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
 ལྟས་སྐྱིན་ཆོན་པོ་ཉིན་པར་མི་ཟ་ཞེས་པས་ཤུགས་ལ་མཆན་མོ་ཟ་བར་འཕངས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ལྟོང་ཐུན་ལས། སྐྱེ་བ་གཞིར་བྱས་ལ་བདག་སྐྱེ་གཞན་སྐྱེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་པས་དངོས་པོ་
 རྣམས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞིང་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེས་སྐྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འཕེན་ཏེ། ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་མ་ཐུབ་མཆོམས་ཀྱི་ཉགས་བྱུབ་བ་དང་། ལྟོང་ཐུན་ལྟར་ལེགས་
 ལུན་ལ་དོགས་པ་དེ་སྐྱེ་ཚུལ་གཉིས་ཀ་འཐད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱུས་བསྐྱངས་ཀྱི་འབྲེལ་བར་མཐའ་
 བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་ཅམ་མ་ཡིན་ལ་སྐྱེ་བ་ཐ་སྙད་པ་ཡང་ཞར་ལ་སྐྱུབ་པས་མ་ཡིན་དགག་བསྐྱབ་
 བྱར་སོང་ངམ་སྣམ་པའི་དོགས་གཞི་ཆེ་བའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་བརྒྱ་ལྷ་ཡི་ཉ་ལས། འདིར་སྐྱས་པ་རེ་
 ཞིག་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བར་བརྗོད་པ་ཐ་སྙད་ཅམ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་ལྟོན་ཅིག །བཤད་པ་དེ་བརྗོད་པར་
 བུའོ། །བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོ་སྐྱེ་བ་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་མེད་པས་སྐྱེ་བར་བརྗོད་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཅམ་ཡིན་
 འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཆན་འདི་འདྲ་དུ་མ་ལ་དགོངས་ནས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་དེ་ལྟར་
 གསུངས་པ་མ་ཤེས་པར་རྗེའི་བྱ་ཆེན་རྒྱན་བཟང་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱིས་ཉེས་བཤད་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲང་
 བས་རིགས་པ་ཞིབ་མོ་དགོས་ཀྱང་ཡི་གེ་མང་བས་འདིགས་པས་ཐོ་རེ་འགོད་པར་བྱ། ཡང་རྒྱན་
 བཟང་པས་བྱུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་འགལ་ཆོས་ལ་སྤྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་
 བཅས་ཐུག་བཅས་དང་དོན་དམ་པར་གཞན་སྐྱེ་འདྲིག་པ་དང་། ཡང་མང་པོ་ཞིག་གིས་དེའི་དངོས་

བསྟན་འགལ་ཆོས་ལ་དོན་དམ་པར་གཞན་སྤྱེ་འཛོག་པ་དང་། མཁས་རྣམས་ཁ་ཅིག་དོན་དམ་པར་
 སྤྱེ་བ་འཛོག་པ་སོགས་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་སྤྱབ་བྱེད་བསྤྱབ་བྱ་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་སྤྱོན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྤྱེ་བ་དོན་བཅས་སྤྱག་བཅས་སུ་འགྱུར་བ་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་
 སྤྱེ་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བར་སྤྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་དག་འགལ་ཆོས་བསྤྱབ་བྱ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཤེས་རབ་སྤྱོན་
 མེ་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྤྱེ་བ་དང་། རས། བཅས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་གྲུབ་པའི་
 མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གྲུབ་
 པའི་མཐའ་དང་འགལ་བ་ལ་དོན་དམ་པར་སྤྱེ་བ་གཅིག་དགོས་ལ་མ་ཡིན་དགག་བསྤྱབ་བྱར་བྱས་
 ར་འགལ་བ་མི་ཡོང་བའི་བྱད་པར་འཐད་པར་ཐལ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་བདག་སྤྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་
 མ་ཡིན་པས་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བར་བཤད་པ་ལས་བསྒྲོགས་ནས་སྤྱོད་ཆོགས་སྤྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྤྱིར་སྤྱོད་དཔོན་འཕགས་པས་མ་ཡིན་དགག་ཁས་ལེན་པས་སྐྱབས་འདིར་
 ཡང་དེའི་སྤྱོད་ནས་འགལ་མི་རུས་པ་ལ་སྤྱོ་ཅེ་གཏོད་རིགས་པར་ཐལ། མཐའ་གཞན་ཁེགས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་སྤྱེ་མེད་པར་སྤྱབ་པའི་བསྤྱབ་བྱ་མེད་
 དགག་བྱེད་པ་ནི་སྤྱོས་པ་མཐའ་དག་འགོག་ཆེད་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་སྤྱབ་ཀྱི་བསྤྱབ་བྱ་མ་ཡིན་
 དགག་ལ་བྱས་ན་སྤྱོས་པ་མི་ཆོད་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་སྤྱོན་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་རབ་སྤྱོན་མེ་ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དགག་པ་འདི་
 མེད་པར་དགག་པའི་དོན་དུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དགག་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་དང་། འདི་ལྟར་
 རྟོག་པ་མ་ལུས་པའི་བྱ་བ་དགག་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་དང་ལྡན་པ་
 འགྲུབ་པར་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཆོག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་བདག་ལས་སྤྱེ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པར་བརྒྱང་།

བ་ན། གཞན་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་མི་འདོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་མེད་པར་
དགག་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱིར་བདག་
སྐྱེ་མེད་པ་ཡོད་པར་འཐད་ཀྱང་འདིའི་བསྐྱབ་བྱར་དེ་འདྲའི་མ་ཡིན་དགག་བཟུང་ན་རང་བཞིན་གྱི་
ཤེར་ཕྱིན་སྐྱོད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་རབ་སྐྱོན་མེ་
ལས། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་ཡོངས་སུ་བཟུང་ན་ནི་དེ་སྐྱབ་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་རྣམས་མ་
སྐྱེས་སོ་ཞེས་བསྐྱབས་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་སྟོན་པའི་མཛད་པའི་མཐའ་དང་འགལ་ཏེ། ལྷན་ལས་
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སྐྱོད་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལ་སྐྱོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འདིར་ཞེས་སོགས་ཡང་ཡང་དེ་འདྲ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གྲུབ་མཐའ་དེ་
སྟོན་པ་ཁོ་ན་ལ་འཆད་རིགས་པར་ཐལ། བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། སྟོན་པ་དང་སྟོན་
དཔོན་གཉིས་ཀས་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དོན་འདི་རྗེ་ཡབ་སྐུ་དང་རྣམ་བཤད་དགོངས་རྒྱན་
སོགས་དུ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་རྒྱལ་ཆ་བ་ཅ་ཤེས་སྤྱིར་ཤིག་དང་དབྱ་
མའི་མཐའ་དཔྱོད་བྱ་རྒྱུ་དང་གཉིས་ལས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མི་བཞེད་པའི་འཕགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་
དང་འགལ་ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་འགལ་ཆོས་ལ་དོན་དམ་པར་
སྐྱེ་བ་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ན་ཤིན་ཏུ་མ་བྱུང་སྟེ། འགལ་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཡང་ཡོད་ཅེས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་
དངོས་བསྟན་གྱི་འགལ་ཆོས་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་པ་བྱུང་ཅམ་ཡང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་
མང་པོས་སྤྱིར་ཤིག་དེ་མི་འཐད་གསུངས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་དང་རྒྱན་བཟང་པས་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་འགྲེལ་དག་གི་
སྤྱིར་ཡང་དོན་དགོངས་ཟེར། ལ་ལས་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཡང་སྤྱིར་ཡང་མ་དགོངས་ཟེར། གཞན་དག་
གིས་ཡང་སྤྱི་གཟུགས་ཀྱང་དོན་མ་དགོངས་ཟེར་བ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་
མདོར་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་དག་བཀག་ལ་རྒྱས་བཤད་མ་བཀག་པའི་རྒྱ་མཚན་སྤྱི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུང་སྟེ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེར་རྒྱས་བཤད་མ་དངས་བ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། གོང་དུ་མ་བྱུང་ན། ལེགས་ལྡན་གྱིས་མདོར་བསྟན་དེས་སྤར་ཡང་སྟེ། བདོན་མེད་ཐུག་མེད་དུ་
 འཕངས་བར་དགོངས་བར་ཐལ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་འདི་ལ་ཡང་སྤྱད་གོངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས།
 འདོད་ན། བསྒྲིག་དོན་སྤབས་སུ་ཡང་སྤྱད་འགྲུང་བར་ཐལ་ལོ། །བྱས་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་ལེགས་ལྡན་
 གྱིས་རྒྱས་བཤད་ལ་ཡང་དགག་བ་དངོས་སུ་མ་མཛད་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་ཁུས་ཏེ། ཆིག་གསལ་ལས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀ་ལ་དགག་བ་མཛད་བར་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་གྱིས་ཀྱང་། དངོས་པོ་
 བདག་ལས་སྟེ། བ་མེད་དེ། ཞེས་བ་ནས། ཉན་ཡང་མི་སྟེ། བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་
 ལ་ཁ་ཅིག་། དེ་ནི་རིགས་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། མདོར་བསྟན་
 རྒྱས་བཤད་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དང་མདོར་བསྟན་ལ་དངོས་སུ་བཀག་བས་རྒྱས་བཤད་ལ་
 ཡང་དོན་གྱིས་སོང་བ་ཅེས་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་། ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཆིག་ཡིན་པས་
 ཞེས་བ་ཐལ་འགྱུར་ཁོ་ན་ལ་འཆད་བ་མི་འཐད་བར་ཐལ། འདིའི་དངོས་བསྟན་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
 ཆིག་དེ་གཙོ་བོར་སྒྱུར་དག་གི་ཆིག་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་མདོར་བསྟན་གྱི་འབྲེལ་
 དག་དང་ལེགས་ལྡན་གྱིས་དགོངས་ཆེད་ཀྱི་དངོས་ཟེན་གྱི་སྒྱུར་དག་ལ་གྲོལ་བའི་སྒྲགས་ཡོད་ཚུལ་
 དང་ཉ་ཅང་ཐལ་འགྲོ་ཚུལ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདིའི་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་
 བ་ནི་ཐལ་འགྲོ་བ་ཞེས་བ་དང་སྒྲགས་ཡོད་བ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས།
 སྒྲགས་ཡོད་པའི་ཆིག་ཡིན་པའི་ཡང་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ལ། ཡང་སྤྱས་སྒྲོན་སྤར་མ་གཉིས་སུ་མ་
 ཟད་སྒྲགས་ཡོད་པའི་སྒྲོན་ཡང་ཡོད་བར་འབྲེལ་བཤད་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་
 ལེགས་ལྡན་གྱིས་གཏན་ཆིགས་མ་བཛོད་བར་གསུངས་བ་མི་འཐད་བར་ཐལ། སྟེ། བདོན་བཅས་
 ཐུག་བཅས་ཉགས་སུ་བསྟན་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤྱབ་ཁུས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་

དག་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་ཐུག་བཅས་དེ་
 སྐྱེ་བ་དག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷུང་དོན་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་ལུས་ཏེ། སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དེ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྐྱེ་
 བ་དོན་བཅས་དེ་སྐྱེ་བ་རང་རྒྱུའི་དུས་སུ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱེ་
 བ་རང་རྒྱུའི་དུས་སུ་ཡོད་པ་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེ་
 ལ་མ་ཁྱབ་དང་མ་གྲུབ་གང་སྐྱས་ན་ཡང་བདག་སྐྱེའི་དོན་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་དག་ལས་སྐྱེ་
 ཞེས་པ་དེ་སྐྱེ་བ་སྐྱོན་པོ་གསལ་ཆར་བ་དེ་གསལ་ཆར་བ་དེ་ལས་སྐྱེ་བའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི་རང་གི་
 རྒྱུའི་དུས་ནས་སྐྱེ་བ་ཡོད་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོག་གསལ་ལས།
 གང་གི་ཕྱིར་བདག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་པ་རྒྱ་ཉིད་དང་དེ་ཉིད་སྐྱེའོ། །ཞེས་སྐྱས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྒྲེ། ཡོད་པ་རྒྱ་ཉིད་ཅེས་པས་སྐྱེ་ལྟན་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཡོད་པས་རྒྱ་བྱེད་
 ཚུལ་བསྟན། དེ་ཉིད་སྐྱེའོ་ཞེས་པས་སྐྱེ་ལྟན་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ཡོད་པ་དེ་ལས་སྐྱེ་ཚུལ་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དབང་རྒྱལ་འབྲམ་གཏོགས་དབང་རྣོན་ལ་དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེ་བ་དོན་དང་བཅས་པའི་དོན་རྟགས་པ་ན་རང་རྒྱུའི་དུས་
 ན་མེད་པར་གྲུབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲ།

ཡང་ཆོད་མ་ལ་མཁས་པ་མང་པོ་ན་རེ། འགལ་བརྗོད་ཐལ་འགྱུར་དང་པོའི་དངོས་གྱི་བྱེད་
 པ་ལས་བྱུང་པའི་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པར་ཐལ། འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་
 འགྱུར་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་སྐྱེ་འདོད་པའི་ལོག་རྟག་བརྟོག་ལུས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འདིར་མ་
 ཁྱབ་ཟེར་ན། ཤིན་ཏུ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་དེ་གཞོད་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་ལ་སོང་བ་ན།
 ལོག་རྟག་ཡང་ལྟོག་ལ་བདག་སྐྱེའི་དམ་བཅའ་ཡང་དོར་ཆར་ཞིང་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་ཡང་རྟགས་
 ཟེན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་ཉིད་སྟེག་པར་ཐལ། རང་དང་རང་བཞིན་གྱིས་

གཅིག་པའི་བྱད་ཤིང་སྟེག་པའི་བྱིར། ཡང་མེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱད་ཤིང་ཡང་མི་སྟེག་པར་ཐལ།
 བྱད་ཤིང་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་བྱི་སྐོལ་ལ་མེ་དང་
 བྱད་ཤིང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་སྟབས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར། བཞི་
 བརྒྱ་པ་ལས། མེས་ནི་ཆ་བ་ཉིད་སྟེག་སྟེ། །ཆ་བ་མ་ཡིན་ཅི་ལྟར་སྟེག་ཤིང་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེའི་
 རོན་དུ། ལམ་རིམ་ལས། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་གཞོན་གྱིད་རྣམས་མཐོང་བ་ན་རང་
 གི་ངོ་མོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་འདོར་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་རང་
 བཞིན་མེད་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་འདྲའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་རང་གི་རྟོན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་
 གཏན་ནས་མ་ཁྱུའ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་རང་གི་རྟོན་
 རྟགས་སྟོར་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གཞལ་བྱ་སྟོག་གྱུར་ལ་མི་སྟེ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་
 བྱིར། དེར་ཐལ། ཆིག་གསལ་ལས། སྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟགས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་མི་འབྱུང་
 བ་ལས་སྟེ་བའི་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་དེ་བས་ཆེས་མ་ཁྱུའ།
 ཞེ་མ་ཆོངས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་ཨང་། འོ་ན་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་དེའི་དངོས་བསྟན་ཡིན་དགོས་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱབ་སྐྱབ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་བྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་སྟོབས་
 རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཞུང་དེ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དངོས་
 སུ་འཆད་གྱིད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྗེས་སུ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་བྱུར་དུ་བཤད་པའི་
 བྱིར། དེར་ཐལ། ཆིག་གསལ་ལས། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་རོན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། བ་སྒྲུང་བ་མིན་དང་འདྲ་བར་འཛིན་པའི་ཉེར་འཇལ་རྗེས་དཔག་དང་། ལྷ་གྲུ་སྒྲུང་
 བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་མེ་མོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་དང་འདྲ་བར་འཛིན་པའི་ཉེར་འཇལ་གྱི་རྗེས་དཔག་རེ་

དེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྩལ་པ་ཁས། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆད་
 མ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རྒྱས་པར་སྤར་བཤད་ཟེན། གཞན་ཡང་སྒྲོག་གྲུར་ཡིན་ན་
 སྒྲོག་ཏུ་གྲུར་པའི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ལ་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྲུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཅུང་ཟད་སྒྲོག་གྲུར་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་ཅིང་།
 ཉགས་གྲུབ་སྟེ། ཆད་མ་བཞིར་འབྱེད་པ་གཞལ་བྱ་མའོན་སྒྲོག་ཐ་དད་པའི་སྒྲོ་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར།
 ཆོག་གསལ་ལས། ཆད་མའི་གངས་འཇུག་པ་གཞལ་བྱའི་གཞན་གྱི་དབང་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་ལེ། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པའི་སྐྱ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་
 ཡོད་པར་ཐལ། འགལ་བརྗོད་ལ་འདོད་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་སྐྱབ་བྱེད་
 འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་དང་སྐྱ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་
 རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་རང་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟེན་འབྲེལ་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་
 ཟག་དང་། དེ་འདྲའི་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་
 གི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཁ་ཅིག་འདིར་མ་ཁྱབ་ཟེར་ཡང་ཆད་ཞེན་ཡིན། ཁོ་
 མོ་འདོད་དོ། །འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཁོ་ཁོ་རང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡིན་པ་
 ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ལྷ་གྲུ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་
 འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་འགོད་པ་སྐབས་བབས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ན་འདིར་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་འགོད་པ་སྐབས་བབས་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་རུང་

ཡིན་ཀྱང་བདེན་ཞེན་གྱིས་དམ་བཅའ་བ་གཅིག་དང་། རོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་ཅན་སོགས་དུ་མ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོན་རུང་གི་དངོས་སྒྲིབ་ལྟ་བུ་དེ་དང་པོ་དང་། དེ་འདྲའི་
 དངོས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་སྦྱངས་པས་ཐེ་ཆོམ་དོན་མཐུན་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་ལུས་ཏེ། རྟོན་འབྲེལ་རྟགས་གྱིས་སྒྲུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་སྐྱབས་སུ་
 བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། འབྲེལ་སྟེ། དེ་འདྲའི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐྱབས་
 བབས་གྱི་གང་ཟག་དེ་ལ་སྒྲུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་ཡིད་དཔྱོད་གྱིས་ངེས་པ་གཅིག་དང་། རོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་
 ཆོམ་མཐ་ཅེ་གཉིས་མཚུངས་པའི་ཐེ་ཆོམ་ཅན་གང་རུང་གཅིག་དགོས་གྱི་བདེན་ཞེན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་
 དང་། བདེན་མེད་རྟོགས་ཐིན་དག་དེ་སྒྲུབ་གྱི་སྐྱབས་བབ་གྱི་ཕྱི་རྟོག་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་
 རྟེ། རྟགས་ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་གཉིས་པ་ཡང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་
 ལས། དེ་སྦྱར་མེད་ཀྱང་བརྗོད་འདོད་ལས། །དེ་དག་དོན་གྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར། །དཔེར་ན་ནག་
 བ་འཕོངས་སྟེན་ནམ། །མིད་སྦྱབ་འཕོངས་སྟེན་ཞེས་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་
 འབྲེལ་ལས། གཏན་ཆིགས་ཐེ་ཆོམ་ལ་བརྗོད་ཕྱིར། །བསལ་བ་གཏན་ཆིགས་རྟོན་མ་ཡིན། །རྗེས་སུ་
 དཔག་པས་དབྱེ་བ་ཡིས། །གཞོད་པ་དེ་ནི་རྣམ་བཞིར་བཤད། །ཅེས་རྒྱུ་པ་དང་པོས་གཏན་ཆིགས་
 སྐབས་བབས་བསྟན། གཉིས་པས་ཆད་མས་བསལ་བ་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་རྟོན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ནས།
 རྟགས་དང་ཁས་སྦྱངས་ལ་གཞོད་པའི་ཆད་མ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། མངོན་སུམ་དང་དངོས་སྟོབས་རྗེས་
 དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དང་། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གསུམ་སྟེ་བས་བཞི་ཡོད་ཅེས་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོགས་སྦྱང་གིས། མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་
 པ་རང་རྟོན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྒྲུ་གུ་ཆོས་ཅན། རྟོན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་འགོ་ཁ་མའི་གང་ཟག་དང་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་

ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་མ་ཐག་པའི་ཕྱི་ཚོལ་ལ་སྤྱ་བའི་མེད་མེད་དུ་ཡིད་དཔྱོད་གྱིས་ངེས་པ་
 དང་དེ་ལ་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཅན་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་འགོད་པ་སྐབས་
 སྤྱ་བའི་ཕྱི་ཚོལ་ལ་དབྱེ་བ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་སྐབས་འདིར་གཏན་ནས་མ་བྱུང་སྟེ། འདི་བས་དེ་
 འདྲའི་ཡིད་དཔྱོད་དང་ཐེ་ཚོམ་ཅན་ལ་ཡང་གཞན་གྲགས་དང་ཐལ་བ་གང་བཀོད་ན་ཡང་ཟབ་མོའི་ལྟ་
 བ་སྐྱེད་ཐུབ་པར་བཞིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྐྱེད་ཐུབ་པར་མ་ཟད་གཞན་གྲགས་ལས་ཀྱང་
 ཐལ་འགྱུར་ལྷག་པར་བཟང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་གྱིས་བདེན་ཞེན་ཆེ་བ་ལྟ་
 བའི་ལོག་ཏྟག་ཆེ་བའི་ཅེ་ཡང་གཅོག་ཐུབ་པར་དབྱ་ཚད་ཀྱན་མ་ཐུན་ལ་མཐར་བཏུག་མེད་གྱི་ལྟ་བ་
 ཡང་སྐྱེད་ཐུབ་པར་འདི་བ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོ་རྩེ་གཟེགས་མའི་གཞན་གྲགས་གྱིས་རང་
 བཞིན་མེད་པར་ཏྟགས་བ་ལ་མཐའ་བཞི་འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ལོག་ཏྟག་ཅེ་གཅོག་དགོས་ཀྱི་
 ཐོག་མ་ནས་རང་གྲགས་དེ་ལ་བཀོད་ཀྱང་མི་ཐུབ་པ་གང་ཞིག་། དབང་ཚོན་ལ་གཞན་གྲགས་མེད་
 ཀྱང་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་ཏྟགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་
 ཐུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་
 ལས་སྐྱེ་དང་། །རྒྱ་ལ་མ་ལྟོས་ཡོད་པ་མིན་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་བྱལ། །ཞེས་མཐའ་བཞི་
 ལ་གཞོད་བྱེད་བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་པ་ནི་ཐལ་བ་བཀོད་པའི་འབྲས་བུ་ལ་
 ཏྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་རིམ་ལས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་དང་པོ་ནས་ཕྱི་ཚོལ་ལ་
 གཞན་གྲགས་དེ་ལྟར་བཀོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟན་ཏུགས་ལ་ལོ། །ཏྟགས་
 གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས། དེ་ལྟར་སྤྱ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ལ་གཞོད་པ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་
 བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་འགྲུབ་ལ། དེ་ལ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པས་བྱུང་བ་སྤྱར་མཐའ་གཞན་
 འགོག་པའི་སྐབས་སྤྱ་བའད་པ་ལྟར་འགྲུབ་པོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་
 བ་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ནི་ཐལ་འགྱུར་བྱས་པའི་ཆེ་དེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་

ནས་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་དམ་བཅའ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོར་དག་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་ཚུལ་གསལ་བར་⁽¹⁾བཤད་དེ། དེ་ལྟར་
ནས། འགྲུབ་ལ་ཡན་ཆད་གྱིས་འགྲུབ་པ་བྱུང་བུ་ཡི་ཏ་དང་ཆིག་གསལ་གྱི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་མཐའ་
བཞི་བཀག་པ་འགྲུབ་ལུགས་བཤད། དེ་ལ་ནི་ནས། འགྲུབ་པོ་ཡན་ཆད་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཞེས་
ན་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་བས་ཁྲབ་པ་འགྲུབ་ཚུལ་བཤད། དེའི་ཕྱིར་ནས། དེས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་
བས་དོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་ཚུལ་བཤད། འོན་ཀའན་གྲགས་དོ་རྗེ་གཟེགས་མ་བཞོད་
དམ་སྙམ་པ་ལ། དེ་འདྲའི་བསྒྲུབ་བྱ་དེས་པའི་རྗེས་དཔག་འདི་ནི་དོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་གཞན་གྲགས་
གྱི་བརྫོག་དོན་འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་རིམ་བས་བཞོད་པའི་ཆེ་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་སུ་དངོས་པོ་
རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོར་དག་མེད་ཅེས་བཤད་པ་ལ། འདི་ནི་
ཞེས་སོགས་ལྷག་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཐལ་འགྱུར་
ཡང་དག་ཏུ་འགོ་ཁ་མ་དང་སོང་མ་ཐག་ལ་སྒྱ་གྲུ་བདེན་ཞེན་གྱི་འདོད་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་
ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཏྲགས་ཁྲབ་ལ་ཡན་མི་འདེབས་ཤིང་མི་ཐེབས་པར་མཐོང་བའི་གང་
ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་བཀག་པས་ཕྱི་ཚོལ་དབང་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་
གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ལྟ་བ་སྐྱེད་སྒྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྐྱེད་སྒྲུབ་པར་རྒྱལ་སྤྱི་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་
བསྐྱུངས་དང་རྒྱ་བའི་ཞབས་དང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཐའ་བཞི་བཀག་
པའི་གྲུབ་དོན་བཤད་པ་ན། བྱུང་བུ་ཡི་ཏ་ལས། དེ་ལྟར་གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་རྣམས་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མེད་པས་ཞེས་དང་། རྒྱ་བས་དེའི་གྲུབ་དོན་འཆད་པ་ན།
ཆིག་གསལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་དང་།

1 པར་ཐངས་གཉིས་པ། བཤད་དོ། །

ནམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཁེགས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དགག་བ་ཡང་ཤུགས་
གྱིས་འགྲུབ་པས་ཞེས་སོགས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། དམ་བཅའ་བ་བཞི་པོ་དེ་ནས། མི་འདོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཐལ་རང་གི་བྱུང་པར་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་འགལ་བཅོལ་
འགྱུར་ཅམ་གྱིས་སྐྱེད་ཐུབ་པར་འདོད་པ་ཐལ་འགྱུར་བ། དེ་སྐྱེད་པ་ལ་རང་རྒྱུད་གྱི་སྐྱུབ་དག་དགོས་
པར་འདོད་པ་དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་ཅམ་གྱིས་དེ་སྐྱེད་མི་ཐུབ་པའི་
ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ལམ་རིམ་ལས། དོན་དམ་པ་སྟོང་ཉིད་ངེས་པའི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་ཚུལ་
གྱི་སྟོན་མིང་འདོགས་ན་འང་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་ཆོས་བརྒྱུད་གྱི་ཐེན་བྱིས་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ཆིག་གསལ་
ལས། གང་ལས་གཏན་ཆིགས་དང་དཔེ་བཞུགས་སུ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ། འདི་དག་ཅམ་
ཞིག་གིས་བཅད་པ་ན་ཅི་པ་རོལ་པོ་ཁས་ལེན་པར་མི་བྱེད་དམ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྐྱུབ་པའི་ཉགས་དང་དཔེ་བཞུགས་ནས་ངེ་ལྟར་སྐྱུབ་ཐུབ་པ་ལྟར་བདག་སྐྱེ་འགོག་
པའི་འགལ་བཅོལ་ཐལ་འགྱུར་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ཐུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཅ་བར་མ་བྱེད་སྟེ། ཐོག་མར་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ལོག་རྟོག་བསྐྱོགས་ནས་དེ་རྗེས་
དམ་བཅའ་སྐྱུབ་པའི་ཉགས་འགོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་ལུང་དེའི་འདི་ཅམ་ཞེས་པའི་ཅམ་སྐྱས་
གཙོད་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ། ཅམ་སྐྱས་ཉགས་སྟོར་འགོད་པ་གཙོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས།
རང་རྒྱུད་གཙོད་ཟེར་ན་འང་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིའི་སྐྱབས་སུ་རང་རྒྱུད་དང་གཞན་གྲགས་གང་ཡང་
མ་བཞུགས་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ཆོག་པར་སྐྱུབ་པའི་སྐྱབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་ཆིག་གསལ་
མ་མཐོང་བར་ཟད། གཞན་ཡང་། ཆིག་གསལ་ལས། གཞན་གྱིས་དམ་བཅའ་བ་ལ་རང་གི་རྗེས་སུ་
དཔག་པས་འགལ་བ་བཅོལ་བ་ནི་བྱ་དགོས་པས། ཞེས་པ་ནས། འདིར་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གཙོད་པ་
བཅོལ་བ་ལ་དགོས་པ་ཀོ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་གྲགས་ཀྱི་དབང་

དུ་བྱས་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་ལས་ལྷག་མིན་ཚུལ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། བྱས་པ་ལ་
ཁོ་ན་རེ། འོན་ཀྱིང་ལ་དབང་པོ་ནི་རྩལ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་འགལ་བཅོམ་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཅམ་
གྱིས་ཆོག་པས་བྱབ་པར་ཐལ། བྱོད་གྱི་གཞུང་དོན་འཆད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། དབང་
རྩལ་འགལ་ཞིག་ལ་འགལ་བཅོམ་གྱི་ཐལ་འགྱུར་རྗེས་སུ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྦྱོར་དག་དགོས་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇུག་པའི་བཤད་ཚུལ་བླངས་ཐིན་པ་དང་ཆོག་གསལ་ལས་ཀྱང་གཞན་གྲགས་
ཅིས་ཀྱང་བཅོམ་དགོས་ན་བཅོམ་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས། ཕྱི་ཆོལ་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་གྲགས་ངེས་པར་བཅོམ་
མི་དགོས་ཤིང་འགལ་ཞིག་ལ་བཅོམ་དགོས་ནའང་བཅོམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། དེ་བཅོམ་མི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་དབང་ཕྱོན་ལ་ཐལ་བ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེར་ཐལ། ཐལ་བས་རྗེས་དཔག་སྦྱེད་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འཕགས་
བ་ཡབ་སྲས་སོགས་གྱིས་གཙོ་བོར་ཐལ་འགྱུར་སྒྲོན་ས་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་བཀག་ནས་འདོད་པ་
སྦྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་སྦྱོར་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཐལ་འགྱུར་གཅིག་བྱས་རྗེས་དཔག་སྦྱེད་
མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཅ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་མཆན་ལས་སྤྱུང་ན། མཆན་ཉིད་
མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། ཞེས་དང་། ལྷ་ངན་འདས་པ་དངོས་པོ་མིན། རྒྱ་མིའི་མཆན་ཉིད་ཐལ་
བར་འགྱུར། ཞེས་དང་། ཆོག་གསལ་ལས། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་པལ་ཆེར་ཐལ་བ་བསྐྱབ་པ་
ཁོ་ནའི་སྒྲོན་ས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སེལ་བར་མཛད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། ཇེ་
བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་དང་ཆོག་གསལ་གཉིས་ཀྱི་ཐལ་བས་མཐའ་བཞིའི་སྒྲེ་
བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་མི་ཁེགས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཀུན་ཏུ་རྒྱ་མེན་རིང་གིས་སྒྲོན་པ་ལ་ཁོ་
བོས་ཅི་ཡང་མི་བཅོམ་ཞུས་ཆེ་སྟོན་པས་བྱོད་གྱིས་ཅི་ཡང་མི་བཅོམ་པ་དེ་ཡང་མི་བཅོམ་དམ་ཞེས་
སོགས་ཐལ་བ་མདོ་དུ་མར་བཤད་པ་ཀུན་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རྗེས་དཔག་སྦྱེད་མི་

ཐུབ་པའི་ཕྱིར། སོགས་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པས་ཆོག་གོ། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་དམ་
 བཅའ་བཞག་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། རང་
 བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་པ་དང་ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དམ་བཅའ་ལ་མཐའ་
 བཞིན་མི་སྐྱེ་བའི་དམ་བཅའ་བཞག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་
 དམ་བཅའ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དམ་བཅའ་གང་ཞིག །ལྷགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
 རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་འདོད་⁽¹⁾ རུང་བ་གཞན་སྐྱེ་ལ་བསམ་ན་ཆོག་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་། དེ་ཞིག་རྟགས་
 གཉིས་པ་མ་གྲུབ་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མེད་དགག་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དམ་བཅའི་ལྷགས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡང་བཟུང་པའི་ཕྱིར་ན་
 མ་ཁྲུབ་པར་མངོན་ཏེ། མེད་དགག་ཡིན་ན་རང་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ལྷགས་ལ་ཆོས་གཞན་མ་ཡིན་
 དགག་དང་སྐྱབ་པ་འཕེན་མི་རུང་ཡང་མེད་དགག་འཕངས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱད་གཞི་
 ང་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དངོས་སུ་ཁེགས་པས་བྱད་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་ང་ཡི་མིག་སོགས་མེད་པ་
 ལྷགས་ལ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མོ་གཤམ་བྱ་མོ་མེད་ཅེས་པས་ལྷགས་ལ་མོ་གཤམ་བྱ་མོའི་
 མཛེས་མི་མཛེས་སོགས་མེད་པར་གོ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤར་ཆོས་གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་བསྟོམས་ན་
 ཀུན་གྱི་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པར་འགྲོ་བ་དང་། སྤང་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་སྤང་བར་དུ་
 གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་མི་རྟོགས་པར་བཤད་པ་ཀུན་མཐུན་ནམ་སྙམ་སྟེ་དབྱེད་པར་བྱ་ལ།
 རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཁེགས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ཡང་ལྷགས་
 གྱིས་སྐྱབ་པས་ཞེས་དང་། ཅུཤེ་ལས། བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །བདག་གི་ཡོད་པར་ག་ལ་
 འགྱུར། །ཞེས་དང་།

ཆོག་གསལ་ལས། རི་ལྟར་ཤིང་རྩ་ཆོག་ན་དེའི་ཡན་ལག་ཀྱང་ཆོག་པས་མི་དམིགས་པ་དེ་

1 དབྱས་པར་ལས། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་འདོད་མི་རུང་ག།

བཞིན་དུ་རྣམ་འབྱོར་པ་དག་གིས་གང་གི་ཆེ་བ་དག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་མུང་པོའི་དངོས་
 པོ་བདག་གི་བ་ཡང་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ།
 རྗེ་ཤེས་མས་རྟོགས་ཚུལ་བཞད་སྟུང་ན་ཡང་འདིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་རགས་པ་ཡིན་པས་དེ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། བདག་མེད་རྟོགས་པ་དེའི་ཆེ་བ་དག་གི་བ་མུང་པོ་ཡང་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པར་
 བཞད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། གང་གི་ཆེ་བ་དག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་མུང་
 པོའི་དངོས་པོ་ཞེས་དུས་གཅིག་ལ་རྟོགས་པར་གསུངས། དངོས་སུ་རྟོགས་པ་སྤར་མི་འཐད་པར་
 བཞད་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྒྱ་ལྷ་ཡི་ཉ་ལས་ཀྱང་། བདག་དེ་ཡང་མེད་དེ་དེ་མེད་ན་དེ་ཡི་འདི་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་འཐད་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་མིན་ཏུ་མང་ངོ་། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
 གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པ་ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། དགག་པ་གང་རང་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་དཔག་གིས་རང་ཉིད་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་ཤུགས་ལ་ཆོས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་གཞལ་བའི་
 ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དངོས་སུ་དེ་ལྟར་གཞལ་བའི་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་ལ་མ་ཡིན་དགག་དང་སྟུབ་
 པ་གང་རུང་གཞལ་བའམ་འཕངས་ན་མེད་དགག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་གྱི། རང་དང་དགག་བྱ་རིགས་
 གཅིག་པའི་མེད་དགག་གཞན་དངོས་ཤུགས་གང་ལ་འཕངས་ས་མ་གཞལ་ཀྱང་སྒྲིན་མེད་པའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་ཀྱིས་ཀ་བྱམ་སོགས་དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ཀ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། དགག་པ་གང་
 རང་གཞལ་བའི་ཤེས་དཔག་གིས་རང་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་དངོས་ཤུགས་
 གང་རུང་ལ་གཞལ་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། རྟོགས་དེར་ཐལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱམ་པའི་
 ཆོས་ཉིད་སོགས་དངོས་པོ་དུ་མའི་ཆོས་ཉིད་གཞལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། དེ་འདྲའི་ཤེས་དཔག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞལ་བྱ་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་སྤ་མོ་སོགས་འཕེན་ནོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་མེད་དགག་ཡིན་ཕྱིན་གང་འཕངས་ན་ཡང་

སྒྲོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་དང་དགག་བྱ་རིགས་གཅིག་པའི་མེད་དགག་གཞན་གཞལ་ཡང་
 སྒྲོན་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། བདེན་གྲུབ་ལྟ་བུའི་རིགས་གཅིག་དང་། མོགས་རིག་ལྟ་
 བུའི་རིགས་གཅིག་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་དགག་བྱ་རིགས་གཅིག་སྟོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 ཅུས་ཏེ། རྣམ་མཁའི་ཆོས་ཉིད་གཞལ་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་རྣམ་མཁའ་དངོས་ཤུགས་གང་ལ་ཡང་
 གཞལ་མི་རུང་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་ལ་རིགས་བསྐྱེད་བྱ། དེས་ན་སྟག་ལོས་ལམ་རིས་ལས་འདི་ལ་
 དངོས་སུ་དམ་བཅའ་སྒྲུབ་པའི་སྒྱོར་ངག་མེད་གསུངས་པ་ལ་སྒྲུབ་ངག་ཡོད་པ་དང་རྗེས་དཔག་མེད་
 པ་འགལ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ཡང་ཕྱོགས་སུ་མ་གོ་བར་འདིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཡང་ཆོག་གསལ་ལས་རང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་རྒྱུད་མེད་པར་བཤད་
 པ་དང་། མཐའ་བཞི་འགོག་སྐབས་དམ་བཅའ་བཞི་བཤད་པའི་འགལ་སྟོང་ལ་བ་ཆབ་དང་ས་སྐྱ་བ་
 བ་རེ། དེའི་དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། སྤྲ་མ་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་མེད་པ་ལ་དགོངས། འདིར་
 རྣམ་བཅད་དགག་པའི་དམ་བཅའ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་བྱང་ཡེ་དང་གངས་གཉན་རྣམས་
 བ་རེ། དེའི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། གཞན་སྤྲ་མ་ལྟར་ལ་རྣམ་བཅད་དགག་པའི་དམ་བཅའ་པ་རོལ་གྱི་སྒོ་
 རོར་ཡིན་གྱི་དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཞིང་དབུ་མ་པ་ལ་དམ་བཅའ་
 མེད་པར་ཀུན་མཐུན་གོ། །ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་གསུངས་དེ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་ལུགས་ལ་དམ་
 བཅའ་མེད་ཟེར་ཚུལ་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་རུང་། རོན་དམ་པར་ཡང་མི་རུང་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་
 གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་སོགས་ལྟ་བུའི་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དང་། བྱང་
 ཚུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། བརྟེན་ནས་བྱང་པའི་བྱ་བ་ནི། །ཁོ་བོ་མི་ལམ་སྒྱུ་འབྲར་འདོད། །ཅེས་པ་
 ལྟ་བུའི་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་སྟེ་སྟག་མཐོང་ཆེན་མོར་བཤད་པ་ལྟར་གིན་ཏུ་མང་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རོན་དམ་པའི་རོར་དགག་བྱ་དང་དེ་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་སོགས་སྟོས་

བ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅོད་སྒྲོག་ལས། དགག་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པས་ན། །ངན་ཅི་ཡང་མི་འགོག་
 གོ། །ཞེས་བ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་མང་ལ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་སྒྲེ་བ་ལ་དོན་དམ་པར་ནི་རི་བོང་
 རྩ་ཡང་མེད་པར་སྐྱབ་མི་རྒྱས་པར་གསུངས་བ་ལྟར་ཐལ་རང་ཀུན་མཐུན་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་དག་ཡན་
 ལག་ལྡན་ལྡན་བསྟན་ཚུལ་ལ་ས་སྐྱ་བ་ན་རེ། སྐྱ་ནི་མི་ཉག་སྟེ། བྱས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བ་ལྟ་བུ་
 ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་མཐུག་སྟུང་སོགས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་གཞུང་དང་མི་མཐུན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁང་ཐང་སག་བ་དང་མཁས་བ་བསོད་ནམས་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ན་རེ། དེ་བསྟན་
 ཚུལ་ཡོད་དེ། གངས་ཅན་གྱི་གཞུང་ལས། གཏན་ཆོགས་བསྐྱབ་བྱའི་རྗེས་འགོ་བ། །བསྐྱབ་བྱ་མེད་
 བ་མེད་པ་ཉིད། །ལྟ་བ་དེ་ནི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། །གཏན་ཆོགས་ཉེ་བར་སྐྱར་བ་ལས། །ཞེས་གསུངས་བ་
 ལྟར་དམ་བཅའ་དང་། ཉགས་དང་། དཔེ་བྲབ་གཅིག་བྱས་བ་དང་། ཉེར་སྐྱར་དང་། མཐུག་སྟུང་དེ་
 ཡན་ལག་ལྡན་དང་དཔེ་ནི་ཐང་སག་པས་བྲབ་པས་བསྟན་ཟེར་བ་དང་། མ་ཉི་མི་ལ་ན་རེ། སྐྱེ་བ་དོན་
 མེད་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྲབ་བ་སྟོན་བ་ལྟ་བུ་གསལ་ལ་བསྟན་ཟེར་བ་དག་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 གངས་ཅན་གྱི་གཞུང་བྱངས་བ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་ལ་ཡན་ལག་གི་འདྲེན་ཚུལ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་དཔེ་
 བསྟན་ཚུལ་དེ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདིར་གཞན་རྟོགས་སྐྱ་ཞིང་དཔེ་ཡང་དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོར་བསྟན་དུ་དེ་དག་གི་ཞེས་བ་དང་རྒྱས་བཤད་དུ་རང་གི་བདག་
 ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་པས་ཉགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་དཔེ་དང་དཔེ་དོན་ཉེར་སྐྱར་གཉིས་དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོག་གསལ་ལ་ལས། འདི་ནི་མདོར་བཞག་པའི་དག་དེའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་
 ལ། དག་འདིས་ནི་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་གཞན་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་བ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱབ་པར་
 བྱེད་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་བ་ཉེ་བར་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དཔེ་བསྟན་ཚུལ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།
 འདི་ན་རི་ལྟར་བུམ་བ་ལ་སོགས་བ་མདུན་ན་གནས་ཤིང་གསལ་བ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ནི་
 ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་མི་སྟོས་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། འཛིན་པའི་གོང་བུ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་

ན་ཡང་གལ་ཏེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་བྱམ་པ་ཞེས་ཉེར་སྦྱར་ལ་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་
 ཡོད་པ་སྦྱར་འདུག་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་། ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་འདོད་མི་འདོད་ཐལ་རང་བྱུང་པར་
 འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་བས་འདིར་བཞོན་པ་ཡང་འགྲེལ་བས་བཞད་ཚུལ་ཡིན་གྱི་
 ཕྱི་རྒྱུ་ལ་ཚོད་དུས་འཕངས་པའི་ངེས་པ་མི་སྤང་ལ། བཞད་དུས་དབུ་ཚད་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཡན་
 ལག་ལྔ་ལྔ་བཞོན་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་ཁ་ཅིག་། རྒྱ་བས་ལེགས་ལྔ་ལ་རྟགས་གང་གི་
 རྟོན་སྦྱབ་ཀྱང་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོན་འབྱུང་ཞེས་བཀག་པར་ཐལ། ཆིག་
 གསལ་ལས། རང་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེས་པའམ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་
 སྟོན་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐུབ། འདོད་ན། མ་སྦྱེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྲུལ་གསུངས་
 བས་བཏགས་པའི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་སྤྲུལ་གསུངས་པས་སྟོ་བཏགས་པ་ལྟར་མེད་པར་
 སྦྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མེད་པར་ཐལ། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་
 རྟེ། དེ་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་ཚོད་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་ཁས། རྟགས་སྤྲུལ་འདོད་མི་ལུས་ཏེ། མ་སྦྱེས་
 པ་དེ་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཅ་བར། མོ་གཤམ་བྱ་ལྟར་སྦྱེ་
 པ་དང་བལ་ཕྱིར། །དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཡོད་མིན་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་སྟེ།
 རྟགས་དེས་ཆོས་ཅན་བཀག་ཀྱང་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ཀ་མེད་དགག་ཡིན་པས་རྟགས་སྟོན་མེད་ཅེས་
 བཞད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཞད་ལས། རྟགས་དེས་སྦྱས་པའི་ཆོས་ཅན་བཀག་ཀྱང་སྟོན་མེད་པ་
 བེ་རྟགས་དང་ཆོས་གཉིས་ཀ་རྣམ་བཅད་ཅམ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཞི་བ་འཆོ་ཡབ་སྤྲས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་སྦྱབ་རྟགས་ལ་ཡིན་གྱི་དགག་རྟགས་ལ་
 ཆོས་ཅན་མེད་ཀྱང་སྟོན་མེད་པར་བཞད་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དགག་པ་གཉིས་སོ་གང་རུང་བསྦྱབ་ཆོས་བྱས་པའི་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཡིན་ན་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྟོན་མེད་པས་ཐུབ་པར་ཐལ། དགག་རྟགས་ལ་དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་

ནམ་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲིར་ཡང་མ་བྱུང་ཅིང་། འདི་ལ་ཞིབ་ཆ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ལ་དགག་
 པ་གཉིས་གང་རུང་བསྐྱབ་ཆོས་བྱས་པའི་ཉག་ས་ལ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་ཉག་ས་ཀྱིས་བྱུང་བར་ཐལ།
 ཁྱོད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་དགག་
 ཉག་ས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་བསྐྱབ་ཆོས་སུ་བཟུང་བའི་ཉག་ས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། ཉག་ས་བྱུང་སྟེ། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་ཉག་ས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་
 ཆོས་ཀྱང་ཡིན་དགག་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་པ་གཅིག་སྐྱབ་པའི་ཉག་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། མི་ཉག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་ཉག་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་ཆོས་གང་།
 མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་བྱུང་ན། མི་ཉག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱ་ཁྱོད་ཏུ་སྐྱབ་པའི་
 དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉག་ས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ།
 རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱས་རང་གི་དགག་བྱ་ཉག་པ་དངོས་སུ་བཀག་ནས་འཛིག་པའི་དངོས་པོར་སྟོན་
 པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་གི་དགག་བྱ་ཉག་པ་དེ་མི་ཞེས་པའི་སྐྱས་བཀག་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཆོག་བྱུང་ཀྱི་མི་ཞེས་པ་དགག་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་ཉག་སྐྱབ་པ་སྐྱལ་
 སྟོང་བདག་མེད་ཅེས་པའི་མི་ཉག་པའི་སྐྱད་དོད་མི་རི་ཏུ་ཡོད་ལ་ནི་དགག་ཆོག་དང་རི་ཏུ་ཉག་པ་ལ་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མི་སྐྱེ་བ་དང་མི་འཛིག་པ་དང་མི་འགག་པ་སོགས་ཀྱང་དགག་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། མི་ཉག་ཅེས་པ་དགག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སོགས་བྱ། གཞན་ཡང་ཉག་དངོས་ཀྱིས་
 སྟོང་པའི་ཏུ་བ་དེ་ཏུ་ལྷན་ལ་ལ་ཉག་དངོས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ཉག་ས་ཡང་དག་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉག་དངོས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་མེ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། འདོད་
 མི་ལུས་ཏེ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་ཉག་ས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རང་གི་
 ཉག་ས་ཡང་དག་གཉིས་ལ་སྐྱབ་ཉག་ས་ཀྱིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། བོད་གི་ཉག་ས་དེར་ཐལ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 འབྲས་བྱའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉག་ས་སོ་སོ་ནས་བསྐྱབ་སྐྱལ། མ་བྱུང་ན། ཏུ་བ་ཡང་ཏུ་

ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་ཉག་ལ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

འདིར་དག་ལ་ཉག་ལ་གྱི་བསྐྱབ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་ཚུ་ལ་ཀ་མ་ལ་གྱི་
ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཞན་དུ་བཤད་འདོད་ལ། འདིར་ཉེར་མཁོ་ཅན་བཞུགས་ན། གཞན་ཡང་
དག་ལ་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཞུགས་པའི་ཉག་ལ་ཡིན་ན་དག་ལ་ཉག་ལ་ཡིན་པས་
མ་ཁུབ་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་གྱི་དག་ལ་ཉག་ལ་ཡང་དག་ཡིན་ན་དེ་སྐྱབ་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་མེད་
དག་ལ་གཅིག་བརྒྱུད་བས་ཁུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་གྱི་མ་དམིགས་པའི་ཉག་ལ་ཡང་དག་
ལ་དེ་ལྟར་ཁུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་དུ། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་སྡེ་བདུན་དཀའ་
འབྲེལ་ཡིད་གྱི་སྐྱེ་ལེ་ལས། རང་ལུགས་ནི། མ་དམིགས་པའི་ཉག་ལ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་
དེ་སྐྱབ་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་པའི་གཏན་ཆོག་གང་ཞིག་དེ་སྐྱབ་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན་མེད་
དག་ལ་ཡིན་དགོས་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་དེ། འོ་ན་དེ་སྐྱབ་གྱི་མ་
དམིགས་པའི་ཉག་ལ་དང་དག་ལ་ཉག་ལ་ཡང་དག་གང་རུང་ཡིན་ན་དེ་སྐྱབ་གྱི་བཞུགས་ཆོད་གྱི་བསྐྱབ་
བྱའི་ཆོས་དང་སོང་ཆོད་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན་མེད་དག་ལ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ལུང་དོན་དེ་
འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་ཁ་ཅིག་མ་ཁུབ་སྟེ། དེ་བསྐྱབ་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དག་ལ་པའམ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་
དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འདོད་མི་ཉུས་ཉེ། མེད་དེས་དེ་སྐྱེ་སྟེགས་པས་བཏགས་པའི་བདག་ཉག་
གཅིག་རང་དབང་ཅན་མེད་དེས་སྐྱབ་པའི་བཞུགས་ཆོད་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
ཁུབ་སྟེ། དེ་འདྲི་དག་ལ་ཉག་ལ་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་གྱི་བསྐྱབ་ཆོས་ལ་མེད་
པས་ཁུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དག་ལ་ཉག་ལ་ཡང་དག་ཡིན་ན་དེ་སྐྱབ་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་མེད་
དག་ལ་གཅིག་བརྒྱུད་བས་ཁུབ་པར་ཐལ། འབྲས་རང་གི་ཉག་ལ་ཡང་དག་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱབ་
བྱའི་ཆོས་ལ་དག་ལ་པ་མང་ཡང་དེ་དག་གི་བསྐྱབ་ཆོས་ཀྱི་དག་ལ་པ་ལ་མ་ཡིན་དག་གིས་ཁུབ་པ་
དང་། མ་དམིགས་པའི་ཉག་ལ་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་ཆོས་དག་ལ་པ་ལ་མེད་དག་ལ་ཁོ་ནས་ཁུབ་པའི་

ཕྱིར། རྗེ་བདུན་གྱི་དཀའ་འབྲེལ་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་སེལ་ལས། འོན་ཀྱང་འབྲས་རང་གི་རྟགས་གཉིས་ཀྱིས་
 བྱི་ཞེས་བ་ནས། མ་ཡིན་དགག་སྐྱབ་བ་ཡིན་ལ་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ནི་རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་
 ཆོས་ཡིན་ན་མེད་དགག་དངོས་སུ་སྐྱབ་བར་བྱེད་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་རྟགས་དང་དགག་རྟགས་
 གཉིས་སོ་སོར་ངེས་བ་ཡིན་བ་དེའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་དངོས་ལའང་དངོས་པོའི་ཆ། །ཁས་སྒྲངས་མེད་
 བར་དགག་བ་ཉིད། །སྐྱབ་བྱེད་ལྷ་མ་དག་གིས་ནི། །མ་ཡིན་སྐྱབ་བར་བྱེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 བ་ཡིན་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དེས་ཆད་མའི་ལུང་བྲངས་པའི་རྒྱུ་བ་དང་པོ་གཉིས་
 ཀྱིས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་ཆོས་ལ་མེད་དགག་དགོས་བ་དང་། རྒྱུ་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་
 ཀྱིས་འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་ཆོས་དགག་བ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར།

བྱས་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོན་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་དོན་དང་སྒོ་དང་གོ་ལ་བ་ལ་སྟོས་པའི་མ་
 གྲུབ་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ཆན་དང་པོ་ལ། རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་སྲིད་བ་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་མི་སྲིད་
 བ་དང་། གཞི་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་ནས་མི་སྲིད་བ་དང་། རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་ཅན་
 ལ་མི་སྲིད་བ་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་རྟགས་མི་སྲིད་ནས་མ་གྲུབ་བ་ལྷུང་བཤད་བ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་གང་རུང་མི་སྲིད་ན་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་མེད་པས་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སྐྱབ་པའི་རྣམ་ཅན་སྐྱབ་བ་ལ་
 མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་བཞོད་ན་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་ཡོད་ལ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མེད་དགག་
 གི་རྣམ་ཅན་ལ་རྟགས་དེ་གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྟོན་མེད་ལ། རྟགས་ལ་ཡང་དངོས་པོ་སོགས་བཞོད་ན་
 ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་ན་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་འོངས་ལ་དགག་བྱ་བཅད་ཅུམ་ལ་སྟོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་སྐྱབ་བ་ལ་རྟགས་གཞི་མ་གྲུབ་བ་
 བཞོད་ན་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དགག་བྱ་བཅད་ཅུམ་གྱི་མེད་
 དགག་སྐྱབ་བ་ལ་རྟགས་གཞི་མ་གྲུབ་བ་བཞོད་ཀྱང་སྟོན་དུ་མི་འགྱུར་ལ་ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྤང་བ་

ལས་ཀྱང་། གང་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཡོད་པའི་ངོ་བོར་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་
 དེ་ལ་ནི་གདོན་མི་ཐ་བར་ཐ་སྟོན་གྱི་སྒྲོན་པ་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པ་དགོས་ཏེ།
 བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་སྐྱབ་པར་བྱ་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་གཞི་མ་གྱུ་བ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉེས་
 པ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རྟགས་
 ཡོངས་གཙོ་བོ་ཆོས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་ན་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་
 ཡིན་གྱི། རྟགས་རྟགས་པར་བཅད་ཅུ་བཀོད་པ་ལ་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྒྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ལ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཡོད་པའི་ངོ་བོར་སྐྱབ་པར་མི་
 འདོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྒྲོ་བཀགས་པའི་ཆོས་རྟགས་པར་བཅད་པ་སྐྱབ་པ་ཅུ་ཞེས་ཞེས་བརྗོད་པར་འདོད་
 པ་དེ་ལ་ནི་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་མི་དགོས་ཏེ། ཞེས་པ་བསྟན་པ་དེ་མ་གྲུབ་ཏུ་
 ཟེན་གྱང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་གཏན་ཆེགས་མཛོན་པར་སྐྱབ་པ་ལ་གཤམས་བྱེད་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཆེག་གསལ་ལས་ཀྱང་། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་ཆོས་གཏན་ཆེགས་
 བཀོད་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གཏན་ཆེགས་ལ་སོགས་པ་རང་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། དངོས་པོ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ནས་དེ་ལ་
 མ་གྲུབ་པའི་སྒྲོན་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོན་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་ཆོས་མེད་དགག་
 བྱས་པའི་དགག་རྟགས་ལ་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྒྲོན་མེད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། རྟགས་རྩལ་དང་པོའི་
 ལྷང་གཉིས་ཀྱི་དོན་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། ལེགས་ལྡན་གྱིས་དོན་དམ་པར་མ་སོང་
 བ་ལ་འགྲོ་བ་མེད་དེ། ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མོང་བའི་ལམ་བཞིན་ནོ། །དོན་དམ་པར་རྟོག་བཅས་ཀྱི་
 མིག་གིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བར་མི་བྱེད་དེ། མིག་གི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དེ་མཆོངས་ཀྱི་
 དབང་པོ་བཞིན། ཞེས་ལམ་དང་མིག་དབང་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་རྟགས་སྒྲོར་ལ་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲོན་
 མི་འབྱུང་བར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཆེག་གསལ་ལས་

གཏན་ཆིགས་ལམ་ཉིད་རང་ཉིད་ལ་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཉིད་དུ་སྐྱར་བར་བྱ་ལ། ཉན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་དག་ཏུ་ཡང་གཏན་ཆིགས་ལ་སོགས་པ་རང་ཉིད་ལ་མ་གྲུབ་པར་སྐྱར་བར་བྱོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། བྱོགས་སྒྲུང་གིས། མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། ཡིད་
 ཆེས་གྲགས་པས་རང་རྟེན་ལ། ཞེས་ཆད་མ་བཞིས་རང་གི་རྟེན་གཞི་གྲུབ་དགོས་ན་མ་བསལ་བ་
 གཅིག་དགོས་ཞེས་བཤད་ཀྱི་རང་གི་རྟེན་གཞི་གྲུབ་མི་དགོས་པ་ལ་མི་གཞོད་པར་ཐལ། དེ་མི་གཞོད་
 པར་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་བྱིར། ཆད་མ་ལས། འདོད་པའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ། གཞོད་པ་
 ཅི་ཡང་མེད་པ་ཉིད། གཉིས་ཀའང་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་ཡིན་ན། ཆོས་ཅན་ལ་ནི་གཞོད་པ་གང་། བསྐྱབ་
 པར་བྱ་བའི་ཆོས་འགོག་པས། དེས་ནི་དེ་ལ་གཞོད་ཅེས་བརྗོད། ཅེས་རྒྱུ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་
 ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པ་ལ་མི་གཞོད་པ་དང་ལྷག་མས་སྐྱབ་པའི་རྣམ་ཅན་ལ་ཆོས་ཅན་མེད་ན་གཞོད་པར་
 བཤད་པའི་བྱིར། དེས་ན་དེ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་ཅན་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་སྦྱོན་མེད་
 པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཆོས་ཅན་དང་མེད་པའི་ཆོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་མ་གྲུབ་ཀྱང་
 རྟགས་བྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་སྦྱོན་ཡང་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་མེད་ཀྱང་དེའི་རྟགས་ཆད་མས་
 གྲུབ་པ་མི་འགལ་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་ཞེས་པ་རྟགས་ཀྱིས་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་
 པས་ཆོས་ཅན་ཞེས་བརྟགས་པའི་བྱིར། བྱལ་སྟེ། གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟགས་དེས་པའི་ཚད་གཞིར་མི་
 འགལ་བའི་བྱིར། དཔེར་ན་གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱང་བྱལ་པ་དེས་པའི་མ་ཐུན་དཔེར་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །

ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་དགག་རྟགས་ཡང་དག་དང་དེ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། མ་
 སྦྱེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རྟག་པའི་བདག་སྤྱི་གས་པའི་སྦྱོ་བརྟགས་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་
 དང་པོ་དང་། ཡུང་པོ་དང་གཅིག་ཐད་གང་རུང་དུ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རྟག་པའི་བདག་གཏན་མེད་
 དུ་སྐྱབ་པ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱི་མའི་བསྐྱབ་ཆོས་ལ་མེད་དགག་གིས་བྱལ། བྱི་མའི་
 དེ་ལ་མེད་པས་བྱལ་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་དག་ནི་རྣམ་དེས་ཁྱིམ་ཆེན་དང་ས་བཅད་ཆེན་མོ་སོགས་ཀྱི་

དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཡང་རྒྱ་བཟང་བས། ལྷ་གུ་ཆོས་ཅན། སྤར་ཡང་སྤྱེ་བ་དོན་མེད་ཡིན་ཏེ།
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མཛོན་གསལ་གྱི་བྱས་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་གཞན་གྲགས་གཅིག་སངས་
 རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱིས་དངོས་སྤྱེ་བའོད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱས་ལ་སྤྱོད་པའི་
 འགལ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྤྱོད་སྤོང་དགོས་པས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཡོད་པ་
 རྒྱས་སྤྱེ་བའོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོག་གསལ་ལས། གྲུབ་པ་ལ་སྤྱུབ་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་
 དང་འགལ་བའི་དོན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྤོང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆོག་གི་ཡང་གལ་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཡོད་པ་རྒྱས་
 ལྷ་འདིར་འགོད་པར་ཐལ། རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས། ཡོད་པ་རྒྱས་དང་ཡང་སྤྱེ་བ་དོན་མེད་པ་
 བསྐྱེད་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་རྒྱས་དང་ཡང་
 སྤྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པ་བསྐྱེད་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ཞེས་པའི་ཆོག་བསྐྱེད་ནས་བའོད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། རང་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་ནི་ཡང་སྤྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཅེས་
 གསུངས་པ་ནི་དེ་དག་གིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་དག་ཡིན་པས་ཡོད་པ་རྒྱས་དང་ཡང་སྤྱེ་
 བ་དོན་མེད་པ་བསྐྱེད་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་ཆོག་གསལ་ལས། འདི་ནི་
 མཛོན་བཞག་པའི་དག་དེའི་འགྲེལ་པའི་དག་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡོད་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་གཏན་ཆོག་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 དང་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། སྤྱེ་བ་འདིར་སྤྱེ་བའོད་པ་སྤྱེ་བའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྒྱས་ལ་རང་གི་
 བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་འཛིན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་དངོས། མ་གྲུབ་ན། ཅ་ཤེའི་ལྷོ་ཆེན་གྱིས་
 དེ་ལྟར་བཤད་དེ་འདིའི་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྤྱེ་བ་འདིར་ཡོད་པ་
 རྒྱས་སྤྱེ་བའི་གཞན་གྲགས་བའོད་ཀྱང་སྤྱེ་བའི་ཉེས་པ་སེལ་མི་དགོས་པ་གཅིག་མ་བསྐྱེད་

པར་ཐལ། ལྷ་གུ་དེ་ལྷར་སྐྱབ་པ་ལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱེས་བུ་ལས་ཐ་
 དད་པའི་སྐྱེ་ལྷན་གྱི་དངོས་པོ་ནམས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་གཞན་གྲགས་ལ་དོགས་པ་
 དེ་མི་ཡོང་བའི་ཕྱིར། ལྷར་བཤད་པའི་བོད་དག་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་བསྒྲིག་པ་འཕེན་
 པའི་ཐལ་འགྱུར་མེད་པར་ཐལ། རང་ལ་ཁས་ལེན་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོག་
 གསལ་ལས། རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱབས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཐལ་བ་སྐྱབ་པ་ན་
 ཐལ་བ་ལས་བསྒྲིག་པའི་དོན་ཅན་དུ་གལ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ལྷང་འདིས་
 སངས་རྒྱུས་བསྐྱངས་ལ་འགལ་བཅོད་བསྒྲིག་དོན་ཁས་ལེན་འདོད་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བསྒྲིག་
 པ་མི་འཕེན་ཚུལ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། རང་འགྲེལ་ལས། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་
 གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། འོ་ན་མེ་ལྷེ་ལས་ཀྱང་ཐུན་པ་འཐུག་པོ་འབྱུང་འགྱུར་
 ཞིང་སྟེ། གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་མཐོང་བའམ་རིག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་
 ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་དུ་ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀར་བསྒྲིག་པ་འཕངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐམས་ཅད་ལས་
 ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་བསྒྲིག་པ་འཕངས་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། རྒྱལ་ཕྱི་རྒྱལ་གཉིས་ཀས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ།
 ཆོས་ཅན་མཐུན་སྤང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། སྐབས་འདིའི་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྤང་བའི་དོན་གྱི་
 རྒྱལ་བ་གཉིས་ཀར་ཆོས་ཅན་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་ལ། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཆད་
 མར་སོང་བར་འདོད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། རྒྱལ་བ་གཉིས་ཀའི་ཤེས་པ་ལ། །རི་
 ཅམ་སྤང་བའི་ཆ་ཡོད་པ། །དེ་ཅམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །ཆོས་ཅན་ཆོས་ལ་སོགས་པར་རྟོག་ཅེས་
 སོགས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཐ་སྤྱད་དག་

ནི་ཚོལ་བ་དང་ཕྱི་ཚོལ་བ་དག་གི་སྒྲིལ་བ་དག་ཉིད་ལ་སྤང་བའི་ཚོས་ཅན་དང་ཚོས་དང་། དཔེ་ཉིད་
 དུ་ནམ་པར་བཞག་པ་འབྱུང་ཞེས་སོགས་ལྟ་བུས་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྐབས་
 འདིར་ཡང་སྦྱབ་ཏུགས་ལ་ཚོས་ཅན་ཚོལ་བ་གཉིས་ཀའི་ཆད་མས་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 གཞན་དུ་ན་འཕེན་མ་ངེས་པར་མདའ་འཕེན་པ་དང་བྱད་གཞི་མེད་པའི་བྱད་ཚོས་ཀྱིས་བསྦྱབ་པར་
 འགོ་བའི་ཕྱིར། འཕགས་པས། རང་གིས་ངེས་བཞིན་གཞན་དག་ལ། །ངེས་པ་སྦྱུང་བར་འདོད་པ་
 ཡིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་ཆོག་གསལ་ལས། ཚོལ་བ་གང་རུང་
 ལ་གྲུབ་པས་ཆོག་པར་བཤད་པའི་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཚོལ་བ་གཉིས་ཀའི་ཆད་མས་གྲུབ་དགོས་པ་
 དེའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་བྱུང་སྟེ། དེའི་དོན་ནི་ལམ་རིམ་ལྟར་ངེས་པ་རོལ་སོས་ལྟ་བུ་མ་རྟེན་བར་དུ་རང་
 བཞིན་ལ་ཆད་མར་རྫོམ་པ་བཀག་ནས་སྦྱབ་མི་ཐུབ་ལ། ལྟ་བུ་རྟེན་པ་དང་རང་བཞིན་ལ་ཆད་མར་
 སོང་བ་མི་འཐད་པ་ནམས་དུས་མཉམ་དུ་རྟེན་འོང་པས་རེ་ཞིག་ཕྱི་ཚོལ་རང་ལ་གྲུབ་ཚུལ་ལ་འབྲིས་
 ནས་འགོག་པ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་འབྲིས་ནས་ཐལ་ཏུགས་གང་རུང་གིས་
 འགོག་པའི་ཏུགས་ལ་གཞན་གྲགས་དང་རང་གྲགས་སོགས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་
 ལམ་རིམ་དུ་བལྟས་ན་གཤམ་པར་འགྱུར་རོ། །

སྒྲིམ་པ།

དབྱ་ཆད་གཞུང་བརྒྱའི་ནམ་སང་རྒྱུང་འདུག །

རིགས་ལམ་གྱེ་བའི་རིན་ཆེན་རྒྱན་འབྱུང་འབྱུག །

ཡབ་སྐུ་ནམ་བཤད་ཡོངས་འདུ་དཔལ་སྤྱད་ཅན། །

མཁས་གྲུབ་ལྟ་བུ་སྒྲེ་བས་རོལ་ཚུལ་ནམས། །

ཁོ་བོའི་ལེགས་བཤད་མེ་ལོང་ཆལ་འདི་ན། །ངོ་མཆར་ལྟ་མོའི་གཉེར་ཁ་བྱེ་བ་བཞིན། །རང་

གཞན་གྲུབ་མཐའི་རྒྱ་མཚོར་མ་ཕྱིན་པར། དབྱ་ཚད་ཐལ་རང་སྒྲུབ་དང་སྒྲིབ་འབྱེན་གཏམ། སྒྲིལ་
 དགའ་དེ་དགའ་བ་ཅམ་མཐོང་ནས། རང་གཞན་གྲུབ་མཐའི་ཅེར་སོན་གཏམ་འདི་བྲས། འཁོར་བར་
 ཡིད་སྒྲོ་སྒྲོན་སྒྲུངས་བག་ཆགས་སད། ཐལ་རང་ཟབ་གནད་བཅད་ཚུལ་ཤེས་འདོད་དེས། ལེགས་
 བཤད་ལྟ་དབང་གཙུག་རྒྱུ་འདི་ལོངས་ལ། སྒྲོ་སྒྲོས་བཞིན་རས་མཛེས་སྒྲུང་ཐོད་དུ་ཆོངས། ལ་ལ་
 ཚད་མར་ཞེན་ནས་ཐལ་བ་བཀག། གཞན་དག་རྒྱ་མཚོར་མ་ཤེས་ཆིག་སྒྲི་བྲིས། འགའ་ཡིས་སྒྲིགས་
 མཐོང་སྐབས་འགར་འབྲུམ་མཐོང་ནས། བཅེ་བས་འབྲུལ་བྲལ་ཉི་མ་གསལ་འདི་བསྒྲུན། མཁས་
 གྲུབ་རྒྱ་སྐར་ཁོད་ན་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི། བདུད་ཅི་རབ་རྒྱས་རྒྱ་བའི་ག་བྱར་ཟེར། བདུང་བའི་བདག་སྒྲུབ་
 ཀྱི་སྒྲུང་དགའ་བའི་ཁ། རྫོངས་པས་སྒྲུབས་ཀྱིས་མ་བཅིངས་ཆེས་ཆེར་བཞད། ཅེས་བར་སྐབས་
 ཀྱི་ཆིགས་སྒྲིབ་བཅད་པའོ།

གཉིས་པ་གཞན་སྒྲི་དགག་པ་ལ་སྒྲིར་དགག་པ། སེམས་ཅམ་བའི་ལུགས་བྲེ་བྲག་ཏུ་དགག་
 པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཞན་སྒྲི་བཀག་པ་དངོས་དང་། དེ་ལ་འདིག་ཉེན་གྱི་ཚོད་པ་སྒྲུངས་པ་དང་།
 བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྒྲི་བ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ཅར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་
 སྒྲི་བ་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། དང་པོ་ལ། གཞན་སྒྲི་སྒྲིར་དགག་པ་དང་། བྲེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་དང་།
 སྒྲིབ་ཞེས་དབྱེད་ནས་དགག་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཅ་བར། གཞན་ལ་བཞེན་ནས་གལ་ཉེ་གཞན་
 ཞིག་འབྱུང་བར་འབྱུར་ན་ནི། ཞེས་སོགས་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། ཅ་བར། སྒྲི་བྱ་ས་བོན་དང་ནི་དུས་
 མཉམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཉེ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། གསུམ་པ་ནི། ཅ་བར། སྒྲིད་པར་བྱེད་པ་བསྒྲིད་བྲ་
 གཞན་སྒྲིད་པ་དེ་རྒྱ་ཡིན་ན། ཞེས་སོགས་ཆིགས་བཅད་གཅིག་བྱུང་། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་སྒྲིག་ལོ་
 བ་རེ། གཞན་སྒྲི་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འོན་གཞན་སྒྲིའི་
 གཞན་དེ་ཐ་སྐད་དུ་གཞན་ཡིན་པ་ལ་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཁྲབ་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས།

འདོད་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ཐ་སྟད་དུ་རྒྱ་འབྲས་གཞན་ཡིན་པ་ཙམ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 ཅ་བར། གཞན་ཉིད་མེད་པར་ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། གཞན་ཉིད་མེད་ན་གཞན་ལས་སྐྱེའོ་
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་གཞན་སྐྱེ་
 ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་མཚན་གྱིས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཐ་སྟད་དུ་
 ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་སྐྱེ། འདིར་གཞན་སྐྱེའི་གཞན་ནི་རང་མཚན་གྱིས་གཞན་ལ་
 བྱེད་དགོས་པས་སྐབས་འདིར་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཅ་བར། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འདི་གཉེན་ལས་ཀྱང་
 མེད། །ཅེས་གསུངས་ལ། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ན་གཞན་སྐྱེའི་གཞན་ནི་གཞན་ཙམ་ཞིག་
 མ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་གཞན་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 ཆོག་གསལ་ལས། རྒྱུ་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱན་རྩོལ་དུ་བྱུང་བར་ཁས་ལེན་གྱི། ཕྱོགས་བཞི་
 ཁས་སྒྲངས་པའི་སློན་སྐྱོད་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །རང་རྒྱུད་པས་
 གཞན་སྐྱེ་མི་འདོད་ཟེར་ན། འོན་རང་འགྲེལ་ལས། འདིར་སྐྱས་པ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པས་
 བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་ལ་རག་མོད། ཅེས་བ་ནས། དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་
 པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོལ་བ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གཅིག་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འབྲས་སྐྱེ། སེམས་ཙམ་པས་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་པར་བྱུང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་སྐྱེ། འདིས་
 བྱེད་དམ་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་འདུག་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པས། ཞེས་བ་ནས། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་
 གདོན་མི་ཟ་བར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཁས་བ་མང་པོ་
 གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་
 པའི་སྐྱེ་བུ་གྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་རྒྱ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱ་ལྟུང་གཉིས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཤེའི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དེ་སྐྱ་གྲུ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་སྒྲུབ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྟོད་
 འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་རང་ལ། བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཆད་མས་མ་དམིགས་
 པ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །སྟོང་ཉིད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐྱ་གྲུ་གཞན་སྒྲུབ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་གྲུའི་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། སྐྱ་གྲུ་སྐྱེ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཡང་སྐྱ་
 གྲུའི་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐྱ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་ཐ་སྟོད་
 འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱིས་ཁྲབ་པར་ཐལ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ཡང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དེ་གང་། བདེན་
 གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་གྲུ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ཡང་ཐ་སྟོད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་ཅིང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྐྱ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་དོན་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཞན་སྒྲུབ་གཤམ་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞོན་པ་སྤངས་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གཤམ་
 པས་གཞན་སྒྲུབ་ཁས་སྤངས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞོན་པ་སྤངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྟོད་དུ་ཡང་
 གཞན་སྒྲུབ་མེད་པས་གཞོན་པ་སྤངས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྩོད་པ་དང་ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཅ་
 བར། གང་ཞིག་རང་ལྟ་ལ་གནས་འཇིག་རྟེན་ཆད་མར་འདོད་པས་ན། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་དང་།
 དེའི་རང་འབྲེལ་ལས། དོན་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་གྲུབ་པ་དེར་ནི་རིགས་པས་ཅི་ཡང་བྱ་བ་
 མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱིས་མཐོང་བ་ནི་ཕིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། གཞན་
 ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེན་ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་ལན་ལ། བདེན་གཉིས་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་།

སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་སྦྱར་བ་དང་། བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་། དེ་བཞག་པ་ལ་འཛིག་ཏེན་གྱིས་
གཞོད་པར་འདོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་དང་། འཛིག་ཏེན་གྱིས་གཞོད་པའི་གཞོད་ཚུལ་ལྟ། དང་པོ་ལ་
ཚོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འཆད་པར། ཅུ་བར། དངོས་ཀྱི་
ཡང་དག་རྩལ་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །ནས། མཐོང་བ་རྩལ་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། །ཞེས་
བྱུང་། དེའི་མཐོང་བ་རྩལ་པ་ཀུན་རྫོབ་ལ་འཛིག་ཏེན་ལ་སྟོས་ནས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འཆད་པ་ནི།
ཅུ་བར། མཐོང་བ་རྩལ་པ་འང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ། །ནས། འཛིག་ཏེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་
པར་བཞག་ཅེས་མོ་ལོ་ག་གཉིས་བྱུང་། ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲལ་བའི་ཞེན་ཡུལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་ཅེས་
འཆད་པར། ཅུ་བར། མི་ཤེས་གཉིད་གྱིས་རབ་བསྐྱོད་སུ་སྟེགས་ཅན། །ནས། དེ་དག་འཛིག་ཏེན་
ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད། ཅེས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་བྱུང་། གཉིས་པ་སྐབས་དོན་གཞན་སྟེ་བཞག་
པས་དོན་དམ་ལ་མི་གཞོད་པ་ནི། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་མི་གཞོད་པ་བཞེན་ཞེས་
བཤད་པ་ལ། ཅུ་བར། མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པ་ཡིས། །ནས། ཤི་མེད་སྟོ་ལ་གཞོད་
པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་།

གསུམ་པ་བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ནི། ཅུ་བརྒྱ་གཉི་ལྷག་རང་
 བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཆོག་པ་བཅད་གཅིག་བྱུང་། འོན་ཏེ་པ་པའི་ངོ་བོ་ནི། རབ་
 རིབ་མ་ཐུ་ཡིས་སྒྲིབ་པ་སོགས་པའི། །ནས། མཐོང་དེ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་འདིར་ཤེས་ཀྱིས། །ཞེས་
 ཆོག་པ་བཅད་གཅིག་བྱུང་། འདིར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤངས་གསུམ་
 ལས་དང་བོ་ནི། དབྱེ་གཞི་དང་། དབྱེ་ངོ་དང་། གཅིག་ཐ་དད་དང་། སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་། སྒྲ་དོན་ལྡན་
 ལ་དབྱེད་ན། དབྱེ་གཞི་ལ་འདོད་ལུགས་དུ་མ་ཡོད་དེ། །ཁ་ཅིག་། རྫོགས་ཏེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་
 མ་ཡིན་པས་སྤང་ཅམ་འདི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཟེར། ལ་ལས། བཀའ་གསུངས་ནས་རྣམ་
 མཁུན་བར་གྱི་ངོ་བོ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཟེར། གཞན་པ་དག་སྒྲོ་མ་བཏགས་པའི་ཡུལ་
 བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཟེར། མཁས་རྣམས་སྟོན་པ་སོགས་མ་བཏགས་མ་དབྱེད་པའི་ཤེས་བྱ་
 བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཟེར། མཁས་རྣམས་སྟོན་པ་སོགས་མང་བའི་ཕྱིར་ཉེ། ལམ་རིམ་རྒྱུད་བ་དང་རྣམ་བཤད་
 ལས། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ལ་སྤྲོ་མ་རྣམས་ལ་འདོད་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་ལ་འོ་ན། སྤང་ཅམ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པར་ཐལ། དབྱེ་གཞི་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། སྤང་ཅམ་ལ་བདེན་གཉིས་གང་རུང་གིས་བྱ་བ་པར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གངས་
 ངེས་ལ་དེ་ཡང་སྤང་སུམ་སེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་གཞན་གང་
 རྒྱུད་ཟད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཁོ་ནར་ངེས་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱ་གཅིག་རྒྱ་གཉིས་ཡིན་པ་དང་སྒྲིག་རྒྱ་རྒྱ་ཡིན་པ་
 རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཉེ། མེད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སོགས་
 མང་། གཉིས་པ་ལ། འོ་ན་གསུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞིར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་

ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་གཉིས་དེའི་ཡ་གྲུལ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། སྒྱུ་
མ་དང་སྒྲིག་རྒྱ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། སྒྲོ་མ་བཏགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་གཉིས་གང་
རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་གངས་ངེས་ཀྱིས་བྱུག། འདོད་ན། དབང་པོ་འབྱུལ་བས་སྒྲོ་བཏགས་
པའི་ཆ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །བཞི་པ་ལ། འོན་དམ་བདེན་པ་ཆོས་ཅན། མ་བཏགས་མ་དབྱུད་པའི་
ཤེས་བྱར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་དབྱུད་པའི་ཤེས་བྱར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། འོན་དམ་དབྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་འོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་
ཁས། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞིར་བདེན་པ་འཛོགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཀྱུན་
རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་རྩུན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། བདེན་རྩུན་དངོས་འགལ་ཡིན་ཚུལ་
འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་འོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་སྟོང་འཇུག་གི་དགོངས་པར་འདོད་པ་ནམས་ལ་སྟོང་
ཐུན་ཀྱི་སྟོན་བརྗོད་བཞེད་ན། འོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་འདིར་ཟད་པ་སྟེ་སྟུང་མི་རིགས་པར་
ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོང་འཇུག་དང་བསྐྱབ་བཏུས་ནང་འགལ་བར་ཐལ།
བསྐྱབ་བཏུས་ལས་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་མདོ་ལས། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀྱུན་རྫོབ་དང་འོན་དམ་པའི་བདེན་
པ་གཉིས་པོ་འདིར་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་མདོ་བྱངས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པས་འོན་དམ་མི་མཐེན་
བཞིན་དུ་བསྟན་པར་ཐལ། དེ་ཤེས་བྱ་ཡང་མ་ཡིན་སྟོ་གང་གི་ཡང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏགས་
ཁས། འདོད་ན། ཡབ་སྐུས་མཇལ་བ་ལས། དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རབ་ཏུ་གཟིགས་
རབ་ཏུ་མཐེན། ལེགས་པར་མཛོན་དུ་བྱས་པས་དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །གསུངས་
པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་མདོ་ཉིད་འཛིན་རྒྱལ་པོ་སོགས་སུ་སྟོང་ཉིད་འཆོལ་བའི་
ཆེ་ལུས་སྟོག་བྱ་ཆུང་མ་སོགས་བསྐྱལ་བ་དུ་མར་བཏང་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་
བཏང་བ་འོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཏགས་ཁས། དེར་ཐལ། རང་བཞིན་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཏགས་ཁས།

བྱམ་སྟེ། གནས་ལུགས་དེ་མེད་ན་དེ་ལྟར་ཚུལ་པ་དོན་མེད་པར་འཇུག་འབྲེལ་དང་དགོན་མཆོག་སྤྱིན་
 ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཀ་བྱམ་སོགས་ཀྱི་སྒྲུང་ཚུལ་འདི་འདི་དག་གི་སྟོང་ལུགས་སམ་
 གནས་ལུགས་སུ་ཐལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དེའི་གནས་ལུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་གྲོལ་ཟེན་པར་ཐལ། དེ་དག་ལ་གནས་ལུགས་མཛོན་དུ་གྱུར་ནས་བསྐྱལ་བ་དཔག་
 མེད་སོང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། དེ་སྐད་དུ་སྟོང་བྱན་ལས། ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་སོགས། ཞེས་བ་ནས།
 སོ་སྟེ་དང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུང་ཚུལ་ལ་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྟོང་ལུང་རྒྱ་དམར་སོགས། བྱུང་གི་བཤད་ཚུལ་དེ་
 སྟོང་འཇུག་དང་མི་མཐུན་པར་ཐལ། དོན་དམ་སྟོ་ཡི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་
 རྒྱ་མཆོན་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་སྟོ་གང་གི་ཡུལ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཞིང་།
 ཆིག་རྒྱུ་མ་དམ་བཅའ་དང་ཕྱི་མ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འཆད་དོ། །དེ་སྐད་དུ་སྟོང་འཇུག་དང་རྟོག་ལས།
 སྟོན་གྱི་སྟོང་ལུང་རྒྱ་དམར་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་དོན་དམ་སྟོ་ཡི་སྟོང་ཡུལ་མིན། །ཞེས་རྒྱུ་པ་དང་
 པོ་དམ་བཅའ་དང་ཕྱི་མ་ཉགས་སུ་བྱས་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་
 གི་ཡང་ཡུལ་དུ་མི་རུང་སྟེ། སྟོ་དང་སྟོའི་ཡུལ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པས་བྱམ་པ་རྒྱུ་པ་
 འོག་མས་བསྟན་ནས་བྱམ་པོ་ཞེས་འདོད་པ་ནི་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་
 བཞག་ན་སྟོ་མེད་པར་ཐལ། བྱུང་གིས་འཆད་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུང་པན་གྱི་ལུགས་འདིར་
 ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། དེས་འཆི་ཁ་རྒྱུན་ཆད་དུ་རིག་པ་འདོད་ཅིང་ཤི་བ་དང་རྒྱུན་ཆད་པར་
 འདོད་པ་ལྟར་བྱུང་གིས་ཀྱང་སྟོར་ལམ་རྒྱུན་ཆད་དུ་རིག་པ་ཁས་སྦངས་ལ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་
 ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆེ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁྱི་མ་ཟད་པའི་སངས་རྒྱུས་
 དང་སེམས་ཅན་མེད་པར་ཐལ། དོན་གང་ཞིག་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཁྱི་མ་ཟད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་
 རྒྱ་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སོང་། མ་བྱམ་ན། དོན་དམ་ཡུལ་དང་དེ་རྟོགས་པའི་སྟོ་ཡང་ཡོད་

པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དངོས། གཞན་ཡང་དོན་དམ་གཏན་ནས་མེད་པར་ཐལ།
 ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་དེ་མི་འཇལ་བས་བྱུང་། དོན་དམ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་གཞལ་བ་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།
 ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསྐྱེད་བརྒྱུས་སུ་བྱངས་པའི་མདོ་དོན། སྤྱོད་འཇུག་
 ལས། ཀུན་རྫོབ་དང་མི་དོན་དམ་སྟེ། འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདོད། དོན་དམ་སྟོ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་
 མིན། ཁྱོད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། ཁྱེད་ཀྱི་གཞུང་འདིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་དབྱེ་
 བཅས་དང་། སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀྱང་པ་དང་པོ་གཉིས་
 ཀྱིས་མདོ་ལྟར་དབྱེ་གཞི་དང་དབྱེ་བའི་གྲངས་ངེས་བཤད་པ་གང་ཞིག། ཀྱང་པ་གསུམ་པས་མདོ་ལྟར་
 དོན་དམ་ཀྱི་དང་། བཞི་པས་མདོ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ངོ་པོ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
 སྤྱོད་འཇུག་ལས། འདི་ནི་ཞེས་པས་དབྱེ་གཞི་མེས་བྱ་བསྟན་ཅིང་། ཀྱང་པ་གཉིས་པ་འདིས་གྲངས་
 ངེས་ཀྱང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་ལས། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་
 དོན་དམ་པ་གཉིས་ཐུགས་སུ་ཚུད་དེ་ཞེས་པས་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་དེའི་དོན་སྤྱོད་འཇུག་གི་ཀྱང་པ་དང་
 པོས་བསྟན། མདོ་ལས། མེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་འདིར་
 ཟད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ཀྱང་པ་གཉིས་པས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདིར་ཟད་ཅེས་པ་གྲངས་ངེས་
 སྟོན་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཀྱང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་བསྟན་ལ་ཞེས་
 དང་། དར་རྒྱུ་ལས། དེས་ན་མེས་པར་བྱ་བ་འདི་ནི་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་ན་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་
 ཅིང་གྲངས་ངེས་པར་འདོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཞེས་པ་དབྱེ་གཞི་ལ་བཤད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཉིས་སྤང་འབྲུལ་བའི་སྟོང་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་མེས་བྱ་
 གཅིག་དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་པོར་མདོ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཀྱང་པ་གསུམ་པས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདི་དང་ཀྱང་པ་བཞི་པའི་སྟོང་གཉིས་ཀ་གཉིས་སྤང་ཅན་ཡིན་ཀྱི་སྟོང་མ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་དེ་ལས། དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ། མེས་པར་བྱ་བ་

མ་ཡིན་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མ་བསྟན་ཞེས་
 སའི་དོན་དང་མ་ཐུན་པར། སྟོང་འཇུག་ལས། དོན་དམ་སྟོ་ཡི་སྟོང་ཡུལ་མིན། །ཞེས་གསུངས་སའི་
 ཕྱིར་དང་། དར་ཁྱིལ་ལས། སྟོ་སྟེ་གཉིས་སྟངས་ཅན་གྱི་སྟོ་ཡིན་གྱི་སྟོ་ཙམ་མིན་ཞེས་དང་། རྣམ་
 བཤད་ལས། དེ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་བཤད་སའི་དོན་འོག་ནས་བདེན་
 བ་གཉིས་ལ་འཇུག་སའི་མདོ་བྲངས་སའི་དོན་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་དུ་སྟོ་ཡི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་
 བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་གསུམ་བ་བྱབ་སྟེ། མདོ་དེ་ལས། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་
 བེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྟོང་པར་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་གསལ་སོ། །ཞེས་སའི་འཇིག་རྟེན་མི་སྐབས་
 འདིར་སྟོ་ལ་བྱེད་ཅིང་དེའི་དོན་བཞེད་པ་ཡིན་སའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ཏེ་སྟོ་ཐ་སྟངས་སའི་ཡུལ་
 བེ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་སའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་སའི་
 རོས་འཇིན་སྟོ་རྒྱུད་པ་དེར་འཇིག་སའི་དོན་མིན་གྱི་སྟོ་ཡི་ཡུལ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྟོང་
 པར་གསུངས་པས། འཇིག་རྟེན་ཏེ་ཐ་སྟངས་སའི་ཤེས་པ་རྩུབ་པ་འཇུག་སའི་སྟོང་པར་ཏེ་སྟོང་ཡུལ་དུ་
 རྟེན་སའི་དོན་ཡིན་པས། སྟོའི་ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་པར་འདོད་པས་དོན་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
 སའི་ཕྱིར་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། དམིགས་པ་ནི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་བདེན་པས་བསྟུས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་
 རྟེན་པ་ཉིད་ཡིན་སའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སའི་ཕྱིར། ཡང་མང་པོ་ཞིག་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་
 དབྱེ་ཚུལ་སོགས་ལ་རྟོག་དཔྱད་མེད་པར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྟོར་མང་པོ་ལས་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། རྟོད་བྱེད་གཞི་མ་ཤེས་པར་དེའི་ཡན་ལག་གི་སྟོས་པ་བྱེད་མཁན་ཡིན་སའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
 ཅ་བ་མེད་པར་སྟོང་པོའི་ཡལ་ག་ལ་འགྲོ་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག །ཤེས་བྱ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དང་
 གསུམ་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་སའི་ཕྱིར།
 ཉགས་སྟེ། མ་བྱབ་ན་བྱབ་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་དེ་དེ་གཉིས་གང་

ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕུང་གསུམ་སེལ་བའི་གངས་ངེས་ཡིན་པ་ཕུང་རིགས་གཉིས་ཀས་བྱལ་བའི་ཕྱིར།
དེ་ལྟར་ཕུང་གསུམ་སེལ་བའི་གངས་ངེས་སུ་ཕུང་གིས་བྱལ་བར་ཐལ། ཕུང་གིས་ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་
པ་གཉིས་དབྱེར་ཡོད་ལ་དེ་ལས་གཞན་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡབ་སྐུས་མཛུལ་བ་
ལས། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོང་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་འདིར་ཟད་དོ། །ཞེས་
དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འཇིག་རྟེན་མཐུན་པས་གཞན་ལ་མ་གསན་པར། །བདེན་པ་འདི་གཉིས་
ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པར་མཛད། །གང་ཞིག་ཀུན་རྫོང་དང་ནི་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་
མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་དེ་ཉིད་ངེས་བསྟན་གྱི་ཉིང་འཇིག་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གང་
ཞིག་ཀུན་རྫོང་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་དང་། འདི་
ལྟར་དུ་དབུ་མ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་
བརྟེན། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་གཞན་གང་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་
པ་དེ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཡང་བདེན་གཉིས་སུ་ཟད་ཅེས་པ་དང་བདེན་པ་གཉིས་ལས་
གཞན་གསུམ་པ་མེད་པར་བཤད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་གཉིས་
སུ་གངས་ངེས་པ་ནི་ཕུང་གསུམ་སེལ་བའི་གངས་ངེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་ལ་གཞི་གང་ཞིག་
རྩོན་པར་ཡོངས་སུ་བཅད་ན་རྣམ་བཅད་ལ་དོན་དམ་པ་མི་སྟེ་བ་ཡིན་པ་ཁེགས་དགོས་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། སྟེ་མི་སྟེ་གཉིས་པན་ཚུན་སྤངས་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་སྤང་བ་ལས།
པན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དག་ནི་ཅིག་ཤོས་དགག་པ་གཞན་སྟུབ་པ་མེད་
ན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སྟོགས་སུ་གཏོགས་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། འདིས་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་སྟོན་སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་ཚུལ་དང་
གཉིས་མིན་ཕུང་གསུམ་སེལ་ཚུལ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་བྱ་གང་ལ་ཡང་སྟེ་མི་སྟེ་

གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་གཉིས་མིན་གྱི་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་དང་སྟེ་མི་སྟེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་གཉིས་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་པ་སེལ་བར་ཐལ། རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཙོ་དུ་དངོས་འགའ་དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་ལ་ཁྲབ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་བར་བྱེད་པས་གཉིས་དང་གཉིས་མིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། དབྱུ་མ་སྤང་བ་ལས། གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་གཙོ་བོ་གང་རྣམ་པར་བཅད་པ་མེད་ན་མེད་པ་དེ་གཉིས་ནི་མན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏོ། །གང་མན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་བར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ཏོ། །གང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། ཕུང་པོ་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལུས་ཅན་དང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བདེན་གཉིས་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་སྟེ་རྟོག་ཡམས་སྤྲོས་སོགས། རབས་པ་མང་པོ་ན་རེ། བདེན་པ་གཉིས་ནི་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱིར་ཐ་དད་ཚུལ་ལ་བྱམས་སྒྲུལ་ལྟ་བུའི་ངོ་མོ་ཡང་ཐ་དད་པ་དང་། བྱས་མི་རྟག་གཉིས་ལྟ་བུ་ངོ་མོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པ་དང་། གཉིས་ཀྱི་གང་རུང་གཅིག་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཐ་དད་ནི་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་དེ་གསུམ་སྟེ་མ་གཉིས་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། འདི་ལ་སྟེ་རབས་པ་མང་པོ་བྱམས་པ་དང་སྒྲུལ་བུ་ངོ་མོ་ཐ་དད་པ་དང་། ནས། བདེན་གཉིས་ནི་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་དུ་སྟེ་ལ་ཞེས་བྱུང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ཁྲི་མོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཟེར་བ་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། བདེན་གཉིས་ངོ་མོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རེ་རེ་ལ་སྟོན་བཞི་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དགོངས་འགྲེལ་ལས། འདུ་བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ནི། །གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་ཉིད་དུ་གང་རྟོག་པ། །དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་མང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སོགས་ཡོད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས། བྱེ་བའི་དོན་ལ་ཡང་མི་

འབྲུ་བ་དུ་མ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་ཞེས་དང་། སྤྱོད་ཐུན་ལས། དེས་ན་སྤྱོད་མ་མང་པོ་དག་བདེན་གཉིས་
 རོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་སྤྱོད་བཞི་བདེན་གཉིས་གཞི་མ་གྲུབ་པར་སྤྱོད་བཞི་ཞེས་
 གསུངས། ལྷགས་དང་པོའི་འདུ་མ་གྲུས་ལ་རོ་བོ་གཅིག་པ་མི་རུང་བར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 འདུ་མ་གྲུས་ལ་འང་རོ་བོ་གཅིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉག་པ་ཤེས་བྱ་དང་རོ་བོ་གཅིག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེ་དང་
 འབྲེལ་ལ་ཉེན་རྒྱུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་རྒྱུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་འདུས་མ་གྲུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འདུས་མ་གྲུས་ལ་རོ་
 བོ་གཅིག་པ་རུང་བར་ཐལ། དེ་ལ་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞན་
 དུ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་ཉགས་ཀྱིས་སྤྱོད་བདེན་མེད་དུ་སྤྱོད་པའི་ཉགས་དང་
 བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བརྒྱུང་བྱའི་འབྲེལ་བ་མེད་དགོས་པ་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྤྱོད་ཀྱི་
 རྗེས་ཁྱབ་དང་ལྡོག་ཁྱབ་གཉིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདུས་མ་གྲུས་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་
 བ་གྲུབ་པ་མི་འགལ་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་དབུ་མ་སྤྱང་བ་ལས། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལ་དེའི་བདག་ཉིད་
 གྱི་འབྲེལ་བ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བདག་ཉིད་ནི་ཐ་
 དད་པ་མེད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། དེ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་ཀྱང་བདག་མེད་པ་ཉིད་
 དུ་མཚུངས་པས་འགལ་བ་མེད་པ་ཁོ་ན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་འབྲུ་དུ་མ་ལ་དགོངས་
 བས། ལམ་རིམ་ལས། དབུ་མ་སྤྱང་བ་ལས་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་ནི་དངོས་པོར་མེད་པ་
 ལའང་མི་འགལ་བར་གསུངས་པ་སྟར་ལེགས་པས། ཐ་དད་རྒྱ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོར་མེད་པ་དང་གང་
 རུང་གཅིག་དངོས་པོར་མེད་པ་གཉིས་ཆར་ལའང་རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ཆོས་ཀྱི་ལ་ཀྱན་རྫོག་དང་དོན་དམ་པའི་རོ་བོ་གཉིས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ་བ་སོགས་མང་ངོ། །

ལུགས་གཉིས་པ་གསུམ་པ་པ་བཞག་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་དང་
 ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་
 གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། བྱུང་སྟེ། ཡོད་པ་ལ་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་
 རུང་གིས་བྱུང་ཅིང་དེ་གཉིས་པམ་ཚུན་སྤངས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱ་མ་སྤང་བ་ལས། གཅིག་
 དང་དུ་མ་ཉིད་དག་གིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་སྟེ། དེ་དག་ནི་པམ་ཚུན་སྤངས་འགལ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་ལམ་རིམ་ལས། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་མ་ཡིན་ན། རྟགས་བྱུང་སྟེ།
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་
 གང་ཞིག་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་མ་ཡིན་ན་སྟོན་
 བཞེ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔེར་ན། གཟུགས་སོགས་དེ་རང་གི་བདེན་སྟོང་ལས་ངོ་
 བོ་ཐ་དད་ན་དེ་བདེན་སྟོང་དེ་དག་གི་གནས་ལུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་དག་བདེན་མེད་
 རྟགས་པས་དེ་དག་མཚན་འཛིན་ཟེལ་གྱིས་མི་རྟོན་པར་ཐལ་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་བས་ལམ་གོང་མ་
 བསྟོམས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཀྱང་མཚན་མའི་འཆིང་བ་དང་གནས་ངན་
 ལེན་གྱི་ཁྱི་མ་མཐའ་དག་མ་སྤངས་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དགོངས་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་
 འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི། དེས་ན་འདུ་བྱེད་
 རྣམས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཙམ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཙམ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཡང་
 མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པར་གྱུར་ན། དེས་ན་བདེན་པ་མཐོང་བ་རྣམས་
 ཀྱང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་དང་མ་བྲལ་བར་འགྱུར་ཞེས་སོགས་དང་། དབྱ་མའི་མན་ངག་གི་འགྲེལ་
 པ་ལས་ཀྱང་། ཐ་དད་ན་ནི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་མི་འགྱུར་ལ། འདུ་བྱས་ཀྱི་མཚན་མ་ཟེལ་
 གྱིས་གཞོན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ལམ་བསྟོམས་པ་ཡང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་མ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་འཁྱུལ་བ་སྟོང་བ་བཞིན་
དུ་དོན་དམ་ཡང་སྟོང་བར་ཐལ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཐ་དད་མང་བ་ལྟར་དོན་དམ་ལ་ཡོད་
པར་ཐལ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཅི་བཅས་བཞིན་དུ་དོན་དམ་ཡང་ཅི་བཅས་སུ་ཐལ་བ་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་
པོས་ཀྱང་དོན་དམ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་བཞི་ཡོང་བ་གང་ཞིག །དེ་བས་ན་རོ་བོ་
གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་བྱས་མི་རྟག་དང་དྲུང་དང་དྲུང་གི་དཀར་སོ་ལྟ་བུའི་བདག་གཅིག་འབྲེལ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་སོ་གྲུབ་སྟེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་
མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ན། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཆན་
ཉིད་དུ་གཏོགས་པ་བཞིན་དུ། དོན་དམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཆན་ཉིད་
དུ་གཏོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ན། དེས་ན་སོ་སོ་
སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡིན་པར་ཡང་འགྱུར་ཞེས་སོགས་དང་། དབུ་མའི་མན་ངག་གི་
འབྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་སྟོང་བ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པ་ཡང་སྟོང་བར་འགྱུར། ཀུན་རྫོབ་ཐ་དད་
པ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཀུན་རྫོབ་པ་ཅི་མ་དང་བཅས་པ་བཞིན་དུ་དོན་
དམ་པ་ཡང་ཅི་མ་དང་བཅས་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། །དེ་
གཉིས་བདེན་སྟོང་དུ་དབྱེར་མེད་ཀྱང་རང་རང་གི་ལྟོས་གཞིའི་ལྡོག་ཆ་ནས་ཐ་དད་པར་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་འབྲེལ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ལས་ནི་ཐ་དད་པར། །དེ་ཉིད་དམིགས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། །ཀུན་རྫོབ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པའི་
ཕྱིར། །བྱས་དང་མི་རྟག་དག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་འོག་དུ་འཆད་ལ། ཤེར་ཕྱིན་
ཀྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བཙུ་ལྟ་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རབ་འབྱོར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་
གཞན་ལ་དོན་དམ་པ་ཡང་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དོན་
དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དོན་

དམ་པ་ནི་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་བྱུང་བར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་
 ཡིན་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར། རོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པས། ལྟོས་
 པའི་བྱེ་བྲག་གིས་གཅིག་ལ་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་ལྟོག་ཆ་
 རོན་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རོན་མ་དོ་དང་བསྟན་བཅོས་གང་གི་ཡང་བདེན་གཉིས་
 གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་བཟུང་མི་རུང་བར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་འཆད་
 རིགས་པར་ཐལ། དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་བའི་དུང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 དེ་གཉིས་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་བཟུང་བའམ་སྟོད་ན་མཚན་མ་ལ་སྟོད་པར་གསུངས་པ་དང་། དབུ་
 མ་ལས། ཐ་དད་རོན་མིན་རོན་གཅིག་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དག་བདེན་གཉིས་བདེན་བྱུང་
 ཉུག་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་དགོངས་ལ། དགོངས་འབྲེལ་ལྟར་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་
 ཡང་མི་རུང་ཞེས་པ་འགལ་ཞིག་ནི་ངོ་བོ་ཐ་དད་དང་ལྟོག་པ་གཅིག་ཉུ་མི་རུང་བར་བཤད་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་བཤད་དགོས་པ་སྟོན་བསྟན་ལུགས་ལ་བལྟས་ན་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ལམ་རིམ་ལས། གཞུང་འགལ་ཞིག་ལས་བདེན་གཉིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་
 མིན་པར་གསུངས་པའི་ཁ་ཅིག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་དགོངས་ལ། ཁ་
 ཅིག་ནི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་དང་ལྟོག་པ་གཅིག་པ་གཉིས་ཆར་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་གོ་སྒྲ།

སོ་སེའི་ངོ་བོ་ལ། མཐོང་བ་རྩལ་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རོན་ལ་
 ལྟག་ལོ་ན་རེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་འཛིག་བྱེད་མ་རིག་པ་ཁོ་ན་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཅུམ་སོ་འཛིག་བྱེད་
 དག་བཅོམ་པ་དང་དག་སའི་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་པས་བྱེད་ལ་སངས་རྒྱུ་
 འཕགས་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་གཏན་ནས་མི་མངའ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། ཉོན་མོངས་
 པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་དང་། བདེན་པ་

ནི་མ་ཡིན་ཏེ་བདེན་པར་མངོན་པར་རྫོང་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ལ་
ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ནི་འགལ་བྱུང་གསལ་ཤོས་ཁོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འོན་ཀྱང་
རྫོང་བདེན་པ་ཡིན་ན་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཞག་པས་བྱུང་བར་ཐལ། དེ་འཛིན་གྱིས་བདེན་འཛིན་ཁོ་
ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ལུས་སྣམ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་ཐལ།
བདེན་འཛིན་གྱིས་བཞག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉགས་བྱུང་ཁས། དེ་སྐད་དུ་རྣམ་བཤད་ལས།
བདེན་འཛིན་དེས་བཞག་པ་ནི། རང་གི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྲིད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གངས་དེས་པར་བཤད་ཟེན་པའི་ཕྱིར་
བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། ཀྱང་རྫོང་བདེན་པ་ལ་མ་རིག་པས་བཞག་པས་བྱུང་བར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས།
མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀྱང་རྫོང་གི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
བྱུང་སྟེ། ལུས་སོགས་ཀྱང་རྫོང་པ་གང་གི་ངོར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཀྱང་རྫོང་པ་བཟུང་ནས་
ལུས་སོགས་དེ་ཁོ་ནའི་ངོ་ཅམ་དུ་བདེན་གྱི་སྦྱིར་རྒྱན་པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེར་ཐལ། ལུས་
སོགས་རྣམས་མ་རིག་པ་དེས་བསྐྱེད་པའི་མིག་སོགས་ངོར་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མ་ཐུན་པར་
སྤང་བས་བདེན་ལ། གཞུགས་བརྟན་སོགས་མ་རིག་པ་དང་དེས་བསྐྱེད་པའི་བརྟན་བྱུང་གི་དབང་གིས་
ལ་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མ་ཐུན་པར་སྤང་བས་ཤེས་ངོ་དེར་མི་བདེན་པས་ཤེས་པ་དེའི་ངོར་
ཀྱང་རྫོང་བདེན་པར་མི་འཛིན་པར་བཤད་པས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཉགས་དང་སོ་བྱུང་སྟེ། རང་འགྲེལ་
ལས། སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞུགས་དང་སེམས་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ནི་བདེན་
པར་སྤང་སྟེ་ཞེས་དང་། དེ་ལྟ་ན་རེ་ཞིག་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུས་པ་ཉོན་མོངས་
ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀྱང་རྫོང་གི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་
ལས་ཀྱང་། མ་རིག་པ་བདེན་འཛིན་དེའི་དབང་གིས་ཀྱང་རྫོང་གི་བདེན་པ་འཛིན་གཅེས་པ་ནི། བདེན་
པ་ཀྱང་རྫོང་པ་གང་གི་ངོར་འཛིན་པའི་འཛིན་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

ཉགས་གཉིས་པ་གྲུབ་ཤེ། རང་འགྲེལ་ལས། གཞུགས་བརྟན་དང་བྲག་ཆ་ལ་སོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་
 བྱི་རྩུན་ཡང་ཞེས་དང་། དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་གང་ཞིག་ཀྱན་ཇོབ་ཏུ་ཡང་རྩུན་པ་ནི་ཀྱན་ཇོབ་ཀྱི་བདེན་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། གང་ཞིག་ཀྱན་ཇོབ་ཏུ་ཡང་རྩུན་པ་དེ་ནི་ཀྱན་
 ཇོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ནི། བད་ལ་བྱང་བའི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཀྱན་ཇོབ་ཀྱི་ངོར་བྱང་
 བཞིན་ཀྱི་གཞུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་དེ་བྱང་བཞིན་དུ་མི་བདེན་པས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཀྱན་ཇོབ་བདེན་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་གྱིས་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཅེས་པ་འགྲེལ་ཞིག་ཏུ་ནག་
 ཚོས་བསྐྱར་བ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཞི་དེ་སློང་འཛིང་མི་བདེན་ན་སློང་འཛིང་ཀྱན་ཇོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་
 པས་བྱས་པར་ཐལ། མེ་ལོང་ནང་གི་གཞུགས་བརྟན་སོགས་བད་བྱང་གི་སློང་འཛིང་མི་བདེན་པས་སློང་
 ལ་ལྟོས་པའི་ཀྱན་ཇོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱས་ཅིང་། ཉགས་གྲུབ་ཤེ། སློང་འཛིང་ཡང་
 མི་བདེན་ལ་སློང་པ་གཞི་གཞུགས་བརྟན་དེ་མ་རིག་པའི་ངོ་ཅམ་དུ་བདེན་པར་མ་རྟོགས་པའི་སློང་པ་
 ཀྱན་ཇོབ་བདེན་པར་ཡང་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀྱན་ཇོབ་བདེན་པར་རྟོགས་པ་ལ་མ་རིག་
 པའི་ངོ་ཅམ་དུ་བདེན་པ་རྟོགས་དགོས། དེ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཞིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱས་
 སོགས་ལ་ཀྱན་ཇོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་བདེན་པར་འཛོག་པ་ན་སློང་འཛིང་འཛོག་དགོས་
 གྱི་དོན་ལ་བདེན་པར་མི་འཛོག་པར་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་ཅིང་། བྲུབ་ཤེ། དེ་ལྟར་
 རྟོགས་པ་ན་སློང་ཀྱན་ཇོབ་པའི་ངོ་མ་སྐྱར་ན་བདེན་པར་མི་འགྲུབ་ཅིང་རྩུན་པར་འགྲོ་ལུགས་རྟོགས་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀྱན་ཇོབ་དེ་མ་རིག་པ་དང་དེའི་ངོར་བདེན་པ་གཅིག་སྐབས་འདིའི་
 བདེན་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། བྱས་སོགས་ལ་ཀྱན་ཇོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་
 གྱི་བདེན་པ་འཛོག་པ་ན། སློང་དང་དོན་གཉིས་ལས། དོན་ལ་བདེན་པར་མི་འཛོག་པར་བདེན་འཛིན་
 ཀྱན་ཇོབ་པའི་ངོ་ཉིད་དུ་བདེན་པར་བཞག་དགོས་པར་མཐོང་བ་ན་བྱང་པར་དེ་མ་སྐྱར་ན་བདེན་པར་

མི་འགྲུབ་ཅིང་རྩོན་པ་ཡིན་པར་མཐོང་དགོས་པའི་གནད་གྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་
 བར་འདོད་ན། བྱམ་སོགས་ཚོས་ཅན། དག་བཅོམ་པ་དང་དག་སའི་སློབ་པ་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་
 གྱི་ཡེ་མེས་གྱི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ངོར་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་
 པ་ཁས། ཉགས་དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་མེས་གྱིས་བདེན་པར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། ཁྱོད་བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་གང་ཟག་གི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་མེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲུལ་ལས།
 དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་
 སྤངས་པ། འདུ་བྱེད་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འདྲ་བར་གཟེགས་པ་རྣམས་
 ལ་བཅོས་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་མཐོན་པར་རྫོམ་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཅུ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་རྗེས་
 ཐོབ་ཡེ་མེས་གྱི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཡིན་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲུལ་ལས། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྦྱ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྟོན་ཅིང་འགྲུལ་
 བར་འབྱུང་བ་ཉིད་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ལྷང་
 དེས་བྱམ་སོགས་ཡེ་མེས་དེའི་ངོར་རྩོན་པ་ཀུན་རྫོབ་སྦྱ་མ་ལྟ་བུ་ཅམ་ཡིན་གྱི་མ་བཅོས་པའི་བདེན་
 གྲུབ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་སོགས་གསུམ་
 གྱི་ངོར་མི་བདེན་པས་དངོས་སོ་རྣམས་རྟོག་པས་བཅོས་མ་ཅམ་ཡིན་པ་དང་གང་ཟག་དེ་གསུམ་
 གྱི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་མི་བདེན་པས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷང་དེའི་དོན་
 དུ་རྣམ་བཤད་ལས། གང་ཟག་གསུམ་སོ་གང་གི་ངོར་མི་བདེན་པའི་རྟོག་པས་བཅོས་པའི་བཅོས་
 མར་གྱུར་པའི་དངོས་སོ་ནི་དེའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་མི་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། བྱམ་སོགས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་། བདེན་འཛིན་གྱི་ཀུན་
 རྫོབ་པའི་ངོར་བདེན་པར་ཡོད་ཆུལ་མཁྱེན་པའི་དེ་འདྲའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་མེས་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་

རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་བུམ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་
 བ། རྫོང་ས་བདེན་པར་མ་བཟུང་ན་རྫོང་འཛིན་པ་རྫོགས་ཀྱིས་བདེན་པར་མཐོང་བ་མེད་དགོས་
 བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ། གང་ཟག་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་
 ཤེས་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། འབྲུག་འགྲེལ་བསྐྱབ་བཏུས་མདོ་ཀྱན་བཏུས་སོགས་སུ་ཤེས་བྱེད་ཡང་
 ཡང་བྲངས་པའི་དགོན་མཆོག་སྤྱིན་དང་གཟུངས་རྒྱལ་གྱིས་ཁྲུས་པ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱོད་
 པ་མེད་པ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྤྱོད་པ་ལ་དགའ་འོ་ཞེས་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་ལོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ནི་ལྟ་བུ་ལ་ཞེན་ཏོ། ཞེས་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་
 རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་ལོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མཆོན་མ་མེད་པ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་མཆོན་མ་ལ་
 སྤྱོད་དོ། ཞེས་སྤར་ལྟར་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་
 སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་དོ། ཞེས་སྤར་ལྟར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རྗེ་སྐྱེ་ཆུ་ལ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་ལུངས་བཅུ་བ་སོགས་མང་བའི་ཕྱིར། སྤྱོད་ཐུན་ལས་ཀྱང་།
 རྫོང་ས་བདེན་པར་མ་གཟིགས་ཀྱང་དེའི་ངོར་རྫོགས་ཀྱིས་བདེན་པར་མཐོང་བ་མེད་མི་དགོས་སོ་
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྫོང་འཛིན་པ་སྤྲང་ཅམ་ལ་བཟུང་བ་དང་གཞལ་བས་མ་བྱུང་བར་ཐལ།
 གང་ཟག་དེ་གསུམ་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་སྤྲང་ཡང་བདེན་པར་མ་
 བཟུང་བའི་ཕྱིར། སྤྱོད་ཐུན་ལས། འགྲེལ་པའི་དེའི་དོན་ནི། འཕགས་པ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་གང་གི་
 ངོར་བདེན་པས་ཀྱན་རྗེས་བདེན་པར་འཛོག་པའི་སྤྱོད་ཀྱན་རྗེས་པ་མེད་དེ། དེ་དག་གིས་བདེན་འཛིན་
 མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་གཟུགས་སོགས་རྣམས་ཀྱན་རྗེས་ཅམ་དུ་གཟིགས་ཀྱི། བདེན་པར་ནམ་
 ཡང་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་འགྲེལ་ལས།
 འདུ་བྱེད་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པ་དང་འདྲ་བར་གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་དང་། རྣམ་

བཤད་ལས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཡང་དེར་སྤང་
བར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་བྱེད་པར་གཅིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྟེ། བྱེད་འདིས་
དེར་སྤང་དང་དེས་སྟོང་གཉིས་ཆོགས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་གཟུགས་སོགས་རྣམ་མཐུན་ལ་
ཡང་བདེན་པར་སྤང་ཡང་དེས་སྟོང་པའི་གཉིས་ཆོགས་སུ་མ་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་ཐལ། གང་ཟག་གསུམ་
ལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱེད་ཅིང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གང་ཟག་གསུམ་ལ་དེ་ལྟར་འོངས་པ་མ་རིག་པའི་
བག་ཆགས་དབང་གིས་ཡིན་ལ་སངས་འཕགས་ལ་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སངས་འཕགས་ལ་ཆོས་དེ་བདེན་པར་མི་སྤང་ཡང་ཆོས་དེ་བདེན་པར་སྤང་བ་
སྤང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་འཕགས་རྣམས་ལ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་རྣམ་རྟོག་སྐྱེད་
བྱེད་ཀྱི་རྒྱུང་མེད་པས་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། སངས་རྒྱུས་རྣམས་
ལ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཕྱིར། སེམས་དང་
སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་བ་གཏན་ལོག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་དག་བཅོམ་གཉིས་དང་དག་སའི་བྱང་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སྐྱོབ་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་དང་
བཅས་པ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་དང་། ཐ་
སྙད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་། ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་བྱ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཆོས་ཅན་གྱིས་
བྱུབ་ལ། མ་བྱེད་ན་བྱུབ་པར་ཐལ། དེ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་རྒྱ་བས་ཀྱང་བཞེད།
མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། ཆོག་
གསལ་ལས། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དང་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་མ་ལུས་པ་འདི་དག་
ཐམས་ཅད་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་
སྟེ། གློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། རི་སྟེང་དུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཐ་སྙད་ཡི་གེ་དང་སྤྱད་དང་བདུན་པས་བསྟན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དཀོན་བཅེགས་

གྱི་བྱང་སེམས་གྱི་སྡེ་སྡོད་སོགས་དུ་མ་ལས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། རྟེན་ཆེན་རིགས་པའི་
 རྒྱ་མཚོ་ལས། ཐ་སྙད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་ཆོས་ཅན། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་པའི་དོན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐམས་ སྤྱོད་གཤམ་རུང་གི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འོ་ན་རྟོག་པ་ཡིན་ན་ཐ་
 སྙད་པའི་སྒོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐམས་ཅད་འདི་ཡུལ་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་གྱི་ཡུལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཁས། འདོད་ན། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྟོག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐམས་ དེའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མར་ཐམས་ཅད་ །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་དང་། ཀྱན་
 རྫོབ་རྒྱ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་ཀྱན་རྫོབ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཟེར་ན། འོ་ན་ཀྱན་རྫོབ་རྒྱ་ཡོད་ཅེས་
 པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་ཀྱན་རྫོབ་ལ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་ཁྲབ་པར་ཐམས་ ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་
 པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་ཀྱན་རྫོབ་ལ་ཤེས་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་བཤད་ཟིན། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 དེ་ལ་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ་དང་བརྟེན་བྱ་རྟེན་ཤེས་པ་ཤེས་བྱ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོག་
 གསལ་ལས། ཡང་ན་ཀྱན་རྫོབ་ནི་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པས་ན་ཀྱན་རྫོབ་སྟེ། ཕན་ཚུན་བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཡང་ན་ཀྱན་རྫོབ་ནི་བརྟེན་སྟེ། འདིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་
 གོ་དེ་ཡང་བརྟེན་པ་དང་བརྟེན་བྱ་དང་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྱོད་རྩུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཆད་དགོས་ཟེར་བ་
 མི་འཐད་པར་ཐམས་ ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་ན་རྩུབ་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཀྱང་། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྱོད་རྩུབ་པ་ཁོ་
 ན་ནི་རྟེན་དུ་བཤད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐམས་ ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྱོད་དོན་སམ་བློ་ཏེ། ཡང་དག་སྤྱོད་
 དང་། བསྐྱམས་པ་དང་གདེང་བ་སོགས་ལ་ཡང་འཇུག་ཅིང་། རྩ་བས་ཀྱང་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་དོན་དང་འདིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་གསུམ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 ལམ་རིམ་ལས། ཆོག་གསལ་ལས་ཀྱན་རྫོབ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པ་དང་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་དོན་

དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་གསུམ་བཤད་ཅིང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚིག་གསལ་གྱི་དང་པོ་སྤར་བཤད་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་གྱི་ཡང་ན་ཀུན་རྫོབ་ནི་པན་ཚུན་བརྟེན་ནས་ཞེས་སོགས་བྲངས་མ་ཐག་པ་དེ་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་གོང་དུ་ལུང་བྲངས་མཚམས་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་དེ། གཞི་དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་པན་ཚུན་བརྟེན་པར་རྟོགས་ན་རྩལ་པར་རྟོགས་དགོས་ཀྱི་གཞན་གཉིས་རྟོགས་ན་རྩལ་པར་རྟོགས་པས་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་དེ་གསུམ་གྱི་དོན་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་པན་ཚུན་བརྟེན་པ་ཁོ་ན་ལ་རྩལ་པར་བཤད་ནས། གཞན་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། ཡང་ན་ཀུན་རྫོབ་ནི་པན་ཚུན་བརྟེན་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ནི་པན་ཚུན་བརྟེན་དགོས་པས་ན་རང་ལ་ཚུགས་སུ་བྱེད་པར་བཞིན་ཡོད་པ་མི་བདེན་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། པན་ཚུན་བརྟེན་པ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ལུང་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་བྱབ་མཐའ་དེས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མཚོ་སྤེལ་གྱི་སྤྱོད་བཤད་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོན་ཀྱང་པ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་འོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཞག་ཀྱང་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཤེས་པ་ལྟར་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ན་ནམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་མ་བྱབ་པ་སྟོང་སུན་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་། འདོད་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ཤེས་འོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་འོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཁ་ཅིག་འདོད་དེ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་འོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཐ་སྙད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལྟར་བྲང་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་རང་ལུགས་སྟོང་སུན་དང་མ་སུན་པའི་ཆེད་དུ་མ་བྱབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་སློང་རང་དགའ་པའི་ངོ་ན་ཀ་བྱམ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱབ་ན། བྱས་པ་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་པའི་སློང་གཅིག་པོ་དེའི་ངོ་ན་ཡང་དག་དང་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སློང་དེའི་ངོ་ན་བདེན་པ་དང་རྩལ་པ་གཉིས་ཀར་ཐལ་ལོ། །སྟོང་སུན་ལས། འཇིག་

རྟེན་པའི་སྒོ་རང་དགའ་བའི་ངོ་ན་ཀ་བུམ་སོགས་ཀྱི་རྩོམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་སྒོ་གང་གི་ངོ་ལ་
 ལྟོས་ནས་བདེན་པར་འཛིག་པའི་སྒོ་དེའི་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་རྩོམ་པར་འཛིག་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདོ་བསྟན་བཅོས་དག་ལས་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་རྩོམ་ཅེས་པའི་
 འཛིག་རྟེན་དེ་གང་ཟག་ལ་བྱེད་དེ། ཅ་ཤེའི་དོན་ཆོག་གསལ་ལས་གང་ཟག་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་གང་
 ཟག་སོ་སྒྲེ་ཡིན་ཟེར། ལ་ལ་ན་རེ། དེའི་འཛིག་རྟེན་ཤེས་པ་ལ་བྱེད་དེ། རྩ་བས་སྐབས་དུ་མར་འཛིག་
 རྟེན་པའི་ཤེས་པ་བཤད་པ་མང་པའི་ཕྱིར། འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བ་ཡིན་ཟེར། དང་པོ་
 ལ་འོ་ན་སྒྲོད་འཇུག་ལས། དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་རྣམ་གཉིས་མཐོང་། །རྣལ་འབྱོར་བ་དང་པལ་བའོ། །རྣལ་
 འབྱོར་བ་ཡང་སྒོ་བྱེད་ཀྱིས། །ཤོང་མ་ཤོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཞོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་
 བདེན་གཉིས་འཆད་ཅོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ལ་པལ་བ་དང་རྣལ་འབྱོར་བ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་
 རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་སྒྲེ་འཕགས་ཤོང་འོག་དུ་མ་མེད་པར་ཐལ། མདོ་དང་ཅ་ཤེའི་འཛིག་རྟེན་བ་དབུ་མའི་
 ལམ་ཉན་བ་དང་འཆད་པ་པོ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་
 བ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་རུང་མི་རུང་ལ་བརྟལ་ལན་འཕགས་པ་དག་གིས་མཛད་
 བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། རྩབ་སྟེ། དེའི་དངོས་བསྟན་ཅ་ཤེས་གཙོ་བོར་འབྲེལ་
 བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཅ་ཤེ་སོགས་རིགས་ཆོགས་རྣམས་ཤེར་མདོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་གྱི་
 དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་
 དེའི་ཆོག་བྱུར་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཡིན་ན་མ་དག་པའི་འཛིག་རྟེན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་གྱི་མདོ་ལས། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་
 མེད་པར་བཤད་པའི་འཛིག་རྟེན་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་འཛིག་
 རྟེན་ལ་མི་སྟོབ་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཡེ་ཤེས་རེ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་འཛིག་
 རྟེན་ཀྱི་རྩོམ་པའི་འཛིག་རྟེན་དེས་ཀྱི་རྩོམ་ལ་འོངས་སྒྲོད་ཚུལ་མེད་པར་ཐལ། འཛིག་རྟེན་

དེས་ཀྱང་རྫོགས་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་འཛིན་ཏེན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་ཚུལ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་འཛིན་ཏེན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་འཆད་པ་ལ། འཇུག་
 པ་ལས། འཛིན་ཏེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྷག་མ་ནི། །འཛིན་ཏེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་
 བཞག་ །ཅེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཛིན་ཏེན་དེ་ལ་ཤེས་པ་གཅིག་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། མདོ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ནི་འཛིན་ཏེན་གྱིས་སྤྱོད་པར་དེ་
 བཞེན་གསེགས་པས་གཟིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འཛིན་ཏེན་པའི་ཤེས་པ་
 རང་དགའ་བ་ཁོ་ན་ལ་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཛིན་ཏེན་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པའི་འཛིན་ཏེན་དེ་
 ལ་གང་ཟག་གྲང་ཡོད་ལ་དེའི་གང་ཟག་གི་གཙོ་བོ་སོ་སྤྱོད་ལ་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་
 གང་ཟག་གི་གཙོ་བོ་མ་རིག་པས་སློང་མིག་མ་ལུས་པར་བསྐྱབས་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ལ་འཛིན་གྲང་
 འཕགས་པ་ཡོད་པ་ཡང་མི་འགའ་བའི་ཕྱིར། ཅུ་ཤེ་ལས། འཛིན་ཏེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །ཞེས་
 པའི་འགྲེལ་བ་ཚིག་གསལ་ལས། བདེན་པ་གཉིས་གང་ཞེན་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་
 དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །དེ་ལ། འཛིན་ཏེན་ཕྱང་པོ་རབ་ཀྱགས་ལ། །དེ་ལ་འཛིན་ཏེན་དེས་པར་
 བཏེན། །ཞེས་བྱུང་བ་ལས་ནི་ཕྱང་པོ་ལ་བཏེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་ལ་འཛིན་ཏེན་ཞེས་བརྗོད་
 ཏོ་ཞེས་དང་། གང་ཟག་དེའི་གཙོ་བོ་ཡང་། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། གཞན་ནི་སོ་སོ་སྤྱོད་བོ་མ་རིག་
 པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་ཡིང་ཐོག་གིས་སློང་མིག་མ་ལུས་པར་ཁེབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་རྒྱུན་པའི་
 ལྟོབས་ལས་བདག་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་རྙེད་པ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་དང་། དེའི་རྣམ་བཤད་ལས། དོན་དམ་པ་
 ལས་གཞན་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་ནི། སོ་སོ་སྤྱོད་བོ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཅེས་པ་ནས། ཀུན་རྫོབ་རྙེད་པ་
 ལ་རྙེད་མཁན་སོ་སྤྱོད་རང་དགའ་བ་ལ་གསུངས་པ་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་མཚན་གཞི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་
 པོ་རྣམས་མ་རིག་པའི་གཞན་དབང་གིས་མཐོང་བའི་གཙོ་བོ་ལ་དགོངས་ཀྱི། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་མི་རྙེད་པར་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་སྐྱུ་ལོས་འཛིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་ཅེས་འཛིག་རྟེན་སྐྱུ་ར་བས་འཕགས་སྐྱུ་དྲུ་གི་ཐ་
 སྐྱུ་ཚད་མས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་གཟིགས་པ་གཅོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཛིག་རྟེན་སྐྱོས་
 བ་ནི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བརྗོད་པའི་ཆེད་ཡིན་གྱི་དེ་འདྲའི་དབྱུང་པ་འབྱུག་པའི་ཆེད་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཚིག་གསལ་ལས། ཅི་འཛིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་ཅེས་གང་ལས་དེ་ལྟར་བྱུང་པར་དུ་བྱེད་པ་
 འཛིག་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། འདི་ན་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་རྗེས་སུ་
 བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། འདིར་དབྱུང་པ་དེ་མི་འབྱུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་
 ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀྱན་རྫོབ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཡང་དག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ལོག་པའི་
 ཀྱན་རྫོབ་གཉིས་མི་བྱེད་པར་ཐལ། འཛིག་རྟེན་སྐྱོས་པ་ནི་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་འབྱུག་པར་འཛིག་རྟེན་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ལ་འཛིག་རྟེན་ཤེས་པོར་ཡང་དག་དང་ལོག་
 པ་གཉིས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ཅ་བར་མ་བྱུང་སྟེ། མིག་སེར་
 སོགས་དབང་པོ་ཉམས་པའི་ཤེས་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ་རྩུན་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་གང་གི་པོར་ཡང་དག་
 འཛོག་པའི་འཛིག་རྟེན་མ་ཡིན་པས་དེའི་སྐྱུ་མཚན་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་འཛིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་
 །ཞེས་སྐྱོས་པའི་ཕྱིར། ཚིག་གསལ་ལས། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ཡོད་དེ། རབ་རིབ་དང་ཡིང་ཐོག་སྟོན་
 པོ་དང་མིག་སེར་ལ་སོགས་པས་དབང་པོ་ཉམས་པས་མཐོང་བ་བྱིན་ཅི་ལོག་ལ་གནས་པ་དེ་དག་ནི་
 འཛིག་རྟེན་མ་ཡིན་ཏེ། རས། བྱུང་པར་དུ་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་མཁས་པ་སྔ་
 མ་དུ་མས་ཀྱང་མ་ཤོད་སྐྱུང་བས་ཉུང་གསལ་ལེགས་པར་བྲིས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ཤེས་སྐྱུང་པའི་ཆོད་
 མའི་རྙེད་དོན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མའི་རྙེད་དོན་དམ་བདེན་
 པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ལ་ལ་ན་རེ། གང་ཟག་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཐ་སྐྱུང་པའི་ཆོད་མའི་རྙེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱོབ་པ་འཕགས་པའི་སྐྱུ་དྲུ་གི་བདེན་
 སྟོང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་མངོན་སུ་ཤིང་ཉུགས་པའི་རྗེས་སྐྱོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

དེ་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གང་ཟག་བདེན་སྟོང་དང་དེ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར་ན་མ་
 ཁུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་པ་དོན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འོ་ན།
 དེ་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་དེ་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་
 དེའི་ཕྱིར། མ་ཁུབ་མཆོམས་ལ་རྟགས་དེར་ཐལ། སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་ཚུལ་
 ལ་ཁུད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སྐྱོས་པ་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་དབང་
 ཤེས་ལ་མི་འཆར་ཡང་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་མ་ཡིན་དགག་གི་སྟོང་པ། དབང་ཤེས་ལ་ཡང་
 འཆར་ན་དེ་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟ་ཅི་སྐྱོས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས། འོན་ཀྱང་དོན་དམ་
 པའི་སྐྱེ་བ་སོགས་ཤུང་པོ་དང་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་བཀག་པའི་མ་ཡིན་དགག་གི་སྟོང་པ་ནི་སྟོང་གཞི་
 དེ་དག་མངོན་སུམ་དུ་སྤང་བའི་ཐ་སྤྱད་པའི་ཆད་མ་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤང་དགོས་པས། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྐྱོར་ལམ་མཉམ་བཞག་གི་ཤེས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་
 ཀྱི་དོན་སྐྱེ་སྤང་བ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ། རིགས་ཤེས་ཆད་མའི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་མཉམ་བཞག་གི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་དོན་སོགས་
 འཕེན་པ་ལའང་མ་ཁུབ་པོ། །འོན་བདེན་སྤང་བདེན་འཛིན་གྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་གཞལ་
 བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མེད་པར་ཐལ་པོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་སྟེ། དེའི་རྟེན་དོན་ལ་མེད་
 པ་དགོས་པ་རྣམ་བཤད་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ཐ་སྤྱད་མཐུན་པའི་རྣམ་མཐུན་གྱི་རྟེན་
 དོན་ཡིན་ན། ཐ་སྤྱད་པའི་ཆད་མའི་རྟེན་དོན་ཡིན་པས་ཁུབ་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཐུན་
 ཀྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་ན། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་པས་ཁུབ་ཟེར་བ་ཡང་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། སངས་འཕགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ཡིན་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ཡིན་མི་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཐ་སྤྱད་ཆད་མ་དང་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་དང་གཞལ་བྱ་ཙམ་དོན་

གཅིག་བྱས་ནས་བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་དུ་སྐབས་འདིར་ཡང་འཛོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 འདིར་ཤེས་པས་ཡུལ་གཞལ་ཚུལ་རང་རྒྱད་པ་མན་ཆད་དང་མི་མ་ཐུན་པའི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། རང་རྒྱད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་འབྲུལ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་སྤང་ཡུལ་ཤེས་པ་དེའི་གཞལ་བྱར་མི་
 འཛོག་ཀྱང་འདིར་དེ་དེར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཆད་མ་གཉིས་པོ་ཡུལ་དེ་ལ་ཐ་སྤང་
 པའི་ཆད་མར་སོང་བའི་རྙེད་དོན་དང་། ཡུལ་དེ་ལ་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་ཆད་མར་སོང་བའི་རྙེད་དོན་
 ཞེས་བྱད་པར་སྦྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་དང་རྣམ་བཤད་གཉིས་ལས་དེ་ལྟར་སྦྱར་བའི་རྒྱ་
 མཆན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྤང་བ་ཙམ་ལ་དེའི་རྙེད་དོན་གྱིས་མ་བྱལ་བར་ཐལ། དག་བཙམ་
 རྒྱད་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་བདེན་པར་སྤང་ཡང་བདེན་གྲུབ་མ་རྙེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྙེད་པ་ལ་
 རྫོང་དེའི་རྩར་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འུགས་རྟོགས་ལ་རྫོང་དེས་མ་རྙེད་པས་བྱལ་བར་ཐལ།
 རྙེད་པ་ལ་རྫོང་ལ་རྣམ་པ་འཆར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དམིགས་རྟེན་རྙེད་པའི་ཆད་རྣམ་པ་འཆར་
 དགོས་པར་ལམ་རིམ་ལས་བཤད་པ་དང་། བདེན་གཉིས་ལས་མི་སྤང་བ་རྫོས་མ་རྙེད་པར་བཤད་
 པ་དང་། རང་འགྲེལ་འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མང་ཞིང་སྐབས་འདིར་རྙེད་དོན་བདེན་པ་སོ་སོར་
 བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ཁྱེད་གསུངས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤང་ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་
 དེའི་དངོས་གཞལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་སྟོང་ཉིད་སྤང་བའི་སྤང་
 ཆ་དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ། དེའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་
 སྟེ། སྤང་ཆ་དེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་དེའི་སྤང་རྩར་
 རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་གཞལ་བའི་ཆ་སོགས་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་ལས། སྟོས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྟོས་པ། ཞེས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་། སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་
 པ་ཡིན་གྱི་དེ་ནི་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་ཤེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། རིགས་པའི་རྒྱ་

མཆོ་ལས། དེ་ལ་སྒྲོས་པ་ནི་འདིར་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་སྒྲོས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་གྱི་སྤང་བའི་སྒྲོས་པ་
 ཡང་ཡིན་ནོ། དེ་ལས་འདས་ཚུ་ལ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་དོར་གཉིས་སྤང་གི་
 སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱབ་པ་ལ་བྱའི། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་སྒྲོན་དང་བྱིས་ཀྱི་ཐོད་ཁ་ཅིག་
 གིས་འཛིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་རྟ་
 དང་སྤྱུ་མའི་རྟ་ལ་ཡང་བདེན་རྒྱན་ཐ་སྤྱད་དུ་ཡང་མི་འབྱེད་ཟེར་ན། འོ་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་རྣམ་
 བཞག་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བས་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དེའི་རྣམ་བཞག་འཛིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་མ་སྒྲོས་
 པར་འཛིག་མི་སྤྱབ་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། འཛིག་རྟེན་སྤྱག་པ་སྤངས་པ་དང་དོན་དམ་ལ་འཇུག་པའི་
 ཆེད་དུ་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་བསྟན་པའི་བྱིར། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས། གང་འདི་བཙུག་ལྟ་
 འདས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱོའོ་འགག་གོ་ཞེས་གསུངས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པས་འདི་ཅི་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས།

སྤྱིས་པ། རིགས་ཀྱི་བྱ་འཛིག་རྟེན་གནས་པ་སྤྱེ་བ་དང་འགག་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པས་
 དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཛིག་རྟེན་དངངས་པའི་གནས་བསལ་བའི་བྱིར་ཐ་
 སྤྱད་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱོའོ་འགག་གོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་འདི་ལ་ཆོས་གང་ཡང་སྤྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་
 རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལོག་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་བདེན་གཉིས་རྣམ་བཞག་ཁས་མི་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས།
 ཁྱབ་པ་ཐལ་རང་ཀུན་མ་སྤྱོད། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཁྱོད་བདེན་གཉིས་ལེགས་པར་མཁྱེན་པའི་དབྱ་མ་
 པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་བྱིར། ཆོག་གསལ་ལས། ཁྱོད་ནི་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་
 རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་མི་མཁས་པས་ལ་ལར་འཐད་པ་བཅུག་ནས་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་དེ་འཛིག་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཁོ་ཐོ་ཅག་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་འཛིག་པ་ལ་མཁས་པའི་བྱིར་
 རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདི་ལ་གཞོད་བྱེད་མང། དབྱ་མ་རང་ལུགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་

ལོག་མི་བྱེད་ཅེས་བ་དང་། འཕགས་བ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་བ་དེ་མཉམ་བཞག་དང་རིགས་
 ཤེས་ཀྱི་ངོ་ལ་དགོངས་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱད་བཞིན་དང་དེའི་གཟུགས་བརྟན་གཉིས་ལ་ཐ་སྟད་
 ཏུ་ཡང་བདེན་རྩུན་དབྱ་མ་བས་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། མ་བྱུང་ན་དང་ཅ་བར་འདོད་མི་
 ལུས་ཏེ། གཟུགས་སྐྱ་དེ་གཉིས་འཛིན་པའི་ཤེས་བ་གཉིས་རྩུན་བ་སྟེ་འབྲུལ་བའམ་ལོག་པར་རྟོགས་
 བ་རིགས་ཤེས་དང་འཕགས་པའི་གཟིགས་བ་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་རྒྱུ་
 བ་ལས། དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་པའམ་ཐ་སྟད་པའི་ཆོད་མ་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་ཀྱན་
 རྩེ་བ་ཏུ་འཛིག་གི་འཕགས་པའི་གཟིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་པའི་རིགས་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་མ་ཡིན་
 བས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། རིགས་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་མི་བདེན་པས་མི་བདེན་བ་དང་
 དེ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པས་མ་གྲུབ་པར་འཛིག་མི་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཆིག་གསལ་ལས། དེ་ལྟར་མ་
 ཡིན་ན་ཀྱན་རྩེ་བ་འཐད་བ་དང་ལྟན་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་གྱི་ཀྱན་རྩེ་བ་ཏུ་ནི་
 མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཆིག་གསལ་ལས། འཛིག་རྟེན་ལ་ཡོད་
 ཀྱི་འཕགས་བ་རྣམས་ལ་མ་ཡིན་ནོ། ཅེ་འཕགས་བ་རྣམས་ལ་རིགས་བ་མི་མངའ་འམ་ཞེ་ན། ཡོད་
 བའམ་མེད་བ་འདི་སྤྱད་སྤྱོད་ཀྱི་འཕགས་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ནི་ཅང་མི་གསུངས་བ་ཡིན་ཏེ་
 ཞེས་གསུངས་པའི་འཕགས་བ་ལ་རིགས་བ་མི་མངའ་ལ། འཛིག་རྟེན་གྱི་སྟོན་པ་འཛིག་པར་བཤད་
 བ་དེ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ངོ་ན་མེད་ལ་ཐ་སྟད་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདིར་
 འཕགས་པའི་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཟིགས་བ་ལ་ལྟོས་ན་ཁས་མི་ལེན་ན་ཐ་སྟད་ཏུ་ཡང་ཁས་མི་
 ལེན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱི་མའི་རྟ་དང་རྟ་གཉིས་ལ་ཐ་སྟད་ཏུ་ཡང་བདེན་རྩུན་མེད་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་དགོན་བཅེགས་ཀྱི་ལེའུ་སྟོན་བ་གསུམ་བསྟན་བ་ལས། འཛིག་རྟེན་དང་ལྟན་
 ཅིག་ཅོད་ཀྱི་ངན་འཛིག་རྟེན་དང་མི་ཅོད་དེ། གང་འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་འདོད་བ་དེ་ནི་ང་ཡང་ཡོད་
 བར་བཞེད་དོ། གང་འཛིག་རྟེན་ན་མེད་པར་འདོད་བ་དེ་ནི་ང་ཡང་མེད་པར་བཞེད་དོ། ཞེས་པའི་

ཡུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ན་དེ་ལྟར་གྲགས་ལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་དེ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་
 གྲང་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱི་མའི་རྟ་དང་རྟ་ལ་བདེན་རྩུན་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་གྲང་སངས་
 རྒྱས་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོན་སྤྱི་མའི་རྟ་རྩུན་པ་དང་རྟ་དངོས་གནས་པ་བདེན་
 པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་བདེན་རྩུན་སངས་རྒྱས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། འོན་རྩུན་པ་ཡིན་
 ན་རྩུན་པས་ཁྲལ་པ་དང་། བདེན་ན་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཁྲལ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དེ་བཞི་ལ་ཁྲད་མེད་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྲལ་སོང་། འདོད་ན། རྒྱ་དགེ་བ་ལས་འབྲས་བྱ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ཆོས་ཅན། རྩུན་
 པར་ཐལ། རྩུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲལ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་
 ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། བདེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་
 གིས་སར་བཀྲགས་ལས་མེད་གྲང་ནགས་ཆལ་སོགས་ཀྱི་ཅི་སྟོན་རང་རང་གི་འབྲས་བྱ་མ་འཆོལ་
 བར་འབྱུང་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོབ་དཔོན་དཔའ་བོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟོམ་
 པར་སྤྲངས་པ་ལས། ནགས་ཆོགས་རྒྱ་འབྲས་སོ་སོ་ཡིས། །ཀུན་རྫོབ་སྤྱི་བ་མེད་པ་སྟོན། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་སྟོབས་ཀྱི་མདོ་དུ་མ་དང་འགལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་རྩ་ཤེ་ལས། ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་
 ཉིད། །ཅེས་པའི་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྤྱི་མའི་རྟ་དང་འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་དག་པར་གྲགས་ལ་དེ་
 ལྟར་གྲུབ་པ་དང་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་གྲགས་ལ་གྲུབ་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་སོ་སྟེ་པལ་པ་ལ་
 ཡང་དག་པ་དང་འཕགས་པའི་རྗེས་སྟོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་སྤྱི་བའི་རྟག་མིན་ཀྱི་རྩུན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་ཁས། ཁྲལ་སྟེ། འདིའི་འགྲེལ་པ་བྱུང་བའི་ཏ་ལས། གང་གི་ཆེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་བྱ་བ་
 དེའི་ཆེ་ན་གང་འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་གྲགས་པ་དེ་བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱིས་གྲང་ཡང་དག་
 པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། འཇིག་རྟེན་ཤེས་
 ངོའི་ཡང་ལོག་གཉིས་ཐལ་འགྱུར་བས་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་ན། འོན་ཐལ་འགྱུར་བས་འཇིག་

རྟེན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་གྲགས་ཤིང་བྱུང་བ་རྣམས་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། འདིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་
 ཡང་དག་དང་ལོག་པར་གྲགས་ཤིང་བྱུང་བ་རྣམས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན་ཁྲབ་པར་ཐལ།
 འདིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་གྲགས་བྱུང་རྣམས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཁས་སྒྲངས་ནས་དེའི་སྤྱིང་དུ་དེ་དག་གི་གནས་ལུགས་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་
 རོན་དམ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཆིགས་གསལ་ལས། རོན་ཀྱང་འདིག་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་འཐད་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གཞན་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདིག་རྟེན་
 ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མཛད་དོ་ཞེས་དང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྦྱད་པ་ལས། བཅུན་པ་རབ་འབྱོར་འདིག་
 རྟེན་ནི་བསྐྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རོན་དམ་པས་དངོས་སུ་འོངས་ཞེས་དེ་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་སྤྱིང་
 རྗེ་ཆེན་པོས་བདེན་པ་ཡང་དག་པར་བཏང་ནས། གྱིས་པ་རྣམས་ལ་ལོག་པར་ཐ་སྦྱད་འདོགས་ཀྱི།
 འཕགས་པ་རྣམས་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ལུང་སྔ་མས་འདིག་རྟེན་ཁོ་
 ནའི་སྦྱས་རོན་དམ་གཅོད། ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཞེས་པས་འཕགས་པས་ཀྱང་བཞེད་པར་བསྟན་ལ། དེ་
 ཡང་ཐ་སྦྱད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གི་ཆེ་རོན་དམ་པས་གཟིགས་པ་དང་རིགས་ཤེས་དོར་ནས་ཐ་སྦྱད་བྱེད་
 དགོས་པས་ལུང་གྱི་མས་བདེན་པ་བཏང་ནས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ཀྱུན་རྫོབ་
 བདེན་པ་ལ་འདིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་པའི་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ཟེར་ན། རོན་འདིག་
 རྟེན་ཤེས་ངོའི་ཡང་ལོག་གང་རུང་ཡིན་ན་ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་བདེན་བྱུང་དང་དེ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ཆོས་ཅན། ཀྱུན་རྫོབ་
 བདེན་པར་ཐལ། དེ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་བདེན་
 འཛིན་ལྟན་སྟེས་གཉིས་སྐབས་འདིར་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་དང་དེའི་ཞེན་ཡུལ་གཉིས་སྐབས་འདིའི་
 ཡུལ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། བདག་འཛིན་ལྟན་སྟེས་གཉིས་ཀྱི་ནས། ཐ་སྦྱད་དུ་
 ཡང་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། འདིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་པའི་ཡུལ་ཡང་

གྱི་གཞི་དཔེ་གྱི་ཆད་མ་དུ་གཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་དཔེ་གྱི་ཆད་མ་དུ་གཡོད་པའི་ཆེན་
 པའི་ཤེས་པ་གང་གི་དོར་ཡང་དག་འཛིག་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་སོང་། དེར་ཐལ།
 འཛིག་ཆེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་འཛིག་ཆེན་དེར་བཞག་པའི་བྱིར། རྟགས་
 དངོས། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་
 མ་དང་། བདག་འཛིན་རགས་པ་འབྱུང་ཤེས་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་རེ་རེ་ནས་
 ཆོས་ཅན། འཛིག་ཆེན་ཞེས་པའི་ཤེས་པ་སྤྲོ་མ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འཛིག་ཆེན་ཞེས་པ་བྱི་མའི་འཛིག་
 ཆེན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་པ་ཁས། རྟགས་བྱུང་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། གཙུ་པོ་ལ་སོགས་
 པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིག་ཆེན་པའི་སྒོ་རང་དགའ་བས་མི་རྟོགས་ཀྱང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ལ་མངོན་དུ་མ་སྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་ལོག་པར་རྟོགས་ན་འཛིག་ཆེན་པའི་ཤེས་པས་ལོག་
 པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། འཛིག་ཆེན་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བ་
 ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། འཛིག་ཆེན་པའི་བསམ་པ་རང་དགའ་བ་
 ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་པ་སོགས་དང་། ལམ་རིམ་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཡིད་ལ་བྱུང་མཐའ་ངན་པའི་གཞི་དཔེ་
 པ་ཡོད་པས་ལོག་པར་བརྒྱུད་པའི་དོན་རྣམས་འཛིག་ཆེན་པའི་སྒོ་རང་དགའ་བས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་
 རྟོགས་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་གཟུགས་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་དང་གཟུགས་
 བརྟན་རྒྱུན་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཡང་ལོག་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་
 འབྲེད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་འབྲེད་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ལོག་ཤེས་སུ་ཐལ། གཟུགས་ཡང་དག་པར་
 འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཆད་མར་ཡང་ཐལ་ལོ། །བྱད་བཞིན་གྱི་
 གཟུགས་བརྟན་རྒྱུན་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། མེ་ལོང་
 ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་འཛིག་ཆེན་ཤེས་དོ་ལ་ལྟོས་པའི་ལོག་པའི་ཀྱན་རྩོལ་མིན་ཟེར་ན། དེ་ཡིན་

པར་ཐལ། དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ལོག་པ་གང་ཞིག ། གུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
བྱུང་སྟེ། ཅ་བར། ལྷག་མ་ནི། ། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག ། ཅེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། གུན་རྫོབ་ཡིན་པར་མ་ཟད་གུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། མཐོང་བ་རྩུན་པའི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཅ་བར། མཐོང་བ་རྩུན་པ་གུན་རྫོབ་བདེན་
པར་གསུངས། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་གཉིས་ལས། དེ་ལྟར་ནའང་ཤེས་བྱ་རྩུན་པ་
སྤྱི་བའི་དོན་མཐོང་བའི་རྟེན་དོན་ཡིན་པས་གུན་རྫོབ་བདེན་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་
དག་ལ་གཞོད་བྱེད་མང་ངོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག ། ཐལ་འབྲུག་པའི་ལུགས་ལ་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་དང་ཡུལ་ཅན་ལྔ་ཡང་དག་
གུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་གུན་རྫོབ་གང་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། གལ་ཏེ་
ཡང་དག་པའི་གུན་རྫོབ་མི་འདོད་པས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་བྱེད་ཀྱང་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་ཡུལ་
ཡུལ་ཅན་རྣམས་ལོག་པའི་གུན་རྫོབ་ཏུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཇོག་ཅེ་ན། གུན་རྫོབ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་
འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལོག་པའི་གུན་རྫོབ་འཇོག་ན་ཡང་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་འཇོག་དགོས་ན་མ་རིག་
པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་ནི་འབྲུལ་བར་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་མི་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་ངོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། སྐབས་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལོག་
པའི་གུན་རྫོབ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སྟོང་ཉིད་ལ་སློ་
ཁ་མ་སྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་ལོག་པར་མི་རྟོགས་པར་བཤད་ཀྱི་དེ་དག་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་
མས་སྟེན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། འོ་ན། དེ་དག་སྟེན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་
འཇོག་པར་ཐལ། དེ་དག་དོན་དམ་པར་སྟེན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་འཇོག་ལ། དེ་དག་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་སྟེན་
ཅི་ལོག་ཏུ་མི་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དགག་བྱའི་དོན་དམ་དུ་མ་ཟད་མཉམ་བཞག་དོན་
དམ་གྱི་ངོ་ན་ཡང་དགག་བྱ་འཁོག་བྱེད་སོགས་ཀྱི་སྒྲོས་པ་གུན་ལོག་པར་སྤར་བཤད་བེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་དག་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་ངོ་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས།
 བྱུང་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས། གཟུགས་སོགས་ལ་རང་གི་ངོ་སོས་བྱུང་པའི་རང་བཞིན་རིགས་པས་
 འགོག་པ་ནི་དོན་དམ་དུ་བྱ་མི་རུང་བས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་དགོས་ལ་དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་ངོ་དེར་
 བྱིད་བང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་འབྲུལ་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་དག་ཐ་
 སྙད་པའི་ཚད་མའི་ངོ་ན་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ཤེས་པ་ཐ་སྙད་པའི་ངོ་ན་ཡང་
 དག་གང་ཞིག །དེ་དག་ཤེས་པ་ཐ་སྙད་པའི་ངོ་ན་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ཐ་སྙད་པའི་
 ཤེས་པ་དེ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ལས། ཐ་སྙད་དུ་འབྲུལ་བའི་ཐ་སྙད་དང་ཤེས་པ་
 གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཞག་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ན་འགལ་
 བ་ཡིན་ཡང་ཐ་སྙད་དེ་གཉིས་ནི་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་གཟུགས་
 སོགས་ཀྱན་ཇོ་བ་པ་ཡིན་ན་ལོག་པའི་ཀྱན་ཇོ་བ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་དུ་ལོག་
 པའི་ཀྱན་ཇོ་བ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་དུ་ལོག་པ་དང་ཀྱན་ཇོ་བ་གཉིས་
 ཀ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་དུ་རྩལ་བ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། བྱུང་
 སྟེ། དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་མཆོམས་ལ་དེར་ཐལ། ཀྱན་ཇོ་བ་པ་ཐམས་ཅད་ཐ་
 སྙད་དུ་རྩལ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་འདྲལ་བ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་དང་། གཟུགས་སོགས་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་
 ངོར་ཡང་དག་དུ་འཇོག་པའི་སྒོ་ལ་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་སྒོས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལམ་རིམ་ལས།
 དོན་དམ་དུ་མི་རུང་བས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་དགོས་ལ་དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་ངོ་དེར་བྱིད་བང་པོའི་ཤེས་
 པ་རྣམས་འབྲུལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་ནི་
 འབྲུལ་བ་མ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་སོགས་ལྷ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེ་ལྷ་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཤིན་ཏུ་མ་ཁྲབ། འདོད་ན། གཟུགས་ཀྱི་རྫོང་ཡིན་པ་དང་གཟུགས་ལོག་པ་ཡིན་
པ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་ངོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
མ་གྲུབ་ན་དངོས། མ་ཁྲབ་ན་ཁྲབ་པར་ཐལ། འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ཀུན་རྫོང་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་སྟོང་པར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་གཟིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོང་ཐུན་གྱིས་ཀུན་རྫོང་བདེན་པའི་
རྣམ་བཞག་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་ཤེས་ངོན་གྱིད་པར་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྐབས་འདིའི་
འཛིག་རྟེན་ཤེས་ངོའི་ཡང་ལོག་འབྱེད་གྱིད་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བ་ཁོ་ན་དང་འཛིག་
རྟེན་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་ཡང་ལོག་གཉིས་འབྱེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐབས་འདིའི་
འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་གང་གི་ངོར་གཟུགས་སོགས་ཡང་དག་ཏུ་འཛོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་
རང་དགའ་བའི་ཤེས་པ་ཆད་མིན་གཅིག་དགོས་པར་ལམ་རིམ་རྣམས་བཤད་ཀྱིན་ལས་གསུངས་ཤིང་
གྲུབ་ལ། འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་གང་གི་ངོར་སྐྱུ་མ་སོགས་ལོག་པར་འཛོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཆད་
མས་ཁྲབ་ལ། ཆད་མ་དེ་ལ་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་སྒོ་རང་དགའ་བ་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་པའི་རྗེས་དཔག་
ཆད་མ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྒོ་དེའི་ངོར་ཡང་དག་པའམ་བདེན་པ་
ཡིན་ན་དེའི་འཛིན་སྐངས་ངོར་བདེན་པ་ཡིན་དགོས། སྐང་ངོར་བདེན་པས་སྒོ་དེའི་ངོར་བདེན་པར་
འཛོག་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དག་བཅོམ་གཉིས་དང་དག་སའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་སྒོ་ངོར་བདེན་
མི་བདེན་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རང་འབྲེལ་ལས། འདུ་བྱེད་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པའི་
ཡོད་པ་ཉིད་དང་འདྲ་བར་གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བཅོས་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་
ཏེ་བདེན་པར་མངོན་པར་རྫོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་སྒོ་ངོར་མི་
བདེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཏུ་བདེན་པར་རྫོམ་པ་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་།
དེ་གསུམ་གྱི་ངོར་མི་བདེན་པའོ་ཞེས་སོགས་དང་། སྟོང་ཐུན་ལས་ཀྱང་། གཟུགས་སོགས་རྣམས་

འདིག་རྟེན་པའི་སློབ་གང་གི་འཛིན་སྐྱབས་ཀྱི་ངོ་ན་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་སློབ་པ་བདེན་འཛིན་ཡིན་
 བས་ཆད་མར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དག་བཅོམ་དེ་དག་གི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་
 སློབ་སྐྱབས་ངོ་ན་བདེན་སྐྱབས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལམ་རིམ་རྒྱུད་པ་ལས། དེ་
 ཡང་འདིག་རྟེན་པའམ་ཐ་སྙད་ཆད་མ་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་འཛིན་
 གི་ཞེས་པས་ཡང་ལོག་རིམ་བཞིན་འདིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་ཤེས་པ་དང་ཐ་སྙད་ཆད་མས་འཛིན་
 བར་བཤད་ལ། འམ་སྐྱས་ལོག་པར་འཛིན་པའི་འདིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་ཤེས་པ་ཡང་ཆད་མར་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས།
 འོ་ན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཞེས་པ་ནས། དུས་སུ་སྐྱུ་མའི་རྟ་སྒྲང་དང་སྟོག་རྩུ་རྩུར་སྒྲང་བ་ལ་རྩུ་
 འཛིན་པ་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདིག་རྟེན་པའི་སློབ་རང་དགའ་བས་ཀྱང་རྟོགས་མོད་ཀྱང་།
 ཞེས་པ་ནས། འདིག་རྟེན་པའི་བསམ་པ་རང་དགའ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་པའམ་བདེན་པ་ཡིན་
 མོད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོང་ཐུན་ལས་ཀྱང་། འདིག་རྟེན་
 པའི་སློབ་སྐྱབས་སྟེས་རང་དགའ་བས་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་པའི་ངོ་ན་ཡིན་གྱི་ཞེས་གསུངས་
 པ་ཡང་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་འདིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་གང་གི་ངོ་ན་ཡང་དག་པ་དང་སྐྱབས་རྩུལ་དང་གནས་རྩུལ་མ་ཐུན་
 པ་དང་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སོགས་མ་འབྲུལ་པ་ཡིན་པ་རྣམས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཆད་
 མིན་གཅིག་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་པ་གང་གི་ངོར་གཞི་དེ་བདེན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དང་མ་འབྲུལ་
 ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཛིན་པ་ལ་ཆད་མིན་གྱིས་མ་འབྲུབ་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་རང་དགའ་བའི་
 ངོ་ན། དཔེར་ན་དབང་ཐུག་གི་སྐྱུ་ལ་དབང་ཐུག་གི་སྐྱུ་ཡིན་པར་འཛིན་པ་མ་འབྲུལ་བ་དང་བདེན་ལ།
 དེ་ལ་འབྲུག་གི་སྐྱུར་འཛིན་པ་ནི་འབྲུལ་བ་དང་མི་བདེན་པར་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བརྟུ་མ་
 ལེ་ཏ་ལས། དེའི་གཅིག་ལ་ནི་ཁྱོད་ཟེར་བ་བདེན་ནོ་ཞེས་སྐྱས། ཅིག་ཤོས་ལ་འདི་ནི་མི་བདེན་ནོ་

ཞེས་སྒྲུབ་ན། ཞེས་པ་ནས། འཛིག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་འདི་ནི་བདེན་མོ་འདི་ནི་མི་བདེན་
མོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལ་རྩུབ་ཀྱི་ཆོག་གི་སྒྲོན་དུ་མ་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་དངོས་
པོ་རྣམས་ངོ་མོ་ཉིད་སྟོང་པར་གཟིགས་ཀྱང་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་འདི་ནི་ཡང་དག་པ་
ཉིད་དོ། །འདི་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྐབས་
འདིའི་འཛིག་ཉེན་ཤེས་ངོ་ལ་ཡང་དག་དང་ལོག་པར་འཛིག་པའི་དོན་ཀྱང་ལ་སྤང་ཚུལ་གནས་ཚུལ་
མ་ཐུན་པ་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆ་ནས་བཤད་མི་དགོས་པར་ཐལ། སྤྱིར་གཟུགས་དང་གཟུགས་བརྟན་
ལྟ་བུ་ཡུལ་རྩུབ་པ་དང་དེ་གཉིས་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་གཉིས་ཡུལ་ཅན་འབྱུང་བར་འབྲུ་ཡང་། འཛིག་
ཉེན་པའི་ཤེས་ངོ་ན་སྤང་བ་སྤྱར་གྲུབ་པ་མི་སྤིད་ཀྱང་འཛིག་ཉེན་པའི་ཤེས་ངོ་ན་སྤང་བ་དང་རྗེས་སུ་
མ་ཐུན་པའི་དོན་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་རིམ་བཞིན་གཟུགས་དང་གཟུགས་བརྟན་དང་དེ་འཛིན་
གྱི་དབང་ཤེས་གཉིས་དག་ལ་ཡུལ་ཡང་ལོག་དང་ཡུལ་ཅན་ཡང་ལོག་ཏུ་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྐབས་འདིའི་ཤེས་ངོར་འཛིག་པ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་བཞེད་པ་གང་ཞིག །རྒྱ་
གགས་ཀྱང་བཞེད། ཞེ་བ་ལྟ་ཡང་བཞེད་ལ། སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཀྱིས་བཞེད་པར་བཤད་ཟིན་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས། དབང་ཤེས་རྣམས་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བར་འབྲུ་ཡང་འཛིག་
ཉེན་པའི་ངོར་སྤང་བ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་སྒྲོན་ས་གཟུགས་བརྟན་
སོགས་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་རྣམས་ལོག་པའི་ཀྱན་རྒྱུ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་ཤེས་
གཞོད་མེད་རྣམས་ཡང་དག་ཀྱན་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །རྟགས་
གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུས་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་བཞིར་འཛིན་པའི་ཤེས་པའི་གཟུང་དོན་མེད་པས་
འཛིག་ཉེན་ཤེས་ངོའི་ལོག་པ་དང་། ལུས་མི་གཙང་བ་སྤྱད་པས་མི་རྟག་བདག་མེད་བཞིར་འཛིན་
པའི་ཤེས་པའི་གཟུང་དོན་ཡོད་པས་ཤེས་པ་དེ་བཞི་པོ་འཛིག་ཉེན་ཤེས་ངོར་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་དང་
ཡུལ་ཡང་དག་ཏུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། དམིགས་པ་

དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་བྱིན་ཅི་ལོག་དང་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལོ། །དེ་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ནི་བདེ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་བདག་ཉིད་དེར་དངོས་པོ་དེ་རྣམ་པར་
 མི་གནས་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་སྤྱག་བསྐུལ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་
 པ་སྟེ། དངོས་པོ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདག་ཉིད་དེར་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་
 ཁུབ་སྟེ། ཐ་སྙད་དོན་དེར་ཡོད་ཚུལ་དེ་ཙམ་ཞིག་གིས་བདེན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མ་ཟད་འཕགས་པའི་
 བདེན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་ཤེས་ཏོར་འཛིག་པའི་བྱིར་ འབྲེལ་བ་དེ་ལས། དེ་ཙམ་ཞིག་ལ་
 ལྟོས་ནས་འཕགས་པའི་ཐ་སྙད་བཞིན་དུ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དག་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར་ རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུས་མི་རྟག་སོགས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་ལུས་ཀྱི་དེ་ཉིད་མཐོང་ཞེས་པ་
 བྱི་འཛིག་རྟེན་པའི་རྟག་འཛིན་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་ སྟོང་འཇུག་ལས།
 འཛིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་དེ་ཉིད་མཐོང་། ཞེས་དང་། དེའི་དར་རྒྱུ་ལས། འོ་ན་མི་རྟག་སོགས་མཐོང་བ་
 དེ་ཉིད་མཐོང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པ་གཙང་བདེ་སོགས་སུ་ཞེན་
 པ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་བཞེད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ ཡང་ཁ་
 ཅིག་གིས། འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་རྣམས་འཛིག་རྟེན་ཤེས་ཏོར་ཡང་
 དག་ཟེར་ན། འོ་ན་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པའི་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་སོ་སོར་འཛིན་པའི་
 ཤེས་པ་བཞི་དེ་དེ་ནས་ཆོས་ཅན། འཛིག་རྟེན་ཤེས་ཏོར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་མ་བསྐྱད་
 པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ དེར་ཐལ། དེ་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར་ རྟགས་སྟེ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྐབས་
 འདིའི་འཛིག་རྟེན་ཤེས་ཏོར་ལོག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ དེགས་པ་བྱུག་ཏུ་པའི་འབྲེལ་བ་ལས། བྱིན་ཅི་
 ལོག་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ ཡང་ཁ་ཅིག་
 བ་རེ། ཀུན་རྫོབ་གང་། དེགས་ཤེས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐ་སྙད་ཆད་མས་ཁྱོད་འབྲེལ་བར་རྟོགས་རུས་
 པའི་ཤེས་པ་དེ་འཛིག་རྟེན་ཤེས་ཏོར་ཡུལ་ཅན་ལོག་པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། བུམ་འཛིན་རྟོག་

བ་དང་སྤྲེལ་ཉལ་ཉལ་གྱི་རྒྱུ་དཔག་གཉིས་ཏེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། འཛིག་རྟེན་ཤེས་ཏེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་
 ཡུལ་ཅན་ལོག་བ་ཡིན་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་རིགས་ཤེས་ལ་མ་ལྟོས་
 པར་རང་གི་སྤང་ཚུལ་ལ་འབྱུང་བར་རྟོགས་པའི་མདོ་སྤེལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉལ་ས་
 གླུ་ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རིགས་ཤེས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐ་སྦྲད་པའི་ཆོད་མས་ཁྱོད་ལོག་
 ཤེས་སུ་རྟོགས་རུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་འདིའི་འཛིག་རྟེན་ཤེས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ལོག་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཉལ་ས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་རྟོག་བ་དོན་མ་ཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བྱམ་བ་དང་
 སྤྲེལ་ཉལ་བ་གཉིས་འདིའི་འཛིག་རྟེན་ཤེས་ཏེ་ལོག་བ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་འཛིན་རྟོག་བ་དང་སྤྲེལ་
 ཉལ་ཉལ་གྱི་རྒྱུ་དཔག་དེའི་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ལོག་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རིགས་ཤེས་ལ་
 མ་ལྟོས་པར་ཐ་སྦྲད་པའི་ཆོད་མས་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་རུས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་འཛིག་རྟེན་ཤེས་ཏེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་
 ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྤྲེལ་བཤད་ལ་ཁ་ཅིག་ཀྱུན་ནི་ཐེམས་ཅད་དང་སྤྲེལ་ཆོག་སེལ་བྱ། རྩོམ་ནི་རྩུན་བ་དང་། བདེན་བ་
 བཤད་ཉེ་སྤྲེལ་དེའི་ཏེ་བདེན་བ་ཞེས་བཤད་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་མཉམ་པར་རྩུན་བས་ཀྱུན་རྩོམ་
 ཟེར་བ་སོགས་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཅག་གི་སྤྲེལ་བཤད་དེ་ཀྱུན་རྩོམ་བདེན་ཞེས་པའི་གང་གི་ཏེ་
 བདེན་པའི་ཀྱུན་རྩོམ་གྱི་སྤྲེལ་བཤད་ཡིན་པས་དེའི་ཆེ་ཀྱུན་དང་རྩོམ་གྱི་སྤྲེལ་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཆེ་ཀྱུན་ཞེས་པའི་སྤྲེལ་དོན་སྤྲེལ་ཡང་དག་དང་བདེན་པའམ་ཡང་ན་ཡི་གེ་བསྒྲུབ་ནས་ཀྱུན་
 བས་ལ་བྱས། རྩོམ་གྱི་སྤྲེལ་དོན་གྱི་ཉ་སྤྲེལ་བ་དང་གཡོག་བ་ལ་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར།
 གཉི་སྤྲེལ་རང་བཞིན་སྤྲེལ་ཕྱིར་ཀྱུན་རྩོམ་སྤྲེལ། ཞེས་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། དེ་ནི་ཡང་དག་ཀྱུན་རྩོམ་
 འདོད། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱམ་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱམ་བ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ཀྱུན་རྩོམ་ལ་དེ་ལྟར་
 འཆད་སྒྲུབ་ན་འད་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ཡང་ཀྱུན་རྩོམ་ཅེས་བ་མན་ཚུན་ལྟོས་བ་དང་བདེན་དོན་

ལ་བྱས་ནས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོག་ཏུ་ཤེས་བྱེད་འཆད་འགྱུར་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རང་ལུགས་ལ། བདེན་གཉིས་འཆད་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་གང་ལས་དབྱེ་བའི་གཞི་དང་། ཇི་ལྟར་
 དུ་བྱེ་བའི་གངས་ངེས་དང་། དེ་ལྟར་དུ་བྱེ་བའི་དོན་དང་། བདེན་གཉིས་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། མ་
 ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་དུག་གི་སྒོ་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 དབྱེ་གཞི་ཡོད་དེ། ཤེས་བྱ་དེ་དེ་ཡིན་པར་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི།
 ཤེས་བྱ་ལ་ཀྱན་རྩོལ་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད་དེ། དེ་ལ་མཐོང་བ་ལྟར་
 གནས་ཚུལ་ལ་མ་བྱུང་བའི་ཆད་མའི་རྙེད་དོན་གཅིག་དང་། ལྟར་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མ་ཐུན་པས་
 ལྟར་ཚུལ་ལ་མ་འབྱུང་བའི་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་རྙེད་དོན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལ་དེ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་དེ་ལུང་གསུམ་སེལ་བའི་གངས་ངེས་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་དེ་ལ་ལྟར་ཚུལ་
 དང་གནས་ཚུལ་མི་མ་ཐུན་པའི་རྙེད་པ་གཅིག་དང་། ལྟར་ཚུལ་གནས་ཚུལ་མ་ཐུན་པའི་དོན་དམ་པ་
 གཉིས་ཡོད་ལ། གཞི་གང་ལ་སྒོ་གང་གིས་དེ་རྙེད་པར་ཡོངས་གཅོད་ལ་བཅད་ན་གཞི་དེ་རྣམ་བཅད་
 ལ་བདེན་པ་ཡིན་པ་ཞིགས་ཤིང་། སྒོ་གང་གིས་གཞི་དེ་ཡོངས་གཅོད་ལ་བདེན་པ་ཡིན་པར་བཅད་
 བ་དེ་རྣམ་བཅད་ལ་རྙེད་པ་ཡིན་པ་ཞིགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་གཉིས་བྱེ་བའི་ཐ་དད་ཚུལ་ཡོད་
 དེ། ཐ་དད་ལ་བྱམ་སྒྲུབ་སྟེ་བྱའི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་དང་། བྱས་མི་རྟག་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་
 ཐ་དད་པ་གཉིས་ལས་འདི་གཉིས་ཀྱང་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
 གཉིས་ལ་ངོ་བོ་ཡོད་པས་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་དགོས་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་ན་སྒྲིན་དུ་མ་
 ཡོངས་ལ་ལྟོག་ཆའི་ཐ་དད་འབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་
 དད་གང་རུང་མ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། གང་དག་དངོས་པོ་གཅིག་པ་
 དང་། །དངོས་པོ་གཞན་པ་ཉིད་དུ་ནི། །འབྱུང་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་མིན་ན། །དེ་གཉིས་བྱུང་བ་ཇི་ལྟར་
 ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱི་མ་གཉིས་ལ་སྒྲིན་བཞི་བཞི་སྟར་བརྒྱུད་པས་བསྐྱབས་པ་

དེའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བདེན་གཉིས་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་ཡོད་དེ། ཚེས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་བརྗོད་
 དུ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་མིང་ཅམ་བད་ཅམ་གྱི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་བསོད་ནམས་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་མཁས་ཤིང་།
 མིང་ཅམ་གྱི་རྒྱ་འབྲས་སོགས་མ་འཁུལ་བར་སོ་སོར་འབྱུང་ཡང་དོན་དམ་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་
 གནས་ལུགས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་མཉམ་བཞག་སྒྲིང་མཁས་པའི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་གཤོག་ཡངས་
 བསྐྱོད་དེ་ལེགས་སློན་རྒྱུད་གི་ལུགས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་ཕྱེན་པར་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། འཛིག་རྟེན་པའི་ཚེས་སྤྱུང་འདོགས་ལ་དོན་དམ་པར་འཛིག་རྟེན་
 པའི་ཚེས་རྣམས་སྤྱུང་མི་དམིགས་ཤིང་མངོན་པར་མི་ཆགས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་རྣམས་
 སྤྱུང་འདོགས་ལ་དོན་དམ་པར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་རྣམས་སྤྱུང་མི་དམིགས་ཤིང་མངོན་
 པར་མི་ཆགས་སོ་ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པ་དག་།དེ་དག་མ་
 ལུས་ཚོགས་བསགས་ཏེ། །ལུན་ཚོགས་པ་རོལ་འགོ་བཟེད། །ཅེས་དང་། ཅ་བར། ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་
 གཤོག་ཡངས་དཀར་པོ་རྒྱས་གྱུར་པ། ནས། མཆོག་ཏུ་འགོ། །ཞེས་སོ། །ལྷ་པ་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་པ་
 ཡོད་དེ། དོན་དམ་མ་ཤེས་ན་ཐར་པ་མི་ཐོབ་ལ་སྒྲིང་ལམ་ཅམ་ཡང་ཐོབ་མི་སྲིད། ཀུན་རྫོབ་འཛོག་
 མ་ཤེས་ན་ཐར་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་བདེ་འགོ་ཡང་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་ལས། གང་དག་བདེན་པ་དེ་
 གཉིས་ཀྱི། །རྣམ་དབྱེ་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ནི། །ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་རྣམ་
 མི་ཤེས། །ཞེས་དང་། ཅ་བར། བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། །དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པའི་
 ལམ་ངན་ཞུགས། །ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚེས་རྣམས་མེད་པར་ཡང་དོན་
 དམ་པ་བསྟན་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དོན་དང་། དོན་དམ་བདེན་པའི་དོན་བཤད་
 པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཆན་ཉིད། དཔྱེ་བ་སྤྱོད་ན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཐ་
 སྟད་པའི་ཆད་མ་དེ་ཁྱོད་ལ་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མར་སོང་བའི་རྟེན་དོན་ཡིན་པ་དེ་ཁྱོད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 པ་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་བྱམ་པ་སོགས་ཡུལ་དང་ཤེས་བྱ་ཐ་སྟད་པ་རྣམས་དང་། བྱམ་
 འཛིན་རྟོག་པ་སོགས་ཤེས་པ་ཐ་སྟད་པ་རྣམས་དང་། བྱམ་པའི་མིང་སོགས་བརྗོད་བྱེད་ཐ་སྟད་པ་
 ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། ཆིག་གསལ་ལས། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དང་ཤེས་པ་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་
 སྟད་མ་ལུས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཐ་སྟད་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་སྤྱི་བའི་ཆོས་དང་།
 ཀུན་རྫོབ་པ་དང་། སྤང་ཚུལ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་རྣམས་དོན་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ལུང་རིགས་དུ་
 མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དཔྱེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཤེས་པ་གང་གི་
 རོར་ཡང་དག་གམ་ལོག་པར་འཇོག་པའི་འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་དེ་ལ་ལོག་ཤེས་གཅིག་དང་ཆད་མ་
 གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 གློ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། གཟུགས་དང་བྱམ་པ་རྣམས་སྐབས་འདིའི་ཤེས་རོའི་ཡང་དག་ཏུ་འཇོག་
 གི་ལོག་པར་མི་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བ་ལ་སྤང་
 པ་གང་ཞིག །ཡུལ་ཡིན་ན་རང་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཐ་སྟད་
 པའི་ཆད་མས་མི་འགྲུབ་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ལོག་ཤེས་སུ་དེ་འདྲའི་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་
 མས་མི་རྟོགས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། འདི་གོ་བའི་དབང་དུ་
 བྱས་ལ་གཞན་རྟོགས་སྟེ། གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་དང་བདེན་འཛིན་གཉིས་ཀྱང་འདིའི་ཡང་དག་

ཡིན་ཡང་གཞུགས་སོགས་བདེན་མེད་འདིའི་ཡང་དག་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་
 རང་དགའ་བ་ལ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། རང་བཞིན་ནི་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྤང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། སྟོང་ཉིད་བདེན་
 འཛིན་མེད་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་བདེན་པར་འཛིན་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁྲལ་
 སྟེ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་དང་མེད་པའི་རྣམ་པ་སོ་སོར་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། སྤྱི་ལོ་སྤོན་པ་བདེན་འཛིན་པལ་པ་ལ་ཡང་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཆད་
 མཁམ་ཤེས་པ་རང་དགའ་བ་ལ་སྤང་བ་གང་སྤང་བ་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་རང་ཉིད་
 ལོག་ཤེས་སུ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྤོ་མ་སྤྱོད་པ་པས་རྟོགས་རུས་པ་
 དེ། འདིའི་འཛིག་རྟེན་ཤེས་ངོའི་ལོག་པའི་མཆོན་ཉིད། མཆོན་གཞི་ནི་ལུས་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་
 ཏུ་འཛིན་པ་བཞི་ཡུལ་དང་བཅས་སོགས་སོ། །དབང་སོ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱི་རྒྱུན་ཏིལ་མར་ཆུ་མེ་ལོང་།
 སྤྱིག་རྒྱ། འག་ལུག །སྤགས་རྣམས་དང་། རང་སྟོད་པའི་བྱ་སོགས་ཡིན་ཏེ་ནང་གི་གཞོད་པའི་སྤྱོན་
 མེད་ཀྱང་དེ་དག་གིས་དབང་སོ་འབྲུལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དབང་སོ་ལ་གཞོད་པའི་ནང་གི་རྒྱུན་རབ་
 རིབ་དང་མིག་སེར་དང་ཐང་ཁྲོམ་ཐོས་པ་དང་སོགས་སྤྱས་རིམས་དང་གཞོན་གྱི་གཞོད་པ་སོགས་
 ཡིན་ཏེ། དབང་སོ་ལ་སྤྱིའི་འབྲུལ་བའི་རྒྱུན་མེད་ཀྱང་དེ་དག་གིས་འབྲུལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་
 གཞོད་པའི་རྒྱུན་སྤགས་རྣམས་དེ་དག་དང་གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་གཙོ་བོར་བསྐྱད་པ་དང་གཏན་ཆོགས་
 ལྟར་སྤང་དང་མི་ལམ་དང་། སོགས་སྤྱས་ཆང་སོགས་རྣམས་འཕྲེན་རིགས་ཏེ། དབང་སོའི་འབྲུལ་
 རྒྱུ་ལ་མ་སྟོས་པར་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཡིད་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར། འོན་དབང་སོ་དང་ཡུལ་ལ་གཞོད་
 པའི་འབྲུལ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་འདིའི་འཛིག་རྟེན་ཤེས་ངོའི་ཡིན་ནམ། སོགས་ཁོང་ནས་ཀྱང་འདོན་རྒྱུ་
 མེད་དམ་སྟུམ་ན་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤྱོད་གཉིས་ཡིད་དབང་འབྲུལ་
 རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང་སྐབས་འདིའི་ཤེས་ངོའི་འབྲུལ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དག་གི་ལག་རྩེས་

གྱིས་འབྲུལ་བའི་ཆ། དེ་ཉིད་ལ་སྒོ་ཁ་མ་སྟོགས་པའི་ཐ་སྟངས་ཆད་མས་ངེས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་
 བ་ཡང་སྐབས་འདིའི་འབྲུལ་རྒྱའི་སོགས་སྒྲ་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་ངེས་མི་རུས་པའི་སྒྲིན་ཡང་
 མེད་དེ། ལྷན་སྦྲེས་ཀྱན་བཏགས་སམ་འབྲུལ་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་ལོག་
 ཤེས་དང་། ཡུལ་ཡིན་ན་རང་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་ཆད་མཐམ་དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་ལ་མི་དཔྱད་པའི་ཐ་སྟངས་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆད་མས་རྟོགས་རུས་ཀྱི་འབྲུལ་རྒྱ་
 དེ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ལུས་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་བཞེར་འབྲུལ་བ་སྦྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་གྲགས་
 པ་ལུས་གཙང་བར་གྲགས་པ་དང་། འདོད་ཡོན་མང་བ་བདེ་བར་གྲགས་པ་དང་། ཉི་མ་སྤྱི་ཕྱི་རྫོ་
 འདི་དབྱིབས་ལྟ་བུ་འབྲ་ཆས་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་ལ་བདག་སྦྱེ་བ་སྤྱི་ཕྱི་
 ལུས་ལེན་པ་པོར་གྲགས་པ་སོགས་འབྲུལ་རྒྱར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་
 ལྟར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་བདག་ཏུ་འཇིན་པ་གཉིས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱད་
 པས་གཞོད་པ་ནི་གཞོད་པའི་རྒྱར་མི་གཟུང་གི་ཞེས་པ་ནས། གཙུ་བོ་སོགས་ཡིན་ལ་དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཁོ་བོ་ཁོ་
 རས་ལེགས་པར་བཤད་ཡོད་དོ། །འདིའི་འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ལོག་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་འཕགས་
 པའི་གཟིགས་པ་དང་རིགས་ཤེས་དང་དབྱུ་མ་རང་ལུགས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
 ཡིན་ན་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་
 སྟོབས་སོགས་རྣམ་མཁའ་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་ལོག་པ་མ་ཡིན་ཡང་ཡུལ་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཡུལ་ཅན་མ་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་
 སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཅ་ཤེ་ལས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་
 ཆོས། །དེས་ན་དེ་དག་རྩུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལུས་པ་རྣམ་མཁའ་
 ལ་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རྩུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་

གྲུབ་ཤེ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འབྲུལ་བར་ཐལ། ཤེས་པ་
གང་བུམ་པ་ཁྱོད་ལ་སྤྲང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་ཤེ། བུམ་པ་རྣམ་མཁུན་ལ་སྤྲང་བ་ལྟར་མ་
གྲུབ་ན་རྣམ་མཁུན་འབྲུལ་བར་འགོ་ཡང་། བུམ་པ་རྣམ་མཁུན་ལ་སྤྲང་བ་སྤྲང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྣམ་
མཁུན་འབྲུལ་བར་མི་འགོ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྲང་བ་ཕྱི་མ་སྦྱིར་བཏང་ལ་སོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་
ན་རེ། རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྲང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། རང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་རྣམས་ལ་རང་ཉིད་སྤྲང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཉགས་གྲུབ་ཤེ། རྣམ་མཁུན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་སངས་རྒྱལ་གཅིག་དགོས་
པའི་ཕྱིར། ལྡབས་འདིར་ཡང་ཁ་ཅིག །ལོག་ཤེས་རྣམས་ཡུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཆད་མ་རྣམས་
ཡུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འདོད་དེ། དེ་གཉིས་ལ་ལོག་ཤེས་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་མི་སྦྱ་པའི་ཤེས་
པར་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་མོད། འདི་ལ་འདྲ་དབྱེད་རྒྱ་ཡོད་ཡི་གེ་མང་དོགས་སོ། །

གསུམ་པ་སྦྱོར་ཡོད་དེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དེ་དང་བདེན་པའི་སྦྱོར་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་
རྫོབ་ཀྱི་སྦྱོར་ནི་འབྲ་བ་གསུམ་ཡོད་དེ། བདེན་འཛིན་ལ་ཀུན་རྫོབ་བུས་པའི་དེ་དང་། རྩུབ་པ་ལ་
ཀུན་རྫོབ་ཟེར་བའི་དོན་དང་། འཛིག་ཉེན་པའི་ཐ་སྙད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཟེར་བའི་སྦྱོར་གསུམ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེའི་ཆེ་སྒྲིལ་ཉེ་སྒྲིལ་ཡང་དག་དང་ཡི་གེ་བསྒྲན་ནས་ས་མཆྐ་ཉེ་ཀུན་ནས་ལ་
བྱ་ཉེ་སྒྲིལ་སྦྱོར་བའམ་གཡོགས་བའམ་སྦྱབས་སོགས་ལ་འབྲུག་པས། གནས་ལུགས་ལ་ཀུན་ནས་
སྦྱོར་བ་དང་འགོ་བས་པ་ལྟར་བྱེད་པས་ན་བདེན་འཛིན་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཆིག་
གསལ་ལས། ཀུན་ནས་སྦྱོར་བས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཤེ། མི་ཤེས་པ་ནི་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཀུན་
ནས་འགོ་བས་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་དང་། རྟེན་ཆེན་ལས། འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐྱད་དོད་
སྦྱོར་བ་ལ་འདྲ་བའམ་དེའི་ཆ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་སྦྱོར་བྱེད་ལ་འཆད་པ་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྩུབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་

བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་རང་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་དང་པོ་ཙུན་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་ན་སྤྱི་ཞེས་
 བཤད་པའི་བྱིས། དེ་ཡིན་ཏེ་པན་ཙུན་བརྟེན་པ་ཙམ་དུ་རྩི་ལྟར་གནས་པས་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་བདེན་
 ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་པའི་བྱིས། ཚིག་གསལ་ལས། ཡང་ན་པན་ཙུན་བརྟེན་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་སྟེ་པན་
 ཙུན་བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིས། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། སྤྱི་
 སྤྱི་ཏ་བརྟེན་པ་འབྲུག་པའི་བྱིས། དེ་ལྟར་འབྲུག་ཆུང་བའི་སྟོན་མེད་དེ། བརྟེན་དོན་ཐ་སྙད་ལ་བྱེད་ལ་
 སྤྱིར་ཐ་སྙད་ཅེས་པ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དང་བརྟེན་པ་སྟེ་སྤྱི་ལ་བྱགས་ཀྱང་། འདིར་དེ་གཉིས་སུ་མ་ཟད་
 ཤེས་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཡུལ་ཤེས་བྱ་ཐ་སྙད་པ་དང་བརྟེན་བྱེད་ཐ་སྙད་པའི་བརྟེན་བྱ་ཐ་སྙད་པ་ནམས་ཀྱང་
 འདྲིན་ལ་ཐ་སྙད་པ་ཞེས་པས་ཁྱབ་ཆེ་བའང་སེལ་བའི་བྱིས། ཚིག་གསལ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ནི་བརྟེན་
 འདིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཡང་བརྟེན་པ་དང་བརྟེན་བྱེད་དང་ཤེས་པ་ཤེས་བྱ་ལ་
 སོགས་པའི་མཆོད་ཉིད་ཅན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིས། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཀུན་
 རྫོབ་དང་ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀྱང་མི་འདྲ་ལ་དེའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་དོན་ཡང་
 མི་འདྲ་བའི་བྱིས། ཀུན་རྫོབ་དེ་ལ་མ་རིག་པས་ཁྱབ། ཐ་སྙད་དེར་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་
 ཡོད་པའི་བྱིས། དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། གང་མིང་དང་འདོགས་པ་ཐ་སྙད་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ་
 ཞེས་དང་། ལྷག་མཐོང་ཆུང་བ་ལས། སྤྱི་མ་ནི་བརྟེན་བྱེད་བྱེད་དང་ཤེས་པ་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་
 མཆོད་ཉིད་ཅན་དུ་བཤད་པས་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ཤེས་བརྟེན་ཙམ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་བྱ་དང་བརྟེན་བྱ་
 གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མི་གཟུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིས། གཉིས་པ་
 གྲུབ་སྟེ། མ་རིག་པའི་ངོར་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྤྱོད་དང་། ཐ་སྙད་པའི་ཡུལ་དུ་དོན་གྱིས་
 མི་སྟོང་བའམ་ཡོད་པ་ལ་ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཞེས་བདེན་ཚུལ་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་བྱིས། དེར་ཐལ། དེའི་
 དོན་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་པར་རིགས་པས་སྤྱར་བསྐྱབས་ཟེན་ཅིང་ཡོད་པ་ལ་བདེན་པའི་སྤྱོད་ཡང་འབྲུག་
 པའི་བྱིས། དེར་ཐལ། དམ་པ་དང་བསྐྱབས་པ་དང་མཆོད་འོས་དང་ལེགས་པ་དང་ཡོད་པ་དང་རིག་

པའི་འཇལ་བ་རྣམས་ལ་བདེན་པའི་སྐད་དོད་སྟེ་ཞེས་པ་འཁོར་པའི་ཕྱིར། འཆི་མེད་མཛོད་ལས།
བདེན་དང་ལེགས་ནས་ཡོད་པ་དང་། །བསྐྱེད་པ་མཛོད་འོས་རྣམས་ལ་སྟ། །ཅེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཆོག་གསལ་སོགས་ན་ཡིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་བདེན་པའི་དེས་ཤེས་སོ། །

ཅུང་སྤོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་ཡང་དག་འཇོག་པའི་ཤེས་པ་དེ་བདེན་འཇིག་
གཅིག་ལ་འཇོག་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་འཇིག་རྣམས་དེ་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་སྤང་བ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་འཇིག་པ་གཅིག་
དགོས་ཀྱི་བདེན་འཇིག་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུགས་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་བདེན་
འཇིག་ལ་འདར་གཞུགས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་ཅམ་དུ་འཇིག་པ་དང་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་འཇིག་པ་
གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ཁོ་ན་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། བོད་དུ་འདོད་ན། ཆོས་ཉིད་བདེན་འཇིག་དང་སྤྱི་
མའི་རྟ་བདེན་འཇིག་རྣམས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་འཇིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མ་བྱུང་ན་འབྱུང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤྱི་མའི་རྟ་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་སློང་རང་
དགའ་བས་ཀྱང་རྟོགས་ལ་ཆོས་ཉིད་འདིར་མི་སྤང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཀྱན་རྫོབ་
ཡིན་ན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གཅིག་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཀྱན་རྫོབ་
བདེན་པ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་
དུ་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེས་
ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་རང་
ལ་འོ་ན་མདོ་ལས་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ན་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རང་
འགྲེལ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་གསུངས་ཞེས་པའི་ཀྱན་

རྫོབ་ཅམ་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། གཟུགས་ནས་
 རྣམ་མཁྱེན་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་ལས་ཀུན་
 རྫོབ་ཅམ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། ཉགས་བྱུང་སྟེ། ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་
 ལས། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་ན་སངས་རྒྱས་ནི་གང་། ཞེས་བ་ནས། འདི་དག་ནི་ཐ་སྙད་
 ཅམ་བཟང་ཅམ་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་བཟོད་པ་ཅམ་གདགས་པ་ཅམ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། དེའི་བར་གྱི་འགོག་བདེན་དང་སྟོང་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རེ་རེ་ནས་
 ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འཁོར་གསུམ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་
 ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་མིན་ཁེངས་དོན་དམ་དུ་མེད་པས་ཀུན་རྫོབ་
 ཅམ་དུ་ཡོད་པ་དང་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་
 གང་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པའོ། ཞེས་བ་ནས། གང་དུ་དུས་གསུམ་
 དུ་མི་འཐད་པ་དེ་ནི་མིང་མ་མཆིས་པ་མཆོན་ཉིད་མ་མཆིས་པ་མཆོན་མ་མ་མཆིས་པ་གདགས་སུ་
 མ་མཆིས་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་གཟུང་བའི་ཕྱིར་མིང་ཅམ་དང་བཟང་ཅམ་དང་ཐ་སྙད་ཅམ་དང་
 ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དང་བཟོད་པ་ཅམ་དང་གདགས་པ་ཅམ་ནི་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་མང་
 བའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཞེས་པས་རང་གཞན་དུ་མས་ལོག་ཏོག་བྱེད་པ་སྤང་བས་ལོག་ཏོག་བརྒྱ་
 དུས་གཅིག་དུ་བཅད་ནས་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་དུ་བདེན་
 པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཆོག་གསལ་ལས། འཛིག་ཏེན་གྱི་
 ཀུན་རྫོབ་དུ་བདེན་པ་ནི་འཛིག་ཏེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ།
 ཀུན་རྫོབ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་མ་རིག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལ་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བཟོད་
 ཅེས་སྒྲ་བཤད་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་
 སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་མཆོམས་ལ་ཉགས་དེར་

ཐལ། གཞུགས་དེ་ཐ་སྙད་དུ་རྒྱན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མྱང་འདས་དེ་ཐ་སྙད་དུ་བདེན་པ་དང་
 གཞུགས་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐ་སྙད་དུ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ནམ་བཞག་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མྱང་འདས་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཀུན་
 རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་རྒྱལ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེའི་ཕྱིར་མྱང་ན་ལས་འདས་
 པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ།
 མྱང་འདས་བདེན་པ་ཡིན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་འཛོག་གི་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མྱང་འདས་ལས་ལྷག་པ་གཅིག་ཡོད་ན་དེ་ཡང་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་
 གསུངས་པ་བྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་བཤད་ཅིན་ཏོ། །

དོན་དམ་རྣམས་བཞག་ལ། ཅུ་བར། རབ་རིབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་འབྱུང་བ་རགས་པ་དགག་
 པ་དང་། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པ་འགོད། དེའི་དོན་རིགས་པ་སྤྲོ་མོས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གསུམ་
 ཀྱི་དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་དམ་བདེན་པ་སྒྲོ་གང་གི་ཡང་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འགྲེལ་
 ལས། གལ་ཏེ་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ནི་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་རི་ལྟར་དེ་
 དག་གིས་གཟིགས་ཤེ་ན། བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་དག་གིས་གཟིགས་
 སོ། །ཞེས་བརྗོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། གལ་ཏེ་གཉིས་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་རྒྱབ་པའི་
 རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་དབྱིངས་ནི་མཐོང་བ་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས་
 རི་ལྟར་གཟིགས་ཞེས་ཟིན་པའི་ལན་དུ། གཉིས་སྒྲུང་རྒྱབ་པས་ན་གཞལ་བྱ་གཉིས་སྒྲུང་ཚུལ་གྱིས་
 མ་གཟིགས་པ་བདེན་མོད། འོན་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ནི་གཉིས་སྒྲུང་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་
 ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་འདིའི་མ་གཟིགས་རྒྱ་དང་གཟིགས་རྒྱ་གཉིས་
 ཀྱི་གཅིག་ལ་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་བཞིན་ཉིད་མ་གཟིགས་པ་དེར་ཁྱོད་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
 ཁས། འདོད་ན། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་རྣམས་མཐུན་གྱིས་གཟུགས་སོགས་དངོས་
 པོ་བྱས་པ་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་དག་གི་དེ་ཉིད་གཟིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། སྤང་སོགས་རྣམས་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་
 སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་གཟིགས་དགོས་པ་གང་ཞིག །གཟིགས་འོ་དེར་སྤང་སོགས་མ་གྲུབ་པ་
 སྤང་སོགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་
 ལ་མ་རེག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་དུ་མཛད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དོན་
 དམ་མཐུན་པའི་རྣམས་མཐུན་གྱིས་རང་བཞིན་གཟིགས་འོར་ཆོས་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་ཆོས་ཉིད་འབའ་

ཞིག་གཟིགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། མདོ་ལས། མཐོང་བ་མེད་པ་ནི་མཐོང་བ་
དམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཡེ་ཤེས་དེའི་དོར་སྒྲོལ་པ་མཐའ་དག་ཟད་ནས་མ་
མཐོང་བ་དེ་ཡེ་ཤེས་དེས་སྒྲོལ་བའི་མཐོང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐོགས་རེག་ཡོད་ན་
མཐོང་རུང་བ་ལས་མ་མཐོང་བས་ནམ་མཁའ་མཐོང་བར་འཛོགས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
འདིའི་མཐོང་མ་མཐོང་གཞི་ཐ་དད་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྟུང་པ་ལས། གཟུགས་རྣམས་མི་མཐོང་
ཆོར་བ་དག་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང་། །འདུ་ཤེས་མཐོང་བ་མེད་ལ་སེམས་པ་མི་མཐོང་ཞིང་། །གང་ལ་རྣམ་
པར་ཤེས་དང་སེམས་ཡིད་མཐོང་མེད་པ། །འདི་ནི་ཆོས་མཐོང་ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གསལ་གསུངས་པས་
བསྟན། །ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཆོག་ཏུ་རབ་བཟོད་པ། །ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟར་མཐོང་ཞེས་
དཔེ་འདི་བཏགས་པར་གྱིས། །དེ་ལྟར་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གསལ་གསུངས་པས་བསྟན། །མཐོང་
བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྟན་པར་རྒྱས་མ་ཡིན། །ཞེས་མི་མཐོང་བ་ལྷན་པོ་ལྟ་དང་མཐོང་བ་ཆོས་
ཉི་དེ་ཉིད་ལ་བཤད་ཅིང་ཆོགས་བཅད་གཞན་གྱིས་ནམ་མཁའ་སྟེང་ནས་དཔེ་དོན་སྦྱར་ནས་བཤད་
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མཐོང་མི་མཐོང་གི་ཚུལ་དེ་ལྟར་འཐད་པར་ཐལ། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་གྱིས་
ཟབ་མདོ་བྱངས་པ་དུ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་མདོ་ཀུན་བརྒྱས་ལས། ཆོས་
ཟབ་མོ་ནི་གང་། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོད་
ལས་བྱང་བ་འཕགས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་འབྱུང་བ་ནི་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
དེ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲོར་བས་ཇི་ལྟར་ན་ཚུལ་བཞིན་དུ་མཐོང་ཞེས། དེ་འདི་ལྟར་སྟོབ་སྟེ། གང་
གི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་ཚུལ་
བཞིན་མཐོང་ངོ། །གང་གི་ཆེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཉི་བར་ནི་བར་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་ཚུལ་
བཞིན་མཐོང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་ཞི་
རྣམས་མཐོང་བར་བཤད་པས་ཆོས་ཅན་མི་མཐོང་ལ་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བར་ཤིན་ཏུ་གསལ་པའི་ཕྱིར་

དང་། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དངོས་མེད་རབ་མཁུན་ལ། །བརྟེན་ཏུ་མེད་
 པ་ཆོག་ཏུ་བརྟེན་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་མད་བའི་ཕྱིར། ཡང་སྟག་ཆང་བ་ན་རེ། དེ་
 ཉིད་མངོན་སུམ་མཐོང་ཞེས་བ་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་མཐོང་བེད་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
 རྣམ་པ་གསལ་བར་ཤར་ནས་མཁུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བ་ནག་ཆོའི་འགྲུར་ལས། དེ་ཆོ་དེ་ཉིད་
 རྟོགས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པ་འཛིན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྟ་ཕྱིར་མང་པོས་རི་
 སྟེང་བ་ཀུན་མི་མཁུན་བེད་ན། འོ་ན་སངས་འཕགས་ཀྱི་སྟོབས་བརྩས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མི་
 མཁུན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དེ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 ཆང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར། རྣམ་ཀུན་མཁུན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི། །མངོན་སུམ་མཆོན་ཉིད་ཅན་དུ་
 འདོད། །གཞན་ནི་ཉི་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས། །མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་དང་། དཔའ་པོས། ཁྱོད་
 འབའ་ཞིག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བྱབ་ལགས་ཀྱི། ཁྱོད་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི། །ཤེས་བྱ་ཁོ་ན་སྟག་པ་ལགས། །ཞེས་དང་། མདོ་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སེམས་ཅན་ཀུན་
 གྱི་སྟོང་པ་རབ་ཏུ་མཁུན། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་ལ་མངོན་པར་མཁུན་པ་འབྱུག །ཅེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱུས་འཕགས་པ་ལ་འབྲུལ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་
 བསྐྱད་པའི་མ་དག་པའི་སྤང་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུག། རྟགས་བྱུབ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་
 ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཤིང་མ་བྱུབ་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་པར་ཐལ། གདུལ་བྱ་ལ་སྤང་བའི་སྟོ་
 རས་སྤང་གི་དེར་མ་སྟོས་པར་སངས་རྒྱུས་རང་གི་ངོས་ནས་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མིག་སེར་
 ཅན་གྱིས་གསེར་དང་དུང་དཀར་ལག་ཏུ་སྟོགས་ནས་འདི་གཉིས་གསེར་དུ་སྤང་སྤྲུས་ཆེ་གང་ཟག་
 གཞན་དེ་ལ་འདྲུང་ལ་གསེར་སྤང་གི་རྣམ་པ་རྟོག་པ་ལ་ཤར་ཡང་རང་ངོས་ནས་མ་ཡིན་པ་བཞིན་
 བོ། །འདི་དག་རྒྱུས་པར་སྐབས་བརྒྱད་པའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་བཤད་བྱེད་ཏོ། །

གཉིས་པ་རྗེའི་བྱ་ཆེན་སོ་སོའི་བཞེད་ཚུལ་ལ་སྟོད་འབྱུག་དར་རྟེན་གྱི་ཆོག་ཟེན་ལྟར་ན་མི་

རུང་མྱོ། ཆིག་ཟེན་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལ་རང་ཉིད་གཉིས་སྤང་ཡོད་ན་རང་ལས་ཐ་
 དད་དང་བྱུང་ན་དོན་དམ་པར་འགྱུར་བས་རང་ཉིད་ལས་སྒྲིག་པ་ཐ་དད་པའི་རང་དང་བྱུང་བ་དེ་དོ་
 བོ་གཅིག་པ་མཐའ་དག་སྤང་ནས་རྟོགས་ཀྱང་རང་ཉིད་ལ་རང་ཉིད་མི་སྤང་ཡང་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་
 བཤད་པ་ལ་མཁས་པ་དུ་མས་དེ་དག་དགོངས་པར་བྱས་ནས་དགག་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཆིག་
 ཟེན་ལ་དེ་ཉིད་ལས། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལ་རང་ཉིད་སྤང་བར་འདོད་པའི་རིགས་པ་
 དང་འགལ་ཏེ། བསྟན་པར་ཉིད་ལ་རང་ཉིད་མི་སྤང་ཡང་རྟོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་དགོངས་པ་ཆ་ལས་ཆ་ཅན་ཡན་གར་བའི་སྤང་བ་མི་འཆར་བ་ལ་འདོད་པར་བྱའོ། །གཞན་
 དུ་འགྱུར་གྱི་གཞོན་པ་ཀུན་འབབ་པོ། །སྤོང་བྱུང་གྱི་ཆིག་ཟེན་ཀྱང་མི་འཐད་པ་ལྟར་ཡོད་དེ། སྤོང་
 བྱུང་ལྟར་ཤིན་ཏུ་འཐད་ཀྱང་འདྲ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ལྟར་པ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ཚུལ་
 ཞལ་མི་གསལ་བ་ལ་མཁས་པས་སྒྲིན་དུ་མ་བཀོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཤད་ཚུལ་ནི་དེ་ཉིད་ལས།
 གལ་ཏེ་རང་གིས་རང་ཉིད་དངོས་སུ་རིག་ན། རང་ལ་རང་གི་ལྟར་པ་འཆར་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་
 རང་ཉིད་རང་དང་འདྲ་བར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། རང་གིས་རང་ཉིད་དངོས་སུ་རིག་ན་ལྟར་
 པ་མ་ཤར་བར་རིག་དགོས་སོ། །ཞེས་ཁོ་བོས་བསྒྲིག་ལ་སྤྱི་གཞོན་གྱི་སྤོང་བྱུང་ཅིག །ཡུལ་གཅིག་
 ལྟར་མེད་དུ་དངོས་སུ་རིག་ན་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལྟར་མེད་དུ་དངོས་སུ་རིག་དགོས་སོ། །ཞེ་ན་ཞེས་
 སོགས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ལྟར་པ་ཅུ་ལ་འདྲ་ལྟར་གྱིས་མ་བྱུང་བ་དང་ལྟར་བཤད་ཆད་འགོག་
 དང་མ་བྱུང་ལྟར་སྤྱི་ལྟར་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

རྒྱལ་ཆ་བ་གྱི་གསུང་དེ་ལ་སྤོང་བྱུང་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི། རྒྱལ་ཆ་བ་ན་རེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་
 ཡེ་ཤེས་དེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་དངོས་སུ་སྤང་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་དངོས་སུ་སྤང་ན་
 རང་ཉིད་རང་ཉིད་ལ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གཉིས་ཀར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། འོ་ན་བྱ་བྱེད་གཅིག་
 ཏུ་ཐལ། ཡེ་ཤེས་དེ་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ལ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གཉིས་ཀར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་གསུངས།

མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ན་རེ། འོན་ཀྱང་རང་ལ་ཡང་ཡེ་ཤེས་དེའི་བྱ་བྱེད་གཉིས་གཅིག་
 ཏུ་ཐལ། ཡེ་ཤེས་དེ་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ལ་ཤུགས་ཀྱིས་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དུ་ཁས་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར་
 གསུངས་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཐལ་འབྱུར་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་མ་བྱུང་སྟེ། ཡེ་ཤེས་དེ་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ལ་
 རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གཉིས་ཀར་ཁས་སྦྱངས་ཀྱང་བྱ་བྱེད་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་ཁས་སྦྱངས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་
 དེར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་དེ་རང་ཉིད་ལ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་པན་ཚུན་ཡིན་ཁུབ་མཉམ་ཡིན་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་རང་
 ཉིད་ལ་ཡུལ་གྱི་ཆ་ལས་སུ་བྱ་བ་དང་རང་ཉིད་འཇལ་བ་བྱེད་པའི་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཁས་སྦྱངས་ཀྱང་སྦྱོར་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ཇི་ལྟ་ངེ་སྟེད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་
 ལྡོག་པ་ཐ་དད་པན་ཚུན་ཁུབ་མཉམ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ གསུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་སྟོབས་
 བཅུའི་ཐད་དུ་བྱངས་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཅིག་གིས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་
 ཅད་མདོན་པར་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ ཁུབ་སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་གཅིག་ལུས་ཉིང་དེ་འཛིན་
 ཐམས་ཅད་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་བཤད་ལ་དེ་ལྟར་རང་ཉིད་ཀྱང་ཡུལ་དུ་ཤིན་ཏུ་
 གསལ་ལ། སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལོགས་ཉིང་དེ་འཛིན་སྔ་མ་ལས་མ་ལངས་པར་བྱི་མར་འཇུག་པ་དང་
 དེ་དག་གི་ལྡོག་པ་ཡང་འདྲེས་མི་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ལྷང་དེའི་མཇུག་ཏུ་དེ་ཉིད་
 ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཅིག་ལས་མ་ལངས་པར་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་
 སྟོམས་པར་འཇུག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སེམས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་མེད། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སེམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ ཤིན་ཏུ་གསལ་
 ལོ། །གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་ལུགས་དང་མཐུན་པར་ཡང་
 སྟོམས་པར་འཇུག་གོ་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་དང་སྟེལ་ཞིར་ཡང་ངོ་། ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་སྟོམས་པར་
 འཇུག་པར་སྟོན་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་སྟོན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་ལ་འདྲེས་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་འདྲེས་པ་མེད་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ དེས་

ན་མཁུན་ཚུལ་འདི་བསམ་མི་བྱུང་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ལ་གཉིས་
སྒྲིབ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲིབ་བར་ཐལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་
བ་གང་། གཉིས་སྒྲིབ་རྒྱུ་བའི་ཚུལ་གྱིས་མི་སྒྲིབ་བའི་ཕྱིར་ན་ཁ་ཅིག་མ་བྱུང་ཟེར་ཡང་། འདོད་པ་ཁོ་
ན་ལོ། །འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ།
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཉིས་སྒྲིབ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་གང་ཞིག་། དེ་སྒྲིབ་ཡུལ་
ལ་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་ཁིན་ཏུ་མ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་གཉིས་སྒྲིབ་གི་དོན་ཡུལ་ཅན་རང་ལས་ཐ་དད་པ་དང་།
གཉིས་སྒྲིབ་རྒྱུ་བའི་དོན་ཡུལ་ཅན་རང་ལས་ཐ་མི་དད་ལ་བྱེད་བར་ཐལ། ཡུལ་ཅན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་དེས་ཡུལ་ཅན་དེ་གཉིས་སྒྲིབ་དང་བཅས་པའི་དོན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་དང་ཐ་
དད་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཉིས་
སྒྲིབ་རྒྱུ་བའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་དང་གཅིག་པར་
མཁུན་པའི་རྣམ་མཁུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འཁོར་གསུམ། བྱུང་སྟེ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཡིན་ན་དེ་གཉིས་སྒྲིབ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་དེ་ཆ་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་བ་དང་བཅས་ནས་རྟོགས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱུང་
ཅིང་རྟགས་བྱུང་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྫོག་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་སྤྱོད་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣམ་མཁུན་གྱིས་གཉིས་སྒྲིབ་མ་རྒྱུ་བར་ཐལ། རྣམ་
མཁུན་གྱིས་ཁྱོད་རང་ལས་ཐ་དད་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། མ་བྱུང་ན། དེ་རྣམ་མཁུན་
ལས་ཐ་དད་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁུན་གྱིས་ཁྱོད་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་བྱུང་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་བྱུང་བ་དེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཅིག་རྣམས་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲིབ་བར་ཐལ། ཁྱོད་དང་བྱུང་བ་དེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཅིག་

ནམས་སངས་རྒྱུ་གི་ཡེ་ཤེས་དང་པན་ཚུན་ཐ་དད་གི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲིལ་མ་
 བྱེད་ན། སངས་རྒྱུ་གི་ཡེ་ཤེས་ཚེས་ཅན། སངས་རྒྱུ་གི་ཡེ་ཤེས་དང་པན་ཚུན་ཐ་དད་གི་ཀྱན་
 རྫོབ་ཡིན་ན་ཁྱོད་གིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྣམས་མཐུན་དང་གཅིག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། རྩ་བར་འདོད་ན། སངས་རྒྱུ་གི་ཡེ་ཤེས་ཚེས་ཅན། སངས་རྒྱུ་
 གི་ཡེ་ཤེས་གི་མི་རྟག་པ་དང་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཆ་དང་སྒྲིབ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དེའི་གསལ་ཆ་
 དང་རིག་པ་རྣམས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྣམས་མཐུན་གང་། དེ་རྣམས་ཁྱོད་དང་
 པན་ཚུན་ཐ་དད་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱུ་གི་ཡེ་ཤེས་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
 སངས་རྒྱུ་གི་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་སངས་རྒྱུ་གི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་གཉིས་
 དང་བྲལ་བའི་གསལ་ཆ་བྱུང་བའི་རྗེས་གཅིག་ཡིན་ཆད་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲུར་བཞིན་ཐ་དད་
 གིས་བྱུང། མ་ཁྱབ་ན། འོན་སངས་རྒྱུ་གི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་སྒྲུང་བ་ལ་དེ་ཡན་གར་བ་སྒྲུང་བ་
 གཅིག་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་གདགས་གཞི་དང་མཚོན་བྱེད་སྒྲུང་བས་དེའི་སྒྲུང་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར།
 མ་བྱུང་ན་དངོས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཡན་གར་བ་གཞི་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གདགས་གཞི་རས་
 དུག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོག་པས་རས་དུག་ཆོག་པར་འཛོག་པ་དང་ཡང་འགལ་ལ་བཏགས་དོན་
 བཅའ་བར་ཡང་སོང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱུ་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་སྒྲུང་བའི་འུགས་རྟོགས་
 མི་རུང་བར་ཐལ། སངས་རྒྱུ་གི་ཡེ་ཤེས་གིས་ཚེས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཐུན་པར་སྟོབས་
 བཅུའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་སྟོབས་རྣམས་གིས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་
 མཐུན་པར་གསུངས་པའི་མངོན་གྱུར་དུ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱུ་གི་མངོན་སུམ་ལ་འུགས་རྟོགས་མི་
 རུང་བས་སྒྲུང་ནས་མཐུན་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱུ་གི་ཡེ་
 ཤེས་རང་ཉིད་གིས་རང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་ཀྱང་རྣམ་པ་མ་ཤར་ཟེར་ན་འང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་
 དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཕྱིན་རྣམས་འཆར་དགོས། དེ་མ་ཤར་བར་བྱེ་སྒྲིལ་རྣམས་མེད་ཐུག་ཐུང་དུ་

དངོས་སུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཤད་ལས། དེ་ཡང་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་མཐུན་པ་འདིའི་ལྷགས་
མ་ཡིན་པ་ནི་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བས་གསལ་བར་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་། རིགས་པ་དྲུག་
ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེའི་རྣམ་པ་ལ་སྟོན་པས་མངོན་སུམ་ཉིད་
དུ་གདགས་སོ། །གཞན་དག་གིས་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་
ཀྱིས་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་ཡང་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ། །འདི་ལ་ཡང་
དེ་ཡོད་པས་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཡེ་
ཤེས་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་དེའི་རྣམ་པ་ཡང་མི་སྤང་། བྱེ་སྤྱོད་རྣམ་མེད་ཐུག་ཐང་དུ་ཡང་མ་བཟུང་ཡང་
དངོས་སུ་རྟོགས་ཟེར་ན། འོ་ན་སྐབས་འདིར་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་
པར་ཐལ། མངོན་སུམ་དུ་བཟུང་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་འུགས་ལ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་རྟོགས་ཟེར་བ་ལ།
སྟོང་ཐུན་གྱི་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ན་རེ། འོ་ན་ཡེ་ཤེས་དེའི་དངོས་ཡུལ་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན།
མ་ཡིན་དགག་དུ་ཐལ། དགག་པ་གང་། ཁྱོད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འུགས་ལ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་
རང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་ཁ་ཅིག་མ་ཁྲབ་སྟེ། འོ་ན་རྣམ་མཐུན་གྱི་གཞལ་བྱར་བྱུར་པའི་སྟོང་ཉིད་
ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་དགག་དུ་ཐལ། དགག་པ་གང་། རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཐུན་གྱིས་
རང་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་དོ། །ཕྱི་མ་འདི་ལ་
འོ་ན། རྣམ་མཐུན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ལ་གཟིགས་པའི་ངོར་གཉིས་སྤང་མཐའ་དག་རྒྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་
གཟིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་མཐུན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ལ་གཟིགས་པའི་ངོར་འང་སྟོང་ཉིད་ལས་
གཞན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། རང་འགྲེལ་ལས།
དངོས་སོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རིག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་དུ་མཇད་ནས་དེ་ཉིད་ཐུགས་སུ་
ཚུད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་རྣམ་མཐུན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་གཟིགས་ངོར་ཆོས་ཅན་

མ་གཟིགས་པར་རང་བཞིན་ཁོ་ན་གཟིགས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་
 རེ། འོ་ན་རྣམ་མཁུན་གྱིས་བདེན་གཉིས་ཆོགས་པར་གཞལ་བའི་སྟོང་ཉིད་དེ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་
 པར་ཐལ། དེ་དགག་སྐྱབ་གང་རུང་གང་། མེད་དགག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདོད་བྱས་པ་ལ་
 ཁོ་ན་རེ། འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེའི་ཆེ་
 ཡེ་ཤེས་དེའི་དོན་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ཆོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་འགལ་བྱུང་ཡིན་ཏེ། སྟོང་དེའི་དོན་
 གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཅན་དང་དེའི་བདེན་མེད་གཉིས་ཆོགས་ཀྱི་མ་ཡིན་དགག་ཀྱང་རྫོང་བ་བདེན་
 པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས། རིགས་པ་འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་སྟོང་པ་མཁུན་
 པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། འཕགས་པ་འོག་མའི་རྗེས་སོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་དགག་སྐྱབ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་
 འཇལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་གངས་པའི་དོན་དམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་སོགས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མེད་དགག་དང་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་རང་གི་
 སྟངས་དོར་སྟོང་གཞི་དང་བཅས་པར་འཆར་བའི་མ་ཡིན་དགག་གི་སྟོང་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཡེ་
 ཤེས་དེའི་དོན་བདེན་པ་གཉིས་ཆོགས་ཀྱི་སྟོང་པ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
 འཁོར་གསུམ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དོན་དམ་བཏགས་པ་བ་དང་ཀྱང་རྫོང་བ་དངོས་གནས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས། འོ་ན་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་སོགས་སྤང་སོ་དང་གང་ཟག་གི་སྟོང་
 དུ་བཀག་པའི་མ་ཡིན་དགག་གི་སྟོང་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། རང་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྟོང་དོར་
 གཉིས་སྟངས་དང་བཅས་པར་འཆར་གྱི་གཉིས་སྟངས་དང་བུལ་བར་མི་འཆར་བས་དོན་དམ་བཏགས་
 པ་བ་ཀྱང་རྫོང་བ་མཆོན་ཉིད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་སྟོར་ལ་སྟོང་ཐུན་རང་རྒྱས་ཆེ་བར་
 སྟངས་དོར། །ཤིན་ཏུ་སྟོས་པས་ཆོག་གོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་སྟོང་ཉིད་དབྱེ་བའི་སྐབས་སུ་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་བདེན་མེད་ཆོས་
 ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐུན་པའི་དོན་དམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཡང་ཁོ་ན་

རེ། རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་དོན་གཅིག་ཟེར་རོ། །ཁྱོད་གྱི་དམ་བཅའ་
དེ་གཉིས་མི་འཐད་པར་ཐལ། མ་སྟུན་པའི་དོན་དམ་དང་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་ཀ་ལ་
ཡུལ་དོན་དམ་བདེན་པ་རེ་དང་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རིགས་
ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་སྟུ་གྲུ་བདེན་མེད་དེ་ཡུལ་མ་སྟུན་པའི་དོན་དམ་དང་དོན་དམ་དངོས་གནས་
པ་དང་། དེ་རྟོགས་གྱི་རྗེས་དཔག་ཡུལ་ཅན་མ་སྟུན་པའི་དོན་དམ་གང་ཞིག །འཕགས་པའི་མཉམ་
བཞག་ཟག་མེད་གྱི་ཡུལ་དེ་ཡུལ་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་དང་། དེ་འབྲེལ་མཉམ་བཞག་དེ་
ཡུལ་ཅན་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟུན་གསུམ་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་མཁྱེན་
ཚུལ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་རིང་གི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རྟུན་གསུམ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཐལ། དེ་རྣམ་
མཁྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རིང་གི་རྟུན་སྟུ་རྟུན་གསུམ་མཐའ་དག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་རིང་
གི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རང་རྟུན་སྟུ་དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། མཁྱེན་རྟུན་དང་ཡུལ་
གྱི་བྱུབ་རྟུན་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚུར་ཁའི་རིའི་སྟེང་གི་གང་ཟག་གིས་པར་ཁའི་རི་
མཐོང་ཡང་པར་ཁའི་རི་ཚུར་ཁའི་མཐོང་ས་ན་ཡོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲ་བཤད། མཁྱེན་ཚུལ་དང་། དབྱེ་
བའི་ཚོད་སྟོང་ལ། དང་པོ་ནི། རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གྲོས་གཉིས་སྤང་རུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་
རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ། རང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མ་འཇུག་པའི་ཤེས་པའི་
རྟོད་དོན་དང་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་གྱི་རྟོད་དོན་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་རྣམས་དོན་
གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར། ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཁྲབ་སྟེ། ཡང་དག་པར་མཐོང་བཞི་མ་འཇུག་པར་མཐོང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས།
དེ་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས་
བདག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོད་པ་ཡིན་གྱི་ཞེས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་ཐ་དད་དུ་

བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱི་གཞི་གྲུབ་ན་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྙིང་དོན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཞི་
 གྲུབ་ན་མ་འཁྲུལ་བའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྙིང་དོན་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། འདིར་སྤྱིར་བཏང་
 གི་སྐབས་ཡིན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁུན་ཚུལ་གང་ཡིན་སྟོང་ཤེས་པའི་ཤེས་ཚུལ་ལ་
 སྟོར་ན་འདི་གཉིས་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་འདི་ག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྤར་ཡང་བཤད་ལ། རྣམ་
 བཤད་ལས་ཀྱང་། རྣམ་བཞག་འདི་གཉིས་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན་མི་འགལ་ཏེ་བདེན་གཉིས་
 གྱི་མཚན་ཉིད་སྤར་བཤད་པ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ལ་དགོངས་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཁུན་
 ཚུལ་ནི་ས་བརྩུབ་མན་ཆད་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དམིགས་བསལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་རིགས་ཤེས་སྤྱི་དང་རྣམ་མཁུན་ཐུན་མོང་སྟོན་ནས་དོན་དམ་
 བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་དེ། རིགས་ཤེས་ཆད་མ་རི་ལྟ་བར་ཆད་མར་སོང་བའི་རྙིང་དོན་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེའི་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། རྒྱས་པར་ན་སྟོང་གཞི་དགོས་པ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་
 སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་སོགས་དང་། འབྲིང་དངོས་པོ་དང་། དངོས་མེད་དང་རང་དང་གཞན་གྱི་སྟོང་ཉིད་དང་
 བཞི། ཤིན་ཏུ་བསྐྱུས་ན་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཁུན་ཚུལ་གྱི་གཉིས་སྤང་
 གི་སྟོས་པ་གཙོད་ཚུལ་སྟོན་ས་གཉིས་ཡོད་དེ། མཐུན་པའི་དོན་དམ་མམ་དོན་དམ་ཇས་མཐུན་པ་
 དང་། རྣམ་གངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་སྐྱུས་བཞིན་གྱིས་དབྱེ་བར་
 ཟད་དོ། །གསུམ་པ་སྐྱ་བཤད་ནི། རྣམ་མཁུན་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བཞིན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་རྙིང་དོན་ཡིན་པས་ན་དོན་དང་། གནས་ལུགས་
 ཡང་དག་ཡིན་པས་ན་དམ་པ་དང་། སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པས་ན་བདེན་པ་ཞེས་བཤད་
 པའི་ཕྱིར། ཆིག་གསལ་ལས། དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའོ། །དེ་ཉིད་
 བདེན་པ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་དང་། བརྒྱ་བྲ་མི་ཏ་ལས། དེ་ནི་བདག་ཉིད་
 ལ་དོན་དམ་པར་བདེན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི་རི་ལྟ་བུ་མཐུན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ས་བརྩུ་བ་མན་ཆད་དུ་གཉིས་སྒྲུབ་ལྷན་པའི་མཉམ་
 བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་རི་སྐྱེད་པ་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་དང་བཅས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་རེས་འཛོག་
 དགོས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཅིག་པ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་མན་ཆད་དུ་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་
 དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་མ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སང་ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་གཅིག་མ་གཅིག་
 གིས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མཐུན་ཏེ། དེ་ལྟར་མཐུན་པའི་བར་གཅོད་ཤེས་སྒྲིབ་སྒྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་
 སྒྲུབ་གཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ཡུལ་རི་སྐྱེད་པ་དང་རི་ལྟ་བུ་མཐུན་ཚུལ་ཐ་དད་པ་གཉིས་འོངས་པ་
 སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཡེ་ཤེས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་
 ཀྱང་ཡུལ་གཉིས་ལ་ལྟོས་པའི་མཐུན་ཚུལ་མི་འབྲ་བ་གཉིས་འོངས་པ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
 པ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉག་གཅིག་གི་བྱེད་ཆོས་སུ་འདུག་པ་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། མི་སྤང་ཡང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། ལྷོ་བས་བརྩུའི་སྐབས་སུ་
 མདོ་ལས་མཐུན་ཚུལ་བཤད་པ་མདོན་གྱུར་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། སེམས་ཅན་
 གང་དག་སྤང་བར་གྱུར་པ་དང་ཞེས་པ་ནས། ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཅམ་གྱི་ཕྱོགས་ན་སྤང་བར་མ་གྱུར་
 པའི་སེམས་ཅན་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྤང་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་ཆེས་མང་གི་ཞེས་
 དང་། དེའི་དོན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས། ཕྱི་རོལ་པའི་བྲང་སྲོང་མདོན་ཤེས་ལྷ་ལྷན་དང་ཉན་རང་
 དང་བྱང་སེམས་ལ་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཅམ་གྱི་ས་ཕྱོགས་ན་མི་སྤང་བ་སངས་རྒྱས་ལ་སྤང་བའི་
 སེམས་ཅན་ཆེས་མང་བར་གསུངས་པ་ལྟར་སྤང་ནས་མཐུན་པ་ཡིན་གྱི་མི་སྤང་བ་མ་ཡིན་ཀོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་སོང་བེན། སྤང་ནས་མཐུན་པ་དེ་ཡང་རྣམ་བཅས་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། ཅ
 བར། དེ་ཆེ་དེ་རྣམ་སྟེན་ལས་དེ་ཡི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟ་བུ་སེམས་ནི་གང་གི་རྣམ་
 པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡིས་ཡུལ། །དེ་ཡོངས་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། འདི་

ནི་དེའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་འཛིན་པ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ལུལ་རིག་གོ། །ཞེས་བརྗོད་དེ་
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་
 ཤར་ནས་དངོས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་དང་གྲུབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་པའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 གསལ་ཆ་སོགས་ཤར་བའི་བྱིར། དེས་ན་འཛིན་ཉེན་ཤེས་ངོམ་ཡང་ལོག་དང་རབ་རིབ་ཡོད་མེད་
 བཞི་ལ་གཞོན་ཚུལ་དང་མི་གཞོན་ཚུལ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐ་སྙད་འཛོག་ཆེ་རིགས་ཤེས་
 གྱིས་མི་རྟོག་ཀྱང་མི་གཞོན་པ་དང་། དོན་དམ་འཛོག་ཆེ་ཐ་སྙད་པའི་དབང་སོ་དྲུག་གིས་མི་རྟོག་ཀྱང་
 མི་གཞོན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། སྐབས་འདིར་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡོད་དེ། དོན་
 དེ་ཐ་སྙད་ལ་གྲགས་ཤིང་དེ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཆེད་མ་དང་རིགས་ཤེས་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་མི་གཞོན་
 པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལུ་བ་ཆོས་ཉིད་ཀྱན་པན་ཚུན་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་ནམ་དེ་མ་ཡིན་ན་ཆོས་
 དབྱེད་ས་དབྱེར་མེད་པར་བཤད་པ་མི་རུང་བའི་བྱིར་སྟུང་ན། དེ་ཀྱན་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་མ་ཡིན་⁽¹⁾ཀྱང་
 དབྱེར་མེད་དུ་བཤད་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པ་མི་འདྲ་ཡང་དེ་རྣམས་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་
 ཁྱད་པར་རུང་བྱེད་ཀྱང་མེད་པའི་བྱིར།

ཆོད་སྤོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཀྱན་རྫོབ་པ་ཆ་དང་བཅས་ན་རང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་སྤྲང་བའི་སྒོ་ལ་
 གཉིས་སྤྲང་དང་བཅས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་ན་གཉིས་སྤྲང་དང་བཅས་པས་ཁྱབ་པའི་
 བྱིར། འདོད་ན། རུལ་ཕྱ་རབ་གཅིག་ཆོས་ཅན། གཉིས་སྤྲང་དང་བཅས་པར་ཐལ། ཀྱན་རྫོབ་པ་ཆ་
 བཅས་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། གཉིས་སུ་སྤྲང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། གཅིག་ཏུ་སྤྲང་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གཅིག་ཏུ་སྤྲང་བའི་ཀྱན་རྫོབ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཡང་
 ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཐུན་དེ་རི་ལྟ་བུ་ལ་ལྟོས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ།
 རྣམ་མཐུན་གྱིས་རི་ལྟ་བུ་གཟིགས་པའི་དུས་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཉགས་

1 བར་ཐེངས་གཉིས་པ། ཡང་།

དེར་ཐལ། དེས་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་དུས་ན་ཇི་ལྟ་བ་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་བ་དང་ཇི་སྟེང་བ་ལ་གཉིས་
 སྒྲུབ་མ་རྒྱུ་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེའི་ཆོ་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་གཟིགས་
 ཚུལ་འགལ་ཡང་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཡིན་པས་མི་འགལ་བ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་དེ་ཇི་ལྟ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཇི་སྟེང་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཇི་ལྟ་བ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཇི་ལྟ་བ་
 ལ་ལྟོས་ནས་གཉིས་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་བའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བདེན་འཛིན་
 ཆོས་ཅན། རོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་
 ཀྱི་རིགས་པས་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་
 མ་ཁྱབ། ཁྱབ་པར་ཐལ། རོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་དང་ཐ་སྙད་ཆད་མ་གཉིས་པན་ཚུན་
 གཅིག་གིས་གཅིག་གི་གྲུབ་ཆ་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐ་སྙད་ཆད་མས་བདེན་
 འཛིན་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ་བདེན་འཛིན་ཡོད་པ་ཅམ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་འགོག་ཅིང་རིགས་ཤེས་
 ཀྱིས་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་གཞོད་ཅིང་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ཐ་སྙད་ཆད་མས་ཀྱང་མ་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ལམ་རིམ་གྱི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་རྒྱུས་པར་དེར་ལྟོས་
 སིག། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཏྲ་ཏྲ་སྒྲུབ་བ་དང་སྒྱུ་མའི་ཏྲ་ཏྲ་སྒྲུབ་བ་གཉིས་ལ་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་
 བདེན་རྒྱན་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སྒྲུབ་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་
 མ་ཁྱབ། ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ། སྒྲུབ་ཚུལ་གཉིས་ཀ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་
 རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤྱི་མའི་སྒྲུབ་གཞིའི་གཙོ་བོ་ཐ་སྙད་ཆད་མས་
 གྲུབ་ལ། ཕྱི་མའི་སྒྲུབ་གཞིའི་གཙོ་བོ་མེད་པར་ཐ་སྙད་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་ལམ་སྟོན་
 འང་མ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས་གསུངས་སོ། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་མེད་པ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་
 ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོར་ཁྱོད་གཟུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་

བའི་ཕྱིར་ན་སྒྲོར་ལྷགས་སྒྲོན་ཅན་ཡིན་ཀྱང་མ་ཁྲབ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོར་སྒྲོས་
 བ་མ་ལོག་བར་ཐལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོར་ཡོད་བ་ཡོད་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། བར་ཆད་མེད་
 ལམ་གྱི་ངོར་ཡོད་བ་ཡིན་ན་ཆོས་དབྱིངས་ཡིན་པས་ཁྲབ་བའི་ཕྱིར། ཡང་སྐབས་འདིར་མངོན་སུམ་
 ཡིན་ན་ལྷགས་རྟོགས་མེད་པས་ཁྲབ་བར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་
 ལྷགས་རྟོགས་མི་རུང་བས་སྤང་ནས་མཁྱེན་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ལ་ཆོས་ཀྱན་མངོན་དུ་མ་གྱུར་བ་མེད་པས་ལྷགས་རྟོགས་མི་
 རུང་ཞེས་བའི་དོན་ཅུ་མ་ཡིན་གྱི་མངོན་སུམ་སྤྱི་ལོ་སྐབས་མ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། འོ་ན་
 མི་རྟག་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་བའི་མཐོང་ལམ་དང་། གཟུགས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 བའི་མཐོང་ལམ་སོགས་མ་ཡིན་དགག་དངོས་སུ་རྟོགས་བའི་སྒྲོབ་ལམ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 ཀྱི་ལྷགས་རྟོགས་མེད་བར་ཐལ། ཁྱོད་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་མི་
 ལུས་ཏེ། ཁྱོད་མེད་དགག་ལྷགས་ལ་འཕེན་བའི་མ་ཡིན་དགག་གཅིག་དངོས་སུ་རྟོགས་བའི་སྒྲོབ་
 བའི་མངོན་སུམ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

སྤྲུལ་པ།

གནས་ལུགས་མཁའ་ངོས་དག་པར་རི་ལྷ་བའི།
ཤེས་རབ་བརྒྱ་གཉིས་བདག་པོ་རབ་ཏུ་གསལ།
རི་སྒྲུང་མཁུན་པའི་འོད་ཀྱིས་སྒྲོ་སྒྲོས་འདབ།
རབ་རྒྱས་རྒྱལ་སྤྲུལ་འདབ་བརྒྱ་འབྱམ་འདྲིར་བཞད།

མི་ལམ་དགའ་སྤྲུག་ལོངས་སྤྱོད་འབྱམ་སྤྱོད་ཡང་། །འབྱམ་ངོ་ཙམ་ལས་སད་དུས་མེད་
བཞིན་དུ། །ཐོག་མེད་མོངས་ངོའི་དགའ་སྤྲུག་སྤྱེ་འཆི་སོགས། །རིག་ངོར་ཀུན་ཞི་ནམ་མཁའི་རེག་
བྱ་བཞིན། །གདོད་མའི་གཤིས་ལ་སྤྱེ་འཆི་ས་ལམ་སོགས། །ཡོད་མ་སྤྱོད་ཡང་དེར་ངོ་མ་ཤེས་
པར། །འབྱམ་བའི་རབ་རིབ་དབང་གིས་འགྲོ་དྲུག་ཏུ། །ཐོ་ཆུན་འབྱན་སྒྲར་འཁོར་བར་ཤིན་ཏུ་
སྤྱོ། །གནས་ལུགས་ངོ་འདྲིར་སྤྱ་ཡང་འཁོར་མེན་ཡང་། །འབྱམ་བའི་ཐ་སྙད་སྤྱ་མའི་སྤྲུགས་རྩས་
འདི། །མ་ལོག་བར་དུ་སྤྱ་མ་རི་བཞིན་དུ། །སྤྲུ་ཆོགས་ཀུན་རྫོབ་སྤྱོད་དོ་ཤེས་རབ་ཅན། །སྤྱ་མ་བཟང་
པོའི་སྤྱ་མའི་འདོད་ཡོན་ལ། །བཅོམ་ལྷན་འཁོར་བཅས་ངོལ་བས་ཆིམ་བ་ལྟར། །ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་
བསོད་ནམས་ཆོགས་བསགས་བས། །རྒྱལ་སྤྲུལ་ནམས་ཀྱིས་སྤྱ་འབྱའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ། །ཅེས་
བར་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།

ལྷ་པ་བདེན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། རྟག་ཆད་གི་ལྷ་པ་སྤངས་སྤྲོ་
བའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལས་འབྲས་གི་འབྲེལ་བ་ཞིན་ཏུ་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཅ
བར། བདེན་པ་གཉིས་སུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་དག་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཆད་པ་མིན། །ཞེས་
བ་ཅ་འགྲེལ་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་སྤངས་མི་དགོས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལས་
འགག་པ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བའི་དཔེ་དང་། དེ་ལ་ཅུང་པ་སྤོང་བ་གསུམ། དང་པོ་འཆད་པར། ཅ
བར། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་དང་། དེའི་སྤྲོ་
འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པས་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་
ལྷ་པ་རྒྱུད་རིང་དུ་སྤངས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གི་ལས་རྣམས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ཡོན་ཡང་
ཞེས་སོགས་བྱུང་། གཉིས་པ་དེའི་དཔེ་འཆད་པར། ཅ་བར། མི་ལམ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དག་མཐོང་
ནས་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་བཞི་ཅ་འགྲེལ་བྱུང་། འདི་དག་གི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ལ། དུས་གསུམ་དང་ཞིག་པ་གང་ཡིན་ལས་གི་བག་ཆགས་བསྒོ་གཞི་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་ཅུང་
ཟད་དབྱེད་ན་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས། སྤྱིས་ལ་མ་འགགས་
པ་ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད། སྤྱིས་ཟེན་འགགས་པ་འདས་པའི་མཚན་ཉིད། སྤྱི་བའི་རྒྱ་ཡོད་ལ་མ་སྤྱིས་
པ་མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འདས་པ་ཆོས་ཅན། ད་ལྟར་བར་ཐལ། སྤྱིས་ལ་མ་འགགས་པའི་
ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། དེར་ཐལ། སྤྱིས་པ་གང་ཞིག །མ་འགགས་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་རེ་རེ་ནས་བྱུང་སྟེ།
འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དུས་གསུམ་གྱི་ད་ལྟར་
བ་གཙོ་བོ་དང་འདས་མ་འོངས་པལ་བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ད་ལྟར་བྱུང་
བ་ནི་ད་ལྟར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི་མ་འོངས་པ་དང་བརྒྱལ་བ་དག་གིས་མ་འོངས་པ་

དང་འདས་པའི་དུས་གཉིས་ནས་པར་འཛོག་པ་ནི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 བཞིན་དུ་མ་འོངས་པའི་སྐྱོན་འཕེན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ལུང་འདི་ལ་བསམས་ནས་ད་ལྟར་བ་འཛོག་པ་
 དུས་གཞན་གཉིས་ལ་མི་ལྟོས་པས་ད་ལྟར་བ་གཙོ་བོ་དང་གཞན་གཉིས་འཛོག་པ་ད་ལྟར་བ་ལ་ལྟོས་
 པས་དུས་གཞན་གཉིས་པལ་པ་ཡིན་ཟེར། འོན་ཀྱང་མ་འོངས་གང་རུང་ལ་མ་ལྟོས་པར་ད་ལྟར་བ་
 འཛོག་སྐབས་པར་ཐལ། ད་ལྟར་བ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། སྐྱེས་
 ལ་ཞེས་པས་རྒྱུན་མ་ཆང་བས་རེ་ཞིག་མ་སྐྱེས་པའི་མ་འོངས་པ་གཙོ་བོ་དང་མ་ཞིག་པ་ཞེས་པས་
 འདས་པ་བཀག་ནས་དེ་འདྲའི་དུས་གཅིག་ད་ལྟར་བར་འཛོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ད་ལྟར་བ་འཛོག་
 པ་ལ་དུས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ནས་པ་ཤར་ནས་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་གཅིག་མི་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ད་ལྟར་བ་ནི་སྐྱེས་ལ་
 མ་འགགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྤྲ་མ་ལ་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་
 གསུམ། འདོད་མི་རུས་ཤིང་། བྱལ་སྤེ། དུས་གསུམ་པན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་དང་། དུས་གང་འཛོག་པ་ལ་
 ཡང་དུས་གཞན་གཉིས་མེད་ན་འཛོག་མི་སྐབས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དུས་
 གསུམ་པོ་དེ་དག་གྲང་པན་ཚུན་ལྟོས་པ་ཉིད་དུ་གནས་ཏེ་གཉིས་གཉིས་ལ་མ་ལྟོས་པར་རེ་རེ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། དེ་ལས་མ་བརྒྱལ་བའམ་མ་འདས་པ་ལ་ད་ལྟར་
 བ་བཞག་དགོས་པས་ད་ལྟར་བ་འདས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་འགལ་ལ། དེའི་ཕྱིར་མ་འོངས་པ་ཡང་བརྒྱད་
 ནས་འདས་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་ཏེ་ད་ལྟར་དུ་མ་འོངས་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། མ་འོངས་པའི་བྱམ་པ་འཛོག་པ་ལ་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བའི་བྱམ་
 པ་གཉིས་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལ་འདས་པའི་བྱམ་པ་མི་དགོས་པར་ད་ལྟར་བའི་བྱམ་པ་
 གཅིག་སྤུས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སོང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ད་ལྟར་བ་མི་
 འགྲུབ་ད་ལྟར་བ་མ་གྲུབ་ན་མ་འོངས་པ་ཡང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདི་བར་དུ་མ་འདས་ལ་

འདི་ནས་འདས་པ་དང་འདི་བར་དུ་མ་འོངས་ལ་ཞེས་དུས་གསུམ་གྱི་ས་མཚམས་འབྲེད་ཤེས་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། བརྒྱ་པ་ལས། མ་འོངས་བྱམ་ལ་ད་ལྟར་བའི། །བྱམ་ཡོད་མ་ཡིན་འདས་པ་མེད། །ཅེས་
 དང་། དེའི་འབྲེལ་པ་ལས། མ་འོངས་པའི་དུས་ཉི་ལེ་མཚོན་པའི་དོན་དུ་མ་འོངས་པའི་བྱམ་པ་ཉི་
 བར་བཀོད་ལ། ཞེས་པ་ནས། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་གཉིས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ནི་མ་འོངས་པའི་དུས་
 རྣམ་པར་⁽¹⁾གཞག་མི་རུས་ཏེ། མ་འོངས་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ལས་ཡིན་ལ། མ་འོངས་པའི་རང་གི་ངོ་
 བོ་དེ་གང་དུ་མ་འོངས་པ་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་དུས་གཉིས་པོ་དེ་གདོན་མི་ཟ་བར་འཇུག་དགོས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་མ་ཕྱིན་པ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བརྒྱ་འབྲེལ་ལས། མ་འོངས་པ་ནི་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་སུ་མ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་མ་ཕྱིན་པ་ནི་མ་འོངས་པའི་མཚན་
 ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མཛོན་པ་ལས། རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་མ་བྱུང་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་
 འདོད་ན། དངོས་པོར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉམ་མཁའ་དང་རི་བོང་རྩ་སོགས་ཀྱང་
 མ་འོངས་པ་དང་དངོས་པོར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་ཚུལ་ཅན། སྦྱིར་རང་གི་
 རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་གང་ཡང་མ་སྦྱད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་འོངས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། མ་འོངས་པ་དངོས་པོར་འདོད་མི་འདོད་མི་མ་སྦྱན་ཡང་དེ་ཅུ་ཞིག་
 མདོ་སེམས་དབུ་མ་པ་ཀུན་མ་སྦྱན་པའི་ཕྱིར། དབུས་མཐའ་ལས། དེ་བཞིན་མ་སྦྱད་གཞན་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་པར་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་མ་སྦྱད་པའི་ཕྱིར་མ་འོངས་
 པའི་དུས་སོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུ་ཆེན་ལས། འདི་ལ་མ་འོངས་པས་འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་གཉིས་ཀ་རང་
 གི་བྱ་བ་བྱས་ནས་ཞིག་པ་མ་ཡིན་པས་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སྦྱད་མ་བཞིན་པ་ཞེས་དབུས་མཐའ་སོགས་

1 པར་ཐེངས་གཉིས་ལ། འཛོག་མི་རུས་ཏེ།

ལས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་གང་དུ་མ་འོངས་པ་ད་ལྟར་བ་
 དང་། དེར་གང་མ་འོངས་ན་སྟུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་མ་འོངས་པ་རྣམས་འཛོག་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དུས་གསུམ་དངོས་པོ་གང་ཞིག །དེར་མ་འོངས་པ་དང་མ་འོངས་རྒྱ་གཉིས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲས་བུ་རྣམས་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་འཛོག་པར་ཐལ། སྤྱི་མ་ལ་འདོད་པ་དེའི་
 ཕྱིར་ན་མ་བྱེད་ཀྱི། མ་འོངས་པ་ལ་རང་ཉིད་ད་ལྟར་བའི་རྒྱ་དང་ད་ལྟར་བ་གཉིས་ཀ་སྤྱད་མ་ཟེན་པ་
 གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱུ་ཆེན་དེ་ཉིད་ལས། གང་ཞིག་མ་འོངས་པ་ནི་སྟུ་གུ་
 ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ཡིན་ཀྱང་འབྲས་བུ་རྣམས་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་འཛོག་པ་མ་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཆོས་མངོན་ལས། འདས་པའི་མཆན་ཉིད་དུ། བྱང་
 རས་ཞིག་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱང་བ་དེ་ཡང་འདས་པ་ལ་བྱེད་པར་ཐལ། འདས་པའི་མཆན་ཉིད་
 གྱི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱེད། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ད་ལྟར་བ་ཞིག་པ་དེ་ད་ལྟར་བ་དེ་ཞིག་པ་
 ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ད་ལྟར་བ་ཞིག་པས་ནི་ད་ལྟར་བའི་རྒྱ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ད་ལྟར་བ་
 གཉིས་ཀ་སྤྱད་ཟེན་པས་དེ་འདས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དཔུས་མཐའ་ལས། འབྲས་བུ་རྒྱ་རྣམས་
 སྤྱད་ཟེན་དང་། ཞེས་དང་། དཔྱིག་གཉེན་འགྲེལ་པར། འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་སྤྱད་ཟེན་པའི་ཕྱིར་འདས་
 པའི་དུས་སོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུ་ཆེན་དེ་ཉིད་ལས། བྱང་བ་ཞེས་པ་ནི་འདས་པ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི་གང་
 འདས་པའི་འདས་རྒྱུའི་སྟུ་གུ་ལ་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །བྱམ་པ་འདས་པ་
 དང་བྱམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདས་པ་དོན་གཅིག །དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པ་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ལ་ལ་ན་རེ།
 དུས་གསུམ་པལ་པ་ཡང་ཡིན་རང་ཉིད་དངོས་པོ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་དུས་གསུམ་གང་རུང་དུ་འཛོག་
 པའི་དངོས་པོ་དེའི་དུས་སུ་ཐལ་ཟེན་པ་དེ་འདས་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་རང་ཉིད་དངོས་པོ་
 གང་ལ་ལྟོས་ནས་དུས་གསུམ་གང་རུང་དུ་འཛོག་པའི་དངོས་པོ་དེའི་དུས་སུ་རང་ཉིད་མ་སྐྱེས་པའམ་
 མ་བྱེན་པ་མ་འོངས་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་ཉིད་དངོས་པོ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་དུས་གསུམ་

གང་རུང་དུ་འཛོག་པའི་དངོས་པོ་དེའི་དུས་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་
 བ་དང་། གཞན་དག་བྱམ་པའི་དུས་སྐྱེས་འདས་པ་དང་བྱམ་པ་འདས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་པ་དང་དེ་
 བཞིན་དུ་མ་འོངས་པར་ཡང་འདོད་པ་རྣམས་ལ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱམ་པ་ཞིག་པ་བྱམ་པ་ལ་ལྟོས་
 ཉེ་འདས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པ་དེ་དུས་གསུམ་འཛོག་བྱེད་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབ་པ་ཁས།
 ཏྲགས་སྤར་བཤད་ཟེན། འདོད་མི་རུས་ཉེ། བྱམ་པ་ཞིག་པ་དེ་བྱམ་པ་ལ་ལྟོས་ཉེ་མ་འོངས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱམ་པ་དེ་བྱམ་པ་ཞིག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ཞིག་པ་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱམ་པ་
 མ་འོངས་པ་ཆོས་ཅན། བྱམ་པ་ལ་ལྟོས་ཉེ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཏྲགས་སྤྲ། འབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཉེ། བྱམ་པ་ལ་ལྟོས་ཉེ་ཐལ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 བྱམ་པའི་དུས་སྐྱེས་ཐལ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བྱམ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱམ་
 པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མ་འོངས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། བྱམ་པ་མ་འོངས་པ་བྱམ་པ་ལ་ལྟོས་ཉེ་ཐལ་ཟེན་པར་ཐལ། བྱམ་པ་དེ་རྗེས་སྐྱེས་བྱུང་བ་གང་
 ཞིག །མཚོད་སྒྲིན་ཁ་ཤར་དུ་བལྟས་ནས་འགྲོ་བའི་ཆེ་མདུན་གྱི་ལམ་མ་བཟོད་པ་རྣམས་འགོ་
 བཞིན་པའི་ད་ལྟར་གྱི་ལམ་ལ་ལྟོས་ཉེ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མ་སྐྱེས་པའི་ལམ་དང་། འགྲོད་ཟེན་པའི་རྒྱ་བ་
 འོས་གྱི་ལམ་རྣམས་འགྲོད་བཞིན་པའི་ལམ་ལ་ལྟོས་པའི་འགག་པའི་ལམ་དུ་འཛོག་རིགས་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །བྱམ་པ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། ད་ལྟར་བར་ཐལ། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའི་ཕྱིར་
 ན་མ་འབྲས་ཉེ། རང་ཉིད་སྐྱེས་ལ་རང་ཉིད་མ་འགག་ན་རང་ཉིད་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ཡིན་པས་མ་
 འབྲས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱམ་པ་ཞིག་པ་ལྟ་བུ་འགག་དགོས་པ་ཡིན་པས་རང་ཉིད་མ་འགགས་
 གང་རང་དངོས་པོ་གཞན་བྱམ་པའི་ཞིག་ཆ་ཡིན་པས་འདས་པ་དང་འགགས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆ་ལ་མི་འཛོག་པས་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་དང་བྱམ་པ་ཞིག་པ་

ལྟ་བུའི་ཞིག་ཆ་དེ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་ཀྱང་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་འགག་ཆ་ཡིན་པས་གཏན་ནས་མི་
འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཅུ་ཤེའི་རབ་བྱེད་བཅུ་དགུ་བ་ལས། གལ་ཏེ་དུས་ནི་དངོས་སྟེན་ན། །ཞེས་པའི་རྟེན་
ཆེན་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་འདས་པའི་རིགས་འདྲ་ཇི་སྟེད་ཅིག་བྱུང་ཡང་དངོས་པོ་གཞན་གཅིག་ཞིག་
པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་བཞག་དགོས་པས་དུས་གཞན་གཉིས་དང་བྱུང་བར་ཆེ་ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལྷ་གྲུ་མ་འོངས་པ་ཆོས་ཅན། མ་འོངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དར་ཐལ། སྐྱེས་པ་གང་ཞིག །མ་འགགས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་སྐྱེས་པ་དང་
དངོས་པོ་གཞན་མ་འགགས་པ་ཡང་ཡིན་ཀྱང་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ཡིན་ལ། ད་ལྟར་
བ་ནི་དངོས་པོ་གཞན་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་མ་ཡིན་ལ་སྐྱེས་ཤིང་མ་འགགས་པ་ཡིན་ཞིང་དངོས་པོ་གཞན་
གྱི་འགག་ཆ་ཡང་མ་ཡིན་པ་གཅིག་དགོས་པས་དུས་གསུམ་ག་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་ཅམ་དུ་མཆུངས་
ཀྱང་གཏན་ནས་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་བར་ཆེ་བ་གང་ཞིག །མ་འོངས་པ་ནི་རང་ཉིད་སྐྱེས་ཀྱང་དངོས་པོ་
གཞན་ཞིག་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རྟེན་
ཆེན་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་ན་ད་ལྟར་བ་ནི་དངོས་པོ་གཞན་གཅིག་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་
བཞག་མི་དགོས་པས་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་མ་འོངས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་སྐྱེས་ལ་མ་
འགགས་པ་རྣམས་དང་བྱུང་བར་ཆེད། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། རྟེན་ཆེན་
དེ་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པའི་རིགས་འདྲ་ཇི་སྟེད་ཅིག་བྱུང་ཡང་དངོས་པོ་གཞན་གཅིག་མ་
སྐྱེས་པ་ཁོ་ནའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་འཛོག་དགོས་པས་འདས་ད་ལྟར་གཉིས་དང་བྱུང་བར་ཤིན་ཏུ་
ཆེད། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དང་དངོས་པོའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། ལྷ་གྲུ་མ་
འོངས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་པར་ཐལ། འདུ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མ་སྐྱེས་པར་ཐལ། སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེ་
 གུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁྲབ་པར་ཐལ། སྐྱེ་གུ་མ་འོངས་པ་ཡིན་ན་མ་འོངས་པ་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྲབ་པོ། དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་ཟེན་པར་ཐལ། སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 ལུས་ཏེ། རང་དུས་སུ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བུམ་པ་ཞིག་པའི་
 རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་ཐམས་ཅད་བུམ་པ་འདས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཐམས་ཅད་འདས་པར་འཇོག་པའི་
 ད་ལྟར་བ་ལ་བུམ་པ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་ན། བུམ་པ་ཞིག་པ་ཞིག་པ་དེ་ཡང་བུམ་པ་
 ཞིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་ཞིག་པ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་
 པ་ཞིག་པ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་བུམ་པ་ཞིག་པ་འགགས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་
 བ། ཁྲབ་པར་ཐལ། འགག་རྒྱ་དང་འགགས་ཆ་གཉིས་དགག་བྱ་དང་དེ་འགགས་པའི་འགགས་ཆ་
 ལ་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་བསྐྱེད་རྒྱ་བྱུང་ཤིང་དང་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཐལ་བ་བཞིན་
 བོ། ཁོང་དུ་མ་ཁྲབ་མཆམས་ལ། བུམ་པ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཞིག་པའི་དུས་སུ་ཁྱོད་འགགས་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་ཞིག་པ་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཞིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ནི་ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ། རིགས་པས་ཀྱང་
 གྲུབ། འཇིག་རྟེན་པའི་གྲགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེ་ལྟར་ལུང་གིས་གྲུབ་སྟེ། ཞིག་པ་
 ལ་རྒྱ་ཡོད་པ་སྟེ་སྟོད་གསུམ་གས་བཤད། ཞིག་པའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་ཡང་བཤད་པའི་མདོ་དུ་མ་
 སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྟེ་སྟོད་གསུམ་གཤེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུག་ཉིས་སྟོན་པ་ཐམས་
 ཅད་ལས། སྐྱེ་བའི་རྩོད་གྱིས་ཀླུ་ཤིང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། འགྲོ་བ་དེ་ཤི་བ་ནི། དེ་ཞིག་
 པ་ཡིན་ལ་ཤི་བ་དེ་རྒྱ་སྐྱེ་བའི་རྩོད་གྱིས་བྱུང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ས་བརྩུ་བའི་
 མདོ་སོགས་ལས། འཆི་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། །འདྲུ་བྱེད་འཇིག་པར་ཡང་
 བྱེད་བ་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁྱབ་སྟེ། མེས་པ་ཅན་དེ་གི་བས་མ་རིག་པ་སྐྱེད་པར་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
གསུངས་པར་མ་ཟད་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་འཕགས་པས་ཀྱང་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་སྟེ་
གྲུ་དང་སྟེ་གྲུའི་དངོས་མེད་སྟེ་གྲུ་ཞིག་པ་གཉིས་ཀ་འདུ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་ལེ་ལས། དངོས་དང་
དངོས་མེད་འདུ་བྱས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རིགས་པས་ཀྱང་ཞིག་པ་དངོས་པོར་
གྲུབ་པར་ཐལ། ཞིག་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ན་སྟེ་འཛིག་སོགས་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་
མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། གང་ཡང་རྒྱ་ལས་མི་སྟེ་བར་ཐལ་བ་དང་། སྤར་མེད་གསར་སྟེའི་རིགས་
པ་གསུམ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། སྟེ་གྲུ་འཛིག་པ་འདུ་བྱས་ཀྱི་མེས་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། སྟེ་གྲུ་འཛིག་བཞེན་པ་དང་འཛིག་པའི་བྱ་བ་ལ་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
སྟེ་གྲུའི་འཛིག་པའི་བྱ་བའི་གཙོ་བོ་ཞིག་པ་ལ་རྒྱ་མེད་པ་གང་ཞིག་། སྟེ་གྲུ་ཞིག་པ་སྟེ་གྲུའི་འཛིག་
པའི་བྱ་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དངོས། ཉགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྟེ་གྲུ་འཛིག་བཞེན་པ་
དེས་སྟེ་གྲུ་ཞིག་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་འཛིག་བཞེན་པ་བྱེད་པ་དང་། ཞིག་པ་དེའི་
བྱ་བར་ཡིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་མཆོམས་ལ་ཉགས་དེར་ཐལ། སྟེ་གྲུ་སྟེ་བཞེན་པས་སྟེ་གྲུ་
སྟེས་པ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟེ་གྲུ་སྟེ་བཞེན་པ་དེ་སྟེ་གྲུ་སྟེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
ན། སྟེ་གྲུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྟེ་བཞེན་པ་ཁྱོད་སྟེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། སྟེ་གྲུ་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྟེ་བ་དང་འཛིག་པ་
དང་གནས་པ་ལས་ཀླ་བ་གསུམ་ཀྱི་སྟོན་སྟེ་ཁྱོད་འདུས་བྱས་སུ་མི་མཆོན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དངོས།
འདོད་ན། མདོ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། དག་སྟོང་དག་གསུམ་པོ་འདི་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་
ཉིད་དག་སྟེ། འདུས་བྱས་སྟེ་བར་ཡང་མཛོན་འཛིག་པར་ཡང་མཛོན་གནས་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་
ཡང་མཛོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མི་འགྲིག་པར་ཐལ་ལོ། །ཆོག་གསལ་ལས། གང་
ཞིག་འཛིག་པ་རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་ནས་འདུས་བྱས་རྣམས་སྤང་ཅིག་མར་སྟོ་བོ་དེའི་ལྟར་

ན་ཞེས་པ་ནས། མི་འགྲིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། སྟོན་པོའི་
འཛིག་པའི་བྱ་བ་ལ་ནི་རང་གི་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ཡང་ཡོད་ལ་དེ་ལྟར་མིན་ཡིན་ན་རང་གི་རྒྱ་
རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་དགོས་པས་ཞིག་པ་རྒྱ་བཅས་སུ་གྱུབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པོ་
བྱེད་པ་པོ་དང་སྟོན་པོ་སྟེ་པའི་བྱ་བ་དང་འཛིག་པའི་དང་གནས་པའི་དང་ཆ་པའི་བྱ་བ་བཞིས་སྟོན་
པོ་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་རང་ཉིད་རང་གི་བྱ་བར་འགལ་ཞིང་སྟོན་པོ་འདུས་བྱས་
སུ་མཚོན་པའི་སྟོན་པོ་རང་གི་བྱ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོན་པོ་སྟེ་འཛིག་གནས་ཆ་བཞི་ལྟར་
མིན་འདུ་བྱེད་དུ་ཐལ། དེ་བཞི་གཟུགས་སོགས་སྤང་བོ་གཞན་བཞི་མ་ཡིན་ལ་མཚུངས་ལྟར་འདུ་
བྱེད་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྱུབ་ན། སྟོན་པོ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྟེ་འཛིག་གནས་ཆ་བཞི་སྤང་བོ་
གཞན་བཞི་དང་མཚུངས་ལྟར་འདུ་བྱེད་དེ་ལྟ་བུ་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འདུས་བྱས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། སྟོན་པོ་འཛིག་པ་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་སྟོན་པོ་ཞིག་པ་ལ་ཡང་རྒྱ་ཡོད་
པ་དང་སྟོན་པོ་རང་དུས་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པ་ལ་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟར་སྟོན་པོ་རང་དུས་གཉིས་པར་མ་
བསྐྱད་པ་ལ་ཡང་རྒྱ་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། སྟོན་པོའི་སྟེ་འཛིག་གནས་ཆའི་བྱ་བ་བཞི་ལྟར་མིན་
འདུ་བྱེད་གང་ཞིག །སྟོན་པོའི་འཛིག་པའི་ཆ་ལ་སྟོན་པོ་ཞིག་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་
རྒྱ་མཚོ་ལས། སྟོན་པོ་འཛིག་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཞིག་པ་བཞག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ནི་སྟོན་པོ་
རང་དུས་ཀྱི་མ་ཞིག་པ་དང་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་གཉིས་དངོས་པོ་ཡིན་མིན་མཚུངས་པར་སྟོན་
པས་དེ་ལྟར་དེའི་ཞིག་པ་ཡང་དེའི་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་
པར་རྟེན་ཆེན་ལྟ་དགོས། འདོད་ན། དེ་དག་རྒྱ་གཅིག་ལས་དུས་མཉམ་དུ་སྦྲེས་པར་ཐལ་སོ། །དེ་
བཞི་ལ་རྒྱ་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་ཅིང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྟོན་པོ་འཛིག་པ་དང་
དུས་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པ་གཉིས་སྟོན་པོ་དང་དུས་མཉམ་པས་སྟོན་པོའི་རྒྱས་བསྐྱེད་ལ། སྟོན་པོ་
ཞིག་པ་དང་དུས་གཉིས་པར་མ་བསྐྱད་པ་སྟོན་པོའི་གནས་རྒྱུན་ཟད་པས་བསྐྱེད་ཅིང་སྟོན་པོའི་འབྲས་

བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མར་མེ་གནས་པའི་རྒྱ་མར་དང་སྤྲོད་བྱ་ཟད་པས་མར་མེ་ཤི་བ་བཞིན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་བྱུག་ཅུ་པ་ལས། རྒྱ་ཟད་ཉིད་ལས་ཞི་བ་ནི། །ཟད་ཅེས་བྱ་བར་དམིགས་པ་
སྟེ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། གནས་པའི་རྒྱུན་མ་ཆང་ན་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འཇིག་
རྒྱུན་ན་རྒྱ་ཟད་པ་ཁོ་ན་ལས་ཞི་ཞིང་ལོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟད་ཅེས་བྱ་བར་དམིགས་ཏེ། །ཞེས་
དང་། གང་དག་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འགག་པ་རྒྱ་མེད་པ་ཁོ་ནར་རྟོགས་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་
འགག་པ་དེ་དངོས་པོ་ལ་རྟོན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་མཁའི་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་བཞིན་བྱ་རྒྱ་མེད་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འགག་པ་རྒྱ་ལ་མི་སྟོང་པར་ཐལ་བ་འཕངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཡང་རྒྱ་
མེད་པར་ཐལ་བ་ནི། མདོ་སེམས་དག་ན་རེ། དངོས་པོ་སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་སྤྲ་མ་ཞིག་པ་དེ་ལ་རྒྱ་མེད་པར་
ཐལ། དེ་སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་ཞིག་ནས་མེད་པའི་ཆ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་སྐད་དུ། ཆིག་གསལ་ལས། ཅི་སྟེ་འཇིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་མེད་ཡིན་ན། གང་ཞིག་
དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་ལ་རྒྱ་ས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཅེས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱ་བའི་ཞབས་ན་རེ། འོ་ན། དངོས་པོ་ལ་
ཡང་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་བྱུ་བ་ཟེན་པ་རྒྱ་ས་བྱེད་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་པ་ཁྲོད་རང་ལ་ཁས།
འདོད་ན། ཐམས་ཅད་གང་ལ་ཡང་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ལ་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས།
ཆིག་གསལ་ལས། དངོས་པོ་ལ་ཡང་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། འདི་ལྟར་དངོས་པོ་ནི་ཡོད་
པ་ཡིན་ལ། ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་རྒྱ་ས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ནས། འདི་ནི་མི་རིགས་སོ་ཞེས་
སོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐལ་བ་སྤྲ་མ་ལ་མ་བྲལ་སྟེ། དངོས་པོ་ཡོད་ཟེན་རྒྱ་ས་མི་བྱེད་ཀྱང་དངོས་པོ་
ཡོད་པ་དེ་རྒྱ་ས་བསྐྱེད་པས་དངོས་པོ་ལ་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཡང་སྟོན་པོ་ཞིག་པ་
དག་དོད་རྒྱ་ས་མི་སྐྱེད་ཀྱང་སྟོན་པོ་ཞིག་པའི་རྒྱ་མེད་མི་དགོས་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་ཞིག་པ་དག་དོད་
རྒྱ་ས་མི་སྐྱེད་ཀྱང་སྟོན་པོ་གནས་རྒྱུན་མ་ཆང་བས་སྟོན་པོ་ཞིག་པ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཆིག་གསལ་
ལས། གང་ཞིག་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་ལ་རྒྱ་ས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཅེས་སྒྲས་པ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གང་

གི་ཕྱིར་ཁོ་ལོ་ཅག་ནི་འཛིག་པ་ལ་རྒྱས་ཅུང་ཟད་ཅིག་བྱེད་པར་མི་འདོད་ཀྱི། ⁽¹⁾འོན་ཅི་ཞེ་ན། འོན་
ཀྱང་འཛིག་པ་ཉིད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཅུང་ཟད་ཅིག་
བྱེད་པར་མི་འདོད་ཅེས་པ་ད་གཤོད་གཞན་མི་བྱེད་པའི་དོན་དང་། འཛིག་པ་ཉིད་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་
པ་ནི་སྤྱ་གུ་ལྟ་བུ་ཞིག་པ་ཉིད་རྒྱས་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས།
ཁོ་ལོ་ཅག་ཀྱང་དེ་ལ་རྒྱས་ད་གཤོད་གཞན་གཅིག་བྱེད་པར་མི་འདོད་ཀྱི་སྤྱ་གུ་ཞིག་པ་ཉིད་རྒྱས་བྱེད་
པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྤྱ་གུ་ཞིག་པ་དེ་དངོས་པོར་ཐལ། རྒྱས་བསྐྱེད་
པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱ་བའི་ཞབས་ན་རེ། སྤྱ་གུ་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། སྤྱ་
གུ་ཞིག་པ་དེ་རང་གི་དོ་ལོ་ལ་ལྟོས་ནས་དངོས་པོ་དང་སྤྱ་གུ་ལ་ལྟོས་ནས་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དེ་རང་གི་དོ་ལོ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་ཞིག་པས་དངོས་པོ་དང་སྤྱ་གུ་ལ་ལྟོས་ནས་སྤྱ་གུའི་དངོས་
པོ་འགགས་ནས་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆིག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ། ནས། འདི་ནི་འདོད་
པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་གི་དོ་ལོ་ལ་ལྟོས་ནས་དངོས་པོ་ཡིན་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལོག་
པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་
གསུམ་པ། སྤྱ་གུ་ཞིག་པ་ཡང་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྤྱ་གུ་སྟེ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱང་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་སྤྱ་གུའི་དངོས་འབྲས་བཞིན། དེ་ལ་མ་བྱབ་ན། འོན་སྤྱ་གུ་སྟེས་པ་ཡང་དངོས་པོ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་སྤྱར་མེད་གསར་དུ་བྱང་པས་དངོས་པོར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞིག་པ་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་
པ་དེའི་ཕྱིར། ཆིག་གསལ་ལས། གཞན་ཡང་རྗེ་ལྟར་སྤྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཕྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
སྟེ་བ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིག་པ་ཡང་ཡིན་པར་འདོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཞིག་པ་དངོས་པོར་འཛིག་ཏེན་གྲགས་པས་སྒྲུབ་པ་ནི། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཅུ་ཟད་ནས་མེད་པས་འབྲུ་བརྒྱགས་པ་དང་ཟས་ཟད་ནས་མེད་པས་བརྒྱགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

1 པར་ཐེངས་གཉིས་པ། དོན་ཅི་ཞེ་ན།

དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་ཤིང་སྐབས་འདིར་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན་ཁྲབ་པར་ཐལ། འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་རང་དགའ་བ་འཛིག་པ་ནི་རིགས་པས་
དབྱེད་ན་འགལ་བར་འགྱུར་བས་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པར་གྲགས་པ་ལྟར་འཛིག་དགོས་པའི་ཕྱིར།
མདོ་ལས་ཀྱང་། གང་འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད་པ་དེ་ང་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་ཅེས་དང་། འཕགས་པ་ལྟས་
ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་མ་གཏོགས་པར། །འཛིག་རྟེན་བཟུང་བར་རུས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་མང་པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ་རིགས་པ་བྱུག་ཏུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། འཛིག་རྟེན་པའི་
དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་དབྱེད་ཅིང་དབྱེད་ནས་ཁས་སྦྱང་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཅི་ཞེ་ན་
འཛིག་རྟེན་ན་རི་ལྟར་གྲགས་པ་ལྟར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་གང་ཟག་དེའི་གཟུགས་མིག་གིས་མཐོང་བ་ལ་གང་ཟག་དེ་མིག་གིས་མཐོང་བ་སོགས་
འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་རང་དགའ་བ་དང་། གཟུགས་བརྟན་དང་གཟུགས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རང་དགའ་བ་
མ་ཡིན་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་གཉིས་ལ་མི་འགལ་ཕྱགས་དང་རྒྱ་ཆེ་རྒྱ་ཆུང་ཡོད་པས་ཞིབ་ཆ་དུ་
མ་ཤེས་དགོས་སོ། །གོང་གི་མ་ཁྲབ་མཆོམས་ཀྱི་རྟགས་བྱུ་སྟེ། རིགས་པ་བྱུག་ཏུ་པའི་འགྲེལ་པ་
ལས། འཛིག་རྟེན་ན་ནི་མེད་པ་ཡང་རྒྱ་ཉིད་དུ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་རྒྱ་མེད་ན་ངའི་འབྲུ་མ་བྱུངས་པར་
འགྱུར་རོ། །ཟས་མེད་པས་ངའི་བྱ་ཤིའོ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་འབྲུ་དང་བྲུ་དག་བརྒྱགས་པ་རྒྱ་དང་ཟས་མེད་
པས་བྲུས་པར་སྒྲུའོ། །གཞན་ཡང་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་དོན་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ཁོ་ནས་
བཞག་པར་བྱ་ཡི་འཐད་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ནི་འཐད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོན་རྒྱ་མེད་པ་དང་ཟས་མེད་པ་མེད་དགག་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་པ་མེད་དགག་ཡིན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་གཏན་ནས་མ་ཁྲབ། འོན་རྒྱལ་བ་ཆེ་དཔག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་
པ་མེད་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། རྒྱལ་བ་

ཆེ་དཔག་མེད་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་དང་སྤང་བ་མཐའ་ལས་གང་ཟག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་དང་། མ་ཁྲབ་ན་བཞད་གད་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། དག་ཅ་གསུམ་མེད་
 པར་ཐལ། འདོད་ཆགས་མེད་པ་ཞེ་སྤང་མེད་པ་གཏི་ཐུག་མེད་པ་གསུམ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་
 སེམས་དག་ན་རེ། མར་དང་སྤོང་བུ་ཟད་པ་མར་མེ་མི་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཟད་པ་
 བྱི་མར་མེ་སྤྲད་ཅིག་ཐ་མས་མར་མེའི་རིགས་འབྲུ་མ་འོངས་པ་སྤྲེད་པའི་རྒྱུ་མ་ཆང་བ་ཡིན་ལ། མ་
 འོངས་པ་ཡང་རྒྱུ་མ་ཆང་བས་མ་སྤྲེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རྟེ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་བ་
 ལས། ཅི་སྟེ་མར་དང་སྤོང་བུ་ཟད་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་རྒྱུ་མ་ཆང་བས་མ་འོངས་པ་འདིར་
 མ་སྤྲེས་སོ་སྤྲུམ་དུ་སེམས་ན་ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཞིག་པ་གཞན་གཅིག་ཞིག་པ་དེ་ལས་གཞན་གཅིག་
 གི་རྒྱ་ཡིན་པར་མ་ཟད་མར་མེ་མ་འོངས་པའི་རྒྱ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསལ་བར་འདོད་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མར་སྤོང་ཟད་ནས་མར་མེའི་རིགས་
 འབྲུ་ཕྱི་མ་སྤྲེད་པའི་རྒྱུ་མ་ཆང་བ་དེ་མར་མེའི་རིགས་འབྲུ་ཕྱི་མ་མ་འོངས་པ་མི་སྤྲེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་རྒྱུ་མ་ཆང་བ་མ་ཡིན་ན་མ་འོངས་པ་དེ་ཡང་སྤྲེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས་
 བྲངས་ལ། ཁྲབ་པར་ཐལ། རྒྱུ་མ་ཆང་ན་མི་སྤྲེད་པ་ཆང་ན་སྤྲེད་ཅུང་ངམ་སྤྲེད་རྒྱ་དེ་འདུས་བྲས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རི་སྤྲད་དུ་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་བ་ལས། དེ་ལ་ནི་འོ་ན་རྒྱུ་མ་ཆང་བ་མ་འོངས་
 པ་མི་སྤྲེད་པ་ལ་རྒྱར་གནས་རྟེ། གལ་ཏེ་རྒྱུ་མ་ཆང་བར་མ་གྱུར་ན་ནི་དེ་ངེས་པར་སྤྲེད་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་འོངས་པ་དངོས་པོར་ལུང་འདི་ལས་ཤེས་དགོས། གཞན་ལུང་
 ཞལ་གསལ་བ་མི་སྤྲད་རོ། །ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྟོན་གཞི་དང་ལས་ཚུད་མི་ཟ་བའི་དོན་ལ་འཕགས་
 དུལ་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་མ་ཐུན་པ་མང་ཡང་ཡི་གེས་མི་ལངས་ལ་རེ་ཞིག་ཐལ་འགྱུར་པའི་
 ལུགས་ཅམ་ལ་དབྱེད་ན་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤབས་འདིར་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྟོན་གཞི་ལ་གང་ཟག་
 གིས་ཁྲབ་པར་ཐལ། སེམས་སོགས་བཞག་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་དང་དག་ཅ་ཆད་པའི་དུས་

སྤྱི་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། འོ་ན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་སྤྱི་བའི་སྤང་བྱ་མཐོང་སྤང་མེད་མོད་ཀྱང། སྒྲོམ་སྤང་གི་བག་ལ་ཉལ་ཡོད་དགོས་ལ། དེའི་ཆེ་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་སྤང་འབྱུང་བའི་བག་ཆགས་གྱིས་མ་བསྐྱད་པའི་ཟག་མེད་ཡིན་པས། དེའི་རོ་བོར་བག་ལ་ཉལ་དེ་གནས་པ་མི་རིགས་ལ། དབང་ཤེས་ཀྱང་དེའི་རྟེན་དུ་མེད་ཅིང་། གཟུགས་ཀྱང་དེའི་རྟེན་དུ་མི་རིགས་ལ་ཀུན་གཞི་ཡང་མི་འདོད་པས་དེའི་རྟེན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྒྲུལ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། དེའི་ཆེ་ང་ཙམ་ཞིག་སྒྲོམ་སྤང་གི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྤངས་གཉེན་གཞན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ང་ཙམ་ཞིག་གི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དེའི་ཆེ་ཤེས་པ་མཛོན་གྱུར་པ་དང་གཟུགས་དང་ཀུན་གཞི་བག་ཆགས་གྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པས། དེའི་ང་ཙམ་དེ་བག་ཆགས་བསྒྲོ་གཞིར་བསྐྱར་གྱི་བག་ཆགས་གྱི་བསྒྲོ་གཞི་ལ་ང་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བག་ཆགས་བསྒྲོ་གཞིའི་སེམས་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་དང་སེམས་རྒྱུད་གཉིས་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁུབ་ན་ཁུབ་པར་ཐལ། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ཡོད་ཀྱང་། སེམས་རྒྱུད་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་གས་གཞི་བཏགས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་སྟེ། མ་ཁུབ་མཆོམས་ལ་ཏྲགས་དེར་ཐལ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་བག་ཆགས་འདྲིན་པའི་བསྒྲོ་གཞི་ལ་ངོ་སྒྲུལ་པའི་སྒྲོ་སྟོན་སྟེས་གྱི་དམིགས་ཡུལ་གཅིག་དགོས་ཀྱང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྒྲོ་གཞི་ལ་སེམས་ཀྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་འབྲེལ་ལས། ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁོར་བར་དངོས་པོའི་བག་ཆགས་བཞག་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་དངོས་པོ་ལ་མཛོན་པར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་མཆོན་གཞིར་རང་འདྲིན་དམིགས་ཡུལ་གྱི་ང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཙམ་བས་དེ་ལ་ཀུན་གཞིར་གྱུར་པའི་ང་གཅིག་འདྲིན། །དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ང་འདྲིན་པ་བཞིན་དུ་འདི་པས་ཀྱང་བརྟེན་ནས་བཏགས་

པའི་ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་ལུལ་གྱི་ང་འཛོག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ཡང་བག་ཆགས་
འཛོག་པའི་གཞི། ཞེས་བ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་ལུགས་འདིས་ཀྱང་ངོ་སྤྲོད་པ་ཅུང་གི་སྒོ་སྤྲོད་སྒྲིལ་
གྱི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་བག་ཆགས་བསྟོན་པའི་གཞིར་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་
རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་སེམས་ཀྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུད་ཁོ་ན་བག་ཆགས་བསྟོན་གཞིར་
བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་བཅུའི་སྐབས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། གང་གིས་སེམས་ཀྱི་
རྒྱུད་འབག་པར་བྱེད་ཅིང་བསྟོན་བར་བྱེད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། འདིའི་དངོས་
བསྟན་གྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སེམས་དང་གང་ཟག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། འོ་ན་འཇུག་
འགྲེལ་ལས། སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞིར་གསུངས་པ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ང་ཅས་དེ་ཉིད་
རྣམ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྒྱུད་ཡིན་པས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་ཀྱང་བྲུ་ལ་ཞེས་དང་།
ཅ་ཤེད་རྟེན་ཆེན་ལས། སྟོན་མེད་དེ་གང་ཟག་དེའི་སེམས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་བས་གང་ཟག་དེ་
མཐོང་བ་པོར་འཛོག་པ་མི་འགལ་བ་ལྟར་དེའི་ཤེས་རྒྱུད་བག་ཆགས་བསྟོན་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དང་དེ་
ལ་བཏགས་པའི་གང་ཟག་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞིར་འཛོག་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། འདི་སྐབས་དུ་མར་ཤེས་དགོས་སོ། །གོང་གི་ཅ་བའི་རྟགས་བྱུར་གཉིས་པ་གནས་སྐབས་
ཀྱི་བག་ཆགས་བསྟོན་གཞིར་སེམས་ཀྱི་རིགས་རྒྱུན་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། སེམས་
ཀྱི་རིགས་འདྲ་ལ་དེའི་རྒྱུན་ཞེས་བ་ལྟར་ན། དེ་ཡང་རེས་འགའ་བའི་བག་ཆགས་བསྟོན་པའི་གཞིར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བག་ཆགས་བསྟོན་གཞིའི་གང་ཟག་ལ་གཏན་གྱི་བསྟོན་གཞིས་ཁྲབ་པ། བག་
ཆགས་བསྟོན་གཞིའི་སེམས་རྒྱུད་ལ་རེས་འགར་བསྟོན་གཞིས་ཁྲབ་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ཀྱི་ལུང་དེའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་ན། འོ་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྟོན་གཞིའི་མི་ཡིན་པའི་ཆ་
ཆོས་ཅན། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གཏན་གྱི་བག་ཆགས་བསྟོན་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བག་

ཆགས་བསྐྱོད་གཞིའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ཁས་ཀྱི་ཉགས་མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། བདག་
མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བོད་དུ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཏན་དུ་མི་ལྷོག་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཏན་གྱི་
བག་ཆགས་བསྐྱོས་ཤིང་འཛིན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། ཁྱོད་འགྲོ་བ་གཞན་
དུ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཁྱོད་མི་ཡིན་པ་གཏན་དུ་མི་ལྷོག་པའི་ཕྱིར། འདི་ཁྱིམ་ཆེན་དགོངས་པ་ཡིན་
ཚུལ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིའི་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཐོག་མེད་
ནས་འོངས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཐོག་མེད་ནས་བག་ཆགས་བསྐྱོས་པའི་སེམས་ཡོད་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་
རྒྱུད་མེད་པའི་བྱུང་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། གདགས་གཞི་ལ་དེ་མི་སྲིད་ན་བཏགས་ཆོས་
ལ་ཡང་དེ་མི་ལྷན་པས་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་ཤེས་རྒྱུན་འཆད་མ་སྟོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་
བ་དང་སེམས་མེད་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །བག་ཆགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བག་
ཆགས་ཡིན་ན། རང་འབྲེལ་ལས། གང་གིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འབག་པར་བྱེད་ཅིང་བསྐྱོ་བར་བྱེད་
ལ། རྗེས་སུ་བསྐྱོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བག་ཆགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྤར་ཐུག་པ་དང་། བོམས་
པ་དང་། རྩ་བ་དང་། བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་དག་གོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་
བག་ཆགས་ཡིན་པས་བྱ་བ་ཟེར་བ་དང་། ལ་ལས་དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ཀྱང་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་གི་བག་
ཆགས་ཡིན་ན་དེའི་དངོས་སུ་བསྟན་ཚུལ་ལྟར་བཞག་པས་བྱ་བ་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་
བག་ཆགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ཁས་ཀྱི་འདོད་ན། ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། རང་འབྲེལ་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་སྤར་ཐུག་པ་དང་ཞེས་
སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འོ་ན་གཉི་ལྟ་
གི་ས་བོན་ཉོན་སྤྱི་བ་ཆོས་ཅན། གཞུང་དེའི་བསྟན་ཚུལ་ལྟར་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་པར་ཐལ།
བག་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱོ་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ས་
བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་ཀྱང་མི་ལྷོག་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞུང་དེའི་དངོས་སུ་

བསྟན་པ་ལྟར་བཞག་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་ཉོན་
སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་བག་ཆགས་ལ་ནི་ས་བོན་གྱི་ངོ་བོར་
གྱུར་པའི་བག་ཆགས་དང་། ས་བོན་ཟད་ཀྱང་མི་ལྟོག་པའི་དྲི་མའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བག་ཆགས་
གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ཁོ་ནས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། རང་འབྲེལ་ལས། བག་ཆགས་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཁོ་
ན་ལ་ལྟོག་པར་འགྱུར་གྱི། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་
བ་སྦངས་སུ་བྱེད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྦངས་པར་མི་རུས་ཏེ། ནས། ཡོན་ཏན་
སྤོ་མོ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བག་ཆགས་ཡིན་ན་ལྷང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་འདིའི་
དངོས་བསྟན་གྱི་བག་ཆགས་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་བག་ཆགས་
ལ། དག་ཅི་དག་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དག་བཙུམ་རྒྱུད་ཀྱི་དུག་གསུམ་གྱི་བག་ཆགས་
སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཀྱང་མི་དག་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དག་བཙུམ་པ་ལ་མི་དག་བའི་ལས་གསར་
བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། འཕེན་བྱེད་དག་བའི་ལས་དང་ཆར་གཅིག་པའི་བཙུ་བ་སྤྱད་པའི་
ཉོན་འབྲེལ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། ཉན་པ་ཁས། ཉན་པ་བྱུང་སྟེ། བཙུ་བ་སྤྱད་པའི་ཉོན་འབྲེལ་
ལ་ལས་སུ་གསུངས་པ་བག་ཆགས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱིག་གཉོན་གྱི་ཉོན་འབྲེལ་མདོ་
འབྲེལ་ལས། ལས་ནི་གནས་སྐབས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོའི་གནས་སྐབས་དང་། བག་ཆགས་
ཀྱི་གནས་སྐབས་སོ། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བག་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དེ་ལས་སྦྱེས་པ་ཡོད་པ་ཡང་ལས་
ཀྱི་མིང་ཐོབ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། ལེན་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་སྤྱད་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེའི་ཆེ་ནི་བག་ཆགས་ཀྱི་
གནས་སྐབས་ལ་སྤྱད་པའི་མིང་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཙམ་དབུ་སེམས་ཀྱི་
མཐུན་ནོ། །གོང་དུ་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དག་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྲེལ་བའི་དག་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དག་བའི་བག་ཆགས་ས་བོན་གྱི་ངོ་བོར་གནས་ཤིང་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་མ་བཙུམ་ཞིང་

ནམ་སྤྱིན་འབྱེན་ངེས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་ལས་འགག་པ་ལ་དགེ་བ་འཛོག་ལུགས་ཀྱང་ཤེས་
པར་བྱའོ། །འདི་དག་དཀའ་གནས་མཐར་ཐུག་ཏུ་སྤྲང་ཡང་དབྱ་མའི་རྗེ་ཤྲོད་མཐའ་དཔྱོད་བྱེད་པ་
པོ་སྤྲུམ་དག་གིས་བྱར་ཅམ་ཡང་མ་ཐོན་ཞིང་། ཐལ་བསྐྱུས་ཀྱི་ཚིག་འཁྱིལ་ཉོག་ཉོག་པོས་ཉི་མ་འཕུད་
ཐབས་ཆེན་པོ་བྲིས་སྤྲང་ཡང་གྲུབ་མཐའི་བརྟེན་ཅམ་ཡང་མེད་པར་མཐོང་ནས་རིགས་པ་རེ་རེས་
ཀྱང་གནད་བརྒྱ་འགྲོལ་བ་རེ་བྲིས་པས་ཕྱིས་ཀྱི་དཔྱོད་ལྡན་ཀྱང་དགེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ།

རང་ལུགས་ཡོད་དེ། དུས་གསུམ་གྱི་ནམ་བཞག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཞིག་པ་སོགས་
དངོས་པོར་སྒྲུབ་པ་དང་། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོ་གཞིའི་ཁྱད་པར་དང་། ཞིག་པའི་སྤྲང་ནས་ཀྱང་
དགེ་སོགས་གསུམ་འཐད་ཚུལ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་སྤྱེས་ཟེན་ཞིག་པའི་ཆ།
འདས་པའི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་སྤྱ་གྲུ་ཞིག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤྲད་དུ་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས།
འདས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཉིད་ཅེས་པ་ད་ལྟར་བ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་རང་སྤྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུན་མ་ཆང་བས་མ་སྤྱེས་པའི་ཆ་དེ། མ་འོངས་
པའི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་དཔེར་ན་སྤྱ་གྲུ་མ་འོངས་པ་ལ་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱ་གྲུ་ད་ལྟར་བའི་དུས་སུ་
མ་སྤྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་མ་འོངས་པ་ནི་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་སུ་མ་
ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་པའི་ཆ་དང་དངོས་པོ་གཞན་མ་འོངས་
པའི་ཆ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་སྤྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་དེ། ད་ལྟར་བའི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་སྤྱ་གྲུ་
སྤྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སྤྱེས་ལ་མ་འགགས་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དུས་གསུམ་གྱི་གཙོ་པོ་ཡོད་དེ། ད་ལྟར་བ་དེ་རང་ཉིད་སྤྱེས་ལ་མ་ཞིག་པ་ཁོ་ན་
ཡིན་པས་གཙོ་པོ་དང་། གཞན་མ་འོངས་པ་འདས་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ད་ལྟར་བ་མ་སྤྱེས་པ་དང་ཞིག་
པའི་སྤྱོད་ནས་འཛོག་པས་པལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ད་ལྟར་བ་ནི་ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་དུས་གསུམ་པན་ཚུན་ལྟོས་པ་དང་། གཅིག་གི་ནམ་པ་འཆར་བ་

ལ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་དགོས་པ་ལ་བྱུང་བར་མེད་དེ། དེ་ལྟར་སྤར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།
 བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་མེད་ན་ནི་གང་དུ་མ་འོངས་པ་ལས་འདི་མ་འོངས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
 ཏེ། དུས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་བྱེ་བྲག་སྒྲིབ་པ་མ་གཏོགས་བྱུང་བ་མཐའ་གཞན་གསུམ་མ་ཐུན་ལ། འདས་
 མ་འོངས་གཉིས་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱིས་མེད་དགག་ཡིན་པས་དངོས་མེད་དང་ཐལ་འགྱུར་བས་
 ཞིག་པས་མ་ཞིག་པ་གཙོ། མ་འོངས་པས་སྒྲེ་རྒྱ་ཞིག་བཅད་ཀྱང་དགག་བྱ་དེ་གཉིས་བཅད་ཅམ་
 མ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་འཕེན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་གྲུ་ཞིག་པའི་སྐྱས་སྒྲུ་གྲུ་
 ཞིག་པ་སྒྲུ་གྲུ་ལ་བཞེན་ནས་བྱུང་བ་འཕེན། ལྷ་གྲུ་མ་འོངས་པའི་སྐྱས་སྒྲུ་གྲུ་མ་འོངས་པ་ལ་སྒྲུ་གྲུ་སྒྲེ་
 བའི་རྒྱུ་མ་ཆང་བས་རེ་ཞིག་མ་སྒྲེས་ལ་རྒྱུ་ཆང་ན་སྒྲེ་བ་འཕེན་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན་སྒྲུ་གྲུ་མ་
 འོངས་པའི་སྐྱས་སྒྲུ་གྲུ་མ་འོངས་པ་ལ་སྒྲུ་གྲུ་སྒྲེ་བའི་རྒྱུ་མ་ཆང་བའི་དངོས་པོར་འཕེན་པ་འདི་རྒྱ་
 བ་དང་རྗེའི་དགོངས་པར་མཛོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ལུགས་དང་པོ་ལ་ནི། ཞེས་པ་ནས།
 ཞིག་པ་དེ་དངོས་པོ་གཏན་མ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་དང་། རྒྱད་ཅིག་དང་པོ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་
 པ་ནི། ནས། ཞིག་རྒྱ་དེ་བཅད་པ་ཅམ་མ་ཡིན་གྱི་དེ་བཅད་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་འཕངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དུག་ཅུ་བ་ལས། རྒྱ་ཟད་ཉིད་ལས་ཞི་བ་ནི། །ཟད་ཅེས་བྱ་
 བར་དམིགས་པ་སྟེ། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དུས་གསུམ་དངོས་པོ་རང་རང་གི་
 ད་ལྟར་བ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་དགོས་ཀྱི་འདྲི་མཁན་གང་ཟག་གི་སྒྲོ་ཁོ་ནས་མི་རུང་སྟེ། གང་ཟག་
 གཅིག་ཁོ་ནའི་དུས་གསུམ་གྱིས་སོ་སོའི་གོ་ཆོད་ལ་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་དུས་གསུམ་གྱིས་སོ་སོའི་
 གོ་མི་ཆོད་པ་སྒྱུར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་ས་འདིར་ཀུན་གཞི་དང་། བྱ་ལོན་གྱི་དཔང་རྒྱ་
 སྟེ་ཡི་གེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་མི་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྡན་མིན་ལས་དང་བསྟོན་གཞི་ལས་ཐ་དད་པ་དང་། ལས་
 དེ་ལྡན་བྱེད་ཁལ་ཐག་ལྟ་བུའི་ཐོབ་པ་དང་། ལས་དེ་བསགས་པ་ནས་རྣམ་སྤྲིན་མ་སྤྱོད་བར་དུ་བསྟོན་

གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་བཞིན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་རྣམས་ཁས་མ་སྒྲངས་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་
 བ་ཡིན་ཏུ་འཐད་དེ། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འགག་ཅིང་ལས་ཀྱི་ཞིག་པའི་སྤྱིང་ནས་ལས་དགེ་སྤྲིག་
 གང་ཡིན་དེ་འཐད་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ལས་ཞིག་ནས་བག་ཆགས་ཅམ་ལས་མེད་ཀྱང་རྣམ་
 སྤྱོན་མ་ཟད་པའི་ལས་དགེ་བའི་ཞིག་པ་དགེ་བ། དེ་མ་ཟད་པའི་མི་དགེ་བའི་ཞིག་པ་མི་དགེ་བ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། དཔེར་ན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་བསགས་ནས་འགགས་ལ་སྤྱིང་ལེན་གྱིས་གསོས་
 མ་བཏབ་པའི་ལས་དེའི་བག་ཆགས་ས་ཐོན་པ་དེ་ཡན་ལག་གཉིས་པ་དགེ་བའི་ལས་དང་། ཡང་སྤྱིང་
 འབྲུབ་པའི་ཀྱི་བག་ཆགས་ས་ཐོན་པ་དེ་བརྟུ་བ་སྤྱིང་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་དགེ་
 བའི་ལས་ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། སློབ་དཔོན་
 འཕགས་པས། གཉིས་པ་བརྟུ་བ་ལས་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འབྲེལ་ལས། ལས་དེ་གང་ཞེ་ན།
 གཉིས་པ་དང་བརྟུ་བ་ལས་ཡིན་ཏེ། གཉིས་པ་ནི་འདུ་བྱེད། བརྟུ་བ་ནི་སྤྱིང་བ་སྤྱེ་ཆོས་གཉིས་ནི་ལས་
 ལུ་བསྐྱུ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཅ་ཤེ་ལས། སྤྱིང་བ་དེ་ཡང་ཕྱང་པོ་ལྟ། །ཞེས་དང་། དེའི་
 འབྲེལ་བ་ཆོག་གསལ་ལས། དེ་ལ་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་
 ལ། ཡིད་ཀྱི་ལས་ནི་ཕྱང་པོ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤྱིང་བ་དེ་ཡང་ཕྱང་པོ་ལྟ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 དང་། ཅ་བར། མི་ལམ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དག་མཐོང་ནས་ནི། །ནས། ལས་ལས་ཀྱང་ནི་འབྲས་བུ་
 ཡོད་པ་ཉིད། །ཅེས་དང་། སྤྱིང་བ་འཕོ་བའི་མདོ་ལས། ཏུས་གཞན་ཅི་ཅམ་ཞིག་ན་འཆི་བའི་ཏུས་
 དང་ཆོད་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཆོ། །ཞེས་པ་ནས། ཡིད་ལས་དེ་ཉིད་ལ་མདོན་དུ་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་དང་། དེའི་དོན་རྣམ་བཤད་ལས། འཆི་ཁའི་ཆེ་ཆེ་བྱི་མར་གང་སྤྱོན་པའི་ལས་ཀྱི་ཏུས་པ་
 སད་པའི་ལས་དེ་ལ་ཡིད་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་གྱི་བྱན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་
 འདིས་འཆི་ཁ་སྤྱི་བ་དབག་མེད་སྔ་རོལ་གྱི་ལྟར་སྤྱི་བའི་ལས་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལྟ་བུ་བྱས་ཡོད་
 པ་དེ་དེ་ཏུས་མི་བྱན་ཡང་ལས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སེམས་པ་ཞིག་མདོན་དུ་གྱུར་འོངས་པར་བཤད་པའི་

ཕྱིར། བག་ཆགས་བསྐྱོད་གཞི་ཡོད་དེ། སེམས་རྒྱུད་ལ་བཏགས་པའི་དང་དང་སེམས་ཀྱི་རིགས་འདྲའི་
རྒྱུན་གནས་སྐབས་པ་གཉིས་གཉིས་དགེ་མི་དགེ་ལམ་སོགས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དགེ་མི་དགེའི་བག་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་གཞན་ལ་ཡང་གཞི་
གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་ནི་ལྟར་རིགས་པར་སྒྲིབ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཅོད་སྒྲོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱོད་མོ་ཞིག་པ་སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་
སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཞིག་པའི་ཕྱིར་ན་ཁ་ཅིག་འདོད་ཟེར་ཡང་མ་ཁྱབ། འོ་ན་རི་བོང་རྩ་མ་
འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རི་བོང་རྩ་མ་འོངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གོང་དུ་འདོད་ན། སངས་
འཕགས་རྒྱུད་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་འདས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་སངས་
འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྤྱལ་མེད་དུ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཏན་ཟད་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་
འདས་མ་འོངས་སུ་འཛོག་པ་ལ་གཏན་མེད་དང་གཏན་བརྒྱག་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་
སྤྱལ་ལོ་ན་རེ། རུམ་པ་ཞིག་པ་སྤྱལ་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། རུམ་པ་ཞིག་པའི་ཡང་ཞིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན། རུམ་པ་མི་རྟག་པ་ཡང་སྤྱལ་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། རུམ་པ་མི་རྟག་པའི་ཡང་མི་རྟག་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རུམ་པ་ཞིག་པ་དང་ཡང་དེའི་ཞིག་པ་གཞན་དང་གཞན་
སྤྱལ་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་འདོད་པ་ཁོ་ན་ལོ། འོ་ན། རུམ་པ་ཞིག་པ་མི་འགྲུབ་པར་
ཐལ། དེའི་ཞིག་པ་གཞན་དང་གཞན་སྤྱལ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན། རུམ་པ་སྒྲེ་བ་མི་
འགྲུབ་པར་ཐལ། རུམ་པ་སྒྲེ་དུས་རུམ་པའི་རྒྱ་དུས་དང་ཡང་དེའི་རྒྱའི་དུས་སྤྱལ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འཁོར་གསུམ་ཁས། སྒྲོས་པས་ཆོག་གོ།

སྤྲུལ་པ།

དུས་གསུམ་ནམ་གཞག་འཆད་ཆེ་དུས་ཀྱན་ཏུ།
ཕྱ་ཞིབ་ནམ་དབྱེ་ཕྱ་མོ་བྱེ་བའི་ཆེ།
འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་འཇམ་དབྱངས་བཞིན།
ངེས་ཅིང་ཁྱོད་ལ་བྱུག་འཆལ་ངེས་དོན་དུ་འོ།

གསལ་གསལ་རང་སློང་ངོ་ན་ཉིན་མོ་བཞིན། །ལྷང་ལྷང་ཤེས་བྱ་འཆར་ལ་མཐའ་མེད་
ཀྱང་། །ཅུང་ཅུང་སློ་གསལ་ཡི་གེས་སྤྲུལ་སྤངས་ཕྱིར། །དམ་དམ་དཀའ་གནས་ནམ་དཔྱོད་རལ་
གྲིས་བཅད། །ཆོག་དོན་འདི་བཞིན་འདི་ན་སྤྲུལ་བཟུང་བ། །སློ་ཆེན་གཞན་བཞིན་གཞན་གྱིས་སྒྲ་
མེད་ཕྱིར། །ཁོར་བཟང་ངེ་བཞིན་ངེ་སྤྲུང་ཏྲག་འགྲུས་ཀྱིས། །རྒྱལ་སྤྲུལ་ཆོས་འཕགས་ཆོས་ལ་
མཁས་བཞིན་འགྱུར། །ཞེས་བར་སྤྲུལ་གྱི་ཆོགས་སྤྲུ་བཅད་པའོ།

ཅ་བར། གཟུང་བ་མེད་པར་འཛིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅམ་པའི་
 ལུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འགོག་པ་ལ། ཕྱི་དོན་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་དགག་པ་དང་།
 གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་དགག་པ་དང་། སེམས་ཅམ་དུ་གསུངས་པའི་ཅམ་སྐྱས་ཕྱི་དོན་
 མི་འགོག་ཚུལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཅ་བར། གཟུང་བ་མེད་པར་འཛིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། །ནས།
 ཡོད་དང་སྟོས་ཀྱན་ལུལ་མིན་རང་བཞིན་ཡོད། །ཅེས་པས་ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་པར་འདོད་ཚུལ་བརྗོད་ནས། དེ་དགག་པ་ལ། དཔེ་དགག་པ་དང་། དོན་དགག་པ་དང་། དེ་ལྟར་
 བཀག་ཀྱང་མི་སྦྱག་པ་སྟོམ་པ་དང་མི་འགལ་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། ཅ་བར། ཕྱི་རོལ་མེད་སེམས་
 དཔེ་ནི་གང་དུ་ཡོད། །ནས། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་དེ་ཡོད་མིན། །ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། ཅ་བར།
 གང་ཕྱིར་མཐོང་བ་དག་ལ་སྟོ་རུས་ནི། །ནས། འགར་ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་མ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་
 བྱུང་། གསུམ་པ་ནི། ཅ་བར། རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལས། །ནས། ཚུ་འབབ་ཀྱང་ལ་
 ཡི་དྲགས་རྣམས་སྟོ་ཡང་། །ཞེས་བྱུང་། འདིའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་ཆོས་
 གི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ཡོད་མེད་ལ་དབྱེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་ལོག་ཏོག་རགས་པ་ལ་དབྱེད་པ་
 དང་། རྟོགས་མཐོང་ཡང་སྤྲ་བ་ལ་སྟོངས་པ་སོགས་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྐྱེ་བར་ནས་བཏོན་ཏེ་ཅུང་ཟད་
 རེ་དབྱེད་ན་དང་པོ་ལ་སྟོན་དུས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྟོགས་རེ་སྐྱུངས་པ་མང་པོ་ན་རེ། རྣམ་པར་རིག་
 བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་བྱེ་སྐྱེ་ལས་བྱུང་མཐའ་གོང་མ་གསུམ་གྱིས་མི་འདོད་ཟེར་ན། འོ་ན་བྱུང་
 མཐའ་གོང་མ་གསུམ་གྱིས། མདོ་ལས། གཞན་གསུམ་གྱི་གཟུགས་ཀྱིས་གཟུགས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་
 ཏེ། བསྟན་དུ་ཡོད་ལ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་ཀྱང་ཡོད། བསྟན་དུ་མེད་ལ་ཐོགས་པ་
 དང་བཅས་པའི་གཟུགས་ཀྱང་ཡོད། བསྟན་དུ་ཡང་མེད་ལ་ཐོགས་པ་ཡང་མེད་པའི་གཟུགས་ཀྱང་

ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མིག་གི་ཡུལ་དུ་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་དང་ཐོགས་བཅས་
 དང་། མིག་གི་ཡུལ་དུ་བསྟན་དུ་མེད་ལ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། མིག་གི་ཡུལ་དུ་བསྟན་དུ་མེད་
 པ་དང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་གཟུགས་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། དེར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་
 སྒྲེམ་མཆེད་དེ་དང་པོ་དང་། སྒྲེམ་རྒྱུ་རྒྱུ་མཆེད་རྣམས་གཉིས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲེམ་མཆེད་ཀྱི་
 གཟུགས་ལྟ་ཕྱི་མར་འཛོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་རྣམ་རིག་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་འདོད། དེ་བཞིན་དུ་ཐོགས་མེད་སྒྲེམ་
 མཆེད་ཀྱང་བཞེད། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གཉིས་ཀྱང་བཞེད། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་འཛོག་གཙོ་པོ་
 རྒྱ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀྱང་བཞེད། རྒྱ་རྒྱུ་པོ་ཆེས་ཀྱང་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་
 གྲུབ་སྟེ། མདོ་སྡེ་པས་རྣམ་རིག་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡོད་ཀྱང་གཟུགས་མཆོན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་ལྟ་རིགས་ལྟ་འཇམ་གྲགས་རྒྱ་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལས། རྣམ་རིག་
 མིན་པའི་གཟུགས་ཡོད་མིན། །ཞེས་པའི་དུས་འཁོར་རྒྱུ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྤང་བ་ལས། སོ་སོར་ཐར་
 པའི་སྒྲོམ་པ་ལྟ་བུ་བསྟན་དུ་མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་
 གཟུགས་མཆོན་ཉིད་པར་གྱུར་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་
 གྲུབ་སྟེ། ཀུན་བཏུས་ལས། རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་གང་ཞེ་ན། མིག་གི་དབང་པོ་དང་ན་བའི་དབང་
 པོ་དང་སྒྲུའི་དབང་པོ་དང་སྒྲུའི་དབང་པོ་དང་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། གཟུགས་དང་སྒྲུ་དང་བྱི་དང་རོ་
 དང་རེག་བྱའི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲེམ་མཆེད་པའི་གཟུགས་སོ། །ཞེས་དང་། དབྱེག་གཉེན་
 ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟའི་རབ་བྱེད་ལས། ས་ཆུ་སོགས་བཞེས་རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་གང་ཞེ་ན། མིག་གི་
 དབང་པོ། རྣ་བའི་དབང་པོ། སྒྲུའི་དབང་པོ། སྒྲུའི་དབང་པོ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ། གཟུགས་དང་སྒྲུ་དང་
 བྱི་དང་རོ་དང་རེག་བྱའི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ས་སྡེ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བཤད་དོ། །ཉགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཅུ་ཞེ་ལས། སྤྱིད་པ་དེ་ཡང་ཕུང་

པོ་ལྷ། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འབྲེལ་དུ་གྲགས་པ་ག་ལེ་འཛིགས་མེད་ལས་ཀྱང་། གང་གི་ཕྱིར་ཉེ་བར་
ལེན་པ་དང་བཅས་པ་དེའི་ཕྱིར། དེའི་སྲིད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྲིད་པ་དེ་ཡང་ཕྱང་པོ་ལྷ་ཡིན་
པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ལྷས་སྲོད་བསྐྱུས་ལས། རང་རིག་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་
གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་ཞེས་གཟུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལྷ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་
བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། རབ་བྱེད་ཉེར་དུག་པའི་འབྲེལ་བ་བརྒྱ་ལྷ་ལི་ཏ་ལས། གལ་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་ན་
དེས་ན་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་སྲིད་པ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་པ་ཞིག་ན་གང་གི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པ་
དང་བཅས་པ་དེའི་ཕྱིར། དེའི་སྲིད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྲིད་པ་དེ་ཡང་ཕྱང་པོ་ལྷ་ཡིན་པར་ཤེས་
པར་བྱའོ་ཞེས་དང་། སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཕྱང་པོ་ལྷ་པ་ཡིན་ཚུལ། ཚིག་གསལ་ལས། སྲིད་པ་དེ་
ཡང་ཕྱང་པོ་ལྷ་སྟེ་གང་ཞིག་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་རབ་རྒྱ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་ཕྱང་པོ་ལྷའི་རང་བཞིན་དུ་རིག་
པར་བྱའོ། །ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་རྣམས་པ་གསུམ་ཆར་ཡང་འདི་ལས་མ་འོངས་པའི་ཕྱང་
པོ་ལྷ་འབྱུང་བས་ན་སྲིད་པ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལྷ་པ་གྲུབ་སྟེ།
རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། སྲིད་པ་དེ་ཡང་ཕྱང་པོ་ལྷའི་རང་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལུས་དང་ངག་
དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་དགེ་མི་དགེ་གསུམ་ཆར་ཡང་མ་འོངས་པའི་ཕྱང་པོ་ལྷའི་སྲིད་པ་འབྱུང་བས་རྒྱ་ལ་
འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་སྲིད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་
ཕྱང་པོ་ཡིན་ལ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ནི་ཕྱང་པོ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཡིན་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལུས་ངག་གི་ལས་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྟོབ་དཔོན་
དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཀག་ལ། ལམ་རིམ་ལས་ཀྱང་སྟེས་བྱ་རྒྱུ་དུའི་སྐབས་སེམས་པ་ལ་བཤད་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། ལམ་རིམ་གྱིས་མདོ་སེམས་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་སོགས་སྤྱིའི་བཤད་པ་དེ་
ལྟར་དང་། ཁམས་གོང་གི་ལུས་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་མི་ཐོབ་པར་བཤད་པ་སྤྱི་ཙམ་ཡིན་ལ་དབྱིག་
གཉེན་གྱི་གསུང་ལྟར་འདིར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། དེ་ལ་གཞུང་གཞན་

ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བས་ལུས་ངག་གི་ལས་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་པ་བཀག་ནས་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་
ལ་འདུག་དུས་ཀྱི་སེམས་པ་ལ་བཤད་མོད་ཀྱང་རྒྱ་བས་གཟུགས་ཅན་དུ་བཞེད་དོ། །ཡིད་ཀྱི་ལས་
ནི་སེམས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་སེམས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱང་གཞན་རྣམས་དེ་
དང་ངོ་ཐོ་གཅིག་པས་ཡིད་ལས་ལུང་པོ་བཞིའི་རང་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་། ཚིག་གསལ་
ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ལུང་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ནི་
ལུང་པོ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་
གཟུགས་ཡོད་པར་ཐལ། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མངོན་པ་
ཀྱན་བརྟམ་ལས། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་གང་ཞེན། དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྔར་བལྟ་སྟེ། བསྐྱུས་པ་
ལས་གྱུར་པ་དང་། མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་། ཀྱན་
བརྟགས་པ་དང་། དབང་འབྱོར་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་
སེམས་ཅམ་པས་སྒྲོ་བརྟགས་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་སེམས་ཅམ་པའི་སྒྲོ་བརྟགས་ཅམ་ཡིན་
པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟེན་མདོ་ལས་ཀྱང་བཤད་ཅིང་རིགས་པས་ཀྱང་བྱུང་བས་རྒྱ་གཞུགས་རང་
ཉིད་ཀྱང་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ལྔ་ནི་དངོས་པོར་
སྤྲོ་བའི་བྱུང་མཐས་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། མདོ་ལས་གསུངས་ཤིང་། རང་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཞེད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རུལ་སྤྲ་རབ་ཚོས་ཅན། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ཡིན་པར་
ཐལ། ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་སྤྲང་བའི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁ་ཁ་དོག་དང་དབྱེབས་ཡིན་ན་
ཡང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། རུལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་དེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
རུལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་དབྱེབས་རྒྱུ་པོ་ཁོ་ནར་ངེས་ལ་ཁ་དོག་ལ་སྤྲ་ཚོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟེན་མཚན་
གཞི་ཡོད་དེ། རུལ་སྤྲ་རབ་ནི་བསྐྱུས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས། ཡིད་ཤེས་
ཁོ་ན་ལ་བར་སྤྲང་སྒྲ་སེངས་སྤྲང་བའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་

ཡིན་ལ་མིག་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པས་མངོན་པར་སྐྱབས་ཡོད་སྐྱབས་
གཉིས་ཀར་བཤད་པ་སོ་སོར་ཤེས་དགོས། ལུས་ངག་གི་སྒྲོམ་པ་དང་སྒྲོམ་མིན་ནི་གསུམ་པ་དང་།
དོན་ལ་གཟུགས་སུ་དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ཀྱང་ཡིད་ཤེས་ཁོན་ལ་མི་ལམ་གྱི་རྟ་སྤང་ཁང་པ་སོགས་ལུས་
ལྟར་སྤང་བ་རྣམས་དང་། ས་གཞི་ཀེང་རུས་ཀྱིས་བྱུང་བར་སྤང་བ་ལྟ་བུ་བཞི་པ་དང་། ཟད་པར་ས་
ཆུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྤང་ཆུ་ལ་གྱི་ས་ཆུ་སོགས་ལྟ་བུ་ནི་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས།
མི་ལམ་ན་དབང་ཤེས་མེད་པས་ལུས་ལྟར་སྤང་བ་རྣམས་ནི་ཡིད་ཤེས་ཁོན་ལ་སྤང་བས་ན། དེ་ལ་
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་ལྟ་བུ་ཞུ་བའི་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། ཡིད་ཅམ་གྱི་དོར་ཀེང་རུས་གསལ་བར་སྤང་
བ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འཛོགས་པ་དང་འབྲས་བུས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་ལ། དེ་
ཡང་དེའི་གཟུགས་ལྟས་ཀྱང་བཏགས་པའི་གཟུགས་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་འདི་འབྲས་མང་པོ་ཞིག་ཤེས་
བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །གཟུགས་བརྒྱན་སོགས་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱབས་འདིར་ཡང་འདོར་བ་དང་།
ལ་ལས་བྱེ་སྐྱེ་དང་མདོ་སྡེ་བ་གཉིས་མ་གཏོགས་འདོད་པ་མཐུན་སྒྲུམ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མེ་ལོང་
གི་གཟུགས་བརྒྱན་དེ་རྒྱལ་དཔོག་སོགས་ཀྱིས་མིག་གི་འོད་ཟེར་མེ་ལོང་ལ་ཕོག་པ་ཕྱིར་ལོག་པས་
རང་གི་བཞིན་མཐོང་བར་འདོད། བྱེ་སྐྱེ་སོགས་ཀྱིས་དེར་གཟུགས་གཞན་དྲངས་པ་ཞིག་འབྱུང་བར་
འདོད། མདོ་སེམས་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཀག་ནས་སེམས་ཀྱི་
འབྲུལ་སྤང་སེམས་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པར་འདོད། ཐལ་འབྱུར་བས་འབྲུལ་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་
བཟུང་བའི་གཟུགས་བརྒྱན་སོགས་དང་སྐྱེ་བརྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕྱི་དོན་དུ་འདོད། དེར་མ་ཟད་ཐལ་
འབྱུར་བ་དང་མདོ་སྡེ་སྒྲོད་པའི་རང་རྒྱུད་པ་ལེགས་ལྡན་སོགས་ཀྱང་མི་ལམ་གྱི་ཡིད་ཤེས་འབྲུལ་བའི་
སྤང་ལུལ་འདོད་ཡོན་ལྟར་སྤང་བ་ཡང་ཕྱི་དོན་དུ་འདོད་ལ། རྣལ་འབྱོར་སྒྲོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་
དེ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འབྲེལ་ལས། མེ་ལོང་གི་དོས་

ལ་མིག་གི་འོད་ཟེར་སོག་ནས་ཕྱིར་ལོག་པས་རང་གི་བཞིན་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། རྒྱལ་དཔོག་པ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། གཤོང་ལ་སོགས་པ་དེ་
 ལྟར་དམིགས་པ་ལ་གཟུགས་བརྒྱན་གྱི་ཐ་སྙད་རྟེན་ཏེ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 གཉིས་པ་བྱལ་སྟེ། འགྲེལ་བཤད་དེ་ཉིད་ལས། གྲེ་བྲག་ཏུ་སྦྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། མེ་ལོང་ལ་སོགས་
 པར་གཟུགས་གཞན་ཁོན་ཞིག་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ཟེར། ཞེས་དང་། མཛོད་ཅ་འགྲེལ་ན་ལིན་ཏུ་གསལ་བའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱལ་སྟེ། དབྱུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོའི་རྒྱས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བའི་
 མཐུས་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་
 ལས། མཛོད་སྟེ་པ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། ཤེས་པ་ཁོན་དེ་ལྟར་འབྱུལ་བར་སྤང་ངོ་། །ཞེས་ཟེར་ཏེ་ཞེས་དང་།
 མཛོད་ཅ་འགྲེལ་ན་གསལ་ཞེང་དབྱིག་གཉིན་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་པར་མཛོན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བྱལ་སྟེ།
 ཐལ་འབྱུང་བས་གཟུགས་བརྒྱན་དང་དེ་སྤང་གི་མིག་ཤེས་ཐ་སྙད་ཏུ་ངོ་མོ་ཐ་དད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེས་ཐ་སྙད་ཏུ་གཟུགས་བརྒྱན་དེ་རང་འདྲིན་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྟེན་དང་ཐ་སྙད་
 ཏུ་གཟུགས་བརྒྱན་ལས་རང་འདྲིན་པའི་མིག་ཤེས་སྟེ་བར་འདོད་པས་དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་དང་ངོ་མོ་
 ཐ་དད་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་ཏུ་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྤྲར་སྤང་དང་སྟེག་རྒྱ་སོགས་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་
 དང་བྲག་ཆ་སོགས་སྒྲེའི་སྟེ་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར། རི་ལྟར་དེར་ནི་གཟུགས་བརྒྱན་སོགས་
 ལྟོང་ལས། ཤེས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྟེ་འབྱུར། ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། གཟུགས་བརྒྱན་རང་
 བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཞེས་དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་བཤད་པ་དང་རྣམ་
 བཤད་ལས། འདིར་གཟུགས་བརྒྱན་ལས་ནི་དེ་འདྲིན་པའི་མིག་ཤེས་སྟེ་བར་གསུངས་པས། ཞེས་པ་
 ནས། མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྟེན་ཡིན་པས་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་ཏུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་གཉིས་དང་
 སྤྲ་ཤད་ཏུ་སྤང་བ་དང་སྤྲ་མ་སོགས་དང་སྤྲ་བརྒྱན་སོགས་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། འདི་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་

མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་པས་ཆོག་གོ། །ལྷ་པ་གྲུབ་སྟེ།
 ཅུ་བར། རི་ལྷར་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ཡུལ་མི་ལམ་དུ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་རང་འབྲེལ་ལས། གཟུགས་
 མཐོང་བ་ནི་མིག་དང་གཟུགས་དང་ཡིད་དེ་གསུམ་པོ་ཉི་བར་གྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་མི་ལམ་དུ་ཡང་ཡུལ་
 ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ན་གསུམ་འདུས་པར་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་
 གྲང་། དེས་ན་མི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་གི་རྣམ་པ་ཤིན་
 ཏུ་ཉམས་པར་གྱུར་པའི་དཔྱད་ཡོང་དག་གིས་གྲང་ཆེ་རབས་གཞན་ན་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱི་བག་ཆགས་
 ཀྱི་དབང་གིས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་རྣམས་པ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་
 བ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས།
 བཟང་སྐྱོང་། དཔྱད་ཡོང་གི་མི་ལམ་གྱི་ནང་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ནི་ཤེས་པས་བསྐྱུས་
 པའི་མིག་གིས་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི། ཤེས་པ་མིག་གིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་
 ཅིག་དོན་ལ་དེ་ལྷར་མ་གྲུབ་གྲང་མི་ཟེར་བར་ས་གཞི་ཀོང་རུས་ཀྱིས་ཁྲབ་པར་སྒྲུང་བ་དེ་རྣམས་ཆོས་
 ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་ཀྱན་བཏགས་པའི་གཟུགས་ཟེར་ན། འོ་ན། ས་གཞི་ཀོང་རུས་ཀྱིས་ཁྲབ་པར་སྒྲུང་
 པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུང་བ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དག་བཙུན་གཉིས་དང་དག་སའི་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་དེ་ལྷར་སྒྲུལ་ནས་
 སྒྲུང་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དབང་འབྱོར་པའི་དེ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་པལ་པའི་མིག་ཤེས་ལ་ཡང་
 སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲུབ།

ཐེག་བསྐྱུས་ལས། ཡི་དུགས་དུད་འགོ་མི་རྣམས་དང་། །ལྷ་རྣམས་རི་ལྷར་རིགས་རིགས་

སྟུ། །དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་ལ། དེའི་བཤད་སྒྲུར་བཅུན་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་སྒྲུར་བ་ལས། རྒྱ་སྒྲུང་གི་དངོས་པོ་ལ་རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་དབང་གིས་ཡི་དྲུགས་ཀྱིས་རྣག་ལ་སོགས་པས་གང་བར་མཐོང་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་དུད་འགོ་ལ་སོགས་པས་གནས་ཀྱི་སྒྲོས་གནས་པར་བྱེད་བ་དང་། མི་རྣམས་ཀྱིས་དངར་བ་དང་དྲངས་བ་དང་བསིལ་བའི་རྒྱུ་རྟོག་ཅིང་ཁྱས་བྱེད་དོ། །འཇུག་དོ། །དེར་འཇུག་གོ། །ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ནམ་མཁའ་མཐོང་སྟེ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཤེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་སྟོན་གྱི་བོད་དོ་ཏ་བ་སོགས་མང་པོ་ན་རེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱིས་གང་བཅོས་བཅོས་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། རྒྱ་སྒྲུང་དངོས་པོ་གཅིག་ལྷ་ལ་བདུད་ཅི་དང་མི་ལ་རྒྱ་དང་ཡི་དྲུགས་ལ་རྣག་ཁྱལ་སོགས་སྟུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར། འོན། དཔྱལ་བ་ཡི་དྲུགས་དུད་འགོ་ལྷ་རྣམས་ལ་སེམས་ཅན་སྐྱེ་མཐུན་མ་ཡིན་པའི་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱིས་ལུས་དང་ལོངས་སྟོང་བྱུང་བ་མེད་པར་ཐལ། ལྷའི་ལུས་མངའ་བ་དང་ལོངས་སྟོང་ལྷའི་གོས་དང་། བདུད་ཅི་སོགས་བྱུང་། མི་ལ་གཟུགས་འཁྲིང་དང་ལོངས་སྟོང་བཟང་ངན་འདྲེས་མ་རྒྱ་སོགས་དང་། ཡི་དྲུགས་ལ་ལུས་རིད་ཅིང་མདོག་ངན་ལ་ལོངས་སྟོང་རྣག་ཁྱལ་སོགས་དང་མེ་སོགས་བྱུང་བ་དང་། དཔྱལ་བ་ལུས་ཤ་རྩེ་ཞིང་མི་སྟུག་པ་སོལ་བ་ལྷ་བྱ་དང་ལོངས་སྟོང་ཆ་དཔྱལ་བ་ལ་མེས་བསྐྱེད་པ་ཁོ་རྒྱ་བདུང་བ་སོགས་བྱུང་བ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྒྲུང་ཞིང་སྟོང་བ་ནི་སེམས་ཀྱིས་གང་བཅོས་བཅོས་ཀྱིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། མ་ཁྲབ་ན་ཁྲབ་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྣམ་སྤྲིན་མ་བྱུང་གོང་དུ་དགེ་བས་བསྒྲོག་སྟུབ་ཀྱང་རྣམ་པར་སྤྲིན་ཟེན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྒྲོག་དཀའ་ན་ཁོང་གི་སྒྲུན་མོས་ཙམ་གྱིས་ལྷ་ཅི་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར། བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་མདོ་དུ་མ་ལས། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་དང་། སྟོང་འཇུག་ལས། མགོན་པོ་བག་མེད་

བདག་གིས་ནི། །འཛིགས་པ་འདི་འདྲ་མ་འཆའ་བས། །མི་རྟག་ཆེ་འདིའི་ཆེད་དག་ཏུ། །སྤྲིག་པ་མང་
 བོ་ཉེ་བར་བསྐྱབས། །ཞེས་པ་ནས། །གནས་དེར་སྐྱབས་ཡོད་མ་ཡིན་ན། །དེ་ཆེ་བདག་གིས་ཅི་བྱར་
 ཡོད། །ཅེས་དང་། །ཆོས་ལས་ཐོས་ཀྱང་མི་ཐར་བར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་མང་བའི་བྱིར། །ཅུ་བར་འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། །འགྲོ་བ་དེ་དག་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་གིས་
 སྤྱང་བ་ཡང་ཡོད་ལ། །དེ་ནི་དེ་འདྲའི་ལས་མ་བསགས་པའི་འགྲོ་བ་གཞན་གིས་མི་སྤྱང་བའི་བྱིར།
 རྟགས་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། །ཆོས་མཛོན་ལས། །ལས་ལས་འཛིག་རྟེན་སྣ་ཆོགས་སྟེས། །ཞེས་དང་། །དབུ་
 མ་སྤྱང་བའི་ལེའུ་དགུ་པ་ལས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་དབང་གིས། །ཅུ་བའི་ཐུན་པ་དུས་སུ་
 སྟེ། །དཔྱལ་བ་དང་ནི་མཐོ་རིས་ཀྱི། །མཆོན་དང་དབག་བསམ་ཤིང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། །མདོ་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། །གཞན་གིས་བསགས་པ་གཞན་གིས་
 སྤྱང་བའང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། །བྱང་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། །བྱོད་གིས་བྱས་རྒྱུ་
 མི་ཟ་དང་། །མ་བྱས་པ་དང་འཕྲད་མེད་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། །དེས་ན་སྤྱང་ཐུན་ལས།
 །འདི་ལ་གང་དག་ནས། །ཆེས་སྒྲུན་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། །ཞེས་པའི་དགོངས་པ་ལོ། །

ཡང་སྤྱོད་གི་ཁ་ཅིག །ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་སོགས་ཀྱི་མཐོང་བྱེད་ཤེས་པ་ཆད་མིན་ཟེར་བའང་དེས་
 །ཁེགས་ལ་བྱུང་མཐའ་ཀུན་ཤེས་དང་སྤྱང་ཐུན་རྒྱུང་བ་ལས། །རབ་རིབ་ཅན་གིས་སྐྱེ་ཤད་དང་། །དེ་
 །འདྲའི་ལས་ཅན་གི་སྣ་དང་ཡི་དྲགས་ཀྱིས་རྒྱན་གཤེར་སྟེང་གི་བདུད་རྩི་དང་རྟག་ཁྲག་མཐོང་བའི་
 །དོན་དངོས་གནས་ལ་བྱུང་མ་བྱུང་གི་བྱང་པར་མེད་པས་མེད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ། །འོ་ན། །ནམ་
 མཁར་སྐྱེ་ཤད་འཛིག་སྤྱང་གི་སྤྱང་གཞིའི་དོན་མ་བྱུང་ལ། །རྒྱ་ཁྱང་ལ་དེ་འདྲའི་ལས་ཅན་གི་སྣ་དང་ཡི་
 །དྲགས་ལ་བདུད་རྩི་དང་རྟག་ཁྲག་སྤྱང་བའི་དོན་དངོས་གནས་པ་བྱུང་བའི་བྱང་པར་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། །བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ཞེ་འདོད་དེའི་བྱིར། །རྟགས་ཁས། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། །དེ་འདྲའི་བྱང་པར་འཐད་
 པའི་བྱིར། །དེར་ཐལ། །དེ་འདྲའི་སྐྱེ་ཤད་དང་སྤྲིག་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་སྤྱང་བའི་དོན་དངོས་གནས་པ་མེད་

ཀྱང་དབང་པོ་འཁྲུལ་བས་སྒྲུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་འབྲེལ་ལས་ཅན་གྱི་ལྷ་དང་ཡི་དྲུགས་ཀྱིས་སོ་སོར་སྒྲུང་
གཞིའི་བདུད་རྩི་དང་རྣལ་ཁྲག་དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་སེམས་ཅམ་
བས་ཀྱང་ཁས་ལེན་ལ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར། ཀུན་བདུས་འགྲེལ་བ་རྒྱལ་སྤྱས་
མར་ཐེག་བསྐྱས་ཀྱི་ལུང་བྲངས་པ་ལས། འདས་སོགས་དེ་བཞིན་མི་ལམ་དང་། །གཟུགས་བརྟན་རྣམ་
བ་གཉིས་སོ་ཡང་། །མེད་ཕྱིར་དམིགས་པ་མེད་པར་ཡང་། །དེ་ནི་དམིགས་པར་རུང་བ་ཡིན། །ཞེས་
མེད་པ་སྒྲུང་རུང་གི་དཔེར་མི་ལམ་གྱི་སྒྲུང་པོ་སོགས་དང་། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་མེད་པའང་སྒྲུང་
རུང་བར་བཤད་ལ། ཅུ་བར་ཡང་། སྤྱི་མ་སྤྱི་ག་རྒྱ་སོགས་ལ་བརྟགས་པ་གང་། །དེ་དག་འཛིག་ཏེན་
ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཡི་དྲུགས་ལ་སྒྲུང་
བའི་རྣལ་དེ་ལས་ངན་གྱི་དབང་གི་འབྲས་བྱ་དང་། ལྷ་ལ་བདུད་རྩི་ལ་འོངས་སྟོང་བ་སོགས་སངས་
རྒྱས་ལ་ཁྲུས་ཕྱལ་བས་ཀྱང་བྱུང་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། མདོ་ལས། འོད་སྤང་དགེ་སྟོང་ཞལ་ཏུ་བྱེད་པ་
གང་ལ་ལས་དགེ་འདུན་གྱི་རྟེན་པ་འདུས་ཤིང་འདུས་པ་བཞག་སྟེ་དུས་སུ་མི་སྦྱིན་ཞིང་མཐོ་བཙུམ་
ལ་གཙུག་ནས་སྦྱིན་པ་དང་། །ཁ་ཅིག་མ་བྱིན་ན་ནི་མི་དགེ་བའི་ཅ་བ་དེས་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་སྦྱེ་གནས་
སྤྱགས་འཛིན་བྱིན་པ་ལུ་བ་ཅེས་བྱ་བར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ནས། ཅི་སྟེ་བརྒྱུ་ལ་བརྒྱུ་ལམ་ན་ཟས་
རེ་ཐོབ་ཀྱང་ངན་སྦྱུག་དང་རྣལ་ཁྲག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་མཚན་གཞི་དང་། དཔལ་
པོའི་ལེགས་བཤད་ཟམ་ཏོག་ལས། འཛམ་བུ་རྒྱ་པོའི་གསེར་འབྲེལ་བུ་པོ་སར་གྱི། །རྒྱལ་རྣམས་
གཏོར་བ་ཡིས་ནི་དྲི་ཞེས་ལ། །དལ་གྱིས་འབབ་པའི་ནང་དུ་ལྷ་ཡི་ཆོགས། །རྒྱན་དུ་རྒྱ་རྣམས་ལ་ནི་
ཅེ་བྱེད་པ། །གང་ཞིག་དགའ་བ་སྤྱི་ཆོགས་དྲི་ཞེས་རྒྱས། །རྗེ་བཙུན་ཁྲུས་གསོལ་བ་ཡི་འབྲས་དེ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་མང་བའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོང་རྣམས་ན་རེ། རབ་རིབ་ཅན་དང་མི་ལམ་
གྱི་ཤེས་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱུང་ལ་རྣལ་མཐོང་བའི་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་དང་། དེ་ལ་བདུད་རྩི་མཐོང་
བའི་ལྷའི་མིག་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡོད་མེད་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མཚུངས་པར་ཐལ། ཅུ་བར། རབ་རིབ་

དང་ལྷན་དབང་པོ་ཅན་མཚུངས་པ། རྒྱ་ལབ་བ་ལྷུང་ལ་ཡི་དྲགས་ནག་སྒོ་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་རང་གི་ཡུལ་རང་བཞིན་མེད་པས་ཡུལ་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱང་རང་
 བཞིན་མེད་པར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱ་ལྷུང་ལ་ནག་མཚོང་པའི་སྒོ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་
 རོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གི་གྲུབ་དོན་འཆད་པ་ན། རང་འགྲེལ་ལས། ཤེས་བྱ་རང་བཞིན་
 མེད་པ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་གྱིས་མ་སྐྱེས་པར་
 རིག་པར་བྱལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། རབ་རིབ་ཅན་དང་མི་ལས་གྱི་ཤེས་པ་
 འཇིག་རྟེན་ཤེས་རོམ་ལོག་པ་དང་། དེ་འདྲའི་ལྷ་དང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་འཇིག་རྟེན་ཤེས་རོམ་
 ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གཞན་གྱི་དབང་ཤེས་
 ལ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་རོམ་ལོག་པས་ཁུབ་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་འཕྲལ་གྱི་
 འཕྲལ་རྒྱས་བསྐྱད་པས་ཁུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་སྟེ། ཅུ་བར། གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་
 པོ། ལས། འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་གང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བའི་དོན་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། བོད་དུ་འདོད་མི་རུས་པ་དང་། རྟགས་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་སྣང་བའི་
 དོན་མཆོག་རྒྱང་སོགས་འཕགས་པ་དག་གི་དབང་པོས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིད་པའི་འཁོར་ལོ་
 འགྲེ་བའི་སྐྱེང་གཞི་ལས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། དེ་དག་སེམས་ཙམ་ལུགས་
 ལའང་འཕྲལ་མ་འཕྲལ་སོ་སོར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ལུགས་ལ་རབ་རིབ་སོགས་འཕྲལ་
 ཤེས་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་མདོན་སྐྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཕྲལ་གྱི་འཕྲལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་
 པའི་དབང་ཤེས་གཟུང་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བདུས་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་རྣམ་པ་བཞིའི་
 དཔེར་བརྗོད་ནི། ཡི་དྲགས་དུད་འགྲོ་མི་རྣམས་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལྷ་དང་ཡི་དྲགས་སོགས་
 ཀྱི་མིག་ཤེས་དེ་དག་མི་མཐུན་པའི་དམིགས་རྟེན་ཅན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་སྟོང་སྐྱེད་ཆུང་བ་
 ལ་རེ། བཏུ་བྱ་རྒྱན་གཤེར་མོར་གང་དེ་ལྟ་ལ་བདུད་ཅི་དང་། ཡི་དྲགས་ལ་ནག་དང་། མི་ལ་རྒྱ་དངས་

ཤིང་བསིལ་བར་སྤང་ལ། དེ་ལྟར་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་གསུམ་ཡང་ཆད་མ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་རྒྱན་གཤེར་པོར་གང་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་ནག་བདུད་ཅི་གསུམ་གཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ནག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །བདུད་ཅི་ཡང་ཡིན། རྒྱ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ནག་ཏུ་བརྩུང་བའི་ཆད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ནག་ཏུ་བརྩུང་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འཁོར་གསུམ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་བདུད་ཅིར་རྟོགས་པའི་ལྷའི་མིག་ཤེས་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འཁོར་གསུམ། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་རྒྱུར་རྟོགས་པའི་མིའི་མིག་ཤེས་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འཁོར་གསུམ། དེ་དག་ལ་མ་བྱུང་ན་ལག་ལ་བ་ལ་མི་འབྱུང་བའི་ཆད་མ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་ཆད་གྲུབ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བར་ཐལ་ལོ། །

ཡང་སྟོང་སྤྱན་རྒྱུད་བ་ན་རེ། དེའི་ཆེ་མའི་མིག་ཤེས་ཁོ་ན་ཆད་མ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་ལྷ་དང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཆད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རང་གི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འོ་ན། མའི་མིག་ཤེས་ཀྱང་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་སྒོ་ཅེ་གཏད་སར་ཁས། གཞན་ཡང་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཆད་མ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་དབང་པོ་རྒྱལ་གི་ཤེས་པ་རེ་རེ་ནས་ཆད་མར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། འགྲོ་བ་གཞན་གྱིས་རང་གཞན་སོགས་ཀྱི་བྱུང་བར་དང་བྱ་རུང་མི་རུང་སོགས་གང་ཡང་མི་ཤེས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཆོས་གང་ལ་ཡང་སྟོ་འདོགས་ལེགས་པར་ཆད་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷ་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ནས་ཐེག་ཆེན་སྤྱན་དངས་པ་དང་འགྲོ་བ་གཞན་གྱིས་བཞེས་པའི་རྒྱན་དང་སྤྱད་ཀྱི་བྱུང་བར་མང་དུ་འོངས་པ་མཐའ་དག་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་སྒྲུབ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་མིག་ཤེས་ཆད་མ་མ་ཡིན་ན་ན་བའི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་གཞན་ལ་ཡང་མཚུངས་པས། ཞེས་དང་། འགྲོ་བ་གཞན་རྣམས་ལ་ཕན་ཚུན་ངོ་ཤེས་པ་ཅན་ཡང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་

ན་འདྲི་བའི་ལྷ་མི་ཡི་དྲུག་པ་དེ་འདྲི་ལས་ཅན་གསུམ་གྱིས་བརྟུང་ནས་ཡོད་པ་དེའི་ཆེ་ཆུན་གཤེད་
 མོར་གང་གི་སྟེང་གི་རྣམ་ཐོགས་བཅས་རྣམས་པ་དང་བརྟུང་ཅི་ཐོགས་བཅས་རྣམས་པ་དང་ཆུ་དེ་
 འདྲ་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ཆུན་གཤེད་མོར་གང་ལ་འདྲི་བའི་ལྷ་མི་ཡི་དྲུག་པ་དེ་འདྲི་
 ལས་ཅན་གསུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་རྣམ་ཐོགས་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་འདྲི་བའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་གཟུགས་
 རྣམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། དེའི་ཆེ་མི་དེས་ཆུ་བཞིན་དུ་དེ་འདྲི་རྣམ་ཀྱང་མཐོང་བར་ཐལ།
 མི་དེས་མིའི་སྐྱེད་ཀྱི་ཆུ་དང་ཤ་རུལ་གྱི་རྣམ་ཐོགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། ཆུ་དེའི་སྟེང་གི་
 རྣམ་ཐོགས་ཡི་དྲུག་པ་ཁོ་ནའི་ལས་ཀྱིས་བྱུང་བས་ན་ལས་དབང་གིས་མི་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་
 ཁོ་རང་ལ་དེའི་ཆེ་མི་དེས་ཆུ་དེ་ལ་བརྟུང་ནས་ཡོད་པའི་ལྷ་མི་ཡི་དྲུག་པ་གཟུགས་མདོག་མི་སྐྱུག་པ་
 དང་ལུས་ལ་ལྷ་བའི་རྣམ་ཐོགས་ཐལ་བའི་ཡོད་པའི་ཐོགས་བཅས་རྣམས་པ་དེ་མཐོང་བར་ཐལ། མི་དེས་
 མི་དང་མིའི་ཡུལ་གྱི་དུད་འགྲོ་གཞན་གྱི་གཟུགས་དང་རྣམ་ཐོགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདྲི་ན།
 ཤ་ལ་བསྐྱུས་དོན་དུ་གཟུགས་པའི་གོ་བ་ཅུང་ཡང་མ་ཆགས་པར་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། རྟོག་ཏུ་གྱུར་
 ཆུལ་ལ་སྦྱར་གང་ཐལ་དེའི་གཟུགས་མདོན་གྱུར་ཡིན་ཀྱང་དུས་རིང་པོ་སོང་བས་དེ་དུས་མི་གསལ་
 བ་དུས་ཀྱི་བསྐྱུས་དོན་དང་། འདི་ནས་འོད་ཟེར་ཅན་ལྷ་བའི་འཇིག་རྟེན་མི་གསལ་བ་ཡུལ་གྱི་བསྐྱུས་
 དོན་དང་། ལྷ་དང་ཡི་དྲུག་པ་ཐོགས་མི་མཐོང་བ་འགྲོ་བ་དང་ལས་ཀྱི་བསྐྱུས་པ་དང་། ཁམས་གོང་
 གི་ལྷ་མི་མཐོང་བ་ཁམས་ཀྱི་སྟོན་སྐྱེད་དོན་དུ་སོང་བ་ཐོགས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཅ་
 བའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བྱུང་བ་མེད་དེ། ལས་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྤྲ་མ་ལ་ཡང་བྱུང་བ་
 མེད་པར་ཐལ། ལས་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེའི་ཆེ་མིས་རྣམ་
 གི་འོག་གི་ཆུ་མི་མཐོང་བར་ཐལ། རྣམ་ཐོགས་བཅས་རྣམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ད་ལྟ་
 རྣམ་ཐོང་ཡོད་པའི་འོག་གི་ཆུ་བཞིན་ཞེན་མ་ཁུབ། འོ་ན་དེའི་ཆེ་ཡི་དྲུག་པ་དེའི་འོག་གཞིའི་ས་དེ་མི་
 དེས་མི་མཐོང་བར་ཐལ། ཡི་དྲུག་པ་དེའི་གཟུགས་ཐོགས་བཅས་རྣམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་

སེམས་ཀོན་པའི་འོག་གཞིའི་ས་བཞིན་ཀོ། །ཁྱབ་པ་ཁས། འཁོར་གསུམ། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཡི་དྲགས་
 དེའི་གཟུགས་ཐོགས་བཅས་རགས་པ་ཡིན་ཀྱང་ལས་དབང་གིས་མི་དེ་ལ་མི་སྤང་བས་ན་དེས་འོག་
 གཞིའི་ས་སྤྱི་བ་པར་མི་སྤང་བ་ཡིན་ཀོ་ཟེར་ན། འོ་ན་བདུད་ཅི་དང་རྣག་ལ་དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་མཚུངས་
 པར་ཐལ། མི་དེ་ལ་གཞན་གཉིས་དེ་ལྟར་མི་སྤང་བས་ཚུ་ཁོ་ན་སྤང་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཡང་
 སྤྱོད་ཐུན་ཚུང་བ་སོགས་ན་རེ། དེའི་རྒྱན་གཤེར་ཕོར་གང་པོ་དེའི་སྤྱིང་དུ་རྣག་ཚུ་བདུད་ཅི་གསུམ་
 དངོས་གནས་པ་ཡོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚུ་སྤྱང་གི་འགྲམ་དུ་དེ་འདྲའི་ལས་ཅན་གྱི་ཡི་དྲགས་
 ལྟ་མི་གསུམ་གྱིས་བལྟས་ཆེ་རྣག་ཐེགས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉི་ཤུ་པའི་འབྲེལ་
 བཤད་དུ་དུལ་བ་ལྟས། དེར་ནི་རྣག་ཐེགས་པ་འགའ་ཡང་མེད་ན། རྣག་གིས་གང་བའི་སྤྱང་ག་ལ་ཡོད་
 དེ། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱོན་པའི་དབང་གིས་ན་དེ་དག་གིས་དེ་མཐོང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 ཅན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་དོན་ནི་སེམས་ཅན་པའི་ལུགས་ལ་རྒྱན་གཤེར་གྱི་ཚུ་དེའི་སྤྱིང་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་
 གྲུབ་པའི་རྣག་ཐེགས་པ་འགའ་ཡང་མེད་ན་ཕྱི་དོན་གྱི་རྣག་གིས་གང་བའི་སྤྱང་ག་ལ་ཡོད། དེས་ན་
 རྒྱན་གཤེར་དེའི་རྣག་ནི་སེམས་ཀྱི་ངོ་མོ་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བ་རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་སེམས་
 ལ་སྤྱོན་པའི་དབང་གིས་མི་ལ་ལས་དང་མཐུན་པར་ཚུ་དྲངས་བསིལ་དང་། ཡི་དྲགས་ལ་ལས་དང་
 མཐུན་པར་རྣག་དང་ཕྱི་ས་སོགས་བྱང་ཞིང་སྤང་ལ། ལས་དེ་འདྲ་མེད་པ་ལ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་
 པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུང་དེ་ཕྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པའི་རྣག་སོགས་འགོག་པའི་གཞུང་
 ཡིན་གྱི་སྤྱིར་རྣག་དང་གཟུགས་སོགས་ཡོད་མེད་གསུངས་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དེ་དག་གི་མཐུག་ཏུ་རྣག་དེ་ཕྱི་དོན་གྱི་ཟས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་གྱི་རྣག་གིས་ཡི་
 དྲགས་ལ་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཕྱི་དོན་གྱི་ཟས་མེད་ཀྱང་ཤེས་པའི་བདག་
 ཉིད་གྱི་ཟས་ལ་མི་ལམ་དུ་རོལ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་ཤུ་པ་ལས། བྱ་
 བྱེད་མི་ལམ་གཏོད་པ་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དོན་མ་གྲུབ་ཀྱང་བྱ་བ་དེ་བྱེད་པར་

སྒྲུང་ཙམ་གྱིས་ཡུལ་དེས་བྱ་བ་དེ་བྱེད་ཐུབ་པར་དབྱ་སེམས་སུ་ཡང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
རབ་རིབ་ཙན་ལ་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་གི་བྱ་བ་འཆིང་བ་དང་། སྒྲུང་བྱར་སྒྲུང་བ་ཙམ་གྱིས་སྒྲུང་བྱའི་བྱ་བ་
ལུས་ལ་ཟ་བ་དང་། སྒྲིག་རྒྱས་ཀྱང་ཆུང་བྱ་བ་བྱེད་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཡི་
དུགས་དང་ལྷའི་མིག་ཤེས་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་སྒྲུང་གཞིའི་རྒྱལ་དང་བདུད་ཅི་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷུ་སྟེ། ཆད་མས་བྱུབ་པ་ལ་གཞི་བྱུབ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
རྒྱས་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཆུང་གི་ཆ་ཤས་ལ་རྒྱལ་ཅིག་སྟེས་པ་ཡི་དུགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཆད་མས་བྱུབ་
ཅིང་། ཆ་ཤས་ཆུར་སྟེས་པ་མེད་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཆད་མས་བྱུབ་ཀྱང་རྒྱལ་མ་བྱུབ་པ་ཙམ་ཡིན་པས།
གཉིས་ཀ་ཆད་མ་ཡིན་ཀྱང་ཡུལ་སོ་སོ་བ་ཡིན་ལ་གཅིག་གི་བྱུབ་དོན་ལ་གཅིག་གིས་གཞོད་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མིག་རྣའི་དབང་ཤེས་གཉིས་ཡུལ་འགལ་ཞིང་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་ཡུལ་
པན་ཚུན་མ་བཟུང་ཡང་པན་ཚུན་མི་གཞོད་པ་བཞིན་ཀོ། །རྣམ་བཤད་ལས། ཆད་མས་བྱུབ་པའི་དོན་
གཉིས་ཀྱང་དངོས་སོ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་གཅིག་གིས་བྱུབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད་གཅིག་ཤོས་
ཀྱིས་དེའི་བརྒྱུག་ཕྱོགས་བྱུབ་པ་གཤམ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཁྱོད་རང་ལ་སེམས་ཙམ་ལུགས་ལ་གཟུགས་སོགས་སྟེ་མཆེད་དུག་གཞི་མ་བྱུབ་
པར་ཐལ། ཉི་ཤུ་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་བཙུག་འདས་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
སྟེ་མཆེད་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེ་བཟུན་ནས་གདུལ་བའི་སྟེ་མོའི་ཆེད་དུ་སྟེ། བཀའ་དེ་ནི་དགོངས་
པ་ཙན་ཀོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷུ་པ་འགྲེལས། མ་ལྷུ་སྟེ། ལུང་དེ་ཕྱི་དོན་གྱི་སྟེ་མཆེད་ལ་
དགོངས་ཟེར་ན། འོ་ན་ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་དོན་ཡང་ཕྱི་དོན་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། འདི་
གཉིས་ཀྱིས་འགོག་ཚུལ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་ཙན་ཐོགས་བཙས་གཅིག་གིས་
རང་གི་གོ་སར་གཟུགས་ཙན་གྱི་དངོས་སོ་ཐོགས་བཙས་གཞན་འབྱུང་བའི་གོ་མི་འགོག་པར་ཐལ།
དེ་འདྲའི་ལས་ཙན་གྱི་ལྷ་མི་ཡི་དུགས་གསུམ་གྱིས་རྒྱན་གཤམ་མོར་གང་ལ་ཐུན་མོང་དུ་བཟུས་པའི་

ཆེ་རྒྱུ་གཤེར་པོར་གང་པོ་དེའི་གོ་ས་ན་ནལ་ཆུ་བདུད་ཅི་དངོས་གནས་པ་གསུམ་ཅིག་ཅར་ཡོད་
 བའི་ཕྱིར་ན་འདིར་མ་བྱལ། འོ་ན། ཁོ་རང་ལ་གཞུགས་ཅན་དངོས་པོ་ཐོགས་བཅས་གཅིག་གིས་རང་
 གི་གོ་སར་གཞུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཐོགས་བཅས་གཞན་འབྱུང་བའི་གོ་མི་འགོག་པར་ཐལ། ཆ་
 ཅན་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཞུགས་ཅན་བྱམ་པ་གཅིག་གི་གོ་ས་ན་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཞུགས་ཅན་བྱམ་
 བའི་མཆུ་ཞབས་སོགས་དུ་མ་གནས་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། གཞུགས་ཅན་ཐོགས་
 བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཅིག་གིས་རང་གི་གོ་སར་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཞུགས་ཅན་གཞན་འབྱུང་བ་ལ་
 གོགས་མི་བྱེད་པར་ཐལ། རྒྱུ་ཞིང་གཤེར་པ་པོར་གང་གི་གོ་སར་ཆུ་དངས་ཤིང་བསིལ་བ་དང་འོ་
 མ་དང་ཁྲག་དང་ཆང་བཞི་ཅིག་ཅར་གནས་པ་སྤིང་བའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་ཁས། ཉགས་དེར་ཐལ། ཆུ་
 དངས་ཤིང་བསིལ་བ་དང་འོ་མ་དང་ཁྲག་ཆང་བཞི་བསྐྱེས་ནས་པོར་བ་གཅིག་གང་ཆེ་དེ་ལྟར་གནས་
 བའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། མཛོད་ལས། ཐོགས་དང་བཅས་པ་གཞུགས་ཅན་བཅུ། ཞེས་
 བའི་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞུགས་ཅན་ཡིན་ན་རང་གི་གོ་སར་
 གཞུགས་ཅན་གཞན་འབྱུང་བ་མེད་པས་བྱམ་ཟེར། ལ་ལ་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཞུགས་ཅན་ཡིན་ན་རང་
 གི་གོ་སར་གཞུགས་ཅན་གཞན་འབྱུང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པས་བྱམ་ཟེར་བ་གཉིས་ལ། འོ་ན། བར་དོ་
 བའི་ལུས་དེ་ཆོས་ཅན། ལྷགས་ཀྱི་གོང་བུ་དང་རྩོམ་ལ་ཡང་མི་ཐོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུགས་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་ཁས། ཉགས་བྱམ་ཅིང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་གཞུགས་ཅན་ཡིན་
 གང་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཞུགས་ཅན་གཞན་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བར་
 དོ་བའི་ལུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། མཛོད་ལས། དབང་པོ་ཀྱན་ཆང་ཐོགས་མེད་ཆུ། ཞེས་དང་།
 རྣམ་འབྲེལ་ལེ་བྱ་གཉིས་པ་ལས་ཀྱང་། ལུས་ཅན་ཡིན་ཀྱང་ཕྱ་བའི་ཕྱིར། འགའ་ཞིག་ཐོགས་པ་མེད་
 པ་ཡིན། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཛོད་ལས།
 གཅིག་ན་ལྷན་ཅིག་གཉིས་མེད་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། སན་ཚུན་གཉིས་ཀ་

ཐོགས་བཅས་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་བརྗེ་ཏུ་དྲགས་པོ་བཀས་རྣམ་པ་དང་གོ་བོ་སོགས་ན་རེ།
 ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་གསུམ་གྱིས་བཏུས་ཆེ་རྒྱ་སོགས་གསུམ་ཡོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱ་ཁྱད་གཅིག་
 ལ་དེ་འདྲའི་ལས་ཅན་གྱི་སྒྲ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་གྱིས་བཏུས་ཆེ་རྒྱ་རྒྱ་བདུད་ཅི་གསུམ་གྲུབ་ཀྱང་
 བན་ཚུན་ལས་གཟུགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ན། སྐྱེས་བྱ་གཅིག་ལ་དབྱ་གཉེན་གཉིས་ཀྱིས་བཏུས་ཆེ་
 ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ཆ་གཉིས་སུ་གནས་ཀྱང་གཉིས་ཀས་གཉིས་ཀ་མི་མཐོང་སྟེ། བན་ཚུན་ལས་
 གཟུགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྐྱ་བ་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་
 ཐལ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་དེར་ཡང་མཐོང་མེད་ལ། །བརྗེ་ནས་གཟུགས་གཞན་འབྱུང་
 འབྱུང་ན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། བེན་ཏུ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ། །ཁྱོད་
 ཀྱི་ལུང་རིགས་དེ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་དེར་ཡང་མཐོང་མེད་ལ། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་ལས་གཟུགས་སྒོ་ནས་མཐོང་ཚུལ་བཅད་ཀྱང་སྐྱེས་བྱ་གཅིག་གི་ལུས་དེ་མཛེས་མི་
 མཛེས་དུ་མར་འབྱུང་མི་འབྱུང་མ་བཤད་པར་སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་ཉེ་རིང་གིས་གསལ་མི་གསལ་ཚུང་བ་
 ཡིན་ལ། དེའི་གོང་དུ་རྣམ་འབྲེལ་ལས། བྱེ་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་མདོ་
 རྟེན་པས་སྐྱེས་བྱའི་གཟུགས་གཅིག་མཛེས་མི་མཛེས་གཉིས་ཀར་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། གང་ཟག་སུས་ཀྱང་གཞུང་གོང་འོག་གི་སྐབས་གང་དུ་ཡང་ཁས་མ་བླངས་ལ་གཟུགས་དེ་ལས་
 གཟུགས་ཀྱིས་སྐྱེབ་པར་ཡང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། སྐྱེས་བྱ་གཅིག་ལ་
 དབྱ་གཉེན་གཉིས་ཀྱིས་བཏུས་ཆེ་དུས་སུ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ཆ་གཉིས་སུ་གནས་ཀྱང་གཉིས་ཀས་
 གཉིས་ཀ་མི་མཐོང་སྟེ། བན་ཚུན་ལས་གཟུགས་ཀྱིས་སྐྱེབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྐྱ་བ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་
 པས་རིགས་པས་བཀག་གོ། །ཞེས་སྐྱས་པས་ནི། ཞེས་པ་ནས། ཐལ་བ་འཕེན་བ་ཡིན་གྱི་སྐྱེས་བྱ་
 གཅིག་གི་གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ཆ་གཉིས་སུ་གནས་པར་སུས་ཀྱང་གང་དུ་འང་ཁས་མ་བླངས་
 ཤིང་། དེ་འདྲ་འགོག་པ་ལ་གཞུང་དེ་དག་སྒྱུར་བ་ལས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་བཤད་པ་ལ་མཆན་བ་གཞན་

མེད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་དེར་ཡང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མ་བཤད་པས་ཁྱོད་བདེན་
 ཞེང་ཁོ་བོ་ཞོར་ཡང་སྟོང་ཐུན་ལས་སྐྱེས་བྱ་གཅིག་གི་གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གཉིས་ཀར་
 ལུས་ཀྱང་གང་དུ་འང་ཁས་མ་སྒྲངས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཐད་དུ་བར་
 བེ་སྟོང་མི་འགྱུར། ཞེས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གཉིས་ཡོད་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་ཐལ་བ་འཕངས་པར་
 སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ལས་གཟུགས་ཀྱིས་སྤྱི་བ་པའི་བྱིར། ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐུག་ཏུ།
 མ་མཐོང་སྤྱི་བ་བྱིར་མིན་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་ཡིན་གྱི་
 ལས་གཟུགས་ལ་བཤད་ན་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། འོ་ན་སྐབས་འདིར་སྐྱེས་བྱ་གཅིག་གི་
 གཟུགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལ་གཉིས་ཡོད་མེད་ཅོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྐྱེས་བྱ་དེའི་གཟུགས་སྤྱི་བ་མ་དེ་ཡིད་དུ་
 འོང་མི་འོང་ལ་ཅོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བྱ་དེའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་འགལ་ཞིག་ཡིད་དུ་འོང་ཡང་དེ་ལས་
 ཆ་གཞན་ཞིག་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཅུང་ཞིག་དམ་ཉེན་ལ་ཁྱད་མེད་པར་སྒོ་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་པ་ཅུང་
 ཀྱིས་ཤེས་པའི་བྱིར་རོ། འདོད་ན། སྐབས་འདིའི་ཕྱོགས་སུ་སྤྱོད་པ་ལོས་མཆོད་སྐྱོན་ལྟ་བུའི་སྐྱེས་བྱ་
 གཅིག་གི་གཟུགས་སྤྱི་བ་མ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གཉིས་ཀར་ཁས་མ་སྒྲངས་པར་ཐལ། བྱི་དོན་གྱི་རང་
 གི་ངོ་བོས་རྣམ་པ་གཏང་ན་དེ་ལྟ་ན་མཆོད་སྐྱོན་གྱི་གཟུགས་གཅིག་པོ་དེ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་དུ་མའི་
 བདག་ཉིད་དུ་ཐལ་བ་ཕྱོགས་སུ་སྤྱོད་པ་ལོ་ལ་འཕངས་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། ཁས་སྒྲངས་ཟིན་པ་ཞིག་ལ་
 ད་དུང་དེར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ནི་ཚོལ་བ་ཆར་གཅོད་ཀྱི་གནས་སུ་བཤད་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱུང་ཟིན་སྐྱུ་བ་
 པའི་སྐྱོན་ཆེན་པོ་ཡང་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་བྱུང་མཆོམས་ལ་རྟགས་བྱུང་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རང་
 རོ་བོས། མ་ཡིན་དུ་མའི་བདག་སྐྱོན་བྱིར། ཞེས་དང་། རྗེའི་གསུང་ཟིན་གྱིས་སུ་གསུངས་པ་རྒྱལ་བ་
 གོང་མའི་ཤིག་རྒྱུང་ལས། དོན་རང་གི་ངོ་བོས་རྣམ་པ་གཏང་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་
 གཅིག་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་

བྱིར། བྱབ་སྟེ། འདིས་མི་འདོད་པའི་ཐལ་བ་ཡོད་པའི་སྟོན་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་བྱབ་པའི་བྱིར་
 རོ། །ཐལ་བ་བཀོད་ལུགས་མཆོད་སྟོན་གྱི་གཟུགས་གཅིག་པོ་ཆོས་ཅན། དབང་གཉིན་གྱི་དབང་ཤེས་
 ལ་སྒྲུང་བ་ལྟར་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གཉིས་ཀར་ཐལ། ཁྱོད་དབང་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བརྒྱང་
 བ་དེ་མཛོན་སྟུང་ཆོད་མར་སོང་བའི་སྟོན་པ་ཕྱི་རོལ་ནས་རྣམ་པ་རྩེད་གཏད་པ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 ཞེས་པའི་ཐལ་ཆོས་འཆད་པར། དུ་མའི་བདག་སྟོན་ཞེས་བྱུང་། རྟགས་དེ་འཆད་པར། བྱིར། ཞེས་
 བྱུང་བའི་བྱིར། གཞན་ཡང་སྐབས་འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་ས་སྟེས་བྱ་གཅིག་གི་གཟུགས་སྟེ་བཅ་དེ་ཡིད་
 དུ་འོང་མི་འོང་གཉིས་ཀར་ཁས་མ་སྒྲངས་པར་ཐལ། ཐལ་བ་སྔ་མ་དེ་འཕངས་པ་ལ་ཕྱོགས་སྔ་མས་
 ཁོ་བོས་མི་འདོད་མོད་གལ་ཏེ་འདོད་ན་ཡང་སྟོན་ཅི་ཡོད་ཅེས་བརྟགས་པ་མཐའ་བརྒྱུད་གི་འདོད་ལན་
 ཅུམ་བཏབ་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ལུང་དེའི་འཕྲོལ་ཏེ་དུ། ཁས་སྒྲངས་ན་ཡང་། ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། ཁས་སྒྲངས་ན་ཞེས་བརྟགས་པ་མཐའ་བརྒྱུད་བྱས་ཤིང་། ཡང་སྐབས་མི་འདོད་
 པས་སྟོན་མེད་པར་མ་ཟད་འདོད་ན་ཡང་སྟོན་ཅི་ཡོད་ཅེས་བཤད་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། སྔ་དེ་གཉིས་
 གྱི་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དོན་རེ་ཡོད་པའི་བྱིར། རྒྱལ་བ་བོད་མའི་ཤིག་རྩུང་ལས་ཀྱང་། ཡིད་
 དུ་འོང་མི་འོང་དུ་མར་ཁས་སྒྲངས་ན་ཡང་སྟོན་ཅི་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་
 སོགས་འདི་དང་ཤིན་ཏུ་མ་ཐུན་ནོ། །ཁས་སྒྲངས་དེ་ལ་འོན། དབང་གཉིན་གྱི་མིག་ཤེས་གཉིས་ཆོས་
 ཅན། མཆོད་སྟོན་གྱི་གཟུགས་དེ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སོ་སོ་ཐ་དད་པར་སྟོང་བར་མི་འགྱུར་བར་མིག་
 ཤེས་རེ་རེ་ལའང་དེ་གཉིས་གཉིས་འཆར་བར་ཐལ། དེའི་གཟུགས་དེ་དེ་གཉིས་སུ་བྱབ་པ་དང་། ཁྱོད་
 དེ་སྒྲུང་ལ་མ་འཁྲུལ་པའི་མཛོན་སྟུང་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་སྐད་དུ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཉིས་པོ་དག །ཐ་
 དད་པར་ནི་སྟོང་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མིག་ཤེས་དེ་གཉིས་རེ་རེས་
 ཀྱང་གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གཉིས་ཀ་མཐོང་མི་དགོས་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་དེས་མི་མཐོང་
 བ་ནི་མི་མཐོང་བའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེབས་པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་སྐད་དུ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། མ་མཐོང་

སྤྱི་བ་ཕྱིར་མིན་ཞེ་ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་འང་དག་གཉེན་གྱི་མིག་ཤེས་གཉིས་རེ་རེ་
ནས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་གཟུགས་སྣང་བ་དེ་ཕྱི་རོལ་གཟུང་དོན་དབང་གིས་རྟོགས་
པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མཆོད་སྦྱིན་གྱི་གཟུགས་ལ་དེ་གཉིས་ཡོད་པ་གང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡིད་དུ་འོང་
བའམ་མི་འོང་བ་ལྟ་བུ་རེ་རེ་ཁོ་ན་བཟུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་གྱི་དབང་
གིས་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཞན་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ལས་དེ་ཆོས་
ཅན། མིག་ཤེས་དེ་རེ་རེ་ལ་ཕྱི་དོན་རི་ལྟར་མཐོང་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མཆོད་
སྦྱིན་གྱི་གཟུགས་དེ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ལ་
གཉེན་གྱི་མིག་ཤེས་ཡིད་དུ་འོང་བ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དུ་མཐོང་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་
ལས། མ་མཐོང་བ་དེ་རི་ལྟར་ན། །དོན་མཐོང་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཡང་གལ་ཏེ་མདོ་སྤེལ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་སྦྱོན་ཁོ་བོ་ལ་མེད་པར་ཐལ།
གཟུགས་གཅིག་ཉིད་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པར་སྣང་བའི་སྒོ་རྟོག་པ་ཡིན་ལ་དེ་སྣང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་
ཤེས་ཡིན་ལ་དོན་རང་མཆོན་སྣང་བའི་མདོན་སྟུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
གལ་ཏེ་འདོད་དང་མི་འདོད་པར། །སྣང་བ་རྟོག་ཡིན་དོན་སྒོ་མིན། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་མི་འཐད་
པར་ཐལ། སྦྱེས་བྱ་གཅིག་གི་དབང་ཤེས་དེ་ལ་འང་ལྟའི་ཁང་བ་དང་ཆོལ་ལྟ་བུ་སྣང་ཡིད་དུ་འོང་བར་
སྣང་བ་འཆི་ལྟས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཆེ་ཡིད་དུ་འོང་བར་མཆོམས་མི་སྦྱོར་བར་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་སྣང་
བ་དང་སོགས་སྦྱས་དེ་བཞིན་དུ་ན་བ་དང་མུ་དན་དང་མི་སྟུག་པའི་ཡིད་བྱེད་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་
དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་འང་འཆི་ལྟས་ལ་སོགས་པར། །མཆོམས་སྦྱོར་མེད་
མེམས་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ལས་གཟུགས་ཀྱིས་སྦྱིབ་ལུགས་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག །སྣང་གི་གཞན་སྦྱ་འགོག་སྐབས་ལས་
གཟུགས་ཀྱིས་སྦོན་པོ་སྦྱིབ་པར་ཁས་སྒྲངས་ན་ཆོས་གྲགས་ཚུད་པ་ལ་མི་མཁས་པར་ཐལ། རྣམ་

འགྲེལ་ལས། ལྷ་བའི་ཡང་ཅེས་མི་གསལ། སྤྱི་བའི་དེ་འདྲི་ཅེས་མ་ཡིན། ཞེས་ལས་གཞུགས་
 གྱིས་བསྐྱེབས་མ་བསྐྱེབས་དུང་བྱིས་ནས་འགོག་པའི་བྱིར་བེད། ཡང་ལ་ལས། ཡུལ་དབང་ལས་
 གཞུགས་གསུམ་ལས་སྟོན་པོ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ཁོ་ན་སྤྱི་བ་བར་འཆད་པ་སོགས་མང་ངོ། རྟེན་གཤིས་
 འཐད་པར་ཐལ། ལྷ་བའི་ཡང་ཅེས་མི་གསལ། ཞེས་པ་ལས་གཞུགས་སྐབས་མ་ཡིན་ལ། ལས་
 གཞུགས་གསལ་མི་གསལ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་སྟོན་པོ་འཇམ་བུམ་པ་མཐོང་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར་བེད། དེར་ཐལ།
 དེ་ལྟར་ཡིན་ཚུལ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་མེད་བཀག་ཚུལ་བཤད་ན་ཤེས་པའི་བྱིར་བེད། རྟེན་སྤྱོད་དབང་
 ཤེས་གྱིས་གཞུགས་སོགས་རྣམ་མེད་དུ་འཛིན་གྱི་རྣམ་བཅས་སུ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ་ཐལ་བས་
 དགག་པ་དང་། ཉེས་སྟོང་དགག་པ། གྲུབ་དོན་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། འོན། ཉེ་རིང་ལ་སོགས་ཁྱད་
 བར་གྱིས་བུམ་པ་ལ་ལྟ་བུའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། བུམ་གཞུགས་གསལ་མི་གསལ་མི་རུང་བར་
 ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་བུམ་གཞུགས་རྣམ་མེད་དུ་རིག་པའི་བྱིར་བེད། ཏགས་ཁས། དེ་སྐད་དུ་རྣམ་འགྲེལ་ལས།
 ཉེ་རིང་ལ་སོགས་ཁྱད་པར་གྱིས། གསལ་དང་མི་གསལ་མི་རུང་ངོ། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ཉེས་སྟོང་དགག་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་སྤྱང་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཉེས་སྟོང་དགག་པ་
 དང་། ཉེ་རིང་ཁྱད་པར་གྱིས་ཉེས་སྟོང་དགག་པ་དང་། ལྷ་བའི་གསལ་མི་གསལ་ཁྱད་པར་གྱིས་ཉེས་
 སྟོང་དགག་པ་དང་། སྤྱི་བའི་རུལ་གྱི་སྤྱང་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཉེས་སྟོང་དགག་པ་དང་། ལས་གཞུགས་
 ཁྱད་པར་གྱིས་ཉེས་སྟོང་དགག་པ་དང་། མཐོང་མེད་གྱི་ལས་གྱིས་ཉེས་སྟོང་དགག་པ་བྱུག་ཡོད་པའི་
 བྱིར་བེད་ཡོད་དེ། རྟེན་སྤྱོད་ཀྱི་ཐལ་བའི་སྟོན་དེ་མེད་དེ། ལྷ་བའི་གསལ་མི་གསལ་གྱིས་བུམ་
 གཞུགས་གསལ་མི་གསལ་བྱང་ཞེས་པའི་འདོད་པ་འཆད་པར་དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་སྤྱང་ཁྱད་ལས་
 དེ་འགྱུར། ཞེས་བྱུང་། དེ་དགག་པ་ལ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་ཆོད་དང་མ་ཆོད་དག མཐོང་ངམ་
 མི་མཐོང་མཆོངས་པར་འགྱུར། ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཁོ་ན་ནི། ཐལ་རིང་ནས་ཆ་ལག་
 ཞིག་མི་གསལ་བས་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དོ། ཞེས་པའི་ལན་དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་སྤྱང་བ་མི་

གསལ་བས། དེ་ཆ་སྤོ་མོ་འགའ་ཞིག་ནི། །མ་མཐོང་དེ་ཕྱིར་ཐ་དད་ན། །ཞེས་བྱུང་། དེ་དགག་པ་ལ།
ཕྱི་རོལ་དོན་གཅིག་མཐོང་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱུང་། །གསུམ་པ་ཡོད་དེ།
ཁོ་ན་རེ། སྤང་བ་གསལ་མི་གསལ་གྱིས་བྱམ་གཟུགས་གསལ་མི་གསལ་བྱུང་བས་སྒྲོན་མེད་ཅེས་
འཆད་པ་ལ། གལ་ཏེ་སྤང་བ་གསལ་མི་གསལ་ལ། །བྱང་བར་གྱིས་སྒྲོ་ཐ་དད་ན། །ཞེས་བྱུང་། དེ་དགག་
པར། གཞན་ཐ་དད་པས་ཐ་དད་མེད། །གང་ལས་ཐ་དད་སྤང་བར་འགྱུར། །སྤང་བ་དེ་ཡང་ཅིས་མི་
གསལ། །ཞེས་བྱུང་། བཞི་པ་ཡོད་དེ། ཁོ་ན་རེ། རྩལ་གྱིས་སྤྱིབ་བས་མི་གསལ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཉེ་བའི་
བྱམ་བཤང་རྩལ་གྱིས་ཅིས་མ་བསྐྱབས་ངེས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་རྩལ་བསྐྱབས་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བའི་
ངེས་ལན་འཆད་པར། སྤྱིབ་ཕྱིར་དེ་འདིར་ཅིས་མ་ཡིན། །བསྐྱབས་ཕྱིར་ཞེས་བྱུང་། དེ་དགག་པར།
སྤང་བ་དེ་ལྟ་ཉིད། །གཞན་དུ་བསྐྱབས་མིན་ཡོད་པ་ཉིད། །ཅེས་བྱུང་། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐག་ཉེ་རིང་གིས་
ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དགག་པར། ཤིན་ཏུ་ཉེ་ལ་སྤང་བ་ནི། །ཆེར་གསལ་དེ་ཡང་སྤང་བར་འགྱུར། །ཞེས་
བྱུང་། འདི་དག་གི་དོན་རྒྱུ་ལྟ་ལ་ས་བཅད་འདི་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྤང་གི་དེ་དག་གི་འབྲུལ་བ་ཤེས་
བར་འགྱུར་རོ། །ལྟ་བུ་ནི་གལ་ཏེ་ཉེ་རིང་བྱང་བར་གྱིས་བྱམ་གཟུགས་གསལ་མི་གསལ་མི་བྱུང་
བའི་སྒྲོན་མེད་པར་ཐལ། །བྱམ་གཟུགས་ལ་ཉེ་རིང་ནས་ལྟ་བུ་དེར་ཡང་མཐོང་མེད་གྱི་དགོ་བ་དང་
མི་དགོ་བའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་གཟུགས་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་གཞན་བྱུང་བས་བྱམ་
པ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་འཆད་པར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་དེར་
ཡང་མཐོང་མེད་ལ། །བརྟེན་ནས་གཟུགས་གཞན་འབྱུང་འགྱུར་ན། །ཞེས་བྱུང་། འདིར་མཐོང་མེད་
གྱི་དགོ་མི་དགོའི་ལས་གཟུགས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དེ། །ལྟའི་མཐོང་མེད་དགོ་བའི་ལས་གཟུགས་
གྱིས་མཐོང་བར་མི་འོས་བའི་ཡི་དྲགས་གྱི་གཟུགས་ལྟ་བུ་སྤྱིབ་ཀྱང་ལྟའི་གཟུགས་མཐོང་འོས་མཐོང་
བར་བྱེད་པས་སྤང་གི་དེ་དག་གིས་ཕྱོགས་ཙམ་མ་མཐོང་སྤང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མི་དགོ་བའི་
ལས་གཟུགས་ལ་ཡང་སྤྱར་རོ། །ཁྱེ་སྤྱོད་གྱི་འདོད་ལུགས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། །ལས་གཟུགས་

གསལ་མི་གསལ་དེ་དག་པན་ཚུན་སློབ་པ་ཡང་མ་ཡིན། དེ་དག་པན་ཚུན་མི་སློབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ཅེས། དེ་དག་ཆོས་ཅན། མིག་ཤེས་དེ་ལ་གཅིག་ཁོ་ན་སྤང་བར་འགྱུར་
 བར་ཐལ། མིག་ཤེས་ལ་སྤང་རུང་གང་ཞིག། མིག་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་པན་ཚུན་སློབ་བྱེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཞེས་འཆད་པར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་དག་རྣམས་ནི་པན་ཚུན་དུ། སློབ་འགྱུར་
 དེ་ཕྱིར་སྤང་བའི། སློབ་བྱེད་དེ་ལ་གཅིག་སྤང་འགྱུར། ཞེས་བྱུང་། བྱ་སྟེ། སློབ་འགྱུར་ཡན་ཆད་
 གིས་རྟགས་ལན་དང་། དེའི་ཕྱིར་སྤང་བའི། སློབ་བྱེད་ཅེས་པས་རྟགས་བསྟན། དེ་ལ་གཅིག་སྤང་
 འགྱུར། ཞེས་པས་ཐལ་ཆོས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ཅེས། ལུས་གཟུགས་ལ་
 ཉེ་རིང་ནས་ལྟ་བའི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཅིག་ཅར་ནི་ལས་གཟུགས་གསལ་མི་གསལ་གཉིས་ཀའི་
 རང་བཞིན་དག་མཐོང་བར་ཐལ། དེ་དབང་ཤེས་གིས་མཐོང་རུང་གང་ཞིག། པན་ཚུན་མི་སློབ་པའི་
 ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་མི་སློབ་ན་ཅིག་ཅར་ནི། གསལ་དང་མི་གསལ་རང་བཞིན་
 དག། མཐོང་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། དེ་མི་སློབ་ན་ཞེས་པས་རྟགས་བསྟན། ལྷག་
 མས་ཐལ་ཆོས་བཤད་ནས་ཚད་གཞི་ཤུགས་ལ་འཕངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ལས་གཟུགས་གིས་
 གྲང་ཡུལ་སློབ་པར་མ་བཤད་པས་སྤང་གི་གཞན་བཤད་དག་འབྲུལ་བ་སྦྲོམ་པོར་ཤེས་པར་བྱའོ།

བྱ་བ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ལུས་གཟུགས་ལ་ཉེ་རིང་ནས་ལྟ་བའི་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀས་ལུས་
 གཟུགས་གསལ་མི་གསལ་གིས་ལས་གཟུགས་གཉིས་མི་མཐོང་བར་ཐལ། དེ་མཐོང་བ་ལ་སླེས་
 བུ་དེ་གཉིས་རྒྱུད་གི་མཐོང་མེད་གི་དགོ་མི་དགའི་ལས་གིས་གཅིག་ཤོས་སློབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 པའི་ཁོའི་འདོད་ཚུལ་འཆད་པར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མཐོང་མེད་གིས་གཅིག་སློབ། ཅེས་བྱུང་། དེ་
 ལ་འོ་ན། ལུས་གཟུགས་ལ་ཉེ་རིང་ནས་ལྟ་བའི་སླེས་བུ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མ་མཐོང་བའི་ལས་
 གིས་ཅེ་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། མ་མཐོང་བའི་ལས་གང་གིས་དོན་པན་པ་དང་དོན་མིན་མི་པན་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གང་གིས་དོན་དང་དོན་མིན་མེད། །དེ་ལ་

མ་མཐོང་བས་ཅི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ཀྱང་བ་དང་པོས་རྟགས་དང་། དེ་ཞེས་
 བས་ཚོད་གཞི་དང་། ལྷག་མས་ཐལ་ཆོས་བཤད་པའི་བྱིར། གསུམ་བ་བྱུང་དོན་ནི། དེ་བྱིར་དོན་རྟེན་
 གྱེས་བྱུང་པའི། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱུང་ངོ། །འབྲུལ་བ་རགས་བ་དག་བཅད་ཟེན་
 ཏོ། །གསུམ་བ་ཕྱ་བའི་གནས་ལ་འབྲུལ་བ་ཕྱ་རགས་སྣ་ཆོགས་སྣང་བ་ལ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ན་ཕྱ་བའི་
 གནས་ལ་རགས་པའི་འབྲུལ་བ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བལྟ་བུ་རྒྱན་གཤེར་གྱི་དངོས་པོ་ཕྱོད་གང་ལ་ལྟ་
 མི་ཡི་དུགས་གསུམ་གྱིས་བལྟས་ཆེ་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་མཐོང་ཚུལ་ཐ་དད་བ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེའི་ཆེ་རྟག་སོགས་བལྟ་བུ་འགལ་བ་གསུམ་སོ་སོར་མཐོང་བའི་བྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་བྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁོ་རང་ལ་འོ་
 བ། གྱེས་བྱུ་གཅིག་གི་ཡན་ལག་ལྷས་བྱ་བ་ལྷ་བྱས་པའི་ཆེ་བྱེད་བ་པོ་གྱེས་བྱུ་གཅིག་གིས་བྱས་བ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ཡན་ལག་ལྷ་པོ་ཡང་བྱ་བ་སོ་སོའི་བྱེད་བ་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁྲབ་བ་ཁས།
 མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་དག་གྱེས་བྱུ་གཅིག་གི་ཆ་ཤས་ཡིན་པས་བྱ་བ་ཐ་དད་བ་ལྷ་པོ་ཡང་བྱེད་བ་པོ་གྱེས་
 བྱུ་གཅིག་གིས་བྱས་པར་འཛོག་གོ་ཞེ་ན། སྤྱ་མ་ལ་ཡང་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། དེའི་རྟག་སོགས་ཆ་ཅན་
 རྒྱན་ཞིང་གཤེར་བའི་དངོས་པོ་གཅིག་གི་ཆ་ཡིན་པས་དོན་གཅིག་ལ་འང་མཐོང་ཚུལ་གསུམ་བྱུང་བ་
 མི་འགལ་ཞེས་བཤད་ཆོག་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེའི་ཆེ་རྒྱན་གཤེར་ཐུན་ཕྱོད་བ་པོར་གང་
 གི་གོ་སར་རྟག་རྒྱ་སོགས་ཕྱོད་བ་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་རྟུར་ཡོད་པར་རྟེན་ཆེན་དེ་ཉིད་སྣང་བས་
 བཤད་པའི་བྱིར་ན་མཁས་བ་མང་པོས་མ་ཁྲབ་སྟེ། སྟོང་ཐུན་དང་འགལ་བའི་བྱིར་ཟེར་བ་ནི་འབྲུལ་
 བ་རགས་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་རྒྱན་གཤེར་ཕྱོད་བ་གང་གི་གོ་སར་རྟག་ཕྱོད་གང་དང་རྒྱ་ཕྱོད་
 གང་བདུད་ཅི་ཕྱོད་གང་སྟེ་ཕྱོད་བ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་སྟོན་མེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཁྲག་ཆང་འོ་མ་
 ཕྱོད་བ་གསུམ་གྱིས་ཕྱོད་བ་གཅིག་བཀང་ཆོག་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱོད་བ་གསུམ་ཕྱོད་པའི་ཕྱོད་
 བ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། སྟོང་ཐུན་ལས། བདག་གི་ཇེ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ནི་རྒྱན་གཤེར་

སྔོན་གང་ལ་དུས་ཁྱད་པར་བ་དེ་འདྲིའི་ཆེ་ཞག་དང་བདུད་ཅི་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་པའི་ཆ་ཤས་དུ་མ་
 དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་བཞེད་ཀྱི། རྒྱ་ཁིང་གཤེར་བ་སྔོན་གང་གི་གོ་ས་ན་ཞག་སྔོན་གང་བདུད་ཅི་
 སྔོན་གང་ཚུ་དྲངས་ཤིང་བསིལ་བ་སྔོན་གང་ཡོད་པ་སོགས་དང་། ཚུ་རྩལ་གཅིག་གི་གོ་ས་ན་བདུད་
 ཅིའི་རྩལ་གཅིག་དང་ཞག་གི་རྩལ་གཅིག་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་སོགས་གཏན་མི་བཞེད་ཅིང་ཞེས་
 གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཆོད་མཚུངས་ཀྱི་སྔོན་བ་གཞིར་
 བཞག་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེའི་ཆེ་ཚུ་སྔོན་གང་པོ་དེའི་གོ་སར་ཞག་ཆོད་མཚུངས་
 འབྱུང་བ་གཅིག་མི་སྟོན་པར་ཐལ། སྟོང་ཐུན་ཀྱི་ཡུང་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཚུ་དེ་ཡི་དྲགས་ཁོ་ནས་
 སྔོན་སྟོན་དུ་སྔོན་པོའི་ཆ་ཀྱན་ཞག་ཏུ་སྔོན་བས་ཆོད་མཚུངས་ཀྱི་ཞག་སྔོན་གང་སྔར་ཀྱི་ཚུ་སོགས་
 ཀྱི་གོ་སར་གནས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྔ་ཕྱིའི་དེ་ལྟར་གནས་པ་ཡོད་པས་དེ་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་
 དུས་གཅིག་ཏུ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེའི་ཆེ་ཚུ་གཤེར་སྔོན་གང་གི་ཆ་
 ཤས་ཞག་ཚུ་བདུད་ཅི་སྔོན་བ་གསུམ་པན་ཚུ་གཅིག་གཅིག་གི་གོ་སར་གནས་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་
 དེ་གསུམ་ཆ་ཅན་ཚུ་གཤེར་ཀྱི་སྔོན་བ་གཅིག་གི་གོ་སར་གནས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་
 ན་ཆ་ཅན་མཆོ་མཛོས་པའི་གོ་སར་དེའི་ཕྱོགས་བཞིའི་ཆ་གནས་ཀྱང་དེའི་ཕྱོགས་བཞིའི་ཆ་རྣམས་
 གཅིག་གཅིག་གི་གོ་སར་མི་གནས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཆེན་དེ་ཉིད་སྤང་བ་ལས། གང་གི་
 རྒྱ་ཁིང་གཤེར་བ་སྔོན་གང་གི་ཉི་འཁོར་དུ་མི་དང་སྣ་དང་ཡི་དྲགས་གསུམ་སྔོན་པོའི་ཆེ། ཞེས་པ་
 ནས། རྒྱ་ཁིང་གཤེར་བ་སྔོན་གང་གི་གོ་ས་ན་བདུད་ཅི་སྔོན་གང་དང་ཞག་སྔོན་གང་དང་ཚུ་དྲངས་
 ཤིང་བསིལ་བ་སྔོན་གང་སྟེ་སྔོན་གང་བ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་ཆ་ཤས་སྔོན་གང་བ་གཅིག་གི་གོ་ས་ན་
 ཆོན་བ་གསུམ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུ་ལ་འདི་ཉིད་དོགས་པའི་མཐའ་མ་ལུས་པར་བཅད་ནས་
 དེགས་པ་ཡང་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་ཕྱོགས་གཞན་དུ་ཁོ་བོས་གཏན་ལ་པ་བ་ཟེན་ཏོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་སྟོང་ཐུན་ལས་གསལ་བར་བཤད་ཚུལ་གསུངས་པས་མི་མཐུན་པར་

འདོད་པ་སྙན་སྒྲུབ་ལོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེའི་ཆེ་ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་གྱིས་ཆ་གསུམ་སོ་སོར་
མཛོད་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱ་པོ་གཞུང་འབྲམ་ནས་དེ་གསུམ་གྱི་ལྷའི་མིག་ཤེས་ལ་བདུད་ཅིས་
གང་བའི་ལྷ་དུ་སྤང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མིའི་མིག་ཤེས་ལ་རྩས་གང་བའི་ལྷ་དང་། ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་
ཤེས་ལ་རྣལ་གྱིས་གང་བའི་ལྷ་དུ་སྤང་བ་བཞིན་དུ་སོར་བ་གང་ལའང་སྤང་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་ཁྲབ། ཁྲབ་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་གྱི་མིག་ཤེས་གསུམ་སྤང་གཞིའི་ཆེ་རྒྱུད་ལའང་ཆད་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གསུམ་གྱི་མིག་ཤེས་སྤང་གཞི་གསུམ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་
ཁྲབ་སྟེ། སྤང་གཞི་དེ་ལ་ཆད་མར་སོང་ན་དེའི་ཆད་སོགས་ལ་ཆད་མར་འཕྲོ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་ཉ་རྒྱུད་དུ་དེ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་ལ་ཆད་མར་སོང་ཡང་ཆད་དབྱེ་བས་སོགས་ལ་
ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་སྟོང་སྙན་ལས། གལ་ཏེ་དེའི་ཆེ་རྣལ་དང་བདུད་ཅི་སོགས་
སོར་གང་གི་ཆད་མཚུངས་སུ་སྤང་དགོས་ཀྱང་ཁོ་སོ་ཅག་ལ་གཞོད་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། མིག་ཤེས་དེ་
དག་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱས་ཀྱི་རྣལ་ཅམ་དང་སྤང་གཞི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ཅམ་ལ་ཆད་མར་སོང་གི་
ཆད་ཅི་ཅམ་དུ་སྤང་བའི་ཆད་ཀྱི་ཆ་ལ་ཆད་མར་མ་སོང་ངོ་ཞེས་སྒྲུབ་པས་སྙུས་ཀྱང་དགག་ཏུ་མེད་
པའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཞུང་ལ་དུས་རྒྱུན་དུ་རྣལ་དང་བདུད་ཅིའི་ཆ་གཞུང་ལྷན་ལྷན་འཕུག་པར་
ཐལ། ལྷ་སོགས་དེ་འདྲ་གསུམ་ཚོགས་ཆེ་ཆ་གསུམ་དངོས་གནས་ལ་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁྲབ་
པར་ཐལ། རྒྱ་དངོས་གནས་པ་དེ་དེའི་ཁ་ནས་མི་གཞན་དུ་སོང་ཡང་མི་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྲབ་
སྟེ། འཕྲོ་བ་དེ་འདྲའི་ལྷ་དང་ཡི་དྲགས་དེ་དེར་མ་བསྐྱད་ན་བདུད་ཅི་དང་རྣལ་དེ་ལྟོག་པ་གང་ཞིག་། མི་
གཅིག་པོ་དེའི་ཁར་མ་བསྐྱད་ཀྱང་རྒྱ་པོ་དེ་ལྟོག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་རྣལ་
སྟེ་བ་དང་འགག་པ་ནི་ཡི་དྲགས་གཅིག་པོ་དེ་འཕྲོ་ཚོང་གིས་ཡིན་ལ་ལྷ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མ་བྱབ་ན། དེ་འདྲའི་རྣལ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་འདྲའི་ཡི་དྲགས་ཡོད་ན་ཡོད་པ་དང་དེ་མེད་པ་ན་ཁྱོད་

ཀྱང་འཇིག་པར་ཐལ། ཁྱོད་འཕྲོ་བ་སྤྱི་ལོ་ལས་དབང་གིས་བྱང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡི་དྲགས་དེ་འདྲ་
 དེ་ཁོ་ནའི་ལོངས་སྤྱོད་དུ་དེའི་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དེ་འདྲའི་བདུད་
 ཅི་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེ་བྱ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འབྲུབ་ཚུལ་དང་འགག་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 དེ་ཁོ་མོ་ཅག་གི་སྒྲོར་མི་ཤོང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། འཕྲོ་བའི་དགོ་སྤྱི་གཤམ་གི་འབྲས་བུ་སྤྱི་ཚུལ་དང་
 འགག་ཚུལ་རྟོག་གོ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲོར་མི་ཤོང་ན་མེད་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ལྷ་མིའི་རྟེན་ལ་དགོ་བའི་རྣམ་སྤྲིན་འབྱུང་ཚུལ་ཡང་སོ་སྤྱི་ས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་
 པ་གང་། མི་དགོ་བའི་རྣམ་སྤྲིན་ངན་སོང་གསུམ་ན་སྤྲིན་ཚུལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 གྲུབ་སྟེ་ཀྱན་བརྟུས་ལས། ལས་དགོ་བའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འདོད་པ་ནི་
 བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཀྱན་བརྟུས་ལས། མི་
 དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་། དུད་འཕྲོ་དང་། ཡི་དྲགས་དང་། ངན་
 སོང་ངན་འཕྲོ་ལོག་པར་ལྷུང་བ་རྣམས་སུ་མི་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་ཅ་ཉགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུ་ལོ་དེ་མི་དེ་གཅིག་ཤུའི་ལས་ཀྱི་མ་ཡིན་
 ཀྱི་མིའི་འཕྲོ་བ་འཁོར་བཅས་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱི་བདག་ཆེན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་
 སོ་སྤྱིའི་གཟུགས་ཤུང་ཡིན་ན་ལས་ཉོན་གྱིས་སྒྲངས་པའི་ཤུང་པོ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། སྤྱིར་
 བཏང་ལ་སོ་སྤྱིའི་གཟུགས་ཤུང་ཉེར་ལེན་གྱི་ཤུང་པོ་དང་འཁོར་བར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 བདེ་བ་ཅན་གྱི་ལམ་མ་ཞུགས་སོ་སྤྱིའི་གཟུགས་ཤུང་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་
 ཁས། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། བདེ་བ་ཅན་དེ་མ་དག་པའི་ཞིང་དུ་ཐལ།
 དེར་སྤྱི་ས་པའི་སོ་སྤྱིའི་ཤུང་པོ་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་སྤྱུག་བདེན་དང་བཅས་པ་དེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། དག་མ་དག་གི་ཁྱད་པར་ཡང་ཡོད་ལ། དེར་སྤྱི་ས་པ་ནི་དགོ་བའི་ཅ་བ་དང་། སངས་
 རྒྱུས་ཀྱི་མཐུ་དང་སྒོན་ལམ་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་སྤྱི་བ་གང་། དེ་ལྟར་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་སངས་རྒྱས་ཁོ་

ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲོན་ཡུལ་ཡིན་ལ་རྟོག་གེས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་བསམ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
བྱུང་སྟེ། འཆི་མེད་རྩ་སྒྲུ་ལས། སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་བསམ་མི་བྱུང་། །བསམ་མི་བྱུང་ལ་དད་བྱས་
པས། །རྣམ་པར་སྦྱོན་པའང་བསམ་མི་བྱུང་། །རྣམ་དག་ཞིང་དེར་སྦྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། མངོན་
པ་ཀུན་བརྒྱས་ལས། ཡོངས་སུ་དག་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་
མ་ཡིན་པར་བརྟུ་སྟེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་
གིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི་སྒྲོན་ལས་དང་དགེ་བའི་རྩ་བའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་དག་གོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཀུན་བརྒྱས་ལས། དེ་ལྟ་བུ་ན་སྦྱེ་བའི་གནས་དེ་དག་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱེ་བའི་གནས་དེ་དག་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ། དེ་དག་ནི་བསམ་
གཏན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡང་མ་ཡིན་ན། རྟོག་གེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྤྱི་བའི་གནས་ལ་འབྱུང་བ་སྤྱི་བ་ནི། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆ་བའི་རེག་
བྱ་དང་གྲང་རེག་གི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་སྤྱི་བ་ཆ་བའི་རེག་བྱ་དང་གྲང་བའི་རེག་བྱའི་གཞི་མ་ཐུན་
སྤྱི་བ་མེད་པར་ཐལ། མའི་རེག་བྱ་དང་གྲང་རེག་གི་གཞི་མ་ཐུན་སྤྱི་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
བྱུང་། བྱུང་པར་ཐལ། དེ་འདྲི་མའི་རེག་བྱར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་དེ་ཆ་བའི་རེག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མ་བྱུང་ན། དེ་འདྲི་གྲང་རེག་ཆོས་ཅན། ཆ་བའི་རེག་བྱར་ཐལ། མའི་རེག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་
མ་བྱུང་། བྱུང་པར་ཐལ། ཀུན་བརྒྱས་ལས། མའི་ཁམས་གང་ཞེ་ན་ཆ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ན་དེ་བས་ཀྱང་མ་བྱུང་སྟེ། མེད་མའི་ཁམས་ཡིན་མིན་ལ་སྤྲུབ་ཞི་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འ་
ན་དེ་འདྲི་གྲང་རེག་ཆོས་ཅན། གྲང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། དེར་
ཐལ། མའི་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། དེར་ཐལ། ཁམས་རྒྱུ་དང་བཞི་གང་རུང་གང་། རྩ་
སྤྲུག་གྱི་ཁམས་གཞན་མ་ཡིན་ལ། མའི་ཁམས་ཡིན་ན་ཆ་བས་བྱུང་བ་ཀུན་བརྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་དོན་དུ་
ཁྱོད་གྱིས་འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེ་ལ་མི་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་ན་རེ། ལྷགས་གོང་དམར་

འབར་བ་ཡང་ཡིན་རང་གི་རིག་བྱ་ལ་ཆ་བའི་རིག་བྱ་དང་གང་བའི་རིག་བྱ་ཡང་ཡོད་པའི་ལྷགས་གོང་
 དམར་འབར་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་གང་རིག་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་
 པར་ནོན་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་མ་ཁྱབ་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱིར་ཁྱབ་པ་མེད་
 །ཀྱང་ད་དུང་འདྲིར་རྟགས་མ་བྱལ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེར་ཐལ། ཁྱོད་མེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འདྲིར་
 མ་ཁྱབ། འོ་ན་དེ་འདྲའི་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མེའི་རྒྱས་སྟོབས་པལ་ཆར་
 རིག་སྤྲུགས་ཀྱིས་བཅོམ་ནས་སྟོབས་རྒྱུད་དུར་བྱས་པ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོ་
 དང་ལྡན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། འདོད་མི་རྒྱས། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། མེ་ཡིན་ལ་
 རང་གི་ཆ་བ་རིག་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱས་པས་བཅོམ་ནས་གང་རིག་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། དེ་འདྲ་སྤྱིར་བཏང་ལ་མེད་ཀྱང་རིག་སྤྲུགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ཡོད་པས་ན་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་
 རྒྱས་མ་བྱ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་
 པའི་རྒྱུད་ལས། མ་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ནི་གསང་སྤྲུགས་ཀྱིས་ནད་འགོ་བ་གཏོང་ངོ། །འདི་
 ལྟ་སྟེ། གསང་སྤྲུགས་ཀྱིས་ནི་མེའི་ཆ་བ་མེད་པར་བྱས་ནས་གང་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 སོགས་དང་། ཀྱན་བརྟུས་ལས། འོར་བྱ་དང་སྤྲུགས་དང་། སྤྲོད་དང་མཆོད་སྤྱད་དང་ལྡན་པའི་ལས་
 བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཆ་བའི་རིག་བྱ་ལ་གང་བའི་རིག་བྱ་གཅིག་སྤྱིང་པར་ཐལ། ཆ་བའི་རིག་བྱ་ལ་
 རིག་སྤྲུགས་རྒྱས་མ་བྱས་གང་བའི་རིག་བྱར་བསྐྱར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཆ་བ་སྤྲུགས་
 ཀྱིས་མི་ཆ་བར་བྱས་པ་དེ་ཆ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་
 ལས། ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བའི་རིག་བྱ་ལ་གཉིས་སྤྱིང་པ་གཅིག་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ།
 དེ་ལྷགས་གོང་ལ་སྤྲུགས་མ་བཏབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། འདི་ལ་ཞིབ་ཆ་ཞིག་ཤེས་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆ་བའི་རིག་བྱ་གང་བའི་རིག་བྱར་བྱེད་པའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་

བའི་ཆ་ཀུན་ལ་བཏབ་ན་དེ་ཕྱིན་ཆད་ལྷགས་དེ་ལ་ཆ་བའི་རེག་བྱ་མི་འོང་ལ། ལྷགས་དེ་ལ་སྤྲུགས་མ་
 བཏབ་པར་ལག་པ་སོགས་ལ་སྤྲུགས་བཏབ་པ་དེས་རེག་པ་ན་གང་རེག་པའི་ཆ་དེ་རེག་བཞིན་པའི་
 སྐབས་སུ་ཆ་རེག་མེད་ཀྱང་། ཆ་གཞན་ལ་ཡོད་ཅིང་མ་རེག་པའི་ཆེ་ཆ་ཀུན་ཆ་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་ལྷགས་དེ་ལ་མེར་མ་བསྤྲུགས་པའི་གོང་དུ་སྤྲུགས་བཏབ་ན་མེད་
 དངོས་པོར་ཡང་བྱེད་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། རས་ལ་སྤྲུགས་བཏབ་ནས་མེད་གདན་བྱས་
 ཀྱང་མི་འཆོག་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉི་མའི་འོད་ལ་སྤྲུག་པའི་ཆ་ཡོད་པར་ཐལ། ཉི་མའི་
 འོད་ཀྱི་རེག་བྱ་ལ་ལས་ངན་དབང་གིས་གང་རེག་སྐྱེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ལས་
 ངན་གྱིས་ཡི་དྲགས་ཁ་ཅིག་ལ་དེ་འདྲ་བུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཤེས་སྤྱིང་ལས། ཡི་དྲགས་ནམས་
 ལ་སོས་ཀའི་དུས་སུ་ནི། །ཆོ་བའང་ཆ་ལ་དགུན་ནི་ཉི་མའང་གང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་
 ལའང་ཆ་གཉིས་ཡོད་པར་རྟོགས་སྟེ། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་ཡི་དྲགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཉི་ཆོ་དེ་ལྟར་སྤྲང་
 བ་དང་ཆུ་སྤྲང་ནག་ཏུ་སྤྲང་བས་ཁྲབ་པར་ཐལ། ཡི་དྲགས་ནམས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་
 སྟེ། དེ་འདྲ་འབྱུང་བ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཡི་དྲགས་ཀུན་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་དེ་འདྲའི་ལས་ཅན་ཞེས་སྤྲུག་པ་ལྟ་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མེ་ཡིན་ལ་མི་
 ཆ་བའི་རེག་བྱ་ཆེ་བ་ཅན་ཞིག་ཁས་ལེན་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྣད་སྤྱིར་གྲགས་
 བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ན་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་མ་ཁྲབ་སྟེ། སྤྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 གསུངས་ཀྱང་། དེ་ཞིག་མ་ཁྲབ་མཚམས་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པར་ཐལ། སྤྲུགས་ཀྱི་རུས་
 བས་དེ་ལྟར་ཐུབ་པར་འཛིག་རྟེན་ན་མངོན་སུམ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ལྷག་
 མ་པལ་ཆེར་རིང་སོང་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ནམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། སྐབས་འདིར་ཡང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡོད་
 དེ། ལུས་ངག་གི་ལས་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མིན་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་

སའི་ཕྱིར། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས། འདི་ལྟར་འདས་སའི་ལས་ཡོད་དོ། །འདས་སའི་གཞུགས་ཡོད་
 དོ། །མའོངས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་མི་སྟུག་
 སའི་ཉིང་འཛིན་དང་། སྐྱ་ལད་འཛིན་སྣང་གི་དབང་ཤེས་དང་ཆུ་འབབ་སྣང་གི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་རྣམ་སྟོང་།
 གསུམ་ལ་བྱུང་བར་ཆེར་ཡོད་དེ། སྤྱི་མ་གཉིས་ཆད་མིན་དང་། སྤྱི་མ་ཆད་མ་ཡིན་པར་བཤད་ཟེན་
 སའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མི་སྟུག་སའི་ཉིང་འཛིན་དེ་ཞེན་ཡུལ་མེད་སའི་རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཀྱང་ལོག་
 ཤེས་མ་ཡིན་སའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཞེ་ཐག་པ་ནས་ཀེང་རུས་ཀྱིས་ས་གཞི་བྱུང་བར་འབྱུང་ནས་མི་
 འཛིན་པར་དགོས་དབང་གིས་དེ་ལྟར་མོས་པ་ཅམ་ཡིན་སའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་
 པ་གང་ཞེན་ཡུལ་མེད་སའི་ཕྱིར། རྣམ་གཤེར་གྱི་དངོས་པོ་མོར་གང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་སྣང་ཆུལ་མི་
 འབྲེལ་བ་བྱུག་སྣང་བའི་དོན་བྱུག་ཀྱང་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་སྣང་བའི་འགྲོ་བ་དེ་བྱུག་གི་ལས་ཀྱི་བདག་སྟེན་
 བསམ་མི་བྱུང་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་སྤྱི་དོན་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་སའི་བྱུང་ཆོས་
 བཞིའི་གཅིག་ཡིན་སའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་མི་བྱུང་ལྔ་སོགས་བཤད་སའི་ཕྱིར། ཀུན་
 བརྒྱས་ལས། ལས་འདིས་ལུས་སྣ་ཆོགས་སུ་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། །ལས་
 དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དེ་ཉིད་གནས་དང་དངོས་པོ་དང་རྒྱ་དང་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་དང་རབ་དུ་དབྱེ་བ་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ། སྤྱི་དངོས་པོ་སྣ་ཆོགས་མདོན་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་སའི་ལས་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱུང་། རྟོག་བྱུང་སྟུགས་དང་སྦྱོར་དང་མཐུན་སྦྱད་དང་ལྡན་སའི་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་། རྣལ་
 འབྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐུའི་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དབང་
 གི་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཅེས་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་
 སྦྱིན་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་། སྟུགས་དང་སྦྱོར་གྱི་རུས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་། རྣལ་འབྱོར་སའི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་སའི་སྤྱུལ་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་
 བའོ། །ཞེས་གསུངས་སའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་བསྟུས་སུ་བྱངས་སའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་

མེམས་དཔལ་ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་ན་རྣམས་པར་རིག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མེད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་
 འགྱུར་ཏེ། རྣམས་པར་ཤེས་པ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཤེས་པས་ནི། དཔེར་ན་ཡི་དྲགས་དང་།
 དུད་འགོ་དང་མི་དང་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་རྣམས་པར་རིག་པ་ཐ་དད་པར་མཐོང་བ་ལྷ་
 བྱ་དང་ཞེས་སོགས་དེའི་དོན་ཆོགས་བཅད་སྟོན་ནས་འཆད་པར་ཐེག་བསྐྱུས་རྩ་འགྲེལ་སྤར་བྱངས་
 པ་དག་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འགོ་བ་སོ་སོ་ལ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་དང་དེའི་སྐྱེ་བ་དང་། འགག་པ་མི་འདྲ་བར་
 སོ་སོར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འགོ་བ་དེ་དག་གིས་སྟོན་ལས་བསགས་དུས་ཀྱི་ཀྱན་སྟོང་
 དང་ལས་ཀྱི་བསགས་ཚུལ་སྤྲོ་ཆོགས་ཡིན་པས་འགོ་བ་ཡང་ཐ་དད་དུ་སྐྱེས་པ་ལྟར། དེ་དག་གཞི་
 གཅིག་ལ་ཆོགས་ཀྱང་ལོངས་སྟོང་དང་ལོངས་སྟོང་ཀྱི་གོགས་བྱེད་མི་བྱེད་སོགས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བ་གཅིག་ལ་མི་འཆོག་པའི་སྤགས་ཅན་གྱིས་གང་རེག་པ་དེའི་
 རེག་བྱ་བསེལ་བ་གཅིག་དང་གཞན་གྱིས་རེག་ན་འཆོག་པའི་རེག་བྱ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་སྟོང་བྱེད་ཐ་
 དད་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྲབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་དེ། དེ་འདྲའི་ཤར་གཞིར་
 གང་རེག་རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཀྱང་། གང་རེག་རྩང་ཟད་
 ཀྱང་མེད་པར་སྐྱབ་མི་བྱབ་པའི་ཕྱིར། མེ་སྟོབས་རྩང་དང་མེ་ཅམ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་
 ཏེ། སྟོས་ཀྱི་མེ་དང་རིག་སྤགས་ཀྱིས་ཆ་བའི་ཆ་བཅོམ་པའི་མེ་དག་གིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདིག་
 རྟེན་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པར་བྱས་ན་ཆ་ཅན་རྒྱན་གཤེར་པོར་གང་གི་གོ་ས་ན་དེའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་རྩ་
 དྲངས་བསེལ་དང་རྟག་དང་བདུད་རྩི་གསུམ་དེ་འདྲའི་ལས་ཅན་གྱི་མི་ཡི་དྲགས་ལྷ་གསུམ་ཆོགས་
 པ་ན་ཡོད་པ་གཅིག་སྟེང་ཅིང་ལྷ་དང་ཡི་དྲགས་ལྷ་བྱ་བྱུང་བ་ན་སྐྱེ་བ་དང་། སོང་བ་ན་སྟོག་པ་དག་
 ཡོད་དེ་དེ་འདྲར་སྐྱད་པའི་ལས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་ཅམ་གྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་
 ཁམས་ཀྱི་ལྷ་⁽¹⁾འགའ་ཞིག་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཁང་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་། དགོ་བ་སྟོབས་ཅན་

1 པར་ཐེངས་གཉིས་པ། འགའ་ཞིག་ལ་བསོད་ནམས།

འགའ་ཞིག་གི་མ་ཐུས་ནམ་མཁའ་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་བབས་པ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བར་ལས་ཏུ་
 དང་དེའི་ཡང་ཆ་གྲགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་ཅན་ཡི་དྲགས་འགའ་ཞིག་ལ་ཆར་བ་ཐོག་
 ཏུ་བབས་པ། དཔུལ་བར་རང་རང་ལས་གིས་དཔུལ་སྤང་འགོ་བའི་ནམ་པ་ཅན་གིས་བརྟེན་འཛིན་ག་
 བྱེད་བ་དང་། ལེགས་འོངས་ལྟ་བུ་ལ་རང་གིས་ཟས་མི་རྟེན་པར་མ་ཟད་ཐོགས་གིས་ཀྱང་མི་རྟེན།
 དུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མའི་ཆར་བབས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་ཡང་མི་བསོད་ནམས་⁽¹⁾མེ་སྐྱེས་ལ་ལྟའི་
 འོངས་སྤོང་བྱུང་བ་དང་། བ་སྤང་སྤོང་ལ་གསེར་གི་སྤང་ཆེན་བྱུང་བ་དང་། རྩ་བ་བྱེ་བ་རི་འབྱུངས་
 བ་དང་ནང་དུ་གཏོར་གསར་དུ་བྱུང་བ་དང་། མི་བསོད་ནམས་ཅན་གི་ཤིང་གི་བ་ལ་སྤོང་བསྐྱད་པས་
 བྱེ་རྩོམ་ཡང་གི་བ་མ་སྤོང་བཞིན་མི་གཡོ་བ་བཞིན་ཡིན་པས་བསམ་གིས་མི་བྱུང་བའི་བྱིར། དབུ་མ་
 ལྷིང་པོ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་གིས་ལས་དབང་གིས། །ཞེས་སོགས་གི། རང་འབྲེལ་ལས། ལྷོད་
 གི་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པ་ནི་སེམས་ཅན་གི་ལས་བདག་པོར་གྱུར་བ་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེར་མ་ཟད་དོན་དེ་དག་རེ་རེ་ཡང་མདོ་བསྟན་བཅོས་གི་ཤེས་བྱེད་མང་པོ་མཐོང་མོད་ཀྱང་
 རམ་མཁའ་མཛོད་གི་བཤད་བ་གཅིག་དུས་ཀྱང་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་བཀའ་སྐུ་བསྐྱབས་
 གི་དབུ་མ་སྤྱིང་པོའི་རང་འབྲེལ་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། རམ་མཁའ་མཛོད་གི་སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་
 བ་ཡང་ཆོག་ཅམ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེའི་འབྲས་
 བུ་མཐོང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་མཐོང་ན་ད་ལྟ་སྤྱོད་པོ་རྣམས་གིས་མཐོང་དགོས་པ་ལས་མ་མཐོང་
 བའི་བྱིར་ཞེན། ད་ལྟ་མི་མཐོང་བ་དེའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་པ་ལ་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། དགེ་བའི་རྩ་བས་
 དབུལ་བར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཡང་ནམས་པར་འགྱུར་བའམ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་

1 དབུས་པར་ལས། མི་བསོད་ནམས་ལས་མེ་སྐྱེས་ལ། 485

མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གྲུའི་སྒྲུང་དུ་སྐུ་པ་འཕམ་ནས་གམ་མེ་མ་སྒྲུར་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་ཏེ་དེ་ལྟར་ཚུ་
 བོ་གང་གྲུའི་འགྲམ་ན་ཡི་དུགས་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་གནས་པ་རྣམས་བདག་ཉིད་ལ་སྐུ་ལ་བ་མེད་པར་
 སྒྲུར་པའི་དབང་གིས་གསྐྱེད་སྒྲུང་ཡོངས་སུ་སྐུ་པ་འཕམ་ནས་གམ་མེ་མ་སྒྲུར་དུ་འབབ་པ་མཐོང་བ་
 བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལས་ལས་ཡོངས་སུ་གྲུར་པའི་ཚོར་གྱི་ཆར་
 བབས་པར་གྲུར་ཀྱང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་ལ་
 འབབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་མཁའ་ཉིད་དུ་མེད་པར་གྲུར་པའཕམ་ཐོག་ལ་སོགས་པའི་དོ་ཐོར་གྲུར་
 རྣམ་འབབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡང་ཁོན་རེ། རྣམ་མཁའ་མཛོད་
 ཀྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་ལས་ལ་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་པན་པའི་རྣམ་པ་མེད་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་
 འབྱོར་ཀྱང་རང་རང་གི་ལས་ཀྱིས་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ལ་ཁྲབ་པ་མེད་ཅིང་སྟོན་དེ་མི་འོང་བར་
 ཐལ། རྒྱུད་ཆོགས་པ་ཆང་ན་འབྱུང་བ་ལ་གོགས་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་དེ་ཉིད་ལས།
 གཞན་ལ་པན་པ་འབྱུང་བ་ནི་ཆོགས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ལྟར་ས་དང་ཚུ་དང་མེ་དང་རྩྱ་དང་རྣམ་མཁའ་རྣམས་ཆོགས་པ་ལས་སྐྱ་བྱ་འབྱུང་གི་རྒྱུ་གཅིག་
 མ་ཆང་ན་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཏོང་བ་དང་། སེར་སྒྲ་སྤངས་པ་དང་། འདོད་
 པ་མེད་པ་མང་དུ་གོམས་པ་དང་། མཉམ་པའི་སེམས་དང་། འདོད་པ་ལ་སྦྱིན་པ་རྩོགས་པར་བྱེད་པ་
 དང་། ལན་དུ་པན་འདོགས་པ་ལ་རེ་བ་མེད་པ་དང་། འབྲས་བྱ་ལ་འདོད་པ་མི་སྦྱེད་པ་དང་། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་དང་སྤྱན་མོང་བར་བྱས་པའི་སྦྱིན་པས་ནི། ཚོར་གྱི་ཆར་འབབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་
 བར་འགྱུར་བའི་འབྲས་བྱ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་
 ལས་རྒྱུན་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་མ་ཆང་ན་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 འདིས་ཐོག་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོར་གྲུར་ནས། ཞེས་པས་དོ་ཐོ་འགྱུར་ལུགས་བཤད་པས་དེར་
 སྤང་ཡང་སྤང་གཞི་མེད་པར་འདོད་པ་ལེགས་པར་ཞེགས་སོ། །དེས་ན་དེ་འདྲའི་ལས་ཅན་གྱི་ལྷ་མི་

ཡི་དྲགས་གསུམ་འདུས་པའི་དུས་དེའི་ཆེ་ཆ་ཅན་རྒྱན་གཤེར་པོར་བ་གང་གི་གོ་ས་ན་དེའི་ཆ་ཤས་
 གྱི་རྒྱག་ཚུ་དངས་བསེལ་བདུད་ཅི་པོར་བ་གསུམ་ཡོད་པར་མ་ཟད། དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ལ་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ལ་ཡང་ཆད་དབྱིབས་དཔངས་གྱི་ཆ་ཤས་གཅིག་ཁོ་ནར་ངས་བ་མེད་དེ། དུས་
 གཅིག་ལ་ཡང་ཆད་དབྱིབས་མི་འདྲ་བ་རྒྱུ་པོ་སོགས་ལ་འོངས་སྟོན་དགོས་གྱི་གདུལ་བྱ་མང་པོ་
 དང་བྱ་བཞི་སོགས་ལ་འོངས་སྟོན་དགོས་གྱི་གདུལ་བྱ་མང་པོ་ཡོད་ན་དེ་འདྲའི་རི་རབ་རྒྱུ་པོ་དང་
 བྱ་བཞི་གཉིས་ཀྱང་ཆ་ཅན་རི་རབ་གཅིག་གི་གོ་སར་ཅིག་ཅར་བྱ་བ་སྤྱི་བ་གང་ཞིག །རིམས་སྤྱིར་
 གཅིག་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཅན་བྱུང་དུས་ཆེ་ཞིང་བཟང་བ་དང་། སེམས་ཅན་
 སྤྱིག་པ་ཅན་བྱུང་དུས་ངན་པ་དང་རྒྱུར་བ་ཞི་བྱུང་དང་རིགས་པ་དང་སྟོན་བྱུང་གི་རབས་
 དུ་མས་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱ་བ་སྟེ། གདུལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་མང་པོའི་ལས་དང་བསམ་བསམ་རི་རབ་
 གཅིག་གི་གོ་སར་དེ་ལྟར་བྱ་བ་ཅིང་ཤོང་བར་མ་ཟད། རྒྱལ་འབྱོར་བ་གཅིག་གི་བསོད་ནམས་དང་
 མོས་བསམ་ཀྱང་མི་གཅིག་གི་གོ་སར་འཁོར་ལོ་སྦྱར་བའི་དབྱུང་གི་ཆོགས་ཡན་ལག་བཞི་བ་རྒྱད་
 ཅིང་དོག་པ་མེད་པར་བྱེད་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར། དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་འི་མེད་འོད་ལས། དོན་དམ་པར་
 རི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་ཆད་གཞལ་དུ་མེད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་སྤྱིག་
 པའི་དབང་གིས་སོ། །འདིར་ཕུག་ཁྱུ་ལྔའི་ཆད་གང་དུ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའམ་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་
 དཔའ་གནས་པའི་ཕུག་དེར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ་དེའི་མ་སྒྲུ་དང་རྩ་འབྲུལ་གྱི་སྟོབས་
 གྱིས་འཁོར་ལོ་སྦྱར་བ་སྟེ་དང་བཅས་པ་འོང་ཞིང་རབ་ཏུ་འཇུག་སྟེ། དེ་སྤྱིས་ཀྱང་མ་བསྐྱེད་ཅིང་ཕུག་
 དེར་ཞུགས་པའི་འཁོར་ལོ་སྦྱར་བའི་སྟེ་ཡང་དོག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེའི་རྟེན་ཆེན་དེ་
 ཉིད་སྤྱང་བ་ལས། དོན་དམ་པར་ཉེ་དངོས་པོ་ལ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ལ་ཡང་ཆད་དང་
 དཔངས་གྱི་ཆ་ཤས་རིགས་གཅིག་ཏུ་ངས་བ་མེད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་
 རིགས་མི་འདྲ་བ་དང་སྤྱིག་པའི་ལས་རིགས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་ལས་དེ་དག་གི་བདག་འབྲས་སུ་

གྲུར་པའི་བདེ་འགོ་དང་དན་འགོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོད་དབྱིབས་ཀྱི་ཆ་ཤས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོ་གས་པར་
འགྱུར་བས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་བྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་
སྟེ། བསྐྱེད་པ་དང་པོར་ས་གཞི་ལ་ཡང་རོ་ཞག་བྲད་པར་ཅན་ཡོད། མི་རྣམས་ཀྱང་འོད་གཟུགས་
ཅན་ཡིན་པ་ལས་སེམས་ཅན་རེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་པས་རྒྱུན་བྱས་ནས་རྒྱབ་ཅིང་། ད་གཏོད་གསེར་ར་
གན་དང་དདུལ་ཞེས་འགྱུར་བ་སོགས་འོང་ལ། ཡང་བྱམས་པ་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲིབ་བརྟན་
ཡར་སྐྱེས་ཏེ་བྱམས་པའི་དུས་སུ་ཆེར་མ་དང་ཚུ་སྟོ་མེད་པ་སོགས་འགྱུར་བར་བཤད་པ་དང་། དྲང་
སྟོང་མཁྱེད་གསེར་གྱི་རིལ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར། མཛོད་ལས། འདི་ན་མ་ངེས་ཐ་མར་ནི། །ལོ་
བརྟུ་དང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། །ཅེས་དང་། འདུལ་བ་ལྷུང་དང་བྱམས་པ་མཛོན་འབྱུང་གི་མདོ་སོགས་
ལས་ཤེས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ཆོད་སྟོང་ལ་ཁོན་རེ། འོན། ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བ་ཡང་ཡིན་བསེལ་བར་བྱེད་
པའི་རིག་སྒྲགས་ཀྱིས་མི་ཆ་བར་བྱས་པའི་གཞི་མཐུན་གྱི་ལྷགས་གོང་དེ་ཆོས་ཅན། མེ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། མེའི་བྱེད་ལས་དང་མི་ལྡན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་སླེག་པའི་རུས་པ་མེད་ལ་བསེལ་བའི་
རིག་བྱ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། འཇའི་ཁ་དོག་དམར་བ་དེས་མི་སླེག་ཀྱང་མེའི་བྱེད་ལས་
ཡིན་པའི་བྱིར། མདོ་ལས། འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་དབང་གིས་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་འབྱུང་ཡང་། ནས། དེ་
ལ་ཁ་དོག་སྒྱ་པོར་སྒྲུང་བ་དེ་ནི་སའི་ཁམས་ཀྱི་དབང་ངོ་། །དེ་ལ་ཁ་དོག་སྟོན་པོར་སྒྲུང་བ་དེ་ནི་རྩའི་
ཁམས་ཀྱི་དབང་ངོ་། །དེ་ལ་ཁ་དོག་དམར་པོར་སྒྲུང་བ་དེ་ནི་མེའི་ཁམས་ཀྱི་དབང་ངོ་། །གང་གཞུང་གི་
དབྱིབས་ལྟར་འདུག་པའམ་རྒྱུ་པོར་འདུག་པ་དེ་ནི་རྩའི་ཁམས་ཀྱི་དབང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། འོན་མེའི་བྱེད་ལས་ལ་སླེག་པའི་བྱེད་ལས་དང་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་
ལས་དང་། མི་སླེག་པར་རྫོ་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་སོགས་དུ་མ་མེད་པར་ཐལ། གཞི་དེ་ལ་སླེག་པའི་
བྱ་བ་མེད་ན་གཞི་དེ་ལ་མེའི་བྱེད་ལས་མི་ལྡན་པས་བྲལ་བའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། འཁོར་གསུམ། མ་

བྱ་བ་། འབྱུང་བ་བཞི་གཤེད་ལས་མི་ལྟན་པའི་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །མ་ཁྲབ་པ་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། གཞི་འབྱུང་བ་དེའི་གཡོ་བ་རྒྱུད་གི་དང་ཐོགས་པ་སའི་དང་སྤྱད་པ་རྒྱུད་དང་སྤྲིན་
 བ་མའི་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་དག་གཅིག་མེད་ནའང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དབྱ་མ་རིན་ཆེན་སྤེང་བ་ལས།
 གང་གསུམ་མེད་པར་རེ་རེ་མེད། །གཅིག་མེད་པར་ཡང་གསུམ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། འོན་ཏེ་སོ་སོ་
 རང་ཡོད་ན། །བྱུང་ཤིང་མེད་པར་མེ་ཅིས་མེད། །གཡོ་དང་ཐོགས་དང་སྤྱད་པ་དག། རྒྱུད་དང་རྒྱུད་དང་
 ས་དེ་བཞིན། །ཞེས་དང་། དེའི་དར་རྒྱུ་ལས། དེ་བཞིན་གཡོ་དང་ཐོགས་པ་དང་། །སྤྲིན་པ་མེད་པར་
 རྒྱུ་ཅིས་མེད། །ཅིས་པ་དང་། ཐོགས་སྤྲིན་བསྐྱུས་པ་དག་མེད་པར་རྒྱུད་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། གཡོ་
 སྤྲིན་སྤྱད་པ་དག་མེད་པར་ས་ཡོད་པར་ཐལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་ལུ་ལྡང་བའི་མདོ་
 ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །ཅུ་བར་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཡབ་སྲས་མདོ་ལས། མའི་ཁམས་ནི་རྣམ་
 བ་གཉིས་ཏེ་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལོ། །ནང་གི་མའི་ཁམས་གང་ཞེ་ན། གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་ལུས་འདི་
 ལ་མེ་དང་མའི་རྣམ་པ་དང་། རྫོ་བ་དང་རྫོ་བའི་རྣམ་པ་ཞེས་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་མའི་ཁམས་གང་ཞེ་ན།
 གང་ཕྱི་རོལ་གྱི་མེ་དང་མའི་རྣམ་པ་དང་། རྫོ་བ་དང་རྫོ་བའི་རྣམ་པ་དང་ཞེས་དང་། ས་ལུ་ལྡང་བའི་
 མདོ་ལས། གང་ལུས་ཀྱི་ཐོས་པ་དང་། འབྱུང་བ་དང་འཆོས་པ་དང་། ཟློང་བ་རྣམས་འབྱུང་བར་བྱེད་
 བ་འདི་ནི་མའི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འོ་མ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་
 ཁམས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་རྒྱ་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་གི་གཤེར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། ཡབ་སྲས་མདོ་ལས། རང་གི་རྒྱའི་ཁམས་གང་ཞེ་ན། གང་ཅི་ཡང་
 རུང་སྟེ་ལུས་འདི་ལ་ནང་གི་ཁོང་ན་རྒྱུད་དང་རྒྱུད་རྣམ་པ་དང་རྒྱུད་དང་རྒྱུད་པ་དང་རྒྱུད་པའི་རྣམ་པ་
 དང་རྒྱུད་པ་ཉིད་དང་གཤེར་བ་ཉིད་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། རྒྱ་ཡིན་པར་
 ཐལ། རྒྱ་གཤེར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཁ་ཅིག་མ་བྱུང་བེད། འདོད་ན། རྒྱུད་དང་འོ་མ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་
 རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་འདིར་མ་བྱུང་། འོ་ན་གཅིན་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་དང་གཅིན་གཉིས་

སུ་ཕྱེ་བའི་ཚུ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། རྒྱན་ཞིང་ག་ཤེར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། གཅིན་ལས་གཞན་པའི་རྒྱར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བདུད་ཅི་ཆོས་ཅན། ཚུ་དང་བདུད་ཅི་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཚུ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཉགས་བྱབ་སྟེ། ལྷའི་ཚུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ལྷའི་མེ་མེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷའི་ཚུ་ཚུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྟོང་སྤྱན་ལས་ཚུ་དྲངས་བསིལ་ཞེས་དྲངས་བསིལ་སྟོས་བ་ལ་དགོས་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་བདུད་ཅི་དང་འོ་མ་གཉིས་ཚུ་ཡིན་ཀྱང་དྲངས་བསིལ་མ་ཡིན་པར་སྟོན་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སོང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གིས་བལྟས་པའི་ཐད་ཀྱིས་གང་གྲའི་ལྷང་ནག་གིས་གང་བར་སྤང་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་ཐད་ཀྱི་ལྷང་གི་ཆ་ནག་ཡིན་པ་གཅིག་མི་སྤྱོད་པར་ཐལ། ཚུ་ལྷང་ལ་ནག་མཐོང་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཡིན་ན་དེའི་ཆ་ཀྱན་ལ་ཆད་མར་སོང་བ་ཡང་མི་དགོས། ཚུ་ལྷང་ནག་ཏུ་སྤང་ཡང་ནག་དངོས་གནས་བ་དེ་ལ་མ་བྱུབ་བ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཉགས་དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དེའི་ཆ་ཀྱན་ལ་ཆད་མར་སོང་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཆར་ལྷང་བའི་རྒྱལ་སྤྱོད་རབ་དང་རེག་བྱ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱུམ་པའི་གཟུགས་མཐོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཡང་དེའི་ཆ་ཀྱན་མཐོང་མི་དགོས་བ་བཞིན་ཀོ། །བརྒྱ་བ་ལས། གཟུགས་མཐོང་ཆེན་བྱུམ་བ་ནི། །ཐམས་ཅད་ཁོ་ན་མཐོང་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་གཉིས་བ་བྱུབ་སྟེ། ཕྱིའི་སྤྱོད་བ་ཅན་གྱི་ཡི་དྲགས་ཀྱིས་དེ་ལ་བལྟ་བ་ཅམ་བྱས་ལ་ལོངས་སྟོང་དུ་ཚུ་དེའི་ཆ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་དེའི་མཆན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་ཡིན་ཆད་ལ་བདུད་ཅི་དང་ཡི་དྲགས་ཡིན་ཆད་ལ་ནག་དངོས་གནས་བ་འབྱུང་མི་དགོས་ལ། དེ་འབྱུང་ལས་ཅན་ལ་ཡང་ལོངས་སྟོང་དུ་དབང་བ་གཅིག་ལྷང་བ་ན་འབྱུང་གི་དེའི་སྟོན་དུ་མ་ཡིན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། སྟོང་སྤྱན་ལས། རྒྱན་ཞིང་ག་ཤེར་བ་ཤོར་གང་ལ་བལྟས་བ་ན་བདུད་ཅིའི་སྤང་བ་འཆར་བ་ལྷ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་ལ་སྤང་བ་དེ་འཆར་བས་མ་

ཁྱེད་ལྟ་བུ་ཐུན་མོང་གཤམ་མཁས་ཅན་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་
 བར་འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་ལས་ཅན་གྱི་ཡི་དྲགས་སྟོང་བ་རི་ཅམ་པའི་ཆེན་པོ་གང་གྲུའི་དགྱིལ་
 ཏུ་ཞུགས་ནས་གང་གྲུའི་སྐྱོད་ཀྱི་ཚུ་ཀུན་ལ་ལོངས་སྟོང་ཅིང་། ལྷ་མི་སོགས་འགྲོ་བ་གཞན་མཐའ་
 དེར་མེད་ཆེ་འོག་དང་གོང་གི་སྐྱོད་ཚུ་ཡིན་ཀྱང་ཡི་དྲགས་དེའི་གང་ཐོབ་ཀྱི་སྐྱོད་ཀྱི་ཆ་རྒྱལ་ཏུ་སྦྱེས་
 བ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཡི་དྲགས་དེ་ཁོ་ནས་བདག་ཐོབ་ཅིང་ལོངས་སྟོང་བ་
 གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་ཅིང་ཁྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་དེ་འདྲའི་ལྷ་ཁོ་ནས་བདག་ཐོབ་
 ཅིང་དེ་ལྷར་སྟོང་པའི་བདུད་རྩིས་དེ་ལྷར་ཁྱེད་ཡོད་པའི་ཞིབ་ཆ་འདི་འབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྷར་
 ཐུན་ལས། དེ་ཡང་རྒྱུ་ཞིང་གཤམ་བ་ཐོར་བ་གང་པོ་དེ་ཉིད་མི་དང་ཡི་དྲགས་ལྷ་གསུམ་གྱིས་ཐུན་
 མོང་ཏུ་བལྟས་པའི་ཆེན་གསུམ་གཤམ་བལྟ་བུ་ཐུན་མོང་བར་མོང་བའི་དབང་གིས་ཆ་གསུམ་གསུམ་ལྷ་
 ཏུ་སྦྱེས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ནས་སྟོང་དེ་ཡི་དྲགས་ཀྱིས་ལག་ཏུ་སྦྱངས་ནས་འཕྱང་བར་བརྩམས་པ་ན། ཡི་
 དྲགས་ཀྱི་ཁར་སྦྱོར་བས་ནས་ཆ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་ཞུགས་སྦྱེས་ཏེ། ཡི་དྲགས་ཁོ་ནའི་སྟོང་ཡུལ་ཏུ་
 གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་དེས་གཞན་གཉིས་ལ་འང་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུང་འདིས་
 ཁྱེད་པ་བཅད་ཚུལ་དེ་ཤེས་དགོས་སོ། །

ཡང་དུས་འཁོར་དང་མདོན་པ་གང་རུང་རེ་ལ་ཅུང་ཟད་སྦྱངས་ནས་ཞེན་པའི་བོད་འགའ་
 ཞིག་ན་རེ། དུས་འཁོར་དང་མདོན་པ་མཛོད་གང་རུང་གཅིག་ཁས་སྦྱངས་ལ་ཅིག་ཤོས་ཟང་དོན་དུ་
 རིགས་པར་ཐལ། དུས་འཁོར་གྱིས་ལྷན་པོ་རྒྱུ་པོ་ཡིན་པར་བཤད། མཛོད་ཀྱིས་ལྷན་པོ་གྲུ་བཞི་
 ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱེད་
 འོན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ལྷན་པོ་ཡིན་ན་དུས་འཁོར་ལུགས་ལ་རྒྱུ་པོ་དང་མཛོད་ཀྱི་ལུགས་
 ལ་གྲུ་བཞིས་ཁྱེད་པར་ཐལ་སོ། །ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་གཉིས་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདོད་མཁན་མི་
 སྤྲིད་ལ་མི་མཛོད་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་ལྷན་པོ་གཞིར་བཞག་ཟེར་ན་ཡང་། འོན་དུས་འཁོར་གྱིས་

མི་མཐེད་འཛིག་རྟེན་འདིའི་སྤྱིང་བཞིའི་དབྱུས་ཀྱི་ལྷན་པོ་ལ་དབྱིབས་རྒྱུ་པོ་དང་དབངས་འབྱུལ་
 སྤྲུག་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་འཁོར་དང་མཛོད་ཀྱིས་བཤད་ཚུལ་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དུས་འཁོར་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་མོས་
 པ་དང་། བསམ་དབང་གིས་སྟོན་པས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིའི་དབྱིབས་ཆད་སྒྲ་ཆོགས་
 གསུངས་ཤིང་། གསུངས་པ་ལྟར་གྲུབ་ཅིང་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ལ་རབ་ཏུ་སྒྲང་
 བར་བཤད་པ་གང་ཞིག །རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར། རོན་དམ་པར་ཉེ་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ལ་མི་མཐེད་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་སུ་ལ་ཡང་ཆད་འབྱུལ་ལྟ་བུ་གཅིག་དང་དབྱིབས་རྒྱུ་པོ་ལྟ་བུ་གཅིག་
 ཁོ་ནར་གཞལ་དུ་མེད་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་རིགས་སྟོད་བརྟུད་འབྱུབ་བྱེད་ལ་རིགས་གཅིག་ཁོ་
 ནར་མ་ངེས་པའི་དབང་གིས་སོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ཟླ་མེད་འོད་
 ལས། འདིར་འཛིག་རྟེན་ཀྱང་ཇོ་བ་ཏུ་མོས་པ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཆད་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གསུངས་ཤིང་རབ་ཏུ་སྒྲང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། སལ་པོ་ཆེ་དང་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་དང་མངོན་པ་གོང་འོག་ལས་རི་སོགས་མི་འབྲ་
 བ་རེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིག་ཆེན་དེ་ཉིད་སྒྲང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆ་
 ཅན་ལྷན་པོ་གཅིག་གི་གོ་སར་དེའི་ཆ་ལས་གྲུབ་པའི་ལྷན་པོ་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་དཔེ་དགྲ་
 བཅོམ་པ་དང་བྱང་སེམས་དབང་ཐོབ་པས་སྤྲུག་པ་ཁྱེད་ཀྱི་འཁོར་བསྐྱར་ཡན་ལག་བཞིའི་
 དབྱུང་དང་བཅས་པ་དོག་པ་མེད་ཅིང་གོང་བ་དང་སྤྲུག་པ་ཡང་ཆེར་བསྐྱེད་མི་དགོས་པ་བཞིན་
 ཡིན་ཚུལ་དཔེ་དང་བཅས་ཉེ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ཆེན་ལས། རོན་དམ་པར་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་ལ་ཆད་གཞལ་དུ་མེད་དེ། ནས། སྤྲུག་དེར་ཞུགས་པའི་འཁོར་ལོ་སྐྱར་བའི་སྟེ་ཡང་དོག་པ་
 ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །རོན་དམ་པར་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་ཆད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བྱེ་སྤྱིའི་སྤྲུག་པ་ལྷན་པོ་གཉིས་དེ་ལྟར་མི་རུང་ཡང་

ཐེག་ཆེན་སྐབས་དུས་འཁོར་ལྷགས་ལ་ལྷན་པོ་གཉིས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པ་ནི་དཔེ་དོན་གསལ་བར་
 བཤད་པ་དང་དངོས་འགལ་དུ་ཤེས་པར་གྱིས། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དུས་འཁོར་གྱི་དཔེ་དེ་འཛིག་རྟེན་
 ཐ་སྙད་ལ་བརྟུག་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་འཛིག་པར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་བྱང་སེམས་
 དབང་ཐོབ་པའི་རྒྱས་པ་དེ་བསམ་མི་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་སྟོན་བརྟན་གྱི་
 སྟེ་གནས་འཛིག་གསུམ་གྱེད་པའི་ལས་གྱི་རྒྱས་པ་དང་། དེ་འབྲེལ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱས་པ་གཉིས་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཅིང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། ཁྱོད་དེ་འབྲེལ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། དེ་འབྲེལ་བསམ་
 མི་བྱུང་དེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་བརྟུག་ན་འགལ་ཚུལ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་དཔེ་ཤོད་
 ཚུལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་རི་སྒྲིང་ཐ་དད་པ་གནས་པའི་དཔེ་ལ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་མི་
 རྒྱས་ཏེ། དེ་འབྲེལ་ཉིང་འཛིན་བསམ་མི་བྱུང་དེ་བསམ་མི་བྱུང་གཅིག་གི་དཔེར་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ལ་
 ཡང་མི་འགལ་⁽¹⁾ གྲང་། དངོས་པོ་གང་ལའང་ཆད་འདི་ཅམ་དང་ཡུན་འདི་ཅམ་ཞེས་གཅིག་ལ་ཡང་
 དེས་བརྩུང་མི་རུང་བའི་སྒྲུབ་གྱེད་དུ་བསམ་མི་བྱུང་དེ་འབྲེལ་འགོད་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་
 ཅད་འཛིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་པར་བྱིན་འབྲེལ་བཤད་ཆོག་གསལ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་
 རྩ་མ་མང་པོས་སྐད་ཅིག་སྟོར་གྱི་སྐད་ཅིག་མའི་ཡུན་ཆད་དེས་པ་མེད་དེ། བསྐལ་པ་སྐད་ཅིག་ཏུ་
 བྱིན་གྱིས་རྫོབས་པ་དང་སྐད་ཅིག་བསྐལ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 པ་ལྟ་བུ་གཏན་ནས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ་གསེར་སྒྲིང་ལས། སྐད་ཅིག་མའི་ཆད་རི་ཅམ་ཞེ་
 བ། ཆོག་གསལ་དུ། ཞེས་པ་ནས། དབང་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་བསྐལ་བར་བྱིན་གྱིས་
 རྫོབ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། དེ་འགོག་པ་ལ། གསེར་སྒྲིང་ལས། དབང་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 སྐད་ཅིག་བསྐལ་བར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་རྒྱས་པས་འགལ་བ་མེད་པར་ཡང་སྤྲི་མི་རྒྱས་ཏེ། དབང་ཐོབ་

1 བར་ཐེངས་གཉིས་པ། ཡང་།

པའི་རྣམ་བཞག་གྱི་དྲན་རྣམ་བཞག་ཐམས་ཅད་འཛིག་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བསམ་མི་བྱུང་གཅིག་ཀྱང་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་
 ཏུ་འཛིག་ཆེ་ཡང་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ལ་དོན་དམ་པར་དེ་བས་ཀྱང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་
 བཞི་ཡང་མི་རུང་བར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་བསམ་མི་བྱུང་རྣམས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 སོགས་སྒྲོས་པས་ཆོག་གོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཡི་དྲགས་འགའ་ཞིག་གིས་བལྟས་ཆེ་ཆུ་ཁྱུང་སྐྱམ་པར་
 ཐལ། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། བལྟས་པ་ཅམ་གྱིས་ཁྱུང་ཡང་སྐྱམ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 རྣམ་བྱུང་སྟེ། ཆུ་ཁྱུང་མ་མཐོང་བར་གྲམ་པ་མཐོང་ནས་མེད་པར་འཛིན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། འོ་
 རྟེན་མིག་ཤེས་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་མིག་ཤེས་ལ་ཆུ་ཁྱུང་མེད་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། དེའི་མིག་ཤེས་ལ་ཆུ་ཁྱུང་མེད་པར་གྲམ་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རྣམ་བྱུང་སྟེ། དེའི་མིག་ཤེས་དེ་ཆད་
 མ་དང་མིག་ཤེས་དེས་མ་མཐོང་བའི་ཆུ་མེད་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱུང་བར་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་མཆོམས་ལ་ཁོ་རང་ལ། འོ་ན་བལྟ་བུ་ཐུན་མོང་བ་རྒྱན་གཤེར་མོར་གང་
 ལ་ལྟ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་འདུས་ནས་བལྟས་པའི་ཆེ་མེད་མིག་ཤེས་ཀྱང་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེའི་ཆེ་མི་དེའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ལྟ་དང་ཡི་དྲགས་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བྱུང་
 བ་སོང་། དེར་ཐལ། དེའི་ཆེ་མི་དེའི་མིག་ཤེས་ལ་ལྟ་དང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་གཟུགས་མེད་པར་དེ་གཉིས་
 ཀྱི་འོག་གཞིའི་ས་སྤང་བའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་འགྲིགས། འཁོར་གསུམ་ཁས། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཡི་དྲགས་
 དེས་ཆུ་ཁྱུང་མ་མཐོང་བར་ཐལ། དེ་ལ་སྐྱམ་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བལྟས་པ་ཅམ་གྱིས་ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་བྱུང་སྟེ། བཏུད་ནས་བལྟས་པ་ཅམ་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་
 ལུས་ཏེ། དེས་ཆུ་ཁྱུང་མཐོང་ནས་དེར་རྒྱགས་པ་སོགས་བྱས་པའི་ཕྱིར། སྤོབ་སྤྲིངས་ལས། མི་བཟད་
 སྒྲོམ་པས་རྒྱུང་ནས་ཆུ་ཁྱུང་བྱི་མེད་པ། །མཐོང་ནས་བཏུད་པར་འདོད་དེ་སོང་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱང་། །སྒྲ་
 བད། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ལ་ལར་སྒྲ་བད་དང་རྣལ་སོགས་དང་མེ་སོགས་དང་སྐྱམ་པར་འགྱུར་ཚུལ་

སོགས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་ཡི་དྲགས་ཁ་མེ་འབར་བས་འཆིག་པ་
 དང་། དཔུལ་བར་མེས་བསྐྱེགས་པ་རྣམས་དོན་དངོས་གནས་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྤྲིག་སེམས་ཀྱི་སྒྲིང་
 བ་ཅམ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་དཔུལ་བའི་མཆོན་ཆ་རྣམས། །སྤྲི་ཞིག་གིས་
 བེ་ཆེད་དུ་བྱས། །ལྷགས་བསྐྱེགས་ས་གཞི་སྤྲི་ཡིས་བྱས། །མེ་ཆོགས་དེ་དག་ཅི་ལས་བྱུང་། །དེ་
 འདྲ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །སྤྲིག་སེམས་འབྱུང་བར་བྱུང་བས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 བ་འགལ་བྱུང་ཡིན་ཏེ། ལྷགས་བསྐྱེགས་པས་འདོད་པའི་དབང་ལྷག་སོགས་བྱེད་པ་པོ་མིན་པ་ནི་སྤྲི་ཞིག་
 གིས་ཞེས་དང་། ལྷགས་བྱས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། འོན་ཏེ་བྱེད་པ་པོ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན་རང་གི་ཆེ་
 སྤོན་གྱི་སེམས་བྱེད་པ་པོ་དང་། སེམས་དེ་ལས་བྱུང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སེམས་
 བསྐྱེགས་པ་དེ་གང་ཐག་དེ་དག་ལས་འཕགས་པ་དག་གིས་མི་གཞིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཆོས་བྱེད་
 པ་དང་། སྤྲིག་པ་བྱེད་པའི་བཟང་ངན་གྱི་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ངན་སོང་གསུམ་གཞི་མ་
 གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སའི་དངོས་གཞི་ལས། ཉི་ཆེ་བའི་སེམས་
 ཅན་དཔུལ་བ་དེ་དག་ཁ་ཅིག་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་ཡང་དམིགས་ཏེ། གནས་བརྟན་མོ་ཏུ་འགལ་གྱི་
 བྱས་ངེ་སྐྱོད་དུ། ངས་སེམས་ཅན་འབར་ཞིང་རབ་ཏུ་འབར་ལ། ཀུན་ཏུ་མཆེད་ཅིང་རབ་ཏུ་འབར་ཏེ་
 མེ་ལྷེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་དང་། བསྐྱེད་
 བརྟན་སྤྲི་ལུང་བྱངས་པ་ལས། དགེ་འདུན་སྤྱང་། ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཤིང་ལྟ་བུ་དང་། ལོ་མ་ལྟ་
 བུ་དང་། འབྲུ་ལྟ་བུ་གང་དག་མཐོང་བ་དེ་དག་ཀྱང་སྤོན་དགེ་སྤོང་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་དགེ་འདུན་
 གྱི་ཤིང་དང་ལོ་མ་དང་མེ་རྟོག་དང་འབྲས་བྱ་གང་བདག་གིར་ཡོངས་སྤྲི་བྱེད་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་ཤིང་
 དང་ལོ་མ་དང་། མེ་རྟོག་དང་འབྲས་བྱ་ལྟ་བུར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་སྤྱོད་འཇུག་གི་
 དགོངས་པ་གསལ་བར་བཤད་ལ། འདི་འདྲའི་ལུང་ཤིན་ཏུ་མང་ལ་དབྱ་སེམས་སྤྲི་ཡང་དེ་ལྟར་མི་
 འདོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཡང་ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ལས་དབང་གིས་ཚུ་སྐྱེད་གི་སྐྱེད་ཀྱི་ཆ་ནྟག་ཏུ་བྱེད་ཐུབ་
 བ་གཅིག་མི་སྲིད་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ལས་ཀྱི་
 མཐུས་བསྐྱོག་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་བེར་ན། ཉགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བ་རོལ་གྱི་དབང་གི་འབྲས་
 བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཅིང་། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་མཐོ་བ་དང་འཁོར་སྐྱར་
 གྱི་དབང་གི་འབྲས་བྱས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ལས་ངན་པའི་འབྲས་བྱ་རིམས་སོགས་མི་འབྱུང་བ་
 གང་ཞིག །འཁོར་སྐྱར་མཐུས་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་དང་། འོར་བུའི་མཐུས་གང་ཆེ་ཤོ་བ་དང་ཆ་བས་
 གདུངས་ཆེ་བསིལ་བ་དང་དཔག་ཆད་བརྒྱའི་བར་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་ཅིང་། དེ་ཚུན་ཆད་དུ་ནད་རིམས་
 དུས་མིན་འཆི་བ་སོགས་མི་འབྱུང་ལ་གང་བསམ་འགྲུབ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
 རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་ས་ལས། བ་རོལ་གྱི་དབང་གི་འབྲས་བྱ་ཆེ་འདི་ལ་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་
 དེ། འདི་ལྟར་གནས་གང་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞུགས་པ་དེར་ཡམས་ཀྱི་ནད་རྣམས་དང་། གཞོད་
 བ་རྣམས་དང་འགོ་བའི་ནད་རྣམས་མི་འབྱུང་སྟེ། རས། སངས་རྒྱས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོས་སྐྱར་
 བ་དང་། བྱམས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བ་ལས། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་དགེ་བ་བཅུའི་
 ལས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྒྲོམ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དང་འབྲས་ས་བོན་མ་བཏབ་མ་རྣམས་པར་
 འབྱུང་ཡང་། ཞེས་དང་། འོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཟུར་བརྒྱད་པ་མཁན་བཅོས་མ་བྱས་པ། འོད་ཕུན་སུམ་
 ཆོགས་པ། མེ་དང་ཉི་མའི་འོད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ། གང་དགའ་མགྱུར་འགྲོ་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ།
 འོད་དགུ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྦྱིན་པ། བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྤྲུལ་པ།

རིགས་དྲུག་སོ་སོའི་ལས་དང་སྤྱི་མ་ཐུན་གྱི།
 ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་བདག་འབྲས་མི་བྱེད་དང་།
 རྩོགས་འབྲུག་གྲང་མི་ཡི་སྒོ་ཁོ་ན།
 ཚད་མར་སྤྱི་སོགས་ཐུབ་པའི་ལུགས་མིན་བྱུང་།

ཤེས་བྱ་མིང་གི་རིམ་ཅམ་ལས་གཞན། མེད་ཀྱང་རིགས་དྲུག་ཚད་མས་བྱུབ་པའི་ཡུལ། སྤྱི་
 དང་གྲེ་བྲག་ལས་འབྲས་སྒོ་སྤྲུང་བྲལ། ཁ་འབྲེས་མཁུན་དེ་དབྱ་མའི་ལུགས་ཆེས་མཁས། ཁངས་
 རྒྱུངས་སྒོན་གྱི་ཆེས་ཀན་ཨ་སུ་རས། ཁ་ཐོབ་མ་སྤྱོད་ཐབ་མོ་ཨ་མི་ཏེ། བྱམ་བཟང་ལ་སྤྱོད་མཁས་
 བྱུབ་གྲེ་བ་བརྒྱས། མཐའ་གཉིས་ཚུ་བོར་མ་སྤྱད་རྣམ་སང་མང། ཅེས་པའང་བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཆོགས་
 སུ་བཅད་པའོ།

གཉིས་པ་གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་བྱུབ་པའི་སྤྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་དེའི་སྤྱབ་བྱེད་རང་
 རིག་དགག་པ་དང་། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་པར་བསྟན་པ་དང་། དེས་
 བ་སྤྱི་སྤྱབ་ཀྱི་ལུགས་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་རིགས་པ་དང་། གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་བྱུབ་
 པ་བཀག་པ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལུགས་བཀག་པ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་བཞི། དང་པོ་
 འཆད་པར། ཅུ་བར། གལ་ཏེ་གཟུང་མེད་འཛིན་པ་ཉིད་བྲལ་ཞིང་། ཁས། གཞན་ལ་མོ་གཤམ་བྱས་
 གཞོད་ཅི་ཞིག་བསྐྱལ། ཞེས་པ་ཅུ་འགྲེལ་བྱང་། གཉིས་པ་ནི། ཅུ་བར། གང་ཆེ་གཞན་དབང་ཅུང་
 ཟད་ཡོད་མིན་ན། ཁས། འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་རྣམ་བཞག་ཀུན་གྱང་བརྒྱག། ཅེས་པ་ཅུ་འགྲེལ་
 བྱང་། གསུམ་པ་ནི། ཅུ་བར། སྒོ་བ་དཔོན་སྤྱི་སྤྱབ་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི། ཁས། དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་

སའི་ལམ་ངན་ཞུགས། །ཞེས་པ་ཙུང་ལོལ་བྱང་། བཞི་པ་ནི། ཙུང་ལོལ་འཁྲུག་ཀྱིས་གཞན་དབང་
 དངོས་འདོད་ལྟར། །ནས། བྱིན་ས་སྟོབས་ལྡན་བདག་གིས་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ཙུང་ལོལ་བྱང་།
 གལ་ཏེ་གཟུང་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་རང་རིག་དགག་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་པའི་ཆོད་
 མའི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ལ་རང་རིག་གི་འདོད་ཚུལ་ལ་དང་། སྐབས་འདིའི་འདོད་མཁན་ལ་དང་།
 རང་འགྲུལ་གྱི་ཆོག་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བ་དང་གཞན་གྱི་བླ་པའི་བྱེད་པར་ལ་
 དབྱེད་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆགས་སོགས་རང་རིག་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། རང་རིག་འཛོག་ན་རྟོག་བྱལ་གཅིག་ལ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་བྱེད་སོགས་གཞན་དུ་
 བཤད་ཟེན་ཏོ། །གཉིས་པ་སྐབས་འདིའི་རང་རིག་འགོག་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མདོ་སྡེ་བ་དང་སེམས་
 ཅམ་པ་གཉིས་འཛོག་ཟེར་ན། འོ་ན་མདོ་སྡེ་བ་ཡིན་ན་རང་རིག་འདོད་པས་བྱུང་བར་ཐལ། མདོ་སྡེ་
 བ་དེ་སྐབས་འདིའི་དེའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། བྱུང་ཅིང་། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། མདོ་ན་
 བ་མདོད་ལྟར་འདོད་པའི་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་བས་རང་རིག་འདོད་པར་འགྲུལ་བ་འགྲུལ་
 བཤད་སྲུས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཙུང་ལོལ་གལ་ཏེ་གཟུང་མེད་འཛིན་པ་ཉིད་བྱལ་
 ཞིང་། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་ངེ་བ་དང་དགག་པ་མཛད་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་སེམས་
 ཅམ་པ་གཅིག་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན།
 དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་རྗེས་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཤེས་པ་བདེན་བྱུང་འདོད་མཁན་གཅིག་མི་དགོས་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཙུང་ལོལ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་དབང་དངོས་ཡོད་ན། །འདི་
 ཡི་ཡོད་པ་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲུལ་ལས། གལ་ཏེ་གཟུང་བ་དང་
 འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་ན། དེ་ཡོད་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་པ་
 གང་གིས་དམིགས། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཛིན་པ་མི་འཐད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་འགྲུལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིའི་རང་རིག་དགག་

ཡུལ་ལ་མདོ་སྤེལ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིའི་གཙོ་བོར་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཡང་
ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིའི་གཙོ་བོར་རང་རིག་དགག་ཡུལ་ལ་མདོ་སྤེལ་གཅིག་འཛོག་པར་ཐལ། སྐབས་
འདིའི་རང་རིག་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དེ་མདོ་སྤེལ་པའི་རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། མདོ་སྤེལ་
པའི་རང་རིག་གི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་སེམས་ཙམ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་ཁས་སྦྲངས་ནས་སྐྱབ་བྱེད་དེ་འགོད་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་འབྲེལ་ལས། འདིར་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྤེལ་པའི་ཕྱོགས་ཁས་སྦྲངས་ནས་རང་
རིག་པ་རབ་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། འདིར་ཁ་ཅིག་གིས་ཉེ་སེམས་
ཙམ་པས་མདོ་སྤེལ་པའི་ཕྱོགས་ཁས་སྦྲངས་ནས་རང་རིག་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་སེམས་ཙམ་པ་དེ་སྐབས་འདིའི་རང་རིག་སྐྱབ་མཁན་དང་འདོད་
མཁན་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འབྲེལ་དང་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ཕྱང་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། འདོད་
མི་རུས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ས་སྤེའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་རང་རིག་མི་འདོད་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་སྤེལ་པས་རང་རིག་མ་བཤད་ཅིང་མདོན་སྟུམ་ཚད་མ་ལ་དབང་མདོན་ཡིད་
མདོན་རྣལ་འབྱོར་མདོན་སྟུམ་གསུམ་དང་། ཡང་དབང་མདོན་ཡིད་མདོན་འཛིག་རྟེན་གྱི་མདོན་སྟུམ་
དང་། དག་པའི་མདོན་སྟུམ་བཞེར་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་ས་ལས། མདོན་སྟུམ་ནི་བཞི་
སྟེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་གྱི་མདོན་སྟུམ་དང་ཡིད་ཀྱི་མདོན་སྟུམ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་མདོན་སྟུམ་
དང་། དག་པའི་མདོན་སྟུམ་མོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན་ཁྲབ་པར་ཐལ། དབང་མདོན་
ཡིད་མདོན་གཉིས་ཀ་འཛིག་རྟེན་པའི་མདོན་སྟུམ་ཡིན་ལ། འཛིག་རྟེན་པའི་དེ་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་
འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མདོན་སྟུམ་ནི་དག་པའི་མདོན་སྟུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་དང་
པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་སའི་རིག་པའི་གནས་ལྷ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ཉིད་ལས། དབང་
པོ་གཟུགས་ཅན་གྱི་མདོན་སྟུམ་གང་ཞེ་ན། རི་སྐད་བསྟན་པའི་མདོན་སྟུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབང་
པོ་གཟུགས་ཅན་ལྷ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ཏེ་ཡུལ་གང་ཡིན་པའོ། ཡིད་ཀྱི་མདོན་སྟུམ་གང་ཞེ་ན།

ཇི་སྐད་བསྐྱེད་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་ལུལ་ཏེ་ལུལ་གང་ཡིན་པའོ། །འཇིག་
རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་གང་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཞེས་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་
སུམ་གང་ཡིན་པ་ནི་དག་པའི་མངོན་སུམ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །དག་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ་འཇིག་རྟེན་
པའི་མངོན་སུམ་མིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ལུལ་གང་ཡིན་པ་
སྟེ། ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཏུ་
དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་ནའང་རང་རིག་དངོས་སུ་བཤད་པ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རང་འགྲེལ་
ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྷན་ལའི་འདབ་མ་བརྒྱ་འཕགས་པ་ལྟར་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་རྣམས་འཇུག་
པ་སྤྱར་བས་ཅིག་ཅར་ཏུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུར་མངོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་རྣམ་ཤེས་དང་འདོད་
མཁན་གང་ཡིན་ལ་འདོད་པ་མཐའ་མ་ཆོད་པའི་སྒྲ་ཆོགས་སྤང་སྟེ། བལ་ཆེར་གྱིས་ལོག་པར་བཤད་
ལ་རྣམ་པར་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་སྟོན་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སོམ་ཉི་དང་འདི་སྐོར་ལ་
ཅི་ཡང་མི་སྤྱི་བར་སྤང་འཁྱེར་སྤྱི་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འགྲེལ་བཤད་མཁན་སོ་ན་རེ། གར་
མཁན་གྱི་ཁང་བར་ཞུགས་པ་ན་གར་གྱི་གཟུགས་སྤྱི་སོགས་ལུལ་ལྟ་འཇིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ལྟ་ཅིག་
ཅར་ཏུ་མི་སྤྱི་ལམ་ཞེས་དེས་པའི་ལན་དུ། རང་རིག་སྤྱི་བའི་མདོ་སེམས་གཉིས་ན་རེ། ལུལ་ལྟ་འཇིན་
པའི་རྣམ་ཤེས་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྤྱི་ཡང་འཇུག་པ་སྤྱར་བས་ཅིག་ཅར་སྤྱི་བར་མངོན་ནོ། །ཞེས་སྤྱི་བ་
སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ལྷན་ལའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཏུ་འདོད་དོ། །འདི་ཡིན་ཏུ་འབྲུལ་བ་རགས་པ་ཡིན་པར་
ཐལ། རང་རིག་འདིར་སྤྱི་བའི་མདོ་སེམས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་རིགས་མི་མཐུན་པ་ཏུ་མ་ཅིག་
ཅར་སྤྱི་བར་འདོད་པ་གང་ཞེ་ག། རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་ཏུ་མ་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་དུས་
གཅིག་ཏུ་མི་སྤྱི་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རིགས་མི་མཐུན་གྱི་མིག་དང་ན་བའི་རྣམ་ཤེས་

གཉིས་ལྟ་བུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་ཡང་དེའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ལས་མི་འབྱུང་
 ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་རྣམ་ཤེས་རིགས་མི་མཐུན་དུ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་སེམས་
 ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ་བ་གཅིག་གིས་གཞན་གྱི་བྱས་པ་བཅོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ཞེས་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཅིག་ཅར་རིགས་མི་མཐུན་སྐྱེ་ཡང་། ཤིན་ཏུ་གསལ་པའི་སེམས་གཅིག་
 གིས། རྒྱས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་གཞི་ལས་གཞན་འབྱུང་བ་མིན། ཞེས་དང་། རྣམ་
 བཤད་ལས། རིགས་མི་མཐུན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་འདོད་པ་གཏན་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་བྱལ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས། མདོ་ལས། སེམས་
 ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་དེ་དེ་བཅོ། ཞེས་པའི་དོན་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་ལ་བྱེད་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་རྣམས་རིགས་མཐུན་པ་ཉིད་ལས། རྒྱས་པ་ངེས་པར་
 བྱུང་བ་ཡིན། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས། རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་ཡང་དག་རྟོགས། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། དེ་རྣམས་རིགས་མཐུན་པ་ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་པའི་ཕྱིར་རོ་
 སོགས་སྒྲིན་མང་རོ། ཡང་བོད་དབྱ་ཆད་པ་མང་པོ་ཞིག་ན་རེ། ཟེའོག་ལྟ་བུའི་ཁ་པོ་ལ་ལྟ་བུའི་དཀར་
 དམར་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མིན་ནམ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། ཤེས་པ་དེ་རྣམས་
 རིམ་གྱིས་འབྱུང་ཡང་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་སྣང་ངོ་ཞེས་ཟེར། འོན་ཀྱང་མདོ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་
 དེ་དེ་བཅོ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་ལ་མི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པ་ཅམ་ལ་སྐྱེ་བར་
 ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་འཆད་རྒྱལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུལ་གཅིག་འཛིན་པ་ལ་ཡང་སེམས་བྱུང་
 ཀྱན་འགོ་ལྟ་དང་གཙོ་བོ་སེམས་གཅིག་རྣམས་ཀྱིས་མཚུངས་ལྡན་དུ་མི་འཛིན་པར་ཐལ། དཀར་
 པོ་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དུ་མ་དུས་གཅིག་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འཁོར་གསུམ།
 གཞན་ཡང་རྣམ་ཤེས་གཅིག་གིས་དུ་མ་ཡང་མི་འཛིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཁ་འཛིན་མིག་ཤེས་མེད་
 པར་ཐལ་བ་སོགས་གཞོད་བྱེད་དུ་མ་འཐུག་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། བོད་

མང་པོས། ནས། ཁྱོ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱང་མ་ཉོགས་པར་སྤང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གསུང་འདིའི་དོན་ལ་རང་གཞན་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྱ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཁས་ལེན་མཁན་ཡིན་ན་ཟེ་འོག་
གི་དཀར་པོ་དང་། སྡོན་པོ་སོགས་ཆོགས་པའི་ཁྱོ་འཛིན་པས་བྱུང་བ་དང་། ཁྱོ་འཛིན་དཀར་སྡོན་
གཉིས་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་པར་འདོད་པས་བྱུང་བར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། མིག་གི་རྣམ་
ཤེས་གཅིག་གིས་ཁ་དོག་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་འཛིན་པ་ཡང་མ་ཤེས་པར་ཁྱོ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱང་
མ་ཉོགས་པར་སྤང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་དང་སྐབས་འདིའི་རང་ལུགས་
ལ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་གར་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཁས་སྤངས་པ་ལ་ཡང་ཁྱ་
འཛིན་མིག་ཤེས་མེད་པར་ཐལ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་འདྲའི་ཁས་ལེན་མཁན་མེད་པར་མ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་ཁུས་ཏེ། དེ་འདྲ་འདོད་པའི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དེ་འདྲ་འདོད་པའི་མདོ་སེམས་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། ཁྱོ་འཛིན་སྟེང་གི་སྡོ་དཀར་སོགས་ཇི་སྟེད་ཀྱི་གྲངས་དེ་སྟེད་ཀྱི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་རིགས་
མ་ཐུན་ཐ་དད་པ་སྟེ་བར་འདོད་པའི་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་གྱི་མདོ་སྟེ་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་
འདོད་པའི་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་གྱི་སེམས་ཅམ་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་བྱུང་
སྟེ། ཏུས་གཅིག་ལ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ལུལ་ལྟ་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོད་བང་ཤེས་རིགས་མི་མཐུན་
ལྟ་ཅིག་ཅར་སྟེ་བ་བཞིན་དུ་ཁ་དོག་སྒྲ་ལྟའི་ཁྱོ་འཛིན་ཆ་དཀར་སྡོ་སོགས་སོ་སོར་འཛིན་པའི་མིག་གི་
རྣམ་ཤེས་ཐ་དད་པ་ལྟེ་ཞེས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དཔུ་མ་རྒྱན་ལས། རི་མོ་བརྒྱངས་པ་མཐོང་བའི་
ཆོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་སེམས་མང་པོ། །ཅི་སྟེ་གཅིག་ཆའི་ཚུལ་གྱིས་སྟ། །འབྱུང་བར་འབྱུར་བར་འདོད་
ན་ཀོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། རི་མོ་ནི་རི་མོ་ཅན་ནམ་ཁྱོ་ལ་སྐད་དོད་གཅིག་པ་ཡོད་
པས་ཁྱོ་ཡིན་ཞིང་བརྒྱངས་པ་ནི་བཀྲམ་པའི་མིང་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དེ་བཞིན་སེམས་མང་པོ། །ཞེས་
པས་ཁ་དོག་གི་གྲངས་བཞིན་དུ་སེམས་རིགས་མཐུན་མང་པོ་སྟེ་བ་དང་། གཅིག་ཆའི་ཚུལ་ཞེས་

བས་དུས་གཅིག་ཏུ་སྒྲེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། གང་དག་རིགས་
 མ་སྟན་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པའི་གངས་བཞིན་དུ་རི་མོ་བརྒྱངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟན་ཅིག་
 ཏུ་འབྱུང་སྟེ། གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པའི་རིགས་མི་མ་སྟན་པ་བཞིན་ཅོ་སྟམ་དུ་སེམས་
 བ་དེ་དག་གི་ལུགས་བསྟན་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་། གང་དག་ཅེས་བྱ་
 བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་སྒྲ་བ་ཁ་ཅིག་ཁོ་ནས་ཏེ། དེ་དག་གི་ལུགས་ཤེས་པ་རྣམས་དང་བཅས་
 བ་ཡིན་ཀྱང་རི་མོ་བརྒྱངས་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་གཙོ་བོར་མདོ་སྟེ་བར་བཤད་
 དགོས་ལ་འདི་འདྲའི་སེམས་ཅམ་བ་ཡང་ཡོད་ལ། ཕྱི་རོལ་བ་ནི་དེ་ལྟར་འདོད་མཁན་ཡོད་ཀྱང་འོག་
 ཏུ་དབུ་མ་རྒྱན་ལས། ཕྱི་གཞུང་རྣམས་ལ་འང་རྣམ་ཤེས་ནི། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ཟུར་དུ་བཀག་པར་
 འགྲེལ་བ་དང་འགྲེལ་བཤད་གཉིས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོང་གི་རྩ་རྟགས་གཉིས་བ་དེ་ལྟར་
 འདོད་པའི་གཟུང་འཛིན་གངས་མཉམ་གྱི་སེམས་ཅམ་བ་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པའི་
 སེམས་ཅམ་བ་ཡོད་པར་ཞེ་འཆོས་ཚུགས་སྒར་བཞོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅམ་པའི་ཐད་
 གྱི་དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། གང་དག་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་
 རྣམས་ཀྱང་སྤྱིར་བའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་སྟེ། ཤེས་པ་དེ་དག་ཀྱང་མང་ལ་དེ་དག་ཀྱང་རིགས་མ་སྟན་པ་
 ཉམ་སྟག་སྟེ། རིགས་མི་མ་སྟན་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་
 སེམས་ཅམ་བ་ཀུན་གཞི་འདོད་མཁན་ཕྱི་མ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ཁྱོད་གྱི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མ་སྟན་
 དུ་མ་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་ནི་མདོ་དག་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་ལན་གྱིས་ཤེས་པའི་
 ཕྱིར། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། སྒྲ་བ་དེ་དག་གིས་ནི་གང་སྒྲ་ཕྱི་མེད་པར་སེམས་གཉིས་འབྱུང་
 བ་འདི་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། གོ་སྐབས་མེད་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ནི་རྣམས་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་གཅིག་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ལུང་དང་འགལ་བ་བརྗོད་པར་དགའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལུང་དེ་གཉིས་དང་མི་འགལ་བར་ཐལ། ལུང་དེ་གཉིས་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་
གཅིག་ལས་མི་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། རྣམ་
པར་སྒྲིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དབང་དུ་མཛད་དེ་དེ་སྐད་གསུངས་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཞི་འཆོ་སོགས་ན་རེ། དེ་ལྟ་ན་འདྲ་ཀུན་གཞི་ལུས་དང་མེད་སྟོང་དང་
གནས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བར་བཤད་པས་ཀུན་གཞི་ཡང་དུས་གཅིག་ལ་དུ་མར་ཐལ་བ་དང་།
ཁྱོད་ཀྱི་ལུང་དོན་དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོན་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་མདོ་དེ་གཉིས་
ཀྱི་དོན་རིགས་མཐུན་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ལས་མི་འབྱུང་བ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་རྒྱན་རང་
འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་འདི་ནི་སྟོན་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་ཚུལ། དེ་དག་རྣམས་ལ་རིགས་མཐུན་
པའི། རྣམ་པར་ཤེས་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་། །འདི་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས། །རིམ་གྱིས་འབྱུང་
བར་ཡང་དག་རྟོགས། །ཞེས་བྲ་བ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་ལས་ཀྱང་
ལུང་འདི་དངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་འགྲེལ་བ་འདི་བལྟ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ལ་མདོ་ལུང་གཉིས་ཀྱི་
དོན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་བཀའ་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཆེད་སོགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་དངོས་སྟོང་འདི་བ་ན་
རེ། ལུང་དེས་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ལས་མེད་པར་བཤད་པ་མིན་པར་ཕྱི་དོན་མེད་པར་བསྟན་པར་ཐལ།
མདོ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱད་གཅིག་པའོ་ཞེས་པའི་གཅིག་གི་དོན་གངས་ཀྱི་གཅིག་མིན་གྱི་
སེམས་འབའ་ཞིག་གོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པ་གང་ཞིག །མདོ་ལས་སྟོང་ཕྱི་མེད་པར་སེམས་གཉིས་
འབྱུང་བ་གནས་མེད་པ་མི་མཐུན་སྟུགས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སེམས་དང་། དེའི་གཉེན་པོའི་སེམས་ལ་
དགོངས་པར་དངོས་སྟོང་ཁོ་སོས་རིགས་པས་སྟུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྒྱར་དང་པོ་དེ་སྐད་དུ་སྟོང་བ་ཡིན་
ཏེ། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། གཅིག་ཅས་བྲ་བའི་སྟོན་ནི་འབའ་ཞིག་ཅས་བྲ་བའི་རྣམ་གངས་སུ་
གཏོགས་པ་ཡིན་གྱི། གངས་ཀྱི་ཆིག་ནི་མ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ལ་བདག་དང་བདག་གི་དང་གཟུང་བ་
དང་འཇིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཉིད་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ནི་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་

བར་འབྱུར་རོ་ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བ་ཤད་ལས། གཅིག་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་འབའ་ཞིག་ཅེས་བྱ་
 བའི་རྣམ་གྲངས་སྤྱ་གཏོགས་བ་ཡིན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན། ཕྱི་རོལ་
 གྱི་དོན་དགག་པར་བསྟན་པར་བཤད་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྒྱར་གཉིས་
 བ་དེ་ལྟར་དུ་སྒྲ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འབྲེལ་ལས། དེའི་ཆེ་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་
 གཉེན་པོའི་སེམས་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། སེམས་གཉིས་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་བཀག་བ་སྟེ། དེགས་
 བས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ཁོ་བོ་དེ་སྐད་དུ་སྒྲ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་དེ། རང་
 འབྲེལ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་བ་ལྟན་ལའི་འདབ་མ་བརྒྱ་འཕེགས་ཞེས་སོགས་འདི་མདོ་སེམས་གང་
 གི་ཡང་ལུགས་སྤྱ་འདྲིལ་མི་སྤྱབ་བར་ཐལ། གཞུང་འདིས་ཁྱ་བོའི་སྡོ་སོར་སོགས་འདྲིན་པའི་རྣམ་
 ཤེས་དེགས་མ་ཐུན་རིམ་ཅན་དུ་སྟེ། ཡང་འདུག་པ་སྤྱར་བས་ཅིག་ཅར་སྟེ། བར་མདོན་བ་སྟེ་སྤྱང་ཞེས་
 བཤད་དགོས་བ་གང་ཞིག །རྣམ་ཤེས་གྱི་འདུག་པ་སྤྱར་བ་ཅིག་ཅར་སྤྱང་བའི་རྒྱ་ཡིན་བ་རྣམ་འབྲེལ་
 དུ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། རྟགས་དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། རང་འབྲེལ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་བ་ལྟན་ལའི་
 འདབ་མ་བརྒྱ་འཕེགས་བ་ལྟར་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་རྣམས་འདུག་པ་སྤྱར་བས་ཅིག་ཅར་འདུག་པ་
 ལྟ་བུར་མདོན་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲལ་སྟེ། འཕོངས་རྒྱུན་པའི་མདས་ལྟན་ལའི་
 འདབ་མ་བརྒྱ་རིམ་གྱིས་སྤྱག་ཀྱང་མདའི་ལྷགས་སྤྱར་བས་རིམ་ཅན་དུ་མི་སྤྱང་བར་ཅིག་ཅར་སྤྱག་
 བར་སྤྱང་བ་བཞིན། དེགས་མ་ཐུན་གྱི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལྟ་བུ་ཐོག་གི་དཀར་སྡོ་སོ་སོར་འདྲིན་པའི་
 རྣམ་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་འབྱུང་ཡང་འདུག་པ་སྤྱར་བས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་སྤྱང་ཞེས་པའི་
 དཔེ་དེ་འཆད་པར། རང་འབྲེལ་ལས། ལྟན་ལའི་འདབ་མ་བརྒྱ་འཕེགས་བ་ལྟར་ཞེས་བྱང་། དོན་དེ་
 འཆད་པར། རང་འབྲེལ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་བ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་རྣམས་འདུག་པ་སྤྱར་བས་ཅིག་
 ཅར་དུ་འདུག་པ་ལྟ་བུར་མདོན་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་སྐད་དུ། རྣམ་བཤད་ལས། དེས་ན་རྣམ་ཤེས་དེགས་མ་ཐུན་བ་ཅིག་ཅར་སྟེ། བར་བཅད་པའི་

ལན་དུ། དེ་རྣམས་འཇུག་པ་སྤྱད་པས་རིམ་གྱིས་སྤྱེ་ཡང་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱེ་བར་མངོན་ཞེས་བཤད་
 དགོས་པ་འདྲ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་རྟགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྟག་བཅས་
 རྟག་པ་མེད་པའི་ཡིད། ཅིག་ཅར་དུ་ནི་འཇུག་ཕྱིར་རམ། །འཇུག་པ་སྤྱད་ཕྱིར་སྤྱོད་པོ་དག་། དེ་དག་
 ལ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཞེན། །ཞེས་དང་། མགལ་མེ་ལ་སོགས་སྤྱད་འཇུག་པའི། །རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་གཞོན་
 པ་ཅན། །མིག་ལ་འཁོར་ལོར་འབྱུང་སྤྱེ་ཡི། །དེ་མཐོང་མཆམས་སྤྱོད་ལས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། ཟེའོག་གི་དཀར་སྟོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་མིག་གི་
 རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་ཡང་ཅིག་ཅར་སྤྱད་བ་ནི་འཇུག་པ་སྤྱད་པའི་དབང་
 གིས་ཡིན་པར་འདོད་པའི་མདོ་མེས་པ་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་རིམ་འབྱུང་བ་གཉིས་མེད་པར་
 ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་རང་སྤྱེ་དངོས་སྤྱོད་བ་
 གཅིག་ཡོད་པ་གང་ཞིག་། དེ་འདྲའི་བྱེ་སྤྱེ་ཡང་མེད། དེ་འདྲའི་དབུ་མ་པ་ལ་དོགས་པ་ཡང་མེད་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། དཀར་པོ་དག་ལ་སོགས་པ་ཡི། །ཤེས་པ་དེ་ནི་
 རིམ་འབྱུང་སྟེ། །མཐོགས་པར་འབྱུང་ཕྱིར་སྤྱོད་པོ་དག་། གཅིག་ཆའོ་སྤྱོད་དུ་ཤེས་པ་ཡིན། །ཞེས་
 དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། མེ་རྟག་ལྷན་ལའི་འདབ་མ་བརྒྱ་འཕེགས་པ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་སྤྱད་པའི་
 ཕྱིར་རིམ་གྱིས་དངོས་པོ་ལ་གཅིག་ཆའོ་སྤྱོད་དུ་ཤེས་སོ་ཞེས་འཛིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། བོང་གི་ཅུ་རྟགས་གཉིས་དང་བྱུང་བ་གསུམ་ག་བྱུང་བར་ཐལ། འདི་འདོད་མཁན་རང་སྤྱེ་ཡིན་
 ལ་དངོས་པོ་བདེན་བྱུང་ཁས་ལེན་ཞིང་ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་འདོད་མཁན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དབུ་མ་རྒྱན་ལས། ཤེས་གཅིག་ཐ་དད་མ་ཡིན་པས། །ཞེས་པ་ནས། རྟག་པར་བཞག་པར་བྱས་པ་
 ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རང་སྤྱེ་དངོས་སྤྱོད་རྣམ་ཤེས་རྣམ་བཅས་སུ་འདོད་པའི་སྤྱོད་ཆོགས་རིམ་
 འབྱུང་བ་དང་། གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་དང་། སྤྱོད་ཆོགས་གཉིས་མེད་པ་གསུམ་ག་བཀག་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ནི་རུང་ངོ་

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་མོ། །འདི་ལ་ཡང་རྣམ་པ་བདེན་པར་འགྱུར་བའས། ཡང་ན་རྩུན་པར་
 འགྱུར་གངས་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱོད་གས་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་སྤྱོད་གས་དང་པོ་ལྟར་ན། ཞེས་པ་ནས། འོན་ཀྱང་
 འོན་དམ་པར་ན་དེ་ནི་ཡུལ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟ་མེད་ཀྱི་སྤྱི་རྣམ་པར་སྤྱེ་བའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་
 ཡང་སྤྱི་ཚོགས་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་ལས་མི་འདའ་ལོ། །དེ་ཞིག་དེ་ལྟར་རང་གི་སྤེ་བའི་ཡུགས་ཀྱི་ཤེས་པ་
 ཐམས་ཅད་སྤྱི་ཚོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །གཞན་
 ཡང་གཞོན་བྱེད་མང་ངོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྷན་ལའི་དཔེ་དེ་རང་རིག་འདོད་པའི་མདོ་སེམས་
 གཉིས་ཀྱི་ཡུགས་ལ་འཛོག་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཡུགས་དེ་རང་རིག་འདོད་པའི་མདོ་
 སེམས་གཉིས་ཀྱི་ཡུགས་སུ་འཛོག་དཀའ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། གཞུང་འདི་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་ཡུགས་སུ་འཛོག་དཀའ་བར་སྤང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ཤིན་ཏུ་མ་བྱ་བ་སྟེ། ཡུང་
 འདིའི་དོན་ནི་རྣམ་འགྲེལ་རང་ཡུགས་ཀྱི་རང་རིག་འདོད་པའི་མདོ་སེམས་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་
 གཉིས་ཀྱི་ཡུགས་ལ་འཛོག་དཀའ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་རང་རིག་འདོད་པའི་མདོ་སེམས་
 གང་རུང་ལ་རྣམ་འགྲེལ་རང་ཡུགས་ཀྱིས་མ་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདོད་པའི་མདོ་སེམས་
 གང་རུང་ལ་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སྤྱི་ཚོགས་གཉིས་མེད་པས་མ་བྱ་བ་བྱ་བ་ཞིག །རྣམ་འགྲེལ་
 རང་ཡུགས་སྤྱི་ཚོགས་གཉིས་མེད་པའི་ཡུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་བྱ་བ་སྟེ། ཚད་སྤྱོད་
 ལས། རྗེ་ལྟར་མེ་ཡིས་གཞན་བདག་ཉིད། །གསལ་བྱེད་དེ་བཞིན་རང་བདག་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཚད་
 མ་རྣམས་ཀྱང་ནི། །རང་གཞན་བདག་ཉིད་སྤྱོད་ཅེ་ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱོད་གས་སྤར་བཞོད་པའི་
 རང་སྤེ་དེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འགོག་པའི་ལང་ག་ཤེས་དང་གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་
 བྲངས་པའི་རང་སྤེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་བ་བྱ་བ་སྟེ། རྗེ་ལྟར་མེ་ལྟར་མཐའི་རང་འགྲེལ་ལས།
 བཤད་པ་མཛད་པས་ནི་ཤེས་རབ་ཡུལ་དུ་བྱུང་བ་ལྟར་པས་སྤྱོད་སྤྱོད་གསུངས་པས་རྣམ་འབྱེད་སྤྱོད་
 པའི་ཚུལ་སྤྱོད་པ་ན་དེ་སྤྱོད་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཚོགས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཁོ་ན་རྣམ་འབྱེད་སྤྱོད་

པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདིར་སྤྲོ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་ལ་རྣམ་ཤེས་
གཅིག་བྱར་སྤྲོ་བ་དང་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ཀྱི་འདོད་མཁན་གཉིས་ལས་བྱི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅ་བར་འདོད་
མི་ལུས་ཏེ། འདི་ཡང་རང་རིག་འདོད་མཁན་ཡིན་པར་རང་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་བྱིར་ཏེ། རང་
འགྲེལ་ལས། འདིར་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྤྲོ་བའི་སྤྲོགས་ཁས་སྒྲངས་ནས། ཞེས་པ་ནས། དེའི་བྱིར་
ཐུག་པ་མེད་པའི་སྤྲོ་བ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བའི་བྱིར་གདོན་མི་བྱ་བར་རང་རིག་པ་ཁས་སྒྲངས་བར་བྱ་
དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྒྱབ་སྟེ། བར་དེར་ལུགས་གསུམ་བཤད་ནས་གཞན་གཉིས་
རང་རིག་འདོད་མཁན་གྱིས་བཀག་ལ་གསུམ་པ་མ་བཀག་ཅིང་བྱ་བ་དོན་མཐུན་པར་དེའི་བྱིར་ཞེས་
པ་མན་ཆད་གྱིས་བཤད་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་དཔྱོད་ལྡན་ཁ་ཅིག་ན་ལེ། དེ་ལ་རྒྱབ་པ་མེད་པར་ཐལ།
རང་འགྲེལ་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་རང་འགྲེལ་གྱི་དཔེ་མ་དག་ཟེར་དགོས་པའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་
ལས། གཞུང་འདི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་སུ་འཛོག་དཀའ་བར་སྤང་སྟེ་པལ་ཆེར་རྒྱ་དཔེ་མ་དག་པའི་
སྤྲོ་བ་ཡིན་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། འདི་སྤྱིར་དབྱེད་དཀའ་ཡང་རེ་ཞིག་རྒྱབ་སྐྱོར་དེ་
ལ་རྒྱབ་པ་མེད་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ཀྱི་དོན་ནི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རང་ལུགས་འཛིན་པའི་མདོ་སེམས་
དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མི་རུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། རང་རིག་སྐྱབ་
མཁན་དེ་གཉིས་གྱིས་འཇུག་པ་སྤྱར་བ་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་དུ་བཀག་
པས་ན་གཞུང་འདི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་སུ་འཛོག་དཀའ་བར་སྤང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྒྱབ་
སྟེ། རང་རིག་སྐྱབ་མཁན་དུ་མ་ཡོད་པས་སྤྱིར་བཏང་མ་བྱས་པར་རྣམ་འགྲེལ་དུ་འཇུག་པ་སྤྱར་བ་
ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་རྒྱར་བཀག་པས་ན་ཞེས་དམིགས་གྱིས་བཀར་པའི་བྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་། རྣམ་འགྲེལ་དུ་མུན་ལའི་འདབ་མ་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་འཕྲིགས་པར་སྤང་བའི་འཇུག་
པ་སྤྱར་བ་ཅིག་ཅར་སྤང་བའི་འཇུག་རྒྱར་བཀག་པར་ཐལ་སོ། །ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར།
འདོད་ན། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མགལ་མེ་ལ་སོགས་སྤྱར་འཇུག་པའི། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་ཁྱེད་ཀྱིས་མ་

བཤད་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་སོགས་ཁོང་ནས་འདྲན་རིགས་པར་ཐལ། གཞན་དོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ལྷན་ལའི་འདབ་མ་འབྲིགས་པ་སྤྱར་བའི་དཔེར་འགོད་མཁན་དང་མགལ་མའི་འཁོར་ལོ་
 དཔེར་འགོད་མཁན་གཉིས་ལྷགས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ལ་སྐབས་འདིར་བྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 ཀྱི་ལུང་དོན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྩལ་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འབྲེལ་ལས། མེ་ཏོག་ལྷན་ལའི་འདབ་
 མ་བརྒྱ་འབྲིགས་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་ཏུ་སྤྱར་བའི་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་དངོས་པོ་ལ་ཡང་གཅིག་ཆའོ་སྤྱར་དུ་
 ཤེས་སོ་ཞེས་འཛེར་ཏོ། །དཔེར་ན་མགལ་མའི་འཁོར་ལོ་མཐོང་བ་བཞིན་ཏེ། མཐོང་བ་དེ་ནི་སྤྱར་དུ་
 བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འཛེར་ཏོ་ཞེས་བའང་ཟེར་
 ཞེས་པའི་བད་རྟིང་ཡིན་པས་ཟེར་ཞེས་པ་ལན་གཉིས་སུ་སོ་སོར་སྤྱས་ཤིང་འོག་ཏུ་དཔེ་དོན་སྤྱོད་
 ཚུལ་སོ་སོར་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་འབྲེལ་གྱི་མ་དག་པའི་དོགས་གཅོད་ཀྱང་འོག་ཏུ་
 འཆད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཞི་བ་དྲན་པ་སྟེ་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐབས་འདིར་
 སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དུས་སུ་དེ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་མེད་ཀྱང་། ཕྱིས་སུ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་
 དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སྟེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྟོན་འཛིན་གྱིས་སྟོན་འཛིན་ལས་གཞན་ཡུལ་སྟོན་པོ་
 སྤྱོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཕྱིས་སུ་དས་སྟོན་པོ་འདི་མཐོང་
 སྟོན་དུ་ཡུལ་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་དྲན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོན་འཛིན་ཡང་དྲན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ། སྤྱོད་
 འཇུག་ལས། གཞན་སྤྱོད་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། །དྲན་འབྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ཟེར་ན། འོ་ན་སྐབས་
 འདིའི་འབྲེལ་ཚུལ་དེ་སྤྱི་ཕྱི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་ལ་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་ཚུལ་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲེལ་བ་དེ་སྤྱི་ཕྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་འཛོག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རྩལ་ཏེ། འདིའི་འབྲེལ་ཚུལ་ནི་སྤྱི་ཕྱི་རྒྱུ་འབྲས་བ་དང་ཤེས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཅན་
 ལ་མི་བྱེད་པར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་པན་ཚུན་འབྲེལ་བའམ་པན་ཚུན་སྤྱགས་པའི་དོན་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། བ་རོལ་པོས་ངས་སྤྱར་སྟོན་པོ་འདི་མཐོང་ཞེས་དྲན་ཚུལ་དེ་རང་རིག་གི་ལག་ཐེས་ཡིན་

བ་འགོག་ཆེད་དུ་རང་རིག་གིས་བཟུང་བ་ལྟར་མི་བློན་པར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སྒྲགས་ནས་གཉིས་སྒྲང་
 དང་བཅས་ནས་བློན་པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་རིག་ལྟར་ཡུལ་ཅན་ཡན་གར་བ་
 ཁེར་རྒྱུང་མི་བློན་པར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སྒྲགས་ནས་བློན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤོན་པོ་འདི་ཞེས་བློན་
 པས་ཡུལ་དང་། རས་མཐོང་ཞེས་བློན་པས་ཡུལ་ཅན་བློན་པའི་ཕྱིར། རི་སྐྱད་དུ་སྦྱོད་འབྲུག་འབྲེལ་
 ཆེན་ཤེར་འབྲུང་གིས་མཛད་པ་ལས། འབྲེལ་བ་ལས་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཡུལ་བློན་པ་ན་འབྲེལ་བ་ལས་
 ཤེས་པ་བློན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། ཡུལ་སྤངས་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་འབའ་ཞིག་ནི་བློན་པ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་མེད་དེ་ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། ཉེས་པ་མེད་དེ། ཡུལ་སྦྱོང་བ་ལས་ཡུལ་
 ཅན་བློན་པ་སྦྱོང་བ་ན་ཤེས་པ་སྤངས་ནས་བློན་པ་མིན་གྱི། སྤར་གཟུགས་འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཡུལ་ཡུལ་
 ཅན་གཉིས་འབྲེལ་བ་ལས་ཏེ་འབྲེལ་བར་བློན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་
 སྦྱོང་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀའི་དོགས་པ་ཐ་དད་པ་གཉིས་བསྒྲིག་རྒྱ་ཡིན་གྱི་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་རང་རིག་ཁས་ལེན་པར་ཐལ།
 སྐབས་འདིར་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་རང་གིས་ང་རང་རིག་པའི་ཐ་སྙད་ལྟར་ཁས་ལེན་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། རྟགས་བྱུང་སྟེ། ཅ་བར། དེའི་ཕྱིར་ང་ཡིས་མཐོང་སྟུང་བློན་འགྱུར་ཏེ། །འདི་ཡང་
 འཛིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཚུལ་ལུགས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། སྐབས་འདིར་རང་
 རིག་དོན་དམ་དང་ཀྱན་རྫོབ་གང་དུ་ཡང་མ་བྱུང་པར་མ་བཤད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 ཅུས་ཏེ། དེ་དོན་དམ་དུ་མ་བྱུང་པར་བཤད་པ་གང་ཞིག་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡང་མ་བྱུང་པར་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རྣམ་བྱུང་གི་རང་རིག་དང་བློན་པ་དང་བདག་གཞན་ལས་སྦྱོང་བ་བཞི་
 མེད་མཚུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་འབྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་རྣམ་བྱུང་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྐད་དུ་སྦྱོར་ནི། དེའི་ཆེ་བདག་དང་གཞན་ལས་སྦྱོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ་བློན་པ་མི་སྤིད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། རང་འབྲེལ་

ལས། འོན་ཏེ་འཛིན་ཉེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་དུ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་ན་ཡང་རང་རིག་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་བླ་
 བ་མི་སྤྲོད་པ་ཉིད་དོ། །ནས། རང་རིག་པ་དེ་ནི་ད་དུང་ཡང་མ་གྲུབ་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་སྤྱོད་ཡོད་པར་ཐལ། རང་གིས་རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་
 ཡོད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་མཁུན་ཡོད་པའི་བྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། རང་མཚན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་སྤྱོད་ཡོད་པའི་བྱིར། མ་བྱུབ་ན་བྱུབ་པར་ཐལ། ཤེས་པ་དེས་དེ་སྤྱོད་
 ཞེས་པའི་མིང་ཅུ་གྱིས་པར་འཛིན་ན་རང་སྤྱོད་གི་དོན་མི་ཆང་ལ་དེ་ཅུ་གྱིས་མ་བཞག་པར་ཤེས་
 པ་དེ་རང་གིས་སྤྱོད་ངམ་ཤེས་པ་དེ་ལས་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་དབྱུང་ནས་རང་གིས་སྤྱོད་པར་རྟོག་པ་རང་
 སྤྱོད་གི་དོན་དང་། དེ་ལྟར་དབྱུང་ནས་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པར་རྟོག་པ་གཞན་སྤྱོད་གི་དོན་ཡིན་པས་
 སྐབས་འདིར་སྤྱོད་པ་ཡོད་ཀྱང་རང་སྤྱོད་གཞན་སྤྱོད་གང་ཡང་མེད་ཅེས་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་བྱིར།
 དེར་ཐལ། དཔེར་ན་མིང་གིས་བཏགས་ཅུ་གྱི་སྟེ་བ་ཡོད་ཀྱང་བདག་སྟེ་གཞན་སྟེ་གང་ཡང་མེད་པ་
 བཞིན་དུ་སྤྱོད་ཅུ་ཡོད་ཀྱང་རང་སྤྱོད་གཞན་སྤྱོད་གང་ཡང་མེད་པ་སྟུ་སྟུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས་སྤྱོད་པ་ལ་རང་སྤྱོད་གཞན་སྤྱོད་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་
 མ་ཆོད་མི་གསལ་ཡང་མ་ཆོད་པ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱུབ་སྟེ། འདིས་ནི་
 འཇུག་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་དེ་ལྟར་གསལ་བར་མ་བསྟན་ཀྱང་སྟུ་སྟུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་གཞན་ལས་
 འབྱུང་བས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར། འདིར་གསུངས་པ་ལྟར་
 རང་སྤྱོད་གཞན་སྤྱོད་གང་ཡང་མེད་པ་སྟུ་སྟུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་སྤྱོད་
 མེད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་གང་ཞིག །གཞན་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་དང་པོ་
 བྱུབ་སྟེ། རང་སྤྱོད་དང་རང་རིག་དོན་གཅིག་བྱས་ནས་འདིར་བཀག་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཅུ་བར།
 དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་སྤྱོད་པར་གྲུབ་མ་ཡིན། ཞེས་པ་ཅུ་འབྲེལ་དང་། ཅོད་རྫོགས་ལས། གལ་ཏེ་རང་ལས་
 ཆོད་མ་བྱུང་། །གཞལ་བྱ་རྣམས་ལ་མ་སྟོས་པར། །སྤྱོད་ཀྱི་ཆོད་མ་འབྱུབ་པར་འབྱུར། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཞན་སྤྱིར་ཡོད་ན་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་སྤྱིར་ཡོད་
 དགོས་པས་ངས་སྤར་མཐོང་ངོ་སྤྲུམ་པ་མི་བྱ་བའི་སྤྱིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔེར་ན་བྱམས་
 པའི་སྤྱི་བ་སྤོན་མར་རྒྱུད་གཞན་གྱི་ཉིར་སྤྲུམ་གྱིས་རང་ཉིད་སྤྱིས་པར་མི་བྱ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཐུག་མེད་ཀྱི་ཡང་སྤྱིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཅུ་བར། གཞན་ཕྱིར་མ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་
 སྤྱིས་པ་བཞིན། །གཏན་ཆིགས་འདིས་ནི་བྱུང་པར་དག་ཀྱང་འཛོམས། །ཞེས་གསུངས། རང་འགྲེལ་
 ལས། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར། གཏན་ཆིགས་འདིས་ནི། ཞེས་པ་ནས། བྱ་བའི་ཤེས་
 པའི་སྤྱིར་ཉམས་སྤྱིར་པའི་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ནི་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་གཞན་གྱི་ཤེས་
 པ་བཞིན་དུ་ཉམས་སྤྱིར་པའི་ཤེས་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་མིན་ལ་ཞེས་དང་། ཚྱོད་སྒྲོག་
 ལས། གལ་ཏེ་ཆད་མ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས། །འབྲུབ་ཐོ་སྤྲུམ་ན་ཐུག་པ་མེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་མང་པའི་
 ཕྱིར། དེ་སྤྱིར་དུ་རྣམ་པ་ཤད་ལས། གཞན་གྱི་ལུགས་ཀྱིས་སྤྱིར་བྱ་བ་དང་དེའི་དུས་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་འཛོག་པས། སྤྱིར་བྱ་བ་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་པ་དང་དེ་
 གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་འདོད་མོད་ཀྱང་དེར་འཛོག་མི་རུས་པ་ནི་སྤར་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རང་སྤྱིར་གཞན་སྤྱིར་གང་ཡང་མེད་པ་འཕགས་པའི་དགོངས་པར་
 ཐལ། ཆད་མ་རང་སྤྱིར་མ་ཡིན་ལ། ཆད་མ་གཞན་སྤྱིར་དང་རྒྱ་མེད་མིན་ཡང་ཆད་གྲུབ་མིང་གིས་
 བཏགས་ཅམ་ཡོད་ཅེས་སོ་སོར་བྱེན་ས་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཚྱོད་སྒྲོག་ལས། ཆད་མ་རྣམས་ནི་
 རང་ཉིད་ཀྱིས། །འབྲུབ་མིན་པན་ཚུན་གྱིས་མིན་པའོ། །ཆད་མ་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ལ། །གཞལ་
 བྱས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན། །ཆོས་ཀྱི་གནས་སྐབས་རབ་མཁས་པ། །དགེ་བ་ཡིས་ནི་ཆོས་རྣམས་
 ཀྱི། །དགེ་བའི་རང་བཞིན་ཆོས་རྣམས་གང་། །དེ་ལྟར་རབ་བྱེ་བརྗོད་བྱ་ཡིན། །ཞེས་གསལ་བར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་སྤྱིས་པས་ཆོག །འདིས་ནི་ཕྱིས་ཀྱི་བྱ་བ་ས་རྣམ་ཤེས་སྤར་མ་བྱ་བ་
 གཞན་རིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །

རང་ལུགས་ལ། རང་རིག་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་བྱ་བ་ཡོད་དེ། རང་རིག་འདོད་མཁན་དང་།
 རང་རིག་གི་གོ་དོན་དང་། གཞན་གྱིས་དེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་ཚུལ་དང་། དབུ་མ་པས་བཀག་ཚུལ་བཞི་
 ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་འདོད་མཁན་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེ་བ་དང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་སེམས་ཅམ་བ་
 རྣམས་དང་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་དབུ་མ་བ་པལ་ཆེར་གྱིས་འདོད་
 ལ། རང་སྡེ་ལྷག་མས་མི་འདོད་པའི་བྱིར། སྦྱིར་རང་རིག་འདོད་མཁན་མདོ་ལས་བཀག་ཅིང་། སྦྱ་
 སྦྱབ་གྱིས་ཀྱང་བཀག་པས་རང་རིག་འདོད་མཁན་སྤྲ་ནས་ཡོད་ཀྱང་། ལེགས་ལྷན་ཡབ་སྐུ་ས་
 དང་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འཕྱོ་བའི་ཕྱོགས་སྒྲང་ཆོས་གྲགས་གཉིས་དང་། དེའི་རྗེས་འབྲང་
 དག་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་རང་འབྲེལ་ལས། ཤེས་བ་རྣམ་བ་མེད་པར་སྐྱབས་དེ་སྐད་བཞུགས་བ་ལ།
 མཚན་ཉིད་དང་རྣམ་འབྲེལ་བྱེད་པའས། གཞན་ཡང་རུང་བ་གང་གིས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆད་
 མ་འབྱུང་བ་ཇི་སྐད་བརྗོད་པར་བྱ། ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བ་འདད་ལས། མཚན་ཉིད་དང་འབྲེལ་བ་
 བྱེད་པ་སྦྱོས་པ་ནི། དེ་གཉིས་ཁྱོད་ཀྱི་ནང་ན་རྟོག་གི་བའི་མཚན་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རུང་བ་ཞེས་
 བྱ་བ་སྦྱོས་པ་ནི། རིགས་པ་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ཅི་ཡང་བྱར་མེད་དོ། །ཞེས་དང་།
 འབྲུག་བ་རང་འབྲེལ་ལས། འདིར་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྡེ་བའི་ཕྱོགས་ཁས་སྒྲངས་ནས་རང་རིག་བ་
 རབ་ཏུ་སྐྱབ་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སྐབས་འདིའི་ཕྱོགས་སུ་འཕྱོ་བའི་སེམས་ཅམ་བ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བཤད་ཅིན་པའི་བྱིར། གཉིས་བ་རང་རིག་གི་མཚན་ཉིད་འདོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཛིན་
 པའི་རྣམ་བ་ཡན་གར་བའམ་འཛིན་པའི་རྣམ་བ་ཡ་རྒྱང་ཅམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་བ་དེ་དེར་འདོད་པའི་
 བྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་འདྲའི་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བ་མི་སྤིང་པས། ཞེས་དང་། རྣམ་དེས་ལས།
 དེའི་བྱིར་འཛིན་པའི་རྣམ་བ་རང་རིག་པའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་འདོད་དེ། དེ་ལས་དེའི་དངོས་པོ་རྣམ་
 པར་འཛིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བ་འཐད་ལྷན་ལས། དེའི་བྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་བ་སྐྱ་
 པའི་ཚུལ་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་བ་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་ནི། རང་རིག་པའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་འདོད་

དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁ་ཅིག་འཛིན་ཀླུ་ཡན་གར་བ་ལྟ་མིན་འདུ་བྱེད་ལ་འདོད་
པ་དང་། ཁ་ཅིག་རྟོག་གོ་འབར་བའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རིག་ཀླུ་མེས་སུ་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་
འདིས་ཁེགས་ལ། དེར་མ་ཟད་རང་རིག་ལྟ་མིན་འདུ་བྱེད་དང་ཀླུ་མེས་གཉིས་གང་དུ་ཡང་མི་
འཐད་པར་ཐལ། མདོ་སེམས་དེ་གཉིས་ཀས་ཆགས་སོགས་སེམས་སེམས་བྱུང་མཐའ་དག་ལ་དེ་
སྟེང་གི་རང་རིག་འཛིན་པའི་ཀླུ་མ་ཡན་གར་བར་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་རེ་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་སྟེ། དེའི་ལུགས་ལ་མངོན་སུམ་ལ་མེས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་མཆམས་ལ་རྟགས་དེར་
ཐལ། ཆགས་སོགས་སེམས་སེམས་བྱུང་གཞལ་བྱ། དེ་དག་རང་རང་གི་བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་རིག་
པའི་རང་རིག་ཆད་མ། བདག་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ནི་འབྲས་བུར་བཞག་པའི་ཕྱིར།
ཀླུ་ལེས་ལས། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་སོགས་ཆོར་བཞིན། དེར་བདག་ལུལ་དུ་བྱེད་པ་ན། གཞལ་
བྱ་འཇལ་བྱེད་འབྲས་གནས་པ། །འདི་ནི་ཀུན་ལ་སྦྱར་བར་བྱ། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་འཐད་ལྟ་
ལས། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཀླུ་མས་ཀྱི་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ལ། བདག་ཉིད་རིག་པར་
བྱ་བ། རིག་པར་བྱེད་པ་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ནི་ཆད་མ། བདག་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་རང་
བཞིན་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞིང་། ནས། ཀླུ་མ་པར་མེས་པ་སྦྱབ་ལ་མེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ། གཞལ་
བྱ་དང་། འཇལ་བྱེད་དང་། འབྲས་བུ་གནས་པ་འདི་ནི་ཀུན་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སེམས་སེམས་བྱུང་སྟེང་གི་ཀླུ་མེས་གཅིག་ནི་སུ་སྟུན་ན་ཡང་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་མེས་པ་རང་གིས་རང་རིག་ཅུ་དེ་རང་རིག་མིན་གྱི་གཞན་རིག་གི་མེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྟེང་ན་རང་ཉིད་གསལ་ཅུ་དང་རིག་ཅུ་པ་བྱི་རོལ་གྱི་ཆོས་ལ་མ་སྟོས་པར་ནང་མེས་པ་འབའ་
ཞིག་ལ་སྟོགས་པ་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་སོགས་གཉིས་སྤང་རགས་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པ་གཅིག་ལ་
འདོད་དེ། ཆད་མ་མདོའི་རང་འགྲེལ་ལས། འདིར་མེས་པ་ནི་གཉིས་སུ་སྤང་བ་སྟེ་སྟེ། རང་གི་སྤང་བ་
དང་། ལུལ་གྱི་སྤང་བའོ། ཞེས་དང་། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། སེམས་ཅུ་པས་ཀླུ་མེས་ནི་གཉིས་

སུ་སྒྲིང་སྒྲིང་རང་སྒྲིང་བ་དང་ཡུལ་སྒྲིང་བའོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱུ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་
 རྒྱུ། རྟག་ཏུ་བདག་ལ་ནང་མངོན་སྲོགས། །ཞེས་དང་། ཞི་འཛོའི་དབྱུ་མ་རྒྱན་ལས། རྣམ་ཤེས་བཅས་
 པའི་རང་བཞིན་ལས། །བརྒྱུག་པར་རབ་ཏུ་སྒྲིབ་སྒྲིབ། །བཅས་མིན་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། །དེ་འདྲིའི་
 བདག་ཉིད་ཤེས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་རེ་ཞིག་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་
 མེད་པའི་རྣམས་པར་ཤེས་པའི་སྲོགས་ནི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་གྱི་སྒྲིང་བ་དང་མ་སྒྲིང་བ་བདག་ཅམ་
 རིག་པ་ཅམ་ལ་གཞོལ་བ་ཁོ་ནར་ཟད་པས་བདག་དང་ཟ་དད་པའི་དོན་སྤྱོད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་རུང་
 འོ། །ཞེས་དང་། དབྱུ་མ་རྒྱན་ལས། གཅིག་པ་ཆ་མེད་རང་བཞིན་ལ། །གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་མེད་
 པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་རང་གི་རིག་པ་ནི། །བྱ་དང་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་མིན། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར།
 རང་རིག་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་རྣམས་པར་བཞག་པ་མི་འཐད་དེ། རྣམས་རིག་པར་བྱ་བ་དང་། རིག་པ་པོ་དང་
 རིག་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་གསུམ་གྱི་ཚུལ་དུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་གཞན་གྱིས་དེ་ཡོད་པར་སྒྱུབ་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། དམིགས་སྤྱོད་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་
 གསལ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རིགས་པ་དང་། དམ་པ་དང་སྤྱོད་པའི་གཏན་ཆོགས་སོགས་དུ་མ་འགོད་
 པའི་ཕྱིར། དཔེ་ཡང་དུ་མ་འགོད་དོ། །མར་མེ་དང་ཤེས་དང་། མིག་སྒྲིན་དང་། གཞན་སེམས་ཤེས་
 པའི་མངོན་ཤེས་སོགས་དུ་མ་འགོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་དབྱུ་མ་སྒྲིང་པོ་རྩ་འགྲེལ་བདེན་གཉིས་
 སྤྱོད་འཇུག་སོགས་སུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །

འདྲིར་རང་འགྲེལ་གྱི་དོན་མངོན་བསྒྲུས་ཅམ་བཞོད་ན། ཐལ་འགྲུར་བ་སོགས་རང་རིག་མི་
 འདོད་པ་དག་ན་རེ། དངོས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་གཉིས་སྤྱོད་གི་རྣམ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྤྱོད་
 བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞན་སྤྱོད་སྤྱོད་མི་འདོད་ལ། རང་སྤྱོད་ནི་དེད་ཀྱིས་མེད་
 པར་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། འདི་ཡི་ཡོད་པ་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྲུར། །མ་བརྒྱུང་
 བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ། རྣམས་རང་གི་གྲུབ་པའི་

མཐའ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མེས་པ་དེ་སྤྱིར་བྱེད་གཞན་རིག་མེད་ཀྱང་
རང་རིག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འཛིན་པའི་རང་སྤྱིར་རང་གསལ་དེ་རྒྱ་ལས་དོན་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པར་
སྐྱེས་ཅམ་ནས་རང་ཆས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་བེམ་པོ་མ་ཡིན་པར་
དེ་ལྟར་གསལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། གལ་
ཏེ་ཤེས་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་འདི་འབྲས་སྟེ། རང་གི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་དེས་དེ་ལྟར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
ཞེས་དང་། སྤྱོད་འབྲུག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། གང་གི་ཕྱིར་རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་ལས་བེམ་པོའི་རང་བཞིན་
ལས་བརྒྱུག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་གསལ་བ་གཞན་ལ་མ་སྟོས་པར་བདག་ཉིད་
གསལ་བ་ན་རང་རིག་པར་བརྟེན་དེ། ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། འདིར་སྐྱས་པ། གཞན་གྱིས་ཡོད་
པར་འཛིན་པ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་རིག་པ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སོ། །དེ་
ལ་ཐལ་འགྱུར་བ་སོགས་ན་རེ། རྣམ་ཤེས་དེ་རང་གིས་རང་རིག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་ལ་རང་
གི་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རང་རིག་ཡོད་ཅིང་རང་གི་བྱེད་པ་འང་མི་འགལ་
བར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དུས་གཅིག་ལ་རང་གཞན་གཉིས་གཅིག་ཅར་གསལ་བར་བྱེད་པ་མི་འགལ་
བའི་རིགས་པ་དང་དཔེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མར་མེས་ཅིག་ཅར་རང་དང་གཞན་གཉིས་གསལ་
བར་བྱེད་ཀྱི་དེ་ལ་གསལ་བྱེད་གཞན་ནམ་རིམ་གྱིས་གསལ་བ་མིན་པ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ཅིག་
ཅར་ཡུལ་དང་རང་གཉིས་ཀ་གསལ་བར་བྱེད་པ་གང་ཞིག་ཞོར་བྱར་ཤེས་སྤོང་དེ་ཡུལ་སྟོན་སོ་དང་
སྟངས་འཛིན་སྟོན་སོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་རང་ཉིད་དྲངས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་མི་འགལ་བ་
བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ཡུལ་སྟོན་སོའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་རང་ཉིད་རང་གསལ་ཅམ་ཡིན་པ་མི་
འགལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རི་སྐད་དུ་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་ལས། ཆད་མ་རྣམས་ནི་མར་
མེ་བཞིན་རང་དང་གཞན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །ཆད་མ་རྣམས་ལ་ཆད་མ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་།
རང་འགྲེལ་ལས། རི་ལྟར་མེ་ནི་སྐྱེ་བ་ན། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཕྱིར་རང་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་

ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདིར་སེམས་ཅམ་ཉིད་དུ་སྦྲ་བས་རང་ལ་འགལ་
བ་བསལ་བར་འདོད་ཅིང་རང་གི་ཚུགས་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་དཔེ་བཟོད་པ། རི་ལྟར་མར་མེ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དེའི་བྱིར་དེད་
གི་སྒོ་རང་ཉིད། །གསལ་བའི་ངོ་བོ་རབ་གསལ་ཞིང་། །གཞན་དེར་ངོ་བོ་འཕོ་བ་ཡི། །གསལ་བ་ན་
ནི་རབ་གསལ་ཉིད། །ཅེས་དང་། དེ་ཡི་ངོ་བོས་རབ་གསལ་ཡིན། །དཔེར་སྟོན་མེ་བཞིན་མར་མེ་
དང་། །བྱམ་པ་དག་ཀྱང་དེར་བརྟེན་ནས། །གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཉག་ས་་
གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ། རི་སྐད་དུ་སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཤེལ་བཞིན་སྟོན་པོ་སྟོ་ཉིད་ལ། །སོགས་དང་། ཉག་
གོ་འབར་བ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རང་སྤང་བ་དང་ཡུལ་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། རང་
གི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། གཞན་གྱི་རྣམ་པར་སྤང་བ་འབྱུང་བ་ནི་ནོར་བུ་ཤེས་སྟོང་བཞིན་ཏེ།
རི་ལྟར་ནོར་བུ་ཤེས་སྟོང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དྲངས་པ་ཡིན་ལ། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཉི་བར་བསྐྱར་བའི་
ཁྱད་པར་གྱིས། སྟོན་པོར་སྤང་བ་ཡང་མཆོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་རང་རིག་མི་འདོད་པ་ཁྱེད་ཅག་ལ། སྤར་སྟོན་པོ་འདི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་དུས་བྱིས་
ཡུལ་བྲན་པ་དང་། སྟོན་པོ་དེ་སྤར་ངས་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཡུལ་ཉམས་སྟོང་སྟེ་ཡུལ་ཅན་སྟོང་བ་བྲན་མི་
སྲིད་པར་ཐལ། སྤར་སྟོན་པོ་མཐོང་དུས་ཡུལ་ཅམ་ལས་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་མ་སྟོང་བའི་བྱིར། ཉག་ས་་
ཁས། མ་བྱབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་དུས་ཡུལ་སྟོང་བའི་གཞན་རིག་དང་ཡུལ་ཅན་སྟོང་བའི་རང་རིག་
གཉིས་མེད་པའི་བྱིར། ཉག་ས་་དངོས། འཁོར་གསུམ་ཁས་སྟམ་པའོ། །ཅ་བར་མ་ཁྱབ་ན་ཁྱབ་པར་
ཐལ། དྲན་པ་ནི་སྟོང་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་ཉམས་སུ་མ་སྟོང་བར་མི་དྲན་ལ་ཁྱོད་གྱིས་སྤར་སྟོན་
པོ་མཐོང་དུས་སྟོན་འཛིན་མ་སྟོང་བར་འདོད་པ་དེའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ་སྟམ་པ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་
ཚུགས་སྒྲང་གིས་ཀུན་བདུས་ལས། དུས་བྱིས་བྲན་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ། །ཚུལ་གཉིས་དང་ནི་རང་རིག་
བྱུག། །མ་སྟོང་བས་འདི་མེད་བྱིར་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྟེན་པ་བྱི་མས་བསྟན་པའི་བྱིར། དེ་སྐད་

དུ་རང་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་མི་འདོད་པ་དེས་ཀྱང། །ཞེས་པ་ནས། མ་སྤྱང་བས་བློ་བ་ཡོད་པར་
 མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེའི་གྲུབ་དོན་སྤྱིར་ངག་ཏུ་བཀོད་ན། དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་
 ཚོས་ཅན། སྤྱང་བྱེད་ཡོད་དེ། བློ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བཞིན་ཞེས་པ་ལས་གྲུབ་
 པར་འདོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བློ་བ་ལས་ཀྱང་བདག་རིག་གྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་
 ན། དེ་ཚོས་ཅན། རང་སྤྱང་ཡོད་པར་ཐལ། སྤྱང་བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །གཞན་སྤྱང་ཁེགས་པའི་བྱིར།
 མ་ཁྱབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། སྤྱང་བ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། རང་སྤྱང་གཞན་སྤྱང་གང་ཡང་མེད་པའི་
 བྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། རང་རིག་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་རྣམ་བཤད་ལས། སྤོན་འཛིན་ལ་
 སྤྱང་བ་ཡོད་པར་གྲུབ་ན། དེའི་སྤྱང་བ་ལ་རང་གིས་དང་གཞན་གྱིས་སྤྱང་བ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་བཅད་
 རས་དང་པོ་སྤྱོད་ལ་མི་རུང་ལ། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ཀྱིས་བཀག་པ་ན་སྤྱང་བའི་ཁྱབ་བྱེད་ཁེགས་
 པ་ན། སྤྱང་བ་ཅམ་ཡང་མི་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་སྤྱོད་པའི་རིགས་པ་
 འགྲེལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེའི་ཚུལ་ནི། གཞན་ཡང་སྤྱང་ཅམ་ཡང་མེད་པར་ཐལ།
 རང་སྤྱང་མེད་པ་གང་། གཞན་སྤྱང་ཡང་མེད་པའི་བྱིར། རྟགས་དང་པོ་ཁས། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་
 གྱེ། སྤོན་འཛིན་མིག་ཤེས་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུ་ལ་སྤྱང་བྱེད་གཞན་ཁས་སྤངས་ན་ཐུག་མེད་ཀྱི་སྤྱོན་ཡང་ཡོད་
 ལ། གཟུགས་སྤྱོད་སོགས་དོན་གཞན་མི་གཅོད་པར་ཐལ་བའི་སྤོན་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་གྱེ།
 སྤོན་འཛིན་སྤྱང་བྱེད་དེ་ལ་ཡང་སྤྱང་བྱེད་གཞན་དགོས་པས་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། ཚད་མ་
 ཀུན་བཏུས་ལས། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཉམས་སྤྱང་ན་ཐུག་མེད་ཅེས་དང་། ཚོད་རྒྱུ་ལས། གལ་ཏེ་
 ཚད་མ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས། །འགྲུབ་པོ་སྤྱོད་ན་ཐུག་པ་མེད། །དེ་ཡང་དང་པོ་འགྲུབ་མིན་ལ། །བར་
 པ་མིན་ཞིང་ཐ་མ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་སྐད་དུ་རང་འགྲེལ་ལས། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་
 ཉམས་སུ་སྤྱང་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ནས། དེ་ལ་ཡང་གཞན་ཞིག་དགོས་པས་
 ཐུག་པ་མེད་པའི་སྤོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་གྱེ། མིག་གི་རྣམ་

ཤེས་བྱི་མ་རྣམས་སྲ་མ་སྲ་མའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། རྩལ་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་
 སྲ་མ་སྲ་མ་བྱི་མ་བྱི་མས་གཙོད་ན་དེ་དག་གཟུང་དོན་བྱས་ནས་གཙོད་དགོས། དེ་ལྟར་ན་ནང་གི་ཉི་
 བའི་རྣམ་ཤེས་འཛིན་པ་ཐོར་ནས་བྱིའི་དོན་ལ་འཕོ་མི་སྤུང་བའི་བྱིར། ཀྱན་བརྟམ་ལས། ཤེས་པ་
 གཞན་གྱིས་ཉམས་སྤྱོད་ན། །སྤྱལ་མེད་དེ་ལ་འང་དྲན་པ་དེ། །དེ་བཞིན་ཡུལ་གཞན་ལ་འཕོ་བ། །མེད་
 འགྱུར་རེ་ཡང་མཐོང་བྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་སྲ་སྟོང་ཉིད་ན། །ཡུལ་གཞན་
 ལ་ནི་འཕོ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་སྐད་དུ་རང་འགྲེལ་ལས། ཤེས་པ་ཡུལ་གཞན་
 ཡོངས་སུ་མི་གཙོད་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་ལུགས་མཐའ་དག་ཤེས་པ་གཞན་
 གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་རང་གི་སྟེ་བ་ ^{མདོ་སེམས་གཉིས།} ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 སྟོན་མེད་དེ། སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་མཉམ་དུ་མིག་ཤེས་དེ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་གཅིག་ཀྱང་སྟེ་
 ཟེར། ལ་ལས་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་གཅིག་ཤུས་ཡུལ་སྟོན་པོ་དང་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀ་འཛིན་ཟེར།
 དེ་གཉིས་མི་འཐད་པར་ཐལ། དང་པོ་མི་འཐད་པ་གང་ཞིག་། གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་པའི་བྱིར། དང་
 པོ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རིགས་མ་སྤུང་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། མདོ་
 ལས། གང་སྲ་བྱི་མེད་པར་སེམས་གཉིས་འབྱུང་བ་འདི་ནི་གནས་མེད་དེ། གོ་སྐབས་མེད་དོ། །ཞེས་
 བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་གཅིག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 འདིའི་ཚོད་ཚུལ་བཤད་ཟིན། དེ་སྐད་དུ་རང་འགྲེལ་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་སོགས་སོ། །འདིས་
 ཁ་ཐོའི་སྟོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་གྲངས་མཉམ་གྱི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཅིག་ཅར་འདོད་པ་ཡང་བཀག་
 གོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དབང་ཤེས་རྣམས་བྱི་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ངེས་པའི་བྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
 གཅིག་གིས་གཉིས་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། །དབང་པོའི་སེམས་ནི་ངེས་བྱིར་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར་དང་མདོན་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་སྐད་བྱས་པ་ལ་མདོ་སེམས་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁོ་ཐོའི་ལུགས་ལ་
 ཁ་ཐོའི་སྟོ་སོར་གྱི་ཆ་སོ་སོར་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་རེ་ཡོད་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་རིགས་མ་སྤུང་ཅིག་ཅར་

དུ་སྐྱེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བས་བཀའ་དང་ཡང་མ་ཐུན་ལ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་ཡང་ཅིག་ཅར་སྤང་བའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། རྫོང་འཇུག་པ་སྤྱར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འཕོང་རྒྱུན་གྱིས་མདས་ཀྱུང་ལའི་འདབ་མ་
 བརྒྱ་རིམ་གྱིས་ཕྱག་ཀྱང་སྤྱར་བས་ཅིག་ཅར་ཕྱག་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་འགྲེལ་ལས། རྣམ་
 བར་ཤེས་པ་ཀྱུང་ལའི་སོགས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། དེས་ན་རྣམ་ཤེས་རིགས་མ་ཐུན་ཅིག་ཅར་
 དུ་སོགས་སོ། །དེས་ན་འདིར་རང་འགྲེལ་ལས་བཅད་ཚུལ་དེ་ལྟར་གསལ་བར་མི་འོངས་པ་དང་རང་
 རིག་དང་གཞན་རིག་གང་ལ་ཡིན་དང་། ཀྱུང་ལའི་འདབ་མ་འཕྲིགས་པའི་དཔེ་འཕོད་མཁན་དང་།
 གོང་གི་རང་རིག་སྐྱབ་མཁན་གཅིག་པ་ལྟར་མཛད་པ་ནི། ཞི་འཚོ་ལྟར་ན་རང་འགྲེལ་ཀུན་ལ་དེ་ལྟར་
 ཡོད་པར་མི་མངོན་ཡང་ད་ལྟའི་མོད་དཔེ་འདིའི་ཕྱི་མོ་རྒྱ་དཔེ་མ་དག་པ་དང་འགྱུར་སྐྱོན་གང་རུང་
 ཡིན་པར་མངོན་ཏེ། ཞི་འཚོས་སྒྲ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དབྱུ་མ་རྒྱན་གྱི་དངོས་སྒྲ་འགོག་སྐབས་
 སྤར་བཤད་པ་ལྟར་བྱང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། བལ་ཆེར་རྒྱ་དཔེ་མ་དག་པའི་སྐྱོན་ནམ་འོན་
 ཀྱང་སྒྲོ་གོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱུད་ཚུལ་ཡང་
 དེ་ལྟར་སོ་སོའི་བྱབ་མཐའ་དང་སྒྲ་བའི་རྗེས་འབྲང་གི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལེགས་པར་དབྱུད་
 དགོས་ཀྱི་ཚེངས་ཞེན་དང་སྤྱི་བརྟོལ་གྱིས་མི་རུང་རོ། །

རང་རིག་བཀག་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཚྱོད་རྫོགས་དང་རྩ་ཤེས་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་པ་དང་། ཞིབ་མོ་རྣམ་
 འཐག་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། ལེགས་ལྡན་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། མདོ་དང་སྤྱོད་འཇུག་
 གི་རིགས་པ་དང་། མདོ་དང་སྒྲ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་རིགས་པས་བཀག་ཚུལ་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་
 བོ་ནི། དངོས་སྒྲ་སྤྱོད་ཀྱིས་མར་མེས་རང་དང་གཞན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར་ཤེས་པས་ཀྱང་རང་
 གཞན་གཉིས་ཀ་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྐྱབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་དཔེ་མ་བྱབ་ཅིང་མི་མ་ཐུན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། མེ་ཡིས་རང་གསལ་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མེ་ལ་ཐུན་ཁུང་གི་བྱམ་པ་
 ལྟ་བུའི་བསལ་རྒྱུའི་ཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚྱོད་རྫོགས་ལས། སྤྱིས་པ་དེ་ནི་མི་མ་ཐུན་ཏེ། །ཐུན་ཁུང་

ནང་གི་བྱམ་པ་ལྟར། ཉེ་ལ་མ་དམིགས་མ་མཐོང་བས། །མེན་རང་གཞན་གསལ་བྱེད་མིན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། བྱམ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མེ་ལ་བསལ་བྱའི་སྟན་པ་མེད་ཀྱང་རང་གཞན་གསལ་བར་
བྱེད་དོ་ཟེར། འོ་ན། མེས་གཞན་བསྐྱེག་པ་ལྟར་རང་ཡང་བསྐྱེག་པར་ཐལ་བ་དང་། སྟན་པས་ཀྱང་
གཞན་སྐྱེ་བ་པ་ལྟར་རང་ཡང་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ། །མེ་ལ་བསལ་བྱའི་སྟན་པ་མེད་ཀྱང་རང་གིས་རང་
གསལ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར། ཉམས་ཁས། ཚོད་སྒོག་ལས། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོག་གིས་ནི། །མེ་
ཡིས་རང་བདག་གསལ་བྱེད་ན། །འོ་ན་མེ་ཡིས་གཞན་བཞིན་དུ། །རང་ཉིད་སྐྱེག་པའང་བྱེད་པར་
འགྱུར། །མེ་བཞིན་དུ་ནི་སྟན་པ་ཡང་། །རང་གཞན་བདག་ཉིད་སྐྱེ་བ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཅུམ་
ལས། མར་མེས་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས། །གལ་ཏེ་སྤྲང་བར་བྱེད་འགྱུར་ན། །སྟན་པས་རང་དང་
གཞན་གྱི་དངོས། །སྐྱེ་བ་པར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅུམ་འེའི་རབ་བྱེད་
བདུན་པ་དང་ཚོད་སྒོག་བཟླ་ལ་སྤྲང་སྟན་གྱི་དཔེས་སྐྱེ་བ་པ་སྤངས་ཚུལ་འབྲས་བྱའི་སྐྱབས་སུ་བཤད་
པར་བྱལོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་རང་རིག་ཡོད་པའི་དཔེར་མར་མེས་རང་གསལ་བར་འདོད་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། དེའི་དོན་མི་འཐད་པ་གང་ཞིག །དཔེ་མ་གྲུབ་ཅིང་མི་མཐུན་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
སྟེ། ཚད་མ་རྣམས་ལ་ནི་རང་ལ་རང་རིག་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རང་གིས་རང་ལ་
བྱེད་ན་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་ལས། རང་ལས་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་
དང་། ཚད་མ་རྣམས་ལ་ཚད་མ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཉམས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཞིབ་
མོ་རྣམ་འཐག་ལས། མ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་དང་འགལ་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། མར་མེ་ནི་རང་གི་བདག་
ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། སྟན་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། སྦྱོད་འཇུག་ལས།
མར་མེ་གསལ་བར་བྱ་མིན་ཏེ། །གང་བྱིར་སྟན་གྱིས་སྐྱེ་བ་པའེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་
པས་བཀག་ཚུལ་ནི། སེམས་ལ་ཡུལ་སྤྲང་བའི་གཞན་རིག་གི་ངོ་བོ་དང་ཡུལ་མི་སྤྲང་ཡང་རང་ཁོ་
ན་ཡན་གར་དུ་སྤྲང་བའི་རང་རིག་གི་ངོ་བོ་གཉིས་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སེམས་ལ་ཡུལ་གྱི་

རྣམ་པ་སྣང་བ་ལས་གཞན་དེ་མ་ཤར་བའི་འཛིན་རྣམ་དེ་འདྲ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར། དབྱུ་མ་སྒྲིང་པོ་ལས།
 དུལ་དུ་སྣང་བར་གྱུར་བ་ཡི། །སེམས་ཉིད་དམིགས་པར་འདོད་ཅེ་ན། །དུལ་དུ་སྣང་ལས་གཞན་གྱུར་
 པའི། །སེམས་ཉིད་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་སྣང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གོང་གི་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་
 གྱིས་རང་རིག་ཏུ་འདོད་པའི་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་གྱི་རོ་བོ་གསལ་ཅམ་རིག་ཅམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
 རང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རང་རིག་གི་དོན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་གི་རྣམ་པ་སྣང་བས་
 སྟོང་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་གཞན་རིག་ཏུ་གྲགས་པའི་ཤེས་པ་བཞིན། རྟགས་ཁས་སྦངས་སོ། །བདེན་
 གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། ཤེས་པ་ནི་བདག་གིས་བདག་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་སྣང་བས་སྟོང་པའི་
 བྱིར། ཤེས་པ་གཞན་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ན་དངོས་འགལ་
 ཡིན་ལ། འོ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རང་ཉིད་ཡན་གར་བ་རང་གི་དུལ་དང་དུལ་ཅན་དུ་སྣང་བར་
 ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། རང་ཉིད་རང་དང་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཉིད་ཡན་གར་
 བ་རང་དང་དུལ་དུལ་ཅན་དུ་སྣང་བ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་མ་འཁྱུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། དཔེར་ན་སྟོན་པོ་དང་སྟོན་འཛིན་བཞིན། རྟགས་གཉིས་ཁས་སྦངས། དེ་སྐད་དུ་བདེན་གཉིས་
 རང་འགྲེལ་ལས། རང་སྣང་བར་ཁས་ལེན་ན་ནི་ཐ་དད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྟོན་པོ་དང་དེ་ཤེས་
 པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རང་རིག་ལ་ཅོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་ཡན་གར་ཞེས་ཁྱོད་
 པར་སྐྱར་བ་གཞིར་བཞག་ལ་དེ་ལྟར་ན་ཐ་དད་དུ་ཐལ་བ་མི་ལྟོག་ཅིང་ཐལ་འགྱུར་བས་རྣམ་མཁྱེན་
 ལ་རྣམ་མཁྱེན་སྣང་བར་འདོད་པ་དང་མི་མཚུངས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གདགས་གཞི་
 ཤར་བས་རྣམ་མཁྱེན་ཤར་བར་འདོད་ཅིང་གདགས་གཞི་མ་ཤར་བར་རྣམ་མཁྱེན་རང་ལྟོག་དང་ཡན་
 གར་བ་སོགས་འཆར་མི་སྲིད་པར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཅ་བའི་སྒྲོར་བ་སྒྲ་མའི་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོས་ཅན་
 ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ཤེས་པའམ་རང་རིག་ཀྱང་ཡིན་པ་དང་། རང་གི་རྣམ་པས་སྟོང་པ་ལ་འགལ་

བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རིག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་སྐད་དུ། བདེན་གཉིས་རང་
འགྲེལ་ལས། རིག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་།
དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། གལ་ཏེ་རིག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། རང་
གི་རྣམ་པས་སྟོང་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འདི་གཉིས་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་བས་གཏན་ཆོག་ས་འདི་
ནི་མི་མ་སྐྱུན་པའི་སྤྱོད་པ་ལས་སྤྱོད་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་ལུགས་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྟོང་བོ་ན་རེ། མ་རིག་པ་སོགས་མི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་ཐམས་ཅད་རིག་པ་བོར་ཐལ། རིག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན་རང་རིག་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
ཁས། འདོད་ན། ཤེས་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བཤད་དེ་ཉིད་ལས། རིག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་མ་
ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ་བདག་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟེན་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས། ཉ་ཅང་
ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་རིག་པ་བོར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་
པ་གང་ཡང་དངོས་པོ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉ་ཅང་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་རིག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྒྱ་
མཚན་དེ་ཡང་མི་རིགས་པར་ཐལ། བདེན་པ་ཡན་གར་བ་དེ་ལྟར་ཉེ་བའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། སྤར་བཀག་ཅིང་དེ་འདྲའི་ཚད་མ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་
ཡང་མི་རུང་སྟེ། ཉེ་བའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནས། མི་སྦྲུ་བའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་མདོ་དང་སྟོན་འཇུག་ལས་བཀག་ཚུལ་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་དབྱུང་ཚུལ་དེ་
ལྟར་བྱས་ནས་རང་རིག་འཇོག་མི་བྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་དབྱུང་ནས་སེམས་ཀྱིས་སེམས་མཐོང་
བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་དབྱུང་ནས་སེམས་དེ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཅན་བྱས་ན་གཉིས་སུ་འགྱུར་ལ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་མེད་པའི་གཅིག་སྤར་ཁས་སྒྲངས་ན་

རང་རིག་པར་མི་རུང་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གཅད་བྱ་གཅོད་བྱེད་སོ་སོར་མེད་པར་རལ་གྱི་གཅིག་
ལུས་རང་མི་གཅོད་པ་དང་། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་སོ་སོར་མེད་པར་སོར་མོ་གཅིག་གིས་རང་གི་ཅེ་མོ་
ལ་མི་རིག་པ་དང་། བཞོན་བྱ་ཞོན་བྱེད་གཉིས་མེད་པར་རང་གི་སྤྲག་པར་ཞོན་མི་སྤུབ་པ་དང་། མི་
གཅིག་གིས་རང་མི་སྤྲག་པ་དང་། མིག་གིས་རང་ལ་མི་ལྟ་བུ་བྱ་རྒྱུ་ལྟམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཙུག་ན་
རིན་པོ་ཆེས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། དེ་སེམས་ཀྱི་རྩ་རྩོམ་བ་ན། ཞེས་བ་ནས། ཅི་དམིགས་པ་དེ་ཡང་
གཞན་ལ་སེམས་དེ་ཡང་གཞན་ནས། འོན་ཏེ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སེམས་ཡིན། གལ་ཏེ་
དམིགས་པ་ཡང་གཞན་ལ་སེམས་ཀྱང་གཞན་ན་སེམས་དེ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་དམིགས་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སེམས་ཡིན་ན་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཇི་ལྟར་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་
དཔེར་ན་རལ་གྱི་འོ་སོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རལ་གྱི་འོ་སོ་དེ་ཉིད་གཅོད་པར་མི་རུས་པ་དང་། སོར་མོའི་ཅེ་
མོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སོར་མོའི་ཅེ་མོ་དེ་ཉིད་ལ་རིག་པར་མི་རུས་ཞེས་སོགས་དང་། སྟོན་འཇུག་ལས།
འཇིག་རྟེན་གྱི་ནི་མགོན་པོས་ཀྱང་། །སེམས་ཀྱིས་སེམས་མི་མཐོང་ཞེས་གསུངས། །རལ་གྱི་འོ་སོ་
ནི་རང་ལ་རང་། །ཇི་ལྟར་མི་གཅོད་དེ་བཞིན་ཡིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཤེལ་སྟོན་པོར་རྟེན་གྱིས་སྤང་ཆེ་མི་སྟོ་བའི་དྲངས་ཆ་མེད་པས་སེམས་ལ་ཡུལ་
གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཆེ་ཡང་དེ་མིན་པའི་རང་རིག་མེད་པ་སོགས་བཤད་དོ། །དེ་ལ་དངོས་སྟེ་བ་ན་རེ།
འོན་སྟོན་པོ་འདི་ངས་མཐོང་ངོ་སྟམ་དུ་བྲན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
པའི་ཐལ་བ་དང་། དེའི་བརྫོག་དོན་གྱི་སྟོར་བ་གཉིས་ལ་མ་བྱུང་པར་འདི་བས་བཞེད་པར་ཐལ། རྣམ་
བཤད་ལས། སྟོགས་སྟེ་མའི་ཐལ་བ་དང་བརྫོག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འང་བྱུང་བ་མེད་པའི་ལན་འདེབས་
པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་མེད་ཀྱང་བྲན་པ་སྟེ་བ་ཤིན་ཏུ་འགྱུར་པར་ཐལ། སེམས་ལས་
གཞན་པའི་རང་གི་ཡུལ་སེམས་དེས་སྟོང་བ་ན། ཡུལ་སྟོང་བའི་སེམས་ལས་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་ཅན་
བྲན་པ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྟོན་འཇུག་ལས། གཞན་སྟོང་བ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་

དེ། ཡུལ་གཞན་སྤྱིར་བཏང་སྤྱིར་བཏང་ཡུལ་ཅན་སེམས་ཅན་པ་མི་རིགས་ཏེ། མ་བཟུང་
 བ་ཐམས་ཅད་ཅན་པར་ཐལ་བ་ལྟ་བུའི་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཉེས་
 བ་དེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡུལ་སྤྱིར་བཏང་སྤྱིར་བཏང་ཡུལ་ཅན་པ་སྤྱི་བའི་ཆེ། ཡུལ་ཅན་སེམས་སྤངས་
 ཅན་ཡུལ་ཁོ་ན་ཅན་པ་མིན་པར་ངས་སྤར་འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་སྤྱགས་ནས་ཅན་གྱི་
 སྤྱོད་ཀྱི་རང་རིག་ལྟར་ཡུལ་ཅན་ཡན་གར་ཡང་མི་ཅན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔེར་ན་དགུན་དུས་ཀྱི་
 བས་ལུས་ལ་སྤྱགས་པ་ན་གྱི་དུག་ཞུགས་ཀྱང་སྤྱགས་པ་སྤྱིར་གྱི་དུག་མ་སྤྱིར་ཡང་དུས་ཀྱིས་འབྲུག་
 གི་སྤྱི་ལས་ནད་ལངས་པ་ན། སྤར་སྤྱགས་པའི་དུག་ཞུགས་པ་ཅན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་
 འབྲུག་ལས། འབྲེལ་བ་ལས། ཅན་འགྱུར་གྱི་བའི་དུག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་
 བར་ནམ་བཤད་དང་སྤྱོད་ཐུན་བལྟོ། །ལྷ་བ་རྒྱ་བས་རང་རིག་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་བཀག་སྟེ།
 ལུང་ལང་གཤེགས་དང་གཙུག་རིན་གྱི་མདོས་བཀག་ཅིང་། རིགས་པ་བཞི་སོགས་ཀྱིས་བཀག་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། རིགས་པ་དང་པོ་སྤྱབ་བྱེད་བསྤྱབ་བྱེད་མཆོངས་པས་བཀག་གཉིས་པ་རང་རིག་
 གྲུབ་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་རང་མཚན་གྱིས་གཞན་ལ་ཅན་པ་མི་སྤྱོད་པས་བཀག་གསུམ་པ་རང་རིག་མེད་
 ཀྱང་ཅན་པ་སྤྱི་བའི་ཚུལ་དང་། བཞི་བ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བས་བཀག་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་
 པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་རིག་གིས་བཟུང་བ་ལྟ་བུའི་གཉིས་སྤང་རགས་པ་རྒྱབ་པའི་ཅན་པ་ཡང་མི་སྤྱོད་ན་དེ་
 རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་རང་རིག་སྤྱབ་མི་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱོད་ཅོད་གཞིར་བྱས་ནས་རྟག་
 བར་སྤྱབ་པ་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་བའོད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར། མ་གྲུབ་འདི་ནི་སྤྱབ་
 བར་བྱེད་པ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་
 གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་ལྷས་བྱིན་གྱིས་རང་གིས་མ་བྱས་པའི་མཆོད་སྦྱིན་
 གྱི་བྱ་བ་མི་ཅན་པ་བཞིན་ནོ། །རྟགས་ཁས། རྒྱབ་སྟེ། རང་མཚན་གྱིས་གཞན་ལ་རྒྱུད་གཅིག་མི་རུང་
 བར་བཤད་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར། དེ་ལྟ་བུར་ཅན་པའི་ཅན་པ་རིགས་མིན་ཏེ། །གཞན་ཕྱིར་མ་ཤེས་

རྒྱུད་ལ་སྤྲེས་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཉགས་གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། རང་རིག་མེད་ཀྱང་
 ངས་སྤར་ཡུན་ལ་སྤོར་པོ་མཐོང་ངོ་སྟུང་པའི་བྱན་པ་སྤྲེ་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྤར་སྤོར་པོ་མཐོང་པའི་
 མིག་ཤེས་དང་བྱིས་བྱན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་སོ་སོ་ཡང་མིན་ལ་ངའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་
 མཐོང་བ་ངས་མཐོང་བར་འཛོག་ཀྱས་ཤིང་། སྤར་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ཡུན་ལ་དང་བྱིས་ཀྱི་བྱན་
 ཤེས་ཀྱིས་བྱན་པའི་ཡུན་ལ་གཉིས་དོན་གཅིག་ལ་འཇུག་པར་མཆུངས་པས་དེ་ལྟར་བྱན་པ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་རིག་ལ་དབྱུང་བ་ལྟ་བུའི་དབྱུང་བ་ཞིབ་སོས་མཐོང་བྱན་སོགས་མི་
 རུང་ཡང་མ་བཟགས་མ་དབྱུང་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུགས་ལ་མཐོང་བྱན་གྱི་ཡུལ་གཅིག་
 པ་དང་། ངའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ན་ངས་མཐོང་བར་འཛོག་པ་ལ་བྱུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་ཀྱན་མཐུན་
 པའི་བྱིར། ཅ་བར། བྱན་པ་འདི་གཞན་ང་ལ་ཡོད་མིན་ལ། །དེ་བྱིར་ང་ཡིས་མཐོང་སྟུང་བྱན་འགྱུར་
 ཉེ། །འདི་ཡང་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཚུལ་ཡུགས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདིར་མཐོང་བྱན་
 ཡུལ་གཅིག་པར་བཤད་པ་དང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར་རྣམས་ཤེས་ཀྱིས་དོན་གཅིག་མི་ཤེས་
 པར་བཤད་པ་མི་འགལ་ཚུལ་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཉགས་བཞི་པ་བྱུབ་སྟེ། གཉིས་སྤང་མེད་པའི་
 སྤྱོད་ཅུལ་ལ་རང་རིག་གོ། །ཞེས་རིག་བྱ་ལས་དང་རིག་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་གཉིས་འཛོག་ན་བྱ་བྱེད་
 ལས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་པའི་སྤོར་འཇུག་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་
 གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བར་མ་ཟད་དེ་འབྲེལ་སྤྱོད་ཅུལ་ལ་ཡིད་ཅི་ཅུལ་གཏད་ཀྱང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་
 རྣམ་པ་མི་འཆར་བའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འབྲེལ་སྟེ། རྣམ་པ་མི་འཆར་བ་ལ་སེམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་བྱུབ་
 པའི་བྱིར། དཔེར་ན་རྩལ་སྤར་པ་ཆ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བཞིན་ནོ། །ཅ་བར། བྱེད་པོ་ལས་དང་བྱ་བ་
 གཅིག་མིན་པས། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྤྱོད་བར་བྱུབ་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། མ་བཟུང་
 བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་
 ལ་ནི་རྩལ་སྤར་པ་དང་གཉིས་པོ་མེད་པའི་དངོས་པོའི་ངོ་མོ་མི་སྤང་ངོ། །མི་སྤང་བ་ལ་ནི་ཐ་སྙད་མེད་

དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལང་གཤེགས་ཀྱི་རིགས་པའོ། །

ཙུང་མོང་ནི། དཔྱད་ལྡན་དག་ན་རེ། འོ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་འང་སྟོན་འཛིན་སོགས་ལུལ་
 ཅན་ཤེས་པ་རྣམས་མི་རུང་བར་ཐལ། སྟོན་འཛིན་དེ་རང་གིས་རང་རིག་ན་རང་རིག་ཏུ་འགྱུར་བ་
 དང་། དེ་ལས་གཞན་གྱིས་རིག་ན་ཐུག་མེད་ཏུ་འགྱུར་བས་གཉིས་ཀ་མི་རུང་བར་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་
 སྤྲུལ་པའི་ཕྱིར་ལ་བྱུང་བ་ཡང་ཡོད་དེ། ཚད་མས་མ་བཟུང་བར་ཡོད་པའི་ཐ་སྟངས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ།
 ཅ་བར། མ་བཟུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདི་དཀའ་
 གནས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་དོགས་ལན་འབྱུང་མེད་ཅུང་གསལ་བཀོད་ན། ཚད་མས་མ་བཟུང་ན་
 ཡོད་པའི་ཐ་སྟངས་མི་རུང་བ་དང་ཁྱོད་ལྟར་གྱི་རང་གིས་རིག་པ་དང་གཞན་གྱིས་རིག་པ་མི་འཐད་ཀྱང་
 སྟོན་འཛིན་མི་རུང་བའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལྟར་གྱི་རང་རིག་གཞན་རིག་དབྱེད་ནས་མི་འཛོག་
 ཀྱང་འཛིག་ཉེན་པའི་ཤེས་པ་ལྟན་སྤྲེས་སམ་བཏགས་དོན་ལ་མ་བཏགས་མ་དབྱེད་པའི་ཤེས་པ་
 སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཡོད་པ་རང་གིས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། མིག་ཤེས་དེ་ལས་གཞན་པའི་བློ་ཤེས་ཡིད་
 མཛོན་ཚད་མས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་
 སྟོན་པོས་ཕྱི་རོལ་ནས་ཚུར་ལ་རང་འབྲའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་ལུལ་ཅན་དང་ལུལ་གྱི་ཚད་དུ་གཉིས་
 སུ་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་སྤྱོད་བས་གྲུབ་ཅིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཁྱུ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་མ་གྲུབ་ཟེར་སྟེང་
 ཀྱང་དེ་ལྟར་སྤང་བར་ཀུན་འདོད་པས་གྲུབ་ལ་གཤམ་ཉེ་མ་བྱུང་ན། འོ་ན་མིག་ཤེས་དེ་ལ་སྟོན་པོ་དང་
 སྟོན་འཛིན་རང་ཉིད་གཉིས་ཐ་དད་ཏུ་སྤང་བར་ཐལ། མ་བྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོན་འཛིན་མིག་
 ཤེས་ལ་སྟོན་འཛིན་རང་ཉིད་ཡོད་པ་སྤང་བར་ཐལ། སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་དང་སྟོན་འཛིན་
 རང་ཉིད་གཉིས་ཐ་དད་ཏུ་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་རང་ཉིད་
 ཡོད་པ་ལ་ཚད་མར་ཡང་སོང་བར་ཐལ། སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དེས་རང་རིག་མེད་ཀྱང་གཞལ་བུ་
 སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་འཆར་ཚུལ་དེ་ཅན་གྱིས་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་རང་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་ཡོད་པ་རྟེན་པས་

ན་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཚད་མ་དེ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཉིས་
སྤང་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་རྟེན་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཚིག་
གསལ་ལས། གཞལ་བྱའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་རྟེན་པའི་ཚད་
མ་དག་གིས་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། འདིར་རང་
རིག་མེད་ཀྱང་ཚད་མ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་གྱིས་རང་རང་གི་ངོ་བོ་འཛོག་ཐུབ་ཅེས་པའི་དམ་བཅའ་
ནི། ཚིག་གསལ་གྱི་ལུང་དེའི་ནང་གི་ཚད་མ་དག་གིས་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་པས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་ཚད་མ་རྣམས་གྱིས་རང་རང་
གི་ངོ་བོ་འཛོག་ཐུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་ཚད་མ་དག་གིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་རྟེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
པའི་གཏད་ཚིགས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚིག་གསལ་ལས། རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་རྟེན་པའི་
ཞེས་པས་གཏད་ཚིགས་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚད་མས་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་རྟེན་པ་ཡང་
རང་རིག་ལྟར་མིན་པར་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པའི་གཞལ་བྱ་རང་ལས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པར་བྱུང་བ་
དེ་ཉིད་ཙམ་གྱིས་བྱུང་ཅེས་བཤད་པ་ལ། ཚིག་གསལ་ལས། གཞལ་བྱའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་
ཙམ་གྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་རྟེན་པའི་ ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་སྐད་དུ་རྣམ་བཤད་ལས། ཚད་མ་ལ་གཞལ་བྱའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་དབང་གིས་འཇལ་བྱེད་
གྱི་ཚད་མས་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་འཛོག་པ་ཙམ་གྱིས་ཞེས་པ་ནི། ཞེས་སོགས་དང་། རྣམ་བཤད་
ལས། དེ་ལྟར་ན་སྟོན་འཛིན་ནི་གཞན་ལུགས་ལྟར་རང་རིག་གིས་མི་འབྱུང་གྱི། དབང་པོའི་མངོན་
སུམ་ཚད་མས་འབྱུང་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡོད་པ་ནི་སྟོན་འཛིན་གྱིས་གཞལ་བྱ་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་གྱིས་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚད་མ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་རང་གི་གཞལ་བྱ་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་གྱིས་
འབྱུང་བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེའི་རྟོགས་བྱ་ཀྱན་དེའི་གཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན་མི་དགོས་
ལ། རྣམ་བཤད་གྱི་ལུང་སྔ་ཕྱི་འདི་དག་ཚིག་གསལ་གྱི་ལུང་དེའི་འབྲུ་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བོད་

གི་ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་མིག་ཤེས་དེ་ལས་གཞན་པའི་བློ་ཤེས་ཚད་མ་ཡིད་མཛོན་གྱིས་ཀྱང་འགྲུབ་
 པར་ཐལ། དབྱུང་ན་མི་རྟེན་ཀྱང་མ་དབྱུང་ན་སྟོན་པོ་འདི་ང་རང་གི་མིག་གིས་མཐོང་བ་ང་རང་གིས་
 དྲན་སྟུང་པའི་བློ་ཤེས་ཚད་མ་སྟེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཅ་བར། དྲན་པ་འདི་གཞན་སོགས་
 ཀྱང་རང་འགྲེལ་ལས། བདག་གིས་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །འདི་ཡང་འཛིག་རྟེན་རྩལ་
 ལུགས་ཡིན་གྱི་ཤིན་ཏུ་དབྱུང་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ་ཞེས་དང་། དེ་ཅ་འགྲེལ་གྱི་མཐའ་དཔྱོད་པའི་རྣམ་
 བཤད་ལས། དེས་ན་ང་རང་གིས་མཐོང་བ་ང་རང་གིས་དྲན་སྟུང་ཞེས་བ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྙད་ནི་རང་གིས་
 ཀྱང་ཁས་ལེན་ལ། དེ་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱང་བཀག་པའི་རང་རིག་དང་མི་འདྲ་བ་ཡང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་རགས་
 བ་ལ་འང་སེམས་རང་གིས་རང་མཐོང་བར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྟོང་བྱན་ལས། དེ་ལྟ་ན་
 སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས། རྟལ་
 བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཞོད་བ་བསྟན་བ་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟ་བར་མཚུངས་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེས་རྟོགས་ན་དངོས་རྟོགས་ལུགས་རྟོགས་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་འདོད་དགོས་པ་
 ལ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་འདོད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ནི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཞིབ་མོའི་དབང་དུ་བྱས་ལ་དེའི་ཆེ་དེ་
 ལྟར་ཁས་ལེན་བ་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་རགས་པའི་དོན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མིག་
 གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་སོགས་དང་སྤར་མཐོང་བའི་སྟོན་པོ་དེ་དབང་མཛོན་དང་ཡིད་གཉིས་ཀའི་
 ཡུལ་ཡིན་བ་དང་། སེམས་མ་གཡེངས་པར་གསལ་ལེ་ལ་དམིགས་བ་ལ་སེམས་ལ་དམིགས་པར་
 བཤད་བ་དང་། རྟེན་དང་བརྟེན་བ་མ་བྱེ་བར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོད་ལ་ཉི་མའི་འོད་དུ་བཞག་བ་
 དང་། རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གང་ལ་རྒྱ་བ་གྱི་གང་དུ་བཞག་བ་དང་། རས་ཡུག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་
 རྒྱུད་དུ་ཆོག་བ་ལ་རས་ཡུག་ཆོག་པར་བཤད་བ་དང་། རི་རབ་སྤྱིར་བཞི་ལྟ་བུ་གནས་བསྐྱལ་གྱི་རིང་

ལ་མ་ཟད་པ་ལ་གནས་བསྐྱལ་གྱི་རིང་ལ་རྟག་ཅེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཐ་སྙད་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་ཁས་ལེན་དགོས་པ་གང་ཞིག །འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཞིབ་
 མོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་ཐམས་ཅད་མིན་ཡང་ཐ་སྙད་དེ་འདྲ་ཞིག་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་
 བོ་བྱལ་སྟེ། ཤེས་བྱེད་ནི་རིམ་བཤེས་དུ། བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་བ་ལས། འདི་ན་མིག་ལ་སོགས་པ་ལྟ་
 བོ་རྣམས་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་བ་ཉིད་དུ་ཉི་བར་སྟོན་ལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་ཐ་དད་པས་ཐ་དད་
 ཅིག་གོ། །འདི་ལྟར་མིག་གིས་གཟུགས་ཁོ་ན་མཐོང་གི་སྒྲ་མི་ཐོས་ལ་ཞེས་དང་། རང་འབྲེལ་ལས།
 ཉམས་སྲ་སྤྱོད་བས་ཤེས་པས་ཡོངས་སྲ་བཅད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དྲན་པས་ཡོངས་སྲ་མ་བཅད་པ་
 མ་ཡིན་པས། ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས། ཞི་གནས་སྐབས་སྲ་སེམས་བྱིང་དམིགས་པ་ལ་བཞག་
 རས་སེམས་ཀྱི་ཟུར་གཅིག་གིས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཡེང་མ་གཡེངས་ལྟ་བར་བཤད་པ་དགོན་
 སྤྱོན་སོགས་ལས་སེམས་ཉི་བར་བཞག་སྐབས་ཕྱི་ནང་གི་སེམས་གཉིས་ལས་ནང་གི་སེམས་ལ་ཡང་
 རང་སྤྱི་དང་དུས་གསུམ་དབྱེད་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་པའི་ཤེས་བྱེད་དང་། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། ཉི་མ་རྒྱ་བ་
 ཉིད་ཐོབ་རང་ལུས་ཀྱི། ཁོད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་སྤྱང་བྱས་ཤིང་། ཞེས་པ་རྟེན་བརྟེན་པ་མ་བྱེ་
 བར་ལམ་རིམ་དུ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་བཞི་བ་དང་ལྟ་བུའི་ཤེས་བྱེད་དང་། རྒྱ་བས་ལན་དུ་མར་རས་ཡུག་
 ལ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་རྒྱལ་པའི་ཤེས་བྱེད་དང་། ཅུའེ་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། ཞེས་
 པའི་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་སྟོད་བརྟེན་ཆགས་འཛིག་དང་ལྟ་བུའི་མི་རྟག་པ་དུས་མཐའི་སྟོད་ཅིག་མ་
 བསྟན་པ་ནི། རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། དེ་ལྟར་དུས་དང་པོར་རྒྱན་གྱི་མཐའི་མི་རྟག་པ་མ་གཏོགས་
 པ་སྟོད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་གཞན་འགྱུར་མེད་པའི་ཞེས་སོགས་དང་། སྟོམ་པ་གསུམ་བསྟན་པ་སོགས་སྤར་
 བདེན་གཉིས་སྐབས་སྲ་བྱངས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྟགས་གཉིས་པ་བྱལ་སྟེ། མིག་དབང་རྒྱང་པས་ཡུལ་འཛིན་ན་དེ་མཚུངས་ཀྱི་དབང་པོས་ཀྱང་
 འཛིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཡང་མིག་གིས་གཟུགས་མི་མཐོང་བྱས་ན་མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་པར་

འབྱུང་བ་དང་། དབང་མཛོན་དང་ཡིད་མཛོན་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ལྟར་དེ་གཉིས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་
གཟུགས་གཉིས་ཀྱང་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་འཛིག་བྱེད་པས་མི་གཅིག་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་རྣམས་དབྱེད་
ན་མི་འཐད་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤེས་བྱེད་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་དུ།
བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་བ་ལས། མཐོང་བ་ལ་ནི་བསྟོན་པར་མི་རྒྱས་ལ་གང་མིག་འབྱུང་བ་ལས་ལྷུང་བ་ཡིན་
ཡང་གཟུགས་ཁོ་ན་མཐོང་གི་སྒྲིམ་ཐོས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐོང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
གཉིས་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། བརྒྱ་པ་ལས། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས། །དོན་གཅིག་རྣམ་པར་
མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་དང་། བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་བ་ལས། འོན་ཆོས་མཛོན་པ་ལས་འདོན་པ་ཇི་ལྟར་བྱངས་
ཤིང་། ཞེས་བཀས། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཟེར་ཆད་ལ་སྤྲ་རགས་མི་འབྱེད་པར་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་
སོགས་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་པར་བདེན་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་དགོས་ཤིང་བཤད་ཟིན་
པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འདིར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་སྤྲ་རགས་དེ་འདྲ་གཉིས་འབྱེད་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བ་བྱ་ཆུང་སྟོང་ཐུན་གྱིས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་
དུ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་མིན་པའི་རིགས་པ་དེ་འདྲ་ཇེས་ཀྱང་མ་གསུངས་ལ་རྒྱ་བས་ཀྱང་མ་མཛད་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོང་ཐུན་གྱི་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། ཁོ་རང་ལ།
འོན། ཅ་བར། དྲན་པ་འདི་གཞན་ང་ལ་ཡོད་མིན་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་ཐུན་ལྟར་མིག་ཤེས་དང་
དེ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ཐ་དད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དྲན་པ་དང་དྲན་མཁན་སོ་སོར་བཤད་པར་ཐལ། སྟོང་
ཐུན་གྱིས་གཞུང་འདིའི་དོན་འཆད་བྱེད་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་པ་ཁས། ཉགས་མ་ཐུན་
གྲུབ་སོ། །འཁོར་གསུམ་ཁས། འདོད་ན། འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་སྤར་གྱི་ཡུལ་སྟོན་པོ་སྟོང་
བཤད་ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་གཅིག་འཛིན་མེད་པར་རང་མཆོན་གྱིས་སོ་སོར་འཛིན་པ་དང་། སྤར་མཐོང་
པའི་སྟོན་པོ་དང་། ཕྱིས་སུ་དྲན་པའི་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་མི་འཛིན་པར་ཐལ་སོ། །གཞུང་འདིའི་བཤད་

ཚུལ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་དངོས། འཁོར་གསུམ་ཁས། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དང་པོ་དེ་ལྟར་མ་
 ཡིན་པ་གང་ཞིག །སྤྱི་མ་ཡང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་
 ལས། སྤར་གྱི་ཡུལ་སྤོང་དང་ཕྱིས་ཀྱི་བློ་པའི་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡང་འདི་གཉེན་པའི་སྒོ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་
 རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་འཛིན་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། འདི་ག་
 ཉེན་གྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་འདི་གཉེན་པའི་སྒོ་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། མ་ཁྲབ་པ་
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རོ་མཚར་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པ་མ་ཤེས་ནས་སྒྲ་ཆོགས་ལ་བ་བ་མཐོང་དོ། །ཅུ་ཉགས་
 གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འདི་གཉེན་པའི་སྐྱོན་སྐྱེས་ཡུལ་ཅན་རྒྱ་འབྲས་ལ་དེ་ལྟར་མེད་པར་མ་བད་ཡུལ་
 སྒོན་པོ་ཉི་མ་སྤྱིར་མཐོང་པའི་ཡུལ་གཉིས་གཅིག་པ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་
 ལས། དེ་མེད་པ་ཅུ་མ་དུ་མ་བད་སྤར་སྒོན་འཛིན་གྱིས་མཐོང་པའི་ཡུལ་ཕྱིས་བློ་པ་ན་འདི་ངས་སྤར་
 ཡང་མཐོང་དོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་བློན་པོ་སྤྱིང་ཁམས་ཅན་སྤྱི་བཏོན་
 བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཅུ་ཤེའི་ཁྲིཀ་ཆེན་དང་། སྤོང་བྱན་ལུགས་ལ་སྒོན་འཛིན་རང་གིས་རང་ཡོད་པར་
 ཉོགས་པ་དང་ཐ་སྙད་རགས་པ་དེ་འདྲ་མེད་ལ། རྣམ་བཤད་འདིར་སྒོན་འཛིན་རང་གིས་རང་ཡོད་པར་
 མ་བད་རང་ཡང་ཉོགས་པ་དང་ཐ་སྙད་རགས་པ་དེ་འདྲར་བཤད་པས་ལུགས་མི་མ་བྱུང་བེད་ན། མི་
 འཐད་པར་ཐལ། སྤོང་བྱན་ལས་ཀྱང་ཐ་སྙད་རགས་པ་དེ་ཡང་བཤད། ཐ་སྙད་སྤྱོད་རྒྱས་པར་བཤད་
 བ་གང་ཞིག །རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་སྒོན་འཛིན་རང་གིས་རང་མ་མཐོང་པའི་ཐ་སྙད་སྤྱོད་རྒྱས་ཡང་བཤད་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྤོང་བྱན་ལས། སྤར་མིག་ཤེས་དེས་མཐོང་པའི་དོན་དང་ཕྱིས་བློ་པའི་
 དེས་བློ་པའི་དོན་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་
 ལས། དེའི་ཆེ་ཡུལ་ཅན་རང་གིས་རང་མ་སྤོང་བ་ནི་རྒྱགས་པའི་ཆེ་དུག་མ་སྤོང་བ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྒོན་འཛིན་མིག་ཤེས་རང་གིས་རང་ཉོགས་པར་ཐལ། དེས་
 ཡུལ་གཞལ་སྒོ་བས་ཀྱིས་རང་ཡོད་པར་ཉོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཡོད་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། མྱོན་
འཛིན་སོགས་གཉིས་སྒྲུང་ཅན་གྱི་ཤེས་པས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན། རྣམ་པ་གཅིག་
ཏུ་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཡང་ཡོད་ཀྱང་རེ་ཞིག་མ་བྱུང། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་
རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་དངོས་ཤུགས་གང་དུ་ཡང་མ་རྟོགས་ཀྱང་མཉམ་བཞག་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་རང་ཉིད་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དང་པོ་དངོས་ཤུགས་
གང་རུང་དུ་མ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །གཉིས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་རང་ཉིད་རྟོགས་པར་
འཛིག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་ན་གཉིས་སྒྲུང་ཅན་དང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་
ན་ཡུལ་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཅ་ཤེད་ལྷིག་ཆེན་ལས། དེའི་ཕྱིར་དགག་བྱ་བ་ཅད་
ཅམ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་གཞན་ཤུགས་ལ་འཕངས་པའང་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པས་མེད་དགག་ཡིན་པ་
ཉམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྤྱི་བའི་ཚུལ་
གསུམ་ཆད་མས་ངེས་པ་ན་རྗེས་བྱུང་ངེས་པའི་ཆད་མས་སྤྱི་མི་རྟག་པ་དངོས་ཤུགས་གང་ལ་ཡང་
མ་ངེས་ཀྱང་རྗེས་བྱུང་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་ངེས་པ་བཞིན་དུ་མཉམ་བཞག་མི་
རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་ཉིད་ཡུལ་བཅས་ཡོད་
པ་གཉིས་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པ་འདད་ལས། མཉམ་
བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ཆོས་ཉིད་གྲུབ་པ་ན། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་
ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་འགྲུབ་པ་ལ་ཞེས་དང་། ཅ་ཤེད་ལྷིག་ཆེན་ལས། རིགས་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་
འདོགས་གཙོད་མོད་ཀྱང་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱི་འདོགས་དེ་བཅད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་དཔེར་བརྗོད་ན་
སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྤྱི་བའི། ཞེས་པ་ནས། སྤྱི་མི་རྟག་པ་ཆད་མ་སྤྱི་མས་ཤུགས་ལ་གྲུབ་པ་དང་སྤྱི་རྟག་
འཛིན་གྱི་སྤྱི་འདོགས་ཆད་མ་སྤྱི་མས་བཅད་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་
ནི་སྤྱི་དེའི་ཤུགས་རྟོགས་དང་སྤྱི་དེའི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་གཉིས་མི་གཅིག་པར་གསུངས་

བ་ལྟར་འདོད་དགོས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སློང་ལ་ཡུལ་དེའི་
 རྣམ་པ་མ་ཤར་ཡང་ཡུལ་དེ་ལ་སློང་འདོགས་སློང་པའི་རང་དུས་ནས་ཀྱང་བཅད་པ་དེ་སློང་པའི་ཤུགས་
 རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་། སློང་ལ་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་འདྲ་མ་ཤར་ལ་སློང་པའི་རང་དུས་སུ་དེ་ལ་སློང་འདོགས་
 མ་བཅད་ཀྱང་དེ་ལ་སློང་འདོགས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་དེར་ཚད་མ་གཞན་ལ་མ་སྟོས་པར་གཅོད་པ་དེ་སློང་
 དེའི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་རྣམས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྣམས་ཚུལ་ཐ་དད་པ་
 གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཤར་དང་རྒྱུ་ཆེན་གྱི་ལུང་འདི་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་འཛིན་མངོན་སུམ་
 དང་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རང་ཉིད་ཡོད་པ་འབྲུབ་ལུགས་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པར་འདོད་
 པ་རྣམས་ཀྱང་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་འཛིན་ལ་གཉིས་སྣང་ཡོད་ལ་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ལ་གཉིས་
 སྣང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྔ་མས་རང་དུས་ནས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པ་བྱུང་བྱི་མས་དེ་
 དུས་མ་བྱུང་ཀྱང་མཉམ་བཞག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞེས་པའི་གསུང་གནད་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 སྟོན་འཛིན་སོགས་ཀྱིས་འབྲུབ་ལུགས་ལ་སྟོབས་ཀྱིས་མི་གསུང་བར་ཡུལ་གཞལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 གསུངས་ལ་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ལ་སྟོབས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་
 ཁ་ཅིག །རང་རིག་ཡོད་པར་ཐལ། འཛིན་རྣམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་སྟོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། རང་དང་བྱུང་བ་དེ་གཅིག་པའི་བདེ་བ་སྟོང་བའི་ཆོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་
 ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཡོད་ལ། རང་སྟོང་དང་འཛིན་རྣམ་ལ་གཉིས་སྣང་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་
 པ་ཤར་ལས། སྟོང་བྱུང་དང་སྟོང་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ན་སྟོགས་སྔ་མའི་རང་རིག་དང་
 མི་གཅིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ལ་གཉིས་སྣང་ཐམས་ཅད་བྱུང་བར་ཐལ། མཉམ་བཞག་
 སྟོས་བྲལ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡུལ་ཆོས་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་སུ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྣང་ཡང་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁྱབ་པར་ཐལ། རང་རིག་ལ་གཉིས་སྣང་

ནུབ་བས་རང་ཉིད་རང་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། རྫོང་གཞན་གྱིས་
 དབྱུད་ན་རང་རིག་གི་དེ་ལ་ཡིད་ཅི་ཅམ་གཏད་ཀྱང་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དུ་མི་འཆར་ལ། མཉམ་བཞག་
 གི་ངོར་གཉིས་སྒྲིབ་ལོག་ཀྱང་ཡུལ་ཚོས་ཉིད་སྒྲིབ་བྱལ་དང་ཡུལ་ཅན་གསལ་རིག་གི་དངོས་པོ་སོ་
 སོར་འཆར་བས་ཐ་དད་དུ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཡིད་
 ཅི་ཅམ་གཏད་ཀྱང་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་གཉིས་མི་འཆར་ལ། སྒྲ་མ་ལ་ནི་ཡིད་གཏད་དེ་བཟུམ་
 བ་ན་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དང་ཡུལ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་པ་དཔེས་པར་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བདེན་གཉིས་དང་རྣམ་བཤད་ལས་རང་རིག་གི་ཚུལ་ལ་
 དེ་ལྟར་སྒྲིབ་བ་མི་འཆར་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་སྒྲིབ་བ་འཆར་བའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཇིན་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དེ་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་བཟུང་
 བ་ཡིན་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་ཤར་བའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་བཟུང་ན་དེ་ལྟར་སྒྲིབ་བས་
 ཀྱང་མ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་སྒྲིབ་བ་ཡང་འཆར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྒྲིབ་བ་
 འཆར་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་སྒྱིར་བྱས་པ་མེད་ཀྱང་འདིར་ད་དུང་རྟགས་མ་གྲུབ་བྱས་པ་ལ་ཁོ་
 ན་རེ། དེར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྐབས་མི་སྲིད་པ་དུ་མ་བསྐྱོམས་ན་འང་
 རྟོག་པ་ལ་སྒྲིབ་བ་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དེ་སྒྲིབ་བ་འཆར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ལ་
 འདིར་ནི་རང་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་རང་ཉིད་རིལ་པོ་གཅིག་གཅིག་གི་སྤྲལ་པར་ཞོན་པར་འཆར་ན།
 དེ་འཆར་དགོས་པ་ལ་མི་འཆར་བའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཕྱི་མ་ལ་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་
 ཡུལ་ཡུལ་ཅན་མ་གཏོགས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཚད་མའི་རྣམ་བཞག་ལ་དགག་གཞག་སྒྲིབ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
 ལ། དགོས་པ་ལ་དང་། སྒྲ་ངོན་ལ་དང་། མཚན་ཉིད་ལ་དང་། དབྱེ་བ་འབྱེད་བྱེད་ལ་དང་། དབྱེ་བའི་

རྒྱ་མཛོན་སྒོག་གི་སྤྱོད་ལ་དང་། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ལ་སྟེ་དྲུག་ལ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ན། དང་པོ་ལ།
 བོད་ཀན་མཁས་སྒྲུབ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོད་མའི་རྣམ་བཞག་ཐར་བ་དོན་གཉིས་ལ་མི་དགོས་པར་ཐལ།
 དེ་ལྟ་སྟེགས་ཀྱི་ཚོལ་བ་སྒྲོག་བྱེད་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རོ་བོའི་བདེན་གཉིས་ལས། མཛོན་སྤྱོད་
 རེས་དཔག་དགོས་པ་མེད། །སྟེགས་ཚོལ་བ་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། བྱེ་བ་དུན་ཀྱི་ཆོད་མའི་རྣམ་བཞག་དངོས་སྤྱིའི་ཡུགས་
 སྤྱོད་པ་དེ་ཅོད་ཅོར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱི་
 དགོས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིའི་ཆོད་མ་བཀག་པ་དེ་དངོས་སྤྱིའི་མཛོན་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱང་ཡུལ་ལ་
 དོན་དམ་དུ་བྱུང་བ་གཅིག་དགོས་ཞེས་པ་དེ་དབྱེད་མ་སྤྱང་བའི་གཞུང་བཞིན་དུ་བཀག་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་ཐལ་བ་དང་།
 དོན་དམ་མཛོན་སྤྱོད་དུ་རྟོགས་པས་ན་བྱུང་མཐའ་ལ་ཅོད་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། བསྟན་ཆོས་ཅོམ་
 པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་དབྱེད་མ་སྤྱང་བར་བཀག་པ་དེ་འདིར་བཀོད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དབྱེད་མ་སྤྱང་བ་ལས། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་གཤམ་ཏེ་ཆོད་མ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོའི་ཡུལ་
 ཅན་ཞིག་དུ་འགྱུར་ན་ནི་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་
 བར་འདོད་པ་རྣམས་འཕགས་པའི་ལམ་བསྟོམ་པར་སྤྱིམ་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྱོད་པ་པོ་རྣམས་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཅོད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིད་གཉིས་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བྱེད་པ་ཡང་དོན་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་
 ཏེ། དེའི་འབྲས་བུ་ནི་ཚོངས་པ་རྣམས་པར་བསྒྲོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
 བཞིན་དུ། བདེན་གཉིས་འདི་ལས་ཀྱང་། གཉིས་པོས་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་སོ་ཞེས། །ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་
 ཚོངས་པ་སྤྱོད་ཀྱི་སྟེགས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་སྐག་ལོ་སོགས་ཁ་ཅིག་ན་དེ། ཚད་མ་མེད་ཀྱང་ཚོས་ཐམས་ཅད་འཛོག་ཐུབ་ཟེར་བ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་སོགས་འགྲུབ་པ་ཚད་མ་ལ་རགས་ལས་པའི་ཕྱིར། ཅོད་ཆོག་ལས། འོན་
 ཏེ་ཚད་མ་མེད་པར་ཡང་། །དེ་ནམས་གྲུབ་ན་སྤྱོད་པ་ཉམས། །ཞེས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས། གཞལ་
 ཡང་གཞལ་བྱ་ཉོགས་པ་ཚད་མ་ལ་རགས་ལས་པ་ཡིན་ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་ན་ལ་
 ཚད་མའི་མིང་བྱ་སྤྱོད་ཞེས་པའི་ཕྱི་དོན་དང་པོ་འཕམ་ཐོག་མ་ལ་བྱས་ཤིང་སྤྱོད་པ་འཇལ་བ་ཡིན་པས་
 ན་གསར་དུ་མི་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་གསར་དུ་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ཐོག་མ་མི་འགྲུབ། བར་བ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཅོད་
 ཆོག་ལས། དེ་ཡང་དང་པོ་འགྲུབ་མིན་ལ། །བར་བ་མ་ཡིན་ཐ་མ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 འདི་གཞན་རིག་དང་གསར་དུ་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཕྱི་དོན་བྱ་ཐ་མ་བྱས་ན་
 དང་པོ་དང་ཐོག་མ་ལ་འཇུག་ཀྱང་འདིར་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་ཚད་མ་སོགས་མི་རུང་
 བས་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོ་ལྟན་སྤྱེས་རང་དགའ་བས་རང་གི་འཇུག་ལུལ་གྱི་གཞལ་བྱའམ་གཞལ་
 བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་མི་སྤྱོད་པ་ལ་ཚད་མར་འཛོག་པ་ལྟར་དགོས་པ་གང་ཞིག །རྟོག་གི་བ་དག་གིས་ཚད་
 མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་གསར་དུ་དགོས་པར་སྤྱོད་པ་ནམས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ།
 བཏགས་དོན་ལ་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བས་མ་བཏགས་མ་དབྱེད་པར་རང་གི་གཞལ་བྱའི་གཙོ་བོ་
 འཇུག་ལུལ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་མི་སྤྱོད་པས་ན་ཚད་མ་ཞེས་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱི་དོན་
 རང་གི་གཞལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་བསྟེགས་ནས་དེ་ལ་མི་སྤྱོད་པས་ན་ཚད་མར་བཞག་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་
 ཐ་སྙད་དང་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ན་ཕྱི་དོན་བྱ་ཏི་རྩ་བྱས་ན་རབ་དང་ཕུལ་དང་
 གཙོ་བོ་ཞེས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྟན་སྤྱེས་ལ་བཏགས་དོན་ལ་
 དབྱེད་ནས་ཚད་མ་འཛོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། ཚད་མ་ལ་གསར་དུ་མི་
 སྤྱོད་པ་དགོས་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་ཅིང་། །ཞེས་དང་། སྒོ་བྱར་འཁྲུལ་རྒྱས་གཞོད་པ་

མེད་ཅིང་མ་བཟུགས་མ་དབྱེད་པར་འཇུག་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོ་ལྷན་སྐྱེས་རང་དགའ་བས་རང་
གིས་གཞུགས་པའི་དོན་ལ་མི་སྐྱ་བ་ཙམ་ལ་ཆད་མར་ཐ་སྐྱད་བྱེད་ཀྱི་གསར་དུ་སྐྱ་མི་སྐྱའི་སྒྲོ་ནས་ཐ་
སྐྱད་བྱེད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། གསར་དུ་
དགོས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ནམས་བཟུགས་དོན་འཆོལ་བ་ཁོ་ནར་སྐྱར་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐད་ཅིག་
སོ་སོ་དང་བྱ་བྱེད་ལས་སོགས་སུ་བྱེད་ནས་རང་གི་ཡུལ་ཇུས་ཡོད་ལྟ་བུ་རེ་ཆད་མའི་གསར་དུ་མི་སྐྱ་
པའི་དོན་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར། སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། རྟོག་གོ་བ་དག་གིས། ཉན། ཆད་མར་
སོང་ཚུལ་རིགས་པས་དབྱེད་ནས་རྟེན་པའི་དོན་ལ་ཆད་མར་འཛིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཆད་མ་ཡིན་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷན་སྐྱེས་
རང་དགའ་བའི་དོར་འཛིག་པས་བྱུང་བར་ཐལ། སྒྲོང་བྱུང་ལས། འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོ་ལྷན་སྐྱེས་རང་
དགའ་བས་རང་གི་གཞུགས་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྐྱ་བ་ཙམ་ལ་ཆད་མར་ཐ་སྐྱད་བྱེད་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ལྷན་སྐྱེས་རང་དགའ་བ་ལྟར་བཟུགས་དོན་མ་བཙལ་བར་འཛིག་ཅེས་པའི་དོན་
ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་སྒྲོང་སྐྱ་མ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་མཛོད་སྤྲུལ་དང་རང་སྐྱ་བུ་
པའི་ཇུས་ཡོད་ཀྱིས་སྒྲོང་པའི་དེ་དང་། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་སོ་སོར་བྱེད་ནས་བྱེད་པ་ཙམ་གྱི་མཛོད་
སྤྲུལ་རྣམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། འདོད་ན། ལྷན་སྐྱེས་རང་དགའ་བའི་
ཀྱན་རྩོལ་རྩུབ་པའང་འཛིག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་པར་བདེན་གཉིས་སྐབས་
སུ་བཞད་ཟེན་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་། དེའི་ཕྱི་དོན་དང་སོ་དང་གསར་དུ་ལ་མི་བྱེད་པར་རབ་རྒྱ་དང་ཡང་དག་དང་རབ་
ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་བཙལ་ལྟར་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
ཆད་མའི་མཆན་གཞི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟེང་ནས་དེ་ལྟར་བཞད་པས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོ་བྱོས་མི་ཟད་
པའི་མདོ་ལས། དགོ་བ་དང་མི་དགོ་པའི་ཆོས་རྣམས་རབ་རྒྱ་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་སོ། །དེས་པར་

འབྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི་ཤེས་རབ་པོ། །འཕགས་པའི་ཆོས་མངོན་ཏུ་གྱུར་པས་
 རྟོགས་རབ་ནི་ཚད་མར་གྱུར་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་ཏུ་དཀོན་བཅེགས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་
 ཡོད་པར་ཐལ། སྤྱོད་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། ཚད་མས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར་ན་འདིར་མ་བྱལ། ཁོ་རང་ལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། རོན་དམ་
 བདེན་པ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པར་གཞལ་བར་ཐལ། རོན་དམ་བདེན་པ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པའི་
 བྱིར། བྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་དག་པར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་
 བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་འབྲུལ་བས་བསྐྱད་པ་ཅུང་ཟད་
 ཀྱང་མེད་པར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱབ་ཅིང་རྟགས་བྱུབ་སྟེ། ཆོག་གསལ་ལས། བྱིན་ཅི་ལོག་དང་བྱིན་ཅི་
 མ་ལོག་པ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་ཞེས་པའི་དོན་བྱུབ་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་ཡིན་
 པའི་ཆ་ཀྱན་རྫོབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། མཉམ་བཞག་སྟོས་བྲལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་སོགས་མང་
 རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། རོན་དེའི་བྱའི་དོན་ཡུལ་ལ་བྱེད་པར་ཐལ། རང་གི་གཞལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་བྱེད་
 པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རབ་ཏུ་གཞལ་བ་ཞེས་བཤད་རིགས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུབ་
 སྟེ། ཆོག་གཅིག་ལ་དོན་ཏུ་མ་མི་འགལ་བ་མདོ་བསྟན་ཆོས་ཐ་སྟོད་ཐམས་ཅད་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་
 བྱིར། དཔེར་ན་རི་ཁྱི་དང་རྩ་བ་སོགས་བཞིན། སྟོས་པས་ཆོག་གོ། །མཁས་པ་སྟག་ཆང་བ་ན་རེ།
 ཚད་མའི་དོན་མི་སྟོབ་དང་མི་སྟོབ་པའི་དོན་རྟགས་བྱུབ་དང་བདེན་པ་ཁོ་ན་ལ་དངོས་སྟོབ་དང་དབྱུ་མ་
 པ་བྱང་མེད་ཟེར། རོན་དངོས་སྟོབ་ལ་དངོས་མེད་དང་གང་ཟག་སོགས་བཏགས་ཡོད་ཆད་
 མས་མ་བྱུབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། རང་མཆོད་མ་ཡིན་པའི་ཚད་བྱུབ་མེད་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རྣམ་འབྲེལ་ལས། གཞལ་བྱ་གཉིས་བྱིར་ཚད་མ་གཉིས། །ཞེས་

གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་སོགས་མང་། གཞན་ཡང་། སྐབས་འདིར་ཆད་མར་འཛོག་
པ་ལ་ཇས་ཡོད་དམ་ཚུགས་སྟབ་གྱི་ཤེས་པ་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པར་ཐལ། རང་གི་འཛིན་སྟངས་གྱི་
ཡུལ་ལས་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་རབ་ཏུ་འཇལ་བ་དེ་སྐབས་འདིའི་མི་སྤྱི་བའི་དོན་དང་ཆད་
མའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་དུ་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ལ་འདེམ་ཡིན། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་
ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས། དགོངས་འགྲེལ་མཁན་པོས་ཀྱང་བཀའ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། འཛིག་
རྟེན་ནའང་འདིས་འདི་ཡང་དག་པར་འཇལ་བས་མི་སྤྱི་ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་འཇལ་བས་ཆད་མ་རང་
ཡིན་ཞེས་གྲགས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། མི་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཆད་མ་
ཉིད་དུ་མཐོང་ན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ། སློ་བྲོས་མི་ཟད་པ་ལས། ཤེས་རབ་ནི་
ཆད་མར་གྱུར་པའོ་ཞེས་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་པོ་ཆད་མར་བཤད་ལ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས།
ངས་བར་སེམས་པ། རིག་པ། མཐོང་བ། ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ། ཤེས་པ་ཤེས་བྱ་ལ་
མི་སྤྱི་བ་སྟེ་ཞེས་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྱི་བའི་དོན་ཤེས་བྱ་དེ་ངས་བར་སེམས་པ་དང་། དེ་རིག་པ་དང་། དེ་
མཐོང་བ་དང་། དེ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་དང་། དེ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ཤེས་པ་སྟེ་དྲུག་པོ་རེ་རེ་ནས་
དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཇུག་འགྲེལ་དུ་བདེན་བཞིའི་ཤེས་བྱེད་ཕྱེ་སྟེ་སྟོན་པའི་
བདེན་བཞིའི་སྐབས་སུ་ས་བརྩུབ་བྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བྱབ་སྟེ། རིན་ཆེན་སྒྲེང་བ་ལས། ཇི་
སྐད་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ། །མཛད་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་རྟག་བརྟན་མཛོད། །དེ་ནས་དཔལ་ལྷན་ས་
སྟེང་དུ། །ཆད་མ་ཡི་ནི་དམ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་སློ་གསུམ་ལེགས་བསྐྱམས་གྱི་བརྒྱལ་
ཞུགས་གྱིས་ས་སྟེང་དུ་མི་སྤྱི་བའི་ཆད་མའི་སྤྱིས་བྱར་འགྱུར་བར་བཤད་པ་དང་། དཔལ་པོས་ཀྱང་
སྟེལ་བསྟོད་ལས། དོན་གཟིགས་པས་ན་མི་སྤྱི་བ། །ཞེས་དོན་དེ་གཟིགས་པ་ནི་དོན་དེ་ལ་མི་སྤྱི་བར་
བཤད་པའི་ཕྱིར་སོགས་མང་ལ་གཞན་དུ་སློས་ཟིན་རྟོ། །དེས་ན་ཆད་མའི་སྤྱོད་ན་བཤད་ཟིན་རྟོ། །

ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་ལ་དབྱུད་པ་ནི་པལ་ཆར་སྤྱོད་ན་གྱིས་ཤེས་ལ། སྟག་ཆང་པ་ན་རེ། ཆད་

མ་མཚོན་ཚུལ་རང་གིས་ངེས་སམ་གཞན་གྱིས་ངེས་སོགས་དབྱུང་བ་མང་སོ་མི་དགོས་ལ་འཛིག་
 ཉེན་པའི་ལྷན་སྐྱེས་རགས་པ་སྤྱི་གཅིག་འཛིན་གྱིས་ཆད་མ་བཞི་སོགས་འཛིག་ཟེར། འོན་ཆད་
 མའི་རང་བཞིན་ནམ་མཚན་ཉིད་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཤེས་པ་ལ་གཞལ་བྱ་འགྲུབ་པ་ཆད་མ་ལ་རག་
 ལས་པ་དང་ཆད་མ་རང་ཉིད་ཀྱང་འགྲུབ་ཚུལ་སོགས་དབྱུང་མི་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། ཅོད་སྒྲོག་ལས་འཕགས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་སྒྲ་བས་དེ་ལྟར་མང་དུ་བཤད་པ་
 དེ་བཤད་མི་དགོས་པ་ཞིག་བཤད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མདོ་དུ་མ་ལས་
 ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་མ་ངེས་པར་ཆད་མའི་རྣམ་བཞག་ལེགས་པར་འཛིག་མི་སྟབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཆོག་གསལ་ལས། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་གཞལ་བྱ་ཆོགས་པ་ཆད་མ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ན། ཆད་མ་
 དེ་དག་གང་གིས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཅོད་པ་སྒྲོག་པ་ལས་བཤད་
 པའི་སྒྲིན་དེ་མ་སྤངས་པས། ཡང་དག་པའི་མཚན་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆད་མ་ཐམས་ཅད་ལྷན་སྐྱེས་རགས་ངོར་འཛིག་པ་སྤར་བཀག་ཟེན་
 ཏོ། །ཆོས་ཇེ་རྒྱ་བཟང་བ་ན་རེ། ཤེས་པ་དང་ཆད་མའི་འཛིག་བྱེད་གཅིག་ཡིན་པར་སེམས་ཞེས་
 གསུངས་ནས་ཆད་མིན་གྱི་ཤེས་པ་མེད་ཟེར། དེ་ལ་འོ་ན། བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། དེ་ལྟར་
 གྱུར་པ་ནི་ཆད་མ་ཉིད་དུ་བརྟག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆད་མ་
 ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་རྣམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཆད་མ་ཡིན་པ་ཏུ་ཅང་ཐལ་
 བར་བཤད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཆད་མ་ཡིན་པ་སྒྲ་བའི་ལུགས་ལ་འདོད་པ་ཁོ་
 ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཆད་མ་ཡིན་ཟེར་བའི་གྲུབ་
 མཐའ་སུ་ཡང་མེད་པས་དེ་ལྟར་ཐལ་བ་འཕངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་འདིར་ཡང་སྒྲོ་མ་ཆད་
 མ་དང་། ཆད་མིན་གྱི་རྣམ་བཞག་ཤིན་ཏུ་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་ལ་སྤང་བའི་ཡུལ་མངོན་
 གྱུར་པ་ལ་ལྟོས་ནས་མངོན་སུམ་ཆད་མར་འགོ་བ་མཚུངས་ཀྱང་བདག་གཉིས་དང་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་

ཞེན་རིག་དང་སྒྲ་གཅིག་སྒྲ་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུའི་ལོག་ཤེས་ནམས་ཚད་མ་མིན་ལ།
 བདག་མེད་གཉིས་དང་སྤྱི་མི་རྟག་རྟོགས་པའི་རྗེས་དབག་དང་མངོན་སུམ་ནམས་ཚད་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་འདིར་ཡང་རང་གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྤྱི་མི་སྤྱིའི་སྒོ་ནས་ཚད་མ་ཡིན་
 མིན་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། འབ་པར་ཐལ། ལོག་ཤེས་ནམས་འཛིན་སྤངས་ཡུལ་ལ་མི་སྤྱི་བར་སོང་བ་
 མེད་ཅིང་། རྗེས་དབག་དང་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དག་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འང་མི་སྤྱི་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་སྤྱི་མ་འཇལ་བྱེད་མེད་ཕྱི་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཛིན་
 སྤངས་སྤྱི་མའི་ཡུལ་གཞི་མ་གྲུབ་ཕྱི་མ་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ནམས་
 ཡུལ་དུ་སྤང་བའི་སྤང་ཡུལ་མངོན་གྱུར་གྲུབ་པར་འབྱ་ལ། བདག་གཉིས་དང་། བདག་མེད་གཉིས་
 དང་གཟུགས་སོགས་རྟག་མི་རྟག་སོགས་ལ་ཚད་མར་འགྲོ་མི་འགྲོའི་བྱེད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པས།
 རྒྱུ་ལ་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པའང་འབྱུང་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་
 ཁ་ཅིག་། གཞུལ་བྱ་ལ་མི་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། སྤྱི་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྤྱི་རྟག་སྤང་ཡོད་པ་གང་ཞིག་། དེ་སྤྱི་
 རྟག་སྤང་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱི་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རང་གི་སྤང་བ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་གཉིས་སྤང་ཅན་
 གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབ་སྟེ། ཆོག་གསལ་ལས། འཛིག་རྟོན་པོ་ཡོད་ན་ནི་ཐམས་ཅད་མངོན་
 སུམ་དུ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་སྤྱན་
 ཅིག་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཚད་
 མིན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གསར་དུ་མི་སྤྱི་བ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཐད་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་པ་
 མན་ཚད་ཀྱན་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་འབྱ། ཅུ་བར་འདོད་ན། སྤྱི་མ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་བྱངས་

བའི་ཚྱོན་པོ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། གསར་དུ་མི་སྤྱི་བར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱིར་
 བ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་འཛིན་སྣངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཚྱོན་པོ་ལ་མི་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། བྱིར་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་ཚད་མའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་
 ལས། མི་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ་ནི་འཛིན་ཉེན་ཚད་མ་ཉིད་དུ་མཐོང་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གོང་
 གི་མ་བྱིར་མཆོམས་ལ་རྟགས་དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྟགས་ཟིན་
 རྟགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་
 བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ཚྱོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་གི་འཛིན་སྣངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མི་སྤྱི་བར་
 ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱིར་རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རང་གི་འཛིན་སྣངས་ཀྱི་ཡུལ་ཚྱོན་པོ་
 ལ་མི་སྤྱི་བར་ཐལ། འདོད་པ་གང་། ཚྱོན་པོ་དེའི་འཛིན་སྣངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་དང་
 པོ་ཁས། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། ཚྱོན་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། ཚྱོན་པོ་བྱོད་ཀྱི་འཛིན་སྣངས་
 ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཚྱོན་པོ་ངེས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ།
 ཆོས་ཅན་དེའི་བྱིར། གོང་དུ་འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱོད་ཚྱོན་པོ་ལ་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་
 ཐལ། བྱོད་ཚྱོན་པོ་ལ་གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་གནས་ཀྱང་། སྤང་ཚུལ་ལོག་པར་སྤང་བའི་སློ་ཡིན་པའི་
 བྱིར་ན་མ་བྱིར་སྟེ། དེ་བཟུང་ཚུལ་ལ་སྤྱི་བའི་དོན་མིན་ལ་སྤང་ཚུལ་ལ་སྤྱི་བའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་
 དང་། གཟུང་ཡུལ་དང་སྤང་ཡུལ་གཉིས་ཆེས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་བྱིར། གོང་གི་མ་བྱིར་མཆོམས་ལ་
 རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གནས་ཚུལ་དང་སྤང་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་སློ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བྱོད་སེམས་
 ཅན་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་མངོན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། གོང་དུ་མ་བྱིར་མཆོམས་ལ་བྱིར་པར་ཐལ། དེ་
 འབྲེལ་སྤང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་ན་མི་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པས་བྱིར་པའི་བྱིར། བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས།
 དེ་ནི་མི་སྤྱི་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་གཞན་དུ་གནས་པའི་དངོས་པོ་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྤང་བའི་བྱིར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱིར་སྟེ། དབང་མངོན་རྣམས་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྗེའི་རང་

མཚན་ལ་མི་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་རྒྱལ་ཅམ་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེར་སྤྲང་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་རང་མཚན་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པ་མི་
 འགལ་ཟེར་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཆད་མར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ལ། བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལྟར་
 གྱུར་བ་ནི་ཆད་མ་ཉིད་དུ་བཏགས་པར་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 ཆད་མ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་སྤྱི་མངོན་
 སུམ་ཆད་མའི་བྱད་པར་རྟོག་བྱལ་དང་། རང་གི་སྤྲང་ཡུལ་དངོས་པོའི་རང་མཚན་ལ་མི་སྤྱི་བ་དང་།
 སྤྱི་བ་ཤད་དབང་པོ་དང་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་གསུམ་ལྟན་དུ་བཞེད་པ་གང་ཞིག །དེའི་བྱད་པར་
 གཉིས་པ་འགོག་པ་ལ་འདི་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་སྤྱིའི་འདོད་ཚུལ་འགོད་སྐབས།
 བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། སྤྱི་བ་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་རིམ་བུ་བཞིག །གང་རྟོག་
 བ་དང་བྲལ་བའོ། །རྟོག་པ་ཡང་ཅི་ཞིག །གང་དོན་ལ་མིང་དང་རིགས་སུ་ལྷག་པར་སྤྱོད་འདོགས་པར་
 ཞུགས་པ་འདུ་ཤེས་གཡེར་བོ་སྟེ། དེ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་ནི་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཅམ་ཞིག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱི་བ་བརྗོད་པར་བྱ་
 སྟེ། དབང་པོ་དང་དབང་པོ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྲལ་སྟེ། འདུ་ཤེས་
 གཡེར་བོ་སྟེ་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རྟོག་བྱལ། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་ནི་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཅམ་ཞིག་ལ་འཇུག་ཅེས་པས་དབང་མངོན་རང་མཚན་ལ་ཆད་མར་
 སོང་ཚུལ་བཤད། ལྷག་མས་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱི་བ་ཤད་བྱས་ཚུལ་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་རྟགས་
 གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱད་པར་དང་པོ་རྟོག་བྱལ་འགོག་པ་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར་མ་མཛད་ཀྱང་། ཆོག་
 གསལ་ལས། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ། བྱུང་ལས་ཀྱང་
 རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ན་མངོན་སུམ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་འདི་ནི་མི་རིགས་སོ་ཞེས་
 བྱུང་། བྱད་པར་གཉིས་པ་རང་མཚན་ལ་ཆད་མར་སོང་བ་འགོག་པ་ལ། བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས།

དེ་ཡང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མ་འབྲེལ་བ་ཞིག་སྟེ། རས། གང་ཞིག་རྩོམ་པ་སྤྱི་བའི་ཆོས་ཅན་དང་སྤྱི་མ་ལྟ་བུ་
ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་སྤྱི་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་དངས་མ་ཐག་པ་བྱུང་། བྱད་པར་གསུམ་པ་འགོག་
པ་ལ། བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཇི་ལྟར་མངོན་
སུམ་ཉིད་ཡིན། དེ་ནི་དབང་པོ་དང་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་མེད་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དག་སྤྱེས་མ་ཐག་ཏུ་འཇིག་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་སྐྱེག་ལོ་ན་རེ། གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། རང་ལུལ་གཞུགས་ལ་སྤྱི་བའི་
ཤེས་པར་ཐལ། རང་ལུལ་གཞུགས་ལ་འབྲེལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཉགས་གྲུབ་
སྟེ། རྩོམ་མཐའ་མ་ཐོབ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུབར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱོད་དེ་ལ་
མི་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱོད་རང་ལུལ་གྱི་གཞུགས་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པར་ཐལ། ཆད་མའི་སྤྱོད་ན་ཡང་དེ་ལ་ཆང་ལ། དེ་འདྲའི་གཞུགས་ལུལ་ལ་སྒོ་གང་
གིས་ཀྱང་མི་གཞོད་པས་ན་དེ་དེ་ལ་མི་སྤྱི་བར་སྟོན་པ་དང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོས་བཞེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དགོན་བརྟེན་གས་ལས། དག་བ་དང་མི་དག་བའི་ཆོས་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་པོ། ཤེས་རབ་ནི་
ཆད་མར་གྱུར་པའོ། ཞེས་དང་། དབང་པོས། རོན་གཟིགས་པས་ན་མི་སྤྱི་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། བོད་གི་མ་ཁྱབ་མཚམས་ལ་ཉགས་དེར་ཐལ། དེ་གཞུགས་ད་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་གཙོད་བྱེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱོད་གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས།
གང་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་ལས་སྤྱེས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་ལུལ་ད་ལྟ་བུ་པའི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་
གཙོད་པར་བྱེད་པར་སྤྱི་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་ལུལ་གྱི་
གཞུགས་ལ་མི་སྤྱི་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུགས་དེ་རྩོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཤིན་ཏུ་མ་ཁྱབ། བྱབ་
པར་ཐལ། བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། གང་ཞིག་རྩོམ་པ་སྤྱི་བའི་ཆོས་ཅན་དང་སྤྱི་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེ་ནི་

མི་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་བྱུང་སྟེ། གཞི་དེ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་དེ་
ལ་ཆད་མ་དང་མི་སྤྱོད་པ་མིན་དགོས་པས་དབང་མཛོན་དེ་རང་མཛོན་ལ་མི་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པ་མིན་ཞེས་
པའི་དོན་ཡིན་ཚུལ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། འདུས་བྱས་གང་ལའང་མི་སྤྱོད་པར་སོང་
བའི་ཆད་མ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གང་ལའང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
དེ་དང་དེའོ་ཞེས་རབ་རྒྱུ་ཉག་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་མི་སྤྱོད་པར་སོང་བའི་ཆད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར།
བྱུང་སྟེ། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ལས་སྤྱོད་པའི་མི་སྤྱོད་ལུགས་རྩ་ཅན་ཞིག་མི་དགོས་པར་མཁས་
སྤྱོད་གང་གིས་བསམས་ནའང་གོ་བའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་མཆོམས་ལ། འདོད་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་
ལ་འདི་ནི་སྤྱོད་པ་སྤྱུལ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉག་པ་མེད་
འཕགས་ལས་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་ས་ལྔ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཅ་བར། རྩོམ་ཐང་བདེན་རང་བཞིན། ཞིབ་མོར་རྟོགས་ལ་ཕྱིན་རྩ་མཁས་པ་
ཐོབ། ཅེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་ས་བཅུ་པའི་མདོ་འདིར་བྲངས་པ་ལས། འདི་ནི་སྤྱོད་པ་སྤྱུལ་འཕགས་
པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་རྒྱུ་ཤེས་སོ། འདི་ནི་སྤྱོད་པ་སྤྱུལ་ཀྱན་འབྱུང་
བའོ། ཉན། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་རྒྱུ་ཤེས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱི་དང་། དབྱེ་བ་དང་། ཕྱང་ཁམས་སྤྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་
རྣམས་གཞུང་བའི་ས་ལྔ་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། རྩན་པ་ཡིན་ན་རང་ལ་མི་སྤྱོད་པར་སོང་བའི་སྤྱོད་
མེད་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉག་པ་ཁས། འདོད་ན། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་སོགས་རབ་རྒྱུ་ཤེས་པའི་
སྤྱོད་མེད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་མདོ་ལས། རང་དང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་རྟོགས་
པས་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་རབ་རྒྱུ་ཤེས་སོ། ཆོས་རྣམས་པར་དབྱེ་བ་རྣམས་པར་བཞག་པ་རྟོགས་པས་
རྣམས་པར་དབྱེ་བའི་བདེན་པ་རབ་རྒྱུ་ཤེས་སོ། ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྤྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་
པ་ཇེས་སུ་རྟོགས་པས་སྤྱེ་སྟེ་རྟོགས་པའི་བདེན་པ་རབ་རྒྱུ་ཤེས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་

ཡང་། མདོ་དེས་འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་ཡང་དག་པ་ནི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་
 བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གཞལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཀུན་འབྱུང་བའོ་ཞེས་
 གཞལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གཞལ་བའི་གཞལ་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་
 ཁས། འདོད་ན་དངོས། མ་གྲུབ་ན། ཚད་མ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གཞལ་བྱ་བཞག་ཚོག་པར་ཐལ། ཀུན་
 འབྱུང་ལ་དེ་ལྟར་ཚོག་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ཚོད་ཚྲོག་ལས། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་གཞལ་བྱ་
 ལ། །ལྟོས་ནས་ཚད་མ་གྲུབ་ཡིན་ན། །ཚད་མ་རྣམས་ལ་མ་ལྟོས་པར། །གཞལ་བར་བྱ་བ་འགྲུབ་པར་
 འགྱུར། །ཞེས་མི་འདོད་པའི་ཐལ་བ་ལ་འདོད་རིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་པན་
 ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་སོགས་དུ་མ་འབྱུང་བས་སྒྲོས་པས་ཚོག་གོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ།
 ཚད་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བར་འཛིག་རྟེན་ན་མི་སྤྱི་བའི་ཤེས་
 པ་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་གྲུབ་ཚུལ་བཤད་ཟིན། གྲུབ་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་
 རང་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་པའི་བཤད་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །འོ་ན་ཁྱོད་རང་ལ། ཅ་བར།
 འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས། ཞེས་པས་གཞི་དེ་ཡང་ལོག་གང་དུ་འཛོག་པ་དེ་འཛིག་རྟེན་ལྟན་སྤྱིས་ངོར་
 འཛོག་ལ་ཐལ་འགྱུར་བས་གང་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པར་བཤད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲལ་གྱི་འབྲལ་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་དབང་ཤེས་དག་དང་གཟུགས་བརྟན་དང་
 བྲག་ཆ་དང་། ཉག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་རྣམས་རེ་རེ་ནས་ཚས་ཅན།
 ཁྱོད་ཐལ་འགྱུར་བས་རྩན་པར་མི་འདོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་འཛིག་རྟེན་ཤེས་ངོམ་རྩན་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཉགས་གྲུབ་ཅིང་། གྲུབ་པ་ཡང་ཁས་སྒྲངས་ཏེ། ཅ་བར། ལྟག་མ་ནི། །འཛིག་
 རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་འདུས་
 བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ལྟག་ཚོད་འཕངས་པ་ནི་འདྲ་
 བྱང་། མཚན་ཉིད་ལ་དབྱེད་ཟིན། དབྱེ་བ་འབྱེད་བྱེད་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་འགྲེལ་ལྟར་ཡུལ་རང་

སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་སློན་ནས་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་གཉིས་འཛོག་ཟེར་ན། དེ་དག་གིས་རང་
མཆོད་དང་སྤྱི་མཆོད་དབྱེད་ནས་ཆད་མ་གཉིས་འཛོག་པ་ལྟར་སྐྱབས་འདིར་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་
ལྟར་མཆོད་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ནས་ཆོས་ཅན་ཡོད་ན་གཞལ་བྱ་སྤང་གསུམ་ཡིན་པས་ཆད་མ་གཉིས་
མི་འཐད་ལ་རྟེན་ནས་མཆོད་གཞི་མེད་ན་མཆོད་ཉིད་གཉིས་ཀྱང་མེད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཆད་མ་
གཉིས་མི་འཐད་པ་གང་ཞིག རྟོག་གེ་བ་ལྟར་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་དང་ཆད་མ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མ་བྱལ་
ལ། རོན་དམ་པར་དེ་བས་ཀྱང་མ་བྱལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱལ་སྟེ། ཆོག་གསལ་ལས། གཞན་ཡང་།
གལ་ཏེ་རང་སྤྱི་མཆོད་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་ཆད་མ་གཉིས་སྤྲོན་ནི། ཅི་མཆོད་ཉིད་དེ་གཉིས་
གང་ལ་ཡོད་པའི་མཆོད་གཞི་དེ་ཡང་ཡོད་དམ་འོན་ཏེ་མེད། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ནི་དེའི་ཆེ་དེ་དག་ལས་
གཞན་པའི་གཞལ་བྱ་ཡོད་པས་རི་ལྟར་ཆད་མ་གཉིས་ཡིན། འོན་ཏེ་མེད་ན་ནི་དེའི་ཆེ་རྟེན་མེད་པས་
མཆོད་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་རི་ལྟར་ཆད་མ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་བྱལ་སྟེ། ཆོག་གསལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡིན་ན་ནི། དེའི་
ཆེ་མཆོད་ཉིད་བཞིན་ཏུ་མཆོད་གཞི་ཡང་གཤོན་མི་ཟ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་
ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱལ་སྟེ། ཆོག་གསལ་ལས། འོན་ཏེ་རོན་དམ་
པར་ཡིན་ན་ནི། དེའི་ཆེ་མཆོད་གཞི་མེད་པས་མཆོད་ཉིད་གཉིས་ཀྱང་མེད་པས་ཆད་མ་གཉིས་སུ་
གལ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགག་པ་རྒྱས་པར་བྱས་ཚུལ་ནམ་བཤད་ཟབ་རྒྱས་ཀྱན་
གསལ་ཏུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཞན་ཡང་། རང་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་སློན་ནས་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡང་ཆད་མ་གཉིས་སོ་སོར་འཛོག་
མི་བྱལ་བར་ཐལ། ཡིད་མངོན་པལ་ཆེ་བ་སྤྱི་མིང་དེ་བཟུང་ཡུལ་ཏུ་སྤྱི་མཆོད་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྗེས་
དཔག་ནམས་ཀྱང་རང་རང་གི་སྤང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་
བྱལ་སྟེ། མེས་པ་ཅན་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་མངོན་ཡུལ་ལྟར་འཇུག་པ་ནམས་རྟོག་བྱས་

མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དག་ཡུལ་དེ་ལ་དབང་ཤེས་ལྟར་གསལ་སྤང་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རྟོག་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ནི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 རྣམ་པ་རྣམ་པར་རྟོག་ཅིང་འབྱུང་བ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམ་
 པར་རྟོག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ན་འདི་ནི་འདི་འདྲ་ཞིག་གོ་སྟུམ་
 པའི་སྒོ་འབྱུང་བ་སྟོང་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆོག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚད་མ་ལ་ཁྱོད་ལྟར་གྱི་མངོན་
 རྟེན་གཉིས་ལས་དབྱེ་བ་གཞན་མི་སྟབ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ལ་ཁྱོད་ལྟར་གྱི་
 རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གནས་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཆོག་གསལ་ལས། གང་གི་ཆེ་དེ་ལྟར་གཞལ་བྱ་གཉིས་
 གནས་པ་མེད་པ་དེའི་ཆེ་ལུང་ལ་སོགས་པ་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མིན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་
 རས་ཚད་མ་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་མ་བྱལ་ན་བྱལ་བར་
 ཐལ། ཚད་མའི་གངས་གཞལ་བྱའི་དབང་གིས་འཛོག་པ་ལ་རང་རེ་གཉིས་མ་སྟན་སྤང་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་
 བྱ་གཞལ་བྱ་ལ་ཡུལ་མངོན་གྱུར་དང་། ཅུང་ཟད་ལྟོག་གྱུར་དང་། འིན་ཏུ་ལྟོག་གྱུར་ཏེ་གནས་གསུམ་
 དང་། དཔེ་དོན་འདྲེས་པའི་ལྟོག་གྱུར་ཏེ་གཞལ་བྱའི་བྱུང་བར་བཞིའི་དབང་གིས་མངོན་སུམ་ཚད་མ་
 དང་། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་། ལུང་གི་ཚད་མ་དང་། དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་བཞི་
 གཙོ་བོར་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ་བྱངས་མ་ཐག་པ་ལས། ལུང་ལ་སོགས་པ་ནས། ཚད་
 མ་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཚད་མའི་གངས་འཇུག་པ་གཞལ་བྱའི་གཞན་གྱི་
 དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚད་མ་གཉིས་སུ་སྤྱད་ནའང་རང་སྤྱིའི་
 སྒོ་རས་མི་རིགས་པར་བཤད་ཟིན་ལ། རང་གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་གཞལ་བྱ་མངོན་ལྟོག་གཉིས་ཀྱི་
 སྒོ་རས་ཚད་མ་གཉིས་འཛོག་རིགས་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་ལ་
 འཛིག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྟངས་ལ་ཡུལ་མངོན་གྱུར་གྱི་སྒོ་རས་ཡུལ་ཅན་ལ་མངོན་སུམ་འཛོག་ཅིང་། ལྟོག་ཏུ་

གྱུར་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚིག་གསལ་ལས། མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་ནི་ཡོད་⁽¹⁾མོད་ཀྱི། དེ་ནི་ལྟར་འདིག་རྟེན་ན་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སྤྱོད་པ་ཉིད་དོ། །འདིག་རྟེན་པའི་དོན་ནི་ལྟར་གནས་པ་སྤངས་ནས་དེ་བྱེད་བྱ་བ་ཉུང་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་སྤྱོད་ཡང་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པས་གོ་བར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྟ་བུ་དེ་བའི་རྒྱ་མངོན་སྟོག་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་མངོན་སྟོག་གི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞི་བྱ་བ་ན་མངོན་སྟོག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། གཞི་བྱ་བ་ན་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག་དེ་ཡིན་ན་སྟོག་གྱུར་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། གཞི་བྱ་བ་ན་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མཁས་པ་དག་མ་ཁྱབ་ཟེར། དེར་ཐལ། གཞི་བྱ་བ་ན་རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་འདི་ཁོ་ནར་མ་ཁྱབ། ཁྱབ་པར་ཐལ། རང་གཞལ་བའི་ཆད་མ་ཡོད་ན་ཆད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་ཤིན་ཏུ་མ་ཁྱབ་ཅིང་མི་མཚུངས་པ་ཞིག་གོ། ཅེས་གསུངས་པ་གྱུབ་སྟེ། གཞི་བྱ་བ་ན་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མཁས་པ་དག་གིས་མ་ཁྱབ་ཟེར། དེར་ཐལ། གཞི་བྱ་བ་ན་རང་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་འདི་ཁོ་ནར་མ་ཁྱབ་པོ། འོན་ཀྱང་། གཞི་བྱ་བ་ན་མངོན་སུམ་ཆད་མའི་སྟོན་སྟོགས་རྟོགས་པར་བྱ་བའམ་གོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། གཞི་བྱ་བ་ན་མངོན་སུམ་ཆད་མའི་རྟོགས་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། འཁོར་གསུམ་ཁས། འདོད་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མའི་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པས་གོ་བར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་གྱི།

1 བར་ཐངས་གཉིས་པ། མོད་ཀྱང་།

ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་མངོན་གྱུར་
 ཡིན་ན་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། གཞི་བྱ་བ་ན་མངོན་སུམ་ཆད་
 མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་གང་ཡང་
 རུང་བ་ཞིག་ལ་སྒྲོག་ཏུ་མ་གྱུར་བ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ལང་སྒྲོག་ཏུ་མ་གྱུར་བ་ཡིན་པས་
 ཁྲབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། མངོན་
 སུམ་ཆད་མ་ལ་སྒྲོག་ཏུ་མ་གྱུར་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་དེ་ལྟར་
 ཡིན་པའི་བྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། འདོད་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། ཤེས་སྤྱིབ་སྤངས་པའི་
 ཤེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་ཁྲབ་ན།
 ཤེས་སྤྱིབ་སྤངས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལ་དེ་སྤངས་མི་དགོས་པའི་བྱིར། མ་ཁྲབ་མཆམས་
 ལ་རྟགས་དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །ཤེས་པ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ། གོང་དུ་འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤྱིབ་བཅས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཐམས་ཅད་
 ཁྱོད་ཡིན་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ལ་
 སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་མ་གྱུར་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྒྲོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་
 པའི་བྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་སྒྲོག་ཏུ་མ་གྱུར་བ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། འཁོར་གསུམ། རྟགས་རྣམ་མཁྱེན་ལ་དེའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ། རྟགས་
 གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་དེའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ། དེར་
 ཐལ། སྤྱིབ་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ལ་དེའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། དབང་མངོན་གྱི་
 ཆད་མ་གང་རུང་ཞིག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། དབང་མངོན་གྱི་ཆད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་དགོས་པར་
 ཐལ། མངོན་སུམ་ཆད་མ་ལ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། སྤྱིང་ཉིད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འཁོར་
 གསུམ། དེར་ཐལ། ཁྱོད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དབང་མངོན་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་

གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། མིག་ཤེས་གང་རུང་ཞིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་ན་མིག་
 ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་དེར་ཐལ། ཁྱོད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མིག་ཤེས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཅུབར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤྱི་སྤྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་
 སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དབང་པོའི་ཐེམས་ནི་དེས་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་དང་། བརྒྱ་པ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་
 ལྟར་འགྱུར་ན་ནི། །གཉིས་ཀ་ཡང་ནི་མིག་ཉིད་ཀྱིས། །འཛིན་པར་ཅི་ཡི་ཕྱིར་མི་འགྱུར། །ཞེས་མིག་
 གིས་རིག་བྱའི་སྤྱེ་མཆེད་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀ་འཛིན་པར་ཐལ་བ་འཕངས་པའི་ཕྱིར།
 ཤིན་ཏུ་མང་། གཞན་ཡང་། རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་ཡིད་མངོན་ལའང་རིགས་པ་དེ་ལྟར་བསྐྱེས་
 རས་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོམས་འཇུག་རུས་པ་སོགས་འཕེན། གཞན་ཡང་། རྗེས་དཔག་གང་རུང་
 ཞིག་གི་གཞལ་བྱ་ལ་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐལ་ཡོ། །འདོད་ན། རང་གི་དབང་པོས་
 གཅོད་བཞིན་པ་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱར་ཐལ། ཁྱོད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཅིག་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྟོག་གྱུར་ཡིན་པར་འགལ་བར་མ་ཟད་ཁྱོད་གང་ཟག་གཅིག་ལ་
 རྟོག་གྱུར་དུ་སོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཅུབར་འདོད་ན། ཉགས་སྟོབས་
 ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱབ་ཟེན་སྐྱབ་པའི་སྟོན་མེད་པར་
 ཐལ་བ་དང་། གཞལ་བྱའི་གནས་དང་པོ་ལ་རྗེས་དཔག་མི་འཇུག་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་
 ཡོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྟེ། དེ་འདྲ་ཉགས་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་
 དགོས་པ་ནི་བཞད་གང་གི་གནས་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ལས། མཁས་པའི་བཞད་གང་
 གི་གནས་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་མས་མངོན་སུམ་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རྗེས་དཔག་གི་སྟོན་ས་
 སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཏམ་དེ་འདྲ་བ་ནི་རིགས་པ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་
 སྤྲོ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཞི་བྱ་བ་ན་ཅུང་ཟད་ལྷོག་གྱུར་དང་ཡིན་ཏུ་ལྷོག་གྱུར་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་བྱ་བ་
 བར་ཐལ། གཞི་བྱ་བ་ན་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀའི་གཞལ་བྱ་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་བྱ་བ་ན་རང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་གཉིས་རེ་ཡོད་
 པས་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། རང་ཉིད་ཡིན་ཏུ་ལྷོག་གྱུར་དུ་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་ཅི་
 རིགས་སྟོ་རྣམས་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱ་བ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། བྱོད་གཞི་བྱ་བ་
 པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། སྤྲ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འཁོར་
 གསུམ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་རྟོགས་པ་ལུང་རྣམ་དག་གི་ཤེས་བྱེད་མེད་པར་རྟོགས་མི་བྱ་བ་
 པར་ཐལ། བྱོད་རྟོགས་པ་ལུང་རྣམ་དག་ལ་སྟོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། བྱོད་ཡིན་ཏུ་
 ལྷོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་པ་རིགས་པ་རྒྱུད་པས་རྟོགས་མི་བྱས་
 པས་དེ་ལ་ལུང་འདྲེན་པ་མཁས་པའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གནས་གསུམ་པར་ནི་
 འཕོས་པ་ན། ལུང་འདྲེན་པ་ནི་མཁས་པའི་ལུགས། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་མང་བའི་ཕྱིར། གོང་དུ་
 འདོད་མི་བྱས་ཏེ། བྱོད་གཞལ་བྱའི་གནས་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱིས་བྱ་བ་ལ།
 མ་བྱ་བ་ན། བྱ་བ་པར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཡོངས་བཅུགས་ཡོངས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་
 དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་ཆོག་ཁྱེད་ཅུང་འདོད་མ་ཡིན། དེར་ནི་རྗེས་དཔག་འདུག་མི་འདྲུག་ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དཔྱོད་པ་ཀུན་གྱི་ཡུལ་རྟོགས་པ་ལུང་ལ་སྟོས་པར་ཐལ། གཞལ་
 བྱའི་གནས་དང་པོ་རྟོགས་པ་ལའང་ལུང་ལ་སྟོས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། བྱ་བ་ཅིང་། འདོད་མི་
 བྱས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དཔྱོད་པ་ཀུན་ལ་བསྟན་བཅོས་དག་ལྷུངས་ཞེས་ལུགས་འདི་སུ་ཡིས་
 བྱས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མདུན་གྱི་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། རྟགས་སྟོབས་གྱིས་རྟོགས་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། དབང་
 པོ་དེ་དངོས་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡང་བྱོད་རྟོགས་པ་ལུང་ལ་སྟོས་པར་ཐལ། བྱོད་ཡིད་

ཆེས་ཆེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སོགས་སྒྲོས་པས་ཆོག་གོ། །གཞན་ཡང་། རང་སྤྱི་
གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཞིང་སྒྲོག་གྱུར་མིན་ཞེས། ཆོག་གསལ་ལས། འཛིག་རྟེན་ན་
ཡོད་ན་ནི་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ།
ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་བསྟན་པར་ཐལ། གཞི་བྱབ་ན་མངོན་གྱུར་ཡིན་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ལུང་དེའི་རྗེས་སུ་དེ་ཉིད་ལས། སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་ཅིང་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལུང་དེས་རང་
སྤྱི་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་མངོན་གྱུར་དང་སྒྲོག་གྱུར་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་
བཤད་ལས། རང་སྤྱི་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་མངོན་གྱུར་ཡིན་གྱི་སྒྲོག་གྱུར་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་འང་
མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པའི་ལུང་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
བདེན་མེད་ཆོས་ཅན། མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ།
དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོག་གསལ་ལས། མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་
དོན་གྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། རྟགས་ལ་མ་སྟོས་པར་དབང་པོ་བྱུག་པོ་གང་རུང་གི་ཡུལ་དུ་འཛིག་
རྟེན་ན་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། བྱམ་པར་ཐལ།
མངོན་སུམ་དང་མངོན་གྱུར་དང་། དབང་པོའི་ཡུལ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོག་གསལ་
ལས། དབང་པོ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་དོན་ནི་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་དང་། འཆི་མེད་མངོད་ལས། མངོན་
སུམ་དང་ནི་དབང་པོའི་ཡུལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལའང་མ་བྱམ་ཟེར་ན། འོ་ན། སྐབས་
འདིར་མངོན་སྒྲོག་གི་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་འཛིག་རིགས་པར་ཐལ། དབང་པོ་བྱུག་གང་རུང་གི་
ཡུལ་དུ་གྲགས་ཤིང་རྒྱ་མཚན་ལ་མ་སྟོས་པར་རྟོགས་རུས་པ་མངོན་གྱུར་དང་། དབང་པོ་བྱུག་གང་
རུང་གི་ཡུལ་ལས་འདས་ཤིང་རྒྱ་མཚན་ལ་སྟོས་པ་སྒྲོག་གྱུར་དུ་འཛིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་

ཁས། བྱ་ཅིང་འདྲོད་མི་ལུས་ཏེ། བྱམ་པ་ལྟ་བུའི་མངོན་སྟོན་གི་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་འཛིག་རྟེན་
 ན་གྲགས་པ་དེས་མ་ཆོམ་པར་འདི་ཡུལ་ཅན་གང་རུང་གཅིག་ལ་མངོན་སྟོན་ཡིན་པས་མངོན་སྟོན་
 གི་གོ་ཚད་མི་ཚད་བཅའ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱམ་པའི་བཏགས་དོན་དང་དེའི་མངོན་
 སྟོན་གི་བཏགས་དོན་འཚོལ་ཚུལ་སོ་སོ་བ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སེམས་ཀྱིས་མངོན་སྟོན་
 དཔྱེད་ཚུལ་བཏགས་དོན་བཅའ་བར་སོང་བའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོར་བལྟ་དགོས། སྤྱིང་བྱེད་
 གི་རིགས་པའི་འགག་མདོ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་བསམ་དགོས་སོ། །དུག་པ་བྱེ་བའི་མངོན་རྟེན་སོ་སོའི་
 དོན་ལ་ཚད་མ་སྟེ་བདུན་ལ་ཞེན་ཆེ་བ་མང་པོ་དང་ཐལ་འགྱུར་བར་རྫོམ་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མངོན་རྟེན་
 གཉིས་མདོ་དང་སྟེ་བདུན་ལྟར་ཟེར་ན། འོ་ན། ཆོག་གསལ་དང་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པའི་མངོན་སྟེན་ཚད་
 མའི་རྣམ་བཞག་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྔ་སྔ་བ་པོ་ལ་ཚད་མ་མདོའི་ལུགས་སོགས་འདྲིལ་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། སྐབས་འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་འདྲོད་པའི་ཕྱིར། ཏགས་དངོས། བྱ་ཅིང་འདྲོད་མི་ལུས་ཏེ། ཚད་
 མ་མདོ་སོགས་ཀྱི་མངོན་སྟེན་གི་སྔ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ལ་དངོས་དང་ཡུལ་ལ་བཏགས་ནས་འཇུག་
 པར་འདྲོད་པ་གང་། འདིར་ཡུལ་ལ་དངོས་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་དེ་ལ་སྟོས་ནས་བཏགས་པར་འཇུག་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་བྱ་བ་སྟེ། བཞེ་བརྒྱ་པའི་ལུ་བཅུ་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། འདི་ལ་རྟོག་གི་བ་རྣམས་
 ན་རེ། བྱམ་པ་ལ་མངོན་སྟེན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ནི་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཡིན་ལ་མངོན་སྟེན་གི་བསྟན་པར་བྱ་བ་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སྟེན་ཞེས་བྱ་བར་འདྲིལ་སོ། །ནས། ཁྱོད་ཀྱི་མངོན་
 སྟེན་གང་ཡིན་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བརྒྱུ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱའོ། །སྤྱིང་པ་ཤེས་པ་མངོན་སྟེན་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱ་བ་སྟེ། བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཕྱིར། འཛིག་
 རྟེན་ན་ཡུལ་ཁོ་ན་དངོས་ཀྱི་འཇུག་པས་མངོན་སྟེན་ཡིན་ལ། ཤེས་པ་ནི་གདགས་པ་ལས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སྟོས་ཆེ་ཡུལ་མངོན་སྟེན་བཏགས་པ་དང་ཡུལ་

ཅན་ལ་མངོན་སུམ་དངོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཆད་མ་མདོ་ལྟར་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་
 དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཛིག་རྟེན་ན་རྒྱ་ཆེས་སོགས་ཡུལ་གཅིག་ལ་འདྲ་ཅིག་ཅར་དུ་
 རྒྱུད་དུ་མའི་དབང་པོའི་ཤེས་པས་མཐོང་བ་འདྲུག་པའི་ཕྱིར། འབྲུག་སྟེ། མངོན་བརྗོད་ལས། མངོན་
 སུམ་དང་ནི་དབང་པོའི་ཡུལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདི་ངས་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཛིག་རྟེན་
 ན་གྲགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྟགས་སྟེ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་གྲུབ་པར་ཐལ། བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལྟར་
 ན་ཤེས་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མི་རིགས་སོ། །ཡུལ་ལ་ནི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་ནི་རྒྱ་བ་ཆེས་པ་
 ལ་སོགས་པ་ཅིག་ཅར་རྒྱུད་དུ་མ་ལ་སྦྱེས་པའི་དབང་པོའི་ཡུལ་གཅིག་མཐོང་ངོ་། །འཛིག་རྟེན་པའི་
 རོན་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་མཐོང་བ་སྤངས་ནས་དོན་གཞན་ལ་བརྟེན་པར་རིགས་པ་ཡང་མིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །གཞན་ཡང་། མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཞེས་པའི་མངོན་སུམ་
 གྱི་སྐད་དོད་པ་ཏུ་ལྟ་ཞེས་པ་སྤལ་བའི་སྤྱིའི་དོན་རྒྱས་པ་ལ་སྐབས་འདིར་བཤད་པར་ཐལ། ཆད་
 མ་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འབྲུག་པས། རྟགས་དེར་ཐལ། ཆོས་མཆོག་གི་འཐད་ལྡན་ཅུང་
 བ་ལས། སྤྱིའི་ཆོག་སྙད་པ་ལ་སོ་སོར་བརྟེན་པ་སྟེ་དབང་པོ་དང་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་ནི་
 མངོན་སུམ་སོ། །ཞེས་དང་། སྤར་དབང་པོ་དང་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་
 འདོད་ན། དབང་པོ་བྱ་རྒྱུ་གས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་
 ཆོས་ཅན། དབང་པོ་དང་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤ་ཏུ་ལྟ་གང་ཞིག་རྒྱས་པའི་སྤྱིའི་
 དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྟེན་དབང་གཅིག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲུག་ཅིང་
 རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཆོག་གསལ་ལས། རྒྱས་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་
 གི་རྟེན་ཅན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། རེ་རེ་ལ་མངོན་
 སུམ་མེད་ན་ནི་མང་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་མི་འགྱུར་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས།
 གཞན་ཡང་། མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ལ་རྟོག་བྲལ་དགོས་པར་འདིར་ཡང་འདོད་པར་ཐལ། ཆད་

རང་དག་གིས་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་བྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། ཚད་རང་དག་གིས། མདོ་ལས།
 མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པས་སྟོན་པོ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་པོ་ལྟམ་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་
 དེ་ལྟར་བསྟན་པར་འདོད་པའི་བྱིར། ཚད་མའི་དེ་ཉིད་དཀའ་འབྲེལ་ལས། མདོན་སྟུང་གི་མཚན་ཉིད་
 ནི་འབྲུལ་བ་དང་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དེ། དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མིག་གི་ནས། ཞེས་
 གསུངས་ཏེ་འདི་ལྟར་སྟོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་བྱིར་
 མ་འབྲུལ་བ་བརྟེན་ལ། སྟོན་པོ་ལྟམ་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་མིང་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་
 འཛིན་པ་སྤངས་པའི་བྱིར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་བརྟེན་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། འོགས་སྤང་
 གིས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །ཅ་བར་འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་ལ་རྟོག་བྲལ་འཛིན་པ་འཛིན་རྟེན་དང་མི་མཐུན་
 པ་གང་ཞིག །མདོན་སྟུང་གི་ཚད་མར་སྦྱབ་འདོད་ནས་རྟོག་བྲལ་བྱས་ཀྱང་མི་པན་པ་ཡིན། མདོའི་
 ལུང་དོན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། འཛིན་རྟེན་ན་མདོན་སྟུང་ཚད་མས་ཡུལ་གཅོད་
 ཚུལ་དབང་མདོན་ལྟར་རྟོག་བྲལ་གྱིས་གཅོད་པ་དང་། རྟོག་བྲལ་མིན་ཡང་ཆོར་བ་བདེ་སྟུག་ཉམས་
 རྟོར་གིས་གཅོད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱི་མ་ཀུན་གྱི་ཐ་སྙད་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་བྱས་པའི་བྱིར། ཆིག་
 གསལ་ལས། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་ཉིད་མདོན་སྟུང་ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར་དང་།
 དེས་ཀྱང་འཛིན་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྟགས་གཉིས་
 པ་བྱབ་སྟེ། རྟོག་བྲལ་ལོག་ཤེས་སོགས་མ་ཟད་རྟོག་བྲལ་གྱི་མདོན་སྟུང་པལ་ཆེར་ཡང་ཚད་མིན་
 གྱི་བཅད་ཤེས་སྟུ་ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར། ཆིག་གསལ་ལས། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་ཉིད་
 ཅེས་དང་། འཛིན་རྟེན་པའི་ཚད་མ་དང་གཞལ་བུའི་ཐ་སྙད་བཤད་པར་འདོད་པའི་བྱིར་ན་མདོན་
 སྟུང་ཚད་མ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ནི་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྟགས་
 གསུམ་པ་བྱབ་སྟེ། ལུང་དེ་མདོན་སྟུང་གི་ཚད་མ་སྦྱིར་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱང་མིན་ལ། ལུང་དོན་
 ཡང་དབང་ཤེས་སྟོན་པས་ཡུལ་གྱི་སྦྱ་རིས་མི་འབྲེད་པར་སྟོན་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆིག་གསལ་

ལས། ཞེས་བྱ་བའི་ལུང་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཟོད་པའི་དོན་ཅན་གྱི་སྐབས་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྔ་པོ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་དུ་སྒྲོན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་སྒྲོང་ཐུན་ལས་རྟོག་བྱལ་མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་བྱར་དུ་སྒྲོས་པ་
འགོག་པ་ཆོག་གསལ་དང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་མོད་ཀྱི་ཞེས་
གསུངས་པའི་བཞེད་པ་མཁས་པ་ལྔ་མ་དག་གིས་རྒྱས་པར་མ་བཤད་སྒྲུང་བས་འདིར་བཤད་ན་རང་
སྒྲོ་བློས་འཕེལ་བ་དང་། སྐལ་མཉམ་ལའང་པན་ཕྱིར་ཉུང་གསལ་གྱིས་པས་སྒྲོ་གསལ་རྣམས་དགྲེས་
པར་མཛོད་ཅིག་ཀྱལ་ཞུ་ཡང་། སྐྱ་མི་རྟག་པ་དང་སྐྱ་བདེན་མེད་ལྟ་བུའི་རང་གི་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་
རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པ་ལ་ཐོག་མར་ཐལ་འགྱུར་དང་དེ་རྗེས་སུ་གཏན་ཆོག་པ་འགོད་དེས་པར་
དགོས་པ་འདི་བས་ཀྱང་འདོད་པར་ཐལ། ཆད་མ་པས་རྗེས་དཔག་དང་འདི་བས་རྗེས་དཔག་འདོད་
ཚུལ་མ་ཐུན་པ་གང་ཞིག་ཆད་མ་པས་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ཐོག་མར་ལོག་རྟོག་ཅེ་འཛོམས་རུས་ཀྱང་
གཏན་ཆོག་པ་མ་སྒྲོས་པར་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དེས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་མི་བྱུང་བར་འདོད་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་ཁས། རྟགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དངོས་སྤྱི་ཙོད་ཚུལ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ།
དབུ་མ་སྒྲུང་བ་ལས། ཐལ་བ་སྐྱབ་པའི་སྒྲོན་པ་ནི་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་གཞོད་པ་ཅམ་དུ་འགྱུར་གྱི།
རང་གི་ཕྱོགས་འགྱུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་བྱུང་པའི་གཏན་ཆོག་གཞན་ལ་སྒྲོས་པའི་
ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་རིགས་ཆོག་པ་ལས་བདེན་བྱུང་འགོག་པ་ལ་སྒྲོར་དག་མ་
བཞོད་པར་ཐལ་བས་བཀག་པ་ལ་དངོས་སྤྱི་བས་སྒྲོན་བཟོད་བྱས་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །ཅུ་བར་འདོད་མི་
རུས་པར་ཐལ། སྐྱོལ་བ་དབང་རྒྱལ་ལ་མི་འདོད་པའི་ཐལ་བ་དང་དོན་དེ་སྐྱབ་པའི་སྒྲོར་དག་འགོད་
དགོས་ཡོད་ཀྱང་དབང་རྟོན་གྱིས་ཐལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་བྱུང་ལ་སྒྲོན་གོ་རུས་པ་གང་ཞིག་ཤེ་
གོ་ན་བདེན་མེད་འཐད་པར་ཡང་གོ་རུས་པ་དང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་རྟགས་སྒྲོར་ལ་དགོས་པ་
སྤྲུག་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། བདེན་བྱུང་མི་འཐད་པའི་སྒྲོན་སྒྲོན་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་སྒྲོར་དག་

གསུམ་གང་རུང་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། དམ་བཅའ་བ་ཅམ་དང་བྱ་བ་བཟོད་པ་ཅམ་གྱིས་
 དེའི་སྟོན་གོ་མི་ཐུབ་པས་སྟོར་དག་དང་སྐྱབ་པ་གཉིས་ལ་རུས་པ་མེད་པ་རང་རེས་མ་ཐུན་སྐྱང་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཆིག་གསལ་ལས། བྱེད་ཅག་གི་ཚོད་པ་ནི་འཐད་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། རང་གི་ཁས་སྒྲངས་
 བ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ། ནས། འདི་དག་ཅམ་ཞིག་གིས་བརྟུན་པ་ན་ཅི་པ་རོལ་པོ་
 ཁས་ལེན་པར་མི་བྱེད་དམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐར་བཤད་ཟིན། རྟགས་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། དེ་
 ལྟར་གོ་རུས་ཀྱང་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་རྟགས་སྟོར་སོགས་འཁོད་པ་ནི། དོན་མེད་པ་དང་གནས་མ་
 ཡིན་པ་ལ་བཀོད་པའི་སྟོན་སོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཆིག་གསལ་ལས། འདི་ཉིད་སུན་འབྱེན་པ་ཆེས་
 གསལ་པོ་ཡིན་ཏེ། འདིར་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གཞོད་པ་བཟོད་པ་ལ་གོ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་
 དང་། སྟོབ་དཔོན་ནི་གནས་མ་ཡིན་པར་ཡང་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྐབས་ཀྱི་
 ཆོལ་བ་དབང་རྩོན་ལ་སྐྱ་ཆོས་ཅན། གང་ལ་ཡང་མ་ལྟོས་པར་ཐལ། བདེན་པར་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་འཕངས་པ་ན་ཆོལ་བ་དེས་འདི་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དུ་མི་གོ་བར་
 ཐལ། དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བཀོད་རྗེས་སུ་སྐར་ཡང་ཐལ་འགྱུར་དེས་འཕངས་པའི་རྟགས་སྟོར་འཁོད་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། བྱ་སྟེ། བྱེད་ཐལ་འགྱུར་དུ་འཕངས་པས་རྟགས་སྟོར་དེ་འདྲ་གོ་བའི་
 གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། སྟོར་བ་གོ་ཟིན་ཀྱང་དོན་མ་གོ་བ་གོ་ཆེད་ཡིན་ཟེར་ན་
 ཡང་། འོན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་རྩོན་ལ་དགོས་པ་ལྷག་པོ་མེད་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་དུ་འཕངས་
 ནས་ཚུལ་གསུམ་འཕེན་ཚུལ་གོ་བར་མ་ཟད་ཐལ་འགྱུར་དེའི་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་དོན་བསམས་པ་ན་
 སྐྱབ་བྱེད་ལེགས་པར་གོ་འགོ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་ལ་དགོངས་ནས་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་
 ཀྱིས་སྟོར་བ་ཆེར་མི་མཛད་པར་ཐལ་འགྱུར་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ཆིག་གསལ་ལས། དེ་
 ལྟར་སྟོབ་དཔོན་ནི། ཞེས་པ་ནས། པལ་ཆེར་ཐལ་བ་སྐྱབ་པ་ཁོ་ནའི་སྟོན་པ་གཞན་གྱི་སྟོགས་སེལ་
 བར་མཛད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོ་སྟོལ། །

གཞན་ཡང་དངོས་སྤྱོད་པས་རྗེས་དཔག་རྣམས་རང་རང་གི་སྤྱང་བ་དང་ཞེན་ཡུལ་གཉིས་ཀ་ལ་
 ཚད་མར་འདོད་པར་ཐལ། འདི་བས་དེ་སྤྱང་འདོད་པའི་བྱིར། ཉགས་སྤྱོད་ འབྲེལ་སྤྱོད་ མཛོན་རྗེས་འདོད་
 ཚུལ་མ་སྤྱོད་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་སྤྱང་བ་ལ་མཛོན་སྤྱོད་ཚད་མར་འདོད་པར་
 ཐལ། དེ་ལ་ཚད་མར་འདོད། དེ་ལ་རྗེས་དཔག་ཏུ་མི་འདོད་པའི་བྱིར། ཉགས་གཉིས་སྤྱོད་ འདོད་ན།
 དངོས་སྤྱོད་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རྗེས་དཔག་དེ་རྗེས་དཔག་དེའི་སྤྱང་བ་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བར་
 འདོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དེ་ལ་མཛོན་སྤྱོད་ཚད་མར་འདོད་པའི་དངོས་སྤྱོད་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་
 ཁས། འབྲེལ་སྤྱོད་ རང་རྒྱུད་བ་མན་ཆད་ལུགས་ལ་དེ་ལ་མཛོན་སྤྱོད་ཡིན་ན་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བ་ཡིན་
 དགོས་པའི་བྱིར། ཚད་ཆེན་དཀའ་འབྲེལ་ལས། མཛོན་སྤྱོད་ཀི་མ་འབྲུལ་བ་དང་རྟོག་བ་དང་བྲལ་བ་
 ཉིད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་གཉིས་སྤྱོད་ཅན་གྱི་ཤེས་བ་རྣམས་རང་གི་སྤྱང་བ་ལ་
 ཚད་མར་འདོད་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་བྱིར་སོགས་མང་།
 ཡང་ཁ་ཅིག་ན་ལེ། རང་གི་འཛིན་སྤྱངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མཛོན་གྱུར་བ་ལ་མི་སྤྱོད་པའི་
 ཤེས་བ་མཛོན་སྤྱོད་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་དང་མཛོན་རྟོག་འགལ་ཟེར་བ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་བསྤྱོད་
 ཡུལ་དུ་སྤྱང་ཡང་ཆོག་འཁྲི་ཆོད་པར་བྱས་ནས་མཚན་ཉིད་དེ་ཆོས་ཅན། མཛོན་སྤྱོད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་
 བ་ཁྱོད་ཡོད་པས་འབྲེལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རི་བོང་རྩ་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་འཛིན་སྤྱངས་ཀྱི་
 ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། བར་ཆད་མེད་ལས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་
 ཐལ། མཛོན་སྤྱོད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འབྲེལ་བ་ཁས། ཉགས་བྱུང་སྤྱོད་ རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སྤྱོད་ཡིན་
 པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་བྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་འཛིན་སྤྱངས་ཀྱི་
 ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མཛོན་སྤྱོད་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། བདེན་མེད་
 དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དེའི་འཛིན་སྤྱངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་

གཞལ་བྱ་སྒོག་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་འཛིན་སྣངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་དང་
གཞལ་བྱ་སྒོག་གྱུར་བའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། དེར་ཐལ། གཞི་མ་ཐུན་དེ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཛིན་སྣངས་ཀྱི་ཡུལ་དང་གཞལ་
བྱ་སྒོག་གྱུར་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
དེའི་འཛིན་སྣངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་དེའི་འཛིན་སྣངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་
གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྦྱ་མའི་རྟ་ཡིན་ན་སྦྱ་
མར་གྱུར་པའི་རྟ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྦྱ་མ་ཡིན་བ་དང་རྟ་ཡིན་པའི་
གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ལ་དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་
གསུམ་བྱས་ནས། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཆན་ཉིད། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་
ནས་རང་གི་ཡུལ་ལ་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་འདུག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆད་མ་ཟེར་ན། འོ་
ན་རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་འབྲས་བཞི་རེ་རེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འབ་
བ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཐ་རགས་གང་རུང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། ཞུགས་འབྲས་དེ་བཞིའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་
ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་
དང་ཕྱིར་འོང་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཅིག་ཅར་བས་བསམ་གཏན་གྱི་
དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ཀྱང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲོད་བ་སྒོག་པར་བྱེད་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱགས་འོས་བསྐྱགས་བསྟོད་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་བསྐྱན་པའི་ཇེས་འཕྲོ་བ། བསམ་
གཏན་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ཀྱང་། བདུད་ཀྱི་མིག་རས་བཙའ་བཞིན་དུ། ཤིད་པ་དག་ནི་སྒོག་པར་

བྱེད། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་
ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱི་སྤྱི་འཆི་སོགས་དན་རྟགས་བརྒྱུད་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྣལ་
འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། དེའི་མཆོན་ཉིད་དེ་ཆང་པའི་ཕྱིར། བྱལ་བ་ཁས། རྟགས་བྱལ་སྟེ། ཆོས་
ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དང་བདག་མེད་
གཉིས་སྤྱོད་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྣལ་འབྱོར་
གྱི་མ་མཐའ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ནས་འཛོག་པར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཞེས་པའི་
རྣལ་འབྱོར་ལ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། གཞན་བསམ་གཏན་གྱི་
དངོས་གཞི་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཆོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ནས་
འཛོག་པ་མཁས་བྱལ་ཀུན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་འཇུག་ལས། རྣལ་འབྱོར་བ་དང་པལ་
པའོ། ཞེས་པའི་འབྲེལ་པར་དགའ་བའི་ལྷས། རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་
དུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པ། ཟན་པའི་ཐག་པས་བཏགས་པ་དང་ལྷན་པས་རྣལ་འབྱོར་ཏེ། ཉིང་དེ་འཛིན་
ཡིན་ཏེ། དེ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའོ། ཞེས་དང་། ཆད་མ་ཀུན་བཏུས་དར་རྟེན་ལས།
ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ལྷན་པས་རྣལ་འབྱོར་བ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བྱས་པ་ལ་སྟོ་ལྷན་ཁ་ཅིག་ན་ལེ། འོན་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་རྟོག་བྱལ་སྟོང་ཐུན་ནས་བཤད་པ་
ལྟར་མི་དགོས་པར་ཐལ། སྟོར་ལམ་ངོད་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཐོབ་པ་གང་
ཞིག་ཏེར་གྱུར་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་དེ་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། གཉིས་པ་སྟེ། རྟགས་
དང་པོ་བྱལ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་དེ་མངོན་སུམ་
གྱི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱལ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་ལ་མི་སྟེ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ཁྱོད་དེ་ལ་མི་སྟེ་

བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་དེ་འབྲེལ་སྒྲིབ་ལམ་གྱི་འཛིན་སྐྱེད་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 དེ་འབྲེལ་སྒྲིབ་ལམ་གྱི་རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཉམས་སྟོང་གིས་འཛིན་སྐྱེད་སྤངས་སུ་བྱས་པའི་གཞལ་
 བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱིས་གྲུབ་ལ། མ་ཁྲབ་ན་ཁྲབ་པར་ཐལ། ཆོས་དེ་ཤེས་པ་དེས་
 རྟགས་ལ་མ་སྟོས་པར་གཞལ་བ་དེ་དེ་ལ་མངོན་གྱུར་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཤེད་རྣམ་བཤད་
 ལས། རྟགས་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་འདོགས་གཅོད་པར་ཡང་
 རུས་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་ནི་མངོན་གྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་
 དེར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་རྟགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཆད་
 མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཆད་མ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སྤྱི་སོགས་ཆོད།
 དེར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རྗེས་དབག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས།
 གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་སྟོམ་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་བདག་སྟེན་ཡིད་དབང་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་འཛིན་སྐྱེད་སྤངས་
 ཀྱི་ཡུལ་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་བ་ལ་མི་སྟེ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱིས་གྲུབ།
 མ་ཁྲབ་ན་ཁྲབ་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཆད་མ་བསྐྱེད་དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་གཉིས་སུ་གྱངས་ངེས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་སྟེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་གཞལ་བ་དབང་མངོན་གྱི་
 མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པའི་ཆད་
 མ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཅམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ལས་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་སྟོམ་བྱུང་དམའ་བ་མཐའ་དག་ཆད་མིན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པར་རྒྱས་ལ། དེར་ཡང་མངོན་དུ་གྱུར་རྒྱ་
 དང་གྱུར་ཚུལ་གཞན་བཀག་ཀྱང་རྟོག་བྲལ་མ་བཀག་ཅིང་མདོ་དག་ཀྱང་དེ་ལྟར་འབྲེལ་ཆེ་བའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་སྒྲོར་ལས་ཆོས་ཅན། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཐལ། ཡིད་
མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། བྱལ་པར་ཐལ། སྒྲོང་བྱུན་ལས། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་
གི་འཛིན་སྤངས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། དེ་ནི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ལ་གཉིས་
སུ་བྱེ་བའི་ཡིད་མངོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་དབང་ཡིད་རྣམས་འབྱོར་མངོན་སུམ་གསུམ་
དུ་བྱེ་བའི་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུད་གྱི་
ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པའི་ཡུལ་དུག་གི་རྣམ་ཅན་གྱི་ཆོར་བ་རྣམས་དང་སྟོམས་འབྲུག་རྣམས་ཆད་
མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་ཆོར་བ་རྣམས་མངོན་སུམ་ཆད་
མ་ཟེར་བ་དང་ཡིད་ཆོར་ལ་དེ་ལྟར་ཟེར་ན། རེས་དཔག་ཏུ་གྱུར་པའི་དེ་འདྲའི་ཆོར་བ་དང་ཡིད་ཆོར་
རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། རང་གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་སྤྱོད་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་ཐལ།
ཁྱོད་ཡིད་མངོན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། རྟགས་སྟོབས་ཀྱིས་
དེ་རྟོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རེས་དཔག་གིས་བྱལ་ལ། མ་བྱལ་ན། དེའི་འཛིན་ཡུལ་ཆོས་
ཅན། མངོན་སྟོག་གཉིས་ཀར་ཐལ། སྤྱོད་སྟོབས་དང་རྟགས་སྟོབས་གཉིས་ཀས་རྟོགས་བྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་ཆོར་བ་ཆོས་ཅན། རང་གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་
སྤྱོད་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་ཐལ། རང་གི་དེ་འདྲའི་གཞལ་བྱ་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་གང་རུང་ཚུལ་
དུ་སྤྱོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། རྟགས་བྱལ་སྟེ། ཆད་མར་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁོ་ན་རེ། མ་བྱལ་མཆོམས་ལ་བྱལ་པར་ཐལ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་
ལྟར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་ཡང་མིན་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མིན་ཏུ་མ་བྱལ་སྟེ།
དུས་གསུམ་ནི་སྟོག་གྱུར་ཡིན་པས་དུས་ལྡན་བྱམ་སོགས་དང་རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་དབང་ཡིད་
མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྟོགས་ཚུལ་མེད་པར་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་བརྒྱ་
པའི་ལེ་འུ་བརྒྱ་གཅིག་པ་དུས་བརྟགས་པའི་སྤྲ་འགྲེལ་ལས། དུས་གསུམ་སོ་གང་དག །ནས། དེ་དག་

གིས་བསྐྱད་པར་བྱ་བ་དངོས་པོའི་བྱད་པར་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ནི་རྣམ་པར་བཞག་པར་
 བྱས་སོ། །དེ་དག་ནི་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞིང་། ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེས་དེ་སྤྱིང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་
 སྤྱིང་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་བྱལ། རྟགས་བྱལ་སྟེ། དེས་དེ་ཚོར་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚོས་ཅན་གང་། ཅུབར། ཚོར་བ་སྤྱིང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡིན་ན་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་གཞན་ཞིག་སྤྱིང་བས་བྱལ། དེ་
 བཞིན་དུ་ཚོར་བ་ལྟག་མ་གཉིས་ལ་རིགས་འགྲེ་བ་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཟེར། དེ་ལ་སྒྲོན་འཕེན་
 པའི་མཁས་པ་གཞན་དག་ན་རེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཚོས་ཅན། བདེ་
 བར་ཉམས་སུ་སྤྱིང་བར་ཐལ། ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱལ་ཁས། འདོད་ན། བདེ་བ་
 བྱིད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་བཤད་ཀྱི་དེ་གཉིས་སྤང་
 ཅན་གྱི་ཚོར་བ་པལ་བ་ལ་ཡིན་ཟེར་རོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ལ། འོ་ན་སྐབས་འདིའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་སྤྱིང་
 བའི་བདེ་བ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡུལ་ཅན་བདེ་བས་བྱལ་བའི་ཕྱིར། འཁོར་
 གསུམ། འདོད་ན། ཟག་བཅས་བདེ་བས་སྤྱིང་བའི་གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། དེར་ཐལ། དེས་སྤྱིང་བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། དེས་སྤྱིང་བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཚོས་ཅན་གྱིས་བྱལ། མ་བྱལ་ན་
 བྱལ་བར་ཐལ། སྐབས་འདིའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་ཚོར་བ་ཁོ་ན་མིན་ལ་དེ་མཚུངས་ཀྱི་སེམས་
 སེམས་བྱུང་ཡུལ་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་དེའི་མཚན་གཞིར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྣམས་
 ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། འགྱུར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞི་མ་བྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ལས།
 ཐོལ་མིག་གམ་འབྲས་ཤིན་ཏུ་ཆ་བདེ་ལ་རྩ་བ་སེམས་པ་བཏབ་ན་བདེ་བར་སྤང་བ་ལྟ་བུའི་འཁོར་བ་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་སྟེ། རྣམ། དེ་ཡང་ཚོར་བ་དེ་ཁོ་ན་མིན་གྱི་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་

སེམས་སེམས་བྱུང་གཞན་རྣམས་དང་། གང་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་ཟག་བཅས་རྣམས་
 གྲང་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། ཚོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་
 སྤྱོད་བྱའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཡུལ་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་བྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། དེ་ལ་འང་ཚོར་བ་སོགས་སྤར་ལྟར་ཡོད་པའི་བྱིར། ལམ་རིམ་ལས། སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་
 ཏེ་མཁའ་མའི་བྱུག་གཟེར་བཞིན། དེ་ཡང་ཚོར་བ་གཅིག་བྱ་མིན་པ་ནི་སྤར་ལྟར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར་དང་། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་བ་ཞེས་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་།
 གཟུགས་སོགས་ཡིད་འོང་ལ་བདེ་བ་དང་ཆགས་པ་སྟེ། ཡིད་མི་འོང་ལ་མི་བདེ་བའམ་སྤྱག་བསྐྱེད་
 དང་ཞེ་སྤངས་སྟེ། བར་མ་ལ་བཏང་སྟོམས་དང་གཉི་སྤྱག་སྟེ་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚོར་
 པའི་སྤྱོད་བྱའི་བདེ་སྤྱག་སོགས་ལ་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་རེ་ཡང་མེད་པར་ཡུལ་ཅན་ཚོར་བ་ཁོ་ན་
 འཛིག་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། འདོད་ན། ལམ་རིམ་སོགས་དང་འགལ། ཡང་དམ་བཅའ་
 གཉིས་པ་ལ། འོན་ཏེ། སྤྱོད་ཉིད་ལ་མཛོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་
 ཚོར་བ་བདེ་བ་དེས་ཡུལ་སྤྱོད་ཉིད་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་ཞི་བ་དང་ཉམས་སུ་བདེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཛོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་བྱུང་ན་བྱུང་བར་ཐལ། ཡུལ་དེ་སྤྱག་བསྐྱེད་བའི་ཚུལ་གྱིས་
 རྟོགས་ན་དེ་དག་གི་བརྒྱུད་ལྷན་ཡིད་དུ་འོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་དགོས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་
 འཛིན་སྤངས་སུ་བྱེད་མི་དགོས་པའི་བྱིར། དག་འཁོར་མངའ་འབྱུག་ལས། དེས་འཆགས་པ་དེ་ལ་དེ་
 སྤྱག་བསྐྱེད་ཁོ་ནར་སོ་སོར་སྤྱོད་བར་འགྱུར་ཞིང་འགྱུར་བ་ཉིད་དང་རྩལ་པ་ཉིད་དང་། མི་བཟད་པ་ཉིད་
 དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སོ་སོར་སྤྱོད་བར་འགྱུར། ཞེས་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་འཛིན་ཚུལ་བཤད་པའི་བྱིར།
 མ་བྱུང་མཆམས་ལ་རྟགས་དེར་ཐལ། སྤྱོད་ཉིད་བདེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་སྤྱོད་
 ཉིད་བདེ་བ་ཡིན་པར་མ་རྟོགས་པའི་བྱུང་བར་མི་འཐད་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། བྱུང་སྟེ། སྤྱོད་ཉིད་
 ཡུལ་ཅན་རང་ཉིད་ལས་གཉིས་སྤར་རུ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་ཀྱང་སྤྱོད་ཉིད་རང་ཉིད་དང་གཉིས་

སྤང་མེད་པར་རྟོགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

ཡང་ཁ་ཅིག་། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བདེ་སྤྱག་སྤྱོད་བའི་ཚེར་བ་རང་རིག་ཏུ་སོང་དོགས་པ་ལ་དོན་
མ་གོ་བར་སྤྲོ་ཚོགས་སྤྲོ་བ་དང་ཁ་ཅིག་ལུང་དེ་ལ་བསམས་ནས་ཚེར་བ་རང་སྤྱོད་གི་ཆ་གཅིག་མི་
སྤྱོད་བསམ་བ་དག་ལ། འོ་ན་ཡིད་ཀྱི་ཚེར་བ་བདེ་བས་སྤར་དབང་ཤེས་ཀྱིས་བརྒྱུད་བའི་ཡུལ་གྱི་
རྣམ་པ་རང་ལ་ཤར་བ་དེ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མི་སྤྱོད་བར་ཐལ། དེ་ལ་རྣམ་པ་ཤར་བ་དེ་ཚེར་
བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤེས་བ་དེ་ལ་རྣམ་པ་ཤར་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཤེས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཅ་བར་འདོད་ན། སྤྱོད་ཀྱིས་རང་ལ་ཤར་བའི་རྣམ་པ་མི་སྤྱོད་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
ཀུས་ཏེ། སྤྱོད་བདེ་བ་སྤྱོད་བའི་ཚེར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་བར་ཐལ། བདེ་སྤྱག་གང་ལ་དེ་ལྟར་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚེས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་བ་ལས། སྤྱག་བསྐལ་ལ་སྤྱག་བསྐལ་དུ་ཚེར་བ་དང་། ཞེས་
དང་། འཛིག་རྟེན་ན་ཡང་བདེ་བ་སྤྱོད་ངོ་། །སྤྱག་བསྐལ་སྤྱོད་ངོ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཆོག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་མཚན་གཞིའམ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཉིས་སྤང་ཅན་
གྱི་ཤེས་བ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་རང་གི་སྤང་བ་ལ་མངོན་སུམ་ཆད་མ་དང་། སྤང་བ་དེ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་
དངོས་གནས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཟེར་ན། འོ་ན་དེ་དེས་གཙོ་བོར་བཤད་པར་ཐལ། སྤྱོད་ཀྱིས་འདིའི་
དོན་ལ་དེ་ཅུ་ཞིག་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་འདྲ་བ་དེ་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་
མངོན་སུམ་ཆད་མའི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་། གཞུང་འདི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་གཙོ་བོར་
འཆད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས། གཉིས་བ་གྲུབ་སྟེ། དེ་འཆད་བྱེད་ཆོག་གསལ་གྱི་གཞུང་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་བྱུན་ལས། མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་དངོས་འཛིན་པའི་
སྐབས་ཡིན་པས། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། ཆད་མ་བཞིར་བྱེ་བའི་མངོན་སུམ་དངོས་འཛིན་པའི་
སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལོག་ཤེས་རྣམས་དང་ཆད་མིན་གྱི་
ཤེས་བ་གཉིས་སྤང་ཅན་རྣམས་རང་གི་སྤང་བ་ལ་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་པར་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་

འཆད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་རྣམས་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 དང་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་
 མར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། ཆོག་གསལ་ལས། དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་
 བ་དགའི་རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་གི་སྤང་བ་ལ་ལོག་
 ཤེས་སོགས་ཆད་མེད་རྣམས་ཆད་མར་འགོ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་མི་དགོས་པར་ཐལ། སྤང་མའི་
 སྐབས་སུ་བཤད་ཅིན་པའི་བྱིར། ཡང་དབྱེད་ལྡན་མང་པོས་སྤང་བྱུང་དགོངས་པར་བསམས་ནས།
 དངོས་སྤྲུལ་རང་སྤྱི་གང་རུང་དུ་ཁས་རྒྱངས་པའི་ཆོས་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་
 ཤེས་པ་ཡིན་ན། ཤེས་པ་དེ་ལ་ཡུལ་དེའི་སྤང་བ་འཆར་བས་བྱུང་བྱེད་ཤེས་པ་གང་ལ་ཡུལ་གང་
 གི་སྤང་བ་ཤར་བའི་སྤང་བ་དེ་ཤེས་པ་དེའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་སོགས་ཟེར་ན། འོ་
 ཅ། དངོས་སྤྲུལ་རང་སྤྱི་གང་རུང་དུ་ཁས་རྒྱངས་པའི་ཆོས་ཡིན་ན་མཆན་གཞིའམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་
 བསྟན་གྱི་མངོན་སུམ་ཆད་མའི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་ཡིན་དགོས་པ་དང་། དེ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་
 པའི་གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཆོག་གསལ་ལས། དེའི་ཡུལ་ཅན་སོགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་
 གྱི་མངོན་སུམ་ཆད་མས་བྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རང་རིག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། རང་མཆན་སྤྱི་མཆན་སྐབས་འདིར་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། གཞུང་དེ་ལ་
 དངོས་སྤྱི་བྱེད་པར་སྤྱོད་དགོས་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བདག་མེད་སོགས་སྤྱི་མཆན་དང་
 གཞུགས་རུང་སོགས་རང་མཆན་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དེས་ན་རང་སྤྱི་གཉིས་
 གང་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ལའང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། དངོས་སྤྱི་བྱེད་པར་
 མ་སྤྱར་བར་བཤད་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྤང་བྱུང་གྱི་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
 འཐད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ཡུལ་ཡོད་མེད་གང་ཡིན་ཀྱང་སྤང་ཆ་ལ་ཆད་མར་འགོ་ཚུལ་བཤད་
 པ་ཅུ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ཚིག་གསལ་ལས། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མངོན་
 སུམ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་ཤེས་
 བས་བྱལ་བར་ཐལ། དེ་ཡུལ་གང་གི་རང་སྤྱི་ལ་དངོས་སྤྱི་བས་འདོད་པའི་རང་སྤྱི་ས་བྱལ་བ་སོགས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཡུལ་དེ་ལ་གཟུགས་སོགས་
 མངོན་སུམ་པ་དང་། སྤྱང་ཉིད་དང་མི་ཉག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་
 ལ་དབང་ཡིད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་གསུམ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 གཞུང་འདི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དེ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། མངོན་སུམ་ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སྤྱང་
 རས་འཆད་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞུང་འདིས་ཐར་བ་དོན་གཉེར་
 ལ་མཁོ་བའི་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་རྣམ་བཞག་མ་བཤད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། ཚིག་གསལ་གྱིས་
 གྲང་དེ་མ་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། གཞན་ཡང་། གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཡུལ་མངོན་གྱུར་པ་ལ་
 མངོན་གྱུར་བས་བྱལ་བར་ཐལ། དེ་ལ་སྤྱང་ཉིད་ཅིག་བཞག་ནས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་བཤད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དངོས། མ་བྱལ་ན།
 བྱལ་བར་ཐལ། གཞུང་འདིས་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གསུམ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་གང་དང་གང་ལ། གཟུགས་
 སོགས་དང་སྤྱང་ཉིད་ལྟ་བུའི་ཡུལ་གང་དང་གང་གི་རྣམ་པ་སྤྱང་སྟོབས་ཀྱིས་ཤར་ན་གང་གི་སྤང་བ་
 འཆར་གཞིའི་སྤྱང་ཉིད་དང་སྤྱང་སྤང་ལྟ་བུ་དེ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་དེ་
 ཡུལ་དེ་རྣམས་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་བྱལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཚིག་གསལ་ལས། འཛིག་རྟེན་
 ན་ཡོད་ན་ནི་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་ཡིན་
 ཉེ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་ཡུལ་ཅན་སོགས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། ཤེས་པ་གང་ལ་གང་གི་རྣམ་པ་སྤང་བའི་
 སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དེའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། སྤང་བ་དེ་ཤེས་པ་དེ་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་
 ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། འདིའི་སྟོབས་ཀྱི་སྤང་ཆ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་མངོན་སུམ་ཚད་མ་

བཤད་སྐབས་ཡིན་པས་སྤང་གཞི་ཡང་ཡོད་དགོས་པས། ཚིག་གསལ་ལས། འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད་ན་
 ཞེས་དང་། དེ་སྤང་གཞི་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་གང་གི་རྣམ་པ་སྤང་བའི་ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་
 ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། རྣམ་བཤད་ལས་གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྤང་ཆ་ཅམ་
 ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་ཅམ་བསྟན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། གང་གི་
 རྣམ་པ་སྤང་གཞིའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དང་སྤང་ཆ་ལ་མངོན་སུམ་ཆད་མར་འགྲོ་མི་འགྲོའི་བྱེད་པར་
 མ་བཤད་པར་ཐལ་བ་དང་། གཞུང་འདི་མངོན་སུམ་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་འཆད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདོད་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འཛིན་སྤངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡང་སྤང་བ་དང་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཆད་
 མར་འགྲོ་ཚུལ་བཤད་པའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། གང་གི་རྣམ་པ་སྤང་བའི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཅེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། ཁྲབ་སྟེ། སྤང་ཆ་ཅམ་ལ་གང་གི་རྣམ་པ་ཞེས་སྟོས་མི་དགོས་པའི་བྱིར། འཁོར་
 གསུམ་ཁས། དེས་ན་མདོར་བསྟུས་ན། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་འཛིན་
 སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཁྱོད་ལ་སྤང་ན་ཁྱོད་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་དང་དེའི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་སྟོབས་
 ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཞེས་མི་སྟོབས་པ་ཡིན་ན། ཁྱོད་སྤང་གཞིའི་འཛིན་སྤངས་ཡུལ་དང་དེའི་སྤང་
 བ་རང་ལ་མངོན་གྱུར་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་
 པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཟླ་བ་དང་ཐེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་བྱི་མེད་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན། དེ་ལྟ་ན་འདྲ་སྟེ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་རང་གི་འཛིན་སྤངས་ཡུལ་གྱི་སྟེ་མི་རྟག་
 པ་ལ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་རང་གི་སྤང་ཆ་ལ་མངོན་སུམ་ཆད་མར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དང་པོ་
 དེ་ལ་སྟེ་མི་རྟག་པ་མངོན་གྱུར་མིན་པ་གང་ཞེས། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤང་ཆ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ལ་མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དེས་རྟོགས་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དེ་ལ་མི་སྤང་བའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཤེས་པ་གང་ལ་གང་
 གི་རྣམ་པ་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དེའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁྲབ་

སྟེ། ཤེས་པ་དེའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་ཞེས་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་ནི་འདི་གཉིས་ལྟ་བུ་སོགས་
ཞེས་ཤིང་། ལྟག་མས་སྤང་ཆ་ལ་ཚད་མར་འགྲོ་ཚུལ་ཞར་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་
རེ། རྟག་མེད་ཤེས་པའི་འཛིན་སྤངས་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཞེན་སྤངས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ།
ཞེན་སྤངས་དང་འཛིན་སྤངས་དོན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཛིན་སྤངས་ཞེས་པ་འཛིན་ཚུལ་
ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྲབ་སོགས་སྟེ། ཅུ་བར་འདོད་ན། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་འཛིན་སྤངས་
མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་འཛིན་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་དམིགས་
པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྤངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་འགལ་ལོ། །

ཡང་སྟོང་ཐུན་ལས། གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་རང་གི་སྤང་བ་ལ་མངོན་སུམ་ཆད་མས་
ཁྲབ་གསུངས་པ་ལ་རྟག་གེ་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐུང་མཐའི་སྤྲད་ཅིག་མར་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་
ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་དེ་ལས་སྟོ་བཟང་པོར་སྟོམ་པའི་རྟག་གེ་བ་ལ་ན་རེ། དེ་ལ་
འདོད་དེ། ཐུང་བའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟགས་པའི་སོ་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐུང་བའི་མི་རྟག་
པ་དེས་མི་རྟུས་པའི་འཛིན་རྟེན་པལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་
དག་ལ་འོ་ན་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུའི་ཚད་མས་ཡུལ་གཞལ་བའང་འགོག་རིགས་པར་ཐལ། ཚད་མའི་
སྤྲད་ཅིག་ཐུང་ཤོས་སོ་སོར་བཀར་ན་སྤྲད་ཅིག་དེ་རེ་རེས་སྟོ་འདོགས་དེ་བཅད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁྲབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡང་སྤྲད་ཅིག་ཐུང་མཐའ་སོ་སོར་བྱེན་ས་
འཛིན་ན་སྤྲད་ཅིག་རེ་རེ་ནས་བར་ཆད་མེད་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མར་མེས་སྟོང་བུ་
རྟོགས་པར་སྟེགས་པ་སྤྲད་ཅིག་རེ་རེས་མི་སྟབ་པའི་ཕྱིར། བྱམས་པས། མར་མེད་དཔེ་ཡི་ཚུལ་
གྱིས་ནི། །སོགས་དང་། དབྱེད་ན་ཤེས་པ་དང་བདེན་འཛིན་གྱིས་གྱང་བདེན་པར་འཛིན་པ་དང་འདོད་
ཆགས་གྱིས་ཆགས་པ་སོགས་མི་རྟུང་བར་ཡང་ཡང་བཤད་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཆོག་

གསལ་ལས། དེ་ལྟར་ཆད་མ་བཞིས་འདིག་རྟེན་གྱི་དོན་རྟོགས་ཞེས་དང་། སྟོང་ཐུན་ལས་འདིག་
 རྟེན་ལྟར་སྐྱེས་རགས་པའི་དོན་འདོག་གསུངས་པ་དག་ལ་རྣམས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་སྐྱེས་
 ལྟར་མི་བྱེད་པར་སྐྱད་ཅིག་མར་དབྱེད་ནས་ཆད་མ་དང་ཤེས་པའི་ཡུལ་བཟུང་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་
 ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་རང་གི་རྟེན་རྟོགས་ཡང་དག་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པས་ཁྱབ་ཟེར།
 དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐྱེས་ཀྱི་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་སྤང་མཐའ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་
 གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ལ་སྐྱད་ཅིག་དེ་གསུམ་དབྱེར་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྗེས་དཔག་གི་སྐྱད་ཅིག་དེ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་སྐྱད་
 ཅིག་སྤང་མཐའ་ཡིན་པ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྟོན་པོའི་རྣལ་ལྡན་རབ་རེ་རེ་ནས་གསུགས་ཀྱི་
 སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་གསུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་གང་། དེའི་རྣལ་ལྡན་རབ་སྟོན་པོ་རེ་རེ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གསུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་
 དང་པོ་ལ་འོན་ཐལ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་པའི་དེ་དང་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་རྣམས་མེད་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རྟེན་རྟོགས་སྟོར་ལ་སྟོ་ཅེ་གཏད་འདུག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོག་གསལ་ལས། རྟོག་ཏུ་
 གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟོགས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་མི་འཁྱུལ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རྟོགས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་འཁྱུལ་བའི་ཐལ་འགྱུར་ཞིག་མེད་
 པར་ཐལ། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་ལ་རྟོགས་སྟོར་གྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། དེ་
 འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གཏན་ནས་མི་སྟོན་པར་ཐལ། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་འདྲ་མེད་པའི་རྒྱ་མཆན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྤང་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་
 བདག་ཉིད་དུ་གྱུབ་ཟིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟོགས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་འཁྱུལ་བ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུབ་ཟིན་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་སྤང་ཡང་སྐྱེ་བ་
 དོན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འཁོར་གསུམ་ཁས། དེ་སོགས་མང་

པོ་སྤྱོས་བས་ཆོག་གོ།

ཡང་སྤྱོད་ཐུན་གྱི་དགོངས་བ་མ་ལོན་བ་མང་པོ་ན་རེ། སྤྱོ་མི་རྟག་བ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་
 རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྱུལ་བར་ཐལ། རྗེས་དཔག་དེ་ལ་སྤྱོ་མི་རྟག་བ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་བྱུབ་
 བར་སྤྱང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྗེས་དཔག་རྣམས་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྱུལ་ཟེར་ན་ཁ་ཅིག་མ་བྱུབ་
 ཟླ། སྤྱང་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འདི་ལ་ལོན་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིགས་
 ཞེས་རྗེས་དཔག་གིས་སྤྱོད་ཉིད་ངེས་ཅོར་བདེན་སྤྱང་གིས་བསྐྱད་བར་ཐལ། སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 རྗེས་དཔག་གི་སྤྱང་ཅོར་ཡིན་པའི་ངེས་ཅོར་བདེན་སྤྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ངེས་ཅོར་
 སྤྱོད་ཉིད་ལ་བདེན་སྤྱང་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་སྤྱོད་ཉིད་ངེས་པའི་འཛིན་སྤྱངས་ཡུལ་ལ་
 བདེན་སྤྱང་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྱུལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས།
 བྱུབ་ཟླ། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྱུལ་ན་རང་གི་ཞེན་ངོམ་ཡུལ་དེ་ལ་འཁྱུལ་སྤྱང་ཞུགས་བ་ཞིག་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱང་ཅོར་ལ་འཁྱུལ་བ་ཞུགས་ཚུལ་དང་ཞེན་ཅོར་ལ་འཁྱུལ་བ་ཞུགས་ཚུལ་ལ་བྱུང་
 ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་སྤྱང་པོ་མི་རྟག་བ་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་ཡིད་
 མངོན་ནི་སྤྱང་ཅོར་ལ་ལྟོས་ནས་འཁྱུལ་གྱང་ཞེན་ཅོར་ལ་ལྟོས་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་བ་དང་མ་འཁྱུལ་བར་
 འཛོག། དབང་མངོན་ལ་དེ་ལྟར་མེད་པའི་བྱུང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ལས། དེ་ལྟར་སྤྱང་
 པོ་མི་རྟག་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་རྟོག་བ་ནི་སྤྱང་ཡུལ་ལ་འཁྱུལ་ཡང་ངེས་པའི་འཛིན་སྤྱངས་ལ་ཆད་
 མའི་གཞོད་བ་མེད་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་བའམ་མ་འཁྱུལ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། དབང་པོའི་ཞེས་བ་རྣམས་
 བྱི་སྤྱང་ཡུལ་ལ་འཁྱུལ་ཞིང་མ་འཁྱུལ་བའི་ཆ་གཞན་ཡང་མེད་པས་མ་འཁྱུལ་བ་ཞེས་མི་བྱོལ། ཞེས་
 དང་། རྒྱ་བས་རིགས་བ་བྱུག་ཅུ་བའི་འབྲེལ་བ་ལས་གྱང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་བ་ནི་སྤྱུག་བསྐལ་ལ་སོགས་
 བ་ཉིད་དུ་འཛིན་བ་ཟླ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱིན་ཏུགས་ལ་ལོ། །ཅ་བར་འདོད་མི་ལུས་ཏེ། སྤྱོད་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་སྤྱང་ཅོར་གཉིས་སྤྱང་གི་སྤྱོས་བ་མ་བཅད་གྱང་སྤྱོད་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་

ངོར་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་བཅད་པར་སྒྲོང་ཐུན་དང་དུས་འཁོར་ཉི་ལ་ཆེན་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་
སྒྲོང་ཐུན་གྱི་དོན་མིན་ལ་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲུལ་ལ་དེ་ཞེན་ཡུལ་ཡང་ཡིན་པས་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འང་
སྒྲུང་པའི་སྒྲོན་ནས་འབྲུལ་ཞེས་པ་ཡིན་པས་ལམ་རིམ་དང་ཤིན་ཏུ་མ་ཐུན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། ཆད་མ་ལེགས་པར་བཤད་ཚུལ་ཡོད་དེ། མཆན་ཉིད་དང་། སྒྲ་
བཤད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སའི་དོན་དང་བཞིའི་སྒྲོན་ནས་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་
དེ། མི་སྒྲུ་བའི་ཤེས་པ་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད། ཡང་ན་རང་གི་འཛིན་སྣངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མི་སྒྲུ་བའི་ཤེས་
པ་དེའི་མཆན་ཉིད། སྒྲ་བཤད་ཡོད་དེ། རབ་ཏུ་འཇལ་བས་ན་ཆད་མ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་
བ་བསྐྱུས་ན་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། མངོན་གྱུར་པ་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་དང་།
སྒྲོག་གྱུར་པ་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། ཚིག་གསལ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་
ཅད་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པས་གོ་བར་བྱ་བ་མིན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཡོད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་འདུ་བར་བཤད་པ་དེའི་
ཕྱིར། སྒྲོས་ན་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་དང་། རྗེས་དཔག་དང་། ལུང་གི་ཆད་མ། དཔེ་ཉེར་འཇལ་བཞི་
ཅོད་རྒྱུ་དང་མདོ་ལས་བཤད་ལ་དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་ཡོད་དེ། གཞལ་བྱའི་གནས་མངོན་གྱུར་དང་།
ཅུང་ཟད་སྒྲོག་གྱུར་དང་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་གསུམ་གྱི་དབང་གིས་དང་པོ་གསུམ་བཞག །རྗེས་དཔག་
གཞན་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གྱུང་དཔེ་ལ་རག་ལས་པས་དཔེ་ཉེར་འཇལ་བྱར་དུ་བཤད་
པ་འདི་ཅོད་རྒྱུ་དོན་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། མདོ་དགོངས་འབྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ན་
འཐད་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་དང་། ཡིད་
ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་ལྟ་བོ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། སྒྲོང་ཉིད་སྒྲོན་པའི་མདོ་དཔེར་བཀོད་ནས་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་སྒྲོན་པའི་མདོ་ཡང་ཆད་མར་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་

གསུང་ལྟོག་གྱུར་ལ། །གང་ཞིག་ཐེ་ཆོམ་སྐྱེས་གྱུར་ལ། །དེ་ཡིས་སྟོང་བ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། །འདི་ཉིད་ཁོ་
ནར་ཡིད་ཆེས་བྱ། །ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། །རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་རྒྱས་བ་ཡང་
ཡིན་ཏེ། དཔེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་
དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་དོན་རིམ་བུ་བ་བཞེན་ནོ་ཞེས་ཉོག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
བཞེན་གཤེགས་པས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་གསུང་བཞེན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཞུལ་བྱ་
མངོན་སུམ་པ་ལ་མི་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་མཚན་གཞི་
སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་བཞད་ཡོད་དེ། དབང་པོ་མངོན་དུ་སྟོན་པའི་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་
ཞེས་བྱ་ལ་དེ་གཙོད་པས་ན་ཡུལ་གྱི་སྟོན་པ་ཡུལ་ཅན་ལའང་མངོན་སུམ་དང་དབང་པོའི་ཡུལ་ཞེས་
བཞད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གཉིས་ཡོད་དེ། བདག་རྒྱུན་སྟོན་པ་དེ་གཉིས་
སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་གྱི་བདག་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་པའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ། དབང་
པོའི་མངོན་སུམ་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ལྟ་ཡོད་དེ། མིག་གི་དང་ན་བའི་དང་སྒྲིའི་དང་ལྗེའི་
དང་ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་།

ཡང་ན་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ནས། དེག་འཛིན་དབང་མངོན་ཆད་མའི་བར་ལྟོ། །རང་
གི་བདག་རྒྱུན་ཡིད་དབང་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་ཆད་མ། ཡིད་མངོན་གྱི་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་
གཉིས། ཡང་མངོན་སུམ་ཆད་མར་དབྱེ་ན། དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གསུམ།
དང་པོ་བཞད་པ་དང་འདྲ། འདིར་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། བདག་རྒྱུན་ཡིད་དབང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ཅིང་
ཞེ་སྟག་རྒྱང་འབྲེལ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་དེ། གསུམ་དུ་སྟེ་བའི་ཡིད་མངོན་གྱི་མཚན་
ཉིད། བདག་རྒྱུན་ཞེ་སྟག་རྒྱང་འབྲེལ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་བཞེད་ཁྱད་ཆོས་སམ་བདག་མེད་སྟེ་
རགས་ཅི་རིགས་མངོན་སུམ་དུ་ཉོག་པའི་ཆད་མ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། སྤྱིར་

ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་ཡིད་མངོན་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་དེ་གཉིས་འགལ་
 བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཆོས། མངོན་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། མངོན་
 སུམ་དང་། མངོན་གྱུར་དང་། དབང་པོའི་ཡུལ། རྟོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་ཆོས་བཞི་མིང་གི་ནམ་གངས་
 ཡིན། རྟུ་མཚན་ནམ་རྟགས་སམ་དབྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཆོས། རྟོག་གྱུར་གྱི་
 མཚན་ཉིད། རྟོག་གྱུར་དང་མངོན་སུམ་མིན་པའི་ཆོས་དང་དབང་པོའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་
 རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ནམས་ནམ་གངས་སོ། །རྟུ་མཚན་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་འབྱུང་བ་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་
 བ་པར་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་རྟོག་གྱུར་པ་ལ་མི་སྦྱ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེ། རང་
 རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྟུ་མཚན་བསམ་པ་འཕམ་དབྱེད་སྟོབས་
 ཀྱིས་དངོས་སུ་སྦྱེས་པའི་ཆད་མ་རྗེས་དཔག་ཡིན། དེ་ལྟར་རྟོགས་དགོས་པས་ན་རྟགས་ལ་བརྟེན་
 བར་བཤད་པའི་བྱིར། ཅེ་ཤེད་ཀྱི་ཆེན་ལས། རང་བཞིན་མེད་པ་བྱུང་གཞིར་བྱུང་ནས་ཡོད་མེད་
 ཀྱི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གང་ལའང་དབྱེད་པ་མེད་པས། རྟགས་ཀྱིས་བྱུང་བ་མིན་ཞིང་ཞེས་དང་། བརྟུ་
 བའི་འབྲེལ་པ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པས་གོ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི་རྗེས་སུ་
 དཔག་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་བྱིར།
 རྟུ་བཤད་ཀྱང་ཡོད་དེ་རྟགས་འཛིན་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དྲན་པའི་སྟོན་ནས་
 བསྐྱབ་བྱའི་དོན་དེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ་རྗེས་སུ་གཞལ་བས་ན་རྗེས་དཔག་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
 བྱིར་ཏེ། ཨ་ཁུ་ལྷ་མེད། ཨ་ཁུ་རྗེས་སུ་དང་། ལྷ་ན་འཇལ་བ་ལ་འཇུག་པའི་བྱིར། ཤེས་བྱེད་གཞན་
 དུ་སྟོས་ཟིན། དེ་ལ་རྟེན་ནམ་རྟུ་མཚན་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན་ཐལ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཚུལ་གསུམ་
 པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས། ཡང་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཞན་དོན་སྐབས་
 ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས། དེ་གཉིས་ཀྱི་རེ་རེ་ལའང་ཐལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་གཞན་གྲགས་ལ་
 བརྟེན་པ་གཉིས་རེ་ཡོད་དེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟེ་སྟོན་ལས། འཕགས་པའི་ཡང་དག་པར་ལྟ་

བ་འགྱུར་བ་ནི་རྒྱ་གཉིས་པར་རྒྱུན་གཉིས་ཏེ། གཉིས་གང་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་སྤྲ་དང་བདག་ཉིད་ཚུལ་
བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་དང་། རང་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཤེས་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རེས་
འགའ་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། རེས་འགའ་ན་རྩེ་ཟད་ཅིག་ཉི་བར་བསྟན་པ་ཙམ་
གྱིས་འགྱུར་བར་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། ཐལ་བ་མང་དུ་བཀོད་པ་དེའི་བྱིར། རྗེས་དཔག་ལ་
ཐོས་བྱུང་བསམ་བྱུང་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་དེ། རང་དོན་སྐྱབས་གྱི་པལ་ཆེར་བསམ་བྱུང་། གཞན་དོན་
སྐྱབས་དང་སློབ་བྱུར་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཐོས་བྱུང་ཡང་མེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རྗེ་བདུན་གྱི་
རྒྱན་ཡིད་གྱི་ཐུན་སེལ་ལས། ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ནི་གང་ཟག་གཞན་གྱི་དག་ཐོས་པའི་སྟོབས་
གྱིས་ཚུལ་གསུམ་ལ་བློ་བཞིན་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིམ་པས་བྱུང་བའི་བྱིར། ཐོས་བྱུང་གི་
ཤེས་རབ་སྒྲིམ་པའི་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་གཞན་དོན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཅེས་བྱའོ། །བསམ་བྱུང་
གི་ཤེས་རབ་ནི། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་ཉིད་གྱི་ཚུལ་བཞིན་བསམས་
པའི་སྟོབས་གྱིས་རྟེན་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དཔག་པར་བྱ་བའི་དོན་རྟོགས་པའི་རྗེས་
དཔག་དང་། དེས་བྱངས་པའི་དབྱུང་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོ་གཉིས་སུ་ངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་བྱིར་བསམ་བྱུང་
གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ནི་རང་དོན་གྱི་རྟགས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ་
འདི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་ལ་འང་རིགས་པ་འདྲ་ལ་དབྱ་སེམས་
ཀྱི་བྱེད་པར་སོགས་ཤེས་དགོས་སོ། །

ཡང་དེ་ལ་དབྱེན་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དང་། ཉེར་འཇལ་
གྱི་རྗེས་དཔག་གསུམ་ཡོད། རྟགས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་འཁྲལ་བ་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་ནས་རང་གི་འཛིན་
སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱའི་གནས་གཉིས་པ་གཞལ་བའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པ་དེ། རང་དངོས་
སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་སྤྲ་མི་རྟག་རྟོགས་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
རྗེས་དཔག་གཉིས་ལྟ་བུ། ཆོག་གསལ་ལས། རྟོག་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཙན་རྟགས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་

མི་འཁྲུལ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རང་གི་འཛིན་
སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་ལྷོག་གྱུར་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པ་དེ། རང་ཉིད་ལུང་གི་
ཚད་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། ལུང་གི་ཚད་མ་དང་། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དོན་གཅིག །ལུང་ཚད་
མ་དང་དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དོན་གཅིག །དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་སྒྲ། ཚིག་གསལ་
ལས། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཛོན་སུམ་དུ་རིག་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པར་གྱུར་བ་དག་གི་ཚིག་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ལུང་དང་ཡིད་ཆེས་ཞེས་པས་ཡིད་ཆེས་རྗེས་
དཔག་བསྟན་པ་ཡིན་རོ། །སྐྱེ་བཤད་ཡོད་དེ། ཉེས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་ཡིད་ཆེས་པ་དག་ལས་འོང་
བས་ན་ལུང་དང་། ཀུན་ནས་གོ་བར་བྱེད་པས་ན་ལུང་སྟེ། དེ་ཉིད་གོ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། མཛོན་
དུ་སྒྲིགས་ནས་འགྲོ་བས་ན་ལུང་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་སྤངས་ལས་འདས་པར་འགྲོ་བའི་
དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ལུང་གི་སྐད་དོད་ལྷོ་ག་མ་ལ་ཡི་གེ་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་
བཤད་པའི་བྱིར། ཚིག་གསལ་ལས། དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ཉེས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་ཡིད་ཆེས་པ་དག་
ལས་འོངས་པའི་བྱིར་རལ། ཀུན་ཏུ་གོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀུན་ནས་གོ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་
རལ། མཛོན་དུ་སྒྲིགས་ནས་འགྲོ་བ་སྟེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་སྤངས་ལས་འདས་པར་འགྲོ་བའི་
བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རང་གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱའི་འདྲ་ཚོས་ལྷོག་གྱུར་པ་
གཞལ་བའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པ་དེ། རང་ཉིད་ཉེར་འཇལ་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་
གཞི་ནི་བ་མེན་ནི་བ་ལང་འདྲའོ་སྟུང་པའི་རྗེས་དཔག་དང་། སྐྱེ་བུ་ནི་མི་བདེན་པ་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་
བརྟན་ལྟ་བུའོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་། ཚིགས་གཉིས་རྫོགས་པ་ལས་རྣམ་མཁུའི་འཕྲོ་བ་
པར་གསུངས་པས་མི་སྐྱེ་བ་ནི་སྤྲོད་ཉིད་སྤྲོད་པའི་མདོ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་རྣམས་
ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་དཔེ་དོན་འདྲར་འཛིན་ཞིག་དགོས་པའི་བྱིར། ཚིག་གསལ་ལས། འདྲ་བ་ལས་ཉམས་
སྐྱེ་སྤྲོད་པའི་དོན་རྟོགས་པ་ནི་ཉེ་བར་འཇལ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་བ་མེན་ནི་བ་ལང་དང་འདྲའོ་སྟུང་པ་ལྟ་

བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ ཉེར་འང་ལ་གྱི་སྐད་དོད་ལྷ་བ་ལྷ་ན་དཔེ་ལ་འང་འདུག་གོ །གཞལ་
བྱ་འགྲུབ་ཚུལ་སྤར་བ་ཤད་བ་ལྷར་རོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་སྤྱོད་ལ་ཁོ་ན་རེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཆོས་ཅན།
སྤྱོད་ཉིད་བདེ་བ་ཡིན་པ་ཁྱོད་གྱིས་གཞལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་སྤྱོད་ཉིད་ལ་བདེ་བར་མཉམ་པར་བཞག་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་སྤྱོད་ཉིད་
བདེ་བར་གཞལ་བའི་བྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ། ཁོ་རང་ལ་འོ་ན། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ཉིད་
མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ཁྱོད་གྱིས་གཞལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སློ་ཡིན་
པའི་བྱིར་ འཁོར་གསུམ་ཁས། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ཉིད་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དེ་ཁྱོད་གྱི་གཞལ་བྱ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྤྱོད་ཉིད་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གཟིགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ འཁོར་
གསུམ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟོགས་
པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་ཆད་མ་པའི་ལུགས་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་གཏན་ནས་མ་ཁྱབ།
འོ་ན་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་ལ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ཆད་གྱིས་གཞལ་དགོས་པར་ཐལ། རྗེས་
དཔག་གང་རུང་ཞིག་གིས་གཞལ་བས་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་བའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་བྱིར་ན་ཡང་མ་
ཁྱབ་སྟེ། གཙོ་ཆེ་རྩེ་སློ་ནས་དང་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གཞལ་བའི་སློ་ནས་འཛོག་དགོས་པར་བཤད་
ཟིན་པའི་བྱིར་ ཁོ་རང་ལ་འོ་ན། སྤྱོད་ཉིད་ཆོས་ཅན། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
ཁྱོད་གཟུང་བྱར་བྱེད་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་ ཁྱབ་པ་ཁས། མ་ཁྱབ་ན། མིག་
ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་ན་མིག་ཤེས་ཡིན་ཆད་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གང་རུང་ཞིག་
གིས་མི་ཆོག་པ་དེའི་བྱིར་ འཁོར་གསུམ་ཁས། བྱམ་པ་ལ། མི་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཅན་
གཞིར་གཞག་ཟེར་ན། འོ་ན་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཟུང་བྱར་བྱེད་
པའི་སེམས་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་ཡོད་པའི་བྱིར་ འཁོར་གསུམ་ཁས། དེར་ཐལ། ཁྱོད་གཟུང་བྱར་བྱེད་

པའི་སྐྱལ་གྱི་མིག་ཤེས་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱལ་གྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲ་ཉན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
པའི་བྱིར། ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས། སྐྱལ་རྣམས་མིག་གིས་ཉན་པ་ཡིན། །དེ་ཡང་དེ་ལྟར་གྲགས་
པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མི་གཞིར་བཞག་ཟེར་ན། འོ་ན་ཡང་སྒྲ་དང་
དྲི་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱར་ཐལ། ཁྱོད་གཟུང་བྱར་བྱེད་པའི་མིའི་མིག་
ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་གཟུང་བྱར་བྱེད་པའི་བ་ལང་སྟོང་གྱི་མིའི་མིག་
ཤེས་ཡོད་པའི་བྱིར། རིག་ཆེན་དེ་ཉིད་སྒྲ་བ་ལས། བཏོད་ན་པ་ཉེར་བཞག་ལས་བ་ལང་སྟོང་པའི་
མི་རྣམས་རྒྱ་མ་གསུམ་དང་། འཇམ་བུ་སྒྲིང་པའི་སྐྱལ་གྱིས་མིག་གི་སྟོན་སྒྲ་ཐོས་པ་ལྟར། བ་ལང་
སྟོང་པའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་མིག་གི་སྟོན་སྒྲ་ཐོས་ཤིང་དྲི་འདྲིན་ལ། དེ་ལ་སོགས་པས་བར་དུ་ཆོད་
པའི་གཟུགས་རྣམས་ཀྱང་མཐོང་བ་དང་། ཞེས་དང་། བཏོད་ན་པ་ཉེར་བཞག་ལས་ཀྱང་། འཇམ་བུ་
སྒྲིང་ན་སྐྱལ་ཉིད་ཀྱི་མིག་གིས་སྒྲ་ཐོས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བ་ལང་སྟོང་ན་མི་ཉིད་ཀྱིས་ཐོས་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། བོད་དུ་མ་བྱལ་ན་སྤར་ལྟར་རོ། །ཁམས་བོད་གི་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་ཆོས་
ཅན། མིའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་
ཁས། བྱ་སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཞེས་པ་མི་གཞིར་བཞག་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདྲོད་
མི་རུས་ཏེ། ཁམས་བོད་གི་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱ་སྟེ། བཏོད་ལས། མིག་གིས་བོད་མའི་གཟུགས་
མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་སངས་འཕགས་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ན་མངོན་གྱུར་ཡིན་མི་དགོས་པར་
ཐལ། གཞི་བྱལ་ན་མངོན་གྱུར་ཡིན་མི་དགོས་པ་དེའི་བྱིར། འདྲོད་ན། མངོན་སྟོག་གི་རྣམ་བཞག་
འཛོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མི་བརྗེད་པར་ཐལ། འདྲོད་པ་དེའི་བྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁའ་ཚུལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་བྱིར། སངས་རྒྱས་མཁའ་ན་བསམ་མི་
བྱལ། །ཅེས་པའི་ལུང་དོན་ཡོད་པའི་བྱིར། ཁོ་རང་ལ་འོ་ན། སངས་འཕགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་

བྱ་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱས་མ་བྱུང་བར་ཐལ། གཞི་བྱུང་ཚད་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱས་ཁྱོད་ཀྱིས་
 མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འཛིག་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མི་བསྐྱེད་བར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བྱམ་བ་ཉོགས་པའི་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན།
 རང་གི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ལ་མི་སྤྱི་བའི་ཤེས་པར་ཐལ། ཡིད་ཆེས་
 རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། ཉགས་དེར་ཐལ། བྱམ་བ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་དུ་སོང་བའི་
 གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱམ་བ་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་དུས་དུ་མ་ཡོད། དེའི་ཆེ་
 བྱང་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་རེ་རྣམས་ལ་སུམ་ཅུ་ཅག་སུམ་ཤིན་ཏུ་
 སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་ལ་འང་རིགས་པ་འགྲོ། ཅ་བར་འདོད་ན། རང་གི་འཛིན་སྐྱངས་
 ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱམ་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་
 སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་ན་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་
 གྱུར་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་འང་གཞན་ལ་རིགས་པ་འདྲ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སོ་སྤྱེས་ཀྱི་གཟུགས་
 འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། ཉོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་སྤྱང་
 ཡུལ་སྒོ་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བས་མ་བསྐྱེད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར་ན་ཉགས་ལ་མ་རིམ་གྱིས་བྱུང་ལ། བྱུང་བ་མེད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་ལོག་ཤེས་སུ་འཛིག་པ་
 ལ་འཛིན་སྐྱངས་འགལ་བའི་ཚད་མ་ཞིག་ཡོད་དགོས་ཀྱི་འབྱུང་བ་དེ་འདྲས་མི་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། རྒྱན་མཐའ་མན་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྒྱད་ཀྱི་དབང་མངོན་ལ་དེ་ལྟར་མ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པའི་
 ཕྱིར། སྤྱང་བྱན་ལས། དེས་ན་ལྷགས་འདི་ལ་རང་དང་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཚད་མ་
 ཡོད་མེད་ཀྱིས་ལོག་ཤེས་ཡིན་མིན་དུ་འཛིག་གི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་། རང་
 གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན་ལོག་ཤེས་ཡིན་ན་ཉོག་
 པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག །སྤང་ཚུལ་འགལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པ་དེ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་དང་།
ལ་ལ་དེ་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ་སྤྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་
དང་སྤང་ཚུལ་འགལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས།
དེར་ཐལ། བྱོད་དང་འཛིན་སྤངས་འགལ་བའི་སྤྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱོད་རང་གི་སྤང་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་
གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་གཅིག་རྒྱ་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱོད་དང་སྤང་ཚུལ་དངོས་སུ་
འགལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་པ་ཁས། རྟགས་
དེར་ཐལ། རྟོག་མེད་གང་བྱོད་དང་འཛིན་སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། རྒྱ་བ་དེ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་
འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱོད་དང་སྤང་ཚུལ་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱོད་
རང་གི་སྤང་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། སྤྲ་ཐུན་ལས། ཞེན་ཡུལ་ལ་
འབྱུལ་མ་འབྱུལ་དང་། རང་དང་སྤང་ཚུལ་འགལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱིས་ལོག་ཤེས་
ཡིན་མིན་དུ་འཛོག་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྲ་བ་ལ་ཆོས་རྗེ་རྒྱན་བཟང་པ་ན་རེ།
རྒྱ་གཅིག་རྒྱ་གཉིས་སུ་སྤང་བ་སོགས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ལོག་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། རྟོག་མེད་ཀྱི་
ཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་སྤང་ཡུལ་ལ་བྱེད་ཅིང་། རང་གི་སྤང་བ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། སྤང་བ་ཅ་རྟོག་མེད་དེའི་སྤང་ཡུལ་གཙོ་བོ་མིན་སྤང་གཞིར་གྱུར་པའི་སྤང་བ་
གཞི་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཚད་མའི་རྣམ་བཞག་མཐའ་ཆོད་པར་ཆོག་ཉུང་དུས་དཀའ་
གནད་མཁས་པ་སྤྲ་མས་གཡས་འཛོག་མཛད་པ་ཀུན་གྱི་ཡེགས་པར་བཤད་ཡོད་པས་རྗེས་སུ་
དགའ་བར་གྱིས།

སྤྲུལ་པ།

མི་དམན་སྤངས་པའི་དབང་ཕྱོགས་ས་འཛིན་ཅེས། །ལེགས་བཤད་རྣམ་དཔྱད་འོད་
སྤང་ཅེ་དགའ་ཡིས། །ཕན་དང་བདེ་བའི་འོད་སྤང་རྒྱས་དང་ལྷན། །ཐུབ་གཞུང་བསྐྱེད་ཆལ་བཞད་
མགོ་ལྷོག་ལྷེས། །ལུང་རིགས་བྲལ་བའི་བསྐྱེད་བྱའི་ཐལ་བ་ཅམ། །དབྱ་མའི་བསྐྱེད་བཅས་ཡིན་
ན་གོང་འོག་གི། །ཤིང་རྩ་ཆེ་རྣམས་སྤྲུལ་མི་མཁས་འགྱུར་བྱིས། །དེ་འབྲའི་ཆུ་བའི་ལུགས་འདོད་རེ་
བ་སྤྱངས། །རྟོག་གའི་ཆད་མའི་ཆུ་དང་ཐལ་འགྱུར་བའི། །ཆད་མ་རྣམ་བཞིའི་ཆེས་མངར་འོ་མ་
གཉིས། །བཅད་རྡོར་དབྱེར་མེད་འདྲེས་པ་འབྱེད་རྒྱས་པའི། །འཁོར་ལོའི་ལག་ཅན་འདི་ལས་གཉིས་
སྤྲུལ་གང་། །ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གསུམ་བ་སྤྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་གིས་དགག་པ་ལ། ཅུ་བར། མངོན་གྱུར་མངོན་ཕྱོགས་བྱང་རྒྱབ་
སེམས་དབང་ཡིས། །ནས། སྤང་ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་ཤེས་པར་བྱིས། །ཞེས་བྱང་། འདི་ཉིད་ལ་
མཐའ་རྩེ་ཐད་དབྱེད་ན། ལྷག་ལོན་རེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་ཡང་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་ཐལ།
རྟོ་ཁབ་ལེན་གྱིས་ལུགས་གཡོ་བ་ལྷར་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་སྤང་བའི་ཀུན་གཞིའི་སེམས་
ཀྱིས་འགྲོ་འོང་བྱེད་པ་དང་སྤྲིད་པ་འཛིན་པ་སོགས་ཡིན་པའི་བྱིས། བྱང་རྒྱབ་སེམས་འགྲེལ་ལས།
ངེ་ལྷར་ཁབ་ལོང་དང་ཉེ་བས། །ནས། སེམས་དང་ལྷན་བཞིན་སྤང་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞིའི་
རྣམ་ཤེས་ནི། །བདེན་མིན་བདེན་པ་བཞིན་དུ་ནི། །གང་ཆེ་འགྲོ་འོང་གཡོ་བར་འགྱུར། །དེ་ཆེ་སྤྲིད་པ་
འཛིན་པར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། སེམས་བདེན་པར་མེད་ན་འགྲོ་འོང་
སོགས་མི་འཐད་ཅེས་པའི་ལན་དུ། སེམས་མེད་པའི་ཁབ་ལོང་དབང་གིས་སེམས་བདེན་གྲུབ་ཡོད་
པ་ལྷར་ལུགས་གཡོ་བ་བཞིན་དུ། ཀུན་གཞིས་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྷར་གཡོ་བར་སྤང་ཞེས་
པའི་དོན་ཡིན་པར་རྣམ་བཤད་ལས་བཤད་ལ། འདི་ལ་སེམས་ཤིག་འཛོག་ཀྱང་ཀུན་གཞི་མེད་པ་ནི་

ཡེ་ཤེས་རྟོག་ཀྱང་ལས་བརྒྱུ་གི་རྣམ་བཤད་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པས་དེར་བལྟོ། །ཁོ་རང་གིས་ཅ
 བར་འདོད་ན། ཚོགས་བླ་མ་ལས་རོ་ཐོ་ཐད་པའི་ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་དེའི་དབང་གིས་སྟོང་བཅུད་མཐའ་
 དག་སྤང་བའི་རྣམ་ཤེས་བརྒྱུད་པོ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་
 གཞིའི་རྣམ་བཤགས་སྟོན་བ་ཀྱང་མཐུན་པར་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱི་དོན་མེད་པར་ཐལ་
 ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཕྱི་དོན་དང་རྣམ་ཤེས་ཡོད་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་
 ལས། ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་མེད་པར་ཤེས་པ་མེད། རེས་གསལ་བར་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས་འདིས་ཀྱང་གཞི་འདོད་པ་དང་དབང་སྟུག་པས་དབང་སྟུག་འདོད་པར་
 བྱུང་མེད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སོགས་སྟེ། སྐབས་འདིར་ཀྱང་གཞི་
 ཁས་མི་ཡིན་པ་ཡང་ལེགས་ལྡན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་གཞིའི་རྣམ་
 ཤེས་འདོད་པ་ནི་རིག་བྱེད་པའི་སྟེས་བྱའི་འདོད་ཚུལ་ལ་མིང་བསྟུར་བ་ཅན་ཡིན་པར་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། དབུ་མ་སྟོང་པོ་ལས། རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས། །བདག་ནི་རེས་པར་བསྟན་པ་
 ཡིན། ཞེས་དང་། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། བདག་ཏུ་སྟེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡུལ་སྟོང་ཚོགས་བསྐྱེད་
 པར་བྱེད་པ། གཅིག་སུ་རུས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བཅས་པའི་བདག་ཡོད་དོ་སྟུམ་དུ་སེམས་ལ། བྱོད་
 ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོགས་གིས་བདག་དེ་ཉིད་བསྟགས་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ཡང་ལང་ག་ཤེགས་ལ་བརྟེན་པར་མདོན། དེས་ན་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོ་དང་ཞི་འཁོ་
 ཀ་མ་ལ་ཤི་ལ་ཨ་མུ་རྣམས་ཀྱང་ཀྱང་གཞི་མི་འདོད་དེ། ཀ་ཤིས་འཆི་འཕོའི་སེམས་མཛོད་ལྟར་
 བཤད་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཨ་མུས་ཀྱང་གཞི་བཞེད་པར་ཐལ། སྟགས་
 རིམ་ལས་ཕྱི་དོན་མེད་པ་ཀྱང་གཞི་འདོད་ཚུལ་ཞིག་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱམ་ཅིང་། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། ཨ་མུས་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་ཡང་བཤད་ལ་ཀྱང་གཞི་རེས་ཡོད་རེས་མེད་པར་བཤད་ཀྱང་
 མེད་པ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསལ་སྟོན་ལས་རྩོམ་པ་སྟེ་ཕྱིའི་དབང་གིས་འགལ་

བར་བཤད་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཞི་འཛོལ་དང་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མི་
བཞེད་པར་གསལ་ལོ། །ཨ་རྒྱས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་ཨ་རྒྱས་བྱི་
དོན་བཞེད་པར་ཐལ། ཨ་རྒྱས་ཆོ་བའི་ཞབས་ལྟར་སེམས་ཅམ་ལ་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀས་གཞོད་
བྱེད་བསྟན་པའི་བྱིར། ཐུབ་དགོངས་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་བྱིའི་དོན་ཡང་
གནས་ཏེ། གཞན་དུ་ནི་འཕགས་པ་ས་བཅུ་པར་ས་བརྒྱད་པ་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འཛིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་གྱི་གངས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གང་གསུངས་པ་
དེ་དང་འགལ་ཏེ། རི་རྒྱན་དུ་གསུངས་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་ན་སའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་རི་སྟེང་ཡོད་
པ་དེ་སྟེང་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་སོགས་ལུང་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གཤགས་པ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། རྣམ་
པར་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་བྱིའི་དོན་ཡང་གཤགས་པའི་བྱིར་རོ། །སོགས་གྱིས་རིགས་པ་དག་བསྟན་པའི་
བྱིར། དེས་ན་མན་སྟེ་སོགས་ལས་ཀུན་གཞི་དང་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་བཤད་པ་ཡང་རྒྱད་གྱི་
བཤད་ཚུལ་བཀོད་པ་ཅམ་ཡིན་ལ་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་སེམས་ཅམ་པ་དང་མི་འབྲ་བ་ལེགས་ལྷན་དང་ཡེ་
ཤེས་རྗེ་རྗེ་ཀུན་བཏུས་རྣམ་བཤད་ལྟར་ཡང་བཤད་རུང་བར་སྤྲང་བས་ཞིབ་པར་དཔྱད་དགོས་སོ། །

ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྟོབ་དཔོན་ཆོ་བས་ཀུན་གཞི་སྟོན་པའི་མདོའི་དོན་བཤད་ཚུལ་དང་། ལེགས་
ལྷན་གྱིས་བཤད་ཚུལ་མ་སྟན་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་མི་འདོད་པ་དེ་ལ་བཞེད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ།
ཆོ་བས་མདོ་དེས་དེ་བསྟན་ཀྱང་དགོངས་གཞི་སྟོང་ཉིད་ལ་བཤད། ལེགས་ལྷན་གྱིས་མདོ་ལས། ཐོག་
མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཁམས། ཞེས་དང་། ཅུ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་པས་བསྟན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀུན་གཞི་
མ་ཡིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་བཤད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་དེ་ཀུན་ལ་བྱུང་པས་ན་ཀུན་གཞི་
དང་རྣམ་ཤེས་ཞེས་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་། བྱེད་པ་དང་། དུལ་འདི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་དུ་བཤད་
པས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་དགོངས་ནས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བཤད་པར་འདོད་པའི་
བྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་བྱིར། སྟོང་ཉིད་

ཁོ་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤྲུམ་བཞུག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 བ་བྱབ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་བྱས་ནས་ཀུན་གཞི་དང་། ངར་སེམས་བ་དང་། འཇུག་སེམས་
 གསུམ་ཁྱོད་ལྟར་མེད་ཀྱང་། མདོའི་དོན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་བཏགས་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། རི་ལྟར་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིངས། །ཞེས་བ་ནས།
 གང་གི་ཕྱིར་སེམས་རྫས་སུ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་སྤྲོན་བ་དང་། ངར་སེམས་བ་དང་རྣམ་པར་
 རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་དུ་གྱུར་བ་དེ་བདག་ཅག་གིས་མི་འདོད་དེ། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་
 སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་
 སྟོང་པོར་བྱ་རོལ་མེད་པ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་མདོ་གང་གི་ཡང་དགོངས་པར་མི་འདོད་པར་བཤད་པ་
 ལ་ཚོས་རྗེ་རྒྱན་བཟང་བ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཁས་ལེན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ཀུན་གཞི་སྟོན་པའི་ལང་གཤེགས་སོགས་ཀྱི་མདོ་དེ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་
 མ་བྱབ་སྟེ། དེའི་ངོར་དེ་ཀུན་གཞི་སྟོན་བྱེད་མིན་པར་རྣམ་ཤེས་ཤིག་གིས་གནས་སྐབས་ལ་འཁོར་
 འདས་ཀྱི་གཞི་བྱེད་བ་དང་། འཇིག་ལྟ་དང་ལྟན་དུ་འཇུག་དུས་ལ་དགོངས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར།
 རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། རྣམ་པར་སྤྲོན་བ་དང་། ངར་སེམས་བ་དང་། ནས། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སེམས་
 ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་འོ་ན། ཕྱི་དོན་
 མེད་པ་དེས་མདོའི་དོན་དུ་འདོད་པར་ཐལ། དེས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ། ལུས་དང་ལོངས་
 སྟོང་གནས་འདྲ་བ། །ཞེས་པའི་མདོ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། ཡང་ཁ་ཅིག་། རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་
 ལྟེ་གཞན་ཡང་ནི། །བྱང་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད། །ཅེས་པའི་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་རྒྱ་
 ལ་སེམས་ཅམ་བ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་སྟོན་བ་དང་ཀུན་གཞི་སྟོན་བ་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་
 ལུང་དངོས་སུ་འགྲེལ་བར་བཀོད་བ་གཉིས་དང་འགྲེལ་པའི་སོགས་སྤྲུམ་ཕྱི་དོན་མེད་པར་སྟོན་པའི་
 བྱམས་ཞུས་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྟོན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་བཞི་གང་རུང་

གིས་ཁྱབ་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། ལུགས་འདིས་ནི་སྤར་བཤད་པའི་དོན་ཚན་བཞི་ཀྱང་དོན་
 ཏུ་འགྲེལ་གྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་གྱིས་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་སྒྲོས་
 པའི་བརྗོད་དོན་སྒྲོ་ནས་གསུམ་དང་མདོ་ཀྱན་བརྟུས་གྱིས་བཤད་པའི་ཐེག་གསུམ་མཐར་ཐུག་སྟོན་པ་
 བརྗོད་དོན་སྒྲོ་ནས་གཅིག་སྟེ་བསྐྱུས་ནས་བརྗོད་དོན་སྒྲོ་ནས་བཞིར་བཤད་པ་གཙོ་བོ་ཅམ་ཡིན་གྱི།
 རྗོད་བྱེད་ཐ་དད་དང་དབྱེ་བའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་ན་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དཔེར་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་ཏུ་སྟོན་ཚུལ་ལ་རིགས་བདེན་གྲུབ་སོ་སོར་ཡོད་པ་དང་། དག་
 བཙུམ་པ་སྤྱར་འཕོས་ནས་མི་སྤྱེ་བ་དང་དེ་དག་གི་རྒྱད་ལ་ཅི་ཅམ་བསྒྲོམས་ཀྱང་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོར་
 གྱུར་པའི་ལྷག་བསམ་དང་སེམས་བསྐྱེད་མི་སྤྱེ་བ་ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་ལུང་ཏུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དེ་དག་རེ་རེ་ནས་ཏུ་དོན་ཏུ་འགྲེལ་བྱེད་གྱི་ལུང་སོ་སོ་དང་དོན་གཅིག་ལ་མདོ་ཐ་དད་པ་ཏུ་མ་མདོ་
 ཀྱན་བརྟུས་ལས་བཀོད་ཟིན་པས་འདིར་དངོས་སུ་མ་ཏངས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ཀྱན་བརྟུས་
 ལས། ཐེག་པ་གཅིག་ལ་སོས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་རྗེད་པར་དཀའ་སྟེ། ཐེག་པ་གཅིག་
 ཏུ་ཟད་པ་ནི་མདོ་སྟེ་ཏུ་མ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་
 ཏུ་ཡང་སྤྱིར་རྗེ་པད་དཀའ་དང་བདེན་པ་པོའི་ལེ་ལུ་དང་། ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་། འདུས་པ་ཆེན་པོའི་
 ལེ་ལུ་དང་། གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ་དང་། དཔལ་སྤེང་སངས་
 གའི་སྤྱིའི་མདོ་དང་། ལང་ག་ཤེགས་གྱིས་དག་བཙུམ་པ་ཡང་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་ལངས་ནས་ཆོས་
 སྤྱི་འཕྲོ་བ་པ་རྣམས་གྱིས་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པ་དང་། དག་བཙུམ་པ་ཡང་སྤྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་རྣམས་
 བཤད་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དགོངས་འགྲེལ་ལས། མདོན་པར་བརྗོད་པ་ནི་དངོས་པོ་
 མེད་པ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །

དངོས་པོ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། འཕགས་པའི་གཟིགས་པའི་བརྗོད་
 ཏུ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་མདོན་པར་རྗོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། བརྗོད་ཏུ་མེད་པའི་ཆོས་

ཉིད་དེ་ཁོ་ན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདྲ་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཞེས་པའི་
 མདོ་ཆོས་ཅན། སྤར་སྒྲོས་པའི་མདོ་བཞི་པོ་གང་རུང་དུ་ཐལ། སྐབས་འདིར་བྲང་དོན་དུ་འབྲེལ་རྒྱུའི་
 མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་ཁས། དེར་ཐལ། ལུང་དེས་སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་པ་སྤར་གནས་གྱུར་
 པའི་སེམས་ཀྱི་དག་པའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་སོ་སོ་
 རང་རིག་གི་སྒྲིང་ཡུལ་དུ་སྒྲོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་འབྲེལ་སྤར་བར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་སེམས་ཅམ་
 བས་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པ་གང་ཞིག་། དེ་འབྲེལ་མདོ་རྣམས་སྐབས་འདིར་བྲང་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཅམ་བས་ངེ་སྤར་འདོད་པ་བྲང་རྒྱུ་སེམས་འབྲེལ་དུ་བཀག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
 བཤད་ལས། རྣམ་འབྲེལ་སྒྲིང་བ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱི་དག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་ཞིག་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་སྒྲིང་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པ་ཁས་སྤངས་པ་བཀག་པའི་ཆེ་ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཤམ་བྱའི་དབང་གིས་གསུངས་པའི་སེམས་ཅམ་བས་ངེས་དོན་དུ་
 འདོད་པ་ཐམས་ཅད་སྐབས་འདིར་བྲང་དོན་དུ་བཤད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རང་འབྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་
 རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་པ་
 ཐམས་ཅད་བྲང་བའི་དོན་ཉིད་ཡིན་པར་ལུང་འདིས་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱས་ནས་ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཅ་བར། གང་ཆེ་ཞེ་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ལ་སྒྲོ་བྲོས་འབྲུག་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་ཚིག་པ་འགོད་པའི་ཁུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་མ་འབྲེལ་མཆོམས་ཀྱི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ལུང་དེ་
 བྲངས་ནས་སེམས་ཅམ་བརྒྱུད་ཅིང་ལང་ག་ཤེས་ལས་གཤམ་བྱ་སྒྲག་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་གསུངས་
 པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤྲོ་མ་སྤང་བ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 སྒྲིང་ཡུལ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་དངོས་པོ་མི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་སྒྲོན་པར་བྱེད་པ་འདི་རི་
 ལྟར་བྲང་ཞེ་ན་ཞེས་དང་། ལང་ག་ཤེས་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་བརྒྱུགས་ནས། ལང་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིང་ཡུལ་

སོ་སོར་བཤད་པས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཞེན་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགོད་པར་མཛད།
 ཅེས་པ་ནས། སློ་བློས་ཆེན་པོ་འོན་ཀྱང་ངན་སེམས་ཅན་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས། དངོས་པོའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་སྐྱག་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 སློང་ཡུལ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུའི་སློན་སྒྲུབ་པར་དབེན་
 པའི་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཡང་གཤེགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་
 པ་ལྟར་མཆོན་ཉིད་གསུམ་སྟོན་པ་དང་། ཕྱི་དོན་མེད་པར་སྟོན་པ་དང་། རྒྱུ་སྐྱུག་བཀོད་པ་སོགས་
 རེ་རེ་ནས་འཕེན། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅན་པས་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པའི་མདོ་ཐམས་ཅད་འདིས་
 སྤྲེའི་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་བྱང་དོན་དུ་བཤད་པར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། རེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་ཁས་
 གྲངས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་བའི་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདིས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། སེམས་
 ཅན་པའི་བྱུང་མོང་མིན་པའི་འདོད་པ་ལྟར་སྟོན་པ་དགོས་ཀྱི། གཞན་ཕྱིན་དུག་གི་རྣམ་བཞག་སོགས་
 སྟོན་པའི་མདོ་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀས་སྤྲེའི་བཞིན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་
 རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སློས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ཁམས་
 གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཅན་མོ། ཞེས་དང་། ཆོས་མཛོན་པའི་མདོ་ལས། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་
 ཀྱི་ཁམས། ཞེས་སོགས་སྐབས་འདིར་སྤྲེའི་བཞིན་པར་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་པས་
 རང་གི་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པ་སྟོན་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལུང་སྤྲེའས་
 ཕྱི་དོན་མི་འགོག་པར་སྟེ་སྟེགས་པའི་རྟག་བདག་སོགས་བྱེད་པོ་གཞན་བཀག་ནས། སྟོན་བཅུད་
 ཐམས་ཅད་གཙོ་བོར་སེམས་ཀྱིས་བྱེད་པར་བཤད། ཕྱི་མ་རྒྱུད་སྤྲེའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལ་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡོད་པར་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་མདོ་སྤྲེའི་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་བྱང་
 དོན་དུ་འགྲེལ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཉི་ཁྲིའི་བྱམས་ཞུས་ཀྱིས་མཆོན་ཉིད་གསུམ་བཤད་པ་ཁས་ལེན་

བ་གང་ཞིག །སློབ་དཔོན་ཤེས་པ་ལེ་ཅུ་དེ་དགོངས་འགྲེལ་དང་མ་ཐུན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
ཁུབ་སྟེ། ཤེས་པ་ལྟར་སེམས་ཙམ་སྐབས་སུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉི་མའི་བྱམས་ཞུས་
ལས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་བར་དོན་དམ་པར་མེད་མཉམ་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་དུ་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། མདོ་དེ་ཉིད་ལས་གཟུགས་སོགས་རི་ལྟར་མཆིས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། འཇིག་རྟེན་གྱི་བརྒྱ་
དང་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་མཁུན་བར་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མདོ་དེས་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་
མེད་ཐེ་ནས་དགོངས་འགྲེལ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་ནི་ཀུན་
བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་དང་། གཟུགས་ནི་རྣམ་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི་
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དང་པོ་རྩལ་ཡོད་མིན་པ་དང་། གཉིས་པ་རྩལ་ཡོད་
ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། བྱམས་པ་གང་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་
དེ་ནི་རྩལ་སུ་མེད་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་རྩལ་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སུ་ཡོད་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། རང་དབང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། འདིའི་རྩལ་སུ་མེད་པ་ནི་གཞན་དབང་དོན་དམ་
དུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་དོན་དང་། གཞན་དབང་རྩལ་ཡོད་དུ་གསུངས་པ་མིང་བརྟམས་བཞག་ཙམ་དང་
ཡོད་ཙམ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདིའི་རྩལ་སུ་ཡོད་མེད་གསུངས་པའི་རྩལ་ནི་ཡོད་ཙམ་
ལ་བྱེད་ལ་གཞན་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། དེའི་ཕྱིར་བྱམས་ཞུས་ལས་
རྩལ་སུ་ཡོད་མེད་གསུངས་པའི་རྩལ་ནི་གཞུང་གཞན་ལས་རྩལ་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་རྩལ་གྱང་
མིན་ལ། དབུ་མ་པས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རྩལ་སུ་བཤད་པ་ཡང་མིན་པས་ཡོད་པ་
ཙམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་ལས། སྐབས་འདིར་བྱང་དོན་དུ་སྐབ་དགོས་

གྱི་ལུང་ལྟ་ཡོད་དེ། ⁽¹⁾སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་མཆོན་དཔེ་གསལ་ཆོགས་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་
 ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་དང་། ཀུན་གཞིའི་དེ་དང་། མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་སྟོན་
 པའི་དེ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་སྟོན་པའི་བར་ལྟ་ཡོད་པའི་བྱིར། གསུངས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་
 རེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོན་དཔེ་གསལ་ཆོགས་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་
 ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་པས་དེས་དོན་གྱི་མདོར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་བྱང་དོན་དུ་
 འགྲེལ་རྒྱུའི་མདོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་ཤིན་ཏུ་མ་བྱུང་། བྱུང་པར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། དེས་དོན་དུ་
 ཁས་བླངས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་དོན་དུ་ལུང་འདིས་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མ་བྱུང་།
 ཨེ་མ་རིག་པ་སྟོན་པོ་འཛིག་ཏེན་ཀན་རབས་ལྟ་བུ་ལ་ཨང་། ལུང་དེས་དེ་འདྲ་བའི་སེམས་ཅན་པས་
 དེས་དོན་དུ་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་དོན་དུ་བཤད་མི་གསུང་བར་འདིས་བྱང་དོན་དུ་བཤད་པ་ཐམས་
 ཅད་སེམས་ཅན་པས་དེས་དོན་དུ་འདོད་གསུངས་འདུག་གཤ། དེ་གཉིས་ལ་བྱང་མེད་དམ། མེད་
 ན་ལྟས་སྦྱིན་མི་ཡིན་བྱས་པས་མི་ལྟས་སྦྱིན་ཡིན་སྟེས་བར་འགྱུར་དོ། །དངོས་སུ་ཆེ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་
 མཆོན་སྟོས་ནས་འགོག་པ་བྱུང་སྟེང་ཆེའོ། །ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་སེམས་ཅན་པས་ཀྱང་བྱང་
 དོན་དུ་འདོད་ལ་སྐབས་འདིར་ཡང་ཡང་གཤེགས་ཀྱིས་སྦྱེ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་བྱང་དོན་དུ་བཤད་
 པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྐབས་འདིར་ཡང་གཤེགས་ཀྱིས་དེ་བྱང་དོན་དུ་བཤད་པས་ཀུན་གཞི་
 ཡང་བྱང་དོན་དུ་བཤད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། མཆོན་དཔེ་ཅན་གྱི་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་དང་ཀུན་གཞི་
 གཉིས་མདོ་གཉིས་ལས་རྟག་མི་རྟག་སོ་སོར་བཤད། ཡང་གཤེགས་ཀྱིས་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་
 དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་གསུམ་གྱིས་སྐབས་འདིར་བྱང་དོན་དུ་བཤད་པའི་བྱིར། ཡང་གཤེགས་ལས།
 ཇི་ལྟར་ནད་པ་སོགས་དང་། ཡང་ཡང་གཤེགས་ལས། བཅོམ་ལྡན་དངས་ཀྱི་མདོ་བརྗོད་པ་ལས་དེ་

1 ཡང་གཤེགས་ལས། བྱི་རོལ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དུ་གསུངས་པ་དང་། མདོ་གཞན་ལས། ཞེས་པའི་ལུང་འདི་སྐྱག་སའི་རྩོམ་ཤོག་གྲངས་
 462(བ)ན་གསལ་ཡང་སྤྲད་དུས་གཉིས་ཀྱི་ནང་མི་སྤྲད་དོ། །

བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་གསུངས་པ་དེ་བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འོད་གསལ་བ་རྣམ་པར་དག་
པས་ཐོག་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་མཚན་སྤྲུལ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་མཆིས་པར་བརྟེན་དོ། །ནས། འདི་ནི་སྤྱི་སྤྱེགས་བྱེད་ཀྱིས་བདག་ཏུ་སྤྱོད་བ་དང་རི་
ལྟར་འདྲ་བ་མ་ལགས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། འིན་ཏུ་སྤྱོད།

གཞན་ཡང་། རི་ལྟར་ནད་པ་ན་བ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་གཉིས་ཀྱིས་
མཚན་དཔེ་རྟག་བརྟན་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཅན་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སྟོན་པའི་མདོ་ཆོག་དེ་བྲང་དོན་དུ་མ་བཤད་
པར་ཐལ། ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད་ཅེས་པའི་བྲང་དོན་དུ་བཤད་རྒྱ་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།
རྟགས་ཁས། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རྣམ་བཤད་ལས། དེས་རི་ལྟར་ནད་པ་ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དུ་སྤྱོད་བ་བྲང་དོན་དུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ། རྟག་བརྟན་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་བྲང་དོན་
དུ་གསུངས་པས་ཀྱང་དགོངས་འབྲེལ་སོགས་ལས་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གསུངས་པ་སྤྱོད་པའི་བཞིན་
པ་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །རྣམ་པ་དེ་
ལྟའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབས་འདིའི་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་གཉིས་ཀྱིས་དེ་བྲང་དོན་དུ་སྤྱོད་པའི་བཞིན་མ་
ཡིན་པར་མ་བཤད་པའི་བྱིར། སྤྱོད་པས་ཆོག་གོ། །

འདིའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་སྟོན་པའི་འབྲེལ་པའི་ཆོག་གྲོང་པོ་ཞིག་འདུག་པས་ཅུང་ཟད་བཤད་
ན། རང་བཞིན་གནས་ལུགས་ནི་གཞན་དབང་འདུ་བྱས་ལ་སྤྱང་བ་ལྟར་མེད་བཞིན་དུ་སྤྱོད་བརྟགས་
ནས་སྤྱང་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དབང་རང་གི་སྤྱོད་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་སྤྱང་བ་
སྤྱོད་བརྟགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་སྤྱོད་པའི་ཐག་པ་སྤྱོད་པའི་འཛིན་ཀྱིས་ཐག་པ་ལ་མེད་བཞིན་དུ་སྤྱོད་
བརྟགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་འདི་ལ་རྩ་ཤེས་པ་བཤད་པའི་རང་བཞིན་བཙེམ་མེན་
སོགས་ཀྱི་དོན་མ་ཆང་བས་སོ། །འདིས་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཤད་དོ། །འཛིན་བཞིན་
ནས་མཐོང་བཞིན་པའི་གཞན་དབང་སྤྱང་རྒྱུ་ལ་གནས་རྒྱུ་ལ་མི་མ་ཐུན་པའི་གཟུགས་ཅན་རང་བཞིན་

གཤེས་ལུགས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཟེགས་པ་ལྟར་ཡོངས་གྲུབ་དངོས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་མེད་བཞིན་
དུ་ཡོད་པར་སློ་མ་བཏགས་པར་གཟེགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲུལ་དེ་སྒྲུལ་དངོས་ལ་སློ་མ་བཏགས་
པར་གཟུང་བའི་དོན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་
སྒྲ་བཤད་ཀྱང་བསྟན་པས་གཞན་དབང་དེ་གཉིས་ཀྱི་སློ་འདོགས་པ་དང་སྟོང་གཞིར་བསྟན་པ་ཡིན་
ནོ། །ལེགས་པར་བཤད་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ། ཐར་འདོད་ཀྱི་ཐོག་མར་
བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། བདག་དང་བདག་གི་བ་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་ཚུལ་དང་། བདག་དང་ཤིང་རྟའི་དབྱེད་པ་དངོས་པོ་གཞན་ལ་ཡང་བསྐྱེ་
བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅ་བར། ཉོན་མོངས་སྒྲོན་རྣམས་ནས། འགོག་པར་བྱེད་ཀྱི་བར་ཤོ་ལོ་
ཀ་གཅིག་ཅ་འབྲེལ་བྱུང་།

འདིའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། སྟོང་སྒྲུབ་ཚུང་བ་པ་ན་རེ། འཁོར་བའི་ཅ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ལ་
གཉིས་ཡོད་དེ། ལས་འབྲས་ལ་མོངས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མོངས་པ་གཉིས་ཟེར་ཞིང་། མཆན་
གཞི་ལ་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཀས་བདག་འཛིན་ཀུན་བཞག་ཅིང་། ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་།
འཛིན་ལྟ་གཉིས་ཡིན་མིན་ལ་སྒྲ་བཞི་ཡོད་དེ། བདག་འཛིན་ཡིན་ལ་འཛིན་ལྟ་མིན་པ་དང་། བདག་
འཛིན་མིན་ལ་འཛིན་ལྟ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་བཞི། མཆན་
གཞི་ནི། ང་ཡི་བ་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ང་རང་
གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ལྟ་བུ་གཉིས་བ་དང་། ངར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ལྟ་བུ་གསུམ་
པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྟ་བུ་བཞི་པར་གསུངས། དེ་ལ་འོ་ན། འཁོར་བའི་ཅ་བ་མི་མཐུན་པ་
གཉིས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། འཁོར་ཅའི་དབྱེ་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་

ཞི་སྒོ་ཡང་གཉིས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྒྱས། འདོད་ན། ཤེར་མདོ་ལས། དངོས་པོའི་
 འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་པ་མེད་པར་བཤད་པ་དང་། སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས། ཞི་སྒོ་གཉིས་པ་མེད་པ་དང་།
 ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ། འཕགས་ཡུལ་གྱི་དབྱེད་
 ལྷན་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འོ་ན། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྒྲིང་ཉིད་མཆན་མེད་སྒོན་མེད་གསུམ་བཤད་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། ཞི་སྒོ་གཉིས་པ་མེད་པའི་བྱིར་བེར། དེ་ལ་མ་བྱུང་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་སྒྲིང་ཉིད་ལ་
 དབྱེ་ཚུལ་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་སེམས་ཆོས་ཅན། འཛིག་ལྟར་
 ཐལ། ང་ཡིར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་ཉོན་
 མོངས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། འཛིག་ལྟ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། བྱུང་སྟེ། རང་འབྲེལ་ལས། དེ་
 ལ་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་ནི་ང་དང་ང་ཡི་སྦྱུམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་
 ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། ང་དང་ང་ཡི་བ་གཉིས་གང་རུང་རང་མཆན་གྱིས་
 བྱུང་པར་འཛིན་པ་ཙམ་གྱིས་འཛིག་ལྟའི་འཛིན་ཚུལ་ཆང་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན།
 གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ང་དང་ང་ཡི་བ་རང་མཆན་གྱིས་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། འཛིག་
 ལྟའི་འཛིན་ཚུལ་ཆང་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྒོ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་པ་ཁས། རྟགས་བྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་
 ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་ང་འོ་སྦྱུམ་པ་དང་ང་ཡི་འོ་སྦྱུམ་པ་
 གང་རུང་གི་སྒོར་ཐལ། རྣམ་སྒྲི་སོགས་བཅད་ནས་ཁྱོད་འཛིག་ལྟ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། ལམ་རིམ་
 ཚུང་བུ་ལས། འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྒྲིལ་གྱི་དམིགས་པ་ལ་ང་འོ་སྦྱུམ་པའི་སྒོ་ངང་གིས་སྒྲིལ་བཞིག་དགོས་
 པས། ཞེས་དང་། རང་འབྲེལ་ལས། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་ནི་ང་དང་ང་ཡི་སྦྱུམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་
 པར་ཞུགས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། འདིས་ནི་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་གམང་ཚུགས་སེ་
 ཡོད་འོ་སྦྱུམ་པ་ལྟ་བུ་ཡང་འཛིག་ལྟ་མ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ང་དང་
 ང་ཡི་བ་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་པར་འཛིན་པ་འཛིག་ལྟ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་

ལས། ད་དང་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་འདིན་བ་གཉིས་འདིག་ལྟར་འཛིན་པ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ལ་འདིན་ཚུལ་སྤྲོ་མ་གཞིར་བཞག་ལ་དགོངས་པ་
ཡིན་ཏེ། དེགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཀྱང་། རའོ་སྤྲོ་མ་བ་སྟེ་བའི་གཞི་ང་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་འདིན་བ་ནི་ངར་འདིན་གྱི་འདིག་ལྟ་སྟེས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་
རྟོངས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཞན་མཚོད་སྤྱིན་རྒྱུད་ཀྱི་ང་
ལ་རའོ་སྤྲོ་མ་དུ་འདིན་པའི་ལྟས་སྤྱིན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འདིག་ལྟ་ཡོད་པར་ཐལ། གཞན་མཚོད་སྤྱིན་རྒྱུད་
ཀྱི་ང་བདེན་བྱུང་ཏུ་འདིན་པའི་ལྟས་སྤྱིན་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་འདིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ལྟས་
སྤྱིན་ལ་མཚོད་སྤྱིན་རའོ་སྤྲོ་མ་བ་མི་སྟེ་ཡང་མཚོད་སྤྱིན་ལ་འང་ང་ཞིག་ཡོད་པར་འདིན་པའི་སྟོ་ཞིག་
སྟེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། ང་ཡི་བར་འདིན་པའི་འདིག་ལྟ་སྟེས་གང་ཟག་གི་བདག་འདིན་
མིན་པ་ཡང་རྗེ་འཇམ་གསུང་དང་འགལ་བ་ཁོ་ནར་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ང་ཡི་བ་རང་ལྟོག་གང་ཟག་དང་གཞི་ལྟོག་གམ་མཚན་གཞི་རྣམས་གང་
ཟག་མིན་པ་སྟོང་བྱན་དགོངས་པར་འདོད། ལ་ལ་ན་རེ། ང་ཡིར་འདིན་པའི་འདིག་ལྟ་གང་ཟག་གི་
བདག་འདིན་ཡིན་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་འདིན་པའི་སྟོ་ཆོས་ཀྱི་
བདག་འདིན་ཟེར་བ་སོགས་ཁུངས་མ་ཆོད་པའི་ཉོག་གེ་ངན་པ་སྤྲོ་ཆོགས་སྤྲོས་མོད་རེ་རེ་ནས་སྤྲོས་
གྱིས་ག་ལ་ལངས། དེས་ན་འདིར་རྒྱ་བའི་ཞབས་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་རྗེ་ཡབ་སྤྲོས་ཀྱི་དགོངས་པ་
ཟུར་ཅམ་ཡང་མ་ཞོར་བར་དེགས་པ་དང་གསུང་དག་སྤྲོགས་ནས་བཤད་པར་བྱཏོ། །འོ་ན་ང་ཡི་བ་
ལ་དམིགས་ཞེས་པའི་ང་ཡི་བ་ལ་མིག་རྣ་སོགས་འཛིན་དེགས་པར་ཐལ། ང་ཡི་བའི་ཡ་བྱུང་ལ་དེ་
དག་ཁྱོད་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། ང་ཡིར་འདིན་པའི་ང་ཡི་བ་
ལ་དམིགས་ཞེས་པའི་དམིགས་ལུལ་ང་ཡི་བ་ལ་མིག་རྣ་སོགས་འཛིན་དེགས་པར་ཐལ་ཏོ། །འདོད་
པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ཐལ་བ་སྤྲོ་ཕྱི་གང་ལ་ཡང་འདོད་མི་དེགས་ཏེ། དེ་དག་འདིར་འདིག་ལྟ་གཉིས་

ཀྱི་དམིགས་ལུ་སྐབས་ཀྱི་ང་ཡི་བ་མིན་པས་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ཞེས་པ་ཡང་དེ་དག་ལ་དམིགས་
 པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ཞེས་པ་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་
 པ་མ་ཡིན་ཀོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མིག་ན་སོགས་ཆོས་ཅན། ང་ཡི་
 བ་ཡིན་པར་ཐལ། ང་ཡི་བའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ང་ཡི་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ང་ཡི་བའི་གདགས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན།
 གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་ལྔ་ཡང་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ང་ཡི་བའི་གདགས་གཞི་མིག་ན་
 སོགས་ང་ཡི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འཁོར་གསུམ། མ་ཁྲབ་མཚམས་ལ་རྟགས་དེར་ཐལ།
 ཁྱོད་ངའི་ཡིན་རྒྱུའི་གཞི་དང་ཁྱོད་བདག་དེའི་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གི་བཤམ་བདག་གི་ཅན་
 ཞེས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁོར་ཅན་ལ་ཁོར་བ་དང་། རྟ་ཅན་ལ་རྟ་བ་བཞིན་ཀོ། །རིགས་པའི་
 རྒྱ་མཚོ་ལས། ང་ཡི་བའི་གཞི་མིག་ན་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 འཛིན་ཡིན་པས། ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ཞེས་པ་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཀོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ང་ཡི་བའི་གཞི་ཞེས་གསལ་བར་བཤད་ལ། དེ་ཡང་དཔེ་གྲིས་མ་ཤིན་ཏུ་དག་
 པ་དང་དཔར་མ་གཉིས་ཀར་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་ན་སོགས་ནི་ང་ཡི་བ་དང་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་ལ་འཛོག་
 པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོང་སྟན་ལས། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་མིག་ན་སོགས་
 ནི་ང་ཡི་བའི་མཚན་གཞི་དང་གང་ཟག་དང་ཆོས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་གཞི་
 གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་དེ་ལྟར་སྤྲང་བས་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་རྟེན་ཆེན་དང་
 མི་མ་སྟན་པ་ལྟར་སྤྲང་ཡང་ཞིབ་པར་དབྱེད་ན་མ་ཁྲབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཕྱང་དེས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དག་
 ང་ཡི་བས་ང་ཡིར་བྱེད་རྒྱུའི་མཚན་གཞི་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ང་ཡི་བ་རང་ཉིད་ཡིན་པར་མ་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ང་ཡི་བ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་ན་སོགས་སྟོང་སྟན་སྟེས་ལ་ང་ཡི་བར་སྤྲང་བཤམ་

དེ་དག་ལྟོ་ལྟོ་སྒྲིམ་ལ་ང་ཡི་བའི་ནམ་པར་ཤར་བ་དེ་ལ་བྱེད་ཅིང་དེ་རང་མཚན་གྱིས་འཛིན་པའི་ལྟ་
 བ་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྐད་དུ་ལུང་དེའི་མཚུག་དུ་སྒྲིང་བྱན་
 ལས། མཚན་གཞི་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལྟོ་ལྟོ་སྒྲིམ་ལ་ལུལ་གྱི་རང་ངོས་ནས་བྱུབ་པའི་ང་ཡི་
 བར་སྤང་ཞིང་དེ་འབྲའི་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པར་ཞེན་པ་ནི་ང་ཡིར་
 འཛིན་པ་ལྟན་སྒྲིམ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། ང་ཡི་བར་སྤང་ཞིང་ཞེས་པས་ང་ཡི་
 བ་སྤང་གཞིའི་མིག་སོགས་ལ་མི་འཛིག་པར་དེ་དག་ལ་ལྟོས་སྤང་ཙམ་པའི་ང་ཡི་བར་བཤད་ཅིང་།
 ལྟག་མས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་སྟེ་ཚུལ་བསྟན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། ང་འཛིག་
 པ་ན་གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་མི་འཛིག་པར་ཕྱང་པོ་ལ་ངར་སྤང་ཙམ་དེ་འཛིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ང་
 ཡི་བ་འཛིག་པ་ན་ང་ཡི་བར་བྱེད་རྒྱུའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་དང་མིག་སོགས་ང་ཡི་བར་མི་འཛིག་པར་ང་ཡིར་
 བྱེད་རྒྱུ་འཕ་གདགས་གཞི་དེ་དག་ལ་ང་ཡི་བར་སྤང་བ་ཙམ་དེ་ང་ཡི་བར་འཛིག་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 འཁོར་གསུམ། མ་བྱབ་ན། ང་ཡི་བའི་གདགས་གཞི་མིག་སོགས་ང་ཡི་བར་འཛིག་རིགས་པར་ཐལ་
 བ་དང་། ང་ཡི་བ་གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་དང་མིག་སོགས་ལ་མིང་དང་སྟོ་པར་བཞག་ཙམ་དང་སྤང་
 ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ང་ཡི་བའི་གདགས་གཞི་ཡོད་པ་གང་། དེ་དག་ལ་ང་ཡི་བར་སྤང་ཙམ་ཞིག་
 ལ་ང་ཡི་བ་འཛིག་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། ཐལ་འགྱུར་སྤྱི་བྱང་ལ་མ་བྱབ་སོགས་
 སྤྱི་ཆེ་དབུ་མ་པའི་དྲི་མི་བོ་དུང་དངོས་འཛིན་སྟག་པོར་སྤང་ངོ་། །དུང་བཤེས་གཉིན་དམ་པ་
 བསྟེན་ལ་བསགས་སྤངས་དང་སྟོབ་སྟོང་ལ་རེམས། བསྐལ་ཆེན་ཁ་ཤས་ལ་ཡང་ཡོང་དཀའ་བར་
 འདུག་གོ། །གོང་གི་མ་བྱབ་མཚམས་ལ་རྟགས་དེར་ཐལ། གང་ཟག་གང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཡི་བ་ལ་ཡང་
 དེ་ལྟར་མི་འཛིག་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ང་ཡི་བའི་གདགས་གཞིའི་མིག་སོགས་ང་ཡི་བ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། སོ་སྟེའི་མིག་སོགས་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ལ་དམིགས་ནས་རང་རྒྱུད་
 ཀྱི་སྟོས་ཁྱོད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ཡིན་

བར་ཐལ། ཁྱོད་སོ་སྤྱེས་རྒྱུད་ཀྱི་ང་དང་ང་ཡི་བ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ང་ཡི་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་
 དངོས། སྒྲིབ་བར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་བར་
 འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་གང་ཡིན་པ་ནི་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་གི་བ་ལ་
 རྫོངས་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་བྱིར། རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་
 ནས་རྣམ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་བར་འཛིན་པ་ནི། ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྤྱེས་
 དང་། གང་ཟག་གི་བདག་གི་བ་ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་ཀ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་།
 སྣོད་ཐུན་ལས་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་བར་
 འཛིན་ཀྱང་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་སྣངས་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 ཁྱོད་ལ་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཆོས་དང་གང་ཟག་
 གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་དང་ཁྲབ་པ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་
 ལས། ང་ཡི་བའི་གཞི་མིག་རྣ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་
 པས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། སྣོད་ཐུན་ལས་ཀྱང་། དེ་དག་ང་ཡི་བར་སྣང་བའི་ང་ཡི་
 བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་བར་འཛིན་པ་ནི་ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
 མིན་ལ་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མིག་སོགས་དེ་དག་ལ་ང་ཡི་བར་སྣང་བ་ང་ཡི་བ་དང་དེ་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་བར་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་པར་མི་འཐད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དག་ལ་
 ང་ཡི་བར་སྣང་བ་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་ལྟན་སྤྱེས་ཀྱི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་ང་ཡི་བ་ཡིན་ཀྱང་དེ་དག་
 ང་ཡི་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་པར་མི་འཐད་པའི་བྱིར་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཛིག་
 ལྟ་ཀྱན་བཏགས་ལ་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ཀྱན་བཏགས་སྤྱོད་དང་། འཛིག་ལྟ་ཀྱན་བཏགས་
 རགས་པ་བདག་གཟུགས་སུ་ལྟ་བ་སོགས་ཉི་ཤུ་པོ་སྟེ་གཉིས་ཡོད་ཟེར་ན། འོ་ན་འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྤྱེས་
 སྤྱོད་རགས་གཉིས་ཀ་འཛིག་ལྟ་ཡིན་པར་ཐལ། འཛིག་ལྟ་ཀྱན་བཏགས་སྤྱོད་རགས་གཉིས་ཀ་འཛིག་ལྟ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དངོས། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཀའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་རེ་རེ་ནས་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་སྤོང་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས། ཡང་
 ཉགས་གོ་བ་མང་པོ་ན་རེ། ངོ་སྤྲོས་པའི་ཐ་སྤྲོད་པའི་སྒྲོ་ལྷན་སྤྲོས་དང་། འཛིག་ལྷ་ལྷན་སྤྲོས་གང་ཡིན་
 ། གྲང་རང་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་དང་བདག་དེ་ལ་དམིགས་པས་བྱུང་སྟེ། རྒྱུད་གཞན་གྱི་བདག་
 གས་གང་ཟག་ལ་དམིགས་པའི་འཛིག་ལྷ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ནི་མ་གོ་བ་ཆེ་ཤོས་སུ་སྤང་ངོ། ། ལྷས་
 སྤྱིན་རྒྱུད་ཀྱི་ངོ་སྤྲོས་པའི་སྒྲོའི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་ན་ལྷས་སྤྱིན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 ངོ་སྤྲོས་པའི་སྒྲོའི་དམིགས་པ་ཡིན་ན་སྒྲོ་དེ་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་བདག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
 ཁས། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། ལྷས་སྤྱིན་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཆེ་སྤྲོས་པ་འགའ་ཞིག་
 ལ་ལྷ་དེ་དང་མི་དེ་འདྲར་གྱུར་ཏེ་སྤྲོས་པའི་ཆེ་རབས་བྲན་པའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ལྷ་དང་མི་རེ་
 རེ་ནས་ཆོས་ཅན། ལྷས་སྤྱིན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངོ་སྤྲོས་པའི་སྒྲོའི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ལ་ལྷན་པ་ཁས། ཉགས་བྱུང་སྟེ། དེ་འདྲའི་ངོ་སྤྲོས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷས་སྤྱིན་དེ་བདག་དུ་མར་ཐལ་བ་དང་དེ་ལྷ་མི་སྤྱི་གསུམ་ག་དུས་གཅིག་
 དུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་སྤྲོད་དུ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས། ཆེ་འདིའི་མི་ལྷས་བྱིན་
 གྱིས་སྤོན་གྱི་སྤྱོ་བ་བྲན་པ་ན་ང་སྤྲོད་དེ་དང་དེར་སྤྱོས་འདུག་སྟེ་དུ་བྲན་པ་ཡིན་གྱི་ཆེ་འདིའི་དུས་
 གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་ང་སྤྲོད་དེ་དང་དེར་སྤྱོས་འདུག་སྟེ་དུ་མི་བྲན་ནོ། །

དེས་ན་ཆེ་འདིའི་ལྷས་བྱིན་གྱིས་གང་ལ་དམིགས་ནས་ངོ་སྤྲོས་པ་སྤྱོ་བའི་དམིགས་པར་
 གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཆེ་རབས་སྤྲོ་མ་རྣམས་སུ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་ལྷར་བྲན་པ་མི་འགལ་ལ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་འཛིག་ལྷ་དང་རྒྱལ་ལྷས་བྱིན་ལ་
 སྤྱོ་རྒྱལ་ཤེས་པར་གྱིས། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཡང་འཛིག་ལྷའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་བདག་ལ་འཛིག་ལྷ་
 དེ་རང་རྒྱུད་ལྷན་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་ཁོ་ནས་བྱུང་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྤྱོ་བ་སྤྱི་དང་ལོ་རྒྱུག་དུས་

སྤྱི་ཕྱི་ལོ་བདག་རེ་ཡང་མེད་པར་རང་དུས་ཀྱི་བདག་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་
ཁས། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། འཛོ་སྤྱོད་དུ་ཡུལ་དུས་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། འཛོ་སྤྱོད་དུ་ཡུལ་དུས་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་ལ་
དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རབ་བྱེད་དགུ་བའི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པའི་
སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་ཆེ་འདིའི་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་མི་འགོ་ཡང་། འཛོ་སྤྱོད་པའི་ང་ཅས་
ཞིག་དེར་ཡང་རྗེས་སུ་འགོ་བས། ཞེས་པ་ནས། འདི་ཐམས་ཅད་ཡུལ་དུས་འདིའི་བདག་ཅེས་སོ་
སོར་མི་འབྱེད་པར་སྤྱིར་བདག་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་ནས་བྱེད་ལ་
བདག་ཅེས་ཡང་དུས་དེ་དག་ཏུ་རྗེས་སུ་འགོ་བས་དེས་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། འདི་ཐ་སྙད་ཆད་མར་གྱུར་པའི་འཛོ་སྤྱོད་པ་སྐྱེ་ཚུ་ལ་ཡིན་གྱང་དེའི་རིགས་པ་འཛིག་ལྟ་
ལ་འང་སྤྱར་རོ། །མིས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་ལྟའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་འཛོ་སྤྱོད་པ་མི་སྐྱེ་ཡང་རྒྱུད་གཅིག་
པའི་འགོ་བ་ཐ་དད་ལ་འང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། མི་ལྟས་སྤྱིན་གྱིས་དུས་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་འཛོ་སྤྱོད་
པའི་དམིགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་འཛོ་སྤྱོད་པ་
སྐྱེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་དུ་མ་ཡོད་ལ་སོ་སོར་བྱེ་ནས་ལྟ་དང་མེད་ང་ལ་དམིགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མེད་
པའི་བྱེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས། ལྟས་སྤྱིན་གྱི་དུས་སྤྱི་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་
འཛོ་སྤྱོད་པའི་དམིགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་ང་ཅས་ཡིན་
པས། ཞེས་པ་ནས། ལྟས་སྤྱིན་གྱི་སྐྱེ་བ་སོ་སོར་བྱེ་བའི་བདག་ལ་འཛོ་སྤྱོད་དུ་བརྒྱུད་པའི་བདག་ནི་
ཆེ་རེའི་བདག་ཕྱོགས་རེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་ཐ་སྙད་ཆད་མ་ཡིན་གྱང་
འཛིག་ལྟ་གཉིས་ཀར་སྤྱར་ཚུ་ལ་ཤེས་པར་བྱ།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ལ་འཛོ་སྤྱོད་པ་དང་ང་ཡིའོ་སྤྱོད་པ་གཅིག་དགོས་པས་
ལྟོའོ་སྤྱོད་པ་དང་མེའོ་སྤྱོད་པའི་འཛིག་ལྟ་མེད་པ་རྟེན་ཆེན་དང་ལམ་རིམ་དགོངས་པ་ཟེར་ན། འོ་ན་

འཛིག་ལྷས་ངར་བཟུང་ཚུལ་ལ་འགོ་བ་དྲུག་གི་ངར་བཟུང་ཚུལ་རེ་དང་མི་རིགས་བཞིའི་ངར་བཟུང་
 ཚུལ་སོགས་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེས་བཟུང་ཚུལ་
 ལ་ཡུལ་གྱི་བདག་ལ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་ང་ཅམ་དང་སོ་སོར་བྱེ་བའི་འགོ་བ་སོ་སོའི་ང་གཉིས་ཡོད་པ་
 བཞིན་ངར་འཛིན་ཡང་སོ་སོར་བྱེ་མ་བྱེ་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། ཅ་བར། ངར་འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་མཐོང་སྟེ། །ཞེས་དང་། རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་
 ལས། ཡུལ་གྱི་བདག་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངར་འཛིན་ཡང་སོ་སོར་བྱེ་བ་དང་མ་བྱེ་བའི་འཛིན་
 སྐངས་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྟག་ཆང་བ་ན་རེ། བདག་འཛིན་དཔྱིད་
 དུས་ལྷང་པོ་དང་ཐ་དད་པའི་བདག་དངོས་འཛིན་འགོག་པ་དང་ལྷང་པོ་རྗེས་སུ་འགོག་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། ལྷན་སྐྱེས་ལ་དེ་གཉིས་གཅིག་དུ་སྐང་བའི་ཕྱིར། ཅ་བར། ལྷང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་
 མ་གྲུབ་ཕྱིར། །ཟེར་ནས་ལྷ་ཁྱིད་དག་ལ་ཟུར་ཐ་བ་ལྷར་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟོག་གེ་བ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་བདག་
 དང་ལྷང་པོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་མེད་དོ་ཟེར། འདི་གཉིས་ཀས་གཡག་ཞར་གྱིས་རྩ་ལྷར་
 ཕྱོགས་མཐོང་རེའི་ངན་སྐྱད་ཡིན་ཏེ། འོ་ན། ལྷོ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ཡང་ངའི་ལུས་ངའི་སེམས་ཞེས་ཐ་དད་
 དུ་འཛིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། བདག་
 ལྷང་རྗེ་ཁོལ་ལྷར་འཛིན་པའི་ལྷན་སྐྱེས་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།
 འདོད་ན། རང་དུ་ལྷ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད། །གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་།
 ཅ་བར། ལྷང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་ཕྱིར། །ཞེས་པས་ལྷང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་
 པ་དང་། ལྷང་པོ་ལ་མ་ལྷོས་པའི་རྟག་བདག་ལྷན་སྐྱེས་ལ་འཛིན་པ་མེད་པར་བཤད་ཀྱང་ཐ་དད་ཅམ་
 མ་བཀག་པའི་བྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། ཅ་བར། དེས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་རྟག་འདི་མ་མཐོང་ལ། །ངར་འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་མཐོང་
 སྟེ། །དེས་ན་ལྷང་པོ་ལས་གཞན་བདག་འགོལ་མེད། །ཅེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་

ཅིག་ན་རེ། རེ་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ཐམས་ཅད་བདག་འཛིན་ཟེར་ན། རེ་སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་པའི་སྒོ་སྐྱེས་པ་
བདེན་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། རེ་སྐྱེས་པའི་སྒོ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས།
འདོད་ན། སྐྱེས་པ་བདེན་གྱུ་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། སྐྱེས་པ་གང་ཡང་མིན་པ་སྐྱེས་པའི་གནས་ལུགས་ཡིན་
པར་ཐལ་བ་དང་དོན་དམ་དེ་ཐ་སྐྱེད་འཛིན་གྱི་ཏུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཅ་
བར། ཉམས་ཉེད་དངོས་པོ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་འབྱུང་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཀག་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་རེ་སྐྱེས་པའི་སྒོ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་
རྒྱུ་ལ་མི་འཛིན་པའི་དམ་བཅའ་བཞི་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱུས་མུ་འཛིན་ལས་མ་འདས་གོང་ཏུ་དེའི་རྒྱུ་འབྱུང་པར་ཐལ་བ་བརྒྱུས་ན་
ཐམས་པ་བཅས་ལྟར་ལ་འབྱུང་ཞིང་མུ་འཛིན་ལས་འདས་རྗེས་སུ་དེ་ལྟར་བརྒྱུས་ཀྱང་ཐམས་པ་མི་འབྱུང་
པའི་བྱུང་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་འཕགས་རྒྱུ་ལ་རེ་སྐྱེས་པ་དང་འདོད་པའི་རེ་སྐྱེས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། བདག་ཏུ་བཟུང་བ་མེད་པས་ཀྱང་ཐམས་པ་སྐྱེད་པར་འབྱུང་རོ། །ཅ་བར་འདོད་
མི་རུས་ཏེ། དེ་ལྟར་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་ཅ་ལས་ཀྱང་། མུ་འཛིན་ལས་འདས་
པ་ནི་ལྟ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའི་བཀད་གྱི་མདོ་ཅ་འབྲེལ་གྱུ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཕྱི་ལོ་བྱང་
ཀྱིས་བྱུང་པར་ཏུ་བྱས་པའི་བདག་གི་བ་ལ་དམིགས་ནས་རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་ལྟ་
བ་དེ་ཡིར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་ནང་ལ་དེ་ཡིར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། ཕྱི་ལོ་བྱང་དེ་ཡིར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་འདིར་མ་བྱུང་
སྟེ། ཡོ་བྱང་བདག་ཏུ་བཟུང་བས་འཛིན་ལྟར་མི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོ་བྱང་ལ་བདག་
ཏུ་བཟུང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུས་པར་འདི་སྐོར་ཅ་མེད་ཀྱི་ཆེན་ལས་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
གསུང་གཞན་མི་རྒྱུས་པས་སྒོ་གྲོས་ཡོད་ན་དེར་བལྟོ། །

རང་ལུགས་ནི། འཛིན་ལྟའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་རང་

ངོས་ནས་ང་དང་ང་ཡི་གང་རུང་གི་རྣམ་པར་ཞུགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ། འཛིག་ལྟའི་
 མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བོ་ཐོབ་བྱས་སོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཅམ་ལ་དམིགས་ནས་རང་ངོས་ནས་
 ངར་ཞེན་པའི་འཛིག་ལྟ་དེ་ངར་འཛིན་འཛིག་ལྟའི་མཚན་ཉིད། དེས་ངར་ཞེན་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་ན་དུ་མ་
 ཡོད་དེ། ཡུལ་གྱི་བདག་གི་བྱད་པར་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་རང་ངོས་ནས་ང་ཅམ་དུ་ཞེན་པ་ཞིག་དང་།
 བདག་ནི་མིའོ། །བདག་ནི་མི་བཟང་པོའོ། །བདག་ནི་རྒྱལ་པོའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་གྱི་བདག་སོ་
 སོར་བྱེ་ནས་རང་ངོས་ནས་ཞེན་པ་དུ་མ་སོགས་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་
 ལྟར་ང་རྒྱུད་མ་ཡིན་པར་གཙོ་བོར་བདག་གི་བའི་གདགས་གཞིའི་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ང་ཡི་བ་ལ་
 དམིགས་ནས་རང་ངོས་ནས་བྱུང་བར་ལྟ་བུ་དེ། ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་
 ཉོགས་ཚུལ་རིགས་པ་བསྒྲེ། འཛིག་ལྟ་གཉིས་འགལ་ལ། འཛིག་ལྟ་གཉིས་ལ་བདག་འཛིན་གྱིས་བྱུང་
 གྱུང་བདག་འཛིན་ལ་འཛིག་ལྟས་མ་བྱུང་སྟེ། གཞན་རྒྱུད་ལ་དམིགས་པའི་བདག་འཛིན་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། རྒྱུད་མི་གཅིག་པ་ལ་རྒྱུད་གཞན་གྱི་འཛིག་ལྟ་མི་འབྱུག་གྱུང་བའི་འགྲོ་བ་ཐ་དང་
 ལའང་འབྱུག་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ངོ་སྤྲོད་པའི་ཚད་མ་ཡང་འབྱུག་པར་བཤད་པར་འབྱུར་བས་
 ཤེས་པའི་ཕྱིར། འཛིག་ལྟ་རགས་པ་ལ་འདི་ཀུན་བཏགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། བྱ་བ་
 ལ་ཡང་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བྱུང་མཐས་བསྐྱེད་མ་བསྐྱེད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་སྒྲོམ་
 གྱི་སྤང་བྱ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་དེ། ལུགས་འདི་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། འཛིག་
 ལྟའི་ཡུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཉོགས་བྱུང་སྟེ། དེའི་དམིགས་ཡུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
 བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངར་འབྲེལ་ལས། དེའི་དམིགས་པ་ནི་བདག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ངར་འཛིན་པ་ནི་
 དེའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་དེ། འཛིག་ལྟའི་དམིགས་པ་
 བདག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཉོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ཉོག་

པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་གཏན་ནས་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་རྒྱུ་གེ་བས་འདོད་ཚུལ་
ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འོ་ན་དེའི་དམིགས་ལུལ་བདག་ཁོ་ནར་བཤད་པའི་རྣམ་བཅད་ཡོངས་
གཅོད་མེད་པར་ཐལ། དེ་རྒྱལ་པ་དང་བདག་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པ་ལས།

གཉིས་པ་བདག་དང་བདག་གི་བ་བདག་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་བདག་རང་བཞིན་
མེད་པ་དང་། བདག་གི་བ་རང་བཞིན་མེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་སྤྱིའི་འདོད་པ་དགག་པ་
དང་། གཞན་སྤྱིའི་སློབ་ཏུགས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཅ་བར། ཟ་པོ་རྒྱལ་དངོས་བྱེད་པོ་མིན་
པའི་བདག །ཅེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་གཞན་སྤྱིའི་འདོད་པ་བརྗོད་ནས། དེ་དགག་
པར། ཅ་བར། མོ་གཤམ་བྱ་ལྟར། ནས། དེས་ན་ཕྱང་པོ་ལས་གཞན་བདག་འགའ་མེད། །ཅེས་པའི་
བར་བྱང་། རང་སྤྱིའི་འདོད་པ། ཅ་བར། ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ་ཕྱང་པོ་ནི། །ལྷ་ཆར་ཡང་འདོད་
ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་འདོད། །ཅེས་བྱང་། དེ་དགག་པར། ཅ་བར། གལ་ཏེ་ཕྱང་པོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་
དེ། །ཞེས་པ་ནས། ཡོད་མིན་དེ་ཉིད་དང་ནི་གཞན་ཉིད་མེད། །ཅེས་བྱང་། གཉིས་པ་བདག་གི་བ་
རང་བཞིན་མེད་ཚུལ་འཆད་པར། ཅ་བར། གང་ལ་རྒྱལ་ཏུ་འགྲོ་རྣམས་རང་འཛིན་སྟོ། །ནས། རྣལ་
འབྱོར་པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་བྱང་། འདིའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ལ། འཇིག་ལྟའི་དམིགས་པ་ལ་དང་། གདགས་གཞི་གདགས་ཆོས་འཇོག་ཚུལ་ལ་དང་། འགོག་
ཚུལ་ལ་དང་། རྒྱུད་གཅིག་གི་བདག་གི་ལྷོག་པ་འབྱེད་ཚུལ་ལ་དབྱེད་པ་ལྷ་ལས། འདིར་སྤྱི་སྟེགས་
པས་བདག་ཏུ་སློབ་ཏུགས་ཚུལ་བཤད་ན་མང་བར་འགྱུར་ལ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤད་པས་དེར་
བལྟོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཇིག་ལྟའི་ཡུལ་ལ་བདག་གམ་གང་ཟག་མི་དགོས་ཟེར་ན། དེ་དགོས་པར་
ཐལ། དེ་ལ་བདག་ཁོ་ནས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། རང་འབྲེལ་ལས། དེའི་དམིགས་པ་ནི་བདག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ།
རང་འཛིན་པ་ནི་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །འཇིག་ལྟའི་
དམིགས་པ་ལ་སེམས་འདོད་པ་ནི་རང་སྤྱིའི་ལ་གནས་མ་བྱུང་པ་ཁོ་ནར་ངེས་ཟེར་ན། སློབ་དཔོན་ལེགས་

ལྷན་ཡབ་སྲས་སོགས་རང་རྒྱུད་པ་དུ་མས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 ལུས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཕུང་པོ་མ་གཏོགས་པའི་བདག་མེད་པས་ན་བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ལ་ཕུང་
 པོའི་ཚོགས་པ་དང་གཙོ་བོར་སེམས་རང་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མང་བཀྱར་བས་དེ་
 ལྷར་འདོད་པའི་སྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྲ་བའི་ཕྱིར། ཅུ་བར། ཕུང་པོ་ལས་གཞན་བདག་གྲུབ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། །བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཕུང་པོ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། འདིར་རང་
 གི་སྡེ་བ་དག་ན་རེ། ཞེས་དང་། དེའི་ཕྱིར་བདག་ནི་ཕུང་པོ་ཙམ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཟེར་རོ། །སྟོགས་འདི་
 ནི་རང་གི་སྡེ་བ་མང་པོས་བཀྱར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་སྟེ། རང་གི་སྡེ་
 བ་དག་ཅེས་སྦྱིར་བཏང་དུ་སྦྲས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དེ་ལྷར་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྷར་དུ་ལེགས་
 ལྷན་སོགས་བཞེད་པ་གང་ཞིག །དབུས་མཐའི་རྗེས་འབྱང་དབུ་སེམས་མང་པོ་ཡང་འདོད་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་དེར་ཐལ། ལེགས་ལྷན་གྱིས་སྟེ་སྟེགས་པ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་སེམས་བདག་ཡིན་པར་བསྒྲུབས་ན་
 ཁོ་ཙམ་ལ་ཁྱོད་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་སྦྱབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། གྲུབ་
 པ་ལ་སྦྱབ་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྷར་ཁོ་ཙམ་གྱང་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྦྲ་
 དངོས་སྟེ་འདོགས་ཏེ། འདི་ལྷར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྟོན་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་སྟེ། བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། བདག་གི་སྦྲ་དངོས་སྟེ་འདོགས་ཞེས་དངོས་
 མིང་དུ་འཇུག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་དག་གིས་རྣམ་ཤེས་ཞེས་པའི་
 རྟེན་པ་པོ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཤིག་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟེན་པ་པོ་གང་གིས་ཡུལ་རྣམ་པར་ཤེས་
 རྒྱ་དེ་རྟེན་པ་གང་གིས་ཞེས་ངོས་པའི་ལན་དུ། རྣམ་ཤེས་རྟེན་པ་པོ་དང་། སེམས་བྱུང་ཤེས་པ་རྟེན་
 པ་དང་། ཡུལ་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཚིག་གསལ་ལས། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་
 ཤེས་པ་རྟེན་པ་ཡིན་ན་ཡུལ་ཡོངས་སྟེ་གཙོད་པའི་རྟེན་པ་པོ་ཉིད་གང་ཡིན། ཞེས་དང་། དེའི་ལན་དུ་
 ཅི་སྟེ་སེམས་རྟེན་པ་པོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཞེས་དབུས་མཐའི་ཕུང་དངས་པའི་ཕྱིར།

བྱུང་དོན་འཆད་པ་ན་དེ་ཉིད་ལས། དེས་ན་ཤེས་པ་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། སེམས་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་
 ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་རྟོག་གི་འབར་བའི་ལུང་དེའི་དོན་ལ་སྟག་ཆང་བ་
 ན་རེ། ལུང་དེས་རྣམ་ཤེས་བདག་རྩ་མ་བསྟན་པར་ཐལ། ལུང་དེས་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་གདགས་གཞིར་
 བཤད་ཟེར། ཡང་འཇུག་པའི་ལུང་དེ་དག་གིས་ཀྱང་གནས་མ་བྱ་བས་ལུང་པོ་ལྔ་གདགས་གཞིར་
 འདོད་པ་དང་ཀུན་གཞི་ཙམ་གདགས་གཞིར་འདོད་པར་བསྟན་ཟེར་རོ། །དམ་བཅའ་དང་པོ་ལ་འོ་ན།
 ལེགས་ལྷན་གྱིས་བདག་གི་གདགས་གཞིར་ལུང་པོ་ལྔ་མི་འདོད་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་རྣམ་ཤེས་ཁོ་
 ན་དེར་འདོད་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེས་མི་ལྟ་བུའི་ལུང་པོ་ལྔ་བ་ཅན་ལ་ལུང་པོ་ལྔ་ཀ་
 ཆོགས་པ་དེ་འཛོག་པ་དང་། སྲིད་པ་གསུམ་དུ་རྒྱུད་མི་འཆད་པར་སྤར་འཁོར་མཁན་ལ་གཙོ་བོར་
 རྣམ་ཤེས་འཛོག་པའི་བྱེད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྲིད་པ་ལེན་པའི་བྱིར་བདག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 ལུས་དང་དབང་པོའི་ཆོགས་དག་ལ་ཉེ་བར་འདོགས་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ལྷན་གྱིས་
 བདག་ཡིན་ནོ་ཡན་ཆད་གྱིས་སྲིད་པ་རྒྱུན་དུ་ལེན་མཁན་གྱི་བདག་ལ་རྣམ་ཤེས་བཞག་ཅིང་། ལུས་
 དང་དབང་པོའི་ཆོགས་དག་ཅེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་ལུས་དང་དབང་པོ་ཆོགས་ཙམ་བདག་དང་ལུས་
 སོགས་ལུང་པོ་ལྔ་གདགས་གཞིར་བསྟན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དཔེར་ན་ཤིང་རྩེ་ཡན་ལག་ཆོགས་
 ཙམ་ཤིང་རྩེ་དང་། དེའི་ཡན་ལག་གདགས་གཞིར་འདོད་པ་བཞིན་ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར། དེའི་ཤེས་
 བྱེད་དུ། ཇི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་ལ། །ཤིང་རྩེ་ཞེས་ནི་འན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ལུང་
 པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྫོབ་རྩེ་སེམས་ཅན་བརྟེན། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞོད་པའི་བྱིར། དེས་
 ན་ཁྱོད་གྱིས་དཔེ་སྟོན་ཀྱང་མ་བྱས་པར་འོལ་ཆོད་བྱས་སྤང་རོ། །

གཞན་ཡང་། ལྷན་ལས་ལུང་པོ་ཆོགས་ཙམ་བདག་རྩེ་འདོད་པ་དང་། ཤིང་རྩེ་ཡན་ལག་ཆོགས་
 ཙམ་ཤིང་རྩེ་འདོད་པ་བཞག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མཁན་མེད་པའི་བྱིར། གཞན་

ཡང་། རྒྱ་བས་རྣམ་ཤེས་དང་ཕྱང་པོ་ལྔ་བདག་གི་གདགས་གཞིར་མི་འདོད་པར་ཐལ། ལེགས་ལྷན་
 སོགས་ཀྱིས་དེ་འདོད་པ་རྒྱ་བས་བཀག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། དེ་དག་གིས་བདག་
 རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དེ་དག་གིས་བདག་བཙལ་ཆེ་རྒྱེད་པར་མི་འདོད་
 པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ཅ་བར། མ་བརྟགས་གྲགས་པར་གཏི་མུག་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཏགས་
 རོན་དབྱང་མི་རུང་ཞེས་དབྱང་པ་འགོག་ཡུལ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གོང་གི་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཆེ་བདག་ཅེས་བཏགས་པའི་གདགས་གཞི་དེ་གང་རུང་ཞིག་དེར་འདོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་ལེན་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དབྱང་ལ་དགག་གོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། འོན་དེ་
 དག་གིས་བདག་བཏགས་ཡོད་དུ་མི་འདོད་པར་ཐལ། བདག་དེའི་མཚན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཀུན་
 གཞི་རྣམས་རྣམས་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་དག་གིས་བདག་དང་གང་ཐག་གི་རང་ལྟོག་
 བཏགས་ཡོད་དང་། གཞི་ལྟོག་ལ་རྣམས་ཡོད་ཁས་ལེན་པ་མི་འགལ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འདུས་
 བྱས་ལྷན་མེན་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ཀྱང་མཚན་གཞི་ལ་དེ་ལྟར་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ་སྟེ་མ་ལྟར་
 པའི་ཕྱིར། མདོ་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གང་འདོད་ཆགས་པ་དང་། གང་ལ་འདོད་ཆགས་པ་དང་།
 གང་གིས་འདོད་ཆགས་པ་དང་། གང་ཞེ་སྤང་བ་དང་། གང་ལ་ཞེ་སྤང་བ་དང་། གང་གིས་ཞེ་སྤང་བ་
 དང་། གང་གཏི་མུག་པ་དང་། གང་ལ་གཏི་མུག་པ་དང་། གང་གིས་གཏི་མུག་པར་འགྱུར་པའི་ཆོས་
 དེ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་གང་འདོད་ཆགས་པ་སྟེ་ཆགས་མཁན་
 དང་། ཆགས་ཡུལ་དང་། ཆགས་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་བདེན་པར་མི་དམིགས་པར་བཤད་པའི་དོན་
 འཆད་པར། ཅ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་སྤྲོ་རོལ་ན། །འདོད་ཆགས་མེད་པའི་ཆགས་ཡོད་
 ན། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཆགས་ཡོད་ན་ཞེས་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་དེ་ངོས་
 འཛིན་པ་ལ་ལེགས་ལྷན་དང་རྒྱ་བའི་ལུགས་མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་
 ཀྱི་དེ་ལ་ལུགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལེགས་ལྷན་གྱིས་དེ་ལ་སེམས་ཤིག་འདོད་པ་གང་

ཞིག །རྒྱ་བས་གནས་སྐབས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོ་གཞི་ལ་སེམས་དང་གཙོ་བོར་གང་ཟག་ཅིག་ལ་
འདྲི་བ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དབུ་མ་སྟོང་པོ་ལས། གང་ཆེ་སེམས་ནི་འགག་པ་ལ། མངོན་དུ་
ཐོགས་ཤིང་སྐྱེས་པའི་ཆོ། །གང་ལ་གང་གིས་ཆགས་པར་འདོད། །ཆགས་པ་འགའ་ལའང་མི་འདོད་
དོ། །ཞེས་དེ་བཞིན་བཤད་ལ་སེམས་ཀྱི་སྤང་བ་འགགས་པའི་ཆེ་ཆགས་པའི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་མི་
དམིགས་པར་བཤད་ལ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཉེན་ཆགས་པ་ངོས་འཛིན་པ་ན། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། འདོད་
ཆགས་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སེམས་ལ་ཆགས་པ་ཞེས་ཐ་སྟོན་གདགས་པ་ཡིན་ན་ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། སེམས་ལ་ཉེན་ཆགས་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེ་སྤང་བ་དང་གཉི་ཐུག་པ་སོགས་
ཀྱང་དེས་ཤེས་པར་བྱལོ། །གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཆོག་གསལ་ལས། འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་ཞེན་དང་
ལྷག་པར་ཞེན་པ་དང་། སྤང་ཞེན་དང་། མངོན་པར་ཞེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དག་ནི་རྣམ་གངས་སོ། །ཆགས་
པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཉེན་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དང་། རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས། དེ་ལ་འདོད་ཆགས་ནི་ཟག་
བཅས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་སྟེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་ངོ། །ཆགས་
པ་ནི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་སམ་གང་ཟག་སྟེ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཉེན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྤང་ལས་
འགག་པའི་ཉེན་གྱི་རྣམ་བཤད་བཞོད་པས་ཤེས་ལ། འགྲེལ་པ་བྱུང་སྟེ་མི་ཉ་ལས། འདི་ལྟར་ཆགས་
པ་ཡོད་ན་འདོད་ཆགས་ཀྱང་འདིའི་འདོད་ཆགས་འདིའོ་ཞེས་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །ཆགས་པ་མེད་
ན་དེ་སྟེའི་འདོད་ཆགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་གཞི་མེད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་མི་འཐད་པས་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཤིན་ཏུ་གང་ཟག་ཁོ་ནར་གསལ་ལོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག །མང་བཀྱར་བ་ཁ་ཅིག་གིས་སྤང་པོ་ལྟ་བུ་དང་དེ་རེ་རེ་ནས་འདྲི་བ་ལྟའི་དམིགས་
པ་དང་བདག་ཏུ་འདོད་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། མང་བཀྱར་བ་ཁ་ཅིག་གིས་བདག་ལྟའི་ཉེན་དུ་སྟེ་
དམིགས་པར་ནི། རང་གི་སྤང་པོ་ལྟ་ཆར་ཡང་འདོད་ཅིང་། བདག་ཏུ་ཞེན་པ་ཡང་སྤང་པོ་ལྟ་པོ་དེ་ལས་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་ཅིང་། འདོད་མི་ཉུས་ཏེ། རང་གི་སྤང་པོ་ལྟ་ཆོགས་པ་དང་

བསྐྱེམས་པ་འདོད་ཀྱི་རེ་རེ་ཙམ་ལ་མི་འདོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་ཆེད་
 དུ་བདག་ལྟ་ལ་འཛིག་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐ་སྐྱད་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 བདག་ཉག་པ་དང་གཅིག་ཕུ་དེ་མ་ཡིན་གྱི་ཕུང་པོ་འཛིག་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་དུ་མ་ཆོག་པ་ཞེས་
 དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་འཛིག་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་བཏགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། རང་འབྲེལ་
 དང་རྣམ་བཤད་གཉིས་ལས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཁྱེད་ཅག་གི་ལྟ་བུ་འདི་ནི་འཛིག་པའི་བདག་
 ཉིད་ཙམ་གྱི་ཆོག་པ་ལ་ཡིན་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་
 ར་དེ་ཕྱིར་དེ། །མང་བས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་ལ་བདག་དུ་མར་ཐལ་
 བ་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་མིག་རྣ་སོགས་ང་ཡི་བ་ཡིན་པ་དང་ང་ཡི་བ་གང་ཟག་ཡིན་ཟེར་བ་
 དག་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་སྤྱིས་བུ་གཅིག་པོ་དེའི་བདག་དུ་མར་ཐལ། དེའི་འཛིག་ལྟའི་དམིགས་
 པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཡི་བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་རྣ་རེ་རེ་ནས་ང་ཡི་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཅིང་། གལ་ཏེ་མིག་སོགས་བདག་གི་བ་ཡིན་ན། དེ་དག་མང་ཕྱིར་བདག་གི་བ་
 མང་འགྱུར། །ཞེས་འདོན་བ་བསྐྱར་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། མདོ་ལས། སེམས་ཙན་སྤྱེ་བ་
 དང་འཆི་བ་ན་བདག་གཅིག་ཕུ་སྤྱེ་བ་དང་འཆི་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་རང་སྤེ་རང་བཞིན་གྲུབ་པར་སྤྱོད་པ་མང་པོ་ན་རེ། ཉན་ས་ལས། མིར་གྱུར་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་
 འདི་ན་ལ་ལ་མི་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྤྱིས་པའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་⁽¹⁾པའི་བྱད་མེད་དུ་སྤྱིས་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་མདོ་དང་། འགྲོ་བ་དུག་སོགས་ལུས་རྟེན་གྱི་བཞུགས་པས་སྤྱེ་བར་
 བསམས་ནས་ཕུང་པོ་ཆོག་པ་ཙམ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་དང་བདག་མིན་ཡང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་
 ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཞུགས་པ་ཙམ་བདག་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཞུགས་པ་སོ་སོའི་
 ཁྱད་པར་ལས་འགྲོ་བ་སོ་སོའི་མིང་དང་ཐ་སྐྱད་འཕྲོ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤིང་རྩའི་ཡན་ལག་སེལ་

1 དབྱས་པར་ལས། དབང་ཡོད་དང་ལྡན་པའམ།

བྱར་སྤྱངས་པ་ཡང་ཤིང་རྩ་མིན་ལ། ཡན་ལག་བསྐྱེགས་ནས་དབྱིབས་བྱུང་པར་ཅན་མགོ་དང་རྒྱ་
ལག་གི་དོད་འཕང་ལོ་བཞི་སོགས་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་ཤིང་རྩེ་མིང་རྟེན་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་
ན། །ཞེས་འདོད་པར་མཛོད་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཅི་སྟེ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་པ་ཅམ་ཉིད་
ནི་ཤིང་རྩ་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཅི་ཞེན། གང་གི་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པར་
གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་ཤིང་རྩེ་མིང་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞོད་
པ་ཅམ་བདག་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདི་ཡང་ཕྱང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་འདོད་ཚུལ་གྱི་
བྱུང་པར་ཞིག་ཡིན་ལ་གཞན་ལས་ཞིབ་པ་ཡོད་དོ། །འདི་ལ་འོན། བདག་གཟུགས་སོགས་དབྱིབས་
ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་འཛོག་པར་ཐལ། འགྲོ་བ་སོ་སོ་ལུས་དབྱིབས་ཀྱི་བྱུང་པར་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་བྱིར།
བྱུང་པ་ཁས། ཉགས་དེར་ཐལ། འགྲོ་བ་སོ་སོར་འབྱེད་བྱེད་ཡོད། ལུས་ལ་མ་སྟོས་པར་སེམས་ཅམ་
གྱིས་སོ་སོར་འབྱེད་མི་བྱུང་པའི་བྱིར། ཉགས་གཞན་སྟེ། གཟུགས་མེད་པ་ཡང་ལུས་རགས་པ་མེད་
པས་བཞག་པའི་བྱིར་དང་འགྲོ་བ་སོ་སོ་དང་སྒྲུབ་བ་མཉམ་པར་སྐྱེ་ཚུལ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཅུབར་འདོད་
ན། གཟུགས་ཁོ་ནའི་བྱུང་པར་ལ་བདག་འཛོག་ཅིང་ཕྱང་པོ་སྟག་མ་བཞི་ལ་མི་འཛོག་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་བྱིར། ཅུབར། དབྱིབས་ཞེན་དེ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡོད་བྱིར། །ཁྱོད་ལ་དེ་དག་ཉིད་བདག་ཅས་
འགྱུར་གྱི། །སེམས་སོགས་ཆོགས་ནི་བདག་ཉིད་འགྱུར་མིན་ཏེ། །གང་བྱིར་དེ་དག་ལ་དབྱིབས་ཡོད་
མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་ན་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །

གདགས་གཞི་གདགས་ཆོས་འཛོག་ཚུལ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལག་པ་གཅིག་ཏུ་ཡང་ང་དང་ང་ཡི་
བ་གཉིས་ཀར་འཛོག་པར་ཐལ། ལག་པ་ལ་རེག་པ་ན་ང་ལ་རག་གོ་སྟུམ་པའི་སྟོ་ཐ་སྟོད་པའི་ཆད་མ་
ཡིན། ལག་པ་བདག་གི་འོ་སྟུམ་པའི་ཐ་སྟོད་པའི་འཛོག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཆད་མ་ཡང་ཡོད། ཡང་ལག་
པ་ན་བ་དང་སོས་པས་གང་ཟག་དེ་ན་བ་དང་སོས་པར་ཡང་འཛོག་ །ངའི་ལག་པ་ན་བ་དང་སོས་པའི་
ཐ་སྟོད་འཐད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། འདི་ལྟར་སྟེ་བས་འཛོག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོད་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་

ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞན་ལ་དོགས་པ་སྤྲུལ། ལག་པ་ལ་རེག་པས་བདག་ལ་རེག་པར་འཆར་གྱི་ལག་
 པ་བདག་གོ་སྟུང་པ་མི་འཆར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་སོས་ཅ་ནའང་བདག་ན་བ་དང་སོས་པར་འཆར་
 ཡང་ཉན་སོས་ཀྱི་ཆ་དེ་བདག་གོ་སྟུང་དུ་མི་འཆར་བའི་ཕྱིར། རྟེན་ཆེན་ལས། ལག་པ་གཅིག་ཉིད་
 ང་དང་ང་ཡི་བ་གཉིས་ཀར་འཛོགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཉན། ལག་པ་ལ་ངའོ་སྟུང་དུ་མི་འཛོན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ལ་དགོངས་ནས་བདག་གི་མཁན་སོ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་བདག་སོས། ལམ་ཁྲིད་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས། དེས་ཕྱང་སོ་སོ་སོའི་སྤྲོད་ན་ཡོད་པ་འབྲ་
 བ་སོགས་འཆར་ཚུལ་སྒྲ་ཆོགས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་མཁན་དང་ཤོད་མཁན་སྤར་
 ཡང་དགོན་པར་བྱང་སྤར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མི་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་དུས་གཅིག་ལ་གང་ཡོད་ཡིན་ཁྱབ་
 མཉམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་དུས་གཅིག་ལ་དེའི་རྒྱུད་ལ་རྒྱུད་དུ་མ་ཡང་མེད་རྒྱུད་འགལ་བ་ཡང་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། ད་ལྟའི་རྒྱལ་སོ་སྤར་བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྲོད་བྱས་པ་ཞིག་གི་རྒྱུད་
 ཀྱི་ཆེ་དེའི་བདག་དང་མི་དང་རྒྱལ་སོ་དང་དགེ་སྤྲོད་རྣམས་ཆོས་ཅན། བན་ཚུན་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་དུ་
 ཐལ། ཆེ་དེའི་གང་ཟག་རྒྱུད་ཀྱི་དུས་གཅིག་གི་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་འབྲའི་དུས་
 མཉམ་པའི་དེ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྲོད་རྣམས་བྱུབ་པ་དང་འགག་པ་དུས་མཉམ་པར་ཐལ་
 ལོ། །ཁྲོད་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གངས་དང་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྲེས་ཅམ་
 ཉན་རྒྱལ་སོ་དང་དགེ་སྤྲོད་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། གང་ཟག་དེ་ཆེ་འཕོས་པ་དང་སྤྲེ་བའི་སྤར་
 རོལ་ཏུ་ཡང་མི་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་དག་གི་ཆེ་ཡང་བདག་མི་ལྟོག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞན་སྤྲེ་
 མིའི་ལུས་རྟེན་མི་མ་ཡིན་ཀྱང་མིའི་ཐ་སྙད་དེ་ལ་རག་མ་ལས་པར་ཐལ། རྟེན་ཆེན་ལས། དེས་ན་ངའོ་
 སྟུང་དུ་ཐ་སྙད་འདོགས་མཁན་གྱི་མི་དང་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་གཞི་བདག་གཉིས་ཁྱབ་མཉམ་དུ་མི་
 བཟུང་བར་མི་དེ་བདག་དེའི་ཆ་གཅིག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག་ཅེས་དང་། ལྷ་བ་ཕུ་ཐག་ཆོད་

པར་དབྱེད་ན་དེ་ལྟར་དགོས་པས། རྒྱལ་བའི་དབང་པོའི་གསུང་དེ་ཉིད་ལས། དེས་ལུས་ཀྱི་སྤྲོད་ན་
 ཡོད་པ་འདྲ་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མི་དེ་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་མི་ཡིན་བཞིན་དུ་སྤྱེ་
 བ་དང་སྐད་ཅིག་སྤྱི་ཕྱི་འགགས་ཀྱང་མི་མི་སྒྲིག་པར་འོང་བར་ཐལ། དེ་འདྲའི་དགེ་སློང་རྒྱུད་ཀྱི་ར་དང་
 བདག་ཅམ་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཤིང་། རྟགས་བྱུང་སྟེ། རྟེན་ཆེན་ལས། ལྟས་བྱིན་གྱི་དུས་
 ལྟེ་ཕྱིའི་བདག་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་ངོ་སྟོན་དུ་འཛིན་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་
 རྟས་ཞུགས་པའི་ར་ཅམ་ཡིན་པས། ལྟ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་སྒྲངས་དུས་ཀྱི་འགྲོ་བ་སོ་སོའི་བདག་
 རྟས་ནི་སྤྱི་ཕྱིའི་བྱེ་བྲག་གོ་། ཞེས་དང་། བདག་དང་ར་ཅམ་སེམས་རྒྱུད་ལྟར་འབྲུག་པས་ན། དེས་བ་
 དོན་གྱི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་ག་ཟུགས་མཁན་ཆེན་གྱི་གསུང་དེ་ཉིད་
 ལས། དེས་སེམས་ཀྱི་སྤྲོད་ན་ཡོད་པ་འདྲ་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་
 བ་སོ་སོའི་ལུས་སྒྲངས་དུས་ཀྱི་སྤྱིའི་བདག་སོགས་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་པར་ཐལ། ལྟ་སོགས་རྒྱུད་ཀྱི་
 ར་ཅམ་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། མ་བྱུང་ན། ལྟ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
 ར་ཅམ་གྱི་ཐོག་མ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐོག་མེད་ནས་འགྲོ་བ་སྤྱི་ཆོགས་སུ་འཁོར་བའི་འགྲོ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ཐོག་མེད་གྱུར་ཀྱང་ཐ་མ་དང་ལྟན་པ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྟས་ལྟ་སོགས་ཀྱི་ལུས་སྒྲངས་པ་ནས་ལྟར་འཛིན་
 གོ་ལྟར་མ་སྤྱེས་གོང་ནས་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཆེན་ལས། འགྲོ་བ་སོ་སོའི་བདག་རྟས་ནི་སྤྱི་
 མའི་བྱེ་བྲག་རེའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། འོ་ན་སྤྱིའི་ལུས་ལྟ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ནས་བྱུང་བ་ན་ལྟ་དེ་བྱུང་། དེ་ནས་
 དོར་བ་ན་སྤྱིའི་འགྲོ་བ་དོར་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། འོ་ན་མའི་ལག་བ་དེ་མི་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ན་བས་
 མི་དེ་ན་བ་དང་སོས་པས་མི་དེ་སོས་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ལ་ངའི་ལག་
 པ་མི་སྟོན་པར་ངའི་ངོ་སྟོན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། བ་སོ་བ་ཆེན་པོའི་

ལྟ་ཁྲིད་ལས། གདགས་གཞི་ཕྱང་པོའི་སྟེང་ནས་བདག་རྩལ་ཙམ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། གདགས་གཞི་ཕྱང་པོའི་སྟེང་ནས་བདག་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱང་པོའི་སྟེང་དུ་
བདག་གི་ཐ་སྙད་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། འོན་ཕྱང་པོའི་ཆགས་སམ་ཆོགས་ཙམ་མལ། ཕྱང་པོ་
གང་རུང་ཞིག་བདག་རྩལ་འཛོལ་པར་ཐལ། གདགས་གཞི་ཕྱང་པོའི་སྟེང་ནས་བདག་གཅིག་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འཁོར་གསུམ། མ་ཁྲུབ་ན། ཁྲུབ་པར་ཐལ། རྣམ་ཞེས་པ་འབྱུང་ཁྲུངས་ཀྱི་ཆོག་
ཡིན་པས་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་ཡང་འབྱུང་ལ་ཕྱང་པོའི་ནང་ནས་དེ་ལྟར་མི་འཛོལ་ན་
འཛོལ་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལྟ་བུའི་ཡིག་རྒྱུད་ལས། ངའི་སྣང་ཚུལ་ང་རྒྱང་རྒྱང་
བ་དང་པོ་བ་པོ་བ་པོ་སྟེ་ཕྱང་པོ་དང་དབྱེར་མེད་པར་འཆར་བར་བཤད་པ་ལ་སྟག་ལོ་སོགས་ན་རེ།
ང་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་གཏན་ནས་མི་འཐད་པར་ཐལ། ང་ལྟ་མིན་ཡིན་པས་ལྟ་མིན་འདུ་བྱེད་
ལ་དེ་འདྲ་མི་འཆར་བའི་ཕྱིར་དང་། ང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སོགས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་འོན་
ལྟ་སྟེས་ལ་ལུས་ཅན་གྱི་བདག་སྣང་བ་ན་ཕྱང་པོ་སྣང་བའི་སྟོན་ནས་སྣང་མི་དགོས་པར་ཐལ། ང་སྣང་
ཚུལ་ལ་རྒྱང་རྒྱང་བ་སོགས་སྣང་བ་མི་སྲིད་པ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། ལྟ་སྟེས་ལ་ང་
སྣང་བའི་ཆེ་གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་མི་སྣང་བར་བཏགས་ཆོས་ང་གཟུགས་དང་ཤེས་པ་མིན་ཙམ་གྱི་
སྣང་བ་འཆར་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཅུ་བར། ཕྱང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་
ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཁྲིད་རང་གིས་ཀྱང་ཕྱང་པོ་ལས་ཡན་གར་བ་
མི་འཐད་ཅེས་སྒྲིབ་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། འཛིག་ལྟའི་དམིགས་ལུལ་ལ་ང་རྒྱང་རྒྱང་བ་དང་པོ་བ་པོ་བ་པོ་སོགས་མེད་པར་
ཐལ། དེ་འདྲའི་ང་འཆར་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ལྟ་སྟེས་ལ་ངའི་གདགས་གཞི་
གདགས་ཆོས་དབྱེར་མེད་འོ་ཆུ་འདྲེས་པ་ལྟ་བུའི་ངོས་ནས་ངའི་སྣང་ཚུལ་འཆར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
དེའི་ཆེ་གདགས་ཆོས་དང་ཕྱང་པོའི་སྣང་ཚུལ་འདྲེས་པར་སྣང་བའི་སྟོན་ནས་ང་སྣང་དགོས་ཀྱི་གཞན་

དུ་ན་ཕུང་པོ་ལས་ཟུར་དུ་ར་སྒྲུང་བར་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་བདག་ལ་གདགས་གཞི་ཕུང་པོའི་
 མཚན་ཉིད་མི་ཆང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དབུ་མ་ལས། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །ཕུང་
 པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་བ་དང་། འཇམ་དབལ་ཞལ་ལུང་ལས། འཆར་ཚུལ་སྣ་
 ཚོགས་ཤིག་ཕུང་བའི་མཐར་ལུས་སེམས་གཉིས་པོ་འོ་ཚུ་འབྲེས་བ་བཞིན་དབྱེར་མེད་པ་ཞིག་གི་
 སྟངས་ར་དེ་དའི་ངོས་ནས་ཡོད་པའི། ནས། ར་དེ་དང་རང་གི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་རྣམས་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་
 བ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་སྤྱ་སྤྱབ་ཡབ་སྐུ་གྱི་གཞུང་དོན་སྤྱོད་ཐོག་
 ནས་བཤད་པ་སྟོན་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་ཅིག་སྤང་ངོ། །བྱས་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་ར་ལྟ་མེན་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། ར་སྟོར་བྱིལ་ལེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། ར་སྟོར་སྟོར་ཡིན་པར་ཁས་མ་བླངས་
 པའི་ཕྱིར། རྟ་དཀར་པོ་ཡོད་ཀྱང་དཀར་པོ་ཡིན་ཟེར་མཁན་མི་ཡོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ར་ཕུང་
 པོ་དེ་ལ་མིང་གིས་བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ར་དེ་འབྲེས་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་བྱབ། ཁོ་རང་
 ལ། འོ་ན་ར་ལ་གདགས་གཞི་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་མེད་པར་ཐལ། ར་དེ་ཕུང་པོ་ལ་མིང་རྒྱུང་
 བར་བཏགས་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐག་ཁ་སྤྱལ་བཏགས་བ་བཞིན་ནོ། །བྱབ་བ་ཁས།
 འདོད་ན། ར་དཀར་ཤམ་དང་། ར་ཆོར་བ་པོ་དང་། ར་འདུ་ཤེས་བ་པོ་དང་། ར་ལས་སོགས་འདུ་བྱེད་
 བ་པོ་དང་། ལུལ་རྣམ་པར་ཤེས་བ་པོའི་ར་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཕུང་པོ་སྟེ་འཇིག་བྱས་
 པས་ར་ཡང་སྟེ་འཇིག་དང་ལྟན་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་དེ་དག་གི་མཚན་
 ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་རྟག་པར་ཐལ་བ་དང་། བདག་གི་དོན་དུ་ཚོམ་བ་ཐམས་ཅད་
 དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། བདག་རྟག་པ་ལ་བྱུང་བར་དུ་འགྱུར་དུ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡང་བདག་
 ཡོད་པར་རྟོགས་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། བདག་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་འཇུག་བ་དང་ལྷོག་བ་བྱེད་རྒྱ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། བརྒྱ་ལྔ་མི་ཉ་ལས། ཅི་སྟེ་བདག་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན་ཡིན་པར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟ་ན་
 ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕུང་པོ་རྣམས་ནི་སྟེ་བ་དང་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་

བས། དེས་ན་བདག་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་དང་འཛིག་པའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་
 བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཉག་པར་བདག་ཉག་པ་ཡིན་ན་ཚུམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་
 ཏེ། འདི་ལྟར་ཉག་པ་མི་འགྱུར་བ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱར་ཡོད། དེ་ལྟར་བདག་ཡོད་པར་ཉག་པ་དོན་མེད་པ་
 ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་འཇུག་པའམ་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་སྟག་ལོ་ན་རེ། ལུས་པ་ལ་སོགས་པ་བཏགས་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལྡན་མིན་
 འདུ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱང་པོ་ལྔ་ལ་བཏགས་པའི་བདག་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
 བ་སོགས་དུ་མ་སྦྱས་སོ། །འོན་ཀྱང་པ་ཡང་གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་ལྔའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ཆང་དགོས་
 བས་ཕྱང་པོ་གཞན་བཞིར་མི་རུང་བར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱང་པོར་འཛིག་པར་ཐལ། ལུས་པ་ལྡན་མིན་
 ཏུ་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་བདག་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། བདག་ལྡན་མིན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཕྱང་པོ་ལྔའི་མཚན་ཉིད་ཆང་དགོས་པས་ཕྱང་པོ་ལྔའི་གཞན་དུ་མི་འཐད་པས་དེ་ལྟར་བཞག་
 གི་བཏགས་ཆོས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དངོས་པོ་ལ་ལྡན་མིན་གྱིས་རྩལ་
 བ་དང་གཞི་གྲུབ་ན་ཡང་དེ་ལྟར་རྩལ་པར་ཐལ་ལོ། །ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལུས་པའི་གདགས་
 གཞི་གཟུགས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགོག་བྱེད་རིགས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་གྱིས་བདག་
 མེད་གཏན་ལ་འབབས་མི་སྟབ་པར་འདོད་པ་དང་། སྐབས་འདིའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་མི་དམིགས་པའི་
 ཉགས་ཡང་དག་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན་གཞི་གྲུབ་དགོས་པར་ཐལ། བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་ལས། དེས་ན་
 གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་དང་ཉགས་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་རྩལ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་གྱིས་དེ་ལྟར་མི་སྟབ་པ་དང་སྟབ་པར་འདོད་
 བ་ནི་ཐལ་རང་གི་བྱེད་ཡིན་པར་བཤད་ཟེན། མི་དམིགས་པའི་ཉགས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དགོས་པར་
 དངོས་སྦྱ་ཁ་ཅིག་གིས་འདོད་ཀྱང་། རྩོགས་སྒྲང་ཆོས་གྲགས་དང་དབུ་མ་ཐལ་རང་གིས་སྦྱོན་དེ་
 མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་རིམ་གྱི་ཕྱང་ནི་སྟབ་པའི་ཆོས་གཏན་ཆོགས་སུ་བཞོད་པའི་

གཞན་གྲགས་ལ་ཡིན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ཅུང་ཅུར་བཞིན་ཟེན་ཏོ། །གཞན་དུ་ན་མ་སྦྱེས་པ་དེ་
 སྤྱི་ལོ་གསལ་བས་བཏགས་པའི་བདག་སྤྱི་ལོ་གསལ་བས་སྦྱོར་བཏགས་པ་ལྟར་མེད་པར་སྦྱབ་པའི་ཉགས་
 ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་སྦྱབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་
 སྦྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པ་གང་ཞིག །ཚུལ་གཞན་གཉིས་ལ་དོགས་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྦྱབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་སྦྱོན་དང་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་སྦྱོན་
 འབྱུང་པའི་གཏན་ཆིགས་སྤྱི་ལོ་གསལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་བཤད་ལས། ཉགས་དེས་
 སྦྱས་པའི་ཆོས་ཅན་བཀག་ཀྱང་སྦྱོན་མེད་པ་ནི་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྦྱོན་དུ་མ་དང་
 བཅས་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དབུ་མ་སྦྱང་བ་དང་རྣམ་འགྲེལ་དང་འགལ་ཚུལ་གཞན་དུ་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །གཞན་ཡང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ལ་བ་མི་མཁས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐབས་
 འདིར་གཙོ་བོར་སྤྱི་ལོ་གསལ་བས་འདོད་པའི་བདག་འགོག་བྱེད་ཀྱི་གཞན་གྲགས་ལ་གཏན་ཆིགས་
 ལྟར་སྦྱང་ཅན་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་དགག་ཉགས་སྤྱི་ལོ་གསལ་པའི་མ་དམིགས་པ་ལ་ཆོས་ཅན་
 མ་གྲུབ་ཀྱང་སྦྱོན་མེད་པ་ནི་རྗེའི་ས་བཅད་ཆེན་མོ་དང་། རྣམ་དཔེ་ཉི་ཤ་ཆེན་དང་། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་
 གསུང་དུ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་དོར་བར་མི་བྱ་ལ། འདིར་དཀྱུས་ཀྱི་དོན་ལ་སྦྱོས་པས་མང་འགྲོ་
 ཞིང་ལས་བས་མ་སྦྱས་ལོ། །བདག་ཕྱོག་པས་འབྱེད་ཚུལ་དེ་དག་གིས་གོ་བར་ཅུས་ལ། ལྷག་ལོན་
 དེ། སྐབས་འདིའི་བདག་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་དང་ཀུན་རྗེ་བ་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་ཅན་
 ཕྱིས་འཇོག་གི་ཆད་གྲུབ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དེ་རྩལ་བ་དང་ཡུལ་ཅན་མི་སྦྱོར་བར་འགྲོ་བ་འགལ་བའི་
 ཕྱིར་དང་། ཅུ་བར། མ་བཏགས་གྲགས་པར་གཏི་སྤྱག་ལས་ཡིན་ཀོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལས་གཞན་
 དུ་གྱུར་པར་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་སྦྱོན་པ་ཡོད་པ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ལན་དུ་མར་བཤད་པ་དང་།
 ཁྱོད་འབྲུག་ལས་ཀྱང་། གཞུགས་སོགས་མདོན་སྤྱི་ལོ་གསལ་ཏེ་ཀྱང་ནི། །གྲགས་པས་ཡིན་གྱི་ཆད་མས་
 མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །འོན་ཏེ་འདིའི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་རྣམས་ཐ་སྦྱད་འཇོག་བྱེད་

གྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་དག་མངོན་
 སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་འདིར་བཤད་པའི་ང་འཛོག་པའི་ངོ་སྤྲུམ་པའི་
 འཛིག་རྟེན་གྲགས་པ་དེ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གང་། སྟོང་འབྲུག་གི་གྲགས་པས་ཡིན་གསུངས་པའི་
 གྲགས་པ་དེ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ང་ཐ་སྙད་ཏུ་
 འཛོག་བྱེད་གྱི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོང་སྤྲུམ་པའི་འཛིན་སྤངས་ལ་ཚད་མས་མི་གཞོད་པས་
 དེ་ཆོས་ཅན། སྟོང་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་གི་འཛིན་
 སྤངས་ལུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་པའི་ང་རབ་ཏུ་གཞལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་པར་
 ཐལ། དེའི་འཛིན་སྤངས་གྱི་ལུལ་གྱི་ང་གཞི་གྲུབ་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། རབ་བྱེད་དང་པོའི་རྟེན་ཆེན་
 ལས། ངོ་སྤྲུམ་པའི་དམིགས་པ་ལ། ཞེས་སོགས་དང་། དགུ་པའི་རྟེན་ཆེན་ལས། ངོ་སྤྲུམ་པའི་
 དམིགས་པ་ང་ཅམ་ཞིག་དེར་ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས། ནས། བདག་ཅམ་ཡང་ཏུས་དེ་དག་ཏུ་རྗེས་
 སུ་འགྲོ་བས་ངེས་ལུལ་ལ་འབྲུལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། ངོ་སྤྲུམ་
 པའི་ཐ་སྙད་ཚད་མས་ངེས་ལུལ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། ཆོག་གསལ་ལས། འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད་ན་
 བྱི་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་
 ང་ཡོད་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ། རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཐལ་འབྱུར་པའི་སྐབས་འདིའི་འཛིག་
 རྟེན་གྲགས་པ་བྱི་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བའམ་སྟོང་པའི་ཐ་སྙད་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་
 ལ་འཛོག་པ་གང་ཞིག །སྟོང་འབྲུག་གི་འདི་ཡང་འཛིག་རྟེན་པའི་གྲགས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཐ་
 སྙད་པས་གཟུགས་སོགས་བྱུང་གྱི། རོན་དམ་དཔྱད་པའི་ཚད་མ་འདིས་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་
 བྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཤེས་པ་དེ་ལ་གྲགས་པ་དང་། ཤེས་པ་དེ་ལ་སྤང་བ་དང་སྟོང་པའི་ཐ་སྙད་དོན་
 གཅིག་ཡིན་པས་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དེ་འབྲས་འཕགས་གང་གི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིའི་
 འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་འཛིག་རྟེན་གན་པོ་ཁོ་ན་ལ་ཐ་སྙད་འདི་མི་དགོས་པའི་བྱིར། ལྷག་

མཛོད་ཆེན་མོ་ལས། དེས་ན་འཛིག་ཏེན་ནས། ཤེས་པ་དེ་ལ་གྲགས་པ་ནི་སྤང་བའམ་སྤྱོད་བའི་ཐ་སྙད་
འདོགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་ཐུན་ལས་བཤད་དོ། །རྟགས་གཉིས་པ་
གྲུབ་སྟེ། རྫོང་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྤྱོད་འཇུག་འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་། འཛིག་ཏེན་པའི་ཡོངས་སུ་
གྲགས་པ་ཡིན་ལ་ཆད་མས་མིན་ཏེ། རས། མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་རྟོགས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འཛིག་ཏེན་པའི་
ཆད་མས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་བོ་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གསུངས་པ། གང་ཞིག་དབང་སོས་རྟོགས་པ་
དེ། གཤམ་ཏེ་དེ་ཉིད་ཡིན་གྱུར་ན། ཞེས་སོགས་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་པ་དང་། ཆོག་གསལ་ལས།
གཤམ་ཏེ་མཆོན་གཞི་འཕྲ། རས། མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མངོན་
སུམ་དུ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆད་མ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པར་བྱ་
རྒྱུའི་གཟུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། སྐབས་འདིར་གང་ཟག་གི་རྣམ་བཞག་ཡོད་དེ། མཆོན་ཉིད་དང་། སྤྱི་
བཤད་དང་། དབྱེ་བ། ཐ་སྙད་དུ་འཛོག་ཚུལ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གདགས་གཞིའི་ཕྱང་ལོ་ལ་བརྟེན་
ནས་ང་དང་ང་ཡི་བ་གང་རུང་གི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་དོན་དེ་བདག་གི་མཆོན་ཉིད། བདག་དང་གང་
ཟག་སྤྱིས་བྱ་སོགས་རྣམ་གངས་སོ། །སྤྱི་བཤད་ཡོད་དེ། བདག་རུང་རྒྱལ་བས་ན་བདག་དང་། སྤྱི་
མཆོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡུལ་ལ་ཟག་པས་ན་གང་ཟག་དང་། རུས་པ་དང་ལྡན་པས་ན་སྤྱིས་བྱ་དང་། བདག་
ལ་པན་འདོགས་པས་ན་བདག་གི་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོས་སྤྱི་བཤད་
ཚུལ་མི་མཐུན་པ་མང་ཡང་རྫོང་བའི་གསུང་ལྟར་རོ། །དབྱེ་ན་བདག་དང་། བདག་གི་བ་གཉིས་སོགས་
ཡོད། བདག་འཛོག་ཚུལ་ཡོད་དེ། གདགས་གཞི་ལ་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཅའ་ཀྱང་མི་རྟོག་པས་ན་
གདགས་གཞི་ལ་མིང་རྒྱང་པར་བཏགས་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གདགས་གཞི་དེར་འཛོག་

མི་རུང་སྟེ། བདག་དུ་མར་ཐལ་བ་སོགས་དང་། གདགས་གཞི་གདགས་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོན་པོ་བདག་ཕྱང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་འདོད་སྟུང་ན། འོན་པོ་བདག་ཕྱས་ཅན་
དང་ཆོར་བ་པོ་སོགས་སུ་མི་རུང་བར་ཐལ་ལོ། །བདག་ལ་གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་ལྗེ་མཆན་ཉིད་མི་
ཆང་བའི་ཕྱིར། ཆོག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་བདག་ལ་ཕྱང་པོ་ལས་ཐ་དད་ན་དེ་ཕྱང་པོ་མ་ཡིན་པའི་
མཆན་ཉིད་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཕྱང་པོ་ལྗེ་གཟུགས་སུ་རུང་བ་དང་། ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་དང་། མཆན་
མར་འཛིན་པ་དང་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། ལུལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཡིན་ན། ནས། དེའི་
ཕྱིར་ཕྱང་པོ་ལས་ཐ་དད་པ་⁽¹⁾ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་པོ་བདག་དེའི་བྱ་བྱེད་
སོགས་མི་འཐད་པར་འགྱུར་སྟུང་ན་བདག་གདགས་གཞིའི་སྟེང་དུ་མིང་གིས་པར་བཏགས་ལས་མེད་
ཀྱང་བདག་འགོ་བསྟན་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་རྒྱུ་མི་འཆད་དེ། གདགས་གཞི་འགོ་བསྟན་ལས་བདག་
འགོ་བསྟན་འཛིན་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཆོད་སྦྱང་ལ་ཁོ་ན་རེ། ངོ་སྟུང་བའི་འཛིན་ལྟ་ལ་ཕྱང་པོ་བདག་གི་ཡིན་པས་བྱང་པར་དུ་བྱས་
ནས་བདག་མི་འཆར་བར་ངོ་སྟུང་དུ་འཛིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་འཛིན་ལྟ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་འཐད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱང་པོའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་ངར་འཛིན་ཀྱི་དེ་སྟེ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་བྱེད་སྟེ། ཕྱང་པོ་བདག་གི་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་འཆར་མི་དགོས་ཀྱང་ཕྱང་པོའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་
ངར་འཛིན་ལྟ་སྟེས་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་ལས་འཛིན་ལྟ་ཉི་ཤུ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆན་
དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་འབྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་ཕྱང་པོ་མ་གཏོགས་པར་ནི་འགའ་ལ་ཡང་བདག་དུ་
མཛོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པས་འཛིན་ཆོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་པ་མི་སྟེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཕྱང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ལྟ་བའི་འཛིན་ལྟ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཕྱང་
དེའི་མཐུག་གི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་པ་མི་སྟེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱེད་སྟེ། ལུ་

1 པར་ཐེངས་གཉིས་ལ། ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

སྒྲིགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འདྲའི་ཀུན་བཏགས་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འགོག་བྱིར་དུ་རྩ་ལེ་ལས་
གཟུགས་ལ་བདག་ཡིན་པར་ལྟ་བུ་དང་། བདག་གཟུགས་དང་འོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྡན་པ་དང་། གཟུགས་
ལ་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། བདག་ལ་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་སྟེ་མདོ་ལས་
བཤད་པ་བཞི་དང་ཕྱང་པོ་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་བྱེ་བས་ཉི་ཤུ་དང་། བདག་གཟུགས་དང་འོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་
གཞན་དུ་ཡོད་པ་སོགས་ལྟར་བྱེ་ནས་བཀག་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རྩ་ལེ་ལས། ཕྱང་མིན་ཕྱང་པོ་ལས་
གཞན་མིན། །དེ་ལ་ཕྱང་མེད་དེར་དེ་མེད། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕྱང་ལྡན་མིན། །ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཛིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་ཐམས་ཅད་ཉེར་ལྟར་འདུ་ཟེར། ལ་ལས་ཉེར་
བཞི་ཁོ་ནར་འདུ་ཟེར། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་རྩ་བའི་འཛིག་ལྟ་དར་འཛིན་ཀུན་བཏགས་དང་
ང་ཡིར་འཛིན་པའི་ཀུན་བཏགས་གཉིས་ཆོས་ཅན། དེ་ཉེར་བཞི་དང་ཉེར་ལྟར་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ།
འཛིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བྱུང་མཐའ་ངན་པས་རང་གི་འཛིན་ཚུལ་འཐད་དམ་
སྟེ་ནས་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་དེ་ཡོད་པའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། གང་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཉི་ཤུ་
རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་རྩ་བའི་འཛིག་ལྟ་ཡང་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
ཀྱིས་བྱུང་པར་འཛིན་པ་ཅམ་ལ་མི་བྱེད། དེའི་འཛིན་སྤངས་འཐད་ལྟར་དུ་བྱུང་མཐའ་ངན་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་འཛིན་པའི་ས་བོན་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་སྤངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཛིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་སྤངས་པའི་ཐམས་ཅད་ལ་རྩ་བའི་འཛིག་ལྟ་དང་
རྩ་མོ་ཉེར་ལྟར་གང་རུང་གིས་བྱུང་ཟེར་ན། འོ་ན་ཕྱང་པོའི་ཆོགས་ཅམ་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་འཛིག་ལྟ་
ཆོས་ཅན། རྩ་བའི་འཛིག་ལྟར་ཐལ། རྩ་མོ་ཉེར་ལྟར་དང་རྩ་བའི་འཛིག་ལྟ་གང་རུང་གང་ཞིག །རྩ་མོ་
ཉེར་ལྟར་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉུགས་རེ་རེ་ནས་བྱུང་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། ཉུག་
པ་གཅིག་ལ་འཛིན་སྤངས་ཐ་དད་པ་གཉིས་མི་ཡོང་བའི་བྱིར་དང་། ཉུག་པ་མེལ་འཇུག་ཡིན་པའི་
བྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ཁྱིད་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་མེད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤོངས་པ་དང་།

འདིག་ལྟ་ལྟ་སྤྲེལ་གྱི་འདྲིན་སྤངས་དང་རིགས་གཅིག་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་
 ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར་དང་། སྤང་པོ་ཆོག་མ་ཙམ་བདག་མིན་པ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། སྤང་པོའི་བཀོད་པའི་བྱང་པར་བདག་ཏུ་འདྲིན་པའི་འདིག་ལྟ་རགས་པ་ཡང་ཆོས་ཅན་ཞེས་སྤྲེལ་
 མ་ལྟར་འཕེན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་འདིག་ལྟ་སོགས་འཕེན། བྱས་པ་ལ་
 མང་བཀྱར་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤང་པོ་བདག་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་སྤང་པོ་དེ་འདིག་ལྟའི་དཔྱིག་ས་
 བར་མདོ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་ལས། སྤང་པོ་ལྟ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་བདག་གོ་སྟུང་
 དུ་བལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། མདོ་དེས་རྣམ་བཅད་ལ་སྤང་པོ་ལས་གཞན་པའི་
 བདག་བཀག་ཅིང་ཡོངས་གཅོད་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དུ་ཡང་སྤང་པོ་ཆོག་མ་ཙམ་བདག་ཏུ་སྟོན་ན་ཡང་མི་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྤང་པོ་བདག་ཏུ་འདྲོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། བདག་དེ་གདགས་གཞིའི་
 སྤང་པོ་ཡང་མིན་ལ། བདག་སྤང་པོ་ལས་བྱུང་དུ་གཞན་ཡང་མིན། བདག་སྤང་པོ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 ལྟན་པ་ཡང་མིན། བདག་ཡན་ལག་ལ་མཁར་གཞོང་ནང་གི་རྒྱ་ལྷག་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་པར་བརྟེན་
 བའང་མིན། ཡན་ལག་ཚུར་བདག་ལ་ལྟས་ཀྱིན་ལ་རེ་ལྟེ་བརྟེན་པ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེན་པ་ཡང་
 མིན། བདག་ཡན་ལག་ཆོག་མ་ཙམ་ཡང་མིན། བདག་གདགས་གཞིའི་སྤང་པོའི་བཀོད་པའི་བྱང་པར་
 ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གིང་རྟ་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་ངོ་བོ་གཞན་ཡང་མིན། ཡན་ལག་
 རྣམས་ཀྱང་དེ་མིན། ཡན་ལག་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟན་པ་ཡང་མིན། དེ་ཡན་ལག་ལ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཀྱིས་བརྟེན་པ་དང་། ཡན་ལག་དེ་དག་ཚུར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེན་པ་ཡང་མིན། ཡན་ལག་འདུས་ཙམ་
 ཡང་དེ་མིན། ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་བྱང་པར་བ་ཡང་དེ་མིན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་གིང་
 རྟ་རང་ཡན་ལག་ལས་གཞན་འདྲོད་མིན། །གཞན་མིན་མ་ཡིན་དེ་ལྟན་ཡང་མིན་ཞིང་། །ཡན་ལག་
 ལ་མིན་ཡན་ལག་དག་དེར་མིན། །འདུས་པ་ཙམ་མིན་དབྱིབས་མིན་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཁོ་ན་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ཙམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་

རྟོགས་མི་བྱུང་བར་ཐལ། རྣམ་བདུན་གྱིས་དབྱེད་པས་སྤར་གྱི་འཛིག་ལྟ་ཉི་ཤུ་དང་ཉེར་ལྔ་སོགས་
གྱི་ཞེན་ཡུལ་སྤྲོད་འབྱེད་པ་ལྟ་བུའི་སོ་སོར་དབྱེད་པས་དེ་ཉིད་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
བྱུང་། རྟོགས་བྱུང་སྟེ། ཅུ་བར་ལྟ་རྣམ་བདུན་གྱིས་མེད་གང་དེ་རི་ལྟ་བུར། །ཞེས་པ་ནས། དེས་དེ་ཉིད་
ལ་བདེ་སྒྲག་འཇུག་འཇུག་བས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་པ་བདུན་
སོ་དེ་ཡང་བསྐྱེད་ན་སྤར་སོ་དང་གཅིག་པ་དང་། སྤར་སོ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་
ཕྱིར་དང་། དེས་ཀྱང་བདག་མེད་པར་ངེས་རུས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ་ལི་ཏ་ལས། འདི་ལ་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་
བར་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པས་འདི་ལྟར་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་བརྟགས་པར་བྱ་སྟེ།
བདག་ཅེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཅི་སྤར་སོ་རྣམས་ཉིད་དམ། འོན་ཏེ་སྤར་སོ་ལས་གཞན་ཡིན། རྣམས་
འདིར་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྦྱོར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་དང་གཞན་མིན་པ་ཉིད་དུ་སྦྱོར་
བ་དག་ཁོ་ནར་འདུས་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་གྱིས་བདག་གདགས་གཞི་མ་ཡིན་པར་འཛོག་ཀྱང་གདགས་གཞིའི་སྒོ་ནས་
ང་ལ་བྱེད་པར་དུ་མ་འབྱེད་པ་དེ་སྒོ་བཅོ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེ་ཡབ་སྲས་གྱིས་དེ་འདྲ་རྒྱས་པར་མ་བཤད་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། རྗེ་ཡབ་སྲས་གྱིས་སྐྱབས་འདིར་མ་བཤད་ཀྱང་ཅ་ཤེད་ཀྱི་ཆེན་སོགས་
ལས་གསུངས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་མདོ་དུ་མར་དེ་ལྟར་བཤད་པ་འཕགས་པ་
ཡབ་སྲས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པའི། ངར་འཛིན་ང་ཡིར་འཛིན་མེད་གང་། །ཞེས་
སོགས་གྱིས་བདག་མེད་རྟོགས་མཁན་ཡོད་མེད་ཅོད་པའི། བྱུང་སྟེ་ལི་ཏ་ལས། དེ་ལྟར་ངར་འཛིན་པ་
མེད་པ་དང་། ང་ཡིར་འཛིན་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་ཉེ་བར་
ལེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་ཡིན་པར་སྟོན་ཏེ། འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཀྱང་ཆེ་དང་
ལྡན་པ་འདིའི་མིང་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་གཏོགས་
པར་གང་ཟག་གི་མིང་དང་རུས་དག་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོག་གསལ་སོགས་སུ་བལྟས་ན་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ལ་བདེན་
 པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དང་བྲལ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྲབ་ངེས་
 པའི་ཚད་མ་དེས་བདེན་པའི་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བདེན་བྱུང་གིས་
 རྟོང་པས་ཁྲབ་པ་ངེས་སམ་མ་ངེས་ཤེ་ན། རྟོན་དང་ཕྱིས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མ་ངེས་ཏེ། དེ་ངེས་ན་
 བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲོ་འདོགས་གསལ་
 དུ་མི་གཅོད་པར་འགྱུར་བ་རྣམ་བཤད་སྟོང་པོའི་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། རྣམ་བཤད་
 སྟོང་པོའི་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་ས་སྟོང་ན་བྱེ་བྲག་གིས་སྟོང་པར་ངེས་
 པ་དེ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལྟར་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས་ཅི་ཡང་སྒྲ་མི་བྱས་ལ་སྒྲ་ཆོགས་པར་
 སྒྲ་བ་སྟོན་བྱུང་སྟེང་རོ། །

དེ་ལ་འོན་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྲབ་པར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཞི་གཅིག་གི་
 རྟོང་དུ་བྱས་པ་ལ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གི་སྒྲོ་བ་རྟགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ན།
 སྤྱི་ས་སྟོང་དུ་རྟག་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱི་ས་སྟོང་པར་ངེས་ན་བྱེ་བྲག་
 གིས་སྟོང་པར་ངེས་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་བྱས་པ་ལ་རྟག་སྟོང་གིས་མ་ཁྲབ་པའི་སྒྲོ་
 འདོགས་བཅད་ནས་སྤྱི་ས་སྟོང་ངེས་དགོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་
 ཏེ། དེ་འབྲའི་ཕྱི་རྟོག་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ཚད་མ་དེས་རྟག་པ་བྱས་
 པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་ངེས་ཀྱང་། རྗེས་ཁྲབ་ངེས་ན་དཔག་བྱ་ཞིགས་
 པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྗེས་ཁྲབ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་ཁྲབ་གཞི་བྱས་པའི་སྟོང་དུ་སྤྱི་ས་སྟོང་
 པར་བྱུང་ཀྱང་། སྒྲ་ཁྲབ་གཞིར་བརྒྱུད་བ་ལ་རྟག་པ་མ་ཞིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཁྲབ་སྟེ། རྗེས་ཁྲབ་ངེས་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤེ་བདུན་གྱི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་།
 གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དེས་བྱས་པ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་འཇུག་མི་སྤྱི་དཔར་

མ་དེས་ཀྱང་། འབྲུག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད། ཅེས་པ་ནས། འོ་ན་རྗེས་ཁྲབ་དེས་པའི་
 ཚད་མ་དེས་བྱས་པའི་གསལ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པས་མ་ཁྲབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་
 གཙོད་རྩས་པར་འབྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྗེས་ཁྲབ་དེས་ན་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཚད་པས་ཁྲབ་པར་
 ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། སྤྱི་ས་ཁྲབ་ཀྱང་དེའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཁྲབ་མི་དགོས་ཤིང་། སྤྱི་ཁེགས་
 ན་དེའི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་ཁེགས་དགོས་ཞེས་གསུངས་པའང་སྔ་མ་དང་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་ས་སྟོང་
 ན་བྱེ་བྲག་གིས་སྟོང་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་དང་སྟིང་པོའི་རྒྱན་མི་འགལ་བར་ཐལ། སྟིང་
 པོའི་རྒྱན་གྱིས་ཀྱང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྲབ་པ་བྱས་པའི་སྟིང་དུ་དེས་པའི་ཚད་མས་སྤྱི་དེ་ལྟར་
 མ་དེས་པར་སྟོན་པས་ཤིན་ཏུ་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་སྟིང་པོའི་རྒྱན་ལས། དེ་ལྟ་ན་བྱས་
 ན་མི་རྟག་པས་ཁྲབ་པ་དེས་པའི་ཚད་མ་དེས་སྤྱི་བྱས་ན་སྤྱི་མི་རྟག་པས་མ་ཁྲབ་པར་འཛིན་པའི་
 སྒྲོ་འདོགས་གཙོད་དགོས་པས་རྟགས་དེ་ལ་བཞེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་མི་
 གཙོད་པར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། བྱས་པའི་སྟིང་དུ་སྤྱི་ས་སྟོང་ན་བྱེ་བྲག་
 གིས་སྟོང་པར་དེས་པ་དང་། བྱས་པའི་སྟིང་དུ་སྤྱི་ས་སྟོང་ན་བྱེ་བྲག་གིས་སྟོང་པར་དེས་པས་མ་ཁྲབ་
 པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱང་བཅད་པར་བཤད་ནས། སྤྱི་སྟིང་དུ་དེ་ལྟར་ཚད་ན་བསྐྱབ་བྱ་འཛིན་
 པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲོ་འདོགས་གསར་གཙོད་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་ཤིན་ཏུ་
 མ་ཐུན་ལ་རྗེའི་ཡང་དགོངས་པར་གསལ་ལོ། །རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། འདི་དཔེར་བཞིན་ན། ཞེས་
 པ་ནས། སྤྱི་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཚད་མ་སྔ་མས་བཅད་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་གཞུང་དེ་དག་ན་གསལ་ལ་གནད་འགག་ནི་སྔར་སྤྱི་ས་ཁོ་ནའོ། །དེས་ན་གནད་
 བདུན་གྱིས་བཅའ་ན་མེད་པའི་ཐབ་མོ་དང་། གྲགས་པའི་ཚད་མས་བྱུབ་པའི་རྒྱ་ཆེ་པའི་ལམ་གཉིས་
 འཛོག་པ་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་ཏུ་བསྐྱོད་བྱེད་རྒྱལ་སྤྱི་ས་ངང་པའི་རྒྱལ་པོས་རང་གི་འཁོར་
 རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱའི་ངང་པའི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པས་བསྐྱོར་ནས་སྤྱི་གསུམ་གྱི་རིན་པོ་

ཆེད་དགའ་ཆལ་ཡངས་པར་འདུག་གྱེད་ཡིན་ཏེ། ཅ་བར། གུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་གཤོག་ཡངས་དཀར་པོ་
རྒྱས་གྱུར་པ། །ངང་བའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་སྤྱེ་བོའི་ངང་བ་ཡིས། །མདུན་དུ་བདར་ནས་དགོ་བའི་རྒྱུད་གི་
ཤུགས་སྟོབས་ཀྱིས། །རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་མཆོག་དུ་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྤྲུལ་པ།

ཚུལ་གསུམ་དཀར་གནད་བཟུལ་ཆེ་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས། །འཛིགས་མེད་དམ་བཅའི་
སེང་ཁྲིར་ཁྲོད་སྟོད་ལ། །རིགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ར་ཁྲོད་ཀྱིས་སྒྲོགས། །ཁོ་ལོ་མཁའ་སྟོད་འགྲོ་
ཞེས་དབུགས་དབྱུང་བཞིན། །ལུས་སེམས་སོ་ཡོར་འདི་ལ་བདག་འཛིན་གྱིས། །མི་འོ་སྤྲུལ་པའི་རེ་
དོགས་བརྒྱས་བེལ་བ། །ཉེ་བར་ལེན་པོ་སྒྲང་བྱས་ཉེར་བཅའ་ཆེ། །མ་རྟེན་འབྲུལ་བའི་མཆོང་བརྒྱ་
ཅད་ནས་སྤངས། །འཛིག་རྟེན་འཕོས་མེད་ཆད་མིན་ཏུ་མིན་ཚུལ། །ཁ་ཐོན་མར་མེ་རྒྱ་དང་གཟུགས་
བརྟན་བཞིན། །རྟེན་འབྱུང་རིག་སྤྲུལ་ཅི་མ་རྟེ་འཆང་བས། །རྒྱད་པའི་ནད་ཀྱིས་མི་མནར་རང་གི་
གཤེས། །གཏི་སྤྲུག་སྤྲུག་པར་སྤུང་བོའི་ཐག་ཁྲ་ལ། །བདག་དུ་བཟུང་བས་སྤྲུལ་འཛིགས་སྤྲུག་བསྤུལ་
ཆོགས། །རྣམ་བདུན་རིགས་པའི་འབྲུལ་ལས་ཉི་ཤར་ཆེ། །འབྲུལ་བའི་སྤྲུག་སངས་གཏན་བདེའི་
འདབ་བརྒྱ་བཞད། །ཅེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སྤྱུ་བཅད་པའོ། །སེམས་བསྐྱེད་དུག་པའི་མཐའ་
དཔྲོད་ཉུང་གསལ་ལེགས་པར་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

གསུམ་པ་རིང་སོང་སོགས་ས་བཞི་འཆད་པར། ཅ་བར། རིང་དུ་སོང་འདིར་འདི་ནི་སྐད་ཅིག་
དང་། །ནས། ལྟན་གྲུབ་ཆོས་ཆར་འབབས། །ཞེས་བྱུང་། མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱུད་ན། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། པར་
ཕྱིན་ཕྱི་མ་བཞི་ཡང་དང་པོ་དུག་ལྟར་སོ་སོར་འཛོག་ཟེར་ན། །འོ་ན་ཕྱི་མ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་དང་། སྟོན་
ལམ་གྱི་དང་། སྟོབས་ཀྱི་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་བཞི་ཤེས་རབ་པར་ཕྱིན་གྱི་རྣམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་

དུ་འགྱུར་ཚུལ་སྒོ་ནས་བྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་
འབྲེལ་ལས། ཤེས་རབ་ཉིད་རྣམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་ཞུགས་པ་ཐབས་དང་། སྒོན་ལམ་དང་། སྒྲོབས་
དང་། ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །འདིས་པར་བྱིན་བྱི་མ་
འབྱེད་ཚུལ་དང་འདི་བཞི་གཙོ་བོར་ཤེས་བྱིན་གྱི་གྲོགས་སུ་འཛོག་ཟེར་བ་དང་། ལ་ལ་བཞི་ག་དུག་
པོ་རེ་རེའི་གྲོགས་སུ་འཛོག་པ་ལ་བྱུང་མེད་ཟེར་ན། བྱི་མ་བཞིར་བྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། པར་བྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་གྲོགས་སུ་ཐབས་དང་། བྱི་མ་གསུམ་ལ་སྒོན་ལམ་སོགས་
རིམ་བས་བཞག་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བཞིར་བཞད་པའི་རྒྱ་མཚན་པར་བྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་
གདུལ་བྱ་བསྐྱུ་ནས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཆོས་ལ་འཛོག་པས་ན་དེ་གསུམ་ལ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་པར་
བྱིན་གྱིས་གྲོགས་བྱེད། ཁམས་དམན་པས་བཙོན་མི་རུས་པ་ལ་སྒོན་ལམ་དང་། ཚུལ་བཞིན་བསམ་
གཏན་མི་རུས་པ་ལ་སྒྲོབས་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ལས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་
རབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་ཤེས་བྱིན་ལ་ཡེ་ཤེས་གྲོགས་སུ་བཞག་པའི་བྱིར་ཏེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས།
དེའི་བྱིར་ངས་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་པར་བྱིན་ནི་ས་ནི་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་
པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་དང་། དེའི་བྱིར་སྒོན་ལམ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེའི་བྱིར་སྒྲོབས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་
བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་གྲོགས་སུ་ཞེས་དང་། དེའི་བྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་གྲོགས་སུ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་ས་འཆད་པར། ཅུ་བར། གང་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་འདྲི་མ་མེད་ལ། །ཞེས་སོགས་
 གྱིས་དང་པོར་སངས་རྒྱུ་ཚུལ་ལོངས་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་བཤད། སྤྱིར་ཡང་མི་གཡོའི་སྤྱོད་མངའ་ཁྱོད་
 གྱིས་སྲིད་གསུམ་བྱོན་ནས། །ཞེས་སོགས་གྱིས་སྤྱུལ་སྤྱོད་བཤད། ལྷག་མས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་
 པ་དང་། དུས་རི་སྲིད་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་པར་རྒྱལ་བ་བཞུགས་ཚུལ་བཤད་དོ། །འདི་ལ་མཐའ་ཅུང་
 ཟད་དཔྱད་ན། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་འདི་ཐོག་མར་གསུང་དུ་སངས་རྒྱུ་པའི་དུས་
 དེ་སྟོན་བསྐལ་འདི་ལ་འཛོག་ཟེར་བ་དང་། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོས་བཤེས་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་དཀའ་
 སྤྱད་མཛད་པའི་དུས་དེར་ནམ་སྟོན་གྱི་ལུས་འདིར་བཞག་སྤྱུལ་པའི་ལུས་གྱིས་སོང་ནས་འོག་མེན་དུ་
 སངས་རྒྱུ་པ་ནས་སྤྱིར་འདིར་ཐེབས་ཟེར་ན། ཚུལ་བསྟན་ཚུལ་ལ་སྟོན་མེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་སངས་རྒྱུ་
 པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐུན་མོང་མེན་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་འདོད་ན། འོན་པར་གཅིག་གི་སྟོན་པ་སྟོན་
 བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་ཡང་རྒྱལ་བ་དབང་པོའི་ཏོག་ཏུ་གྱུར་པར་ཡབ་སྲས་མཇལ་
 བ་དང་རྗེས་འགྲེལ་མཆན་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱུ་པའི་དུས་ཆོད་དེའི་ཕྱིར།
 འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་ན་རེ། སྤྱིར་ལྟུང་གི་ལྟུང་ནམས་བདོག་པ་རི་སྟེད་པ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་
 རབ་དམ་པར་གཤེགས་པའི་བསྐལ་བའང་དེ་སྟེད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པ་སངས་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་
 གྱི་ཆོས་སྤྱོད་གཅིག་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བཏང་ཟེར་ན། སངས་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆོས་སྤྱོད་སྤྱོད་སོ་
 སོ་བ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐམས་ཅད་གཅིག་སངས་རྒྱུ་པ་ན་ཐམས་ཅད་
 སངས་རྒྱུ་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། སྟོན་པ་སྟོན་ནས་སངས་རྒྱུ་པ་ཀྱང་སྤྱིར་ཡང་བསྐལ་བཟང་
 ལྟར་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་དང་བསྐལ་པ་འདིར་སངས་རྒྱུ་པའི་ཚུལ་དང་དུང་མ་ལོངས་པ་ན་
 དུ་མ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡབ་སྲས་མཇལ་བར། དུང་

དང་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་པར། དེ་དང་དེ་ནི་ཡོངས་བསྟན་ཏེ། དེ་དང་དེ་ཡང་འདྲེན་པ་ཁྱོད། །སངས་
རྒྱུ་ས་མང་པོ་སྟོན་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཤེས་
བྱེད་མེད་པར་སྟག་ལོན་རེ། མཛད་པ་བརྒྱ་གཉིས་སྟོན་པའི་སྤྱལ་སྤྱི་ནི་འབྱུང་བཞིའི་བྱེད་པར་ཡིན་
གི་མཁུན་ལྷན་མིན་ལ་ཡོངས་སྤྱིའི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཟེར་ན། འོན་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱི་དེ་ལ་
རང་དབང་བའི་མཁུན་པ་མེད་ལ་གཞན་དབང་བའི་མཁུན་པ་ཡོད་པའི་བྱེད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ།
དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགོངས་འབྲེལ་ལས། ཅི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱལ་པ་ལ་
སེམས་མཆིས་སམ་མ་མཆིས་ཞེས་བགྱི། འཇམ་དཔལ་སེམས་ཡོད་པ་ཡང་མིན། མེད་པ་ཡང་མིན་
ཏེ། སེམས་རང་དབང་བ་མེད་པ་ཉིད་དང་། སེམས་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་གསུམ་
ག་སྤྱལ་མི་ཐུབ་པར་ཐལ། སྤྱལ་པ་གཅིག་ལ་འང་ཐུགས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་ལུས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་གྱི་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་གསུམ་ག་སྤྱལ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་
དགོངས་སུ་ཤེས་བྱེད་བྱངས་པ་ལས། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ནི་སྤྱལ་པ་
སྟེ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཐབས་ཀྱི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐུབ་དགོངས་
བཞེད་པར་འདོད་ཀྱང་མི་རིགས་པར་ཐལ། ལུང་དེ་བྱངས་པ་ལ་བདེན་པ་དང་རང་ཡང་དེ་འདོད་
པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་དགོངས་ལས། བདེན་ཏེ་འདོད་མོད་ཉི་བར་ལེན་པ་ཡོད་ན་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། སེམས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་མེད་པའི་བེམ་པོ་རྒྱུང་པ་ལ་སེམས་མི་སྤྱལ་བར་
བཤད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། འདིར་འབྱུངས་པའི་སྤྱལ་པའི་སྤྱི་ཡང་གཟུགས་
དང་། སྤྱི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་མཆེད་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན་སྤྱི་མ་མཁན་གྱིས་སྤྱལ་
པའི་སྤྱིས་བྱ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པར་གྲགས་པས། དེ་ཡང་སྤྱིས་བྱ་ཡིན་པར་མ་གྲུབ་ཅེས་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱི་ལ་ཐུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་སྤྱལ་

[illegible]

ཡང་སྔོན་གྱི་བརྟེན་ཏེ་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་གིས། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་། བྱམས་པ་
སོགས་ཁྱིམ་པར་བྱས་ནས་དེས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཡང་ཁྱིམ་པས་བསྟེན་རྫོགས་སུ་གསུངས་
པ་འདི་ཅུང་ཟད་དབྱེད་དགོས་པར་ལས་ཆོག་སྒྲིག་ཆེན་ལས་གསུངས་པས་དབྱེད་ན་དེ་དག་ཁྱིམ་པ་
དང་། དེ་དག་གིས་བསྟེན་རྫོགས་བྱས་པ་ཁྱིམ་པས་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ཁྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་
ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདྲ་མིན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་དགོན་བཅེགས་
ཁས་མི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེ་དག་ཁྱིམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱམས་འཇམ་
དབྱངས་སྤྱན་རས་གཟིགས་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱིམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆངས་སྟོང་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པའི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པས་བསྐྱམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ད་ལྟ་
ཡང་ཁིང་ཁམས་འགའ་རེ་ན་མཆོག་གི་སྤུལ་སྤྱིའི་མཛད་པ་མཛད་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་རྒྱད་
དུ་ཡིང་ཏེ་ཆེན་པོ་ཡིགས་ལྡན་གྱིས་རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། འདིག་རྟེན་དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པའི་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ནི་བྲིམ་པ་མིན་ཏེ། ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དང་།
སོ་སོར་ཐར་བའི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྡོམ་པས་བྱང་ཆུབ་
གྱི་སྦྱང་པོར་གནས་གྱི་བར་དུ་བསྐྱམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཉོན་མོངས་
སྤངས་པར་བཤད་པས་ཉོན་མོངས་བཙོམ་པའི་དགེ་སློང་དུ་བསྐྱེད་ལ་ཆོག་གཉིས་པས་སོ་སོར་ཐར་
པ་སྤངས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་བྲིམ་པའི་ཆ་བྱད་མཛད་པ་སྤྲུལ་པའི་གདུལ་བྱའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྤྲུལ་པའི་བྲིམ་པའི་ཆ་བྱད་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་ཡོད་པར་ཐལ། སྤྲུལ་རས་གཟིགས་
སྟེན་གསུམ་བྲིམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཤིན་ཏུ་འདོད་དེ། རལ་བ་དང་རྒྱན་
ཆ་ལུགས་ཡོད་ཀྱང་ཕྱར་གྱི་བྱད་པར་ཆང་ན། དགེ་སློང་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
རྒྱལ་པོ་ཀ་མི་ན་གདུལ་པའི་ཆེད་དུ་སྦྱོན་པ་འཁོར་བཅས་ཆེ་བ་ཁ་ཤས་ལ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་
ཆ་བྱད་བཟུང་ཡང་དགེ་སློང་ཡིན་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས་ཀྱང་། རྒྱན་
གྱིས་བརྒྱན་པར་བྱུར་ཀྱང་ཆོས་སྦྱོང་དེ། །ཞི་དང་དུལ་དང་ཡང་དག་སྡོམ་ཆངས་སྦྱོང་། །སེམས་
ཅན་ཀུན་ལ་ཆད་པ་སྤངས་པ་ནི། །དེ་དེ་བཅས་ཟེ་དགེ་སྦྱོང་དེ་དགེ་སློང་། །ཞེས་དང་། རྟོག་གོ་འབར་
བ་ལས་ཀྱང་། དེ་དག་བྲིམ་པ་ལ་སྟེན་པའི་གཟུགས་སུ་གནས་པ་ནི་སྤྲུལ་པ་སྦྱོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
སྟེན་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཏྲགས་གཉིས་པ་བྱུབ་ཤིང་། དེ་དག་གིས་དགོན་བཅེགས་ལས་དེ་དག་
ལ་དགེ་སློང་དག་གིས་ཕྱག་བྱས་པར་བཤད་པས་འདི་བཀའ་མིན་ཞེས་བཅད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
ཉོན་མོས་ལུགས་བྱས་ནས་ལུང་དེ་འདྲེན་པ་ནི་བྱུབ་མཐའི་ཤུལ་ཕྱིད་པའོ། །འདི་ལ་ཤེས་བྱེད་མང་
ཡང་གཞན་དུ་བཤད་ལ་ལེགས་པར་བཤད་པའོ་ཞེས་དཔྱད་ཕྲན་དག་གིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིས་
ནི་མཛད་པ་བཙུག་གཉིས་ཀྱི་བྲིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་གི་མཛད་པ་ལའང་སྤྲུལ་མོང་དང་སྤྲུལ་མོང་མིན་པ་
དུ་མ་ཤེས་དགོས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱན་མཐའ་བའི་རྒྱད་ལ་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་བ་དང་ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱི་འཛིགས་པ་

ཡོད་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་སྟོན་མཐའ་དག་དང་བྲལ་ཡང་མ་སྦངས་པའི་བྱད་པར་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། མངོན་ཏྲོག་ས་རྒྱལ་ལས། གང་ཆེ་ཆོས་དཀར་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལེས་སྦྱིབ་ཀྱི་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྦྱབས་
 མཐར་ཐུག་ཏུ་མ་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལེས་སྦྱིབ་ཀྱི་འཛིགས་པ་དང་མ་བཅས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱུད་རྒྱ་མ་ལས། ཆོས་རྣམས་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཆོག་ས། །གཏན་གྱི་སྦྱབས་
 གནས་མ་ཡིན་ཏེ། །མེད་ཕྱིར་འཛིགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱེད་སྟེ།
 སྦྱིབ་གཉིས་ཀྱི་འཛིགས་བཅས་ཏྲགས་སུ་བཀོད་ནས་དེ་ལ་སྦྱབས་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པས་བྱེད་པར་
 བཤད་ཀྱི་སྦྱབས་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པ་ཏྲགས་སུ་མ་བཀོད་ཅིང་བརྗོད་ནས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། དག་བཙུངས་དག་དང་དག་ས་གསུམ་གྱི་བྱང་སེམས་ལ་འཆི་འཕོ་མཚན་ཉིད་པ་སྤ་
 མོ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དག་ལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པའི་འཆི་འཕོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་བྱེད། ཏྲགས་
 བྱེད་སྟེ། དཔལ་ཐེང་སེང་གེའི་ང་རོ་ལས། དག་བཙུངས་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོང་པོ་ལ་ཐུག་གི་བར་
 དུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པར་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་
 བེ་འཆི་འཕོ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མདོ་འདིར་འཆི་བ་གཉིས་བཤད་པ་ཡང་
 སྤུས་བརྗོད་ཅིང་མོ། །ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ས་བརྒྱུད་པ་ནས་དོ་རྗེའི་སྦྱོར་བ་ལས་སྦྱེད་གཞན་
 རོར་དོར་ཚུལ་ཅིང་ལས་མི་འདོར་བར་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པ་དང་། བྱང་སེམས་སྟེ་སྟོང་
 ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དག་བཙུངས་པ་ཆེ་དེའི་ལུས་མ་དོར་བར་ཐུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱང་སེམས་སྟེ་སྟོང་ལ་
 ཡོད་ཆེ་ཐེག་ཆེན་དུ་མི་འཇུག་ཟེར་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། །ལྷ་རིའི་བྱས་ཆེ་དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་
 ལུང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བད་དཀར་ལས། མ་འོངས་དུས་ན་ལྷ་རིའི་བྱ་ཁྲིད་ཀྱང་། །ལྷ་

ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་ལུང་བསྟན་བ་དང་། ཡང་ཤུ་རིའི་བྱས། མགོན་པོ་དེ་རིང་
བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་བྱུར། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མིངས་
སྐྱའི་གནས་ངེས་བརྒྱུད་མེད་ཅིང་གདུལ་བྱའི་སྤང་ངོ་ཙམ་ཟེར་ན། འོན་དེ་གནས་གཙང་ལྗེ་སྤང་གི་
དབང་སྤྱུག་ཆེན་པོའི་གནས་ཞེས་བྱ་བའི་འོག་མིན་དེར་བཞུགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གནས་དེར་གཞལ་ཡས་ཁང་དབངས་རྒྱ་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་
བར་བཞུགས་པར་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་དང་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་ཀྱང་བཤད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། དབང་སྤྱུག་ཆེན་པོའི་གནས་མཆོག་དང་། །འོག་མིན་
ཉིད་དེ་རྣམ་མཛེས་པ། །ཤེས་པ་གསུམ་པོ་གཅིག་ཉིད་དུ། །འདྲེས་པར་གྱུར་ལ་བདག་སྤོ། །ཞེས་
དང་། སྐབས་གསུམ་བདུན་ཅུ་བ་ལས། འོག་མིན་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ནི། །ཡང་དག་མངོན་སུམ་
མཛད་པར་འདོད། །ཅེས་དང་། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་བསྐྱགས་བཛྲོད་པ། །སྤྱིང་
གཡོགས་ཀ་བ་འབར་བས་བརྒྱན། །ཟུ་ཏིག་སྤོང་བ་འཕྱང་བ་དང་། །རིན་ཆེན་སྤྲ་ཆོགས་དུ་མ་
ལས། །སྤྲ་ཆོགས་ལས་ཀྱི་བཙོ་སྦྱར་བས། །ཞེས་པ་ནས། མཐོ་བྱད་ནམ་མཁའ་ལ་རེག་པ་ནི་མིན་
ཏུ་མཐོ་བ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་འགག་པས་དེ་སྐྱུ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པས་
སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་འགགས་ཟེར་བ་དང་། ལ་ལ་སྤྲང་བ་ཐམས་ཅད་
འགགས་ཟེར་བ་དག་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱབས་བརྩུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་འགག་རྒྱ་དེ་
ཡང་རྣམ་རྟོག་གི་རང་བཞིན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་མཐའ་དག་ཟད་པས་དུས་ནམ་ཡང་མཉམ་བཞག་
ལས་ལྡང་མི་དགོས་པར་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་མཛད་པ་སྤྲ་ཆོགས་པ་འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་བར་དུ་སྟོན་པ་
དང་སྤྱགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཀྱང་འགྲོ་བའི་ཕན་བདེ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་དང་འཕེལ་བའི་རྟེན་རྒྱུན་མི་
འཆད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བུ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་བཞིན་ལོ། །རང་

འབྲེལ་ལས། ཡང་ཇི་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 མེད་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་གང་གིས་ན་རྟོག་པ་མེད་པར་གྱུར་ཏུ་བེན་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་བྱ་བ་ཇི་
 ལྟར་འཆམས་པ་ལྟར་འཇུག་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་
 ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་འདི་དག་ད་ལྟར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་ཞིང་ཡིད་
 བཞིན་གྱི་ལོན་བྱ་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་འབྲ་བར་ཞེས་སོགས་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ལ་གནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བའི་ཅ་
 བ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་ཞིང་འཕེལ་ཏེ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་མི་རྟོག་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྟེ། འོན་ཀྱང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པས་ཅིར་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་དེ་མཛད་པ་
⁽¹⁾དེ་ལྟ་བུ་དེ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་གི་ཤེས་བྱེད་
 རྒྱས་པར་ཁུངས་སུ་གང་བཀོད་དེ་དག་ལ་བལྟ་དགོས་སོ། །

སྒྲིམ་པ།

སྤིད་ཞིའི་མཛེས་སྤྱད་ཉིང་ཁུ་ཐུབ་དབང་ཞལ། །
 མཆོག་གི་བརྒྱའི་འཇུག་ཟེར་གེ་སར་གྱིས། །
 ཟབ་མོའི་དབྱངས་སྒྲན་ཐོས་འཛིན་མ་རྩུ་རལ། །
 དགའ་བཞིན་རོལ་བ་དེང་མཛོད་རྣམ་འབྲེན་རྟོག། །

རྒྱལ་སྐས་འབྲམས་ལྷས་རུལ་གྱི་གངས་དབུས་ན། རྒྱ་སྐར་ཁོད་ཀྱི་ཉ་རྒྱས་རྒྱ་བ་བཞིན། །དང་
 སེམས་ཀྱུན་འཇིག་ཁོད་ལ་ལྟན། །བདག་འཛིན་སྤྱབས་རྒྱ་གྲོལ་ཅིག་མཁུན་པའི་གཏེར། །མཆར་

1 དེ་ལྟ་བུ་འགྱུར་རོ། །

སྤྱག་བཞིན་ལ་རྒྱལ་རྣམས་ངོ་མཚར་མཛད། །རྒྱུད་སྟོང་དབྱེད་སྤྱི་སྤྱི་མཁས་ཀྱི་ཡིད་རབ་
 བཟུང་། །དུན་པས་ཆོས་ཀྱི་རབ་གསལ་ཆངས་སྤྱི་གྲུ། །རོ་འཛིན་སྤྱི་དབང་བད་མཚར་དེར་
 བཞད་མཛོད། །སྤྱབ་དབང་རྩ་འབྲུལ་གྱི་བས་མཛོན་པོས་བཞི། །རབ་འབྲུམས་ཞིང་གི་རྒྱལ་སྤྱི་
 ཉིལ་གང་ཆོགས། །དེས་དོན་ཟབ་མོ་དྲུག་ཅུའི་དབྱེད་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་ཆོས་མཛོད་སྤྱི་སྤྱི་ཡོངས་
 གྱི་སྤྱི་མིག་སྤྱི། །སྤྱི་སྤྱི་ལྷགས་བཟང་ཀྱི་གསལ་སྤྱི་བཞི་མཁས། །ལྷ་རན་སྤྱི་ཆོགས་སྤྱི་པོས་
 མི་སྤྱི་བ། །ཐལ་འབྲུར་རྣམ་དཔྱོད་རྒྱུད་གིས་རབ་སྤྱི་བས། །སྤྱི་བཞི་མཁས་གསལ་སྤྱི་བཞི་ཆོན་འོད་
 རིས་བཀྲ། །སྤྱི་སྤྱི་མཁས་འོར་མི་འཛུམ་དག་ཞིང་གི་ཉི་མས་སྤྱི་བཞི་ཆོན་འོད་ཆོགས་སྤྱི་
 ཆོ། །བཞི་བཞི་ཉིན་གྱི་དགའ་འགྲུ་མེ་ཞིང་བཞི། །མི་གསལ་འོར་འབྲུལ་རི་བོར་ཅན་རྣམས་
 ཟུམ། །དམ་དམ་དོ་རྩི་ལྷ་བུའི་དགའ་གནད་ཀྱི། །ཉིག་ཉིག་སེམས་སྤྱི་ལན་འབྲུམ་མང་དབྱེད་
 དེ། །གསལ་གསལ་དྲངས་ཤེས་ནང་གི་གཟུགས་རི་བཞི། །འབྲུགས་འབྲུགས་ལྷ་རིགས་ཉིང་
 དུས་རྣམ་བཀྲ་མད། །འདིར་འབད་དགོ་བས་མ་ཆུན་འགྲོ་བ་རྣམས། །ཐེག་ཆེན་རྒྱུད་འབྲུལ་ང་ལས་
 རུས་འཁོར་ལོས། །ལེགས་བྱས་ལམ་ལྷའི་ཐེམ་སྤྱི་ཆེར་སོན་བ། །སྤྱི་གསལ་སྤྱི་དབང་གདན་ལ་
 སྤྱི་སྤྱི་ཤོག །འཇམ་དབལ་ཀྱི་བཟང་སོགས་སྤྱི་བསམ་མི་བྱུ། །སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་
 སྤྱི་ལ་དབང་བཞི། །རང་གཞན་དུས་གསལ་དགོ་རྣམས་དེ་སྤྱི་དུ། །སྤྱི་ཆེན་སྤྱི་ལ་དབང་བས་
 འགྲོ་འཛིན་ཤོག །དུས་གསལ་དགོ་ཆོགས་རང་གཞན་གང་བསགས་བ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་སྤྱི་སྤྱི་
 བཞི་རྒྱུད་གིས། །རབ་འབྲུམས་རྒྱལ་བཞི་མཛོད་སྤྱི་རྒྱུ་མཚོ་ཆེར། །མ་ལུས་སྤྱི་དབང་མཚོག་
 གསལ་མཁུས་འབྲུབ་ཤོག །རྒྱལ་འདི་སྤྱི་ལ་མཁུན་ཆེན་གྲོགས་མཛོད་པའི། །སྤྱི་འགྲོ་ཀྱི་ཀྱང་
 རྒྱལ་བཞི་བཞིན་བཞི། །ཆེ་རབས་ཐོས་བསམ་སྤྱི་བས་ལེགས་སྤྱི་པའི། །དལ་བཞི་ཆེན་ལ་དོན་
 གཉིས་འབྲུབ་བར་ཤོག །སྤྱི་ཆེ་ཟབ་མོའི་བཞིན་བཞི་བསྤྱི་འོ་ཞེས། །ཞལ་བཞེས་གསང་བཞི་བདག་
 དང་ལྷའི་དབང་པོ། །ལེགས་ལྷན་ནག་པོ་སོགས་སྤྱི་གཡར་དམ་བཞི། །དབྱུ་མའི་ལྷགས་བཟང་

ཕྱོགས་བཅུ་རྒྱུ་པར་མཛོད།

ཅེས་དབུ་མ་འཇུག་པའི་མཐའ་དཔྱད་ལུང་རིགས་གཉིས་མཛོད་ཟབ་དོན་རབ་གསལ་སྒྲུལ་བཟང་འཇུག་དོགས་འདི་ནི་
 མདོ་སྒྲགས་རབ་འབྱམས་སྤྱོད་པ་མང་པོས་ཡང་ཡང་བསྒྲུལ་ཞིང་། ལྷག་པར་རྒྱལ་བ་སྙན་འཛིན་པར་ལྷག་བསམ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་
 རྒྱལ་མཁན་ཆེན་བདེ་ཐང་སྤྱལ་སྤྱོད་བཟང་ཆངས་དབྱངས་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཨེར་ཉི་ནི་ཉོ་ཐོག་ཐུས་ཤིན་པོ་ཆེའི་གཏུ་
 དང་མ་རིག་གཉིད་སངས་དང་གོས་ལྷག་ཁྱད་འཕགས་བཅས་བསྒྲུལ་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་གཞུང་བརྒྱ་སྤྱོད་པ་མདོ་སྒྲགས་ཐུབ་
 བསྙན་དབང་ལུང་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དགེ་བཤེས་བདེ་ཆེན་ཆོས་རྗེ་གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོས་ཡང་ཡང་བཀས་དངོས་སུ་བསྒྲུལ་བ་
 དང་། གངས་ཅན་མཁས་འདུས་རྫོགས་ལ་གླིང་གི་རྫོ་འཁོར་རབ་འབྱམས་སྤྱོད་དབང་ལུང་ཁྱིད་སོགས་ཐོས་སོགས་འཕགས་
 རོར་གྱིས་སྤྲུག་པ་ངག་དབང་འཇམ་དབྱངས་དཔལ་ལྷན་གྱིས་མེ་ཤེལ་གཅིག་དང་བཅས་བསྒྲུལ་བ་དང་། གཞུང་བརྒྱ་རབ་
 འབྱམས་སྤྱོད་པ་རྫོ་རིག་གསལ་བ་ཤིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོས་ཉིན་བདེ་ལེགས་བ་བཅས་ཡང་ཡང་བསྒྲུལ་བས་རྣ་བ་ཆ་ཞིང་། རང་ཡང་
 བརྗེད་པ་བྱང་བའི་ཆེད་དུ་མང་དུ་ཐོས་པའི་རྫོང་བ་བ་མཐའ་བྲལ་དབུ་མ་བ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྗེ་རྗེས། རྫོ་བཟོ་དང་
 ཕྱོགས་ཞེན་མ་བྱས་པར། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་གང་ཡོད་དང་། དེར་ཤེས་ལྷེད་བྱངས་པའི་མདོ་དག་དང་། རྗེ་ཡབ་
 སྲས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལ་ཞིབ་མོར་དབྱད་ནས། ཆོ་འབྲུལ་རྒྱ་བའི་ཆེས་ལྷ་ལ་མཁའ་སྤྱོད་གྲུར་ཁང་བདེ་ལྷན་ཉི་འོད་འཁྲིལ་
 བར་སྤྲུག་གྲིས་བགྲིས་པ་འདིས་ཀྱང་དབུ་མའི་ལྷགས་བཟང་ཕྱོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱུ་པར་གྱུར་ཅིག །དགེ་ལོ།

པར་བྱང་སྟོན་ཆོག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོག་ཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་རྒྱལ་དལ་འབབ་སྤྱང་།
ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དྲག་གསུམ་གྱི།
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི།

དཔར་དུ་བསྐྱུན་བའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས། །ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་
བརྒྱ། །གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།
ཅེས་བ་འདི་ཡང་དེར་དུས་ཡིད་སྐབས་ཀྱིས་རྒྱུད་བརྒྱམས་བའི་སྒྲ་སྟོའི་ཕྱིག་སྟོད་མི་བཟང་བས་གངས་ལྗོངས་ཆོས་
ལུན་གྱི་ཞིང་དུ་བྱབ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའི་སྤང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་མིང་གི་སྟག་མ་ཙམ་དུ་ཉམ་ཉེས་པར་བྱས།
ཚུགས་དང་ཚུགས་ན་རྩལ་སྟན་གྱི་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གནོད་འཚེ་གྲ་གྲུའི་སྒྱོར་བ་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་
སྟོ་ཀྱན་ནས་ལྷ་བདོའི་རྒྱད་ཆོགས་མཚོ་ལྟར་བརྒྱལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་ཚུགས་སོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྟན་
བའི་མེ་རྩྭ་ཡང་སྤར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་བྱབ་པའི་བཞེད་དགོངས་དྲི་མ་མེད་པ་
དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་སྤང་དང་། འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འབྲེན་ཤུག་སེང་གའི་རིང་
ལུགས་སྟོ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ཉང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་
ཀྱི་གསུང་རབ་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྤར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྟོའི་སྟོན་ཆོག་ཏུ། ཤུག་སེང་གའི་སྟོང་ཆོས་
སྤྲོ་བ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་འདིན་རྒྱ་མཚོས་སྤར་བཤོ། །

༡༡ | གུན་མཁུན་གསུང་འབུམ་པར་སྐྱོན་ཆེད་ཞལ་འདེབས་བྱུང་ཁག

མཆན།	སྒྲིང་	མཆན།	སྒྲིང་
བསམ་སྒྲིལ་བ་ལྟ་རིན་པོ་ཆེ་ནས།	༡,༠༠༠	མངའ་དགོ་བཤེས་སྒྲོ་བཟང་དབྱིན་གཉེན་ནས།	༥,༠༠༠
མངའ་དགོ་བཤེས་སྐྱོན་པ་བསོད་ནམས་ནས།	༡༠,༠༠༠	ཆེ་འདས་པ་རྒྱ་མེད་ཆེད།	༡༥,༠༠༠
ཆེ་འདས་བཀའ་ཤེས་མགོ་དཔར་གྱི་ཆེད་དུ།	༩,༠༠༠	དད་ལྡན་དགོ་བཤེས་ཉི་མ་ནས།	༣༠༠
སྒྲོ་མེ་སྒྲོ་བཟང་བཟང་རྒྱ་གཉིས་ནས་པ་མེད་དགོ་ཅུ།	༣༠,༧༧༧	ཆེ་འདས་དགོ་སྒྲོང་འཕེལ་རྒྱས་ཆེད།	༡༠,༠༠༠
སྒྲོ་སྒྲོ་ཤོས་རྒྱ་མཆོས་པ་མེད་དགོ་ཅུ།	༡༠,༠༠༠	ཆེ་འདས་ཞོར་བྱ་བཀའ་ཤེས་ཆེད།	༡,༠༠༠
བསམ་དགོ་བཤེས་བསྐྱར་པ་དར་རྒྱས་ནས།	༡༥,༠༠༠	ཆེ་འདས་དགོ་དབང་ཆེད།	༡,༠༠༠
ཆེ་འདས་བསོད་སྒྲོན་ཆེད།	༣,༧༠༠	གུང་དགོ་བཤེས་བྱུང་བསྐྱར་སྒྲོ་བས་རྒྱས་ནས།	༣,༣༠༠
དགོ་བཤེས་དགོན་མཆོག་རྒྱ་མཆོན་ནས།	༣,༠༠༠	དད་ལྡན་སྐྱོད་དགོ་བཤེས་སྒྲོ་བསྐྱར།	༡,༠༠༠
ཆེ་འདས་དགོ་དབང་ཆེད།	༡,༠༠༠	ཆེ་འདས་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་རིང་ཆེད།	༡,༠༠༠
སོག་ལུལ་གནས་བཞུགས་བསམ་དགོ་བཤེས་བསོད་པ་རྒྱ་མཆོན་ནས།	༣,༩༧༧	དད་ལྡན་མ་སྒྲོ་མོ་ནང་མེད་ཆེད།	༡༩,༩༩༩
རེབ་ཅ་དགོ་བཤེས་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཆོན་ནས།	༡,༧༠༠	དད་ལྡན་རྒྱ་རྒྱ་མོ་ནང་མེད་ཆེད།	༡༠༠
ཆེ་འདས་རྒྱ་རྒྱ་མེད་ཆེད།	༡༠,༠༠༠	དད་ལྡན་རྒྱ་མེད་རྒྱ་རྒྱ་མོ་ནང་མེད་ཆེད།	༡༠,༠༠༠
ཆེ་འདས་དབང་ཆེན་ཆེ་རིང་གི་ཆེད།	༦,༠༠༠	ཆེ་དང་ལྡན་པ་བསྐྱར་འཛིན་ཉི་མ་ནང་མེད་ཆེད།	༡,༠༠༠
གུང་དགོ་བཤེས་དགོ་དབང་རྒྱ་མེད་ཆེད།	༡,༠༠༠	ཆེ་འདས་རྒྱ་མེད་དབང་མོ་ཆེད།	༡,༠༠༠
ཉི་ཉོང་གནས་བཞུགས་སྒྲོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་གཟུང་རྒྱ་གཉིས་ནས།	༡༦,༧༠༠	ཆེ་འདས་དགོ་བཤེས་དགོ་འདུན་བརྒྱུས་ཆེད།	༣,༥༠༠
ཆེ་འདས་སྒྲོ་རྒྱ་ཆེད།	༡,༥༧༠	ཆེ་འདས་པ་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཆེད།	༡༠,༠༠༠
དད་ལྡན་མོ་རྒྱ་ནང་མེ་ཡོངས་ནས།	༡༠,༠༠༠	ཆེ་འདས་པ་བཀའ་ཁྲིམ་པ་ཁོ་ཆེད།	༩,༧༠༠
ཆེ་འདས་མཐར་ཕྱིན་དང་གནས་མཆོན་ཆེད།	༩,༧༠༠	ཆེ་འདས་ཁྲིམ་ཉི་མ་ཆེད།	༡,༠༠༠
ཆེ་འདས་འཇམ་རྟེན་ཆེད།	༡༣,༣༠༠	ཆེ་འདས་ལྟ་དཔལ་རྒྱ་རྒྱ་ཆེད།	༣,༣༠༠
དད་ལྡན་པག་སྒྲོར་སོ་མེད་སྐྱེས་ལྟ་མཐར་ཕྱིན་ཆེད།	༡༠,༠༠༠	ཆེ་འདས་དགོ་སྒྲོང་ལུན་ཆོག་ཤིང་ཆེད།	༩,༥༧༠

ལྷ་དགེ་བཤེས་དགེ་འདུན་ལུན་ཚོགས་ནས།	༡,༠༠༠	གཞུང་དགེ་བཤེས་སྐལ་བཟང་བཟུ་ཤིས་ནས།	༡,༠༠༠
ཆེ་འདས་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཆེད།	༡༠,༠༠༠	ཆེ་འདས་མགོན་པོ་ཆེ་རིང་ཆེད།	༩,༥༠༠
༡༩༡༣ལོའི་གྲུ་ཆར་དགེ་བསྟོན་ལྷ་དགེ་བཤེས་ཡོན་ཏན། ཆབ་རིས་འགག་མིང་བཟུ་ཤིས་རྒྱ་མཚོ་དང་། རེབ་ཅ་སྟོ་བཟང་རྒྱ་ མཚོ་བཅས་ནས་སྐྱབས་ཀྱིན་སྟོན་གསལ་ལས།			༥,༠༩,༡༠༠
ཆེ་འདས་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་ཆེད།	༩,༠༠༠	དད་ལྡན་ཨོ་ལྷ་དང་བདུད་འདུལ་གཉིས་ནས།	༩,༠༠༠
ཆེ་འདས་རྒྱ་འབྱུང་གི་ཆེད།	༡,༠༠༠	ཆེ་འདས་སྟོ་བཟང་གི་ཆེད།	༡༠,༠༠༠
ཆེ་འདས་དགེ་སྟོང་བསྟན་ས་རྒྱ་མཚོའི་ཆེད།	༡,༠༠༠	ཆེ་འདས་ལྷུན་གྲུམ་དང་མཁར་གྲུམ་གྱི་ཆེད།	༨༡༤
ཆེ་འདས་བསོད་ནམས་གྱི་ཆེད།	༡༠༠	ཆེ་འདས་བཟུ་ཤིས་དོན་འབྱུང་ཆེད།	༡༠༠
ཀུན་སྐལ་བཟང་འཕེལ་རྒྱས་ནས།	༡༠༠	ལྷ་དགེ་བཤེས་འཇམ་དབྱེངས་བསྟན་དར་ནས།	༥༠༠
ཆེ་འདས་ས་འཛིན་ཆེད།	༥༠༠	ཆེ་འདས་བདེ་ལྷའི་ཆེད།	༥༥༠
ཆེ་འདས་རིན་ཆེན་ཆེ་དབང་ཆེད།	༥༠༠	དད་ལྡན་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་ནས།	༥༠༠
དད་ལྡན་དགེ་བཤེས་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་ནས།	༩༥༠	དད་ལྡན་དགེ་བཤེས་སྟོ་བཟང་བསྟན་རྒྱས་ནས།	༩༠༠
དད་ལྡན་དགེ་བཤེས་བསམ་གཏན།	༥༠༠	ཆེ་འདས་ཆེ་རིང་སྤྱིད་ཐར་ཆེད།	༥༠༠
ཆེ་འདས་ཕུར་བའི་ཆེད།	༤༨༥	ཆེ་འདས་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་ཆེད།	༥༠༠
ཏར་དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་སྟོ་བཟང་།	༩༠༠	གྲུང་དགེ་བཤེས་དགེ་འདུན་ནས།	༡,༡༤༤
བསམ་དགེ་བཤེས་བཟོད་པ་དང་། དགེ་བཤེས་ཕུར་རིགས་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ནས།			༡༠,༠༠༠
ཆེ་འདས་རྩོད་བོད་པོན་པོ་ཆེ་དབང་བཟུ་ཤིས་དང་དཔོན་སྤྱུག་སྐྱབས་གཉིས། རྩ་རྒྱའི་རྒྱན་པོ་རྩོད་བོ་ཆོ་རྒྱལ་དང་ཁོ་རྒྱལ་པ་བུ་ གཉིས། དད་ལྡན་རྩོད་བོད་པོན་སྟོར་བྱིས་ཁལོངས་གྱི་ཆེད།			༡,༩༡,༤༩༠
བཞེད་དགེ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་ཉིན་བྱེད་ནས།			༡༥,༥༥༥

བསྟོར་སྟོན།

འཇམ་དཔལ་དཔལ་འཕོས་ཇི་ལྟར་མཐུན་པ་དང་། །

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །

དེ་དག་ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་བདག་སྟོབ་བྱིས། །

དགེ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བསྟོ། །

དུས་གསུམ་གསེགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །

བསྟོ་བ་གང་ལ་མཆོག་ཏུ་བསྐྱགས་པ་དེས། །

བདག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདི་ཀུན་གྱང་། །

བཟང་པོ་སྟོད་བྱིར་རབ་ཏུ་བསྟོ་བར་བསྟེ། །

དཔར་སྐྱོན་རྒྱ་སྦྱོར་བ།

ཨ་རི་ཨ་མ་མེན་ཀྲོ། Ama-Sandra Esner

དཔེ་སྐྱོན་ཕྱི་དོ་དང་བདག་དབང་།

དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲུངས་བཀྲིས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

སྤྱི་ཁྱབ་འགན་འཛིན།

སྤྱི་དགེ་བཤེས་འཛིགས་མེད་བསྐྱོན་འཕེལ།

འགན་འཛིན་གཞོན་པ།

སྤྱི་དགེ་བཤེས་ཕུན་ཚོགས་དར་རྒྱས།

སྒྲིག་ཁྲད་པར་ཅ་སྒྲིག་སྦྱོར་བ།

གྲུང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ།

སྒྲིག་ཁྲད་ཡིག་འཇུག་པ།

ཏར་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། ཏར་དགེ་ལེགས་གྲགས་པ། བྱ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ།

ཏར་དག་དབང་འཇམ་དཔལ། སྤྱི་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་།

པར་ཅ་ཞིབ་སྐྱོར་བ།

ཏར་དགེ་བཤེས་རྒྱུང་བདག་ སྤྱི་དམ་ཚོས་སྒོ་གསལ། བྱ་ཉེ་བསྐྱོན་འཛིན་ཉེན་ཕྱིད།

འབྲེམས་སྒྲེལ་བ།

བྱ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོ། སྤྱི་སྒོ་གོས་རྒྱ་མཚོ། སྤྱི་མ་མགྱར་བྱམས་པ།

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ།

སྒྲིགས་བམ་དག་པ།

༡༠༡༥ ལོའི་ ༦ ཚེས་ ༡༡ བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༩༩ བོད་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༥

ལགོང་ས་ལྷ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྤྱི་ཉེ་བསྐྱོན་ཉེན་དཔར་ཐེངས་དང་པོ་བཏབ།

དེབ་ཚད་ཨང་། 17.3x24 CM

མ་ནི་པལ་དཔར་ཁང་དུ་ཐེངས་དང་པོར་དེབ་གྲངས་ ༡༠༠༠ དཔར་དུ་བསྐྱོན།

